

A
A
0
0
0
5
3
8
3
9
3
0

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

THE LIBRARY
OF
THE UNIVERSITY
OF CALIFORNIA
LOS ANGELES

Digitized by the Internet Archive
in 2008 with funding from
Microsoft Corporation

O R A T O R E S
ATTICI

ET QUOS SIC VOCANT

S O P H I S T Æ

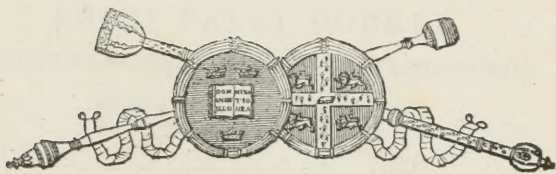
OPERA ET STUDIO

GULIELMI STEPHANI DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCII

TOMUS QUINTUS

DEMOSTHENES

LONDINI

EXCUDIT J. F. DOVE

(APUD QUEM ETIAM VENEUNT)

A. S. MDCCCXXVIII.

DEMOSTHENIS
QUÆ EXSTANT OMNIA

INDICIBUS LOCUPLETISSIMIS

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

VARIETATE LECTIONIS

SCHOLIIS TUM ULPIANEIS TUM ANONYMIS

ANNOTATIONIBUS VARIORUM

H. WOLFII OBSOPGEI TAYLORI MARKLANDI JURINI MOUNTENEII STOCKII HARLESII
F.A. WOLFII SPALDINGII AUGERI RÜDIGERI WUNDERLICHII BREMI
ALIORUMQUE ET SUI

ILLUSTRAVIT

GULIELMUS STEPHANUS DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCIUS

ACCEDUNT ANIMADVERSIONES

REISKII DOUNÆI WEISKII AMERSFOORDTII

ET NUNC PRIMUM PUBLICI JURIS FACTÆ

THOMÆ STANLEII VEL POTIUS JACOBI DUPORTI

NECNON ADVERSARIA

PETRI PAULI DOBREE

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES

NUPER PROFESSORIS REGII

TOMUS PRIMUS

PREFATIONES ETC. ET DEMOSTHENIS PHILIPPICÆ ET SUASORIÆ

LONDINI

PROSTANT APUD J. F. DOVE

A. S. MDCCCXXVIII.

PA
3479
A1
1828
v. 5

PRÆFATIO EDITORIS.

NUMINE Dei Opt. Max. absoluto opere, mihi tandem restat, Lectores candidi, ut et benevolentiam vestram conciliem, et rationem, quam secutus sim, exponam, vosque de omni re faciam certiores. Sciatis profecto annos multos esse, cum istos labores subivi, literarum amore magis impulsus, quam quo arbitrarer me ad hanc rem satis. Quod si totius operis consilium, si studium meum, operamque ac diligentiam, usui vestro impensam, excusseritis, benevolentiae spero vestrae, quam sanctissime nobis colendam puto, me satisfacturum.

Ut autem a præcipuis ordiamur, primus veniat in medium Textus: quem a me sic intelligetis e diversis fontibus derivatum, ut Auctoribus passim nostris, quantum valerem quantumque possem, consulerem. H. Wolfio enim, aut vero Reiskio, permulta mutanti, sed ita, ut ea, quæ corrigere vult, plurimis quidem depravare videatur, adhærescere verebar: et Textum sive Lutetianum sive Felicianeum hoc diei Typographo rursus recoquendum dedisse, morosum (ut videbatur) et difficilem potius Editorem, quam providum diligentemque, sapuisset. His de causis feci continuo multos participes Textus novæ Editionis, Bekkerum puta, Taylorum, F. A. Wolfium, Spaldingium, ut e Tabulis Contentorum optime intelligetur: in cæteris meo remigio

rem gessi; est autem adhibita in ea re ipsa summa a me moderatio; quanquam fatendum in Suasoriis esse actum paulo liberius. Unum obiter notandum, nempe Taylори socordiam in expurgando textu Wolfiano Reiskium, Anglicorum criticorum prorsus omnium acrem vituperatorem, jure increpuisse; et de subtilitatibus, quotquot occurrunt, grammaticis novaque sua accentiuncularum ratione me velle adeatis ipsum Bekkerum. Textui porro ubique apposita est Lectio Reiskiana. Ergo hoc primum.

Sequitur illud, ut de Annotationum serie commemorem. Primum igitur, omnibus omnino Notis, quas in Editione sua Reiskius hic illic protulit, usus sum; deinde, quas præstiterunt recentiores, commiscui; postremo Petitem, Heraldum, Salmasium, philologos alios, ideo perquisivi, ut Exceptiones potissimum causæque privatæ magis utibiles evaderent. Jam vero Reiskii, H. Wolfii in Olynthiacam primam, Dounæi, Weiskii, Amersfoordtii, Thomæ Stanleii, vel potius Jacobi Duporti (V. infra), Animadversiones, cum essent prolixiores quam quæ Textui subjici possent, seorsum ederem necesse erat: hæc quintum volumen sibi vindicant.

Deinde Scholia: quorum alia sub nomine Ulpiani venditantur, alia prorsus anonyma sunt. In Ulpianicis II. Wolfium sum secutus, ita tamen ut Lectiones Variantes, tum MSS., tum Aldinæ Lutetianæque, Textui apponerentur: Anonyma vero, e marginibus diversorum MSS. exscripta, in unum corpus coegi; et in plurimis quidem locis, eo quod in Ulpianicis jampridem prostant, Lectionis Varietates tantum exhibui.

Extremum illud est, cui multi partes secundas forsitan tribuant, Interpretatio Latina. In Philippicis

deque Corona Adversariis Stockium, in cæteris bonum Wolfium, interpretem habetis: Versionem tamen passim ad novam Editionem velim intelligatis accommodari.

De Varietate Lectionis et Indicibus, qui in complementum operis accedunt, hæc dicta sunt. Variantes Lectiones cum labore operoso denuo digessi, et incuriam Taylori, pæne in singulis paginis, sæpius castigavi: collationes præterea MSS., hinc illinc petitas, in veterem caudicem inserui; et vellem certe mihi licuisset nuperam Editionem Immanuelis Bekkeri de voluntate usurpasse. Hunc vero nactus locum, facultatem non dimittam, quin dicam Parisiensem Codicem, a nobis p. 9. signatum, nihilo minus delicias Bekkeri esse, quam Augustanum primum delicias (uti eum nuncupabat F. A. Wolfius) Reiskii. Indicibus denique numeros centenis in locis supplevi, in millibus eosdem correxi. Atque hæc hactenus.

De Prælectionibus, e Stanleii MSS. exscriptis, monebo, et finem faciam. Nullus itaque dubito, quin Jacobi Duporti sint, inque Stanleii serinia pari modo ac Prælectiones ejusdem Theophrasticæ irrepserint: in his enim ad illas refert, et contra: omnem etiam utrobique aucupat occasionem disserendi de bellis civilibus (quorum temporibus vixit) et tumultu intestino. Exemplis parco, quæ multa facilius quivis detexerit. Illud unum addam, me doctissimo Blomfieldio, notas Æschyleas Stanleio adjudicanti, lubentissime assentiri; miror tamen pigritiam V. D., qui Vitam Duporti nuperrime conscripsit, quod MSS. Stanleianos agitare omittebat, cum in ipso Prælectionum Theophrasticarum limine Demosthenicas alluserit Duportus.

Nec vero memoriæ parum tenacis me inculpabit Jacobus Baileius, antiquus non solum amicus, verum

etiam consultor, qui apud me præclarissime posuit, tum propter amicitiae conjunctionem et singularem necessitudinem, tum quod consilio ejus fideli ac bono semper utebar.

Cæterum, ut unde est orsa, in eodem terminetur Præfatio mea, benevolentiam vestram, Lectores candidi, iterum et sæpius vos rogo, ut qui vitia typographica maculasque leviores haud iniquo lapillo numeretis; et Editorem, qui de die in diem chartas ad prælum solus apparabat, solusque, antequam siccatae sunt sole, plagulas corrigebat, benigne tractetis. Εὐτυχεῖτε.

Ex Museo meo, in vico quem vocant HIGHGATE, prope Londinum, die Decembris sexto et vic. simo A. D. MDCCCXXVI.

TABULA

EORUM QUÆ CONTINENTUR

IN

TOMO QUINTO.

	Pag.
Aldi Præfatio	xi
Erasmi ad Hervagianam primam Præfatio .	xv
Feliciani Præfatio	xvii
Manutii Præfatio	xxv
Hervagii Præfatio	xxvi
Lambini Præfatio	xxvii
Benenati Præfatio	xxxix
Hieronimi Wolfii Præfationes	xxxii
Taylori Dedicatio	lxxv
Taylori Præfatio	lxxxiv
Taylori Prolegomena	xcii
Reiskii Præfationes	cxli
Stockii Præfationes	ccxix
Δημοσθένους Βίος κατὰ Λιβάνιον	ccxxiii
Δημοσθένους Βίος κατὰ Πλούταρχον	ccxxxiii
Τοῦ αὐτοῦ Βίος κατὰ τὸν αὐτὸν	ccxc
Δημοσθένους Ἐγκώμιον κατὰ Λουκίανον	ccci
Ἐκ Διονυσίου Ἀλικαρνασσεως περὶ Δημοσθένους cccxxxiii	
Ζωσίμου Βίος Δημοσθένους	cccli
Ἄλλος ὁ Δημοσθένους Βίος	ccclvi

Ὁλυνθιακὸς Α. (Textus Bekkeri est) .	9
Ὁλυνθιακὸς Β. _____ .	29
Ὁλυνθιακὸς Γ _____ .	57

	Pag.
Φιλιππικὸς Α. (Textus Bekkeri est) . . .	91
Περὶ Εἰρήνης ————— . . .	136
Φιλιππικὸς Β. ←————— . . .	151
Περὶ Ἀλοννήσου	165
Περὶ τῶν ἐν Χερρόνῃσιν (Textus Bekkeri est) .	178
Φιλιππικὸς Γ. ————— . . .	201
Φιλιππικὸς Δ.	226
Πρὸς τὴν Φιλίππου Ἐπιστολὴν	249
Ἐπιστολὴ Φιλίππου	256
Περὶ Συντάξεως	267
Περὶ Συμμοριῶν	280
Περὶ Ῥοδίων Ἐλευθερίας	298
Ὑπὲρ Μεγαλοπολιτῶν	309
Περὶ Συνθηκῶν πρὸς Ἀλέξανδρον	319

DEDICATIONES
ATQUE
PRÆFATIONES
DEMOSTHENIS EDITORUM.

ALDI MANUTII

PRÆFATIO

AD

DEMOSTHENEM SUUM.

ALDUS PIUS MANUTIUS

Romanus Danieli Clario Parmensi

S. P. D.

SUMMUM locum in oratoria tenere apud Græcos Demosthenem, et in poetica Homerum, nemo est, qui ambigat, sic apud Latinos M. Tullium in oratoria esse facile principem, in poetica vero Mantuanum poetam. Quod ita mihi verum esse videtur, ut non modo non futurum unquam putem, qui hos superet, adæquetve, sed ne accedat quidem propius. Et quanquam duo hæc admirabilium ingeniorum paria successu adeo felici suos elucubrarunt libros, et tradiderunt posteris, ut æternos reliquerint: non tamen eodem successu aut vitam vixerunt, aut oppetierunt mortem. Nam Poetæ et quietiorem egerunt vitam, et sua morte mortui sunt: oratores vero in summis semper vixerunt molestiis, et tandem crudeliter occubuerunt: quippe qui rebuspubl. regendis incubuere: in quibus, si rudis es, et ineptus, abjectus vivis et inglorius, atque publicorum munerum omnino expers: sin vero aptus, ac paulo, quam cæteri, ingeniosior, adtrahis ad te ærumnas, ὥς κακίας νέφος, adisque plerumque periculum capitis, quemadmodum accidisse Demostheni et M. Tullio legimus. Verum ex duobus his infeliciores Demosthenes fuit. Nam et cum vitiis quibusdam natus est, quæ industria non mediocri tolli oportuit. Unde Valerius Max. Alterum Demosthenem natura, alterum industria fecit, et puer admodum privatus patre, sub infidis et avaris tutoribus educatus est, quos, male administrata tutela, in jus vocare coactus, non sine labore immodico, ac periculo, perditam etiam ablatorum parte, evicit. De eo sic in ejus vita Libanius: ὀρφανὸς δὲ καταλειφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς κομιδῇ νέος ἦν μὲν, ὥς φασιν, ἀσθενὴς τῷ σώματι καὶ νοσώδης, ὥστε μηδὲ εἰς παλαιστραν φοιτῆσαι, καθάπερ πάντες οἱ τῶν Ἀθηναίων παῖδες εἰώθεσαν· ὅθεν καὶ ἀνδρωδεῖς, ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν εἰς μαλακίαν ἐσκώπτετο, καὶ βάταλος ἐπωνυμίαν ἔχων·

hoc est, ut et græcarum literarum rudes intelligant. Privatus autem patre admodum juvenis, fertur imbecilli fuisse corpore, et valetudinario adeo, ut neque ad palæstram accederet: quemadmodum omnibus Atheniensium pueris moris erat. Quapropter vir factus ab inimicis in molliciem mordebatur, appellabaturque cognomento Batalus; et paulo inferius: εἰς ἀνδρας ἐγγραφεῖς, εὐθὺς ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐπιτρόπων ἐνεστήσατο, κακῶς διωκηκῶτων τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. καὶ εἶλε μὲν αὐτοὺς, οὐ μὴν ἡδυνήθη πάντα ἀπολαβεῖν, ὅσα ἀπολώλεκε· id est, cum primum adscitus est inter viros, statim tutoribus, male ipsius facultatibus administratis, diem dixit, et evicit quidem eos, sed non omnia potuit, quæ amiserat, recuperare. Et in eadem: ἐτι κἀκείνων μνημονευτέον, ὅτι τραυλὸς μὲν ἦν τὴν γλῶτταν ἐκ φύσεως· τὸ δὲ πνεῦμα ἀτονώτερος. hoc est, ad hæc et illa commemoranda, Demosthenem et lingua balbum et imbecillis fuisse lateribus. Idem in eadem: καὶ γὰρ δειλὸς ἦν τὸ πρῶτον πρὸς τοὺς τοῦ δήμου θορύβους καὶ εὐκατάπληκτος, ὥστε εὐθὺς ἐξίστασθαι· διὰ τε τοῦτο φασιν αὐτὸν ἄνεμον ῥαγδαῖον τηροῦντα καὶ κινουμένην σφοδρῶς τὴν θάλατταν παρὰ τοὺς αἰγιαλοὺς βυαδίζοντα λέγειν, καὶ τῷ τῆς θαλάττης ἤχῳ συνεδίεσθαι φέρειν τὰς τοῦ δήμου καταβοάς· hoc est, et enim primo timidus ad concionum strepitus fuit, ut statim deficeret et consternabundus. propterea vero aiunt ipsum vehementem ventum, commotumque admodum mare observando ad littora accedere, et recitare, sonituque maris populi clamores ferre consuevisse. Idem in eadem: παρειλήφαμεν δὲ κἀκείνο, ὡς καὶ ξίφος ποτὲ ἐκ τῆς ὀροφῆς ἀπήρτησε, καὶ ἰστάμενος ὑπὸ τούτου ἔλεγεν. ἐποίει δὲ τοῦτο δι' αἰτίαν τοιαύτην· ἐν τῷ λέγειν ἀπρεπῶς τὸν ὄμιον εἰώθει κινεῖν· ὑπερεκρέμασεν οἷν τοῦ ὄμιον τὸ ξίφος ἐν χροῷ, καὶ οὕτω τῷ δέει τῆς πληγῆς ἡδυνήθη κατασχεῖν ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ πρέποντος σχήματος: hoc est, accepimus vero et illud, suspensum ab eo fuisse ensem de recto, atque sub ipso stetisse, cum recitaret. Quod hanc ob causam fecisse dicitur: Inter dicendum movere indecenter humerum assolebat: suspendit igitur ensem ad cutem humero imminentem: atque ita metu plagæ in decenti se forma continuit. Præterea cum maxime in patria floreret, nunc invidia civium, nunc Philippi Alexandrique Macedonum maximorum regum persecutione nunquam quievit, immo a Philippo in pugna victus magna cum ignominia fugit. Tum bis exulavit, primo in Ægina, et Træzene, L. etiam talentis ab Arcopagitis damnatur Alexandro rege, secundo autem Antipatro imperante capitis a populo damnatur, autore Demade, in Neptuni templum, quod erat in Calauræa insula, non tam salutis gratia, quam ut inde quotidie patriam prospiceret, e Træzeniorum urbe confugit, inibique hausto veneno, cum a satellitibus traheretur, excessit e vita. Quemadmodum in ejus vita Plutarchus meminit. Operæ precium autem visum est, quædam ex ejus epistola ad magistratus populumque Athenien-

sium hic inserere, sunt enim hujusmodi. (hoc est) Sed de his cum multa possim scribere prætermitto. Nullius enim me conscium esse culpæ, ad utilitatem quidem imbecillum esse experientia didici, ad majorem vero mœstitiā inferendam, vehementissimum omnium. Quoniam autem omnibus accusatis reconciliati estis, id quod bene factum dixerim, et mihi velim reconciliemi, viri Athenienses: nam vos neque ulla adfeci injuria, Deos testor et heroas, mihi autem testis est omnis anteacta vita, cui magis justum est ut fidem habeatis, quam culpæ mihi nunc injuriā illatæ, neque ego pessimus, minime eorum fide dignus videbor, qui calumnia sunt circumventi. Atqui discessus meus immerito vos mihi reddit iratos; neque enim spe vestri destitutus discessi; neque alio animum applicuerim meum, sed primum quia ignominiam carceris moleste animo ferebam: deinde quoniam propter ætatem imbecillo corpore miseriam perferre non poteram. Item non existimabam, nolle vos vacare me vituperio, quod nullo vobis emolumento fuit, me vero perdidit. Ad hæc in vobis, nullis aliis animum fuisse meum, multis signis poteritis perspicere. Nam et urbem petii, non in qua res maximas essem ipse acturus, sed in quam et majores nostros profectos esse cognoveram, quo tempore illis de Persarum rege periculum imminabat: et ejus plurimam erga vos benivolentiam esse perspexeram, hæc autem est Træzeniorum civitas, cui opto, ut Dei potissimum, ob ipsius erga vos benivolentiam, et collatum in me beneficium, sint omnes benivoli, tum ipse, servatus a vobis, queam referre gratiam. Cæterum cum in hac nonnulli, ut mihi gratificarentur, increpare nos conarentur, idque mei animi ignorance ego eos pro viribus, ut bene dicerent, ut meum erat, admonui, qua potissimum causa puto eos omnes admiratos publice me honorasse. Sed cum viderem, benivolentiam quidem hominum magnam, sed vires in præsentia imbecillas, in Neptuni templum profectus, in Calaurea insula me contineo, non solum tutelæ gratia, quam mihi esse spero ob reverentiam numinis (neque enim certe scio, nam quæ in aliorum arbitrio et voluntate posita sunt, tenuem ac incertam præbent periclitanti tutelam), sed etiam quia patriam prospicio inde quotidie: erga quam tantæ mihi conscius sum benivolentiæ, quantam consequi opto a vobis. Quapropter, viri Athenienses, ne diutius hisce detinear malis, ea mihi decernite, quæ olim aliis, tum ne quid indignum vobis mihi eveniat: tum etiam ne supplex aliis esse cogar, nam nec vobis quidem id decori fuerit. Quod si redeundi vobiscum in gratiam nulla mihi sit spes reliqua, mori me esset melius. Videtis, quantis semper in malis versatus fuerit miser. Quare non miror a satyro scriptum, Diis ille adversis genitus, fatoque sinistro. Quid quod illo etiam tot jam secula mortuo, suum adhuc fortuna, licet semper varia sit, atque instabilis, servare tenorem videtur? Nam abhinc fere tri-

ennium desideranti tibi orationes Demosthenis, brevi me informatas mea cura publicaturum recepi. Sed tot id mihi tentanti acciderunt impedimenta, ut persæpe excudi cœptas intermiserim, Cartoromacho etiam nostro demirante, illudque Juvenalis sæpe repetente, Diis ille adversis genitus fatoque sinistro, cum etiam admodum quam pauca earum orationum exempla imprimenda curaverim, idque coactus, quod in nullo ante accidit volumine excuso in thermis nostris. Quorum omnium est mihi optimus testis Angelus Chabrielus patricius Venetus, excellentis vir ingenii, et in utraque lingua doctissimus, Demosthenisque studiosissimus, qui a me hoc opus quotidiano fere, ut ait ille, convicio, ut jam excudendum curarem, efflagitabat. Quanquam et illud servasse videtur fortuna, ut, quemadmodum felix ille semper fuit eloquentia, et æternitate scriptorum suorum, ita nescio, quomodo pulcherrimus hic liber omnium, quos imprimendos vel latine vel græce curavimus, exit in publicum ex ædibus nostris. Quamobrem si serius ad te venit, quam et tu volebas, et ipse desiderabam, non mihi velim imputes, sed Demosthenis infortunio, quem summo cum labore et industria fecisse, quæ fecit, omnia, legimus. Rursus pulcherrimis characteribus et perquam decenti forma, habituque, nec non castigatissimus, exit in manus hominum, ὡς κατὰ τὴν παλιγγενεσίαν, non tamen industriæ nostræ, sed assiduus curis adscribas, quam illius gratiæ, et felicitati, quam semper in suis habuit lucubrationibus. Has vero Demosthenis orationes, Clari doctissime, nomini tuo nuncupatas, ex Neacademia nostra emittimus, ob multas causas, sed præcipua est singularis benivolentia in te mea, ob miram probitatem tuam, et doctrinam, bonarumque literarum cognitionem. Tum quia in inclyta ista urbe alumna virorum nobilium Epidauro, cui nunc Rhacusæ est nomen, et latinas, et græcas literas profiteris, instituisque juventutem istam eloquentiæ studiosam arte dicendi, quod duce Demosthene, et te interprete, quam facillime consequetur. Id quod eo etiam feci libentius, quoniam si cuiquam reipublicæ Demosthenis orationes die nocteque vendos accurate existimo, isti existimo. Nam etsi viros omni virtute præditos, et prudentissimos habet, quales vidi ipse Venetiis Daniele Restium secundum apud Venetos fungentem legationis officio, et Petrum Mentium Restii collegam, tamen præceptis quam optimis oratorum omnium Demosthenis facile principis, quanta tyrannis, et Philippis habenda sit fides, non obscure cognoscet. Nam cum aliis plurimis rempublicam Atheniensium admonet divinus orator cavendum esse a tyrannis, qui sint natura rerum publicarum inimicissimi, ut lupi ovium, tum his verbis in prima pro Olynthiis oratione: καὶ ὅλως ἀπιστοὶ οἶμαι ταῖς πολιτείαις ἢ τυραννίς ἄλλως τε καὶ ὁμοῦν χώραν ἔχουσι. hoc est: et omnino tyrannis infida res est rebuspubl. præsertim si vicinam illi regionem habuerint, et in se-

cunda contra Philippum: οὐ γὰρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὐται λίαν ὁμιλίας. hoc est, non enim tutæ sunt rebuspubl. nimis hæ cum tyrannis consuetudines. Et paulo post: ἐν δέ τι κοινὸν ἢ φύσις τῶν εὐφρονούντων ἐν ἑαυτῇ κέκτῃται φυλακτήριον, ὃ πᾶσι μὲν ἐστὶν ἀγαθόν, καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς τυράννους: τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; ἀπιστία, ταύτην φυλάττετε, ταύτης ἀντέχεσθε. εἰν ταύτην σώζετε, οὐδὲν δεινὸν μὴ πάθητε: τί οὖν ζητεῖτε ἔφην. ἐλευθερίαν. εἴτ' οὐχ ὁράτε φίλιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτη καὶ τὰς προσηγορίας ἔχοντα; βασιλεὺς γὰρ καὶ τύραννος ἅπας ἔχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις ἐναντίος. hoc est, commune vero quoddam natura prudentum possidet in se tutamen, quod bonum omnibus est, et salutare, maxime autem populis adversus tyrannos: quodnam igitur illud est? incredulitas, hanc custodite, hanc complectimini: si hanc servaveritis, nihil adversi patiemini. Quid igitur quæritis, inquam? Libertatem. Nonne videtis Philippum alienissimas ab ea vel appellationes habentem? omnis enim rex et tyrannus inimicus est libertati, et contrarius legibus. Habes igitur tandem, mi Clari ab Aldo tuo, quas jamdiu desiderasti Demosthenis orationes, habet urbs Epidaurus quem debeat librum ad suam utilitatem nocturna versare manu, versare diurna, habent et cæteræ respubl. quemadmodum prudenter se regere, gubernareque atque a tyrannis reddere tutas queant, habet studiosissimus quisque, a quo una cum græca lingua, et eloquentiam optime discere, et utilissimum in sua republica præstare se possit. Vale. Venetiis mense Octobr. M. D. IV.

ERASMI ROTERODAMI

AD HERVAGIANAM PRIMAM PRÆFATIO.

*Des. Erasmus Rot. Ornatissimo Adolescenti Joanni Georgio
Paungartnero*

S D

UT antehac pessime de studiis merchantur isti, qui præsentis lucelli cupiditate maledicis ac futilibus libellis implebant orbem: ita bonorum omnium favore digni sunt, qui curam omnem atque industriam huc conferunt, ut vetustos multorumque seculorum consentientibus suffragiis probatos autores nobis revocent, idque cum dignitate. Demosthenem autem inter Græcos rhetores sic esse primum, ut vix invenias, quem cum illo possis conferre, magnus eruditorum omnium consensus est. Neque non recte præceptum est illud, ab optimis auspicandum esse. Eoque quondam apud Latinos e probatissimis poetarum pueri discebant literarum elementa. Nec id dissimulat Horatius ita de suis poematibus vaticinans, Hoc que-

que te manet, ut pueros elementa docentem Occupet in vicis Sosiorum balba senectus. Plurimum enim refert, qui succus rudem etiamnum ingenii testulam imbuat. Utiliter quidem primam Latini sermonis institutionem a selectis poetis auspicabantur, quod hi præter virtutes oratorias, habent aliquid proprii nitoris ac jucunditatis, qua velut esca, dulcibus magis quam salubribus gaudens ætas alliciatur ad studiorum amorem. Itaque quisquis Latinos poetas intelligit, rectius intelliget oratores. Apud Græcos diversa ratio est. Tantum enim discriminis est inter poetarum et oratorum dictionem, ut credas illos diversa lingua loqui. Eoque fit, ut qui a poetis fecerunt institutionis rudimentum, quum ad oratorum lectionem sese contulerint, subinde velut in peregrino sermone restitent, et licet quid quæque vox declaret, non ignorent, tamen sensum non percipiant. In causa est schematum, troporum et idiomatum proprietas, in quibus hand ita multum opitulantur Lexica. Hac quidem in parte præclaram operam τοῖς φιλολογώτεροις navavit Guilielmus Budæus. Verum ut puerilibus ingeniis Romanæ Linguæ non statim accommodus est M. Tullius, qui, Fabio iudice, nulli valde placet, nisi qui jam egregie profecerit: ita Græcarum literarum peritiam ambientibus non arbitror admodum convenire Demosthenem, qui plus artis habet in recessu, quam prima fronte præ se ferat. Illic enim, quod honorifico joco dixit Demades, scripsit ad aquam, nec nisi a sobriis ac vigilantibus potest intelligi. Proinde quod de M. Tullio scripsit Quintus Fabius, pari jure de Demosthene dici potest: is se sciat in arte dicendi profecisse, cui Demosthenes valde placere cœperit. Quemadmodum tabula magno artificio depicta nemo magnopere delectatur artis imperitus, ita Demosthenis divinum illud et quod facundissimi quique semper in eo mirati sunt, τὸ χεῖρόν, non sentitur, nisi et rhetoricis præceptionibus exercitatis, et historiarum cognitione instructis. Itaque patiar, ut puer quidem degustet Demosthenem, sed ad eum serio redeat, jam factus oculatior, quo perspiciat illam vere atticam venerem, illud excussum iudicium, illa summo artificio contorta enthymemata, postremo vim illam omnibus admirabilem, vix ulli imitabilem. Elegans interim fuerit exercitatio, quod a veteribus nonnullis factum est in Homero ac Virgilio, si quis idem faciat in Demosthene et M. Tullio, ut ex collatione locorum deprehendat, quid hic ab illo sit mutuatus, et ubi noster sit Græco par, ubi superior, ubi ab exemplari nonnihil degeneret imitatio. Vix alia res æque conducit ad parandum iudicium. Non hic sumpturus sum operam in laudando Demosthene, ad quem pro dignitate prædicandum opus esset eloquentia Demosthenica: imo nulla potius opus est eloquentia ad eum laudandum, quem uno ore in cælum ferunt omnes: nec tibi calcar addere studebo, Georgi charissime, quem conspicio in hoc pulcherrimo stadio tuapte sponte

haud segniter currentem. Quæres unde mihi cognitus cursus tuus, qui te nunquam viderim. Optimam tui partem vidi, adolescens fortunatissime, adeo *ἐναργῶς* te mihi suo penicillo depinxit Viglius Zuichemus, haud vulgaris artifex, cui domestica consuetudine penitus cognitus ac perspectus es. Quin tute mihi teipsum tuis ad me literis sic expressisti, ut si coram adesses, plus videre nequeam. Illic exosculatus sum istam felicem indolem tuam, qui, vix egressus annum decimum sextum, scribas epistolas primum bene latinas, deinde quod pluris facio, sensibus argutis, et apte sibi connexis. Quid autem collaudem istum ingenuum ac liberalem pudorem, quid singularem istam in me pietatem, quam tota spirat epistola? Et hic agnosco germane germanam ornatissimi viri Joannis Paungartneri prolem. Jampridem enim mihi cum eo viro ictum est amicitiae fœdus, quam ego sane rem inter præcipuas felicitates meas numero. Quid enim illo candidius, aut amabilius? In hujus fœderis consortium temet tuo jure inseris, mi Georgi. In hoc enim possessionum genus, et fas est, et æquum est, vivo etiamnum patri hæredem existere. Ut tali parente multo beatior es, quam paternis opibus: ita istis egregiis animi dotibus, quas tibi partim largita est propicii numinis benignitas, partim industria tua tibi paris, longe verius ac splendidius locuples fueris, quam majorum tuorum quamlibet amplis facultatibus. Accipe igitur Demosthenem, qui nunc prodit ceu positus novus exuviis nitidusque juvena, simul et mutuæ meæ in te pietatis *μνημόσυρον* et studiorum tuorum incitamentum futurus. Multum debemus Aldo, qui nobis primus oratorum principem dedit, plus debemus Hervagio, qui non parum addidit illi, tum dignitatis, tum etiam commoditatis, haud mediocribus impendiis parique vigilantia, ut jam merito possint omnes admirabundi dicere, *οὗτός ἐστιν ὁ ἐκείνος Δημοσθένης*. Posthac igitur expectabimus abs te epistolas, semitullianas ac semidemosthenicas. Vale. Datum Friburgi Brisgoæ, postridie cal. Augusti. Anno M. D. XXXII.

I. BERN. FELICIANI

PRÆFATIONES AD SUUM DEMOSTHENEM.

*Illustri ac Reverendo Abbati clivæ Mariæ Vangaditiæ Francisco Lauretano
Jo. Bernardus Felicianus*

S.

CUM superioribus diebus, Abbas clarissime, Demosthenis, oratorum omnium facile principis, orationes collectis quibusdam antiquis codicibus recognoscendas suscepissem, quo ad studiosorum utilitatem castigatiores aliquantulo excuderentur, memini ex te audivisse, cum nonnulli docti viri apud te essent, quorum consuetudine sum-

mopere delectaris, ex hujusce rei occasione sermonem de eloquentia incidisse. ita ut alii supra modum eam extollerent, omnibusque et artibus et scientiis anteponendam arbitrarentur. alii non modo id non approbarent, verum etiam eam vituperarent, et ut suspectam vitandam omnino censerent. Id autem licet absurdum, novum tamen mihi esse minime videbatur. Cum enim mecum considero multos ex gravissimis simul atque antiquissimis auctoribus, qui eloquentiam vel laudare, vel vituperare studuerunt, eos comperio vel plura, quam par erat, ei attribuisse, vel plura detraxisse, quam res ipsa postulabat, atque ita utrosque, dum ejus vel præstantiam nimis admirantur, vel abusum nimis devitandum censent, multis de tota re non recte sentiendi ansam præbuisse. Nam qui eam commendant, fere uno consensu omnes bonorum omnium humanorum causam ei adscribunt. eam congregasse a principio homines, cum in sylvis ferarum more vitam traducerent atque ad urbes condendas induxisse. eam leges instituisse, sine quibus communis vita esse nulla posset. eam mansuetos e feris, civiles e rusticis homines reddidisse. eam demum esse, qua sola a bestiis differamus. Quod cum dicunt, non male illi quidem se gerere censendi sunt, si vel loquuti pro occasione, vel eloquentiæ nomine sapientiam omnem complexi esse intelligantur. Re enim vera non oratio est, sed ratio et intelligentia, quæ a brutis hominem distinguat. nec eloquentia est, sed sapientia et prudentia, quæ dispersos ac vagantes homines in unum collegerit, ac vitam humanam omnem et urbibus condendis, et legibus instituendis excoluerit. Sermo enim postea tanquam minister, et eloquentia tanquam ancilla subsequuta necessario est. Sed si ita absolute quæ dicunt, accipiamus, quam recte id fiat, alii viderint. Mihi certe persuaderi non potest, quo pacto recte illi sentiant, qui horum scriptorum auctoritate permoti in eam opinionem venerunt, ut nulli rei, nisi facundiæ, studendum esse credant, nullosque esse, qui scire quippiam possint, nisi etiam dicendi peritia præditi fuerint. Adde, quod hi quoque omnes eos scriptores, qui non ita eleganti stilo de præclarissimis rebus et verissimis monumenta posteris reliquerunt, vel tanquam indoctos et imperitos abjiciendos censent, quasi verborum lepore et fucis rerum cognitio et peritia metienda sit; vel licet earum scientiarum, quas tradunt, de quibusque disserunt, etiam peritissimos fuisse confiteantur, tanquam barbaros tamen et ineptos negligendos putant, plurisque faciendum asserunt cum, qui de quibuslibet vel levissimis rebus eleganter et copiose tractarit, quam qui de gravissimis, et maxime seriis generique humano utilissimis infacunde et jejune disputarit, remque hanc non secus, atque in artificum ac statuariorum operibus spectandam esse aiunt, in quibus forma longe majorem, quam materia, laudem et gloriam sine controversia mereatur. Ac propterea assiduum barbaris bellum indi-

xere, ita enim appellant omnes eos, qui cultum orationis et lenocinia non persequuntur, licet veritatis subtilissimi et acutissimi indagatores alioqui sint. ut si quando in sanctissimos theologos et doctissimos philosophos incidant, eos omnino abhorreant, et quasi inculto sermone nihil vere et recte explicari potuerit, sed omnia perversa et salsa dici necesse sit, statim rejiciunt, ac damnant. neque vident, si formæ eloquentiam comparare voluerimus, statuariorum exemplum minime hic esse accommodatum. quippe quum materia extrinsecus artifice huic suppeditetur, scriptor ipse sibi eam plerumque faciat, et materia artifice propter formam exhibeatur, in rerum explicatione et dissertatione forma ob materiam illustrandam et patefaciendam adhibeatur, ut videlicet, quod animo concepimus, id eloquendo ita exprimamus, ut alteri innotescat. Quocirca si modo facere id volunt, longe meliorem et accommodatiorem veritati comparisonem sumere a nummis possent, quibus forma materiæ causa imprimi consuevit, quo signo fit, ut quid et quanti valeat materia, cognoscentes ea ad necessarias res uti facile possimus. Qui igitur nummum vel plumbeum, vel alioqui adulterinum, sibi carum propterea habet, quia signum in eo artificiose factum admiratur, neque eum, etsi maxime legitimus sit, maximeque ipse indigeat, ad vitæ usus impendere vult, is nummo abutitur, utilitatemque ejus, ob quam signum illi inditum est, nullum percipit. At nobis ita faciendum non est, sed sicut qui vel necessaria, vel divitias, sibi comparare vult, omnes vel quam pessime signatos nummos, modo boni sint, non veretur admittere. Sic nos, qui intelligentia indigemus, committere non debemus, ut vel barbare admodum scriptos libros, si bonarum rerum scientiam polliceantur, ullo modo repudiandos, vel quam dissertissime compositos, si de inutilibus et vanis rebus tractant, magni faciendos censemus, quin etiam, si de seriis et utilibus maxime disserant, non temere admittendos putemus, ne, quemadmodum illorum oculos monetæ forma ita præstringebat, ut uti ea in necessarios etiam sumtus non paterentur, sic animum nostrum ornatus orationis et dicendi elegantia extrinsecus adeo occupatum detineat, ut ad sensa ipsa considerata penetrare non sinat. Nam si neglectis rebus, id quod facimus, non tam, cum eas prorsus non discimus, quam cum non ab iis discimus, qui eas docent, sed ab iis, qui eas tantummodo eloquuntur, sermoni excolendo vacare voluerimus, verendum est, ne, dum in ea re cæteris hominibus præstare conamur, qua homines brutis antecellere credimus, picis et psittacis similiores evadamus. Si recte quidem fortasse ad imitationem loquamur, quod ratione carentibus etiam animalibus aliquando contingit, sapiamus autem, quod proprium hominis est, parum recte. At vero qui eloquentiam vituperant, ut cætera omittam, artem ejus inter adulationum species reponunt, atque id esse animæ dicunt, quod corpori est obsonatrix.

Sicut enim illa variis condimentorum illecebris gustum fallit, nec permittit, ut ciborum naturalis et sincerus sapor percipiatur, ita hanc variis verborum lenociniis turpibus et injustis rebus honestatis et justitiæ specie obducta judiciorum rectitudinem omnem distorquere ac pervertere. Ut qui his assentiantur, contra quam priores illi faciebant, nihil admittere sine suspitione velint, quod aliquod in se vel mediocre eloquentiæ ornamentum ac lumen præ se ferre videatur, eloquentiamque omnium pene malorum in caussa esse hominibus arbitrentur. quippe cum ea prava ex se sit, non nisi prave uti quispiam possit. Nam si ad veras res, quas in animo habemus, exprimendas, non ad fingendas falsas et fucandas ea uti vellemus, satis unumquemque in ea re, quam bene novit, esse eloquentem posse. sed miror, si hæc revera, et non ad hominum petulantiam, quibuscum loquebatur, exagitandam diceret Socrates, quippe qui eam turpem sane doctrinam gloriose profiterentur, qua causa inferior dicendo superior efficeretur, cur medicinam laudaret, cum ipsa, quæ ad salutem hominum inventa est, ad perniciem nonnulli interdum abutantur. non enim quod electionis et hominis vitium est, arti est attribuendum. Nam eloquendi et dicendi ars, quæ rhetorica est, cum instrumentum sit, ac similis dialecticæ, laudabilis ac vitæ humanæ perquam necessaria facultas, quæ non secus atque illa non aliquam definitam ac certam materiam habet, in qua versetur, sed in unaquaque re probabilitatem indagat, atque invenit, tam destruitur ac tollitur, si in ejus rei præstantiam transmutetur, cui applicatur, quam si ejus qui ea utitur, pravitas ipsi adscribatur. Quemadmodum enim dialectica si decipiendi proposito distorqueatur, dialectica non amplius est, sed sophistica et captiosa, cujus non in arte, sed in abutentis voluntate, vitium est: sic rhetorica, quæ fallit ac decipit, licet nomen aliud distinctum non habeat, sed Rhetorica etiam ipsa appelletur, Rhetorica tamen non est, sed captiosa, et falsa Rhetorica, vitio utentis perversa. Quæ merito quidem vituperatur, modo cum id fit, hominum pravitatem tunc, non artem, reprehendi non ignoremus. Ars enim ipsa ad imperitos homines, eosque omnes, qui in subtilibus rationibus percipiendis non sunt exercitati, docendos persuadendosque necessaria admodum est. Quod enim dialectice inter philosophos, id inter civiles munus rhetoricæ est. Nam si in civitatibus hæc non esset, quæ, an utile aliquid esset, aut inutile, inter consultores, an justum, aut injustum, apud judices, an honestum, aut turpe; apud spectatores ostenderet, confusa omnis vitæ tractatio, atque administratio haberetur. Cum enim pro sua quisque opinione facile decipi possit, et segnes natura ad discenda bona homines sint, tum etiamsi sciverint, facile affectu aliquo ita depraventur, ut ad non agenda bona procliviores evadant, ille, qui hac facultate est præditus, tria hujusmodi gerendarum rerum impedimenta

ex animis hominum aufert, tribus ad persuadendum idoneis modis adhibitis. Ne enim plerique, an utile sit, quod agendum videtur, an justum, quod judicandum est, an honestum, quod est approbandum, ignorent, iis orator eloquentiæ artifex rationibus, non subtilibus illis quidem, sed ad civilium hominum captum accommodatis, docendo in tribus causarum generibus veritatem manifestat. ne item ad discendum segnes sese exhibeant homines, delectando allicit, ne quamvis verum sciant, vitio tamen depravati aliud facere velint, movendo afficit, atque ita ad agendum quodammodo compellit. Nam si quis hæc tanquam suspectas artes, et violentas machinas evitandas censet, is auditorum insecitiam si vult, damnare potest, qui nullo alio modo intellecturi erant, cum vero, qui ad illorum imbecillitatem orationem suam accommodat, nisi laudare certe non debet. Tantam siquidem auctoritatem, dignitatem et excellentiam apud omnes obtinet, ut, sicut vituperandus nullo modo est, ita laude et gloria ex sese adeo abundet, ut laudibus extrinsecus petitis minime indigeat. Nam quamvis aliis scientiis et disciplinis instructus ad persuadendum accedat, propria tamen laude esse contentus potest. Sicut orator hic noster, qui clarissimus inter omnes hoc in genere est, quem præ manibus habemus, licet aliis disciplinis fuisset eruditus, et ex Platonis schola multa præclara didicisset, et Thucydidi, scriptori Atheniensi, tantum studium adhibuisset, ut octies sibi ejus historias describendas putarit, nullius eorum gloriam sibi videtur affectasse, nisi ejus rei, quæ hujus tantummodo artis sine dubio propria est. Cum enim quinque hæc partes habeat, inventionem, dispositionem, elocutionem, memoriam et pronunciationem, ab Andronico histrione interrogatus, quid in Rhetorica primum esse existimaret, pronunciationem dixit, et secundo, et tertio idem respondit, quoad desiit ille interrogare, ut non tam præcipuam, quam solam rhetoriæ propriam partem pronunciationem esse significaret. propterea videlicet quum cæteræ omnes ita aliarum rerum cognitionem interdum innexam habent aliisque omnibus etiam philosophicis disputationibus communes sunt, ut aliarum, si quis recte non advertat, videri scientiarum possint, hæc sola sine ulla controversia non alteri, quam huic arti, adscribi queat, atque iccirco tantam operam sibi ei adhibendam duxit, ut non tam orationes ejus et scripta, quam industria et exercitatio in ore omnium sit, et apud omnes celebretur. Quis enim est, qui meditationes ejus in cubiculo subterraneo non admiretur, cum inæqualem tonsuram etiam capiti adhibuisset, ne sibi aliquando inde exeundum esset, atque ita studium intermitteretur. Quis lecti ejus angustiam non decantat, qua id consequi procurabat, ut incommoda cubatione occasio ei surgendi tempestivius exhiberetur? Quis id non celebrat, cum se antelucanis fabrorum vigiliis superari ægre ferebat? Quem illa ejus diligentia non movet, cum ad Phale-

ricum profectus ad undarum fragores calculis etiam in ore sumtis pronunciare orationes asuescebat, quo postea et clarius verba proferret, et tumultibus populi non exturbaretur? Quid, cum gladiis de tecto suspensis, ita pene, ut humeros attingerent, domi se ad dicendum exercebat, ne gestu humeri incomposito actionem corrumpere, nonne animos hominum capit? Hanc igitur pronunciationem, cui præcipue sibi incumbendum censuit hic auctor, cujusque præcipue gloriam videtur appetivisse, præcipuum quoque in ejus orationibus locum obtinere existimandum est, ut cum eas legimus, non modo cæteris aliorum omnium anteponamus, sed quia pronunciationem auctoris animo concipimus, ipsas se ipsis quoque esse admirabiliores judicemus, et plus, quam legamus, intelligamus, et licet vox ejus non audiat, semper tamen adversarii ejus voce illa aures nostræ personent, quid si ipsum audiremus? ut non immerito Macedonum rex Philippus, contra quem acriter semper invehebatur, cum ei recitatæ orationes aliquæ ejus essent, neque se alium quempiam, quam ipsum, in bello adversum se consultorem fuisse electurum dixerit. orationesque ipsas ob vim actionis, quam præ se ferebant, cum Isocratis quasdam athletis e palæstra similes sibi videri asseruisset, militibus comparavit, quippe cum ita urgeant rem semper, ita instant, ita vero certamine, et non umbratili semper utantur, ut terrere veritate ipsa et cogere videantur. Tametsi mihi quidem etiam, dum lego Demosthenem, arrogans illa Gorgiæ, et Protagoræ, aliorumque veterum sophistarum professio non admodum absurda apparet, qui discipulis suis pollicebantur se eos esse arte sua civilium agendarumque rerum peritos esse effecturos. nam si id intelligere volebant, si quis recte præcepta artis fuisset secutus, atque ex eorum præfinitione in civitatibus opportune deliberationes, et judicia, vel etiam demonstrationes pertractasset, eum non mediocrem civilem peritiam in orationibus suis præ se laturum, quis non videt, ut omittam interim inventionis acumen, dispositionis apta momenta, elocutionis diluciditatem, et gravitatem. ac demum actionis summam vim, qua tanquam spiritu quodam reliqua omnia noster hic orator animavit, tantam in scriptis ejus ad vitæ humanæ actionem pertinentium sententiarum copiam inesse, ut sapientissimi philosophi munere fungi videatur? tantam morum civitatum, et rerum publicarum administrationis peritiam, unde salus ipsis comparatur, unde periculum et perniciēs impendeat, ut ex ejus lectione, si quis diligenter advertat, tam, pene dixerim, ad res agendas instructus unusquisque possit discedere, quam ex quovis accuratissimo historico? Sed hæc hactenus, ne ineptus existimer, si laudes ejus dicendo illustrare videar velle, qui dicendo omnium pene laudes obscuravit. Hæc enim ea de causa dicta a me sunt, ut eloquentiam sicut propria laude fraudandam non esse. ita sua tantum posse esse

contentam ostenderem. et egregium hunc oratorem etiamsi non aliunde, quam ex arte eloquentiæ, gloriam ei attribuamus, ex ea adeo clarum ac celebrem apud omnes esse, ut aliam laudem, quamvis adeptus sit, non multum tamen desiderarit. Cum igitur, præsul optime, hic tibi non immerito adeo placeat, ut in aliorum etiam graviorum studiorum occupationibus lectionem ejus tibi nunquam intermittendam censueris, posteaquam excusus jam est, eum tibi dicandum duxi, ut sub ejus nomine in manus hominum prodiret, qui illius esset studiosissimus. Tum etiam, ut, cum ego in eo excudendo operam nonnullam impenderim, labore hoc qualicunque tibi oblato, observantiæ in te meæ, qua multis de causis jam diu te prosequor, significandæ occasio mihi in præsentia daretur. Nam præterquam, quod vestra ista familia tum morum integritate ac virtutum splendore, tum imperatorum, quorum copia maxime floruit, gloria et rerum gestarum amplitudine, tum Leonardi, avi tui, Principis optimi, præstantia, ac dignitate illustrata adeo clara ac celebris semper fuit, ut conciliare sibi animos omnium facile potuerit, atque ob id ipse etiam communi nomine propenso erga eam animo semper fuerim, privata tamen causa atque illa quidem tam gravis benevolentia mihi accessit, ut nunquam eam ex animo meo quoad vixero ulla deletura oblivio sit, Antonius, omnibus quidem, qui illum noverunt, non sine præfatione nominandus frater tuus. qui cum adolescentiæ annos nondum excessisset, et abbas electus tanta ingenii perspicacia esset præditus, tanto scientiarum, et literarum præcipue sacrarum amore inflammatus, tanta in negotiis tractandis prudentia instructus, ut ex ista familia prodiisse, quasi præcipuum germen agnosceretur, et sacerdotii istius præsul dignissimus jam haberetur, me, a quo summopere observabatur, maxima prosequebatur benevolentia, atque inter eos delegerat, quibuscum sæpenumero versaretur, ac de literarum studiis colloqueretur. ut temperare a dolore interdum vix possim, cum memoria repeto, quam repente morte præventus ex hominum consuetudine maxima omnium cum jactura et mœrore sublatus fuerit. in tantam enim spem omnes induxerat, ut nemo esset, qui dubitaret, quin, ubi maturior ætas accessisset, et eruditionis et sanctitatis nostris temporibus singulare exemplum esset futurus. Nam ex ejus obitu licet boni omnes jacturam maximam fecisse censendi sint, speque omni, quam summam de eo habebant, frustrati jacuerint, ego non tam moleste tuli, quod ejus sanctissima consuetudine tam repente caruerim, etsi id mihi contigit molestissimum, quam quod, cum ex ejus familiaritate specimen quasi quoddam et probitatis et amicitia concepissem, ubi ipse decessit, ita animum desponderim, ut, quia, quod simile ei esset, non facile reperiebatur, probitatem amplius hujusmodi ullam inventurum me esse diffiderem. Nunc vero, cum tu, clarissime Francisce, qui

in locum ejus successisti, et ingenio, et studiis plane eum referas, eandemque morum probitatem præ te feras, ut non tam dignitatis, quam propositi, atque animi etiam ejus successor fuisse videaris, nihil vereor, quin eam expectationem, quam ille de se apud omnes concitaverat, sustinere ac tueri etiam magnifice possis. Suscipies igitur in præsentia Demosthenem, ac quoties eum in manus sumes, frequenter autem id facturum te esse non dubito, non tam summum oratorem, quam maximum etiam amoris in te mei judicium sumere te existimabis. Vale.

Studiosis S.

Cum Demosthenis orationes ad commodum vestrum parva hac forma excuderentur, in tres patres eas dividendas censuimus, ne, si uno volumine omnes fuissent comprehensæ, in tantam magnitudinem excresceret liber, ut vana omnis utilitas fieret, quam ex forma hac eratis habituri. Apte autem incidit, ut absque ulla nisi parva admodum veteris ordinis mutatione facta divisio sit. Nam in prima parte deliberativæ omnes positæ sunt, eo quo prius erant ordine collocatæ. atque id merito quidem, propterea quod par erat, ut consultandi, et deliberandi Rhetoricæ species, quæ prima et gravissima, maximeque ad civitates regendas necessaria est, primum etiam in ordine locum obtineret. His et deliberativa exordia, et duas demonstrativas orationes subjunximus, quæ in finem libri in veteri impressione rejecta fuerant, illa, quia ad idem genus spectabant, has, quia, cum adeo paucæ essent, ut nullum volumen conficere per sese possent, sed alicui ex aliis tanquam appendix annectendæ essent, ei annecti commode posse videbantur, quod minimum omnium erat futurum. Secunda pars judicialibus iis tantum dicata est, quæ vel de decretis et legibus præter leges latis, vel de legationibus male actis, vel hujusmodi aliis publicis causis scriptæ sunt. Tertia cæteras omnes complexa est, quæ ad tutelas, hæreditates, mercaturas, atque id genus privata commercia attinent. Hæc enim tertium, quemadmodum publica secundum, locum sibi merito vendicant. nam sicut privata publicis, ita judicia esse inferiora deliberationibus debent. quippe cum judicia sint, quæ non tam ea, quæ ex legibus, quam quæ ex deliberationibus constituta sunt, si recte gerantur, honoribus, si male, pœnis cives afficiant. Tres autem hæ partes diversas lectiones, quæ in contextu asterisco notatæ sunt, suas quæque in calce repositas habet. Errata vero, quæ inter excudendum contigere, in calce tertiæ omnia omnium partium restituenda curavimus. Valete.

ΠΑΥΛΟΣ ΑΛΔΟΥ ΜΑΝΟΥΚΙΟΣ

τῷ αἰδεσιμωτάτῳ πατρὶ, Λευδοονίῳ Βεκατελλίῳ, τῷ Ῥαβέλλου ἐπισκόπῳ, ἀποστολικῷ Ἐνετίῃσι ληγάτῳ, χαίρειν.

Ὅσον μὲν ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς εἰς τὴν χαλκογραφικὴν ταυτηνὴ τέχνην συνεισήνεγκεν, σχεδὸν οἶμαι πάντας εἰδέναι. παραλαβὼν γὰρ αὐτὴν ἔλλειπώς ἔτι καὶ πονηρώς φερομένην, οὕτω σφάδρα φιλοπονησάμενος ἐπηύξησέ τε καὶ μετεκόσμησεν, ὥστε μηδεμίαν τὴν γε ἐς αὐτὸν ἦκον, τοῖς ἐπιγιγνομένοις ὑπερβολὴν καταλιπεῖν. ἐγὼ δὲ καὶ πάλοι μὲν προεθυμούμην τοῖς τοῦ πατρὸς ἐγχειρήμασιν ἐπεξελθεῖν, μηδὲ καταδεέστερον ἐμαυτὸν παρασχεῖν τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων, ὑπὸ γε μὴν παντοδαπῶν ἀσχυλῶν καὶ ὧν μετὰ χεῖρας ἔχω ξυγγραμμάτων περισπώμενος, ἔτι δὲ περιουσίαν χρημάτων οὐκ ἔχων, ἡρούμην τέως ἡσυχίαν ἄγων, κατολιγωρεῖσθαι μᾶλλον, ἢ τοῖς ὑπὲρ δυνάμιν ἐγχειρῶν οὐδὲ πολλοῦ δεῖ τῆς ἐσομένης ἀξία διαπραξάμενος ἐᾶσαι προσδοκίας. καίτοι πολλοὶ μοι προσίοντες ὁσημέραι τῶν φίλων ἐπιπλήττειν ἐπεχείρουν, ὡς ἄρα αἰσχυρὸν, εἰ μεγίστας καὶ καλλίστας ἔχων παρὰ τοῦ πατρὸς τὰς ἀφορμὰς ὑπὸ ῥαθυμίας ἐδελοκακοίμην, καὶ περιορῶν ἐμαυτὸν ὑψ' ὧν ἦκιστα ἐχρῶν παρευδοκίμουμένοι, καὶ τὴν τέχνην ταῖς τῶν ἄλλων πλεονεξίαις λιαφθειρομένην, ἐξὸν κατ' ἴχνη χωροῦντα τοῖς ἐκείνου ἐπιτηδεύμασιν, ἀείμνηστον εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον μνημεῖον ἐμαυτῷ παρασκευάσαι. οὗτοι τοίνυν καίπερ εὐνοϊκῶς ἔχειν δοκοῦντες, οὐκ ἐλάνθανον λόγῳ ξυμπροθυμούμενοι μόνον, ἔργῳ δ' οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἂν τὴν τυχοῦσιν ἐπικουρίαν παρασχόντες: ὅπερ ποιεῖν εἰδῶσιν οἱ πολλοὶ, συμβουλευόντες μὲν προθύμως, παρὰ δὲ τὰς χρεῖας οὐδοσιοῦν τοῖς φίλοις ὑπουργοῦντες. σὺ μέντοι μόνος ἀμφοτέρα παρασχόμενος, δεῖγμα μέγιστον τῆς σῆς μεγαλοψυχίας καὶ τῆς πρὸς ἐμὲ φιλίας ἐξηνήνοχας, σεβασμιώτατε πάτερ, οὐ μόνον τὰ κράτιστα ξυμβουλεύων, ἀλλὰ δὴ καὶ πόρους χρημάτων ἐξευρίσκων, καὶ δαπανῶν, αὐτὸς τε ἐκ τῶν ἐνόντων ἐπιχορηγῶν, καὶ τοὺς ἄλλους πείθων: ὥσθ' ἱκανὴν ἥδη παρασκευὴν συγκεκροτῆσθαι τοῖς ἀξιόν τι λόγου ποιεῖν προαιρουμένοις. ἐδόκει μὲν οὖν τοιούτων ἀφορμῶν λαβομένοις μὴ μένειν, ἀλλ' ἐγχειρεῖν τὴν ταχίστην, ἅπανθ' ἀπλῶς ἐντυποῦντας, καὶ τὰ πρὸ τοῦ, καὶ τὰ μετῴπω, τὸ καὶ τήμερον ἐκδεδομένα. σκοπούμενοις δ' οὐδὲν ἐφαίνετο τὸ γε νῦν ἔχον οὕτω προύργου τοῖς νεωτέροις ἐσόμενον, ὡς τὸ τοῦ παιανίως τουτὶ βιβλίον· ὃν δὴ καὶ τῇ τέχνῃ, καὶ τῇ τῶν νοημάτων εὐρέσει, καὶ τῷ κάλλει τῆς ἐρμηνείας, καὶ, συλλήβδην εἰπεῖν, πᾶσι τοῖς ἄλλοις τοῦ λόγου πλεονεκτήμασι καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν ἀνθρώπους ὑπερβαλλόμενον ἅπαντες ἴσμεν. τούτου τοιγαροῦν τοὺς λόγους ὡς οἷόν τ' ἦν ἐπιμελέστατα διορθωσάμενοι, καὶ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν ἀντιγράφων ἀντεξετάσαντες, σοὶ προσφωνοῦμεν, οὐ μὰ δία τοῦ γε δοκεῖν ἀμείβεσθαι σε τῆς μεγαλοδωρίας, (ἀνότητος γὰρ ἂν εἴην, εἰ, τοσούτων καὶ τηλικούτων ὑπαρξάντων μοι παρά σου εὐεργετημάτων, προηροῦμην εἰ ἐπιστολῆς ἀπολύσεισθαι τὸ χρέος) ἀλλ' ὥστε

πᾶσι ποιῆσαι καταφανές τῆς τε σῆς καλοκαγαθίας τὸ μέγεθος, ἔτι δὲ καὶ τοῦ βιβλίου τουτουῖ, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκδοθησομένων, εἶπερ ἄρα τι περίεσται τοῖς νέοις ὕψελος, σοί γε πάντως τὴν περὶ τούτου προσήκειν χάριν, τῷ μόνῳ τὸ καλὸν τοῦτο καὶ ἐπωφελές ἔργον ἐνστησαμένῳ. ὅτι μὲν οὖν καὶ τοῖς παροῦσιν ἀγαπήσεις, καὶ μόνῃς ἡμᾶς ἀποδέξῃ τῆς προθυμίας, εἰ οἶδα, εἶπερ ἐγὼ τὸ φιλόσοφον τοῦ τρόπου καὶ τὸ μεγαλόφρον οὐκ ἀγνοῶ τὸ σόν. ἐγὼ δὲ πειράσομαι μὲν αἰεὶ τιμᾶν σε τούτοις, οἷς τυγχάνω δυνάμενος, εἰ δ' οὐχ, ὡς προσήκειν, οὐδὲ κατὰ τὴν ἀξίαν τὴν σὴν, τό γε μὴ παντάπασιν ἀχαρίστως ἔχειν τῆς γνώμης πᾶσιν οἶμαι φανερόν καταστήσειν. ἔρρωσο.

IOANNES HERVAGIUS

GRÆCARUM LITTERARUM STUDIO SIS

S. D.

QUANQUAM res ipsa docere poterat, quantum hæc nostra Demosthenis Orationum editio, reliquis omnibus, quæ adhuc editæ sunt, emendatior sit: nostri tamen muneris est, vobis, o studiosi, indicare, undenam exemplaria tam emendata habuerimus: ne et illi merita laude suorum laborum fraudentur: et vos, tantorum virorum nominibus auditis, rarum aliquid atque præclarum in nostra hac editione esse, nullo modo dubitetis. Solent enim res non sua modo vi et natura, sed cum etiam ab artificio, tum vel maxime ab artificis excellentia et nomine laudari. Mirabantur veteres, si quis Apellis vel Zeuxidis tabulam ostendisset: et nos quoque, si quis Dureri germani, aut Titiani itali picturam proponat: non tam sæpe artificii caussa, quam artificis. qua in re non fallimur omnino. Per magni enim refert, quem quodque opus autorem præ se ferat: quod ab excellentibus artificibus non nisi præclara opera soleant proficisci. Sic ille pastor non ineptus apud poetam, pocula quod divini Alcimedontis opera essent, magni facienda censet. Quid si omnia reliqua accedant, quæ valent ad laudem, et materiæ bonitas, et artificii pulchritudo, et artificis præstantia, nonne tum perfecta et consummata laus esse videatur? Quamobrem cum nos in nostro hoc Demosthene edendo, duorum clarissimorum virorum, Petri Danesii Galli, et Vincentii Obsopæi Germani, exemplaria, castigationesque secuti simus, jam existinare debetis, qualem vobis exhibeamus Demosthenem, nitidum certe, et innumeris erroribus repurgatum. Neque enim ullis aut sumtibus, aut laboribus parcimus, quo vobis veteres illos utriusque linguæ autores clarissimos suo pristino nitore restitutos exhibeamus. Habetis igitur in hoc autore omnia illa, quæ modo ad perfectam laudem requiri dicebam: Demosthenem ipsum primum, at Dii boni, quantum artificem? qualemve oratorem? cum, quem aspectabant, cuius ob os Graii ora ob-

vertebant sua : de quo prætereunte dicebant : Hic est ille Demosthenes, qui Ciceronem nobis, quantus est, effecit. Deinde etiam, quos modo laudavi, Danesium et Obsopæum, qui in Demosthene restituendo præclaram navarunt operam. Artificium vero, etsi ex ipso artifice jam cognosci potuit, tamen melius et certius ex ipsarum orationum textura et lectione intelligetur. Superest materies, in qua artifex iste divinus artem suam declaravit : ea vero hic tam ampla est, tamque late patens, ut omnes philosophiæ partes attingere videatur. Nam et res in obscuritate naturæ latentes interdum hic orator in apertam lucem splendida et illustri oratione trahit, et de virtutibus et vitiis ornatissime dicit : et argumentis sic pugnat, ut contra stare adversarius nullo modo possit. Verum hæc ad tria caussarum genera omnia referunt oratores : ad consultationes, ad laudes, et ad judiciales controversias. Judiciales autem causæ sunt sunt bipertitæ ; aliæ enim sunt de publicis rebus civitatis, aliæ de privatis civium inter se litibus. Itaque et ex his tribus orationum voluminibus, primum consultationes et laudes, quod hæ pauciores sint, quam judicia, continet : secundum, judiciales causas eas, quæ de publicis rebus disceptant : tertium, privatas civium controversias. Nolumus enim commoditatem, si qua in hac tripartita divisione inest, aspernari, ne vobis aliqua ex parte defuisse videamur. Valete. Basileæ, Calend. Januarii. 1547.

DIONYSIUS LAMBINUS

Lectori.

ABSOLUTA est tandem, lector erudite, Demosthenis editio, omnibus literarum græcarum studiosis tandiu expectata, et tantopere exoptata : atque iis quidem temporibus absoluta, quibus vix quisquam hoc auderet optare, nedum sperare. Cum enim scirent omnes homines qui literarum græcarum studio delectantur, Demosthenem a Gulielmo Morelio, typographo regio, viro experiente ac strenuo, et, quamquam non admodum locuplete, magnis tamen et multis artis typographicæ facultatibus atque adjunctis ornato, annos abhinc circiter duodecim, temporibus reipublicæ etiam tum tranquillæ et pacatæ, cœptum esse exendi : sed propter motus civiles tum primum in Gallia ingruentes atque orientes, et tempora turbulenta ac formidolosa, esse intermissum : quid erat minus credibile, quam propter quas causas opus tam præclarum, tam plausibile, tam vendibile denique, fuisset de manibus positum, annosque circiter decem jacuisset inchoatum, iisdem causis manentibus, atque adeo auctis ac multiplicatis, ab homine, si non minus ad tantam rem faciendam idoneo, at certe paucioribus adjunctis ad eam necessariis instructo, minusque exercitato, de integro in manus sumi, ac re-

tractari et retractatum ad finem perducī? Verum tamen vicit omnium opinionem Io. Benenati conatus laudabilissimus atque honestissimus, industriaque singularis, qui, omnibus jam sperando et exspectando defessis, Demosthenis editionem tot annos intermissam et repetiit, et repetitam, diis hominibusque approbantibus, absolutam et confectam reddidit. Verum, ut intelligas, lector, quid inter hanc editionem et cæteras superiores intersit, aut quid ad hanc accesserit, quod ab aliis absit: hoc totum tibi breviter exponam. Gulielmus Morelius annis aliquot ante, quam Demosthenis editionem susciperet, duo exempla, unum Aldinum, Venetiis, alterum Germanicum, Basileæ impressum, cum octo vetustis codicibus manu scriptis, ex bibliotheca regia depromtis, diligentissime contulerat, omnesque scripturæ varietates, ac dissimilitudines, etiam eas interdum, quæ videri possint minus probabiles, et vix tolerabiles, ad oram exempli Germanici adscripserat. Præterea scholia in marginibus librorum illorum regiorum scripta, quæ in Ulpiani commentariis usque adhuc impressis non reperiuntur, et utilissima, et plurima, ita ut quartam partem Ulpiani commentariorum hodie exstantium magnitudine et amplitudine exæquent: hæc, quæ dico, scholia in oram illius exempli transcripserat. His et aliis facultatibus necessariis instructus Morelius operi tam præclaro manus admovit. Si nihil aliud, quam rem tantam, auspicatus atque exorsus esset, atque in ipso operis limine ac vestibulo vel rei difficultas non satis antea explorata, vel casus aliquis improvisus atque inopinatus (ut sunt humana) eum rem cœptam, inchoatam relinquere coegisset: tamen cum, sapientum virorum sententia, principium totius sit dimidium, et in omni re honesta solus conatus, etiam si eum non perficias, laudari soleat: magnum quiddam fecisset, laudemque fortasse aliquam meruisset. Nunc autem cum reapse declaravit, se non inanem conatum, neque præcipitem, aut irritum impetum ad negotium susceptum attulisse: (quod facere consueverunt, qui, non adhibito ad rem, quam instituunt, consilio, neque rei magnitudine diligenter et attente considerata, ad aliquid magnum aggrediuntur,) summa laude dignissimus est: qui quamdiu reipublicæ tempora tulerunt, tanto studio in id, quod semel considerate suscepserat, incubuit tantæque animi alacritate in eo perseveravit, ut Demosthenis editionem usque ad orationem de male obita legatione perduxerit: hoc est paullo minus, quam totius operis dimidium, attigerit. Cum ad eam orationem pervenisset anno, opinor, cIo. cI. LX. magnæ turbæ in Gallia coortæ, temporaque reipublicæ calamitosa consecuta, bellum domesticum, pestilentia, hujus scholæ universæ infrequentia et solitudo, et pæne dicam vastitas: hæc et similia mala, opus magno animo inceptum, et ad id loci perductum, interrumpere coegerunt. Non multo post ille, morbo partim ex vigiliis in-

tempestivis et labore immoderato, partim ex communium et publicorum incommodorum acerbitate contracto, supremum vitæ diem obiit. Quo mortuo spes omnis hujus editionis absolvendæ omnibus mortalibus præcisa est, præsertim crescentibus in dies discordiis civilibus, et post superiora mala sedata ac sopita (non enim dicam extincta) novis subinde aliis gravioribus suborientibus, quibus nondum etiam hodie defuncti sumus. Ita cum Demosthenis editio inchoata multos annos mansisset: Io. Benenatus, totius instrumenti typographici successor, matrimonio cum vidua contracto, factus, partim sua sponte, partim hominum tam longam incepti operis intermissionem querentium et ægre ferentium vocibus assiduis victus, consilium tandem cepit operi inchoato, et deposito, et ut ita dicam, conclamato, subvenire. Qua in re cum sibi adiutorem aliquem adhibendum esse existimaret, qui et vellet et posset ei rei operam aliquam navare, se ad me potissimum contulit: quem et publicis commodis libenter inservire cognoverat, et plurimum sibi in negotio suscepto prodesse posse existimabat. Ego, quamvis in aliis rebus a me institutis occupatissimus, homini amico, præsertim in re tam præclara, deesse nolui. Itaque continuo reliquam partem exempli impressi, ad ejus oram et scripturarum contextus Demosthenis varietates a Morelio adscriptas, et scholia illa Græca nondum impressa, transcripta fuisse supra dixi, diligenter atque attente relegi, ac recognovi. Ac scholia quidem illa, quæ propter Morelli obitum immaturum erant adhuc confusa, et perturbato ordine collocata, ita ut, quo pertinerent, non facile quivis interdum cerneret, suo quæque loco digessi atque in ordinem redegi: et Ulpiani commentarios in editionibus vulgatis corruptissimos, quoad ejus fieri debuit ac potuit, castigavi atque emendavi. In contextu vero Demosthenis recognoscendo viam mihi jam a Morelio præmonstratam secutus sum, simulque Benenati voluntati morem gessi, ut nihil prorsus a vulgata et recepta scriptura mutarem: sed omnes dissimilitudines vel ad oram libri adpingendas, vel in calce collocandas curarem. Qua quidem in re tanta fuit Benenati religio, cui facile assensus sum, ut lectiones et interpunctiones vulgatas nonnunquam vitiosas retinere maluerit, dummodo earum emendationes vel in margine, vel in calce libri repræsentarentur, quam cuiquam malevolo ullam justam reprehendendi ansam relinquere. Meminerat enim, de mea Ciceronis editione, qui sermones hominum partim imperitorum, partim iniquorum fuissent, cum dicerent, me nimium mihi juris in Cicerone emendando assumsisse: non oportuisse a lectione recepta discedi: satis fuisse lectionis varietates et scripturas in antiquis codicibus repertas, aut quantumvis probabiles conjecturas, in annotationibus locari. Ne quid igitur in Demosthene quicquam tale a nobis esse factum queri possit, (quamvis hominum invidorum et in-

doctorum sermones semper contemserimus, et nostram in Cicerone emendando industriam doctis omnibus probatam esse compertum habeamus) ita religiosi, ut dixi, in hac editione fuimus, ut lector hoc sibi certo promittere queat, et Demosthenem omnium, qui unquam editi sunt, emendatissimum, Gulielmi Morelii, Io. Benenati opera, nonnihil etiam mea, quod quidem in mea manu fuit, nunc se esse adeptum, et nihil tamen, quod quisquam vel malevolentissimus criminari possit, in eo esse immutatum. Hæc te, lector, scire volui priusquam ad Demosthenem legendum tuum studium conferres. Si qua operarum errata sunt, alienam culpam præstare non debemus. Vale et hoc labore fruiere. Lutetiæ anno cIo. Io. LXX. Kalend. Febr.

IO. BENENATUS TYPOGRAPHUS

Lectori.

CUM duodecim abhinc annos Gulielmus Morelius Demosthenem, oratorum omnium facile principem, typis mandare cœpisset, et hanc editionem primum turbulenti reipublicæ motus, bellaque intestina, et difficultas rei familiaris ex malis communibus nata, intermittere coegissent: deinde ejus viri mors brevi consecuta totam rem ita impedisset, ut perexigua et perquam tenuis spes ejus de integro aggrediendæ relinqueretur: nobis tandem, anno superiore, Gregorii Nazianzeni ab Iacobo Billio Brunæo, S. Michaelis in Eremita abbate, viro literis græcis et latinis, omnique doctrina liberali perpolitio, in latinum sermonem conversi editione absoluta, in mentem venit, Demosthenem, quem ab omnibus græcarum literarum studio deditis valde amari atque expeti sciebamur, aliquando repetere, ejusque editionem inchoatam relictam absolvere. Cui oneri sustinendo cum humeros nostros invalidos esse facile intelligeremus, sive sumtus in eo negotio faciendus, sive difficultas in exemplo recognoscendo, et scripturarum varietatibus considerandis, ac scholiis ordine disponendis, spectaretur, auxilium ab aliis nobis petendum esse existimavimus. Et quod ad sumtum quidem attinet, hunc nodum non tam cito, neque facile expedivimus: altera autem difficultas non multo minor restabat: qua qui nos libentius, aut facilius levaret, quam Dionysius Lambinus, literarum græcarum professor Reginus, non videbamus. Itaque cum ad eum confugissemus, ab eoque petivissemus, ut nobis tanto oneri ferundo imparibus opem ferret: ille continuo, pro sua erga omnes humanitate, et pro suo in literas et literarum studiosos amore, de quibus bene merendi neque finem, neque modum ullum facere potest, quamvis esset in aliis rebus, iisque difficillimis et utilissimis rei literariæ futuris occupatus, nobis operam suam pollicitus est et promissum exsolvit.

Quod si ejus occupationes, ut summo jure poterant, ita hoc nobis adjumentum denegassent, nisque quasi quidam Hercules Atlanti defesso in partem laboris successisset, profecto, ut ingenue fatear, tantam negotii molem perferre non potuissem. Cum igitur Dionysio Lambino hujus editionis absolutæ magna gratia debeatur, tum Gulielmo Morelio mortuo nulla satis ampla laus tribui potest, qui primum hoc opus orsus est: deinde librorum veterum regionum ope fretus, Ulpiani commentarios plus quarta parte auctos nobis reliquit: cum præter diligentiam et industriam nihil de suo addiderit. nam quicquid additum est, additum ex libris manuscriptis quibus in recognoscendo Demosthene usus est: ex quibus omnes scripturæ varietates in marginem unius exempli Hervagiani fidelissime transtulerat, idemque et in multis aliis libris, antequam e vita decederet, fecerat, et in pluribus facturus erat, si vita suppeditasset. Quare omnium bonorum favore dignus erat, qui tantum studium, tantamque industriam ad vetustos codices quasi e situ eruendos, et ex eorum auctoritate vulgatos restituendos conferebat.

Quod ad Demosthenis laudes attinet, ridiculus sane essem, si in tanto oratore laudando inanem operam hic sumere vellem. Satius enim est de eo tacere, quam pauca dicere, ejusdem tamen aliquot elogia ex veteribus sumta, in quibus colligendis nobis operam navavit D. Lambinus, subjecimus.

Vale, lector benevole, et si quid bene de tuis studiis meremur, vicissim fave.

Hoc autem, lector erudite, admonendus es, cum Morelius octo, ut dixi, codicibus in recognoscendo Demosthene usus sit, eos literis græcis in margine hujus editionis significari, verbi gratia, unus significatur litera α . alius litera β . alius litera γ . et sic de reliquis. Cæterum notæ marginales respondent notis, quæ sunt in contextu. Voces, quæ includuntur hujusmodi obelisco', et hujusmodi nota apostrophī', desiderantur in libris sua litera significatis. Hujusmodi autem asteriscus * indicat, vocem vel voces additas esse in margine, quæ absunt ab aliis codicibus non significatis. Numeri qui sunt ad marginem commentariorum, respondent numeris indicibus, qui sunt ad marginem contextus. Multas scripturæ varietates, et dissimilitudines, præter eas, quæ sunt in margine libri, in calce posuimus, et cum eis, si qua errata operarum humanitus admissa sunt, eorum emendationes conjunximus. Iterum vale, et nos ama.

HIERONYMI WOLFII

Ad Eusebium Episcopium industrium et magnificum Typographum

In varias lectiones Demosthenicas

Præfatio.

INSTITUTUM tuum, viro bono et docto, et tuo quoque cognomine dignum (quod παρὰ τὸ ἐπισκοπεῖν fieri scis) non modo multos et magnificos autores: sed et ornate et emendate, cum accuratis indicibus, eodem in publicum edendi, magnopere probo: tibi que et fructuosum et laudi sempiternæ fore confido. Inter quos et Demosthenicum hoc opus, propter summam utriusque oratoris auctoritatem, non postremas esse laturum, consentaneum est. Quo libentius etiam rectæ voluntati tuæ, et D. Theodori Zwingeri acerrimo iudicio, perlegendo et conferendo et excerptendo Luteciano Demosthene, morem gessi, quamvis et perpetuis laboribus fessus, et variis morbis pæne confectus. Ac quod Ulpianum attinet, Morelius non malam navavit operam, eumque nobis et auctiorem et paulo correctiorem exhibuit: cuius editionem in exprimendo sequaris licebit: conjecturis tamen etiam nostris (si videbitur) alicubi adhibitis. Scholia quoque, etsi pleraque non magni momenti, quibus longe plura (fortassis et meliora) e Lexicographis colligi possent, equidem non rejicio: vereor tamen, ne qui me rideant, qui istiusmodi λεπτολογήματα conversione mea dignatus sim: eoque magis, quod in declaratione verborum, cum utriusque linguæ, in etymologiis, derivationibus, significationibus, in translatis, synonymis, contrariis, constructionibus, in aliis compluribus, diversa ratio sit: ineptiæ et nugæ inanes vitari vix possunt. Nam Græca ex altero latere sita, Latinis admiscere, quamvis æque ineptum, tamen alicubi vitare non licuit: quod Scholiastes iste, quisquis fuit, sæpe nimium diffusus lectorum ingeniis, elementarios pueros docendos potius suscepisse videtur, quam eloquentiæ Demosthenicæ candidatos. Sed utut sit, ego nihil ab ullo editum in hoc opere, præterire volui: cum non ignorem, ea, quæ plerique docti viri pro nihilo ducunt, a quodam non postremæ notæ professore magno cum supercilio et ostentatione exquisitæ diligentiae atque doctrinæ pro suggesto fuisse decantata, vel deplorata potius ac elatrata, ut fuit ἐμπαθής ille homuncio et quamvis pene edentulus, mordacissimus, et in canina facundia (qua nimis petulanter et in me et in alios et me et se longe doctiores et clariores viros invectus est) exercitissimus, et, cum lippus esset, in perspiciendis omnium scriptorum erroribus ac vitiis acutissimus. Qui quidem recte sibi cavuit, quod nihil in publicum edidit: μή τι πάθῃ τὸ κ' ἐμεξε' εἰκη τ' ἰδεῖται γένηται.

Sed ille valeat cum suis asseclis et imitatoribus; nos cœpta bonis avibus prosequamur. Ulpianum igitur, ut dixi, pellegisse non pœnitet. In ipso autem Demosthene conferendo, haud scio an operæ pretium fecimus. Nam conjecturæ nostræ οὐκ ἄσκοπα τοξέουσai, Aldino, duobus Hervagianis, Feliciano, Manutiano, Pannonio, Augustano Demostheni adhibitæ, καὶ ἐπὶ κρίσις ἀπὸ μεγάλης φρονήσεως, καὶ ἐμπειρίας πολυχρονίου γενομένη (εἰ καὶ φορτικώτερον τοῦτ' εἶναι τισι δοῖται τῶν βασκανόντων) interposita, id præstitisse videntur, ut acutus et eruditus lector alia exemplaria, vel expressa, vel manuscripta, non magnopere sit desideraturus. Curatum enim est diligenter, ut et orthographica errata vel alioqui depravata tollerentur, et confusa distinguerentur, neque quidquam, quod ad rem pertineret, prætermitteretur. Itaque, si quid apud te valet mea auctoritas, mi Episcopi, sequeris eos codices, qui manu mea emendati sunt, et sub Calend. Januar. ad te missi: omnibus tamen asteriscis repudiatis, qui librum magis deformant, quam lectorem adjuvant. Qui si ita ignavus est et socors, ut annotationes nostras in locis suspectis et dubiis consulere gravetur, non asteriscis, sed obeliscis erit excitandus. Paucas tamen clausulas, quæ ex Augustano et Luteciano codice accesserunt, suis locis contextui facile inseres et Græco et Latino. Has enim converti: cæteras varietates græce tantum notavi, alicubi tamen censura addita. Quod si spatium et tempus datum fuisset, συμπάσας τὰς πολυπλόκους ἀναγνώσεις, ordine orationum ipsarum et distinctione servata, contulissem: supervacaneas (in diversis enim libris eadem sæpe exstant) resecuissem: retentis tantum aut necessariis, aut non omnino respuendis, cuiusmodi sunt τὰ συνώνυμα καὶ ἰσοδυναμοῦντα. Nunc cum trimestri non amplius spacio tantum opus, una cum Isocrate Græcolatino, proximis nundinis edito, inter varias occupationes, perlegendum fuerit, malui τὴν κράβην δεκάκις παραθεῖναι ἢ μηδ' ἀπαξ. Nam supervacanea facilius auferuntur, quam prætermissa supplentur. Ac varias lectiones omnium editionum consignatas habes, quarum numeros, si foliis impressiones duæ accommodari nequierint, prætermittendos censeo: lectorem monendum ex ipsa serie orationum et locorum, quo quæque nota pertineat, facile deprehendi. Obsopœi castigationes integras excudi placet, iisque ordine subjici Lutecianas et Augustanas: nisi forte istic habeas virum doctum et acri in Græcis iudicio præditum, qui id efficiat, quod ego temporis angustiis exclusus, non volens prætermisi. Agnosco enim et in hoc opere fortunam meam: quæ subinde aut aliquid turbarum dat, otium speranti, aut adjuvmentum rei accurate conficiendæ surripuit. Nam primum, ne diu optata, et perquam meæ valetudini necessaria quiete, paucos hosce, qui restant, vitæ meæ dies fruerer, oportuit Luteciam nunc demum parere, quod integrum Zodiacum annorum parturiit. Neque id

factum reprehendo, de quo gratiam habemus omnibus iis, qui ali-
quid operæ ac studii ad id contulerunt: sed factum meum narro,
καὶ τοι οὐχὶ τῇ τετράδι, ἀλλὰ μετὰ τὴν πανσέληνον διαμέτρησιν γενόμενος. Deinde si ad manum habuissem exempla Demosthenis et
Ulpiani a me correcta: facilius et consignare, et suis locis inserere
omnia potuissem. Nunc verendum est, ne quædam aut transpo-
nantur, aut inculcentur sæpius, aut detrahantur. Quæ sollicitudo
ita me angit: ut ipse Basileam irem, cavendæ istiusmodi confusionis
ergo: nisi et servitute et imbecillitate corporis, quod, hoc tempore,
nec pedestre iter, nec vocationem ferre potest, impedirer. Tua
autem sollertia et cura, perspecta in cæteris lucubrationibus meis,
non parum me recreat. Quod si D. Zwingerus Amphitheatro suo
παγκοσμίῳ καὶ ἀειμνήστῳ exornando minus occupatus esset: is unus
οὐ μόνον ἰατρὸς, ἀλλὰ καὶ φιλόσοφος ἀνὴρ, πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
omni me cura liberaret. Sed cum nefas sit, graviore illius occu-
pationes, καὶ φιλοσοφώτερας οὔσας, τοῖς ῥητορεύμασι τοῖς ἡμετέροις in-
terpellare: si vel ipse ea quæ ex Luteciano et Augustano codice
excerpta sunt, pellegeris, vel, ab alio non indocto perlegenda cura-
ris: facile apparebit, quid, et quo loco, vel Demostheni, vel Ulpiano
sit inserendum, quid omittendum. Si vero per alia negotia nec
ipse præstare hæc potueris, nec hominem idoneum nactus fueris,
neminem tam ingratum, tam iniquum fore puto, qui non potius
candide probet ea, quæ dedimus, quam quæ, necessitate coacti,
prætermisimus, importunius requirat. Et ut existant tales (sunt
enim qui metere velint, ubi non severunt: et ea exigant, quæ non
dederunt: et ad suum arbitrium fieri et dici oportere omnia, som-
nient) his unum illud responsum volo: οὐ φροντίς ἱπποκλείδῃ. Quanto
enim supercilio illi me accusarint, tanto eos animo contemnere de-
crevi: μέγα τῆς συκοφαντίας ἀλεξιφάρμακον πάλαι παρεσκευασμένος,
τὸ ἀφροντιστεῖν ἐκ περιουσίας, μᾶλλον δ' ἐμφύτον βασκανίας τὰ μὲν
ἡμέτερα διαβαλλόντων, οὐδὲν δὲ τούτων βέλτιον ἐκ τῆς ἰδίας πολυμα-
θμοσύνης, ἧς οὐ κενώτερον ἄλλο, προφερόντων καὶ ἐπιδεκνύντων.
Atque hæc, de Ulpiano, de Scholiis, de ipso Demosthene dicta. hoc
loco sufficiant. De varietate autem tanta, tamque multiplici codi-
cum, ut de veritate lectionis pene desperari queat, paulo pluribus
agendum est. Ac primum statuendum, eruditos scriptores, cum
lucubrationes suas publicarent, in singulis sententiis uno quodam
certo eloquendi genere, non pluribus ac diversis, esse usos: eoque,
quod aptissimum et elegantissimum, ex magna et ampla verborum
copia selectum, judicarent. Non igitur tanta diversitas ab ipsis li-
brorum autoribus, sed ab eorundem corruptoribus proficiscitur, sive
librariis, sive criticis, sive scholiastis: quorum hi postremi non tam
sua, quam describentium culpa mutationibus germanæ scripturæ
occasionem dederunt. Glossemata enim, eaque aut diversis libris

diversa, aut in eodem varia, sive marginibus, sive superne versibus addita, sæpe in contextum irrepserunt, locoque moverunt veteres, ut ita dicam, colonos. Sic alia pro aliis substituta, necessaria prætermissa, supervacanea inculcata, elegans et numerosa structura perversa est sæpenumero. In quo genere multum peccatur ab iis, qui memoria potius quam oculis in describendo utuntur, sententiam animo complectentes, eandemque suo modo efferentes, et verbis et ordine verborum neglectis. Cum autem bibliopolæ veteres mancipiis uterentur, e quibus unus aliquid pronunciaret, quæ reliqui scriberent: si vel dictator ille parum commode et distincte est locutus, vel e scribis aliqui, aut surdastri, aut fortuito strepitu ac tumultu perturbati fuerunt: quis alios alia scripsisse miretur? Accessit insolens quoddam καλλιγραφίας καὶ τῆς διὰ σημείων τινῶν συντομίας studium: nihilo melius quam ipsa κακογραφία. Utraque enim τὸ εὐανάγνωστον (qui omnis scripturæ finis præcipuus est: ut orationis τὸ εὐκατάληπτον καὶ εὐήκοον) impediit, cum eosdem characteres et ductus et notas compendiaras alii aliter, pro sua quisque intelligentia et perspicientia, legerent. Itaque τὰ ἐκ τοῦ εὐαναγνώστου παροράματα non pauciores mutationes, quam αἱ παρακοαὶ, pepererunt. Nam de libris aut mutilatis, aut vetustate, et casu quopiam corruptis, aut a blattis et tineis erosis, atramento etiam exolescente, καὶ ἐξίτηλα τὰ γράμματα exhibente, quorsum attinet dicere? Jam librariorum inscitia, incuria, perfidia cui non nota est? Quæ μεταπλασµῶν genera non crebro occurrunt? Omnia certe plena videas προσθέσεων καὶ ἀφαιρέσεων, ἐπενθέσεων καὶ συγκοπῶν, παραγωγῶν καὶ ἀποκοπῶν, αὐτιστοιχιῶν καὶ μεταθέσεων. ἐν αἷς καὶ αἱ ἐκτάσεις καὶ αἱ συστολαὶ ἐμπεριέχονται διαιρέσεών τε καὶ συναίρέσεων, καὶ οὐ συλλαβῶν μόνων, ἀλλὰ καὶ λέξεων ὥς οἱ μὲν ἀπολύτως οἱ δὲ ὑφὲν γράφουσι συναλοιφῶν τε καὶ ἐκθλίψεων. Nec desunt ὑπερβατά, ἀναστροφαὶ, διακοπαὶ, συγχύσεις, ὕστερα πρότερα. nec ἐκλείψεις καὶ πλεονασμοὶ καὶ ἄρνημα καὶ κακοςύνδετα: nec ἀντικτώσεις καὶ ἀντιμέρειαι, καὶ ἐναλλαγαὶ προσθέσεων, ἄρθρων, συνδέσμων, ἀντωνυμιῶν, ἐπιρρήμάτων, συγκριτικῶν, γενιῶν, ἀριθμῶν, εἰδῶν, σχημάτων, χρόνων, διαθέσεων, ἐγκλίσεων, πνευμάτων, τόπων, παθῶν, συντάξεων, omnium denique eorum, quæ Grammatici Græci ἐπόμενα, Latini accidentia partium orationis appellant, et reliquarum præceptionum, quæ orationem, aut observatæ, planam ac perspicuam reddunt, aut neglectæ, obscurant et deformant. Hujusmodi mutationum tanta multitudo vel in uno Demosthene occurrit, ut, si quis et otio abundet, nec ingenio careat, et eruditione polleat: λεξικὸν σφαλμάτων ἐπανορθωτικὸν conficere posse videatur: et in salebrosis, obscuris, dubiis, impeditis locis aliorum etiam autorum, non tam quid scriptum sit, quam quid scribendum fuerit, e dictione scriptoris, e ratione Grammatica, e sententia et constructione, temeritate remota, divinare. Nos autem

aliis nunc rebus utilioribus, aut saltem magis nobis necessariis, vacaturi: pauca quædam, nullo ordine, ut occurrent, velut specimen proferamus: quæ ad cætera genera, quæ modo exposita sunt, facile referentur. Sumanus igitur hæc: καὶ ταῦτ' αὐτοῦ καταμαρτυροῦντες πράξιν φησί. Legendum esse καταμαρτυρεῖν τὰς πράξεις με sententia docuit et erroris animadversio ἐκ τοῦ ὑφ' ἐν καὶ τῆς ἀντιστοιχίας, ut et alia plurima sæpe destitutum quindecim codicum auxilio. Διενεγκεῖν δὲ ἐνεγκεῖν. πέντε καὶ δέκα τάλαντα τοὺς πεντεκαῖδεκαταλαντιαίους οἶκους. Sic πεντεκαῖδεκαναῖα ut causidicæ ac potius sycophanticæ artis uno verbo apud Aristophanem descriptio, στρεψοδικοπανουργία. ὧ ἄνδρες ἀθηναῖοι alii, ὧ ἀθηναῖοι, alii, ἀθηναῖοι, utraque voce præcedente omissa. ὅτι θεοκρίνης ὀφείλει θεοκρίνην ὀφείλειν. ἀλώεις· ἀλῶ οἷς. ὧν ἔνεστιν· ὧν ἔν ἐστιν. ὑπόλογον ὑπὸ λόγον. γεγραμμένα· γράμματα. δεσμοθετοῦντα· δεσμοθέτην. ἀφείς· ἀφ' ἧς. παιῶς· ἀπαιῶς. ἀποῶν· ἀπωῶν. γράμματι· πράγματι. ταῦτα πάντα. Hæc videntur εἶναι τῆς παρακοῆς e soni similitudine. ἀληθές· ἀκριβές. τάληθές· τὰκριβές. ἡψάνισεν· ἐξήλειψεν. ὁποιάς· οἷας. τιμωρίας· κολάσεις. ἡλίκον· ὅσον. Hæc Synonymorum permutatio scholiis debetur. πάντα ὅσα· ἅπανθ' ὅσα. κατέγνωτε· κατεγνώκατε. ἦδεσαν· εἶδισαν. ἐξαήλιπται· ἐξήλειπται. διακεκριμένον· διακεκριμένον. ἐνεχείρησε· ἐνεχείρισε. εἰπὼν· ὑπειπὼν. ἀναγκαζομένους· συναναγκαζομένους. ἓνα· μὴ ἓνα. τὰ ἐκ· τὰ τε ἐκ· παρακατατιθέμενον· παρακατατίθεσθαι. αὐτός· οὗτος. οἰκουμένας· οἰκονομουμένας. κρατεῖν· κροτεῖν. παρ' ὑμῖν· παρ' ὑμῶν. ἐγγέγραπτο· ἐνεγγέγραπτο. ἀδικος· ἀνάδικος. ἀδικεῖν, ἀντιδικεῖν, ἀνταδικεῖν. ἐξαιτήσομεν οὓς· ἐξαιτησομένους. διοικῆσαι· διοικίσαι. αὐτόν· αὐτόν. ῥήτωρ· ὁ ῥήτωρ. Sed modus sit rei prope infinitæ: quam privato quisque studio, ex iis, quæ et a nobis, et ab aliis notata sunt, observet. At inquires, quis in tanta varietate veram lectionem deprehendet? Alicubi fortasse nemo: ἴσων γε τῶν ψήφων γενομένων: quoties et verborum eadem vis est, et ratio sententiæ atque syntaxeos constat, et non dissimilis est numerorum concinnitudo. Ubi vero alius codex ad hæc propius accedit, aliusque ab iisdem recedit longius, quis dubitet, uter utri sit preferendus? Atque hæc mea adjumenta fuerunt in iis autoribus interpretandis, quorum aut singulos tantum, aut plures consentientes codices habui, neque conjecturas meas, quæ et rationem Grammaticam, et sententiæ veritatem, et dictionem auctoris sollicitè consequantur atque diuturnum in græcis litteris (in quibus ætatem consumsi) usum et iudicium cum multis cariosis exemplis (etsi hoc invidis et imperitis arroganter dictum videbitur) commutata vellem. Neque hoc a me temere jactari, docere poterunt, Isocrates, Plutarchus, Epictetus, Suidas, Byzantina historia, scholia Ptolemæi, Ulpianus, alia complura, et hic ipse Demosthenes: quem non pluribus locis tot tam diversa exempla, quam divinationes nostræ καὶ γνώμη ἐπιτυ-

χῆς correxerunt. Ea autem ut addantur, quæ a librariis non depravata, sed τρωϊκῶ τινὲ πηδήματι omnino prætermissa fuerunt, quæque non nisi libri integri subsidio restitui possunt (quæ perpauca quidem sunt) non est ab homine postulandum. Illud vero, mi Episcopi, et optandum est, et opera pro virili danda, ne operæ tuæ, quæ nos tanto labore emendavimus, per incitiam et incuriam denuo corrumpant et depravent. Quod absit ut fiat cum utriusque nostrum injuria atque infamia, et justa inscriptionis criminatione. Neque vero fiet, te vigilante, καὶ ἐπισκοποῦντος, ut soles, qui multis egregiis voluminibus editis, fidem tuam atque industriam omnibus candide judicantibus approbasti. Vale. Augustæ Vindelicorum XXIII Augusti; quo die typographicis scriptionibus confectis, onus Ætna gravius excussisse, et e dura servitute aureæ LIBERTATI restitutus esse mihi videor. Anni M. D. LXX.

Ad Magnificum et Generosum Virum

D. IOANNEM IACOBUM FUGGERUM,

Kirchbergæ Wissenhorni et Phytettarum dominum, Cæsareæ et Regiæ

Majestati a Consiliis etc. ingenio, doctrina, virtute ornatissimum,

Hicronymi Wolfii in Demosthenem, latinum a se factum,

Præfatio.

QUOTIES, Ioannes Iacobe Fuggere, vitæ meæ cogito studiorumque rationem, fæto quodam rapi mihi videor ad hoc litterarum genus, in quo multos jam annos, nescio quam feliciter, sedulo quidem certe versor ac diligenter. Cum enim puerum olim nulla discendi occasio, nullæ parentum et amicorum cohortationes invitarent, sed potius plurimi deterrerent, natura tamen ita mihi fuit insitus et infixus incredibilis quidam græcarum litterarum et poescos amor, ut in magnis et fere perpetuis cum fortunæ, tum valetudinis incommodis, nunquam hactenus a semel instituto studiorum cursu potuerim ullis rationibus dimoveri. Quam prudenter in eo fecerim, non dico: et si quid peccatum est, satis graves erroris mei pœnas do, qui ex adamatis litteris nihil fere præmii, præter labores et molestias, fero neque ullum prospicio portum, in quo post diuturnas veluti tempestatum jactationes tandem consistere liceat, cum hactenus quidem ab alio exilio (quid enim aliud dicam, etsi non longinquas, crebras tamen et æque molestas peregrinationes) subinde fuerit in aliud abeundum. Sive igitur ea Fortunæ, præpotentis dominæ, sive simplicitatis meæ culpa sit: ferendum est, non culpandum, quod jam mutari non potest: et miseriis meis hæc fingenda consolatio, stationem hanc mihi divinitus esse attributam, atque in ea strenue pro parte

virili elaborandum. Id quod in hunc usque diem facere non desisto, majore omnino contentione, (si quid amicorum reprehensionibus credendum est) quam vires ac valetudo mea patiuntur. Cum enim docendi provincia me plus satis exerceat, quicquid reliqui temporis datur, id universum, sæpe genio defraudato, legendo, meditando, scribendo consumo. Quod cur faciam, si quis me rogat, verissime respondeo, me sine magna animi molestia non aliter posse facere: sive quia sic assuevi, et natus fortasse ad ærumnas sum; sive quod (ut Plinius dicere solebat) omne tempus perire existimo, quod studiis non impendatur. Ac potuissem quidem, et haud scio, an debuisssem etiam, hanc sedulitatem in alio vitæ genere consumere, quod plus et fructus haberet, et dignitatis. Sed quia serum est post facta consilium, Spartam, quæ mihi obtigit, ornare studeo. Anno igitur superiore Isocratem in publicum edidi a me conversum, qui etsi propter necessariam festinationem et alias incommodationes, non sic emendari potuit, ut vel mihi ubique satisfaceret: ea tamen liberalitate amplissimi et prudentissimi Senatus Norimbergensis (cujus honorificis de me judiciis non minus debeo, quam munificentia, ac semper debebo) eo candore doctorum est exceptus, ut me non ideo pænitere debeat illius lucubrationis, quam nunc succisivis horis secundæ editioni adornare conor, ut tantorum virorum favore et eruditorum approbatione dignior aliquanto videatur. In quo auctore cum tyrocinium non inauspicato fecissem, ac majus opus aggrediendi tempus esse videretur, non magnopere sum adversatus Ioannis Oporini, doctissimi viri, mihiq; amicissimi, iudicio, qui Demosthenem latinum jam multis annis a studiosis flagitari indicabat. A quo opere eo minus abhorrebam, quod jampridem ejusdem auctoris non modo quasdam orationes ingenii exercendi gratia converteram, sed et locutiones minus pervulgatas, et sententias omnes insigniores, in peculiare volumen contuleram: et assiduitate diligentia fretus, me navare aliquid atque efficere posse sperabam, quod boni et docti viri approbaturi essent. Neque tamen non providebam malevolorum quoque calumnias, et importuna sciolorum judicia, quæ tam multa, tam varia, tam inter se discrepantia sunt, ut ea persequi et refutare sit infinitum. Delibanda tamen pauca mihi sunt, ut mei mihi consilii ratio nonnulla constitisse videatur. Ac primum eorum sollicitudo, qui metuunt, ne adolescentes conversionibus freti, græcas litteras negligere incipiant, ita mihi videtur inanis, ut studiosos adolescentes nulla ratione magis incitari posse ad græcas litteras discendas existimem, quam si prospiciant, se fidelium interpretum auxilio, quasi compendiarie via, sine magnis molestiis et difficultatibus ad elegantissimæ et eruditissimæ linguae jucundissimam simul et utilissimam cognitionem perventuros. Quos enim prius fortasse nec a præceptoribus, nec copia librorum satis instructos, desperatio retardabat, ii fiducia in-

interpretationis difficillimum quemque autorem in sua lingua suscipere legendum audebunt: et eam sibi felicitatem gratulabuntur, quod, quæ in latino sermone rudiora sunt, et longe infra excellentiam ipsorum autorum, ea non mutilata, non inquinata, non depravata, non imminuta, sed integra, pura, correcta, solida, ut ab autore ipso publicata sunt, cognoscant. Quod certe tanti refert, ut optabilius esset, omnes iis esse ingeniis, ea industria, ea felicitate, ut trium linguarum conjuncta scientia, omnes res cognitu necessarias et utiles, sive ad pietatis cultum, sive ad rempubl. gubernandam, sive ad mores formandos, sive ad rem domesticam constituendam, et curam valetudinis pertinentes, non ex inquinatis interpretum rivulis, sed ex limpidissimis ipsorum autorum fontibus haurirent. Sed videmus, eam ignaviam nostri seculi, et in summa discendi copia fastidium, ut hoc optare audaciæ, sperare stultitiæ esse videatur. Quare non improbandum erit eorum studium, qui in id operam dant, ut præstantissima veterum monumenta possint etiam a mediocriter literatis aliquo modo intelligi. Idque nonnulli sunt (graves profecto et eruditi viri) qui non paulo utilius esse putent, quam quod nunc complures sibi studio habent, ut hinc inde male consutis quasi centonibus, novos, eosque nugaces plerumque libellos (pauci enim vere docti sunt et eloquentes, ad quos hæc reprehensio nihil pertinet) concinnent, et cramben, non bis, sed sexcenties repetitam apponant. qui quid efficiunt aliud, quam ut varietate præceptionum ingenia distrahantur: et bibliothecis in immensum exaggeratis, neglectis libris melioribus, deteriores non raro celebrentur. Plures fere nunc sunt (ut de aliis taceam) artium dicendi methodi, quam ipsarum artium studiosi. Quanto autem esset præstabilius, Aristotelem et Ciceronem eruditis illustratos commentariis studiose legi atque edisci. Quanquam qui sua compendia eo retulerunt, ut illis rectius intelligendiis serviant, eos plurimum profuisse nemo non intelligit et fatetur. Ac eandem etiam interpretationum eruditarum rationem esse censeo: et ego in Demosthene convertendo eo respexi, non modo, ut a rudibus græcarum literarum legeretur, sed ut cum græco autore conferri possit mea interpretatio et ei per omnia (quantum liceret) exquisite responderet, ac nihil malim, quam ut (quod in multis autoribus factum esse video) cum latinis ex adverso græca conjungerentur. Non quod vim illam, et (ut Græci vocant) *δεινότητα* Demosthenicæ orationis et atticam venerem, et numeros oratorios ulla ex parte me consecutum sperem: quod quis sibi arroget (his quidem temporibus) nisi prorsus amore sui nimio et admiratione cæcutiat? sed quod in optima conscientia lucem non reformido, et sententias sententiis appendere summa fide sum conatus, ad eamque rem et tempus (quamvis id sane justo brevius) et diligentiam adhibui quam fieri potuit attentissimam. Quod ipsum in hoc au-

tore consequi, quam sit arduum, ex eo apparet, quod in tanto græcæ linguae interpretum numero nemo hactenus totum Demosthenem convertendum suscepit: alii professi nescio quid (neque enim tam facile est præstare magna, quam polliceri) distulerunt: alii ea ediderunt, quæ qualia sint, aliorum esto iudicium. Neque enim mihi propositum est, quenquam vel tacita cogitatione perstringere: laudare quidem eos, qui in aliquot orationibus explicandis egregiam operam navarunt, cuperem, et quidem pro officio deberem, qui id ipsum, quod ego sum conatus, si vellent, longe luculentius præstarent, nisi assentationis suspicionem pertimescerem. Nunc dum alii vel cessant, vel quæ scripserunt, Horatii secuti consilium, in nonum annum premunt, laborem hunc imponi mihi passus sum, partim hortantibus, partim susceptum opus approbantibus, non paucis eruditis. Non equidem sum omnium audacissimus, nec sine omni deliberatione et virium mearum æstimatione tantum opus sum aggressus (quo quid queat esse turpius?) aut me unum id efficiendi facultatem habere credidi, de quo complures desperassent. Sed duabus præcipue rebus fretus fui: tolerantia laborum, quibus in honesto proposito non facile succumbere soleo: et mediocri multorum annorum græcæ linguae usu et exercitatione. Præterea mihi Demosthenem legenti et sæpius relegenti non tantum inesse difficultatis videbatur, quantum plerique persuasum haberent: et si qua difficultas esset, eam pendere partim ab ignoratione linguae græcæ, quæ jam non auctoris culpa est, sed lectoris: partim ab exemplarum depravatione, de qua nos quoque non injuria conquerimur. Nam cum oratorem hunc nostrum sic certe loqui oportuerit, ut a cerdonibus, a nautis, ab agricolis (hoc enim ejus fuit auditorium) intelligeretur: putavi, me, quanquam in media Germania natum, assidua tamen optimorum græcæ linguae scriptorum lectione id esse consecutum, ut Demosthenes (toties præsertim relectus) nihilo mihi esset obscurior, quam alicui naviculario, aut rustico, qui quotannis eum semel atque iterum pro concione dicentem oscitanter audivisset. Ea tamen excipio instituta veterum, de quibus nihil certi nobis est traditum; et codicum mendas, quæ certe maximam difficultatis opinionem pepererunt. Ego vero ad eam superandam quibusdam artibus sum usus, quibus me profecisse aliquid existimo. Una hæc est, quod mihi non persuadeo, me quicquam scire, quod nescio: quo vitio multi, nisi multum fallor, et suo et aliorum malo laborant. Locos igitur ambiguos et dubios in omnem verso partem, et quam attentissime cum toto genere Demosthenicæ orationis, aliorumque bonorum auctorum comparo: diligenter inquirō, an aliqua verba desint, redundant, vitiata sint, aut transposita: si plura exemplaria habere possum, confero: si quem locum ab aliis citatum, declaratum, aut conversum esse memini, consulo. Atque in hac quidem

parte non parum adjutus sum *Ioannis Berenardi Feliciani*, doctissimi viri, diligentia, qui curavit ut exemplar Demosthenis ex officina Francisci Brucioli Veneti, quod Hervagius nuper æmulatus est, multis in locis haberemus correctius. Quamquam is quoque nostræ industriæ permulta et investiganda reliquit, et divinanda, quæ in nostris Annotationibus indicata eruditi lectoris judicio commitemus. Altera est, quod, si difficultas non corrupti exemplaris esse, sed vel verborum, vel ipsarum rerum videtur: nullius me laboris, nullius operæ piget, in consulendis et evolvendis optimis quibusque, tum veterum, tum recentium, græcorum et latinorum commentariis: nec doctos etiam viros, si occasio datur, sciscitari erubesco. Atque utinam laudabilis illa veterum consuetudo reduceretur, qua illi opera sua, priusquam in publicum ederentur, in consessu doctorum, libere candideque judicantium, recitabant. Nam ea ratione infinitæ et verborum et rerum ineptiæ vitarentur. Nemo enim tam acutus est, nemo tam vigilans, quin alias incogitantia, alias ignorantia, et cæco amore sui hallucinetur. Sed cum ut alia multa, sic hoc quoque bonum ætati nostræ desit, uno contentus fui, *Sebastiano Castalione*, homine acerrimi ingenii, egregia trium linguarum cognitione (id quod ipsius monumenta et declarant, et declarabunt, neque ullo alio præcone indigent), candore et humanitate singulari, et meliore fortuna liberalisque patroni benignitate dignissimo: qui, quæ est facilitate, pro amicitia nostra non recusavit conferre mecum ad græcum exemplar magnam Demosthenicarum orationum partem, et de multis sermonis vitiis me admonuit, quæ ego, fretus autoritate recentium scriptorum, quorum ab ineunte ætate plus satis fui studiosus, ante pro vitiis non habebam: nunc admonitus, pleraque facile cavere posse videor. Denique, ubi me hæc omnia præsidia destituunt, non video, cur non in æqui lectoris humanitate certissimam veniæ spem repositam habere debeam: etsi confitear, me velut in salebris hærere. In quo ego suaviter interdum eorum ridere soleo puerilem arrogantiam, qui inscitiam suam ab acutis lectoribus deprehendi, quam ingenue confiteri, malunt. Quasi vero propterea sis reprehendendus, si post adhibitam omnem diligentiam, quædam ignoraris? aut ullus omnino sit autor in utraque lingua vel minimus, de cujus locis aliquot non sit homini prudenti, et judicium non præcipitanti, dubitandum? Quid de Demosthene dicemus, qui præter loca depravata complura, tam acutus, tam brevis, tam rotundus, tam lubricus est, ut ego quidem iis ignoscam qui ejus sententiam alicubi non sunt assecuti: et ignoscendum mihi putem, si in tam longo opere aliquando somnus obrepserit, diuturnitate laborum et vigiliarum defatigato: in magna præsertim temporis brevitate, multisque incommodis. Nam cum præter cætera mala et negotia, quæ non pauca nec opinanti objecta sunt, docendi me labor quaternas

singulis fere diebus horas detineret, eaque provincia optimas quasque horas suo sibi jure vendicaret, ac vixdum aggressum, cum maxime fervebat animus, e medio plerumque veluti cursu revocaret, cum non ut Demosthenes in subterraneo specu abditus laterem, sed in loco turbulentissimo versarer, adeo, ut interdum pene obsurdescerem strepitu et clamoribus hominum: non pluribus tamen mensibus (id quod convictores mei et familiares non pauci norunt) totum latine conscripsi Demosthenem ab initio usque ad finem, quam qui in tot occupationibus ad diligenter perlegendum requirantur. Quare beati isti et otiosi, qui, si unam atque alteram Demosthenis, aut Isocratis, aliorumve scriptorum oratiunculam, longiore etiam spatio, quam elephanti pariunt, elucubratam ediderint, dii sibi videntur, iniqui in me iudices esse non debebunt. Ego enim, si fortuna pateretur, eorum tarditatem imitari facile possem: ipsi meam properationem fortasse non imitarentur. Neque hæc ostentationis causa dico (neque enim nescio, non tam celeritatis esse laudem, quam bonitatis) sed ad veniam duntaxat facilius impetrandam volo pertinere. Cur enim non malim solidam potius laudem expetere, mora longiore interposita, quam aliquorum reprehensionibus nimia festinatione dare locum? Sunt enim, qui summæ temeritatis esse censeant, brevi tempore conari quicquam in Demosthene, cujus omnes orationes fuerint longo tempore meditatæ. Sunt, qui ætatem meam exagitent: sunt, qui usum rerum in me desiderent. Quasi vero aut idem sit convertere, quod conscribere: aut Nestor, antequam tria vixisset secula, homo non fuerit: aut grammaticus, in optimis utriusque linguæ scriptoribus ab incunte versatus ætate, munere suo fungi nequeat, nisi idem, quemadmodum Alexander Magnus, orbis terrarum imperium administrarit? Ridiculæ sunt istiusmodi cavillationes, et ipsa malevolentia jejunæ. Nam illud profecto non valde metui, ne quis hanc velut adoream mihi præriperet. Neque enim is est Demosthenes, qui se vel legi ab omnibus, nedum converti patiatur. Et qui id possent in Italia, Gallia, Germania, atque aliis nationibus, in quibus literarum studia florent, complures eruditi majoribus aut splendidiore occupati rebus, scholasticum hoc, atque adeo grammaticum interpretandi græca munus negligunt. Sed duæ me res vehementer incitarunt: una est, ac præcipua, valetudinis (quam per servitutem et inopiam satis curare non licet) perpetua fere imbecillitas, quæ in hoc opere laborantem non semel in desperationem vitæ conjecit. Sic, quæ res alios segniores ad laborem reddit, ea mihi ingens calcar addidit, metuenti, ne cœptum opus, in medio veluti cursu, immatura morte abrumperetur. Deinde verebar (non ignarus fati mei, me nusquam fere diutius consistere patientis) ne mihi alio abeundum, et tota ratio studiorum (id quod in peregrina-

tionibus, multis de causis accidere solet) perturbanda ac immutanda esset. Hæc igitur incredibilem ardorem primo quoque tempore conversionis absolvendæ in animo meo excitarunt. Itaque neque noctes, neque dies conquievi, repudiatis omnium voluptatum illecebris, propulsatis variis difficultatibus, antequam ad optatum finem cæpti operis pervenissem. Quod quum a studiosis et bibliopolis vehementer flagitari cognovissem, non differendam diutius editionem esse censi. Quid enim vetat, hominibus interim et prodesse, et gratificari? Nam si vita mihi benignitate numinis contigerit aliquando tranquillior (de quo non despero) ac diuturnior, quam polliceri mihi per valetudinem vix audeo: semper erit emendandi et exornandi locus. id quod, ut a quibusdam reprehensum est, censoria plane severitate, quicquid omnibus suis numeris absolutum non sit, veluti loco moventibus, atque in ordinem cogentibus, sic a doctissimis quibusque tum nostræ ætatis, tum veteris memoriæ viris, aut cum laude, aut certe non sine venia, semper est usurpatum. Nam præclare poetarum sapientissimus Euripides, αἱ δεύτεραι πῶς, inquit, φροντίδες σοφώτεραι: et interdum graves justæque causæ sunt, propter quas, non quidem præcipitandæ, sed maturandæ tamen sint editiones. Neque tamen hoc sic accipi velim, quasi me sententias alias allaturum esse putem (dedi enim operam, ut ne in ea re socordiae accusarer), sed quod genus orationis, de quo rebus ipsis intentus animus non perinde laborat, limari multis in locis et splendescere cura et diligentia poterit. Sic neque jacturam ullam facient, qui nunc legent (sententiam enim Demosthenis, quoad ejus a me fieri potuit, germanam habebunt) et qui posteriorem editionem emerint, id commodi capient, ut dictione minus horrida magis delectentur. Hic igitur labor meus, qualis qualis est, equidem opto, ut studiosis hominibus prosit, sive mediocriter doctis, sive rudibus græcarum literarum. Utrisque sane consultum volui, ac toties et legi et relegi Demosthenem, toties meam conversionem cum ipso autore contuli, toties emendavi, toties in singulas prope syllabas inquisivi: ut ignoscendum mihi esse putarem, si me aliquid præstitisse profiterer, quod alios minus diligentes et attentos præterisset: ac sperarem, tum latine duntaxat doctos græcum codicem non magnopere desideraturos: tum in græcis literis non satis exercitados, conversionis meæ velut adminiculis, ad ipsum autorem perlegendum tanquam rivulo non inamæno duce ad fontem limpidissimum atque uberrimum facile perventuros. Ego certe, cum primum Demosthenem Marte meo (nec enim diu magistrorum opera uti mihi licuit) legere cœpissem: quanta animi alacritate, quanta exultatione accepturus fui conversionem summi oratoris, hac mea nihilo meliorem, aut aliquanto etiam deteriorem? Nam ut ullius boni autoris interpretatio sit exemplari melior, aut æque bona, fieri fortasse non

potest: ego quidem nequaquam id mihi arrogo: sed quoties rem cum re confero, et animo meo perpendo, tantum interesse video inter meam et Demosthenicam orationem, quantum interfuit inter Demosthenem dicentem et scribentem, hoc est, inter viventem et mortuum. Neque enim dubium esse debet, eam fuisse non modo dexteritatem et artem, sed suavitatem etiam et vehementiam, eam vim, eum impetum actionis et pronunciationis Demosthenicæ, ut nec ullis comprehendi literis, nec a nobis, in hac (quantacunque vulgo putetur) eloquentiæ nostratis barbarie, vel intelligi, vel cogitari satis ab ullo possit. Hoc testatus est ipse etiam Demosthenes. qua de re præstat audire Ciceronem, qui præceptioni decori, libro de oratore tertio, hæc verba subjicit: Sed hæc ipsa (inquit) omnia perinde sunt, ut aguntur: actio, inquam, in dicendo una dominatur, sine hac summus orator esse iu numero nullo potest: mediocris hac instructus, summos sæpe superare. Huic primas dedisse Demosthenes dicitur, quum rogaretur, quid in dicendo esset primum, huic secundas, huic tertias. Quo mihi melius etiam illud ab Æschine dictum videri solet, qui, quum propter ignominiam iudicii cessisset Athenis, rogatus a Rhodiis, legisse fertur illam orationem egregiam, quam in Ctesiphontem contra Demosthenem dixerat: qua perlecta, petitum est ab eo postridie, ut legeret illam etiam, quæ erat contra a Demosthene pro Ctesiphonte edita: quam cum suavissima et maxima voce legisset, admirantibus omnibus: Quanto, inquit, magis admiraremini, si ipsum dicentem audissetis? Quo satis significavit quantum esset in actione: qui orationem eandem, aliam esse putaret, actore mutato. Hactenus Cicero. Quod si tantus orator Æschines, quo idem Cicero nihil divinius posse cogitari asserit: quem inimicus Demosthenes a magnitudine vocis *μεγαλόφωνότατον* appellat, imparem se fatetur eloquentiæ Demosthenicæ, quid de mutis literis est dicendum: quæ solum inventionem et dispositionem reddunt integram: sed elocutionem, quæ sine pronunciatione suum tueri vix nomen potest, dimidiam? Itaque longe falluntur, qui, legendis Ciceronis et Demosthenis aliorumque oratorum scriptis, se totam heroum illorum eloquentiam comprehendisse putant: multo ineptiores sunt, qui se illis una atque alteraorati uncula nitidulis verbis et sententiolis, lucubratione multorum annorum quamvis belle concinnata, non pares modo, sed superiores etiam, si Diis placet, esse opinantur. Longe, longe, inquam, alia res est, quam vulgus hominum existimet, eloquentia. Cujus etiam præstantissima quæque scripta quid aliud sunt, quam vita et spiritu carentia, eaque mutila simulacra? Esto, ut in corpore humano, caput et summa pectoris, quæ Apelles in celebrata illa sua Venere politissima arte perfecit, reliquam partem corporis inchoatam reliquit: sic inventio et dispositio reliquis orationis partibus, si res ipsa

spectetur, non vulgi applausus, qui multum a iudicio doctorum dissidet, antecellat : tamen ut illa ipsa Venus multo haud dubie fuisset admirabilior, si manus etiam et pedes ac cætera membra omnia pari elaborata artificio accessissent : sic ea quoque eloquentia multo præstabilior est, quæ non dimidiatam duntaxat elocutionem habet, hoc est, verborum et sententiarum ornamenta, sed perfectam, quæ sententiis et argumentis ratione inventis atque ordine collocatis, non mutas figuras literarum, sed vocem, cultum, gestum et motum totius corporis artificiosum et decentem, accommodat et adiungit. Neque hæc in orationibus modo, sed in poematis etiam, ac multo magis, animadverti possunt. Virgilium enim (ut non ignobilis grammatici verbis utar) pronunciassæ maxima suavitate accepimus, et miris lenociniis : ac Julium quendam Montanum dicere solitum, involaturum se quædam Virgilio, si et vocem posset, et os, et hypocrisim. Eosdem enim versus eo pronunciante, bene sonare : sine illo, inarescere quasi mutos. Quid jam de conversionibus est dicendum ? quæ cum (ut ita dicam) simulacri simulacra, et umbrarum umbræ sint, an fieri ullo modo possit, ut (quod paulo ante dixi) optimo exemplari, pari et bonitate et fide optima respondeant, equidem nescio. Ut enim nationis, sic etiam linguæ cuiusque peculiaris et alicubi prorsus est inimitabilis Genius, diversi mores, diversa instituta et sæpe contraria, quæ necesse est etiam suo quodam orationis genere explicari, quæ suis verbis jucunde, alienis moleste dicuntur. Quod si pro iisdem similia velis substituere, maxima tamen erit nihilominus in ea similitudine dissimilitudo. Sed ut hoc Ciceronis divinitati ingenii et meritæ auctoritati fortasse concessum fuit, atque aliis ejusdem ætatis, qua et græca et latina lingua floruerunt, præstantissimis viris : ita nobis, qui utriusque fragmenta in scriptis habemus reliqua, qui magnis difficultatibus conflictamur, illud satis, opinor, esse debet, si sententias bona fide, eodemque ordine appenderimus, et genus orationis facile et mundum adhibuerimus : in quorum utroque non parva certa est difficultas. Sed in eloquendo, quam intelligendo, longe major. Quare valere eos jubeo (nam ob paucitatem et ignaviam minor eorum debet esse auctoritas), qui a græcarum literarum interpretibus ubique splendorem Ciceronianum, hoc est, aquam e pumice, petunt. Quasi vero eadem sint tempora nostra, quæ Ciceronis : et non illud quoque sit operæ pretium, adjuvare homines studiosos, ut primum per interpretem, utcunque latine balbutientem audiant Demosthenem, et tum in litore balbutiebat, antequam ἦκε φέρων τὸ ρ ῥέητορευμένον, lapillis linguæ subjectis : post etiam expedite et magna vi in frequentia populi Atheniensis Attice concionantem audituri ? Quod si nefas esse putant, contaminari male describendo Demosthenem, primum ab eis postulabo jure optimo, ut ea, quæ reprehendunt, ipsi

meliora faciant : deinde rogabo, cur in omnibus scholis ejus sententias latine explicari patiantur æquo animo? Quod si utile esse concedunt (sicut utilissimum esse adeo negare non possunt, ut nulla ratione alia hoc tempore doceri græcæ literæ possint commodius), quæ invidia est, si quis ejusdem auctoris conversionem in publicum ediderit, eum proscindere et calumniari. Quanquam contaminatum a me esse Demosthenem, negare et posse et debere videor. Etsi enim Ciceronianæ imitationis præclaram laudem nec mihi arrogo, (non enim, ut ille ait, cuivis homini contingit adire Corinthum) neque cuiquam invideo: illos ipsos tamen, quibus major ingenii vis et fortuna contigit, parum candide facere puto, addam etiam imprudenter et temere, si nitore verborum omnia metiantur, de sententiarum veritate et gravitate parum laborantes. Quas ego me sane spectasse præcipue non dissimulo: sic tamen, ut verba non negligerem. Nam utramque difficultatem (de quibus paulo ante dicere memini) tum intelligendi, tum eloquendi, assiduitate diligentiae studii superare, et dictione uti volui, quæ nihil haberet salebrosum, aut barbarum: nihil affectatum, aut insolens, sed et latina, et facili ad intelligendum, et ad verba Demosthenis quam proxime accedente. Necessario tamen interdum usurpanda fuerunt quædam in ea notione minus fortasse trita veteribus, quia tum meliora non occurrebant. Qua de re cum plura dicturi simus in nostris annotationibus, (quas utinam fortunæ iniquitas ita me perficere pateretur, ut ad græce legendum Demosthenem omnibus optima cum spe accedere liceret) nunc non ero longior; ac mihi fore persuadeo, ut, quicquid est ejusmodi, ingentium laborum causa, quos cœpi, æquus et candidus lector, vel imbecillitati ingenii, vel occupationibus et incommoditatibus meis ignoscat et condonet. Nec enim video plura dicere quorsum attineat, apud te præsertim, *Ioannes Iacobe Fuggere*, vir ornatissime, qui pro ingenii tui excellentia et exquisita eruditione, quæ in tanto fortunæ opumque fastigio, eo est admirabilior, quo rarior, tanto melius æstimare potes, quid sit de hoc meo labore sentiendum, quantum prudentia et candore cæteris antecellis. Quare ego fretus et eruditione tua, et humanitate singulari, quam honestissimus vir, *Georgius Hermannus*, qui (ut eo dignum est, qui virtutem et eruditionem cum naturæ fortunæque ornamentis conjunxit) inter cæteros studiosos, quibus sedulo consultum vult, me quoque magna benevolentia prosequitur, mirum in modum mihi prædicavit: te non modo patronum et defensorem, sed etiam judicem et censorem lucubrationum mearum delegi. Ac quod ad ipsum Demosthenem attinet, ea est de ejus eloquentia, ex quo tempore vixit, annis abhinc fere bis mille præcepta opinio, ut, quod de Virgilio quidam usurpant, id huic quoque tribui possit: ei nec accedere quicquam laudationibus, nec decedere vituperationibus aliorum. Quod si

quis ejus laudatores requirat, in promptu sunt præter cætera, Ciceronis et Quintiliani latinorum, Plutarchi ac Luciani græcorum testimonia, quæ ad secundum nostri laboris Tomum reservavimus, qui Ulpiani enarrationes, annotationes item nostras in obscuriora loca et dubia, nec non alia fortasse continebit, quæ in his pædagogicæ molestiis et impedimentis sic a me absolvi non potuerunt, ut nunc ederentur, quanquam id maxime voluissem. Neque mihi nunc vel morum, vel consiliorum ejus defensionem suscipiendam esse censeo: aut cum iis rixandum, qui ut malum virum et civem patriæ perniciosum hunc, ut et Ciceronem, exagitant. Illud tantum dico, si quis eorum scripta æquo animo legat et expendat, præsertim orationem de corona: et homines eos fuisse, non deos, cogitet, ac difficillimis temporibus cum acerbissimis adversariis conflictatos: in eorum vita etiam plura laudanda, quam vituperanda, reperiri. Verum quam bonus aut malus vir fuerit Demosthenes, id Atheniensium olim interfuit: nunc nostra nihil interest, qui ex ejus eloquentia prudentiæ dicendi fructum colligimus. In quo genere satis ipse Demosthenes sese laudat, si lectorem fuerit nactus prudentem et attentum. Fuit enim et aquam bibere, et ad lucernam scribere, et in multam noctem lucubrationes producere, et antelucana opera opifices antevertere solitus Demosthenes. Quare sobrium etiam et vigilantem lectorem, non minus, quam interpretem, requirit, qui vim verborum, qui pondera sententiarum, qui acumen inventionis, qui argumentorum copiam et violentiam, qui exemplorum gravitatem, qui reipublicæ gerendæ scientiam, qui divinandi solertiam, qui collocationis artificium, qui exquisitam similitudinem nostrorum temporum, qui summam denique (ne ea, quæ infinita sunt, infantia mea conetur persequi) cautionem et prudentiam, cum pari autoritate et severitate conjunctam, consideret, perspiciat, admiretur: et quantum quisque viribus ingenii et diligentiae subsidio consequi possit, imitetur. Quod si honestissimis ejus consiliis vel hominum perversitas, vel fatalis aliqua calamitas obstitit, eo profecto nomine commiseratione dignior est, quam insectatione: et iis, qui tanto sapientiores illo videri volunt, elaborandum, et votis a Deo exoptandum, ut sint eo fortunatiores. Sed ut ad rem redeam, qui illa, quæ recensui, vel in una præstiterit oratione, huic abunde laudatus erit Demosthenes, domestico, non alieno præconio. Nam ubi testimonia rerum adsunt, quid opus est verbis. Et hæc omnia multo erunt evidentiora et expressiora legenti græca, in quibus elucet Attica illa sinceritas: quam nec Cicero expresserit, nedum homo quispiam semilatinus. Quod vero ad sententiarum veritatem et germanam intelligentiam attinet, fidem et industriam meam spero me omnibus græcæ latinæque linguæ peritis probaturum. Quod si cui genus orationis alicubi sterilius

videbitur, et exilius, is cogitet velim, ipsum Demosthenem plus habere ossium et nervorum, quam sanguinis et carnis. Ut igitur illa (volentes quidem) ei non detraximus, ita hæc addere non fuerit interpretis, sed paraphrastæ, suo arbitrato declamantis. Cicero profecto, si ei causæ eadem agendæ fuissent, longe utique in plerisque maiorem apparatus verborum adhibuisset: et quæ a nostro autore indicata sunt brevius et occultius, dicendo extendisset et illustrasset. Quod an in conversione orationum Demosthenis et Æschinis inter se contrariarum sibi permissurus fuerit, equidem nescio. Sed si eas orationes convertit (qua de re quosdam acutos homines non omnino sine causa dubitare video), eam rationem haud dubie secutus est, quam se secutum esse profitetur. Atque utinam exstaret illa conversio: quæ, quantumvis elegans fuerit, talem fuisse tamen non puto, ut orationem pro Milone legere non mallems. Est enim durissima provincia, pectori alieno tuum os accommodare, ac ejus sententias tuis verbis et stilo persequi. Quod in ipso argumento τῶν ἀντιπάλων λόγων explicando (in quo nescio quo modo dictio esse sterilior videtur) ipse Cicero non dissimulat: a cujus ratione si mea multum dissidebit, id erit non voluntati, sed imbecillitati meæ, et occupationibus et festinationi tribuendum, per quam facillime fit, ut ab autoris sententia, tametsi non aberres, in græcis tamen verbis annumerandis fidelior sis, quam oporteat, et imprudens aliquando latinitatem prætervectus, Demosthenice magis, quam Ciceroniane dicas. Præstiti, quod potui: et plus potuissem, si justum tempus et spatium datum fuisset. Nunc est ea studiosorum hominum conditio, ut sint quovis cerdone miseres et abjectiores: neque profecto mirum esset, aliquem pœnitere et ingenii et industriæ suæ, si ita comparatum est, ut qui fame perire nolit, ei pene sint omnes indignitates perferendæ. Sed querelæ non sunt hujus loci: neque mihi nunc propositum est scilicet fortunam meam deplorare. In eo potius est elaborandum, ut hoc meum opus, quocunque sive successu sive dispendio confectum, excellentiæ tuæ non improbetur. Quod ut fore confidam, multa in causa sunt, ac in primis præstantia ingenii tui et eruditionis: qui cum sis propter amplissimas opes (quæ et ipsæ insigne Dei donum sunt, et bono ac sapienti viro luculentum virtutis instrumentum) suspiciendus, et propter beneficentiam et liberalitatem colendus: eæ sunt ingenii et animi tui dotes, ut etiam sine fortunæ splendore in magnis viris esses numerandus. Quamquam enim ego te coram nunquam vidi, natura tamen ita fert, ut, quicquid in rebus humanis excellit, auribus magis, quam oculis, celebretur: quod fama dimanare facile ad multos, eadem videndi copia non omnibus contingere potest. Celebratur a multis, iisque præstantibus viris, felicitas ingenii tui, quod ubicunque intendatur, valeat, tam philosophicis, quam civilibus in rebus: celebratur eruditio,

qua si velles ad ostentationem uti, animi tui conscientia non contentus, ipse nomen tuum posses tradere memoriæ posteritatis. Neque id mirum videri debet. Solet enim in claris familiis vigor ac vis naturæ esse major. Deinde accedunt alia commoda, liberalis educatio, eruditi præceptores, tranquillum otium, justum discendi spatium, optimorum librorum copia : quæ magna ex parte homines tenues destituunt. ac proinde commiseratione potius quam insectatione dignum est, si quibus ingenia liberalia contigerunt, ea fortunæ iniquitate veluti sordescere : in tanto præsertim contemtu bonarum literarum, et mecenatum, qui eas foveant, paucitate. Quo tu etiam majorem laudem mereris, *Ioannes Iacobe Fuggere*, qui præter beneficentiam in homines afflictos et miseros quotidianam (qui verissimus et Deo gratissimus, generi mortalium utilissimus divitiarum fructus est : et una stabiliendarum opum, et ad posteros propagandarum firmissima ratio) complures ingeniosos adolescentes (id quod regum, et principum, et civitatum munus est) tuis sumtibus non modo in Germania, sed in Galliis etiam, et Italia, benigne foves et sustentas, dum summum doctrinæ gradum assequantur. In quo laudatissimum exemplum *Remundi* patris, et *Antonii* patruī tui, clarissimorum virorum, sapienter imitaris : qui præter cætera ornamenta, quibus abundat honestissima vestra familia, immortalem ea re gloriam sibi pepererunt. Non enim ingratae sunt musæ, quamquam orbæ et indotatæ puellæ videantur, vel cultoribus vel patronis suis, sed utrosque honesta fama et nominis memoria sempiterna remunerantur. Quæ præmia qui contemnit, aut parvi facit, eum aut celsitudine animi Deo simillimum, aut abjectissimum hominem esse necesse est. Me quidem in multis incommodis, et malignis industriæ meæ ac miseris præmiis, non parum (ut ingenue, quod sentio, fatear) consolatur spes, quod valde suspicor fore (si qua modo fides astris est), ut etiam post obitum me honeste vixisse appareat, et non transegisse vitam (ut Sallustii verbis utar) more pecudis : sed eorum bonorum, quæ in vita humana præcipua sunt (etsi in assequendo fortunam habeam parum propitiam), virtutis et sapientiæ, fuisse studiosum. Quod si rem vere consideremus, homines eruditi (quod ad hanc quidem vitæ partem attinet) summorum etiam regum potentiam superant : quorum omnis memoria, nisi a doctis celebrarentur, uno alterove ad summum seculo funditus interiret. Quamobrem præclare Virgilius : Vivitur ingenio, cætera mortis erunt. Laudabiliter etiam tu, *Ioannes Iacobe*, atque adeo omnis splendidissima *Fuggerana* familia, qui non contenti cæteris ornamentis, ut sunt amplissimæ opes toto terrarum orbe celebres, affinitates illustres, summorum principum amicitia, atque apud illos talis auctoritas, ut vos ad gravissimarum rerum deliberationes adhibeant, quæ fortuna vobis largita est, solida etiam et peculiaria vestra bona con-

jungatis, virtutem et sapientiam : neque doctos foveatis solum, sed tum ipsi eruditione floreatis, tum liberos vestros ab ineunte ætate liberaliter institui curetis : ut omnibus et animi et fortunæ bonis cumulati sint : et homine prudenti maxime dignam moderationem, qua una et Dei et fortunæ et hominum favor tum paratur, tum conservatur, vestro exemplo discant ac retineant : et hac vita sic utantur, ut beatæ immortalitatis spem habere possint. Quæ cum ita sint, omnino mihi persuadeo, vir ornatissime, te meum hoc opus, magno studio ac labore (quisquis tandem sit eventus, quem non malum fore et opto et spero) confectum, æqui bonique facturum : et in splendidissima bibliotheca tua, quam magnis sumtibus in Italia comparasse diceris, instructam multis egregiis libris, qui hactenus a paucis sunt visi, latino Demostheni aliquid loci daturum : et me una cum patruo tuo *Antonio*, a latinis literis non abhorrenti, et fratre *Georgio*, qui et ipse cum cæterarum disciplinarum, tum divinæ Matheseos in primis studiosus esse dicitur : et altero fratre *Hulderico*, adolescente summi ingenii, et optimis studiis, magna modestiæ fama, deditissimo, patrocinio complecti et fovere non dedignaturum. Equidem spero, me hactenus eam vitæ studiorumque rationem et secutum esse, et, quoad vixero, secuturum, ut quicquid in me, pro liberalitate vestra et humanitate contuleritis, id non tam mihi necessarium, quam vobis honorificum fuisse videatur.

Ad eundem

HIERONYMI WOLFII

In Demosthenicæ conversionis recognitionem

Prefatio.

EVENTIRE videmus, vir præstantissime, Domine et patrone observande, nescio quo sive hominum affectu, sive genio librorum, ut alii vel ante suos autores moriantur, alii iterum atque iterum et sæpius recusi, ad posteritatis memoriam propagentur. Neque hæc nostræ duntaxat ætatis conditio est, sed omnium temporum : neque earum scriptionum, quas suo quisque ingenio perficit, sed illarum etiam, quæ ex peregrinis linguis in alias transferuntur. Sic autem diuturnitatis et propagationis scripti cujusque certissima spes est, ut consentientem seculorum approbationem emeruit : ac ii, tum typographi, tum bibliopolæ, suis rationibus, ut non in præsentia (nam hominum imperitia et vanissimæ novitatis studium veritati sæpe obstat) tamen ad diuturnitatem optime consulere videntur, qui vetustissimos quosque autores, quorum perspectus est ipsa ætate genius, sibi familiares reddiderunt. Neque vero eos improbo, qui nova quædam,

erudita præsertim, et utilia studiosis, conscribunt: sed maximis laudibus dignos esse judico, vel propter conatus egregios. Sed ego cum in illo genere me vel parum præstare posse, vel inanem operam sumpturum esse intelligerem: et eo me temporum ratio, vel perturbatio potius compulisset, ut contra voluntatem etiam et institutum meum aliquid audendum esset: non temere omnino duos Græciæ præstantissimos oratores latina oratione explicandos delegi: maxime, cum fortunæ suffragium, cujus gravissima est in rebus mortalium autoritas, consilium meum approbarit. Distractis enim fere primis (sic typographi loquuntur) exemplaribus, majore doctorum applausu, quam improborum obtrectatione, sub incudem utrumque opus revocandum fuit. Quod ut intellexeram, etsi vix ab immensis utriusque editionis laboribus respirassem, et ea, quæ tenuitas doctrinæ meæ atque ingenii tum ferebat, fide optima, summaque diligentia præstitissem: tamen, quia posteriores cogitationes meliores esse dicuntur, neque fere quisquam artifex ullum opus ita perficit, ut ejus expoliendi nullum sibi locum relinquat: recognoscendi munus mihi defugiendum esse non putabam. Ut enim boni parentes genuisse suos liberos non contenti, eosdem etiam educare atque ornare omni diligentia conantur: sic ego mei officii esse duco, si quid lucis et nitoris scriptis meis afferre meditationis industria possim, nullis in ea re vigiliis esse parcendum, et candidi lectoris expectationi ac voluntati, si qua ratione fieri queat, satisfaciendum. Quamvis enim ante hoc tempus ea consecutus fuerim præmia lucubrationum mearum, quæ voluntatem ad bene merendum de literis accensam restinguere potius, quam inflammare possent: excelsi tamen et liberalis animi habetur, majorem officii, quam emolumenti, ducere rationem: atque id non in minimo deputare lucro, si quibus prodesse possimus. Nam gloriolam quidem aucupandam, et vanam illam aurium titillationem tantis sollicitudinibus et ærumnis esse redimendam, haud scio, an homo gravis et constans serio persuadere sibi possit: præsertim cum ea spes, sive ob ingeniorum tenuitatem, sive ex doctrinæ inopia, sive propter multorum vel ignaviam, vel fastidium, vel maledicendi libidinem, non paucos frustretur ac deludat: ut ne dicam, satius videri nonnullis, iisque non hebetissimis, aut ignavissimis, in vitæ obscuritate sine periculo delitescere, quam tam ancipitis alcæ jactu innoscere, ac in summo otio conatus aliorum licenter censere, quam tanto negotio malevolentiam et iniquitatem judiciorum infelicitè subire. Sed nimis aberro a proposito. Ut igitur ad rem veniam: Isocrate recognoscendo, in cujus interpretatione prima ingenii mei rudimenta posita fuerunt, plus aliquanto sudatum est, atque genus orationis ita mutatum, ut prope aliud videri possit: quod qua de causa contigerit, suo loco est a nobis expositum. Sententiarum quidem integritati, quæ una maxime spectanda est fideli in-

terpreti, nec priori editioni decessit, nec posteriori accessit multum. Quare neminem fore spero tam iniquum, ut factum hoc meum acerbè reprehendat. Demosthenis autem, de quo nunc potissimum nobis agendum est, alia conditio fuit. Nam in eo convertendo majore et religione et verborum parsimonia eram usus, et vestigia Demosthenicæ orationis pene superstitione persecutus. Quare factum fuit, ut alicubi latina oratio paulo minus obscuritatis haberet, quam Græca, in qua vel Plutarchi et Dionysii testimonio summa esse creditur intelligendi quoque difficultas. Accesserunt et errata typographica, opinione mea sane et plura et graviora. Parum enim, ut re ipsa declaratum est, vel Oporini cura, vel præsentia mea valuit, contra operariorum negligentiam et importunitatem: quanquam in scripti exemplaris perturbationem culpæ aliqua pars conferri potest. Sumus enim ipsi male confuseque scribendo, et expungendis atque inserendis variis emblematis, in causa, (sed ignoscimus ipsi nobis) ut libri nostri aliquando non optime describantur. Nam Oporino, cujus domestica consuetudine menses complures sum usus, testis esse possum, qua solitudine scripta archetypa legat, distinguat, adornet, emendet antequam excudantur. Eas igitur hac editione mendas omnes sustuli: ac similem calamitatem nunc, cum priore conatu quasi glacies fracta et via patefacta est, vitari posse confido. Prima igitur hæc erit hujus editionis utilitas, et quasi prærogativa: præterquam quod hæc enchiridii forma rationibus studiosorum, pauperum in primis, accommodatior est: et a locupletioribus magno volumini, quod et commentariis et aliorum interpretationibus est locupletius, facile sine detrimento rei familiaris adjungetur. Deinde si qua vel obscurius explicata, vel asperius collocata videbantur, (id quod in imitatione græcæ elocutionis raro effugitur) ea planiora, ut spero, et dilucidiora effecimus: ut, quanto ipsius auctoris oratio melior et ornatior est, tanto nostra plus et lucis et facilitatis habere videatur. Sunt etiam explicata nonnulla (ut dies diem docet) quæ nobis ante dubitationis aliquid attulerant. et relicta tamen (ne quid verum dissimulem) sive depravata, sive alioqui per se obscura nonnulla, quæ nulla investigationis diligentia restituere ac declarare potui. Quod ut ego ingenue confiteor, ita mihi candide ignosci velim: vel hac de causa, quod eos nodos (ut Horatius vocat) dignos esse vindice, quivis haud dubie peritus utriusque linguæ intelliget: nosque tum hæsitationis occasionem, tum ignorationis excusationem aliquam habuisse fatebitur. Quemadmodum autem liberalitatis est, ea quæ habeas, benigne impertiri: sic verecundi et prudentis animi fuerit, ea, quæ non habeas, a locupletioribus corrogare. Atque id mihi fuisse propositum, et Thrasonicam eorum arrogantiam, qui se scire omnia profitentur, displicuisse, vel ex eo conjici potest, quod, ubi ad hujusmodi sale-

bras perventum fuit, in Isocrate dubitationes meas in calce operis annotavi: atque in Demosthene Græca pridem marginibus adjeci: et in fine annotationum ad primam Olynthiacam mearum æquos lectores rogavi, ut suum ad me perscribere judicium non gravarentur. Quod hactenus quidem a nemine, quibuscunque de causis, esse factum cognovi: atque ii etiam me destituerunt, quos coram oravi, ut suam censuram interponere, ac tum mihi tum aliis, utriusque linguæ amatoribus, inservire obscuriorum locorum (quantum fieri posset) illustratione dignarentur. Illud quidem abunde mihi contigit, quo nulli præstantes viri (etsi ego me in eum numerum minime refero) unquam caruerunt, ut existerent homunciones ignavi, arrogantes, delicati, maledici, qui caninam contra me facundiam exercerent: quos ego vel opinione sua beatos esse, vel livore contabescere, vel latratu auras implere facile patior, et conscientiæ meæ testimonio contentus, et posteritatis æquioribus judiciis fretus, valere jubeo. Quæ cum ita sint, ego me, qui ea, quæ tenuitas et ingenii et fortunæ meæ ferunt, omnia diligenter fideliterque præstiterim, boni viri officio, et reipublicæ literariæ studiosi functum esse confido. Faxit Deus Optimus Maximus, sine cujus favore frustra nos fatigamus, ut opera mea tantum prosit omnibus, quantum ego vellem: utque labores hi mei eodem animorum candore a lectoribus excipiantur, quo a me suscepti perfectique sunt. Peracerbum enim est, nullo suo emolumento, publicæ duntaxat utilitatis gratia laborantem, virulentas etiam calumniatorum linguas experiri: quorum susurros atque aculeos si evitare non licebit, illud me consolabitur, quod Magnus Alexander usurpabat, *regium esse audire male, cum facias bene*. Mitigabit et illa ratio dolorem meum, quod cordati omnes haud difficulter perspiciunt, id genus criminationes non tam ab improbatione magni conatus ac difficilis operis contemptu proficisci, quam ab æmulatione, malevolentia, invidia: quæ in summa turpitudine id solum habet boni, quod iis, in quorum animis sedem fixit, plurimum affert mali. Ego vero illorum miseria non delector, sed eos ita felices esse vellem, ut, quæ reprehendunt et exagitant, corrigerent, ac longe meliora efficerent. Ita demum et existimationi suæ consularent, et studiosis prodessent, et meæ famæ, si gratia doctorum indignum esse putant, (etsi persuasum habeo, temere fortasse, sed tamen persuasum habeo, neminem bonum et doctum mihi esse inimicum) incommodarent. Sed bene sperandum potius est, quam male ominandum: et hujus nostræ laboriosæ conversionis, atque operosioris etiam recognitionis eventus, fortunæ lectorumque judiciis permittendus: quæ quo æquiora cognoverimus, eo reddemur ad absolvendos justos in Demosthenem et Isocratem commentarios, alacriores. Æquitatis autem esse puto, pauculos errores, quos in prolixo opere cavere difficillimum est, et

ignorationes, cum eorum, quæ fortasse non male diximus, ac diligenter explicavimus, multitudine comparare. Atque hæc ad lectores sive morosos, sive invidos, sive etiam imperitos, vel monendos, vel placandos, si quid æqui a se impetrari sinent, pertinere volo. Nam quod ad tuum de me iudicium attinet, vir amplissime, animo sum et securo et magno. Qui cum pridem conatum meum boni consulueris minus absolutum, idque moribus et studiis meis nondum ita perspectis: plane desiperem, si post tantum a me nunc adhibitum studium, et tam luculentam orationum atque epistolarum Æschinis accessionem, quæ quidem Demostheni magnam lucem, et utilitatem lectoribus haud exiguam cum pari voluptate conjunctam afferent (ne annotationes, aliaque complura commemorem), de tua erga me et lucubrationes meas voluntate dubitarem. Præsertim cum non parvi temporis domestica consuetudine, cum cæteris in rebus excellentem virtutem, ac ingenii præstantiam, tum humanitatem tuam in tanto fortunæ fastigio admirandam, magna cum voluptate et fructu meo non pœnitendo cognorim. Itaque Demosthenes opera mea nunc tandem Æschini, abolito illo veteri odio, reconciliatus atque conjunctus, denuo se tuo patrocinio commendat: in spe optima situs, te talem clientem nec aspernaturum, neque neglecturum, sed eo habiturum esse loco, quo se dignum judicaris. Tantum autem tuo acerrimo iudicio tribuit, ut si excellentiæ tuæ probatus fuerit, cæterorum omnium malevolentiam et obtrectationes animo æquissimo et maximo contemnere decreverit. Quod si illud præter spem evenerit, ut et invida obtrectatorum ora conticescant, et aliqui candorem viris bonis et doctis dignum in iudicando adhibeant, ea felicitas non tam industriæ meæ, quam liberalitati tuæ erit adscribenda: qua factum est, ut, plus tranquillæ otii nactus, expendere omnia diligentius et perpolire possem. Quod ita fore ut credam fortunatissimus tuus genius efficit, et virtute atque ingenio tibi parta autoritas: quarum rerum si ex uberrimo tuo fonte vel tenuem alveolum in nostros agellos derivaris, lætos honesti nominis fructus aliquando percipiemus. Augustæ Vindelicorum, ex bibliotheca tua. Idibus Augusti, natali meo: Anno 1553.

HIERONYMUS WOLFII

Henrico fratri, philosophiæ et medicinæ Doctori, Noribergensi Physico

S. D.

SPECIMEN hoc Demosthenicæ recognitionis et explicationis ad te, frater, eo nomine maxime nunc mittendum esse duxi: ut ex te potius, ut candido et severo iudice, quid in hoc conatu meo vel

probares, vel improbares, quam aut ex obtrectatoribus alienæ laudis et industriæ, aut ex assentatoribus (quorum utri molestiores mihi sint, haud facile dixerim), mature cognoscerem, et, pro virili vel prætermissa adjicerem, vel supervacua resecarem, vel minus bella corrigerem, atque confusa in certum ordinem redigerem. Neque enim is ego sum, qui ita mihi placeam, ut, quid alii de me sentiant, susque deque feram: sed et imbecillitatem ingenii mei, doctrinæque tenuitatem satis agnosco: et in sententiis eorum, qui acutius vident ac rectius judicant, libens acquiesco. Etsi enim me unum (ut fert natura omnibus insitus, non cæcus magis, quam pravus amor sui) perspicere omnia et collimare maxime vellem: tamen, cum summos viros et veteris et nostræ memoriæ, a plurimis et pluribus in locis reprehendi videam, admoneri me ab ingeniosis et eruditis hominibus multo et honestius et utilius esse judico, quam ab invidis et morosis censoribus Hipponacteis præconiis celebrari. In quo genere ita sibi adversus me non pauci nec indocti homines indulserunt, ut æmulatione et morbo animi impuls, non tantum modestiæ, et gratiæ, bene de se quoque merito debitiæ (lucubrationes enim meas, ut opinor, non tantum reprehendendi gratia tam diligenter legerunt) obliviscerentur, sed atrocibus etiam injuriis me onerarent, quas ego Deo justo judici vindicandas relinquo, eorumque candore me consolor, qui et bene dictis gratiam, et erratis veniam a se paratam esse mihi voluerunt. Quos longe plures esse Zoilis (meliores quidem esse viros quis dubitet?) multorum et privatim ad me scriptæ literæ, et in publicum editi libri testantur. Ac illos ipsos Zoilos nihil posse afferre melius, sed ex Wolfii insectatione famam aucupari, ut ille fecit, qui Ephesiæ Dianæ templum incendit, illud non innuit, sed clamat, quod intra annos octodecim mea qualiscunque conversio Basileæ bis, Venetiis semel edita et distracta, jampridem a studiosis de integro flagitatur. Cur igitur isti Attici et Ciceroniani oratores eam, quam ita contemnunt, ut infra omnes infimos homines interpretem abjiciant, et sceleris ac sacrilegii reum agant, edita meliore non tollunt? Meam enim interpretationem quanti facerem ipse, jam olim et versibus et præfationibus modestissime scriptis sum testatus: neque mihi ego cum Isocrate et cæteris summis oratoribus, philosophis, historicis, quos latinos feci, eloquentiæ certamen institui (id quod manifesti furoris esset), neque Græca exemplaria de manibus studiosorum excutere volui: sed illud efficere conatus sum, ut, quos ab iis legendis difficultatis opinio deterreret, audacia in transferendo mea (agnoscam enim, si istis ita placet, crimen hoc) confirmaret et adjuvaret. Neque meum conatum fuisse irritum, omnes Christiani orbis academæ, ne Gadibus quidem exceptis, testantur, nec proscriptionis iniquissimæ injuria meis a lucubrationibus legendis deterritæ. By-

zantinam meam historiam ne Byzantinæ quidem bibliothecæ exclus-
erunt: sed jam tandem velut ab exilio revocatam, honorifice et
amanter susceperunt. Sextum jam Isocrates cum meis commenta-
riis sub prælo est. An tu censeres, vel typographos, vel bibliopolas
in tot millia codicum laborem et pecuniam conferre, ut oleum atque
operam perdant? Quis studiosorum et ingeniosorum hominum tan-
tam frequentiam ita insanire credat, ut eos libros tam avidè legant,
quorum lectione non aut meliores, aut doctiores, aut paratiores et
ad recte sentiendum, et ad bene vivendum, et ad ornate dicendum
evadant? Neque vero eas mihi utilitates acceptas referri volo. Ab-
sit Thrasonicus iste sal, ut magno alieno labore partam gloriam
verbis in me transmoveam. Ipsis autoribus ea laus debetur, qui
sibi summam eloquentiæ sapientiæ et sapientis eloquentiæ laudem
per tot jam secula vendicarunt. Illud tamen ingenue plurimi con-
fitentur, se Græca sine interpretatione mea lecturos fuisse nun-
quam. Ab iis igitur id consecutus sum, quod volui: rana bovem
intumescendo, anser olorem obstrependo, æquare nunquam studui,
superare multo minus. Non equidem tali me dignor honore. For-
tasse Leontinos quosdam et Vulcani de stirpe satos, et alios semi-
deos atque heroas, natos scilicet melioribus annis, isti manent tri-
umphii. Etsi profecto pugnæ hactenus ab illis depugnata, hoc est,
oratiunculæ quædam ab istis Ciceronis germanis versæ, ne ovatione
quidem mihi dignæ videntur. Quid enim in istis aut Cicerone aut
Demosthene dignum apparet, præter male consuta quædam emble-
mata, ac centones potius? Quoties a sententiis oratoris toto cælo,
quod aiunt, aberrant? Qui quidem inanibus istis jactationibus cum
primis efficiunt, ut mei laboris me jam minus minusque pœniteat.
Nec enim isti me de gradu dejecerunt: sed dum altius, quam eorum
natura et genius fert, assurgere conati sunt, ultro prostrati corrue-
runt, onere suscepto, quod infirmi eorum humeri sustinere nullo
modo potuerunt. Sed si quis Hercules, aut Atlas potius, Demo-
sthenem Romam perlatum tandem aliquando in rostris collocarit,
quantopere non modo Quiritibus, sed et Feretrio isti Jovi ipse inter
primos congratulabor? Interim ego meum saxum verso, quod

O utinam tandem jam summo vertice montis
Consistat, lassumque sinat requiete potiri.

Sed æmulum iniquitas effecit, ut et longius ab instituto aberrar-
em, et contra ingenium et consuetudinem meam aliquid iracundius
et arrogantius de me ipse dicerem. Ad te igitur nunc redeo, frater,
et a te peto, ut libellum hunc, non modo necessitudinis nostræ, et
ab ipsa natura institutæ, et iisdem studiis confirmatæ, pignus ac
monumentum esse velis, sed censorem etiam agas, tuumque judi-
cium interponas. Existimatio enim tua æque ac mea hic agitur.
Nam cum tibi conjugium filiolas tantum incolumes donarit, mihi

filios vita cælebs negarit, neque nostræ gentis atque nominis ququam superstes nobis fore videatur, libri nostri liberum loco nobis esse debent, quibus Wolfianum nomen ab oblivione posteritatis et ab interitu vindicetur. Quo magis etiam opera danda est, ut cum laude et gloria potius, quam cum ignominia et probro id fiat. Non me fugit, quid causari possis: multis jam annis tibi ad hæc studia vel respiciendi otium defuisse: domi cum sis, totius diei discursationibus ad ægrotos defatigari: sæpe etiam a nobilitate vicina et principibus evocatum a libris prorsus abesse. Scio ista, et honestas istas occupationes, cum præmiis autoritatis et gratiæ conjunctas, tibi gratulor. Sed idem non concedo, te occupationem esse C. Julio Cæsare, qui eodem tempore bellum Gallicum et gessit, et descripsit. Multi dantur, hyberno præsertim tempore, contractionibus diebus, ad studia reductus: et cum omnia non modo philosophorum et medicorum, sed oratorum etiam, inter quos præcipui tui fuere Camerarius et Sturmius, dicta, celeritate calami pene incredibili sis assecutus, fieri nullo modo potest, quin illa ita alte animo tuo sint infixæ, ut nulla possint oblivione deleri, easque radices egerint, ut solida eruditio, et fructus eruditionis, iudicium, inde pullularit et effluerit. Etsi enim, me autore, paulo serius ad utramque linguam et ingenuas artes discendas accessisti, tamen Deus conatus tuos, et diligentæ assiduitatem ita fortunavit, ut longe et diutius et felicius et constantius sub præstantissimis agonothetis in isto literato stadio, in celeberrimis, inquam, Germaniæ et Galliæ Academiis, ita decurreres, ut ordinatim honores peteres, et magna cum laude laureolam consequereris. Quare nihil tibi justæ excusationis relictum est, cum, quod ego postulo, id tu præstare et debeas, et facile possis. Si vero gravior aliqua causa te impedierit, illud certe negari abs te mihi nolim, ut doctorum, quos variis in locis habes amicos, et sæpe ipse convenire, et ab iisdem conveniri soles, iudicia exquiras, eaque libere aperteque ad me perscribas. Minus enim apud te, quid sentiant, dissimulabunt, qui offensam animi mei aliquam fortasse vererentur, si eadem apud me expromenda essent: sine causa illi quidem. Is enim ego sum, qui inter calumniatorem et monitorem plurimum interesse censeam. Nam hic quidem ex benevolentia et reipublicæ literariæ studio errata sine acerbitate animi et contumelia verborum reprehendit *μετ' ἐλέγχων καὶ ἀποδείξων*: ille ex invidia et odio ea vituperat, quibus non edit meliora: sed eo magnum virum se visum iri putat, si eos incessat, quibus ingenii monumenta nominis aliquid et gratiæ et autoritatis etiam pepererunt. Vale. Augustæ Vindelicorum. VIII. Cal. Maii, Anno a restituta humano generi salute, M. D. LXVIII.

LUDOVICUS CARINUS

HIERONYMO WOLFIO

S. D.

ABRAHAMO HOECHSTETTERO, qui mihi tuas literas attulit, cum ob eas causas, quas tu commemoras, tum ob tuam commendationem, quæ plurimum momenti apud me habet, ut hominis mihi summo amore et iisdem studiis conjunctissimi, nulla in re, in qua opera mea uti volet, deero. De animo meo erga te ac voluntate scio te nil dubitare: velim tamen mihi occasionem dari ipsa re, quanti te faciam, declarandi. Facio autem plurimi, tum ob suavitatem facilitatemque ingenii, tum doctrinam singularem, quam tibi ardenti studio, summo multorum annorum sudore, jactura etiam valetudinis, peperisti. Quæ, ut spero, tibi fortunam, in hoc annitentibus amicis tuis, inter quos me etiam numerari volo, te dignam, et tuis studiis aptam, pariet. Qua in re bonam operam tibi navarem, nisi hæc tempora iniqua, quæ omnes doctos apud nos premunt, me impedirent. Quæ si immutata fuerint, quod quidem fore spero, et Deus mihi reditum in Germaniam confecerit, nullam occasionem tui juvandi præterlabi sinam. Interim, mi Wolfi, te spe melioris fortunæ sustenta: quæ quo tardior, eo splendidior ac lautior (crede mihi) tibi continget, et te ubi semel complexa fuerit, ac fovere cœperit, inter Crassos ac Senecas collocabit: hoc est, plane te beatum faciet. Uterer hic exemplis doctissimorum virorum, quorum tu similis es, tui confirmandi causa, quos sero quidem, sed tamen respexit tandem, hera illa imperiosa: quæ sola, ut inquit ille, utramque paginam facit: nisi eorum fortunæ imago animo tuo impressa insideret. De Demosthene tuo mihi muneri misso te multum amo: quem ita a te conversum esse conjecto, ut eum minime relicto pallio togæ pudere arbitrer. Huic evolvendo, quicquid temporis ex meis occupationibus eripere potero, impendam. Vale, mi Wolfi, et tibi persuade, nihil esse, quod non æque libenter pro te, ac pro me ipso, omni tempore sim facturus. Ex Pictavio, Idibus Augusti. Anno 1550.

HIERONYMUS WOLFIIUS

D. LUDOVICO CARINO

S. P. D.

Tot tamque illustres benevolentiae singularis in me tuæ significationes, clarissime vir, mihi gratissimæ sunt: consolationes autem, quibus jacentem meum animum erigere cupis, διὰ τὰς συχρὰς ἀνυ-

χίας μικροψυχότερῳ τοῦ δέοντος γεγεννημένῳ pene etiam necessariae. Tametsi enim non parum vereor, ne, in hac valetudine, præclaras illas spes expectare me fata non patiantur, tamen interim usura frui quid vetat? Delectat etiam augurium hominis non modo amicissimi, sed doctissimi etiam, et longo multarum rerum usu exercitati. Quare facile patior, te prospicere aliquid, quod me prætereat. Illud quoque nescio quid boni ominis habere videtur, quod literæ tam lætæ Idibus Augusti, natali meo, (nam eo ipso die 34. ætatis annum complevi) datæ sunt. Quod autem me hominem, literis vix mediocriter imbutum, inter doctissimos numeras, eo plus humanitati tuæ debeo, quo minus istæ præclaræ dotes in me reperiuntur. In Demosthene autem legendo nolim equidem te bonas horas male perdere. Quis enim est græcis literis eruditus, quas tu ante me natum opinor perdidicisti, cui non omnes omnium conversiones sordeant? Ego sane, qui me puto non omnium esse vel delicatissimum, vel morosissimum, ingenue fateor, neminem adhuc, eorum etiam interpretum, qui se germanos Cicerones esse putant, id a me impetrare potuisse, ut, tametsi omnium Græcorum scripta nobis eodem, aut etiam meliore genere orationis loquerentur, græcæ linguae cognitionem supervacanei laboris esse judicarem. De meis autem interpretationibus quid ego sentiam, in præfationibus testatus sum. Itaque si præclaram istam de me opinionem retinere cupis, una hac ratione id assequeris, si non legeris. Minuet enim, ut ille ait, præsentia famam. *πολλὰ γὰρ καὶ τῶν ἐμμέτρων ποιημάτων, καὶ τῶν καταλογάδην συγγραμμάτων, ἔτι μὲν ἐν ταῖς διανοαῖς ὄντα τῶν συντιθέντων, μεγάλας τὰς προσδοκίας παρέσχευ' ἐπιτελεσθέντα δὲ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποειχθέντα πολὺν καταδεεστέραν τὴν δόξαν τῆς ἐλπίδος ἔλαβεν.* Sed de hoc pro candore tuo et humanitate statues: neque eos imitaberis, qui cavillandi mei frigidissimas captant occasiones, ipsaque malevolentia jejunas: qui, quod se facere fortasse putant, nec existimationi suæ commodant, nec meæ nocent. Quid enim? nonne loca permulta sunt Demosthenis, partim corrupta, partim per se ita obscura, ut vatem oporteat esse interpretem? Quod si illi sibi, quam mihi, credi malunt, non invidéo equidem, sed tamen grammatici certant, et adhuc sub iudice lis est. Neque vero difficile est *τῶν διδασκαλικῶν ἐπιβεβηκότι ξρόνων, καὶ ἐξουσίαν καὶ δόξαν ἔχοντι, ἐκ τοῦ μονομεροῦς ἀναντιλέκτως ὥσπερ ἐρήμην τινὸς καταδικάσαι.* Et, ut in tanto opere mihi somnus alicubi obrepserit, quid tum postea? Aliquando bonus dormitat Homerus. Humanitatis certe quidem fuerit, paucos sive lapsus, sive ἀγροήματα, ei condonare, qui id tentarit, absit invidia dicto, quod nemo hactenus præstare aut voluit, aut potuit, qui permulta depravata correxerit, ambigua distinxerit, obscura illustrarit. Typographica vero errata, quæ neminem fere attentum fallunt, scriptori imputare,

summæ iniquitatis est. Ego certe, volens quidem, nullum folium prætermisi, quin ipse post alios omnes emendarem, sed importuni illi Cyclopes, dum ego relego, et quam accuratissime corrigo ea, quæ Oporinum variis curis distractum, et correctores parum attentos præterierant, imprimere mendosum exemplum perrexerunt. Ita mihi et labor periit, et existimatio mea culpæ alienæ pœnas sæpe dare cogitur. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔξω τῆς ὑποθέσεως οὐ γὰρ ἀπολογίαν γράφειν, ἀλλὰ τῇ φιλανθρωπίᾳ σου ἀντεπιστέλλειν προειλόμην. Ut igitur ad institutum redeam, si Demosthenem nostrum pulla et lacera toga indutum videbis, cogites velim, eum eversam lugere patriam, et in peregrinis finibus exulem et mendicum oberrantem, quicquid detur, æqui bonique facere. Qua de re venusta illa tua figura admonitus, paucos versiculos lusi, Musis et Apolline nullo, fateor equidem, sed a proposito tamen nostro non alienos. Hactenus Demosthenes βεβαρβαρωμένος (ut vides) χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις, quemadmodum Euripideus ille Menelaus : adeo ut λιτέρσῃν canere potius, quam ἀττικίζειν videatur. Sed tu pro humanitate tua, et discipulo et magistro ignosces : et utrumque, ut facis, commendatum habebis. Vale, Luteciæ Parisiorum, 19. Augusti, Anno 1550.

*Ad nobiles et magnificos viros, virtute et auctoritate præstantes,
Hainricum Rechlingerum, Christophorum Peitingerum, duumviros :
Et ad Consules ac Senatam inclytæ Augustanæ Reipublicæ :
Dominos ac patronos summa observantia colendos,*

HIERONYMI WOLFII

In Demosthenem et Æschinem Græcolatinos

PRÆFATIO.

Si tanta esset in me sapientis eloquentiæ facultas, viri amplissimi, domini et patroni colendi, quantum studii et laboris ab ineunte ætate in hunc usque diem conferre in eam rem nunquam destiti, nihil prius mihi esset, aut magis ex officio meo, quam vestram erga me beneficentiam celebrare, et justis efferre laudibus cum vos, tum Rempublicam vestram. Nunc, cum sapientia Dei donum sit, et oratores, ut et poetæ, non tam fiant, quam nascantur : meo me (ut prudenter Horatius præcepit) modulo ac pede metiens, nihil tale conari audeo : cum præsertim vestra urbs, toto terrarum orbe celebris, neque meis, neque cuiusquam alterius præconiis egeat : et vos, pro vestra sapientia, omnem officii fructum, ipsum officium præclare iudicetis. Illud tantum dico, vestra liberalitate et munificentia id mihi contigisse, quod ab ineunte ætate, præ aliis rebus omnibus, in votis semper habui, otium philosophicum : in quo nec

honestæ deesset, et publice, ut spero, utilis augendæ ornandæque illustris Bibliothecæ vestræ et scholæ (in quam non exiguos sumtus facitis) pro virili mea tuendæ et adjutandæ, occupatio: neque calamo et scriptis complures per Europam studiosos adolescentes erudiendi occasio. Multa sunt egregia vestræ civitatis ornamenta: Respublica æquissime et prudentissime constituta: publica privataque magnificentia, hospitalitas, urbanitas, beneficentia in cives tenuiores: de omnibus bene merendi studium, lædendi neminem, nisi vis propulsanda sit: contra quam et mœnibus, et auxiliis, et commeatu, et omni armorum genere, ita parati et muniti estis, ut neque lacessatis quenquam, et nihil magis, quam pacem, concordiam, tranquillitatem, bonorum omnium amicitiam votis ac precibus a Deo Opt. Max. expetatis. Quæ tametsi excellunt, et magis incurrunt in cujusvis generis hominum oculos et sensus: tamen eruditi viri, et omnia vero judicio ponderantes, illud non in minimis vestris laudibus ponunt, quod, ut olim Athenæ, Alexandria, Tarsus, Berytus, et nostra ætate, Bononia, Lutetia, Argentina, complures aliæ illustres civitates, Musis etiam et Gratiis, hoc est, studiosis et doctis hominibus in vestra, vere augusta urbe, non hospitium modo, sed domicilium etiam esse voluistis. Etsi autem non ignoro, conqueri multos, neque fortassis absque causa, tum de moribus doctorum quorundam minus probatis: tum, scribendorum librorum nullum esse finem, quorum plerique nihil nisi aut ingenia occupent, rebus melioribus vacatura, aut Rempublicam Christianam, alioqui rerum suarum satagentem, magis etiam perturbent: mihi tamen de me dicere neque necesse est, neque decorum, vigesimum jam annum in hac urbe, sine cujusquam, ut opinor, boni viri ulla querela degenti: et mearum scriptionum hactenus longe aliam fuisse rationem, omnibus doctis candideque judicantibus, perspectum et exploratum esse confido. Neque enim mea somnia chartis illevis: neque rixarum aut turbarum quicquam dedi: neque insanabile scribendi cacoethes (quod tenere multos, in eorumque ægro corde senescere, Satyricus queritur) impetu quodam animi temerario atque cæco secutus sum: sed in convertendis et declarandis vetustis autoribus, seculorum omnium et nationum consensu approbatis, sedulo, nec sine successu mediocri, (quem, uti par est, divinæ benignitati acceptum refero) elaboravi. Id quod toties repetitæ in Germania, Gallia, Italia lucubrationum mearum editiones testari poterunt. Modus fortassis a me desiderari queat, et ignoratio tollendi manum de tabula, et supervacanea mei ipsius nocturnis diurnisque laboribus afflictatio reprehendi, cum et ætas et valetudo mea quietem potius atque otium postularent. Utinam vero non quidem ea essem ferrea et corporis et animi patientia, quæ Catoni Censorio tribuitur, rarissimique exempli est: sed illa tantum vel animi constantia et tolerantia, vel vi-

gore mentis atque ingenii vi, qua plerique olim et Græcorum et Romanorum proceres clauerunt; qui, quæ hominibus studiosis atque doctis, nostra ætate, gravis et laboriosa videtur occupatio, sive curandæ rei familiaris, sive lectionis atque scriptionis, eam illi animorum levationem atque oblectationem judicarunt. Quod ita esse, Xenophontis, Thucydidis, Lycurgi, M. Terentii Varronis, C. Julii Cæsaris, Ciceronis, Siliï Italici, Boetii monumenta, et complurium aliorum exempla, testantur. Tum enim illi se occupatos esse, et negotiis implicatos putabant, cum aut amicos et clientes suos defendebant, aut consiliis atque armis Rempublicam tuebantur. Mea vero, non eo tantum, quod mihi vires quidem corporis exiguæ, ac prope nullæ, ingenium vero tenue atque infirmum contigit, longe alia ratio est: sed ob illud etiam, quod illis, patrio sermone scribentibus, in proclivi atque expedita fuerunt omnia, cum nos, peregrinis linguis, e mutis præceptoribus, cognoscendis, non parvam ætatis partem consumere necesse habeamus. Itaque non recreandi animi ergo, levandive tædii causa, me scriptitare, sed quia facere aliter, salva (quantulacunque illa est) existimatione mea, nequeo, et quas sustineo ærumnas, pene Herculeas videri mihi, speque mea plurimum me deceptum esse, ingenue confiteor. Nam cum annis abhinc quatuor et viginti, non tam mea voluntas, quam inexpectata quædam calamitas, et rerum meliorum spes, in typographicum pistrinum me coniecisset, parvi temporis molestia perpetuam studiis meis secure perfruendi facultatem me redempturum opinabar. Verum quanto aliter evenerit, nemo ignorat, qui aut bibliothecam vestram inspicit, qua meas lucubrationes dignati estis, aut bibliopolia scrutatur. Neque vero hæc gloriandi causa scribo, (quo quid ineptius?) aut ignorance tenuitatis meæ, (quod enim difficile esse putatur, nosse sese, utcunque didici: studui certe quidem) sed ut fortunam meam narrem, quæ per labores, non tam jucundos et lucrosos, quam necessarios et inevitabiles, ad id ætatis et valetudinis me, nihil tale cogitantem, provexit, ut, cum maxime philosophandum esset, philosophari parum liceat, aut etiam libeat. Neque vero ego solus is sum, quem bonæ suæ rationes fefellerint: sed sive frustratio, sive calamitas hæc, cum multis mihi est communis, me longe sapientioribus. Demosthenes Pæaniensis (cujus eloquentia, quæ sine singulari prudentia et eximia virtute suum tueri nomen haudquaquam potest, quondam per Europam et Asiam celebrata fuit, et nunc etiam omnibus omnium nationum eruditis admirationi est) dum suos Athenienses, ignavia et luxu enervatos, ad recuperandum Græciæ principatum, quem ad annos LXX tenuerant, primum clade Hellespontica una cum libertate amissum, deinde Cononis industria receptum, nec multo post a Philippo Macedone callide interceptum, excitare studet, inter alia hoc quoque argumento utitur:

quemadmodum ipsi eos cives suos, qui Rempublicam semel gerendam susceperint, in otium se conferre ubi voluerint, non patiantur: sic et ipsis, qui totius Græciæ patronos se professi fuerint, ab eadem administranda, defendenda atque ornanda recedere, suumque negotium agere, esse nefas. Consimile quiddam, (etsi in magna dissimilitudine) viri ornatissimi, domini et patroni colendi, et ipsi mihi accidisse videtur: ut semel Græcis Oratoribus, Philosophis, Astrologis, Historicis ad interpretandum susceptis, in ea provincia, neque spe quæstus, (qui aut nullus est, aut certe non tantus, ut vel extremæ notæ quispiam notarius eadem mercede illos describendos susciperet) neque gloriolæ cupiditate, instar Crocodili se persequentes fugientis, fugientes persequentis, sed fatali quadam sive necessitate, sive calamitate, pene consenuerim: et vix hoc demum anno ab Atheniensi Republica (quæ peculiare olim servos habuit, quos *ἐμπροσίους* vocabant) velut in libertatem assertus existimari queam. Et quidem gravi certamine defunctus, bellum difficile ac diuturnum confecisse mihi videor, qui Demosthenem, Æschinem, Ulpianum Rhetorem, cæterosque his adjunctos autores, ita emendatos, declaratos, illustratos et exornatos (quantum in me quidem fuit) exhibuerim, ut obtrectatores atque invidos meos hortari non dubitem, ut, si hæc mea non probant, ipsi proferant meliora. Qui etsi non pauci, neque parum molesti mihi fuerunt: tamen, si cum iis comparentur, qui bene de me sentiunt, meque et mea magnificiunt et amant, facile, ut opinor, apparebit, et maiorem et meliorem partem stare a nobis: eaque inter hos et illos existet proportio, quam apud Homerum Agamemnon Trojanorum et Græcorum esse affirmat: ut, si Græci in decurias conviviorum describantur, et singulis decuriis singuli Trojani ministri assignentur, complures decuriæ propter illorum paucitatem, horum multitudinem, sint pincerna carituræ. Neque ulli eorum, qui me reprehendunt et exagitant, non modo nihil elegantius et splendidius, sed (in eodem quidem scribendi genere) nihil prorsus intra quinque totas olympiadas, longissimum, in vitæ humanæ brevitate, spacium, ediderunt. Ut igitur illi verbis asperioribus me accusant et vituperant, ita factis fide dignioribus et absolvunt et laudant, et publice quasi proclamant, suis calumniis non habendam esse fidem, neque condemnandum aut contemnendum esse quenquam, nisi causa percognita et satis explorata. Interim vero me per annos complures hoc opus ita noctes diesque occupavit, ut non multo suaviorem vitam egerim, quam ii, quos Dionysius tyrannus in Latomias conjiciebat: ita certe quidem defatigavit, ut, qui mihi, post annorum XL servitutem, otium mediocre, quod vestra munificentia mihi fecit, honestoque stipendio decreto, hæc elaborandi potestatem et facultatem dedit, inviderit, omnes se Zoilos, omnes Momos, maledicentia et obtre-

ctandi libidine superare fateatur. Cæterum hæc qualia et quantula-
cunque sunt, non tam mea vobis, amplissimi viri, offero, quam
vestra vobis restituo. Nunquam enim conari ea potuissem, nisi
vestra benignitas, tanquam salutare quoddam sidus, mihi affulsisset.
Neque vero vel primus hujus operis patronus, in cujus id nomine
jam tertium apparuit, vel quisquam alius, levitatis arguere me po-
terit. Nam cum ille in prædia sua se recepturus, me quasi eman-
cipatum e familia, vestræ fidei et liberalitati commisisset, una mecum
etiam ea vobis tradidit, quæ Musæ meæ sub vestro patrocini-
o effecissent. Deinde ita prodit Demosthenes, (modo operæ typogra-
phicæ non de integro deformarint ea, quæ ego summo labore ex-
polivi, longe a prelo absum, et alias alios codices et chartas typo-
grapho misi) sic igitur, inquam (quod quidem in me fuit) se spe-
ctandum Demosthenes cum non aspernando comitatu præbet,

JAM POSITIS NOVUS EXUVIIS NITIDUSQUE JUVENTA,

et tot auctus accessionibus, ut eundem esse vix quisquam agnoscat.
Hoc quidem affirmare ausim, majore molestia pene unius orationis
recognitionem mihi constitisse, quam totam primam interpreta-
tionem: sive, aut jam urgens, aut certe adventans senectus, laboris
sensu nunc magis afficitur, quem tum juventutis vigor levabat: sive
aliud est, quicquid in mentem inciderit, æstu quodam animi effun-
dere: aliud, scribere meditata, et singula pene verba quasi statera
aurificis expendere atque examinare. Neque tamen (quod sæpe
testatus sum, et nunc postremo testatum esse volo) Demosthenicam
eloquentiam expressisse me confido, qui et autoritate sua caret,
(quæ quantum in dicendo valeat, quis nescit?) neque Lectores ita
attentos habere potest, qui sua nihil interesse censent ea, quæ
scripta sunt, ut fuerunt auditores, quorum et dignitas et salus age-
batur: elocutione item et actione destituitur (cui et primas ille et
secundas et tertias dedit) sed inventionem et collocationem tam re-
rum, quam verborum appendere, fide optima, et perspicuo puroque
orationis genere repræsentare, sum conatus. Quæ et ipsa in sua
nativa lingua multo sunt et magis propria, et significantiora, et ju-
cundiora, et illustriora: eaque de causa interpretationi meæ Græ-
cum archetypon est additum, quo hujus ornatissimæ et copiosissimæ
linguæ vel periti vel studiosi fruuntur. Nec tamen illud ipsum qui
legent, ita miraturi sunt Demosthenem, (id quod Æschines, æmulus
et adversarius ejus dixisse fertur) ut si ipsum audissent. Quanto
alia res fuit, cum M. Tullius Consul, purpuratus, in sella curuli cum
majestate assidens, ab omnibus bonis pater patriæ, et quasi alter
urbis conditor habitus, sollicitudinem de republica summam, salutis
vero sue prope neglectum præ se ferens, in summo orbis terrarum
concilio (qui non tam senatorum, quam regum consessus videri po-

tuit) omnium oculis atque animis in ipsum intentis, consilium, auxilium, incolumitatem ab eo expetentium, contra conjuratos maxima suavissimaque voce, cum singulari dignitate actionis, motuque et gestu corporis totius decentissimo, peroravit: quam cum eadem illa oratio nunc vel tacite ab otioso quopiam et securo percurritur: vel a rhetorculo, adeo nullum animi motum et dolorem adhibente, ut etiam sententias, earumque circumscriptiones, vel ex imbecillitate spiritus, vel ob artis pronunciandi inscientiam divellat atque disperdat, sine ulla varietate pro suggesto recitatur? Neque vero vobis, viri amplissimi, qui plerique in Italia, Hispania, Gallia, partim studiorum causa, partim ob gravissima et publica et privata negotia versati, homines eloquentes, et sacros oratores concionantes audivistis, ulla tali consideratione et fictione est opus: ipsi recordamini, ut illi soleant non mulierculas tantum, rudemque plebeculam permovere, sed homines etiam graves et constantes omni varietate affectuum agitare, nunc excutere lacrymas, nunc easdem quasi abstergere, modo iram exstimulare, mox placare iratos, et flectere ad commiserationem, jam deprimere ad inferos, paulo post velut extra sese raptos supra nubes attollere, ut in paradiso, et illustrissimo summi cœli amphitheatro, incredibili gestientis animi lætitia et exultatione versari sibi videantur. Sed ad Græcum archetypon redeo, in cujus mendis si non tollendis, at minuendis, aut saltem indicandis, quid jam olim præstiterim, doctis non est ignotum: et tamen ejusmodi id fuit, ut pro laude ingenii ac diligentiae, temeritatis in divinando, et corruptelæ crimen mihi a nonnullis, improbiolibusne, an stultioribus dicam, nescio, impingeretur. Nunc vero xv codicum inter se collatio, id quoque crimen diluit, conjecturis meis plerisque scriptura vetere comprobatis: et iis, quæ sive librariorum incuria prætermissa, sive codicum mutilatione deleta, nullius ingenio addi poterant, completis. Et tamen illi quoque tot, tamque vetusti codices, nonnullis locis parum auxilii tulerunt: quæ loca mihi pleraque plana et aperta fecit meum quoddam divinationis genus. Quod cujusmodi sit, quæritis? Neque Delphici tripodis simile, neque auspiorum et auguriorum, neque aliarum sive superstitionum, sive observationum veterum, sed simplex et naturale, et nemini docto et sagaci ingenio prædito negatum. Quod igitur illud est? Artis Grammaticæ cognitio accurata, multa et diligens optimorum scriptorum lectio, quorum alii alios declarant: stili autoris observatio: animus in sententias non minus, ac pene magis etiam, quam in verba, intentus: eorum, quæ antecedunt et sequuntur, inter se comparatio: ea denique persuasio, quicquid vel in verbis absonum, vel in sensu frigidum appareat, id non a viris diligentissimis, prudentissimis, disertissimis scriptum, sed a negligentibus, imperitis, temerariis librariis esse depravatum. Habeo etiam animo meo consi-

gnatas notas quasdam, et ex animadversione variae scripturae quasi vestigia impressa, quae illos in errorem duxisse videantur. Qua de re alibi egi uberius. Nunc ad manuscriptos codices redeo: inter quos is, quem vestra Bibliotheca suppeditavit, antiquissimus, et in plerisque optimae fidei, sic excelluit, ut principatum sibi merito vendicet. Quo minus autem usus illo jam pridem fuerim, minutae et exoletae literae, quas, nec speculis adhibitis, perspicere potui, obstiterunt. Tandem in mentem venit M. Simonis Fabricii, mei collegae, viri doctissimi, et in Graecis literis exercitatisissimi, quem, cum acie oculorum non minus, quam ingenii acumine pollere scirem, rogavi, ut periculum faceret, num quid ex illo fructus capere possemus. In quo ille, pro nostra necessitudine, alacriter morem mihi gessit, susceptoque negotio, tantum volumen celeritate mirabili perlegit, et singulari sagacitate omnes varietates deprehendit, notavit, excerpserit, marginibus impressi codicis adscripsit, additis etiam scholiis, quae non ingrata, neque inutilia τοῖς φιλέλλοις fore spero. Qui una mecum tam illius industriae, quam vestrae beneficentiae se debere fatebuntur. Erat hic aliquid dicendum de laudibus Demosthenis, nisi is et ipse lectori sui studioso abunde se commendaret, et in promptu essent Ciceronis et aliorum de illo elogia, et meam infantiam viri eloquentissimi et celeberrimi claritas repudiaret. Unum igitur hoc superest, amplissimi viri, domini et patroni colendi, vos ut orem, ut postremum hoc opus meum, quod epitaphii loco mihi esse volo, (nam si qua forte alia secuta fuerint, ea nihil ad hoc esse videbuntur) pari humanitate accipere dignemini, qua commentarios meos Ciceronianorum libellorum, anno abhinc septimo, vestrae bibliothecae splendore non indignos iudicastis: meque ministrum vestrum et clientem observantissimum (ingravescente aetate, et valetudine, ut solet, subinde labascente, et ruente in deterius) commendatum habere pergatis: ab eoque mei defendendi ornamdique studio, nec aut invidorum calumniis, (quas quis unquam cavere potuit?) aut imperitorum hominum ineptiis (quas a gravitate et sapientia vestra negligi et repudiari certo scio) deterreamini. Etsi enim apud nonnullos praesentia mea, et simplicitas, atque ab ostentatione et pompa abhorrens animus, vitaeque solitaria, minuunt famam: tamen nec externae nationes Wolfium ignorant, et posterius scient, et studiosi juvenes, doctique homines, vestram in me liberalitatem ac beneficentiam celebrabunt. Quo minus autem munus hoc meum ab amplitudine vestra repudiatum iri putarem, cum vestra humanitas facit, D. Paulo autore, tanta virtus, ut eam in Deo Opt. Max. cum primis celebret, tum collegarum vestrorum DDD. Matthaei Welseri, Io. Baptistae Hainzelii, Io. Matthaei Stamleri, ornatissimorum virorum, neque a Musis et Gratiis abhorrentium, autoritas, consiliique mei comprobatio. Valete, pu-

blice et privatim incolumes, ac perpetuo florentes. Ex augusta vestra urbe, quam Ptolemæus Vindelicam, Rheticam alii Augustam dici volunt. Idibus Augusti, natali meo. Anno restitutæ humano generi salutis M. D. LXX.

HIERONYMI WOLFII

*Ætingensis ad candidum lectorem in Ulpiani conversionem
Præfatio.*

EN, candide lector, alteram promissi laboris partem, Ulpiani rhetoris x et viii orationum Demosthenis enarrationem, citius etiam, quam sum pollicitus: opus minus fortasse lectu jucundum, sed studiosis adolescentibus, ut mihi persuadeo, non inutile futurum. Quæ etiam causa fuit, ut molestissimum laborem hunc capere non sim gravatus, et summum devorare tædium, quod quantum fuerit, ii demum intelligent, qui mendas Græci codicis, in singulis fere paginis infinitas, observarint. Ad hæc ipsa commentariorum natura est talis, ut modica voluptatis illecebra laborem et defatigationem levent interpretis, tametsi emendatissimi essent: et ut lectorem requirant, difficultatibus aliquibus intelligendi ipsius auctoris conflictantem. Quæ res una fere facit, ut, quæ per se utilia sunt, non modo citra fastidium, sed magna etiam cum aviditate legantur. Etsi autem non dubito, esse plurima, tum grammatica, tum oratoria, quæ studiosus lector explicari sibi diligentius et copiosius, atque etiam dilucidius optet: non tamen abjiciendi videntur ii libri, qui, cum multa utilia contineant, quædam etiam supervacanea admiscent, quædam necessaria prætereunt. De quibus incommodis ego quoque in omni commentariorum genere mecum sæpissime queror: et tamen, cum cogito, si mihi in eodem argumento versandum esset, me quoque præstiturum, fortasse non quod vellem, sed quod possem, veniam do, et boni consulo ea, quibus illi tradere meliora non potuerunt. Quanquam in hoc nostro enarratore injuria temporum, et quorundam temeritas, qui in alienis libris vel mutilandis, vel augendis, vel ex diversorum scriptis, variis quasi centonibus sarciendis, omnem licentiam sibi sumunt, maximam sustinere culpæ partem videtur. Sed in hoc suo quisque judicio fruatur. Me quidem Ulpianum legisse non pœnituit, propter et historias nonnullas indicatas, et vocabula exposita, et artificium multis in locis erudite, nisi fallor, explicatum. In convertendo quidem magnos labores, et non parvas molestias cum ceperim, nescio tamen, an fecerim operæ pretium: non quod ipsos commentarios aspernandos ducam (de quibus quid sentiam, exposui) sed quod in iis tanta est difficultas interpreti, ut superari nulla ratione posse videatur. Pri-

num enim exemplar ita depravatum est, tum confusione distinctionum, et verbis Demosthenis ab Ulpiani explicatione nulla nota aut intervallo separatis: tum aut immutatis, aut additis, aut repetitis, aut omissis vocabulis, interdum etiam totis sententiis, ut affirmare non dubitem, me nullum vel in Græca, vel in Latina lingua codicem vidisse pejus tractatum. Deinde ἐξηγήσεις, quas enarrationes interpretari licet, videntur orationem requirere perpetuam, cujus hic alicubi vestigia quædam apparent: ut existimem, ubi verba Demosthenis seorsim penuntur, ibi ab aliquo librorum corruptore, et importune studioso brevitatis, Ulpiani verba complura esse resecta, ut scholiorum faciem, non ἐξηγήσεων præ se ferant, atque assuta aliena. In connectendis quidem aliorum verbis magna est Græcorum felicitas, præter cætera vel in his duabus particulis, τὸ et ὃ, quibus ceu Delphico gladio utuntur: cum eadem Latino sermone sine longis et molestis ambagibus explicari nulla ratione possint. Huc accedit vocabulorum maxima et copia et varietas, et longe alia, quam Latinorum, ratio: cujus generis sunt, ut e multis pauca delibem, κεφάλαιον, τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, σημεῖα, εἰκότα, τεκμήρια, ἀντιπίπτον, ἀντίθεσις, ἀνθυποφορὰ, σύγκρισις, ἀντεξέτασις, παράθεσις, ἀντιπαράστασις, ἔνστασις, ἀντίστασις, κατὰστασις, προκατὰστασις, ἑκφρασις, διασκευὴ, διατύπωσις, ἀποσιώπησις, ὑποσιώπησις, ἀναίρεσις, ἀπόστασις, ἀνατροπὴ, περιτροπὴ, πηλικότης, ποσότης, μέγεθος, εἰσοδος, εἰσβολή, εἰσαγωγή, προκατασκευὴ, προδερραπεία, προδιόρθωσις, συνδρομή, περιδρομή, συγχώρησις, σύστασις, ἐπιχείρημα, ἀπόδειξις, ἔλεγχος, ἐνθύμημα, νόημα, ἐννοια, et alia complura. nec enim omnia recensere institui. Jam quid facias in illis adjectivis, ἡθικὸν, παθητικὸν, πραγματικὸν, προκαταστατικὸν, συνεκτικὸν, ἀντιστατικὸν, ἐπιλογικὸν, προοιμιακὸν, ἀπροσδιόριστον, atque id genus aliis, quæ quomodo explicentur, nisi aut improprie, aut barbare, aut longis verborum ambagibus, equidem non reperio: ut nihil dicam, ea præcepta artium, quæ secutus est Ulpianus, ita abhorrere ab ea et Græcorum et Latinorum doctrina, quos hodie in scholis plerique sequuntur, ut sæpe difficile sit divinare, quid sibi velit. Hæc et hujus generis alia incommoda cum attentius perpendere, parum abfuit, quin totum Ulpianum desererem, ipsius Demosthenis conversione contentus. Sed quum aliorum complurium editos in Demosthenem commentarios, qui sæpe in hoc opere citantur: cujusmodi sunt Apsinis Genethilii, Æsculapii, Alexandri, Diocori, Zenonis, Aspasii, et aliorum, e quibus multa in Ulpianum translata esse suspicor: et ipse Ulpianus quarta Philippica, τὰς, inquit, ἐν τούτοις ἀσαφῇ παραστήσουσιν οἱ ἐξηγηταί: et in oratione de fœdere Alexandreo, οὐκ ἔστιν ἄδηλον, inquit, τοῖς φιλομαθέσιν, εἰ ὧν ἀνεγνώκασιν ὑπομνημάτων: eos igitur omnes commentarios cum tempus aboleverit, et huic uni tandiu pepercerit, (etsi enim

quis fuerit hic Ulpianus, quibusve temporibus vixerit, non constat, tamen eum ante aliquot secula vixisse probabile est) cogitabam, in eo vel genium, vel utilitatis aliquid inesse oportere, atque ipse, ut dixi, memineram, me ab eo admonitum, non pauca Demosthenis loca et intellexisse rectius, et diligentius pervestigasse. Quare non committendum arbitrabar, ut Græcarum literarum rudes ea utilitate penitus fraudarentur. In animo igitur erat, præteritis aliis, quæ plus verborum et obscuritatis, quam eruditionis, haberent, utilissima quæque ex eo decerpta inserere meis Annotationibus, quas in totum Demosthenem jampridem institui, et quarta ex parte propemodum absolvi, absoluturus etiam cætera, nisi fortunæ iniquitas certam ac tranquillam sedem, et necessarium ad tantum opus, propter quod plurimi, tum Græci, tum Latini scriptores, evolvendi erunt, otium negaret. Sed ab hoc instituto duæ me rationes depulerunt : una, quod injuria fieri videbatur Ulpiano, si ejus opus, jam ante mutilum, magis etiam truncaretur. Quod enim ego in meis operibus et conversionibus iniquissimo animo ferrem, (et quis ita lenis aut socors est, quin sua scripta temerariis aliorum manibus attrectari et compilari ægre patiatur?) ab eo religiose mihi abstinendum in aliorum etiam lucubrationibus arbitrabar. Altera, quod, quæ ego supervacanea censuissem, alius fortasse cumprimis opportuna sibi et commoda judicasset. Quot enim capita, tot sententiæ, et suam quisque opinionem putat esse optimam, et quam paulo ante probavit, post ipse repudiat, ut mihi cum Luciano exclamare subinde libeat :

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι διακρίδὼν ἔστι νόημα,
Ἄλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦδ' ἐτέρῳσι γέλας.

Etsi enim illam academicorum ἀκαταληψίαν non probo, infinitæ tamen doctorum et sapientum (ut perhiberi se volunt) cum ab aliis, tum a semetipsis dissensiones, etiam cum nihil dant ambitioni, aut æmulationi, cum simplicis veritatis rationem habere se dicunt, me vehementer movent, ut multis in rebus agendum et pronunciandum esse cautius existinem. Proinde ne studiosi Latini sermonis in hoc opere deteriore conditione essent, quam Græcis literis eruditi, convertendas etiam has Ulpiani enarrationes suscepi, non alia re magis fretus, quam candore et humanitate æqui lectoris, (quis enim iis difficultatibus, quas supra exposui, circumvento, veniam non daret, nisi a communi etiam sensu alienus?) et assiduitate diligentiae ac in doctrinæ studiis, quibus me iniquum Saturni sidus exiguo cum fructu et voluptate alligavit, tolerantia molestiarum et laborum. Codicem igitur Græcum, ubi id mihi citra temeritatem, atque adeo vere posse facere videbar, partim verbis Demosthenis, ad quæ tota explicatio referenda est, diligenter inspectis, partim sagacibus conjecturis adhibitis, locis plus his mille correxi, neque fere pauciora

incorrecta præterii, et suspecta atque obscura mihi omnia stellulis signavi. Et sic primæ difficultati mederi sum conatus. De ipso autem artificii oratorii et Ulpianicæ doctrinæ genere, pro sua quisque persuasione vel probet, vel improbet, quod videbitur: modo illud meminerit, eum usitatam suis temporibus rationem, quæ multis ingeniosis et eruditis hominibus placeret, secutum, obstitisse atque invidisse nemini, qui doctius aut explicatius aliquid afferre vellet in medium. Sed hoc ad verborum interpretem eatenus duntaxat attinet, ut ne otio (quo ego certe minime abundo) abusus esse videatur: cætera ipsi auctori præstanda sunt, sive is bene, sive male scripserit ac docuerit. Illud autem facere non dubitavi, ut alicubi perpetuam Ulpiani orationem, brevitatis servandæ et molestiæ vitandæ causa, sine ullo auctoris detrimento, intersecarem, et verba Demosthenis parentheses signo clauderem. Veluti cum Ulpianus habet, ἐν δὲ τῷ, οὐχ ἐν δέδωκε τρόπον, σοφίζεται ὁ ῥήτωρ, ego sic feci. *Non uno modo dedit*) Hic captiose agit orator. Alioqui si ἐν δὲ τῷ, voluissem exprimere, dicendum fuisset: In his autem verbis, *non uno modo dedit*, captiose agit orator, quod neque dilucidius est, et prolixius, et tale, ut si paucis in versibus sæpius repetatur, fastidio lectorem enecet. Nemo igitur, opinor, hoc factum reprehendet, præsertim cum ita tractatus sit Ulpianus, ut ab enarrationibus ad annotationes, tanquam ab equis ad asinos, devolutus esse videatur. In artis autem vocabulis, quoniam Latinis partim prorsus carebam, partim satis propria non habebam, aut Græca ipsa reliqui, aut Latinam interpretationem, non quam volui, sed quam potui, quamque festinatio et mea et typographi passa est, adjeci. Oporino enim, acerrimi iudicii viro, certis de causis, quas nec ipse improbavi, non visum est Ulpianum seorsim esse edendum, sed, quoniam tam mature ad calcem pervenissem, interpretem cum autore suo conjungendum. Maxime autem illud eum ad editionem impulit pene præproperam, quod me longinquum iter adornare intelligebat, in quo (apud exteras præsertim nationes) homo valetudinarius levi aliquo casu ita prosterni potest, ut nunquam resurgat. Maluit igitur Ulpianum qualemcunque edere, quam tot mihi labores omnino perire, quorum fortasse lectoribus etiam aliquis usus esse posset. Nam si spatium ac tempus detur, multa, quæ mihi quoque obscura nunc sunt, declarare posse videor. Quod quia non negligentia mea, sed fortunæ culpa, me pilæ instar huc atque illuc jactantis, prætermisum est, veniam meretur. Et alioqui totum hoc opus omnino tale est, ut cum Ovidio dicendum sit:

En veniam pro laude peto: laudatus abunde,
Non fastiditus si tibi lector ero.

Vale. Basileæ. Cal. Martii. Anno M. D. L.

*Clarissimo Viro***HIERONYMO PAUMGARTNERO,***Patricio ac Senatori Norimbergensi, Vincentius Obsopæus*

S. D.

VENIT nuper in manus meas admirandæ vetustatis exemplar aliquod orationum Demosthenis, Hieronymæ, vir clarissime. Quod cum cœpisssem cum Aldino conferre, multis in locis illud cum vulgato discrepare comperi. Eos ego locos subnotandos putavi, inque publicam studiosorum utilitatem invulgandos. Quanquam vero his solus privatim frui potuissem, aut in occulto servare tacitus, tamen, cum ab invidentiæ morbo natura abhorream, et candidas musarum januas esse oporteat, ferre non potui, ut, proverbiali convicio, canis in præsepi dicerer. Dabo itaque in lucem utriusque exemplaris lectionem, non statim pronunciaturus, utra sit rector, nisi in locis aperte mendosis: verum ejus judicii censuram doctioribus relicturus. Tantum enim mihi temere non ausim sumere, ut ea de re judicium faciam. Neminem vero hic meus labor proderit, nisi cui Demosthenes domi fuerit. In tenui labor est, fateor: sed tenuis non gloria, si quibus in locis Demosthenem aut correxerimus, aut illi pristinum nitorem hujus vetusti exemplaris subsidio restituerimus. Non attollam hic verbis quicquam, non sunt ista meæ industriæ, sed diligentæ, quam conferendis exemplaribus impendi. Sunt hodie non parum multi, qui, cum in autore aliquo vel unicum adverbium, aut conjunctiunculam secus positam, aut supervacuam invenerint, Dii boni, quos protinus triumphos, quas gloriationes proferunt? quam insolenter sibi placent, nimirum se solos acutissime perspexisse, quod homines alioqui oculatissimos fugerit. Estque ob unam atque alteram dictiunculam protinus totus autor emendatior habendus, et ad vetustissima exemplaria restitutus credendus. Quid autem mendarum et erratorum hodie hoc mendacio in scriptoribus quotidie in lucem prodeuntibus nobis non obtrudunt typographi? Adeo solenne et usu receptum est, omnium librorum titulis addere: Ad vetustissima exemplaria restitutus, et ab infinitis mendis repurgatus. Si tamen hoc licet alteri in latino quopiam, neque tantæ classis autore, invento uno atque altero verbulo rectiore et emendatiore, exclamare: Reperi, non quod pueri clamitant in faba se reperisse: cur mihi non idem liceat in Demosthene, autore tanto, tamque eximio? Quanquam quid nos repererimus, verbis jactantioribus opus non est: res ipsa indicabit. Atque utinam integrum exemplar nobis oblatum fuisset, ut ad eum modum omnes orationes inter se collatas emendare potuissemus, non permutassem opes

meas cum Cræsi aut Crassi divitiis. Sed enim, quæ nobis reperta sunt, ea aliis candide impertiemus: rogaturi lectores, ut hæc, quæliacunque sint, boni consulant, et his nobiscum utantur, et si quid rectius istis ipsi aliquando invenerint, nobis vicissim benigne communicent. Tibi vero, Hieronymus ornatissime, hoc quicquid est opusculi, nominatim dedico, cum Demosthenis amatori summo, tum lectori diligentissimo, et imitatori felicissimo. Neque enim antiquitate generis solum, sed pulcherrimis quoque virtutum ornamentis decoratus es, et utriusque literaturæ peritissimus. Accipe itaque libellum hunc studii in te mei monumentum et pignus, quod tibi amicitiae nostræ quondam initæ, et condiscipulatus nostri memoriam refricet. Ornatissimos atque eruditissimos viros, Andream Osiandrum, Dominicum Sleupnerum, Venceslaum Lynceum, Thomam Venatorium, Ioachimum Camerarium, Michaellem Rottingium, D. Christophorum Kolerum, Erasmum Ebnerum, M. Hieronymum Schallerum, præterea D. Ioannem Magenpuchium, alterum Æsculapium, et reliquos literarii sodalitiî proceres, meis verbis communiter saluta. Tu vero cum primis bene vale. Onoltzbachii, mense Novembri, Anno M. D. xxxiii.

Clarissimo Viro

HIERONYMO PAUMGARTNERO,

Hieron. F. consuli Norimbergensi, Hieron. Wolfius

S. D.

FORTES creari fortibus et bonis, etsi non semper id fieri videamus, Horatio facilius concedi potest, quam humanis et doctis humanos et doctos. Plerumque enim, paterna freti gloria, discendi laborem fugiunt, et literas et literatos contemnentes, et fastum ac despicientiam aliorum laudi sibi ducunt. In quorum utroque quantopere errent et peccent, nemini est obscurum. Tu vero, Consul ornatissime, contrariam viam ingressus, ad paternæ virtutis, eruditionis, humanitatis imitationem sic te composuisti, ut pater omni laude cumulatus, et illustri gloria per Christiani nominis orbem celebris in te revixisse videatur. Habet inclyta respublica Norimbergensis alterum, ac potius eundem Hieronymum Paumgartnerum, virum eruditum, civem patriæ amantem, senatorem gravem, consulem prudentem, et disertum. Habent homines docti et ingeniosi adolescentes patronum et Mecenatem: recognoscunt cives tui prænomen et nomen idem: eandem stature proceritatem et formæ dignitatem cum grata recordatione patris intuentur: iisque rebus desiderium illius leniunt et consolantur. Fuit et mihi abhinc triennium, cum Norimbergæ in Christophori Fabii Iulii L. C. viri optimi

et humanissimi, veteris amici mei, ædibus una pranderemus, et conspectus tuus iis de causis, quas exposui, perjucundus, et multo gravior comitas orationis, qua me ultro ad renovandam rerum paternarum amicitiam perhumaniter invitabas. Cui etsi ego meam tenuitatem esse imparem, facile video, tamen αἱ καὶ ὑπεροχὴν φιλίας sic locum habere possunt, si cum iis etiam φιλανθρωπίας ὑπεροχὴ conjungatur, quæ in Deo Opt. Max. tanta est et tam admiranda, ut ejus cogitatione mens humana extra sese quodammodo rapta penitus obstupescat, et illa abyssio divinæ bonitatis absorbeatur. Quam ego olim considerans, cum nescio quid de mense Decembri scriberem, in hoc distichon erupi:

Omnia quod superat miracula, CHRISTUS IESUS

Tam voluit nasci, cum DEUS esset, HOMO.

Facit igitur ἡ τῆς φιλανθρωπίας σου ὑπεροχὴ, ut τὴν καθ' ὑπεροχὴν φιλίαν σου, non fraudi, sed laudi mihi fore sperem: vicissimque eandem observantiam tuæ quoque præstantiæ polliceor, qua patrem tuum ab ineunte ætate usque ab obitum sum prosecutus. Nam cum illi puer etiamnum a Sebaldo Heideno præceptore meo amantissimo, nescio quo ingenii et studii cujusdam singularis nomine commendatus fuisset, et tum bene de me sentire cœpit, et de adulto, dum reipub. vestræ inservirem, præsens et absens bene mereri non destitit. Itaque ut viventem colueram, ita etiam defuncti memoriam versiculis non tam bonis, quam bono animo scriptis, (nam me perpetuo cum morbis molestisque laboribus conflictantem et Apollo et Musæ omnes destituerunt) te præsertim hortatore, celebrandum esse duxi: quos ideo ad te mitto, ut in eodem opusculo, non magno illo quidem, sed magno auctori intelligendo serviente, quem et pater et filius magnificiunt, mentio utriusque, si minus honorifica, at ab animo grato et memori profecta, exstaret. Vale. Augustæ Vindel. Calendis Decembris. Anno M. D. LXXIX.

HIERONYMUS WOLFIUS

Eusebio Episcopo suo

S.

QUANTI manuscriptos codices plerique faciant (quod nec ipse contemno) cum non ignorarem, dolui sane, Augustanæ Reipublicæ vetustissimum Demosthenis exemplar, cum ob temporis angustias, tum propter minutas et exoletas literas, a me, nec vitreis istis Lamiarum oculis adhibitis, potuisse perspicere et cum impressis conferri. Sed cum mihi Luteciana editio de sententia D. Theodori Zwingeri, cujus judicio plurimum tribuo, et tua, mi Episcopi, cujus voluntati in re honesta morem gerere et debeo et cupio, perlegenda, græco-latini Demosthenis impressionem prorogasset, egi cum egregie docto

et honesto viro, Simone Fabricio, scholæ nostræ magistro diligentissimo, cujus et ingenii acumen, et acies oculorum, et in græcis literis judicium atque exercitatio nota mihi esset, ut eam provinciam (si aut res facultatem haberet, aut, si quod operæ pretium se facturum esse confideret) suscipere non gravaretur. In quo ille mihi pro necessitudine nostra non modo privata, sed etiam publica, (sumus enim collegæ in eodem græcas latinæque literas docendi munere) et ob rei literariæ promovendæ studium haud graviter morem gessit, atque, opere confecto, hoc modo ad me scripsit :

Optimo Viro

HIERONYMO WOLFIO

Compatri suo unice colendo

S.

MITTO ad te, mi optatissime compater, Orationum Demosthenicarum exemplar, in quo varias ac diversas lectiones ex veteri manuscripto codice diligenter et accurate perspecto, et ad editionem Hervagianam collato, bona fide notavi, multisque in locis gravissimum ac eloquentissimum oratorem fœde ac turpiter mutilatum depravatūque offendi: (præter enim innumera pene librarii menda, constructionisque verborum perturbationem, integros interdum versus præteritos atque omissos reperi) quem tamen studio, opera atque industria tua perpolitum, integritatique ac nitori suo restitutum, sic jam exiturum speramus, ut non multa in ejus orationibus, sive splendorem verborum, sive sententiarum ornamenta spectes, homines ingeniosi ac docti desideraturi sunt. Ego tantum profecto veteris codicis antiquitati tribuo, ut is vel propter solam numerorum concinnitatem et suavitatem admirabilem compositionis (quæ in altera editione desiderari aliqua ex parte videtur) publicis sumtibus totus describendus, pervulgandus atque edendus mihi esse videatur.

Nam cum unus Demosthenes inter omnes oratores græcos excelleret, quod summam prudentiam, summamque vim haberet dicendi, ejus fulmina (ut inquit Cicero) non ita vibrassent, nisi numeris contorta ferrentur, quorum ceu lineamenta ac vestigia quædam singularia in manuscripto codice apparere atque conspici posse existimo. Continet is liber fere omnes Demosthenis orationes præter ἐπιστολὴν φιλιππου, Δημοσθένους ἐπιστολάς, προοίμια δημηγορικὰ, ἐπιτάφιον καὶ ἑρωτικὸν λόγον, τὸν πρῶτον καὶ δεύτερον κατὰ στεφάνου ψευδομαρτυριῶν, τὸν κατὰ ἐνέργου καὶ μνησιβοῦλου, τὸν πρὸς κάλλιπον, τὸν κατὰ νεαίρας.

Scholia quoque græca in margine notata descripsissem, atque ad te misissem: sed video pleraque esse eadem cum iis, quæ in exemplari græco Lutecianæ editionis reperiuntur.

Reliquum est, ut ipse, quem omnes in omni judicio elegantissi-

num judicant, pro ingenio tuo singulari, præstantissimum oratorem, artificio quodam et expolitione distinctum, notisque insignibus illustratum in lucem de integro nunc proferas, pristinaeque dignitati suæ restituas: qua re non posteritati tantum plurimum commodabis, sed æternum etiam virtutis, doctrinae, industriae, laborumque tuorum præconium colliges, summamque gloriam ac laudem tibi comparabis. Vale.

SIMON FABRICIUS

Marcopibertanus Francus.

Ego vero singulari diligentia et judicio viri egregie docti delectatus, pleraque ab eo notata subjeci: quamvis animadverterem, Augustanum codicem habere non pauca et cum meis conjecturis et cum cæteris ἐκτετακμένοις τε καὶ ἀνεκδότοις consentientia. In hoc enim genere contra præceptum Isocratis πλεονάζειν, ἀλλὰ μὴ ἐλλείπειν εἰλόμην. Quod factum nostrum in optimam partem candidos lectores accipere, et ærumnis nostris suo commodo frui velim. In eo autem, quod idem Fabricius censet, totum exemplar esse de integro describendum, his de causis ab illo dissentio, quod et qui id bona fide præstare possit, eo ipso excepto, hic scio neminem, et eandem lectionem ex æquo probaturi omnes non essent: et ex hac varietate diversarum lectionum, ea quivis homo doctus facile deliget, quæ maxime probet: et ἡ τετριμμένη ὁδὸς, κατὰ τὴν πάλαι παροιμίαν, ἐστὶν ἀσφαλεστάτη. Vale.

I. TAYLORI

AD SUUM DEMOSTHENEM DEDICATIO.

Nobilissimo Illustrissimoque Dno. Dno.

IOANNI

*Comiti GRANVILLE, Vice-Comiti CARTERET, Baroni CARTERET
de HAWNES, Insule JERSEIENSIS Ballivo Regio, Domino
de STO. OVEN, Augustissimo Britanniarum Regi a
Sanctioribus Consiliis,
etc.*

OFFERO Tibi, Vir longe Illustrissime, Scriptorem, cui, incredibili omnium ætatum consensu, maxima vis dicendi conceditur, Atheniensem DEMOSTHENEM: Metam illam eloquentiæ humanæ, in quo sc. natura, quid erat in illo genere laudis summum, experta esse videtur, et monumentum posteris tradidisse, quantum optima animi indoles acute et feliciter inveniundo, quantum mellitissima lingua ornate et eleganter dicendo, quantum denique (ut fama fertur, nam id hodie non sentimus) studium et oris confirmatio apte et erudite pronunciando, consequi potuisset.

Eum ut ad Te potissimum deferrem, Vir Nobilissime, nobis felicissime cessit, quod non mea me magis voluntas incitaret, quam admoneret publica omnium expectatio. Efflagitarunt, inquam, populares Tui, ut prodiret iste orator Tuo numini consecratus, eodem animo, quo sentiunt, eodem ore, quo profitentur, Te unice natum esse ad eum feliciter imitandum. Voluerunt, ut esset, aliqua saltem ex parte, locus Tuæ sollicitudini in eo auctore edendo, quem omnibus iis virtutibus, quæ civilem hominem decent, quem gratia dicendi, consiliorum gravitate, incredibili studio reip. et genere orationis, totum effinxisti.

Proinde merito gaudebam, eum maxime ex omni antiquitate ad hanc nostram ætatem, meamque operam reservari expoliendum. Cujus evulgandi ratio tam propriam Tibi et peculiarem hanc nostram nuncupationem fecit, quam diuturni temporis usus istiusmodi commendationes vel communes reddit, vel suspiciosas. Nihil enim assentationi, nihil consuetudini datum iri sensi: nihil de Te ita dici posse, ut idem illud de alio, vel in hac, vel in longa majorum memoria, dici potuisse videretur: tantum autem a me expectare orationis necessitatem, quantum ab aliis solet vel emendicare fortuna, et exprimere adulatio.

Præterquam vero, quod omnibus notum sit, qui de hujusce gentis laudibus aliquid norunt, quantum nobilissimum hunc scriptorem præ cæteris antiquæ eruditionis et eloquentiæ auctoribus didicisti, nobis id etiam privatim innotescit, tantum eum Tibi adferre voluptatis in evolvendo, quantum publice adtulerit fructus ad imitandum. Quoties Te audiui (audiui autem sæpenumero) memoriter ea loca adducere, prout sermonis nostri ratio postulabat, quæ ille vel sapienter in usum suorum civium elaboravit, vel magnifice ad posteriorum admirationem, toties Te memini tanta cum gratia, tanta oris suavitate, tam eleganter ea recitare, quam ille scripserit feliciter.

Jam vero quale est illud, non solum studio et assiduo labore efficere, ut hæ artes essent in Te summæ, verum etiam gratia et præsidio, ut apud alios quodammodo essent perpetuæ! Nam cum oratorem hunc nostrum emaculandum in me receperim, (recepi autem diligenter, cum tanti auctoris celebritate, tum Tui nominis religione non mediocriter permotus) nihil a Te non est elaboratum, ut prodiret tum ornatissime, tum etiam emendatissime. Proinde DEMOSTHELENUM Tuum omni officiorum beneficiorumque genere demereri velles, et ut tantum jam foret in consilio tuo sollicitudinis, quantum olim erat in exemplo auctoritatis. Non in adumbranda operis imagine, non in ordinibus disponendis atque adornandis, Tuum deerat studium aut diligentia, non hortatio ad ea loca penitus recolenda, ubi desiderari videretur quædam animi intentio, non in iis una recolendis solertia et auctoritas. Nemo erat vel suppellectile libraria,

vel ullo ad hanc rem aut usu aut consilio paulo instructior, cujus Tu fidem non implorasti. Postremo in quodam colloquio, cujusmodi consuetudine me honorare soles, cum de MStorum usu et præstantia sermo inter nos haberetur, atque in mentionem incideremus vetustorum exemplarium, quæ in instructissima Bibliotheca VIENNÆ AUSTRIACÆ adservantur, (idque memini me fecisse dolenti potius similem, quod propter vel itineris longitudinem, vel rei ipsius difficultatem, nostrorum hominum paucissimis eorum usus aliquis contingeret, quam optanti, neque expectanti, fore, ut mihi aliquando contingeret) Tu protinus ea, qua merito eras apud AUGUSTISSIMAM IMPERATRICEM gratia, curasti, ut mihi necopinanti depromeretur exemplar et ætate et sinceritate spectatissimum, atque ad nitorem Tui DEMOSTHENIS accederet quasi cumulus, istius membranæ varietas, summa, quam vidi, et morosa diligentia exactissime descripta. Ita res maximas imperii, et gravissimas nostræ reip. curas cum literarum fortunis temperasti; atque ea studia, quæ per hosce aliquot annos summa cum inclementia nonnulli ne in otio quidem patienter adspicere solebant, Tu interea in maximis muniis exercitatissimus, non solum diligenter excolere, verum etiam utiliter propagare potuisti.

Scilicet a Te ereptum iri illud noluisti, quod est in isto fastigio dignitatis pene exoptatissimum. Noluisti tantum apud Te valere auctoritatem diuturno usu confirmatam, ut non in commovendis studiosorum ingeniis, et posterorum simul usui, Tuæque consuleres immortalitati. Nam uti nullum est magno viro impendii genus dignius, nullum honorificentius, quam quod erogatur in posteros, easque arbores conserere, quæ et alteri ætati sunt profuturæ: ita nulla est sincerior ratio laudis atque honestatis, quam prædicatio eorum virtutis, qui cultissimas disciplinas apud retroactam ætatem vel excitaverunt beneficiis, vel exemplo confirmarunt, vel propagarunt denique consilio et prudentia. Curasti igitur, ut Te ita posteritas sentiret, uti nos hodie non nisi de optimis sentimus. Eadem illa ætas, quæ cæteras res deterere aut obruere solet, Tuis semper aliquid additura est laudibus, suumque suffragium adponet, non huic tantum orationi nostræ, verum iis etiam, quæ, nescio an magis pudoris Tui conscientia permotus, an tenuitatis ingenii nostri, sentio tantum, eloqui non audeam.

Neque ab iis sane, qui negligunt omnem hanc rationem eruditionis atque ingeniorum exercitationem, vere illud dicitur, parum ad vitam atque ad remp. proficere, cultissimas licet, disciplinas, in quibus omnibus remissio quædam animorum et liberalis solummodo oblectatio quæritur; neque par esse, ut ea studia, quæ politioribus in artibus, atque in quadam elegantia literarum versantur, aut nostrum otium in iis excolendis, aut vestrum favorem in prorogandis

exercerent. Clamant ingenii facultates, parum in se esse laudabilis, si iis, qui eas in se habent, iisve, quos delectare possint, sint jucundæ, ni humano etiam generi essent quodammodo fructuosæ: proinde negligendam esse prorsus, aut exterminandam potius, eloquentiam, maxime autem cascā illam, et exoletam, et antiquorum solummodo literis inclusam, cujus si non omnis, at præcipua saltem, laus in delectu verborum, in decore clausularum, et in quadam ubertate orationis continetur.

Esse quandam incredibilem jucunditatem suavitatemque in eo genere literarum, quæ etiam occupatissimos percellere solet, nisi earum artium, quibus ad humanitatem informamur, plane rudes fuerint, neque ego negare possum, qui in antiquæ eloquentiæ auctoribus expoliendis aliquam ætatis partem contriverim, neque apud Te confiteri pudet, qui me, ut id constanter facerem, tantum omni beneficiorum genere impulisti, quantum incendisti hortatu atque auctoritate. Quid enim tam potest esse cognitu jucundum, quam gravissimis sententiis atque omni ornatu verborum distincta oratio et perpolita: **ATHENIENSIIUM** præcipue, a quibus summa dicendi vis et inventa et perfecta esse creditur: atque ejus demum scriptoris, qui felicitate in excogitando, in explicando atque ornando nitore, tantum cæteris in ea urbe præstitit, quantum ea ipsa omnibus omnino nationibus antecellere judicatur?

Sed neque in isto genere laudis, si quid sit tamen in apta collocatione verborum, et in numerosa conformatione orationis laudandum, istorum hominum Excellentia passa est se contineri: neque ad Rempublicam adtulerunt infructuosam ingenii culturam, vel ii, qui in ista disciplina enituerunt, vel ii, qui eorum monumenta cum aliqua animorum attentione contemplantur. Quis enim nescit, multum utique conferre ad moderationem civitatis diligentissimam pervestigationem earum omnium rationum, quibus hominum mentes vel ad iram, aut odium, aut dolorem incitantur, vel ab iis reflectuntur? Veruntamen, quæ de naturis hominum et de vi omni humanitatis accurate in scholis disputantur, exarescant plane necesse est, nisi existat quidam, qui ea mentibus hominum ac sensibus, forensi usu, et gravitate quadam orationis, accommodare possit. Arma illa vel inflammandis animorum motibus vel extinguendis, scitissime quidem in umbra cudi potuerunt: in acie vero reipublicæ non poterunt utiliter nisi ab oratore geri. Deinde, si eorum laudamus industriam, qui de legibus jubendis aut vetandis, de perspicendis rationibus constituendarum regendarumque civitatum, de sociis, de vectigalibus, de omni reipublicæ genere, cæterisque, sine quibus hominum societas aut esse, aut bene administrata esse non potest, quidquam literis mandarunt, quorum omnis, necessaria quidem, cognitio in exilitate quadam doctrinæ, et quasi in lineis reipublicæ

describendis versatur; quanto magis conformationem hujus disciplinæ, rationemque totius eloquentiæ, quæ et locorum opportunitate solerter disponere, et orationis lumine luculente distinguere possit, quæ illi vel prudenter investigarunt, vel artificiose tradiderunt? Perinde uti in mutis quoque artibus, tametsi eorum, qui aut in instrumentis conficiendis, aut in terendis coloribus exercentur, nemini subtilitas in suo artificii genere desit, dissimilis tamen laus et excellentior longe habenda est ea ratio ingenii, quæ in tabula perfectissimam istam imaginem exprimit, cujus in obtutu atque admiratione tota occupata erit posteritas.

His si addidero, intercedere quandam necessitudinem, qua conjungitur istius gentis eloquentia, non dicam cum Tua, qui propria quadam felicitate, non communi cæterorum exercitatione, DEMOSTHENEM exscribis, verum cum ea ratione dicendi, quæ hodie in foro, in curia, et senatu efflorescit; a plurimorum opinione non discedam. Habet enim eloquentia quosdam quasi flexus ætatis, et variam subinde maturitatem: et omnis noster forensis labor (sive id industria sit effectum, sive casu quodam contigerit, ut ad quandam quasi similitudinem contentionemque deveniretur) et sententiarum clausulis, et sermonis gravitate, et genere lacessendi et respondendi, tota denique figura orationis, quam studiosissimi quique magistri in animo conceperunt, græcæ laudi ab omni parte, quam Romanæ est propior. Nimirum ea eloquentia, quam in DEMOSTHENE, torrentis ritu, præcipitari non sine religione quadam contemplamur, deinde post ætatis aliquem decursum, in CICERONE, ubere flumine exundare, et latiori ambitu diffundi et expatiari, jam in pristinum alveum se recipere velle videtur. Non quasi aut huic impetu, aut illi ubertate præstemus; nec quasi in altero desit ornatus, in altero redundet; sed quod genere orandi ætas nostra velocitatem potius DEMOSTHENIS, quam CICERONIS copiam æmulata sit, licet ingenii præstantia et felicitate utrique multum cedamus.

Et profecto quemadmodum ea tempora, quæ DEMOSTHENEM tulerunt, imaginem Eloquentiæ nobis reliquerunt, quam feliciter imitari possimus, ita quandam similitudinem Reip. quam tueremur. Græcas urbes PHILIPPUS R. bello lacessivit. Inter eas maxime inclaruerunt ATHENÆ: nam et armorum usu et rerum gestarum fama cum plurimum posse videbantur, cæteris etiam providere et præesse solebant. Ibi cum Macedo nonnullas civitates largitionibus corrumpere, vi et obsidione concutere cœpit, num DEMOSTHENIS Tui aut deerat in prospiciendis periculis Solertia, aut in admonendis cogendisque sociis Sedulitas, aut in cunctorum denique animis excitandis Studium et Eloquentia? Alios enim nactus est, quos neque latuerunt quidem PHILIPPI insidiæ, neque propria fu-

git salutis ratio: verum qui otio et diuturnitate pacis nimium se passi sunt marcescere. Ili igitur Orationis quasi admotis facibus erant inflammandi. Alios rursus, qui licet MACEDONIÆ finibus proximi, incendium tamen istud omnium fortunarum aut non videre, aut non satis pro magnitudine periculi timere videbantur. Hi prudentia et omni consiliorum salubritate erant commonendi. Domi Cives suos edocuit, summum reip. esse præsidium, si quando eorum animos a PHILIPPO abalienari sentirent, quorum opibus et amicitia istius olim crevit dominatio: subveniendum esse ei opportunitate cum consiliorum constantia, tum etiam maturitate auxilii: neque tum solum timendum esse PHILIPPUM, ubi ATTICAM invaserit, verum ubi aut oppressis Sociis P. A., aut deceptis, aut quoque modo disjectis, liceret id ei facere, quandocunque libuerit. Rursus cum communem rempublicam fœderatarum Civitatum Legatus obiret, (quid enim aliud judicemus Gentes, loco quidem, moribus et imperii genere dissitas, belli tamen fortuna, et libertatis vinculo conjunctissimas, quam faciem quandam et figuram reip.?) universos pares esse posse docebat; dispersos militia, aut discordes consiliis, aut animo fractos testabatur perituros. Omnibus autem palam edicebat, unam esse cum PHILIPPO pacis rationem, eam nempe, in qua ille non hostilem animum deponeret, voluntatemque nocendi, verum etiam facultatem. Quid? Nos, quos conditio temporum fortunæ quadam similitudine pene conclusit, ane morum consiliorumve disjunctet inconstantia? Anne minora ea existimabimus, majestatem reipublicæ, salutem Civium, præsidium Sociorum, vindicias Libertatis, quam ii olim existimarunt, quibus gloria et auctoritate imperii non cedimus, felicitate et fortuna superamus? Non per illos, qui in acie CHÆRONENSI, multitudine quidem oppressi, animis invicti, pro communi libertate Græciæ ceciderunt! Non per illos, qui in DETTINGENSI, melioribus auspiciis, regioque ductu, communem EUROPÆ hostem fortissime repulerunt!

Tædet Te forsitan prolixioris Orationis nostræ: tædet etiam, puto, quoniam occupata est in recensendis Tuis virtutibus. Paucis tamen repetendum, quantum vel ex summis laudibus sibi jure arroget tenerorum ingeniorum conformatio, atque ea cultura, qua juvenum animi finguntur ad omnem speciem atque excellentiam virtutis. Neque enim ista commentatio ab ea fama, quam de DEMOSTHENE accepimus, neque a Tuis moribus abhorrebit, neque denique ab indole istius loci, unde has literas ad Te dedi; ubi usus sane noster et commoratio istam saltem adtulit jucunditatem memoriæ, ut plurimos præstantissimorum ingeniorum fructus partim in optimaam spem maturescere, partim jam a rep. decerpi sentirem, quos ipse nostrorum hominum cura et præceptis consertos et excultos esse recordabar.

DEMOSTHENES ille noster PLATONEM, uti Nos hodie eum cum PLATONE, et assidue audivit, et lectitavit studiosissime; atque ab eo fonte nonnullos rivos ad suæ artis studium a multis duxisse creditur. Neque ACADEMIÆ solum operam dedit, et a summo isto Magistro ornate splendideque loqui didicit, verum THUCYDIDIS eousque studiosus, ut eum octies sua manu descripsisse perhiberetur, et absumentis incendio quodam cunctis exemplaribus, eas historias memoriter redintegrasse, ab eo densitatem illam majestatemque sententiarum derivavit. A Dialecticis argumentationum subtilitates, a Rhetoribus genera causarum, infinitamque quæstionum varietatem adripuit: et cum, ex sua arte colorem orationis, ex scena, atque histrionibus oris conformationem, gestum habitumque accersivit. Denique gravissima naturæ impedimenta incredibili meditatione atque exercitatione sustulit; et cum, sive laterum infirmitate, sive spiritus angustia, sive linguæ vitio, neque expedite neque plane quidem loqueretur, perfecit diligentia et industria, ut nemo eum non solum contentione dicendi, verum neque majestate vocis, aut ornatu pronuntiationis ex omni memoria superaret.

Ecqua autem unquam sanctior aut sollicita magis Disciplina, quam Tua fuerit in iis Ædibus, quæ et elegantissimæ culturæ laude semper floruerunt, atque optimorum exemplorum auctoritate abundarunt? Nihil ibi defuit, vel ad fingendam, vel ad perficiendam eam speciem excellentiæ, quæ futura esset optima: non virtus propria, quam exerceres, non aliorum, quam imitareris. Et cum Naturæ contigerit beneficio, ut præstantissimam haberes animi indolem, quam excoleres, accessit etiam illud Sapientiæ, ut id velles quam severissime, tum Fortunæ, ut optimis innutritus præceptis id etiam posses pari cum utilitate. Non Tibi quidem eadem, quæ oratori Tuo, oblata est concertatio, neque necesse Tibi fuit luctari cum pervicacia naturæ: erat tamen contentio, ratione quidem confligendi non levior, victoriæ certe laude illustrior. Vicisti generis nobilitatem, industria, lenocinia ætatis, continentia, ædium denique istarum claritudinem, exemplo. Meministi, non qualis esses, sed qualis eras futurus. Cedeat juvenus utilitati publicæ atque exspectationi communi: cedeat elegantia morum, studiorum severitati: natalium splendor, philosophiæ præceptis: dignitas artibus. Jam tum enim præsensisti eos honores, quos civitas erat Tibi debitura, atque uti deberet, elaborasti. Non enim prius eminere statuisti, quam Tibi in animo descripsisti, quantum esset laboris in eminendo. Mature ergo in literarum sinu excellebas, licet non hoc genere excellentiæ, quo deinde inclaruisti, eodem tamen animo excellendi. Pulchrum illud sane et honestum, ut, qui omnigenas artes benevolentia sua olim erat complexurus, prius id experiundo disceret, quale esset innutrir, quale antecellere in optimis.

Laudabilis quidem est omnis animorum institutio : neque tanta unquam fuit aut in nascendo ingenuitas, aut conditionis prerogativa, cui non aliquantulum addidit perceptio istarum artium, quas profitemur ; sive contulerint ad exercitationem adolescentiæ, sive ad subsidium senectutis : sive sint, ubi Illa ætas suum otium consumere possit cum innocentia, aut hæc cum quodam fructu jucunditatis : denique sive tutandis, sive ornandis moribus sint repertæ. Tu interea parum contentus necessario illo, sed pervulgato, literarum usu, attulisti ad hæc genera studiorum non magis ornamentum aliquod et dignitatem, quam invidiæ quasi cumulum, cum unumquemque nostrum, qui ad singulas eruditionis species comparamur, tantum naturæ benignitate, et industriæ laude antecellueris, quantum antecellas loco et conditione. Ea existimatione cum statim floreres, petebaris a republica, non ab ea ornari petebas. Consecutus es omnia honoris ac dignitatis præmia, atque ea quidem ætate, quæ non in adipiscendis honoribus, sed in animo fingendo, sollicita esse solet. Legationes arduas atque longinquas pro republica obiisti, cum adhuc maturum videri poterat de primordiis civilis scientiæ, et de rerumpublicarum generibus, moribus et institutis meditari.

Quam deinde ætatis partem transegiſti, aut laudibus vacuam, aut sterilem felicitate ? Non civiles rationes gloria caruerunt : non domesticæ gratia et fortuna. Tibi enim publicis licet et muniis, et honoribus innutrito, elargita est natura omnes elegantias privatæ felicitatis, quibus fruereris : elargita est etiam optimam artem fruendi. Natus summo genere, utroque parente nobilitatus, eaque usus conditione nascendi, ut non honoribus, quos contulimus, auctus, verum ad eos condecorandos factus videreris, magna cum omnium spe, magnaue fiducia ad rempublicam gerendam accessisti. Et quanquam, quæ natura aut fortuna darentur, in iis rebus Te vinci posses æquo animo pati, ut dixit ille CRASSUS, si tamen vinci poteras, utile tamen fuit reipublicæ, sicut Tibi gloriosum, tot quasi pignora constantiæ, in regem fidei, in rempublicam meritorum, in utraque prosapia numerari, quot numerat CARTERETORUM et GRANVILLORUM domus. Quid memorem Tuum summum maximumque honorem vultus, dignitatem oris, atque ætatis vegetam et inflexam maturitatem ? Quid multas magnasque necessitudines, urbanorum officiorum frequentiam, et politissimas in agro rusticationes ? Rara illa et sincera undique felicitas, contigisse uni non magis in senatu eloquentiam, gravitatem in conciliis, in rebus agendis experientiam, quam in aditu facilitatem, elegantiam in congressibus, in sermone leporem, humanitatem in amicitiiis, maximam denique dignitatem maxima comitate temperatam ? Novimus Te pari constantia res serias maximasque tractare, atque has nostras elegantia : animumque Tuum ea celeritate hinc inde delabi, ut difficile esset dijudicare,

utrum major esset in rebus Imperii concipiendis, an exquisitor, dum doctrinarum omnium fontes recluseris, an demum incredibilior, quod utramque laudem tam feliciter conjunxeris. Hinc non otium Tibi solummodo, sed bene dixeram negotium, literarum luce distinctum. Attamen tanti interea non Tibi sit vel Tuus ipse DEMOSTHIENES, neque ea, quam descripsisti, methodo concinnatus, neque iis, quas comparasti, suppetiis instructus, nequa ea, quam voluisti, manu recensitus, Te ut carere posset respublica; aut, utilitatis communis impendio, Te nimium allicerent privatæ hujusmodi elegantiae. Sinito Te tamdiu a Tuo DEMOSTHENE divelli, dum præsentia curas: Jam dudum enim a Te provisum est, ut vestra commemoratio in animis et sensibus posterorum divellatur nunquam.

Interea autem, dum Te illuc sequitur, et in civilem vitam comitatur, gratulatio nostra, nescio, quod genus laudis et virtutis aut adriperem primus, aut cui insisterem lubentius. Memoremne PROVINCIA, quam PRO REGE, in ipso juventutis flore, administrasti, summa cum omnium expectatione aditam, et procuratam admiratione, et relictam desiderio? Si domesticas nostras et magis proprias felicitates recolam, ibi meminisse oportet summam cum OPTIMO REGE gratiam, et nostræ reipublicæ rationes maxima animi constantia, incredibili ingenii vigore, optimo consilio et sapientia, feliciter et vigilanter sæpius gubernatas. Meminisse oportebit, qualis quantusque fueris in senatu, et in conciliis; summam atque incredibilem gratiam gravitatemque sententiarum, facundiam in voce, severitatem affirmationemque in vultu, in oculis, habitu, gestu, toto denique corpore naturalem quandam et ingenitam vim et eloquentiam. In negotiis publicis expediendis, quanta alacritas sine trepidatione, quanta vigilantia, propemodum cum animi remissione conjuncta? In Quæstorum Scribarumque operis excitandis novus et insolitus, sed reipublicæ utilissimus, ardor, sine strepitu, sine molestiis, et fere sine specie, diligentia. In Legatorum denique congressibus clucebat summa et maxima experientia, ea, quæ cujusque nationis vota et necessitates pene anteverteret; maxima tamen ubique comitas, neque ulla per interpretem oratio.

Verum, uti oratio nostra a DEMOSTHENE exorsa tandem in ejus editore desinat, abunde mihi gratulor, oblatam esse hanc opportunitatem, ubi vota publice nuncupare possim, ut hoc sedulitatis meæ et diligentiae quaecunque monumentum, ita etiam perpetuum sit argumentum animi Tibi Tuæque dignitati addictissimi. Nunquam autem illucescat ille dies, ubi vota, quæ pro Te nuncupo, utilitate potius extorqueri videantur, quam fide Tibi deberi. Neque interea hæc eo dico, quo quidquam in hac nostra tenuitate, aut Tuis rationibus adjumenti, aut reipublicæ emolumenti futurum esse arbitrer,

verum ut palam declararem, id quod mea conditio patitur, et mores postulant, me nullius omnino beneficii, qualia multa in me contulisti, posse esse immemorem. Omnium autem novissime, gratiæ Tuæ et commendationi debeo, quod iis adjutus, tantum apud optimum præsulem Lincolnensem, morum et sanctitate pariter et elegantia spectabilem, valerem, ut munere illo honorifico, quo hodie apud eum fungor, me augere dignaretur: cujus ratione id mihi non solum oblatum est honoris, ut in ejus et curarum et consiliorum quasi communionem admitti contingeret, verum etiam beneficii, ut tantam amicitiam excolere, et virtutem propius imitari liceret.

Vale, Vir Nobilissime. Ut gaudeas, utque rem bene geras, ex animo comprecatur

Dignitatis Tuæ, honoris atque excellentiæ studiosissimus,

Tibique omni officiorum genere devinctissimus,

Dabam e Coll. Div. Iohan.

Cantab. ipsis Idib.

Decembribus Anno MDCCXLVII.

IOHANNES TAYLOR.

IOHANNES TAYLOR

Tertium hunc Demosthenis Tomum Lecturis

s.

QUÆ præfatus sum olim, cum Leptineam in publicum emisi, ea fere omnia hic repetenda esse arbitror. Nam uti tunc, quid in me præstandum receperim, ita hodie, quid præstiterim; simulque quid me impelleret, ut insolito hoc ordine edendi uterer, qui nonnullis præposterus videri potest, id utique lectorem eruditum meis verbis æquum est edoceri. Qui profecto eadem opera intelliget, eam methodum, quam tum mihi in hoc opere exsequendo præscripsi, jam maxima fide et religione a me esse observatam.

Eam igitur, quam dixi, orationem prodire jussi, et a studioso lectore versari, ut perspiceret meum in his Auctoribus evulgandis studium et consilium: ut haberet industriæ meæ quasi pignus aliquod et tesseram, unde experimentum capere potuisset, quid de futura editione exspectandum foret: maxime vero omnium, ut illud constaret, si quibus hæc mea opera aut intempestiva, aut non necessaria esse videretur, sc. non hactenus prodiisse editionem DEMOSTHENIS ea, qua par erat, fide et diligentia emaculatam.

Nam cum earum, quæ olim mittebantur, pleræque ex sanis et

vetustis satis exemplaribus hinc inde erant depromptæ, sequebatur, ut, quod singulæ vix perficere poterant, id ab omnibus collatis invicem et diligenter inter se comparatis æquum esset expectare. Nimirum illa erat Francofurtensium provincia, qui, cum editionem Demosthenis A. D. 1604. in ea urbe procurarunt, omne illud, quod præcesserat, in suo opere complexuri videbantur. Membranas, unde antiquissimæ editiones excudebantur, suppeditarunt variæ Itælorum bibliothecæ: Jam vero, cum Hieronymi Wolfii, tum Gul. Morellii opera, accesserunt variæ lectiones, quas hic ex Gallicanis, ille ex Germanicis exemplaribus derivavit. Verumtamen sive festinatione nimia, sive illud accidit incogitantia et temeritate, sive denique eorum hominum ad tantas res exsequendas imbecillitate, nihil ab iis profectum est hoc nostro scriptore, eaque expectatione dignum. Tantum enim abest, ut editiones antiquæ sibi invicem maturam lucem affunderent, ut aliquando et pessima fide, et indiligenti maxime manu exscriberentur.

Ut igitur meam qualemcunque operam tam utili consilio admove-rem, id, quod Francofurtenses illi in animo agitarunt, effectum autem non dederunt, in me recepi: eaque modestia, quæ meos mores decet, ea tamen fiducia, quæ mentem sequitur infiniti fere laboris consciam, lectori meo commendo hanc operis Demosthenici particulam vulgatis omnibus longe emendatiorem. Multum sane ad hunc nitorem privatim contulit Aldus cum P. Manutio Fil., Bern. Felicianus, qui fuit homo accuratissimus et diligentissimus, deinde Dion. Lambinus, omniumque laboriosissimus Hier. Wolfius, cujus editione utor. Hi mihi omnem istam, quæ in medio jacebat, laudem fere præripuerunt: reliquerunt arduam istam provinciam, sc. ut eorum demum et industriæ et solertiæ aliquid adderem, quod lectorem eruditum promereri poterat.

Editiones igitur istas binas a Manutiis, tertiam a Feliciano procuratam, necnon luculentam illam ornatamque, sed, quod dolendum est, minus accurate impressam, quam excuderunt Parisienses, opera potissimum D. Lambini, eas utique omnes verbo tenus diligenter et sollicite excussi: neglectis duabus Hervagianis, quarum unam ex Aldina, alteram ex Veneta Feliciani, clandestino consilio derivari comperi. Proximum erat, ut Codd. MStorum opem implorarem: quot autem ii qualesque fuerint, quos vel precibus vel gratia hactenus adhibere poteram, deprehendet bonus lector ex syllogo isto sive catalogo, quem huic allocutioni subjeci. Porro neque contemnendæ erant interpretationes, sive pristino latinorum sermone, sive recentioribus, quibus hodie utimur, a variis concinnatæ. Eas autem duplici consilio evolvebam, cum ut earum auctoritate motus, adno-

tarem, si quando in vertendo minus feliciter cederet Wolfio, qui tamen istam provinciam improbo labore, nec minori laude administravit: tum ut veritatem lectionis in textu Demosthenico forte fortuna elicerem; siquidem antiquiores interpretes, longe secus ac hodierni, sæpissime vetustissima exemplaria in usus suos sedulo conquirere, eorumque fidem in vertendo sequi solerent. De Demosthenis autem interpretibus, qui cum numero sint plures, linguis et laude diversi, commodior erit dicendi locus: ad notarum delectum propero. In ea autem operis parte, præter Wolfiana pene omnia, (recisis paucissimis, immo nullis) ubi textus laborare videretur, aut Codd. discrepantia quidquam conferre ad ejus aut nitorem, aut sanitatem, ibi consilium meum admiscui. Id autem quale fuerit, neque mei est loci disserere, neque, si id summopere voluissem, jam fuisset integrum, cum judicio communi me meamque in ea re estimationem penitus submiserim. Porro autem, quæcunque in eruditorem scriptis ad auctorem nostrum vel elucidandum, vel emendandum quidquam momenti habere viderentur, sedulo investigavi. Postremo plurimum acceptum refero humanitati et doctrinæ summorum et præstantissimorum hominum, Jer. Marklandi, et Jacobi Jurini, quorum amicitiam impense colere, atque operam egregie in Demosthene navatam maximi semper facere, et soleo et debeo.

His adjungam licet operarum Typographicarum curam, meamque in ea causa non vulgarem sollicitudinem, aut contemnendam diligentiam; characterum elegantiam, et paginarum accuratam convenientiam. Curavi omnium primus, ut, qualis foret ratio exarandi et distinguendi Græca, talis quoque in Interpretatione Wolfiana religiosissime adhiberetur; quantum id sinceret utriusque linguæ, Græcæ sc. et Romanæ natura et proprietas. Siquando occurrant (occurrunt autem sæpenumero) verba, quæ legitima vocari possunt, leges sc. populiscita, testimonia, ritus, aut istius generis monumenta, ea omnia utrobique literis majusculis discriminari volui. Cum et in iis causæ ipsius rationes sæpissime contineri sensi, et præterea eo consilio quandam quasi Thesaurum, sive repertorium juris Attici lectori meo ob oculos representatum iri credidi. Postremo autem omnium, flexus istos et diverticula orationis incisa majora, sive paragraphos vocant) nova quadam ratione distinxî, non pari verborum clausula, aut æquali orationis portiuuncula, ut illi solent, dimensus, sed argumenti potius pondere, et locorum, quos vocant, varietate; de eorum prolixitate, aut brevitate contra parum sollicitus. Istiusmodi ergo periodi ubique a litera majuscula ordiuntur. Ita sane provisum est, ut nec ea abesset utilitas, quam nonnulli ex tali distinctione expetiverunt, neque, textum identidem interpellando, suus a pagina decederet nitor.

Non autem inconsulto prima egreditur hæc orationum Demosthenicarum divisio, quam Wolfius tertiam constituit; in qua etiam parte nostræ pariter editionis demum erit reponenda. Scilicet id factum est auctoritate præcellentissimi atque honoratissimi Viri, cui non solum cunctas hujus editionis, verum etiam vitæ meæ atque officii rationes merito suo maximo lubens submitto. Cum enim unusquisque tomus seriem orationum complectatur, quæ et argumenti natura, causarum ratione et genere orandi a cæteris sunt distinctæ, et suis quasi limitibus circumscriptæ; et parum idcirco referret, quo ordine unumquemque aut typis mandarem, aut denique evulgarem: cum hoc, inquam, esset integrum, ideo maluit Vir nobilissimus, ut has orationes emitterem primas, quæ, cum cæteris nullo genere laudis cedant, tum etiam ejusmodi sint, ut novitate quadam lectorem eruditum delectare possint. Accidit enim, id quod infinita fere experientia cognovimus, ut unusquisque pene in iis orationibus, quæ remp. et civitatis rationes spectant, occupatus et quasi conclusus detineretur; paucissimi autem nescio qua inertia se produci sinerent vel ad contemplandam eam subtilitatem, quæ in Leptinea enitescit, vel impetum illum et violentiam, quæ in Mithridateana dominatur; neque porro intelligerent, quibus aculeis, quam arguta oratione, et quanto eloquentiæ flumine, perniciosius legibus, cujusmodi erant illæ ab Aristocrate, et a Timocrate rogatæ, eloquentissimus ille civis, reip. causa, restitisset.

Volumen interea II., sive tomus ille, qui Æschini orationes tres, et duas Demosthenis ἀντιπάλους, sc. de perperam obita legatione unam, alteram de corona complectitur, magna ex parte jam est absolutus. Qui ubi confectus fuerit, simili lege et conditione faxo ut distrahatur.

Monendus es porro, amice lector, nobis jam institutum esse secundis consiliis, quæ aliquando ratione vincunt, telam hanc, quam texere occæpimus, in quinque sive partes, sive volumina dispescere. Auctor ipse, non Wolfiano magis consilio, quam genere concionum, quadrifariam distribuitur. Quo igitur absoluto, tomus ille postremus accipiet, inter alia, monumenta, quæ Vett. scriptores de vita, scriptisve Demosthenis etc. literis consignarunt: Ulpiani, aliorumque, quæ comparari possunt, scholia ad textum accommodata, et a mendis repurgata: novam adnotationum seriem, si qua forte occurrant vel explicatius confirmanda, vel in melius mutanda: MStorum lectiones varias, quas in notis nostris non attigimus: Indicem denique atticum locutionum uberrimum atque accuratum.

Patiatur æquo animo lector meus se a me denuo obsecrari, uti velit vel MStorum, si qua fuerit, notitiam, vel in Demosthenem obser-

vatorum usum mihi invidere. Utriusque generis exempla plurima, currenti, ut aiunt, rota, lubenti et gratissimo animo me accepisse prædico. Me interea measque curas favente animo, quisquis es, accipito, neque nescius esto, me in iis, quæ fidem, modestiam, aut sollicitudinem desiderant, Demostheni non defuturum.

CONSPECTUS

EDITIONUM MANUSCRIPTORUMQUE,

Una cum NOTIS, quibus, compendii gratia, designantur.

Ald.] Editio Demosthenis Græca, Venetiis procurata ab ALDO PIO MANUTIO, A. 1504. Fol. Juxta istud exemplar descripta erat Editio Basileæ impressa ab Hervagio 1532. Fol.

Felician.] Editio Græca, rara et emendatior, quam curavit I. BERN. FELICIANUS, impressit autem Venetiis Franciscus Bruciolus 1543. 8. Hanc etiam, ne literula quidem immutata, typis suis exprimi voluit Hervagius, Bas. 1547. 8.

Manut.] Editio Græca, satis accurata et melioris notæ, quam dedit PAULUS MANUTIUS Venetiis 1554. 8.

Morel. Bencnat. Paris. Lutet.] Pulcherrima et luculenta Editio Græca, ex Aldina expressa, et cum plurimis Codd. MStis in bibliotheca Regis Parisiensi collata. Eam utique inchoavit GUL. MORELIUS, Typographus Reginus, intermissam vero, sive ob intestinum bellum, sive Morelii obitum, post decennium elapsam redintegavit Successor ejus I. BENENATUS: cujus rogatu DION. LAMBINUS Monstroliensis Editioni invigilavit, suasque notulas ad finem operis adjecit. Par. 1570. Fol.

MSS. Ald.] Lectiones variantes, quas ex Codd. quibusdam MSS. *Aldus Manutius* suæ Editioni subtexuit.

MSS. Felic.] Lectiones MStorum, quas similiter suæ etiam adjecit *Felicianus*.

MSS. Manut.] Iterum eæ, quas *P. Manutius*.

Codd. Regg. vel Paris.] Octo exemplaria in bibliotheca Regia Parisiensi adservata, quibus usus est *Morelius* ad editionem Lute-tianam adornandam. Eorum notitiam, quam ille nobis invidit, mea opera deprehensam, Lectori erudito hic proponam: scil.

α.] Sive Codex Morelianorum primus eo utique indice in margine ejus editionis notatus, locum habet hodie in bibliotheca Regia 2190. Plurimas Demosthenis orationes complectitur cum Scholiis, sive glossis, hactenus ineditis. Videtur seculo decimo sexto, aut eo circiter fuisse exaratus.

β.] Hodie 2189. Codex probus, seculi undecimi. Orationes paulo plures complectitur, quam præcedens. Præmittitur Vita Demosthenis anecdota, a Zosimo Ascalonita conscripta: alia rursus ab anonymo quodam. Eas utique ad meos usus descriptas quinto hujus operis volumini reservavi.

γ.] Hodie 2270. Continet duodecim orationes, anno 1480. descriptas.

δ.] Exemplar istud, quantum elicere possimus, duarum tantum est orationum, sc. de Falsa Legatione et contra Midiam. Quem locum hodie obtinet, qua ætate descriptum, aut qua demum sit præstantia, pervestigare nequeo.

ε.] Hodie 2188. codex optimus, in quo totus Demosthenes describitur, seculi decimi tertii.

ζ.] Hodie 3276. Exemplar recens, utpote seculo decimo sexto exaratum, continet orationes in Leptinem, de Corona et de Falsa Legatione.

η.] Codex præstantior, seculi duodecimi. Videtur hodie ita designari, sc. 2772.

θ.] Hodie 2187. Plura complectitur. Codex, uti a Viro doctissimo describitur, cum optimis numerandus, duodecimo seculo exaratus.

Obsop.] Exemplar admirandæ vetustatis, verbis utor Obsopœi. Illud utique Anno 1533. cum editione Aldina contulit Vir ille eruditus, multaque inter conferendum scite observavit. Ea primus protulit Hieron. Wolfius, qui exemplar Pannonium nominare videtur.

Aug.] Exemplar et ætate et fide spectatissimum, ad civitatem, quæ Augusta Vindelicorum dicitur, pertinens. Demosthenis fere omnia complectitur. Excipiuntur enim solummodo epistolæ, orationes funebris et amatoria, exordia concionum, et privatæ orationes

quinque. Codicem illum in Wolfii usum ad minorem Hervagianam diligenter exegit Simo Fabricius Marcopibertanus, Francus. Vide Hieron. Wolfii literas nuncupatorias ad Senatum Augustanæ reip. datas, literas item Simonis Fabricii, hujus codicis variantibus præfixas, supra pag. lxxiii seqq. porro autem, Reiserum, Hoeschehium, et Ebingerum, qui de bibliotheca istius civitatis commentati sunt.

Ital.] Codex Italicus, atque haud scio, annon ex ditione Veneta, cum editione Aldina comparatus. De quo nihil præterea Francofurtenses, qui videntur primi adhibuisse.

Vindob.] Codex Augustissimæ Vindobonensis Bibliothecæ, Nesselio philosophicus græcus Par. IV. N. LXX. bombycinus, et bonæ notæ, in folio, constans foliis ducentis triginta novem. Liber ille, qui plurimas orationes complectitur, diversæ est ætatis: Nam post orationem de Rhodiorum libertate incipit perantiquus character decimi circiter seculi, quo cæteræ deinceps orationes hoc codice comprehensæ exarantur. Hunc gratia et interventu Nobilissimi Comitum GRANVILLII, in usum meum accuratissime contulit Dominicus Bricherius Columbus I. F. Patricius Finariensis.

Baroc.] Codex Baroc. Num. LXXIII. tredecim circiter orationes continens cum epistola prima. Scribitur in charta bombycina, foliis ducentis sexaginta duobus, atque ad seculum fere decimum tertium aut quartum assurgit.

Lindembrog.] Codex optimus, sed incertæ patriæ, cujus varietates decerpit Fred. Lindembrogius, atque sedulo ad oram adnotavit posterioris Hervagianæ, in bibliotheca reip. Hamburgensis adservatæ. Apographum istud debeo humanitati I. Christiani Wolfii in ea urbe Professoris celeberrimi, qui in me immerentem plura ultro indicia animi benevoli contulit. Neque prætereundum est, quod nuperrime aliud similiter apographum ejusdem codicis ad eandem pariter editionem adnotatum humanissime ad me transmisit Vir præstantissimus Kenneth Mackenzie Iuris Cæsarei in academia Edinburgensi Professor: Cujus studium et benevolentiam hac grata animi mei significatione carere nolui.

Ven.] Codex, ut constare posse arbitror, Sancti Marci Venetiis. Variantes exceperit Vir industriæ et fidei summæ Petrus Pithæus, cujus in reimp. literariam merita declarabit tibi Thuanus Historicus: Ex Aldino exemplari in bibliotheca Bodleiana Oxoniis, cui ea adleverat Pithæus.

Bodl.] Variæ lectiones, notæ et observatiunculæ, desunt e margine Exemplaris Hervagiani prioris, in eadem bibliotheca.

Cant.] Annotatiunculæ, ut credi par est, Claudii Groularti (de eo vide Præfationem Lysiae, pag. 15.) ex Aldino exemplari in bibliotheca Regia, quæ est Cantabrigiæ.

His subnectam licet Codd. qui mihi magno usui et adjumento fuerunt, licet ad hunc tomum non pertineant. *Voss. Baroc. 2. Baroc. 3. Laud. Mead. Locker. Coislin. Reg. 1. Reg. 2. etc. Bern. Mor.*] Sive sint ii, qui concionum nonnullas, quas Demosthenes in Senatu habuit, complectuntur: Philippicas intelligo, vel quasdam de isto grege. Ex iis nactus sum Vossianum, Baroccianos duos, Laudianum etc. Sive sint ii, qui Æschinem solum descriptum habent. In qua familia primus memorari debet codex Viri præstantissimi et a me multum colendi *R. Mead* Archiatri. In eo exarantur tres ejus orationes, cum epistolis duodenis, nimirum omne, quod de isto homine ad nos pervenit. Codex doctissimi viri *I. Locker*, Londinensis, orationem contra Timarchum et Olynthiacas duas habet, et est bonæ frugis plenus. Plurimum etiam me debere profiteor gratiæ et humanitati domini *Richardi Ellisii*, τοῦ παραπίτου, de literis ipsis, iisque, qui literis bonis operam navant, bene meriti. Hujus enim gratia excussi mihi sunt Codd. Parisienses, in quibus Æschines ille describitur, veluti Coislinianus num. CCXLIX. membranaceus, decimi plane seculi: ex Regia bibliotheca itidem plures, sc. numero, 2778. 2775. 3273. 3279. Deinde excerpta quædam ex MStis ignotis, quæ in Æschine suppeditarunt oræ librorum vel *Edv. Bernardi* in Bibl. Bodl. Oxon. vel *I. Mori* Episcopi Eliensis in Regia Cantabrigiensi.

Harl.] Codex Harleianus adservatur in bibliotheca Illustr. viri *Edv. nuper Comitis Oxoniensis*, qui, cum viveret, me amicitia sua multisque animi benevoli argumentis auctum esse voluit. Eleganter quidem scriptus, antiquus et bonæ indolis. Ultra orationes publicas (sunt autem illæ præter Philippicas etc. orationes Æschini oppositæ) non progreditur: Et eo sane termino plurimos Codd. MStos concludi sensi. Liber ille quondam ad Ecclesiam Ripponensem in agro Eboracensi spectabat.

Codex *Iacobi Harris* Sarisberiensis, Armigeri, Viri non solum literarum elegantia, verum omni genere laudis præstantissimi. Pertinebat olim ad *Eman. Martinum* Decanum Alonensem, cujus descriptione utor, sumta ex ejus epistolis VI. 12. "Codd. porro manu exaratos nactus sum aliquot—Alter antiquiorum Rhetorum

selectas orationes [continet] ut Demosthenis, Aristidis, Himerii, Hyperidis, Libanii: cui adjectæ sunt Philostrati vitæ Sophistarum et Platonis Gorgias. Videtur autem hic codex fuisse olim *Nicéphori Gregoræ*, ut ostendit ejus chirographum in interiore tabula hinc inde scriptum. Quo etiam nomine permagno a me æstimatur." Hactenus ille. Codex est Pergamenus, et melioris notæ, et easdem fere, quas superior ille Harleianus, complectitur orationes, nempe quas *publicas* vulgo nominare solent. Ex eo nactus sum solummodo Variantes Philippicarum IV. Nam cum MS. ille beneficio Viri amicissimi ad me Cantabrigiam mitteretur, ut cæterarum, quæ supererant, varias ipse *ἀπολεξέει* exciperem, in itinere, mala quorundam fide, interceptus est, et ex eo tempore diu frustraque a me quæsitus: sive imprudentia, sive consilio et dedita opera sit discerptus. Hunc SI QUIS adhuc, nec prece nostra, nec pretio delinitus, domi in pluteo CONCLUSERIT, VEL quovis modo FRAUDEM FAXIT, DEÆ FIDEI SACER ESTO.

EXCERPTA

E TAYLORI SCHEDIS

DE

DEMOSTHENIS ET ÆSCHINIS

CODICIBUS MSTIS ET EDITIONIBUS,

VITA, FORTUNIS, REBUS GESTIS, ORATIONIBUS, &c.

IN magno numero voluminum, ab Antonio Askewio V. C. olim ad me Londino missorum, quibus olim Io. Taylor, ad Demosthenem Æschinemque suum edendum usus fuit, est volumen molis ingentis, in quod Taylor quæcunque legenti occurrerent de vitis et fortunis paris hujus oratorum contulit. Ipse præscripsit indicem capitum hunc.

Codd. MSS. Editiones. Antiqui Critici. Neoterici seriatim. Forma Operis. Critici iterum. Auctores ab Ulpiano laudati. Demosthenis orationes dubiæ, argumenta etc. Præfat. Στίχοι. Miscella. Contenta Voluminis quinti. Period of LXXX. years. Ex Scholiasta MS. Æschinis. Compendium vitæ, [Demosthenis puta.] Miscella. Vita Demosthenis. Auctores emendati in Editione Dem. Cantabrigiensi. Sophistæ. Vita Philippi. Demo-

sthenes varii. Post Philippica. Hæc fere omnia verbotenus fideliter relata hic prodemus.

CAPUT PRIMUM

De codicibus mstis Demosthenis in primis, sed et Æschinis.

ROMÆ. In Bibliotheca Vaticana juxta Montefalconium. Pluteo 2. orationes quædam. Orationes 47. Orationes quæ reperiuntur. Demosthenes cum Scholiis. Plut. 3. Zosimi Ascalonitæ Scholia in Dem. Juxta Ryckium vero Demosthenes cum Scholiis ineditis Zosimi. Ryckii (scripsit ille, credo, in Capitolio) Catalogus MSS. Codicum Vaticanæ asservatur in Bibl. Regia Cantabrigiensi. Apollonius in Æschinem. Æschinis Vita et Opera. Ej. epistolæ.

In bibliotheca Reginæ Sueciæ, hodie Vaticanæ Codex 855. Dem. orr. et Vita per Liban. Cod. 1643. Dem. orr. quædam ex græco translata. In bibliotheca Palatino Vaticana juxta Sylburgium Cod. 104. Dem. orr. quædam et Epistola Philippi. Cod. 113. Dem. Orr. quædam cum Libanii prolegomenis. 142. Olynthiæ et pro Corona. 162. Dem. Orr. 30. 193. Dem. Orr. cum scholiis marginal. 224. Dem. Orr. privata. 340. Philipp. 3. et 4. et pro Corona. Ibidem juxta eundem Cod. 51. In tres Æschinis oratt. scholia. 132. Æschinis Epistolæ. 134. Æschinis oratt. π. παρ. et in Ctes. 58. Dionys. Hal. de Demosthene. In Bibl. Barberina Demosthenis editio Basil. 1549. in octavo cum notis mstis.

FLORENTIÆ. In bibl. Medicea juxta Montefalcon. See Langius at the end of Lambecii Prodrumus. Plut. 4. Cod. 24. Dem. or. funebris. 33. iterum. Plut. 9. 30. orr. nonnullæ. Pl. 50. 1. Exhortationes trium Philosophorum, vid. Æschinis, Demadis atque Demosthenis. Pl. 53. 17. orr. 4. e græco in lat. translata per Io. Aretinum. Pl. 56. 1. Anonymi argumenta in nonnullas Dem. orr. Pl. 57. 29. Olynth. tres. Pl. 59. 4. Dem. orr. privata. 8. variæ. item 9. et 10. et 19. 26. oratt. 21. et Epp. 6. 27. orr. 38. 29. orr. tres. 39. aliquot. 46. π. παραπρ. 47. Olynthiæ. Plut. 57. 12. Æschinis Epp. 45. Eadem et Æsch. oratt. tres, vita et Apollonii Enarratio. nec non Pl. 58. 6. 59. 5. 63. 33. 70. 4. et 28. 80. 18. item 66. 31. Glossæ in Æsch. Orr.

In Bibl. Monasterii Benedictinorum B. Mariæ juxta Montefalcon. Dem. Orr. codex membran. recens. Orr. et epistolæ cod. bombyc. Sæc. 16. Alius membran. recens. Æschines in ch. bombyc. Sæculi 16. Ej. epistolæ in codice recenti. In Bibl. S. Marci Dominicanorum Dem. orr. contra Æschinem. Item Philippicæ. Leon. Aretinus transtulit cum præf. ad Nicol. Medicem.

Cesene in bibl. Fr. Minorum, quæ olim fuit Malatestarum, Dem.

ORR. MEDIOLANI. in bibl. Ambrosiana juxta Montf. Dem. Orr. cum scholiis Bonamici et aliorum. Codex alius bombycinus recens. Codex alius Sæc. 16. Harpocratonis lexicon, atque in eodem codice, qui recens est, orationes 10. oratorum. Æschinis oratt. tres ter in membr. et bombyc. Ejusdem epistolæ.

VENETIIS e catalogo Laur. Theupoli Eq. Codex 416. Fol. membran. Sæc. 10. foliorum 323. Dem. Orr. omnes quæ exstant, et epistolæ præfixis Libanii et aliorum argumentis. Cod. 417. 4to. Sæc. 15. foliorum 300. Dem. Orr. 50. Cod. 418. 4to. membr. Sæc. circiter 11. foll. 338. Dem. orr. 32. Cod. 419. 8vo. chartac. Sæc. circiter 15. foll. 351. Dem. orr. 14. Codd. 420. 8. Sæc. circ. 14. foll. 460. Dem. orr. et epistolæ cum Libanii argum. Cod. 438. 8. Sæc. circ. 14. chartac. foll. 280. Dem. or. π. παρ. et π. στεφ. cum Libanii orr. et quibusdam Luciani. Cod. 510. 8. chart. Sæc. circ. 15. foll. 203. Dem. Philipp. 1. 2. Olynthiacæ tres. alia. Ad mstum quendam Venetum conformatur celeberrima editio Brucioli. Editio Aldina in bibl. Bodleiana confertur cum codice antiquo msto manu P. Pithæi. Codex ille est Venetus hoc titulo 5. A. supra designatus. Adnotavit enim Pithæus quodam in loco ταῦτα εἰσὶ ἐν παλαιῷ τοῦ ἁγίου Μάρκου. Et orationes habemus istius viri diligentia collatas quinquaginta. NB. Double Transcript. One Harleian. the other more faithful. viz. transcribed from the marg. of one copy of Aldus into another.

Card. Bessarionis apud Montfauc. Bibl. Bibl. Mss. et Lamy Delic. Erud. Capsa E. Demosth. orr. omnes in pergameno. Caps. F. Dem. orr. 50. et epist. in papyro. Dem. orr. 22. et epp. pergam.

In locis incertis. Codex Italicus, atque haud scio annon ex ditione Veneta, cum ed. Aldina comparatus, usi sunt Francofurtenses primi in editione sua adornanda. Æschinis codex Fulvii Ursini. v. P. Fabri Agonist. l. 30. init.

Codices manuscripti Gallici. PARISIIS. Octo Dem. exemplaria, in bibliotheca regia, quorum ope Morelius Lambinusque editionem suam concinnarunt. Eorum notitiam et ætates habes ad initium tomi tertii Dem. Ed. Cantabr. De codicibus regis Lutetiæ vide Cl. Sallierii literas. Ibidem in eadem bibl. regia sunt Æschinis hæc. N. 3280. Æschines. et alii quatuor a Cl. Sallierio ad ed. Stephani de anno 1575. diligenter collati et a me sic designati 2775. orr. tres. (mihi Reg. 1.) 2778. orr. tres. (mihi Reg. 2.) 3273. π. παραπρ. (mihi Reg. 3.) 3279. contra Timarch. (mihi Reg. 4.)

Præter octo ista exemplaria regia, quibus usus est Lambinus, sunt etiam Cod. 2753. bombycinus, continens Dem. Æschinis etc. opera, scriptus ab Antonio Mediolanensi circa A. 1480. Montefalc. Palæogr. Gr. p. 84. Vocabatur ille aliquando Antonius Damilus, genere Cres. Codex 2771. bombycinus itidem Dem. opera Nico-

laus Blastus scripsit A. 1484. Montfauc. ibid. NB. in codice 2753. continentur Dem. Æsch. et Aristotelis Opera. Antonius ille Damiilas Mediolanensis (dicitur etiam Cretensis, quia in Creta natus et educatus) Mediolani consedit, et multos codd. græcos descripsit circa A. 1480. 1490.

Codices Regii Paris. juxta Catalogum impressum. 2930. Æschinis oratt. tres cum Scholiis in ed. Sæc. 15. 2934. Dem. orr. 58. et Epp. et proœmia. Sæc. 10. 2935. Dem. vitæ 11. Oratt. 28. et proœmia. Sæc. 11. 2936. Dem. opera cum Comm. Ulp. et Schol. ined. Sæc. 13. 2937. Dem. orr. undecim. Sæc. 15. 2938. Dem. vita, orr. 13. Æschinis vita A. 1480. 2939. Dem. orr. sex et Schol. Anno 1484. 2940. Dem. orr. 16. Sæc. 13. 2941. 42. Dem. orr. editæ duobus tomis. Sæc. 15. 2943. Dem. or. adv. Aristocratem. Sæc. 15. 2944. Ulpianus in or. pro Corona et Demadis apologia, Sæc. 15. 2945. Ulpian. in sex Dem. orr. 18. Sæc. 16. 2946. Scholia nondum edita in Dem. orr. 18. Sæc. 16. 2947. Æsch. orr. tres. 2961. Libanii vita Dem. et Dem. orr. 17. et Philippi epistola Sæc. 15. 2990. fragmentum orat. Dem. constans tribus paginis, Sæc. 16. 2993. Dem. orr. 13. Sæc. 16. 2994. Dem. orr. 21. et Epp. Sæc. 11. 2995. Dem. orr. eadem cum argum. et schol. Sæc. 13. 2996. Dem. et Æsch. orr. de legat. cum schol. Sæc. 13. 2997. Dem. 25. Sæc. 13. 2998. Dem. orr. 19. et Æsch. duæ Sæc. 14. 2999. Dem. orr. 12. anonym. de Æsch. vita Apollonius de Æsch. vita etc. Sæc. 15. 3000. Dem. orr. 20. Sæc. 15. 3001. Dem. orr. tres Sæc. 16. 3002. Æsch. orr. et Epp. Sæc. 15. 3003. iterum, Sæc. 15. 3004. Æ. et D. orr. pro corona Sæc. 15. 3012. D. Philippicæ cum Ulp. Comm. Sæc. 15. 3021. Æsch. Epp. Sæc. 15. 3044. Æ. Epp. Sæc. 15. 3044. iterum, S. 16. 3052. iterum et Libanii Vita Dem. Sæc. 16. 3054. Æs. Epp. S. 15. 2995. A. sive Appendix Dem. orr. quinque Sæc. 14. 1760. Æs. Epp. S. 15. 2755. iterum S. 15. 2832. iterum S. 14. 1638. Dem. Olynth. 1. et 2. S. 16. 1773. Olynth. 3. et Phil. 1. Anno 1497. 2043. D. orr. septem S. 16. 2508. Dem. vita ab editis diversa et orr. 15. Sæc. 14. 2596. D. Olynth. 1. A. 1447. 2844. Dem. orr. quatuor cum margin. emendatt. A. 1498. 2489. Dem. Epp. manu Angeli Vergetii S. 16.

In bibl. Colbertina hodie Regia, 3510. Æ. adv. Ctes. 3754. Æ. quædam. 4923. Æ. epistolæ. 4927. iterum. 4958. iterum.

In bibl. Baluzii V. C. hodie regia, Anonymi oratio contra Æschinem, cujus titulus οὐκ ἀντεῖπε τῷ Φιλίππῳ.

In bibl. Coisliniana Codex 249. membr. Sæc. 10. complectitur tres Æsch. orr. cum scholiis græcis et Epp. 12. cujus variantes in orr. tribus nactus sum. v. Montfauc. Bibl. Coisl. Video quæri, utrum

sint scholia tantum ad orat. primam, quæ est contra Timarchum; an ad duas priores.

In bibl. Cardinalis Radulphi Æsch. orr. tres cum proleg. et epp. iterum ej. orr. tres. iterum ej. epistolæ.

Codices Msti ANGLICANI. OXONII *Baroc.* 1. Codex *Baroc.* n. 73. habet orr. 13. v. Conspect. *Baroc.* 2. ibid. n. 45. Olynth. 1. et sic cum schol. Ulpiani Barocc. ibid. n. 139. oratio funebris *μειοῦρος*. *Baroc.* 3. n. 69. (q. 96.) Ecloga vocum quarundam rhetoricarum e Philippicis Dem. Cod. *Baroc.* n. 159. expositio vocum rhetoric. in Philipp. *Laud.* Codex *Laudianus* n. 26. complectitur Dem. orr. 12. has: Olynth. tres, Phil. 1. de pace, Phil. 2. de Halonneso, Cherronneso, Phil. 3. et 4. Advers. epistolam Philippi. Epla Ph. π. συνταξ. π. συμμορ. de Rhod. libert. pro Megalop. de fœdere Alexandri. desinit in p. 165. ed. Frankf. *Ven.* Aldinum exemplar in bibl. Bodlei. collatum cum codice Veneto. *Bodl.* Observatiunculæ ad oram Exemplaris Herwagiani prioris in eadem bibliotheca. *Notæ item et observatiunculæ ad oram edit. Manutianæ 1554. in eadem bibliotheca. *Bern.* Variæ lectiones quibus adiunguntur Iosephi Scaligeri conjecturæ una cum scholiis græcis in tres orationes Æschinis ad oram exemplaris Aldini Rhetorum Græcorum in eadem bibl. L. 14. Art. E penu D. Bernardi. v. Dodwell. de Cyclis. Brooke in Ed. Æschinis advers. π. παραπρ. præfat. Æschinis vita cum argumentis orr. et vita per Apollonium in cod. Savill. Barocc. n. 72. Libanii vita Demosth.

CANTABRIGIÆ Annotatiunculæ Claudii Groularti ad oram exempl. Aldini in bibl. Regia *Cant.* Iacobi Duporti seu Thomæ Stanleyi notæ ineditæ ad Dem. orr. Annotatiunculæ ad Æschinem ex ora exemplaris Aldini Rhetorum græcorum in eadem bibliotheca quod olim fuerat Ioannis Mori, Episcopi Eliensis. Ibi-
dem in bibliotheca collegii Caio-Gonvill. Libanii Vita Dem. msta aut collatio cum impressis, cujus apographum etiam habet bibliotheca regia inter codices Abrahami Selleri.

LONDINI et alibi cod. *Harlei.* v. Conspect. T. III. codex *Harvei.* ibid. *Mead.* complectitur orr. tres Æschinis cum Schol. græcis et Epp. 12. *Lock.* tenet Olynth. 1. et 2. Æsch. in Timarch. *Rawlinson.* Dem. funebrem. In bibliotheca Ecclesiæ Cathedr. Claudio Cestriensis Rhetores græci II. Stephani cum notis mstis H. Dodwelli. Codex *Askew.* orat. pro corona. videtur esse ex bibliotheca Vindobonensi. vide Letter Murray from Hamburg. infra codex 70. Vindobon. Codex mstus biblioth. *Guelfert.* (Wolfenbottle) ele-

* Taylor nonnulla ziphris annotaverat, ut sæpissime fecit, cum sibi in memoriæ adminiculum chartis mandare vellet ea, quæ alios scire nollet.

ganter scriptus pergameno, annorum circiter 500.* Dem. Aldinus with MSS. notes per D. Gally ex biblioth. Altempsiana. Demosth. Ald. with MSS. notes apud D. Askew. Rhētores græci collati apud Askew.

Codices msti *Germanici*. VINDOBONÆ in bibliotheca Cæsarea juxta Lambecium et Nesselium. Cod. philosoph. XLIV. 4. 135—137. Olynthiaca secunda cum Libanii Argumento gr. chartac. 4. Codd. philos. et philolog. quæ est Nesselio pars quarta, codex XX. Ulpiani commentarii græci in XVIII. orr. Dem. chart. 4. Ita Nesselius. Dubitatur tamen utrum sint Ulpiani. Textus Demosthenis non apparet. Ejus tamen allatis verbis subnectuntur annotationes quædam his orationibus olynthiacis tribus, philippicis quatuor, contra Androtionem, contra Midiam, pro Corona, c. Aristocr., de falsa leg., c. Leptinem, de Rep. ordin., de classibus, de Megalopol., de Rhod. libert. Codex 48. Dem. orr. gr. cum notis interlinearibus et marginalibus chartaceus, antiquus, Folio. Nessel. Attamen in ipso codice ea non continentur, neque hujusmodi codex prout descripsit Nesselius, hodie reperiri potest. Codex 59. 2. Apollonius c. Æschinem et reliquos. (sic.) 3. Æschinis, discipuli Socratis, epistolæ, græcus, chartaceus, antiquus et optimæ notæ. Codex 70. orr. variæ gr. chartac. folio. Nobis ita designatur *Vindob.* v. Conspect. editt. et mss. initio T. III. Olynthiacæ tres, Philipp. 1. et 3. de pace, de Cherrhoneso, de Haloneso, ad Philippi Epistolam, Philippi Epistola, de Rep. ordin. 1. de classibus, de Rhod. libertate, in Midiam, pro Corona, in Aristocrat. in Timocrat. in Leptin. pro Megalopol. de fœdere cum Alex. oratio adversus Midiam ita scripta est, ut integra textus verba præcedant in qua enarratione pagg. 88. 89. integram paginam Ulpianarum enarrationum continet codex, quæ desunt in editis inter verba ἀνακαλέσασθαι ἐνάρται et οὐδ' ὑβρίζει τῇ διανοίᾳ.—Ita f. leg. Verba præcedunt (sc. Enarrationi. In qua Enarratione p. 88. 89. integram paginam enarrationum continet codex, quæ desunt etc. Pag. 89. Anonymi, quod vulgo legitur argumentum in orat. de corona (cujus variantes lectiones excerpti curavit Prof. Mascovius, Lipsiensis, qui Editionem in octavo hujus orationis adornavit) cum Ulpiani enarrat. Cætera, quæ desiderantur in Incusis, etiam a Msto absunt, ita ut postea continuus textus sequatur. Anonymi argum. in orat. adv. Aristocrat. quod quidem ab impressis abest, tum textus et Ulpiani enarratio. Oratio adv. Timocratem similiter explicata. Anonymi argumentum diffusius in Dem. de falsa legat. cum Ulpiani enarr. sine texto. Libanii arg. in or. c. Leptin. et anonymi alterum et textus cum Ulp. enarrat. Orationes de ord. rep. de clas-

* In hac regione sunt quædam ex Adversariis Taylori forfice excisa. Wolfenbüttele ignorat ipsumque codicem, et quomodo in potestatem Taylori pervenerit.

sibus, et pro Megalop. similiter cum Ulp. item pro Rhodiis et de fœdere c. Alex. Codex 82. 3. Æschinis Epp. gr. chart. Codex 101. orationes variæ gr. chart. fol. oblongo, nec adeo antiquus, nec eleganti scriptus est caractere, mediocriter tamen emendate. Continet Dem. orr. 18. tantum cum Libanii argumentis singulis orr. præmissis, et codicis initio ipsius Dem. per eundem vita, qualia in editis legimus. Codex 105. orr. quædam cum notis margin. Gr. Chart. fol. Busbeck. Pars prior vix legi potest ob defectum atramenti et chartæ. Pag. prima adnotatæ sunt orr. ad 29. et exordia orationum ad 63. tum sequitur Dem. vita per anonymum Orationibus præter argumenta Libanii singulis præposita, ad oram adscripta sunt scholia, excerpta uti videntur ex Ulpiani Comm. sed hæc in plerisque desiderantur. Codex 137. or. de corona gr. chart. 4. in fine adjectum est argumentum recens scriptum. Codex 181. Olynthiacæ gr. chart. 4. Busbeck. Aliter tamen ac Nesselius. Continet Philippicæ primæ partem alteram tantum de pecuniaria ratione, Philippicam tertiam, non integram, cum Libanii arg. De Cherrhoneso (cum Liban. arg.) non integram or. de pace, imperita manu. Philipp. secundam male descriptam. Codex ille nec antiquitatem, nec optimam præ se fert notam ob recentem et inconcinnam scriptionem, et omnia puerorum exercitationes videntur. Codex 188. 4. 135-137. Olynthiaca secunda cum Lib. arg. Gr. chart. 4. Olynth. 2. tantum inchoata et initium primæ cum Liban. arg. parvi momenti. Codex 196. Æschinis, Demadis (sic) et Demosthenis ad populum Athen. Porro autem in eadem bibliotheca editio Aldina 1503 cum castig. mstis Iacobi Tusani.

Codex *Augustanus*, optimæ fidei collatus ad Herwag. secundam (v. Nos ad or. in Leptin. p. 34. Dem. nostri) a Simone Fabricio. v. Consp. ad init. T. III. Codex Obsopœi, sive codex Pannonicus, exemplar admirandæ vetustatis. v. Consp. Codex Lindenbrog. cujus varietates descripsit Lindenbrogius ad oram Herwagianæ in bibliotheca Hamburgensi. Similiter addita margini ejusdem editionis in bibliotheca Kennet Mackenzie Scoto-Britanni. v. Consp.

Codices MSS. *Batavi* vel *Belgici* aliique. Dem. Æsch. MSt. fide Swertii Ath. Belg. In Bibl. Perizon. codex mst. in quo continebantur Dem. orr. plurimæ, Lysiæ unica. Dem. MSt. Eliæ Obrechtii v. Jebb ad Aristidem T. 2. p. 472. Æschinis epistolæ cod. Pantini Decani Bruxellensis. v. Fabric. B. G. T. XII. p. 313. Demosth. orr. quamplurimæ ejusdem Pantini, ibid. Codices *Vossiani*. Dem. Olynth. tres Philipp. I. de pace n. 47. Æsch. Epp. 90. Comparatio Dem. et Æsch. 121. Æsch. Epp. Salmasii notæ anecdotæ in Rhetoras gr. MSt. bibl. Lugd. Bat. in eadem editio Aldina manu eruditi viri passim notata.

CAPUT SECUNDUM

Adversariorum Taylori. Editiones impressæ Demosthenis, Æschini, etc.

A. 1470. Olynthiaca prima latine Bessarionis cum notis. Paris. v. Maittaire Ann. Typogr. T. I. p. 87. et Chevailler ad origg. typogr. p. 57. A. 1481. Dem. orr. Venet. Ita Beughem Incun. typogr. Sed errasse videtur. A. 1485. Æschinis orr. per Leon. Aretin. Venet. Idem Beughem, sed falso, aut certe minus accurate. Res ita se habere videtur. Æschinis et Dem. orr. [adversariæ credo, de corona] per Leon. Aretinum [in linguam Lat. versæ] Venet. 1485. 8. Bibl. Norib. Snab. p. 83. 154. 155. Catal. Bibl. Harl. et Maittaire T. I. p. 469. A. 1488. Æschinis oratio contra Ctesiph. de Dem. coronatione latine per Leon. Aretinum Ven. Fol. ad calcem opusculorum quorundam Ciceronis. A. 1497. Dem. oratio in Æschinem interprete Aretino. Ita Beughem ibid. Rectius fortasse hoc modo Æsch. et Dem. orr. contrariæ [de corona autumo] latine Leon. Aretino interprete per Anton. Koburger 28 Martii. Fol. Anno 1499. Dem. et Æschinis Epistolæ græce Ven. Ald. 4. Beughem. Catal. Bibl. Fabr. 1503. Ulpiani Scholia in 18. Dem. orr. græce Ven. Ald. Fol. 1504. Demosth. orr. etc. græce Ven. Ald. Fol. inter Rhetoras græcos. 1518. Æschines græce Ald. octav. Ita Catalogus exquisitior H. Harris Leicestriensis. verum falso. *Æschylus* enim, non *Æschines*. 1521. Olynthiacæ tres græce Lovanii mense Februario penes me. Æschinis et Dem. epistolæ græce Paris 4to sine anno notato. 1522. Æsch. et Dem. orr. de corona gr. ex academia Anselmiana Hagen. 4. quære num quatuor adversariæ. 1523. Olynthiacæ per Par. Garmond. q. Catal. Lond. 1523. contra Aristocratem gr. ib. q. iterum. 1524. Olynthiaca prima latine Camerarii Hagen. 8. 1524. Olynthiacæ græce Compluti apud Michaellem de Guid. 4. v. Catal. Bibl. Maittaire P. I. p. 79. 1525. or. in Midiam et Olynthiaca secunda Lovan. 4. q. in bibliotheca Fabriciana. 1526. adv. Leptinem gr. apud Theodoricum Martinum Lovan. 4. eodem anno contra Aristogitonem græce Witteberg. 8. Maittaire A. T. p. 673. ex edit. et cum præfatione Melanthonis. Eodem de Rhod. libert. latine interprete Hagendorphio Hagenoæ 8. Maittaire A. II. 676. 1527. Ulpian. etc. [v. 1503.] in ædibus Aldi et Asulani Fol. 1528. Ph. Melanthonis præf. in Æ. et Dem. orr. ex offic. Rob. Stephani. Eod. Dem. et Æ. orr. de Corona L. Aretin. Basil. Cratandr. 1530. Philippicæ [comparent solummodo Phil. I. et oratio de pace] græce Paris. apud Colleg. Sorbonæ. 8. 1531. Philippica I. de pace, Ph. secunda, de Haloneso, de R. Cherrh. Ph. 3. et 4. ad Ph. Epistolam, epi-

stola Phil. græce apud Gu. Morrium Lutet. Sorbon. 4. *cod.* Æsch. et Dem. de corona ibid. 4. [q. quatuor adversariæ.] 1532. de Syntaxi, de classibus, de Rhod. lib. de Megal. de fœdere c. A. gr. Paris. Christ. Wechel. *cod.* Dem. orr. cum Sch. Ulpiani gr. Basil. Herwag. Fol. 1536. Dem. epistolæ gr. Lovan. ex offic. Rutgeri Rescii. 8. penes me. *cod.* Æschinis Epp. etc. Lovan. penes me. 8. 1537. Æsch. et Dem. epp. lat. Petro Nannio Alemariano interprete Lovan. etc. penes me. 1538. Olynth. tres lat. Clobardi Antwerp. *cod.* C. Aristogitonem gr. Paris. Tilet. 4. *cod.* Olynth. tres et Phil. duæ priores græc. ap. Nicol. Bryling. Basil. 8. 1539. C. Dionysodor. gr. Paris. Tilet. 4. *cod.* C. Conon. ibid. 1540. Dem. et Æ. orr. de corona Lat. Aretini. 1541. Olynth. tres, Phil. prima et de corona gr. Romæ 8. in bibl. Iacobi Harris Sarisberiensis. *cod.* Olynth. tres Gallice per Louys de Roy Paris. Vascosan. in bibl. Reg. Cantabrig. 1542. de ord. Rep. de Rhod. lib. pro Megalop. gr. Paris. Tilet. 4. *cod.* de classibus gr. Paris. Tilet. 8. 1543. Dem. orr. gr. Venet. Feliciani. *cod.* Libanii præparatio ad Dem. orr. gr. lat. Renati Gaillonis Paris. Wechel. 4. 1545. Dem. et Æ. de corona gr. Argentor. 1545. Dem. Epp. gr. Paris. Tilet. 4. *cod.* Dem. et Æ. orr. cum. argum., oratorum vitis, et Æ. epp. Lat. Venet. apud Hier. Scotum 8. (Paris.) 1546. Ph. quarta gr. Paris. apud Iac. Bogardum 4. Price Rawlinson. Eandem fuisse arbitror in bibl. Harleyana ubi sic notatur: Dem. oratio ad Philippum gr. Paris. 4. *cod.* de Rhod. libertate gr. Lovan. apud Servat. Sassenum 4. *cod.* de Megalop. et de fœdere ad Alex. gr. Lovan. ap. Servat. Sassenum. 4. *cod.* Dem. et Æ. Epp. gr. Paris. Wechel. 4. (Rawlinson.) 1547. Dem. orr. græce Basil. Herwag. 8. Editio penes me etc. in Bibl. Colleg. Gonvill. Caii Cantabrig. item in bibl. Barberiniana Romæ cum notis MSS. porro in bibliotheca Hamburgensi collata cum *cod.* msto Lindenburg. itidemque apud Kennet Mackenzie Juris Cæsarei apud Edimburg. Professorem collata cum eodem codice. *cod.* Olynth. tres, Phil. quatuor, c. Aristogitonem duæ gr. lat. Francfurt apud Petr. Brubach. 8. Catal. Maittaire P. II. p. 85. Eædem orr. penes me, sed græce tantum deficiente pagina principe. 1548. C. Leptin. Gr. Paris. Xtian. Wechel. 4. *cod.* C. Aphobum duæ Paris. Wechel. 4. Catal. Maittaire T. I. p. 86. 1548. de pace Lat. Leoniceri Bas. 8. 1549. Dem. orr. gr. lat. Basil. Oporin. Fol. Vehementer ambigo de fide istius ed. græcolatina. Wolfii et aliorum versio Dem. circa hoc tempus, ex eadem officina et in eadem forma, et ad eam ipsam video adludier. *cod.* Phil. quatuor Lat. Manutii Venet. 4. *cod.* Dem. Æ. orr. adversariæ gr. Venet. apud Franc. Turrisanum. 8. *cod.* orr. aliquot inusum adolescentium. Basil. 8. in bibl. Vindobon. *cod.* 1549. Les quatre Philippiques traduites du grec en Francois per Jean l'Alemant Paris. 8. Vide omnino

Lalemantis epistolam de hac versione præfixam ejus versioni orr. c. Aphobum Basil. Opor. Fol. 1550. Dem. or. falsa leg. gr. Argent. Rihelii 8. 1553. Æsch. c. Ctesiph. gr. Paris. 4. [Hactenus, neque ultra perduxerat Taylor recensum harum editionum.]

CAPUT TERTIUM

Antiqui Critici Demosthenis.

EDITIO antiqua ἡ ἀρχαία Schol. ad Mid. n. 268. ed. Lutet. Editio popularis, ἡ δημῳδῆς, vulgata. Schol. ib. n. 246. Two Copies of Dem. [hinc ziphræ aliquot] Vide Nos sæpiuscule ad Edit. Paris. Lambini in ultimo tomo. C. Aphobum l. n. 15. εἰς ὀγδοῖκοντα μνῶν ἀξίαν. One εἰς π. μνᾶς. Another π. μνῶν. περὶ παραπρεσβ. n. 398. ἀρχαία et δημῳδῆς, item n. 413. Contra Aphobum l. n. 14. 15. collat. cum c. Aphob. ψευδομαρτ. n. 11. et c. Onetor. l. n. 11. editio, qua utimur e binis est conflata. Schol. Olynth. sec. n. 24. Schol. de Coron. n. 19, 20. p. 139. et 145. n. 108. et 109. locus spectabilis adv. Callipp. n. 9. 1. Philipp. Var. Lect. n. 11. 12. 13. And so we came by two sets of Scholia. v. Nos ad Mid. n. 268. ed. Paris. Omnino Hermog. p. 353. ed. Crispini, Schol. π. παραπρ. n. 524. Crit. N. Ulp. n. 144. 247. Sch. π. παρ. ἐν τινι βιβλίῳ in an old book. σχολ. ib. n. 265. ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις βιβλίοις. σχολ. 524. τοῦτο, οὗτος ὁ λόγος ὠβελίσται, κατέγνωσται σχολ. ad Mid. n. 246. 173. et sæpe. Ita Hermogen. de orat. c. Neæram Ulpian. ad Midian. 66. l. 13. edit. Cantabrig. Wolfii præf. ad Ulpiani Conversionem, Eunapius in vitis Sophistarum. Præf. Lysiæ Accurata ὑπομνηματιστῶν, quos legit Ulpianus, diligentia, Rabbīnorum ad instar, qui figuram, quam vocant τὸ παραγραφικὸν numerarunt, et in or. de corona 72. vicibus usurpatam repererunt. σχολ. ibid. n. 22. οἱ πρὸ ἡμῶν ἐξηγησάμενοι σχ. ad init. Phil. quartæ innui potissimum videntur Alexander Diocorus, Zeno et Genethlius n. 268. π. παραπρ. οἱ προξεωρίας καὶ διαιρέσεις συγγράψαντες idem ad or. de Cor. τινὲς τῶν πρὸ ἡμῶν σχ. ad π. παρ. n. 401. οἱ πρὸ ἡμῶν διελόντες ibid. οἱ ἐξηγηταὶ ibid. Antiqua Commentaria. σχ. ad init. or. de fœd. Alex. οἱ πρεσβύτεροι commentatores in argumento ad Halones.*

Callimachus. Præf. Lysiæ or. c. Charidemum pro Satyro tutelæ. Dinarcho tribuit Photius Cod. 265. or. contra Theocrinem Dinarcho eidem. Dionys. Halic. in Dinarcho. πινακογράφος. v. Dionys. Halic. ad Ammæum. Præf. Lys.

Dionysius Halicarnassensis. Scripsit ad Ammæum de Demosthenis oratt. περὶ Δημοσθ. δεινότητος. Ejus alius quoque tractatus de Dem.

* Cruda hæc et impolita, ut inveni, ita protuli. Condat inde aliquando qui volet et otio abundabit, scitum quid et elaboratum.

v. extremum π. Δ. *λείν*. Alius item ad init. Ep. ad Ammœum. Schol. Ulp. p. 35.

Cæcilius. Præf. Lysiae et notæ mstæ ibid. Fabr. B. G. T. XIV: p. 35. Cæcilii comparatio Demosthenis et Ciceronis, Plutarch. in Dem. Comparatio Dem. et Æsch. Liber de Dem. oratt. genuinis.

Sallustius. Suid. Plutarchus in Pyrrho. Cicero 1. Tuscul. Photius bibl. p. 570. Fabr. B. G. T. I. p. 870. 871. Suidas e Damascio tradit Sallustium quendam orationes Dem. universas *λημοσίους* memoriæ mandasse.

Ulpianus. Chapman. Ulpianus ἐν Ἀραβικοῖς. Stephan. Byz. in v. *Ταίριοι*. vixisse videtur sub Constantino, NB. ut placet Hieronymo Wolfio, aut filio ejus Constantio, ut ex Eunapii Proæresio conjici potest. Ulpiani varii. Schultingii orat. pro Triboniano p. 899. Domitius Ulpianus JCTus origine Syrus v. l. 1. pr. D. de Censibus. Ulpianus Damascenus JCTo coævus l. 18. D. de interdict. et relegat. v. Augustin. de nom. propr. Ulpianus Tyrius rhetor dictus *Κεῖ- τοῦκειτος*. Athenæus in procem. l. 2. c. 13. l. 3. 17, 18. et alibi. Ulpianus quidam. Stephan. Byz. v. Ruald. vit. Plutarchi. Writes the Arguments next to Libanius. See the end of the argument π. παραπρ. and my Mss. Notes in the Paris Edition p. 729,* Schol. ad π. παραπρ. 84. ὡς ἡμεῖς. οὐκ ἔτι ἰμοίως ἡμῶν. ὡς ἔγνωμεν. 206. Author of the Arguments expressly Schol. *ibid.* n. 190. Schol. not all one hand. Case of Menander π. παραπρ. n. 220. ed. Paris. Ulpianus' Judgment upon the reading of an old MS. n. 265. π. παρ. ἔγνωμεν n. 451. Vales. p. 228. not. ad Maussac. ὡς ἦδη ἐν τοῖς σωκρατικοῖς εἴ- ρηται Olynth. I. init. Πύδρα τὸ νῦν Κότρως *ibid.* n. 7. pro Coron. n. 8. Πύδρα ἢ νῦν Βέρροια Olynth. I. n. 12. Ποτίδαια τὸ νῦν Κότρως *ibid.* ἢ νῦν Βέρροια n. 118. πῆξα τὸ κάτωθεν τοῦ ποδὸς Olynth. 2. 24. σι- ροῦς, ὃ νῦν φωρία ἰδιωτικῶς de Cherrhon. 56. οἱ πρὸ ἡμῶν ἐξηγησάμε- νοι Philip. 4. init. οἱ πρὸ ἡμῶν εἰς τὸν λόγον θεωρίας καὶ διαυρέσεις συγγράψαντες Phil. 4. 10. v. ad argum. de Haloneso οἱ πρὸ ἡμῶν διελόντες. fort. διελθόντες. οἱ ἐξηγηταὶ *ibid.* τῶν πρὸ ἡμῶν τινες. π. συμμοριῶν init. π. παραπρ. 101. τινὲς τῶν ὑπομνηματιστῶν pro Co- rona 22. ἀρεθμοῦσιν οἱ ἀθηναῖοι ἕως τῶν ἰώδεκα, ὡς ἡμεῖς. εἴτα λοιπὸν οὐκέτ' ὁμοίως ἡμῖν π. παραπρ. 206. Scripsit ὑποθέσεις ad Demosth. π. παραπρ. 290. NB. c. Mid. n. 31. Salmas. de M. V. See Ind. auct. not. and pp. 162. 576. 775. Petit. LL. AA. p. 305. 357. 398. 399. 177. 423. 298. Meurs. Att. Lect. I. 4. II. 8. IV. 3. V. 2. Edit. Dem. Paris. cum notis MSS. Hartung p. 694. Meurs. Pisistr. c. 9. de pagis col. 686. Valcken. ad Ammon. p. 201. Petiti Observ. Casaubon. ad Theophr. Charact. p. 64. 68. 100. Palmer Exerc.

* Necessè est Taylorum, si quid ad illam paginam hoc de argumento annotavit, quod aienti nos credere par est, alii exemplari id adscripsisse. Nam in eo, quod penes me est, nihil reperio.

p. 634. Schol. ad Aristocr. Vales. ad Harpocr. 180. 184. 207. 150. 161. Lucian. nov. Ed. T. I. p. 63. Herald. Observ. II. 3. p. 205. H. Stephan. Th. L. G. T. I. col. 370. Palmer de Liberalibus Not. ad Theophr. v. edit. Needham ad finem. Auctoris Notæ ad Ælian. T. I. p. 270. Lysias ed. Londin. Dorville ad Charit. p. 112. 483. 602. 87. 123. 292. 318. Suid. in Οἰλιπιανός. Kuster ad loc. Casaub. ad Theophr. p. 287. 288. Wolf Comm. ad Ulp. p. 1129. ἔθρασύνετο θαρσύνσας Schol. ad Mid. n. 43. Ulpiani cujusdam meminit Marinus Neapolitanus in Vita Procli Diadochi. Vales. ad Harp. p. 228. Scripsit vitam Demosth. auctor est eorum argumentorum, quæ Libaniana sequuntur. v. Argum. sec. π. παραπρ. ὥς ἔγνωμεν ἐν τῷ κατὰ Μεικίου. NB. ἔγνωμεν a term of art. Nos ad Arg. Ulp. c. Aristocrat. Schol. Timocrat. n. 30. 199. 200. 219. Age of Ulpian. Schol. Timocr. n. 17. 176. v. Maussac. ad Harp. v. Ἀστυνόμος. De Ulpiano Jcto Marlin ad tit. D. de Just. et Jure p. 5.

Tiberius Rhetor de schematibus Demosthenicis Ed. Gallei. De Demosthene et Xenophonte Suid. Tiberius Rhetor de figuris apud Dem. MS. Bodl. F. II. 6.

Apsines laudatur ab Ulpiano in Leptinea. Exstat Apsinis cujusdam rhetorica. Fabr. B. G. T. IV. p. 459. Apsines Atheniensis Sophista egregius, pater Onesimi Sophistæ, qui fuit pater Apsinis. Suid. Apsines Onesimi Ath. filius junior Apsini Gadarensi Suid. v. Scheffer ad Anon. Rhetor. Tzetz. Chil. VIII. 608. Apsines ad Leptin. Schol. Hermog. de Ideis.

Didymus. Harpocr. in ἐξένσε et ξεριζειν (v. Arg. adv. Eubulid.) γαμήλια. ὁ κάτωθεν νόμος Meurs. A. L. III. 1. Maussac. p. 230. Harpocr. in οἰκίσκος. ἐσπαδάτο. φάρμακος. Scripsit comment. in Isæum Harp. v. γαμήλια. Nos ad argum. adv. Eubuliden scripsit ad Æschinem. Harpocr. v. προναία. κραναλλίδαι. v. Maussac. ad Harpocr. v. λόγος. Scripsit ad Axonas Solonis c. Asclepiadem v. Plutarch. vit. Solon. init.

Apollonides ὁ Νικαιεύς laudatur ab Ammonio v. Ὁφλων ἐν ὑπομνήματι περὶ παραπρεσβείας Δημοσθένους. Apollonidis Nicæni ὑπόμνημα in Timonis Sillos Tiberio Cæs. inscriptum meminit Laertius. scripsit idem de proverbiiis, Steph. Byz. v. Τέρρα. v. Fabr. B. G.

Gymnasium Sidonius Sophista, Imp. Constantini temporibus vixit, scripsit declamationes et commentar. ad Demosth. et alia quædam.

Aspasius. Phot. Cod. 265. Ulpian. ad Leptin. Meurs. A. L. VI. 9. scripsit ad Leptin. Schol. Hermog. de Ideis.

Menander. Ulp. ad Lept. et ad init. quartæ Philipp. p. 74. ed. Paris. Rhetor fortasse apud Aldum v. Argum. orat. π. παραπρ. Schol. ad Timocr. n. 74. p. 294. ed. Lutet.

Genethlius laudatur a Schol. Aug. ad Androt. ab Ulpiano ad

π. παραπρ. init. et n. 268. Suid. v. *γενέθλιος*. ab Ulp. pro Coron. n. 12. 92. p. ed. Lütet. 133. 143. 195. 232.

Æsculapius. Sch. Ulp. ad init. Philipp. quartæ p. 29. ed. Lutet.

Diocorus. Præf. in Ulp. Comment. Dioscorus idem ad init. IV. Philipp. p. 74. ed. Lutet.

Zeno. Nos ad Lysiam. Rhetor græcus apud Strabon. l. 14. Rhetor apud Sulpit. Victor. Instit. Orat. Suidas. *Ζήλων* (f. *Ζήνων*) ὁ πο-
λυτρόλλητος Ulpian. ad init. IV. Phil.

Zosimus. Nos ad Lysiam. Scripsit comm. in Demosth. Vita Demosthenis cæterorumque oratorum in bibl. Regia Paris.

Lysimachides. Nos ad Lysiæ præf. Valckenæer Animadv. p. 94.

Marcellinus scripsit proculdubio de Demosthene. v. Vit. Thucyd. init. Hudson. ad loc. Vita Demosth. per Zosimum.

Libanius. [Ad hoc nomen nihil est a Taylora annotatum, vacua relicta charta.]

Athanasius. Schol. ad Timocrat. n. 163. Schol. Hermog. 146. alius rhetor græcus Byzantinus recens scriptor, quem laudat Baluz. ad Lupum Turon. p. 449. scripsit 1641. v. Fabr. B. G. T. IV. p. 293.

Theo Alexandrinus, idem qui concinnavit Progymnasmata. Suid.

Numenius Rhetor Imp. Adriani scripsit Argumenta in Demosth. Suid. item *τῶν Θουκυδίδου καὶ Δημοσθ. χρειῶν συναγωγὴν*. v. Fabr. B. G. T. I. p. 872.

Posidonius scripsit Argum. in Demosth. Suid.

Eratosthenes. Plutarch. in Vita Demosth.

Demetrius Phalereus. Plut. ibid.

Epiphanius. Schol. ad or. de corona n. 12. ed. Benenati, *Ἐπιφάνιος ὁ τεχνικός* Schol. in Cherrhones. init. p. 94. 133. ed. Lutet.

Diodorus Valerii Pollionis filius, vixit sub Adriano et scripsit enar-
rationem locorum difficiliorum, quæ in D. orr. inveniuntur. Suid. v. *Πωλίων* et *Διόδωρος*. v. Præf. Lysiæ.

Harpocratio. Caius vel Ælius Harpocr. v. Præf. Lysiæ.

Caput XII. *Contenta voluminis quinti*. [ex editione puta, quam Taylor Cantabrigiæ parabat.] Dionys. Halic. ad Ammæum gr. lat. cum notis. NB. q. de *δεινот. τοῦ Δημοσθ.* Lucian. ibid. Wolf. notæ p. 1194. et 1444. Plutarchus ex Parallelis Wolf. Not. p. 1188. et 1443. add. Barton. Bryan. Casaub. MS. Ruald. Plutarch. in Vit. 10. orator. Wolf p. 1193. 1444. Benenati Libanius ad Montium. NB. MS. Coll. Gonvill. Wolf p. 1187. 1444. Benenat. Ejusdem Apologia Demosthenis Photius. Suidas ter. v. Wolf p. 1200. Eudocia. Zosimus. Anonym. MS. Lutet. Fabr. B. G. T. XIV. p. 15. De Æschine Plutarch. in V. X. or. Wolf p. 1200. Philostratus. Hermogenes. Photius bis. Suidas bis. Eudocia. Apollonius Wolf 41. NB. Palmer. p. 649. Wolf Not. p. 1200. Incerti *Δισχίτης υἱὸς μὲν ἦν* Wolf 41. Not. p. 1200. Ven. Hieron.

Scot. 1547. lat. vers. p. 6. a. ὅτι ἡδυνήθη c. Timarch. Ed. Aldi Wolf 15. Not. p. 1200. Ven. Hier. Scot. p. 10. a. ὅτι μαθητής. Οὐτε κάλλιον MS. Vossian. q. Libanii. v. Opera Libanii. Wolf 16. Dinarchus. Demades. ad illum v. Plutarch. Photius, Suidas, Hermogenes, Eudocia, ad hunc Suidas. Præfationes Aldi, Manutii, Lambini etc. Chapman comment. de Ulpiano. Lexicon rhetoricum Ulpianeum. Appendix notarum. Iacobi Duporti notæ mstæ ad Dem. e bibl. Regia Cantabrig. Variæ lectiones e codd. MSS. Indices hi. 1) rerum memorabilium. 2) Atticus locutionum in Dem. et Æsch. 3) auctorum emendatorum. 4) Auctores laudati ab Ulpiano et Scholiasta Æschinis. Budæus from Wolfius. Wolfii Specimen Demosthenis edendi.

Caput XVIII. Fragmenta Æschinis, p. 1307. Adversariorum scripta ipse Taylor rursus calamo induxerat, ut, aut non digna luce, aut jam a se passim locorum allata. quapropter, præsertim cum pauca essent, ne unam quidem paginam implentia, repetere nolui.

Caput XX. *Sophistæ*. Tiberius Rhetor de Schematibus apud Demosth. bibl. reg. Paris. n. 2918. Libanii oratio Demosthenis nomine adv. Æschinem cod. Reg. Paris. n. 2998. Ejusd. oratio Dem. nomine post prælium ad Chæroneam mori postulantis. *ibid.* Ejusd. or. Dem. nomine Philippo dedi cupientis. *ibid.* Ejusd. oratio, qua Dem. rationem reddit cur a Philippo dimissus ad remp. non accedat. *ibid.* Ejusd. or. Dem. nomine, Æschinem accusantis, quod solus ex Atheniensibus ad Amphictyonicum judicium Philippo non contradixerit. Cod. Reg. Paris. n. 583. See Libanii Epist. 925. Photius Cod. 243.

CAPUT VIII.

Demosthenis orationes habitæ, fragmenta.

Philippicæ Orationes.

STOBÆUS p. 201. 244. 245. 246. 344. 566. 270. 365. Plutarch. polit. præcept. p. 389. fine. Valckenaer ad Ammon. p. 73. Multæ [sunt ejus] totæ [orationes] graves, ut quædam philippicæ. Cicero. or. Quintil. III. 8. VI. fin. Victor. Var. Lect. p. 94. 95. 136. 145. 248. Schol. in Androcion. p. 391. Vales. ad Harpocrat. p. 26. sæpius, p. 38. ubi de ordine Philippicarum. Robortell. annotatt. c. 3. p. 31. Sigon. p. 152. Meurs. Attic. Lect. II. 4. Ammon. in παρέχειν. Etymolog. M. 151. 5. 187. 56. 449. 9. 736. 5. Mausac. ad Harpocr. p. 138. 24. 66. 97. 111. 113. 248. 90. de Arthmio. Cicero ad Attic. I. 2. Gellius 9. 3. Polybius in Excerpt. Peiresc. p. 90. seq. Nicephorus Gregoras 12. 5. Hist. p. 365. Hermogen. ed. Crisp. p. 341. 362. 363. 375. Philippum regem Macedonum ;

contra quem Demosthenis Philippicæ tonant. Hieronym. adversus Jovianum L. IV. fine. οἱ φιλιππικοὶ καθαρεύουσι σκώμματος καὶ βωμολοχίας ἀπάσης. Plutarch. Polit. præcept. p. 394. ἐπιστολιμαίους δυνάμεις H. Steph. Thes. L. G. III. coll. 1005. καὶ μοι οἱ τε δημόσιοι λόγοι τοῦτο ἔχουσι θαυμάσιον, ὅτι τοῖς φιλιππικοῖς ἐπὶ πράξεις προτρέπεται καὶ Λιππίνου πρᾶξιν ἐπαινεῖ Plutarch. de gloria Atheniens. extremo. σπᾶσμα H. Steph. Th. III. col. 916. Aquila Roman. p. 15. ed. Pithœi

ORDO PHILIPPICARUM.

Schottus Vit. Dem. ad Olymp. 107. 1. et 4. Lambini de hac causa oratio. Juxta mentem Dionysii Halicarn. ad Ammæum.

Archon.	Olymp.	Orat.
Callistratus	CVI. 2.	contra Androtionem. adv. Leptinem.
Diotimus	CVI. 3.	de classibus.
Theodemus	CVI. 4.	contra Timocratem. pro Megalopolitis.
Aristodemus	CVII. 1.	Philippica prima. c. Aristocratem.
Thallus	CVII. 2.	de Rhodiorum libertate.
Callimachus	CVII. 4.	Olynthiaca secunda. Olynthiaca tertia. Olynthiaca prima c. Midiam.
Themistocles	CVIII. 2.	Philippica V.
Archias	CVIII. 3.	Philippica VI.
Lyciscus	CIX. 1.	Philippica VII.
Pythodotus	CIX. 2.	Philippica VIII. contra Æschinem. π. παραπρεσβ.
Sosigenes	CIX. 3.	Philippica IX. Philippica X.
Nicomachus	CIX. 4.	Philippica XI.
Theophrastus	CX. 1.	Philippica XII.
Aristopho	CXII. 3.	De Corona.
Anticles	CXIII. 3.	de donis. orationes XII. δημόσιοι.
		δημηγορ. VII. δικάνικοι V.

Hæc ita chronologice Dionysius et ostentat omnes has orationes, tribus ultimis exceptis, habitas fuisse ante editionem Aristotelis ῥητορικ.

Philippica.

I.	Philippica prima.
II.	Olynthiaca secunda.
III.	Olynthiaca tertia.
IV.	Olynthiaca prima.
V.	Philippicæ primæ pars ἃ μὲν ἡμεῖς. v. Fabricii
B. G. T. I. p. 924. et Ulpian. ad locum.
VI.	de pace.
VII.	Philippica secunda.
VIII.	de Haloneso.
IX.	de Cherrhoneso.
X.	Philippica tertia.
XI.	Philippica quarta.
XII.	ad Philippi epistolam.

Olynthiaca prima, potius Olynthiacarum tertia, Philippicarum quarta. Stobæus p. 504. 506. Valckenaer ad Ammon. p. 73. Victor. V. L. p. 85. Casaubon. ad Theophr. Charact. p. 101. 163. Maussac. p. 96. Eustath. ed. Flor. p. 711. Vales. p. 22. 90. 91. 94. 170. Hermog. ed. Crisp. p. 179. 181. bis. 287. bis. 293. 295. 296. bis. 300. 302. 309. 341. 364. 366. 409. 412. 414. 416. 433. Dorvill. ad Charit. p. 177. 197.

Olynthiaca secunda, sive Olynthiacarum prima, Philippicarum secunda. secundam primo loco ponendam esse res ipsa suadet et Dionysii Halicarn. testimonium. Stob. p. 105. 319. 328. Eclog. physic. p. 9. Lucian. Encom. §. 9. Schol. et notæ ad locum. Brodæus Miscell. V. 34. Meurs. L. A. II. 11. Petit. Observ. p. 110. Schol. Androt. p. 190. ed. Lutet. Carrion. Ant. Lect. 2, 10. Casaubon. ad Theophr. Charact. p. 61. Maussac. p. 52. Vales. p. 42. 86. 178. Hermogenes ed. Crisp. p. 88. 89. 153. 177. 182. 183. 235. 284. 287. 298. bis. 325. 353. 432. 435. H. Steph. Th. L. Gr. T. I. 209. 484. II. 408. Dorville ad Charit. p. 109. 693.

Olynth. tertia, sive Olynthiacarum secunda, Philippicarum tertia. Meursius Them. Att. p. 1740. Barbeyrac Treaties T. I. p. 69. Pollux II. 59. 234. Duport. ad Theophr. p. 237. Eustath. ed. Flor. p. 703. Vales. 84. 88. Habitæ hæ tres Olymp. CVII. 4. Adversus Olynthios dixit Demades adversatus Demostheni Suidas in Δημάδης. Hermogenes ed. Crispini p. 230. 243. 250. bis. 265. 289. 291. 298. 355. 252. Stobæus Serm. 98. p. 540. Dorville ad Charit. p. 218. 687. Schol. ad Lucian. II. 516.

Philippica prima, habita Olymp. CVII. 1. Stobæus p. 344. Maussac. ad Harpocr. 211. 262. Robortell. Annot. l. 2. p. 30. Sigonius Emendat. 1. 3. p. 148. Hartung. 2. p. 634. Meurs. L. A. 2. 8. Victorius V. L. 18. 12. Pollux 2. 58. Vales. Emend. 4. 8. Eustath. p. 378. T. I. ed. Flor. Not. ad locum. Vales. p. 80. 114.

128. 158. 159. Iens ad Lucian. p. 379. 1319. Hermogen. ed. Crisp. p. 90. 176. 177. 198. 215. 235. 252. 277. 285. 296. 329. 347. 364. 388. 415. H. Stephan. Th. L. G. T. I. col. 486. II. 445. III. 791. Schol. Aristoph. 205. 338. Pearce ad Longin. §. 18. Dorville ad Chariton. p. 115. 177. 317. 337. 391. 670. 674. Not. ad Lucian. T. I. p. 63. a. 487. a. Nos p. 316. T. II. vol. 1.

Philippica secunda, ordine septima, Etymol. M. 620. 47. 699. 33. 46. Hermogenes ed. Crisp. p. 178. 315. 366. Vales. p. 165. v. infra Philipp. septima. H. Steph. Th. L. G. T. III. col. 457.

Philippica tertia, nona Harpocr. in καταβολή, decima Dionys. Halic. v. in Philipp. X. Meurs. De F. A. p. 1470. Valcken. ad Ammon. p. 39. 116. Luisin. Parerg. l. 3. Canter Nov. Lect. 8. 2. Maussac. p. 213. 24. Vales. p. 26. H. Steph. Th. L. G. T. col. 26. II. 700. III. 1600. Quintil. 9. 4. Hermog. 178. 188. 197. 198. 244. 253. 254. 265. 281. 287. 210. (sic) 334. 342. 348. 366. 416.

Philippica quarta, undecima Dionysio. vid. in XI. habita CIX. 4. Casaub. ad Theophr. Char. p. 95. Etymol. M. 469. 4. Maussac. p. 56. 211. Not. ad Polluc. 5. 134. Hermog. 179. 194. 250. 255. 264. bis. 309. 311. Vales. p. 156. Spanhem ad Julian. p. 169.

Philippica quinta "Α μὲν ἡμεῖς etc. Apud Dionys. Halic. vocatur ἔκτη τῶν κατὰ φιλίππου ἡμεγεγοριῶν, sed leg. πέμπτη ut patet ex iis, quæ ipse subjungit. Nos ad seriem prætorum in ed. Wolfiana Schott. vit. Dem. ad Olymp. 108. 2. The subject of it Dionys. ibid. περὶ τῆς φυλακῆς etc. habita Olymp. CVIII. 2. Harpocr. v. Διοικεῖν. Valcken. ad Ammon. p. 171. Etymol. M. 224. 47. 404. 53. Vales. p. 84.

Philippica sexta, alias de pace, Etym. M. 254. 26. Maussac. p. 266. Schott. vit. Dem. ad Olymp. 108. 3.

Philippica septima, hodie secunda, Etymol. M. 734. 24. 418. 47. Habita Olymp. CIX. 1. Hegesippi. v. Suid. et Etym. v. Ἡγήσιππος. Sed videntur de Phil. octava loqui, sive de ea, quæ inscribitur de Haloneso. Vales. p. 176. Initium ὅταν ὡ ἄνδρες etc. Arg. or Title πρὸς τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρεσβείας. Dionys. Halic. ad Ammæum. Harpocr. v. Ἡγήσιππος, Suidas et Kuster.

Philippica octava, de Haloneso juxta Dionys. eadem est. Secundum Libanium rectius inscribitur πρὸς τὴν ἐπιστολὴν φιλίππου. Habita CIX. 2. Maussac. p. 99. lin. 12. Harpocr. Vales. p. 104. Principium Ἄνδρες ἀθηναῖοι οὐκ ἔστιν ὅπως. Adversus Philippi legatos. Dionys. ad Ammæum. Schott. ad Olymp. 109. 2.

Philippica nona. Eadem est de Cherrhoneso Dionys. Halic. Schol. Androt. p. 291. ed. Lutet. v. Philipp. tertiam. Vales. p. 23. 51. 84. 121. 155. 165. Suidas in κατάγειν octavam laudat Philipp. locum ex hac oratione produxit. Habita Olymp. CIX. 3. Harpocr. v. ἔθρος. Meurs. A. L. 3. 15.

Philippica decima, vulgo tertia, πολλῶν ᾧ ἀνέρες. argumentum edit. Dionys. ad Ammæum. Vales. p. 99. 101. 125. 160.

Philippica undecima, hodie quarta. καὶ σπονδαῖα etc. Arg. apud Dionys. ad Amm. Vales. p. 99. 133.

Philippica duodecima et ultima, juxta Dionys. Halic. eadem est, quæ vulgo inscribitur ad Philippi epistolam. Ὅτι μὲν ᾧ ἀνέρες, Idem edit argument.

De Pace, Dionysio Philippica sexta. quem vide. Phot. cod. 265. Tertullian. de Anima c. 45. Stobæus Serm. 96. Paul. Leopard. Miscell. 3. 15. 16. Emendat. 9. 15. Rufus apud Gruter. T. I. p. 573. Victor. V. L. p. 229. Vales. 48. 104. Habita CVIII. 2. Wesseling. ad Diodor. II. 129. Wolf ad or. π. παραπρ. 152. 9. Princ. ὁρῶ μὲν etc. Dorville ad Charit. p. 338.

De Haloneso, Philippica septima juxta Ulpian. cum aliis octava. Rectius inscribitur πρὸς τὴν ἐπιστολὴν τὴν φιλιππου. Auctor argumenti, Νοθεύεται. ib. Hegesippi est Liban. Phot. Bibl. p. 880. Etym. M. Suid. Faber ad Longin. p. 202. ed. Tollii. Q. Athen. AI. p. 223. Hermogenes. Phrase and Construction not Demosth. Liban. in argum. Εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ οὐκ ἐν ταῖς πτέραις καταπεπατημένον φορεῖτε. Condemned Suid. πεφωράκασι (antiqui) non esse Dem. et ab idea orat. et a factis. Ait auctor se Callippum παρανόμων accusasse. Id autem fecit, non Dem. sed Hegesippus. Objectio, sed hic apparet τὸ δοῦναι καὶ ἀποδοῦναι, quod Æschines Demostheni objecit. Resp. 1) idem potuit fecisse Hegesippus et Dem. 2) Et Demosth. τῆς αὐτῆς ἐν πολιτείᾳ προαυρέσειω. Ambo contra φιλιππίζοντας. Petav. ad Julian. p. 121. ed. fol. Hegesippus cognomento Crobylus. Ita Liban. Photius, Etymolog. Timarchi amicus fuit. v. Æsch. contra Timarch. Suidas et Etym. aiunt Philippicam septimam esse Hegesippi, in hac voce, forte voluerunt octavam. nam cum Ulpiano est septima, cum aliis octava.

[Vacat titulus.] Habita Olymp. 109. 2. prætore Pythodoto. Phot. cod. 265. Meurs. L. A. 3. 5. Brodæus Misc. 6. 9. Leopard. Emend. 12. 7. Luisin. Parerg. 1. 5. 2. 8. Eustath. T. I. p. 56. ed. Rom. Valckenaer Ammon. p. 201. Eustath. ed. Flor. p. 128. T. I. p. 118. not. ad loc. p. 695. not. 933. Vales. 87. 58. Harpocr. Ἀλεξάνδρος. Hermog. ed. Crisp. p. 140. 250. 252.

De Cherrhoneso. Phil. IX. P. Leopard. Emend. 11. 2. Canter. V. L. 8. 2. Vales. p. 52. 54. 104. 111. 125. 156. 160. 177. Hermogen. p. 234. 253. 333. 346. 347. 411. 448. Arg. or Subject Dion. ad Ammæum. Pr. ἔδει μὲν Pro Diopithe v. Argum. orat. v. etiam Schol. ad Philipp. IV. bis. Dorville ad Chariton. p. 405. Vales. ad Excerpt. Polyb. p. 7. not.

Ad Philippī Epistolam, Meurs. L. A. 3. 6. II. Steph. Th. L. G.

T. I. col. 1277. Casaub. ad Theophr. Char. p. 77. ad Athen. 6. 24. Habita Olymp. CX. 1. (v. Phil. XII.) Vales. ad Excerpta Polyb. p. not. 16.

Philippi epistola. Vales. p. 14. 154. 176. H. Steph. Th. L. G. II. 814. Demosth. ad Philippum. Ammian. Marcell. p. 576.

De rep. ordinanda. Meurs. A. L. 2. 8. Vales. p. 69. 86. 130. 156. Habita Olymp. 106. 4. Multa habet communia cum Aristocratea. Hic cites Theon. p. 10. et consule quæ habemus in aditu Midianæ, Androt. et Aristocr. consule item Ulpian. ad Timocrat. n. 153. ed. Lamb. Fabric. Bibl. Gr. T. I. in Demosthene. Schott. vita Dem. Ol. 106. 4. Dorville ad Charit. p. 348.

De classibus, *συμμορ*. Petit. p. 356. Meurs. de F. A. p. 1716. A. L. 1. 1. Victor. V. L. p. 25. Etymol. M. 758. 53. Tzetzes Chil. 12. 540. 543. Vales. p. 40. 112. 144. Habita Olymp. 106. 3. Wesseling ad Diodor. I. 413. Hermogen. 179. 416. T. *περὶ τῶν συμμαχῶν* Suid. *Τίμημα*. The Subject Dionys. ad Amm. Dorville ad Char. p. 257. Langbain ad Longin. Spanhem ad Julian. p. 166.

De Rhodiorum libertate. Stob. p. 364. Vales. p. 22. Valkenaer. Ammon. p. 202. Maussac. p. 96. 205.

Pro Megalopolit. Vales. p. 48. Arcadiæ civitas. dicta Olymp. 106. 4. Hermog. p. 340. 395. Fabr. B. G. T. I. in Demosthene.

De fœdere Alexandri. Photius Cod. 265. Valcken. ad Ammon. 61. Phavorin. in *πρόβολος*. *Νοξέεται* Dionys. Halic. *π. δεινοτ. Δημ.* juxta finem. Hyperidis est juxta Photium et Libanium. Habita Olymp. 111. 1. Casaub. ad Theophr. p. 161. Vales. p. 167. 176. Suid. *π. πρόβολος*.

Dinarchus. Meurs. Att. Lect. 3. 11. 14. Vales. ad Harpocr. 5. 17. 26. 32. 35. 45. 54. 87. 88. 91. 103. 105. 110. 111. 118. 70. 133. bis. Muret. 2. 7. Meurs. A. L. 1. 8. 2. 10. 3. 5. 19. 4. 9. 13. 16. 5. 9. 14. 33. Ammon. in *Μαρτυρία et ἐκμαρτυρία*. Canter Nov. Lect. 8. 12. Pollux, 3. 27. v. Ind. 7. 10. 11. Fabr. B. G. T. I. Valcken. ad Ammon. p. 202. Casaub. ad Theophr. Char. p. 707. Etymol. M. 788. 57. 469. 4. Ammian. Marcell. 30. 4. *ἐν τῷ κατὰ Πολυνέκτου*. Putschii Grammat. 1173. 25. Pithœi Rhetores. Diogen. Laert. T. I. p. 118. Index ad Lysiam. Maussac. ad Harpocr. p. 140. 34. 67. 77. 80. 87. 97. 100. 208. 260. Not. ad Polluc. 1. 44. Wesseling ad Diodor. I. 585. II. 98. Hermog. p. 252. 389. Schol. Aristoph. Equit. 1299. P. Faber Semestr. I. 2. p. 271. 381. Photius in Lexic. *Εὐανδρία*. *Θεογείτων*. *Κλιμάζει*. *Λαμπάδιον*. *Λογισταί*. *μοχθηρός*. *αἶκημα*. *ὁμοέρκος*. *ὄχεϊον*. *παλίμβολος*. *παραφρυκτωρεῖν*. *παλιναίριτος*. Meurs. Exerc. Crit. P. II. L. 1. c. 5.

Demades. Pollux 7. 104. Quintil. Fabric. B. G. T. I. et IV. Tzetzes V. 345. VI. 113. 179. Plutarch. in Solon. p. 192. ed.

Bryan. Maussac. p. 240. Vales. 91. Hermog. p. 109. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 1606.

Demosthenis Epistolæ. Quintil. præfert Ciceronis epistolas. Stob. p. 613. Phot. cod. 158. Epistol. 207. Photius de Phrynicho ad Hieracleodorum. Olympiad. MS. apud Lambec. bibl. Cæs. L. 7. p. 127. Marianus Criticus, cujus meminit Phrynichus libro II. oratorii apparatus, et Excerpta leguntur in Photii bibliotheca, Bruti Epistolas Platonis et Demosthenis scriptis præferebat. v. Nos de Criticis Comment. Pollux 2. 128. Maussac. ad Harpocr. p. 185. Vales. p. 75. 101. 125. 195. Hermog. 250. 251. 252. 355. Suid. ἐρωίσιαι. ἐργολάβοι. Etymol. M. p. 369. 36. pro Lycurgi liberis. 793. 14. φζόη. Suid. in Πόη. Schol. Aristoph. Equit. 603. Phot. πῶα. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 282. Dorville ad Chariton. p. 649.

Æschinis Epistolæ Shaw's Travels. Valckenaer ad Ammon. p. 56. Meursius in Ἀλαί.

Exordia Concionum. Petit. p. 277. Schott. Vit. Dem. ad Olymp. 103. 4. Vales. ad Harpocr. p. 10. 119. 147. Plutarch. de X. Orat. Robortell. Emend. 2. 4. p. 67. Valcken. ad Ammon. p. 67. Pollux 6. 143. Casaub. ad Theophr. Char. 153. 154. bis. Maussac. p. 5. 99. Cicer. ad Attic. 16. 6. Famil. 6. 18. Plato in Menexeno. Fabr. B. G. T. I. in Dem. Cicer. II. de oratore proœmia facienda præcipit. Idem in Epp. ad Attic. dicit separatum habere volumen proœmiorum, ex quo deligere solebat cum aliquod σύγγραμμα instituisset.

Oratio funebris. Leontidæ Chalcicæus virgo Hieronym. adv. Jovin. p. 185. Phot. cod. 265. Meurs. Att. Lect. 6. 11. 4. 13. Dem. de corona, Vales. ad Harp. p. 8. Valcken. ad Ammon. p. 28. Lect. Lys. Pollux 2. 14. Νοθεύεται Phot. p. 88. Demostheni adjudicat Dionys. Halic. π. Δημ. δεινότη. p. 178. 181. Habita Olymp. CX. 3. Plutarch. in Vit. Dem. Abjudicant Dion. Halic. Libanius, Photius. Not. ad Polluc. 8. 110. Fabr. B. G. T. I. in Dem. Æschines p. 423. 1.

Oratio amatoria seu laus Epicratis. Phot. Cod. 265. Valckenaer Animad. p. 58. 98. Pollux 2. 122. 3. 144. Casaub. ad Theophr. Char. p. 119. Νοθεύεται Photius p. 801. Dionys. Halic. Liban. Vales. p. 353. Nos ad fragm. Lysiæ.

[Sequentes articulos, Æschines Dem. περὶ παραπρ. Æsch. π. παραπρ. Æsch. contra Ctesiph. de Corona, contra Aristocrat. cancellaverat Taylor, dudum illis usus in voluminibus Dem. a se editis. item articulos, contra Timocrat. c. Aristogit. sed contra Theocr. c. Eubul. c. Neæram, non concellarat, tametsi certus sum, eum illis omnibus jam usum esse in editis, quæ his in Adversariis deposuit.]

Contra Apaturium. Salmas. de M. V. p. 83. 88. 190. 393. 575. 690. 698. 711. etc. 754. Vales. ad Harpocr. p. 12. 54. 58. 89. 101.

106. Duport. 404. 405. Vales. p. 136. 147. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 660. Suid. v. ἀνασκευασόμενος. Steph. T. III. 839. Spanh. ad Julian. p. 140.

Contra Aphobum prima. Salmas. de M. V. 153. 156. 160. 191. 154. 155. 192. Isidor. Ep. 4. 209. Petit. p. 557. Victor. V. L. p. 5. Pollux 5. 124. Valckenaer not. ad Ammon. p. 70. Etymol. M. 739. 33. Vales. ad Harp. p. 25. 42. bis. 45. 49. bis. 117. Liban. in Vit. Dem. Isæi sunt hæ orationes ἐπιτροπικοὶ Liban. ibid. Tacit. Dial. de Orat. v. Schurzfleisch Acta liter. p. 187. Hermog. p. 337. Fabr. B. G. in Dem. Herald. p. 213. Vales. 153. Suid. v. Διακρημμένον. H. Steph. Th. III. 1264. 1628. Spanhem. ad Julian. p. 178.

Contra Aphobum secunda. Vales. p. 62. 66.

Contra Aphobum tertia. Meurs. Att. L. 3. 18. Valckenaer Animadv. p. 102. Vales. ad Harp. p. 18. 161.

Contra Bæotum περὶ τοῦ ὀνόματος. Petit. p. 303. Meurs. Att. Lect. IV. 13. 32. Ammon. v. ξενίζειν. Valckenaer ad Ammon. p. 26. Herald. p. 85. Pollux 8. 28. Maussac. p. 40. Vales. p. 9. 43. 127. 156. 195. Hermog. p. 282.

Contra Bæotum ὑπὲρ προικὸς μητροῦς. Meurs. Att. L. IV. 32. Valcken. p. 127. sed alia quoque oratio sic inscribitur. v. inter oratt. dubias.

Contra Calliclem. Priscian. col. 1098. 2. Valcken. p. 26. Vales. p. 17.

Contra Callippum. Salmas. de M. V. 192. Valckenaer. p. 47. 111. Maussac. p. 22. Vales. p. 29. 32. 55. Herald. p. 77. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 999. Dorville ad Chariton. p. 57.

Contra Cononem. Notæ ad Lucian. T. I. p. 330. Meurs. Att. L. 1. 6. 3. 6. Brod. 5. Miscell. 34. Euseb. Præpar. Evang. p. 466. ed. Paris. Herald. p. 85. 6. 37. 91. Not. ad Lucret. 4. 714. Valcken. ad Ammon. p. 230. Maussac. p. 209. 61. Vales. p. 4. 18. 80. 94. 95. 141. 156. Actio αἰκίας male apud Plutarch. de gloria Athen. ἀροίας, ut notatum Meursio 3. 6. A. L. Ex hac oratione multa ad verbum transtulisse Dinarchum in proœmium suæ adversus Cleomedontem, notavit Porphyrius apud Euseb. Præpar. X. 3. Hermog. p. 128. 225. 336. 437. Fabr. B. G. T. I. in Dem. Casaubon. ad Ath. 2. 21. 14. Dionys. Halic. p. 277. T. II. ed. Hudson. ὀψοποιούμενος Pollux 6. 37. Suid. Ἀπαγε. H. Steph. Th. L. G. T. II. col. 376. 768.

De corona præfecturæ navalis. Salmas. de M. V. 24. Vales. ad Harpocr. p. 7. 177. Harpocr. v. Σύλας.

Contra Dionysodorum. Salmas. de M. V. 194. 195. 215. 357. 403. 504. 516. Phrynich. p. 104. Herald. p. 106. 108. Victor. V. L. p. 162. Pollux 2. 33. Maussac. p. 38. Vales. p. 52. 55. 137.

Hermog. 224. Duport. p. 322. Suidas ἀμφοτερόπλους, συνετιμήθη. τέως. H. Steph. Th. L. G. T. II. col. 172. Spanhem. ad Julian. p. 144.

C. Evergum. Salmas. de M. V. 100. 501. 557. 767. Petit. 365. 366. 488. 624. seq. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 1427. 869. Athen. p. 481. Valckenaer ad Ammon. p. 134. Not. Animadv. p. 13. 14. Pollux 8. 23. 30. Vales. p. 16. 29. 40. 42. 43. 45. 52. 54. 88. 109. 132. Kuhn ad Poll. T. II. p. 941. Herald. Animadv. ad Salm. p. 225. Casaub. ad Athen. 5. 10. Vales. 163. 165. Pollux 8. 14. not.

C. Lacriti exceptionem. Salm. de M. V. 21. 193. 209. 394. 424. 503. 504. 505. 754. 86. 506. 215. 721. Petit. 508. etc. Meurs. L. A. 3. 12. Valcken. Animadv. p. 112. Herald. p. 106. Victor. V. L. p. 84. Etymol. M. 151. 17. Meurs. de popul. Att. ξυπέτη. Vales. p. 48. 56. 83. 85. 98. 101. 117. 152. 177. Sarrau. Epist. p. 5. 17. Casaub. ad Athen. 2. 10. Duport. p. 406. Spanhem. ad Julian. p. 78. 140. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 1423. III. 1131.

C. Leocharem. Vales. ad Harp. 39. 41. 45. 93. 120. 149. περὶ κλήρου. Lucian. nov. edit. T. I. p. 162. a pr. Casaub. ad Athen. 7. 17. Petit. p. 446. Vales. 152. H. S. Th. L. G. T. II. col. 514. Lindenbrog. ad Phorm. Act. 1. sc. 2.

C. Macartatum. περὶ τοῦ Ἀγνίου κλήρου. Phot. MS. v. πρόσκλησις, male Suidas πρόκλησις. Vales. ad Excerpta Nicol. Damasc. p. not. 65. Petit. p. 423. 590. 624. 551. Meurs. L. A. 5. 1. 4. Valcken. ad Ammon. p. 78. sæpe 13. Vales. Emend. 4. 5. Herald. 86. Pollux 3. 28. Casaub. ad Theophr. Char. p. 116. Perizon. de lege Vocon. p. 128. sq. Meurs. in Oïon. Vales. 2. 15. 17. 18. 99. 137. 151. Isæi oratio de eadem causa. περὶ τοῦ Ἀγνίου κλήρου. Harpocr. v. ἐξεπρέμνιζον. v. Suid. in eadem voce. Suid. v. πρόσκλησις. Harpocr. v. Θῆτες. κλήσις. πρόπεμπτα. πρόσκλησις.

C. Nausimachum. v. Lysiæ fragmentum.

C. Nicostratum. Valcken. ad Ammon. p. 107. not. Animadv. p. 31. Casaub. ad Theophr. Character. p. 67. Vales. ad Harpocr. p. 10. 30. 52. 57. 60. 104. Inscribitur πρὸς Ἀμαθούσιον περὶ ἀνδραπόδων. v. inter orationes dubias. πρὸς Νικόστρατον περὶ ἀνδραπόδων ἀπὸ γραφῆς Ἀρεθουσίου. Hermog. p. 317. Suid. περιστοίχων. ἀρχαῖον. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 868. II. 431.

C. Olympiodorum. βλάβης. Leop. Em. 2. 3. Poll. 7. 179. 197. IX. 39. Etym. M. 355. 9. Vales. 10. 15. 41. 52. Duport. p. 326.

C. Onetorem. Euseb. Præp. Ev. p. 466. ed. Paris. Casaub. ad Athen. 8. ult. Vales. ad Harpocr. p. 19. 104. 163. Isæi est v. Liban. Suid. v. δοκιμασθείς. Harp. et Suid. v. Ὀνήτωρ.

C. Onetorem secunda. Maussac. p. 77.

C. Pantænetum. Meurs. A. L. 5. 30. Ammon. v. παῖδα Valcken.

p. 116. Animadv. Herald. p. 107. 212. 284. Pollux 2. 64. Etym. M. 717. 9. 359. 57. Vales. 21. 67. 68. 104. 122. Lindenbrog. ad Eunuch. act. 2. sc. 4. Suid. v. παρακαταβολή.

C. Phænippum. Salmas. de M. V. 653. Valcken. Animadv. ad Ammon. p. 22. Pollux. 4. 167. Maussac. p. 60. 78. Lucian. nov. ed. p. 143. T. I. 213. Vales. p. 114. 175. Suid. σημεία. H. Steph. Th. L. G. T. II. col. 150. Spanhem. ad Julian. p. 169.

Contra (vel adversus) Phormionem. Salmas. de M. V. 17. 20. 88. 195. 209. 309. 394. 395. 504. 516. 583. de Usur. 129. Meurs. L. A. 4. 28. 2. 15. A. A. 1. 2. Valckenaer. ad Ammon. 158. 64. Vales. Emend. 4. 2. 3. 4. Casaub. ad Theophr. p. 33. 113. Vales. p. 82. 153. 154. Ὑπὲρ Χρυσίππου. H. Steph. Th. L. G. T. I. col. 116. III. 999. ὑπὲρ Χρυσίππου πρὸς τὴν Φορμίωνος παραγραφὴν. Harpocr. v. ἐπιζέτους ἐορτ. ἔφεκτος. Spanhem. ad Julian. p. 78.

Pro Phormione. Meurs. A. L. IV. 28. Pollux 2. 124. Casaub. ad Ath. 2. 10. ad Theophr. Charact. p. 67. 117. Duport. p. 254. Maussac. ad Harp. p. 126. 44. Vales. 9. 10. 42. 53. Contra Apollodor. Plutarch. in vita Demosth. Αφης. Suid. it. χρησταὶ ἔθοι. Miscell. Obs. V. p. 187.

Contra Polyclem, περὶ τῆς ἐπιτροφηρχίας. Salmas. de M. V. 211. 219. Petit. p. 499. Valcken. ad Amm. p. 117. Victor. V. L. p. 5. Vales. p. 5. 7. 40. 83. 87. 117. 154. 175. 176. 177. Suid. ἐφίερον. Spanhem. ad Julian. p. 170.

Contra Spudiam. Priscian. col. 1180. 29. ὑπὲρ προικός. Herald. p. 107. Etym. M. 716. 52. Vales. p. 68. bis. Hermog. 224. 337. ὄρον Suid. item Νεμέσια et σκηνή. quorum in illo πρὸς Σπονδ. in hoc κατὰ Σπ. laudatur H. Steph. Th. L. G. T. III. col. 851.

C. Stephanum. Salmas. de M. V. 165. 168. 167. Petit. p. 407. 446. 166. Meurs. A. A. 1. 7. Ammon. καταχύματα. Herald. p. 100. 102. 105. Pollux 3. 84. not. 8. 30. Etymol. M. 448. 19. 788. 6. Maussac. p. 47. Vales. 15. 18. 97. 101. 106. 122. Hermog. 316. ἔχιν Schol. Aristoph. Vesp. 1427. H. Steph. Th. L. G. II. c. 689. 702. III. 119.

C. Stephanum secunda. Salmas. de M. V. 163. 418. 424. Meurs. A. L. 3. 24. 25. Petit. 267. 446. 535. 588. Herald. Observ. et emend. apud Otton. T. II. p. 1383. Vales. p. 15.

C. Timotheum. Salmas. de M. V. 390. 502. 503. 507. 560. 579. 639. 508. Meurs. A. L. 5. 19. Valcken. ad Ammon. p. 13. 70. Leopard. Emend. 11. 18. Vales. 4. 10. Scaliger de Emend. Temp. p. 63. Petit. de anno Attico c. 5. Vales. ad Harpocr. p. 4. 13. 19. 41. 59. 102. Dodwell de Cyclis diss. I. §. 11. Casaubon. ad Athen. XI. 11. Vales. 150. Spanhem. ad Julian. p. 166.

C. Zenothemin. Salmas. de M. V. 208. 357. 400. 426. 401. Valckenaer p. 80. Vict. V. L. p. 111. Vales. p. 54. 158. Dorville

ad Charit. p. 280. HSt. T. III. col. 849. Spanhem. ad Julian. p. 25. [In his desinebat hic index in schedis Taylora p. 421. sequebantur p. 424. istæc, ipsi soli scripta, nobis tamen etiam quodammodo futura non inutilia.] My own copy of Aldus' Edition with the Ven. Barocc. MSS. Ald. first entered into the Margin. MSS. Ald. entered in red ink. Ven. may be better had from the copy I bought at L. Oxford's sale. NB. To see what the Copy has of its own exclusive of the Ven. collation. [tum versus tres ciphris exarati] Collate the Felician edition with Lindenbrog. and Felic. MSS. The Paris and Manucian editions collated by correcting the proof-sheets by them after they have been corrected by Wolf. Paris. Lambinus correct first, entered in the margin. And the Various Lections to be found in the Scholia. To asterisk what is observable in the Schol. Manutius. Collated by correcting. See above MSS. Manut. If I would procure the Manut. or Felic. edit. advisable to enter Var. Lect. in the margin, in red ink, and the Lindenbrog. in black. Various Lections of Wolf's MSS. viz. Obsopæus. Aug. Ital. of my own Vindob. Harley. Locker. Harris. Voss. Laud. Gally. Askew. MSS. Ven. Barocc. Bodl. Cant. Lind. Codices nostri Æschinis Coisl. Regii Parisienses Locker. Bernard. Mead. Askew. Ed. Wolfii 1604. belongs to L. Granville the Venician collations in the marg. the Aldine copy in the Royal Library at Cambridge from the margin. The Hervagian edit. in folio the MSS. emendations in the margin. Bodl. NB. these MSS. emendations are of two sorts: 1. from some touches in a copy of this edition Bodley. Libr. Oxford. A. 2. 20. Art. Seld. 2. from a copy lent me by D. Bernard (but with a very ill grace) at that time Preb. at Westm. now Bishop of Derry in Ireland. Before you have done with the Ald. Edit. more to be consulted Ald. Ed. Gally or Altemps. Iterum Ald. Dr. Askew.

A p. 438. ad p. 449. perscripta erant nomina auctorum veterumque novorumque, quos, ad Dem. facientes, deceret excuti.

Pag. 452. Index auctorum emendatorum in edit. Demosth. Cantabrig. pertinet hic index tantum ad volumen tertium, et sic habet.

Athenæus. 179. 1. Antipho. 344. 2. Andocides. 449. Æschines. 517. 2. Clemens Alex. 69. 2. Dio Chrysost. 63. 2. Dionys. Halic. 168. 2. 240. 1. Digesta. 182. 2. Demosth. c. Aphob. 554. 2. Etymol. M. 244. 2. 523. 2. 618. 1. 621. 1. Harpocratio. 631. 1. 445. 2. 446. 1. 553. 1. 618. 1. Hesychius. 618. 1. Isidorus Pelusiotha sæpius. 167. 2. Thomas Magister. 662. 2. 355. 2. Moschopolus. 244. 2. Plutarchus. 179. 1. Jul. Pollux. 240. 2. 651. 2. Priscian. 652. 2. Suidas. 63. 1. 75. 2. 618. 1. Strabo. 68. 2.

Syrianus bis. 63. 2. Thucydides. 244. 2. Ejus Scholiastes. 75. 2. bis. Ulpianus. 653. 2. bis. Xenopho. 72. 2.

P. 455. Auctores ab Ulpiano in scholiis ad Demosth. laudati juxta paginas edit. Paris. Æschines 131. ter. 132. 230. contra Timarch. 253. Æsculapius 25. Alexander 74. et ad Leptin. Andocides 60. Antipho 14. bis. Aristophanes 26. 57. 58. 62. 127. Aristoteles 57. Arrianus 56. D. Basilius 10. Crates 56. Demosthenes 1. 14. Philippicæ 59. 127. 151. 217. 262. Olynth. secunda 88. tertia 100. de Haloneso 82. oratio septima, quæ est eadem juxta computum Ulpiani, 74. de r. Cherrho. 81. 96. 119. oratio octava, quæ illi est eadem, 74. pro Diopithe, eadem. 77. 85. decima, quæ est Philippica quarta, 74. Philippica quinta, quæ juxta ejus distributionem nulla est, nisi sit ea, quæ sequitur, 74. Ad Philippi epistolam 148. Pro Megalopolitis 98. contra Æschinem h. e. ἐν τῇ περὶ παραπρ. 96. Pro Ctesiphonte 36. 56. 58. 63. Pro Corona 127. 218. 219. ter. 222. 235. 241. adv. Leptinem 120. c. Midiam 98. 196. 227. 251. c. Aristocrat. 133. 196. 252. c. Timocrat. 210. Diodorus 25. Diodorus περιφέρων (f. παραφέρων) τὰ Ἑλληνικόν 155. Dionysius Halic. 35. Dioscorus (f. Diocorus) 74. Epiphanius 54. 133. Euphorus (f. Ephorus) 137. Euripides 31. Genethlius 133. 143. 195. 232. Hermogenes 29. 48. 54. 213. 221. 222. bis. Herodotus 386. (credo 61.) Hesiodus 252. Homerus 7. bis. 25. 33. 131. 143. 254. innominatus 223. Hyperides 14. Isæus 14. Isocrates 14. ter. 28. 29. bis. 35. 37. 87. 299. in Panegy. 59. 244. Læurgus 60. Lysias 14. Menander comicus 127. ejus factum egregium in gratiam Demosthenis. Menander Sophista 194. Philochorus 28. Plato 15. 127. 195. 206. 219. in Euthyphrone 158. Solonis Elegi 254. Theopompus 12. Thucydides 1. 8. 40. 41. 46. 56. 58. 59. 61. 62. 103. quater. 117. 138. 195. 199. in libro secundo 25. Solo (f. Zeno) ὁ πολυζήρῳλλητος 74. Auctor incertus 61. ὁ τὰς Θεατρικὰς ἱστορίας συγγράψας 253. Attici 20. οἱ ἀρχαῖοι 40. comici 127. Grammatici 15. Historici 127. Historia Philippica 43. Proverbia 147. S. S. ἄπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός, 56.

Demosthenis orationes deperditæ, dubiæ, falso inscriptæ, opera supposititia, fragmenta. Orationes Dem. γνήσιοι 65. Phot. Cod. 265. Rutilius Lupus. Index Plutarchi. T. XII. B. G. Fabric. Meursii Bibl. Attica apud Gron. T. X. Oratio secunda in Aristogit. ὑπολογία τῶν ἰώρων, μὴ ἐκδοῦναι Ἀρπαλον, κατὰ Νεαίρας, περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν improbantur a Dionys. Halic. περὶ Δημοτ. εἰν. juxta fin. ab aliis, or. funebris, amatoria, de Haloneso, c. Theocrinem, c. Onetorem ἐξούλης.

1. περὶ Ἀγρίον. Est ea contra Macartatum. 2. περὶ τῶν ἀειλοῶν. f. ἀτελειῶν. Est ea adv. Leptin. 3. contra Alexandrum. Maussac.

p. 27. 4. πρὸς Ἀμαθούσιον περὶ ἀνδραπόδων. Plutarch. p. 201. v. Ind. ad Plutarch. Opera in Fabr. B. G. T. XII. oratio est πρὸς Νικόστρατον v. Harpocr. v. ἀπογραφή. 5. contra Apollodorum. Plut. in V. Dem. Est ea pro Phormione. 6. κατ' Ἀριστοτέλους. Syrianus in Hermog. Meurs. in Bibl. Attica. 7. περὶ τῶν ἀρπαλείων χρημάτων. Isidor. Epist. IV. 205. eadem videtur ἀπολογία τῶν δώρων et περὶ χρυσείου ad Ammæum fine, Anticle Archonte Olymp. 113. 3. 8. περὶ τοῦ μὴ ἐκδοῦναι Ἀρπαλον. Dionys. Halic. π. Δημ. δειν. fine. 9. πρὸς Ἀρτιάδαζον. Priscian. l. XVIII. col. 1197. 22. 10. περὶ τῶν ἀτελειῶν. Est contra vel adv. Leptinem. 11. πρὸς Διόδωρον. Suid. v. συνετιμώθη et συντιμηθῆναι. lege πρὸς Διονυσόδωρον. 12. ὑπὲρ Διοπειθους. Schol. ad Philipp. quartam bis. oratio est de rebus Cherrhonesi. 13. ἀπολογία τῶν δώρων. Dionys. Halic. π. Δημ. δεινότη. fine, habita Olymp. 113. 3. Dionys. Ep. ad Ammæum fine. eadem fortasse, quæ de pecuniis Harpalicis. 14. περὶ ἐπιτριραρχήματος. Suid. v. ἐφίερον. Ea est contra Polyclem. Vales. ad Harpocr. p. 154. 15. περὶ τῆς ἐξούλης λόγος. Harpocr. v. Ὀνήτωρ.* 16. πρὸς Ζηρόβιον. Harpocr. v. ἰδίαν. 17. contra Theoridem Plutarch. in vita Demosth.† 18. πρὸς Κριτίαν περὶ τοῦ ἐνεπισκήματος. Harpocr. v. ἐνεπίσκημμα. 19. κατὰ Μέδοντος. Pollux 8. 6. Harpocr. v. Δεκατεύειν. Vales. p. 38. v. Lysiae fragmenta. 20. contra Mnesibulum. Athen. Exstat contra Evergum. 21. Pausaniæ encomium. Dionys. Halicarn. 22. πρὸς Περικλέα. Priscian. l. 17. col. 1089. 48. 23. ὑπὲρ προικός. Priscian. p. 1180. 29. Hodie contra Spudiam. 24. ἐν τῷ ὑπὲρ ῥητόρων λόγῳ. Suidas v. ἄμα. 25. pro Satyro tutelæ contra Charidemum. Phot. cod. 265. Demostheni abjudicat. Callimachus Dinarchi esse mavult. alii Lysiae. 26. περὶ συμμάχων. Suid. v. τίμημα. fort. περὶ τῶν συμμοσιῶν. 27. κατὰ Τιμάρχον. Ita Lexicographi, ita Ulpianus in Schol. contr. Midiam ed. Paris. p. 330. n. 71. Forte contra Timocratem, aut fort. Æschinis c. T. vide similem errorem H. Stephani in ora Æschinis. (π. παραπρεσβ. credo.) 28. κατὰ Φρόνωνος προαγωγείας Schol. Hermog. p. 245. 264. 29. πρὸς Χαρίδημον. (v. tit. 25.)‡ 30. περὶ χρυσείου. Athen. l. 13. p. 293. et 592. forte de pecuniis Harpalicis. 31. ὑπὲρ Χρυσίππου. Harpocr. ἐπιζητ. ἑορτ. et ἔφεκτος, contra Phormionem est. v. Vales. ad Harpocr. p. 83. 33. περὶ χρυσοῦ. Athen. p. 641. § 34. ὑπὲρ χωρίου βλάβης. Priscian. col. 1095. 2. contra Calliclem est.||

* Exstat, contra Onetorem.

† Exstat, contra Theocrinem.

‡ Videtur Aristocratea esse.

§ Videtur eadem cum or. περὶ χρυσοῦ esse.

|| Adde orationem pro Ctesippo, commemoratam a Dinarcho p. 104. 19. ed. Steph. [et a Plutarch. Vit. Dem.] quæ est eadem cum Leptinea.

Two copies of Demosthenes. vide Nos sæpiuscule ad edit. Paris. Lambini in ultimo tomo. Contra Aphob. I. n. 15. εἰς ὀγδοήκοντα μῶν ἄξια. One εἰς π. μῶν, another π. μῶν. π. παραπρ. n. 298. ἀρχαία et δημώδης v. π. παραπρ. n. 415. ἡ ἀρχαία. σχ. Mid. 168. ἡ δημώδης. σχ. Mid. 246. Editio, quæ ultima, ex binis conflata C. Aphob. I. n. 14. 15. c. Aphob. ψευδομάρτ. n. 11. c. Onetor. I. n. 11. Schol. Olynth. 2. n. 24. de corona p. 139. ed. Paris. et p. 145. N. 108. et 109. locus spectabilis. And so we came by two sorts of Scholia. Nos ad Midianam n. 268. ed. Paris. [v. supra p. 709.]

Adv. Callipp. n. 9. 1. philipp. var. lect. n. 11. 12. 18.

Στίχοι. πέντε ἢ ἑξ μυριάδας στίχων ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς καταλελοιπότες Dionys. Halic. περὶ δειν. Δημ. fine. Omnino Barth. Advers. LIV. 21. 22. l. 2. §. 1. cod. de vet. jur. enuel. Gothofr. ad loc. l. 2. pr. eod. l. 3. §. 1. cod. Marmor Sanduic. p. 29. Montfaucon. Palæogr. l. 1. c. 4. p. 30. Nepos in Epaminonda, Lambin. ad locum, Isidor. 5. 4. Casaubon. ad Athen. VI. 10. Salmas. proleg. ad Solin. Contar. Lect. Subsec. 1. 8. Menag. ad Laert. 1. 7. p. 33. Sarrau. Ep. p. 230. Stryck, Præcogn. Jurispr. Mill. Præf. N. T. it. H. Steph. Parmenidis στιχοποιία vel στίχοι Plutarch. p. 28. fine. Nemo cum Prophetas versibus viderit—quam distinximus. Hieronym. præf. ad Esaiam. Ciceron. Tuscul. MS. στιχρῶς in bibliotheca regis Christianissimi. Salmas. proleg. ad Solin. Actor. Apostol. MS. codex στιχρῶς descriptus et editus a T. Hearne. Uno hoc volumine vitam—ante nos explicarunt. Corn. Nep. Epam. Solebant antiqui numerum versuum seu στίχων ad fin. cod. notare. Herodianus de numero not. Κράντωρ κατέλιπεν ὑπομνήματα εἰς μυριάδας στίχων τρεῖς Diog. Laert. 4. 24. Menage ad locum, γίνονται αἱ πᾶσαι μυριάδες στίχων τέτταρες καὶ τετταράκοντα πρὸς τοῖς πεντακισχιλίοις, καὶ διακοσίοις ἑβδομήκοντα. Idem 5. 27. scil. 445. 275. Zo-roaster's Works are said to contain two millions of verses. Plin. III. 1. Hieron. Catal. Script. eccles. Idem Ep. 124. ad Damas. et præf. adversus Daniel. Theopompus's 15. myriads στίχων Phot. cod. 226.

Titulum proximum *Acta Philippi* pæne eadem tenentem, quæ Schottus in serie prætorum Atheniensium etc. jam tradiderat, præterii, aut partim meo indici rerum memorabilium ætate Demosthenis gestarum intexui. Pari modo præterii titulum *Postphilippica*, ut parum ad rem nostram facientem, et ultra primum Alexandrei regni biennium non procedentem. Præterii item titulum, *Miscellanea*, farraginem ita inconditam et permixtam, ut ne Taylorus ipse quidem eam potuisset in ordinem redigere. videtur rudimentum quoddam indicis græcitatibus demosthenicæ esse. alia pertinent ad vitam, interpretationes, etc. Demosthenis, quibus omnibus idem jam aliis locis convenientioribus usus est. Sequitur in Taylorig schedis titulus,

Contents of the V. Tome, editionis puta, ab ipso institutæ. quem titulum jam supra retuli. tum titulus Period of LXXX. years. ubi pene nihil egit aliud, quam ut nomina ederet auctorum, qui res ætati Philippi et Demosthenis æquales et suppres literarum monumentis consignarunt. multo plurima de Theopompo collegit, pauciora de Clitarcho, Marsya, Diylo, Duride, *one book in Diodorus assigned for this purpose*, Satyro Peripatetico, Philochori Atticis, Callisthene, Ephoro. indicavit auctores a Scholiasta ad Æschinem laudatos, tum locos Suidæ, ubi de vita Demosthenis quædam afferuntur. p. 770. *two French Lives of Philip of Macedon*. Charles de l'Ecluse *Life of Philip Toureill*. Rollin. *L'Education de Philippe*. Pletho. p. 771. Scriptores vitæ Demosthenis. Plutarchus in vita Dem. et in vitis x oratorum. Dionys. Halic. Libanius ad Montium, Libanius de Demosthene MS. Collegii Caii Cantabrig. Libanii *Apologia Dem. Sophist*. Photius in vitis x. oratorum. Zosimus et Anonymus e bibliotheca regis Christianissimi v. Fabr. B. G. T. III. p. 15. Lucianus. Suidas ter. Eudocia. Fabricius B. Gr. Ulpianus. v. Schol. ad Timocr. n. 213. ed. Lutet. Schotti vitæ Aristotelis et Demosthenis comparatæ Aug. Vindel. 1603. 4. *Old Lives of Dem. perused by Dionys. Halic. from whence he compiled his Life*. Idem ad Ammæum. Leonard Bruno Aretinus. Brodæi *Miscell.* IV. 26. A p. 775. ad p. 945. contexuit vitam Demosthenis, quam verbatim reddam, tametsi multa jam a Schotto et aliis tradita sunt eadem; ut calumniam occupem querentium, me pæne nihil usum esse schedis Taylori, in quibus profecto non multum reperi, quod dignum esset edi. Sic ergo habet illa Demosthenis Vita a Taylora collecta.

1. Nascitur Olymp. 99. 4. Prætor Demophilus. Dionysius ad Ammæum. Zosimus. vitæ Schotti. Olymp. 98. 4. Plutarch. in X. oratoribus. Ita fere Photius in Bibliotheca. Palmerius cum Petito. Hunc calculum defendit Petitus ad *Leges Atticas* p. 266. ed. Wessel. Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἐγενήθη τρίτῳ ἔτει μετ' Ἀριστοτέλην. Anon. Recens. Olymp. ἐγενήθη ἔτει πρότερον τῆς ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος. Dionys. Halic. ad Ammæum. Ita etiam Sigonius de Atheniensium temporibus. v. Meurs. *Lect. Att.* III. 25. Nos ad orationem Midianam. Olymp. 98. 4. Schol. Ulp. 99. 4. v. p. 347. ed. Paris. Midiana 15. annos post Stratonem et tutores. Ergo. Thema natalicium Demosthenis Firmicus I. 6. Demosthenes, qui abline annos prope tercentum fuit. Cicero de *Divin.* II. 280. annis ante excessum Ciceronis obiit Demosthenes. Dionys. Halic. *Epist. ad Ammæum*, vel nascitur ante natum. quod perinde erit. [si nempe neuter ætatem ultra annum sexagesimum produxit.] Ulysses et Nestor, quorum ætas mille fere et ducentis annis seculum nostrum antecedit. Vos autem Demosthenem et Hyperidem percipitis, quos satis constat Philippi et Alexandri temporibus floruisse, ita tamen ut

utrique superstites essent. Ex quo apparet, non multo plures, quam CCC. annos interesse inter nostram et Demosthenis ætatem. Tacitus de oratoribus. Gellius XV. 28. et XVII. 21. ubi sic ait. Postea Macedo Alexander, pleraque parte orientali subacta, cum annos regnasset undecim, obiit mortis diem. Neque ita multo post Aristoteles philosophus, et post aliquanto Demosthenes vita defuncti sunt.

2. Pater Demosthenes, ex numero τῶν καλῶν κἀγαθῶν. Plutarchus ex Theopompo. ἀνὴρ ἐλεούθετος Æschines in Ctesiph. Tzetzes Chil. VI. c. 37. v. Somnium Luciani c. 7. p. 9. ed. Amst. in 8vo. trierarchus Lucian. Encomio Dem. Trierarchus etiam Demosthenes filius v. Ulpian. ad Philipp. A. Τίμημα τριηραρχικὸν conditio Athenis optima et honestissima. Lucian. Encom. Μαχαροποιός. Plutarch. Brodæus Miscell. IV. 26. Lucian. Rhetor. præcept. Marcian. Capella l. 5. Philolog. Æschin. π. παραπρεσβ. Noster contra Aphobum. Suidas. Valer. III. 4. Quem pater ardentis massæ fuligine lippus A carbone et forcipibus gladiosque parante Incude et luteo Vulcano ad rhetora misit. Juvenal. Sat. X. v. veteres interpretes. Præterea quidquid latiaribus indere libris prisca ætas studuit, totum percurrere suetus. Mantua quas acies pelagique pericula lusit, Smyrnæas imitata tubas; quamcunque loquendi Arpinas dat consul opem, sine fraude locutus Fabro progenitus. spreto cui patre polita Eloquiis plus lingua fuit. Sidenius Carm. 2. Non isto potior fuisset olim, Qui Pandioniam movebat arte Orator caveam tumultuosus, Seu luscum raperetur in Philippum, Causam seu Ctesiphontis actitaret, Vir semper popularitate crescens, Et justo residens in arce fandi, Qui fabro genitore procreatus, Oris maluit expolire limam. Thomas Scholasticus Anthol. IV. 31. epigr. 3. ῥήτορσιν φιλέω Christodori in Dem. καὶ πατριῶν Anthol. Quam matrem Euripides, aut quem patrem Demosthenes habuerit, ipsorum quoque seculo ignotum fuit. alterius autem matrem olera, alterius patrem cultellos venditasse, omnium pæne doctorum literæ loquantur. [Et hanc ipsam ob causam decebat te, Taylore, operæ parcere, ineptæ, inutili, et miseræ, testimonia congerendi de re in vulgus nota, de qua nemo dubitat. et quæ si testimoniis debebat approbari, poterat unius Dem. oratoris testimonium sufficere. Et tamen rideor, traducor, jejunitatis accusor, qui pinguitudinem istam puitosam fastidiam, et persona mea indignam ducam, libenter putidis magistellis relinquens, quibus si fatuam industriam detrahas ineptias concervandi, nihil ingenii superest.] Sed quid aut illius tragica, aut hujus oratoria vi clarius? Valerius Max. III. 4. Phocio τοῖς ὀκοποιῶν πατρὸς Glaucipp. — εἰρηκῶς — κατὰ — τὴν ἐν σγένειαν παρήκεν. Athenians all of trade, — the Spartans of none. — The popular error of baseness of birth among the Athenians from the father's pro-

fession,—that error very ancient. Paul a tentmaker,—similarity of Jewish and Athenian customs.—Lysias kept a warehouse.—Timarchus a weaver, a shoemaker.

3. Mater Cleobula, filia Gylonis. Gylo Ponti oppidum Nymphæum hostibus prodidisse dicitur. Inde exsul et in Scythiam profectus, uxorem barbaram in matrimonium duxit, ex eaque duas filias suscepit. quæ nubiles Athenas missæ cum ingenti dote, altera Philochari, NB. altera Demostheni nubebat. Nos et Gronov. ad Suid. v. Γύλων. Toureill T. II. p. 476. Dos matris quinquaginta minæ. Noster c. Aphobum I. ἀνδραποδῶδης καὶ μονογονὸς ἐστιγμένος αὐτόμολος, Æschines. 38. 26. ed. Stephani. *Demosthenes of Scythian parentage* Suidas. Æsch. c. Ctesiph. Scythia impurus. Dinarchus. Γύλων οὗτος αἰτίαν ἔχων ἐπὶ τῇ τοῦ Νυμφαίου τοῦ ἐν Πόντῳ προδοσίᾳ ἔφυγεν. ἐλθὼν δ' εἰς Σκυδίαν, ἔγημε. δύο δ' ἔχων θυγατέρας, ἔπεμψεν εἰς τὴν πατρίδα, ὧν τὴν μὲν μίαν ἔγημε Φιλοχάρης, τὴν δ' ἑτέραν Κλεόβουλος. Suidas. Who is this Cleobulus? Meursius Lect. Att. VI. 29. legit Δημοχάρης. Δημοχάρης ἔχων ἀδελφὴν τῆς ἐμῆς μητρὸς, θυγατέρα δὲ Γύλωνος. Dem. c. Aphobum 2. Nos ad Æschinem p. 60. ed. Steph. Demochares, Demosthenis consobrinus. Athenæus. Demo Pæniensis Demochares or. c. Næeram. nota varias lectiones. Μητρὸς πατὴρ τοῦ ῥήτορος ἦν Κεραμεύς τις Γύλων. Tzetzes Chil. VI. c. 37. ubi vulgo Γλύκων. Æschines c. Ctesiph. Γύλων ἐκ Κεραμείων. Demosthenes cum ei quidam objecisset, matre Scythia natum esse, non miraris igitur, quod Scythia matre barbara natus, tam bonus et clemens evaserim? Rutil. Lupus de fig. sentent. 1. 2. Timothei dictum scitissimum. Quid si evigilassem? Omnino Plutarch. præcept. polit. p. 390. ed. græcæ Basil. ubi ἀπαντήσεις ἀντεπιστρέφουσαι.

4. Domo Παιανιεύς. In tribu Pandiónia Pæania superior et inferior. Spon. Harpocr. Meurs. de populis att. in Παιαν. Lucian. Brodæus. Miscell. V. 5. Ascon. Pedian. act. 2. in Verr. Cic. IX. Philipp. ubi Ser. Sulpicius Q. F. Lemonia Rufus. v. Adversaria Nostra. Did. Covarruvia var. Resolut. 1. 4. P. Manut. ad Cicer. VIII. Famil. 30. Onufr. Panu. ΠΥΛΙΜ. Wesseling Marmor Sandvic. Ἀριστοκλῆς Ἀριστοκλέους Οἰῆθεν. Claudius C. F. Palatina Cicero 4. in Verr. Ascon. ad loc. Q. Verrem Romilia. Cicer. 2. in Verr. Ascon. M. Mucium M. F. Galeria Felicem Plin. VII. 48. φυλή. δῆμος. δήμαρχος. Tribus. curia. curio. Curio legitimis tunc Fornacalia verbis Maximus indicit, nec sacra stata facit. Ovid. Fast. 2. Marmor Britannicum. Jovi O. M. Tanaro T. Clupius Galer. Præsens Guna. etc. v. Maittaire Marmora Oxon. Galeria tribus. Gruter. 343. 3. Reines. VIII. Fabrett. p. 338. Beger Spicil. Ant. p. 111. Præsens Marmor Oxon. 180. See Horsley. [Tædet pigetque istæc talia transscribere, tam trivialia, tam aliena. Si

volebas exempla coacervare nominum Romanorum, cum quibus tribus quoque una fuisset annotata, poteras ex indicibus Gruteri, Reinesii, Fabretti, Muratorii, aliorum centenas paginas implere. At cui bono? tum si *ἔῃμος* curiæ, non tribui Romanæ respondet, quid attinebat morem Atticum cum Romano componere? Attici nunquam tribus nomen addebant viri nomini, sed solummodo curiæ. contra Romani nunquam curiæ, sed semper tribus.]

5. Δημοσθένης Δημοσθένους. Lect. Lys. c. 5. N. [id est Noster, seu Demosthenes] c. Bæotum Ἰππώνυκος Καλλίου. Fabric. Biblioth. Antiq. p. 597. At enim multi Lesbionici sunt. nisi nomen patris dices, non monstrare possum istos homines, quos tu quæritas. Plaut. Trinum. item Menæchm. prolog. Nos ad marmor Sandvicense. Corsin. dissert. V. N. contra Bæotum de nomine.

6. Noms de Guerre. Βάταλος. Harpocr. Plutarch. Clemens 3. Pædag. 3. Photius Bibl. p. 816. Libanius. Phavorinus. Brodæus Miscell. I. 20. Æsch. c. Timarch. p. 56. 58. ed. novæ [Taylorianæ puta] Schol. ad loc. it. c. Ctesiph. et π. παραπρ. Dem. pro corona. Suidas in Βάταλος. Etymol. M. Schol. Hermog. p. 408. Βάταλον φλόγαν ἔστιν ὄνομα αὐλητοῦ. Ulpian. ad π. στεφ. n. 321. ed. Paris. Quia Noster gracilis et imbecillis. Battalus, tibicen τῶν κατεργῶτων. Fabula Antiphanis. Plutarch. Antiphanes αὐλητῆς memoratur ab Athenæo. Battalus poeta mollis et protervus. Βάκηλος pro castrato et asiatico gallo, apud Phrynich. Βάτταλος membrum obscænum Plutarch. Adversaria Nostra. Lucian. adv. Indoctum. Athenienses γυναικώδεις et eviratos Batalos ab obscæno quodam tibicine et histrione, cui nomen Batalus, qui primus sandaliis et muliebribus vestimentis in scenam prodiit. Galli retinent illud nomen et vocant *Bateleux*. Suid. v. Βαταλίζισθαι. Lysias c. Agorat. *Vere Pertinax*. See Upton on Shakspeare. Timæus Epitimæus. Diod. Sic. Notæ ad Midianam. Aristoph. Av. v. Vitam Lycurgi. de Laide v. etiam vitam Demosthenis. Vere Pertinax v. Salmas. ad Inscript. Regillæ. Erato Apollon. Rhod. initio libri 3. Σαφῶς Σιῆρῶ καὶ φέρουσα τοῦτομα Sophocles apud Aristotel. Rhetor. 2. 23. Pentheus. Ajax, Analecta T. I. p. 6. See the names of the Ladies in the 13. of *Athenæus*. Dem. contra Neæram Στροβύλη, νυνὶ ἐὲ Φανώ. So a certain courtesan was called *Clepsydra* for a particular reason, of which see *Athenæus*. Aristides cognomine Justus, Phocio Bonus. Cornel. Nep. Nos ad Lysiam de Lysitheo. Carolus ad Gellium. Imbrex Tegula. v. Adversaria Nostra. Demosthenes etiam Vertumnus appellabatur a Diodoro. v. Indicem Wolf in v. *Diodorus*. Proteus a Dionysio. Quare? v. Schol. ad Midianam p. 350. ed. Paris. Noster ποικίλος Scholiastæ Hermogenis. v. Fabr. B. G. Malala. Κοινοστός. νυκτερίς. Nos ad Midianam.

7. Pueritia et adolescentia. Meminit pueritiæ suæ orator loco

quodam, ostendens, se solitum convenientia discendi loca frequentare, et ea habuisse, quæ opus sunt homini turpe nihil propter inopiam facturo. Schottus ad Olymp. CI. 1. Ol. CI. 2. moritur Demosthenes pater, relicto filio septem, filia quinque annorum. N. c. Aphob. Plut. Phot. Soror memoratur in Midiana. Sub tutela for 10 years N. c. Aph. 1. Tutores Aphobus, Therippides Pæaniensis.

Demo	Demosthenes pater	Soror
Demopho tutor	Demosthenes ὁ πᾶνν.	
		Aphobus tutor.

D. c. Aphob. n. 6. Nos ad Æschin. p. 60. ed. St. Demo frater Demosthenis superioris. N. c. Aph. II. 22. Therippides amicitia a pueris juncta. Therippidæ legatur 70. minarum ususfructus, donec Demosthenes filius hereditatem capesseret. Demophonti desponsata filia quinquennis ac dotis nomine duo talenta data. Aphobo, ut Cleobulam uxorem duceret, 80. minas reliquit, addito præterea, ut ædibus et supellectile domestica uteretur, usque ad virilem filii ætatem. Frequens hoc Athenis. v. or. pro Phormione passim. infra ad D. mortem. Ex sorore Demosthenis et Lachete Leuconensi natus Demochares, vir et armis strenuus, et eloquentia nemini inferior. Suid. Athen. l. 5. Diog. Laert. in Zenone Plutarch. de placit. philos. Ælian. V. H. 3. 7. Demochares etiam quidam, itidem Leuconensis, duxit in matrimonium amitam Demosthenis, Gylonis filiam. de Democharete v. Leop. Emend. XIV. 19. Ælian. V. H. 8. 12. Valesii Excerpta Polyb. p. 10. not. Maussac. not. ad Harpocr. p. 197. et Vales. not. ad has notas, p. 295. Cicero in Bruto, II. de Oratore. §. 95. ed. Delph. Δημοχάρης, ὁ Δημοσθένους τοῦ ῥήτορος ἀνεψιός, ἐν τῇ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν. Athen. l. 6. p. 127. Cognati, affines. Nos ad Æsch. p. 60. ed. St. Not. MS. Δημοχάρης ὁ Λευκονοεὺς, ὁ τὴν τηξίδα τὴν ἐμὴν ἔχων. Dem. c. Aphobum l. n. 21. Δημοχάρης, ἔχων ἀδελφὴν τῆς ἐμῆς μητρὸς, θυγατέρα δὲ Γύλωνος. N. c. Aph. II. 4. Tzetzes Chil. VI. 50. Demomeles Tzetzes Chil. VI. 376. Demomeles. Demonis filius, N. c. Aphob. l. n. 16. Ita f. Demophontis frater τοῦ ἐπιτρόπου. v. contra Neeram. Demo Pæaniensis, Demochares. Demomeles Παιανιεύς, ἀνεψιός. Hunc ἐγράψατο apud Areopagitas Noster Æsch. c. Ctesiph. Harpocr. in Παιανιεύς. v. Maussac. ad Harp. p. 235. Vales. ad II. p. 85. 4. Nos ad edit. H. Steph. Æschinis contra Ctesiph. [Quæ in Taylori exemplari Æschinis Stephanici ad me misso reperi, ea omnia edidi. Quæ non reperi, edere non potui.]

8. Census. Domi in drachmis 3000. drachm. Supellex, calices, vasa aurea, vestes, mundus muliebris 10000. dr. argenti 80. minæ. Ad summam 14. talenta N. c. Aphob. XV. talentis μικρὸν ἀπέλιπεν. Plutarch.

3000 dr. = 30 min. = $\frac{1}{2}$ tal.
 10000 dr. = 100 min. = 1 tal. 40. min.
 80 min.

180 min. [voluit 210 minæ scribere] Summa 3 tal.
 $\frac{1}{2}$. [Imo vero 3. tal. et 50. minæ]
 Multa desiderantur.

[3 talenta cum dimidio non profecto æquivalent 14. talentis. desunt utique multa. Sed cur tu omittis, quæ Demosthenes enumeraverat? Constat ratio Demostheni sua, tua tibi non potest constare.] οἱ παλαιόπλουτοι Lysias. Ἀπαίδευτος μαθημάτων προσηκόντων ἐλευθέρω, quod mater propter imbecillitatem corporis et tutores propter rem negligenter administratam ad pædagogos non miserunt. Plutarch.

9. Platonem audivit. Cicero 1. de oratore. 1. Offic. princ. Conf. Dionys. Halic. et Epistol. Demosth. Ulpian. ad Olynth. 2. n. 31. ad π. παραπρ. n. 75. et 124. Amm. Marcell. 30. Olympiodorus MS. apud Lambec. Comm. Bibl. Cæs. L. VII. p. 127. Alcinous apud P. Victor. Var. Lect. 26. 4. Laert. 3. 46. 2. 108. Quintil. p. 1062. et 1091. ed. Burm. Apulei. Apolog. Quintil. seu Tacitus de sui Seculi oratoribus. Diog. Laert. in Platone. Lucian. in Dem. Encom. Colum. in princ. Lectitavisse Platonem studiose, audivisse etiam Demosthenes dicitur, idque apparet ex genere et gravitate verborum. Dicit etiam in quadam epistola hoc ipse de sese. Cicero de claris orator. Quod idem de Demosthene existimari potest, cujus ex epistolis intelligi licet, quam frequens fuerit Platonis auditor. Cic. in Oratore. An id dicit Cicero ob colorem orationis demosthenicæ, an quod in Epistolis id testimonium reperitur? Ἐπεὶ καὶ ὁ Πλάτων ἀπεδίδωκε τῆς ἑαυτοῦ διατριβῆς τὸν Δημοσθένην, ὡς Δημοκρίτην. Schol. ad Aristotelis Rhetor. 1. 3. p. 51. Demosthenes Platonis discipulus, Gellius 3. 13. Demosthenes Platonem audivit, ut ei mos erat. Gell. 3. 13. uti emendat Gu. Ranchinus Var. Lect. 1. 3. apud Ottonem Thes. I. R. Tomo 5. Hermippus hoc scriptum reliquit Demosthenem admodum adolescentem ventitare in Academiam, Platonemque audire solitum. Gell. 3. 15. de Hermippo v. Plut. in Demosth. Huic respondebat, non se negare Demosthenem summam prudentiam, summamque vim habuisse dicendi. Sed, sive hoc ille ingenio potuisset, sive, id quod constaret, Platonis studiosus fuisset, non quid ille potuisset, sed quid isti docerent, esse quærendum. Cic. 1. de oratore. Genus fortasse sunt secuti, non idem, quod Demosthenes, aut Plato, quamquam et ii ipsi inter se dissimiles fuerunt. Quintil. 9. 4. Demosthenem principem omnium Græciæ oratorum dedisse operam Platoni tradunt. Quintil. 12. 2. Non illud iurjurandum per cæsos in Marathone ac Salamine

propugnatores reip. satis manifesto docet præceptorem ejus Platonem fuisse? Quintil. 12. 10. Demosthenes in Epistolis. Equidem et Platonem existimo, si genus id dicendi forense tractare voluisset, gravissime et copiosissime potuisset dicere, et Demosthenem, si illa, quæ a Platone didicerat, tenuisset, et pronuntiare voluisset, ornate splendideque facere potuisset. Eodemque modo de Aristotele et Isocrate judico, quorum uterque suo studio delectatus, contempsit alterum. Cicero de Offic. Eubulidem dialecticum audivit Demosthenes. Phot. cod. 265. Laertius in Euclide, ubi versus comici de Demosthene. Ἐπὶ τοῦτῳ δὲ [scil. pravo accentu] πολλάκις ἐθορυβήθη, σχολάσας δ' Εὐβουλίδῃ, τῷ διαλεκτικῷ Μιλησίῳ, ἐπανωρθώσατο πάντα. Plutarch. in Vit. X. orator. Demosthenem vero, primarium in dicendo artificem, quis est qui non sciat semper ante speculum, quasi causas meditatam? Ita ille summus orator, cum a Platone philosopho facundiam hausisset, ab Ebulide dialectico argumentationes didicisset, novissimam pronuntiandi congruentiam ab speculo petivit. Apulei. Apolog. p. 425. Audivit etiam Aristotelem, Theophrastum, Xenocratem Lucian. Encom. Dem. At illi [primus et ultimus] ætate fere suppare. Theophrastus forte junior. Unde enata suspicio non levis, eum librum non esse fœtum Luciani genuinum. Nam Xenocrates Speusippo Olymp. CX. 2. et Theophrastus Aristoteli Olymp. CXIV. 3. successit.

10. Callistratus et causa de Oropo. Callistratus Aphidnæus. Edit. Dem. T. III. p. 578. [edit. nostræ Lips. 301. 18. aut 436. 13.] Plutarch. Pausan. in Atticis, A. Gellius III. 13. et 15. Ulpianus ad Timocr. n. 213. ed. Paris. Dem. de Corona. Æschines. Xenophon. Cornel. Nepos XV. 6. Suidas Ὠρωπία χώρα. Lucian. Nos ad Midianam. Gellius III. 13. 15. de Callistrato et Demosthene Academiam relinquente. ex Hermippo. Barton ad Plutarch. C. Neæram n. 39. et 67. ed. Lutet. Omnino Ammian. Marcell. 1. 30. et Vales. ad loc. Callistratus est ille a Lycurgo memoratus, si fides Valesio ad Marc. l. c.

11. Inde ad Rhetoricam se contulit et Isæum audivit. Harpocr. v. Ἰσαῖος. Vales. ad loc. Dionysius de Isæo et ad Ammæum. ἐπὶ δραχμαῖς μυρίαῖς. Phot. cod. 253. Plut. in Isæo. Quamquam Isocrates tum docebat, vel quia decem minas persolvere non potuit (*the very same sum*) vel quia Isæi dictionem præferebat. Plutarch. in vita. [Ego equidem interesse aliquid puto inter χιλίας et μυρίας δραχμάς.] Nos ad Lysiam de Aristophanis bonis. Ἰσαῖος πρῶτος σχηματίζειν ἤρξατο καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν, ὃ μάλιστα μεμύηται Δημοσθένης. Plut. in Isæo. Zosimus. Thucyd. εἰς τὸ πολιτικόν. Isæus junior. Juvenal. Sat. X. Plin. Ep.

12. Isocratem audivit. Schol. ad Timocratem. Dionys. H. ad

Ammæum. Phot. Plut. in Isocr. Schol. ad Hermog. Schol. ad Androt. p. 239. Cicero de orat. II. §. 94. edit. Delph. Rivalship between him and Isocrates' School. Schol. ad Androt. et ad Timocrat. Isocratis et Alcidasantis τέχνας a Callia Syracusano et aliis clam accepit. Hermippus ex Ctesibio apud Plutarch. Adjungit Suidas, Zoili et Polycratis. Audivit Zoilum. Memoires de l'Academie des Inscriptions T. VIII. p. 181. Isocratis Schola. Cicero. Fabric. in Isocrate. Alcidasas Cic. 1. Tuscul. Dionys. Halic. ad Ammæum. Plutarch. Philippus Macedo Demosthenem militi, Isocratem pugili comparavit. Dion. in Isæo. Liban. in Dem. Plutarch. Suid. Phot. in biblioth. p. 204. et 804. Cleochares Smyrleanus Demosthenem militi, Isocratem athletæ comparavit. Phot. p. 204. ex Theopompo. v. Schott. ad Olymp. CX. 3. Fabr. B. G. T. IX. p. 435. Qui Photio est Cleophanes Myrleanus. idem Straboni aliisque est Cleochares Smyrleanus. παραγγελμάτων τεχνικῶν συγγραφεῖς Dionys. ad Ammæum. ἀλλὰ καὶ ἑτέρας τινὰς εἰσαγωγάς. Idem ibid.

13. *Learns action of the players.* Tam diligenter apud Aristonicum hypocritem studuit, ut — Quintil. XI. 3. p. 998. ed. Burm. Phot. cod. 265. Aristonicus historicus, Serv. ad Æn. III. 334. f. Aristonicus histrionicus. Q. [id est quære.] Polus Chariclis Suniensis, et Satyrus Theogitonis, Marathonius, histriones. Lucian. Necyomant. T. I. p. 336. Neoptolemus hypocrita Plutarch. in Dem. Nos ad orat. de pace, Leopard. Emend. IX. 15.

14. Μελέται. Studium. Dionys. Halic. π. συνθέσεως. Lucian. Plutarch. Liban. Cicero de Orat. 1. 61. Balbus, literam caninam pronuntiare non potuit; perfecit, ut nemo planius pronuntiaret Cic. 1. de Orat. §. 260. ed. Delph. Valer. Max. VIII. 7. Omnino Plut. in vita, et d. X. or. Laert. in Euclide. Quod ille [Demosthenes] in una litera fecit exprimenda, ut a cane ῥω disceret, tu in me criminaris, quare homo ab homine Hebræas literas didicerim. Hieronym. Apolog. adv. Rufin. l. 1. τὸ ῥω καταρρήγορευόμενον Plut. gr. Basil. p. 389. Multi etiam naturæ vitium meditatione atque exercitatione sustulerunt, ut Demosthenem scribit Phaleareus, cum Rho dicere nequiret, exercitatione fecisse, ut planissime diceret. Cicero II. de Divin. A. Gellius de Cræsi filio. *Dr. Mede of Christ's College pref. to Terentianus Maurus.* Erasmus de blæsis. Camden in Leicestershire. Ἰσχυρόφωρος. Conjectis in os calculis inambulans et ascensu ingrediens arduo. Cicero I. de Oratore Valer. Max. VIII. 7. Quintil. XI. 3. Plutarch. Phot. ἰσχυρόφωροι qui? Hippocrates. Galen. Aristoteles problem. Hesych. Mercur. Var. Lect. VI. 4. In quo [Demosthene] tantum studium fuisse, tantusque labor dicitur — ascensu ingrediens arduo. Cicero I. de Orat. Ad litus declamare solitus. Propter quæ idem ille tantus amator secreti Demosthenes in litore, in quod se maximo

cum sono fluctus illideret, meditans, consuescebat concionum fremitus non expavescere. Quintil. X. 3. Cicero V. de Fin. Valer. Max. VIII. 7. Plutarch. Solitudo. Demosthenes melius, qui se in locum, ex quo nulla exaudiri vox, nihilque prospici posset, recondebatur, ne aliud agere mentem cogerent oculi. Quintil. X. 3. Plutarch. Liban. Suid. Phot. p. 803. Ὑδροπότης. Lucian. Liban. Philipp. 2. π. παραπρεσβ. Athen. p. 44. lib. 2. p. m. 22. Decem panis unciae diurnae, et aquae tertia sextarii pars. His anima magis trahitur, quam sustentatur. Qui cibis et potus juxta inclytum oratorem Demosthenem, non vires tribuit, sed mortem prohibet. Hieronym. Comm. in quartum caput Danielis. [Locus a re proposita alienissimus.] Servius ad Æn. III. 14. v. Brodæum. Quem tres caliculi [lege cauliculi], selibra farris, Racemi duo, tegula sub una Ad summam prope nutriunt senectam. Bibaculus de Valerio Catone apud Non Marcell. εἰς ἡμέραν ἐκάστην κοτύλας δύο κριθῶν λαμβάνοντες, καὶ μίαν ὕδατος. diarium Atheniensium in Sicilia captorum et ad lapidicinas (sic) detrusorum. Plutarch. in Niciae fine v. Gothofr. ad XII. tab. p. 199. Thucyd. VII. ult. [Quid hæc ad Demosthenem?] Servius Demosthenem abstemium fuisse refert, ob idque acrioris naturæ. Πυθέας φησίν. Ἀλλὰ τοὺς νῦν δημιουργοὺς ὁρᾶτε, Δημοσθένην καὶ Δημάδην, ὡς ἐναντίως τοῖς βίοις διακίνται. ὁ μὲν γὰρ ὕδροποτῶν καὶ μεριμνῶν τὰς νύκτας, ὡς φασιν. ὁ δὲ πορνοβοσκῶν καὶ μεθύσκόμενος κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην, προγάστωρ ἡμῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀνακυκλεῖται. Athen. l. 2. Demadis dictum ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πρὸς ὕδωρ λέγοιεν, τὸν Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδωρ γράφειν Lucian. Encom. facete et acute. λέγειν πρὸς ὕδωρ Davis. ad Ciceron. Tuscul. D. p. 164. id est ad l. 2. caput postremum. Cum Demade risit Philocrates Dem. p. 216. C. et p. 301. A. ed. Wolf. Humerorum vitium correxit appenso e laquearibus gladio. Plutarch. Liban. Jactantur et humeri. quod vitium Demosthenes ita dicitur emendasse, ut cum in angusto quodam pulpito stans diceret, hasta humero dependens immineret, ut si calore dicendi vitare id excidisset, offensione illa commoneretur. Quintil. XI. 3. Speculum. Plutarch. Apuleius. Decor quoque a gestu atque motu venit. ideoque Demosthenes grande quoddam intuens speculum, componere actionem solebat. Quintil. XI. 3. Vigiliæ. Dolere quoties antelucana opificum victus esset industria. Cicero IV. Tuscul. Interrogatus, πῶς τῆς ῥητορικῆς περιεγέρου; πλεον ἔφη ἔλαιον οἶνον κατανήσας. Stobæus Serm. 29. ex Aristotelis Chriis. Diomedes grammaticus. Quodsi proponat nobis aliquis, quare dictum Demosthenis, plus olei quam vini expendisse, dicitur et omnes opifices nocturnis semper vigiliis prævenisse. Hieronym. Apol. adv. Rufin. l. 1. Πυθέα δὲ ὁ κρότος τῶν δημοσθενικῶν λόγων ἀπόζειν ἐφαίνετο

τοῦ νυκτερινοῦ λόχου. Lucian. Encom. §. 15. Scomma etiam istud Pythææ conservatur in Plutarchi compar. Demosth. cum Cicerone, in præceptis pol. et in Apophthegm. item in Libanio. Ælian. V. H. 7. 7. Stobæi serm. 26. Niceph. Greg. Hist. Byz. p. 211. l. 8. Lactant. V. 2. Ad furem. Scio me lucerna utentem tibi esse molestum. Plutarch. p. 390. ed. gr. Basil. Stob. serm. 29. p. 201. Fur ille vocatus χαλκός. unde et illud subjecit quoque. Vos, cives, ne miremini furta, cum fures habeamus Chalcos et parietes luteos. Plutarch. in vita. Leopard. Emend. XII. 14. XIII. 15.

15. Memoria. Thucydidem octies sua manu descripsit. Lucian. adv. indoctum. T. II. p. 380. Agathias l. 2. extremo p. 66. ed. Paris. Suidas in Σταγειρίτης. decies Turneb. Advers. XXVII. 22. septies Robert. Titius Adsert. IV. 5. Cren. Animadv. Philolog. l. p. 75. Thucydidem devoravit Agath. Smyrn. l. 2. de Chosroe. Ὅτι ποτε καεῖσθης τῆς βιβλιοθήκης ἐν Ἀθήναις καὶ συγκαεισῶν τῶν ἱστοριῶν Θουκυλίδου, αὐτὸν μόνον ἀπομνημονεύσαι πασῶν, καὶ οὕτω μεταγραφῆναι ποιῆσαι. Arsen. Monemb. Episc. in Apophthegm. Marcellus [f. Marcellinus] descripsit Thucydidem octies. Naudæus de bibliotheca. *Hence perhaps the Story of Demosthenes' doing so. Strength of Memory.* Adversaria nostra. Brown's Clerum. Bayle in Hadrian. et Dr. T. Fuller. Plin. Ep. VI. II. Tzetzes Chil. l. c. 11. Cicero l. Tuscul. Mureti Var. Lect. Salmasii reminiscencia incredibilis. v. Vitam ejus. H. Grotii. v. Borremansii var. lect. apud Cren. Animadv. Philolog. et histor. P. I. p. 1. Cyneas Thessalus, Demosthenis assecla et auditor tanta vi memoriæ excelsit, ut missus a Pyrrho, Epirotarum rege, Romam legatus de pace, uno die Senatorum omnium nomina sine nomenclatore recitaret. Plutarch. in Pyrrho, Cic. I. Tusc. Memorat Suidas Nonnum quendam (auctorem metaphraseos Evangelii D. Ioannis intelligit. Bonifac. XV. 6. Historiæ Ludiciæ) sexies Demosthenem devorasse totum. ἐκμαθόντα ἑξάκις ὅλον τὸν Δημοσθένην, μηδὲ διαῖραι τὸ στόμα δύνασθαι πρὸς γε λόγων ἐπιεικῶν σύνδεσιν. Anonymi vita Demosth. ex bibl. regis Christianissimi. Hadr. Junius Animad. I. 4. Memorat Suidas e Damascio, Sallustium quendam orationes Dem. δημοσίους memoriæ mandasse. Sallustius cum Thucydide Demosthenem sibi imitandum proposuit. Quintil. X. 1. Seneca IX. Controv. 1. Schottus ad Senecæ rhetor. controvers. Sallustius æmulus Demosthenis Gellius 2. 27. Sallustius auctor apud Phot. Bibl. p. 570. Damascii Excerpta apud Phot. cod. 242. Damasc. in vita Isidori Suidas. Fabric. B. G. T. I. p. 870. 871. Gellius de Sertorio.

16. Noster Thucydidis æmulus. Dionys. Halic. passim. Ulpianus præf. Scholiorum Dem. Olynth. 2. Ἄλλ' οἶμαι γὰρ μὲν σκοπεῖ — Thucyd. l. 3. orat. Cleonis. εἴωθε δὲ τῶν πόλεων. quam etiam γρώ-

μην illustrandam sibi putavit Clemens Alex. poetarum græcorum versibus, I. 5. Stromat. σχῆμα ὁμοτικὸν mutuo sumtum a Thucydide Clem. Alex.

Olymp. CIV. 1. anno ætatis Dem. 17. prætor Timocrates. Dionys. ad Ammæum ait hoc anno decimum septimum ætatis annum ingressum fuisse. annos natus septem patrem amisit. decem annos in tutela fuit. c. Aphob. I. II. III. c. Onetorem I. II. actiones tutelæ ἐπιτροπικοὶ λόγοι. Schotti parallelæ ad h. a. *Gets what he could.* N. c. Midiam. Plutarch. in vita. *Gets but little.* N. c. Midiam. *Gets the better and remits the penalty.* Isidor. Epist. Plut. de X. orat. Stephanus, testis Demosthenis, falsi testimonii accusatus a Demosthene defenditur in tertia contra Aphobum. Stephanus quidam, poeta comicus, a Demosthene civitate donatus. Auctor anonymus præfat. ad Aristophanem. Demosthenes agit hanc causam *μειρακύλλιον ὧν κομιδῇ.* c. Midiam. v. Petit. LL. AA. de ætate Dem. Hujus actionis usu dicendi audaciam consecutus. Ob morum asperitatem et ferociam in hac causa, dictus Ἀργάς. Suid. Plut. Æsch. c. Ctesiph. ἐκ παίδων ἀπαλλαττόμενος etc. "Αγραν legit Lambinus ad Horat. Od. II. 19. v. Brod. Miscell. I. 20. Maussac. p. 83. Maussaci Lectionum II. 15. caput erat de scommatibus Æschinis et Demosthenis. v. eum ad Harpocr. Ἀργάς. v. Hesych. serpens. Plutarch. Nicander. Homerus. Ἀργάς poeta. Plutarch.

Factus trierarchus circa Olymp. CVI. 2. v. Ulpian. ad 1. Philipp. vel potius Olymp. CV. 3. nam id contigit in bello Euboico, res autem Euboicæ circa istam Olympiadem. v. Schott. ad Ol. CV. 3. Dem. or. c. Midiam et Aristocr. p. 403. ed. Paris. sed quære quis eam causam egerit. v. Nos ad edit. Parisin. [nihil ibi reperi scriptum.] Epulum tribui præbuit. Panathenæa instruxit. Populo triremem dedit. or. c. Midiam. Cherrhones. de Corona. Æsch. c. Ctesiph. Thrasylochus frater Midia. or. c. Mid. c. Aphobum. Liban. in argum. Philipp. de Antidosi. Antidosis argum. ad Lysia. or. IV. Pylagoras Æsch. c. Ctesiph. de isto magistratu Schol. ineditus ad Philostrati Iconas, item Suidas et Harpocr. van Dale. q. Corsin. In hoc magistratu pecuniis ab Amphissensibus corruptus. Æsch. c. Ctesiph.

Olymp. CVI. 2. æt. Dem. 27. Callistratus prætor. Demosthenes foro se dedit et publicas causas tractare cœpit. sc. c. Androtionem, et Timocratem, adv. Leptinem. q. *Dionysius owns but the first and the last.* Argumenta nostra. Gell. XV. 28. Dionys. ad Ammæum, ait Callistrato prætore æt. Dem. 25. rescribere 26. aut 27. Plutarchus eum ait tres orationes, Androt. Timocr. et Aristocr. scripsisse anno 27. vel 28. advers. Leptinem anno æt. 24. Phot.

Olymp. CVI. 3. æt. Dem. 28. Prætor Diotimus. Diodor. et Dion. H. fort. Δημόνικος ὁ φλυεύς. Dem. de corona. De classibus.

περὶ συμμοριῶν, prima, quam habuit, concio. Dion. H. Rectius inscriberetur περὶ βασιλικῶν, ut Dionys. Halic. et Dem. de Rhodiorum libertate. Bellum Phocense sive sacrum Olymp. CVI. 2. Eo tempore nondum ad remp. accessit. de corona. Ad populum primum verba faciens, risu excipitur et tumultu, ob insolentiam pronuntiationis, vocis imbecillitatem, linguæ ἀσάφειαν. Plutarch. in Vita. *His bad accent.* νεωτερίζων etc. Ἀσκληπίον pro Ἀσκληπίον. Plut. de X. orat. novam pronuntiationem affectans ab Athen. exagitur. Cic. in oratore. Προσελθὼν πάλιν εἰς τὰς ἐκκλησίας, νεωτερικῶς τινα λέγων, διεσύρετο, ὥς κωμωδεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' Ἀντιφάνους καὶ Τιμοκλέους. Plutarch. obviam factus quidam, qui Periclem audivisset, ait Demostheni contigisse orationem Pericleæ similem. nihil ergo desperandum. Similiter evenit, ut Euripides Timotheum συριπτόμενον ἐπὶ τῇ καινοτομίᾳ, καὶ παρανομεῖν εἰς τὴν μουσικὴν δοκοῦντα, θάρρειν ἐκέλευσεν ὥς ὀλίγου χρόνου τὸ θάνατον ὑπ' αὐτῷ γενησόμενον. Plut. an seni etc. Mœror inde et tristitia. Confirmatur ab Eunomo et Satyro. Eunomus quis? Satyrus et Andronicus, histriones. Satyrus Theogitonis, Marathonius histrio. Lucian. Necyom. T. I. p. 336. Satyri histrionis filiæ captivæ. Dem. π. παραπρ. Schott. ad Olymp. CVIII. 1. Andronicus. Ideoque ipse tam diligenter apud Andronicum histrionem studuit, ut — Quintil. XI. 3. Cicero et Roscius. Satyrus histrio recitat quædam Sophoclis et Euripidis, ὥσθ' ὅλως ἑτέραν Δημοσθένει φανῆναι. Actionis vis. Cic. III. de oratore. Ex quo satis significavit. in Orat. Quintil. II. ult. Phot. p. 803. Bibl. Val. Max. VIII. 10. quidnam esset in dicendo efficacissimum respondit ἡ ὑπόκρισις. — quid si ipsum audissetis. — in Demosthene magna pars Demosthenis abest, quod legitur potius, quam auditur. Rhetor nobilissimus cum interrogatus est, quid ei primum videretur in eloquentiæ præceptis observari oportere, pronuntiationem dicitur respondisse. Cum quæreretur, quid secundo, eandem pronuntiationem. quid tertio, nihil aliud, quam pronuntiationem dixisse. August. ep. 56. ad Dioscurum. *Something of this said of Lysias in Plutarch.* Isocrat. or. ad Philippum. Dionys. de stylo dicendi Dem. Demosthenicum, quod ter primum ille volebat. Auson. comm. profess. Burdgal. Sine hac [actione] summus orator esse in numero nullo potest, mediocris hac instructus summos sæpe superare. Huic primas dedisse Demosthenes dicitur, cum rogaretur, quid in dicendo esset Primum, huic secundas, huic tertias. Cic. III. de oratore, et de claris. orator. Si quidem et Demosthenes, quid esset in toto dicendi opere primum interrogatus, pronuntiationi palmam dedit, eidemque secundum ac tertium locum, donec ab eo quæri desineret, ut eam videri posset, non præcipuam, sed solam judicasse. Quintil. XI. 3. *where see more.* Memoriam pronuntiatio sequetur,

res, ut Demostheni videtur, inter oratoria officia vel prima, vel sola. Aurel. Augustin. Princip. rhetor. oratio Demosthenis ad Pericleam accedens. ὁμολογεῖ ζηλοῦν τὸν περιφανῶς δεινότατον γεγονότα λέγειν Περικλέα. Hermog. π. δειν. ζηλωτῆς τῆς τοῦ Περικλέους πολιτείας. Plut. de Educat. Περικλῆς ἠΰχετο πρὸ τοῦ δημηγορεῖν — ἐσκεμμένος. Plut. præcept. polit. Post hæc, ut forte recte, addit Plutarchus exercitationes improbas, subterraneum conclave, rasum semi caput, etc.

Olymp. CVI. 4. æt. Dem. 29. c. *Timocratem*. Dionys. ad Ammæum. Plutarch. eodem anno, quo Androtiana, sc. biennio antecum quo consentire videtur Gellius. *De rep. ordinanda*. nempe post orationem de classibus, quam primam habuit, et ante Philippicas. Φιλιππικῶν προγενέστερος. Ulpian. ad orat. init.

Olymp. CVII. 1. æt. Dem. 30. Prætor Aristodemus. *Philippica prima*. Ita Dionysius, Ulpianus, Suidas, et Harpocr. hanc post Olynthiacas collocant, et quartam Philippicam numerant. C. *Aristocratem*, Plutarchus quadriennio ante habitam esse contendit.

CVII. 2. *de Rhodiorum libertate*.

CVII. 2. Prætor Callimachus. æt. Dem. 33. Olynthiaca I. II. et III.

Philippica II. = Olynth. II.

Philippica III. = Olynth. III.

Philippica IV. = Olynth. I.

Dionys. ad Ammæum. Libanius in argum. Aristid. or. 1. de Societate. Plutarchus in X. Rhet. anno Dem. 37. habitas vult. Nos Dionysium sequimur. Nam Philippus Olynthios Olymp. CVIII. 1. evertit. Photius in Bibl. p. 802. anno Dem. 38. habitas esse vult. Schottus. Error Photii et Plutarchi, quod ætat. Dem. una tota Olympiade ante alias notant, scil. natum eum fuisse contendunt Olymp. XCVIII. 4. Refragatur his concionibus Demades, qui Olynthios non esse juvandos pronunciat. Suidas. Res Olynthiacæ circa hoc tempus. Sicut Olympiadis centesimæ septimæ anno quarto (Codi. tertio male) quum rex Philippus Græciam quateret Plin. 11. 27. Philochorus l. 6. Atticorum Dionys. ad Ammæum. Cephisodotus σπουδαζοντος Χάρητος εὐθύνας δοῦναι τῶν περὶ τὸν ὄλυνθιακὸν πόλεμον ἡγανάκει φάσκων εἰς πνίγμα τὸν δῆμον ἀγαγόντα, τὰς εὐθύνας πειρᾶσθαι εὐδόναι οὕτως. Aristotel. Rhetor. III. et ex eo Dionys. ad Ammæum. Ex Philochoro 6. atticor. juxta Dionys. Halic. Callimachus Περγασῆθεν [archon.] Athenienses auxiliantur Olynthiis a Philippo obsessis, sc. πελτ. 2,000. nav. 30. cum Charete, ἃς καὶ συνεπλήρωσαν. deinde societas cum Olynthiis tertio inita.

Demosthenes Choragus. C. *Midiam*. post hæc uxorem duxit. nam probabile est cum, cum Midianam egit, uxorem non habuisse. liberos non habuit certe. Ambivit Chabriæ viduam, Ctesippi matrem.

Plutarch. Suid. Inde causa Leptinea habita in gratiam Ctesippi. Eam duxit. Suid. Non eam, sed Samiam quandam ex Demetrio Magnesio in Synonymis. Plin. Binos liberos ex honesta matrona, Heliodori cujusdam filia, suscepit, et post se reliquit. Wolf. Uxor Demosthenis se Cnosioni cuidam stuprandam præbuit Athen. p. 539. Æschin. π. παρατρ. Paulo aliter Tzetzes Chiliad.

Olymp. CVIII. 1. æt. Dem. 34. Prætor Theophilus juxta Dionys. Plato obiit, Philippus Olynthum cepit. Dionys. Halic. et diruit. Plutarch. de discrim. adul. et amici.

CVIII. 2. æt. Dem. 35. prætor Themistocles. συνθῆκαι Φιλίππῳ πρὸς Ἀθηναίους ἐγένοντο περὶ φιλίας καὶ συμμαχίας. 7 years. Dionys. ad Amm. *Philippica* V. ἃ μὲν ἡμεῖς — περὶ τῆς φυλακῆς τῶν νησιωτῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεων. Dion. Demosthenes ad Philippum iterum legatus. Coram Philippo obmutuit. Æsch. Gellius 8, 8.

CVIII. 3. æt. Dem. 36. prætor Archias juxta Dionys. *Philippica sexta*, sive περὶ εἰρήνης.

Olymp. CIX. 1. æt. Dem. 38. prætor Lyciscus. *Philippica septima*, hodie secunda. ὅταν, ὧ ἄνδρες.

CIX. 2. æt. Dem. 39. *Philippica octava*, seu de Haloneso, ordine vulgato septima. et περὶ παραπρεσβείας.

CIX. 3. *Philippica nona*, seu de Cherrhoneso: ἔδει, ὧ ἄνδρες. *Philippica decima*, vulgo nona: πολλῶν, ὧ ἄνδρες.

CIX. 4. *Philippica undecima*, vulgo quarta: καὶ σπονδαῖα.

Olymp. CX. 1. *Philippica duodecima*, vulgo ad Philippi epistolam. finitæ induciæ septem annorum, Philippo et Atheniensibus se mutuo accusantibus. See Philochorus apud Dionys. Philippus Perinthum obsidet. cætera.

CX. 2. Ad bellum festinant. Philippus ad Elateam. cætera.

CX. 3. Pugna ad Chæroneam. prima die Metagitnionis. Plut. in Camillo. Dinarchus or. de Harpal. ait eum cum 7 talentis ex urbe profugisse, cum audisset Philippum in Atticam venturum. In ea pugna Dem. abjecto scuto fugit. Diod. Sic. Plutarch. in Vita et Apophthegm. Lacon. Aristotel. II. Rhetor. Horat. od. II. 8. Schott. ad Senec. Rhet. Alciat. in Parerg. Æsch. c. Ctesiph. Dinarch. de pec. Harpal. Dem. in Chersones. Ἀνὴρ ὁ φεύγων καὶ πάλιν μαχίσσεται. Gellius 17. 21. Plut. Marcian. Capella 5. de N. Ph. Tertullianus de fuga in persecutione. Clypeum inscripserat Ἀγαθῇ τύχῃ. Plut. Phot. Cum a tergo hostis instaret, et chlamys rubo adhæsisset, præne vivus captus est. capi enim malebat, quam interfici, clamabatque ζώγει. In adversa ista fortuna adversarii dicam scribebant. absolvit omni suspicione populus et constanter in honore habuit. Schottus. Dem. pro Corona. Tunc decreta quamplurima ex Scio scripsit, quibus amicorum nomina, fortunam suam detesta-

tus, inscripsit. Plut. Post pugnam ad Cheroneam (ante pugnam, Plut.) muros civitatis centum minis, pecunia sua refecit. Phot. Ctesiphontis decretum de homine coronando. Olim a multis coronatur. Dem. pro corona. Diondes intercessit. Æschines Ctesiphontem in judicium adduxit. Judicium vero commissum est Olymp. CXII. 3. Σιτῶνης eligitur Dem. pro Corona. *Laudatio funebris.* ad Thucydidem et Platoniam conformata, et hujus exemplo Tullius Sulpicium Philippica nona laudavit.

Olymp. CXI. 1. obtruncatur Philippus. Demosthenis lætitia, somnium, etc. Æsch. c. Ctesiph.

CXI. 2. Demosth. movet ad defectionem. ad Attalum in Asia literas mittit, ad arma incitans contra Alexandrum, quem puerum et Margitem appellat. Plut. Dem. pro Ctes. Maussac. ad Harpocr. p. 214. Alexander adventu suo Græciam percellit. Pœnitet Athenienses, qui legatos ad Al. mittunt. ex iis Dem. Cithærone domum revertitur, sive quod, quem offendisset, metueret, sive βασιλικῷ χρυσίῳ corruptus. Alexander legatis liberaliter humaneque respondens, Athenienses metu liberat. Diod. Sic. Paul. Oros. Pœnitet Attalum. Epistolam Demosthenis ad Alex. mittit. Interficitur Alexandri 2. jussu ab Hecatæo. D. Thebanos, qui c. A. conspirabant, auxiliandos suadet. Thebæ eversæ. Tzetz. Chil. VII. 404. Alexander sibi tradi postulat decem oratores. Diod. Sic. XVII. 15. Mauss. ad Harpocr. p. 55. octo, secundum Idomenem et Durin apud Plutarch. in vita Dem. hos scil. Polyeuctum, Ephialten, Lycurgum, Myroclum, Damonem, Callisthenem, Charidemum, Demosthenem. decem juxta Suidam v. Ἀντίπατρος, qui tamen undecim commemorat, scil. Polyeuctus, Ephialtes, Lycurgus, Patrocles, Diotimus, Cassander, Charidemus, Demosthenes, Hyperides, Thrasylus, Chares. Fabula de Ovibus. Plut. Mercatoris specimen. Idem. Phocion obtrectator, id est cum Nepote, ὁ ἀντιπολιτευόμενος, molliem oratoris exprobat, quod pro salute communi mori dubitaret. Demadis decretum. 5 talentis a Demosthene acceptis, omnes servandos censuit, missis ad Al. legatis, qui pro iis deprecarentur, et promitterent eos ex legibus patriæ, si quid commeruissent, pœnas daturus. Probata sententia. Exoratus Alexander.

Olymp. CXII. 3. æt. Dem. 53. *De Corona.* Æschines quintam partem suffragiorum non tulit. victus Rhodum secessit. History of Æschines after his defeat σχ. MS. ad or. π. παραπρ. Demosthenes equo prosequitur. Æschines comprehendi se ratus, obtecta facie procidit. Ibi consolatus alter, talentum dedit (alii μυριάς ἀπτακᾶς) tum Æsch. nonne merito gemo, cum talem urbem desero, in qua tales habeo inimicos, quales alibi amicos non invenero. Plut. in Vita Dem. in X. orat. Hellad. apud Phot. p. 804. 873. Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ μετὰ τὸ Ἀθηναίους αὐτοῦ καταψηφίσασθαι, Δημοσθένους αὐτῷ

μυρίας ἄττικὰς πέμψαντος, καὶ γενναίως τὴν περίστασιν φέρειν παρακαλοῦντος, καὶ πῶς, ἔφη, δύναμαι μὴ λυπεῖσθαι τοιαύτης πατρίδος ἐκβαλλόμενος, ἐν ᾗ οἱ ἀδικηθέντες καὶ προσωφελοῦσι τοὺς ἀδικοῦντας. Anton. et Max. serm. VIII. fin. Hoc dictum alii Demostheni tribuunt in fuga. Æschines Rhodi scholam aperuit. Scholæ Rhodiacæ. Plut. Suid. in Phot. in Dem. p. 804. Maximus Gnomologus. Hunc exsilio delegerat locum. Quintil. XII. 10. The founder of the Rhodian idea, Aliquid gentis, aliquid auctoris, between Attic and Asiatic. Ibid. omnino. Suam orationem Rhodiis legit, postridie demosthenicam. τί δὲ εἰ αὐτοῦ τοῦ Θηριίου. Plin. II. Ep. 3. et IV. 5. Cicer. III. de orator. Plin. VII. 30. Valer. Max. VIII. 10. p. 397. Philostrat. Phot. in Æschine, Quintil. XI. 3. σχ. Scalig. ad π. παραπρ. Hieron. I. 2. Ep. 2. select. Phot. p. 29. ed. Hoeschel. Plut. in X. rhetor. dissimulat orationem Dem. ab Æschine fuisse recitatam. To take our leave of Æschines. Olymp. CXIV. 1. concessit Samum, et non diu post obiit anno æt. 75. Fabric. Vit. Æsch.

Olymp. CXIII. 2. æt. Dem. 55. Harpalus, relictus satrapa Babylonis, dum Alexander in Indiam profectus, ejus reditu desperato voluptatibus et luxuriæ se tradit. Reverso autem Harpalus sibi metuens, convasatis quinque talentorum millibus (incredibile dictu) Athenas venit. Decretum Demosthenis de Harpalo non recipiendo. Harpalus in Cretam navigat. Interficitur Philoxenus Macedo. Ejus literæ ad Athen. de pecuniis Harpalicis. Nihil in iis de Demosthene, tametsi erat Alexandro et Philoxeno infestissimus. Pausanias. Calix regius. πόσον ἄγει; ἄξει σοι 20 talenta. Non Angina, sed Argentina. Aliter Gellius XI. 9. v. et XI. 10. Non audietis eum, qui poculum habet? Plut. Cum Polus histrio dixisset, si biduo talentum agendo lucratum fuisse, at ego, inquit, unico die tacendo talenta quinque. Plut. X. Rhet. Gellius ait Aristodemus, non Polus. Aristodemum histrionem tragicum, maximis de rebus pacis ac belli legatum ad Philippum Athenienses sæpe miserunt. Cicero fragm. libri 4. de Rep. Dem. et Æsch. π. παραπρ. Gellius XI. 9. ad Milesiorum causam, in qua Dem. quinque talentis silentium suum vendidit. ex Critolao Hist. non ad hanc Harpalicam quæestionem refert, et proximo etiam capite Demadi tribuit ex oratione C. Gracchi, qua legem Aufeiam dissuasit. Dinarchi in Dem. oratio de pecuniis Harpalicis. Athenienses veriti ne pecuniæ rationem reddere tenerentur, domos oratorum perscrutantur. Demosthenes plebiscitum scribit, ut Arcopagitæ ea de re quererent, et affines culpæ punirent. Hyperides, Pytheas, Menesæchmus, Himææus, Proclus quinque accusatores de pecuniis Harp. Phot. in Dem. et Hyperide. Patroclus, non Proclus, Plut. de X. orat. Demosthenes damnatus a concilio Arcopagitico. Lis quinquaginta talentis aestimata. In carcerem conjectus, partim ob pudorem cri-

minis, partim ob valetudinis infirmitatem, salutem fuga consulit. [Sic claris literis inveni exaratum.] nonnullis consciis, nonnullis fugam adjuvantibus. Prosecuti cives. Viaticum. Æ. an D. dictum: qui possim non graviter ferre etc. O domina Minerva — tribus bestiis, Noctua, Dracone et Populo. Goltzii Numismata των Αθηνα. lege Ἀθηναίων. Exsul. Pausan. Corinth. p. 148. Exsilium tulit animo imbecillo. Ægina et Træzene sedens Atticam sæpe lacrymans inspectabat. Eos, qui visebant, absterruit a rep. Si propositis duabus viis etc. Plutarch. Stob. serm. 43. Ad senatum literas scribit reditum postulans. Plutarch. in Vita et de X. or. et π. δυσωπίας. Pausan. Corinth. Diod. Sic. Dionys. Halic. Dinarch. adv. Dem. Phot. p. 803. Hellad. p. 873. Athen. l. 6. Aliter Gellius XI. 9. ex Critolao. *Demosthenis Epistolæ*.

CXIII. 3. æt. D. 56. Bellum Lamiacum. Pausan. p. 415. Meurs. Att. Lect. IV. 4.

Olymp. CXIV. 1. æt. D. 57. Mors Alexandri. quot annos regnavit, vixit, genus mortis. Schottus. Res Demosthenis præclare gestæ. Lucian. Enc. D. Plutarch. Apophth. p. 17. Leopard. Emend. XV. 9. Imago ejus Piræi. Pausan. Meurs. in Piræeo c. 7. obsidet Antipatrum Lamiæ. In bello Lamiaco, cum Antipater intra Lamiam a Græcis conclusus esset, Demosthenes dixit, non eandem sibi esse sententiam, ac Atheniensibus, qui ob hunc lætum nuncium sacrificabant. Novi enim, inquit, Græcos stadium pugnare et scire et posse, Dolichon autem non item. Plut. in X. orat. simile Phocionis Plut. Præcept. Polit. p. 388. fin. Demotionis, Areopagitarum principis, filia virgo, audito sponsi Leosthenis interitu, qui bellum Lamiacum concitarat, se interfecit asserens, quamquam intacta esset corpore, tamen, si alterum accipere cogeretur, quasi secundum acciperet, cum priori mente nupsisset. Hieronym. adv. Jovinian. l. 1. Pytheas et Callimedo Carabus. Hortantur græcas civitates hinc legati Antipatri, inde Athenienses. Demosthenes tum exsul resistit Pythæ. Pytho Byzantius rhetor. πολλῶ ῥέοντι — Dem. ipse. Plut. in v. Dem. Sextus Empir. p. 297. ed. Fabr. Tzetz. Chil. VI. 38. Olear. ad Philostr. p. 283. Voss. de Nat. Rhetor. p. 81. Ælian. V. H. XIV. 28. Phot. cod. 241. Demetr. Phaler. c. 80. et 286. Lac Asininum. Decretum de Demosthene reducendo. Ἐπεὶ Demo Πρæaniensis. Missa triremi revocatur. Effusa turba excipitur. Præclarior reditus, quam Alcibiadis, quia populus sponte revocavit. Mulcta districtus. Elusa lex. Jovis Σωτήρος ara. Munus Dem. locatum L. talentis, quanti scil. ei lis fuerat æstimata. Plut. Phot. Reditus Demosthenis. Justin. XIII. 5. Diod. Sic. reddiisse ait anno proximo.

CXIV. 3. æt. Dem. 59. Obiit, eodem anno quo Aristoteles. Laert. V. 10. in Aristot. NB. anno proximo Menander fabulam do-

cuit primam. moritur Aristoteles annum agens 63. et Dem. 60. Gell. XV. 28. Photius ex aliis annos 70. Demostheni tribuit. Antipater cum Cratero Athenas contendit. Aufugit Dem. aliique. Eos P. A. Demade rogante capite damnavit. Antipatri satellites. Archias dictus *φρυαδοθήρας*, olim histrio. Hic ex Ajacis fano, quod est Æginæ, extrahit Hyperidem oratorem, Aristonicum Marathonium, Hemeræum, Demetrii Phalerei fratrem. Hi missi Cleonas ad Antipatrum capite plectuntur. Hyperidi lingua præcisa. Plut. Arrian. de rebus post Alex. gestis. apud Phot. p. 124. Demosthenes in templo Neptuni, quod erat Calauriæ, sedet. Huc magnis actuariis contendit Archias, Antipatri gratiam pollicetur. Eustath. comm. ad Dionys. Perieg. versu 469. Insomnium D. Archia, nec histrio me movisti, neque nunc movebis promissor. Quo ad iram converso, Nunc, ait, oracula edis Macedonica, modo mimum egisti. Sustine parumper dum meos domi salutem. In interiora templi recedens, scribenti et meditati similis, calamum veneno imbutum ori admovit capite inclinato. Stipatores, qui ad fores stabant, riserunt ut ignavum. Archias instat. Reditum in gratiam cum Antipatro ostendit. Intentis in Archiam oculis, Fac agas ex tragædo Creontem etc. Cum aram præteriret, concidit animamque efflavit. ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΕΠΙΕΩΜΙΟΣ. Dr. Mead. Barton ad Plutarch. De morte D. et genere mortis Strabo l. 3. Pausan. in Attic. et Corinth. Hell. XVII. 21. Nep. in Hannib. Dr. Heberden. Dr. Askew. Eratosthenes in cavo annulo refert eum venenum habuisse, et hunc anulum pro brachiali gessisse. Plin. XXX. 1. Alii sub gemmis venena cludunt, sicut Dem. summus Græciæ orator, anulosque mortis gratia habent. Plin. XXXIII. 1. Pausan. in Att. p. 14. Vincent. Bellovac. spec. Nat. l. 7. Obiit 16. mensis Pyanepsionis. Plut. in utraque vita. Meurs. Lect. Att. IV. 21. Corsin. F. A. T. I. p. 108. Obiit die 17. Octobris, quem diem Cereris sacris tristissimum agentes fœminæ in templo Deæ jejunt. Contigit hoc 280. annis ante excessum Ciceronis. Ejus tumulus Calauriæ in fano Neptuni. Pausan. p. 13. et 248. Strabo l. 8. Circa Peloponnesum etiam nunc in Ægæo Phthiussa et Ægina Epidaurico litori proxima, Trœzenia Calauria inter ignobiles alias leto Dem. nobilis. Pompon. Mela II. 7. Cum domum æternam adiit, testamento reliquit Archippam uxorem servo Phormioni cum libertate. Thysius apud Gronov. Antiqq. p. 1370. [Thysium hæc scripsisse, si de Demosthene scripsit, nil miror; Taylorum autem etiam atque etiam miror, sive quod tam stulta commenta digna habuerit, quæ iteraret, sive quod prætermiserit notare atque corrigere, si tanti erat tam absurdas nugas recoquere. Non Demosthenes, sed Pasio, Apollodori pater, Archippam Phormioni legavit, de quo satis superque constat e Demo-

sthenis orationibus pro Phormione et in Stephanum. Sed vere credidisse Thysio somnianti Taylorum, paret ex additis in continente] Ita Demosthenes pater uxorem etiam testamento reliquit T. Titulo Pueritia et Adolescentia. [quid sibi velit T. non intelligo. nisi est Taylor. Debuit Aphobo scribere.]

Olymp. CXXV. 1. Gorgia prætorē (q. anno CXIV. 4. vel CXV. 1.) P. A. statuat æneam decrevit et victum familiæ in Prytaneo, rogante Demochare, sororis filio. Plut. X. orat. Basi statuæ inscriptum hoc epigramma. Εἵπερ ἴσῃν γνώμῃ ῥώμην, Δημόστρεες, εἶχε, Οὐλίποδ' ἑλλήνων ἦρξεν Ἀρης Μακεδῶν, ab ipso Demosthene conscriptum, teste Demetrio Phalereo. Plut. Suid. in Antipatro. [Hic subjecerat Taylor, quam omittere mihi liceto, totam Democharis rogationem e Plutarcho transcriptam. Ne quid tamen, quamvis tenue, pereat reliquiarum Taylori, adscribam duas ejus ad hoc monumentum annotatiunculas. 1) ad v. Λευκοροεύς. Excusum Λευκοροεύς, saltem in quibusdam exemplaribus editis. Sed scribendum est λευκοροεύς. Sic T. [id est Taylor] in D. bis infra. Suidas i ante εὐς inserit. Scribit enim Λευκοροεύς δῆμος τῆς λεοντίδος. οἱ λευκόνιοι. 2) ad illa verba πλείω πεντακοσίων ταλάντων adscripserat hæc. πλείω φησὶ τάλαντον codex Petav. erat nimirum φ' hoc pacto, id est 500. quod scriba arripuit pro φησί. In calce monumenti adscripserat v. quæ Rualld. Stephanus, Amiot. Casaub. MS. etc.

17. Demosthenis Vitia, amores etc. Laidem amavit. Athen. p. 588. Gellius ex Sotione 1. 8. legitur *Phocione*. Io. Sarisber. Tanti pœnitentiam non emo. v. Gron. de monetis veterum. οὐκ ὠροῦμαι μυρίων δραχμῶν μεταμέλειαν. Macrob. II. Saturn. σχ. Aristophan. Pluto ex Phocione peripatetico 149. Athen. l. 13. p. m. 291. Lais viri docti ad Xenocratem Laertii. Carrion Antiq. Lect. II. 12. Polit. ad p. 611. Eustath. ed. Flor. Stephanus Poeta comicus (Fabric. Catal. Comic. N. [id est Nos] ad Neær. a Demosthene civitate donatus. Auctor anonymus præf. ad Aristophanem. Lais capta in expeditione Sicula Olymp. XCI. Λαῖδα τὴν ἑταίραν ἔτι κόρην ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις παραθεῖσαν εἰς Πελοπόννησον κομισθῆναι. Plut. in Nicia. Lais κόρη f. 15. annorum Olymp. XCI. 2. ergo ad Olymp. XCIX. 3. quo natus fuit Demosthenes, anni 33. 15 + 33 = 48. Demosthenes annos natus 15. tum 15 + 33 + 15 = 63. Lais et Nais. Aristoph. Plut. Athen. Lais ἀξίην ἐπὶ κλησίε. Ælian. V. II. XIV. 35. et alibi. Prolem ex meretrice suscepit, Athen. p. 592. sumptuosus, Athen. p. 593. vestitu nitido, Gell. I. 5. Adolescentes in amore habuit, Athen. ubi T. inter quos Cnosiona, cum quo concubuit Demosthenis uxor, Athen. l. c. plura de ejus intemperanti libidine, Athen. l. c. Os pollutum, Gell. I. 5. Dem. in καπηλείῳ Diog. Laert. in Diogene Cynico. Ælian. V. II. IX. 19. Plut. quo-

modo quis etc. Βάτταλος ἐπέκλησε. Infamia de Moscho. Eubulus. Aristarchus. Biographi duo MS. Biblioth. Paris. Nos ad Midianam. σχ. ad Æsch. π. παραπρ. §. 46. ed. Brooke. σχ. n. 348. ed. Paris. [Demosthenis puta] Suid. Æsch. c. Timarch. Athen. σχ. Hermog. p. 190. Midianam et σχ. Vales. ad Harpocr. p. 80. Schott. ad Olymp. CXII. 3. Populi plausum ambivit. Æl. V. H. IX. 17. Cic. Tusc. V. Laert. in Diog. Cyn. l. 6. οὔτος ἐκεῖνος. Nannius apud Gruter V. I. p. 1333. 1334. L. Gyraldus T. II. p. 377. Horat. in Odis ad Musam Melpomenam ait. Totum muneris hoc tui est, quod monstror digito prætereuntium. Tractum est a Demosthene, qui, prout refert Plutarchus, adeo gavisus est lanista [alii mercenario] digito ostendente sociis suis, dicendo. Hic est ille Demosthenes magnus. Schol. ad Persium l. 28. ex cl. Wassei Bibl. Literar. An, si Demosthenes jure lætatus est, quod illum anus attica ita demonstravit, οὔτός ἐστι Δημοσθένης, ego celebritate mei nominis gaudere non debeo? Plin. IX. Ep. 23. Cum Dem. dicturus esset, concursus audiendi causa ex tota Græcia sunt facti. Cic. de clar. or.

18. Demosthenes et Cicero. Æmulatio naturæ et fortunæ. Et naturæ dotibus et fortunæ casibus simillimi. Omnino Gellius XV. 28. Politicæ similitudines Plut. D. et C. compar. Multa in utroque similia, cum in vita tum in oratione. Uterque paucos annos vixerunt, eodem ætatis tempore in forum progressi. Gell. XV. 28. Reip. causam sustinuit unus contra Philippum, alter contra Catilinam et Antonium. Exsulavit et revocatur, exsulavit bis. fuga salutem quæsit, unus ad Chæroneam, alter ad Pharsaliam. Utrique mors violenta, eodem exacto vitæ curriculo, utrique immatura, et ab hoste inimicissimo profecta et ob eloquium. Eloquio sed uterque perit orator, utrumque Largus et exundans leto dedit ingenii fons. Uterque filiam dilectissimam amisit, redux ab exsilio cum honore, cum libertate publica interire. (sic) Quid habuit in libertate ultimum. Cic. et Roscius. Dem. et Andronicus. Corn. Nep. in Phocione XIX. 2. Uterque nactus famæ derogatores, hic Demadem, ille Antonium. sed plus cavendum est, ne fera propter jam propalati augmenta voluminis in aliquos forsitan incidamus vituperones, quorum fugere linguas cote livoris naturalitus acuminatas ne Demosthenis quidem Ciceronisque sententiæ artifices et eloquia fabra potuere, quorum anterior orator Demadem, citerior Antonium tolerare derogatores, qui lividi cum fuerint malitiæ claræ, dictionis obscuræ, tamen ad notitiam posteriorum per odia virtutum decurrunt. Sidon. VIII. Ep. I. In stylo et orationis genere Quintil. X. 1. Longin. §. 15. Cæcilius, v. Suid. et Plut. in vita Dem. Renatus Rapinus S. I. Nigronius S. I. Comparison of Cic. and D. gallice. Arch. D. Stephens. Perraultus. Fr. Maucroisius Paris 1685. Fonte-

nelle Dialog. Mort. A. 1712. A. Schott. vitæ compar. Dem. et Aristotel. P. Clobardus, Flander, præfatur ad Olynth. 3. Antwerp. 1538. de compar. Cic. et Dem. Rob. Britannus Paris 1643. 4. latine vertit et edidit Dem. orat. ad Philippi epistolam, adjectis aliquot locis, quos Cicero ex Demosthene adumbravit vel vertit. Bergerus. Hermogenes. Ciceronis locus e Dinarcho expressus Muret. Var. Lect. II. 7. in pro Sylla e Dem. Mur. ib. II. 18. in II. Philipp. Muret. II. 19. VII. 27. VIII. 10. II. 19. 20. XIII. 10. XIX. 13. Lips. Var. Lect. I. 3. 22. II. 5. 16. 20. 27. III. 4. 6. 28. Petr. Victor. Var. Lect. XV. 3. XVIII. 21. Quantum ingemiscant patres nostri etc. Liv. 21. 53. ex Aristocratea. v. viros doctos ad Lucian. T. III. p. 464. Quod fretum, quem Euripum etc. Cicer. κῦμα v. Lips. in V. L. l. c. Muret. VIII. V. L. 10, 11. not. ad Æ. 414. 14. Tourreil, ad loc. rursus Tourreil, p. 466. 468. Hoc nec gravior existit quisquam — Cic. Orat. Unus eminet inter omnes — Id. ibid. Plane quidem perfectum — Id. in Bruto recordor me — Id. in Orat. Demosthenem igitur imitemur — Id. in Bruto. Demosthenes Ciceronem ex magna parte, quantus est, fecit. Quintil. X. 1. Sadolet. de liberis recte instituendis. Juvabit cognosse etc. M. Tullius cum se totum ad imitationem græcorum contulisset, effinxit vim Demosthenis, copiam Platonis, jucunditatem Isocratis. Hunc igitur spectemus, hoc propositum nobis sit exemplum. Ille se profecisse sciat, cui Cicero valde placebit. Quintil. X. 1. Demosthenes tibi præripuit, ne primus esses orator, tu illi ne solus. v. Hieronymi epist. ad Nepotian. Nec vitium dixerim, si Cicero a Demosthene paululum hac in parte descivit. Quintil. IX. fine. Quicquid attica, quicquid romana præcipuum habet lingua, cognovit; aurum Demosthenis et ferrum Ciceronis expendit, utramque dicendi seriem latinus Relator implevit. Ennodius I. Epist. 5. Non Ciceronis modo, sed etiam ejus, qui est strictior multo, Demosthenis. Quintil. XII. 10. Quis ita ad Æsopi venustatem, quis ad sophisticas Isocratis conclusiones, quis ad enthymemata Demosthenis, aut opulentiam Tullianam, aut proprietatem nostri Maronis accedat. Auson. ad Symmach. Ep. 32. Ad explicandam incredibilis gaudii magnitudinem et tulliani fluvius siccaretur ingenii et contortæ Demosthenis vibratæque sententiæ tardius languidiusque ferrentur. Hieron. Ep. 97. ad Demetriad. de servanda virginitate. Ubi mare illud eloquentiæ Tullianæ? ubi torrens fluvius Demosthenis? Hieron. Ep. 93. ad Salvianum lapsus. Ἐπιμονή or Amplification. αὐξήσις Longin. Alexander Ald. Rhet. Gr. de σχήματι ἐπιμονή. Demosthenes et Pericles nunquam dixit ἀπερισκέπτως. Cum Athenienses ad dicendum vocarent, οὐ συντέταγμαι, inquit. non omnes meas copias in ordinem redegi. Plutarch. tract. I. item in Aldina ὁμολογοῦμαι (sic) μεμελετηκέναι. καὶ γὰρ etc. Epicli obji-

cienti orationem meditatam, dixit: erubescerem, si tanto populo consulens extemporali oratione uterer. Plut. X. orat. v. Historiam Midianæ Plut. polit. præc. p. 390. ad illam causarum operam, ad quam ego nunquam nisi paratus et meditatus accedo, adjungatur hæc juris interpretatio, quæ non tam mihi molesta sit propter laborem, quam quod dicendi cogitationem auferat, sine qua ad nullam majorem unquam causam ausus sum accedere. Cic. I. de Legg. Hermog. π. μεθ. δεινот.

Ciceronis sales et dicteria. In his vincit romanus, gravitate græcus. Quintil. VI. 3. X. 1. Cicero dicax etiam dicebatur. Macrob. Sat. II. 3. VII. 3. Seneca Controv. 8. E quibus (Atticis) tamen non omnes faceti, Lysias satis et Hyperides, Demades præter cæteros fertur, Demosthenes minus habetur. Quo quidem mihi nihil videtur urbanius. Sed non tam dicax fuit, quam facetus. Est autem illud acrioris ingenii, hoc majoris artis. Cic. Orat. Dicacitas proprie significat sermonem cum risu aliquos incessentem. Ideo Demosthenem urbanum fuisse dicunt, dicacem negant. Quintil. VII. 3. Bons Mots. ὄρου σκιά, prov. usus Sophocles in Cedalion, Aristophan. in Dædalo, Lucian. in sectis, Demosth. in Philipp. Menander in Enchirid. Plato in Phædro, Procop. in quadam epistola, Orig. præf. ad librum 3. adv. Celsum. Aristoteles apud Suid. in εὐδασκαλίας ait hoc nomine fabulam exstare. Plut. X. orat. Zenob. Apostolius XX. 4. Suid. ὄρου σκιά. ὑπὲρ ὄρου σκιάς. σχ. Aristoph. Vesp. 191. Apulei. Metamorph. l. 9. extremo. Demosthenes Scythæ matre barbara natus, quid dixit. Rutil. Lup. T. Tit. Mater. Timothei dictum. Bons Mots. Cum Demade. Me Demosthenes. sus Minervam. Hæc Minerva nuper in Collyto in adulterio deprehensa est. Plut. Vit. et præc. pol. p. 390. Collyto. Juven. Cum Phocione. v. Corn. Nep. Phoc. Phocio short and pithy. Dictum Polyeucti (Polyeuctus ille cum Lycurgo et Demosthene legatus ad Peloponnesios) μέγιστον Δημοσθένην, δυνατώτατον δ' εἰπεῖν Φωκίωνα. Plut. in Phoc. et polit. præc. NB. quære num δειν, an δυνατ. quotiescunque assurgeret Phocio dicturus, dixit Demosthenes ἡ τῶν ἐμῶν λόγων κοπὴ ἀνίσταται. Plut. in polit. præc. in vita Dem. in v. Phoc. Stobæus serm. 37. p. 221. Demostheni dicenti ad Phocionem, occident te Athenienses, si quando cœperint insanire, respondit Phocio, te vero, ubi ad sanam mentem redierint. Plut. in Phoc. p. 184. et Apophthegm. p. 113. Annon hoc potius Demadis, quam Demosthenis? v. Plut. Moral. Mulier parata est depositum reddere etc. Valer. Max. VII. 3.

Illic desinebat TaylORI diligentia compilandi. Nam loci e Stobæi et Maximi atque Antonii florilegiis transcripti, qui Adversaria Taylorana demosthenica claudunt, hæc nil faciunt. Fessus equidem sum describendo, et nunquam hæc edidissem, quæ jam dudum

a Schotto et aliis occupata et in vulgus nota sunt, nisi vocular me-
tuissem malevolorum, qui de fide mea fuissent dubitaturi, si quid a
Tayloro profectum celassem, atque clamaturi, me Tayloranorum
optima quæque suppressisse, aut mihi arrogasse. Ego profecto, ita
medius fidius, si prævidissem in schedis Taylori me non inventurum
esse meliora iis, quæ inveni, nunquam operam dedissem, ut eas adi-
piscerem; et sic locum omnem calumniæ atque suspicioni exclu-
sissem. Sed fideliter verbo tenus reddidi, quæ inveni, in quo erunt,
qui superstitionis me atque vecordiæ notent. Quid agerem, ubi
cavere non possem, quominus in alterum scopulum humanæ iniqui-
tatis impingerem; malui excessu religionis peccare, quam com-
mittere, ut Manium Taylori contemtor atque violator viderer.

ANTONIO ASKEW,

MEDICO ET CRITICO FELICI,

S. P. D.

IO. IAC. REISKE.

DEMOSTHENEM tibi meum, Askewi, Vir Clarissime, cur in-
scribam, causæ mihi sunt, id quod te non fugit, publicæque, pri-
vateque. Quæ nos intercedit satis vetusta necessitudo, Leidæ Anno
1745 inchoata, cum aliquamdiu, per locorum, quibus disjungimur,
intervalla, negotiorumque dissimilitudinem, interquievisset, nuper
eam benigna tua et imprimis liberalis promissio de schedis Taylori,
Demostheni consecratis, quæ in potestate tua sunt, ad me mittendis,
renovavit. Quæ promissio spem de te meam, ut non superavit mo-
do, sed etiam antevertit, ita nihil poterat ea mihi neque jucundius,
neque honorificentius accidere, cum ea sit Taylori schedarum aucto-
ritas atque præstantia, ut si eas nihil aliud quam edidero, tanetsi
nulla de meo domestico penu auctas accessione, vel solæ tamen
sint meam Demosthenicarum reliquiarum editionem, non ornaturæ
modo, neque commendaturæ, sed plane etiam necessariam reddi-
turæ. Et te, Askewi, tantum virum, quantus in rep. litteraria
meritis tuis cognitus es, tanti me facere, ut provinciam, quam ipse
tute in te suscepisse nuper a fama ferebaris, in me transferres, mi-
hique schedas reciperes crediturum, tanti faciendas, ecquæ præju-
dicii gravitas! quam splendida, si vanus sim, jactantiæ materia!
Quam de tuo erga me animo dubitationem silentii tui diuturnitas
injecerat, eam istæc tuæ voluntatis veluti subito prorumpens quædam
aura disjecit. Vere tu adhuc es vetus ille, qui Leidæ eras, certus et
calidus amicus. O si fatalis nescio qui casus, o si fati mei maligni-

tas ne intercēssisset, Italiam tecum peragrassem, Græciam, Asiam, Franciam, Britanniam; tot nobiles spectassem populos, musea, bibliothecas; viros adissem litterarum laude florentes; calamo exaratos tractassem optimorum auctorum, antiquitatis principum, codices, vetustate fideque venerabiles; monumenta vetusti ævi clarissima coram intuens veneratus essem; rivos, montes, oppida, tractus, poetarum atque historicorum seu natalibus, seu sedibus, seu testimoniis nobilitatos, salutassem; artificum in quocunque seu ingenii, seu manus exquisito opere summorum officinas lustrassem, calcassem vestigia. Particeps nunc essem gazarum, quas tu illinc, et magnas, et singulares, in Britanniam tuam tecum retulisti. Sed secus visum fuit superis, quibus gratias etiam habeo, a rebus adversis quam plurimis doctus, in mediocritate sortis meæ conquiescere. Ecquis enim auctor mihi sponsorque sit, futurum fuisse, ut itinerum tot molestias toleraret, tot evaderet discrimina, corpusculum hoc, quod natura mihi tribuit, ita valetudinarium? Comitatus te si essem, mi Askewi, ut condictum inter nos erat, nescio an Xanthi nunc arenæ, Simoentisve, ossa mea tegerent, neque liceret, id quod nunc licet, Demosthenis, aut si qui sunt alii e vetusta Græcia mihi familiares, eorum ossa legere, pro virili mea lavare, ungere, sertis redimire. Deo enimvero gratias habeamus, Askewi, qui te quidem salvum ac sospitem, spoliisque Orientis insignem, patriæ, amicis, litteris reddidit, quas tu multis egregiisque modis ornas; me autem in provinciam misit, non amplam quidem illam, neque quæstuosam, neque admodum delectabilem, eam tamen, in qua bonas, quas a puero amavi, litterulas, per otium, non plane nullo ad publicum fructu, exercere possim, in consuetudine conjugis, quæ mihi divinitus obtigit, fida et sollers studiorum meorum socia. Hæc hactenus. Ad te redeo, mi Askewi. te si aiam hujus mihi operis auctorem fuisse, haud vereor, ne a vero multum discessero. Diu enim inter spem boni successus, metumque adversæ fortunæ desperationemque cum dubius pependissem, eo inprimis accensus ad audendum permotusque sum, quod tu mihi de schedis TaylORI ad me mittendis fidem tuam obligares. Quo factum est, ut spretis impedimentis, discriminibus et terculamentis, quæ me plurimaque maximaque circumstabant, operi manum admoverem extrudendo. Quicquid ad Demosthenem decoris ab hac editione mea olim judicabitur accessisse, quod quantum sit futurum res diesque docebit, ejus partem haud contemnendam auctoritati tuæ, mi Askewi, grata posteritas imputabit. De singulari tua græcarum litterarum peritia ecquid ego multa hoc loco prædicem, de qua inter omnes constat? Jam Leidæ, cui deus bene velit, almæ studiorum meorum juvenilium nutritici, Leidæ, inquam, vidi penes te spissum volumen a te conscriptum, tum adhuc juvene, animadversionum ad græcos auctores,

sed tragicos inprimis, quod, qua eos assiduitate, qua ingenii felicitate, qua iudicii severitate tractares, testaretur. Erit olim posteris, cum in lucem illæ prodibunt, de quo sibi congratulentur. Interim salutem civium tuorum tuæ artis felicitate tueris. Etiam hoc Britanniam tuam ornas, quod bibliothecam, a te magno sumtu, neque minore contentione, et felicitate adeo, collectam, usibus virorum doctorum patefecisti, tam locupletem, tam instructam codicibus græcis latinisque calamo exaratis, et editionibus auctorum veterum, typographiæ nascenti æqualibus, aliisque, paullo quidem illis junioribus, hactenus tamen magni faciendis, quod margines earum seu varietates lectionum e bonis vetustis libris exscriptas, seu doctorum virorum scitas observationes præferant; ut certus sim hodie superesse privatum neminem, cui sint huiusmodi copiæ cum tuarum seu numero, seu excellentia atque raritate comparandæ. Quas tu copias non sepelis, non domi premis invidus, sed roganti cuique, qui bene honesteque iis usus esse videatur, impertis. Legetur in analibus litterarum et tolletur nomen tuum, piisque pro salute tua, donec supereris, cumulabitur votis, et in famæ perpetuitate vivet, quoties e gazarum tuis præclarum quid proferetur, ut nuper fecit sempiternæ vir memoriæ, amicus noster, in Herodoto suo, Petrus Wesselingius. Laudiorum quam celebre, quam perenne sit nomen, Pembrokiorum, Bodleyorum, Seldenorum, Cottoniorum, Bernardorum, quos imitaris, æquem fugit? Verus hic est et pæne solus ejusmodi opum usus et fructus, cum monumenta sunt de virtute dominorum, de sapientia, et industria, et officiositate, et caritate patriæ, et cura constantis gloriæ et providentia posteritatis, testantia magis, quam de fortunis; cum horrea sunt et armaria bonæ mentis, cum fontes publici, non materia otiosæ et inertis jactantiæ, non stela infamis, inscitiam dominis, et vanitatem, et invidentiam, et illiberalitatem et ἀπονομίαν exprobrans; non paratum vermibus atque muribus pabulum, non præda vetustatis, ultro eas, etiamsi aliæ clades atque injuriæ absint, tamen lento tacitoque dente depasturæ. Male profecto vera suæ gloriæ momenta tenent, male existimationi suæ consulunt, si qui petentibus chartaceos suos thesauros ocludunt, brevi post ab ipsa vetustate dilapsuros; quæ vetustas, nisi continuis doctorum virorum manibus detergatur, assiduisque multorum rimantium et exscribentium studiis identidem regeneretur quasi, ministerioque typorum ad remotissima secula, nitida semper et recenti florens juvena, propagetur, cum ipsa semet absumit, atque in cineres dilabitur, tum gloriam pristinorum conditorum atque possessorum secum trahit. Musarum pæne ausim Alastoras ejusmodi appellare pestilentes homines, litterarum lucem extinguentes. Cujusmodi in pestes ut iterum atque iterum impeggi, ita rursus de edendo Demosthene deliberrantem mea me secunda fortuna proceribus Augustanæ reip. Oeffe-

lio, Bruckero, Lessingio, Bartholomæo, VV. CC. conciliavit, qui sua cujusque bona ita benigne, pæne dixerim, mihi ingesserunt, ut esset in iis recti et elegantis vir iudicii, Oeffelius, qui rogandum me potius censeret, suis ut vellem bonis uti, quam se, ut eorum copiam faceret; majusque se dantem, quam me accipientem, beneficium auferre affirmaret. Quæ quamquam tardioribus, aut quæstui deditis, habebitur humanitatis quædam intemperantia, perspicaciores tamen et liberaliores consentientem eam veritati invenient orationem. Hujus viri, cujus in laudes gestit animus excurrere, ita me mores ejus politi, ita candor animi, ita litteræ mirificæ, ita latinitas exquisita, qua suas ad me litteras condit, cepere; sed locus non patitur; hujus igitur subtilitatem atque elegantiam iudicii sibi proponat imitandam, si quis intelligat, in quo sua, in quo publica litterarum res agatur. Nos profecto, quotquot sumus vulgo derisui, homines navi, honorum, et mollitiei, et luxus, et splendoris, et divitiarum contemtores, ætatem macris in litterulis agentes, iisque otium, fortunas, bonam valetudinem, spiritum ipsum insumentes, ultro etiam eramus invitandi, atque, suis ut bonis uteremur, rogandi ab his, si qui iis, aut a fortuna oblatis, aut labore partis, sive per negotia, sive quacumque alia de causa, ipsi uti nequeant. Nescio enim an possessori bonorum singularem et inventu rarorum majus etiam decus publicatio eorum afferat, quam obscura et infructuosa, quasi in carcere quodam mancipatio, minuti testis animi, aut cupiditatis bona sua prostituentis. Quid enim aliud bibliothecarii, membranas suas venales habentes, quam lenones, puellas suas plus licenti vendentes, et quæstum ex iis facientes? Beatos itaque illos, qui a te, Askewi, a gazisque tuis propius absunt, quibus in iis, in tuaque humanitate et communicandi facilitate paratum est præsidium! Beatos posteros, quibus hic fons a te apertus manabit! Beatum me quoque, cui tu hoc tribueris, ut ministerio meo Taylorig schedas, viri de Demosthene cæterisque oratoribus atticis egregie meriti, orbi litterato velles impertire. Summi a me Taylorum, sic meritum, fieri, cum hic testor bona fide, tum in præfatione, et alibi sæpe testatus sum. In locos autem ejusdem præfationis cum incides, mi Askewi, eos, ubi de Taylorig atque Marklandi, civium tuorum, de Demosthene meritis, libere, pro sensu meo, judicandum mihi esse duxi, tam bene de tua, populique tui universi, aquitate spero, ut confidam, ejusmodi locos offensioni vobis non esse futuros, reputantibus hoc primum, humanis in rebus omnibus nihil esse perfectum numerisque omnibus absolutum; deinde, privatum hoc esse meum de vestris civibus iudicium, quod nemini pro lege irrogatum velim; et a quo prævideo fore ut bene multi in diversa discedant; tum, paris hujus virorum clarissimorum causam ad populum illum, quæ litteris suis illuminarunt, universum nil pertinere, cujus digni-

tati ab illorum paucis quibusdam facileque ferendis lapsibus nil quicquam decessit; nœvos denique si quos in corpore cæteroquin formoso notemus, totum ideo a nobis nullo modo contemni. Egomet ipse quam numero multi sint magnique operæ a me ad ornandum Demosthenem collatæ nœvi, ut probe teneo, et nescio an magis etiam, quam illi, si qui erunt, ejus reprehensores, ita nil me puduit ipsum ore meo profiteri. Neque enim fieri potest ut mihi desint Toupîi, et si qui alii sunt, aut erunt, ejus similes Momi, qui, facto quasi agmine, in me censores asperi et iniqui consurgunt. Quorum ego minas et importunitatem tanti non feci, ut ab iis absterreri me paterer, quo minus in publicum prodirem; bene mihi conscius, a me in tanta multarum rerum insuperabili et penuria et iniquitate, qua septus fui, tantum elaboratum esse, quantum bonus et æquus quisque aut exspectet, aut flagitet; plus etiam, (juvat enim ad deprimendum vanorum istiusmodi hominum nasum nonnihil inolescere et juveniliter gloriari) plus etiam, quam alius quispiam eodem loco, quo ego fui fataliter conclusus, præstiturus fuisse videtur. Tibi, mi Askevi, si non prorsus displicuero, qui arbiter sis hujusmodi rerum, et intelligens, et æquus, rem gessisse modis non omnino pœnitendis mihi videbor. Bene vale. Scr. Lipsiæ d. 8. Aprilis 1770.

ERUDITO LECTORI

S. P. D.

IO. IAC. REISKE.

DEMOSTHENEM edere, ex oratoris et rei dignitate, quam sit arduum, tametsi non ignorarem, neque me fugeret ingenii mei mediocritas. quæ a spe tantæ laudis procul abest, satius tamen duxi, conari, quam plane desperare. Propositam metam etiamsi non contingas, satis tamen ad laudem merendam arbitror esse, si navitate hæc consequaris, ut nobile aliquod et præclarum facinus ausus, a secunda fortuna non plane desertus esse, ad contentionem tibi nihil fecisse reliquum, processisse, qua potuisses, et fundamentum haud spernendum operis, cui manum ultimam posteriores imponant, posuisse videaris. Jacta itaque esto alea. Prodit, quod felix faustumque sit, Demosthenes nostra qualicunque opera, non perpolitus ille quidem, quod vel sperare sit arrogans et vecors, ita tamen emaculatus, id quod aienti mihi haud vereor ne res ipsa contradicat, ut superiores omnes editiones hæc nostra lectionum præstantia fideque sit superatura.

A tot tantisque viris collaudatus est certatim Demosthenes, et
VOL. I. t

hodie de laudibus ejus oratoriis ita constat, ut putidus sit et sibilis explodendus, si qui soli facem accendat. Tot præterea sunt et tam gravia atque spissa agenda et meditanda, et enucleanda, tam edituro hunc oratorem, quam ad eum præfaturus, ut vix finem operis inveniat, et pæne totam ætatem in eo uno consumendam habeat. Ego vero, ut mens mihi læva fuit, quod vehementer dolet, ad gustandum et imbibendum Demosthenem, et multo etiam serius ad edendum adjeci animum, quam ut exasciatum quid promittere, aut præfationis saltim copiosæ, plenæ, et vere pragmaticæ spem facere liceat. Juvat capita quædam hic attingere eorum, quæ præfationem paranti non leviter perstringenda, sed penitus excutienda et in plena luce collocanda sint. Debet ille c. c. de ratione veterum Demosthenem in scholis suis interpretandi, et in scriptis imitandi exponere; quæ imitatio est multiplex. non enim solummodo illi imitantur, qui locos oratoris quosdam aut verbotenus recitant, et scriptis suis intexunt, aut allusione quadam adumbrant; cujusmodi locos indagare, indicare, et cum exemplo primigenio comparare, munus imprimis nobile editoris est; quod nobis ne tentare quidem licuit; sed et illi imitantur, qui, ut Aristides fecit, orationes scribunt æmulas Demosthenicis, sive in idem consentientes argumentum, sive in partem contrariam. Debet porro de illis agere atque judicare, qui vitam Demosthenis literis mandarunt, de Ulpiano, et aliis vetustioribus in Dem. commentatoribus; de rationibus, quibus diversis veteres usi sunt, orationes Dem. distribuendi; de lexicis item rhetoricis, et quæ sunt alia hujusmodi plura, quibus omnibus vix homo sufficiat pertinacis et infatigabilis assiduitatis, qui totum literaturæ græcæ ambitum pervagatus, non memoria, id quod negatum est, sed adversariis conclusum habeat, ubi diligenter annotaverit singulos quosque locos veterisque novæque literaturæ quomodocunque ad Demosthenem facientes, qui bibliothecarum sinus, ad quas paucis aditus patet, Italiæ imprimis, ubi multa egregia et parum cognita, minusque etiam, quam pro merito, æstimata jacere atque situ perire necesse est, excusserit. Nobis autem, ab istis omnibus præsidiiis, seu fortunæ, seu memoriæ, atque industriæ, desertis, ut qui sero Demosthenis edendi consilium ceperimus, pæne imparati, prætermittenda, aut certe vix leviter perstringenda sunt hæc omnia, et posteris, si qui erunt, de quo desperandum non est, editoribus relinquenda. Juveni fortunato, ætate et amicitiiis florenti, cui datum sit externos adire, qui gratia, vel auro, sibi obserata bibliothecarum scrinia reserare possit, cui vires sint integræ, ingens et excelsus animus, invicta laborum patientia, acres oculi, multo etiam acrius judicium, et diligentia vigil, quicquid legat, ad Demosthenem unum referendi, et in commentariis condendi. Nos vero jam senium pæne ingressi cœpimus cum Demosthene hospitium contrahere; unde

tempore post natus est ejus edendi conatus, qui si non omnino nihil expedisse videbitur, ut de re sic satis commode, inter tot incommoda circumstantia, gesta lætabimur. Ut brevis sim, agam quod potero, cum neque quod velim et assecter, neque quod assectandum et præstandum video, consequar. Missis igitur aliis omnibus id unum hac agam præfatione, ut fontes emendandi Demosthenis, et quomodo iis sim usus, demonstrem. Primum itaque de libris Demosthenicis typorum beneficio vulgatis (editiones vulgo usurpant) disputabo, tum de codicibus calamo exaratis, quibus editores quique suis in editionibus adornandis usi sunt, denique quid a me novi decoris ad hanc nostram editionem collatum sit, exponam.

SECT. II.

De editione Demosthenis Aldina.

ALDUS nempe Manutius, pater quasi quidam, et nutritor græcæ literaturæ, in aliis, quos multos e situ et tenebris bibliothecarum in lucem publicam protraxit, auctoribus græcis præstantissimis, Demosthene quoque nos beavit primus, e typographico suo Venetiis A. 1504. prodito. Volumen est in folio minore modicum, bipertitum. Pars prima procedit ad p. 320. quæ pagina exhibet Libanii argumentum ad orationem primam in Aristogitonem. tum novus orditur paginarum ordo, rursus a p. 1. ad p. 286. pergens. In p. 273. desinunt ipsæ Demosthenis reliquiæ. A p. 274. autem usque ad p. 286. continua serie leguntur Libaniana argumenta in orationes eas Demosthenicas, quæ illam paulo ante dictam primam in Aristogitonem excipiunt, cum hoc titulo *Λιβανίου ὑποθέσεις εἰς τοὺς μετὰ τὸν κατὰ ἀριστογείτονος δημοσθένους λόγους*. Nam in primo tomo Aldinæ singulis quibusque orationibus præmissa sunt argumenta, non Libaniana solummodo, sed etiam ab alio quopiam ignoto græculo profecta. Finem operis faciunt variæ lectiones ab Aldo, seu Musuro forsitan, aut Carteromacho, e tribus, quæ penes eos erant, codicibus vetustis collectæ, sed incredibili cum supinitate. Aldus ipse testatur in hac sylva variantium, eam e tribus mistis esse congestam. Nam ad locum qui in editione nostra p. 371. v. 21. legitur (in Parisina p. 220. 12. in Aldina p. 155. T. I. versu 10.) hæc annotata leguntur in illo indice Aldino (nam sic appellito in commentariis meis suo tempore publicandis, Taylorus Msptos Aldi appellare solet) *ἐν ἄλλῳ δὲ ἀντιγράφῳ, τρία γὰρ εἶχομεν. οὕτως*.—Qua socordia confectus sit hic index, ex eo intelligatur, primum, quod in ipso opere Demosthenico sæpe positi sint asterisci, ad illum indicem ablegantes, quibus tamen nil ipsius indicis respondet; tum, quod in indice repositæ

sint illæ ipsæ lectiones, quæ jam in texto leguntur, varietate lectionis suppressa et dissimulata. Titulus huic editioni præfixus est hic

*Δημοσθένους λόγοι δύο καὶ ἑξήκοντα.
Λιβανίου σοφιστοῦ ὑποθέσεις εἰς τοὺς αὐτοὺς λόγους.
Βίος δημοσθένους κατ' αὐτὸν Λιβανίου.
Βίος δημοσθένους κατὰ Πλούταρχον.*

Demosthenis orationes duæ et sexaginta.

Libanii sophistæ in eas ipsas orationes argumenta.

Vita Demosthenis per Libanium.

Ejusdem vita per Plutarchum.

In calce tituli est signum Aldi, anchoræ implicatus delphin. In aversa statim prima pagina orditur præfatio Aldi his verbis **ALDUS PIUS MANUTIUS ROMANUS DANIELI CLARIO PARMENSI S. P. D.** unde juvat hæc excerpere, (integram enim in operis nostri calce dabimus) unde nonnulla, quamquam obscure, intelligentur ad hujus editionis historiam pertinentia. Nescio enim quæ fuerit istius ætatis mala consuetudo, rem, de qua exponere vellent, adumbrandi magis, quam enarrandi. Verba itaque Aldi, quæ tradi hoc loco et accipi refert, (nam pleraque præfationis in vita fortunisque Demosthenis exponendis cum versentur, huc nil faciunt) hæc sunt.

Abhinc fere triennio desyderanti tibi orationes Demosthenis, brevi me informatas mea cura publicaturum recepi; sed tot id tentanti mihi acciderunt impedimenta, ut persæpe excudi cœptas intermiserim, Carteromacho etiam nostro demirante — cum etiam admodum quam pauca earum orationum exempla excudenda curaverim, idque coactus, quod in nullo ante accidit volumine excuso in thermis nostris. Quorum omnium mihi testis est optimus Angelus Chabrielus, patricius Venetus. — Nescio quomodo liber hic omnium, quos imprimendos vel latine vel græce curavimus, exit in publicum ex ædibus nostris. — Rursus si pulcherrimis characteribus et perquam decenti forma habituque, nec non castigatissimus exit in manus hominum. — Has vero Demosthenis orationes Clari doctissime nomini tuo nuncupatas ex Neacademia nostra emittimus ob multas causas. — Tu quia in inclyta ista urbe alumna virorum nobilium Epidauro, cui nunc Rhacusæ est nomen, et latinas et græcas literas profiteris, instituisque juventutem istam eloquentiæ studiosam arte dicendi. — Hæc visum fuit ex ista Aldi præfatione excerpta hic proponere e tam multis aliis, quæ Aldus ibi disputat a proposito nostro prorsus aliena. quibus nos hodie facile careamus, ea tum temporis non sine fructu dicebantur, neque erant non necessaria. Sed ex illis, quæ retuli, cognoscantur hæc, Primum, illum Daniele Clarium, cui nuncupatus est Demosthenes Aldinus, fuisse Parmæ natum, ludi literarii, qui Ragusæ tum esset, magistrum. Huic eidem Danieli Clario Aldus inscripsit a se A.

1501. editum Prudentium, cui addita sunt alia complura opuscula argumenti sanctoris, quæ recenset Fabricius B. G. T. X. p. 332. deinde triennio Demosthenem Aldinum sub prælo hæsisse, tum magni fecisse Aldum, magnificeque deprædicasse sui Demosthenis elegantiam, et curam in ejus emendatione positam. Chartæ utique sunt munda, typi pro ista ætate belli, editio sic satis emendata. Mendis quidem laborat multo paucioribus, quam pro istius sæculi tarditate, in primis bonarum literarum exordiis, in tanta subsidiorum criticorum penuria, expectetur. Ino insunt ei multæ egregiæ lectiones, quas temere ab insecutis editoribus neglectas necesse fuit a me rursus ad lucem et usum revocari atque vindicari. Præfuit enim editioni illi, id quod suspitione non prorsus improbabili e verbis Aldi colligo, Carteromachus, vir græcæ latineque doctissimus; quem ab A. 1500. ad 1507. typographeo Aldino rectorem operarum, et edendorum operum auctorem inspectoremque, quem hodie Correctorem appellant, præfuisse constat. Cur thermas appellet Aldus suam officinam typographicam, id vero non intelligo. Nisi si id more sui sæculi fecit, quo probabile est balneum vel thermas appellatum fuisse idem, quod nos hodie officinam appellamus, interdum quoque vaporarium, quod ejusmodi officinæ fornacibus in usum operarum instructæ essent, ne per hyemem ob frigoris sævitiam ab opere feriandum esset. Subobscurum mihi item hoc est, quod de paucitate exemplarium, quæ excudi curaverit, admonet. Inducit me tamen iste locus in suspitionem, quæ dubium expediat, cur Aldus eodem anno bis Demosthenem ediderit; de quo certo constat, quamvis rem ipsam mireris. Duæ utique sunt Aldinæ Demosthenis non parum inter se discrepantes, sed eundem ambæ annum præferentes, eandemque præfationem, paginis item et versuum numero inter se consentientes. In lectionibus autem sæpe a se multum discedunt; id quod statim planum faciam exemplis prodendis, quæ dubium hac de re nullum relinquant. Videtur nempe Aldus eo, quod pauca tantummodo Demosthenis exemplaria curasset excudi, effecisse, ut cito ea distraherentur. Requirentibus itaque et flagitantibus exemplaria a se satis fieri aliter non posse videns Aldus, quam nova instituenda editione, rursus eodem anno Demosthenem prælo suo submitit, sed diligentius, et e melioribus codicibus, emaculatum. Prioris editionis exemplum penes Obsopeum fuit, et Mounteneyum, et, quod suspicor, etiam penes Taylorum; mihi nullum licuit usurpare; posterioris vidi exempla duo, unum, quod Weimaria Bartholomæus V. C. ad me misit, quo non licuit mihi plusquam octiduo uti; alterum, quod indulgentia Ordinis Amplissimi Lipsiensis, ex ejus bibliotheca publica, toto biennio penes me habui. Quam plurima hujus rei exempla et argumenta, unde constet ab Aldo, eodem anno, duas, inter se discrepantes, sub

eodem titulo, prodiisse Demosthenis ἐκδόσεις, dabunt singulæ pæne paginæ libri, quo varietatem lectionis Demosthenicæ undecunque conquisitam exhibebo. quem librum, quod in molem grandioreni excederet, ideo placuit a reliquo corpore nostrarum annotationum segregare, et peculiari volumine, quod operæ a nobis Demostheni navatæ primum erit, concludere. Ponam tamen hic exempli causa locum unum alterumve, unde liquido constet, exemplaria Aldinæ, quibus usi sunt Obsopæus et Tylor, ab eo discrepavisse, quo ego usus sum. v. p. editionis Parisinæ, (qua ubique in hac præfatione utor, quæ necessariis de causis prius excudenda fuit, quam nostra græcorum Demosthenicorum editio.) 6, 17. 26, 15. et 29. 34, 30. 36, 29. — item 11, 24. 4, 5. 15, 11. 16, 20. 18, 3. et 8. 31, 16. et 31. Hæc cum anno superiori exarassem (præfationem hanc anni 1768. mense Septembri conscripsi; nunc autem, die 17. mensis Novembris 1769. excudendi factum est initium) obtulit interim fortuna secunda mihi exemplum Demosthenis Aldini venale, quod ære meo meum feci prorsus simile illi primæ editioni Aldinæ, qua usi sunt Obsopæus, Mounteneyus et Tylor. ut dubium omne, quo antea agitabar, de gemina Aldi eodem anno facta Demosthenis editione mihi jam exemptum, rei que veritas, meis oculis testibus, demonstrata et extra controversiam posita sit. Præclarum est, et magni a me fit, quod exemplum Demosthenis Aldini meum teneat eodem volumine conclusum Ulpianum quoque et Harpocr. Lexicon ab Aldo eodem anno editum. Distinctionis causa exemplum Obsopæo usurpatum, Aldinam antiquiorem, alterum, cujus adhuc plura supersunt in bibliothecis exempla, illam emendatiorem puta, posteriorem appellabo. Reperi quoque in libro Weimaranico subobscura hujus ejusdem rei vestigia. Nam p. 543. 9. ed. Paris. hæc reperi in Weimaranica Aldina annotata ad p. 57. 36. T. II. ed. Aldinæ, ubi est in exemplo posteriori ἐτροπλῳίω hæc a manu recentiore. (ἐτροπλῳίω. in pr. ed. ἐπ. πλείω. sed p. voluit πλοιίω.) Sed necesse est ut illum, quicumque fuit, qui ista annotavit, oculus fefellerit. nam in Aldina mea est ἐτροπλίω (per iota.) Patet tamen cum siglis illis *pr. ed.* designare voluisse primam Aldi editionem. quid autem *p.* solitarium sic positum sibi velit, haud intelligo. Pari modo, ad locum, qui in Parisina p. 553, 23. legitur, hæc reperi ab eadem recentiore manu annotata, quæ non intelligo. (pr. περὶ em. ut hic.) non potest fieri, quin nota *pr.* editionem Aldi primam, vocabulo *hic* autem secundam designarit: nam in ea, qua e bibliotheca civitatis Lipsiensis usus sum, et quæ eadem est cum Weimaranica, legitur illo versu his παρά. non περὶ. Et annotator ille Weimaranus codices suos mstos non vocabulis *pr. sec. tert.* sed ciphris 1. 2. 3. designare consuevit. In meo exemplo Aldinæ dubium est quid primitus ibi fuerit. nam est quidem ibi utique περὶ sed sic ut

et à atramento inscriptæ satis clare videantur, nulla tamen apparente rasura.

Aldo idem jam ante evenerat ut Theocritum eodem anno eodemque sub elogio geminum, alterum ab altero vehementer dissidentem ederet, ut in præfatione ad novissimam poetæ Syracusani editionem, hic Lipsiæ curatam, demonstravi; neque dubito, quin, si auctorum latinorum græcorumque editores diligentius in primas cujusque auctoris editiones inquirant, quod e re literarum est fieri, constet, et ab Aldo, et ab aliis, ejus æqualibus, eandem operam fidemque in operibus suis ad incudem revocandis meliusque item et melius recudendis positam esse.

Ut mater est Aldina texti Demosthenici, typis provulgati et propagati, sic eadem mater est critices quoque Demosthenicæ, hoc est studii lectiones variantes, in libris demosthenicis occurrentes, colligendi et in medio ponendi. Aldus enim primus indicem editioni suæ subjecit, variantium lectionum, quas in tribus codicibus Dem. reperisset. Tot enim omnino codices sibi præsto fuisse Demosthenem edenti ipse fatetur eo loco, quem supra recitavi. Intelligebat nempe Aldus, ut erat ipse vir doctus, seu Carteromachus, cujus consiliis ille tum in adornandis suis græcorum latinorumque auctorum edit. utebatur, magnitudinem fructuum, qui e collatione variarum lectionum ad emendandum et recte intelligendum auctorem quemque enascuntur. Sive inciderat forte fortuna in ejusmodi codicem, cujusmodi est Bavaricus, quo uti mihi licuit; quo in codice sæpissime variæ lectiones aut supra versum, aut ad marginem, ab ipso librario, qui codicem exaravit, annotatæ sunt alias meliores, alias pejores, ut fit, ipso texto. Indicem hunc Aldinum, conservavit Herwagiana prima, quæ proxima Aldinam consecuta est, nil mutatum. Sed auctiorem dedit Felicianus, (Paulus enim Manutius vix videtur Felicianeo quicquam de suo addidisse.) Morellus postmodum copias Parisinas, Wolfius Augustanas addidit, Taylor Britannicas et alius generis, mihi tandem fortuna quædam secunda fontes quosdam novos aperuit. Sic enata est illa ingens lectionum Demosthenicarum farrago, de qua paulo post pluribus agam. Aldina vero ista critices Demosthenicæ elementa plane sunt tenuia et informia. Mihi mos est in commentariis meis illum *indicem Aldinum* vel *Aldi*, vel *Aldinæ*, ut occurrit, appellare. Taylor *Manuscriptos Aldi* appellat.

Notabilis adhuc superest, mihi non prætereundus, error insignis in Aldinam admissus, et illinc in Herwagianam propagatus, a Feliciano primo feliciter sublatus, in Procæmiis, ubi multa misere permixta et conturbata sunt, ut extricari et in ordinem redigi nequeant, foliis a bibliopego transpositis, qua de re pluribus dicitur ad p. 763. 35.

Desunt Aldinæ, et proinde quoque Herwagianæ, Demosthenis epistolæ, quas primus Wolfius adjungendas reliquo corpori judicavit. Aldus autem satius judicabat eas secerni, qui paucis ante annis easdem epistolas in syntagmate suo græcarum epistolarum edidisset; cujus syntagmatis exemplaria tum temporis adhuc sat copiosa suppetebant. Hæc de Aldina.

SECT. III.

De editione Herwagiana prima.

EXCEPIT eam Herwagiana, prima a me dicenda. Quatuor omnino Herwagiana officina, quæ Basileæ fuit, edidit, duas græcas, duas græcolatinas. Prima itaque earum prodiit Basileæ per Ioannem Hervagium mense Septembri MDXXXII. hoc titulo: Δημοσθένους λόγοι δύο καὶ ἑξήκοντα. Habes Lector Demosthenis græcorum oratorum omnium facile principis orationes duas et sexaginta, et in easdem Ulpiani commentarios quantum extat: Libanii argumenta: Tum collectas a studioso quodam ex Des. Erasmi Rot. Guilhelmi Budæi atque aliorum lucubrationibus annotationes: Ad hæc ipsius, Plutarcho Libanioque auctoribus, vitam, et lectionem denique variam adjectam.—Excipit hunc titulum Erasmi Roterdami ad Io. Georgium Paumgartnerum, epistola, qua Demosthenem cum commendatione sua ad illum tum adhuc juvenem mittit. Nil tamen ideo moveor, ut credam ab Erasmo navatam esse Demostheni emendando operam. Leguntur quidem in hac editione, quæ ad Aldinam expressa est, non nulla melius, quam in Aldina. Sed possunt illa a Sim. Grynæo, aut si quo alio Herwagius tum uteretur mendarum typographicarum correctore, profecta esse. Ab Erasmo tantummodo præfatio postulabatur, commendationis ergo, quæ liber esset vendibilior. Præstat hæc editio multis rebus Aldinæ; chartarum magnitudine, typorumque; tum quod appositos statim ad textum oram Ulpiani commentarios habet, qui ab Aldo seorsim editi fuerant; accessit denique huic editioni primæ Herwagianæ primum quasi fundamentum commentariorum in Demosthenem e scriptis Erasmi et Budæi aliorumque a Iacobo Rubero collecta farrago, in Wolfiana quoque editione servata. Sed singula hæc diligentius videamus. Erasmus in illa epistola nihil a se ad ornandum Demosthenem collatum commemorat. Verba ejus huc pertinentia e longiuscula quidem epistola, a qua homo criticus tamen parum abeat doctior, (sed tum temporis loco præfationum homilias scriptitabant) hæc sunt: Accipe igitur Demosthenem qui nunc prodit, cum postis novus exuviis nitidusque juvenis — multum debemus Aldo, qui nobis primus oratorum principem dedit; plus de-

bemus Hervagio, qui non parum addidit illi tum dignitatis, tum etiam commoditatis, haud mediocribus impendiis parique vigilantia, ut jam merito possint omnes admirabundi dicere οὗτός ἐστιν ὁ ἐκείνος ἠμσοδείης. Hæc Erasmus. Sed viderit, qui prædicationi suæ fidem faciat. Haud infitiabor splendidiorem oculis accidere Herwagianam, quam Aldinam, quarum illa majoribus literis, hæc minutoribus est excusa. commoditatis item hoc affert haud parum, quod ex adverso dat oratori commentatorem. Est denique sæpissime Herwagiana emendatio, quam editio primigenia. Arbitrer tamen nihilominus Aldo deberi plus, quam Hervagio, cujus opera fuisset cessatura, si materiam ille nullam suffecisset. Plerasque mendas Aldinæ servavit Herwagiana, novis adeo quibusdam auxit, ex ea in posteriores derivatis; non nullas tamen sustulit, non operam codicis, qui nullus apud Herwagium fuisse videtur, nullus certe usquam commemoratur, sed solo ingenio, haud constat cujus. Veruntamen suspicione in Simonem Grynæum feror. Nisi huic suspicioni hoc obstat, quod Grynæus tum temporis, cum Demosthenes in officina Herwagiana excuderetur, in Anglia peregrinatus sit. Quare satius erit de Iacobo Reubero suspicari, de quo paulo post pluribus dicetur, aut de Ioanne Oporino. Non videtur Erasmus in hujus laudis communionem admittendus. Haud abundabat Erasmus otio, neque videtur ei ingenium fuisse Demostheni emendando par. Aliis in literis, theologicis imprimis, regnabat. Ab hoc genere profano erat alienior. In hac editione, prorsus ut in Aldina, ab oratione prima in Aristogitonem novus orditur paginarum ordo; quo fit ut hæc quoque, pariter atque illa, in duo quasi volumina, dispescatur, sed ea molis imparis; quorum prius ad p. 532. procedit, alterum ad p. 207. Sed in Herwagiana cur id ita sit institutum, ratio reddi quædam potest, cur in Aldina, nulla. In Timocratea, quam proximæ consequuntur illæ duæ, quæ Aristogitonem insectantur, commentarii finiunt; qui commentarii ut a corpore orationum ipso discernerentur, necesse erat, ut typis majoribus oratio demosthenica excuderetur, minoribus oratio enarratoris. Hoc jam conticescente suadebat commodum emtorum, ut qui typi hactenus essent in enarratorem insumpti, iidem nunc oratori ipsi consecrarentur; ne volumen in molem abnormem excurreret, neve sumtus geminarentur. Consultius quoque Herwagius, seu qui pro eo Demosthenem edendum curavit, argumenta Libaniana disposuit; quæ argumenta orationum in causis privatis omnium cum Aldus in unum locum congegisset, et in calce suæ editionis quasi abdidisset, melius consulens hic, quisquis fuit, argumenta singula singulis orationibus præfixit. Sed in exemplo meo Herwagianæ desidero argumentum orationis in Aristogitonem primæ, quod in Aldina tomi primi paginam ultimam implet. Videant quibus est Herwagianæ

copia, num in suis exemplis pone p. 532. illud argumentum habeant. meo quidem deest, nescio bibliopegi culpa, an ipsius typographi. Finem denique facit hujus editionis farrago quædam annotationum e Budæi maxime commentationibus de Asse, et in Pandectas, consuta, studio cujusdam Ruberi, de quo hæc prædicat Ioannes Oporinus in admonitione ad lectores, quæ ultimam operis paginam implet: Utinam fatis Iacobum Ruberum, divini ingenii juvenem, et in inquirendis excutiendisque id genus autorum locis mire sedulum, aut vivere diutius, aut meliore, dum vixit, otio frui, visum fuisset: qui si, quod ceperat, perducere ad umbilicum potuisset, alium nos olim Demosthenem et observationes in eum absolutiores — habituros fuisse satis exploratum habeo. — Farraginem illam annotationum, seu compilationem, si mavis, Io. Oporino tribuit Morhof Polyh. T. I. p. 962. Farrago hæc annotationum etiam in Wolfiana editione servata est. De qua quid statuendum sit, neque ipse inquisivi, neque novi qui alius statuerit. Obiter perlustranti videntur sic satis utiles lectu et adhuc esse, et tum temporis etiam magis fuisse. De Iacobo illo Reubero nihil mihi constat. Annotationes illæ ultra orationem tertiam in Aphobum non procedunt. Quare autem Oporinus hoc defunctus sit quasi perorandi officio, ratio reddi non potest, nisi si statuamus, id quod consentaneum est, Oporinum in officina Herwagiana correctoris partes egisse; a quo etiam facile fiat, ut profectæ sint illæ passim occurrentes meliores lectiones ibi locorum, ubi hæc Herwagiana editio ab Aldina discedit. Laudo equidem istorum temporum modestiam, cum ad hujus sæculi jactantiam specto. Turpe tum judicabant viri docti in emendatiunculis quibusdam trivialibus exsultare, quod hodie multi faciunt. Suadet tamen prudentia, suis quæque auctoribus tribui, ne posterii errent, neque nesciant, unde lectio quæque profecta sit, num e libris bonæ notæ, an ex ingenio viri docti, et cujus, quo de auctoritate cujusque lectionis certo pronunciare possint, sciantque, quibuscum sibi negotium sit, et quos aut laudare aut notare debeant. Sed hæc obiter. Eidem Oporino tribuo aliam admonitionem, quæ item in calce Herwagianæ legitur, et hæc est: Hactenus collectis in Demosthenem annotationibus quantum in præsens licuit, utere et frui. nam et aliarum, quæ in reliquis orationes pertinent, edendarum occasionem nobis fore propediem superis bene fortunantibus speramus, una cum Harpocratonis lexico, et locorum quorundam varia lectione ad vetustissimi exemplaris collationem a D. Petro Danesio Io. Sphyractis industria nobis et impetrata, et, quanquam id quidem serius, extrema quippe manu jam imposita operi, transmissa. — Quam hic spem facit seu Herwagius, seu Oporinus, de nova, emendatiore et instructiore Demosthenis editione, ea exitu caruit; neque in lucem, quod sciam, prodiit hic promissa collatio

exemplaris Danesiani. Quantum ex obscura Herwagii oratione colligo, res sic habet. Herwagius, per Io. Sphyracten, rogaverat Danesium, ut, si quid haberet opis ad emendandum Demosthenem, id conferret. Motus his precibus Danesius codicem nescio quem Demosthenis cum Aldina contulit, eamque collationem ad Herwagium misit. Sed ea sero venit opere jam absoluto. Falluntur ergo viri docti, qui perhibent, collationem codicum a Danesio excussorum in hac Herwagiana reperiri. Nihil ejus ibi est, neque in vestigium ullum collationis hujus Danesianæ incidi, unde aut constaret, aut suspicio saltem nasceretur, qua sorte una sit illa collatio, quasve in manus pervenerit. Hæc de Herwagiana sufficiant. Versator si essem in historia literaria Sæculi XVI. poteram hic multo plura, eaque scita neque injucunda de illo Clario, cui Aldus suum Demosthenem adscripsit, de Carteromacho, de Petro Danesio, de Baumgartnero, Sphyracte, Reubero, Oporino afferre. Quo in genere cives mei, Germani, gloriolam affectant, exteris ridiculam. Mihi vero ingenium ab ejusmodi sedulitate, non prorsus illa quidem infructuosa, neque plane contemnenda, abhorret.

SECT. IV.

De editione Feliciani.

VENIO nunc ad editionem, quæ Demosthenicarum omnium fertur optima, et emendatissima, qua quod carendum mihi fuerit ægre fero. Non dubito quidem eam in hac urbe esse, in bibliotheca viri celeberrimi, in qua partem ejus memini multis ante annis videre, sed ille a me rogatus negavit sibi ejus copiam esse, quacunque tandem ductus caussa, de quo integrum cuique sit pro suo sensu existimare. Quicquid ejus est, hac editione, in curanda mea, carendum mihi fuit necessario, illa puta, quæ Venetiis anno 1543. ex officina Francisci Bruccioli, in forma octava tribus voluminibus cura Io. Bernardi Feliciani prodiiit. Ex hac sæpe bonas lectiones Wolf profert, interdum *Feliciancam*, vel *Felicianum*, alias *Brucciolensem*, vel *Brucciolum*, appellans. Præterquam quod multæ texti Demosthenici mendæ in hac editione emendatæ sunt, et in primis illa abnormis perturbatio in procæmiis rursus ad ordinem revocata, index quoque variantium Aldinus auctus et emendatus est. Hæc universe habeo pauca de hac editione quæ dicam ex aliorum fide. De editione Feliciani testimonium Wolfii, quod insigne est ad cognoscendam ipsius Wolfii editionem, v. p. 72. col. a. initio annotationum Wolfii (ad procæmia Demosthenica) ut et in epistola priore ad Fuggerum; unde intelligitur Wolfium curasse, ut Herwagiana secunda, seu minor, in octavo, ad Feliciancam expressa, a se emen-

data, pro fundamento suæ majoris poneretur. Loquitur de editione, quam Herwagianam secundam appello, Basileæ A. 1547. in forma octava, tribus voluminibus prodita, quorum non nisi duo prima penes me sunt volumina. v. annotat. Wolfii ad præmium 22. De Feliciani meritis literariis libenter equidem dissererem, si quid in adversariis annotatum haberem. Neque tamen ideo illaudatus a me discedet vir egregius, quem magni facio. Quæ interim ille in literis gesserit, qui cognoscere cupient, eos ad ejusmodi libros ablegabo, qui de vitis excellentium Italorum exposuerunt. Interea dum hæc excuduntur, spem mihi per literas facit amicus Argentoratensis de hac editione Feliciani e bibliotheca sua ad me mittenda. Quam ubi adeptus ero, licebit mihi de ea aliquanto diligentius exponere.

SECT. V.

De editione Pauli Manutii.

FELICIANI editionem insecuta est editio Demosthenis ex officina Pauli Manutii, quam in annotationibus appellare soleo modo Paulinam, modo Paulum, modo litteris P. Man. designo. Titulus illius editionis non est unus universo præfixus operi, sed trium voluminum (tot enim volumina totum opus conficiunt) suis cuique præfixus est proprius, et primo quidem hic *Δημοσθένους λόγων τμήμα πρῶτον*. Demosthenis orationum pars prima, in qua deliberativæ orationes sedecim, cum exordiis deliberativis et duæ demonstrativæ continentur. Secundo hic *Δημοσθένους λόγων τμήμα δεύτερον*. Demosthenis orationum pars secunda, in qua judiciales novem ejus publicæ orationes continentur. Tertio hic *Δημοσθένους λόγων τμήμα τρίτον*. Demosthenis orationum pars tertia, qua judiciales tres et triginta privatæ ejus continentur orationes. Unicuique horum titulorum subscriptum est Corrigente Paulo Manutio Aldi filio. Venetiis A. 1554. quæ verba dubium est quomodo accipi voluerit Paulus. Qui si voluit solummodo significare, se mendas typographicas e chartis musteis adhuc et a prelo madidis sustulisse, næ partes suas egit admodum indiligenter et imperite. Scatet enim editio Paulina mendis typographicis tot numero et tam turpibus, ut omnes alias longe hoc in genere vincat. Sin autem suggerere Paulus voluit, Demosthenem a se e libris antiquis calamo exaratis meliorem esse factum, id quod videtur omnino de se jactare voluisse, fumos vendidit. Ego equidem, quamquam video bonas in ea multas esse lectiones, Aldinis meliores, nullam tamen omnium suspicor esse, quæ non e Felicianea derivata sit. Feliciani editionem a Paulo Manutio exscriptum esse ait Taylor ad T. II. p. 370. Nusquam tamen Paulus Felicianum nominat. Qua in re num boni et honesti viri nomen tueri queat

Paulus, viderint alii. Nobis incompetæ sunt minutæ quæque rationes illarum editionum; constat tamen Paulum græcis literis minus, quam latinis, valuisse. Ordo orationum in hac editione paulum ab Aldina discedit. In primo volumine sunt omnes *συμβουλευτικοί*, quibus adjunguntur proœmia, et duo *ἐπιδικτικοί*, scil. funebris et amatorius. Hæc tria in Aldina, ut et Parisina, ad finem rejecta sunt. In secundo sunt oratt. pro corona, de falsa legatione, Leptinea, Midiana, in Androthionem, in Aristocratem, in Timocratem, in Aristogitonem duæ. Reliquæ privatæ tertium volumen implent. Hanc editionem aiunt e Felicianea expressam esse. Potest fieri ut verum aiant. Solebant tum temporis typographi Itali in se latrocinia exercere. Juntæ se primos edere, aut correctiora, ferre, quæ Aldus edidisset, et Aldus contra, quæ Juntæ. Similis videtur æmulatio, similes excursiones mutue in fines alienos intercessisse Paulum Manutium et Brucciolum. Deprehendi tamen nonnunquam illas duas editiones Bernardinam et Paulinam inter se discrepare. Ex. c. p. 286. 2. Potest fieri ut Paulus locos, in quibus a Bernardo discedit, ex ed. Hier. Wolfii prima (A. 1549.) acceperit, de quo diligentius quærendum. Indices cuique volumini sui sunt subjecti, qui videntur iidem esse cum illis, quos Felicianus suæ addiderat, iisdemque vitiis laborant, quibus Aldinus. Nonnunquam indices lectionem eandem, quæ in texto est, reddunt, suppressa varia lectione, quam exspectabas; sæpe in texto asteriscus est positus ad indicem ablegans, quem si consulis, delusum te sentis. Ille tacet, tu frustra quæsisisti. Indices Pauli ubi cum Aldino consentiunt, sunt ex Aldino sumti; quapropter pro uno solummodo suffragio habebuntur. Dolendum veteres hanc critices partem tam supine tractasse, ut e quo codice una quæque lectio esset deprompta non indicarent, quamvis constet inter criticos multum referre, ut, quo e codice lectio quæpiam derivata sit, ne nesciatur. Nam in auctoritate codicis magnum est præjudicium ad auctoritatem ipsius lectionis. Nihil hæc habet editio, quod in Aldina non esset, præterquam præfationem græcam, qua Paulus hanc editionem *Λουδοβίκῳ Βεκατελλίῳ τῷ Παβέλλου ἐπισκόπῳ, ἀποστολικῷ ἐνετίῳσι λεγάτῳ* inscribit.* Reddetur hæc epistola tota in calce nostri operis una cum alijs dedicationibus et præfationibus. Epistolæ hujus hoc propemodum argumentum est; fuisse queritur Paulus, qui segnitiam sibi exprobrarent, quod hæres factus typographiæ a patre relictæ egregie instructæ, nil curaret patrem imitari, sed opes tam præclaras non exercendo

* Papadopulus in Historia Gymnasii Patavini (s. *Gelehrten Lexicon* T. I. c. 887.) dicit Ludov. Beccatellium episcopatum Ravelli oblatum a Ranutio Farnesio recusasse.

Lozi de Beccatellio apud Manutium in epistolis (ed. Henr. Stephani) p. 115. Epistolæ clarorum virorum a Paulo Manutio A. 1554. editæ p. 65.

sineret disperire. Sibi vero non animum defuisse præclarum quid enitendi, sed pecunias. quare sibi necessario quiescendum fuisse, donec Ludovicus Beccatellius sibi de pecuniis abunde prospexisset. His adjutum se primum omnium, quæ edenda decrevisset, sive dudum ante jam essent, sive nondum edita, Demosthenem edidisse, diligentissime a se emendatum, et cum optimis exemplaribus collatum. Verba ipsa Pauli hæc sunt. *τούτους τοιγαροῦν τοὺς λόγους ὡς οἶόντε ἦν ἐπιμελέστατα διορθωσάμενοι καὶ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν ἀντιγράφων ἀντεξέστησαν, σοι προσφωνοῦμεν.* Sic gloriam editi Demosthenis, et si quid postmodum editurus esset, Beccatellio esse tribuendam.—Constat ex his, Demosthenem primum esse librum omnium a Paulo Manutio proditorum. Comparasse ait τὰ δοκιμώτατα ἀντίγραφα, quæ autem illa fuerint, unde petita, manuscripta, an typis excusa, an ab alio quopiam jam usurpata, reticet. Editione Paulina mihi licuit uti benignitate Io. Friderici Fischeri V. C. Professoris in Universitate Lipsiensi, et Rectoris Scholæ Thomanae, optime de bonis literis meriti, qui eam e sua bibliotheca mecum communicavit.

SECT. VI.

De editione Wolfii prima græcolatina.

VENIO nunc ad editionem primam græcolatinam. nam superius a me commemoratæ græcæ solummodo sunt.* Primus totum Demosthenem latinum fecit Hieronymus Wolf, Augustanus, vir de Demosthene immortaliter meritus,† qui Demosthenem semel græcum, bis græcolatinum, ter latinum edidit, quarum editionum successiones persequemur.

Latine primum edidit Wolf Dem. Basileæ A. 1544. ni fallor, in folio, splendide impressum opus, quod ipse olim habui, deinde rursus, præpostero contemptu, cujus me nunc pœnitet, vendidi.

Deinde græcolatinam Basileæ A. 1549. apud Oporinum in folio, qua carui. quare de ea verbis Fabricii (Bibl. Gr. T. I. p. 926.) mihi referendum est, quinque partibus, quarum tres priores opera De-

* Morhof T. I. p. 962. Etsi Carolus Clutinus Parisiensis orationes omnes Demosthenis una cum Libanii argumentis et Ulpiani commentariis ante Wolfium transulisse a Michaelē Neandro perhibetur præfat. Erotemat. L. G. p. 231. ab eodem tamen has immatura morte præventus non edidisse dicitur. Wolf itaque primo A. 1545. tomis quinque in 8. apud Io. Oporinum, et, cum ille doctissimi Wolfii labor calculis eruditorum approbaretur, factum est, ut mox secundum, atque item tertium ederetur. Tandem vero e quarta interpretis recognitione prodiit Basileæ apud Episcopium A. 1572.

† Vitam egregii viri, ab ipso conscriptam, et ex ejus schedis a Iacobo Bruckero V. C. editam in calce hujus operis reddam.

mosthenis, secundum distributionem Pauli Manutii, seu Feliciani potius, quarta vitas Demosthenis, Wolfii notas, et gnomologiam, Ulpianique commentarios, quinta translationes quarundam Demosthenicarum ante Wolfium per varios latine redditarum continet. Videntur ex hac editione conjecturæ quædam Wolfianæ in marginem Parisinæ et in indicem Lambini, Parisinæ subjectum, esse translatae.

Wolfii interpretatio prodiit rursus Venetiis A. 1550. tribus voluminibus, iterum Basileæ A. 1554. in 12. ex Wolfii recognitione. Idem A. 1569. Basileæ specimen Demosthenis a se iterum recogniti dedit, in 8vo. apud Herwagium, continens tantum orationes olynthiacas tres et vitam Demosthenis et Æschinis græce et latine, cum annotationibus copiosissimis, quæ omnia sunt in editione tertia, A. 1572. prodita, de qua paulo post dicetur, verbotenus repetita. Insignis hoc de specimine locus legitur Demosthenis Wolfiani T. VI. p. 200. a. totus adscribendus, si vacaret.

SECT. VII.

De editione Parisina.

SUCCESSIT editio omnium ad id temporis splendidissima et perfectissima Parisiis A. 1570. in folio, quæ quod fundus est editionis nostræ, pluribus de ea mihi dicendum est. Soleo illam modo Parisinam, modo Lutetianam, ut sub stylum venit, appellare. Taylorus eam plerumque Benenatum appellat, quod illud exemplum, quo ipse uteretur, Ioannis Benenati typographi nomen in titulo præferret. Cœpta fuerat hæc editio A. 1558. a Guilielmo Morelio, sed morte ejus, et bellis civilibus interrupta, diu cum jacuisset, anno 1570. demum prodiit, quod Dionysius Lambinus in præfationibus iterum atque iterum inculcat, cujus verba quia paulo copiosiora sunt, operæ parco adscribendi. Multis magnisque laudibus hæc editio priores superat omnes, sed neque rursus vitiis caret; id quod e nostra hac præfatione, sed e libro variantium maxime constabit. Hic historiam ejus contexam. Fatis defuncto Morello, qui fuit typographus regius, homo pauper quidem, teste Lambino, sed doctus et frugi, cum pervenisset opus ad orationem de falsa legatione, jacuit per novem annos et plus, donec Benenatus, matrimonio cum vidua Morelli contracto, totius instrumenti typographici heres et artis successor factus, ad continuandum et peragendum opus animum adjecit. Is Dionysium Lambinum adiit, rogans, ut editionem curaret atque gubernaret, verum ea cum cautione, ne quid ipse suo arbitratu in texto mutaret, sed vulgatæ inhæreret. Ita schedas Morelianas Lambinus in ordinem composuit, qui geminam præfixit edi-

tioni suæ præfationem, alteram nomine suo, qua de opera a se Demostheni a Morello derelicto navata exponit; alteram nomine typographi Io. Benenati, in qua pæne eadem iterantur, additis nonnullis, quæ ad historiam sui typographi pertinent, item de signis, quibus usus esset Morelius ad designandum, vel codices manuscriptos, e quibus collegisset lectiones variantes, vel eorum seu defectus, seu accessiones, item de numeris, aliis ad textum, aliis ad commentarios pertinentibus. Superest adhuc alia, Lambini præfatio dignitate prima, græca epistola ad Carolum IX. Franciæ regem, qua Lambinus ei hanc editionem dedicat. Illa sic orditur. Διο-
 νύσιος ὁ Λαμβίνος, Μουστρολιεὺς Καρόλῳ τῷ τῆς Φραγκίας βασι-
 λεῖ, τῶν χριστιανῶν βασιλέων μεγίστῳ τε καὶ χριστιανικωτάτῳ εὖ
 πρῶττειν. Cujus argumentum qui volet ex ipsa cognoscat, nostram ad rem haud facit. Præfationes has excipiunt elogia Demosthenis et de eo testimonia, ex auctoribus græcisque latinisque pæne omnibus conquisita, minutis typis, per folia viginti. In his sunt vita Demosthenis e Plutarcho et Pseudoplutarcho, Libanii epistola ad Montium, Luciani encomium Demosthenis, Dionysii Halicarn. epistola ad Ammæum, et infinita alia hujusmodi, postremo Ulpiani ad Demosthenem prolegomena. Tum sequitur ipsum corpus orationum, cum commentariis Ulpiani ad latus positis, qui commentarii hac in editione quarta fere parte, ut asseverat Lambinus, auctiores sunt, quam Aldus eos ediderat. Morellus enim quicquid scholiorum in codicibus regiis seu Parisinis invenisset, immiscuerat Ulpianeis ab Aldo editis, sine ulla discriminis nota. Quod dolendum. Debebant cujusque codicis scholia seorsim edi, aut saltim scholia quæque quibus e codicibus essent sumta, signis aut verbis indicari, non omnia in unum cinnum commisceri, cum bonis futilia. Suum cuique debebat relinqui. Importuna et stulta ea fuit sedulitas editorum, ineptias et nugas frigidissimas accumulandi, ejus hunc ferimus fructum, ut sæpe miremur eundem auctorem pugnancia inter se tradere. Quod fieri secus non potest, si diversissimorum auctorum fragmenta inter se compinguntur, et sub ejusdem scholiastæ nomine venditantur. Sic obtruduntur alicui ea, quæ noluit dicere, et de quibus nunquam somniavit. Si quando contingat, ut nos quoque scholia edamus, de quo nondum certo decrevimus, (inviti autem faciemus, cum edemus,) servabimus quidem ordinem editionis Parisinæ, nova autem, quæ e Bavarico codice, itemque ex Augustano prodemus, ea quæque seorsim, eo ordine, ut in codice quoque invenimus, prodemus. Scholia hæc, ut in aliis editis, ita in hac quoque ultra Timocrateam non procedunt. Nam quæ ad posteriores orationes adspersa sunt, ea oppido pauca sunt, vix decem omnino, et minimi facienda. Procedit sic opus usque ad pag. 789. non eo ordine, quem Wolf in suam editionem importavit, sed

Aldino, quem etiam reliquæ editiones, præter Wolfianam, omnes servarunt. Prima Wolfiana, qua careo, si epistolas Demosthenis non tenet, de quo viderint, quibus copia primæ Wolfianæ est, prima dedit eas Parisina. nam in epistolis Demosthenis finit hæc editio. mantissæ loco adjectæ sunt variæ lectiones et notæ in orationes Demosthenis et in scholia Ulpiani. Videbimus de his paulo post. Instituit Morellus orationes Demosthenis in paragraphos dividere, quibus numeri sui sunt in margine interiori apppositi. In exteriori sunt iidem numeri scholiis additi, quo statim inveniri posset, quo scholium quodque referendum esset; variæ lectiones ad textum pertinentes occupant marginem interiorem, exteriorem autem eæ, quæ ad scholia redeunt. Pars ea, quam curavit Morellus, multis modis præstat parti posteriori a Lambino curatæ. Chartarum ipsa forma novum, sed deteriore dominum et gubernatorem prodit. Chartæ in parte Moreliana sunt firmæ, et candidæ, in parte ea, cui præfuere Lambinus et Benenatus, sunt tenues, flaccidæ, bibulæ, sordidæ. In priori parte non satis mirari possum demonstratam a Morello diligentiam, ad minutias sæpe delabentem; obsiti sunt spississima copia variantium margines illius primæ partis; codices, unde quæque lectio esset sumta, indicati. In parte Lambiniana multo rariores varietates lectionis, et quæ tandem afferuntur, earum pæne ubique reticetur auctoritas; pleræque harum sunt aut ex Aldina, aut ex Obsopœi codice, (de quo post) aut Felicianea, aut e Manutiana, aut ex alio quopiam auctore, conquisitæ; rarissimæ sunt, quas suspiceris e codicibus regiis Parisinis esse haustas. Nescio an Lambinus eos nunquam inspexerit, sive quod laborem defugeret, sive quod eorum copia ipsi negaretur, quod credibile non est. Pars Moreliana emendatissima est, vix unum aut alterum sphalma typogr. in ea memini deprehendere. Pars contra Lambiniana mendis scatet et numero plurimis et fœdissimis. In Morello intemperantiam diligentiae notes,* in Lambino incredibilem secordiam et inopiam. Morellus codicum suorum vel quisquilias ipsas corrasas nobis ingessit, Lambinus ne gemmas quidem inde conquisivit, dissimillimus decessori successor. saltim demonstrasset unde lectionem quamque sumsisset. Jam vero nescias quid codici msto, quid impresso, et cui, quid ipsius Lambini debeatur ingenio, aut Wolfii; nam et ejus conjecturas, auctore tacito, alias in margine Lutetianæ, alias in indice retulit. Index hic non meras conjecturas Lambini præbet, quod Taylor opinatus est (raras quidem illas tenet) sed plerasque lectiones Aldinæ aut aliarum vetustarum editionum;

* Taylor (ad p. 231. 36.) editionem Parisinam præ cæteris minutiarum prodigam appellat. (T. II. p. 164. 1.) Editio Benevati longe optima, quod ad contextum attinet. Markland ad p. 304. 19.

et est supplementum marginis Lutetiani. Conjecturæ Lambini raræ ibi sunt, quod dixi, et quæ sunt, plerumque in interpunctione recte constituenda, et corrigendis sphalmatibus, laborant. raræ sunt ingeniosæ, doctæ, certæ, Demosthene et Demosthenis editore dignæ; multæ contra triviales, multæ inanes et ineptæ.* Conjecturæ, aut emendationes si quæ sunt in indice Lambini proditæ, dubium est, sintne Lambini, an potius Morelli. Veniam tamen ego equidem facile Lambino dem. Subito inciderat in negotium non provisum, accesserat imparatus. deprecari non potuerat. Parisiis tum non erat, qui melius ipso rem gessisset. Intra annum, quantum ex ejus præfatione colligo, hanc operam exantlavit. Quæ omnia satis eum ad æquos excusent. — Morellus in parte a se curata ubique citat octo codices Demosthenis mstos e bibliotheca regia depromptos, quos his literis designat *α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ.* ego in libro variantium *primum, secundum, tertium*, et sic porro appello. Quibus numeris hi codices hodie signati sint, indagavit Taylor. et his verbis demonstravit in præfatione ad suum Demosth. *α.* sive codex Morellianorum primus locum habet hodie in bibliotheca regia 2190. numero. reliqua, una cum judiciis de valore cujusque codicis Parisini, quæ Taylor tulit, apud ipsum velim legi.

Citat interdum Taylor lectiones tanquam e Parisinis codd. hauristas, quarum mentio nulla fit in editione Parisina. Ergone locupletior et diligentior penes eum fuit illorum codicum collatio? Non videtur. Imo potius edit. Parisinam sæpe nomine codicum regionum appellat, quos eum oculis non vidisse constat ex ann. ad p. 277. 28. Sæpe citat Taylor codices Parisinos perperam, ubi par erat lectionem marginis Lutetiani solummodo laudari. Non omnes lectiones variantes in margine Lutet. annotatæ sunt e codicibus regiis Parisinis, sed ea solummodo, quibus adscriptæ sunt literæ *α. β. γ.* etc. Reliquæ lectiones, quæ his notis carent, tametsi possint itidem illinc ductæ esse, tamen certo id doceri nequit, et possunt alii fontes earum lectionum demonstrari, e. c. codex Obsopœi, aut editio Aldina, aut quæpiam alia vetustior, aut index alicujus vetustioris editionis, aut auctor aliquis vetustus, ut Hermogenes, Aristides, Dionysius Halicarn. Longinus, alii, aut Wolfii annotationes, etc. Universe, non videtur Lambinus codices Parisinos usurpasse, et in exemplo, quod Morellus reliquit moriens, ipse a Benenato accepit sibi traditum, unde operæ Parisinæ editionem suam expresserunt, Herwagiana prima puta, non nisi paucas quasdam reperisse e Parisinis primo et quinto solis ad orationes a Le-

* In margine Parisinæ si qua lectio tacito auctore proponitur cum Augustano primo consentiens, videtur ea ex Parisino primo esse accepta, nisi aliunde de auctoritate ejus constet.

ptinea inde posteriores annotatas. cæteræ lectiones illi exemplo a Morello adscriptæ, unde essent, ignorasse, neque discere curasse.

Miretur quis, Fabricium in bibl. Gr. T. I. p. 926. affirmare, editionem Parisinam, de qua nunc sermo nobis est, prodiisse ex officina Michaelis Sonnii; cum Dionysius tamen Lambinus ipse, qui poterat rei gestæ testis esse certissimus, eam Benenato tribuat, quo factum ut a Taylora aliisque Benenati editio appelletur. Eximam hunc scrupulum. Sunt penes me duo exemplaria Parisinæ hujus editionis, inter se rebus omnibus, præter titulum, simillima. in alterius titulo conspicitur signum Adriani Turnebi, thyrsus angue implicatus, cum subscriptione βασιλεῖ τ' ἀγαθῷ κρατερῷ τ' αἰχμητῇ Lutetiae M. D. LXX. apud Ioannem Benenatum. alterius exemplaris titulo suppositum est scutum quadratum cum basilisco e flammis exsurgente versus digitum dextræ e nubibus exsertæ, cum symbolo circumscripto *si deus pro nobis quis contra nos*. Subscripta sunt hæc verba *Lutet. MDLXX. apud Michaelē Sonniū sub scuto Basilicēsi, via Iacobæa*. Fieri potest ut Michael ille Sonnius partem impendiorum ad istam editionem perficiendam de suo contulerit, eoque jus impetraverit nomen suum in fronte operis proscribendi. Conveniunt hæc duo exemplaria inter se quam perfectissime, ut ovum ovo non possit esse similius. Observavi tamen interdum inter ambo discrepantiam quandam lectionis, quæ non potest aliter nata esse, quam si corrector operis, quisquis fuit, currente adhuc prelo, cerneret aliquod vitium, idque tolleret, parte exemplarium jam excusa, nondum omnibus. Exempla mirificæ hujus rei sunt p. 151. 34. ubi in exemplo Benenati est *δωρίας*, in Sonniano *δωρεάς*. p. 119. 21. in uno est *ἐξαπαθῆσαι*, in altero *ἐξαπατῆσαι*. it. p. 4, 8. 150, 34. 163, 30. 176, 31. 189, 20. 286, 15.

SECT. VIII.

De editione Wolfii secunda græcolatina.

EODEM fere tempore, quo Parisina prodibat editio, carceres mordebat Herwagiana tertia, quæ Anno 1572. Basileæ prodiit hoc titulo: Demosthenis et Æschinis principum græciæ oratorum opera, cum utriusque auctoris vita et Ulpiani commentariis novisque scholiis ex quarta eaque postrema recognitione, græcolatina, sed codicum impressorum et inter hos Parisiensis nuper editi, duorum manuscriptorum, alterius Pannonii, alterius ex Augustana bibliotheca fidelissima collatione a mendis repurgata, variis lectionibus adaucta, annotationibus illustrata per Hieronymum Wolfium Cetingensem, utriusque linguæ in Augustana schola professorem etc. Basileæ ex officina Herwagiana per Eusebium Episcopium. MDLXXII.

est. — Initio annotationum ad Ulpianum Wolf ait p. 214. eas a se scriptas esse anno 1566. Sed cum interea prodisset editio Parisina, in qua Ulpiani scholia multo sunt antiquitus editis locupletiora, illis, quæ reddidisset Wolf in sua editione, ideo accessiones illas omnes editionis Parisinæ seorsim excudi curavit cum latina sua interpretatione. a p. 262. ad p. 300. Tomus VI. comprehendit Wolfii aliorumque ad Demosth. annotationes et sylvam variantium lectionum indigestam. Fini annotationum suarum ad orationes Demosthenis et Æschinis adversarias adjecit Wolf schedas Scrimgeri, de quibus exponit p. 102. In fine annotationum ad tomum quartum p. 137. græca clausula testatur eas absolutas esse A. 1569. *Σαργηλιῶνος μεσοῦντος* (h. e. Augusto) P. 143. incipiunt Castigationes ac diversæ lectiones in orationes Demosthenis per Vincetium Obsopœum, *vetustissimi cujusdam exemplaris subsidio collectæ non tantum editioni Aldinæ, verum etiam Basileensi, quæ postrema est, non sine fructu adhibendæ. nam in neutra, quæ hic emendantur, recte habent.* Hic est titulus opusculi, de quo jam dudum dicere debuisssem, nisi satius duxissem historiam editionum Demosthenis non interrompi. Prodiit hoc opusculum Basileæ primum in quarto minimo anno 1533. Triginta pæne annis post idem Wolf editioni suæ Demosthenis inseruit cum aliqua accessione sua. Obsopœus enim cum libellum suum Hieronymo Baumgartnero* patricio ac senatori Norinbergensi obtulisset, Wolf renovatæ editioni hujus epistolæ dedicatoriæ, aliam suam ad istius Hieronymi Paumgartneri filium, patri cognominem, Consulem Noribergensem, adjecit. In hoc opusculo Obsopœus locos non paucos Demosthenis Aldini e codice manuscripto, qui in manus ejus venerat e Pannonia, correxit, aut saltim varias ejus lectiones expromsit. Quare Pannonicum hunc codicem soleo appellare ad exemplum Wolfii. qui codex quo devenit haud constat. Non fuit ille quidem optimæ notæ. habet tamen interdum lectiones non contemnendas.

Sed redeo ad opus Wolfianum. Erunt sine dubio qui mirentur, cum inter quatuor codices, e quibus excerptæ dicuntur variæ lectiones p. 138-142. positæ, Felicianeam nominassem, rursus tamen p. 137. occurrant varietates e Felicianea. Causam rei accipe a brevi Wolfii hac præfatione: Post immaturum obitum Bolgangi Empacheri Tirolensis — Clauditur hoc excerptum hac clausula Atque hæc ex annotationibus meis in Felicianum codicem confectis ante annos 22. 3 Nonas Decembr. 1569. Ergone non sunt hæc merae variæ lectiones, e Felicianea, sed intermistæ quoque sunt Wolfii conjecturæ? Examinetur. Insequitur duplex accessio ex editione

* Viderint, quibus familiæ patriciæ Norinbergensium notiores, quam mihi, sunt, num pater hic sit illius Io. Georgii Baumgartneri, cui Erasmus Roterodamus editionem Herwegianam primam inscripsit.

Lutetiana. prima varietatem lectionis exhibet, quæ est in editione Lutetiana ab Wolfiana. procedit hæc a p. 159. ad 174. altera accessio sic est inscripta modo perobscuro et dubio: variæ lectiones et notæ in orationes Demosthenis e Lutetiano codice excerptæ. Sunt enimvero hæc nihil aliud quam ille, quem appellare soleo, *indicem Lambini*, de quo supra; qui in calcem editionis Lambinianæ rejectus est. procedunt hæc a p. 175. ad 177. A p. 178. incipiunt variæ lectiones codicis Augustani membranacei illius egregii, quem *primum* appellare soleo. Cujus historiam cognoscamus e præfatione Wolfii ad eas, quam totam huc transcriberem, si vacaret. tum procedunt illæ lectiones Augustanæ a p. 179 ad 192. præscriptus iis est hic titulus: *diversæ lectiones ex Augustanæ rei publicæ bibliothecæ codice vetustissimo industria M. Simonis Fabricii, Marcopibertani, Franci diligenter observatæ.* Interspersa sunt lectionibus Augustani judicia de ipsis, interdum et conjecturæ, sine auctore. penes me tamen certum est ea, non a Sim. Fabricio, sed ab ipso Wolfio esse profecta. Videtur quoque Wolf selectum fecisse illarum lectionum, non omnes, quas Fabricius ei tradidisset, publicasse. Sed vehementer in illo delectu peccavit. multa etiam aliter prodidit, atque in ipso codice reperi. Sed hac de re paulo post pluribus. Pertinet huc etiam alius locus e Wolfii dedicatione totius operis Demosthenici, p. 4. Nunc ad mstos codices redeo, ait.—Quæ Wolfius hic ait de literis illius codicis minutis et exoletis, quas negat vel adhibitis specillis perspicere se potuisse, non possum satis mirari. Nolo equidem frontem ejus accusare. vir honestus non videtur data opera mentitus esse, sciensque fefellisse. Veruntamen, si vera dixit h. l. Wolfius, næ oportet eum pæne cæcum fuisse. Vellenni equidem omnes codices Demosthenicos, quos tractare mihi licuit, tam pulchris, tam perspicuis, tam grandibus literis, tam plane et explicate, sine abbreviaturis, scriptos fuisse, atque hic est Augustanus omnium optimus. Literæ, quibus exaratus ille est, quadruplo majores sunt, atque sunt literæ Bavarici. Forma et proceritas literarum, totusque habitus scriptionis prorsus est similis scripturæ, qua exaratus est codex membranaceus, unde Constantini Porphyrogeniti Ceremoniale Byzantinum post Leichium edidi, cujus scripturæ specimen ex ære cælato expressum prostat. Similis item est pentateucho bibliothecæ nostræ Paulinæ, cujus specimen cl. Fischerus edidit. Superest adhuc ille codex Augustæ Vindelicorum. Inspiciat cuicumque copia inspiciendi erit, videbit uter nostrum, Wolfius an ego, verum dixerit. Utinam specimen aliquod illius codicis fideliter chartæ oleo imbutæ inscriptum sumsissem! Sed ipse nesciebam hanc artem ductus literarum ita excipiendi, parcebam oculis, festinabam codicem quam primum ad dominos remittere, quem annum pæne penes me habuissem, nolebam cum

Habemus hoc in titulo breve argumentum ipsius operis. Explicationem tituli dabunt insequentia. Partes operis sigillatim persequamur. Titulum excipit dedicatio ad Henricum Recklingerum et Christophorum Peitingerum Duumviros et ad Consules ac Senatū inclytæ Augustanæ reipubl. E qua juvat hæc excerptere. Fuggerum appellat patronum hujus operis, in cujus id nomine jam tertium apparuit. — Prodiit Demosthenes (modo operæ typographicæ non de integro deformarint ea, quæ ego summo labore expolivi. longe a prælo absum, et alias alios codices chartasque typographo misi,) hic igitur inquam, quod quidem in me fuit, se spectandum Demosthenes, cum non contemnendo comitatu præbet

Jam positis novus exuviis niditusque jumenta.

Sed ad græcum archetypon redeo—*τοῦ φιλέλλησι* spero. Scripta hæc est dedicatio Idibus Augusti, natali meo. Anno R. S. 1570. eodem igitur quo Parisina prodiit. Ergo jam tum absoluta prælo erat hæc editio secunda Wolfii græcolatina, seu quarta Wolfiana, ut ipse Wolf eam appellat. Sed supererant, ut suspicor, adhuc supplenda quædam ex editione Parisina, quæ res evulgationem in alterum annum extraxit. qua de re post pluribus. Ipse Wolf aliquoties testatur se anno 1569. has quartæ recognitionis annotationes conscripsisse. (v. annotat. ad p. 786. ubi ait eo demum anno secum esse communicatam Aldinam a Theobaldo Theodorico Argentinensi, sed Parisinam, quam Oporino misisset, recuperare non potuisse. Ergone Parisina quoque jam anno 1569. prodiit? Sequuntur dedicationem versiculi græci latinique Wolfii ad rem nil facientes; tum testimonia de Demosthene veterum græcorum latinorumque, illa cum latina Wolfii interpretatione; tum excerpta ex epistola Matthiæ Schenkii, Augustanæ scholæ Annææ magistri primarii ad Hieronym. Wolfium 18. Januarii 1571. scripta, qua ei laborem Demosthenicum exantlatum gratulatur; inde carmen Pauli Melissi Franci super eadem re. Tum series operis Demosthenici in 6. tomos distributi, quorum quatuor priores opera Demosthenis et Æschinis complectuntur, quintus Ulpiani commentarios, cum annotationibus Wolfii ad eosdem, accessiones ad Ulpianum ex editione Parisina, Demosthenis vita e Libanio, Plutarcho, Luciano et Suida. Æschinis vita e Plutarcho, et alia incerto auctore, Apollonii in Æschinem enarratio, Æschinis vita e Suida, Wolfii annotationes in illas vitas. tandem farrago annotationum Reuberana, de qua supra diximus, cum de Herwagiana prima diceremus. Sexto denique tomo hæc insunt. Primum totum specimen Demosthenis recogniti, de quo ante dicebamus A. 1569. proditum, hic iteratum, ne litera quidem mutata; deinde annotatt. Wolfii ad omnes Demosthenis et Æschinis orationes. post variæ lectiones totius operis Demosthenici e quatuor diversis codicibus collectæ. Sunt illi quatuor codices editio Aldina,

Herwagiana prima, Felicianea, et Manutiana p. 138. Castigationes et variae lectiones in Demosthenem per Vincentium Obsopœum, de quibus paulo post dicetur. p. 145. variae lectiones ad Dem. ex editione Felicianea. p. 157. Wolfii annotationes ad Demosthenem e codice Lutetiano. p. 159. quam appello *farraginem Wolfianam*. qua consignavit omnes lectiones ed. Lutet. a sua discrepantes, cum inspersis suis conjecturis novis seu curis secundis. Diversae lectiones codicis Augustani. p. 179. Scholia codicis Augustani ejusdem p. 193. variae lectiones in Vita Dem. a Plutarcho scripta p. 199. Wolfii veteres præfationes et carmina græca atque latina. Hic est conspectus, hæc series operis Wolfiani. videamus nunc de quibusdam horum libellorum seorsim. Primum de dispositione atque distributione oratt. Dem. Wolfiana. Orationes Demosthenis in editione Aldina, una continua serie, sine ulla distributione in classes, leguntur. Primus eas in tres tomos seu classes, distribuit Felicianus, quem imitatus est Paulus Manutius. prima classis tenet Olynthiacas, Philippicas, suasorias, procemia, et duas ostensionales, operis appendiculam. secundus tomus tenet publicis in causis dictas, quas supra recensuimus. tertia reliquas omnes. Wolf autem ab hac distributione duabus in rebus discessit, 1) e duabus contra Æschinem orationibus, quæ in edd. Bernardi et Pauli pars tomi secundi sunt, tomum peculiarem, numero secundum fecit, additis Æschinis orationibus, quæ autem in edd. Bern. et Pauli reliqua secundi tomi implebant orationes, ut Leptinea, Midiana, Androt. Aristocrat. Timocrat. Aristogiton. illis Wolf tertium tomum seu classem assignavit, quo factum, ut quæ in edd. Felic. et P. Manutii esset tertia classis, ea jam in ed. Wolfiana sit quarta. Sed et ex hac postrema classe, quæ est privatarum caussarum, tres orationes Wolf transulit in classem aliis mediam, sibi tertiam, orationes puta in Eubulidem, in Theocrinem, et in Neæram, quod eas orationes crederet, non privatas, sed publicas causas agitare. 2) Tomo primo admisit, præter epistolas Demosthenis et Æschinis, etiam orationem Dinarchi in Demosthenem. Tomo secundo orationem pro corona, quæ in aliis omnibus editionibus antecedit illam de falsa legatione, huic Wolf postposuit. Opuscula quinque hoc secundo tomo Wolfiano conclusa istoc ordine sese consequuntur. 1) Æschinis or. in Timarchum. 2) Demosthenes de falsa legatione in Æschinem. 3) Hujus adversus illum super hoc crimine defensio. 4) Rursus ejusdem oratio in Ctesiphontem, et coronam. tandem 5) Demosthenis or. pro Ctesiphonte, seu, quod idem est, pro corona. Tomo quarto subjectus est index in Demosth. et Æschinem. Singuli quique tomi suis præfationibus propriis a Wolfio sunt instructi. Quinto Tomo, qui Ulpianum complectitur, præfixa præfatio scripta est Cal. Martii 1550. clausula interpretationis latinæ p. 243. hæc

est. — Initio annotationum ad Ulpianum Wolf ait p. 214. eas a se scriptas esse anno 1566. Sed cum interea prodisset editio Parisina, in qua Ulpiani scholia multo sunt antiquitus editis locupletiora, illis, quæ reddidisset Wolf in sua editione, ideo accessiones illas omnes editionis Parisinæ seorsim excudi curavit cum latina sua interpretatione. a p. 262. ad p. 300. Tomus VI. comprehendit Wolfii aliorumque ad Demosth. annotationes et sylvam variantium lectionum indigestam. Fini annotationum suarum ad orationes Demosthenis et Æschinis adversarias adjecit Wolf schedas Scrimgeri, de quibus exponit p. 102. In fine annotationum ad tomum quartum p. 137. græca clausula testatur eas absolutas esse A. 1569. *Θαργηλιώνος μεσοῦντος* (h. e. Augusto) P. 143. incipiunt Castigationes ac diversæ lectiones in orationes Demosthenis per Vincentium Obsopœum, *vetustissimi cujusdam exemplaris subsidio collectæ non tantum editioni Aldinæ, verum etiam Basileensi, quæ postrema est, non sine fructu adhibendæ. nam in neutra, quæ hic emendantur, recte habent.* Hic est titulus opusculi, de quo jam dudum dicere debuisssem, nisi satius duxissem historiam editionum Demosthenis non interrompi. Prodiit hoc opusculum Basileæ primum in quarto minimo anno 1533. Triginta pæne annis post idem Wolf editioni suæ Demosthenis inseruit cum aliqua accessione sua. Obsopœus enim cum libellum suum Hieronymo Baumgartnero* patricio ac senatori Norinbergensi obtulisset, Wolf renovatæ editioni hujus epistolæ dedicatoriæ, aliam suam ad istius Hieronymi Paumgartneri filium, patri cognominem, Consulem Noribergensem, adjecit. In hoc opusculo Obsopœus locos non paucos Demosthenis Aldini e codice manuscripto, qui in manus ejus venerat e Pannonia, correxit, aut saltem varias ejus lectiones expromsit. Quare Pannonicum hunc codicem soleo appellare ad exemplum Wolfii. qui codex quo devenit haud constat. Non fuit ille quidem optimæ notæ. habet tamen interdum lectiones non contemnendas.

Sed redeo ad opus Wolfianum. Erunt sine dubio qui mirentur, cum inter quatuor codices, e quibus excerptæ dicuntur variæ lectiones p. 138-142. positæ, Felicianeam nominassem, rursus tamen p. 137. occurrant varietates e Felicianea. Causam rei accipe a brevi Wolfii hac præfatione: Post immaturum obitum Bolgangi Empacheri Tirolensis — Clauditur hoc excerptum hac clausula Atque hæc ex annotationibus meis in Felicianum codicem confectis ante annos 22. 3 Nonas Decembr. 1569. Ergone non sunt hæc meræ variæ lectiones, e Felicianea, sed intermixtæ quoque sunt Wolfii conjecturæ? Examinetur. Insequitur duplex accessio ex editione

* Viderint, quibus familiæ patriciæ Norinbergensium notiores, quam mihi, sunt, non pater hic sit illius Io. Georgii Baumgartneri, cui Erasmus Roterodamus editionem Herwegianam primam inscripsit.

Lutetiana. prima varietatem lectionis exhibet, quæ est in editione Lutetiana ab Wolfiana. procedit hæc a p. 159. ad 174. altera accessio sic est inscripta modo perobscuro et dubio: variæ lectiones et notæ in orationes Demosthenis e Lutetiano codice excerptæ. Sunt enimvero hæc nihil aliud quam ille, quem appellare soleo, *indicem Lambini*, de quo supra; qui in calcem editionis Lambinianæ rejectus est. procedunt hæc a p. 175. ad 177. A p. 178. incipiunt variæ lectiones codicis Augustani membranacei illius egregii, quem *primum* appellare soleo. Cujus historiam cognoscamus e præfatione Wolfii ad eas, quam totam huc transcriberem, si vacaret. tum procedunt illæ lectiones Augustanæ a p. 179 ad 192. præscriptus iis est hic titulus: *diversæ lectiones ex Augustanæ rei publicæ bibliothecæ codice vetustissimo industria M. Simonis Fabricii, Marcopibertani, Franci diligenter observatæ.* Interspersa sunt lectionibus Augustani judicia de ipsis, interdum et conjecturæ, sine auctore. penes me tamen certum est ea, non a Sim. Fabricio, sed ab ipso Wolfio esse profecta. Videtur quoque Wolf selectum fecisse illarum lectionum, non omnes, quas Fabricius ei tradidisset, publicasse. Sed vehementer in illo delectu peccavit. multa etiam aliter prodidit, atque in ipso codice reperi. Sed hac de re paulo post pluribus. Pertinet huc etiam alius locus e Wolfii dedicatione totius operis Demosthenici, p. 4. Nunc ad mstos codices redeo, ait.—Quæ Wolfius hic ait de literis illius codicis minutis et exoletis, quas negat vel adhibitis specillis perspicere se potuisse, non possum satis mirari. Nolo equidem frontem ejus accusare. vir honestus non videtur data opera mentitus esse, sciensque fefellisse. Verumtamen, si vera dixit h. l. Wolfius, næ oportet eum pæne cæcum fuisse. Vellenni equidem omnes codices Demosthenicos, quos tractare mihi licuit, tam pulchris, tam perspicuis, tam grandibus literis, tam plane et explicate, sine abbreviaturis, scriptos fuisse, atque hic est Augustanus omnium optimus. Literæ, quibus exaratus ille est, quadruplo majores sunt, atque sunt literæ Bavarici. Forma et proceritas literarum, totusque habitus scriptionis prorsus est similis scripturæ, qua exaratus est codex membranaceus, unde Constantini Porphyrogeniti Ceremoniale Byzantinum post Leichium edidi, cujus scripturæ specimen ex ære cælato expressum prostat. Similis item est pentateucho bibliothecæ nostræ Paulinæ, cujus specimen cl. Fischerus edidit. Superest adhuc ille codex Augustæ Vindelicorum. Inspiciat cuicumque copia inspiciendi erit, videbit uter nostrum, Wolfius an ego, verum dixerit. Utinam specimen aliquod illius codicis fideliter chartæ oleo imbutæ inscriptum sumsissem! Sed ipse nesciebam hanc artem ductus literarum ita excipiendi, parcebam oculis, festinabam codicem quam primum ad dominos remittere, quem annum pæne penes me habuissem, nolebam eum

alienæ fidei committere. Quicquid est grandibus, pulcherrimisque et lectu planissimis literis est totus exaratus. nisi quod atramentum plerumque flavescit. quo fit ut ad lucernam legenti nihil perspicuum appareat. De sensu quisque suo quidem testis est certissimus. Ego, qui parum oculis valeam, et nescio an minus etiam, quam ipse Wolf, de die tamen hunc Augustanum codicem, ducentesimo fere post quartam Wolfianam Demosthenis editionem anno, legi planissime. Scholia autem illius codicis sunt illa quidem ab eadem manu, literis ad formam quidem similibus, sed multo minutissimis, et cum compendiis longe plurimis atque intricatissimis exarata. Sed de his postmodum suo loco, cum de hoc codice Augustano pluribus agam. Diversis hisce lectionibus codicis Augustani subjecta sunt in editione Wolfiana scholia ejusdem codicis a p. 193. ad 199. cum latina interpretatione Wolfii, quibus de scholiis item pluribus paulo post exponam. Præfixit iis hanc præfationem Wolfius — In fine hæc scholia in *περὶ στεφάνου* exstant in Lutetiano codice. (hoc est editione Parisina). In *παραπροσβέλει* et *τιμοκράτην* partim ex Ulpiano decerpta esse, partim in scholiis Lutetianis exstare videntur. quare nolim certum laborem capere incerto fructu. Hæc Wolfius. Expediebat tamen, opinor, saltim varietates lectionis in his scholiis, quæ essent in Augustano, si quæ discrepant lectiones a Lutetianis, prodi.

Denique succedant variae lectiones in vita Demosthenis a Plutarcho descripta; in quibus *P.* id est *fortasse* additur, Wolfianæ conjecturæ sunt, ceteræ Lutetianæ editioni acceptæ referuntur. (hic est titulus a Wolfio præscriptus.) annotationibus ad Pseudoplutarchi vitam Demosthenis hanc præmisit Wolf annotationem: quot loca in hoc opusculo *εὐστόχως* emendaverim, testatur conversio mea, et specimen Demosthenicum A. 1569. editum. cætera hujus loci supra retuli, cum de hoc specimine agerem.

Hic est apparatus criticus Wolfianus, ingens quidem ille, et ad emendandum Demosthenem imprimis utilis, sed, ut nunc est, nulli usui. Stultus sit lector necesse est, qui id faciat, quod editori necessario est faciendum, ut tam diversis in locis sparsas, decies repetitas easdem lectiones indaget, nullis neque paginarum, neque versuum notis signatas, in quibus indagandis, tametsi spississimum opus decies revolvat, tamen integras horas perdat. Sæpe ego mala multa fui imprecatus ei, cui tam vecors et furiosum consilium in mentem venit, ut hoc modo patientiæ lectorum illuderet. Dementiam satis mirari non possum. Insumit laborem non parvum varias illas tot lectiones congerendi; sine dubio, quo lectores iis uterentur; exponit eas, sed sic, ut nemo iis uti queat. quo ipse sese suæ tantæ operæ fructu privavit; unaque emtores. Perinde nunc est, ac si plane nihil variantium edidisset. Digeri hæc oportebat, certosque

quæque ad locos paginarum et versuum alligari, ut varietatem lectionis Demosthenicæ sub uno conspectu haberes. Delirabat Wolf ita scribens in epistola ad Episcopium variantium sylvæ subjecta, p. 201. *Varias lectiones omnium editionum consignatas habes, quarum numeros si foliis impressionis tuæ accommodari nequirent, præmittendos censeo, lectoremque monendum ex ipsa serie orationum et locorum quo quæque nota pertineat deprehendi.* Iniqua postulas, mi bone Wolfi. Tam ego fungus non sum, ut unius notulæ caussa totas sexcentenorum versuum orationes perlegam. Non ita festinare, non præcipitare opus, quod ordine agere debebas, Episcopo non schedas disjectas, folia Sibyllæ, alias ex aliis mittere, quas, quo essent referendæ, nemo sciret, quæ ipsæ sibi contradicerent sæpe, sed in mandatis dare, ut Demosthenis textum excudendo absolutum ad te mitteret, quem tu per ocium relegeres, et annotationes tuas, variasque lectiones ad locum quemque suum referres, et munde nitideque et ordine descriptas chartas omnes ad typographum mitteres. Nisi consilium cepissem edendi Demosthenis, quod me coegit quicquid usquam exstaret copiarum typis excusum indagare, sedulo et cum pulvisculo corradere, et ordine concinno digesta ista omnia proponere, nunquam tanti fecissem, utilitatem sæpe minimam, aut nullam, maximo et ærumnabili labore emere. Quem laborem ipsi adeo Episcopus et Th. Zwingerus defugerunt, amici Wolfii, quorum plurimum intererat, et qui debebant et omnium facillime poterant eum expedire pro omnibus; ipsi adeo Francfurtani et Genevenses exhorruerunt, qui Wolfianum Demosthenem recuderunt, (nam in neutra recensione ista miscella farrago in ordinem redacta est, aut paginæ versusve notis aut variantibus adscripti;) eum lectorum tuorum, Wolfi, quotquot sunt et erunt omnium unusquisque viritim maximo cum tædio devorabit? Non cogitabas nempe sic irrideri genus humanum, sic patientiam nostram fatigari. Importunum est, ut tu malo careas, quod tibi conveniebat, aliis millenis, ad quos nil pertinet, malum dare. Hæc est una magna labes editionis Wolfianæ, ἀταξία. rudis ea est indigestaque moles, merum chaos, quod intuentem horror et fastidium occupet. Sed est altera non levior. Wolfius textum Demosthenis dedit pro arbitrio suo, non e libris calamo exaratis, non ex antiquis editionibus emendatum, sed e conjecturis suis, idque, quod multo pessimum, lectore non admonito. Ego ipsemet quoque nonnunquam Demosthenis orationem arbitrato meo constituo. Sed ubi ubi facio, admoneo lectores cum in ipso statim texto apposis asteriscis, qui lectores de mea crisi admoneant, et ad annotationes nostras receptum habere jubeant; tum in annotationibus caussas et rationes emendationis, seu si mavis, mutationis cujusque a me excogitatæ et in textum admissæ expono in annotationibus, et tabulam calci operis subjiciam

omnium mutationum, quas meo Marte meaque sponte et auctoritate, in Demosthenem immisi. Offensioni quoque est moles libri intrac- tabilis, et ea, quæ vel fortissimum quemque bajulam fatiget, per quam sit, ut lector e. c. Olynthiacæ primæ, opus habeat non modo denis locis requirere, quæ ad certum locum ab Ulpiano, a Budæo, ab Obsopœo, a Wolfio dicta, aut e variantibus modo Aldinis, modo Lutetianis, modo Augustanis annotata sunt, sed etiam millenas pa- ginas iterum iterumque revolvere. Malim ipso Demosthene ca- rere, cujus lectio tam molesto labore mihi constet, qui labor ad insaniam facile quem adigat. Sed præter abnormem molem offen- sioni quoque sunt typi in editione Basileensi Tomo VI. adhibiti ni- mis quam exiles et minuti, *cursivi*, quod genus typorum oculis in- primis iniucum et insuave est, et fastiditur magis, quam ullum aliud. Insignis est defectus hujus editionis Wolfianæ, quod indice græcitatæ demosthenicæ caret. Credo equidem Wolfium, a labo- rum Demosthenicorum multitudine et perpetuitate victum, non po- tuisse agendis omnibus sufficere, quæ in ejusmodi auctore pera- genda editori incumbunt. Verum, primum quidem viginti duo anni, quos in Demosthene fingendo et refingendo consumsit, tempus, opinor, sunt satis commodum, quo quamvis magnus labor profigari poterat. Mihi quidem si tot annos uni Demostheni expoliendo lar- gita esset secunda fortuna, quæ vix quadriennium dedit, et ne illud quidem integrum, (interea temporis enim etiam Aristidem ad mstos recognovi, et editioni, quam ejus paro, accommodavi: ut alias in- terpellationes taceam) o quam mihi videor eum absolutum et nu- meris omnibus perfectum daturus fuisse. Me vero ingravescens ætas, et decrescentes in dies vires, et impatientia in eodem labore diutiuscule commorandi, et desiderium studiosæ juventuti tam gra- vem auctorem, tam necessarium, cujus editiones sunt quam raris- simæ et carissimæ, quo tamen carere sine damno maximo potest nemo paulo humanior, quam primum fieri posset, parvo parabilem, et facile gestabilem, et ornamentis non contemnendis instructum, non omnibus quidem, tot tamen illis et tantis, quot et quanta nulla alia superiorum editionum dedisset, in manus dandi, festinare me coegerunt, et minus perfectum opus edere, quam nullum, malle, ve- rentem, ne in conatu superstitionis diligentis fatum me opprimeret, necumque lectores fructu meæ operæ fraudaret. Deinde quis au- ctor tibi, mi Wolfi, fuit tam stulti consilii, ut Æthiopem lavares? Ulpianum cur latinum fecisti? Quis jussit? aut si quis jussit, cur obsequeris? Debebas sapientior esse, quam ineptus librarius, qui se a stulto more sæculi, ab importunis entorum flagitationibus duci pateretur. Debebas fortiter resistere. debebas bibliopolarum stultitiæ et importunitati respondere duriter, non servire, non cer- vicem submittere. Poteras melius quid agere. Ulpianum latinum

quis legit. quotus quisque est græcum qui legat? nedum ut latinum. Ulpiani tua latina interpretatio prorsus illa est, quam nostrates pro-verbio jactant, quinta curus rota? Labor incassum peractus, cuius nemo tibi gratias habet. Pro ista interpretatione bonum græcum indicem condidisses, addidisses Harpocrationem, aut aliud quod rhetoricum lexicon ineditum, digessisses istam tuam horridam et inconditam sylvam variantium et annotationum, et concinnum in ordinem rede-gisses; multo sic majorem gratiam a lectoribus inisses, et multo melius eorum commodis providisses. Vitio hoc quoque dari Wolfio jure potest, quod, quum decrevisset editionem, non aliquam vetustiore fideliter reddere, sed Demosthenem ad mentem suam constitutum, a se reformatum dare, præstantissimum tamen codicem instum, quem domi pæne suæ haberet, in urbe quidem sua, in bibliotheca Aug. reip. ad quam bibliothecam ipsi aditus pateret, non consuluerit, sed prius excudendum dederit suum Demosthenem, et tum demum absoluta impressione curaverit illum codicem ab alio conferri. Nam prius illam collationem esse factam nullo constat indicio, cum anni notæ desint utrique epistolæ, tam Simonis Fabricii ad Wolfium, quam Wolfianæ illi, cui ista Fabriciana inserta est. Possit adeo paulo quis suspiciator venire in illam suspicionem, Wolfium utique usum fuisse codice illo Augustano in conscribendis suis annotationibus, qui multa pro suis conjecturis prodat, quæ in illo codice leguntur; quamquam ego equidem virum optimum ea invidia injustissima onerare nolim, ut plagiarius habeatur. Sæpe mihi venerunt in mentem conjecturæ, quas postmodum in codicibus instis reperi. (Ut nuper in Aristide, in quem quas octennio ante publicaveram conjecturas meas, earum partem longe maximam a codicibus Augustanis et Bavaricis, emendatissimis et optimis, confirmatam deprehendi, cum gaudio, et spe bona de mearum in græcos auctores animadversionum libellis.) Ego vero illas non mihi arrogavi, quæ mihi cum codicibus communes erant demosthenicis, sed lubens, et prout par erat atque æquum, gloriolam omnem, quæcunque est, auctori suo, codici manuscripto, ubi repereram, transcripsi. Supersunt mihi vel sic quoque numero plurimæ emendationes, quarum gloria inventionis mihi propria, cum nemine communis, manet. Universe nimia festinatio bono Wolfio obfuit. Turbulente omnia et præcipitate egit. Profert Wolf quoque tanquam inventa sua, lectiones, quæ jam dudum ante in vetustioribus editionibus legebantur. Scilicet non habebat in chartis ordinatis bene dispositas lectionum varietates; quo factum, ut lectiones, quas in aliqua vetustiore editione legisset, adhæsissent memoriæ, locus, ubi legisset, effluxisset; ut sibi videretur suo Marte invenisse, quod memoria suggerebat. Post illam Wolfii ad Eusebium Episcopium epistolam sequuntur ejusdem tres dedicationes priorum editionum

ab ipso curatarum; et duæ quidem ad magnificum et generosum virum Io. Iacobum Fuggerum -- prima ad Demosthenem latinum a se factum, scripta A. 1549. altera ad eundem in Demosthenicæ conversionis recognitionem scripta A. 1553. tertia, scripta A. 1568. ad Henricum fratrem, physicum Norimbergensem, præfixa specimini postremæ recognitionis. Juvat ex illis tribus epistolis locos quosdam ad historiam Demosthenis Wolfiani facientes huc transferre —

E prima. Oporinus Wolfio fuit auctor latine vertendi Dem.
Wolf indicem græcitatæ Demosthenicæ sibi fecerat.
Sebastiano Castalione usus est correctore suæ latinitatis.

SECT. IX.

De Francfurtana Dem. editione.

Hæc de Wolfiana Demosthenis editione postrema, quæ ad hoc diei plenissima et perfectissima fuit omnium, et vulgatissima. Recusa quidem est bis, Francofurti semel A. 1604. et tum Genevæ A. 1607. præstare tamen videtur Basileensis, quæ videtur omnium correctissima esse. Genevensis est admodum sordidis chartis expressa. præterea caret optima dote Wolfianæ editionis, Wolfii annotationibus. Francfurtana luculentis quidem chartis typisque est excusa. præterea, quod in commoditatibus numerat Fabricius, unicuique orationi statim subjecti sunt in illa editione commentarii Ulpiani; tandem etiam accessionem quandam variantium habet, quam in libro meo variantium appellare soleo *appendicem Francfurtanam*, de qua quæ dicam hæc habeo. Sed prius totum habitum hujus ed. Francf. videamus. Universe est eadem cum Basileensi, nisi quod opusculorum nonnullorum sedem mutavit. E. c. epistolas Wolfii ad Fuggerum et ad Henricum fratrem, in extremo calce Basileensis locatas revocavit hæc Francfurtana ad operis principium. Ulpiani Scholia orationi cuique subjecit. Sed debebat idem tenor etiam in commentariis Wolfianis tam ad Demosth. quam ad Ulpianum teneri, ut et ad orationes adjicerentur annotationes quasque suæ, et ad Ulpianea scholia item suæ. Vita tum sequitur Demosthenis olympiadibus ac præturis Atheniensium distincta ex parallelis Andreæ Schotti, accessionibus locupletata. Annotationum series plane inversa est. Reliqua omnia sunt eadem ut in Basileensi, nisi quod in fine additæ sunt *lectiones in Demosthenem diversæ* (hic est titulus illius opusculi) *tum e codice quodam vetusto Italico, tum ex Aldino, cui illas vir doctissimus manu propria adscripserat.* Volendum, quod curator hujus editionis, quisquis fuit, tam incertos nos de hac collatione reliquerit. tam obscure, tam infinite de codice

quodam Italico loquitur, nil definiens, cujus ille bibliothecæ fuerit. Exemplar Aldinum, cui vir quidam doctus variantes dicitur adscripsisse, videtur hodie in bibliotheca Bodleyana Oxonii asservari, et vir ille doctus Petrus Pithæus esse. Colligo id e conspectu Taylorano, ubi codex, quem Taylor Venetum appellat, sic enarratur. [Codex, ut constare posse arbitror, S. Marci Venetiis. variantes excepit vir industriæ et fidei summæ Petrus Pithæus. Ex Aldino exemplari in bibliotheca Bodleyana Oxonii, cui ea alleverat Pithæus.] Nusquam discernuntur in illa, quam appello, appendice Francfurtana lectiones illorum duum codicum Italici, et Veneti. Sæpe eadem lectiones bis diversis in locis ponuntur. Ipsa testatur ad p. 31. 16. partem lectionum e Veneto esse desumptam. Interdum tamen a Pithæano discrepat ut p. 36. 13. Multa in illa appendice præpostere, multa bis, multa sub paginis ementitis posita occurrunt. videtur mihi hæc collectio a Sylburgio facta esse, non ex uno codice, sed e diversis, Aldino, Lambiniano, Augustano, Pithæano et nescio an ex aliis. Ad orationes in causis privatis nihil ibi est annotatum. penes me non magni momenti est hæc appendix.*

SECT. X.

De editione Taylori.

HANC Francfurtanam renovavit Taylor in sua, de qua nunc mihi dicendum est; quæ si totum exhiberet Demosthenem, sine controversia principatum teneret omnium editionum, et chartarum splendore, et criticis præcipue, quibus instructa est, copiis amplissimis. Sed duo tantum ejus prodire volumina, alterum Anno 1748. in eunte, Cantabrigiæ, continens orationes a Wolfio in classem tertiam relatas. Tum prodiit A. 1757. volumen tenens adversarias Demosthenis et Æschinis. Nil præterea operis hujus splendidissimi ad hoc dici prodiit. Fert tamen fama fore ut propediem reliqui quoque tomi e schedis Taylori, haud ita pridem fato suo defuncti prodiant.† Præclare enim, et magis etiam, quam ut a me pro meritis

* Codex Italicus in gratiam Wolfii collatus est. Taylor ad p. 202. 30.

Francfurtenses præterquam quod de Dem. nil meriti essent, etiam aliquando ejus interpretem quasi dedita opera mutilarunt nobis et conciderunt. Taylor ad p. 290. 19.

Editio Francfurtana sæpissime ex typothetæ incuria, non auctoritate codicum, a vera lectione recedit, ut id sæpe notare et lectorem admonere pæne tædeat. Taylor ad p. 210. 31.

Quid sibi volunt ista verba Taylori ad p. 359. *antepen.* Sentit mecum *Italicus* et qui *Italicum* procuravit.

† Post hæc scripta, literis ex Anglia ad me datis Schweigheuserus, Argentoratensis, A. M. multarum literarum peritus, amicus in paucis meus, certiore me

deprædicari queat; de Demosthene meritus est Taylorus. Insunt tamen huic quoque pulcherrimo corpori sui nævi, in quibus pœnes me quidem præcipuus, et pœne unus, est (nam cæterorum facile veniam ei dederim, hujus difficulter) quod in edenda græca Dem. oratione nimis se segnem et securum gesserit. Textum Wolfianum, lima nimis parce adhibita, tradidit operis suis recudendum, quod textum constat infidum, et vitiosum esse. Paucis in locis id emendavit, lectiones mendosas, quas ipse in notis damnat, sivit tales, quales repererat, fovit, et propagavit; quæ macula est homine critico indigna. Ecquæ magna laus veterem aliquam editionem, litera non mutata, eandem typothetis recudendam dare? Reliquos tacebo nævos, qui a multis magnisque laudibus obscurantur. Tertio volumini præfatio præmissa toti operi accommodabilis est, eo, ni fallor, ut a bibliopego olim aliquando, cum totum opus in lucem prodisset, primo volumini præponeretur. Titulus hic est Δημοσθένος, Διςχίρου, Δεινάρχου καὶ Δημάδου τὰ σωζόμενα. græce et latine, edidit Ioannes Taylor, I.L.D. Col. D. Ioan. Cant. Socius et Cancellarius Lincolnensis. Cantabrigiæ: typis academicis. Volumen tertium, quod primum prodiiit, implet, extra præfationem, paginas 662. Secundum, ætate recentius, paginas 762. Dedicationem est hoc opus nobilissimo illustrissimoque Dno Ioanni Comiti Granville, Vicecomiti Carteret—cujus studium Taylor collaudat in ornando suo Demosthene, præsertim quod sibi variantes codicis Vindobonensis impetrasset. Præfatio non multa tenet non communia; parum de historia mstorum aut edd. Demosth. mihi quidem ista præfatio parum satisfacit, indigna Taylora, indigna Demosthene, indigna tantis reliquis lautitiis tantaque exspectatione et prædicatione publica videtur. Parum ex illa discas. Insequitur conspectus editionum manuscriptorumque Demosthenis, quibus Taylor in adornanda sua editione usus est. —

Hoc est omne, quod de editt. et mstis Dem. Taylor nos docuit. videtis quam jejune, quam indiligenter, quam non pro dignitate atque subtilitate critici. Interspersit annotationibus suis quasdam Marklandi et Jurini; ambas non magni faciendas. Marklandianæ pleræque sunt leves, et tantæ viri famæ haud pares. Jurinus, si maturuisset, (sed a cito fato sublatus est,) poterat aliquando melius quid extundere. Marklandianæ non satis maturæ sunt, effusæ a

fecit, ad Antonium Askewium, V. C. medicum apud Londinenses dextrimum, illas Taylora chartas pervenisse, qui cum antea spem fecisset earum a se edendarum, nunc abjecto illo proposito, quod exsequi multitudo negotiorum non patiat, recepisse reliquias Tayloranas mihi missurum. Ipse Vir Clarissimus datis ad me nuper literis humanissimis mihi factus est hujus rei auctor; ut nullus dubitem fore brevi, ut illæ schedæ mihi reddantur, quo facto quicquid reliquiarum Taylora accipero, fideliter id omne in hac editione nostra sum publicaturus.

rusticante, et libris destituto. pleræque, si bene memini, in orat. pro corona et de falsa legat. versantur. multæ sunt aperte falsæ, testanturque Marklandum in Demosthene fuisse hospitem. tricatæ in commatibus et punctis recte constituendis. quæ res laude non caret, magna tamen et præclara palma profecto non est. Taylorianæ notæ sunt bonæ frugis plenæ. Sed apparet eum meliorem esse juris Attici interpretem, in quo regnat, quam criticum, seu emendatorem. quo in genere parum valet, et pæne contemnendus est. Notæ cuique orationi statim subjectæ, ordiuntur ab enarratione argumentorum singulis quibusque orationibus tractatorum, et ab indagatione temporis, quo oratio quæque habita est. Sed pleræque consumuntur in expositione lectionum variantium. Nos vero variantes ab annotationibus nostris separavimus, et peculiari libro conclusimus. Miror itaque qui fiat, ut Taylor interdum nos ad librum variantium ableget, ut fecit p. 143, 24. 588, 33.

Gratiam utique magnam ei debemus. multum profecit, bonum et firmum jecit fundamentum, cui post venientes superstruant. Si minus perfectum quid dedit, æquis unus omnium hoc in genere perfectum quid enixus est? Viam monstravit. Hoc satis ad magnam stabilemque gloriam. Ego ipse, quamquam multo, quam Taylor, processî longius, optime tamen novi, quam multum operis affecti reliquerim aliis perficiendum. una hominum ætas tantæ rei peragendæ haud sufficit. Dictio Taylori latina haud placet. obscura, affectata, putida est. Sed paucos novi Anglos, qui latine scribere didicissent. Latinæ linguæ neglectus illi genti communis est. Et tamen Taylor, si ad alios Anglos spectetur, adhuc bene scribit. Melius si scisset latine, sæpe non vituperasset Wolfium; quem ideo solummodo persæpe vehementer exagitat, quod latinam Wolfii dictionem, (si Wolfii est, neque potius Sebastiani Castalionis, at o quanti viri in judicio latinitatis) bonam et propriam ipse non intelligeret. Reprehendit quæ laudanda etiam essent, et gnarus quisque bonæ latinitatis admiratus esset. In antiquitatibus enucleandis est nimium sedulus, ultra modum copiosus, aliena et protrita ingerit, non sine jactatione. Non satis trivit grammaticos et rhetoricos veteres Demosthenem quibusque paginis laudantes. Non satis instructus erat copiis lexicorum rhetoricorum. Quæ cum in Taylora noto, bene memini eadem pæne mihi exprobrari posse. Ego vero neque perfectum quid profiteor præstiturum, et festinavi, et a fortunæ præsidii derelictus sum, et alia habeo, quæ excusem. Sed pergo. Persæpe sine causa bonum Wolfium Taylor ridet, vexat, exagitat, objurgat, quod diligentia pædagogica oratoris locos quosdam enuclearit, velut nutrices pueris omnia minima mansa in os ingerunt. Sed ea diligentia utilis et pernecessaria est, et plus prodest, quam supercilium aliorum, qui dum elegantias nescio quas abstrusas

et exquisitas consecretantur, vere difficilia prætereunt et dissimulant, in rebus perspicuis de tenebris queruntur, expedita suis argutiis intricant, clara perturbant et obscurant. Taylora si natandum sine cortice Wolfii fuisset, næ aut cavisset sibi ab hac natatione, aut periculum ejus cum dedecore suo fecisset. Equis enim Taylor ad Wolfium! Largiar Anglum in jure Attico paulo plus vidisse Germano, quod mirum non est post scripta Petiti, Salmasii, Maussaci et maxime Valesii ad Harpocrationem, quæ Wolfii ætate nondum nata erant. Largiar hoc quoque, Taylorum instructionem fuisse copiis librorum demosthenicorum, et melius iis uti scisse, quam Wolfium, quem ætas tulit nascentis adhuc critices, et in ordinandis illis lectionibus fuisse diligentem atque solertem. In cæteris tamen omnibus aio Wolfium Taylora antefendum. Plus laboris exantlavit in Demosthene interpretando, melius sententiam ejus perspexit, et reddidit, melius latine calluit, pluribus locis medicinam, et feliciter quidem, attulit, quam Taylorus, cujus emendationes ex ipso natæ pleræque aut leviculæ, aut manifesto falsæ sunt, vix tres quatuorve in toto agmine capitales, quarum ei magna sit habenda gratia, quibus inveniendis non aliud quodcumque par fuisset ingenium. Taylor si diligentius editionem Manutii aut Feliciani inspexisset, non reprehendisset toties Wolfium ob novitatem lectionis, quasi Wolf de suo lectiones quasdam esset commentus, dum ante a Manutio proditas.

Tria omnino vidi hujus editionis Taylorianæ exempla, quorum unum, quod est penes Thomam Krebsium, V. C. Rectorem Scholæ Provincialis ad Grimmam, observationibus Flavianis et Decretis Romanorum pro Judæis nobilitatum, tenebat aliquid, quod in duobus reliquis non animadverti; scilicet post finem orationis in Leptinem, p. 63. ubi in aliis exemplis Taylori in illam orationem annotationes incipiunt, incipiebant scholia græca in illam orationem, pro more editionis Francfurtanæ. Paginæ hæ duæ 63. et 64. impletæ erant illis scholiis, minutis, non tamen minimis, neque deformibus typis. Tum charta singularis erat adjecta cum iisdem numeris 63. et 64. tenens initium notarum in Leptineam. videtur Taylor primum voluisse scholia græca cuique orationi subijcere; deinde vero ab illo proposito destitisse, et illa scholia universa quinto suæ editionis volumini reservasse.

Nefas sit specimen silentio prætermittere, quo Taylor hanc editionem suam annuntiavit. Oratio est Demosth. in Midiam cum oratione Lycurgi in Leocratem edita Londini A. 1743.

SECT. XI.

De editionibus singularium orationum Demosthenicarum.

COMMEMORANDUM nunc erat judicandumque de singularium orationum Demosthenicarum editoribus, cujusmodi fuerunt Dou-næus, Freindius, Brooke, Mounteneyus, et nuperrime Harlesius. Verum aliis carui, (ut Freindii editione orationis pro corona) aut nihil illi novi attulerunt, ut idem Freindius, quod intellexi ex inspectione brevi libelli ab eo editi, et vereor ne idem de Brookio quoque et Mounteneyo sit statuendum; quorum tametsi ad manus essent opuscula, parum tamen illis usus sum, quod viderentur bonæ frugis parum exhibere. Dounæus onerasse Demosthenem scholiis, fortasse non prorsus inutilibus, videtur, sed parum ad rem criticam facientibus. Harlesio, V. C. apud Coburgenses professori literarum humaniorum optime merenti, non possum facere, quin hoc loco publice gratias agam et pro elegantissimo munusculo, quo rem universam literariam, sed scholasticam imprimis, beavit edenda cum commentariis Tylori suisque oratione pro corona, et pro honore mihi habito, qui dignatus sit meis ad illam orationem animadversionibus locum dare, coque gustu quodam mearum in Demosthenem lucubrationum viros doctos imbuerit.

SECT. XII.

De Demosthenis versionibus.

ANTEQUAM ad codices mstos Dem. transeo, prius de latinis interpretationibus singularium quarundam orationum Dem. agam. nam de Wolfiana universi Dem. quid attinet dicere, quæ est in vulgus nota, et de qua jam supra, cum de Wolfiana editione ageremus, sæpe commemorandi locus est datus. Meum denique non est judicare de versione, qua pæne nusquam ad hoc diei usus sum, et rarissime attingo latinas græcorum auctorem versiones. Universe persuasum mihi habeo bonam esse. Si nævis quibusdam obsidetur, ecquid est rerum humanarum omnium vitii expers? ecqui uni tam longo in opere sommus non obrepit? Horum igitur interpretum quia pæne nihil unquam neque vidi, neque usurpavi, necesse habeo quicquid est hujus notitiæ ex Andrea Schotti Parallelis supra laudatis repetere, qui cap. VI. de interpretibus Demosth. egit. ubi postquam de Wolfiana disputasset, sic pergit: singulas vero antea orationes exercendi forte styli gratia, ac plerique aliud agentes converterunt; Philippicas quidem quatuor Paulus Manutius, homo disertus, reddidit, olynthiacas vero plurimi Io. Camers, Vitus Amer-

pachius, additis ab utroque scholiis, Iacobus Grifolus Lucinianensis, qui et Philippicas duas et unam de pace interpositam reddidit. De pace orationem quoque vertit Justinus Goblerus, et Petrus Bracchus Placentinus, qui et eam de Cherrhonesi rebus. De classibus Ioannes Lonicerus. Contra Androthionem Bassianus Landus Placentinus. Contra Leptinem de immunitate Petrus Nannius Alemarianus. Plures in Basiliensi editione interpretes, si voles, leges. Hæc Schottus. Scil. in editionis primæ Wolfianæ calce multorum interpretationes singularium oratt. Demosth. leguntur, quæ in postrema omissæ sunt. Post illa Schotti tempora accessit hoc sæculo Lucchesini interpretatio Philippicarum edita Romæ A. 1712. in 4to. cum texto græco, et notis criticis historicisque. Io. Vincen- tius Lucchesinus fuit Patricius Lucensis. Videtur periculum facere, aut exemplum dare voluisse conferendæ ad Dem. tullianæ facundiæ, unaque interpretationis Wolfianæ castigandæ, qui conatus quomodo ipsi cesserit, nunquam quæsiui. viderint alii. Dorvillius quidem ad Charitonem p. 177. eam improbat.

De francica Tourellii aliorum esto iudicium, item de britannica Lelandi, quibus ambabus carui. Sed ambas laudari video, neque detractum ibo illam ipsis laudem, quamquam me non fugit, quid de laudibus statuendum sit, quas nostri Journalistæ, aut venales illi homines, aut de rebus parum cognitis temere judicare soliti, spargunt. De mea germanica; quam factio quædam hominum improborum et indoctorum, sodalitium gladiatorium aut piraticum, vexavit et infamavit, non quod a sententia Dem. aberrassem, non quod eam minus perspicue reddidissem, sed 1) quod non ea essem dictione germanica usus, quam ipsi solam probant, qui volunt belluli, et omnis elegantiae arbitri esse. 2) quod sæpe locorum periphrasten potius, quam interpretem egissem. 3) quod in animadversionibus Demosthenem sæpe acerbius perstrinxissem; egi causam meam in præfatione ad volumen tertium hujus interpretationis. Secundum quam præfationem nemo fuit, qui hisceret. obmutuerunt umbratici illi, e latebris, ut latrones saltibus insidentes, tela in prætereuntes conjicientes; victi vi veritatis, qua argumenta mea prævalent. Nescio an censuræ illius iniquæ in D. A. D. B. auctor fuerit inimicus tectus vultu verbisque amicum simulans. Ejusmodi libelli menstrui sunt buccina diaboli, vel Erynnios, aut Bellonæ, ut veteres loquebantur, cujus boatum cum audieris, suspiceris quis inflarit. unde similitudines et contentiones. Melius egomet ipse novi meæ interpretationis naevos, quam illi omnes, qui eam carperunt. Sed meliorem profecto nemo illorum omnium condant, neque condet. Erunt fortasse qui in dictione mea germanica aliquid tentent, unguis ei infigant, scalpant, poliant, vocolam unam, quæ ipsis asperior et immundior videatur, cum alia, si dis placet, mundiore et exquisitiore

mutent, et sic se Demosthenis ferant interpretes, reapse sint plagiarii. Exspirabit in ejusmodi ineptiis et titivillitiis omnis eorum circa Demosthenem germanice reddendum molitio puerilis. Facere tamen non poterunt, quo minus constet inter omnes, et res ipsa clamet, eos, si qui erunt, vitio a semet creatos interpretes Demosthenis vernaculos e mea demum interpretatione didicisse Demosthenem intelligere atque convertere. Ante me nemo de Dem. germanice reddendo cogitavit, post me erunt procul dubio, qui certatim eum reddant. Sed de voculis inter se contendent, rem omnes mihi debebunt. Interim se novos, et, si dis placet, meliores ferent interpretes; et a venalibus Ephemeridum scriptoribus, quorum aut fames, aut invidia, aut gratia, aut studium partium agit et gubernat stylum, laudibus in cælum efferentur. Quos equidem et sibi ipsos placere, et ab aliis commendari facile patiar, meum opus examini intelligentium, et ab animi perturbationibus sanorum relinquens, mercedem benefacti a deo, et a conscientia ferens mea satis magnam, tametsi homines aut stulti, aut imperiti, aut exosi me mihiq̃ue infesti, negent.

SECT. XIII.

De Commentariis in Demosthenem.

COMMENTATORES in Demosthenem recentioris ævi nullos novi præter eos, quos jam nominavi, Wolfium, Taylorum, qui duo sunt principes, et istos minoris dignitatis, Lucchesinum, Tourellium, et Lelandum. Nam Schottus, Petitus, Valesius, Salmasius, tametsi locos Demosthenis multos exposuerunt, tamen professis interpretibus haud videntur annumerandi. Veterum nulli ad nos pervenerunt in Demosth. commentarii, præter illa, quæ sub Ulpiani nomine circumferuntur, fragmenta, alia in aliis codicibus, plura, pauciorave, deteriora aut meliora. Multi olim scholia in Dem. scripsere. Meminit Dionysius Halicarn. [Callimachi alicujus vetusti enarratoris Dem. II. 171. 6. e quo loco paret, jam Dionysii ætate conditum fuisse hunc, quem hodie habemus, quasi canonem Demosth. orationum. Fabricius Bibl. Gr. T. I. p. 928, hos commemorat his verbis [Cælii Calactini Siculi rhetoris σύγκρισις Δημοσθένους καὶ Κακέρωνος. σύγκρισις Δημ. καὶ Αἰσχίνου. liber περὶ Δημοσθένους, ποῖοι αὐτοῦ λόγοι γνήσιοι καὶ ποῖοι ῥόδοι, τὸν ἱπομνήματα Zosimi Gazæi, Zenonis Zitici, non Stoicorum principis, sed rhetoris, et Sallustii sophistæ in Demosthenem, quorum meminit Suidas interciderunt.] Wolf in præfatione ad Ulpiani commentarios. [Sed cum aliorum complurium editos in Demosthenem commentarios, qui sæpe in hoc opere citantur, cujus modi sunt Apsinis, Genethlii, Æsculapii Ale-

xandri, Diocori, Zenonis, Aspasii, et aliorum, e quibus multa in Ulpianum translata suspicor.] In Zenonis ab Ulpiano laudati ætatem inquit Chapman diss. de Ulpiano §. 4. collocans eum in temporibus Juliani Aug. De Cæcili commentariis variis in Demosth. et alios gr. oratores v. script. Hist. Phil. Ionsii III. 1. p. 4, 5. quocum conferendus Valkenaer Animadv. ad Ammon. p. 95. qui illum refutat. Antipater Hierapolitanus (v. Fabr. B. G. IX. p. 275.) ὀλυμπιακούς τε ἡμῖν δῆει καὶ παναθηναϊκοὺς (Isocratis et Aristidis) λόγους. Philostratus in ejus vita p. 606. Aspasium rhetorem commemorat Photius in articulo de Demosthene Bibl. n. 265. videtur esse Byblius, Sophista, æqualis Aristidis, v. Fabr. IX. p. 667. ubi et alii Aspasii. Asclepius Sophista Fabr. IV. p. 479. conf. T. IV. p. 5. De Genethlio v. Suid. apud Fabr. IX. p. 705. 9. Ulpiani varii Fabr. IX. p. 815. Apsinæ varii Fabr. IX. p. 859. Hermogenis opus περὶ μεθόδου δεινότητος non absolutum ab ipso, sed auctorem ejus Minuciano atque Apsini multum debere, tradit Matthæus Camariota in Compendio Rhetorices p. 52. Plures fuere Apsines rhetores—forte est Apsines Phœnix Gadarensis—v. Fabr. IV. p. 459. 460. Cruda hæc, et indigesta, ut videtis, ex adversariis, ut illuc retule-ram, repetii, materiam, in qua digerenda posterii editores elaborent.

SECT. XIV.

De Codicibus manuscriptis Demosthenis, quibus superiores usi sunt editores.

VENIO nunc ad codices calamo exaratos, quibus aut alii ad edendum et emendandum Demosthenem, aut ego in hac condenda editione usus sum, aut quorum ad nos pervenit notitia.

Quibus e codicibus Aldus suum Demosthenem ediderit, primus editorum omnium, haud constat; unumne secutus exemplum, an e pluribus delegerit lectionem locis quibusque meliorem, quæ sibi, aut Carteromacho, videretur, et quonam illi codices devenerint; supersint adhuc, an perierint. Quodsi unus fuit codex, e quo Demosthenes primitus est ab Aldo editus, non ex optimis, sed neque e pessimis fuit, sed e genere medio. Tribus se codicibus in universum fuisse usum testatur Aldus in indice, loco eo, quem supra attulimus. Non magis scimus, quinam fuerint codices, quibus usus est Felicianus, quot numero, unde sumti, quo delati. Certum hoc est multas bonas lectiones illinc petitas. multos locos in Aldina laborantes vitio sanatos esse feliciter. Paulo ante Felicianum criticam Demosthenicam exercuit Jo. Obsopœus, non infeliciter, homo industrius, edendis Polybio et Heliodoro erotico de literis optime meritis, sed ingenio critico non satis instructus. quamquam illo

tempore græca critica progerminare modo incipiebat. Accedit quod codex Dem. Pannonicus, qui ei in manus venerat, non esset optimæ notæ. Videtur ille codex in bibliothecam Augustam, quæ Vindebonæ est, illatus esse. Paulus Manutius num suæ editioni codices adhibuerit novos, a Feliciano non usurpatos, dubium est; et pene negem. Wolfius ad suam certe nullos adhibuit codices istos, quod equidem maiorem in modum in eo miror, qui ætatem ea in urbe degeret, ubi copia ipsi esset sex codicum demosthenicorum, et in his omnium, quotquot hodie cogniti nobis usquam exstant, sine controversia nobilissimi, antiquissimi, et emendatissimi. Sedens ad fontem, aut ignoravit eum, aut nil curavit inde haurire. quæ secordia! Postquam jam excusa esset typis editio sua, tum demum in mentem ei venit, esse in urbe, ubi literas ipse publice profiteretur, membranas Demosthenis vetustas, forte non indignas, quæ conferrentur. Commisit negotium alii, homini docto quidem illi, neque ignavo, excusatione usus, probabili futura, si vera fuisset. Verum copiosius de subsidiis Demosth. dicam paulo post, quibus uti potuisset Wolf, si voluisset. Sed condonemus hanc culpam multitudini laborum, quibus obrutus erat bonus ille vir, sorte usus, ætate sua, communi etiam hodie illis, qui jumenta sunt librariorum, quorum cupiditati operam suam in libris edendis addixerunt, ut eos locupletent, ipsi interim fame pereuntes, aut, si bene rem gerunt, cum nonnullo rei familiaris emolumento, famæ facientes jacturam, cum necesse sit opera, non scribere, sed evomere. Condonemus etiam sæculi istius ruditati, tum nondum adusuetæ ad diligentiam criticam. Quam primus adhibuit Demostheni Guil. Morellus, vir egregius, idem tamen Wolfio æqualis, et eadem ætate saxum cum ipso volvens Demosthenicum. Octo codices ille cum Herwagiana prima contulit, et lectiones ex illis a se enotatas in margine suæ editionis retulit, cum nota cujusque codicis, unde lectio quæque sumta esset. Codices illos literis alphabeti græci designavit, primum litera *α*, secundum litera *β*, et sic porro. Horum codicum notitiam e Taylora repete, si placet. Verum non processit hæc Morelli diligentia ultra partem illam, quæ ipso adhuc superstite excusa fuit. Supersunt illius diligentiae vestigia quædam adhuc in oratione de falsa legatione. In insequentibus plane expiravit. In illa parte Dem. Lutetiani, quam Lambinus curavit, aut nullos ille codices inspexit, aut perraro inspexit, sine indicio quidem reliquit lectiones, si quas illinc excerpsit. multo rariores sunt jam lectiones variantes, quam in parte a Morello curata, et plerumque e fontibus vulgaribus haustæ. Sed hæc de re jam supra questus sum. Post intervallum centum et septuaginta fere annorum prodiit Taylor, a quo pæne perfectam poteramus editionem Dem. sperare. Extulit eum sæculum multo pluribus artis criticæ adminiculis instructum,

quam fuit sæculum XVI. Aderat ei non contemnenda copia seu librorum calamo exaratorum, seu variantium ex iis excerptarum. quarum indicem ejus præfatio exhibet, in calce nostri operis, una cum aliorum præfationibus, a nobis reddenda. Sed nimia ei cunctatio offecit, nescio quibus a causis profecta. Interim judicia quædam ejus de codicibus quibusdam, qui ei præsto erant, hic referamus. Altempsianum scholiis ait contaminatum esse, p. 147. 37. et 40. Baroccianum ait ex Augustano primo exscriptum esse, aut contra hunc ex illo, p. 328. 27. in quo falli virum doctissimum ex eo constat, quod Baroccianus leges et decreta habet, quæ desunt Augustano. Augustanum hunc, Vindobonensem et Wolfenbuittelensem fere ubique inter se consentire, vere affirmat, item in oratione Leptinea Augustanum et Harleyanum. Tandem edendi Demosthenis ad me devenit sors, faxit deus, ut ea mihi publicæque secunda fuerit. Quod ad opus elaborandum quibus accesserim instructus copiis, meum nunc est dicere. quod faciam hoc copiosius, quo parcius de illis codicibus aliorum, quos usurpare mihi non licuit, necessario disputavi. Sed antequam illuc veniam prius commemorabo codices Demosthenicos, quos alibi exstare proditum est memoriæ.

SECT. XV.

De codicibus Demosthenis in bibliothecis passim exstantibus.

Non est animus Bibliothecam bibliothecarum Montfauconianam, aut Coislinianam, aut Bandinii Florentinam, aut Catalogum mstorum magnæ Britanniae exscribere, et numeros proponere codicum demosthenicorum, qui dicuntur in bibliothecis Vaticana, Medicea, Ambrosiana, Vindobonensi, Leidana, Gallicis, Hispanicis, publicis privatisve reperiri; quos omnes utique expediebat a sedulo editore Demosthenis non perfunctorie perlustrari, sed diligenter percenseri et cum editis comparari. Nullum enim dubium est, magnum ejus rei fructum laturam esse remp. literariam. Paucos solummodo commemorabo codices minus forsitan publice notos, quorum notitiam fors fortuna inter legendum cum obtulisset, in adversariis annotavi. Quorum e numero est

Breslaviensis, pars bibliothecæ, quæ quondam fuit Rhedingeri, nunc in gymnasio, quod Breslaviæ est, Elisabetano asservatur. Hujus codicis roganti mihi copia negata est. notitiam ejus per literas mihi dedit Arletius V. C. Rector illius Gynnasii. unde intellexi, codicem illum quondam Andreæ Dudithii fuisse, et Philippicæ cum oratt. pro corona et de falsa legatione cum scholiis multis tenere.

Dorvillius in Annotationibus ad Charitonem p. 687. et 693. codicis sui mentionem facit.

Penes Eliam Obrechtum, professorem quondam Upsaliensem, fuisse codicem Demosthenis, intelligitur e Normanni annotatt. ad Aristidis artem rhetoricam p. 274.

Petrus Possinus, Decanus S. Gudilæ Bruxellensis, habuit antiquum codicem Dem. qui recensetur a Fabricio Bibl. Gr. T. XII. p. 313. in quo orationum alius est ordo, quam in vulgatis libris nostris. Commemoratur ibi oratio quædam Dem. *de largitione*, quæ videri queat inedita. Sed profecto nulla est alia, quam oratio de corona trierarchica. Idem Pantinus habuit alium quoque Dem. codicem, sed inchoatum solummodo. v. p. 316. n. 40.

Sambuci codicem laudat Wolf ad p. 145, 5. et in ea, quam nos usurpamus, farragine.

H. Scrimgeri, Scoti, Professoris quondam Juris apud Heidelbergenses, schedas in calce suorum ad oratt. Dem. et Æschinis adversarias commentariorum commemorat Wolf. Non fuit codex vetustus penes Scrimgerum, sed schedæ, in quas Scrimgerus retulit lectiones variantes e codice Dem. nescio quo a se excerptas, cum intermistis ipsius Scrimgeri conjecturis.

SECT. XVI.

De codicibus mstis Dem. quibus ego in hac editione usus sum.

PROFLIGATIS itaque his, quæ præmittenda videbantur, nunc tandem ad codices mstos devenio, quibus ipse sum usus, aut post alios, aut solus. Non erat animus initio Demosth. edere, sed solummodo animadversiones ad eum. Post editum quintum volumen animadversionum ad græcos auctores cum decrevissem sextum edere, dubitabam utrum in id animadversionum ad Constantini Porphyrog. Ceremoniale Byzant. reliqua, quæ nondum sunt typis vulgata, an animadv. ad Demosth. conjicerem. Sed videns Demosthenica non posse uno parvo volumine comprehendi, otioque carens illa Constantiniana recognoscendi et expoliendi, distuli in aliud tempus editionem hujus sexti voluminis, animumque totum ad Demosthenem ornandum conferre cœpi. Quare primum literis ad Oeffelium V. Ill. Consiliarium Serenissimi Electoris Bavaricæ et bibliothecæ Electoralis, quæ Monachii dedicata est, præfectum, datis anno 1765. exeunte, rogavi, ut Demosthenis codicem Bavaricum ad me mitteret. Acceperam scilicet ab amico meo Cobero, qui nunc literas in gymnasio Budissano docet, cum paulo ante id tempus e peregrinatione Bavarica et Italica domum redisset, servari

Monachii codicem Demosthenis egregium, cujus copiam me facile impretaturum ab Oeffelio, viro mirifice humano et ad communicandum copias literarias, quibus abundet, facili. Neque fefellit me ista spes. Misit enim ad me Oeffelius, cujus benignitatem et officiositatem oratione satis prædicare non possum, mense Aprili A. 1766. codicem, de quo statim pluribus dicam. Hic codex primus est mstorum demosthenicorum, quibus usus sum. hic me cœpit docere rationem criticæ Demosthenicæ exercendæ, illius puta, quæ circa lectiones varias versatur e libris vetustis, seu mstis, seu impressis eruendas. Prosper in hac re successus animum mihi addidit plura præsidia hujus generis circumspiciendi. Cum itaque didicissem præstantiam membranarum demosthenicarum, quæ Augustæ Vindelicorum servantur, cum prædicatione aliorum, tum usu meo, rogavi virum celeberrimum Iacobum Brukerum, ut earum copiam mihi faceret. Dedit hoc precibus meis vir humanissimus, sed per errorem nescio quem, cujus tamen secundæ fortunæ gratiam habeo, factum est, ut pro membranarum illis antiquis, codex aliquis multo recentior, quem *secundum* appello, ad me mitteretur sub exitum A. 1766. Defunctus labore eum conferendi, remisi, et denuo rogavi copiam illius antiquioris et præstantioris, quem anno pæne toto A. 1767, mecum habui. Remisso item hoc, simul tres Augusta ad me missi sunt, ii, quos *tertium*, *quartum* et *quintum* appello.

Hæ sunt copie codicum mstorum, quæ hanc mihi editionem adornanti ad manus fuere. Sigillatim nunc eorum quemque describam.

SECT. XVII.

De Augustano primo.

Ab Augustano primo, omnium nobilissimo, initium merito facio, qui quod nunc mihi ad manus non sit codices meos recensenti, id vero in primis ægre fero. Quicquid enim de eo dicam, e memoria repetendum est, quæ fluxa et labilis est. Codex est ille, qui in Catalogo Ehingerano p. 763. in Reusnerano p. 78. n. 2. sic recensetur *Demosthenis codex vetus cum commentariis Ulpiani, sed hinc inde mutilus et lectu difficilis*. Eadem pæne scripta erant a nescio cujus manu in primo folio illius codicis, cum absurda et ignominiosa hac nota, *qui codicem hunc tractet, pro thesauro carbonem inventurum*. Quæ quicumque scripsit, quamquam vereor, ne Wolfius ipse scripserit, me is ipse semet infamavit et stultitiam suam denudavit, de rebus incomptis temere judicans, et ea elevans, quorum præstantiam ipse suo usu non didicisset. Codex est in quarto pæne quadratus, spissus, totus membranaceus, et ab eadem manu, si decem folia exceperis a manu recentiore suppleta, exaratus, sæculo, ut

mihi videtur, X. aut XI. literis majoribus, lectu facillimis, perspicuis, planissimis, non multis abbreviaturis. Simillima est scriptura hujus codicis Augustani scripturæ codicis illius, cujus ectypon æri incisum exhibetur p. VI. Catalogi mstorum Bibliothecæ Venetæ D. Marci, n. XCIV. item scripturæ codicis Nicetæ Chirurgicorum Medicei, unde Antonius Cocchius specimen æri incisum exhibuit in fronte Chirurgicorum græcorum, prorsus eadem forma et magnitudo literarum, atque in Niceta; item specimenibus ex ære cælato expressis Catalogi mstorum græcorum Mediceorum a Bandinio editi, Tomi primi tabulæ tertiæ num. 2. tabulæ quartæ n. 2. tabulæ sextæ n. 5. ut alia taceam similia specimina ex ære expressa, quæ olim aliquando vidi passim, ut in Evangeluario quadruplici Blanchini. Continet pæne totum Demosthenem et nescio an olim tenuerit omnia, antequam mutilaretur. Compactus est a bibliopego germanico, tectus corio suillo, non in græcia ipsa, sed sæculo, ut videtur, decimo sexto demum. id quod patet e traiectione foliorum quorundam. Desunt illi p. 92. epistola Philippi, 621. in Stephanum orationes duæ. 638. or. in Evergum et Mnesibulum. 672. or. in Callippum. 726. or. in Neæram. 745. oratio funebris. 750. libellus amatorius. 758. proœmia, et denique 777. epistolæ. deest quoque Aug. primo magna pars orationis in Bæotum super nomine a p. 577. 18. ad p. 579. 26. Ab initio mutilus est. Incipit a κοπτόμενοι p. 14. 7. ad ὀκνεῖτε ἐξίέναι p. 17. 4 tum est lacuna usque ad p. 25. 14. ubi a κατέλειπον duo sunt folia procedentia ad p. 30. 15. hæ paucæ sunt reliquiæ superstites in parte prima Demosthenicorum operum. Supplevit autem deficientia pleraque manus recentior a p. 5. 8. inde usque ad p. 35. 7. decem foliis. Ab hac nova manu exarata appellare soleo in libro variantium *supplementum Augustani primi*. A p. 35. 7. inde reliqua omnia ad finem usque vetusta manus primigenia exaravit. In extremo fine codicis demum duo reperiuntur folia mirum in modum a vermibus corrosa, fumoque et pulvere sordidata et denigrata, ut vix legi queant a p. 4. 11. ἡμᾶς πλεῖν ad p. 6. 5. τὶς οὕτως. Orationes in hoc codice sese consequuntur non ordine vulgari, sed hoc: Philippicæ omnes, eodem ordine, quo in libris vulgatis. in Androtionem. in Midiam. in Aristocratem. pro corona. de falsa legatione. in Timocratem. in Leptinem. in Aristogitonem. in Cononem. in Calliclem. in Olympiodorum. in Dionysodorum. in Aphobum duæ. pro Phano. in Onetorem duæ. in Pantænetum. in Lacritum. in Nausimachum et Xenopithem. in Phormionem. in Zenothemin. pro Phormione. in Apaturium. οἱ συμβουλευτικοὶ (a p. 25. ad 130.) pro corona trierarchica, quæ oratio bis in hoc codice est scripta, locis inter se procul dissitis, et cum mirifica lectionum discrepantia, ut exempla hujus orationis e codicibus diver-

sarum editionum sumta videantur esse. universe posterius exemplum priori est emendatius. Sunt tamen loci quidam rursus in priore emendatiores, quam in posteriori. post illam orat. pro trierarchica corona sequitur or. in Macartatum. in Leochuren. in Baotum de nomine, tum de dote. in Spudiam. in Timotheum. in Nicostratum. in Phenippum. in Polyelem. in Eubulidem. in Theocrinem. in Evergum et Mnesibulum. Sed hujus adest solummodo initium. Ordo in digerendis oratt. Dem. spectatus ab hoc librario aut nullus est, aut certe parum diligens. Primo loco posuit Olynthiacas, tum philippicas, deinde publicas, quarum prima fuit ratione ætatis, et ab antiquis primo loco posita illa in Androtionem; denique privatas, sed privatarum rursus sunt aliquot classes, quas inter se permiscuit librarius Augustani codicis. Ingessit enim in medias τοὺς συμβουλευτικούς. Veteres, a quorum modo dividendi recessimus, ita solebant orationes Dem. distribuere, quæ distributio servata est in Bavarico codice, ut alim essent λόγοι ὀλιγαρχικοί, alii φιλιππικοί, alii συμβουλευτικοί, alii δημόσιοι, alii παραγραφαί, alii ἐπιτροπικοί, alii ἰωστικοί. Quæ sint Olynthiæ, quæ Philippicæ, cum constet inter omnes, nil attinet dicere, οἱ συμβουλευτικοί sunt περὶ συντάξεως. περὶ συμμορίων. ὑπὲρ μεγαλοπολιτῶν. ὑπὲρ ῥοδίων ἐλευθερίας. περὶ τῶν πρὸς ἀλέξανδρον συνθηκῶν. Orationes in causis publicis dictæ sunt, in Bavarico quidem codice hæc, et hoc ordine. κατὰ ἀνδροτίωνος. περὶ τοῦ στεφάνου. περὶ τῆς παραπρεσβείας. πρὸς λεπτίνην. κατὰ μειδίον. κατὰ ἀριστοκράτους. κατὰ τιμοκράτους. κατὰ ἀριστογέιτορος. Epitropici sunt, seu de gesta sui tutela, oratt. due in Aphobum, pro Phano, et due in Onetorem. Paragrapha seu exceptoria, quibus defenditur, causam ad forum omnino, aut ad hoc forum, non posse vocari, sunt hæc, in Zenothemin, in Apaturium, in Phormionem, in Lacritum, pro Phormione, in Pantienetum, in Nausimachum. Idiotici seu de causis privatis agentes sunt reliquæ omnes. Hic est ordo codicis Bavarici, non omnino limatus ille quidem, vetustus tamen. Melius tamen Augustanus, quod in capite privatarum causarum orationem in Cononem posuit. Solebant enim veteres, ut publicarum primam loco, non præstantia principem, facere Androtioneam, sic privatarum in capite ponere Cononeam, ut omnium ex hac classe nobilissimam. Hæc pauca de ordine orationum Dem. atque distributione in libris vetustis obtinente. Nunc redeo ad reliqua exsequendum, quæ de codice Augustano dicenda supersunt. Carebat plerumque spiritibus et accentibus. Rara apparebat manus correctrix. Locus unus a nova manu erat suppletus liquore viridi p. 673, 32. Paragraphis distinctæ erant orationes. indicium novæ paragraphi erat litera extra versum prominens, etiam in media voce. de quo more vid. Vales. ad Eusebium. plerumque non male distributæ erant hæc paragraphi,

interdum tamen etiam admodum absurde, in media sententia. crebræ alias, alias raræ. breves quædam, aliæ longiusculæ, ut sæpe nulla ratio appareret hujus in dividendo inconstantia. Ego tamen, ut de veterum ratione libros Demosth. distinguendi nobis constaret, servandas atque repræsentandas hac editione mea duxi illas distinctiones. Itaque paragraphorum initia, quæ erant in codice Augustano, designat editio nostra † apposita, ut paragraphos Bavarici § quæ sunt illis multo rariores. ubi uterque codex consentiebat in eadem distinctione, ibi ambo istæc signa sic copulavi §†. Scholiis oppleti erant margines, usque ad Timocrateam. nam posterioribus adpersæ, paucæ, et a nova manu, scriptura indocta, quæ legi non posset. Scholia hæc alia in Ulpianeis leguntur, alia in his desiderantur. Edidit ea Wolfius, sed pessima fide. Pro verbis Scholiastæ alienissima, a sana ratione et ab usu linguæ abhorrentia, pro lubitu, mira et immani licentia, non monito lectore, ingressit. quod facinus ei non ignosco, tametsi operam Demostheni ab eo navatam magni facio. Vix puto quemquam in ullum auctorem veterem tanta importunitate grassatum esse, ne P. Castellum quidem in Ammianum Marcellinum, quam grassatus est Wolf in hæc scholia. Fidem faciet editio nostra me rem oratione non exaggerare. Nulla ibi orationum argumenta, nisi in Olynthiacis, quorum varietatem enotare festinans oblitus sum. Iota quod nos subscribimus, ille Augustanus semper habet literæ ad latus adscriptum, ut c. c. βουλῇ, ἀγορᾷ, ζημιωθῇ, unde multarum mendarum origo potest explicari. Supplementum illud in Philippicis, quod in libro variantium supplementum Aug. primi appellare soleo, scriptum erat literis multo minutioribus, creberrimis compendiis, pallidiore atramento, in membranis multo tenuioribus et candidioribus, quam erant reliquæ. nam membranæ, quæ supersunt a vetusta manu conscriptæ sunt crassiores et subflavæ a vetustate. commata nulla sunt, sed ubique puncta, ut in plerisque codd. mstis quos vidi. plerumque dat γίνεσθαι pro γίγνεσθαι, πάντα pro ἅπαντα. γινώσκειν pro γίγν.

Δ

αἰεὶ pro αἰεί. Paucissima compendia scripturæ, ut ω pro ὦ ἀνδρες

Θ

δικασταί ω pro ὦ ἀνδρες ἀθηναῖοι. terminationes ων et ονς et ας et aliæ similes sæpe compendiis repræsentatæ. scholia contra scatebant compendiis, et erant lectu difficillima. unde nunquam me expeditissem, nisi Simon Fabricius præisset, cui debeo, quod istos mirificos ductus extricare potuerim. Fabricium hunc, quisquis fuit, quem aliunde, nisi per Wolfium, non novi, necesse est hominem fuisse doctum, et navum, et fidum, et mirifice laborum patientem. Sed fructu laborum et eum et nos fraudavit Wolfi dementia, qui in schedis Fabricii pro lubitu mutavit, ingressit, trunca-

vit, ut pæne furiosum, inconsultissimum certe, se gesserit, fidemque suam omnem everterit. Apostrophos amat ille codex ut ταῦτ' pro ταῦτα, ἐστ' pro ἐστὶ, etc. Leges et testimonia, formulæ denique pleræque desiderantur. Quo fit, ut nequeam Taylora assentiri affirmanti Baroccianum et Parisinum primum, in plurimis Aug. pr. consentientes, ex eodem fonte haustos esse. nam quæ formulæ desunt Augustano, eæ sunt in illis. Lectionum hujus codicis vix tertiam partem dedit Wolf, seu quod Simon Fabricius eas prætervidit, seu quod Wolf, a Fabricio enotatas, expunxit, leves, et editione indignas judicans. Sæpe quoque falsas ei imputavit, quisquis fuit, seu Fabricius, seu Wolf, seu operæ Episcopianæ. Sæpe suum de illis judicium interposuit, non Fabricius, sed Wolf. Sæpe quoque suas conjecturas inimiscuit. Conjecturas lectionis varietati Fabricianæ immistas, aut omnes, aut plerasque, a Wolfio profectas esse, documento est locus in orat. in Leocharem p. 613. 5. ubi in lectione Fabriciana et in annotatt. Wolfianis eadem profertur conjectura. Lectiones illas a Wolfio editas cum tractarem, sæpe fiebat, ut sedes earum, tametsi totis horis quærens, reperire non possem. Cœpit itaque me desiderium usurpandi hujus codicis, ut saltem scirem, quo lectio quæque referenda esset. Sed multo uberiorum tuli fructum hujus codicis, ut eo sum potitus. Statim enim mihi constitit, Wolfium seu nescisse eo recte uti, seu nil curasse, et alias secorditer, alias mala fide egisse. Quamquam egomet ipse vereor ne multa meam attentionem fefellerint, in ista festinatione. collationem enim hujus codicis ineunte Maio A. 1767. cœptam vergente Augusto ejusdem anni absolvi. neque fieri potest aliter. negatum est homini, ut omnia cernat, ut nihil eum fugiat, præsertim alio prælegente, ubi multæ soni similitudines in diphthongis, in literis ejusdem soni, ut *o* et *ω*, *δ* et *τ*, aures fallunt; item si audias legentem ἀναλίσκόμενον e. c. non possis aure internoscere sintne duo ista vocabula, ἀν ἀλίσκόμενον, an unum solummodo. bona tamen fide asseverare possum me multo et copiosiore et fideliori dare codicis Augustani collationem, quam ad hoc diei habuimus Wolfii beneficio. Jam dudum ante mihi constiterat e Constantino meo, quam expediat, a diversis easdem membranas iterum iterumque excuti. Eum ante me cœperat edere I. H. Leichius V. C. et vita diuturniore dignus. Sed haud pauca in ea parte Constantini, quam edidit, temeraverat, alia omiserat. quod deprehendi exemplum typis excusum ad membranas ipsas exigens. Ab eo tempore cœpi colligere exempla librorum, qui cum essent e membranarum primitus editi, si posteriores eos ad easdem membranas, unde essent editi, exegissent, multæ aliæ et multo meliores lectiones ex iisdem membranarum essent prolatae. Adeatur Fabricii B. G. T. XI. p. 119. fin. et 121. fin. de Prato in appendice secunda ad Sulpitium Severum protulit

varias lectiones ad vitam S. Pauli Eremitæ e codice msti Capituli Veronensis a se diligentius inspecto, meliores, quam ex eodem codice Vallarsius antea minus emendate edidisset. nobile exemplum dat locus Livii L. XLI. cap. 9. a Lambino emendatus, de quo, v. T. VII. Livii Drakenborg. p. 223. 224. Occurrit etiam simile quid Wetstenii prolegomena ad N. T. legenti. Sed locus e memoria excidit, neque nunc inquirere vacat. Quomodo codex hic Augustam pervenit? Haud constat. Conveniunt inter se plerumque Aug. pr. Paris. primus, Vindobon. Wolfenbittel. Harleyanus, Barroccianus, in multis tamen rursus inter sese discrepant, ut non possint omnes ab uno eodem fonte manasse.

SECT. XVIII.

De Codicibus Augustanis reliquis.

VENIO nunc ad Augustanum, quem secundum appellito, qui signatus erat p. 76. n. 11. Continet hic codex, primum Stephanum Byzantinum ex editione Aldi; tum Demosthenis Olynthiacas, Philippicas, suasorias, de corona, et de falsa legatione. Codex scriptus est circa idem tempus, quo Aldus Stephanum et Demosthenem edidit, verumtamen non ex Aldi exemplo impresso. multas enim tenet lectiones ab Aldino diversas. codex est notæ neque optimæ, neque pessimæ. me certe non pœnituit eum contulisse. Scriptus est in Italia a græculo quodam. Cœpi hujus collationem d. 1. Oct. 1766. absolvi d. 17. Febr. 1767.

Tertium Augustanum appello eum, qui Catalogi Reusnerani p. 77. n. 2. signatus est, et Olynthiacas et Philippicas pæne tenet omnes. nam in orat. adversus Philippi epistolam p. 90. 25. in voce *αὐτὸς* desinebat. codex non magni faciendus, ab indocto, supino et obli-vioso librario exaratus, manu sordida: Scholia quædam adscripta passim erant in marginibus liquore rubro, sed ita pallido et evanido, ut legi nequirent. Orationibus quibusdam subjecta erant scholia ex Ulpianeis excerpta, atramento scripta, eodem tenore cum reliquo corpore orationum. Parum mihi profuit hic codex, qui nullas lectiones, bonas quidem, suggessit, quas in aliis non reperissem. Sed idem tanto mihi carior fuit, quod prima pars hujus codicis pleraque tenet Aristidis mirifice pleniora et emendatiora, quam sunt exemplaria vulgata hujus auctoris, unde studebo Aristidi quoque meliorem aliquando dare habitum, si vita suppetet, et deus cœpta fortunabit. Ambo auctores hi, Aristides atque Demosthenes, in Italia exarati sunt, circa tempora nascentis typographiæ, sed a

librariis diversis. Ille, qui Aristiden exaravit, fuit vir doctus, diligens, magnis, pulchrisque literis usus, et facilibus lectu, et ad legendum invitantibus, nisi quod atramentum pallidiusculum oculos fatiget. omnia sine scholiis.

Quartum appello codicem Augustanum illum, qui p. 78. Catalogi Reusnerani n. 8. signatus est, et nil nisi Demosth. or. pro Corona, et Aristidis Panathenaicam tenet. ejusdem ætatis, atque tertius, scriptus item in Italia, id quod charta prodit, medio aut vigente sæculo XV. grandibus literis, et similibus illis, quibus Aristides, de quo modo dicebam, exaratus est, a diversa tamen manu; neque idem librarius videbatur orationem pro corona exarasse atque panathenaicam. Etiam hic codex scholiis caret. Oratio pro corona convenit cum Aug. primo. contuli hunc codicem initio mensis Julii 1768.

Quintum appello Augustanum codicem p. 78. Cat. Reusner. n. 19. signatum, in quarto ordinario, a manu recentissima sæculi XV. exeuntis exaratum, minus pulchris literis, a librario indocto et mirifice supino, sed ex alio optimæ notæ ductus. Convenit cum Augustano primo pæne ad literam, nisi ubi mendis calami conspurcatus est, quibus scatet. Caret item hic scholiis. tenet orationes quasdam Demosthenis nullo delectu, hoc ordine. 1) Epitaphium Demosth. 2) Lysiae funebrem. 3) Demosthenis duas in Aristogitonem. 4) or. in Calliclem. 5) orationes duas in Aphobum, primam et secundam. 6) orationes duas in Onetorem. Hæc a Demosthene, quorum collationem absolvi die 20. Maii 1768. Quamquam codex hic cum Aug. primo pæne in omnibus consentit, ut videri possit ex eo descriptus esse, nequit tamen inde sumtus esse, quia argumenta habet orationibus præfixa, quibus argumentis primus caret. Habet hic codex etiam alia aliorum, quæ conferre neque otium, neque animus fuit, hæc scilicet. 1) partem Promethei Æschylei. (usque ad p. 43. Henr. Stephani) cum scholiis interlinearibus et marginalibus. 2) odam tertiam Pyth. Pindari. 3) odam secundam Nem. 4) initium Olymp. Reliqua Pindari carent scholiis, præter initium Olymp.

Sextus codex Demosthenis Augustanus cujas sit et quid teneat, nondum novi, sed sciam, ubi potitus eo fuero. nunc enim adhuc eum exspecto. Signatus est in Catalogo Reusner. p. 86. sic: Demosthenis Olynthiacæ cum multis aliis aliorum.

SECT. XIX.

De Codice Bavarico.

Post codices Augustanos dicendum mihi superest de Bavarico, quem illustris vir Felix Andreas Oeffelius pro sua incredibili humanitate Monachio ad me misit, ejusque usum per tres annos et ultra mihi indulsit. v. Epistolam meam ad Oeffelium in fine voluminis quinti Animadvers. ad græcos auctores. Codex hic tenet quicquid hodie superest operum Demosthenicorum eo ordine, quem paulo ante exposui. Non est optimus, sed neque de pessimis, lectionem plerumque præfert Aldinam; sed hoc in illo codice est egregium, quod refertus est, varietate lectionum super versus et in marginibus scripta, spissius initio, rarius circa finem. Qua in varietate laud raro lectiones reperi nullo alio in codice a me deprehensas, easque non contemnendas. In una præsertim oratione, non succurrit nunc qua, hic codex ab aliis omnibus discedit mirificum in modum, plenior est, testimonia dat integra, quæ nostris vulgaribus libris desunt, ut plane ex alio fonte manasse videatur hæc oratio, quam vulgares editiones. Quæ res mihi perquam mira accidit, ut nequeam intelligere unde sic evenerit. Bavaricus plerumque plena et explicata dat vocabula, sine apostrophis, contra quam Augustanus primus, qui apostrophos amat. ut e. c. pro τοῦτ' οὕτω dat τοῦτο οὕτω. nam saepe dat οὕτω cum e etiam insequente consona. Exaratus est, teste Cobero meo, cui primam hujus codicis notitiam debeo, et qui oculis iisdem suis tam Monachii hunc Demosthenem, quam eroticos Florentiæ vidit, ab eadem manu, quæ Xenophontis Ephesii et Charitonis Aphrodisiensis codicem Florentinum exaravit, hoc est sæculo, ut existimatur, XII. aut XIII. literis minutis, sed elegantibus et perspicuis lectuque planis in charta bombycina, crassa, flava, per binas columnas. Habebat nonnulla egregia, et inventu rara vetustatis indicia. ut clausulas in fine orationum, non tamen omnium, sed earum solummodo fere, quæ primam et secundam classem ex distributione Wolfiana constituunt, quibus in clausulis indicatur numerus τῶν στίχων: constat hæc vel istæ oratio tot vel tot στίχοις. habet in marginibus item numeros capitum ex vetusta distributione, quæ capita signata erant literis alphabeti græci majoribus A. B. Γ. etc. In calce operis etiam has distinctiones veteribus usitatas in majora segmenta seu capita una in tabella representabo, ad paginas nostræ editionis, cum absoluta fuerit. Habet item paragraphos, sed diverso modo divisas, atque in Augustano primo, quas paragraphos ego in editione mea signo § indicavi. Habet tandem et scholia duplicis generis, alia vetustiora, alia recentiora.

Vetustiora initio perquam copiosa sunt, sed quo magis procedit opus, hoc magis decrescunt. In extremas orationes ad privatas causas pertinentes, pæne nulla sunt, et quæ sunt, ex Harpocrate sunt decerpta. In Olynthiacas autem, Philippicas, suasorias, de corona, et de falsa legatione, copiosiora sunt; multa habent incedita, in ipsa editione Parisina deficientia, quæ scholia habet editionum omnium locupletissima. quæ Bavaricus habet edita scholia, ea multo hic leguntur emendatiora, quam vulgo in libris impressis. Scholia recentiora a manu alia, pinguiori et minus eleganti adscripta sunt orationibus duabus, pro corona et de falsa legatione. Horum recentiorum scholorum pleraque sunt inepta, luce publica indigna, a Moschopulo, ut mihi videtur, profecta. Sed in hac parte, quæ istas, quas dixi, duas orationes tenet, codex hic Bavaricus usu est maxime detritus, propemodum laceratus, et obscuratus, ut pæne dilabatur præ vetustate, et manuum sordibus. Tanto mundior est pars posterior, in qua sunt causæ publicæ et privatæ, ut pars hæc pæne intacta a manibus tractantium videatur. Sed ingens est in hac parte lacuna per plures paginas procedens. Jacuerat codex in loco humido. quo factum est ut pars quædam putruisset. hæc sarta postmodum est a manu recentiore, non inficeta quidem illa, minus tamen, atque vetusta est, eleganti, nescio unde. Post Demosthenem sequuntur Plutarchi vitæ parallelæ aliquot, ab eadem antiqua manu, illa scita et venusta, sed atramento pallidiusculo, ut ægre legantur. In extremo fine legitur Synesii disp. de insomniis cum commentario Nicephori Gregoræ, a manu scripta multo antiquiore, in chartis longe aliis, literis horridioribus, cum nescio quibus ex Aristotele fragmentis.

SECT. XX.

De codice Meermanniano.

GERARDUS Meermannus, Vir et honoribus et meritis de Juris prudentia nobiliori illustris, e bibliotheca sua codicis demosthenici copiam mihi fecit, tenentis cum quatuordecim philippicis etiam duas adversus Æschinem. codex est in charta bombycina exaratus, manu, non illa quidem inelegante, sed indocta, superiori sæculo, ut videbatur, nescio quo e libro, non optimo quidem illo, exscriptus. quod cum mihi e collatione Olynthiacarum constitisset, obrutus aliis multis negotiis, cito remittendum duxi codicem ad dominum. Specimina tamen ejus in libello variantium dabimus. Gratia tamen humanitatis mihi in hoc codice communicando demonstratæ nihilo minor penes nos domino codicis manet, ac si omnium codex ille præstantissimus fuisset.

SECT. XXI.

De libro Weimariano.

INTERDUM affero quædam e libro Weimariano, de quo mihi paucis dicendum superest. Bartholomæus, V. C. Bibliothecæ ducali, quæ Weimaræ est, præfectus, vir perquam officiosus et humanus, cum audivisset me Demosthenis edendi cepisse consilium, ultro ad me mittebat mense Januario Anni 1766. exemplum editionis Aldinæ ex illa, cui præest, bibliotheca ducali, cui exemplo Aldino, quod olim penes Marquardum Gudium fuit, sed a C. S. Schurzfleischio, id quod manus ejus testatur, in bibliothecam ducum Weimarensium illatum, adscriptæ erant a duobus diversis, altero antiquiore, altero juniore, lectiones variæ, in quibus etiam nonnullæ sunt vulgatis emendatiores. Has appello *Weimaranum simpliciter*, seu *Weimaranum correctorem*, vel *annotatorem*. In fine hujus codicis hæc reperi annotata. *I. de Vulcob Venetus M. Januario 1592. multas in hoc codice varias lectiones annotavit. Idem ni fallor, in fronte libri hanc præscripserat admonitionem (Multas in hujus codicis marginibus lectiones varias sic...notatas reperi. Alius addidi ex alterius librarii codice, quas ita signavi 2. ut a primis dignoscerentur. Si quam autem in hoc codice lectionem similem alterius codicis lectioni inveni, apposuimus numeros 1. 2. Pauca item ex tertio codice ita signatae sunt 3.)* Hæc illa manus nova, quæ mihi omnia sunt obscura et inexplicabilia. Nescio, quis ille fuerit *Valcobius*, nisi est potius *Vulcobius*. nescio qui fuerint ejus codices, quos numeris 1. 2. 3. distinxit. pleræque annotationes erant e secundo petitæ, quæ cum pleræque convenirent cum editione Pauli Manutii, cœpi suspicari eas e Paulina illuc translatas esse. Sed falsam fuisse hanc suspicionem ex eo didici, quod nonnullæ in illo libro Weimariano leguntur variæ lectiones, e secundo annotatæ, quæ non exstant in Paulina.

SECT. XXII.

De libro Lessingiano.

MISIT ad me Lessingius V. C. poeta nobilis Germanicus, fabulis multis scenicis, Laocoonte, aliisque insignibus ingenii monumentis nobilitatus, Hamburgo Aldinam, cui diversæ manus varias lectiones et scholia inedita, quorum pleraque in Bavarico item reperi, adscripsere; quæ quorum manus fuerint, haud constat, neque ullo potui deprehendere aut colligere indicio. similis est ille liber Pithæano,

quo usus est Sylburgius, seu quicumque appendicem Francfurtanam, a me sic dictam, curavit. Desinit illa collatio in versu secundo p. 520. editionis Parisinæ. Inde usque ad funebrem orationem nil annotatum ibi reperi.

SECT. XXIII.

De rationibus, quas secutus sum in edendo Demosthene, et commentariis in eum conscribendis.

HÆ fuere mihi copię ad manus editionem hanc Dem. adornanti, quibus copiis quomodo sim usus, dicendum mihi nunc est. Primum contuli hos codices manu exaratos, et has, quas dixi, typis vulgatas editiones cum editione Parisiensi, et quæ bonæ genuinæque viderentur lectiones, eas recepi, vetustioribus pravis lectionibus abrogatis. Bavaricum codicem et Augustanum secundum solus contuli, reliquos una cum uxore, Ernestina Christina Mulleria, Kembergensi, quam matronam pudicam et frugi, meique et literularum mearum amantem, in hoc opere industriam et solertem habui sociam. Studio mei, quo labores plurimos maximosque in hoc opere mihi tolerandos sublevaret, literas græcas et latinas me magistro cœpit discere, quarum rudis mihi in manum convenerat. Editiones Aldinam et Paulinam ipsa sola contulit. nec non codicem quartum Augustanum, In digerendis, mundandisque et impressioni accommodandis chartulis meis confusis operam mihi præstitit indefessam. cujus operæ ut ego ipsi maximas habeo agoque publice gratias, ita spero futurum ut ætas quoque et hæc nostra, et insecuturæ, memoriam ejus grata recordatione recolant. Pronuntiationi græcorum Erasmianæ cum eam adsuefecissem, prælegit illa mihi, codices mstos relegenti, exemplum Morellianum. Ita quoties occurreret varietas, quæ non plane spernenda videretur, eam enotavi. perfecta collatione cœpi lectiones illas omnes digerere, et unum in librum variantium conferre, quibus addidi eas, quas Taylori editio suppediabat, nec non editio Wolfiana, et indices Aldi, Manutii, Lambini. In hac opera, incredibile dictu est, quam molesta et tediosa, plus annum consumsi. Ridebunt me imperiti, qui ærumosum et miserabilem ipse mihi laborem literulas consecrandi imposuerim. quos ego vicissim contemno et miseror usum et necessitatem hujus rei nescientes. Fundus hic est optimus et præcipuus emendandorum veterum auctorum. Editores veterum librorum hinc incipere debent. Prima hæc debet eorum esse cura, ut mstos codices veteres bonæ notæ, aut si his careant, vetustissimas saltim editiones primigenias inspiciant e mstis ductas, eoque his

æquiparandas. Mirum dictu est, quam turpibus modis posteriores editores a primariis edd. desciscentes, seu socordia, seu inscitia, seu ambitione, seu importunitate quadam critica, bonos auctores deformaverint, et vestigia bonarum lectionum, sine quibus auctores intelligi nequeunt, obscuraverint. Demonstrabit liber noster variantium, quid lectionum Demosthenicarum versetur in libris, quorum copia nobis fuit, et quid vetustas nobis tradiderit; tum quis primus vitium cuique loco intulerit; denique quis primus correxerit, aut quomodo vitium corrigi debeat. Hac demum ratione potest de veritate lectionis Demosthenicæ constare. Non minore religione tractari a nobis debent auctores profani, atque Novum Testamentum. qua de causa codices N. T. sedulo excutimus, eadem de causa etiam Demosthenis aliorumque, quotquot sunt, vetustorum auctorum codices inspicere, earumque lectiones erui, et proferri par est. nam sola hæc est via veritatem historicam textus ejusque, sive sacrum, sive profanum est, e consensu multorum vetustorum probatæ fidei codicum demonstrandi. Sic cognoscimus origines errorum, sic modos emendandi, sic multa occulta vitia investigamus, sic corruptorum nequitias deprehendimus, sic laudem emendati aut vindicati cujusque loci auctori suo tribuimus. Ego equidem cum video strenua doctorum hominum opera aliorum post alios limatum Demosthenem et gradatim meliorem factum, ut nunc possimus eo cum aliqua delectatione, multo expeditius, atque majores nostri poterant, uti, veneror eorum manes, qui mei causa, quem non norant, nondum natum, innumerabiles susceperere labores, quorum neque numerum, neque magnitudinem cogitatione consequatur, nisi qui simili in pistrino desudaverit; parique modo spero futurum, ut grata posteritas meminerit aliquando, fuisse Reiskium quendam, hominem laboriosum, qui, quo Demosthenem sibi in manus daret lectu et perceptu planiorem, emaculatioremque, nullis vigiliis, nulli operæ, nulli pecuniæ adeo, peperserit, multas commoditates spreverit, multas tædii plenissimas molestias ultro susceperit, sannas stultorum contemserit, jacturam rei familiaris, bonæque valetudinis bono publico lubens condonaverit, vires mentis et corporis impenderit ignotorum studiis, commoditati, delectationi. Doctorum hominum ad Demosth. animadversiones dum excutio, miror alias humani ingenii solertiam, et igneam vim, alias cœcitatem et infirmitatem. In emendationibus felicibus et pæne divinis cerno et mirabundus suspicio vim mentis humanæ, ex occultis vestigiis veritatem eruentis; rursus errantes in rebus obviis et notissimis, sibi prorsus dissimiles cum video, obliviosos, earum ipsarum rerum, quas nossent, alibique sæpe optime tradidissent, immemores, pueros pæne turpissime se dantes, recorder sortis meæ, miseratio me subit sortis mihi cum humano omni

genere communis, et ut præclara aliorum inventa lubens et gestiens commemoro, collaudo, deprædico, sic lapsibus eorum facilis ignosco. Quam eandem æquitatem ab aliis quoque mihi et depono et spe præcipio, meoque mihi jure despondeo. Contumeliis qui me afficiunt, probra in me qui conjiciunt, Adrasteam illi haud effugient. ut neque Toupius effugit. Juvat enim hunc præ cæteris e. c. commemorare; cum quod recens sum a lectione Emendationum, quas in Suidam edidit; tum quod fama viri, his in terris nostris magna, veræque ejus laudes, quas ultro ipsi defero, neque obtrectabo, non sinunt me adversarii tam nobilis pudere. Aliorum enim, minutorum catellorum, ignavorum et imbellium latratus, facile ferat Molossus et contemnat. Quamquam ægerrime fero, a juvene (nam juvenem ista scripsisse Toupium tota scriptionis ratio prodit, produnt mores nimis denudati) summos viros, Scaligerum, Casaubonum, Salmasium, Hemsterhusium, Ernestium, intolerabili et pœnis civilibus digna linguæ protervia proscindi, rem tamen hanc meam non facio, viderint ipsi, aut eorum vindices, quas maledicentiæ pœnas ab homine vano, et arrogantiae pleno repetant, scurra pæne dixerim. Quid enim aliud quam scurrilitatem nominem, quum me ait vestes alienas pro more meo commaculasse. Quo ille ferat animo si ego illi probum, quod optimo jure possim facere, si velim, in os regeram? Vix pagina sit totius libri, qua non veterum auctorum vestes pro more suo commaculaverit. Id quod, si necesse sit, facili negotio possit demonstrari. Tunc mihi scabiem tuam exprobrabis? Homo sum, neque me fugit *προπέττειαν* criticam labem esse mihi cognatam et intimis fibris infixam. Sed tu, qui eodem morbo laboras, cur te non respicis? cur lapsus meos exagitas, bene a me traditorum, *τῶν κατορθωμάτων*, immemor? Peram cur excutis ante pectus positam, posticæ oblitus? Sedulitatem agnosco tuam, et felicitatem, in fontibus glossarum Suidæ investigandis. Felicissime rem geris, ubi ex ipsis eubilibus glossarum, et aliorum auctorum comparatione emendare licet. Ubi autem ingenio gerenda res est, ibi turpissime ruis. Hominem profecto tui ordinis, clericum enim te esse titulus libri tui indicat, non decebat thrasonem agere de lupanari adhuc calentem; veneris vulgivagre mysteria *ἐξορχήσθαι*, summa ingenia de ponte quasi dejicere. Nihil profecto minus convenit viris humaniores literas professis, quam in alios bene de literis mereri satagentes, et tantum præstantes, quantum pro re nata possunt, modis inhumanis sævire. Sed hæc obiter. Ad rem præsentem redeo. Segregavi, secus quam Taylor fecit, variantes ab animadversionibus. In his quicquid in texto Parisinæ editionis mutavi, sedulo indicavi. Simpliciter cum dico, *correvi*, aut *dedi*, certi velim sint lectores, id ex antiquis libris, sive editis, sive manuscriptis, suntum esse. unde suntum quodque sit, docebit liber va.

nantium. Si quid autem de meo sensu et arbitrio mutavi de vetusta lectione, id sedulo indicavi, addendo *de mea sententia*, aut *de meo sensu*, aut *arbitrio meo*, aut *sponte mea*, aut simile quid. In ipso texto ejusmodi locis de meo arbitrio mutatis affixi stellulam, quæ insistere paulisper et addubitare lectorem, et quærere jubeat, et expectare, donec prodierit noster animadversionum demosthenicarum liber, priusquam judicio suo me confodiat. Haud me fugit magna me laborare invidia, atque infamia ideo, quod auctores veteres conjecturis meis, ut clamant, contaminem. Haud equidem infitiabor, fieri aliquando, ut importunitate quadam mea labis aliquid vetustis auctoribus adspergam. Humanum hoc est. Negari tamen rursus nequit, ringat licet et rumpatur invidia, me multo plures locos gravissime affectos et desperatos in Petronio, in Theocrito, aliisque, si quos edidi, (qui pauci sunt) sanasse feliciter. Non primus ego edo auctores, sed post multos alios, e quorum editionibus vetusta lectio revocari potest, per me licet, ab insecuturis editoribus, si quibus lectio mea displicebit. Ubicunque facinus hoc audeo, toties ipse ego id moneo; non furtim, non clam, non tacite æra mea auro vetusto substituo, ut Stephanus, ut Wolf,* ut Itali longe plurimi fecerunt, ut Bentleius, ut editorum, qui hodie veteres auctores recidunt, pæne nullus non; quos, si me hoc crimine urgebunt, reos ejusdem contra agam; sed Petronio, sed Theocrito, sed huic ipsi Demostheni tabulam addidi mutationum mea sponte importatarum, e cujus inspectione statim agnoscatur quid a me sit profectum, quid e libris. Periculi nihil ab hac mea ratione imminet. Sepe rideo mecum et miseror nostrorum hominum stultitiam, qui veram manum Evangelistarum et Apostolorum, veram Tullii, veram Demosthenis, veram Plutarchi, veram Petronii, veram Theocriti se tenere existiment, cum editionem Bezæ, Gronovii, Wolfii, Stephani, Burmanni, Heinsii teneant, ignorantes quam multa sint ab illis secus prodita, atque in vetustis libris legatur, quam multas plagas illi suis auctoribus imposuerint. Securi illi indormiunt lectionibus ejusmodi falsis et commentitiis, pro iis tanquam pro aris et focis dimicant, pro oraculis eas habent cœlitus demissis, in iis interpretandis misere se torquent; sanguinem citius, quam eas lectiones, dimiserint; nescientes illas e cerebro critici alicujus furis, aut impostoris natas esse. Inspicerent modo vetustos codices mstos impressosve, viderent suum errorem, viderent sibi ab aliquo typotheta aberrante, aut aliquo grammaticastro ineptiente aut cerrito, aut ab aliquo cal-

* *Disces, quam misere Wolf totam orationem (in Neæram) funestavit.* (conjecturis nempe suis in textum immittendis) TAYLOR, ad p. 733, 35. Et nihilominus tamen textum Dem. Wollianum etiam principibus in literatura græca viris purus putus est Demosthenes, qualis ex ipsius auctoris manu prodiiit. Hem sapientiæ!

lido impostore, falsos numos a se cusos, falsa signa a se facta, pro veris antiquis venditante, illudi. Ego vero homo simplex, antiquæ fidei, si quid tale patro, sublata voce clamo: *Huc adestote. hoc meum est, hoc olim fuit. spectate nunc, et probate utrum maxultis.* Miseret me hominum nescio ignavie dicam an calliditatis, qui ex eo gloriolam captent, si vetustum aliquod exemplum auctoris aliqujus typis excusum cum typographis in manus dedissent recudendum, tametsi non recognovissent, tamen nomen suum præscribant, editores se gerant. Mentiris quisquis es, qui emtoribus sic imponis. Editor tu non es, sed auctor fuisti typographo recudendi, nomen tuum bibliopole vendidisti, quo vendibilior merx recocta esset. Typothetæ majores habeamus editionis ejusmodi, quam tibi, gratias. Editor is demum est, qui, nulla ductus auctoritate quamvis magni nominis, textum ad membranarum et primigeniarum e membranarum ductarum editionum fidem veritatemque revocet, et ubi hæc adminicula sanandis vitiis haud sufficiant, tum demum ab ingenio aut suo, aut alieno, qua pote, opem petat.

SECT. XXIV.

De ratione Demosthenis e comparatione cum aliis auctoribus emendandi.

SED pæne oblitus eram fontis, qui unus adhuc superest commemorandus, unde Demosthenes emendari potest. Auctores hi sunt veteres, grammaticique et lexicographi, Demosthenis locos sæpissime excitantes. Hi sunt Dionysius Halicarnassensis, Aristides, Athenæus, Hermogenes, et omnes ejus interpretes veteres, Etymologus et totus grex scholiastarum, criticorum, philologorum veterum. Fontem hunc quanquam adhuc adire mihi per angustias temporis aliasque curas non licuit, (tametsi haud perfunctorie Dionysium Halicarnassensem et Aristidem cum Demosthene contendi) et quanquam ingenium mihi a natura contigit ab hoc genere diligentie abhorrens, quod in lectitando, et annotando et conferendo inter se locos similes cernitur; et quanquam fons hic pæne inexhaustus est, ut contentionem humerorum quotvis vel fortissimorum tamen vincere videatur, etiamsi diu noctuque sine intermissione illinc hauriant: dabo tamen operam in utroque libro, et variantium lectionum, et animadversionum mearum, ut etiam hunc fontem neque ignorasse, neque devitasse aut insuperhabuisse videar, tametsi magnam materiam hujus generis postventuris intactam relinquam. Demosthenem edere pro dignitate rei, perinde atque Homerum,

Platonemve, non est unius hominis, non, pæne dixerim, unius aetatis. *ἑπαιστώδης* (qua similitudine delectatus est Demosthenes) nos esse par est. Symbolam quisque suam conferat, nulla cum invidia, nulla malignitate, nulla virulenta bonæ voluntatis insectatione literis noxia, ut quæ contentionem ad laudem reprimat, et, velut gelu progerminantes gemmas, adurat. accipiamus potius quicquid est, quod quisque dat, aut cum indulgentia, aut, si res patitur, cum laudibus et grati animi testificatione.

SECT. XXV.

De lexicis rhetoricis.

Hoc de fonte demosthenicarum seu emendationum, seu explanationum, quod dicam, habeo parum. Præter Harpocratonem ejusmodi lexica penes me nulla sunt. Dignus quidem nova editione est Harpocratio, recepique a me edendum in illo programme, quo nuper de meo conatu Demosthenem cæterosque rhetoras græcos edendi significabam; quod programma non modo Belius, V. C. Actis Eruditorum Lipsiensibus curavit inseri, sed etiam Harlesius, V. C. orationi Demosthenis pro Corona a se editæ subjecit. Sed ab hoc quidem me deduxit consilio auctoritas Ruhnkenii, V. C. ostendentis, Harpocratonis exemplarium in tabernis librariis tantam superesse copiam, ut nova ejus editione facile careatur. Cujus in auctoritate eo sum libentius, quod a tractatione grammaticorum, quo in numero cumprimis sunt lexicographi, animus mihi nunquam non refugit. Est quidem penes me Photii quoque Lexicon rhetoricum. Sed ab hoc quoque edendo complura me absterrent; in his vel maxime incredibilis mendarum numerus, quibus obsitum est exemplum, unde exscriptum est meum. Quas mendas et numero et fœditate tam abnormes, ut res fidem superet, sic in medio poni, haud videtur e re literarum esse, nisi si quis velit materiam dare, in qua ingenium felix et navum elaboret, aut de qua grammatici contendant: eluere autem illas mendas, neque ingenii, neque otii mei est. Alia sunt, quæ et malim agere, et felicius acturus videor. Tum haud scio, quo me sit animo laturus ille vir humanissimus, qui copiam sui Photii mihi fecit, si ipso inscio, nescio an invito etiam, lexicon hoc edam. Adde quod Photius in exponendis glossis comicorum et tragicorum, quam rhetorum, sit diligentior atque copiosior; eoque minus instituto meo accommodatus. Quare provincia hæc, cum multis aliis, futuro, quisquis secundum me erit, Demosthenis editori reservata maneto integra, lexico rhetorico eum, ejusque sodales instruendi.

SECT. XXVI.

De indicibus aliisque.

INDICIBUS instruem, a me confectis, ad paginas editionis meæ accommodatis, et Demosthenem, et ejus sodales, historicis, geographicis, legum, vocabulorum et dictionum, nec non rariorum, cuique propriarum locutionum. Demosthenis indices volumen unum separatim implebunt. In reliquos oratores quos confeci indices, hi suis quique autoribus subjicientur. Ad reliquos oratores quæ mihi parata sint subsidia critica, in præfatione ad eos exponam. Volumen secundum Demosthenis, quod ante exitum autumnii, quem proximum exspectamus, e prælo proditurum spondeo, complectetur orationum classem quartam, prout Wolfius divisit, in causis privatis plerasque versantes. subjicientur illis 1) dedicationes et præfationes editionum superiorum Demosthenis omnium, h. e. Aldi, Feliciani, Pauli Manutii, Wolfii, Lambini, Taylori. 2) collatio paginarum nobiliorum editionum Demosthenis Aldinæ puta, Wolfianæ Basileensis, Wolfianæ Francfurtanæ, et Parisinæ, cum nostra. Commentariis Wolfii præfigam Biographiam, seu expositionem de fortunis ejus, rebusque ab eo in literis gestis, ab ipso copiose conscriptam; in qua multa scita sunt ad melius cognoscendam litterarum conditionem, quæ illo erat sæculo, quod Wolfium tulit. Nunquam lucem vidit opusculum hoc, quæ dignissimum erat. Copiam ejus mihi fecit Jacobus Bruckerus, V. C. cujus egregiam operam fidemque in ornando Demosthene meo mihi approbatam satis prædicare verbis non possum. Taylori demosthenica, et quæ edita sunt ab ipso adhuc superstite, et quæ in adversariis relictæ, ubi nactus ero ab Askewio V. C. reddam omnia. Materia critica peculiari volumine dabit collationes librorum Demosthenis et calamo exaratorum, et typis æneis excusorum. Commentarii mei peculiare item volumen implebunt. Hæc est descriptio mei operis.

SECT. XXVII.

Accessiones præfationis.

FACEREM hic præfandi finem, nisi intervenissent nonnulla, quæ me pene fugerant, de quibus tamen admoneri lectores meos, diligentiusque doceri par esse judico. Debebant quidem omnia suis locis ordine enarrata fuisse. Sed præfationem hanc non maturatam

diuturna meditatione, neque satis digestam esse, sed subito ex adversariis effusam, tametsi non dicerem ipse, quod sæpe facio, ipsa tamen satis proderet. Sic autem scribenti non omnia loco suo succurrunt. Agam itaque hoc præfationis supplemento primum de discrimine, quod utramque Demosthenis editionem Aldinam, vetustiore et juniorem, intercedit; tum de editione Feliciani; post de codice Augustano sexto, qui nuper demum, mense Martio hujus anni 1770. ad me perlatus est. Addam tabulam, qua divisiones orationum demosthenicarum exhibebo, quibus veteres utebantur, e codice Bavarico; tum aliam tabulam locorum, quos arbitrato meo ex ingenio meo aliter exhibui, atque leguntur in libris vulgaribus; tertiam denique, qua lectiones a Wolfio, Taylora aliisque excogitatas, et a me in textum receptas, repræsentabo. Postremo loco nomina edam eorum, qui pecunias in hunc primum operis mei totum in antecessum erogare voluerunt, quos vulgo Prænumerantes appellant.

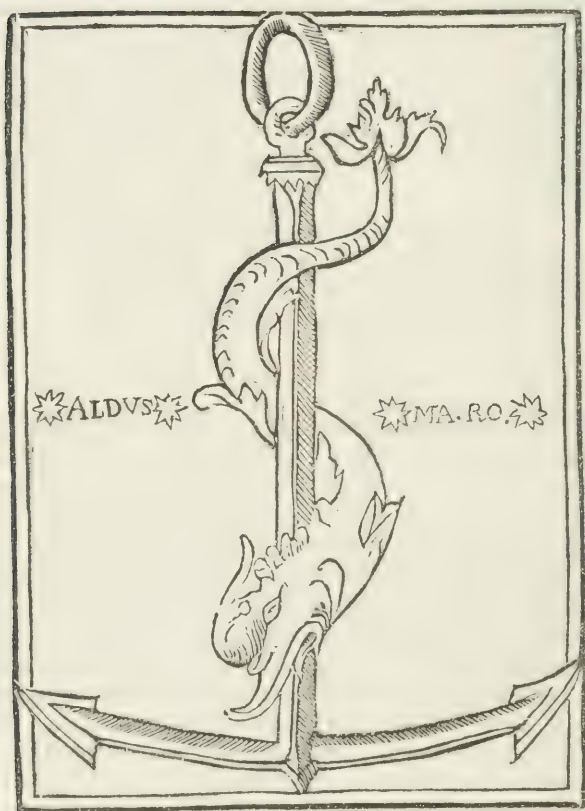
SECT. XXVIII.

De discrimine utriusque Aldinæ.

SUPRA p. cxlix. præfationis affirmavi, judicium præcipitans, re non satis explorata, ambas Aldinas paginarum et versuum numero inter se convenire. In quo me falsum fuisse, aliosque imprudentem fefellerisse, me docuit postmodum diligentior utriusque inspectio. Dissentiunt enimvero illæ duæ editiones inter se, non in lectionibus modo, sed etiam multis aliis rebus. Tædiosum sit exempla ejus rei multa proponere; juvat tamen quædam observatu faciliora et in oculos statim incurrentia signa edere, eorum in gratiam, si qui aut vetustos libros coemere amant, aut historia nascentis artis typographicæ delectantur, aut criticam exercent. Quibus haud injucundam fore spero hanc de Aldina Demosthenis dissertationem. In ipso statim titulo insignis et evidens conspicitur discrepantia. Compendii causa vetustiore appellabo A. juniorem B. In A. itaque versu primo litera tertia vocabuli λόγοι exarata est sic Ϛ (ut Γ minus referat) in B. autem γ. Versu secundo legitur in A. αὐτὸν in B.

^τ
αὐτὸν. Sed uterque delphinus inprimis est dissimillimus, et tædiosum sit, neque facile fiat, ut oratione demonstrem illam discrepantiam; oculis potius utrumque subjiciam ligno incisum, ab Haffio, Halense Suevo, solerte artifice, qui etiam exempla typorum Aldino-

rum, statim subjicienda, a me rogatus, ligno incidit. Est itaque Delphinus Aldinæ vetustioris hic.

Junioris autem delphino hæc est forma.

Typorum quoque ut specimen haberent harum rerum amantes, delegi ei rei initium Olynthiacæ primæ, omissa prima littera α quæ est in area vacua seorsim posita; quia latiores sunt paginæ Ald. (ut quæ formæ sint in Folio, ut vulgo appellant) quum hæ nostræ in octavo. Typorum formam, qua potuit, artifex meus imitatus est, non ille quidem per omnia felicissime neque fidelissime, ut qui græca non calleret, sic tamen satis, ut saltem, id quod volo, discrimen utriusque editionis appareret. Initium itaque Olynthiacæ primæ in exemplo vetustiore hoc est.

Ν π πολλῶν αὖ δὲ αὖ φρεσὶ ἀθανάτοισι γρημάπων ὑμᾶς ἐλέσθαι νο-
μίζω, ἀφαιδρὸν γέλοιτο ὃ μέλλον σωοίσειν τῇ πόλει, περὶ δὲ
νῶϊ σκοπεῖτε. ὅτε γένω τῷ θ' ὅπως ἔχει, προσήκει προθύμως

In recentiore autem est huiusmodi.

Ν π πολλῶν αὖ δὲ αὖ φρεσὶ ἀθιωταῖσι γρημάπων ὑμᾶς ἐλέσθαι νο-
μίζω, ἀφαιδρὸν γέλοιτο ὃ μέλλον σωοίσειν τῇ πόλει, περὶ
εἰδῶν νῶϊ σκοπεῖτε. ὅτε γένω τῷ θ' ὅπως ἔχει, προσήκει προ-

Ne per multa cam, infinita enim sunt, vetustæ versus paulo sunt longiores, et pagina quaque pauciores. In prima quidem pagina primæ Olynthiacæ numeravi 41. In nova autem breviores, sed numero plures. numeravi enim in pagina eadem prima versus 43. De reliquis paginis quærere nil laboravi, quamquam suspicor per totum librum eodem modo se rem habere. Observavi quoque aliud agens, insigne utriusque editionis discrimen in pagina tomi primi extrema, 320. ubi argumentum Libanii ad orationes duas in Aristogitonem legitur, quod argumentum incipit a nomine Πυθαγόγελος. hoc nomen totum apparet in A. prima littera π seorsim in area vacua posita. Sed in B. illud π non conspicitur. plane nuda relicta illa area. tantummodo πυθαγόγελος legitur. Quia mihi librum variantium demosthenicarum adornanti editio Aldi vetustior ad manus nondum erat, nondum potui lectiones ejus in illum librum referre. Dabitur tamen opera ut discrepantes utriusque lectiones diligenter enotatæ in materia mea, quam appello, critica exhibeantur, ut causa deinceps futura nulla sit, cur de Aldinarum super demosthenico quoque loco dubitetur testimonio.

SECT. XXIX.

De editione Feliciani.

SUB exitum anni superioris 1769. hanc editionem ad me misit Strasburgo vir illustris, Brunckius, Consiliarius Regis Christianissimi. (Conseiller de Cour, Receveur des Domaines, et Commissaire de Guerre) cujus voluntatem mihi Stoeberus V. C. conciliavit. Raram, coque summi faciendam in viro illius ordinis peritiam græcarum literarum studiumque earum incredibile, non possum hoc loco sine prædicatione quadam mea, qua ille non indiget, transmittere. Magnum a Brunckio meo decus acceptura sit Anthologia græca, cujus ille studio imprimis tenetur, si per alias graviores occupationes illi liceret animum expoliendæ huic græcorum epigrammatum collectioni adjicere. Nondum quidem mihi licuit ne hujus quidem præstantissimæ editionis lectiones penitus cognoscere, neque in sylvam meam referre. Sed antequam illa sylvæ typographo excludenda in manus tradatur, curabo ut hujus quoque lectiones fideliter excerptæ illuc referantur. Universe videor mihi observasse, verum esse, quod affirmavit Taylorus, quæ bonæ sint in editione Pauli Manutii lectiones, eas omnes e Felicianea mutuo sumtas esse. Est præterea hæc Felicianea et chartis incusa splendidioribus, et typis grandioribus, atque nitidioribus. id quod vel inde constet, quod Felicianeæ volumen primum tenet folia 181. secundum 361. tertium 369. Paulinæ autem volumen primum tenet solummodo folia 122. secundum 248. tertium 243. Quibus e libris Felicianus Demosthenem Aldinum emendaverit, et quo delectu, quid quoque loco aut in libris a se repertum, aut a se suo Marte excogitatum et Demostheni donatum esset, incertos de eo nos esse voluit; quæ magna, neque ferenda est, seu secordia, seu levitas et neglectus personæque et religionis suæ, qua editor quisque vetusti cujuscunque auctoris, et ipsi auctori suo, et emtoribus atque lectoribus editionis suæ obstrictus est, seu contentus posteritatis et judicii publici, existimationem ipsius editoris lædens, et emtoribus, quotquot ille sibi sperat futuros, molestus, eosque fraudans fructu laboris, quem in adornanda editione sua exantlavit. Perlegi aliquoties et dedicationem et præfationem Feliciani, sed in neutra vel verbum hac de re, quæ est homini critico multo gravissima, et in qua summam rei ille collocat, reperi; præter istæ pauca et vaga, quæ dedicationem exordiantur. “Cum superioribus diebus, Abbas Clarissime, Demosthenis — orationes collectis quibusdam antiquis codicibus recognoscendas suscepissem, quo ad studiosorum utili-

tatem castigatiores aliquantulum excuderentur, memini ex te audivisse —” Inde orsus evagatur in locos communes, dudum protrititos et ad fastidium declamatos de laudibus eloquentiæ ipsiusque Demosthenis, quibus adjungit quædam de sua cum Francisco Lauretano, Abbate Divæ Mariæ Vangaditiæ, cui Francisco Demosthenes Felicianeus inscriptus est, et cum istius Francisci fratre, Antonio, necessitudine. Quæ omnia ad nos nil pertinent. Quæ autem ipsius, qui editor esset, personam decebat nos docere, et quæ nostra quam plurimum intererat nos ab ipso, qui unus omnium optime nosset, et solus nosse poterat, doceri, ea vero nos celavit. In quo et ipse suis, et lectorum pariter commodis offecit. Sed sic ferebant ista tempora, quæ eum tulere.

SECT. XXX.

De codice Augustano sexto.

MISERUNT ad me nuper Augustanæ reipublicæ proceres, qui publicæ suæ bibliothecæ præsent, ad me codices græcos calamo exaratos numero sex, in quibus est volumen spissum, formæ quadratæ, particulam exiguam Demosthenis tenens, tres Olynthiacas puta, Philippicam primam, epistolam Philippi, et de pace. Nondum vacavit hujus codicis lectiones examinare. Sed exhibebo has quoque in materia critica. Miscellaneus est codex a multis collatus, quod diversæ manus testantur, exaratus in Italia sæculo XV. exeunte, aut XVI. incunte. Nescio an Pirkhaimer quondam fuerit, quem suspicor ex illo codice primum Theophrasti Characteres edidisse. Longum sit singula commemorare, quæ hoc volumine continentur, opuscula. Brevibus exsequar. Sunt ibi epistolæ, quas Aldus edidit, Attici fragmenta pro Platone, quæ servavit Eusebius, Georgii Scholarii, Gemistii Plethonis, Andronici Callisti, Bessarionis, Ioannis Saguntini, Michaelis Pselli, Libanii, Juliani, Luciani, Synesii, Theophrasti, Aristotelis, Platonis, et nescio quorum fragmenta. Tumultuarie cum pervolutans reperi epistolam Juliani, quæ in collectione Spanhemii est 58. p. 443. plenior exemplis vulgaribus. Sed illam epistolam integram dudum edidit Murræus, unde repetiit Fabricius Bibl. Gr. T. VII. pag. 84. Alias quinque ineditas Juliani epistolas ibidem reperi, quas Wytttenbachio meo, futuro Juliani restauratori, reservo.

SECT. XXXI.

Indices aliquot.

ADDAM nunc indices tres. Primum, divisionum majorum, quas codicis Bavarici margines exhibent, literis alphabeti græci majoribus notatas. Codex ille duplex genus divisionum exhibet; minorum, quas in ipso texto reddidi, ubi signum hoc § conspicitur; tum majorum, quas nunc simul omnes hoc loco repræsentabo. Lacunas hujus laterculi si qui deprehendentes mirabuntur, monendi hi sunt, in ipso codice literas quasdam desiderari, a librario per imprudentiam omissas, alias a bibliopecto chartulis agglutinatis oblitteratas esse. Brevioribus orationibus ejusmodi notæ literales adscriptæ erant nullæ. Clausulas orationi unicuique, exceptis iis, quæ ad causas privatas pertinent, in isto codice subscriptas, indicandi numeri versuum ergo, quot versus olim veteres orationi cuique imputabant, quo de more satis e Diogene Laertio constat, illas clausulas in materia critica exhibebo.

I. Conspicitur itaque in codice Bavarico e regione verborum, quæ p. 66. editionis nostræ [Reiskianæ] versu 9. leguntur signum A. 72. 4. B. 80. 3. A. 83. 12. B. 94. 17. A. 96. 22. B. 103. 3. A. 113. 25. A. 117. 3. B. 120. 20. Γ. 124. 15. Δ. 127. 27. E. 135. 13. A. 137. 22. B. 140. 26. Γ. 144. 7. Δ. 147. 16. E. 150. 20. Z. 155. 17. A.

In oratione pro Corona. 232. 13. B. 238. 13. Γ. 240. ultima Δ. 245. 5. E. 254. 20. H. 259. 7. Θ. 268. 13. K. 271. 22. A. 275. 17. M. 279. 18. N. 285. 19. Ξ. 294. 13. Π. 297. 16. P. 300. 21. Σ. 304. 2. T. 307. 7. Υ. 310. 19. Φ. 313. 25. X. 317. 2. Ψ. 320. 10. Ω. 322. ult. A. 327. 5. B.

In oratione de falsa legatione. 343. ult. A. 355. 4. E. 358. 16. Z. 361. 12. H. 364. 7. Θ. 369. 2. I. 371. 5. K. 373. 5. A. 376. 2. M. 379. 4. N. 388. 8. Π. 400. 13. Υ. 403. 4. Φ. 406. 21. X. 409. 22. Ψ. 415. pen. A. 419. 17. B. 426. 26. Δ. 433. 2. Z. 436. 2. H. 438. 27. Θ. 444. 6. K. 447. 1. A.

In orat. in Leptinen. 460. 11. A. 466. 24. Γ. 469. pen. Δ. 473. 2. E. 479. 12. H. 482. 16. Θ. 485. ult. I. 489. 3. K. 492. 9. A. 495. 11. M. 498. 18. N. 505. 5. O. 508. 8. Π.

In orat. in Midiam. 527. pen. Δ. 538. 24. H. 542. 9. Θ. 546. 10. I. 549. 18. K.

In orat. in Androt. 596. 12. A. 602. 24. Γ. 605. pen. Δ. 609. 6. E. 612. 15. Z. 615. 24. H.

In orat. in Aristocratem. 627. pen. B. 631. 6. Γ. 634. 15. Δ.

647. 18. Θ. 651. 3. Ι. 654. 9. Κ. 657. 19. Α. 660. 24. Μ.
663. pen. Ν. 667. 2. Ζ. 673. pen. Η. 676. 23. Ρ. 680. 3. Σ.
683. 13. Τ. 686. 11. Υ. 689. 22. Φ.

In orat. in Timocratem. 703. 17. Α. 705. 17. Β. 711. pen. Γ.
715. 10. Δ. 722. 14. Ζ. 725. 19. Η. 728. 22. Θ. 731. 26. Ι.
738. 18. Δ. 741. 26. Μ. 744. 1. Ν. 746. 18. Ζ. 752. 8. Ο.
755. 13. Η. 761. 22. Σ. 764. 25. Τ.

Ad duas in Aristogitonem nihil harum literarum dabat margo
Bavarici. ad orationem in Aphobum tertiam, seu de falso testimo-
nio, has duas solas literas A. p. 514. 19. edit. Paris. et B. ad p. 515.
33. ad reliquarum insequentium omnium nullam harumce literarum
quicquam vidi.

II. Index lectionum earum, quæ in editione Parisina a Morello
et Lambino curata leguntur, sed a me permutatæ sunt aliis a me
marte meo excogitatis. Prior quæque lectio est ea, quam Parisina
exhibet editio, posterior mea conjectura in istius veteris lectionis
locum suffecta. Indicem hunc qui conspicient, eos ita de me no-
lim ignominiose et abjecte existimare, ut suspicentur, aut calumni-
entur, hoc quasi tropæum vanitati meæ a me esse erectum, osten-
tandi ingenii ergo, et nescio cujus in emendando, seu felicitatis,
seu ubertatis. Injuriam equidem istam modis omnibus deprecor.
Volui tantummodo meam in edenda Demosthenis oratione græca
fidem atque religionem, censoribus mei, lectoribus Demosthenis, et
inprimis futuris ejus secundum me editoribus approbare, copiam
ipsis faciendo, novas lectiones a me profectas cum vetustis com-
parandi, et, utra præferenda sit, judicandi; ne locus esset calu-
mniæ, aut querelæ, subdole et malitiose secum actum esse, si qui
sint, qui vetustiore quapiam Demosthenis editione careant, aut
opera eam inspiciendi graventur. Multo his plures emendationes
meas reservavi commentariis.

Pag. versu [nostræ edit.]

7 7 ἡπερ αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα] ἡ γὰρ
αἰεὶ βέλτιον, ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν, ἐπιμελουμένην.

36 12 πρῶτον] πρώτων.

57 12 τρέψεται] ἐρέψηται.

75 8 οὐτε] οὐδέ.

78 1 ὥστε] σῶς τε.

85 20 ὦν] οὗς.

86 16 αὐτοῦς] αὐτός.

88 5 νομίζειν] νομίζων.

89 6 ὑπείληφεν] ὑπείληφώς.

94 8 νῦν de meo addidi, item

96 11 τότε, item

Pag. versu

- 103 1 οὐκ.
 113 14 εὐθηνεῖν] εὐθηνεῖν.
 117 12 ὑμᾶς] ὑμεῖς.
 — 15 ἃ de meo addidi, item
 118 13 δεῖ.
 122 16 τούτων] τοῦτον.
 123 27 πρότερον δὸς ποτίδαιαν ἐξηπάτησε] duo postrema vocabula
 transposui.
 — — ὑπάγει] ὑπάγεται.
 128 6 ἅπασι] ἃ πᾶσι.
 130 5 ὥς addidi.
 132 27 εἰ τι γένοιτο] εἰ γίγνοιτο.
 133 9 δυνήσεσθε] δυνήσεσθαι.
 137 2 ἄξιος] ἄξιον.
 149 7 αἱ addidi.
 158 26 φροντίσας] φροντίσαι.
 163 9 τὸν] τῶν.
 — 12 φάσκοντα] φάσκειν.
 — 18 σύμπαντας] πένητας.
 164 9 ὅταν τὸ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἔθος] ὅταν ἀπὸ τῶν κοινῶν τὸ ἔθος.
 — 16 τούτων] τούτῳ.
 172 17 καὶ τις ὑπὲρ Φιλίππου] pronomem omisi.
 174 5 πρέσβεις καὶ τοῖς ἄλλοις] omisi καί.
 — 8 ὑπομνήματα] ὑπόμνημα.
 179 10 ὑμᾶς] ἡμᾶς. Sufficiat hoc loco semel pro semper monuisse, me quamplurimis in locis auctoritate mea ista duo pronomina nos et vos inter se permutasse. Satis dignum non duxi, quoque loco, ubi feci, id indicare.
 184 21 ὅταν μέγιστα] interposui τά.
 195 7 οὐκ de meo addidi.
 — 11 πράττητε] πράττηται.
 198 7 τάλαντα τὴν] interposui τά.
 200 1 λόγον, ὃν μέλλω] λόγον μέλλων.
 — 15 χρησμοδοῖεν] χρησμοδοί.
 — 16 εἰσενέγκαιεν, ἀλλ' οὐδ' ἂν δεῖξαιεν, οὐδ' ἂν ὁμολογήσαιεν]
 εἰσενέγκαιεν, οὐδ' ἂν δεῖξαιεν, ἀλλ' οὐδ' ἂν ὁμολογήσαιεν.
 — 18 οὐχ ἱκανὸν δοίη] οὐχ ἐκὼν ἂν δοίη.
 203 6 ἂν addidi.
 — 19 ἀναλύσονται] ἀναλύσονται.
 205 ult. νῦν ἀμαρτόντες] interposui οὐχ.
 213 7 τῶν λεγόντων] τῶνδ' ἐγὼ τῶν.
 215 23 καὶ τὸν] κατὰ τόν.
 216 5 τῶνδε, καὶ] interposui τῶν.

Pag. versu

- 217 1 μέν] addidi.
 219 20 φθάσας καὶ] interposui ἥ.
 221 16 ἂν ἀντιποιῇται] interposui γ'.
 222 14 δίκαιον] δίκαιοι.
 226 10 μετὰ ταῦθ' ἄς ὕστερον] articulum ἄς addidi.
 231 ult. τούτων ὧν εἶπον] articulum detraxi.
 232 3 νῦν λέγω; ὅτι φημί] Sic servarunt operæ mere ex anti-
 qua editione Parisina, quam exscripserunt, me inscio
 et invito. Præscripseram enim sic. νῦν; ἐγὼ δὲ τί;
 φημί.—ego vero quid? (scil. censeo?) Aio nempe—
 233 pæn. ἐχθροὺς καὶ] interposui τοῦ.
 234 10 ἐπὶ τοῦ] ἐπὶ τῷ.
 — 15 ἀπολαύων] ἀπολαύσειν.
 — 18 αὐτῶν] αὐτὸν.
 239 13 ὀργισθῇ ἔλαττον] interposui ἥ.
 — 25 ὑμᾶς, οὐκ] interposui οἷς.
 242 13 ἀγανακτήσητε] ἀγανακτήσaiτε.
 243 1 δεῖν] δεινόν.
 — 23 τοὺς Ἕλληνας. διὸ καὶ πῶς οὐχ ὑπεράτοπον] τοὺς Ἕλληνας.
 δίκαιως. πῶς οὖν οὐχ ὑπεράτοπον.
 244 6 νυνὶ δ' ὅτ'] νυνὶ δ' οὐ, ὅτ'.
 245 19 τοῦτο ἔ' ἐστι καταγελαστότατον] τὸ δ' ἔτι καταγελαστότερον.
 246 ult. πράττουσι] ταραττουσι.
 Pag. versu [Ed. Reisk. ad marg. nostr. Ed. ex hoc appos.]
 226 20 ὃ] ἄ.
 227 22 τοῦ λέγοντος ὕστερον] τοῦ ὑστέρον λέγοντος.
 229 9 ὁμοῦ] ἐμοῦ.
 — 15 ποιεῖν. οὐτε] interposui ὅ.
 232 17 ὥστε τολμᾷ] ὥστ' ἐτόλμα.
 266 10 πᾶσαν πρὸς τὰν λειτουργίαν] πᾶσάν προστακτᾶν λειτουρ-
 γιᾶν.
 — 14 δωρίας] ξεωρίας.
 — 16 τῷ στεφάνῳ, ᾧ συστεφάνωται] τὼς στεφάνως, ὡς ἐστεφά-
 νωται.
 — 26 μεγίστων ἀγαθῶν πράττειν γέγονε] μεγίστου ἀγαθῶν παρ-
 αίτιος γέγονε.
 267 9 θεῶν. οὐχ] interposui εἰ.
 274 6 μὲν πῶποτ' ἔπραξεν] μὲν ἐν τῷ τότ' ἔπραξεν.
 275 14 ὅς ἅπαντα] ὃ καὶ ἅπαντα.
 279 3 νέμouσι] κατανέμouσι.
 281 18 εἰδὼς ἀριστοφῶντα] interposui καὶ.
 283 19 κήρυκας] κήρυκα.
 289 5 παραιρεῖται] παρήρηται.

Pag. versu

- 291 2 καὶ ἄλλοις] interposui τοῖς.
 293 10 χρῆ] χρῆν.
 — 16 ὅτι] ἔτι.
 — 17 μὲν] ἄν.
 — 19 μηδὲ πεῖραν] μηδ' ἐς πεῖραν.
 297 5 εἰ γὰρ ὥς] εἰ γὰρ οὐχ ὥς.
 300 12 ὑμᾶς] ὑμῶν.
 301 pen. πρόνοιαν] προνοίας.
 306 5 ad πάντας addidi ἄν.
 307 25 αὐτοτραγικὸς πίθηκος] αὐτοτραγικοπίθηκος uno vocabulo.
 308 ult. πολιτικὰ] συνήλικα.
 309 20 καὶ παραπλήσια] interposui τὰ.
 310 8 σχεδόν τι ἡμέραν] primum horum vocabulorum e manu-scripto, secundum de meo addidi.
 315 4 ἐξέτασον] ἐξετάσωμεν.
 — 6 ἐρώτησον] ἐρωτήσωμεν.
 — 23 κακ' ἀγγελεῖν] κακαγγελεῖν uno vocabulo.
 — pen. post τοιοῦτος addidi ἐγώ.
 317 15 τεταγμένα πῶς] interposui οὕτω.
 — 24 διώρικεν] διωρικέναι.
 318 16 οὐ μόνον τῷ λέγειν] post secundum vocabulum addidi ἐν.
 319 5 ἔχθρας καὶ] interposui ἔνεκα.
 320 18 αὐτοῖς εἰλημμένους] αὐτὸς σαντοῦ εἰλ. mediam vocem de meo addidi.
 322 17 ἔπορευ] ἔτερον.
 329 8 μηδὲν τούτων] interposui πάντων.
 — 16 πέντε ταλάντων] contraxi in unum vocabulum.
 322 4 εὐθὺς ὀρθὴν καὶ δίκαιαν τὴν ὁδὸν] articulum e sede sua transtuli, et post εὐθὺς statim posui.
 347 27 πεφοβημένων καὶ τεταραγμένων] etiam hic verba trajeci.
 348 pen. ἐπειδὴν τι λέγοντος] ἐπειδὴν ἀντιλέγοντος.
 349 19 εἶχε] ἔχειν.
 350 12 καὶ φωκίας] interposui εἰ.
 351 18 δόξα] δόξει.
 — 24 τούτοις] τούτους.
 357 2 ποτε] τότε.
 — 3 οὐκ addidi.
 — 9 ἐπὶ ταῖς] ἐπὶ τι ταῖς.
 359 pen. μὲν ὑμεῖς] interposui γάρ.
 362 12 τοῦτο] τούτου.
 — 25 οὐτ' εἰς] οὐδ' αὐτὸς εἰς.
 367 19 ἀνδρῶν καὶ χῶραν] detraxi copulam.
 — ult. προήρητο] προήρηντο, in plurali.

Pag. versa

- 369 16 ἐκεῖνο] ἐκείνως.
 370 27 φήσει] φησί.
 — 28 τὴν εἰρήνην] articulum addidi.
 377 18 αὐτὸ] αὐτός.
 378 10 οἶμαι] οἶομαι. Semel sufficiat hic me admonuisse, quamplurimis in locis hoc pro illo a me redditum fuisse. Differunt enim istæc non parum.
 383 20 τοῦ ζῆν] interposui τό.
 384 9 πολλά, οὐκ ἐδέξαντο] πολλά. ὥς δ' οὐκ ἐδ.
 397 12 ταῦτα ἐπέδειξα] interposui καί.
 — pen. μυρία] μυρία.
 405 26 στόμα, οὐδ'] interposui ἀλλ'.
 415 23 μὴ] μηδέν.
 416 16 ἐκείνου] ἐκείνον.
 — 20 ἔλεγε] ἔλεγε.
 423 17 κατήγορον] κατηγορῶν.
 427 9 ὧν ἂν ἕκαστος ὑμῶν οἶμαι] ὧν μὲν ἂν ἕκαστος οἶμαι. (sine ὑμῶν.)
 428 21 γέλως, ἄδεια, αἰσχύνῃ] γέλως, ὅση ἄδεια, Αἰσχύνῃ. (in vocativo nominis proprii.)
 433 12 ἐκεῖνον τὸν] ἐκείνον τοῦ.
 437 22 ἐπαίρειν τούτους. ταῦτα] ἐπαίρειν. τούτοις. ταῦτα
 — pen. τοῦτο ἅπαντες] interposui γ'.
 440 5 συλῆσας καὶ διασύρας] transposui participia.
 444 8 τοῖς ὅπλοις ἐννήσεται] τοῖς ὅπλοις γ' αἰρήσειν ἐννήσεται. in quibus particula γ' de meo est.
 448 26 οὐδὲ] οὐδέν.
 463 2 ἢ τοσούτους] interposui δίς.
 465 16 τοῦτον] τοῦτο.
 466 10 διορίζειν] διορίζων.
 483 16 οἷς ἀκηκόατε] interposui οὐκ.
 484 13 αὐτὸν] αὐτός.
 485 6 ὃν ἦσαν] ὃν ἐνομοθέτησαν.
 — pen. δικαιότερον τούτου] interposui τοῦ.
 486 4 ἃ τούτου τοῦ νόμου] ἃ τοῦ τούτου ν.
 493 23 ἦν quam] ἦν si.
 495 15 γράφων γὰρ τὴν ἀρχὴν] articulum addidi.
 496 7 ἔγωγε ἐροίμην] interposui σ'.
 501 9 αὐτὸν] σπαντόν.
 517 27 πομπή] præposui articulum ἡ.
 — ult. καὶ ὁ θαργηλίων] καὶ θαργηλίων.
 — ib. μήτε ἐξεῖναι] μὴ ἐξεῖναι.
 524 8 ἀδικησομένους] ἀδικηθησομένους.

Pag. versu

- 533 4 ὀνόματι] ὀνομαστί.
 — 21 τινος] τις.
 535 20 πρότερον τῶν] transposui.
 537 15 νεανίσκον, καὶ Σώφιλον] copulam sustuli.
 543 25 ἐκεῖνο ἐποίησε] interposui γ'.
 545 7 ἐπειδὴν βούλωνται] ἐπειδὴν δ' ἔλονται.
 549 24 ἐπεξῆμεν] ἐπεξήμιεν.
 553 5 λαλῶν μὲν καὶ ὁμωρόφιος] ἀλῶν μὲν κοινωνὸς καὶ ὁμ.
 554 8 χιάρης] χάρης.
 557 2 σὺ δεινότερα] οὐ δειν.
 569 8 ἅπερ] οἷάπερ.
 580 11 σὲ δ' οὐ παύσεσθαι] σὺ δ' οὐδ' οὕτω παύσ.
 585 5 ἕκαστος] ἕκαστον.
 — 17 ἦν ἄδειαν] ἢ ἄδεία.
 594 10 αὐτῆς] αὐτῶν.
 — 16 ἐν τούτῳ] ἐν τούτῳ.
 — 22 οὐ] ὦν.
 597 6 μὲν οὐν] interposui γάρ.
 — 7 τοῦτο μὲν εἰ] ταῦτα μόνον ἐρῶ, εἰ.
 598 10 τότε ἔξαρχῆς] τότε τ' ἔξαρχῆς.
 600 15 verba ταῦτ' ἐπιδείκνυμεν eam in sedem immisi, quam tenent
 in editione mea, olim legebantur pone τούτῳ, quod est
 vers. 16.
 602 5 περὶ τὸν] περὶ τοῦ.
 603 24 νῦν δέ σε] νῦν δέ γε.
 612 4 τῷ δ' ὅτι παῖδας] τῷ δὲ παῖδας.
 — 6 ἀπογράφειν] ἀπογράψαι.
 614 9 καὶ μεγάλα] interposui τά.
 618 9 προειρημένων] προειρημένον.
 626 3 φυλαζόμενος] φυλαξάμενος.
 — pen. σκοπεῖσθω] σκοπεῖσθε.
 628 14 πεποίηκεν ὁμῶς] πεποιηκώς.
 630 26 οἶδ' ὅτι πᾶσιν] οἶδα πᾶσιν ὅτι.
 631 2 τὴν τοῦ] interposui γάρ.
 — 17 ἢ τοῦτον] interposui σύ.
 633 3 προσγράψαι] προσγράψας.
 634 2 ἔνοχος δὲ σὺ] ἔνοχος δὲ καὶ σύ.
 635 7 ἢ καὶ ἄλλως] ἢ εἰ καὶ ἄλλως.
 639 9 τῷ μὲν ὑπειπὼν] post μὲν addidi γάρ.
 643 17 γεγραμμένους νόμους] interposui τούτου.
 646 23 αὐτοῖς] εὐθύς.
 647 20 δεῖξον οὐτοσί] δεῖξον. οὗτοι.
 648 21 τοὺς] αὐτούς.

Pag. versu

- 650 19 ὃν δύναιτο] interposui ἄν.
 655 21 ἐλπίσαντα] ἐλπίσαι.
 657 12 πλείω καὶ φίλος] copulam expunxi.
 658 pen. ἦν ὅτι πᾶσαν] mediam vocem sustuli.
 660 ib. ἄχρι τούτου] ἄχρι του (enclitice).
 661 22 ὡς ἀληθῶς ὅστις] ὅστις ὡς ἀληθῶς.
 — 26 πάθῃ] πάθωσι.
 667 11 ἡμετέρου] ὑμετέρου.
 668 20 ὅπερ πεποιήκασι] interposui καί.
 670 11 ἐπιστολή. ψήφισμα] ψήφισμ. ἐπιστολαί.
 675 pen. δ' ἀνέχον] interposui ἐστίν.
 676 11 ταλάντοις δ' ἐζημιώσατε] ταλάντοις ζημιώσαντες.
 681 25 παρίῃ] παριείη.
 683 21 ἔτι τοῦ λοιποῦ] ἔτι τι τοῦ λ.
 686 25 αἷς] ἄς.
 691 16 συμβαλλομένου] συμβαλόμενοι.
 692 ult. ἀναιρῶν] ἀναιροῦν.
 713 17 αὐτοῖς] αὐτοῖς.
 716 14 αὐτὸς ὄφλων] αὐτὸς ὁ ὀφείλων.
 726 5 ὄφλοντα] ὀφείλοντα. et alibi quoque.
 — ult. τὰ μὲν διπλᾶ, τὰ ἑὲ καὶ δεκαπλᾶ] sic transposui numeralia.
 731 9 πολλῶν] πολλῶ.
 — 25 εἰ κατὰ] interposui γε.
 739 27 δεινότητι] ἐλεεινότητι.
 743 10 καινὸν διὰ] καινὸν νῆ διὰ.
 745 25 γνῶσεσθε] γνώσησθε.
 747 8 ἄλλοι] ἄλλη.
 754 15 καὶ μεγάλα] interposui τὰ.
 758 6 οἴοισπερ] οἴόσπερ.
 760 8 πρόσγε τὸ] πρόσγε τῷ.
 764 11 ἔλυσαν τοὺς νόμους πρότερον] ἔλυσαν εἰρκτῆς τοὺς πρότερον.
 766 8 εἶναι τὸ ἀδίκημα] detraxi articulum.
 772 ult. οὕτω ψηφίζεσθαι] interposui δὴ δεῖ.
 773 4 φυλάττων] præposui οὐ.
 — ult. προκαλούμενον] προσκαλ.
 774 1 σκοπεῖσθαι δεῖ] σκ. αἰί.
 779 8 πρόσεστι] πρόσετι.
 780 15 εἰς πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων] εἰς τὰ πάντων ἀνθρώπων.
 782 18 οὕτως] οὕτωσί.
 783 25 οὐδ' ἐπὶ τῶν] τοῦτ' οὐδὲ τῶν.
 785 24 οἱ articulum addidi.
 — 27 τὸν βίον] τῶν βίων.
 789 6 ἐσθίων] ἀπεσθίων.

Pag. versu

- 791 14 ἔσται] ἔστε.
 792 12 αὐτῷ] αὐτήν.
 795 15 ἀκούσετε] ἀκούσασιν.
 — 27 ἐστὶ] ἔστε.
 801 13 ἀμάρτη, βραχεῖαν] interposui τι.
 — 24 τοῖς] τοῦς.
 805 13 αὐτὸν] αὐτοῦ.
 807 10 ἐάσατε] ἐάσετε.
 — 12 πολλῶν] πολλά.
 808 8 θεωρήσετε] θεωρήσασιν.

III. Index conjecturarum doctorum virorum, quas texto
 meo recepi.

- 85 5 [ed. nostr.] ἔφειν] ἔχει margo Lutet.
 91 22 ἀλλ' ὑμεῖς] ἀλλ' εἰ ὑμεῖς. idem.
 — 23 ὡς ἐκ τοῦ μηδέν] primam particulam detraxi, auctore
 Wolfio.
 109 5 δεῖ] δεῖν Wolf.
 199 16 ὄν ἂν] ὄν δ' ἂν idem.
 209 1 δέ τι] δ', ἔτι idem.
 227 12 ἔξειν addidi ex ejusdem auctoritate.
 230 ult. συμφέρει] συμφέρειν idem.
 — — ταύτας] ταῦτα idem.
 322 10 [ed. Reisk.] λείματος] λήματος. Valkenaer.
 332 10 ἀπαγγέλλειν] ἀπαγγελεῖν. Markland.
 365 5 πᾶσα ἡ ἀπάτη] articulus eidem M. debetur.
 368 22 αὐτήν] αὐτὴ idem Markl.
 383 26 τοῦτ' ἂν] τότ' ἂν idem.
 387 pen. αὐτὴ] αὐτὴ idem.
 388 12 ἐγκαταλειφθέντων] ἐγκαταληφθ. Lambin.
 422 12 ἀποτισαμένη] ἀποτισομένη. Markland.
 440 25 τὴν εἰρήνην] τῇ εἰρήνῃ. Lambinus et alii.
 447 5 ὑμεῖς] ὑμᾶς. Taylor.
 467 pen. βλάψειν] βλάψων. Wolf.
 475 ult. ἀκούσεσθε] ἀκούσασθε. Markland.
 496 8 λεπτήν] λεπτήν (in vocat.) Wolf.
 504 14 παρανοίας] παρανομίας. margo Lutet.
 520 26 προσδιαφείρας] προδιαφθ. Wolf.
 521 27 ἔχων] ἔχω idem.
 541 6 θεωρίσκος] θορίκιος idem cum multis aliis.
 649 7 εἶπερ] ἤπερ. Wolf.
 661 23 μὴ παθεῖν] μὴ τι παθεῖν. Markland.
 733 11 αὐτῷ τῶν νόμων] αὐτῷ ὑπὸ τῶν νόμων. margo Lutet.

SECT. XXXII.

Nomina prænumeratorum.

PROVINCIAM in edendo Demosthene mihi sumsi atque delegi ultro perquam arduam et duram, cum aliis multis de causis, quas repetere nil juvat, jam supra plerasque commemoratas, tum hac maxime, quod fatali quadam necessitate mihi evenerit, ut ætas degenda esset iis in terris, eosque inter homines, quos parum græca curare necesse est ex eo arbitrari, quod librarii nostrates ad excudendos libros græcos nullis precibus, nullis conditionibus adduci possint. Non equidem infitiabor, aliquot ab hinc annis cœpisse hac in urbe libros nonnullos græcos edi, sed neque multi sunt illi, et verum si velint eorum editores fateri, nescio an ne ipsi quidem dissimulaturi sint, eos ære periculoque suo excusos esse. Ego equidem, quæcunque aliorum est seu sors, seu felicitas, inexpugnabilem habui pæne tota mea vita librariorum pertinaciam et duritiem, et aversionem a me meisque conatibus literariis, ut necesse habuerim, quæcunque edidi, quæ pauca sunt, ut in re familiari perquam modica, ea meo ære et periculo excudenda dare. Unde, id quod facile est existimatu, magnam rei domesticæ jacturam retuli; quam tuli, ut potui, satis æquo animo. Demosthenem autem, et cum quidem tot necessariis ornamentis atque instrumentis auctum, pari modo insanum fuisset, si conatus essem edere. Quare proposui biennio ante conditionem studiosis græcarum literarum, ut sumtus necesarios facientem me pecunia collaticia adjuvarent. Sed surdas pæne ubique habui aures, portasque clausas, sive communi quodam hominum, qui nunc sunt, erga literas græcas frigore, sive infamia cœpti, quod alii, si qui ejusmodi subscriptiones proposuissent, credulorum crumenas cum emunxissent, verbis suis fide non præstita rem in se bonam in suspicionem atque invidiam adduxissent; sive denique erga me nescio qua hominum malevolentia, et suspicacitate atque animorum a me abalienatione. Adhuc quidem, magis etiam, quam exspectaveram, in hoc tanto, tam salutari, tam necessario, tam sæpe flagitato et votis omnium expetito molimine desertus pæne ab omnibus, etiam ab amicissimis, fui, quamquam bene de eo sæculo nunquam speravi, quod usu novi, ventri, ganeræ, luxui, libidinibus, cupiditati et avaritiæ deditum, in equos, in canes, in scorta, in aleam, in cantrices, in scenicos, in nugas, in res quasque turpes, et corpori, famæque et rei denique familiari detrimentosas furiose suas opes prodigere, in res autem divinas humanasque præclaras publiceque salutare, patriæ gloriosas, et ad omnem memoriam splendidas futuras vel obolum erogare reformidare, tanquam

si in puteum abjiciant. Quanquam ad hoc quidem opus meum demosthenicum qui symbolam conferunt, eamque non enormem, per minutas partes, pecuniam hi suam non perditum eunt, sed magno cum fenore paulo post recuperatum. Ecquem non plane pauperem gravet impensa pistolæ dimidiæ (cujus valor ducatum hollandicum nondum æquat) in volumen græcum, cujusmodi hoc est, sex mensibus ante erogata, cujus æquivalens paulo post sit recuperaturus? Ego quidem, qui publica commoda meis privatis semper antehabui, non spe divitiarum quærendarum hoc opus suscepi; quæ his profecto artibus non quærantur; abhorret quoque animus ab impostura; etiamsi velim alios decipere atque emungere, desertus sum ab audacia et impudentia, et calliditate. Ingenium mihi ad fraudes hujusmodi est tardius atque stupidius, et timidius etiam. Satis habebo, si sumtus, quos in hoc tantum, tot volumina impleturum opus erogabo necessario, recuperavero. Lucubrationes a me hoc in opus per tot annos impensas acres et assiduas reipublicæ literariæ lubens et lætus condonabo. Denique causa nulla est, cur metuant redemptores, ne si quid humani mihi contingat, opus abrum-patur. Quamquam enim in dies alia addo, alia muto, ut dies diem docet, ita tamen pleraque in mundo et parato sunt, ut, si vel hodie meum me fatum auferat, cœpta tamen tela continuari possit, uxore non passura, aut existimationem meam minui, aut emtorum spem falli. Præterierant octodecim menses a publicato illo programme, de quo supra §. 22. dicebam, quum, incipiens jam de bono successu mei conatus desperare, decernerem, paucis illis, qui pecuniam prænumerassent, (sex ferme numero erant) pecuniam cuique suam remittere. Sed intercessit uxor, quæ tametsi cerneret, commoda ipsius sua tam periculoso et ancipiti cœpto minui, aut certe in discrimen dari, me tamen hortata est, ut, confisus dei auxilio, qui invia complanare, dubiisque et desperatis rebus insperatam salutem afferre nosset, fidem datam liberarem reique publicæ ne decessem, et melius, quam solerem, de liberalitate hujus sæculi sperarem. Ab ea igitur impulsus et permotus rem meam in discrimen dare ausus sum, chartas emi, conduxì typographum, excudendum opus dedi. Interim paulo plures atque plures prænumerantes coierunt. Parum tamen quid est æs ab iis collatum ad id, quod mihi de peculio meo dependendum fuit. Et profecto ni plures numero inposterum coalescant, necesse habeo telam hanc in secundo statim volumine, posteaquam totum Demosthenis textum edidero, abrumperè. Quod si tamen vel tantum ex hujus primi voluminis distractione redierit, quod satis sit sumtibus in id factis compensandis, impiger et deo fretus stadium, quod ingressus sum, decurram, quoad vita viresque supererunt. Secundum volumen certo certius sub finem Septembris hujus anni 1770. prodibit. Exteri si meum sibi

Demosthenem redemptum velint, recta via per litteras ut mecum agant rogo. Nomina Prænumerantium, qui interea temporis accedent, illi volumini subicientur. Quos ad hoc diei (excuduntur hæc die 20. Aprilis 1770.) habeo in tabulis prænumerantes, sunt hi.

Abresch, Professor Zwollæ.

Andre, Göttingensis.

Bang, A. M. et V. D. M. Marpurgi.

Boden, Professor Wittebergensis.

Brunck, Consiliarius regis Christianissimi, Strasburgi, in totum opus.

Cober, Conrector Gymnasii Budissani. tria exemplaria.

Culencamp, Professor Göttingensis.

Eck, Professor Lipsiensis.

Eyring, Rector Gymnasii Götting.

Froriep, Professor Lipsiensis.

Gottleber, Rector Annabergensis.

Harles, Professor Erlangæ, duo exempl.

Heinze, Rector Gymnasii Luneburg. tria exemplaria.

Heyne, Professor Göttingensis, duo exempl.

Hibner, Bernensis.

Hiller, Professor Witteberg.

Hoffmann, A. M. illustris Moldani apud Grimmam Tertius.

Hübler, A. M. Conrector Scholæ Freybergens.

Kranoldus, Superintendens Graefenhaynichensis.

Krebs, Rector illustris Moldani, Grimmæ.

Meisner, A. M. et Collega Scholæ Cruciatæ Dresdæ.

Morus, Professor Lipsiensis.

Mücke, A. M. Conrector illustris Moldani, Grimmæ.

Neuhaus, I. C. et civitatis Lipsiensis Prætor.

Niclas, Gymnasii Luneburgensis Conrector.

Randal, Glasgouiensis.

Rau, Professor Ultrajecti.

Reichart, A. M. illustris Moldani Grimmæ Cantor.

Schade, Anspachiensis.

Scharfenberg, A. M. Lipsiensis.

Schmidt, Dantiscanus.

Wencke, A. M. Darmstadiensis.

Wernsdorf, Professor Helmstadiensis.

Wytttenbach, Marpurgi.

JUVENTUTI ACADEMICÆ

SALUTEM.

ALIQVOT jam aguntur anni, cum in lucem prodiit Demosthenis Orationum Philippicarum Editio nitida, quam in usum vestrum duo in hisce Ædibus eruditi homines procurarunt. Ad istius multiplici jam experientia comprobata normam cum hanc nostram Æschinis Demosthenisque Orationum ἀντιπάλων Editionem conformare stauissem, in nonnullis tamen deflectendum inde mihi esse existimavi: de quibus, deque Versionis simul hujus Notarumque ratione ac structura, paucis vos esse præmonitos velim.

Interpretationes harum Orationum insigniores Latinæ circumferuntur tres: Wolfii, Lambini, et Editorum Oxoniensium, Foulkes et Friend. In his singulis cum multa reperiantur, quæ ad justæ Interpretationis laudem conducunt, aliqua tamen superesse vel lenissimus earum rerum fatebitur æstimator. Ingratum equidem semper, et liberali ingenio indignum opus est, siquid illorum hominum, qui in eadem tecum palæstra desudarunt, negligentia fudit, curiosius excutere, et in vulgus indicare: omnium vero minime me deceret, qui alienæ potius industriæ quam propriæ eruditionis fœtum expromam. Sufficiat igitur, si, quæ sint quæ in unoquoque istorum Interpretum desiderem, summam et usque eo tantum perstrinxero, dum ratio probabilis existat, cur in his vertendis nullius demum vestigia per omnia sim consecutus.

Ac primo Oxonienses illos, quorum vulgo Interpretatio inter manus versabatur, immoderationis et juvenilis cujusdam in convertendo licentiæ, et olim a doctioribus plerisque hominibus arcessi animadverteram, et ipse cum in hoc opus penitus introspicerem, non potui non creberrime incusare. Dum enim numeros captant, et dicendi lepores ambitiosius aucupantur, sententiis tantum adhærent, verba verborumque ordinem servandi religionem ita plerumque contemnunt, ut provectoribus quidem in his literis satis fortasse faciant, ad rudiorum Græceque discentium usum haud multum certe conferant. Neque tamen in Auctoris sensibus efferendis usque adeo fidem commendant suam, ut non et frequenter titubare eos, multaque ab iis humanitus excidisse promptum sit ostendere: quæ tamen ab aliis investigari malo, quam ut in iisdem ipse excutiendis ingratam operam impendam.

Summam sane religionem, mihi vero etiam immodicam ad interpretandum attulisse videtur fidem Hieronymus Woltius. Diligen-

tissimus quippe Interpres, ab Auctoris latere ne punctum quidem temporis dimoveri sese passus, non sententias solummodo appendit, verum etiam verbis annumerat ubique verba; eundemque dictionum ordinem tam anxie tanque pertinaciter conservat, ut sæpe-numero etiam obscurum, horridum certe et incomptum, nobis exhibeat Oratorem. Enimvero, quod ad situm collocationemque attinet verborum, cum temere et absque necessitate ab exemplaris sui forma recedendum non sit, dandum tamen aliquid aurium est voluptati, neque committendum, ut scrupulosa et servili imitatione, omnis illa, qua divini nos permulcent Oratores, numerorum pereat concinnitas.

In contrariam huic prorsus reprehensionem incurrit Dionysius Lambinus. Fidus, elegans, disertus; utinam et pressum dicere licuisset Interpretem! Verum ejus, qua plurimum pollebat, comptæ Latinitatis studio, beneque dicendi copia in transversum actus, extra modum metasque omnes excurrit, et nitorem Æschinis et Demosthenis *λευρότητα* profusissima verborum luxurie pariter labefactavit. Ardua complanat, pressa dilatat, mollit incitata; singulas ferme dictiones Græcas duabus aut etiam pluribus reponit Latinis, ut geminet propemodum et conduplicet Archetypum. Quod si suo hic ingenio aliquantum esset moderatus, neque supervagantibus ipse sureulis falcem denegasset, quæ fuit homini diligentia in assequendis Græcis, et inexhausta lectissimorum verborum copia, omnes profecto boni Interpretis numeros explevisset. Hujus igitur Ego vinetis putator qualiscunque accessi: dedi operam, ut luxuriantem eam in dicendo ubertatem comprimat, et inserta quasi depascat exilitas Wolfiana: neque siquid in Oxoniensium aliorumve Interpretum Latinorum operibus vel se venustate commendaret vel robore, traducere in nostra dubitavi: ita nimirum ratus fore, ut sincerior multo puriorque exurgat Interpretatio, quam si ineptæ ambitioni velificatus, ea quæ ab aliis bene dicta sunt, melius ipse dicere incassum contenderem. Multa etiam ad nos commoda inveniit cum Gallica Interpretatio Tourellii, tum vero spectatissima illa Versio Itala, ab Hieron. Ferro, Senatore Veneto, concinnata, quam diu frustra a me quæsitam, vir comitate pariter et politiori literatura instructissimus, A. Askew, M. D. Londinensis, mecum, sibi licet ignoto, per literas rogatus, humanissime communicavit.

Textum Græcum Æschinis ex luculenta Editione Hen. Stephani, Demosthenis, ex ea quam Lutetiæ typis mandavit Benenatus, ut plurimum expressi: collatis interim diligenter, et siquando visum est, adhibitis, emendationibus Cl. Taylors: verum paucis illis quidem, et summa cum brevitate propositis. Quotus enim quisque lectorum est, qui dummodo sibi Auctoris sensus claros, et quoad fieri potuit defæcatos, ob oculos sistas, aut omnino curat, quot eos

ex Codicibus impressis manu scriptis elicuisti, aut non saltem, ut istiusmodi de Variantibus Lectionibus disceptatiunculae ad calcem rejiciantur operis, exoptat; neve iis Editor cum Annotationibus quæ ad Auctorem ipsum pertinent illustrandum, conjunctis, restinguat animos, quos ardentes acceperit?

Quod ad Notas attinet, earum magnam sane partem ex Commentariis descripsi longe eruditissimis Joannis Taylors: cujus ego laudibus libenter indulgere velim, siquidem id aut destinati operis angustiae paterentur, aut ipsius utique hominis pervulgatissimum apud literatos omnes nomen et celebritas. Annotationes, quæ aliunde petuntur, singulas (subinde brevitatis causa in compendium actas) Auctoris nomine signavi: plurimas de proprio penu deprompsi: Interpretationi denique omnes subjeci, Græcarum paginarum titulis inscriptas: ut neque tyroni foveant negligentiam, si textum comitentur, neque seorsim (quod usitatius) relegatæ, negotium facessant. Archæologia in his Commentariis et Historia parcius attinguntur, cum illam quidem Potterus, hanc vero, quantum ad earum quæ hic tractantur rerum notitiam satis sit, egregie adornavit in Vita Philippi Lelandus noster: quod sane utilissimum opus iterum ac sæpius, me iudice, versabit, quisquis ad hos perennes Eloquentiæ fontes rite imbutus instructusque volet accedere.

JUVENTUTI ACADEMICÆ

SALUTEM.

INTEGRAM hanc Orationum seriem quas Demosthenes in Philippum habuit, nec inutilem fore duximus, nec vobis ingratam: præsertim, cum Philippicarum libellus, qui Glascuis prodiit non ita pridem, spes vestras prorsus fefellit; mendis nempe compluribus inquinatus. Codicem Morellianum præcipue, alios melioris notæ, nonnunquam, expressimus: quin et harum lectionum, quas e codicibus manuscriptis collegit Morellius, pauculas admisimus. Ipsas Orationes eo tandem ordine dispositas invenietis omnes, quem præfinivit Dionysius Halicarnasseus in epistola sua ad Ammæum. Interpretatione utimur Wolfiana; ea vero plurimis in locis castigata, ubi authoris sensum aut minus accurate, aut perperam reddidisse videtur. Et, ut subsidii aliquid præterea vobis adesset, Notas adjecimus, paucas jam primum editas, plurimas autem ex iis, quas præbuere Ulpianus, Wolfius, interpretes Gallici Tourellius et Olivetus, necnon Mountneius noster, vir literis instructissimus, qui, cum apud Cantabrigienses commoratus est, Philippicam orationem

primam et tres Olynthiacas nitidissime edidit. Argumenta in orationes hasce quatuor priores, quæ ille ex Tourellio reddidit, interpretationi huic nostræ accedunt; et exemplo moniti, reliqua ipsi supplevimus. In Notis, habita est brevitatis ratio. Quicquid Geographiam, quicquid Archæologiam spectat, quicquid denique Historiam perlegenti primo intuitu se præbet, aut præterimus, aut parcius attingimus. Haudquaquam etenim suspicari fas est, vos hasce Orationes adituros, nisi his rebus omnibus penitus perspetis.

Hæc sunt, quæ vobis præmonenda putavimus. Quod si quid oculis nostris se subduxerit, aut si quid ausi sumus infelicius, id benigne condonetis. Valete.

IIIDEM

S. D. J. STOCK.

QUID in hac altera Editione præstitum sit, Juvenes Academici, paucis accipite. Græca ex Editionibus Venetis Aldi et Feliciani cum Parisina Benenati collatis excuduntur. Interpretatio Wolfiana, adhibitis Versionibus Nicolai Carri, Lucchesinii, et aliorum, ita multis in locis emendatur, ut jam quasi nova existat. Priorum Editorum Annotationibus pauca, quæ deesse videbantur, adjeeci; quæ asterisco signata, et litera S subscripta, statim sese produnt. Annotationes denique omnes Interpretationi subjiciuntur, Græcarum paginarum titulos præ se ferentes: quemadmodum nuper factum est cum Æschinis et Demosthenis Orationes de Corona adversarias typis mandavi. Data enim opera est, ut binæ istæ quasi coaleant Editiones; quo præstantissimæ, plurimoque hominum sermone celebratæ, Demosthenis Orationes uno vobis intuitu subjaceant. Olynthiacarum ordinem, quem monente Dionysio Halicarnasseo, priores secuti sunt Editores, non esse mutandum censi: quia haud magni sane momenti res est, cum omnes eodem anno Olynthiacas habitas fuisse constet; et secundum hunc ordinem citavit eas vir doctiss. deque re literaria optime meritis Lealandus, in opere suo, Demosthenem legentibus apprime necessario, Vita Philippi Regis.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ

ΠΡΟΣ

ΑΝΘΥΠΑΤΟΝ ΜΟΝΤΙΟΝ

ΑΞΙΩΣΑΝΤΑ ΑΥΤΟΝ ΓΡΑΦΑΙ ΟΙ ΤΟΝ ΤΕ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΒΙΟΝ ΚΑΙ
ΤΑΣ ΛΗΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΥΤΟΥ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

Α. Ἐπειδὴ, κράτιστε ἀνθυπάτων Μόντιε, κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν Ἀστεροπαῖον περιδέξις τὰ εἰς λόγους ὦν, πρωτεύεις μὲν ἐν τῇ Ῥωμαίων φωνῇ καὶ τῆς παρ' ἐκείνοις παιδείας ὁμολογουμένως τὸ πρεσβεῖον ἀνήρῃσαι, ἀμελεῖς δὲ οὐδὲ τῆς Ἑλληνικῆς, ἅτε καὶ ἐν αὐτῇ διὰ τὸ τῆς φύσεως μέγεθος ὑπερέχειν δυνάμενος, ἀλλὰ περὶ τε τοὺς ἄλλους διατρίβεις καὶ περὶ τὸν τελεώτατον τῶν Ἑλληνικῶν ῥητόρων τὸν Δημοσθένην, καὶ ἐν¹ καὶ ἡβουλήθης τὰς ὑποθέσεις

¹ καὶ ἡμᾶς ἐβουλήθης

Præter Libanium, Antiochiæ natum 314. p. Ch., Plutarchus vitam, et Lucianus encomium Demosthenis scripserunt: elogia veterum scriptorum de Nostro habet ed. Lutet. et H. Wolf. RUDIG.

Κράτιστε ἀνθυπάτων] Ἀντὶ τοῦ, κράτιστε ἀνθύπατε. WOLF.

Κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν] Ut Homericus ille Asteropæus, de quo Iliados φ. [v. 163.] Ἦρως Ἀστεροπαῖος, ἐπεὶ περιδέξις ἦε. Facit autem eum Pelegonis ejusdam filium. IDEM.

Ἀστεροπαῖον] Asteropæus, utraque manu exercitatus, (cf. Hom. Il. XXI. 163.) in proverbii locum abierat. vid. Athenæ. I, 1. C. Eust. ad Hom. l. l. explicat περιδέξις per ἀμφιδέξις, unde fortasse hoc in marg. Lut. fluxit. RUDIG.

Περιδέξις] Ἀντὶ τοῦ ἀμφιδέξις, ambidexter. utinam hujus Montii exemplum proceres nostri imitarentur. Contrarium hujus citatur ex Aristophanis ταραντισταῖς, ἀμφαρίστερος de homine prorsus inepto ad omnia: sicut illud singulare ingenii dexteritatem complectitur. WOLF.

Τὰ εἰς λόγους] Ἀντὶ τοῦ, ἐν λόγοις, κατὰ τὰ εἰς λόγους ἀνήκοντα, ambidexter in utriusque orationis, tam Græcæ quam Latinæ, facultate. IDEM.

Τὰ εἰς λόγους] Quæ pertinent ad littera-

rum studia. Gregor. habet: οἱ ἀμφὶ τοὺς λόγους i. e. litterati homines; de usu præpos. εἰς cfr. Herodot. V, 49. Xen. Cyr. VI. 4. 5. τὰ εἰς πόλεμον. RUDIG.

Καὶ τῆς παρ' ἐκείνοις παιδείας] Quid vero Romani habuerunt in ullo disciplinarum genere suum? aut quod a Græcis non fuerint mutuati? Id quod nec Cic. 1. Tusc. proœmio dissimulat, cum hac tamen appendice: suum semper judicium fuisse, omnia Romanos, aut invenisse per se sapientius, quam Græcos: aut accepta ab illis, fecisse meliora, &c. WOLF.

Τὸ πρεσβεῖον ἀνήρῃσαι] Τὸ πρεσβεῖον, Suida interprete, τιμὴ καὶ γέρας est: interdum etiam grandior ætas, τὴν βασιλείαν κατὰ τὸ πρεσβεῖον λαμβάνει, filius natus maximus. IDEM.

Ibid.] Ἀναγεῖσθαι πρεσβεῖον dicitur de eo, qui munus honorarium, palman, accipit. RUDIG.

Περὶ τε τοὺς ἄλλους] Περὶ innuit notionem versandi in aliqua re, ut in hac vit. §. δ'. Plut. Aristid. I. ἡ περὶ τὸν οἶκον εὐπορία. IDEM.

Καὶ δὴ καὶ] Secundum καὶ signific. adeo. cfr. Viger. p. 524. Hom. Il. I. 29. IDEM.

ἡβουλήθης] Scripsi ex Ald: ita W. et A. Quum Liban. §. γ'. ἐδυνήθη et §. δ'. ἐδυνήθη scribat, patet, eum in hac scriptura

τῶν τούτου λόγων ἀναγράψασθαί σοι, δεχόμεθα μὲν ἄσμε-
νοι τὸ πρόσταγμα, ἴσμεν γὰρ ὅτι πλείω τὴν τιμὴν ἢ πόνον
ἔχει· ἀρξόμεθα δὲ τοῦ συντάγματος ἀπὸ τοῦ βίου τοῦ ρή-
τορος, οὐχ ὅλον αὐτὸν διεξιόντες, — περιττὸν γὰρ τοῦτο —,
ἀλλὰ ¹ τοσούτων μνημονεύσαντες, ὅσα δοκεῖ καὶ πρὸς κατὰ-
ληψιν ἀκριβεστέραν τῶν λόγων συντελεῖν.

β'. Δημοσθένει τοίνυν τῷ ρήτορι πατὴρ ἦν Δημοσθένης
ἀνεπίληπτος τῷ γένει δοκῶν, ὡς καὶ Αἰσχίνης ἐχθρὸς ὢν
μαρτυρεῖ· (εἴρηται γοῦν οὕτως αὐτοῖς ῥήμασι· “ τούτῳ
² πατὴρ ἦν Δημοσθένης ὁ Παιανιεύς, ἀνὴρ ἐλεύθερος· οὐ γὰρ
δεῖ ψεύσασθαι.”) ἐργαστήριον δὲ οἰκετῶν μαχαιροποιῶν
κεκτημένος, ἐντεῦθεν τὴν τοῦ μαχαιροποιοῦ κλῆσιν ἔλαβε.
Τὸ μὲντοι μητρῶον γένος τοῦ ρήτορος οὐκ ἦν, ὡς φασι, κα-
δαρῶς Ἀττικόν, Γύλωνος, τοῦ πάππου τοῦ Δημοσθένους,

¹ τοσούτων μνημονεύοντες

² πατὴρ μὲν ἦν

fluctuasse. Quare recepi lect. Ald. In
Lut. ἐβουλήθη; idem rec. R. et B. De illo
Atticismo vid. Thom. M. p. 258. Etym.
M. 312. 12. IDEM.

Ἰσμεν γὰρ ὅτι πλείω τὴν τιμὴν ἢ τὸν πόνον
ἔχει] Honos alit artes: quem si sperare
licuisset, promissos et nos Demosthenis
commentarios jampridem absolvissemus.
Nunc Amphora cœpit institui, currente
rota vix urceus exit. WOLF.

Πόνον ἔχει] Ἐχειν in se habere, mit sich
fibren. cf. Dem. Olynth. I. 2. 1. cf.
Herm. ad Vig. 753. Schaef. et Bast. ad
Greg. Cor. p. 985. RUDIG.

Συντάγματος] Σύνταγμα, liber, in quo
omnia suo describuntur ordine. ἐκ λόγων
τάγμα. Hesych. cf. ζ. γ'. συντετάχθαι.
IDEM.

Περιττὸν γὰρ τοῦτο] Scilicet πρὸς τὴν οὖν
ἐπέθεσιν. WOLF.

Τοσούτων μνημονεύσαντες] Lect. vulg.
τοσούτων. Sed Codd. M. U. Y. Nu. apud
A. et marg. Lut. τοσούτων, quod recepi,
quum sequatur ἔσα. Idem R. A. B., sed
W. vulg. Retinui μνημονεύσαντες, etsi
præcedat διεξιόντες, nam hic scriptor non
accuratus videtur esse in temporum con-
secutione observanda, quod colligi po-
test ex ἀγομένῳ ζ. β', ἀπολώλεκε ζ. γ'.
et διορθοῦσθαι ζ. γ', si quidem hæc lectio-
nes bene habent. Nam Codd. Bav. Aug.
et marg. Lut. emendatricem, ni fallor, sa-
piunt manum: in his enim est μνημονεύον-
τες, quod R. et B. rec. RUDIG.

Συντελεῖν] Dicitur de iis, qui conferunt,

sc. vectigalia; tum de rebus, quæ utilita-
tem præbent. IDEM.

Δημοσθένει] Demosthenes nat. Ol. 99.
4., mort. Ol. 114. S. ætal. 60. De morte
ejus v. Plut. vit. Dem. 29. IDEM.

Πατὴρ ἦν] A. ex Aug. post πατὴρ inse-
ruit μὲν, quod non legitur in cett. edd., et
fortasse fluxit ex Plut. Dem. 4. init.—
Æschinis verba leguntur p. 561. Reisk.
in or. c. Ctesiph. IDEM.

Ἀνεπίληπτος τῷ γένει] Οὔτε ξένος οὔτε
ἐπὶ πλὴν, οὔτε μέτοικος, οὔτε μισοβάρβαρος,
οὔτε νόθος· ἀλλὰ γνησίως Ἀθηναῖος ἐξ ἄστοῦ
καὶ ἀστῆς γεγενῆς, honesto loco natus, genere
reprehensionis experte. WOLF.

Εἴρηται γοῦν] S. ὑπ' αὐτοῦ. Sed malim
εἴρηκε, S. ὁ Αἰσχίνης. IDEM.

Τούτῳ πατὴρ ἦν] R. et B. post πατὴρ
scripserunt μὲν. Sed ed. Ald. Lut. W.
et A. non habent, ita ut nesciam, unde
illi hauserint, nisi ex ipso Æschine, apud
quem hæc vox reperitur. Sed quum in
eodem Æschinis loco sit ψεύδεσθαι et Li-
ban. scripserit ψεύσασθαι, utroque in loco
lectionem libror. a Nostro profectam esse
existimo. Omnino cfr. Plut. c. 4. RUDIG.

Μητρῶον] Quæ de matre refert Lib.,
mutuatus est ex Æschin. I. c., qui narrat
Gylonem prodidisse Nymphæum [urbem
Tauricam] et fugisse in Bosporem, ibique
Scythissam in matrimonium duxisse. Sed
Plut. I. I. dubitat, an hoc verum sit. Ma-
trem in ædes patris 50 minas intulisse
dicit Dem. in Aphob. I. p. 314. 11.
[ed. Reisk.] IDEM.

φυγόντος μὲν ἐξ Ἀθηνῶν ἐπὶ προδοσίας ἐγκλήματι, οἰκήσαντος δὲ περὶ τὸν Πόντον καὶ κεῖ γυναιῖκα ἀγομένου Σκύθην τὸ γένος, ἐξ ἧς ἦν τοῦ Δημοσθένους ἡ μήτηρ Κλεοβούλη. εἰς τοῦτο γοῦν ἄλλοι τε λελοιδορήκασιν καὶ Αἰσχίνης, εἰπὼν ὡς ἄρα εἴη Σκύθης, βάρβαρος ἐλληνίζων τῇ φωνῇ. Περὶ ¹ μὲν τοῦ γένους αὐτοῦ τοσαῦτα εἰρήστω· ὄρφανός δὲ καταλειφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς κομιδῇ νέος, ἦν μὲν, ὡς φασιν, ἀσθενὴς τῷ σώματι καὶ νοσώδης, ὥστε μηδὲ εἰς παλαίστραν φοιτῆσαι, καθάπερ πάντες οἱ τῶν Ἀθηναίων παῖδες εἰώθεσαν· ὅθεν καὶ ἀνδρωθεὶς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν εἰς μαλακίαν ἐσκώπτετο καὶ Βάτταλος ἐπωνυμίαν ἔσχευ. Ἰστόρηται γάρ, τινα Βάτταλον Ἐφέσιον αὐλητὴν γενέσθαι, ὃς πρῶτος ὑποδήμασι γυναικεῖοις ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐχρήσατο καὶ μέλεσι κατεαγόσι, καὶ ὅλως τὴν τέχνην ἐμάλθαξεν.

¹ μὲν οὖν τοῦ

Ἐπὶ προδοσίας ἐγκλήματι] Ob crimen proditiōnis, quod tam late patuit apud Græcos, ut non modo ii, qui prævaticati essent, et hostibus operam navassent, aut alioqui negligentius rem gessissent, sed ii etiam qui quos tueri debebant, destituisent, *προδότης* dicerentur: adeo ut Demosthenes, etiam *προδόντος τὸν Πάσιωνα* τοῦ ὀφθαλμοῦ dicat, et alii ad inanima quoque ut scutum aut gladium transferant. Vide Suidam nostrum in voce *προδότης*, a quo Polybii *προδότης* descriptio citatur. WOLF.

Ἐπὶ—ἐγκλήματι] Propter accusatiōnem, cfr. §. 8. 4. ἐπὶ τοῖς λόγοις. Matth. Gr. gr. p. 859. RUDIG.

Πόντον] Ex Æschin. l. c. patet, intelligendum Cimmericum Bosporum. vid. Steph. Byz. s. Πόντος p. 559. IDEM.

Ἀγομένου] Aut est ἐναλλαγῇ χρόνου, aut legendum ἀγαγομένου videtur: etsi ἡρόμην καὶ ἀγόμενος etiam ἀορ. β. esse potest. WOLF.

Ἀγομένου] Tuitus sum lect. Codd., B. scripsit ἀγαγομένου. vid. ad §. 4. in fin. RUDIG.

Σκύθην τὸ γένος] Ut Ovid. 15. Metamorph.

—Sparsæ quoque membra veneno
Exercere artes Scythides memorantur
eisdem. WOLF.

Εἰς τοῦτο—Αἰσχίνης] Te—καί, cum, tum. Vig. p. 517. Præpos. εἰ utuntur Græci, si qua res alicui vitio vertitur, ita ut obrectetur. Noster §. 7. ἐσκώπτετο εἰς μαλακίαν.

VOL. I.

Plut. Dem. 4. εἰς τὸ σῶμα λέγεται σκωπτόμενος. Thuc. VIII. 88. ἐουλόμενος αὐτὸν εἰς Ἀθηναίων φιλίαν διαβάλλειν. Cfr. Duk. ad h. l. Æschin. hoc commemorat p. 563. RUDIG.

Περὶ μὲν τοῦ] Post μὲν Cod. Bav. Aug. οὖν, quod R. A. et B. inseruerunt; at quum hi Codd. non satis magnam fidem habeant, et οὖν interdum a librariis adjiciatur, lect. vulg. intactam reliqui. In or. Phil. I. c. IX. 4. nonnulli libri post μὲν præbent οὖν, et c. XII. 2. B. e textu post τούτων eandem vocem ejecit. IDEM.

Κομιδῇ νέος] Egit enim annum septimum, quum pater decederet. IDEM.

Ἀσθενὴς] Cfr. Plut. Dem. 4. IDEM.

Εἰς μαλ. ἐσκώπτ.] Vid. ad §. β'. IDEM.

Βάτταλος] Ita legebatur ante Reisk., qui ex Codd. Bav. Aug. mutavit in Βάταλος [atque certe per ττ scr. in ed. R.]. Secutus est B. et A. Æschin. p. 139. 142. Plut. l. l. exhibent per τ. Sed Suidas utroque modo: quare non ausus sum lect. vulg. mutare. Vid. Suid. s. βάταλος et βατταλίζεσθαι. Demosthenes etiam vocatus est Argas ob morosam et amaram indolem, teste Plut. l. l. et Suida. Suidas, cui assentitur Barton. ad Plut. 4., dicit, Demosthenem fuisse nomeninatum Battalum ob vestitum molliorem; sed Æschin. in Timarch. p. 142. hoc nomen illum tulisse monet ἐξ ἀνανδρίας τινός. IDEM.

Ἐποδήμασι] Aug. ἐσθήμασι. IDEM.

Μέλεσι κατεαγόσι] Μέλια κατεαγότα, carmina fracta i. e. carminum modi enervati. IDEM.

2 f

ἀπὸ τούτου δὲ τοὺς ἐκλύτους καὶ ἀνάνδρους Βαττάλους ἐκάλουν.

γ'. Λέγεται δὲ τὴν πολλὴν καὶ σφοδρὰν ἐπὶ λόγους ὀρμὴν τὸν Δημοσθένην ἐντεῦθεν σχεῖν. Καλλίστρατος ἦν Ἀθηναῖος ῥήτωρ ἑνδοξος· οὗτος ἔμελλε δημοσίαν τινὰ δίκην ἀγωνίζεσθαι, φασίν, οἷμαι, τὴν περὶ Ὠρωποῦ. ὁ τοίνυν Δημοσθένης, παῖς ὢν, ἑδεῖτο τοῦ ἐφεστῶτος οἰκέτου συγχωρεῖν αὐτῷ τῇ δίκῃ· καὶ ὃς ἐπέτρεψεν. ἀκούσας δὲ οὕτω διετέθη, ὥστε ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας πάντα πάρεργα πρὸς τοὺς λόγους θέσθαι. Διδασκάλῳ δὲ χρησάμενος Ἰσαίῳ μάλα δεινῷ ῥήτορι, εἰς ἀνδρας ἐγγραφεῖς εὐδύς ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐπιτρόπων ἐνεστήσατο, κακῶς διω-

γ'. Λέγεται — σχεῖν] A. dicit: "omnes Codd., quos inspechi, ita ordinant: λέγεται δὲ τὸν Δημοσθ." Eod. modo in Bav.; sed R. et B. vulg. retinuerunt, quos secutus sum. IDEM.

Ὁρμὴν ἐπὶ λόγους] Plut. c. 5. ὀρμὴ πρὸς λέγ. IDEM.

Καλλίστρατος] Callistratus, Callicratis filius, Aphidæus, celeberrimus suæ memoriæ orator, in accusando præcipue acerbus. Cfr. Demosth. d. fals. leg. 301. 13. 436. 13. Æschin. d. f. leg. 294. Ruhnken. hist. crit. gr. or. in Reisk. Orr. VIII. p. 140. Hanc de Oropo causam egit Ol. 103. 3. quum Dem. ageret annum 16. IDEM.

Δίκην ἀγωνίζεσθαι] Plut. c. 5. ἀγωνίζεσθαι κρίσιν i. e. litem agere. IDEM.

Τὴν περὶ Ὠρωποῦ] Hic urbs inter Tanagriam et Atticam, in ditione Attica sita, sæpe in controversiam est vocata, quæ non prius cessavit, quam Philippus illam Atheniensibus redderet. Cf. Pausan. l. 34. 1. Hoc tempore Themiso et Theodorus, Eretrienses, collecta manu Oropum occuparunt, Chabria res male gerente; quare hunc Callistratus accusavit. Xen. H. G. VII. 4. 1. dicit, Oropum fuisse ab exsulis captam, cfr. Suid. s. Ἀρωπία χώρα. IDEM.

ἑδεῖτο] Etenim audiverat, inter magistros convenisse, ut propter oratoris facultatem et causæ celebritatem iudicio interessent. v. Plut. c. 5. IDEM.

Τοῦ ἐφεστῶτος οἰκέτου] Servum sibi præfectum, id est, τοῦ παιδαγωγοῦ, ut nominat Plutarchus. WOLF.

Παραβαλεῖν αὐτῷ] In marg. Lut. est προσεισβαλεῖν, quod quidem interpretamentum sapit. παραβάλλειν neutrali sensu est se admove, Philipp. in Epist. (apud

Reisk. p. 163. 3.) scribit: βουλόμενος ταῖς ναυσὶν εἰς τὸν Ἑλλησπόντον παραβαλεῖν. Quare non est, quod pro αὐτῷ recipiatur αὐτὸν, quod est in Aug. et M. apud A. Recte R. et B. vulg. tuiti sunt, nam αὐτῷ pertinet ad συγχωρεῖν. RUDIG.

Καὶ ὃς] Tum ille. cf. Vig. p. 24. et Herm. ad Vig. p. 706. sq. IDEM.

Διετέθη] Διατιθεῖναι, aliquem aliquo modo afficere. Cf. Wolf. ad Lept. p. 463. ed. R. et Zeun. ad Vig. p. 300. IDEM.

Ἰσαίῳ] Isæus floruit 400—356. a. Chr. Restant decem ejus orationes in Reisk. Orr. Vol. III. De ceteris præceptoribus Demosthenis vid. Suid. s. Δημοσθ. et Plut. 5. IDEM.

Εἰς ἀνδρας ἐγγραφεῖς] W. et A. post ἀνδρας particip. dē, sed, quantum scio, nulla libror. auctoritate. Jam quum Noster non ubique justa utatur enunciationum junctura, cum R. et B. vulg. retinui, colo post ῥήτορι expuncto. Quod si admittitur, χρησάμενος non habet, quo referatur; neque n. cogitando addi velim, (v. Herm. ad Vig. p. 770.) quoniam hic scriptor duo participia conjungit in Argum. Or. Ol. I. (III.) v. 10. et eas particulas, quæ necessariae videntur, omittit. cf. §. β'. Λακεδαιμονίαν πρὸς Πελοπ.— εἰς ἀνδρας ἐγγράφεσθαι, togam virilem sumere, v. Demosth. p. 412. 25. ed. Reisk. Hæc enim ætate ipsi licuit rem familiarem administrare. IDEM.

Ἀγῶνα—ἐνεστήσατο] Ἀγ. ἐνίστ. litem instituere. Dem. p. 297. 3. ed. Reisk. dicit: ὁ τοιοῦτον ἀγῶνα ἐνστήσας. Bav. ἐνεστήσατο. Hanc causam egit Dem Ol. 104. 1., natus annos 18. Tutores a patre præscripti erant Aphobus, Demophon, Therippides: qui quum XIV talenta tractassent, post decennem curam LXX

κημότων τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. καὶ εἴλε μὲν αὐτούς· οὐ μὴν ἡδυνήθη πάντα ἀπολαβεῖν, ὅσα ἀπολώλεκε. Τοὺς δὲ λόγους τοὺς ἐπιτροπικούς εἰσὶν οἱ φασιν Ἰσαίου καὶ οὐ Δημοσθένους εἶναι, διὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ ξήτορος ἀπιστούντες, (ὁκτωκαίδεκα γὰρ ἔτων ἦν, ὅτε πρὸς τοὺτους ἠγωνίζετο), καὶ ὅτι δοκοῦσιν οἱ λόγοι τὸ τοῦ Ἰσαίου πως ἐπιφαίνειν εἶδος. ἕτεροι δὲ νομίζουσι συντετάχθαι μὲν ὑπὸ Δημοσθένους, ¹ διαρθεῖσθαι δὲ ὑπὸ τοῦ Ἰσαίου. Οὐδὲν δὲ θαυμαστόν, εἰ ὁ Δημοσθένης ἡδύνατο ² μὲν ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡλικίας συγγράφειν τοιούτους λόγους· (ἡ γὰρ ὕστερον ὑπεροχὴ καὶ τοῦτο πιστοῦται) ἀπὸ δὲ νεαρᾶς ἐτι τῆς ἀσκήσεως τῆς ὑπὸ τῷ διδασκάλῳ τὸν ἐκείνου χαρακτῆρα πολλαχῇ μεμίμηται. Μετὰ μὲντοι τούτους τοὺς ἀγῶνας βραχὺ τῇ ἡλικίᾳ προελθὼν, σοφιστεύειν ἐνεχείρησεν· εἶτα ἀπαλλαγείς τούτου, συνηγόρησεν ἐν δικαστηρίῳ. τούτοις δὲ, ὥσπερ

¹ διαρθεῖσθαι² μὲν καὶ ἀπ'

minas Demostheni reddiderunt; quare hic actionem X talent. iis scripsit. Cfr. Dem. or. in Aphob. I. IDEM.

Εἴλε] Αἰρεῖν, convincere. cf. Æschin. p. 544. 3. IDEM.

Οὐ μὴν—ἀπολώλεκε] Aphobus damnatus quum nihil equi facere posset, Demosthenes in possessionem bonorum ejus venit; sed amissa non recuperavit. Pro ἀπολώλεκε B. scripsit ἀπολωλέκει: fontem hujus lectionis ignoro. Verum etsi h. l. plusquamperf. exspectaveris, tamen Liban. præl. vel propterea videtur usus esse, ut notionem huic voci subjectam non ad se, sed ad Demosthenem referret, hoc sensu: non poterat recuperare, quæ se dixit perdidisse. Quare lect. vulgata non mutavi. IDEM.

Τοὺς δὲ λόγους] Tutoriæ orationes exstant tres in Aphobum et duæ in Onetorem: hic enim, cui Aphobi soror nupta fuerat, Demosthenem e fundo vi ejecit. IDEM.

Εἰσὶν οἱ] Nonnulli, ut ἐστὶν ὅτε et alia ejusmodi. Vig. p. 234. IDEM.

Ἐτῶν ἦν] Cfr. Matth. Gr. §. 372. 2. IDEM.

Διαρθεῖσθαι] Aut est ἐναλλαγῇ χρῆνου, aut διαρθεῖσθαι legendum. WOLF.

Διαρθεῖσθαι] Hæc est lectio Codd. et Ald. Sed Lut. habet διαρθεῖσθαι. idem W. Sequuti sunt R., A. et B. Retinui vulg. hoc sensu: putant, orationes a D. factas corrigere Iseum, nisi videatur scri-

ptor tempora commutasse; vid. §. B'. *μνημοεύσαντες* et quæ ad h. l. notata sunt. Ceterum ipsi historici Græci interdum tempora commutant. cfr. Matth. Gr. §. 504. 1. RUDIG.

Θαυμαστόν, εἰ] Non solum θαυμάζω construitur sequenti εἰ, (Matth. §. 603.) sed omnino ea verba, quæ eum animi affectum exprimunt, ex quo aliquid fiat aut factum sit, quod non exspectaveris aut optaveris, ut ἀγανακτέω. Plat. Crit. 1. πλημμελεῖς εἴη ἀγανακτεῖν, εἰ δέ τι τελευτῶν. IDEM.

Ἡ ὕστερον ὑπεροχὴ] Excellentia, qua postea floruit. cfr. Vig. p. 376. a. IDEM.

Μεμίμηται] Passivum ponitur pro activo, ut πεπολίτευμαι, ἐφέφισμαι, multaque alia. Matth. §. 496. 6. De hac imitatione Demosthenis v. Dionys. Halic. in Isæo p. 105. 1. 108. 36. ed. Sylb. IDEM.

Σοφιστεύειν] Artem dicendi docere. cfr. Plut. Dem. c. 24. fin. Suidas dicit, Demosthenem ab instituto recessisse propter calumniam de Moschi filio, nobili adolescente, ortam. IDEM.

Συνηγόρησεν] Hoc se fecisse non prorsus, sed postquam ad Rempubicam accesserit, negat Demosthenes, exceptione adversus Zenothenedem. [ad fin.] ἐμοί, inquit συμβέβηκεν ἀφ' οὗ περὶ τῶν κοινῶν λέγειν ἠξέμεν μὴδὲ πρὸς ἐν πρᾶγμα ἰδίον προσεληλυθῆναι, ἀλλὰ καὶ τῆς πολιτείας αὐτῆς τὰ ταῦτα ἐξέστηκα. Postrema hujus loci verba ambigua atque obscura sunt, et alibi

γυμνασίοις, χρησάμενος ἐπὶ τὸ δημαγωγεῖν καὶ τὰ τῆς πόλεως πράττειν ἤλθεν.

δ'. Ἐτι καί κεινὸν μνημονευτέον, ὅτι τραυλὸς μὲν ἦν τὴν γλῶτταν ἐκ φύσεως, τὸ δὲ πνεῦμα ἀτονώτερος· ἐξ ὧν ἀμφοτέρων συνέβαινε, φαυλοτάτην αὐτὸν τὴν ὑπόκρισιν παρεχόμενον οὐκ εὐδοκίμεῖν ¹ τὸ κατ' ἀρχαῖς ἐπὶ τοῖς λόγοις. διὸ καὶ πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα, τί ἐστὶ ῥητορική, ἀπεκρίνατο ὅτι ὑπόκρισις, δυσχεραίνων ὅτι διὰ ταύτην τῶν χειρόνων ἡττων ἐφαίνετο. Ἀλλὰ καὶ ταῦτα μελέτη κατώρθωσε καὶ ὅσα ἄλλα αὐτῷ πρὸς δημαγωγίαν ὑπὴν ἐλαττώματα· καὶ γὰρ δειλὸς ἦν ² τὸ πρῶτον πρὸς τοὺς τοῦ δήμου θορύβους καὶ εὐκατάπληκτος, ὥστε εὐθὺς ἐξίστασθαι. διὰ δὲ τοῦτό φασιν αὐτὸν ἄνεμον ῥαγδαῖον τηροῦντα καὶ κινουμένην σφοδρῶς τὴν θάλατταν, παρὰ τοὺς αἰγιαλοὺς βαδίζοντα λέγειν, καὶ τῷ τῆς θαλάττης ἡχῷ συνεδίξασθαι φέρειν τὰς τοῦ δήμου καταβοάς. Μνημονεύονται δὲ αὐτοῦ καὶ οἰκή-

¹ τοκαταρχᾶς² τοπρῶτον

tractanda. WOLF. causas agere. RUDIG.

Γυμνασίοις] Γυμνάσιον, ipsa ratio qua vires exercentur. Xen. Econ. 10, 11. dicit: ἀγαθὴν γυμνάσιον καὶ τὸ δεῦσαι καὶ τὸ μάσαι. RUDIG.

δ'. Τραυλὸς μὲν ἦν τὴν γλῶτταν] Balbutiebat lingua. cfr. Plut. v. Dem. c. 6. et 11. Ceterum cavendum, ne quis putet, Græcos hic aliquid supplevisse, etsi ex nostræ linguæ indole aliquid addendum est, quod explicationi inserviat: eaque videtur mens eorum fuisse, qui κατὰ supplerent. Nam accusat. absolutum ponunt Græci, si rem, qualis sit, describunt. Cf. Herm. ad Vig. p. 882. sq. Matth. Gr. Gr. §. 423. IDEM.

Ἀτονώτερος] Quod in Aug. legitur ἀτονώτερον, debetur interpreti. Idem fere Cicero de se dicit in Brut. c. 91. IDEM.

Ἐπὶ κρίσει] Ἐπὶ κρίσει non solum significat gestum histrionis, sed etiam actionem oratoris. IDEM.

Ἐπὶ τοῖς λόγοις] Male audiebat ob dicendum, ἐπὶ, ut ἐπὶ προδοσίας ἐγκλήματι §. β'. λόγοι omnino artem dicendi exprimit. cfr. §. γ'. IDEM.

Ἐρωτήσαντα] Eadem de nostro refert Cic. Orat. c. 17. IDEM.

Ἦττων ἐφαίνετο] Nam Plut. c. 6. refert: κατεγλῶτο δι' ἀήθειαν τοῦ λόγου. IDEM.

Μελέτη κατώρθησε] Ἐπινώρθησε studio

correat. Complectitur autem id varias exercitationes, de quibus Plutarchus copiosius. WOLF.

Ἐπὶ τῶν ἐλαττώματι] Ἐπὶ τῶν, quod significat manere, (Demosth. p. 330. 4.) apud nostrum est inesse. Per ἐλαττώματα intelliguntur incommoda ex defectu aliquo orta. Plut. c. 11. similiter hæc: τοῖς δὲ σωματικοῖς ἐλαττώμασι τοιαύτην ἐπὶ γένεσιν. RUDIG.

Δειλὸς πρὸς τοὺς — θορύβους] Vocatur, qui veretur, ut plebis tumultus sustineat. Demosth. p. 405. 18. ed. Reisk. dicit: τίνα δ' ἀτολμον καὶ δειλὸν πρὸς τοὺς ὄχλους φασὶν εἶναι; IDEM.

Ὡστε εὐθὺς ἐξίστασθαι] Ἦτοι ἐκωλήτεσθαι, ἢ υποχωρεῖν, ἀπολιπόντα τὸ βῆμα. WOLF.

Τηροῦντα] Τηρεῖ, qui cavet, ne qua res ipsum fugiat. Demosth. p. 317. ult. φυλάττειν ἐμὲ καὶ τηρεῖν ἐκέλευεν. Id. p. 836. 5. ed. Reisk. τηρήσας τὴν τελευταίαν ἡμέραν. RUDIG.

Βαδίζοντα] Hæc vox differt a τρέχειν, quum illa de lento, hæc de veloce incessu dicatur. Xen. Cyrop. II. 3. 14. ἡμεῖς καὶ τρέχειν καὶ βαδίζειν ἠναγκαζόμεθα. IDEM.

Φέρειν] Infin. absolutus inservit consilio indicando. Xen. Cyr. VII. 2. 26. ἀποδίδωμι γυναῖκα ἔχειν. Matth. Gr. §. 535. a.

σεις κατάρχειοι καὶ ξυρήσεις ἀπρεπεῖς, ἵνα δι' αἰσχύνῃν μὴ πρόιοι τοῦ τῆς οἰκίας δωματίου· καὶ ὡς οὐδὲ τὰς νύκτας ἐκάθευδεν, ἀλλὰ διεπονεῖτο πρὸς φῶς περὶ λόγους, ὅθεν καὶ Πυθέας σκώπτων ἔφη τοὺς λόγους τοῦ Δημοσθένους λύχνων ἀπόζειν. πρὸς ὃν ὁ Δημοσθένης ἀστείως ἅμα καὶ πικρῶς· οἶδα, εἶπεν, ὅτι σε λυπῶ λύχνον καίων· διεβέβλητο γὰρ ὡς λωποδυτῶν νύκτωρ ὁ Πυθέας. Καὶ μὴν ὅτι τε ὕδωρ ἐπε-
τῆδευε πίνειν, ἵνα ἐργηγορυῖαν μᾶλλον παρέχεται τὴν διά-
νοιαν, ἅπασιν ὡμολόγηται· παρειλήφαμεν δὲ καὶ κεινόν, ὡς
καὶ ξίφος ποτὲ ἐκ τῆς ὀροφῆς ἀπήρτησε, καὶ ἰστάμενος
ὑπὸ τοῦτο ἔλεγεν. ἐποίει δὲ τοῦτο δι' αἰτίαν τοιαύτην. ἐν
τῷ λέγειν ἀπρεπῶς τὸν ὦμον εἰώθει κινεῖν· ὑπερεκρέμασεν

Viger. p. 205. Imitati sunt poetæ Latini. Virg. Æn. V. 248. IDEM.

Κατάρχειοι] Quæ de subterraneo habitaculo et tonsione dicit, ea narrat Plut. c. 7. Quinctil. X. 3. IDEM.

Ἰνα—δωματίου] Optativ. (πρόιοι) ponitur, quoniam in enunciatione precedente inest ratio temporis præteriti: dicitur sub terra habitasse. Herm. ad Vig. 850. Herodi. 1. 17. ἵνα δὲ παίζειν ἔχοι, πρόεισι τοῦ οἴκου: quo quidem loco etiam usus genit. cum προῖεναι confirmatur. IDEM.

Διεπονεῖτο πρὸς φῶς περὶ λόγους] Exercebatur, id est, exercebat sese in eloquentia, elucubrabat orationes suas. Sed quid si? πρὸς φῶς τοὺς λόγους. WOLF.

Πρὸς φῶς] Ad lucernam. πρὸς de tempore. Xen. Hell. V. 1. 9. ναυμαχίας δὲ πρὸς σελήνην γενομένης. RUDIG.

Περὶ λόγους] Περὶ. vid. §. 4. ibique not.; non est quod hanc præposit., ut W. conjicit, deleamus. IDEM.

Πυθέας] Hic Pytheas, popularitatis simulator, homo impure et libidinosæ vitæ fuit. Demosth. in ep. III. p. 1481. 14. ed. Reisk. eum vocat τὸν μέγιστον τῆς παρόδου δημοτικόν, μετὰ ταῦτα δ' ἔτοιμον εἰς τὰ καθ' ἑμὸν πάντα. Plut. c. 8. hæc de illo: ἐλλυχνίαν ἐφῆσεν ὅζειν αὐτοῦ τὰ ἐνθυμήματα (Demosth.). Ceterum Plut. responsum Demosthenis aliter enarrat, et hæc verba, οἶδα, ὅτι etc. facit (c. 11.) Demosthenem Chalco cuidam respondentem, qui lucubrations illius ægre ferret. Quare Noster hæc videtur confudisse. Apud Lucian. Demosthenes hæc respondet: καὶ τοῦτ' ἐγὼ χροῖον τοῦ λόγου κοινὸν πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν. IDEM.

Ὅτι σε λυπῶ λύχνον καίων] Urit odortas nocturna in lumina cedros, ait Virgilius. Fortasse, scio, inquit, lucernam meam

tibi esse molestam, commodius verteris. WOLF.

Ἦς λωποδυτῶν] Ἦς adjunctum participiis indicat, rem illam, quæ describitur, ita ab aliis fuisse mente conceptam, ut ex participio intelligitur. Plat. Crit. c. 4. οἱ συκοφάνται ἡμῖν πράγματα παρέχουσιν, ὡς σε ἐνβένδε ἐκκλέφασιν. adde Demosth. Phil. I. c. IV. ὡς ἐγνωκότων etc. Neque solum genitiv. participior. sequitur, iudice Viger. p. 559., sed alii etiam casus. RUDIG.

Ἵδωρ] Ipse fatetur, se aquam bibisse, Phil. II. ὡς ἐγὼ μὲν ὕδαρ πίνων εἰκότως δύσκολός τις εἰμὶ ἀνθρώπος. In hanc rem narrat Lucian. Demadem dixisse: ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πρὸς ὕδαρ λέγοιεν, τὸν Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδαρ γράφειν. IDEM.

Ἰνα—παρέχεται] Coniunct. post tempus præteritum ponitur, si res non talis describitur, quæ fieri possit, sed quæ vere fiat. cf. Matth. Gr. gr. §. 518. IDEM.

Ὡμολόγηται] Convenit. Xenoph. Anab. VI. 3. 9. τὰ ἄλλα ὡμολόγητο αὐτοῖς. Post hanc vocem W. et A. plene interpungunt: R. et B. commate, at loci natura requirere colon videtur. IDEM.

Ἐκ τῆς ὀροφῆς] Germani vocamus convexum aut tectum interius conclavis, dicit Tiffen: quo uno Latino vocabulo dici queat, non video, nisi forte apud Horatium, Nec aureum renidet in mea domo lucunar, sit χρυσῇ ὀροφῇ, κατὰ συνεκδοχὴν. WOLF.

Ἐκ τῆς ὀροφῆς] Ὁροφὴ tectum intra parietes inclusum. Poll. 1. 80. τὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὀροφὴ καλεῖται. RUDIG.

Ἵπὸ τοῦτο] Marg. Lut. τοῦτω, ex correctione. Xenoph. Anab. I. 10. 14. hæc: ἵπὸ αὐτὸν (λόφον) στήσας τὸ στεγάτεμα. IDEM.

οὖν τοῦ ὤμου τὸ ξίφος ἐν χερσὶ, καὶ οὕτω τῷ δέει τῆς πληγῆς ἐδυνήθη κατασχεῖν ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ πρέποντος σχήματος.

Ε. Ἀναγκαῖον δὲ διηγήσασθαι καὶ ὅπως εἶχε τὰ τε τῶν Ἑλλήνων καὶ τὰ τῶν Ἀθηναίων πράγματα, ὅτε ἐπὶ τὸ δημαγωγεῖν ἦλθε Δημοσθένης. Θηβαῖοι Λακεδαιμονίους ἀρχοντας τῶν Ἑλλήνων καὶ μεγίστην δύναμιν ἔχοντας ἐν Λεύκτροις τῆς Βοιωτίας μάχῃ νικῆσαντες ¹ αὐτούς, παρῆλθον εἰς ἰσχύν, καὶ μετ' ὀλίγον πρὸς Φωκέας πόλεμον ἐξήνεγκαν. ἦσαν δὲ οἱ Φωκεῖς ἔδρας ὁμορον τῇ Εὐβοίᾳ, πόλεις ἔχον δύο καὶ εἰκοσιν. οὗτοι δὲ καταλαβόντες τὸν τοῦ Πυθίου ναόν, πηλοσίου ὄντα, ἐσύλησαν· ἀνθ' ὅτου καὶ οἱ Θηβαῖοι πόλεμον ἐξήνεγκαν πρὸς αὐτούς. Ἐπολέμουν δὲ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι

¹, *αὐτοὶ

Ἐν χερσὶ] Ut extremam cutem attingeret. ID. M.

Ε. Τὰ τε τῶν Ἑλλήνων καὶ] Haec verba neque apud W. neque apud A. leguntur; neuter omissionis rationem reddidit: a Codd. et celt. edd. non absunt. ID. M.

Ὅτε ἐπὶ τὸ δημ.] Accessit Demosth. ad rempubl. quum ageret annum aet. XXVII. Olympiad. CVI. 2. vid. Plutarch. c. 14. ID. M.

Ἐν Λεύκτροις] Pugna Leuctrica pugna a. 327. a. C. ID. M.

Αὐτοὺς] Haec est lectio vulgata, pro qua R. recepit αὐτοὶ, interpunctione facta post νικῆσαντες, quod se dicit effecisse ex αὐτοῖς in Bav. Sed utrum αὐτοὺς an αὐτοὶ facilius potuit abire in αὐτοῖς? Sequutus B. A. notat se accepisse αὐτοὶ ex Fel. Sed quum pronomen αὐτὸς repetatur, etiamsi substantivum, ad quod refertur, in eadem sit enunciatione collocatum, h. l. αὐτοὺς retinendum esse putavi: exempla vide apud Matth. Gr. gr. §. 467. 2. Viger. p. 171. ID. M.

Παρῆλθον εἰς ἰσχύν] Potentiam assecuti erunt. Dionysius in vita Isocratis, τὰ μετὰ Θηβαίων πράγματα ἦνθει τε, καὶ εἰς μέγεθος ἀρχῆς προεληλύθει. WOLF.

Παρῆλθον] Marg. Lut. προήλθεν. Non negari potest, hunc scriptorem, quum velit exprimere notionem potentiae, quam quis nactus sit, uti voce προέρχασθαι. cfr. Argum. in Olynth. I. (III.) et Arg. Orat. Megalopol. μηδὲ εἰς ἰσχύν προελθόντας Λακεδαιμονίους. Sed ex his ipsis locis fortassis lectio marginalis fluxit: et quum §. γ'. Noster dicat εἰς βασιλείαν παρῆλθεν, non

ausus sum vulgatam mutare, etsi altera lect. magis ardeat. RUDIG.

Ἐδρας ἔμαρξεν τῇ Εὐβοίᾳ] Baeotiae certe propior quam Eubaeae Phocis est, utcumque codices consentiant. WOLF.

Τῇ Εὐβοίᾳ] Ead. marg. habet Βοιωτίας: quam lectionem quis non lubenter amplectatur, quum sensus eum postulet? Reccepissem, si maiorem illi fonti haberem fidem. Ipse auctor videtur haec nomina confudisse. RUDIG.

Οἷτοι δὲ καταλαβ.] Phocenses violatae religionis condemnati, quod sacrum agrum arassent, recusabant, suadente Philomelo, summam, quae iis erat imposita, solvere: ille, foedere cum Spartanorum rege, Archidamo, inito, Delphos occupat et Thracidas interfecit. Qua de causa Thebani Olymp. CVI. 2. bellum illis intulerunt. vid. Diod. Sic. XVI. p. 522. B. ed. Steph. Plut. Dem. 12. Demosth. de coron. §. ζ'. ID. M.

Καὶ εἰ Ἀθηναῖοι] B. delevit εἰ; quum nullam huius mutationis reddiderit rationem; non sequutus sum. Bellum sociale inde originem duxit, quod cum ceteri duces, tum Chares, bellum illaturus Pheræis, socios offenderat: hinc Chii alique extiterunt vindicias ejus rei sumturi. cfr. Diod. Sic. XVI. p. 521. B. et Demosth. or. de Rhod. libert. §. β'. dicit: συνέστησαν ἐφ' ἡμᾶς τὸν τελευταῖον τουτοῦ πόλεμον. Quae oratio quam a. 352. sit habita et auctor hoc bellum dicat τελευταῖον, videtur adhuc gestum fuisse hoc tempore. Compositum est, auctore Diod. Sic., quum Athenienses audirent, Persas defectoribus subsidia promississe. ID. M.

τὸν συμμαχικὸν κληθέντα πόλεμον. Χῖοι γὰρ καὶ Ῥόδιοι καὶ Βυζάντιοι πάλαι ποτὲ ὄντες ὑπήκοοι Ἀθηναίων, τότε μετ' ἀλλήλων συστάντες καὶ συμμαχίαν ποιησάμενοι πρὸς αὐτοὺς ἐπολέμουν. καὶ οὕτω μὲν ἡ Ἑλλὰς εἰς πολλὰ μέρη διήρητο, Ἀθηναίων πολεμοῦντων πρὸς τοὺς προειρημένους καὶ Θηβαίων πρὸς Φωκέας, ¹ Λακεδαιμονίων πρὸς Πελοποννησίους. Κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν Φίλιππος, ὁ Ἀμύντου παῖς, εἰς τὴν Μακεδόνων βασιλείαν παρῆλθεν. Ἀμύντα γὰρ τῷ Μακεδονίας βασιλεῖ τρεῖς ἐγένοντο παῖδες ἐξ Εὐρυδίκης τῆς Ἰλλυρίδος, Ἀλέξανδρος, Περδίκκας, Φίλιππος. τούτων ὁ μὲν πρεσβύτερος Ἀλέξανδρος δολοφονηθεὶς ἐτέλεutyησεν, ὁ δὲ Περδίκκας πρὸς Ἰλλυριοὺς μαχόμενος. Φίλιππος δὲ ὁ νεώτατος ἐτύγχανε μὲν ἐν Θήβαις ὀμηρεῦν· ὡς δὲ ἐπύθετο τὸν Περδίκκου θάνατον, ὑπεξελθὼν λάθρα καὶ ὀξέως εἰς Μακεδονίαν ἀφικόμενος, κατέσχε τὴν ἀρχήν. Ἀθηναῖοι ² δὲ ἕτερόν τινα, γένους μὲν ³ ὄντα βασιλικοῦ, φυγάδα δὲ ἐκ Μακεδονίας, ἐπὶ βασιλείαν κατήγον μετὰ πολλοῦ πλῆθους στρατιωτῶν. τούτοις ὁ Φί-

¹ Λακεδαιμονίων * δὲ πρὸς

² δ' ἄρ' ἕτερον

³ ὄντα τοῦ βασιλικοῦ

Λακεδαιμονίων] Lacedæmonii Arcadas et Messenios devicerant: hi quum res addictas restituere audent, continua bella gesserunt contra illos. Post Λακεδ. R. de suo dedit δέ; Codd. Aug. et Bav. habent ante hanc vocem καί, quod A. et B. rec. Lectio vulg. neutrum præbet: hæc sequutus sum ex lege, quam mihi scripsi ad §§. α. β'. quum Noster non accurate scribat et dubia illorum Codd. sit fides. IDEM.

Ἀμύντου] Amyntas rex Macedonice fuit ab anno 390. a. C. IDEM.

Εἰς βασιλ. παρῆλθεν] Rex factus est. cfr. §. α. et Demosth. Phil. III. §. ε. Λακεδαιμονίᾳς παρέλθουσιν εἰς τὴν δυναστείαν τὴν αὐτὴν — ἅπαντες εἰς πόλεμον κατέστησαν. Philippus regnum obtinuit a. 359. a. C. IDEM.

Τούτων ὁ μὲν] Alexander necatus a Ptolemæo Alorite. vid. Diod. Sic. XVI. p. 510. D., qui dicit: τούτων ὁ Πτολεμαῖος ὁ Ἀλωρίτου δολοφονήσας παρέλαβε τὴν βασιλείαν. Hunc Perdices a medio sustulit, qui in prælio apud Illyrios cecidit. cfr. Diod. Sic. l. l. IDEM.

Φίλιππος δὲ ὁ νεώτατος.] Qua de causa Philippus Thebis fuerit obses, non certo dici

potest, quum scriptores non uno modo illam rem tradant. Justin. VII. 6. narrat, eum a fratre Alexandro ad Illyrios, tum ad Thebanos esse missum. Plutarch. Pelop. 26. ab eodem fratre fuisse traditum Pelopidæ. Diod. Sic. XVI. p. 510. B. c. 2. ab Amynta fuisse permissum Illyriis, qui cum Thebanis tradidissent, quauquam idem Diod. XV. c. 67. dixerat, Philippum Pelopidæ ab Alexandro deditum esse. Ex his concludas, Philippum a patre Illyriis fuisse traditum, sed quum Pelopidas obsidem imperasset, illum repetitum ab Illyriis, in hujus fidem a fratre datum esse. IDEM.

Ἀθηναῖοι δὲ] Post. has voces R., A. et B. inseruerunt ἄρα ex Codd. Aug. Bav. Quæ particula etsi bene suum obtineat locum, tamen eam non recepi, quippe ex interpretamento orlam. IDEM.

Ἑτερόν τινα] Hunc Argæum appellat Plutarchus in vita Philippi. WOLF.

Ἑτερον] Hic fuit Argæus quidam, cui Athenienses favebant: ad quem ut imperium deferretur, Mantiam cum classe bene instructa et tribus millibus copiarum terrestrium in Macedoniam miscrunt. Diod. Sic. XVI. p. 511. A. RUDIG.

λιππος ἐπιθέμενος, ἐνίκησε μάχῃ· καὶ ὅσους συνέλαβεν αἰχμαλώτους τῶν Ἀθηναίων, ἀφῆκεν ἄνευ λύτρων, οὐ κατ' εὐνοίαν τῆς πόλεως, οὐδὲ δι' ἐπιείκειαν τρόπου.

ζ'. Τῆς ῥητορικῆς μέρη τρία· ἐπιδεικτικόν, συμβουλευτικόν, καὶ δεικνικόν. τοῖν μὲν οὖν δυοῖν ἄκρος ἀγωνιστῆς γέγονε, τοῦ τε δεικνικοῦ καὶ συμβουλευτικοῦ· ἐπιδεικτικούς δὲ οὐκ ἔχομεν αὐτοῦ λόγους. τοὺς γὰρ φερομένους οὐ πιστευτέον εἶναι Δημοσθένους, τὸν ἐπιτάφιον, καὶ τὸν ἐρωτικόν· πολὺ γὰρ τῆς ἐκείνου δυνάμεως ἀπολείπονται. καὶ οὐχ ἡμετέραν γνώμην λέγομεν, ἀλλὰ καὶ Διονυσίῳ τῷ Ἀλικαρνασσεῖ τοῦτο συνδοκεῖ. ὅτι μὲν γὰρ εἶπεν ἐπιτάφιον λόγον Δημοσθένους, ὡμολόγηται· οὐ μὲν τοῦτον εἰκὸς εἶναι τὸν ὑπ' ἐκείνου ῥηθέντα, πάνυ φαύλως καὶ ἀσθενῶς ἔχοντα. τῶν δὲ συμβουλευτικῶν αὐτοῦ λόγων, οἱ μὲν αὐτὸ ¹ τοῦτο ἔχουσιν ἐπίγραμμα, συμβουλευτικοί· οἱ δὲ οὐδὲν μὲν ἦττον εἰς συμβουλευτικοί. φιλιππικοὶ δὲ οἵδε ἐπιγράφονται, ἐκ τοῦ περὶ τῶν τοῦ Φιλίππου πραγμάτων εἰρησθαι τὴν κλήσιν λαχόντες. καὶ τῶν φιλιππικῶν ἕκαστος ἰδίαν τινὰ ἐπιγραφὴν ἔχει κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἐκάστων ιδιότητα.

¹ τοῦτο αὐτὸ

Ἐπιθέμενος] *Aggressus ex insidiis*, hoc est, ἐνεδρεύσας, ut Phavorinus interpretatur ex veterum utique commentariis: Suidas simpliciter *μαχόμενοι ἢ ἐγχειροῦντες*. Budæus etiam *ἐπιβουλεύοντες*. *Historia* extat lib. 16. Diodori, et in Gemisti παραλειπομένοις. WOLF.

Ἐπιθέμενος] i. e. *aggressus ex insidiis*. Herodot. VIII. 27. νυκτὸς ἐπεδήκατο (ὁ Τελλίης) τοῖς Θεσσαλοῖσι. Phavor. explicat per ἐνεδρεύσας. vid. Diod. Sic. XVI. p. 511. D. Qui quanquam nullarum faciat insidiarum mentionem, tamen Justin. VII. 6. dicit: Primum illi cum Atheniensibus certamen fuit: quibus per insidias victis, incolumes sine pretio dimisit. Quod quidem Diod. l. l. ita expressit: ὑποσπόνδους ἀφῆκεν. RUDIG.

Ἄνευ λύτρων] *Gratis, impune, sine precio redemptionis*: non quod ita faveret Atheniensibus, aut tam miti esset ingenio, sed ut clementiæ laudem inveniret, urbemque potentissimam sibi conciliaret. Videtur enim alterum membrum deesse: cujus-

modi sit: ἀλλὰ συμφέρειν τοῦτο τοῖς αὐτοῦ πράγμασιν ἡγούμενος, καὶ δόξαν πραότητος παρὰ τοῖς Ἕλλησι θηρεύων, καὶ πόλεως μέγιστα δυναμένης εὐνοίαν ἐπισπασσάσαι βουλόμενος. WOLF.

Ἐπιείκειαν τρόπου] *Morum facilitatem*. Una Phil. misit literas, quibus se veteris amicitiae studiosum significabat. — In fine W. et A. aliquid deesse putant: recte; sed ipse scriptor pro ingenio suo videtur, quod desideratur, omisisse. RUDIG.

ζ'. Ἄκρος ἀγωνιστῆς γέγονε] *Palmam obtinuit*. WOLF.

Διονυσίῳ τῷ Ἀλικαρνασσεῖ] *Id opus non extare arbitror*: inter ea certe quae edita sunt, me reperisse non recorder. IDEM.

ὡμολόγηται] Nam ipse id in oratione περὶ στεφάνου confirmat. IDEM.

Καὶ τῶν φιλιππικῶν] Ulpianus primi toni orationes fere omnes appellat Philipicas. IDEM.

Ἰδίαν τινὰ ἐπιγραφὴν] *Ut Olynthiacæ, de pace, Haloneso, Chersoneso, ad Philippi epistolam responsio*. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΒΙΟΣ ΚΑΤΑ

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ.

ά. Ὁ ΜΕΝ γράψας τὸ ἐπὶ τῇ νίκῃ τῆς Ὀλυμπιάσιν ἱπποδρομίας εἰς Ἀλκιβιάδην ἐγκώμιον, εἴτ' Εὐριπίδης (ὡς ὁ πολὺς κρατεῖ λόγος) εἴθ' ἕτερός τις ἦν, Σόσσιε, φησὶ χρῆναι τῷ εὐδαίμονι πρῶτον ὑπάρξαι τὴν πόλιν εὐδόκιμον. Ἐγὼ δὲ τῷ μὲν εὐδαιμονήσειν μέλλοντι τὴν ἀληθινὴν εὐδαιμονίαν, ἧς ἐν ἡδί καὶ διαδέσει τὸ πλεῖστόν ἐστιν, οὐδὲν διαφέρειν ἡγοῦμαι, ἀδόξου καὶ ταπεινῆς πατρίδος, ἢ μητρὸς ἀμόρφου καὶ μικρᾶς γενέσθαι. Γελοῖον γὰρ εἶ τις οἶοιτο τὴν Ἰουλίδα, μέγρος μικρὸν οὔσαν οὐ μεγάλης νήσου τῆς Κέως,

Ὁ μὲν γράψας — Εὐριπίδης] Alcibiades ad ludos Olympicos septem currus misit palmasque retulit primam secundam et tertiam, secundum Euripidis carmen Epinicion, quod iterum citat noster in Alcibiade Ed. Francof. p. 196. B. et Athenæus Deipn. lib. 1. vide etiam Demosth. κατὰ Μειδ. Ed. Reisk. p. 561. Sententiam hic memoratam Amm. Marcellinus Simouidi tribuit, notante Wolfio. Ut Simonides Lyricus docet, beate perfecta ratione victuro ante alia patriam convenit esse gloriosam. B.

Ὀλυμπιάσιν] Dat. adverbii vice, Olympiadibus, pro, Olympiæ, in Olympico certamine. Apud Isocratem in Plataico: τοῦτου στρατεύματος ἔντος θεσπιάσι, peculiaris adverbii formatio est, ἀπὲ τοῦ, ἐν θεσπιάσι, nisi forte rectius, θεσπιήσι sicut ab Ἀθῆναις fit ἀθήνησι, in loco, Athenis, ἀθήναζε, ad locum, Athenas, ἀθηνῶν, de loco, Athenis. Lego autem, τῆς Ὀλυμπιάσι νίκης: quod articulos omitti sæpe non ab autoribus, sed ab oscitantibus librariis, collatio diversorum codicum me certo

edocuit. WOLF.

Σόσσιε] C. Sossius Senecio, cui vitas fere omnes et ex opusculis quædam inscripsit Plutarchus, anno Trajani Imp. decimo quartum iniit consulatum. vid. Chronicon Cassiodori. et Onuph. Pan. Fast. B.

Οὐδὲν διαφέρειν ἡγοῦμαι ἀδόξου] Nihilò plus referre arbitror ex obscura et humili patria esse ortum, quam e matre deformi et pusilla natum esse. Sic verti potest si suppleatur μάλλον, et est sententia paulo argutior. Nolui tamen mihi licere nimium. WOLF.

Τὴν Ἰουλίδα μέγρος] Ceos vel Cea insula juxta Eubœam, una e Cycladibus, quæ olim quatuor urbes habuit, Pæssam, Coryssiam, Carthæam, et Iulidem. quarum hæc postrema patria fuit Simonidis Melici, et Bacchylidis poetarum, item Erasistrati medici et Aristonis Peripatetici philosophi. Strabo lib. 10. De Ægina, item lib. 8. Polus excellentissimus histrio, Ægineta fuit, ut post ipse Plutarchus in hoc opere dicit. IDEM.

καὶ τὴν Αἴγιναν, ἣν τῶν Ἀττικῶν τις ἐκέλευεν ὡς λήμνην ἀφαιρεῖν τοῦ Πειραιῶς, ὑποκριτὰς μὲν ἀγαθοὺς τρέφειν καὶ ποιητὰς, ἄνδρα δ' οὐκ ἂν ποτε δύνασθαι δίκαιον καὶ αὐτάρκη καὶ νοῦν ἔχοντα καὶ μεγαλόψυχον ¹ προσενεγκεῖν. Τὰς γὰρ ἄλλας τέχνας εἰκὸς ἐστὶ πρὸς ἐργασίαν ἢ δόξαν συνισταμένας, ἐν ταῖς ἀδόξοις καὶ ταπειναῖς πόλεσιν ἀπομαραίνεισθαι, τὴν δ' ἀρετὴν, ὥσπερ ἰσχυρὸν καὶ διαρκὲς φυτὸν ἐν ἅπαντι ῥιζοῦσθαι τόπῳ, φύσεώς τε χρηστῆς καὶ φιλοπῶνου ψυχῆς ἐπιλαμβανομένην. Ὅθεν οὐδ' ἡμεῖς, εἰ τοῦ φρονεῖν ὡς δεῖ καὶ βιοῦν ἐλλείπομεν, τοῦτο τῇ σμικρότητι τῆς πατρίδος, ἀλλ' ² αὐτοῖς δικαίως ἀναθήσομεν.

β'. Τῷ μὲντοι σύνταξιν ὑποβεβλημένῳ καὶ ἱστορίαν ἐξ οὐ προχείρων οὐδ' οἰκείων, ἀλλὰ ξένων τε τῶν πολλῶν καὶ διεσπαρμένων ἐν ἑτέροις συνισῶσαν ἀναγνωσμάτων, τῷ ὄντι χρὴ πρῶτον ὑπάρχειν καὶ μάλιστα τὴν πόλιν εὐδόκιμον καὶ φιλόκαλον καὶ πολυάνθρωπον, ὡς βιβλίων τε παντοδαπῶν ἀφθονίαν ³ ἔχειν, καὶ ὅσα τοὺς γράφοντας διαφεύ-

¹ προσενεγκεῖν

² αὐτοῖς

³ * ἔχων

Αἴγιναν] In Ægina natus est Polus histrio, et (ut quibusdam videtur) Aristophanes Comicus. Insula est in sinu Saronico, inter Athenas et Epidaurum sita. Porro Ægina illa ἀρίστους [ὑπερτάτους] ἥρωας τρέφουσα apud Pindar. Pyth. 8. [v. 37.] Plutarchi temporibus infamis erat, et exstat adagium in eos dictum qui a patrum virtute defecerint,

Τὰ πρῶτ' ἀρίστους παῖδας Αἴγιν' ἔκτρεφε. et alterum apud Plutarch. Sympos. 5. 682. Ε. τῶν Αἴγιδων ἡ Μεγαρέων ἀριθμὸς οὐδεὶς, οὐδὲ λόγος. B.

Ἦν Ἀττικῶν τις—Πειραιῶς] Pericles scilicet, testibus Aristot. Rhet. 3. cap. 10. Plutarcho in Pericle 156. D. et πολιτ. παραγγέλ. 303. A. sed Athenæus Deipn. lib. 3. (nisi potius error exscriptoris sit) non hoc modo, sed aliud etiam Periclis dictum, τοὺς νέους ἕα εἶναι τοῦ δήμου, tribuit Demadi. Dubitari interea potest, utrum Plutarchus mentem Periclis satis assecutus fuerit; qui fortasse non tam Æginam notare voluit, ut insulam vilem et exiguam, qua amota jucundior e Piræo fieret prospectus, (nam tota 12. al. 20. millia passuum, uti scribit Plinius Nat. Hist. 4. 12. ab Athenis distavit) quam gentem rei nauticæ peritissimam, quæ non semel Atheniensium classem acie fuderat, longius amoliri, et tam molesta vi-

cinitate Piræum liberare. Certe constat, Pericle adhuc vivo, anno belli Peloponnesiaci primo, Olymp. 87. 2. expulsis incolis, coloniam Atheniensium fuisse in Æginam deductam. vide Thucyd. 1. 2. c. 27. IDEM.

Ὡς λήμνην ἀφαιρεῖν τοῦ Πειραιῶς] Ἀφαιρεῖν τοῦ Πειραιῶς, ὡς λήμνην. Sic ordino verba, esse auferendum a Piræo tanquam lemam, quod videlicet prospectum longiorem impediret, ac luminibus offliceret. Licet et sic ordines, ἣν ἀφαιρεῖν ὡς λήμνην Πειραιῶς. Parum enim refert, eodemque sententia recidit. WOLF.

Λήμνην] Apud Hippocratem προῤῥητικῶν 2. λήμαι sunt sordes oculorum lippientium, cum lacryma et pituita concrevit. Lemæ et gramiæ Latini dicuntur. vid. Plin. Nat. Hist. 1. 23. c. 1. et 25. c. 13. B.

Τέχνας] Artes, pro modo quæstus, aut gloriæ, coalescentes, appellat eas, quæ alicubi aut in usu sunt, modico, crebrove, aut nullo, prout illud oppidum aut negotiationis exercitatione fervet, caretve, aut gloria floret, aut inglorium et ignobile est. RIESK.

β'. Ἀλλὰ ξένων τε πολλῶν καὶ οἰκείων καὶ διεσπαρμένων] M. ἀλλὰ ξένων τε τῶν πολλῶν καὶ διεσπαρμένων. Nam τὸ, καὶ οὐκ οἰκείων, minus placet. WOLF.

Ἀφθονίαν ἔχειν] Lego ἔχων. ut post ὑπο-

γοντα σωτηρία μνήμης ἐπιφανεστέραν εἴληφε πίστιν, ὑπολαμβάνων ἀκοή καὶ διαπυνθανόμενος, μὴ πολλῶν μὴδ' ἀναγκαίων ἐνδεές ἀποδοιδίῃ τὸ ἔργον. Ἡμεῖς δὲ μικρὰν οἰκοῦντες πόλιν, καὶ, ἵνα μὴ μικροτέρα γένηται, φιλοχωροῦντες, ἐν δὲ Ῥώμῃ καὶ ταῖς περὶ τὴν Ἰταλίαν διατριβαῖς οὐ σχολῆς οὔσης γυμνάζεσθαι περὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν διάλεκτον, ὑπὸ χρεῶν πολιτικῶν καὶ τῶν διὰ φιλοσοφίαν πλησιαζόντων, ὅψέ ποτε καὶ πόρρω τῆς ἡλικίας ¹ ἡψάμεθα Ῥωμαϊκοῖς γράμμασιν ἐντυγχάνειν. Καὶ πρᾶγμα θαυμαστόν μὲν ἀλλ' ἀληθὲς ἐπάσχομεν. οὐ γὰρ οὕτως ἐκ τῶν ὀνομάτων τὰ πρᾶγματα συνιέναι καὶ γνωρίζειν συνέβαινεν ἡμῖν, ὥς ἐκ τῶν ²πραγμάτων ἀμωσγέπως εἴχομεν ἐμπειρίας, ἐπακολουθεῖν διὰ ταῦτα καὶ τοῖς ὀνόμασι. Κάλλους

¹ ἡρξάμεθα

² * πραγμάτων, ὧν ἀμωσγέπως εἴχομεν ἐμπειρίαν

λαμβάνων. Nam τὸ ὡς refertur ad verbum ἀποιδιδόαι. IDEM.

Ἐχων] In participio, de meo dedi, pro vulgari ἔχειν. Constructio hæc est: ὡς [id est tantundem, atque ὅπως] quo scriptor opus edat non prorsus macrum et partibus omnibus defectum, sed paulo plenius atque copiosius, utpote copiis librorum affluens, et numero virorum doctorum, quorum ex ore excipiat atque eliciat ea, si quæ memoriarum scripturum auctores effugere.

Miam pro ἐπιφανεστέραν malim ἐπιφανεστέρας (in genitivo). eo, quod a memoria illustriore (h. e. a memoria viri illustrioris, illa adhuc infixa memoriæ suæ tenentis) conservantur. REISK.

Διαφεύγοντα] Melius in Cod. MS. διαφυγόντα. Du Soul.

Καί, ἵνα μὴ μικροτέρα γένηται, φιλοχωροῦντες] Hesychius, φιλοχωρεῖν, τὴν χώραν ἀγαπᾶν, interpretatur. Et sic ego verti. Sed si per Grammaticos liceret, intelligerem in genere, ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσιν, ἢ στέργειν τὰ παρόντα, ut significet periculi aut cladis aliquid imminere patriæ suæ, quod ipse præsentia et auctoritate sua propulsare aut mitigare possit. Philon de mundi æternitate, ἀρίστην θέσιν καὶ τάξιν ἐναρμόνιον τὰ τοῦ κόσμου μέρη πάντα εἰληχεν, ὡς ἕκαστον καθάπερ πατρίδι φιλοχωρεῖν μὴ ζητούν ἀμείνων μεταβολήν. Optimum situm et ordinem concinnum mundi partes omnes sortitæ sunt, ut in eo unaquæque tanquam patria acquiescat, nec mutationem meliorem quærat. WOLF.

Καὶ ταῖς παρὰ τὴν Ἰταλίαν] M. κατὰ τὴν Ἰταλίαν. Præpositiones η. ἀνὰ, ἀντί, ἀπὸ,

διὰ, ἐπὶ, ἐκ, ἐν, κατὰ, παρὰ, περὶ, πρὸς, ὑπὲρ, ὑπὸ: alias item particulas, ut μὲν, γὰρ, δέ, καί, et similes, permutari saepe video. IDEM.

Ἠψάμεθα] Forsan ἡρξάμεθα. BRYAN. quod video in margine Editionis hujus vitæ per Lambinum Paris. 1570. notatum. B.

Ὡς ἐκ τῶν] Stare non potest hæc lectio. Videat igitur Lector, num ita scribendum sit: ὡς ἐξ ἧς τῶν. H. STEPH.

Ἀμωσγέπως εἴχομεν ἐμπειρίας, ἐπακολουθεῖν] Observa constructionem, ἀμωσγέπως εἴχομεν ἐμπειρίας, sicut οὕτως ἔχω ἐμπειρίας: deinde, εἴχομεν ἐμπειρίας ἐπακολουθεῖν, pro ἴδουμάμεθα ἢ ἐπιστάμεθα συνιέναι. WOLF.

Κάλλους δὲ—αἰσθάνεσθαι] Quidam interpretes dictum accipiunt de linguae Latinae pronuntiatione expedita et eleganti assequenda: liberius, ut mihi videtur, si verba spectes; si sensum, inepte. Non enim hac facultate opus est ad judicium de Cicerone ferendum, neque vox αἰσθάνεσθαι eo sensu, quod sciam, occurrit. Revera τῆς ἀπαγγελίας τάχος est ipsius orationis rapiditas, cum numeris quam maxime Dactylicis incedit. Sic Dion. Hal. περὶ συνθ. ὀνομ. cap. 20. laudat in eo versu Homérico,

Λῦθις ἔπειτα πεδόνδε κυλινδετο λᾶας ἀνάιθης, τάχος ἀπαγγελίας. Et Lucian. in Encom. Demosth. inter cæteras ejus virtutes orationis τάχος memorat; quod in his occurrit: Τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῇ πόλει περιστάντα κίνδυνον παρελθεῖν ἐποίησεν, ὥς

δὲ Ῥωμαϊκῆς ἀπαγγελίας καὶ τάχους αἰσθάνεσθαι, καὶ μεταφορᾷς ὀνομάτων καὶ ἀρμονίας καὶ τῶν ἄλλων οἷς ὁ λόγος ἀγάλλεται, χάριεν μὲν ἡγούμεθα καὶ οὐκ ἀτερπές, ἡ δὲ πρὸς τοῦτο μελέτη καὶ ἀσκήσις οὐκ εὐχερὴς, ἀλλ' οἷς τισι πλείων τε σχολὴ καὶ τὰ τῆς ὥρας ἔτι πρὸς τὰς τοιαύτας ἐπιχωρεῖ φιλοτιμίας.

γ'. Διὸ καὶ γράφοντες ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, τῶν παρ-
αλλήλων ¹ βίων ὄντι πέμπτῳ, περὶ Δημοσθένους καὶ Κι-
κέρωνος, ἀπὸ τῶν πράξεων καὶ τῶν πολιτειῶν τὰς φύσεις
αὐτῶν καὶ τὰς διαθέσεις πρὸς ἀλλήλας ἐπισκεψόμεθα.
Τὸ δὲ τοὺς λόγους ἀντεξετάζειν, καὶ ἀποφαίνεσθαι πό-
τερος ἡδίων ἢ δεινότερος εἰπεῖν, εἰσομεν. Κακεῖ γὰρ (ὡς
φησιν ὁ Ἴων) δελφῖνος ἐν χέρσῳ βία. Ἦν ὁ περιττός ἐν
ἅπασι Καικίλιος ἀγνοήσας, ἐνεανιεύσατο σύγκρισιν τοῦ

¹ [εἰων]

περὶ νέφος. Quorum admiranda de celeri-
tate vido Long. περὶ ὕψους cap. 39. et ce-
leberrimum Clarke ad Iliad. B. 537. B.

Τάχους] Videtur numerum oratorium
significare, si recte habet. Verum hic vo-
cabulo ἀρμονίας potius designatur. Num
ergo τόνου, an βάθους, est legendum.
REISK.

Οὐκ εὐχερὴς, ἀλλ' οἷσισι] Puto adden-
dum, ἀλλ' ἡ οἷσισι, non nisi iis, qui: aut
certe, οὐκ εὐχερὴς, scilicet, ἡμῖν, ἀλλὰ, &c.
WOLF.

Ἐπιχωρεῖ φιλοτιμίας] F. A. ἐπιτήδειος,
S. ἡ μελέτη καὶ ἀσκήσις. IDEM.

γ'. Κακεῖ γὰρ] Du Soul putat legendum
κακὴ γὰρ—ἡ δελφῖνος, et (eodem notante)
Grotius κεῖται γὰρ &c. quod magis probo.
Notum interea est hoc genus ῥήσεις fere
semper mutilas esse ferri, utpote adagia
omnibus nota.—Quod proverbium atti-
net, notat Xylander simile esse istud T.
Livii, *Cuntherium in fossa*. B.

Κακεῖ] Bene habet. Etiam hic, etiam
hoc in negotio, usu venit illud Ionis: *Del-
phin in terra continente*. h. e. homo ver-
sans in negotio, seu sponte sua, seu jussu
et coactu alieno, cujus negotii est igna-
rus. h. e. ἀπορῶν καὶ ἀμνηχανών. REISK.

Ἴων] Ion, Poeta et Philosophus Chius,
Odas scripsit et Tragœdias. Bibax erat
supra modum. vid. Ælian. V. H. 2. 41.
Æschilo notus erat, juvenis seni; siqui-
dem floruit circa Olymp. 82. De eo ac-
curatissime disseruit, et fragmenta ejus
collegit Bentleius in Ep. ad Millium
p. 50. B.

Δελφῖνος ἐν χέρσῳ βία] Proverbium in
eos dici, qui commoditatibus suis desti-
tuti, in rebus sibi alienis versantur atque
incommodis, facile intelligitur. Delphi-
nus enim in mari velocissimus, extra
aquas expirat cito. Ion, auctore Suida,
Chius poeta tragicus fuit, idemque Lyri-
cus et philosophus. WOLF.

Ἵν ἐν ἅπασι περιττός Καικίλιος] Περιττός,
hoc loco, περίεργος, πολὺς, ἀργός, κενὸς ἐκ
προσθήκης. Cum enim Cæcilium hunc,
quisquis fuit (is fortasse ad quem exstat
Ælii Dionysii Halicarnassei epistola) νεα-
νιεύεσθαι dicat, καὶ μὴ γινῶναι εαυτὸν, uti-
que vituperat, non laudat. Refert Vari-
nus versum ἀδέσποτον τὰ μὲν περισσεύοντα
τῶν λόγων ἄφες, supervacaneis verbis super-
sedeto. Idem aliquando laudis esse affir-
mat, ut apud Synesium, περιττοὶ σοφίαν
λίγυπτιοι, hoc est, ποικίλοι καὶ εὐποροὶ. τὰ
περιττὰ καὶ ἀναγκαῖα, sæpe opponuntur,
ut περιττὰ sint τὰ εἰς φιλοτιμίαν μάλλον ἢ
εἰς χρεῖαν ἀνήγοντα, qua de re disputatio
est apud Quintilianum, τὰ ἀρτία, quæ et
σύζυγα, ut δύο, τέσσαρα, ἕξ et περιττὰ, καὶ
ἄζυγα, ut ἐν, τρεῖς, πέντε, apud Arithmeti-
cos opponi, satis notum est. IDEM.

Καικίλιος] Cæcilius Calantianns (est
autem Calanti urbs Siciliæ) primus, teste
Suida, Demosthenis et Ciceronis compa-
rationem descripsit. Floruit sub Augu-
sto, fuitque Dion. Halicarnasseo familiaris,
religione Judæus, sicut ille Q. Cæcilius,
in quem exstat Ciceronis Divinatio. Scri-
psit cum alia multa Rhetorica, tum περὶ
ὕψους libellum, in quo multa vituperat

Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος ἐξενεγκεῖν. ἀλλὰ γὰρ ἴσως εἰ πάντος ἦν τὸ Γνώθι σαυτὸν ἔχειν πρόχειρον, οὐκ ἂν ἔδοκει πρόσταγμα θεῖον εἶναι. Δημοσθένη γὰρ καὶ Κικέρωνα¹ ὁ αὐτὸς ἔοικε πλάττων ἀπ' ἀρχῆς ὁ δαίμων, πολλὰς μὲν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν φύσιν αὐτῶν τῶν ὁμοιοτήτων, ὥσπερ τὸ φιλότιμον καὶ φιλελεύθερον ἐν τῇ πολιτείᾳ, πρὸς δὲ κινδύνους καὶ πολέμους ἄτολμον· πολλὰ δ' ἀναμίξαι καὶ τῶν τυχηρῶν. Δύο γὰρ ἑτέρους οὐκ ἂν εὗρεθῆναι δοκῶ ῥήτορας, ἐκ μὲν ἀδόξων καὶ μικρῶν ἰσχυροὺς καὶ μεγάλους γενομένους, προσκρούσαντας δὲ βασιλεῦσι καὶ τυράννοις, θυγατέρας δ' ἀποβαλόντας, ἐκπεσόντας δὲ τῆς πατρίδος, κατελθόντας δὲ μετὰ τιμῆς· ἀποδράντας δ' αὖθις, καὶ ληφθέντας ὑπὸ τῶν πολεμίων· ἅμα δὲ παυσαμένη τῇ τῶν πολιτῶν ἐλευθερίᾳ τὸν βίον συγκαταστρέψαντας. ὥστε εἰ γένοιτο τῇ φύσει καὶ τῇ τύχῃ καθάπερ τεχνίταις ἄμιλλα, χαλεπῶς μὲν ἂν διακριθῆναι πότερον αὕτη τοῖς τρόποις, ἢ τοῖς πρᾶγμασιν ἐκεῖνη τοὺς ἀνδρας ὁμοιοτέρους ἀπείργασται. Λεκτέον δὲ περὶ τοῦ πρεσβυτέρου πρότερον.

δ'. Δημοσθένης ὁ πατὴρ Δημοσθένους ἦν μὲν τῶν κα-

¹ τὸν αὐτὸν

Longinus. B.

Τὸ γνώθι σαυτὸν] *Cognosce te. non est opus addere ipsam, Græci enim, immanitatis, seipsum, seipso loco simplicium usurpant.* WOLF.

Τὸν αὐτὸν ἔοικε πλάττων ἀπ' ἀρχῆς ὁ δαίμων] Feliciani editio habet, ὁ αὐτὸς, idem genius. cum formaret Demosthenem. vel cum genius (sic vel divinam providentiam, vel τὴν φυσικὴν δύναμιν, καὶ τὸ γενέθλιον θέμα, nominare videtur) eundem formaret Demosthenem, &c. Nominativus magis placet. quia τὸν αὐτὸν πλάττειν plus est, quam πολλὰς ὁμοιότητας ἐμβαλεῖν. IDEM.

Ὁ αὐτὸς] Codd. impressi (præter unam editionem Feliciani) habent τὸν αὐτὸν, quæ mea quidem sententia (etiamsi per Ellipsin duriusculam τρόπον intelligas) locutio a Græcæ linguæ consuetudine aliena est, et aliquod majus innuit, quam ea, quæ sequuntur, πολλὰς ὁμοιότητων &c. Locum ita emendandum viderunt etiam Wolfius et Du Soul. B.

Τὸν αὐτὸν] Bene habet. Bartonus ejus loco dedit ὁ αὐτὸς, non sentiens ille, hoc cui probetur, -ei articulum ὁ a vocabulo

δαίμων esse tollendum. Mihi videtur scribendum esse: Δημοσθένης γὰρ καὶ Κικέρωνι (in dativo) νοῦν τὸν αὐτὸν, nomen, vel genius, qui Demosthenem, quique Ciceronem primitus formavit, eundem ambobus mentem videtur confinxisse, vel indidisse a se conformatam. REISK.

Πότερον αὕτη τοῖς τρόποις] Sententia postulat ut αὕτη καὶ τρόποι ad φύσιν, ἐκείνη καὶ πρᾶγματα ad τύχην (quæcumque sit harum particularum collocatio) referantur. WOLF.

Αὕτη] Natura. et infra ἐκείνη fortuna. Illud pronomen h. l. ad remotius, hoc ad propius redit, ut interdum usurpavit Plutarchus. REISK.

δ'. Πατὴρ—τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν] Πατὴρ τρεῖς αἰσῶν, χρυσία κρητὶς· οὐ γὰρ ἦν Ἀθήνησι λαμπρότερον τιμήματος τριεταρχικῶν. Lucian. in Encom. Demosth. τούτῳ πατὴρ ἦν — ἄνθρωπος ἐλεύθερος. Aesch. in Ctes. cap. 56. Recte notat Xylander per voces καλῶν καὶ ἀγαθῶν non tam vitæ, quam ordinis in republica rationem indicari, et Ciceronem optimum quemque vocare eum qui hic est καλὸς καὶ ἀγαθός. Ex quo, inquit, cernit, ut alii populares, alii studiosi optimi ejus-

λῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν, (ὡς ἱστορεῖ Θεόπομπος) ἔπειτα-
 λεῖτο δὲ Μαχαιροποῖος, ἐργαστήριον ἔχων μέγα, καὶ δού-
 λους τεχνίτας τοῦτο πράττοντας. Ἄ δ' Αἰσχίνης ὁ ῥή-
 τωρ εἶρηκε περὶ τῆς μητρὸς, ὡς ἐκ Γύλωνός τινος ἐπ' αἰτία
 προδοσίας φυγόντος ἐξ ἄστεος ἐγεγόνει, καὶ βαρβάρου γυ-
 ναικὸς, οὐκ ἔχομεν εἰπεῖν εἴτ' ἀληθῶς εἶρηκεν, εἴτε βλασ-
 φημῶν καὶ καταψευδόμενος. Ἀπολειφθεῖς δ' ὁ Δημο-
 σθένης ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐπταέτης ἐν εὐπορίᾳ (μικρὸν γὰρ
 ἀπέλιπεν ἢ σύμπασα τμήσεις αὐτοῦ τῆς οὐσίας πεντεκαί-
 δεκα ταλάντων) ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων ἡδικήθη, τὰ μὲν νο-
 σφισαμένων, τὰ δ' ἀμελησάντων· ὥστε καὶ τῶν διδασκά-
 λων αὐτοῦ τὸν μισθὸν ἀποστερήσαι. Διὰ τε δὴ τοῦτο τῶν
 ἐμμελῶν καὶ προσηκόντων ἐλευθέρῳ παιδὶ μαθημάτων
 ἀπαίδευτος δοκεῖ γενέσθαι, καὶ διὰ τὴν τοῦ σώματος ἀσθέ-
 νειαν καὶ θρύψιν, οὐ¹ προῖεμένης τοῖς πόνοις τῆς μητρὸς
 αὐτὸν, οὐδὲ προσβιαζομένων τῶν παιδαγωγῶν. Ἦν γὰρ ἐξ
 ἀρχῆς κάτισχνος καὶ νοσώδης, καὶ τὴν λοιδορουμένην ἐπωνυ-

1 * προῖεμένης

que videantur, pauci universorum. De
 Off. 1. Apud Plutarchum certe καλοὶ καὶ
 ἀγαθοὶ saepe opponunt τῷ δήμῳ. Sic in
 Pericle p. 158. B. οὐ γὰρ εἴασε τοὺς ΚΑ-
 ΛΟΥΣ ΚΑΓΑΘΟΥΣ καλουμένους — συμ-
 μερίχθαι πρὸς τὸν ΔΗΜΟΝ &c. Vide et-
 iam infra in Cicerone p. 82. v. 27. et p. 86.
 v. 6. B.

Γύλωνος] Gylon Ceramensis Demosthe-
 nis avus maternus capitis damnatus, quod
 Nymphæum hostibus prodidisset, profu-
 git ad Bosporum, ubi Scythicam mulie-
 rem magna cum dote uxorem duxit. Ea
 duas peperit filias, quarum alteram (Cle-
 bulbem) uxorem habuit Demosthenes Pater.
 Vid. Æsch. in Ctes. cap. 56. et περὶ παραπ.
 cap. 11. et 24. IDEM.

Ἐγερόνει] Rectius fortasse γερόνοι, ut in
 MS. Bodl. IDEM.

Ἀπολειφθεῖς] Pro καταλειφθεῖς, orbatum
 et quasi destitutum a patre. WOLF.

Πεντεκαίδεκα ταλάντων] Nostræ monetæ
 2906l. 5s. nam talentum Atticum valet
 193l. 15s. Vide totam rem apud De-
 mosth. in Aphob. 1. qui scribit tutores
 suos, cum rem quatuordecim talentum
 tractassent, et deberent ei adulto ex em-
 olumentis triginta reddere, solas septua-
 ginta minas (226l.) tradidisse. B.

τῶν ἐμμελῶν καὶ προσηκόντων ἐλευθέρῳ
 μαθημάτων] Intelligendæ sunt non tam

αἱ ἐλευθέριοι, artes liberales, philosophiæ et
 literarum studia (hæc enim illi minime
 defuerunt) quam τὰ γυμνάσια. ut servus
 apud Terentium, [Eun. 3. 2. 23.] Fac,
 inquit, periculum in literis, Fac in palaestra,
 in musicis: quæ liberum Scire æquum est
 adolescentem, solertem dubo. Battali quoque
 convivium ad corpus potius, quam ad inge-
 nium pertinet. WOLF. Adde verba ip-
 sius Demosthenis. Ἐμοὶ τοίνυν ὑπῆρξεν—
 παιδὶ μὲν ὄντι φοιτᾶν εἰς τὰ προσήκοντα δι-
 δασκαλεῖα. περὶ στεφ. cap. 78.—MS. Bodl.
 habet ἐν ἐλευθέρῳ. B.

Ἐπωνυμίαν τὸν Βάταλον] De origine ha-
 jus vocis, ambigente Plutarcho, minime
 nos decet certi aliquid statuere. Sed ver-
 itati propius videtur, dictum fuisse in
 vestitum Demosthenis, si non prorsus mu-
 liebrem (ut Scriptor 10 Rhetorum et
 Suidas putant) molliorem tamen et nimis
 elegantem. Habeo auctorem locupletis-
 simum Æsch. in Timarch. Ed. Francof.
 p. 280. περὶ τῆς Δημοσθένους ἐπωνυμίας, οὐ
 κακῶς (ὑπὸ τῆς φήμης, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ τίτθης)
 Βάταλος προσαγορεύεται, (ipse nimirum De-
 mosthenes adblandientis pusioni suo nu-
 tricis ὑποκόρισμα esse dixit) ἐξ ἀνανδρίας
 τινὸς καὶ κναιδείας ἐνεγκάμενος τοῦτομα· εἰ
 γάρ τις σοῦ τὰ κομφὰ ταῦτα χλανίσκια πε-
 ρικλάρμενος καὶ τοὺς μαλακοὺς χιτανίσκους—
 δοῖν εἰς τὰς χεῖρας τῶν δικαστῶν, οἶμαι ἂν

μίαν τὸν Βάταλον εἰς τὸ σῶμα λέγεται σκωπτόμενος ὑπὸ τῶν παίδων λαβεῖν. Ἦν δὲ ὁ Βάταλος (ὡς μὲν ἔνιοι φασιν) αὐλητὴς τῶν κατεαγότων· καὶ δραμάτιον εἰς ¹ τοῦτο κωμῶδων αὐτὸν Ἀντιφάνης πεποίηκεν. Ἐνιοὶ δὲ τινες ὡς ποιητοῦ τρυφερά καὶ παροῖνια γράφοντος τοῦ Βατάλου μέμνηται. Δοκεῖ δὲ καὶ τῶν οὐκ εὐπρεπῶν τι λεχθῆναι τοῦ σώματος μορίων παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τότε καλεῖσθαι βάταλος. Ὁ δ' Ἀργας (καὶ τοῦτο γὰρ φασὶ τῷ Δημοσθένει γενέσθαι παρώνυμον) ἢ πρὸς τὸν τρόπον ὡς Θηριώδη καὶ

¹ * τοῦτον

αὐτοὺς — ἀπορῆσαι, εἴτε ἈΝΔΡΟΣ, εἴτε ΓΥΝΑΙΚΟΣ, εἰλήφασιν ΕΣΘΗΤΑ. Et Gell. Noct. Att. l. 1. c. 5. Demosthenem tradunt vestitu sincero et cultu corporis nitido venustoque et nimis accurato fuisse — Hinc turpibus indignisque in eum verbis non temperatum, quin — PARUM VIR dicere- tur. Perquam apposite Schol. in Aristoph. Plut. v. 1012. τὰς μικρὰς θηλείας κατόλους (f. βατάλους) ἔλεγον. ubi vide notam Cl. Bentleii. IDEM.

Αὐλητὴς τῶν κατεαγότων] Scilicet, εἰς, sicut dicitur, εἰς τῶν πολλῶν, et Theocritus, εἰς ἀπὸ τῶν πολλῶν εἰμὶ Συρακοσίαν. Paulo post, eadem ἑλλείψει utitur, ὡς τῶν λεγόντων καὶ αὐτὸς ἐσόμενος. Tibicen e fractorum seu effeminatorum numero, in quem Antiphanes, ad ejus molliciem exagitantam, fabellam Comicam, hoc est, comediam, edidit. malo εἰς τοῦτο, τὸ κατεαγὸς, κωμῶδων legere, ut habet editio Bebeliana, quam εἰς τοῦτον. Hesychius κατεαγόντα, κατεννεγεμένα, κατεαδλασμένα, κεκλασμένα. Quaerendum utrum metaphorice, an proprie sic dicatur, cui spina dorsi in pueritia fracta fuerit, quo esset agilior? ut ferunt nunc quoque facere saltatores. κατεαγὸς τὰ ὅσα καὶ διεφθαρμένος τὴν διάνοιαν, pugilis epitheton, qui Theocrito dicitur, τεδλασμένος οὐατα πυγμῇ. κατεαγὸς τῆς κεφαλῆς ἢ τοῦ κρανίου, cui calva confracta est aut vulnerata, ἀττικὴ ἑλλείψει τῆς κατά. WOLF.

Βάταλος αὐλητῆς] Hujus meminit Lucian. πρὸς ἀπαίδ. et Libanius in vita Demosthenis ita scribit, Ἰστορήται τινα Βάταλον Ἐφέσιον αὐλητὴν γενέσθαι, ὃς πρῶτος ὑποδήμασι γυναικείois ἐπὶ τῆς σκῆνης ἐχρήσατο, καὶ μέλεσι κατεαγόσι, καὶ ὅλως τὴν τέχνην ἐμάλθαζεν. B.

Εἰς τοῦτον] In mascul. in hunc Batalum; sic de meo dedi, pro vulgari εἰς τοῦτο. REISK.

.Τινες] Num delendum est, an ἔνιοι cum

τινες copulari solet? IDEM.

Τρυφερά καὶ παροῖνια γράφοντος] Qui carmina lasciva et petulantia scriptitaret. alioqui πάρονος, usitatus est, quam παρόνιος. Varinus, πάρονον, exponit, μέθυσον, ὕβριστήν, λοῖδορον, ἐκλυτον, παροινικώτατον et μακροπαρόνιον, nescio ex quo autore describit, his verbis, εὐθύς ὡς ἐπέπληστο πολλῶν ἀγαθῶν, ἀνήλατ', ἐσκίετα, ἀπεπόρδει, κατεγάλα. παρόνιος, Aristophanis interpres exponit, μέθυσος, ὕβριστής. WOLF.

Παροῖνια] Num πάρονα. nam adj. πάρονος novi, non item παρόνιος. REISK.

Γράφοντος] Post γράφοντος videtur ἄσμα-τα deesse. IDEM.

Δοκεῖ δὲ καὶ τῶν] Varinus. Battali nomen a veteribus in eos usurpatum videtur, qui suam pudicitiam prostituissent. Unde βατταλίζεσθαι, est molliter et flagitiose vivere. WOLF.

Ἀργας] Suidas Battali cognomen adolescenti Demostheni ob molliciem, Argæ propter asperitatem in senectate fuisse inditum scribit. IDEM.

Ἀργας] Ἀργὸς apud Hippocratem de morb. vulg. l. 5. est nomen serpentis, quem in os adolescentis irrepsisse memorat, uti notat Dacierius. Et in Pausaniæ Lexico Mercurius dicebatur Ἀργειφόντης, non quod Argum occidisset, sed quod esset ὀφιοκτόνος, teste Eustathio ad Il. B. Edit. Basil. 1560. p. 138. Vid. Harpocr. et Hesych. in vocibus Ἀργας et Ἀργίς. B.

Πρὸς τῶσπον, ὡς Θηριώδη] Veteres amarum et morosum indolem serpenti comparare soliti sunt. Demosth. in primo κατ' Ἀριστογ. πίκρον καὶ EXIN τὴν φύσιν ἀνθρώπων. Aliam hujus cognominis causam excogitavit Palmerius Exercit. p. 281. Fabula, inquit, nos docet serpentem gelu constrictum et fere mortuum a viatore acceptum et proprio sinu fectum, eum statim monordisse. Ideo Rhetor, qui tutores suos, statim ac vir factus est, accusavit, ita dictus est. De

πικρὸν, ἐτέθη, (τὸν γὰρ ὄφιν ἐνίοι τῶν ποιητῶν ἄργαν ὀνομάζουσιν) ἢ πρὸς τὸν λόγον, ὡς ἀνιῶντα τοὺς ἀκρωμένους. Καὶ γὰρ Ἀργας τοῦνομα ποιητὴς ἦν νόμων ποιητῶν καὶ ἀργαλέων. Καὶ ταῦτα μὲν ταύτῃ κατὰ Πλάτωνα.

Ε. Τῆς δὲ πρὸς τοὺς λόγους ὁρμῆς ἀρχὴν αὐτῷ φασι τοιαύτην γενέσθαι. Καλλιστράτου τοῦ ῥήτορος ἀγωνίζεσθαι τὴν περὶ Ὠρωποῦ κρίσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ μέλ-

fabula nihil moror; sed actionem in tutores ansam dedisse huic appellationi confirmat Æsch. περὶ παραπ. cap. 31. ἐκ παίδων ἀπαλλαττόμενος καὶ δεκαταλάντου; ἔκας κατὰ τῶν ἐπιτρόπων λαγχάναν Ἀργας ἐκλήθη. IDEM.

Καὶ γὰρ Ἀργας τοῦνομα πάντῃς ἦν νόμων ποιητῶν καὶ ἀργαλέων] Etenim quidam Argas nomine poeta fuit, modis in canendo uti solitus improbat et molestis. νόμος, significat hoc loco modos musicos, non leges civitatum. ὁ κιθαριδικὸς τρόπος τῆς μελωδίας, ἀρμονίαν ἔχων τακτὴν, καὶ ῥυθμὸν ὀρισμένον: id est, νόμος, est modus Citharadicus melodia, compositione ordinata et numero finito. WOLF.

Ἀργας ποιητὴς] Argas et Telenicus, secundum Phanias Eressii lib. contra sophistas apud Athenæum Deipn. lib. 14. c. 9. ποιηταὶ μοχθηρὰν ὄντες νόμων, πρὸς μὲν τὸν ἴδιον χαρακτήρα τῆς ποιήσεως εὐπρόρου· τῶν δὲ Τετραγώνων καὶ Φεννίδος νόμων οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἠδύναντο ἐπιφύτῃσαι. Ibidem citat de eodem Arga Alexin et Anaxandridam comicos; sed quæ ex ultimo attulit videntur ad Demosthenem pertinere. B.

Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταύτῃ, κατὰ Πλάτωνα] Et hæc quidem hactenus. hæc de his dixisse sufficiat. Aristophanes, καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα. Est formula transitionis. κατὰ Πλάτωνα, ut verbo Platonis utar, in Latino recte omittitur, cum non sententia, sed loquendi modus ex eo citetur. Extat autem in Cratylō, καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταύτῃ (falso enim ταύτης in Aldino legitur) ὡς παρὰ μηδὲν εἰδῶτων, εἰρήσθω. WOLF.

Ε. Καλλιστράτου] Callistratus Aphidæus, Callieratis filius, circa pugnam Leuctricam floruit, orator sui temporis præstantissimus, in accusando præcipue acerbis. Dem. κατὰ Μειδ. p. 535. Nepos in Epam. 92. Æsch. περὶ παραπ. c. 40. Athen. Deipn. l. 4. c. 19. Tandem communiorum oratorum Atheniensium fato in Macedonia exulavit, et urbem in Thracia condidit. Isoer. de Pace p. 275. Demosth. adv. Polycl. p. 1221. Senec. de Benef. l. 6. c. 37. Delphico oraculo deceptus Athenas rediit, sed eum populus

ab asylo templi abreptum morte affecit. Lycurg. κατὰ Λεακρ. Ed. H. Steph. p. 155. B.

Τὴν περὶ Ὠρωποῦ κρίσιν] Oropus Urbis erat in Euripii littore sita, Atticæ et Bæotii media. Hæc Themison Eretriensis et Theodorus collecta exulum manu occuparunt, et cum se ab Atheniensibus expulsos fore viderent, Thebanorum auxilium implorare. Athenienses autem, jure potius quam armis decernendum rati, oppidum Thebanorum fidei, tanquam depositum, commendaverunt, donec in publico Græcorum consilio res judicaretur. Thebani urbe petiti eam reddere recusarunt. Chabrium ergo accusavit Callistratus, ejus perfidia aut negligentia oppidum ab Atheniensibus ereptum fuisse causatus. Dem. περὶ στεφ. c. 29. et Schol. in locum. κατὰ Μειδ. 535. cum Schol. Xenoph. Ἑλλ. l. 7. Ed. Paris. 1625. p. 632. Dicta est hæc causa Olymp. 103. An. 3. cum Demosthenes ætatis annum ageret decimum sextum. Vid. etiam Gell. Noct. Att. l. 3. c. 13. IDEM.

Τὴν περὶ Ὠρωποῦ] Hæc civitas in confinio Atticæ et Bæotiae sita, multas inter Athenienses et Thebanos controversias peperit. ἀγωνίζεσθαι κρίσιν, reus potius videtur, quam patronus aut accusator. proinde verterem: Cum Callistratus causam de Oropo dicturus esset: nisi Suidas scriberet, Καλλίστρατον δεασάμενος τὸν ῥήτορα ὑπὲρ Ὠρωπίων λέγοντα. Cum spectasset Callistratum oratorem pro Oropiis dicentem, id est, defendentem Oropios. Ὠρωπὸν autem Suidas dici ait, παρὰ τοὺς τοῦ Ὠρου ὄπας, quod Orus quidam oculus ibi amiserit. Sed ipse Demosthenes omnium optime hunc locum declarat in oratione Midiana, nisi quod ibi pro Callistrato, Philostratus legitur. Verba ejus hæc sunt: πάλιν φιλόστρατον πάντες ἴσμεν τὸν κολωνήσεν Χαβρίου κατηγοροῦντα, ὅτ' ἐκρίνετο τὴν περὶ Ὠρωποῦ κρίσιν θανάτου, καὶ πάντων τῶν κατηγορῶν πικρότατον γιγνώμενον καὶ μετὰ ταῦτα χορηγοῦντα παισὶ διονύσια καὶ νικῶντα· καὶ Χαβρίαν οὕτε τύπτοντα, οὕτε ἀφαρπάζοντα τὸν στέφανον, οὗδ' ὕλως προσόντα, ἐπὶ μὴ προσέκειν αὐτῷ. Quo loco Ulpianus, Χα-

λοντος, ἣν προσδοκία τῆς δίκης μεγάλη, διὰ τε τὴν τοῦ ῥήτορος δύναμιν, ἀνθούντος τότε μάλιστα τῇ δόξῃ, καὶ διὰ τὴν πρᾶξιν οὕσαν περὶ βόητον. Ἀκούσας οὖν ὁ Δημοσθένης τῶν διδασκάλων καὶ τῶν παιδαγωγῶν συντιθεμένων τῇ δίκῃ παρατυχεῖν, ἔπεισε τὸν ἑαυτοῦ παιδαγωγὸν δεόμενος καὶ προθυμούμενος, ὅπως αὐτὸν ἀγάγοι πρὸς τὴν ἀκρόασιν. Ὁ δ' ἔχων πρὸς τοὺς ἀνοίγοντας τὰ δικαστήρια δημοσίους συνήθειαν εὐπόρησε χώρας, ἐν ᾗ καθήμενος ὁ παῖς ἀδήλως ἀκούσεται τῶν λεγομένων. Εὐήμερήσαντος δὲ τοῦ Καλλιστράτου καὶ θαυμασθέντος ὑπερφυῶς, ἐκεῖνου μὲν ἐξήλωσε τὴν δόξαν, ὅρῳ προπεμπόμενον ὑπὸ τῶν πολλῶν καὶ μακαριζόμενον τοῦ δὲ λόγου μᾶλλον ἐθαύμασε τὴν ἰσχὺν πάντα χειροῦσθαι καὶ τιθασσεύειν πεφυκός. Ὅθεν ἑάσας τὰ λοιπὰ μαθήματα, καὶ τὰς παιδικὰς διατριβὰς, αὐτὸς αὐτὸν ἤσκει καὶ διεπώνει ταῖς μελέταις, ὡς τῶν λεγόντων ἐσόμενος. Ἐχρήσατο δὲ Ἰσαίῳ πρὸς τὸν λόγον ὑφηγητῇ, καίπερ Ἰσοκράτους τότε σχολάζοντος, εἴτε (ὥς τινες λέγουσι) τὸν ὠρισμένον μισθὸν

εἰίας, inquit, ἔπειθε Θεβαίους βοηθεῖναι Ἀθηναίους, ὅτε ἐκινδύνουν. εἴτα σωθέντες ἀπέσπασαν τὸν Ὠρωπὸν, χωρίον ἐν τοῖς ὀρείοις κείμενον. ὑπαποτεύθει γοῦν ὁ στρατηγός, ὡς συνειδῶς, καὶ προσδοκίᾳ ἐκρίθη. Interpretationem qui volet, e nostra conversione petat, quæ cum his annotationibus adjungenda sit: non est operæpretium onerare lectorem verborum multitudine. Callistratum oratorem Demosthenes in oratione contra Timotheum vocat, τῷ τε πρᾶττειν καὶ τῷ εἰπεῖν δυνάμενον, et περὶ ἐπιτετραεσχέματος μέλλεις, ἔφη, ἄγειν ἄνδρα φυγάδα, οὗ Ἀθηναῖοι θάνατον δις κατεψηφίσαντο, Καλλίστратον. et Isocrates de Pace, Callistratum exulē urbes in Thracia condidisse scribit. WOLF.

πρὸς τοὺς δημοσίους] S. δούλους, de quibus Ulpianus. IDEM.

Πολλῶν] Bryanus mavult πολιτῶν, sed nihil opus. B.

Ἐδαύμασε] Duo Codd. MSS. addunt καὶ κατενόησε. IDEM.

Ὡς τῶν λεγόντων ἐσόμενος καὶ αὐτὸς] Quasi et ipse orator futurus. τῶν λεγόντων, id est, ῥήτωρ. Sic Olynthiaca 1. (111.) οἱ λέγοντες, id est, οἱ ῥήτορες. WOLF.

Ἐχρήσατο δ' Ἰσαίῳ] Isæus Demosthenis præceptor et hoc maxime nomine illustris, Chalcide, ut quibusdam videtur, oriundus, rhetor erat Athenis, unusque ex illis de-

VOL. I.

cem. Floruit post bellum Peloponnesiacum ad imperium usque Philippi. Dion. Halic. ἐν τῶν ἀρχ. κρείσει. Exstant ejus orationes decem. B.

Τότε σχολάζοντος] Scholas habente, proficiente Rhetoricam. alias est σχολῶν ἄγειν. Paulo post, συνεσχολακῆναι Πλάτωνι, in Platonis schola versatum. Cic. 1. Offic. " Equidem existimo et Demosthenem, si illa quæ a Platone didicerat, tenuisset, et pronunciare voluisset, orate splendideque facere potuisset." Quanti autem Platonem fecerit Demosthenes, declarant ejus verba in epistola ad Heracleodorum. WOLF.

Σχολάζοντος] Sententia postulat ἀκμάζοντος, florente; nisi si σχολάζειν h.l. significare contendamus scholam aperire, profiteri rhetorem, vacare studiis tironum erudiri cupientium. Id quod non improbabile. Et e v. 5. p. ccxlii. videtur colligi posse, frequentatum fuisse verbum σχολάζειν de tironē operam illi magistro dante. REISK.

Τὸν ὠρισμένον] Vide apud Plutarchum vitam Isocratis, ubi hoc tractatur. WOLF.

Μισθὸν—μὴ δυνάμενος] Δημοσθένης ἐτι ῥητορεύοντι, φασί, μετὰ σπουδῆς προσελθεῖν αὐτῷ (Isocrati) καὶ χιλίας μὲν ἄς μόνος εἰσέπραττετο οἷα ἔχειν φάναι παρασχεῖν, διακοσίας δὲ δώσειν, &c. Scriptor Vit. 10.

Ἰσοκράτει τελέσαι μὴ δυνάμενος, τὰς δέκα μνᾶς, διὰ τὴν ὀρφανίαν· εἴτε μᾶλλον τοῦ Ἰσαίου τὸν λόγον, ὡς δραστήριον καὶ πανούργον, ἐπὶ τὴν χρεῖαν ἀποδεχόμενος. Ἑρμιππος δέ φησιν ἀδεσπότοις ὑπομνήμασιν ἐντυχεῖν ἐν οἷς ἐγγράπτο τὸν Δημοσθένη συνεσχολακέναι Πλάτῳ, καὶ πλείστον εἰς τοὺς λόγους ὠφελεῖσθαι. Κτησιβίου δὲ μέμνηται λέγοντος, παρὰ Καλλίου τοῦ Συρακουσίου, καὶ τινων ἄλλων τὰς Ἰσοκράτους τέχνας καὶ τὰς Ἀλκιδάμαντος κρύφα λαβόντα τὸν Δημοσθένη καταμαθεῖν.

ζ'. Ὡς γοῦν ἐν ἡλικίᾳ γενόμενος τοῖς ἐπιτρόποις ἤρξατο δικάζεσθαι, καὶ λογογραφεῖν ἐπ' αὐτοὺς, πολλὰς διαδύσεις καὶ παλινδικίας εὐρίσκοντας, ἐγγυμνασάμενος κατὰ τὸν Θουκυδίδην ταῖς μελέταις, οὐκ ἀκινδύνως οὐδ' ἀργῶς

¹ ὠφελεῖσθαι

Rhet. in Isocrate. Idem tamen in *Isæo* ita sui oblitus est, ut dicat Demosthenem centum minas dedisse *Isæo*, quem prius dixerat ne decem habere, quas daret *Isocrati*. B.

Δέκα μνᾶς] 32l. 5s. 10d. Mina Attica valebat 3l. 4s. 7d. IDEM.

Ἑρμιππος] Hermippus historicus, Smyrna oriundus, sub Euergete Ptolemæo floruisse creditur. Vitas hominum scripsit, quemadmodum hic noster, sed non tam rebus gestis, quam eruditione insignium. Citantur libri ejus de *Isocratis* discipulis, de *Aristotele*, de *Theophrasto*, &c. Voss. de Hist. Græcis. IDEM.

Συνεσχολακέναι Πλάτῳ] Constat hoc e M. Tull. de Off. l. 1. ejusdem Bruto, aliisque quam plurimis. Adi ipsius Demosth. Epist. ad Heracl. et, qui Hermippum pariter auctorem habet, Gell. l. 3. c. 13. Ridicula sunt, quæ ex Schol. in Aristot. Rhet. 3. citat Fabricius Biblioth. Græc. vol. 2. p. 57. Πλάτων ἀπέδωκε τῆς αὐτοῦ διατριβῆς τὸν Δημοσθένην, ὡς Σουκλὲς ἐκείν. IDEM.

Κτησιβίου] Ctesibii ætas incerta est. Ultra centum annos vixisse testatur Lucian. in Macrobo. Scripsit περὶ φιλοσοφίας. IDEM.

Λέγοντος παρὰ Καλλίου] Reddit Interpretes Anglicanus hoc sensu. Ctesibius retulit id quod a Callia aliisque scriptum accepit, Demosthenem &c. quod omnino probarem, (vix enim ratio temporum patitur, ut Callias iste Syracosius, qui res gestas Agathoclis descripsit, possit esse Demostheni puero familiaris) nisi vulgatam in-

terpretationem confirmaret Scriptor Vit. 10. Rhet. in Demosthene. ὡς Κτησιβίος φησὶν ἐν τῷ περὶ φιλοσοφίας, διὰ Καλλίου τοῦ Συρακουσίου παράτας τοῦ Ζήθου (ἰ. Ζωίλου) τοῦ Ἀμφιπολίτου λόγους, διὰ δὲ Χαρικλέους τοῦ Καρυστίου τοὺς Ἀλκιδάμαντος. IDEM.

Ἀλκιδάμαντος] Alcidas Eleates, Isocratis æqualis, quem Plato Palamedem appellavit, artem Rhetoricam scripsit. Quinctil. Inst. Or. l. 3. c. 1. Exstant sub ejus nomine orationum duæ. — II, per quos Demosthenes in eloquentia profecit, secundum Lucian. in Encom. sunt Callistratus, Alcidas, Isocrates, Isæus, Eubulides, Aristoteles, Theophrastus, Xenocrates, Plato. IDEM.

ζ'. Ὡς γοῦν ἐν ἡλικίᾳ] Ἠνίκα τὰς δίκας ἔλαχον τῶν πατέρων τοῖς ἐπιτρόποις, μεिरανύλιον ὠνομοιδῆ. Demosth. κατὰ Μειδ. p. 539. ed. Reisk. IDEM.

Ἐγγυμνασάμενος κατὰ τὸν Θουκυδίδην ταῖς μελέταις] Omnes, quos vidi, Interpretes vertunt, tanquam ἐγγυμνασάμενος ταῖς μελέταις esset loquendi formula a Thucydide desumpta. Sed nihil tale apud eum reperio, adeoque in suspicionem incidi, locum ita legi debere, ἐγγυμνασάμενος ταῖς εἰς τὸν Θουκυδίδην μελέταις, ut hic nimirum Plutarchi sensus sit, Demosthenem, quo tempore tutores in judicium vocavit, summo studio in Thucydidis scriptis versatum fuisse. Oratorem quippe nostrum octies sua manu Thucydidem descripsisse testatur Lucian. περὶ ἀπαλῶ. et Arsenius apud Fabr. Bibl. Græc. vol. 1. p. 871. scribit: ἐξήλακε μάλιστα τῶν πρὸ αὐτοῦ τὴν συγγραφέα, Θουκυδίδην, καὶ τὰ πλείστα

κατευτυχήσας, ἐκπρᾶῤῥαι μὲν οὐδὲ πολλοστὸν ἡδυνήθη μέρος τῶν πατρῶων. Τόλμαν δὲ πρὸς τὸ λέγειν καὶ συνήθειαν ἱκανὴν λαβὼν, καὶ γευσάμενος τῆς περὶ τοὺς ἀγῶνας φιλοτιμίας καὶ δυνάμεως, ἔπεχειρήσεν εἰς μέσον παριέναι, καὶ τὰ κοινὰ πράττειν. Καί, καθάπερ Λαομέδοντα τὸν Ὀρχομένιον λέγουσι καχεξίαν τινὰ σπληνὸς ἀμυνόμενον, δρόμοις μακροῖς χρῆσθαι, τῶν ἱατρῶν κελευσάντων εἴθ' οὕτως διαπονήσαντα τὴν ἔξιν, ἐπιδέσθαι τοῖς στεφανίταις ἀγῶσι, καὶ τῶν ἄκρων γενέσθαι δολιχοδρόμων· οὕτως τῷ Δημοσθένει συνέβη, τὸ πρῶτον ἐπανορθώσεως ἕνεκα τῶν ἰδίων ἀποδύντι πρὸς τὸ λέγειν, ἐκ δὲ τούτου κτησαμένῳ δεινότητα καὶ δύναμιν, ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἤδη καθάπερ στεφανίταις ἀγῶσι πρωτεύειν τῶν ἀπὸ τοῦ βήματος ἀγωνιζομένων πολιτῶν. Καίτοι τὸ πρῶτον ἐντυγχάνων τῷ δήμῳ, θορύβοις περιέπιπτε, καὶ κατεγελάτο δι' ἀήθειαν τοῦ λόγου συγκεχύσθαι ταῖς περιόδοις καὶ βεβασανίσθαι τοῖς ἐνθυμήμασι πικρῶς ἄγαν καὶ κατακόρως δοκοῦντος. Ἦν ¹ δὴ τις (ὡς ἔοικε) καὶ φωνῆς ἀσθένεια, καὶ γλώττης ἀσάφεια, καὶ πνεύματος κολοβότης, ἐπιταράττουσα τὸν νοῦν τῶν λεγομένων, τῷ διασπᾶσθαι τὰς περιόδους. Τέλος δ' ἀποστάντα τοῦ δήμου, καὶ ῥεμβόμενον ἐν Πειραιεῖ δι' ἀδυμίαν Εὐνόμος ὁ Θριάσιος ἤδη πᾶν γέρων θεασάμενος ἐπετίμησεν, ὅτι τὸν λόγον ἔχων ὁμοίωτατον τῷ Περικλέους, προδίδωσιν ὑπ' ἀτολμίας καὶ μαλακίας ἑαυτὸν, οὔτε τοὺς ὄχλους ὑφιστάμενος εὐθαρσῶς, οὔτε τὸ σῶμα πρὸς τοὺς ἀγῶνας ἐξαρτυόμενος, ἀλλὰ τρυφῇ περιορῶν μαραινόμενον.

1 δέ

ἐκ τῶν ἐκείνου λόγων εἰς τὸ πολιτικώτερον μετέφρασε; quæ cum voce μελέταις optime conveniunt. Sed quoniam alieno in loco, et perfunctorie magis, quam res postulabat, mentio Thucydidis injecta videri potest, non magnopere pugno, neque quicquam certi statuere ausim. IDEM.

Οὐδὲ πολλοστὸν μέρος] Οὐδὲ πολλοστημόριον. Nec unam partem e multis, ne minimam quidem partem. WOLF.

Πολλοστὸν μέρος] Ad ipsum Demosth. κατὰ Μειδ. §. 44. B.

Λαομέδοντα τὸν Ὀρχομένιον] De hoc alibi

nilil me legere memini: et satis nobis est gravis Plutarchi auctoritas: et ignorare talia, non est piaculum, ἰδιωτικὰ ὄντα καὶ διὰ τοῦτ' ἀφιλόσοφα. WOLF.

Τῷ διασπᾶσθαι τὰς περιόδους] F. διασπᾶσθαι per ε, præterito perfecto. etsi parum refert. IDEM.

Ῥεμβόμενον] Πλανώμενον, γυρεύοντα, oberrantem, obambulantem, præ animi ægritudine utique. IDEM.

Εὐνόμος ὁ Θριάσιος] Bebeliana editio Θριάσιος rectius legit, opinor a municipio Attico Θρία. IDEM.

ζ'. Πάλιν δέ ποτέ φασιν, ἐκπεσόντος αὐτοῦ, καὶ ἀπινόντος οἰκαδὲ συγκεκαλυμμένου καὶ βαρέως φέροντος, ὑπακολουθῆσαι Σάτυρον τὸν ὑποκριτὴν, ἐπιτῆδειον ὄντα, καὶ συνελθεῖν· ὀδυρομένου δὲ τοῦ Δημοσθένους πρὸς αὐτὸν, ὅτι πάντων φιλοπονώτατος ὢν τῶν λεγόντων, καὶ μικροῦ δέων καταναλωκέναι τὴν τοῦ σώματος ἀκμὴν εἰς τοῦτο, χάριν οὐκ ἔχει πρὸς τὸν δῆμον, ἀλλὰ κραιπαλῶντες ἄνθρωποι ναῦται καὶ ἀμαθεῖς ἀκούονται καὶ κατέχουσι τὸ βῆμα, παρορᾶται δ' αὐτὸς, “ Ἀληθῆ λέγεις, ὦ Δημοσθένης (φάναι τὸν Σάτυρον) ἀλλ' ἐγὼ τὸ αἴτιον ἰάσομαι ταχέως, ἂν μοι τῶν Εὐριπίδου τινὰ ῥήσεων ἢ Σοφοκλέους ἐδελήσης εἰπεῖν ἀπὸ στόματος.” Εἰπόντος δὲ τοῦ Δημοσθένους, μεταλαβόντα τὸν Σάτυρον οὕτω πλάσαι καὶ διεξελθεῖν ἐν ᾗθει πρέπωντι καὶ διαθέσει τὴν αὐτὴν ῥῆσιν, ὥσθ' ὅλως ἐτέραν τῷ Δημοσθένει φανῆναι. Πεισθέντα δ' ὅσον ἐκ τῆς ὑποκρίσεως τῷ λόγῳ κόσμου καὶ χάριτος πρόσεστι, μικρὸν ἠγῆσασθαι καὶ τὸ μηδὲν εἶναι τὴν ἀσκήσιν, ἀμελοῦντι τῆς προφορᾶς καὶ διαθέσεως τῶν λεγομένων. Ἐκ τούτου κατάγειον μὲν οἰκοδομῆσαι μελετητή-

ζ'. Ἐκπεσόντος αὐτοῦ] Cum excidisset, exprolus esset. συγκεκαλυμμένου, tectā facie praerudore. Sic Graeci caeda et turpia dicunt, ἐφ' οἷς ἐγκαλύφασθαι δέοι, obvoluta, ut opinor, pallio facit. Aliud est, γράμματά τινας ἐκπεσεῖν, quod in fine hujus operis legitur, de literis sive per imprudentiam, sive amicorum perfidia vulgatis. IDEM.

Σάτυρον] Alii Demosthenem Neoptolemo histroni, alii Andronico operam dedisse narrant; Satyrus erat patria Marathonius, Theogitonis filius. Lucian. in Menip. Insigne ejus factum refert Demosth. περὶ παραπε. c. 58. B.

Μικροῦ δέων καταναλωκέναι] Δέων per ὠ recte scribitur, a verbo δέω personali. possit et δέον per ὠ legi, a δέῖ impersonali, κατ' ἀντικεισμένῳ ἀντὶ τοῦ μικροῦ δέοντος. Wolf.

Κραιπαλῶντες—ναῦται] Videtur his verbis rivalem suum Demadem perstringere, qui cum remigando sibi vitam comparasset, ingenii optimi beneficio orator summus evasit. Quinctil. Inst. Or. l. 2. c. 17. Sext. Empir. adv. Math. l. 2. c. 16. Quam vero fuerit ebrietas deditus, testantur Pythæa verba apud Athen. Deipn. l. 2. ἐμφατικώτατα. Ὁ δὲ πορνοβοσκῶν καὶ μεθύσκόμενος κατὰ τὴν ἡμέραν

ἐκάστην προγράφω ἡμῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀνακυκεῖται. B.

Εἰπεῖν ἀπὸ στόματος] Suidas, ἀπὸ στόματος, inquit, ἀνευ γραμμάτων, et ἀποστοματίζειν, ἀπὸ μνήμης λέγειν. Idem valere etiam, φερίζειν ἀπὸ γλώττης, exemplis bonorum auctorum docet. Wolf.

Ἐν ᾗθει πρέποντι καὶ διαθέσει] Sic Donatus etiam saepe in Terentio monet, aliquid ἐν ᾗθει, ἢ ἐν ὑποκρίσει legendum esse. IDEM.

Καὶ χάριτος πρόσεστι] Ἀντὶ τοῦ, προσγίγνεται, ἢ πρόσεστι. IDEM.

Μελετητήριον] “Egredienti Athenas versus Hadriani columnas occurrit structura memorabilis. Incolae vocant To Phanari Tou Demosthenis, sive Demosthenis Laternam. Aiant hunc in locum se concludere solitum, ut studiis eloquentiae commodius vacaret; rasa barbæ parte altera, quo se magis intra recessum teneret. Structura exigua et rotunda est e marmore candido, Laternæ simillima. Sex columnæ Corinthiæ tectum suffulciunt. Totius molis Diameter internus vix æquat sex pedes. Supra columnas unus lapis orbiculatus est, totius ædificii ambitum complectens. Cacumen ex uno item lapide fornicatum et concameratum est. Hujus summitas lampadis speciem præ-

ριον· (ὃ δὴ διεσώζετο καὶ καθ' ἡμᾶς) ἐνταῦθα δὲ πάντως μὲν ἐκάστης ἡμέρας προσιόντα πλάττειν τὴν ὑπόκρισιν, καὶ διαπνεῖν τὴν φωνήν· πολλάκις δὲ καὶ μῆνας ἑξῆς δύο καὶ τρεῖς συνάπτειν, ξυρούμενον τῆς κεφαλῆς θάτερον μέρος, ὑπὲρ τοῦ μηδὲ βυλομένῳ πᾶν προελθεῖν ἐνδέχασθαι δι' αἰσχύνην.

ἦ. Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ τὰς πρὸς τοὺς ἐκτὸς ἐντεύξεις καὶ λόγους καὶ ἀσχολίας, ὑποθέσεις ἐποιεῖτο καὶ ἀφορμαὶς τοῦ φιλοπονεῖν. Ἀπαλλαγεῖς γὰρ αὐτῶν, τάχιστα κατέβαινεν εἰς τὸ μελετητήριον, καὶ διεξήκει τὰς τε πράξεις ἐφεξῆς καὶ τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογισμούς. Ἔτι δὲ τοὺς λόγους, οἷς παρέτυχε λεγομένοις, ἀναλαμβάνων εἰς ἑαυτὸν, εἰς γνώμας ἀνῆγε καὶ περιόδους· ἐπανορθώσει τε παντοδαπὰς καὶ μεταφράσεις ἐκαινοτόμει τῶν εἰρημένων ὑφ' ἑτέρων πρὸς αὐτὸν, ἢ ὑφ' αὐτοῦ πάλιν πρὸς ἄλλον. Ἐκ τούτου δοῖαν εἶχεν ὡς οὐκ εὐφυῆς ὢν, ἀλλ' ἐκ νόνου συγ-

¹ αὐτοῦ

bet. Inter fornicem et columnas exstat inscriptio. *Λυσικράτης Λυσικειδῆμου Κικυνεύς ἐχορήγει. Ἀκαμάντος παῖδων ἐνίκᾳ. Θεόν κῦλει. Λυσιάδης Ἀθηναῖος ἐδίδασκεν. Εὐαίνετος ἤρχε.*" Georgii Wheeler Itin. in Græc. I. 5. Evānetus Archon erat Olymp. 111. 2. anno post interitum Philippi Macedonis. Temporum ergo rationes non prohibent quo minus hoc verum fuerit Demosthenis μελετητήριον alia prohibent, et maxime quod id revera esset moles subterranea, referente Plutarcho. Dicendum ergo aut Atheniensis hanc structuram in honorem Demosthenis posuisse, ne loci memoria intercideret: aut idem statuendum de hoc ædificio, quod ait Cicero de quercu Mariana—*Quercus huic loco non deerit, quæ Mariana vocetur*—Nunc sit hæc, sed cum eam tempestus retustasce consumperit, tamen erit his in locis, quam Marianam quercum vocent. De Leg. 1. B.

Ἐνταῦθα δὲ πάντως μὲν] Verba sic ordinato: ἐνταῦθα δὲ πλάττειν τὴν ὑπόκρισιν, καὶ διαπνεῖν τὴν φωνήν, κατόντα (sic enim lego: non προσιόντα) πάντως μὲν ἐκάστης ἡμέρας, πολλάκις δὲ, &c. WOLF.

Μηδὲ βυλομένῳ πᾶν προελθεῖν] Subintelligi potest, τῷ δήμῳ, prodire in conationes: sed melius videtur, προελθεῖν, prodire in publicum, ne studium scilicet inferrumperetur. IDEM.

ἦ. τὰς πρὸς τοὺς ἐκτὸς ἐντεύξεις] Congres-

sus et colloquia cum aliis intelligo, sive civibus, sive hospitibus: sive ipse illos adiiisset, sive ipsum illi convenissent. IDEM.

Τάχιστα κατέβαινεν εἰς τὸ μελετητήριον] Vocat, μελετητήριον, τὸ καταγόνιον καὶ τὰς καταγείους οἰκήσεις, locum in quo se exerceret seu declamaret. Declamationes enim Græci, μελέτας, dicunt. IDEM.

Ἀπολογισμοὺς] Hesychius, ἀπολογίαν. Varinus, ἀπολογίζεσθαι, τὸ ἀποδοῦναι λόγους τῶν δαπανημάτων. Budæus, ἀπολογίζεσθαι, τὸ διεξέναι. Suidas ex Demosthene interpretatur, ἀπολογίσασθαι, τὸ ἐπεξελεθεῖν ἑκαστα. et e Polybio citat: ὃ δὲ ἐάνθιππος παραγενόμενος, εἰς χεῖρας ἔφερε τοῖς ἀρχουσὶ τοὺς ἀπολογισμούς, παρὰ τι νῦν σφαλεῖσαν, καὶ πῶς δύναντο τοὺς ἐναντίους νικᾶν. rationes obtulit, causas scripto exhibuit. IDEM.

Ἀναλαμβάνων εἰς ἑαυτὸν] Ad seipsum referens, in suam personam conferens, ita tractans ac si sua res ageretur. hoc malo, quam in memoriam revocans. Suidas interpretatur, ἀνέχειν, ἀνακτᾶσθαι, ἐνθυμηθῆναι. Plato apologia, ἀναλάωμεν ἐξ ἀρχῆς τίς ἡ κατηγορία, repetamus accusationem. IDEM.

Εἰς ἄλλον] Sic Bebelius. Sed Hervagius rectius opinor, πρὸς ἄλλον. IDEM.

Πρὸς ἄλλον] Alii εἰς. Sequor MS. Bodl. qui supra habet ἐτέρου. B.

Οὐκ εὐφυῆς] Δημοσθένης ἐπιμελὲς μάλλον ἢ εὐφυῆς. Hermippus apud Suidam in

κειμένη δεινότητι καὶ δυνάμει χρώμενος. Ἐδόκει τε τούτου σημεῖον εἶναι μέγα, τὸ μὴ ῥαδίως ἀκοῦσαί τινα Δημοσθένους ἐπὶ καιροῦ λέγοντος, ἀλλὰ καὶ καθήμενον ἐν ἐκκλησίᾳ πολλάκις τοῦ δήμου καλοῦντος ὀνομαστί, μὴ παρελθεῖν, εἰ μὴ τύχοι πεφροντικῶς καὶ παρεσκευασμένους. Εἰς τοῦτο ¹ ἄλλοι πολλοὶ τῶν δημαγωγῶν ἐχλεύαζον αὐτὸν, καὶ Πυθέας ἐπισκώπτων, ἐλλυχνίων ἔφησεν ὅξιν αὐτοῦ τὰ ἐνδυμήματα. Τοῦτον μὲν οὖν ἡμίψατο πικρῶς ὁ Δημοσθένης, “Οὐ ταῦτά γάρ (εἶπεν) ἐμοὶ καὶ σοὶ, ὦ Πυθέα, ὁ λύχνος σύνοιδε.” Πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους οὐ παντάπασις ἦν ἔξαρκος, ἀλλ’ οὔτε γράψας, οὔτ’ ἀγραφα κομιδῇ λέγειν ὠμολόγει. Καὶ μέντοι δημοτικὸν ἀπέφαινε ἀνδρὰ τὸν λέγειν μελετῶντα· ²θεραπείας γὰρ εἶναι τοῦτο δήμου παρασκευὴν· τὸ δ’ ὅπως ἔξουσιν οἱ πολλοὶ πρὸς τὸν λόγον ἀφροντιστεῖν, ὀλιγαρχικοῦ, καὶ βία μᾶλλον ἢ πειθοῖ προσέχοντος. Τῆς δὲ πρὸς καιρὸν ³ ἀτολμίας καὶ τοῦτο ποιοῦνται σημεῖον, ὅτι Δημάδης μὲν ἐκείνῳ θορυβηθέντι πολλάκις ἀνασταὰς ἐκ προχείρου συνεῖπεν, ἐκείνος δ’ οὐδέποτε Δημάδῃ.

¹ ἄλλοι τε πολλοὶ

² *θεραπείαν γὰρ εἶναι τοῦ δήμου τὴν παρασκευὴν
³ ἀτολμίας αὐτοῦ καὶ

Demosthene. IDEM.

Ἐπὶ καιροῦ λέγοντος] Post, ἐκ τοῦ παρασκευαίου. et, ἐκ προχείρου. et, ἐκ τοῦ περιττόντος. et Demosthenes, ἐκ τοῦ παρασκευήματος. In vita Aeschini, τὸ θείως εἰπεῖν, ex tempore dicere aut declamare, hoc est, μὴ πεφροντικῶς ἢ προπαρασκευασμένον περὶ τοῦτο, καὶ συντεταγμένον. WOLF.

Εἰς τοῦτο] Reliquae editiones his verbis claudunt priorem sententiam, vidit Bryannus ad hanc referenda esse. B.

Πυθέας] Pytheas, secundum nostrum in Phocione, orator ἄλως καὶ θρασύς, quamdiu ea consuleret, quae e Rep. essent, pauper et contemptus erat; postquam a Philippo redemptus est, gratia apud populum valuit, et delectus est, qui sacra pro Atheniensibus Delphis faceret: homo vitae impuræ et libidinosæ. Vid. Demosth. Epist. 3. IDEM.

Θεραπείαν γὰρ εἶναι τοῦ δήμου τὴν παρασκευὴν] Oratoris enim preparationem ad bene dicendum genus esse aliquod ejus cultus studii quo plebem prosequatur. Sic de meo dedi, pro vulgari θεραπείας γὰρ εἶναι τοῦτο δήμου παρασκευὴν. REISK.

Τῆς περὶ καιρὸν ἀτολμίας] Pro, τῆς περὶ

τὸ ἐπὶ καιροῦ λέγειν ἀτολμίας: si scriptura non fallit. WOLF.

Δημάδης] Demade sorator erat impurus, corruptus, omni scelere inquinatus, et, quod vere dicit Plut. in Phoc. naufragium Reipublicæ; Philippi et Antipatri mercenarius, quorum ultimus comparavit eum victimæ litatæ, cujus omnia consumpta essent, præter linguam et ventrem. Se moresque suos optime depinxit, cum apud populum desperabundus profiteretur, Se et accepisse semper munera et accepturum esse. Dinarch. in Demosth. Obitum ejus vide infra §. 12. Extincti jam imagines ejus et statuæ, quod de Sejano dicitur, in matulas conflatae sunt. Plutarch. πολιτ. παραγγ. p. 820. e. B.

Θορυβηθέντι] Cum obturbante et reclamante populo hasitaret, acclamatione adversa populi uso. Capitur etiam pro applausu, ut Panathenæico Isocratis: ἀνεγνωστο δ’ ὁ λόγος: ἐπληνμένος δ’ ἦν καὶ τεθορυβημένος καὶ τετυχηκώς, ὧν περὶ οἱ κατορθούντες ἐν ταῖς ἐπιδείξεσι. Sic et Arist. ἀρητορικῶν. καὶ πωθανὸν μὲν οὐχ ἦττον οἱ λόγοι οἱ διὰ τῶν παραδειγμάτων θορυβοῦνται δὲ μᾶλλον οἱ ἐνδυηματικοί, hoc est, majorem

9'. Πόθεν οὖν (φαίη τις ἀν) ¹ὁ Αἰσχίνης πρὸς τὴν ἐν τοῖς λόγοις τόλμαν θαυμασιώτατον ἀπεκάλει τὸν ἄνδρα ; πῶς δὲ Πύθωνι τῷ Βυζαντίῳ θρασυνομένῳ καὶ ῥέοντι πολλῷ κατὰ τῶν Ἀθηναίων, ἀναστάς μόνος ἀντεῖπεν ; ἢ Λαμάρχου τοῦ Μυρρηναίου γεγραφότος ἐγκώμιον Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου τῶν βασιλέων, ἐν ᾧ πολλὰ Θηβαίους καὶ Ὀλυνθίους εἰρήκει κακῶς, καὶ ἀναγινώσκοντας Ὀλυμπιάσι, παραναστάς, καὶ διεξελθὼν μεθ' ἱστορίας καὶ ἀποδείξεως ὅσα Θηβαίοις καὶ Χαλκιδεῦσιν ὑπάρχει καλὰ πρὸς τὴν Ἑλλάδα, καὶ πάλιν ὅσων αἴτιοι κακῶν γεγόνασιν οἱ κολακεύοντες Μακεδόνας, οὕτως ἐπέστρεψε τοὺς παρόντας, ὥστε δείσαντα τῷ Θορύβῳ τὸν σοφιστὴν ὑπεκ-

§

applausum excitant. WOLF.

9'. Πόθεν—ἀνδρα] Ekstat κατὰ Κητ. c. 48. ὃ πρὸς μὲν τὰ μεγάλα καὶ σπουδαῖα τῶν πραγμάτων ἀπάντων ἀνθρώπων ἀχευστότατε, πρὸς δὲ τὴν ἐν τοῖς λόγοις τόλμαν θαυμασιώτατε. B.

Πύθωνι] Pythonis Byzantii summa erat eloquentiæ fama: vide Æsch. περὶ παραπ. c. 40. et Diodor. lib. 16. Hujus opera Philippus multum utebatur, cum in aliis ad Græciæ civitates legationibus, tum ad Thebanos paulo ante pugnam Chæroneam, quos ab Atheniensium societate abstrahere Python conatus est. Rogatus aliquando πῶς ἔχει ὁ Βυζαντίων νόμος, respondēbat, ὡς ἐγὼ θέλω. Sext. Emp. adv. Math. I. 2. c. 38. IDEM.

Θρασυνομένῳ καὶ ῥέοντι] Verba sunt ipsius Demosthenis: τότε ἐγὼ μὲν τῷ Πύθωνι θρασυνομένῳ καὶ πολλῷ ῥέοντι καδ' ἡμῶν οὐκ εἶχα, οὐδ' ὑπεχώρησα &c. περὶ στεφ. c. 43. in quibus translationem aliquanto audaciorē notat Demetr. περὶ ἔρμ. c. 80.—Cæterum de hoc oratorum certamine longe errant viri doctissimi, Dacier. ad hunc Plutarchi locum, et Stanyan Hist. Græc. vol. 2. a Diodoro (qui tamen aliud dicit) in fraudem ducti, qui credunt ista contigisse in Demosthenis legatione Thebana, quæ Athenis acciderunt Æschine præsentē, multisque annis ante, prout ex orationis serie c. 43. et seq. et Demosth. Epist. 2. p. 1469. ed. R. colliget Lector attentus. Demosthenem rectius intellexit Philostratus Vit. Apoll. Tyan. lib. 7. c. 16. Πύθων—ὑπὲρ Φιλίππου πρεσβεύων παρὰ τοὺς Ἕλληνας ὑπὲρ τῆς δουλείας αὐτῶν, τοὺς μὲν ἄλλους εἶα' ἀλλ' ἘΝ ΑΘΗΝΑΙΟΙΣ γε ΑΥΤΟΙΣ, ὅτε δὴ μάλιστα ῥητορικὴ ἐρῶντο, ἀδι-

κεί-θαί τε ὑπ' αὐτῶν ἔφασκε τὸν Φιλίππον, καὶ δεινὰ πράττειν Ἀθηναίους τὸ Ἑλληνικὸν ἐλευθεροῦντας.—ἀλλὰ Δημοσθένης ἀντεῖπεν &c. et Lucian. in Encom. Dem. [§. 32.] sub persona Antipatri: μετενοῦμεν, ὅτε τοὺς Ἕλληνας ΑΘΗΝΑΖΕ συνηγάγομεν, ὡς ἐλέγχοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πεπιστευκότες, εἴτα Δημοσθένης καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχους περιωπάζοντες. IDEM.

ῥέοντι πολλῷ] Fluenti multo, id est, acri et copiosa ratione invehenti in Athenienses. Verba Demosthenis sunt, ex oratione περὶ στεφάνου. [§. μγ.] WOLF.

Μυρρηναίου] Alius fuit Lamachus dux Atheniensium, qui cum Nicia et Alcibiade in Siciliam profectus est, ῥι-φοκινδύνης καὶ φιλοπόλεμος. Μυρρηναίου nomen δήμου esse conjicio. In vita Isocratis sit mentio Λυσιμάχου Μυρρηνουσίου. Utrum rectius sit Μυρρηναίου, an Μυρρηνουσίου, et an diversa municipia sint, sine auctoritate veterum statuere non possum. In altera Plutarchi vita legitur, τοῦ Τειρεναίου, quod quid sit, æque me ignorare fateor. Varinus nihil avert, nisi, Μυρρῖνη χάρα, καὶ εἶδος φυτοῦ. IDEM.

Μυρρηναίου] Alii, Μυρρηνουσίου. Erat pagus Atticæ Μυρρηνούς, unde Μυρρηνουσίος, et Μυρρῖνη, urbs Æolidis et oppidum Lemni, unde fortasse Μυρρηνάϊος. BRYAN.

Οὕτως ἐπίστρεψε] Varino interprete, τὸ τὰς ἀπάντων ὁφείας εἰς ἑαυτὸν ἐφειλικύματο, ἥτοι διὰ χαρίτων τιμῶν, ἢ καὶ περὶ τῶν λόγων, omnium ora oculosque in se convertit. Interdum idem valere ait, τὸ ἐπιστρέφειν, quod τὸ διορθώσασθαι, corrigere. WOLF.

Δείσαντα] Si δείσαντα accipis pro ἐκπληχθέντα, recte habebit τῷ Θορύβῳ; alias

δύναι τῆς πανηγύρεως. Ἄλλ' ἔοικεν ὁ ἀνὴρ τοῦ Περι-
κλέους τὰ μὲν ἄλλα μὴ πρὸς αὐτὸν ἠγήσασθαι, τὸ δὲ
πλάσμα καὶ τὸν σχηματισμὸν αὐτοῦ, καὶ τὸ μὴ ταχέως
μηδὲ περὶ παντὸς ἐκ τοῦ παρισταμένου λέγειν, ὥσπερ ἐκ
τούτων μεγάλου γεγονότος, ζήλῳ καὶ μιμούμενος, οὐ πάνυ
προΐεσθαι τὴν ἐν τῷ καιρῷ δόξαν, οὐδ' ἐπὶ τύχῃ πολλά-
κις ἐκὼν εἶναι ποιεῖσθαι τὴν δύναμιν. Ἐπεὶ τόλμαν γε
καὶ θάρσος οἱ λεχθέντες ὑπ' ¹ αὐτοῦ λόγοι τῶν γραφέντων
μᾶλλον εἶχον, εἴ τι δεῖ πιστεῦειν Ἐρατοσθένει, καὶ Δημη-
τρίῳ τῷ Φαληρεῖ, καὶ τοῖς κωμικοῖς· ὧν Ἐρατοσθένης μὲν
φησιν αὐτὸν ἐν τοῖς λόγοις πολλαχοῦ γεγονέναι παράβα-
λον· ὁ δὲ Φαληρεὺς τὸν ἔμμετρον ἐκείνον ὅρκον ὁμόσαι ποτὲ
πρὸς τὸν δῆμον, ὥσπερ ἐνθουσιῶντα,

Μὰ γῆν, μὰ ἡρήνας, μὰ ποταμούςς, μὰ νάματα.

Τῶν δὲ κωμικῶν ὁ μὲν τις αὐτὸν ἀποκαλεῖ ῥωποπερπερή-

¹ αὐτοῦ

conveniat atique melius τὸν θόρυβον. REISK.

Περικλέους τὰ μὲν ἄλλα] Videlicet, τὴν
στρατηγίαν καὶ εὐτολμίαν, imperatoria mu-
nera, et confidentiam. Ac cetera quidem
Periclis nihil ad se attinere, nec sibi usur-
panda judicasse, sed gestum et conformationem
atque institutum ejus et cautionem, ne
subito de re qualibet ac impræmeditate di-
ceret, &c. τὸ πλάσμα καὶ τὸν σχηματισμὸν,
pro persona accipio, tamen sibi unusquis-
que imponit, aut assumit. WOLF.

Οὐ πάνυ προΐεσθαι τὴν ἐν τῷ καιρῷ δόξαν]
Malim, licet 4. codicibus, Veneto Felici-
ciani, Hervag, duobus, et uno Bebeliano,
reclamantibus legere, προσίσθαι, hoc sen-
su: non magnopere curasse laudem dictionis
extemporalis, præsertim cum sequatur, οὐδ'
ἐπὶ τύχῃ πολλάκις, ἐκὼν εἶναι, ποιεῖσθαι
τὴν δύναμιν. Sed si pro οὐ legas οὔτε, ac
τὸ προΐεσθαι τὸ καταφρονεῖν interpreteris,
ferri potest. IDEM.

Τὴν ἐν τῷ καιρῷ δόξαν] F. τὴν ἐπὶ τοῦ και-
ροῦ λέγειν δόξαν. Sic postea pro ταῖς περὶ
τὸν καιρὸν ἀπαντήσεσι, malim, ταῖς ἐπὶ και-
ροῦ, vel, ἐπὶ τῶν καιρῶν. IDEM.

Τὴν αὐτοῦ τῷ καιρῷ δόξαν] F. Non ad-
modum facile, neque crebro, suam gloriam
subitaneo temporis occurrui permisisse, vel
prodidisse. REISK.

Ἐρατοσθένει] Eratosthenes Cyrenæus,
Callimachi discipulus, regnante Ptolemæo
Evergete Bibliothecæ Alexandrinæ præ-
fectus est: Beta dictus, quod maluit esse
in universis scientiis secundus, quam in
una quavis primus. B.

Ἐμμετρον] Numeris devinctum, poeti-
cum. est enim versus iambicus trimeter.
Interpres sensum secutus, immane vertit.
WOLF.

Ῥωποπερῆδαν] Sic habent omnes quos
ego vidi codices. Lexica quædam ar-
guunt, alicubi legi ῥωπερῆδα. Cum autem
ῥῶπες sint θάμνι frutices, virgulta, sar-
menta, φυτὰ φυγαῶδη, εὐλόγιστα, et ῥῶπος
fasciculus variarum rerum, σύμμικτός τις
καὶ εὐτελής φόρετος: περῆδα vero παρὰ τὸ
περᾶν, a trajiciendo fieri videatur: non-
dum me pænitet vertisse fasciculos sar-
mentorum volentem. Nec volui substi-
tuere tunc ex Diogene, Δημοσθένους τὴν
ῥωβοστομυλῆθσαν. ἔφκει γὰρ τοῦ Εὐδουλίδου
καὶ Δημοσθένους ἀκηκοῖναι, καὶ ῥωβικιώτερος ὧν
παύσασθαι. Ubi Ambrosius τὸν ῥωβικίον,
interpretatur, qui R litteram pronunciare
nequeat: quam ego vocem in Græcis Lexici
non reperio. Anno autem 1543. quo
hæc primum vertebam, nondum erat edi-
tus Eustathii index, in quo est, ῥωποπερ-
περῆδρα, σκώδιμα ἐπὶ χυδαίῳ καὶ φλυα-
ρίᾳ. Et scurriles hujusmodi comicorum
compositiones non nullum habent sensum,
quem utcumque Latine reddi non est im-
probandum. Neque quicquam vetat, ne-
que etiam novum est, eundem ab alio
scurra appellari aliter. Sed nugarum plus
satis. IDEM.

Ῥωποπερπερῆδαν] Nota est circa voces
decompositas veterum Comicorum licen-
tia, qualis est apud Aristophanem κομπη-
φακελοῦρῆμων, ejusdem fere cum hæc nostra

θραν. Ὁ δὲ παρασκώπτων, ὡς χρώμενον τῷ ἀντιθέτῳ, φησὶν οὕτως,

Ἀπέλαβεν, ὥσπερ ἔλαβεν. — ἡγάπησεν ἂν

Τὸ ῥῆμα τοῦτο παραλαβὼν Δημοσθένης.

Ἐκτὸς εἰ μὴ νῆ Δία πρὸς τὸν ὑπὲρ Ἀλονήσου λόγον ὃ Ἀντιφάνης καὶ τουτὶ πέποιχεν, ἣν Ἀθηναῖοις Δημοσθένης

¹ γὰρ

sententiae. Quid sit ῥωποπερεπέρθηρα (notante Xylandro) docet Eustathius ad Iliad. v. v. 199. ἐν τούτῳ (ῥῶπος) καὶ ῥωποπερεπέρθηρα τις προσεῖρήθη, ἐπὶ χυδαίῳ καὶ φλυαρίᾳ σκυπτόμενος. Idem fere vult Aeschines, apud quem Demosthenes est ἀνὴρ ἐξ ὀνομάτων συγκείμενος — ἐπ' ὀνομάτων διὰ τῆς πολιτείας πλέων. Dictum videtur in voces quasdam Demosthenis sonantes nimis et atroces, μισαὶ καὶ ἀπίθανα ῥήματα, — Ἀμπελοργουσί τὴν πόλιν, ἀνατετμήκασι τὰ κλήματα τοῦ δήμου &c. vid. Aesch. contra Ctes. 53. B.

Ὁ δὲ] Antiphanes puta, ut e seqq. constat. REISK.

Ὁ δὲ παρασκώπτων ὡς χρώμενον τῷ ἀντιθέτῳ, φησὶν, οὕτως ἀπέλαβεν ὥσπερ ἔλαβεν] Suidas et Harpocration, ἀντίθεσις, ὃ καὶ ἀντίθετον λέγεται, σχῆμα λέξεώς ἐστι καδ' ἢν ἀντιθέασιν ἀλλήλους τὰ ἐναντία, ἢ κατὰ μέρος, ἢ ἀθρόως. Cum autem hic nulla sit contentio contrariorum, sed vel παρανομασία, vel συστοιχία quaedam: aut Plutarchus voce ἀντιθέτου abusus est, aut locus hic mendis suspicione non vacat. Quid vero si ita sit legendum, οὕτως ἀπέβαλεν ὡς παρέλαβεν; Sic abiecit, id est, amisit, sicut suscepit? Ita constat τὸ ἀντίθετον, ἢν vocibus, ἀποβαλεῖν καὶ παραλαβεῖν, elsi τὸ ἀπολαβεῖν magis consentiret cum τῷ ἀποβαλεῖν: ut legas, οὕτως ἀπέβαλεν ὡς ἀπέλαβεν. WOLF.

Παρασκώπτων, ὡς χρώμενον τῷ ἀντιθέτῳ] Sic illud Epicharmi: τόκα μὲν ἐν τήνους ἐγὼν ἦν, τόκα δὲ παρὰ τήνους ἐγὼν Demetrius περὶ Ἑρμην. 23. in ludibrium Oratorum scriptum putat. Ninium vero antithetorum apud Demosthenem usum non solum Poetae Comici irriserunt, sed ipse reprehendit Demetrius, vir iudicii, quisque alius, limatissimi. Ne illa quidem probat ex oratione περὶ στεφ. [φ. π'.] Ἐτέλεις, ἐγὼ δ' ἐτελούμην· ἐδίδασκες, ἐγὼ δὲ ἐφείπων· ἐτρίταγωνίσσεις, ἐγὼ δὲ ἐδεώρουν· ἐξέπιπτες, ἐγὼ δὲ ἐσύριπτον· sed, ἢ ἀντίθεσις, inquit, οὐκ ἤρμοσεν· κακοτεχνοῦντι γὰρ ἔοικε διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν, μᾶλλον δὲ παίζοντι, οὐκ ἀγανακτοῦντι — περὶ Ἑρμ. 262. B.

Φησὶν οὕτως] Locus integer in vulgatis ita se habet. — φησὶν οὕτως ἀπέλαβεν, ὥσπερ ἔλαβεν· ἡγάπησε γὰρ τὸ ῥῆμα τοῦτο

παραλαβὼν Δημοσθένης ἐκτός. Viderunt aliqui τὸ ἐκτὸς ad sequentia relegandum esse; sed fefellit omnes, hos esse versus Iambicos senarios, et illa utique postrema ἡγάπησε γὰρ &c. non esse Plutarchi verba, sed ejus, quem citat, Antiphanis. Ita enim Athenae. Deip. l. 6. c. 1. Ἀποδίδομέν σοι, οὐ δίδωμεν, ὡς ὁ Κοδωνίδης φησὶ ῥήτωρ, Δημοσθένην χλευάζων, ὅς, φιλίππου Ἀθηναῖος Ἀλόησον δίδοντας, συνεβούλευε μὴ λαμβάνειν, εἰ δίδωσιν, ἀλλὰ μὴ ἀποδίδωσιν. ὅπερ Ἀντιφάνης ἐν Νεόττιδι, παιδιὰν θέμενος, ἐξεσχελεῖ τὸνδε τὸν τρόπον

Ὁ δεσπότης δὲ πάντα τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς

Ἀπέλαβεν, ὥσπερ ἔλαβεν· ἡγάπησεν ἂν

Τὸ ῥῆμα τοῦτο παραλαβὼν Δημοσθένης.

Ἀλεξίς δ' ἐν στρατιώτῃ &c. Pergit Alexin, Anaxilan, et Timoclem comicos citare, quibus placuit in irridendo Demosthene ingenium suum experiri. B.

Δημοσθένης] Malim Δημοσθένους, in genitivo. nactus a Demosthene, imitatus in eo Demosthenem. REISK.

Ἠγάπησε γὰρ τὸ ῥῆμα τοῦτο παραλαβὼν Δημοσθένης ἐκτός. εἰ μὴ νῆ Δία] Libenter extrinsecus assumpsit. Est et hic locus salebrosus. Libenter et crebro verbum hoc ἀπέλαβεν ὥσπερ ἔλαβεν, usurpabat. Reliqui codices, τὸ ἐκτός, conjungunt, libenter extrinsecus assumpsit: quod intelligo perinde, ac si dixisset, quamvis sententia non postulare. Sed Feliciani editio conjungit, ἐκτός εἰ μὴ νῆ Δία, &c. Nisi forte, ut et Lucianus περιπένδους, ἐκτός εἰ μὴ τὴν σποδὸν ἡμᾶς τιτεῖσθαι πεπιστευκάτε, nisi forte nos cinerem suorum persuasum habebitis. Pro, παραλαβὼν, lego, παραλαβεῖν ὀκικῶς ἢ τεχνικῶς. Delectatus est Demosthenes verbo παραλαβεῖν. WOLF.

Ἐπεὶ Ἀλονήσου — ἀπολαμβάνειν] Exstat oratio de Haloneso, quam Libanius non esse Demosthenis putat, sed Hegesippi, quanquam in initio haec legantur. Οὐ λανθάνει αὐτὸν, ὅτι δι' ἀμφοτέρων τῶν ὀνομάτων, ὁποτέρῳ ἂν χρῆσθε· ἡμεῖς, ἔχετε τὴν νῆσον, ἂν τε ΛΑΒΗΤΕ, ἂν τε ΑΠΟΛΑΒΗΤΕ. Τί οὖν αὐτῷ διαφέρει, μὴ τῷ δικαίῳ ὀνόματι χρῆσάμενον, ΑΠΟΔΟΥΝΑΙ ἡμῖν, ἀλλὰ δωρεὰν ΔΕΔΩΚΕΝΑΙ, ἀδίκῳ; Halonesus exigua insula est in mari Aegeo ex adverso Thes-

συνεβούλευε μὴ λαμβάνειν, ἀλλ' ἀπολαμβάνειν παρὰ Φιλίππου.

ί. Πλὴν τὸν γε Δημάδην πάντες ὠμολόγουν τῇ φύσει χρώμενον ἀνίκητον εἶναι, καὶ παραφέρειν ¹ αὐτὸν σχεδιάζοντα τὰς τοῦ Δημοσθένους σκέψεις καὶ παρασκευάς. Ἀρίστων δ' ὁ Χῖος καὶ Θεοφράστου τινὰ δόξαν ἰστόρηκε περὶ τῶν ῥητόρων. Ἐρωτηθέντα γὰρ ὁποῖός τις αὐτῷ φαίνεται ῥήτωρ ὁ Δημοσθένης, εἶπεῖν, “ Ἀξίος τῆς πόλεως.” ὁποῖός δὲ Δημάδης, “ Ὑπὲρ τὴν πόλιν.” Ὁ δ' αὐτὸς φιλόσοφος Πολύευκτον ἰστορεῖ τὸν Σφήττιον, ἓνα τῶν τότε πολιτευομένων Ἀθηνησιν, ἀποφαίνεσθαι, μέγιστον μὲν εἶναι ῥήτορα Δημοσθένη, δυνατώτατον δὲ εἶπεῖν Φωκίωνα, πλεῖστον γὰρ ἐν βραχυτάτῃ λέξει νοῦν ἐκφέρειν. Καὶ μέντοι καὶ τὸν Δημοσθένη φασὶν αὐτὸν, ὅσάκις ἀν' ἀντερῶν αὐτῷ Φωκίων ἀναβαίνοι, λέγειν πρὸς τοὺς συνήθεις, “ Ἡ τῶν ἐμῶν λόγων κοπὴς ἀνίσταται.” Τοῦτο

¹ αὐτοσχεδιάζοντα

salia, quam a Sostrato Pirata occupatam Philippus, eo expulso, in suam ditionem rededit; deinde dono obtulit Atheniensibus, quorum prius fuisset. Oratores autem, ut scribit Philippus in Epistola (inter Opera Demosth. §. 4.) ΛΑΜΒΑΝΕΙΝ οὐκ εἶον, ΑΠΟΛΑΒΕΙΝ δὲ συνεβούλευον. Vide etiam Æsch. κατὰ Κτησ. c. 30. et Ælian. V. H. l. 12. c. 53. B.

ί. Πλὴν τὸν γε Δημάδην] Lapsus eleganter addit (nisi forte nostra exemplaria mutila sint) omnes sui temporis oratores sine controversia superavit. WOLF.

Πλὴν—Δημάδην] Demadis eloquentiam, qualis fuerat, videre est apud Demetrium περὶ ἑρμην. qui orationem ex Emphasi, Allegoria et Hyperbole constatam, singulari nomine, Demadeam appellat. Καίτοι ἔχει τι ἐπισφαλές, καὶ οὐκ εὐμεικτον μάλα. Ἔνεστι γάρ τι καὶ ποιητικὸν τῷ εἶδει (εἴ γε ποιητικὸν ἡ ἀλληγορία καὶ ὑπερβολὴ καὶ ἐμφασίς) ποιητικὸν δὲ μικτὸν καμωδίας. cap. 304. vide etiam Stobæum serm. 29. p. 206. B.

Τῇ φύσει χρώμενον] Subintelligatur alterum membrum, καὶ τοι ἀσπαίδευτον ὄντα, sola ingenii felicitate, sine doctrinæ adminiculis. Nam Suidas eum nautam seu navicularium fuisse scribit, et querela Demosthenis περὶ κραυγαλάντων ἀνθρώπων, ναυτῶν, καὶ ἀμαθῶν, hunc potissimum tangere videtur. WOLF.

Αὐτὸν σχεδιάζοντα] Scribe αὐτοσχεδιάζοντα. BRYAN.

Ἀρίστων ὁ Χῖος] Si Straboni credimus,

Κεῖος, vel, Κήιος, legendum erit, et apud Athenæum ἐπινίκιον γράφαντος Σιμανίδου τοῦ Κεῖου, quanquam et apud Ciceronem in Officiis Aristo Chius legitur, quæ verba inepte nonnulli jungentes Aristochium nescio quem nobis obtrudunt. WOLF.

Ἀρίστων] Aristo Chius, Philosophus Stoicus, Zenonis discipulus, scripsit epistolas ad Cleanthem. Alia quoque sub ejus nomine ferebantur, quæ Laertius tribuit Aristoni Ceo Peripatetico. B.

Πολύευκτον] Polyuctas, Midie defensor contra Demosthenem, sed in gerendæ Reip. ratione cum eo conjunctissimus, orator erat Atheniensis, corpore præpinguis: unde, cum oratione habita bellum contra Philippum suaderet, anhelans interrim et sudans, et aquam ad bibendum poscens, non inficete dixit Phocion, “ Egregium belli ineundi auctorem! Quem quid facturum censetis, cum hostes advenierint, qui ne apud vos perorare potest sine periculo suffocationis?” Videtur semper Macedonibus infensus perstitisse, siquidem circa obitum Alexandri legatus ad Arcadas missus est, ut eos a Macedonum societate abstraheret. Demosth. κατὰ Μειδ. p. 560. ed. R. Phil. 3. §. 18. Plutarch. in Phocione p. 746. Vit. 10. Rhet. p. 846. IDEM.

Ἡ τῶν ἐμῶν λόγων κοπὴς ἀνίσταται] Versus trimeter Iambicus. Orationis ensis exurgit meæ. WOLF.

Κοπὴς] Σφύρα καὶ κοπὴς apud Stobæum

μὲν οὖν ἄδηλον εἴτε πρὸς τὸν λόγον τοῦ ἀνδρὸς ὁ Δημοσθένης, εἴτε πρὸς τὸν βίον καὶ τὴν δόξαν ἐπεπώθει, πολλῶν πάνυ καὶ μακρῶν περιόδων ἐν ῥῆμα καὶ νεῦμα πίστιν ἔχοντος ἀνθρώπου κυριώτερον ἡγούμενος.

ια. Τοῖς δὲ σωματικοῖς ἐλαττώμασι τοιαύτην ἐπῆγεν ἀσκησιν (ὡς ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος ἱστορεῖ, λέγων αὐτοῦ Δημοσθένους ἀκούειν πρεσβύτου γεγονότος) τὴν μὲν ἀσάφειαν καὶ τραυλότητα τῆς γλώττης ἐκβιάζεσθαι καὶ διαρροῦν εἰς τὸ στόμα ψήφους λαμβάνοντα, καὶ ῥήσεις ἅμα λέγοντα· τὴν δὲ φωνὴν ἐν τοῖς δρόμοις γυμνάζεσθαι καὶ ταῖς πρὸς τὰ σιμὰ προβάσεσι διαλεγόμενον, καὶ λόγους τινὰς ἢ στίχους ἅμα τῷ πνεύματι πυκνουμένῳ προφερόμενον. εἶναι δ' αὐτῷ μέγα κάτωπτρον οἶκοι, καὶ πρὸς τοῦτο τὰς μελέτας ἐξ ἐναντίας ἱστάμενον περαινεῖν. Λέγεται δ' ἀνθρώπου προσελθόντος δεομένου συνηγορίας καὶ διεξιόντος ὡς ὑπὸ τοῦ λάβοι πληγὰς, “ Ἀλλὰ σύ γε” (φάναι τὸν Δημοσθένην) “ τούτων ὧν λέγεις οὐδὲν πέπονθας.” Ἐπιτείναντος δὲ τὴν φωνὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ βοῶντος, “ Ἐγὼ Δημόσθενης οὐδὲν πέπονθα;” “ Νὴ Δία” (φάναι) “ νῦν ἀκούω φωνὴν ἀδικουμένου καὶ πεπονθότος.” Οὕτως ᾤετο μέγα πρὸς πίστιν εἶναι τὸν τόνον καὶ τὴν ὑπόκρισιν τῶν λεγόντων. Τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς ὑποκρινόμενος ἤρεσκε θαυμαστῶς· οἱ δὲ χαρίεντες ταπεινὸν ἡγούντο καὶ ἀγενεῖς αὐτοῦ τὸ πλάσμα καὶ μαλακὸν, ὧν καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐστίν. Αἰσιῶνα δὲ φησιν

serm. 37. p. 221. ΚΟΠΙΣ est gladius leviter curvatus, falci similis. Q. Curt. l. 8. c. 48. Ἡ ΚΟΠΙΣ, Περσικὸν ξίφος, ὃ ἀκινᾶκης λέγεται, inquit Scholiastes [immo Barnesius] ad Euripidis Hecubam, v. 134. Β. ια. Ὡς ὁ Φαληρεὺς—ἱστορεῖ] Quae de Demosthenis studio et exercitatione scripsit Demetrius, recorde.—Q. Cic. de Pet. Cons. c. 1. Plura huc pertinentia vide apud Lucian. in Encom. Cic. de Orat. l. 1. 61. Quintil. Inst. Or. l. 11. c. 3. Val. Max. l. 8. c. 7. IDEM.

Ἐκβιάζεσθαι] Cum insequentibus infinitivis aptum est ex ἱστορεῖ prae-misso. Demetrius Phalereus perhibet, Demosthenem consuevisse vi admoda expugnare vocis obscuritatem. REISK.

Ταῖς πρὸς τὰ σιμὰ προβάσεσι] M. προσβάσει. et ἀγενεῖς per v' geminatum. Sic

Κάσσανδρος σ gemino, pro Κάσανδρος. WOLF.

Ἄμα τῷ πνεύματι πυκνουμένῳ] Tametsi creber anhelitus urgeret, nihilominus tamen pronunciasset. IDEM.

Προφερόμενον] Ita scribendum ex MS. vidit Du Soul. Ante προσφερόμενον. B.

Οὐδὲν πέπονθας] Vide consentientem duorum in eloquentia Principum auctoritatem. Quod Demosthenes dissimulante, et tentaturus hominem, dixit, id M. Tullius in defensione Q. Gallii pro argumento posuit. Tu istuc, M. Calidi, nisi fingeres, sic ageres?—Cic. in Bruto, 80. IDEM.

Τὸν τόνον καὶ τὴν ὑπόκρισιν] Contentionem vocis, et actionem oratoriam. WOLF. Αἰσιῶνα] Felicianus et Hervagius legunt, Ἀππίωνα. IDEM.

Ἑρμιππος ἐρωτηθέντα περὶ τῶν πάλαι ῥητόρων καὶ τῶν κατ' αὐτὸν εἰπεῖν, “ὥς ἀκούων μὲν ἂν τις ἐθαύμασεν ἐκείνους εὐκόσμως καὶ μεγαλοπρεπῶς τῷ δήμῳ διαλεγόμενους· ἀναγινωσκόμενοι δ' οἱ Δημοσθένους λόγοι πολὺ τῇ κατασκευῇ καὶ δυνάμει διαφέρουσιν.” Οἱ μὲν οὖν γεγραμμένοι τῶν λόγων ὅτι τὸ αὐστηρὸν πολὺ καὶ πικρὸν ἔχουσι, τί ἂν λέγοι τις; ἐν δὲ ταῖς ἀπαντήσεσι ταῖς παρὰ τὸν καιρὸν ἐχρήτο καὶ τῷ γελοίῳ. Δημιάδου μὲν γὰρ εἰπόντος, “Ἐμὲ Δημοσθένης; ἢ ὅς τὴν Ἀθηναῖν.” “Αὕτη (εἶπεν) ἡ Ἀθηναῖα πρώτην ἐν Κωλλυτῷ μοιχεύουσα ἐλήφθη.” Πρὸς δὲ τὸν κλέπτην, ὃς ἐπεκαλεῖτο Χαλκοῦς, καὶ αὐτὸν εἰς τὰς ἀγρυπνίας αὐτοῦ καὶ νυκτογραφίας πειρώμενον τι λέγειν, “Οἶδα (εἶπεν) ὅτι σε λυπῶ λύχνον καίων. ὑμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ θαυμάζετε τὰς γενομένας κλωπὰς, ὅταν τοὺς μὲν κλέπτας χαλκοῦς, τοὺς δὲ τσίχλους πηλίνους ἔχωμεν.” Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων καίπερ ἔτι πλείω λέγειν ἔχοντες ἐνταῦθα παυσόμεθα. Τὸν δ' ἄλλον αὐτοῦ τρόπον καὶ τὸ ἦθος ἀπὸ τῶν πράξεων καὶ τῆς πολιτείας θεωρεῖσθαι δίκαιόν ἐστιν.

ιβ'. Ὁρμησε μὲν οὖν ἐπὶ τὸ πρᾶττειν τὰ κοινὰ, τοῦ

Ἀκούων—ἀναγινωσκόμενοι] Idem prorsus erat ipsius Demosthenis de se iudicium. Rogatus enim, uter melior esset Orator, Ipsene, an Callistratus? dixit, Εγὼ μὲν γραφόμενος, Καλλίστρατος δὲ ἀκούμενος. Schol. in Orat. κατὰ Τιμοκρ. p. 822. B.

τῇ κατασκευῇ] Varius κατασκευάζειν λέγεται ἐπὶ ποικίλως συνισταμέναν. Sic Dionysius Halicarnassensis, θαυμαστὴν γὰρ δὴ καὶ μέγα τὸ τῆς Ἰσοκράτους κατασκευῆς ὕψος, ἡρωϊκῆς μᾶλλον ἢ ἀνδρωπίνης φύσεως οἰκείον. significat artificiosam orationis compositionem et structuram. Alias est ἡ κατασκευή, confirmatio, ἢ αἰτιολογία καὶ πίστωσης. ο.ο. ἀνασκευὴ ὅθεν κατασκευάζειν καὶ ἀνασκευάζειν. WOLF.

Ὅτι τὸ αὐστηρὸν πολὺ] Hac de re vide Dionysium Longinum περὶ ὕψους. IDEM.

καὶ πικρὸν] Malim καὶ τὸ πικρὸν, ut idem sit, ac si dixisset πολὺ τοῦ αὐστηροῦ καὶ τοῦ πικροῦ, acerbitalis atque amaritudinis (vel fellis) multum. REISK.

τί ἂν λέγοι τις] Alii ita distinguunt. τι, ἂν λέγοι τις? B.

Ἐν δὲ ταῖς ἀπαντήσεσι ταῖς περὶ τὸν καιρὸν] Bebelius παρὰ τὸν καιρὸν, in congressibus occasione data, vel cum obiter incidisset, utebatur etiam ridiculis ἀπαντήσεσι

etiam intelligi possunt responsiones, cum scommata scommatis pensantur. Pro παρὰ τὸν καιρὸν, fortasse legendum, κατὰ ἢ πρὸς. Lexica interpretantur παρὰ τὸν καιρὸν in praesens, eis τὸ παρόν. Potest etiam significare παρακαιρως. WOLF.

Ἐμὲ Δημοσθένης] Addidi notam Interrogationis, unde (nisi fallor) aliquanto majus est sententiae acumen. B.

Ἐν Κωλλυτῷ] Loci nomen, i. ἴ. δήμου Ἀττικῷ, unde patrium nomen Κωλλυτεύς. WOLF.

Κόλλυτος] Vel prout alias scribitur Κολύττις, Pagus Atticus. B.

Χαλκοῦς] Hoc dicterium prorsus non intelligo, insulsum et Demosthene indignum. Plutarchi quoque referentis desidero iudicium. Qui sunt fures aenei? Aeneas ego equidem fures haud metuo. Nihil illi quidem auferent, etiamsi parietes, non figlini, sed prorsus nulli sint. REISK.

Θεωρεῖσθαι δίκαιός ἐστι] Si praecederet, ὁ δὲ ἄλλος αὐτοῦ τρόπος, elegans esset Gracismus. Bebelius, τὸν δὲ ἄλλον αὐτοῦ τρόπον, δίκαιόν ἐστιν. tametsi etiam sic ferri potest: ὁ Δημοσθένης δίκαιός ἐστι θεωρεῖσθαι (κατὰ τὸν ἄλλον τρόπον, &c. WOLF.

Φωκικοῦ πολέμου συνεστῶτος, ὡς αὐτός τε φησὶ, καὶ λα-
 βεῖν ἐστὶν ἀπὸ τῶν Φιλιππικῶν δημηγοριῶν. Αἱ μὲν γὰρ
 ἤδη διαπεπραγμένων ἐκείνων γεγονόασιν, αἱ δὲ πρεσβύτα-
 ται τῶν ἔγγιστα πραγμάτων ἀπτονται. Δῆλος δ' ἐστὶ
 καὶ τὴν κατὰ Μειδίου παρασκευασάμενος εἰπεῖν δίκην,
 δύο μὲν ἐπὶ τοῖς τριάκοντα γεγονώς ἔτη, μηδέπω δ' ἔχων
 ἰσχὺν ἐν τῇ πολιτείᾳ μηδὲ δοῦσαν. Ὁ καὶ μάλιστα μοι
 δοκεῖ δέισας, ἐπ' ἀργυρίῳ καταδέσθαι τὴν πρὸς τὸν ἄν-
 θρωπον ἔχθραν.

Οὐ γάρ ¹τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν, οὐδ' ἀγανόφρων,
 ἀλλ' ἔντονος καὶ βίαιος περὶ τὰς ἀμύνας. Ὅρῶν δ' οὐ
 φαῦλον, οὐδὲ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἔργον, ἄνδρα καὶ πλούτῳ
 καὶ λόγῳ καὶ φίλοις εὖ πεφραγμένον καθελεῖν, τὸν Μει-
 δίαν, ἐνέδωκε τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ δεομένοις. Αἱ δὲ τρισχίλια
 κατ' ἑαυτὰς οὐκ ἂν μοι δοκοῦσι τὴν Δημοσθένους ἀμβλύ-
 ναι πικρίαν, ἐλπίζοντος καὶ δυναμένου περιγεῖνέσθαι. Λα-
 βὰν δὲ τῆς πολιτείας καλὴν ὑπόθεσιν, τὴν πρὸς Φίλιππον
 ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων δικαιολογίαν, καὶ πρὸς ταύτην ἀγωνι-

¹ ται

[Β. Φωκικοῦ πολέμου] Cum Agrum Apol-
 linis Delphici arassent Phocenses, dam-
 nati erant in concilio Amphictyonum vio-
 latae religionis et multa iis imposita est.
 Hanc cum solvere non possent, decretum
 Amphictyonum, quod templi columnis in-
 scriptum erat, debebant, sui juris esse
 curam fani et defensionem asserentes.
 Haec erat ansa belli Phocensis, cujus ini-
 tia ab Olymp. 106. 2. repetenda sunt,
 cum Demosthenes annum ageret septi-
 mum et vigesimum. Steterunt pro Pho-
 censibus Athenienses et Lacedaemonii,
 contra eos Thebani, Thessali et Locri;
 deinde per decennium vario successu pu-
 gnatum est, usque dum Olymp. 108. 3.
 Philippus finem bello imponeret. B.

[Ὡς αὐτός τε φησὶ] Τοῦ Φωκικοῦ συστάν-
 τος πολέμου οὐδ' ἐμὲ, οὐ γὰρ ἐπολιτευόμενον
 πω τότε. Dem. περὶ στεφ. §. 7. IDEM.

[Διαπεπραγμένων ἐκείνων] Quidam red-
 dunt, deletis illis, Phocensibus sc. sensu
 aliquanto meliore, si modo Phocenses ante
 nominati fuissent. IDEM.

[Ἐκείνων] Illis, Phocensibus puta, jam
 oppressis et excisis. REISK.

[Αἱ δὲ πρεσβύταται] V'clustissima Phi-

lippicae conciones attingunt res proximas,
 scilicet, Phocensi bello. WOLF.

[Τῶν ἔγγιστα πραγμάτων] Instanti Pho-
 censium excidio. REISK.

[Παρασκευασάμενος εἰπεῖν] Instituisse ac-
 tionem, comparasse se ad accusandum Mi-
 diam. WOLF.

[Δύο μὲν ἐπὶ &c.] Ipse Demosthenes in
 oratione contra Midiam p. 564. cd. Reisk.
 δύο καὶ τριάκοντα ἔτη γέγονα. B.

[Οὐ γὰρ] De Achille dictum. II. γ. 467.
 IDEM.

[Ἀνὴρ] Midiam designat. REISK.

[Αἱ δὲ τρισχίλια] Scilicet, δραχμαὶ, ἡ
 τριάκοντα μυριά, 12,000. nummum, 12. se-
 stertia, id est, 300. coronati, auctore Bu-
 daeo, qui 35. solidos valeant. WOLF.

[Αἱ δὲ τρισχίλια] Drachmae sc. quarum
 una quavis valebat 7d. 3. universae cir-
 citer 96l. 3s. 4d. Centum drachmae effle-
 cerunt minam, unde Aeschines habet ἀπί-
 δοτο τριάκοντα μυρῶν ἅμα τε τὴν εἰς αὐτὴν
 ἔβρι, καὶ τὴν τοῦ δήμου καταχειροτονίαν.
 Contra Ctes. 20. B.

[Λαβὼν δὲ πολιτείαν] Lego, λαβὼν δέ, quae
 particula praesertim cum apostropho δ'
 saepe perperam omititur. WOLF.

ζόμενος ἀξίως, ταχὺ δόξαν ἔσχε, καὶ περιβλεπτος ὑπὸ τῶν λόγων ἦρθη καὶ τῆς παρρησίας· ὥστε θαυμάζεσθαι μὲν ἐν τῇ Ἑλλάδι, θαυματούμεσθαι δ' ὑπὸ τοῦ μεγάλου βασιλέως· πλεῖστον δ' αὐτοῦ λόγον εἶναι παρὰ τῷ Φιλίππῳ τῶν δημαγωγούντων· ὁμολογεῖν δὲ καὶ τοὺς ἀπεχθανομένους, ὅτι πρὸς ἔνδοξον αὐτοῖς ἄνθρωπον ὁ ἀγὼν ἐστὶ. Καὶ γὰρ Αἰσχίνης καὶ Ὑπερίδης τοιαῦτα ὑπὲρ αὐτοῦ κατηγοροῦντες εἰρήκασιν.

ιγ'. Ὅθεν οὐκ οἶδ' ὅπως παρέστη Θεοπόμπῳ λέγειν αὐτὸν ἀβέβαιον τῷ τρόπῳ γεγονέναι, καὶ μήτε πράγμασι, μήτ' ἀνθρώποις πολὺν χρόνον τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένειν δυνάμενον. Φαίνεται γάρ, εἰς ἣν ἀπ' ἀρχῆς τῶν πραγμάτων μερίδα καὶ τάξιν αὐτὸν ἐν τῇ πολιτείᾳ κατέστησε, ταύτην ἄχρι τέλους διαφυλάξας, καὶ οὐ μόνον ἐν τῷ βίῳ μὴ¹ μεταβαλλόμενος, ἀλλὰ καὶ τὸν βίον ἐν τῷ μὴ μεταβαλέσθαι προέμενος. Οὐ γὰρ, ὡς Δημάδης ἀπολογούμενος διὰ τὴν ἐν τῇ πολιτείᾳ μεταβολὴν ἔλεγεν, “αὐτῷ μὲν αὐτὸν τάναντία πολλάκις εἰρηκέναι, τῇ δὲ πόλει μηδέποτε” (καὶ Μελάνωπος ἀντιπολιτευόμενος Καλλιστράτῳ, καὶ πολλάκις ὑπ' αὐτοῦ χρήμασι μετατιθέμενος, εἰώθει λέγειν πρὸς τὸν δῆμον, “Ὁ μὲν ἀνὴρ ἐχθρὸς, τὸ δὲ τῆς πόλεως νικᾶτω συμφέρον.” Νικοδήμος δ' ὁ Μεσσήνιος Κασάνδρῳ προστιθέμενος πρότερον, εἴτ' αὖθις ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου πολιτευόμενος, οὐκ ἔφη τάναντία λέγειν· αἰεὶ γὰρ εἶναι συμφέρον ἀκροᾶσθαι τῶν κρατούντων·) οὕτω καὶ περὶ Δημοσθένους ἔχομεν εἰπεῖν, οἷον ἐκτρεπωμένου

¹ * μεταβαλλόμενος

πλεῖστον δὲ αὐτοῦ] Ut apud Philippum de nullo gubernatore Atheniensis Reip. toties verba fierent, nullus tanti momenti esse putaretur. IDEM.

Ἵπὲρ αὐτοῦ κατηγοροῦντες] Cum eum accusarent, tamen de eo sunt honorifice locuti. IDEM.

ιγ'. Ὅπως παρέστη Θεοπόμπῳ] Hæc existisse videntur in historia quam scripsit Theopompus de rebus gestis Philippi. Fuit Theopompus Chius, Isocratis discipulus, scriptor illustris, sed Atheniensibus infensus, adeoque minus mirandum eum Demosthenis gloriam imminutum ivisse: præsertim cum a Luciano dicitur

φιλαπεχθιμόνως κατηγορῶν τῶν πλείστον, καὶ διατριβὴν ποιούμενος τὸ πρᾶγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον ἢ ιστορεῖν τὰ πεπραγμένα. B.

Ἐν τῷ μὴ] MS. Bodl. habet ἐπὶ τῷ. IDEM.

Διὰ] Posset etiam abesse. nam ἀπολογεῖσθαι τι est crimen purgare. Sed occupavit hoc jam Solanus. REISK.

Μελάνωπος] De Melanopo vide Arist. Rhet. I. 1. c. 15. et Xenoph. Ἑλλ. I. 6. p. 590 C. B.

Ἵπ' αὐτοῦ χρήμασι μετατιθέμενος] Ab eo pecuniis in suas partes tractus: ob largitionum corruptelam Callistrato assensus. Wolf.

Τάναντία] Subandi εἰαυτοῦ. REISK.

καὶ πлагιάζοντος ἢ φωνὴν ἢ πρᾶξιν, ἀλλ' ὥσπερ ἐφ' ἐνὸς καὶ ἀμεταβλήτου διαγράμματος τῆς πολιτείας ἓνα τόνον ἔχων ἐν τοῖς πράγμασιν αἰεὶ διετέλεσε. Παναίτιος δ' ὁ φιλόσοφος καὶ τῶν λόγων αὐτοῦ φησὶν οὕτω γεγράφθαι τοὺς πλείστους ὡς ¹μόνον τοῦ καλοῦ δι' αὐτὸ αἰρετοῦ ὄντος, τὸν περὶ τοῦ στεφάνου, τὸν κατὰ Ἀριστοκράτους, τὸν ὑπὲρ τῶν ἀτελειῶν, τοὺς Φιλιππικούς. ἐν οἷς πᾶσιν οὐ πρὸς τὸ ἥδιστον ἢ ῥᾶστον ἢ λυσιτελέστατον ἄγει τοὺς πολίτας, ἀλλὰ πολλαχοῦ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν σωτηρίαν οἶεται δεῖν ἐν δευτέρᾳ τάξει τοῦ καλοῦ ποιεῖσθαι καὶ τοῦ πρέποντος. Ὡς, εἶγε τῇ περὶ τὰς ὑποθέσεις αὐτοῦ φιλοτιμία καὶ τῇ τῶν λόγων εὐγενείᾳ παρῇ ἀνδρεία τε πολεμιστήριος, καὶ τὸ καθαρῶς ἕκαστα πράττειν, οὐκ ἐν τῷ κατὰ ²Μυροκλέα καὶ Πολύευντον καὶ Ὑπερίδην ἀριθμῷ τῶν ρητόρων, ἀλλ' ἄνω μετὰ Κίμωνος καὶ Θουκυδίδου καὶ Περικλέους ἄξιος ἦν τίθεσθαι.

ιδ'. Τῶν γοῦν ³καθ' αὐτὸν ὁ Φωκίων, οὐκ ἐπαινουμένης προϋστάμενος πολιτείας, ἀλλὰ δοκῶν μακεδονίζειν, ὁμῶς

¹ μόνου² Μοιροκλέα³ μετ' αὐτὸν

Διαγράμματος] Sumptum a Geometris vocabulum, quorum demonstrationes γεωμετρικαὶ firmissimae sunt. WOLF.

Ἐφ' ἐνὸς διαγράμματος] Metaphora est a musicis petita. Usurpat iterum noster, de adul. et amici discrimine p. 45. ὁ δὲ κόλαξ ἄφ' ἐνὸς διαγράμματος αἰεὶ τὸ ἥδὺ καὶ τὸ παρὲς χάριν εἰωθὸς υποκρίκειν. DU SOUL.

Ἐνα τόνον ἔχων] Candide quidem haec, ut caetera, et cum judicio Plutarchus. Sed potest in excusationem Theopompi afferri, quod Demosthenes ab aequalibus etiam suis nomine mutabilitatis male audierit. Ita enim Dinarchus in Demosth. Τιμόθεος διαμείνας ἐπὶ τῆς πολιτείας, καὶ οὐκ ἄνω καὶ κάτω μεταβαλλόμενος, ὥσπερ σὺ, ἐτελεύτησεν. Vide Aesch. περὶ παραπ. c. 17. B.

Παναίτιος—φησὶ] Videntur haec exstiterisse in libris Panætii περὶ τῶν καθηκόντων, quorum fundamentum erat illa ῥῆσις, Solum honestum propter se expetendum esse. Vid. M. Tull. de Off. Panætius, patria Rhodius, erat Philosophus Stoicus, Scipionis et Lælii familiaris. Floruit A. U. C. 625. IDEM.

Μόνον] Scribe μόνου cum Edit. Florentina et Codd. MSS. BRYAN.

Εἶγε τῇ] Deest τῇ in vulgatis, sed ex-

stat in duobus Codd. MSS. quod animadvertit etiam Bryanus. B.

Παρῇ ἀνδρεία] M. προσὴν ἀνδρεία. WOLF. Τὸ καθαρῶς ἕκαστα πράττειν] Id est, integritas et abstinence in gerenda Repub. id est, nisi corruptus largitionibus quædam egisset. IDEM.

Μυροκλέα] Μυροκλήης, sive Μοιροκλήης, sive Μεροκλήης, Orator, et idem fenerator avarus. Pecunias a metalli redemptoribus injuria extorsit, et eo nomine reus erat, accusante Eubulo, Aeschini amico. Lycurgi liberos in carcerem conjecit. Arist. Rhet. l. 3. c. 10. Demosth. περὶ παραπ. cap. 82. et Epist. 3. B.

Ἄλλ' ἄνω μετὰ Κίμωνος] In altiore gradu dignitatis collocari, vel, cum superioris ætatis oratoribus, &c. comparari potuisset. WOLF.

ιδ'. Τῶν γοῦν μετ' αὐτὸν, Φωκίων] Ex iis certe qui eum secuti sunt. Malim κατ' αὐτόν. Ex iis certe qui eadem atate vixerunt. σύγχρονος γὰρ Δημοσθένει Φωκίων, καὶ ἀντιπολιτευσάμενος. IDEM.

Καθ' αὐτόν] Al. μετ' αὐτόν, minus proprie de Phocione, quamquam Demostheni superstes vixerit; adeoque vidit Wolfius emendandum esse, ut in proxima pagina l. 9. B.

δί' ἀνδρείαν καὶ δικαιοσύνην οὐδὲν οὐδαμοῦ χείρων ἔδοξε
¹ τοῦ Ἐφιάλτου καὶ Ἀριστείδου καὶ Κίμωνος ἀνὴρ γενέ-
 σθαι. Δημοσθένης δ' οὐκ ὦν ἐν τοῖς ὅπλοις ἀξιώτιστος,
 ὡς φησιν ὁ Δημήτριος, οὐδὲ πρὸς τὸ λαμβάνειν παντάπα-
 σιν ἀπωχυρωμένος, ἀλλὰ τῷ μὲν παρὰ Φιλίππου καὶ
 Μακεδονίας ἀνάλωτος ὦν, τῷ δ' ἄνωθεν ἐκ Σούσων καὶ
 Ἑκβατάνων ἐπιβατὸς χρυσίῳ γεγονὼς καὶ κατακεκλυμέ-
 νος, ἐπαινέσαι μὲν ἰκανώτατος ἦν τὰ τῶν προγόνων καλὰ,
 μιμήσασθαι δὲ οὐχ ² ὅμοιος. Ἐπεὶ τοὺς γε κατ' αὐτὸν
 ῥήτορας (ἔξω δὲ λόγου τίθεμαι Φωκίωνα) καὶ τῷ βίῳ
 παρήλθε. φαίνεται δὲ καὶ μετὰ παρρησίας μάλιστα τῷ
 δήμῳ διαλεγόμενος, καὶ πρὸς τὰς ἐπιθυμίας τῶν πολλῶν
 ἀντιτείνων, καὶ τοῖς ἀμαρτήμασιν αὐτῶν ἐπιφύομενος, ὡς
 ἐκ τῶν λόγων λαβεῖν ἐστίν. Ἱστορεῖ δὲ καὶ Θεόπομπος
 ὅτι, τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τινα ³ προβαλλομένων αὐτὸν κατη-
 γορίαν, ὡς οὐχ ὑπήκουε θορυβούντων, ἀναστὰς εἶπεν,
 “ Ὑμεῖς ἐμοί, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, συμβούλῳ μὲν, καὶ μὴ
 θέλητε, χρήσεσθε· συκοφάντῃ δὲ, οὐδὲ εἰὼν θέλητε.” Σφό-
 δρα δ' ἀριστοκρατικὸν αὐτοῦ πολίτευμα καὶ τὸ περὶ
 Ἀντιφῶντος· ὃν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἀφεθέντα συλλαβὼν,
 ἐπὶ τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν παρήγαγε, καὶ παρ' οὐ-
 δὲν τὸ προσκροῦσαι τῷ δήμῳ θέμενος, ἤλεγξεν ὑπεσχημέ-

¹ Deest articulus.² * ὁμοίως³ * προβαλλομένων

Διὰ — δικαιοσύνην] Vide Plut. in vita Phocionis, aut, qui omnium instar est, amicus ejus et æquale Æschinem περὶ παραπρ. c. 59. παρακαλῶ — συνήγορον — Φωκίωνα ἐκ τῶν στρατηγῶν, ἅμα δὲ καὶ δικαιοσύνη διεννοχότα πάντων. IDEM.

Ἐφιάλτου] Ephialtes, Sophonidæ filius, Periclis amicus summus erat et adjutor contra optimates. Præcipue Areopagi potentiam fregit, et, frustra obniti-
 tente Cimone, graviorum criminum judic-
 cia ab iis abstulit. Idomeneus tradidit eum a Pericle, qui gloriæ ejus invideret, dolo interemptum, sed Aristoteles clam sublatum a factione Aristocratica. Plutarch. in Pericl. p. 155. et 157. et Cimon. p. 485. De abstinentia ejus, insigne est, quod narrat Ælianus, Eum, cum in summa rerum omnium inopia viveret, decem talenta ab amicis oblata recusasse. “Aut enim” dixit, “adducar, ut aliquid vobis præter jus fasque concedam, aut si non adducar, ingratus videbor.” Var. Hist.

l. 11. c. 9. IDEM.

Πρὸς τὸ λαμβάνειν ἀπωχυρωμένος] Munus, vallo et aggeribus septus, ineintrugabilis largitionibus, ἀνάλωτος. WOLF.

Ὡς οὐχ] Deesse videtur καὶ ante has voces. Du Soul.

Σφόδρα δ' ἀριστοκρατικὸν αὐτοῦ τὸ πολίτευμα] Τὸ ἀριστοκρατικὸν ὀρρονitur τῷ δημοτικῷ, non obsecutus est vulgi cupiditati. WOLF.

Περὶ Ἀντιφῶντος] Τίς ἡμῶν οὐκ οἶδε τὸν ἀποφθισθέντα Ἀντιφῶντα, ὃς ἐπαγγελ-
 λόμενος Φιλίππῳ τὰ νεώρια ἐμπρήσειν τὰ ἡμέτερα εἰς τὴν πόλιν ἦλθεν; ὃν λαβόντος ἐμοῦ κεκρυμμένον ἐν Πειραιεῖ καὶ καταστήσαντος εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅσῳ ὁ βάσκανος οὗτος (Ἀ-
 schines) καὶ κεκαγώς, — ἄνευ ψηφίσματος ἀφεθῆναι ἐποίησε. Καὶ εἰ μὴ ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου τὸ πρᾶγμα αἰσθημένη, καὶ τὴν ἡμε-
 τέραν ἀγωνίαν ἐν οὐ δέντῃ συμβεβηκυῖαν ἰδοῦ-
 σα, ἐπεζήτησε τὸν ἀνθρώπων καὶ συλλαβῶσα ἐπανήγαγεν ὡς ἡμᾶς, ἐξήραστο· ἂν ὁ τοιοῦ-
 τος, καὶ τὸ δίκην δοῦναι διαδὺς ἐξεπέμπετ' ἂν

ιον Φιλίππῳ τὰ νεώρια ἐμπρήσειν· καὶ παραδοθεὶς ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τῆς βουλῆς ἀπέθανε. Κατηγόρησε δὲ καὶ τῆς ἱερείας Θεωρίδος, ὡς ἄλλα τε ῥαδιουργούσης πολλά, καὶ τοὺς δούλους ἐξαπατᾶν διδασκούσης· καὶ θανάτου τιμησάμενος ἀπέκτεινε.

ιε. Λέγεται δὲ καὶ τὸν κατὰ Τιμοθέου τοῦ στρατηγοῦ λόγον, ᾧ χρησάμενος Ἀπολλοδώρος εἶλε τὸν ἄνδρα τοῦ ὀφλήματος, Δημοσθένους γράψαι τῷ Ἀπολλοδώρῳ, καθάπερ καὶ τοὺς πρὸς Φορμίωνα καὶ Στέφανον, ἐφ' οἷς εἰκότως ἠδοξήσε· Καὶ γὰρ Φορμίων ἠγωνίζετο λόγῳ Δημοσθένους πρὸς τὸν Ἀπολλοδώρον, ἀτεχνῶς, καθάπερ ἐξ ἑνὸς μαχαιροπωλίου, τὰ κατ' ἀλλήλων ἐγχειρίδια πωλοῦντος αὐτοῦ τοῖς ἀντιδίκοις. Τῶν δὲ δημοσίων, ὁ μὲν κατ' Ἀνδροτιώνος καὶ Τιμοκράτους καὶ Ἀριστοκράτους, ἑτέροις ἐγράφησαν, οὐπω τῇ πολιτείᾳ προσεληλυθότος. Δοκεῖ γὰρ δυοῖν ἢ τριῶν δέοντα ἔτη τριάκοντα γεγονῶς ἐξενεγκεῖν τοὺς λόγους ἐκείνους. Τὸν δὲ κατὰ Ἀριστογείτονος αὐτὸς ἠγωνίσαστο, καὶ τὸν περὶ τῶν ἀτελειῶν, διὰ τὸν Χαβρίου παῖδα Κτήσιππον, ὡς φησιν αὐτός· ὡς δ' ἔνιοι λέγουσι,

ὑπὸ τοῦ σεμνολόγου τουτουί· νῦν δ' ἡμεῖς στρεβλῶσαντες αὐτὸν ἀπεκτείνετε. Demosth. περὶ στεφ. c. 42. B.

Παραδοθεὶς] Suspecta mihi Vox. Sed quam pro ea reponam, non succurrit. Du Soul. At pace viri docti vox est propria, neque loco moveri debet. Ejus si quaerat explicationem, legat ista apud Nepot. in vita Phocionis. Judicio—damnatus, TRADITUS est undecim viris, quibus ad supplicium, more Atheniensium, publice damnati tradi solent. 1. 26. IDEM.

Παραδοθεὶς] Scil. τοῖς ἑνδεκα. REISK. Ὡς ἄλλα τε] Reposui τε, quod ab omnibus editionibus abest, e MS. Bodl. vide infra p. 84. 15. et 130. 12. [in vit. Cicer.] ubi eadem diceandi forma occurrit. B.

Ἀπέκτεινε] Dicitur de accusatore qui victor est in actione capitali. Vide Jul. Pollucis Onomasticon l. 8. 437. et 439. IDEM.

ιε. Καὶ γὰρ Φορμίον] Unde haec hauserit Plutarchus, nescio; certe, quae apud Aeschinem de hac re exstant, non minoris infamiae sunt, sed aliquantum diversa. Τὸν ἐκ φύσεως περὶ δότιν πῶς χρὴ θεωρεῖν; ἂρ' αὖ γε οὐχ (ὡς σὺ τοῖς ἐντυγχάνουσι καὶ πιστεύουσι· κέχρηται) λόγους εἰς δικαστήρια γράφοντα μισδοῦ, τούτους ἐκφέρειν

τοῖς ἀντιδίκοις; Ἐγραφας λόγον Φορμίῳ τῷ τραπεζίτῃ χρήματα λαβάν· τοῦτον ἐξενεγκας Ἀπολλοδώρῳ τῷ περὶ τοῦ σώματος κρινόντι Φορμίωνα. Aesch. περὶ παραπ. 52. Et ἐκ τριηράρχου λογογράφος ἀνεφάνη, τὰ πατρῷα καταγελᾶστος προέμενος· ἀπιστος δὲ καὶ περὶ ταῦτα δόξας εἶναι, καὶ τοὺς λόγους ἐκφέρων τοῖς ἀντιδίκοις ἀνεπίδρασεν ἐπὶ τὸ βῆμα. Aesch. κατὰ κτησ. 57. IDEM.

Καθάπερ ἐξ ἑνός] Similitudo venusta per se et concinna elegantiam insignem a persona mutuatur; Vide p. cexxxviii. v. 2. IDEM.

Δοκεῖ γὰρ δυοῖν] Illud (inquit Gellius) ab utriusque oratoris studiosis animadversum et scriptum est; quod Demosthenes et Cicero pari aetate illustrissimas orationes in causis dixerunt, alter κατὰ Ἀνδροτιώνος καὶ κατὰ Τιμοκράτους septem et viginti annos natus, alter anno minor pro P. Quinctio septimoque et vicesimo pro Sext. Roscio. Noct. Att. l. 15. c. 28. IDEM.

Ἐξενεγκεῖν τοὺς λόγους ἐκείνους] Orationes illas edidisse, scilicet, contra Androtionem. WOLF.

Κτήσιππον] De Ctesippo, quam fatuus, et importunus, quam prodigus perditæque mentis fuerat, vide Plutarch. in Phocion. et Athen. Deipn. lib. 4. c. 18. B.

Ὡς φησιν αὐτός] Μάλιστα μὲν εἶνεκα

τὴν μητέρα τοῦ νεανίσκου μνῶμενος. Οὐ μὲν ἔγχε ταύτην, ἀλλὰ Σαμία τινὶ συνώκησεν, ὡς ἱστορεῖ Δημήτριος ὁ Μάγνης ἐν τοῖς περὶ συνωνύμων. Ὁ δὲ κατ' Αἰσχίνου τῆς παραπρεσβείας ἀδελφὸν εἰ λέλεκται· καίτοι φησὶν Ἰδομενεὺς παρὰ τριάκοντα μῖνας τὸν Αἰσχίνην ἀποφυγεῖν. Ἀλλ' οὐκ ἔοικεν οὕτως ἔχειν τὰληθές, εἰ δεῖ τοῖς περὶ στεφάνου γεγραμμένοις ἐκατέρων λόγοις τεκμαίρεσθαι. Μέννηται γὰρ οὐδέτερος αὐτῶν ἐναργῶς οὐδὲ τρανῶς ἐκείνου τοῦ ἀγῶνος, ὡς ἄχοι δίκης προελθόντος. Ταυτὶ μὲν οὖν ἕτεροι διακρινούσι μᾶλλον.

ις'. Ἡ δὲ τοῦ Δημοσθένους πολιτεία φανερά μὲν ἦν ἔτι καὶ τῆς εἰρήνης ὑπαρχούσης, οὐδὲν ἑῶντος ἀνεπιτίμητον τῶν πρᾶττομένων ὑπὸ τοῦ Μακεδόνα, ἀλλ' ἐφ' ἐκάστῳ ταραττόντος τοὺς Ἀθηναίους, καὶ διακαίοντος ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον. Διὸ καὶ παρὰ ¹Φιλίππου πλειῆστος ἦν λόγος αὐτοῦ, καὶ ὅτε πρεσβέων δέκατος ἦκεν εἰς Μακεδονίαν,

¹ Φιλίππου

τοῦ νομίζειν συμφέρειν τῇ πόλει λεῖσθαι τὴν νόμον, εἴτα καὶ τοῦ παιδὸς εἴνεκα τοῦ Χαβρίου, ἀμολόγησα τούτοις, ὡς ἂν οἷός τε αὐτὸς, συνερεῖν. Demosth. πρὸς Λεπτίνην. IDEM.

Οὐ μὲν ἔγχε ταύτην] Suidas contra affirmat. Αἰτησάμενος δὲ Χαβρίου στρατηγῷ γυναικα, Χαβρίου τελευτήσαντος, Κτησιππου θυγατέρα (forte μητέρα) ἔγχευεν. Suid. in voce Δημοσθ. IDEM.

Δημήτριος ὁ Μάγνης] Historicus, quem Dion. Hal. appellat πολυίστορα, aetate Ciceronis floruit. Liber περὶ συνωνύμων erat de iis scriptoribus, qui eodem nomine appellarentur, quod constat ex eodem Dionysio in vita Diarrchi. IDEM.

Ἄδελφον εἰ λέλεκται] Eandem aliorum suspicionem memorat Auctor Vit. 10. Rhet. Εἰσὶ δὲ οἱ φασὶ συγγράφαι μὲν τοὺς ῥήτορας τοὺς λόγους (παραπρεσβείας sc.) ἐμποδῶν δὲ γενομένων τῶν περὶ Χαιράνειας, μνηστέον τὴν δίκην εἰσελθεῖν. Sed ipse quoque Idomeneum sequitur, et alii multi (Scholiastes in argumento orationis, Philostratus et Photius in vita Aeschinidis, et auctor incertus apud Demosthen. Ed. Franc. p. 40.) liquido affirmant, Aeschinem absolutum fuisse. Photii verba sunt, κατηγορηθεὶς παραπρεσβείας ὑπὸ Δημοσθένους οὐχ ἑλθὼν ἅτε δὴ Εὐβούλου τοῦ δημαγοῦ, ὃ ὑπὲρ ἔστη, συναγωνισαμένου αὐτῷ κατὰ Δημοσθένους, ἐν τῷ παρασκευάσαι τοὺς δικαστὰς ἀναστῆναι ἔτι τοῦ Δημοσθένους λέγοντος. Phot. Biblioth. 61. Quid

quod ipse Aeschines in epistola ad populum Atheniensem dilucide ejus judicii meminit? ἐφάνη δ' ἴσως, ἐφ' οἷς κατηγορηθῆναι πρότερον ὑπὸ Δημοσθένους, (πολὺ μείζονσι δαλούσι τούτων οὖσι, δι' ἃ νῦν ἐξεπέσον) οὐ μικρὸν εἰς ὑμᾶς δείγμα τοῦτο τοῦ καλῶς ἐμὲ πολιτεύεσθαι, ὅτι οὐδὲ Δημοσθένους κατηγοροῦντος ἑλθων. Aesch. Ep. 12. IDEM.

Παρὰ τριάκοντα μῖνας] Sic lege pro περὶ τριάκοντα μῖνας. Triginta solum suffragiis absolutum. Quando plures iudices damnabant, vincebatur reus: vincebat cum plures absolvebant, aut urnæ adæquabant, id est, cum paria erant suffragia. Propensiores enim erant ad clementiam quam ad sævitiam. Si igitur quingenti sint iudices, et 220. [235.] damnent Aeschinem, 230. [265.] absolvant: tum dicitur Aeschines παρὰ τριάκοντα ἀποφυγεῖν, cum triginta plures sint qui absolverint, quam qui damnaverint. παρὰ hic causam significat, non exceptionem. Wolf.

ις'. Διακαίοντος] Sic legendum. Nam διαχέοντος, diffundente et exhilarante, prorsus alienum est huic sententiæ. imo contrarium. IDEM.

Φιλίππου] Melius in duobus Codd. MSS. Φιλίππου. Du Soui.

Ὅτε πρεσβέων δέκατος] Circiter Olymp. 108. 2. Atheniensis ex decreto Philocratis decem legatos in Macedoniam miserunt, Ctesiphontem, Aristodemum hi-

ἤκουσε μὲν πάντων Φίλιππος, ἀντεῖπε δὲ μετὰ πλείστης ἐπιμελείας πρὸς τὸν ἐκείνου λόγον. Οὐ μὴν ἔν γε ταῖς ἄλλαις τιμαῖς καὶ φιλοφροσύναις ὅμοιον αὐτὸν τῷ Δημοσθένει παρεῖχεν, ἀλλὰ προσήγετο τοὺς περὶ Αἰσχίνην καὶ Φιλοκράτην μᾶλλον. Ὅθεν ἐπαινούντων ἐκείνων τὸν Φίλιππον ὡς καὶ λέγειν δυνατώτατον, καὶ κάλλιστον ὀφθῆναι, καὶ νῆ Δία συμπιεῖν ἰκανώτατον, ἠναγκάζετο βασκαίνων ἐπισκώπτειν, “ὡς τὸ μὲν σοφιστοῦ, τὸ δὲ γυναικὸς, τὸ δὲ σπογγιάς εἴη, βασιλέως δ’ οὐδὲν ἐγκώμιον.”

ιζ'. Ἐπεὶ δ' εἰς τὸ πολεμεῖν ἔρρεπε τὰ πράγματα, τοῦ μὲν Φιλίππου μὴ δυναμένου τὴν ἡσυχίαν ἀγειν, τῶν δ' Ἀθηναίων ἐγειρομένων ὑπὸ τοῦ Δημοσθένους, πρῶτον μὲν εἰς Εὐβοίαν ἐξώρμησε τοὺς Ἀθηναίους καταδεδουλαμένον

strionem, Iatroclem, Cimonem, Nausiclem, Dercyllum, Phrynonem, Philocratem, Æschinem, Demosthenem, qui certo exploraturi erant, an pacem vellet Philippus. Eodem iterum miserunt ad exigendum a Philippo iusjurandum. Æsch. περὶ παρατρ. c. 9. Anon. Argum. in Demosth. περὶ παρατρ. Β.

Ἦκουσε — λόγον] Plutarchus memoria lapsus ea tribuit Demostheni, quæ revera erant Æschinini. Sibi certe Æschines arrogat, Demostheni denegat. Ὁ Φίλιππος πλείστην εὐκρίτως ἐποιήσατο διατριβὴν πρὸς τοὺς ἐμούς λόγους· ἴσως γὰρ οὐδὲν τῶν ἐνόντων εἰπεῖν, ὡς γε οἶμαι, παρῆλθον. καὶ πολλάκις μοῦ τοῦτομα ἐν τοῖς λόγοις ὠνόμαζε· πρὸς δὲ Δημοσθένη, τὸν οὕτω καταγελᾶστος ἀπαλλάξαντα, οὐδ' ὑπὲρ ἐνός, οἶμαι, διελέχθη. τοῦτο δὲ ἄρα ἦν ἀρχὴ καὶ λύσις τούτου. Æsch. περὶ παρατρ. c. 16. vide etiam Ælian. Var. Hist. 8. 12. IDEM.

ἠναγκάζετο — ἐγκώμιον] Male intellexit, aut certe negligenter citavit locum Æschinini, unde hæc hausit, Plutarchus. Verba enim, quæ refert, Demosthenis, non ad invidiam Philippi, neque studio maledicendi protulit Orator, sed ut iis, quæ prius in eum contumeliose dixerat, ἐπανορθώσει quadam mederetur. Legatis enim, statim a prima legatione, apud populum renuntiantibus, dixit Ctesiphon Philippum esse hominem forma insigni et compotorem optimum. Adiecit Æschines eum eloquentia et memoria valere. Demosthenes his (sec. Æschinem) verbis utrumque negavit. ἐδόκει μνημονικὸς καὶ δεινὸς εἶναι λέγειν Αἰσχίνη Φίλιππος; ἀλλ' οὐκ ἐμοί. — ἐδόκει Κτησιφῶντι τὴν ὀψιματωδέα εἶναι; ἐμοί δ' οὐ χεῖρον Ἀριστοδμη-

μος ὁ ὑποκριτὴς — μνημονικὸν τις αὐτὸν φησιν εἶναι; καὶ γὰρ ἕτεροι. συμπιεῖν δεινὸς ἦν; ἀλλὰ Φιλοκράτης — δεινότερος. Æsch. περὶ παρατρ. c. 21. Hæc apud Athenienses in concione. Iterum vero legatus coram Philippo verba faciens, tum demum sua in Regum officia commemoravit, et summo studio se de istis verbis purgare conatus est; “nihil enim se Philippo iniquum esse, qui istas ei laudes non tribueret, quas habiturus esset cum femina, spongia et sophista communes.” οὐκ εἶπον, ὡς καλὸς εἴ· γινῇ γὰρ τῶν ὄντων ἐστὶ κάλλιστον· οὐδ' ὡς δεινὸς συμπιεῖν, σπογγιάς τὸν ἐπαινον ὑπολαμβάνων τοῦτον εἶναι· οὐδ' ὡς μνημονικὸς, σοφιστοῦ τὰ τοιαῦτα νομιζῶν ἐργολαβοῦντος ἐγκώμια εἶναι. Apud eundem Æsch. περὶ παρατρ. c. 34. IDEM.

Βασιλέως δ' οὐδὲν ἐγκώμιον] Aut οὐδενὸς malim, regis nullius prædicationem, aut βασιλέων (in gen. plur.) δ' οὐδενός, regum nullius prædicationem, aut denique βασιλέως δ' οὐδὲν τούτων ἐγκώμιον, nihil horum esse encomium regis. REISK.

ιζ'. Πρῶτον μὲν εἰς Εὐβοίαν] Hæc acciderunt Olymp. 109. 4. duce Phocione, qui Clitarchum, Eretriae tyrannam a Philippo impositum (ut constat e Phil. 3. §. 18.) magna cum clade, ad Tamynas commisso prælio, superavit; qua quidem in pugna Æschines orator insignem laudem meruit. Plut. in Phocione. Æsch. π. παρατρ. 53. Hæc e Demosthenis consilii fluxisse ipse testis est, εἴτα τὴν ἐσπ' Ὀρεῶν ἐξοδὸν, (ἐγραφε) καὶ τὴν εἰς Ἐγετερίαν, ἐπειδὴ τυράννους ἐκείνους ἐν ταῦταις ταῖς πόλεσι κατέστησε. Dem. περὶ στεφ. 24. Vide etiam Diodor. lib. 16. Β.

Ἐξώρμησε] Lego, ἐξώρμισε, ab ἐξορμίζω, quod διαβατικὸν est. nam ἐξορμάω neu-

ὑπὸ τῶν τυράννων Φιλίππῳ, καὶ διαβάντες, ἐκείνου τὸ ψήφισμα γράψαντος, ἐξήλασαν τοὺς Μακεδόνας. Δεύτερον δὲ Βυζαντίοις ἐβοήθησε καὶ Περινθίοις ὑπὸ τοῦ Μακεδόνος πολεμουμένοις· πείσας τὸν δῆμον, ἀφέντα τὴν ἔχθραν, καὶ τὸ μεμῆσθαι τῶν περὶ τὸν συμμαχικὸν ἡμαρτημένων ἑκατέροις πόλεμον, ἀποστεῖλαι δύναμιν αὐτοῖς, ὑφ' ἧς ἐσώθησαν. Ἐπειτα πρεσβεύων καὶ διαλεγόμενος τοῖς Ἕλλησι, καὶ παροξύνων, συνέστησε, πλὴν ὀλίγων, ἅπαντας ἐπὶ τὸν Φίλιππον· ὥστε σύνταξιν γενέσθαι πεζῶν μὲν μυρίων καὶ πεντακισχιλίων, ἵππέων δὲ δισχιλίων, ἄνευ τῶν πολιτικῶν δυνάμεων· χρήματα δὲ καὶ μισθοὺς τοῖς ξένοις εἰσφέρεισθαι προθύμως. Ὅτε καὶ φησι Θεόφραστος, ἀξιούντων τῶν συμμάχων ὀρισθῆναι τὰς εἰσφοράς, εἰπεῖν Κρόβυλον τὸν δημαγωγὸν, “ὥς οὐ τετα-

trum. etsi me non fallit Moschopolum annotasse, ὁμοῦ ἐγὼ, ἔσομαι δὲ ἕτερον, ἢ γυνωπαρινῶ. WOLF.

Ἐκείνου τὸ ψήφισμα γράψαντος] Ex eo senatusconsulto quod Demosthene referente factum erat. IDEM.

Βυζαντίοις καὶ Περινθίοις] Perinthus, urbs munitissima in littore Propontico, quam Philippus non intermissa obsidione oppugnavit, et incolae summa cum obstinatione defenderant, (Olymp. 109. 4.) usque dum illis a Byzantio subsidia mitterentur. Quibus irritatus, diviso exercitu simul Byzantium et Perinthum obsidebat. Et Perinthum quidem Persae liberarunt, quibus jam suspectus esse coepit Philippus; nam Chares ab Atheniensibus missus nihil profecerat. Phocion vero ad Byzantii salutem delectus Philippum prorsus ab Hellesponto expulit. Vide Plut. in Phocione 748. Diodor. lib. 16. et Dem. περὶ στεφ. c. 24. 27. B.

Συμμαχικὸν πόλεμον] Anno Olymp. 105. 3. defecit ab Atheniensibus Byzantium cum universo fere Hellesponto, et Insulae, Chios, Cos et Rhodus, conspiratione facta se in libertatem armis vindicabant. Hoc bello, quod ultra tres annos duravit, Chabrias interfectus est, et Timotheus atque Iphicrates, male re gesta, capitis causam dixerunt. Diodor. l. 16. Nepos in Timotheo, 74. IDEM.

Ἡμαρτημένων] Quae bello sociali peccata seu commissae fuerant, de quo vide argumentum orationis Isocratis περὶ εἰρήνης. WOLF.

Ἐκατέροις] Tam Byzantiis, quam Perin-

thiis. REISK.

Πεζῶν — δυνάμεων] Verba sunt Demosthenis. περὶ στεφ. c. 69. B.

Ἄνευ τῶν πολιτικῶν δυνάμεων] His opponuntur αἱ ξενικάι. 15000. peditum, 2000. equitum. Numerus vero τῶν πολιτικῶν δυνάμεων non exprimitur. Diodorus Philippum habuisse scribit pedites 32000. equites amplius 2000. et copiis atque peritis rei militaris vicisse Graecos. Unde apparet, τὰς πολιτικὰς δυνάμεις, non fuisse maximas. WOLF.

Εἰπεῖν Κρόβυλον] Dixisse Crobylum populi gubernatorem, principem in Repub. virum. Hoc cognomentum fuisse Hegesippi, cui Libanius orationem περὶ τῆς Ἀλονήσου attribuit, notavit Harpocration. Diogenes Laertius Crobyli cujusdam Sycophantae meminit, qui Chabriam accusavit, et Platoni aconitum Socratis sit minatus. IDEM.

Κρόβυλον] Crobylus (qui fere Hegesippus vocatur, Vid. Harpocrat. et Suid.) in Rep. gerenda socius erat et adjutor Demosthenis. 3. Philippic. §. 16. Is societatem Atheniensium cum Phocensibus sanxit. Aesch. κατὰ Κτητ. c. 38. et, Philippo pacem petente, primus, ne fieret, obstitit. Schol. in Demosth. περὶ παραπ. c. 25. Ita Philippo invidiosus erat, ut Rex Xenoclidem Poetam in exilium egerit, quod Hegesippum convivio accepisset. Demosth. περὶ παραπ. c. 92. et Schol. Huic veteres tribuebant orationem de Haloneso et alteram de fœdere Alexandreo. B.

Ὡς οὐ τεταγμένα σιτῆται ὁ πόλεμος] Bellum demenso non pasci. Metaphora sumpta a servis. similem fere sententiam Thucydides habet, ἥμιστα ὁ πόλεμος ἐπὶ

γμένα σιτεῖται πόλεμος." Ἐπηρεμένης δὲ τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸ μέλλον, καὶ συνισταμένων κατ' ἔθνη καὶ πόλεις Εὐβοέων, Ἀχαιῶν, Κορινθίων, Μεγαρέων, Λευκαδίων, Κερκυραίων, ὁ μέγιστος ὑπελείπετο τῷ Δημοσθένει τῶν ἀγώνων, Θηβαίους προσαγαγέσθαι τῇ συμμαχίᾳ, χάραν τε σύνορον τῆς Ἀττικῆς καὶ δύναμιν ἐναγώνιον ἔχοντας, καὶ μάλιστα τότε τῶν Ἑλλήνων εὐδοκιμοῦντας ἐν τοῖς ὅπλοις. Ἦν δ' οὐ ξάδιον, ἐπὶ προσφάτοις εὐεργετήμασι τοῖς περὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον τετιθασσευμένους ὑπὸ τοῦ Φιλίππου μεταστῆσαι τοὺς Θηβαίους, καὶ μάλιστα ταῖς διὰ τὴν γειτνίασιν ἀψιμαχίαις ἀναξαινομένων ἐκάστοτε τῶν πολεμικῶν πρὸς ἀλλήλας διαφορῶν ταῖς πόλεσιν.

ἡ. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπεὶ Φίλιππος, ὑπὸ τῆς περὶ τὴν Ἀμφισσαν εὐτυχίας ἐπαίρομενος, εἰς τὴν Ἑλάτειαν ἐξαίφνης ἐνέπεσε, καὶ τὴν Φωκίδα κατέσχευεν, ἐκπεπληγμένων τῶν Ἀθηναίων, καὶ μηδενὸς τολμῶντος ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ βῆμα, μηδὲ ἔχοντος ὅ, τι χρὴ λέγειν, ἀπορίας οὔσης ἐν μέσῳ καὶ σιωπῆς, παρελθὼν μόνος ὁ Δημοσθένης, συνεβούλευε τῶν Θηβαίων ἔχεσθαι· καὶ τὰλλα παραδαρῶντας καὶ μετεωρίσας (ὥσπερ εἰώθει) τὸν δῆμον ταῖς ἐλπίσιν, ἀπεστάλη πρεσβευτὴς μεθ' ἑτέρων εἰς Θήβας. Ἐπεμψε δὲ καὶ Φίλιππος (ὥς Μαρσύας φησὶν) Ἀμύνταν μὲν καὶ

ῥητοῖς προχωρεῖ, *eventus bellorum minime consiliis respondent, id est, eventus bellorum sunt dubii.* WOLF.

Τεταγμένα σιτεῖται] Metaphora ducta a victu servorum, quibus singulis in singulos menses dabantur quatuor modii frumenti, idque *demensum* dicebatur, ut annotat Donatus ad Terent. *Phorm.* 1. 1.

Quod ille unciatim vix de demenso suo &c.

Meminit etiam Plautus in *Sticho* Sc. 2.

Vos meministis, quot *Calendis* petere demensum cibum,

Qui minus meministis, quod opus sit facto, facere in *adibus*? B.

Συνισταμένων—Εὐβοέων &c.] Vide Dem. περὶ στεφ. c. 69. IDEM.

Σύνορον τῆς Ἀττικῆς] Μ. ὁμορον. WOLF. Ἦν δ' οὐ — πόλεσιν] Vide Dem. περὶ στεφ. c. 54. B.

Μεταστῆναι τοὺς Θηβαίους] Rectius *Bellus μεταστῆσαι*, quod active significat,

illud passive aut absolute. WOLF.

ἡ. Περὶ τὴν Ἀμφισσαν] Vide 16. Diodori. Intelligenda est belli Phocensis, quod sacrum dicitur, confectio. Amphissa urbs Locrensium, τῶν Ὀζολῶν. IDEM.

Περὶ τὴν Ἀμφισσαν] Cum agrum Delphicum violassent Locri Ozolae, res delata est ad concilium Amphictyonum, qui cum legatos ad regionem perlustrandam mitterent, eos Locri impetu facto confoderunt. Hoc belli Amphictyonici initium erat, cui cito Philippus vel nominis sui auctoritate finem attulit, dux belli a concilio delectus. Dem. περὶ στεφ. c. 47. et seq. B.

Εἰς τὴν Ἑλάτειαν] Elatæa, urbs Phocidis, Bæotiae vicina. Hæc omnia summa cum sublimitate enarrat Demosth. περὶ στεφ. c. 53. IDEM.

Μαρσύας] Marsyas Antigonis regis, qui post Alexandrum regnavit, frater, gente Pellæus, Alexandri σύντροφος, scripsit Μακεδονικῶν libros 10. B.

Κλέαρχον Μακεδόνας, Δάοχον ¹ δὲ Θεσσαλὸν καὶ Θρασυδαῖον, ἀντερῶντας. Τὸ μὲν οὖν συμφέρον οὐ διέφυγε τοὺς τῶν Θηβαίων λογισμοὺς, ἀλλ' ἐν ὁρμασιν ἕκαστος εἶχε τὰ τοῦ πολέμου δεινὰ, ἔτι τῶν Φωκικῶν τραυμάτων νεαρῶν παραμενόντων. Ἡ δὲ τοῦ ῥήτορος δύναμις (ὡς φησι Θεόπομπος) ἐκρηπίζουσα τὸν θυμὸν αὐτῶν, καὶ διακαίουςα τὴν φιλοτιμίαν, ἐπεσκότησε τοῖς ἄλλοις ἅπασιν· ² ὥστε φόβον καὶ λογισμὸν καὶ χάριν ἐκβαλεῖν αὐτοὺς, ἐνθουσιῶντας ὑπὸ τοῦ λόγου πρὸς τὸ καλόν. Οὕτω δὲ μέγα καὶ λαμπρὸν ἐφάνη τὸ τοῦ ῥήτορος ἔργον, ὥστε τὸν μὲν Φίλιππον εὐθύς ἐπικηρυκεύεσθαι, δεόμενον εἰρήνης, ὀρθὴν δὲ τὴν Ἑλλάδα γενέσθαι, καὶ συνεξαναστῆναι πρὸς τὸ μέλλον, ὑπηρετεῖν δὲ μὴ μόνον τοὺς στρατηγοὺς τῷ Δημοσθένει ποιοῦντας τὸ προσταττόμενον, ἀλλὰ καὶ τοὺς Βοιωτάρχας· ³ διοικεῖσθαι τὰς ἐκκλησίας ἅπασας, οὐδὲν ἤττον ὑπ' ἐκείνου τότε τὰς Θηβαίων ἢ τὰς Ἀθηναίων, ἀγαπωμένου παρ' ἀμφοτέροις καὶ δυναστεύοντος, οὐκ ἀδίκως, οὐδὲ παρ' ἀξίαν, ὥσπερ ἀποφαίνεται Θεόπομπος, ἀλλὰ καὶ πάνυ προσηκόντως.

ιβ'. Τύχη δέ τις (ὡς ἔοικε) δαιμόνιος ἐν περιφορᾷ πρα-

¹ δὲ καὶ Θρασυδαῖον, Θεσσαλοὺς, ἀντ.

² ὥστ' εἰς φόβον

³ διοικεῖσθαι * δὲ τὰς

Δάοχον καὶ Θεσσαλὸν καὶ Θρασυδαῖον] *Supplicor legendum, Δάοχον δὲ καὶ Θρασυδαῖον Θεσσαλοὺς, quia supra dixit Μακεδόνας adjecto gentis nomine. Sed si magis placeat Θεσσαλὸν legati esse nomen, non obsto. Reponat igitur qui volet, in conversione mea Daochum et Thessalum et Thrasydæum. Hervagiana editio habet, Θρυδαῖον ἀντὶ Θρασυδαίου, Demosthenes certe quidem περὶ στεφάνου, in catalogo Græciæ proditorum recenset, Δάοχον, Κινέαν, Θρασυδαίον, Thessalos. Quo fit, ut me conjecturæ meæ non magnopere pœniteat.* WOLF.

Δάοχον δὲ Θεσσαλὸν] In vulgatis Δάοχον δὲ καὶ Θεσσαλὸν, ita ut Thessalus sit nomen viri. Sed emendat Palmerius ex oratione Aristidis περὶ συμμαχίας, cui adde Dem. περὶ στεφ. 91. Θεσσαλοὺς (διεφθειραν) Δάοχος, Κινέας, Θρασυδαίος. In margine Editionis Lamb. legitur Δάοχον δὲ καὶ Θρασυδαῖον Θεσσαλοὺς: sed Thrasydæus (uti notat Du Soul) alibi apud nostrum vocatur Ἰλλείος. B.

"Ὡστ' εἰς φόβον καὶ λογισμὸν καὶ χάριν ἐμβαλεῖν αὐτοὺς"] Sic Hervagius: sed rectius

Bebelius: ὥστε καὶ φόβον καὶ λογισμὸν καὶ χάριν ἐκβαλεῖν αὐτοὺς. WOLF.

Λογισμὸν] Subaudiendum videtur esse τοῦ μέλλοντος, vel τοῦ τε παραρχημένου καὶ τοῦ μέλλοντος. REISK.

Χάριν ἐκβαλεῖν] Dubito, num ἐκβαλεῖν servandum, an ἐμβαλεῖν præferendum. Etiam de χάριν dubito, utrum servandum sit: *grati animi testificationem, quod salutis Thebanorum tuendæ tam diligentem curam habuissent: an χαρὰν, lætitiā, gaudium de societate belli adversus Philip-pum Thebanis ultro ab Atheniensibus oblata.* IDEM.

ιβ'. Τύχη δέ τις ὡς ἔοικε δαιμονία] Quia sequitur infinitivus ἐναντιοῦσθαι, particula ὡς redundare videtur, aut deesse τὸ, δοκεῖ, ἢ, δαιμονία ὡς ἔοικε conjungantur. Et subintelligatur, humanis viribus tantos exercitus proligari non potuisse. WOLF.

'Ὡς ἔοικε] Illud ὡς, nisi deleatur, totam pervertet sententiam. Du Soul. Idem Wolfio videtur, qui etiam ante ὡς inserit ἔδοκει. Sed queri potest, utrum infinitivus nunquam ponatur absolute pro indicativo. Affirmant I. Clericus Art. Crit.

γμάτων, εἰς ἐκεῖνο καιροῦ συμπεραίνουσα τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος ἐναντιοῦσθαι τοῖς πρακτομένοις, καὶ ἄλλα σημεῖα τοῦ μέλλοντος ἀναφαίνειν· ἐν οἷς ἡ τε Πυθία δεινὰ προῦφαινε μαντεύματα, καὶ χρησμός ἦδετο παλαιὸς ἐκ τῶν Σιβυλλείων,

Τῆς ἐπὶ Θερμῳδοντι μάχης ἀπάνευθε γενοίμην,

Αἰετὸς ἐν νεφέεσσι καὶ ἥρι θηήσασθαι.

Κλαίει ὁ νικηθεὶς, ὁ δὲ νικήσας ἀπόλωλε.

Τὸν δὲ Θερμῳδοντα φασὶν εἶναι παρ' ἡμῖν ἐν Χαιρωνείᾳ ποτάμιον μικρὸν εἰς τὸν Κηφισὸν ἐμβάλλον· Ἡμεῖς δὲ νῦν μὲν οὐδὲν ἴσμεν οὕτω τῶν ρευμάτων ὀνομαζόμενον, εἰκάζομεν δὲ τὸν καλούμενον Αἴμωνα Θερμῳδοντα λέγεσθαι τότε. Καὶ παραρρεῖ παρὰ τὸ Ἡράκλειον, ὅπου κατεστρατοπέδευον οἱ Ἕλληνες. Καὶ τεκμαιρόμεθα, τῆς μάχης γενομένης, αἵματος ἐμπλησθέντα καὶ νεκρῶν τὸν ποταμὸν, ταυτὴν διαλλάξαι τὴν προσηγορίαν. Ὁ δὲ Δοῦρις οὗ ποταμὸν εἶναί φησι τὸν Θερμῳδοντα, ἀλλ' ἰστάντας τιναὶ σκηνὴν καὶ περιορύττοντας, ἀνδριαντίσκον εὐρεῖν λί-

vol. 1. p. 365. et M. Maittaire de Græc.

L. Dialect. p. 86. B.

Ἦς εἰκεῖ] Videtur recte habere; verum pone ἐναντιοῦσθαι deesse δοκεῖ. *Fortuna quædam, non illa fortuita, sed, ut videtur, a numine gubernata, rebus a Demosthene institutis et agitatiss obstitisse videtur, vel est perquam credibile atque probabile.*

REISK.

Αἰετὸς ἐν νεφέεσσι] Meminit hujus oraculi Aristophanes Ἰππεῦσιν, his verbis: Ἄγε νῦν ὅπως αὐτοῖς (τοὺς Βάκιδος χρησμούς intellige) ἀναγνώσσεθί μοι καὶ τὴν περὶ ἐμοῦ κείμενον, ὥσπερ ἤδομαι, Ἦς ἐν νεφέλῃσιν αἰετὸς γενήσομαι. Agite nunc, fucite, ut Bacidis oracula mihi recitetis, atque illud, quod ad me pertinet, quoque delector, quo dicor aquila in nubibus fore. WOLF.

Αἰετὸς ἐν νεφέεσσι] Hoc oraculum ab Aristophane intelligi putat Wolfius, apud Ἰππείας v. 1008. ubi de Bacidis responsis loquens ait Populus,

Ἄγε νῦν, ὅπως αὐτοῖς ἀναγνώσσεθί μοι

καὶ τὸν περὶ ἐμοῦ κείμενον, ὥσπερ ἤδομαι,

Ἦς EN NEΦΕΛΗΣΙΝ ΑΙΕΤΟΣ γενήσομαι.

Ego non credo, aut Poetam, aut Populum tam sagacem fuisse, ut tot annos ante eventum sentirent hoc de Thermodonte oraculum ad Athenienses pertinere. Verisimilius est istud designari, quod citat Scholiastes in locum.—

Εὐδαίμων πολλοῖσιν Ἀθηναίῃς ἀγελείης.

Πολλὰ ἰδὼν, καὶ πολλὰ παθὼν, καὶ πολλὰ μογῆσαν,

ΑΙΕΤΟΣ EN NEΦΕΛΗΣΙ γενήσεται ἡματα πάντα.

Vide etiam Ἰππεῖς v. 1085. et Ὀρνθ. v. 979. B.

Θειήσασθαι] Pro θεάσασθαι fortassis et θεαθῆναι, ut conspiciat aquila, vel a Δίῳ, curro, θέσω, θέσομαι, propter versum. Hesychius θεῖτον, θαυμαστόν. Moschopolus θεῶν θεῶ, ὁ παθητικῶς γράφεται θεῶμαι, τὸ βλέπω. θεῶν δὲ, τὸ θαυμάζω, πεινητικῶς, ἀφ' οὗ θεῖντο, οὗ τὸ ἐντελὲς ἐθεέντο, &c. Erit igitur a θεῖομαι, ἀορ. α. ἐθεστάμην, θέσασθαι et κατ' ἔκτασιν θεῖσασθαι. WOLF.

Θερμῳδῶν] Fluvius Themisciræ sedis Amazonum, vicinæ Cappadociae. Varinus Θερμῳδῶν ποταμὸς Παφλαγονίας περὶ Σινώπην, ὅπου ἦσαν αἱ Ἀρμαζόνες. ἔστι καὶ Βοιωτίας ποταμὸς. Notum est fluvii suos Deos virili specie attribui. IDEM.

Ἡμεῖς—οὐδὲν ἴσμεν] Thermodontem fluvium juxta urbem Glisantem in Bœotia ponit Pausanias. Bœot. p. 570. Ed. Hannon. B.

Διαλλάξαι τὴν προσηγορίαν] M. μεταλλάξει, vel, ταύτην δὲ ἀλλάξει. WOLF.

Δοῦρις] Duris. Samius ætate Ptolemæi Philadelphi floruit. Scripsit Macedonica

θινον ὑπὸ γραμμάτων τινῶν διασημαινόμενον, ὡς εἴη Θερμῶδων, ἐν ταῖς ἀγκάλαις Ἀμαζόνα φέρων τετρωμένην. Ἐπὶ ¹ δὲ τούτῳ χρησμὸν ἄλλον ἄδεσθαι, λέγοντα,

Τὴν ἐπὶ Θερμῶδοντι μάχην μένε, παμμέλαν ὄρνι,
Τηνεὶ τοι κρέα πολλά παρέσσεται ² ἀνθρωπεῖα.

κ'. Ταῦτα μὲν οὖν ὅπως ἔχει διατιῆσαι χαλεπόν. Ὁ δὲ Δημοσθένης λέγεται τοῖς τῶν Ἑλλήνων ὅπλοις ἐκτεθάρρηκώς, καὶ λαμπρῶς ὑπὸ βρώμης καὶ προθυμίας ἀνδρῶν τοσούτων προκαλουμένων τοὺς πολεμίους αἰρόμενος, οὔτε χρησμοῖς ἔαν ³ προσχεῖν, οὔτε μαντείας ἀκούειν· ἀλλὰ καὶ τὴν Πυθίαν ⁴ ὑπερνοεῖν ὡς φιλιππίζουσιν, ἀναμιμνήσκων Ἐπαμινώνδου τοὺς Θηβαίους, καὶ Περικλέους τοὺς Ἀθηναίους, ὡς ἐκεῖνοι τὰ τοιαῦτα δειλίας ἡγούμενοι προφάσεις, ἐχρῶντο τοῖς λογισμοῖς. Μέχρι μὲν οὖν τούτων ἀνὴρ ἦν ἀγαθός· ἐν δὲ τῇ μάχῃ καλὸν οὐδὲν οὐδ' ὁμολογούμενον ἔργον οἷς εἶπεν ἀποδειξάμενος, ὥχετο τὴν τάξιν ἀποδράς αἰσχιστα, καὶ τὰ ὅπλα ῥίψας, οὐδὲ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς αἰσίδος (ὡς ἔλεγε Πυθείας) αἰσχυνθεὶς, ἐπιγεγραμμένης γράμμασι χρυσοῖς· Ἀγαθὴ τύχη. Παραυτίκα μὲν οὖν ὁ Φίλιππος ἐπὶ τῇ νίκῃ διὰ τὴν χαρὰν ἐξυβρίσας, καὶ κω-

¹ Deest δέ.

² ἀνθρώπεια

³ * προσχεῖν

⁴ ὑπονοεῖν

multis libris, initium capiens ab obitu Amyntæ Philippi patris. In historia satis diligens, stylo negligenter. B.

Ἐπὶ δὲ] Inserui δέ, quod prius aberat, e MS. Bodl. IDEM.

Ἀδεσθαι] Scil. φασιν e v. 9. p. ccclxiii. REISK.

Τηνεὶ τοί] Ἐκεῖ, τήνῃ ἐκεῖνῃ. Varinus. WOLF.

Ἀνθρώποισι] Fortasse ἀνθρώπεια, vel pro ἀνθρώπων. IDEM.

Ἀνθρωπεῖα] Prius ἀνθρώποισι. Sequor MSS. B.

κ'. Ὁ δὲ—φιλιππίζουσιν] Ἀλλ' οὐ προὔλεγον, οὐ προεσήμαινον ἡμῖν οἱ θεοὶ φυλάξασθαι, μόνον οὐκ ἀνθρώπων φωνὰς προσκητῆσάμενοι; —Οὐχ ἱκανὸν ἦν τὸ τοῖς μυστηρίοις φανέν σημείον φυλάξασθαι, ἢ τῶν μυστῶν τελευτὴ; Οὐ περὶ τούτων Ἀμυνιάδης μὲν προὔλεγεν εὐλαβεῖσθαι, καὶ πέμψειν εἰς Δελφοὺς ἐπερησομένους τὸν Θεόν, ὃ τι χρὴ πράττειν; Δημοσθένης δὲ ἀντέλεγε, ΦΙΛΙΠΠΙΖΕΙΝ τὴν Πυθίαν φάσκων; Οὐ, τὸ τελευταῖον, ἀβύτων καὶ ἀκαλλιερέτων τῶν ἱερῶν, ἐξέπεμψε τοὺς στρατιώτας ἐπὶ τὸν προδόνον κίνδυνον; Æsch. in Ctes. c. 42. B.

Πυθίαν] Ἡ προφῆτις, sacerdos Apollinis. WOLF.

Ὁχετο τὴν τάξιν ἀποδράς] Πίψας τις γενόμενος ἅμα τῇ ἀγαθῇ τύχῃ: dixit ille quidem, ἀνὴρ δὲ φεύγων καὶ πάλιν μαχίσεται. Sed responderi queat, ἀνὴρ δὲ φεύγων φεύγεται πάλιν ποτέ. IDEM.

Ὁχετο τὴν τάξιν ἀποδράς] Præter hanc e pugna Chieroneæ fugam, quam sæpe Demostheni obijciunt Æschines et Dinarchus, prius delatus est, tanquam ordinum desertor, a Nicodemo, quod constat ex Æsch. περὶ παραπ. c. 46. vide etiam κατὰ Μειδ. p. 543. ed. Reisk. Ridicula sane sunt, quæ de hac re tradiderunt Auctor. vit. 10. Rhet. δοκεῖ τὴν τάξιν λιπεῖν φεύγοντος δὲ αὐτοῦ, βάτον ἐπιλαβέσθαι τῆς χλαμύδος, τὸν δὲ ἐπιστραφέντα εἰπῶν, ΖΩΓΡΕΙ. et Gellius Noct. Att. l. 17. c. 21. Demosthenes orator ex eo pralio salutem fuga quesivit; cumque id ei, quod fugerat, probrose obijceretur, versu illo notissimo elusit, Ἀνὴρ ὁ φεύγων καὶ πάλιν μαχίσεται. B.

Φίλιππος—ἐξυβρίσας] Diserte negat Justinus l. 9. c. 4. Non solita sacra Philippus illa die fecit; non in convivio risit;

μάσας ἐπὶ τοὺς νεκροὺς, μεθύων ἦδε τὴν ἀρχὴν τοῦ Δημοσθένους ψηφίσματος, πρὸς πόδα ¹διαίρων καὶ ὑποκρούων,

Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεύς τὰδ' εἶπεν.

Ἐκνήφας δὲ καὶ τὸ μέγεθος τοῦ περιστάντος αὐτὸν ἀγῶνος ἐν νῶ λαβὼν, ἔφριττε τὴν δεινότητα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ῥήτορος, ἐν μέρει μικρῶ μιᾶς ἡμέρας τὸν ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας καὶ τοῦ σώματος ἀναρρῆσαι κίνδυνον ἀναγκασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ. Δῖκτο δ' ἡ δόξα μέχρι τοῦ Περσῶν βασιλέως· καὶ κείνος ἔπεμψε τοῖς σατράπαις ²γράμματα, χρήματα Δημοσθένει διδόναι κελεύων, καὶ προσέχειν ἐκείνῳ μάλιστα τῶν Ἑλλήνων, ὡς περισπᾶσαι δυναμένῳ καὶ κατασχεῖν ταῖς Ἑλληνικαῖς ταραχαῖς τὸν Μακεδόνα. Ταῦτα μὲν οὖν ὕστερον ἐφώρασεν Ἀλέξανδρος, ἐν Σάρδεσιν ἐπιστολάς τινας ἀνευρὼν τοῦ Δημοσθένους, καὶ γράμματα τῶν βασιλέως στρατηγῶν, δηλοῦντα τὸ πλήθος τῶν δοθέντων αὐτῷ χρημάτων.

καί. Τότε δὲ τῆς ἀτυχίας τοῖς Ἑλλησι γενομένης, οἱ

¹ διαίρων

² Deest *γράμματα.

non ludos inter epulas adhibuit, non coronas, aut unguenta sumpsit; et quantum in illo fuit, ita vicit, ut victorem nemo sentiret—Atque ita inter tacitam latitiam, et dolorem hostium temperavit, ut neque apud suos exultasse, neque apud victos insultasse videretur. Et Ælian. V. H. I. 8. c. 15. ἐπαρθεὶς τῇ εὐπραγίᾳ ὅμως λογισμοῦ ἐκράτῃσε, καὶ οὐχ ὕβρισε. His vero duobus alios oppono duos haud minoris auctoritatis. Λέγουσι δὲ τινες, ὅτι καὶ παρὰ τὸν πτόνον πολὺν ἐμφορησάμενος ἄκρατον, καὶ μετὰ τῶν φίλων τὸν ἐπινίκιον ἄγων κῶμον, διὰ μέσων τῶν αἰχμαλώτων ἐβιάζειν, ὕβριζον διὰ λόγον τὰς τῶν ἀκλεροῦντων δυστυχίας· Δημάδην δὲ τὸν ῥήτορα—ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις ὄντα—εἰπεῖν “Βασιλεῦ τῆς τύχης σοι περιθείσης πρόσσωπον Ἀγαμέμνονος, αὐτὸς οὐκ αἰσχύνῃ πρᾶττων ἔργα Θεσίτου; Diodor. I. 16. Δημάδης—πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων—συναἰχμαλωτισθεὶς καὶ εἰπὼν πρὸς τὸν Φίλιππον ἀνυγκάζοντα εὐχαρίσθαι,

τίς γάρ κεν ἀνῆρ, ὃς ἐνάσιμος εἴη, πρὶν τλαίῃ πάσασθαι ἐδνητός, ἢ δὲ ποτῆτος, πρὶν λύσασθ' ἐτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδεσθαι; Od. κ'. v. 383.

Sext. Empir. adv. Math. I. 1. c. 13. Illud quidem omnes fatentur, et ipse agnoscit
VOL. I.

Demosthenes, Epist. 3. p. 1477. ed. Reisk. Philippum, sedato primo lœtitiæ impetu, summum humanitatis exemplum erga Athenienses exhibuisse. B.

Πρὸς πόδα διαίρων] Sic lege, non παροξυντόνως διαίρων. Ad pedem digerens, id est, metiens ut versum Iambicum, et plaudens manibus.

Δῖκτο | σδένῃς Δῖκτο | σδένους Παῖα | νιεύς. WOLF.

Διαιρῶν] Sequor Wolfii lectionem. Alii scribunt διαίρων, penacule, sensu diverso; sc. sublata altius voce, et ad pedum pulsum accommodata. B.

Ἐκνήφας—ὑπ' αὐτοῦ] Prorsus germana sunt, quæ apud Lucian. in Encom. Dem. [§. 38.] dicit Antipater. Περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας, οὐδὲ μετὰ τὴν νίκην ἐπαυέτο πρὸς ἡμᾶς λέγων (Philippus) “Εἰς ὅσον ἀνδρεωπὸς ἡμᾶς κινδύνον κατέστησε; μὴ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα—κεκρατήκαμεν, ἀλλ' ἐπὶ μιᾶς γε ταύτης ἡμέρας τὸν περὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνον ἐπέστησέ μοι.”

IDEM.

Δῖκτο δ' ἡ δόξα] Διῆμαι, διῆσαι, διῆκται, ἀπὸ τοῦ διῆκνυμαι, sicut ἀφῆγμαί. WOLF.

Ταῦτα—χρημάτων] Demades actionem δωροδοκίας in Demosthenem inexit, quod 50. talenta a Dario accepisset. Id probare voluit, Alexandro auctore, qui com-
2 I

μὲν ἀντιπολιτευόμενοι ῥήτορες, ἐπεμβαίνοντες τῷ Δημοσθένει, κατεσκευάζον εὐθύνας καὶ γραφὰς ἐπ' αὐτόν· ὁ δὲ δῆμος οὐ μόνον τούτων ἀπέλυνεν, ἀλλὰ καὶ τιμῶν διετέλει, καὶ προσκαλούμενος αὐτῆς ὡς εὖνουν εἰς τὴν πολιτείαν· ὥστε καὶ τῶν ὁστέων ἐκ Χαιρωνείας κομισθέντων, καὶ ταπεινῶν, τὸν ἐπὶ τοῖς ἀνδράσιν ἔπαινον εἰπεῖν ἀπέδωκεν, οὐ ταπεινῶς οὐδ' ἀγεννῶς φέρων τὸ συμβεβηκός, (ὡς γράφει καὶ τραγωδεῖ Θεόπομπος) ἀλλὰ τῷ τιμῶν μάλιστα καὶ κοσμεῖν τὸν σύμβουλον, ἀποδεικνύμενος τὸ μὴ μεταμέλεισθαι τοῖς βεβουλευμένοις. Τὸν μὲν οὖν λόγον εἶπεν ὁ Δημοσθένης, τοῖς δὲ ψηφίσμασιν οὐχ ἑαυτὸν, ἀλλὰ ἐν μέρει τῶν φίλων ἕκαστον ἐπέγραψεν, ἐξοιωνιζόμενος τὸν ἴδιον δαίμονα καὶ τὴν τύχην, ἕως αὐτῆς ἀνεθάρρῃσε, Φιλίππου τελευτήσαντος. Ἐτελεύτησε δὲ τῇ περὶ Χαιρωνείαν εὐτυχίᾳ χρόνον οὐ πολὺν ἐπιβιώσας. Καὶ τοῦτο δοκεῖ τῷ τελευταίῳ τῶν ἐπῶν ὁ χρησμός ἀποδеспίσαι,

Κλαίει ὁ νικηθεὶς, ὁ δὲ νικήσας ἀπόλωλεν.—

κβ'. Ἐγνων μὲν οὖν κρύφα τὴν τοῦ Φιλίππου τελευτὴν ὁ

pertam in Darii computis corruptelam Atheniensibus nuntiavit. Constat e Philostrati Vit. Soph. p. 537. et Scholiaste in Hermogenem. B.

Εὐθύνας καὶ γραφὰς] Rationes ab eo reposcebant, et male, gestae Reipublicae accusabant. Οὐλινθ. α. [γ. ξ. ια.] τοὺς δὲ λέγοντας, ἵνα αἱ τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς εὐδυναὶ ῥῆδαι γίνωνται. WOLF.

Ὁ δὲ δῆμος — πολιτείαν] Μετὰ ταῦτα συστάσαντο οἷς ἦν ἐπιμελὲς κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, καὶ γραφὰς, εὐθύνας, εἰσαγγελίας, πάντα ταῦτα ἐπαγγίγαντο μοι—ἐν τοῖν τοῦτοις πᾶσι—ἀπεψήφισεν δέ μοι, καὶ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων τοῖς δίδωκουν οὐ μετεδίδοτε. Dem. περὶ στεφ. c. 74. B.

Ἐπαινον εἰπεῖν ἀπέδωκε] Vid. Dem. περὶ στεφ. c. 88. et Aesch. in Ctesiph. c. 48. Oratio funebris, quae nunc exstat, suppositilia videtur Dion. Halicarnasseo περὶ τῆς Δημ. δεινότη. c. 23. IDEM.

Οὐχ ἑαυτὸν—ἐπιγράφει] At, si modo inimico ejus Aeschini credendum sit, hoc non Demosthenis modestiae, sed Atheniensium dolori tribuendum est. ἡμεῖς δὲ κατὰ μὲν τοὺς πρώτους χρόνους οὐδ' ἐπὶ τὰ ἑξῆς τὸ Δημοσθένους ἐπιγράφειν ἐμὲ, ὅλην ἀναστικτὴν τοῦτο προσετάττετε. Aesch. in Ctesiph. c. 50. IDEM.

Ἐν μέρει]. Vicissim, per vires, modo hunc modum alium decreti auctorem adscri-

bebat. WOLF.

Ἐξοιωνιζόμενος—τύχην] Mira scilicet fuit apud antiquos fortunae reverentia, adeoque Diarehus vel ex fortuna Demosthenis invidiam illi constat. Μὴ ἀφῆτε τὴν ἐπὶ τοῖς τῆς πόλεως—ἀτυχήμασιν ἐπιγεγραμμένον,—μὴδὲ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἡμᾶς ἐπὶ τὸ βέλτιον ἀγούσης—τούτων δ' ἡμῖν ἀποκτείνειν παραδύσης, αὐτοὶ τοῖς πᾶσι συμφέρουσιν ἐναντιωθῆτε· ἀλλὰ ΜΕΤΟΙΩΝΙΣΑΣΘΕ τὰς τῆς πόλεως πράξεις εἰς τοὺτους τοὺς ἡγεμόνας τὰς ἀποτυχίας τρέψαντες. Dinarch. in Demosth. Similiter Aeschines in Ctes. c. 49. ἀλλὰ καὶ τὸν δαίμονα καὶ τὴν τύχην συμπαράκοιλουσσαν τῷ ἀνδράτι φυλάσσειν. Οὔτε πόλις γὰρ, οὔτ' ἰδιώτης ἀνὴρ οὐδεὶς, πώποτε καλῶς ἀπήλλαξε, Δημοσθένης συμβούλου χρησάμενος. Vid. Dem. Epist. 4. B.

Ἐτελεύτησε—ἐπιβιώσας] Pugnatum est ad Chaeroneam Olymp. 110. 3. obiit Philippus a Pausania interfectus Olymp. 111. 1. IDEM.

κβ'. Ἐγνων—ἀγαθὴν] Οὔτε—πρῶτος διὰ τῶν κατασκήπων τῶν παρὰ Χαριδῆμον συνδόμενος τὴν Φιλίππου τελευτὴν, τῶν μὲν θεῶν συμπλάσας ἑαυτῷ ἐνύπνιον, κατεψεύσατο, ὡς οὐ παρὰ Χαριδῆμον τὸ πρῶτον πεπυσμένος, ἀλλὰ παρὰ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀθηνᾶς· οὗς μεθ' ἡμέραν ἐπορκῶν νύκτωρ φασὶν ἑαυτῷ διαλέγεσθαι, καὶ τὰ μέλλοντα ἐσσεῖναι προλέγειν.

Δημοσθένης. Προκαταλαμβάνων δὲ τὸ θαρρῆν ἐπὶ τὰ μέλλοντα τοὺς Ἀθηναίους, προῆλθε φαιδρὸς εἰς τὴν βουλὴν, ὡς ὄναρ ἑωρακὼς ἀφ' οὗ τὶ μέγα προσδοκᾷ Ἀθηναίοις ἀγαθόν· καὶ μετ' οὐ πολὺ παρήσαν οἱ τὸν Φιλίππου θάνατον ἀπαγγέλλοντες. Εὐθύς οὖν ἔθυσον εὐαγγέλια, καὶ στεφανοῦν ἐψηφίσαντο Παισανίαν. Καὶ προῆλθεν ὁ Δημοσθένης ἔχων λαμπρὸν ἱμάτιον ἐστεφανωμένος, ἐξδόμην ἡμέραν τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ τεθνηκυίας, ὡς Αἰσχίνης φησὶ, λαιδορῶν ἐπὶ τούτῳ, καὶ κατηγορῶν αὐτοῦ μισοτεκνίαν. αὐτὸς ὦν ἀγεννὴς καὶ μαλακὸς, εἰ τὰ πένθη καὶ τοὺς ὀδυρμούς ἡμέρου καὶ φιλοστόργου ψυχῆς ἐποιεῖτο σημεῖα, τὸ δ' ἀλύτως φέρειν ταῦτα καὶ πράως ἀπεδοκίμαζεν. Ἐγὼ δὲ, ὡς μὲν ἐπὶ θανάτῳ βασιλέως ἡμέρως οὕτω καὶ φιλανδρώπως ἐν οἷς ἡτύχησε χρησαμένου πταίσασιν αὐτοῖς, στεφανηφορεῖν καλῶς εἶχε καὶ θύειν, οὐκ ἂν εἴποιμι· (πρὸς γὰρ τῷ νεμεσητῷ καὶ ἀγεννὲς, ζῶντα μὲν τιμᾷ καὶ ποιῆσθαι πολίτην, πεσόντος δ' ὑφ' ἑτέρου, μὴ φέρειν τὴν χάριν μετρίως, ἀλλ' ἐπισκικτᾷ τῷ νεκρῷ καὶ παιωνίζειν, ὥσπερ αὐτοὺς ἀνδραγαθήσαντας.) Ὅτι μέντοι τὰς οἰ-

Æsch. in Ctes. 29. Vid. etiam c. 50. et c. 78. IDEM.

Προκαταλαμβάνων δὲ τὸ θαρρῆν ἐπὶ τὰ μέλλοντα τοὺς Ἀθηναίους] Constructio intricatior est: sed hanc sententiam esse reor: Demosthenem mature voluisse efficere, ut Athenienses bona cum spe res deinceps gerendas susciperent. Quare legendum censeo, προκαταλαμβάνων τῷ θαρρῆν: et, τηρεῖν τὸ ἀξίωμα: et, τὰ περὶ τὴν χάριν. WOLF.

Προλαμβάνων] F. præoccupans Athenienses, iis præveniens in fiducia rerum futurarum. REISK.

Τὸ θαρρῆν] Articulus recte habet. Num autem θαρρῆν quoque recte, an secus, habeat, in dubio relinquam. Si servatur delendum erit ἐπὶ. nam θαρρῆν τι dicitur, non ἐπὶ τι, de aliqua re fidere, securus de ea esse: et tum existet illa, quam modo Latine expressi, sententia. Sin autem ἐπὶ servandum sit, commutandum fuerit θαρρῆν cum θαρρῶν. primus omnium Atheniensium esse contendens, qui cives ad futura fata fortes et fidentes redderet, bonaque spe repletet. IDEM.

Μέγα] Deesse videtur δέοι, aut δέω. IDEM.
[ὡς Αἰσχίνης—μισοτεκνίαν] Extat locus pulcherrimus κατὰ Κτησ. c. 29, Ἐβδόμην

δ' ἡμέραν τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ τετελευτηκυίας, πρὶν πενθῆσαι καὶ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι, στεφανωτάμενος καὶ λευκὴν ἐσθῆτα λαβὼν ἔβουδύτει καὶ παρηγόμεν· τὴν μόνην ὁ δέλιαιος καὶ πρώτην αὐτὸν πατέρα προσεειπούσαν ἀπολέσας. Καὶ οὐ τὸ δυστύχημα οὐκ εἰδὼς, ἀλλὰ τὴν τρόπον ἐξετάζω. Ὅ γὰρ μισότηκνος καὶ πατὴρ πονηρὸς, οὐκ ἂν ποτε γένοιτο δημαγωγὸς χρηστὸς, οὐδὲ ὁ τὰ φίλτατα καὶ εἰκειότατα σώματα μὴ στέργαν, οὐδέποτε ὑμᾶς περὶ πλείονος ποιῆσεται τοὺς ἀλλοτρίους. Photius in sequentibus pro τὰ πένθη legit τὸ ταπεινόν. B.

Ταῦτα] Scil. τὰ πένθη, mortes liberorum luctusque de iis. REISK.

Καλῶς εἶχε καὶ θύειν] Ita est apud duos Codices MSS. ita apud Photium in iis, quæ ex hac vita in Bibliothecam suam retulit, adeo ut mirum videatur impressos tam pertinaciter exhibere καλῶς εἰ δὲ καὶ θύειν. Stephanus ex conjectura emendavit καλὸν ἐτι δὲ καὶ θύειν. B.

Ὅτι μέντοι — ἐπαγωγῇ] Quoniam sunt qui Plutarchi sententiam nimis severam ducunt, magisque Æschinī humanitatem laudant, quam atrocem (uti putant) Demosthenis asperitatem, liceat apponere de eadem re iudicium M. Tullii. Tusc. Quæst. 3. 63. Ad opinionem magni mali

κοι τύχας καὶ δάκρυα καὶ ὀδυρμούς ἀπολιπὼν ταῖς γυναιξὶν ὁ Δημοσθένης, ἀ τῇ πόλει συμφέρειν ὥετο, ταῦτ' ἔπραττεν, ἐπαινῶ καὶ τίθεμαι πολιτικῆς καὶ ἀνδρώδους ψυχῆς, αἰεὶ πρὸς τὸ κοινὸν ἰστάμενον, καὶ τὰ οἰκεία πάθη καὶ πράγματα τοῖς δημοσίοις ἐπανεχόντα, τηρεῖν τὸ ἀξίωμα πολὺ μᾶλλον ἢ τοὺς ὑποκριτὰς τῶν βασιλικῶν καὶ τυραννικῶν προσώπων· οὓς ὀρῶμεν οὔτε κλαίοντας οὔτε γελώντας ἐν τοῖς θεάτροις ὡς αὐτοὶ θέλουσιν, ἀλλ' ὡς ὁ ἀγὼν ἀπαυτεῖ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. Χωρὶς δὲ τούτων, εἰ δεῖ τὸν ἀτυχήσαντα μὴ περιορᾶν ἀπαρηγόρητον ἐν τῷ πᾶθει κείμενον, ἀλλὰ καὶ λόγοις χρῆσθαι κουφίζουσι, καὶ πρὸς ἡδῶν πράγματα τρέπειν τὴν διάνοιαν, (ὥσπερ οἱ τοὺς ὀφθαλμῶντας ἀπὸ τῶν λαμπρῶν καὶ ἀντιτύπων ἐπὶ τὰ χλωρὰ καὶ μαλακὰ χρώματα τὴν ὄψιν ἀπάγειν κελεύοντες) πό-

cum illa etiam opinio accessit, oportere, rectum esse, ad officium pertinere, ferre illud aere quod acciderit, tum denique efficitur illa gravis aegritudinis perturbatio. Ex hac opinione sunt illa varia et detestabilia genera lugendi, pædores, lacerationes genarum, pectoris &c. — Sed hæc omnia faciunt opinantes ita fieri oportere: itaque et Eschines in Demosthenem invehitur, quod is septimo die post filia mortem hostias immolasset. At quam rhetorice! quam copiose! quas sententias colligit! quæ verba contorquet! ut licere quidvis Rhetori intelligas. IDEM.

Πρὸς τὸ κοινὸν ἰστάμενον] Scil. συμφέρον. discedentem ad illam partem, ubi est resp. h. e. decus et salus patriæ, ibique stantem. REISK.

Ἰστάμενον] Apud Photium ἐνιστάμενον. B.

Τὰ οἰκεία πάθη καὶ πράγματα τοῖς δημοσίοις ἐπανεχόντα] Scilicet πρᾶγμασιν, εὐτυχίμασιν, ἢ κατορθώμασι. Suidas ἐπανεχέιν interpretatur ὑφεῖν, addito exemplo Artemidori, οἰκεία συνέσει χρῆσθαι, καὶ μὴ ταῖς βιβλοῖς ἐπανεχεῖν, suapte prudentia uti, et non nisi libris. et Demosthenes in Oratione falsæ legationis: ἐπὶ ταῖς παρ' ἡμῶν ἐπανεχόντες ἐλπίσι, spe vestri auxilii freti. hinc sententia est, privatos casus atque negocia publicis successibus esse quasi fulcienda et sustinenda. ἐπανεχεῖν τὰ οἰκεία τοῖς δημοσίοις, τούτ' ἐστιν, ἐν δευτέρῳ τίθεσθαι, pluris facere rempublicam, quam suam rem privatam: non displiceret, si hujus interpretationis auctorem haberem idoneum. Sed nullum Lexicon neque vetustius neque recentius suffragatur. WOLF.

Ἐπανεχόντα] Item privatam minoris facere, quam Rempublicam; quo sensu vocem accipere debere, (quamquam tacentibus Lexicis dubitat Wolfius) suadet verba Plutarchi, alibi hanc ipsam rem tractantis. Αἰσχίνης — μὲν οὖν ῥητορικῶς — ταῦτα διεξῆλθεν, ἀγνοῶν ὅτι διὰ τούτων αὐτὸν ἐπαινεῖ (Demosthenem sc.) τὸ πενθεῖν παρωσάμενον, καὶ τὸ φιλόπατρι ΠΡΟ τῆς τῶν ἀναγκαίων συμπαθείας ἐπιδειξάμενον. Plutarch. παράμυθ. p. 119 C. B.

Ἐπανεχόντα] Idem est, ac si dixisset ἀνέχοντα ἐπὶ τοῖς δημοσίοις. ob publicos casus, quo iis servire possit, affectiones privatas reprimentem atque compescentem. REISK.

Ὡσπερ οἱ — κελεύοντες] Vulgati habent ὥσπερ κελεύοντας, Photius ὥσπερ κελεύοντες, Codices MSS. quorum quidem collationes adhuc prodierunt, ad unum omnes ὥσπερ οἱ κελεύοντες, quod reposui, intelligens ποιοῦσι, aut siquid simile. Certe Articulus (οἱ) eam vim habet et elegantiam, ut nisi maximo sententiæ detrimento abesse non possit. B.

Πόθεν ἂν τις ἐπαγάγοιτο βελτίῳ παρηγορίᾳ, ἢ πατρὶδος ἀτυχούσης, ἐκ τῶν κοινῶν παθῶν ἐπὶ τὰ οἰκεία συγκαταίτω ποριζόμενος, τοῖς βελτίοις ἀφανίζουσιν τὰ χεῖρα] Hic locus superiorem declarat, ut sententia sit, privatum luctum publica felicitate levandum, contraque in publicis malis ad privatam prosperitatem respiciendum esse. Quod Cic. mortua Tullia sibi non dari queritur, his verbis: Non ut tum me a repub. mœstum domus excipiebat, quæ levaret: sic nunc, domo mœrens ad rempublicam confugere possum, ut in ejus

θεν ἂν τις ¹ ἀπαγάγοιτο βελτίω παρηγορίαν, ἢ πατρίδος εὐτυχοῦσης ἐκ τῶν κοινῶν παθῶν ἐπὶ τὰ οἰκεῖα σύγκρασιν ποριζόμενος, τοῖς βελτίοσιν ἀφανίζουσιν τὰ χεῖρω; Ταῦτα μὲν οὖν εἰπεῖν προήχθημεν, ὁρῶντες ἐπικλῶντα πολλοὺς καὶ ἀποθελύνοντα τὸν Αἰσχίνην τῷ λόγῳ τούτῳ πρὸς οἶκτον.

κγ'. Αἱ δὲ πόλεις, πάλιν τοῦ Δημοσθένους ἀναρρήσιζοντος αὐτάς, συνίσταντο. Καὶ Θηβαῖοι μὲν ἐπέθεντο τῇ φρουρᾷ, καὶ πολλοὺς ἀνείλον, ὅπλα τοῦ Δημοσθένους αὐτοῖς παρασκευάσαντος· Ἀθηναῖοι δ' ὡς πολεμήσοντες μετ' αὐτῶν παρεσκευάζοντο· καὶ τὸ βῆμα κατεῖχεν ὁ Δημοσθένης, καὶ πρὸς τοὺς ἐν Ἀσίᾳ στρατηγούς τοῦ βασιλέως ἔγραφε, τὸν ἐκεῖθεν ἐπεγεύρων πόλεμον Ἀλεξάνδρῳ, παῖδα καὶ Μαργίτην ἀποκαλῶν αὐτόν. Ἐπεὶ μέντοι τὰ περὶ τὴν χώραν θέμενος, παρῆν αὐτὸς μετὰ τῆς δυνάμεως

¹ ἐπαγάγοιτο

bonis acquiescam. Itaque et domo absum et foro: quod nec eum dolorem quem a republ. capio, domus jam consolari potest: nec domesticum respublica. WOLF.

Ἀπαγάγοιτο] Melius tres MSS. ἐπαγάγοιτο. BRYAN.

Εὐτυχοῦσης] Ita legunt duo Codices MSS. et Photius in Bibliotheca, adeoque exulet aliquando a textu ἀτυχοῦσης, vox perperam illata, tam contra historię fidei, quam argumenti seriem. Non enim mortuo Philippo ἠτύχουσαν Athenienses, spe recuperandę libertatis erecti; neque is erat Plutarchus, qui juberet aliquem ad patrię miseras, tanquam πρὸς ἡδίων πράγματα τρέπειν τὴν διάνοιαν. Quę enim est ista consolatio? Non Plutarchi certe, aut Demosthenis; sed Caligulę (siqua sit) aut Neronis. Revera adfuit Demostheni ea consolatio, quam M. Tullius sibi queritur deesse. Non ut tum (ante mortem Tullię sc.) me a Republica macstium domus excipiebat, quę levaret; sic nunc, domo macrens, ad Remp. confugere possum, ut in ejus bonis acquiescam. Ep. Fam. lib. 4. 6. B.

κγ'. Τῇ φρουρᾷ] Præsidium Macedonicum designat, a Philippo Thebis impositum. REISK.

Παῖδα — αὐτόν] Hujus in Alexandrum contumelię testis est simul Æschines et vindex acerbus. Ἑσσανυμίαν δὲ Ἀλεξάνδρῳ Μαργίτην ἐτίθετο ἀπετίμα δὲ λέγειν, ὥς οὐ κινήσεται ἐκ Μακεδονίας, ἀγαπᾷ

γὰρ αὐτὸν ἔφη ἐν Πέλλῃ περιπατοῦντα, καὶ τὰ σπλάγχνα φυλάττοντα. — Θεωρῶν τὸν Ἀλεξάνδρον, οὐκ ἐκ τῆς Ἀλεξάνδρου φύσεως, ἀλλ' ἐκ τῆς αὐτοῦ ἀνανδρίας. Æsch. in Ctes. c. 50. Phocion quoque super ea re compellavit Demosthenem isto versu Σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα; Ipse quoque Alexander, re audita, dixit, "Faxo Demosthenes sub Athenarum mœnibus me virum esse intelligat." Plut. in Phocione p. 749. in Alexandro p. 670. — Margites erat titulus Poematis Homerici, genere Satirico conscripti. Exstant fragmenta quedam.

Τὸν δ' οὐτ' ἀρ' σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν, οὐτ' ἀροτῆρα,

οὐτ' ἄλλως τι σοφόν· πάσης δ' ἡμέρτανε τέχνης. — et

Πολλ' ἠπίστατο ἔργα, κακῶς δ' ἠπίστατο πάντα.

Hinc vox in proverbium abiit, ut, siquis supra modum fatuus esset, diceretur Margites. B.

Μαργίτην] Hellenem ignavum, de quo scripsisse opusculum Homerus fertur. WOLF.

Τὰ περὶ τὴν χώραν] Id est, Μακεδονίαν. IDEM.

Θέμενος] Rebus Macedonię compositis. IDEM.

Θέμενος] Num θέμενος εὔ? an εὔ potest salva sententia abesse, et sic in usu fuit, ut diceretur θέσθαι pro θέσθαι εὔ? REISK.

εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἐξεκέκοπτο μὲν ἡ θρασύτης τῶν Ἀθηναίων, καὶ ὁ Δημοσθένης ἀπεσβήκει· Θηβαῖοι δὲ προδοθέντες ὑπ' ἐκείνων ἠγωνίσαντο καθ' ¹ αὐτούς, καὶ τὴν πόλιν ἀπέβαλον. Θερύβου δὲ μεγάλου τοὺς Ἀθηναίους περισσώτους, ἀπεστάλη μὲν ὁ Δημοσθένης αἰρεθεὶς μεθ' ἑτέρων πρεσβευτῆς πρὸς Ἀλέξανδρον· δέισας δὲ τὴν ὀργὴν ἐκ τοῦ Κιθαιρωνος ἀνεχώρησεν ὀπίσω, καὶ τὴν πρεσβείαν ἀφῆκεν. Εὐθύς δ' ὁ Ἀλέξανδρος ἐξήτει πέμπτων τῶν δημαγωγῶν δέκα μὲν, ὡς Ἰδομενεὺς καὶ Δοῦρις εἰρήκασιν· ἑκτῷ δ', ὡς οἱ πλείστοι καὶ δοκιμώτατοι τῶν συγγραφέων, τούσδε, Δημοσθένη, Πο-

¹ αὐτούς

Ὁ Δημοσθένης ἀπεσβήκει] Extinctus erat, ab ἀποσβέννυμι, quod a σβένω inusitato tempora mutuatur. σβένω, σβένω, ἔσβεσα, ἔσβηκα, ἔσβηκειν forma activa est, sed passiva significatio. ἀορ. β. ἀπέσβην, παρὰ τὸ σβήμι. WOLF.

Καθ' αὐτούς] Soli, suis duntaxat copiis. IDEM.

Θερύβου — περισσώτους] Thebæ dirutæ sunt Olymp. 111. 2. Quanto ea res horrore perculit Athenienses, refert Arrianus lib. 1. Ἀθηναῖοι δὲ, μυστηρίων τῶν μεγάλων ἀγομένων, ὡς ἦκου τινὲς τῶν Θηβαίων ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου, τὰ μὲν μυστήρια ἐκπλαγύντες ἐξέλιπον, ἐκ δὲ τῶν ἀγρῶν ἔσκειναγώρου ἐκ τὴν πόλιν &c. B.

Ἀπεστάλη μὲν ὁ Δημοσθένης αἰρεθεὶς] Vulgati omnes exhibent, ἀπεστάλη μὲν ὁ Δημοσθένης· αἰρεθεὶς δέ. Istud δὲ quam supervacuum sit, quis non videt? Delevi ergo secutus MS. Bodl. et ineptam post vocem Δημοσθένης distinctionem tollens, veram, nisi fallor, lectionem exhibui. IDEM.

Πρεσβευτῆς] Duæ erant Atheniensium ad Alexandrum legationes (uti constat ex Justin. l. 11. et Diodor. l. 17.) quas Plutarchus non distinguit. Ad primam, quæ ante direptionem Thebarum accidit, designatus est Demosthenes, testibus Diodoro et Æschine. IDEM.

Δείσας — ἀφῆκεν] Vide eundem Diodorum et Æsch. in Ctes. 50. IDEM.

Ἐξήτει πέμπτων] Lego (quanquam reclamantibus quatuor codicibus) sine ulla dubitatione ἐξήτει, ab ἐξαίτω, et sic Lappus vertit, misit ad cives deposcendos, per legatos dedi sibi postulavit decem principes cives. ζητεῖν verbum hic minus esset significans. et ζ et ξ, item η μονόφθογγος, et η δίφθογγος sæpe permutantur. Μοχ, πρεσβεύσειν pro πρεσβεύειν eodem modo εἰν pro σειν positum. WOLF.

Ἐξήτει] Loco τοῦ EZHTEI 'reposui e MS. Bodl. vocem ad Alexandri majestatem magis accommodatam; maxime cum videam Plutarchum in Phocione eandem rem narrare his verbis: ΕΕΗΤΕΙΤΟ τοὺς περὶ Δημοσθένην &c. p. 749 C. et paulo post: καὶ Νικολέα ΕΞΑΙΤΗΙ, δίδόναι κελύσω. Ut obiter notem, simili modo his corrigendus est Arrianus lib. 1. qui quidem ipse paucis versibus interpositis habet Χαρίδημον μόνον τῶν ΕΞΑΙΤΗΘΕΝΤΩΝ, &c. B.

Δέκα—εἰρήκασιν] Arrianus Demonis et Callisthenis non meminit; sed eorum loco Hyperidem numerat, Charetem etiam et Diotimum, qui, sicut Charidemus, στρατηγὸι magis erant, quam δημαγωγοί, adeoque de his intelligendus est Justinus, l. 11. 4. Ita—bellum remisit, ut oratores et duces, quorum fiducia toties rebellent, sibi dedantur.—Eo res reducta est, ut retentis oratoribus, duces in exilium agerentur. — B.

Ὡς οἱ πλείστοι] Ut plerique iidemque probatissimi scriptores tradunt, hos octo. WOLF.

Τούσδε, Δημοσθένη &c.] Hi nempe maxime, referente Arriano lib. 1. Athenienses in Macedonas concitare sueti sunt. Post Demosthenem, ceterorum facile princeps erat Lycurgus, quippe non modo orator eloquentissimus, sed vir sanctus, integer, vitis et corruptelis immunis, quibus ceteri tenebantur. Stratocles, eo mortuo, decrevit imaginem ejus in foro statuendam, et dberis ejus victum in Prytaneo præbendum. Exstat unica ejus oratio contra Leocratem pulcherrima. — Demon (apud vulgatos vitiose Δέμων, sequor MS. Bodl.) erat Demosthenis sororis filius, frater Democharis, secundum Athenæum, lib. 13.—Charidemus solus (secundum Arrianum)

λύεσκτον, Ἐφιάλτην, Λυκαῦργον, ¹Μυροκλέα, Δήμωνα, Καλλισθένη, Χαρίδημον. Ὅτε καὶ τὸν περὶ τῶν προβάτων λόγον ὁ Δημοσθένης, ὡς τοῖς λύκοις τοὺς κύνας ἐξέδωκε, διηγήσάμενος, αὐτὸν μὲν εἶκασε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ κυσὶν ὑπὲρ τοῦ δήμου μαχομένους, Ἀλέξανδρον δὲ τὸν Μακεδόνα μονόλυκον προσηγόρευσε. “Ἐτι δ’ ὡς” (ἔφη) “τοὺς ἐμπόρους ὁρῶμεν, ὅταν ἐν τρυβλίῳ δεῖγμα περιφέρωσι, δι’ ὀλίγων πυρῶν τοὺς πολλοὺς πιπράσκοντας, οὕτως ἐν ἡμῖν λανθάνετε πάντας ² αὐτοὺς συνεκιδιδόντες.” Ταῦτα μὲν οὖν Ἀριστόβουλος ὁ Κασανδρεὺς ἱστόρηκε. Βουλευομένων δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ διαπορούντων, ὁ Δημάδης λαβὼν πέντε τάλαντα παρὰ τῶν ἀνδρῶν, ὡμολόγησε πρεσβεύσειν καὶ δεήσεσθαι τοῦ βασιλέως ὑπὲρ αὐτῶν· εἴτε τῇ φιλίᾳ πιστεύων, εἴτε προσδοκῶν μεστὸν εὐρήσειν, ὥσπερ λέοντα, φόνου κεκορεσμένον. Ἐπεισε δ’ οὖν καὶ παρητήσατο τοὺς ἀνδρας ὁ Δημάδης, καὶ διήλλαξεν αὐτῷ τὴν πόλιν.

¹ Μυροκλέα, Δάμωνα,

² αὐτοὺς

Alexandro instante exulavit. Transfugiens ergo ad Darium, cum regibus uti nesciret, sed eum libere nimis et cum παρρησίᾳ Democratica de belli apparatu moneret, a Dario capite truncatus licentiae poenas dedit. Q. Curt. 3. 5.—Ephialtes, missus ad Darium legatus, magnam vim auri ab eo accepit, quam oratoribus et Demostheni nominatim tribueret, quo magis bellum Philippo inferendum suaderent. Cave confundas eum cum altero Ephialte, §. 18. Hic (Olymp. 111. 3.) eruptione ex Hăl̄carnasso urbe in Macedonas facta, fortissime dimicans periiit. Diodor. 17. B.

[Ὡς τοῖς] Prius ὅς τοῖς, nullo sensu. Ed. Florentina et tres Codices MSS. habent ὡς. Du Soul mavult à τοῖς, nimis elegans et curiosus, ut mihi videtur, in scriptore non nimis eleganti. B.

[Μονόλυκον] Ἀπὸ τοῦ μονάεχρον, βασιλέα, ἢ τύραννον. Lupum ob saevitiam. μονόλυκον quod solus rerum petiretur. Wolf.

[Μονόλυκος] Alias vocantur μονοπάξιαι et μονοῖ, genus luporum saevissimum et immansuetum, qui non, ut ceteri, turmatim, sed seorsim praedam venantur. Ἀνθρώποφάγοι μᾶλλον οἱ ΜΟΝΟΠΑΙΕΙ Αἰ τῶν λύκων: Aristot. Hist. Anim. l. 8. c. 5. Exstat vox μονόλυκος apud Arati Phaen. v. 1124.

Καὶ λύκος, ὁππότε μακρὰ ΜΟΝΟΛΛΥΚΟΣ ὠρεῖται.

Ubi Theon Scholiastes ita explicat, λύκοι κατὰ ΜΟΝΑΣ γενόμενοι. Vitam eorum solitariam memorat Lucian. in Epist. Saturni. οὐ δὲ ἡδὺ μόνον ἐμπύμπλασθαι, ὥσπερ τοὺς λέοντάς φασι, καὶ τοὺς ΜΟΝΙΟΥΣ τῶν λύκων. Et in Timone. ΜΟΝΗΡΗΣ δὲ ἡ διαίτα, καθάπερ τοῖς λύκοις. Plura vide apud Bocharti Hieroz. l. 3. c. 10. Hæc, credo, contra Ælianum sufficient, quo auctore, ὁ τέλειος καὶ μέγιστος λύκος καλοῖτ’ ἂν ΜΟΝΟΛΥΚΟΣ. Hist. Anim. l. 7. c. 47.—Immanem hominis ambitionem, qui nec æqualem potentiae, neque participem glorie ferre potuit, depingere voluit Demosthenes. B.

[Ἀριστόβουλος] Aristobulus, quem se plurimum sequi fatetur Arrianus, comes erat Alexandri, ejus res gestas descripsit. Ei mandavit Alexander, ut Cyri sepulcrum instauraret. Historiam tamen ejus non æque placuisse regi constat, siquidem cum legeret prelii cum Poro commissi narrationem, indignabundus librum misit in profluentem. IDEM.

[Παρὰ τῶν ἀνδρῶν] Decem aut octo illos oratores intellige, non populum Atheniensem. WOLF.

[Καὶ παρητήσατο τοὺς ἀνδρας] In gratiam posuit viros, et urbem eorum reconciliavit. Lapus rectius legisse videtur αὐτῷ, scilicet Ἀλέξανδρον, ipsi. IDEM.

[Αὐτῷ] Ita Codex MS. prius αὐτῶν. B.

κδ'. Ἀπελθόντος δ' Ἀλεξάνδρου, μεγάλοι μὲν ἦσαν οὗτοι, ταπεινὰ δ' ἔπραττεν ὁ Δημοσθένης. Κινουμένων δὲ Ἀγιδι τῷ Σπαρτιάτῃ βραχέα συνεκινήθη πάλιν, εἴτ' ἔπτηξε, τῶν μὲν Ἀθηναίων οὐ συνεξαναστάντων, τοῦ δ' Ἀγιδος πεσόντος καὶ τῶν Λακεδαιμονίων συντριβέντων. Εἰσῆχθη δὲ τότε καὶ ἡ περὶ τοῦ στεφάνου γραφή κατὰ Κτησιφώντος, γραφεῖσα μὲν ἐπὶ Χαιρώνδου ἄρχοντος, μικρὸν ἐπάνω τῶν Χαιρωνικῶν, κριθεῖσα δ' ὕστερον ἔτεσι δέκα ἐπ' Ἀριστοφώντος, γενομένη δὲ, ὡς οὐδεμία τῶν δημοσίων, περιβόητος, διὰ τε τὴν δόξαν τῶν λεγόντων, καὶ τὴν τῶν δικαζόντων εὐγένειαν· οἱ τοῖς ἐλαύνουσι τὸν Δημοσθένη, τότε πλείστον δυναμένοις καὶ μακεδονίζουσιν, οὐ προήκοντο τὴν κατ' αὐτοῦ ψήφον, ἀλλ' οὕτω λαμπρῶς ἀπέλυσαν, ὥστε τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων Αἰσχίνην μὴ μεταλαβεῖν. Ἐκεῖνος μὲν οὖν εὐθὺς ἐκ τῆς πόλεως ὤχρετ' ἀπὼν, καὶ περὶ Ῥόδον καὶ Ἰωνίαν σοφιστεύων κατεβίωσε.

κε'. Μετ' οὐ πολὺ δὲ Ἀρπαλος ἦκεν ἐξ Ἀσίας εἰς τὰς

κδ'. Μεγάλοι μὲν ἦσαν οὗτοι] Scilicet, οἱ τ' Ἀλεξάνδρου φρονούντες, καὶ μακεδονίζοντες. WOLF.

Οὔτοι] Quinam hi sunt? Demades nimirum, de quo in continente fuit expositum? Qui autem porro? Nil de quoquam alio est commemoratum. Paret, Atheniensium eos designari, qui Macedonibus studerent. Verum οὔτοι offendit, sic projectum. REISK.

Κινουμένων δὲ Ἀγιδι] Agis rex Lacedæmonius fortissime dimicans ab Antipatro victus est, Alexandro in Persia agente, Olymp. 112. 3. Vide Diodor. l. 17. et Q. Curtium 6. 1. B.

Γραφεῖσα — Ἀριστοφώντος] Inter Chærondam et Aristophontem Archontes octo tantum anni intercesserant secundum Diodorum, quod notat Palmerius. Adeoque Plutarchi, qui decem numerat, calculum improbarem, utpote auctoris in temporum rationibus non nimis diligentis, nisi M. Tullius de opt. gen. dicendi diserte diceret, Hunc multat Æschines a Ctesiphonte petiit quadriennio ante Philippi Macedonis mortem. Obiisse Philippum anno Olymp. 111. 1. omnes consentiunt: sexennio post, Olymp. 112. 3. Archon erat Aristophon (quamvis Dion. Halicarn. nescio quos secutus octo annos a Philippi interitu ad eum numerat) adeo ut, sive M. Tullium sequaris, constet per decennium causam

hæsisse; sive Dionysium, capto a Chæronda supputandi initio, idem numerus conficitur.—Hoc interea certissimum est ex ipsius Æschiniis verbis in Ctes. 52. Agide recens debellato factum esse iudicium, quod in eundem Aristophontem, auctore Diodoro, cadit.—Locus Dionysii corruptus esse videtur. B.

Ἐπὶ Χαιρώνδου] Fortasse, Χαιρωνίδου. Χαιρωνάδας, ut Ἐπαμινάδας, nescio quid Doricum potius quam Atticum sonare videtur. In vita Isocratis ἐτελεύτῃ ἐπὶ Χαιρωνίδου ἄρχοντος. Quod nomen alii codices non per ai sed per ε scribunt, ut et Χαιρώνειαν: ut proclivis est oscitantiae lapsus. WOLF.

Μικρὸν ἐπάνω τῶν Χαιρωνικῶν] Id est, ὀλίγον πρὸ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης. IDEM.

Ὡς οὐδεμία τῶν δημοσίων] Fuerunt enim iudicia, vel δημόσια vel ἰδιωτικά. IDEM.

Τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων] Id quod ignominiosum erat accusatori, sicut ipse Demosthenes in Orat. περὶ στεφάνου, his verbis significat. σοὶ δὲ συκοφάντῃ μὲν εἶναι δοκεῖν ὑπάρχει· κινδυνεύεις δὲ εἴτε δεῖ ἐπὶ τοῦτο ποιεῖν, εἴτε ἤδη πεπαυῖσθαι μὴ μεταλαβόντα τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων. ordinalia usque ad 20. non accuntur. πέμπτος quintus, παρὰ τὰ πέντε· πέμπτος, παρὰ τὸ πέπεμπται, unde μεταπεμπτός accercitus. IDEM.

κε'. Μετ' οὐ πολὺ] Olymp. 113. 2. vide

Ἀθήνας, ἀποδράς Ἀλέξανδρον, ¹ αὐτῷ τε τὰ πράγματα συνειδῶς πονηρὰ δι' ἀσωτίαν, καὶ κείνον ἤδη χαλεπὸν ὄντα τοῖς φίλοις δεδοικώς. Καταφυγόντος δὲ πρὸς τὸν δῆμον αὐτοῦ, καὶ μετὰ τῶν χρημάτων καὶ τῶν νεῶν αὐτὸν παραδίδοντας, οἱ μὲν ἄλλοι ῥήτορες εὐθὺς ἐποφθαλμιάσαντες πρὸς τὸν πλοῦτον, ἐβοήθουν, καὶ συνέπειδον τοὺς Ἀθηναίους δέχεσθαι καὶ σώζειν τὸν ἱκέτην. Ὁ δὲ Δημοσθένης πρῶτον μὲν ἀπελαύνειν συνεβούλευε τὸν Ἀρπαλον, καὶ φυλάττεσθαι μὴ τὴν πόλιν ἐμβάλωσιν εἰς πόλεμον, ἐξ οὐκ ἀναγκαίας καὶ ἀδίκου προφάσεως. Ἡμέραις δ' ὀλίγαις ὕστερον ἐξεταζομένων τῶν χρημάτων, ἰδὼν αὐτὸν ὁ Ἀρπαλος ἡσθέντα βασιλικῇ κύλικι, καὶ καταμανθάνοντα τὴν τορείαν καὶ τὸ εἶδος, ἐκέλευε διαβαστάσαντα, τὴν ὀλκὴν τοῦ χρυσίου σκέψασθαι. Θαυμάσαντος δὲ τοῦ Δημοσθένους τὸ βάρος, καὶ πυθομένου πόσον ἄγει, μειδιάσας ὁ Ἀρπαλος, “Ἄξει σοι” (φησὶν) “εἴκοσι τάλαντα” καὶ γενομένης τάχιστα τῆς νυκτὸς, ἔπεμφεν αὐτῷ τὴν κύλικα, μετὰ τῶν εἴκοσι τάλαντων. Ἦν δ' ἄρα δεινὸς ὁ Ἀρπαλος ἐρωτικῷ πρὸς χρυσίου ἀνδρὸς ² ὅψει, καὶ διαχύσει καὶ βολαῖς ὀμμάτων ἀνευρεῖν ἤθος. Οὐ γὰρ ἀντέσχευεν ὁ Δημοσθένης, ἀλλὰ πληγεὶς ὑπὸ τῆς δωροδοκίας, ὥσπερ παραδεδεγμένος φρουράν, προσκεχωρήκει τῷ Ἀρπάλῳ. Καὶ μεθ' ἡμέραν εὖ καὶ καλῶς ἐρίοις καὶ ταινίαις κατὰ τοῦ τραχήλου ³ κατελιζάμενος, εἰς τὴν ἐκκλησίαν προῆλθε· καὶ κελευόντων ἀνίστασθαι καὶ

¹ αὐτῷ

² ὅφειας διαχύσει

³ * κατελιζάμενος

Diodorum l. 17. B.

Δι' ἀσωτίαν] De Harpali luxuriis multa vide apud Athenæum lib. 13. Diodor. 17. et Plut. in Phocione. IDEM.

Ἀπελαύνειν συνεβούλευε] Hoc plenius testatur Plutarchus περὶ δυσωπίας p. 531. Α. τῶν Ἀθηναίων ὠρμημένων Ἀρπάλῳ βοηθεῖν, καὶ κορυσαμένων ἐπὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἐξαίφνης ἐπεφάνη φιλόζωνος, ὁ τῶν ἐπὶ θαλάττῃ πραγμάτων Ἀλεξάνδρου στρατηγός. Ἐκπλαγέντος δὲ τοῦ δήμου καὶ σιωπῶντος διὰ τὸν φόβον, ὁ Δημοσθένης; Τί ποιήσουσιν, ἔφη; τὸν ἥλιον ἰδόντες, οἱ μὴ δυνάμενοι πρὸς τὸν λύχνον ἀντιβλέπειν; Et hoc suum consilium appellat Demosthenes, testem et argumentum innocentie suæ. Epist. 2. p. 1470. ed. Reisk. τὸν γραφέντων περὶ Ἀρπάλου μόνον τὰ ἐμοὶ πεπραγμένα ἀνέγκλητον πεποίηκε τὴν πόλιν. Ipsius decreti, quod tulit Demosthenes, sensum nobis exhibet Dinar-

VOL. I.

chus. Ἐγραψεν αὐτὸς ἐν τῷ δήμῳ Δημοσθένης, ὥς δηλονότι δικαίου τοῦ πράγματος ὄντος, φυλάττειν Ἀλεξάνδρῳ τὰ εἰς τὴν Ἀττικὴν ἀφικόμενα μετὰ Ἀρπάλου χρήματα.— κατὰ Δημ. Ed. H. Steph. p. 101. B.

Κύλικι βασιλικῇ] Alii βαρβαρικῇ. WOLF. Τὴν τορείαν καὶ τὸ εἶδος] Calaturam ei formam. οὕτω γέγων ἀλώπηξ δωροδοκεῖται τε καὶ ἀλίσκεται πάγῃ. IDEM.

Ὅφει] Prius ὅφιν. Vocem hanc repouendam e duobus MSS. monuit Bryannus. B.

Καὶ μεθ' ἡμέραν] Ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο, alias interdiu, ut νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν noctu atque interdiu, interdum pro postri die, ἐλλειπτικῶς, μετ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, τῇ ὑστεραίᾳ, si Lexicis credimus. WOLF.

Κατὰ τοῦ τραχήλου κατελιζάμενος] Involutus, vel subintelligitur, αὐτὸν, ab ἐλίσσω. IDEM.

2 m

λέγειν, διένευεν ὡς ἀποκεκομμένης αὐτῷ τῆς φωνῆς. Οἱ δ' εὐφρεῖς χλευάζοντες, “οὐχ ὑπὸ συνάγχης” ἔφραζον, “ἀλλ' ¹ ὥς ἀργυράγχης εἰλήφθαι νύκτωρ τὸν δημαγωγόν.” Ὑστερον δὲ τοῦ δήμου παντὸς αἰσθόμενου τὴν δωροδοκίαν, καὶ βουλόμενον ἀπολογεῖσθαι καὶ πείθειν οὐκ ἔωντος, ἀλλὰ χαλεπαίνοντος καὶ θορυβοῦντος, ἀναστὰς τις ἔσκωψεν, εἰπὼν, “Οὐκ ἀκούσεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ τὴν κύλικα ἔχοντος;” Τότε μὲν οὖν ἀπέπεμψαν ἐκ τῆς πόλεως τὸν Ἀρπαλον· δεδιότες δὲ μὴ λόγον ἀπαίτωνται χρημάτων, ὧν διηρπάκεσαν οἱ ῥήτορες, ζήτησιν ἐποιῶντο νεανικὴν, καὶ ταῖς οἰκίας ἐπιόντες ἡρεύων, πλὴν τῆς Καλλικλέους τοῦ Ἀρρενίδου. Μόνην γὰρ τὴν τούτου νεωστὶ γεγαμηκίτος οὐκ εἶσσαν ἐλεγχεῖσθαι, νύμφης ἔνδον οὔσης, ὡς ἱστορεῖ Θεόπομπος.

κς'. Ο δὲ Δημοσθένης ὁμόσε χωρῶν, εἰσήνεγκε ψήφισμα, τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλήν ἐξετάσαι τὸ πρᾶγμα, καὶ τοὺς ἐκεῖνη δόξαντας ἀδικεῖν δοῦναι δίκην. ἐν δὲ πρώτοις αὐτοῦ τῆς βουλῆς ἐκεῖνου καταψηφισαμένης, εἰσῆλθε μὲν

1 ὑπ'

Οὐχ ὑπὸ συνάγχης] Critolaus apud Gellium Noct. Att. 11. 9. fabulam hanc de legatis Milesiis, non de Harpalo narrat. Dictum hoc de ἀργυράγχῃ Julius Pollux l. 7. c. 24. tribuit Demadi; quod minus verisimile est: siquidem ipse Demades auri ab Harpalo accepti condemnatus est, teste Dinarcho in Aristog. B.

Βουλόμενον] Vulg. βουλομένου. Hoc reposui e duobus MSS. monente Du Soul. IDEM.

Καὶ πείθειν οὐκ ἔωντος] Conatum hic, non effectum significat, τὸ πείθειν, ut saepe alias. οὐ τοίνυν αἰεὶ πειθῶ, τύραννος τῶν φρενῶν, ἄλλωστ' εἰς ἀκοὰς τυραννικὰς ἐμπεσούσα, ἢ περσπληχθιμένη διὰ πονηρίαν ἢ ὑποφίαν φιλαπεχθίμονα. Hervagian editio omisit haec: πείθειν οὐκ ἔωντος, ἀλλὰ καὶ ἀγανακτοῦντος καὶ θορυβοῦντος, ἀναστὰς, &c. WOLF.

Οὐκ ἀκούσεσθε—ἔχοντος] Ante haec verba inserit Codex MS. ἐν γὰρ τοῖς συμποσίοις τὴν κύλικα ἔχοντες ἦδον τὰ λεγόμενα σκύλια, quod ut concedam esse glossema, hujus tamen dicti acumen optime explicare persuasum habeo. Σκύλια quippe erant carmina convivalia, quorum exempla vide apud Athenaeum l. 15. Alii ita accipiunt, “Nonne audietis Pincernam regiam?” quod scilicet ἡ κύλιξ supra p. cclxxiii. v. 12. dicitur βασιλική, cujus tamen locum

non uno in Codice obtinet βαρβαρική. B. Καλλικλέους] Fenerator erat. Vide Plut. in Phocione. Du Soul.

Νύμφης ἔνδον οὔσης] Vide verecundiam Atheniensium, et Ulpianus libro secundo Pandectarum: In jus, inquit, vocari non debet, qui uxorem ducit. WOLF.

κς' Ὁμόσε χωρῶν] Prope accedens, rem strenue suscipiens, ut scilicet illam suspicionem a se emoliretur. Ita sorex suo indicio perit. IDEM.

Εἰσήνεγκε—δίκην] Auctor est Dinarchus κατὰ Δημοσθ.—Μόνος συ τῶν πάποτε ἀποπεφασμένων ἡζιώσας ἐκὼν σεαυτῷ τούτους κριτὰς καὶ ζητητὰς γενέσθαι, καὶ ἔγραφας κατὰ σεαυτοῦ τὸ ψήφισμα, καὶ τὸν δῆμον ἐποίησω μάρτυρα τῶν ὁμολογουμένων, δεισάμενος σεαυτῷ ζημίαν εἶναι θάνατον, ἐὰν ἀποφῆνῃ ἢ βουλὴ τῶν χρημάτων εἰληφότα τι τῶν εἰς τὴν χώραν ὑπὸ Ἀρπάλου κομισθέντων. Ed. H. Steph. p. 98. B.

Καταψηφισαμένης] Lucianus in Encom. Demosth. totum hoc de Harpalo crimen pro falso habet, et Hyperidem perfidiae in Demosthenem accusat, condemnationis ejus ministrum. Sed nisi omnem historiae fidem derogemus, nisi senatum etiam Areopagiticum conjurationis in Demosthenem socios fuisse insimulemus, (quod quis dixerit?) fatendum est eum jure

εἰς τὸ δικαστήριον, ὅφλων δὲ πεντήκοντα ταλάντων δίκην, καὶ παραδοθεὶς εἰς τὸ δεσμωτήριον, αἰσχύνῃ τῆς αἰτίας, ¹ φασὶ, καὶ δι' αἰσθένειαν τοῦ σώματος, οὐ δυναμένου φέρειν τὸν εἰργμὸν, ² ἀπέδρα, τοὺς μὲν ³ λαθόν, τῶν δὲ λαθεῖν ἔχουσιν δόντων. Λέγεται γοῦν, ὥς οὐ μακρὰν τοῦ ἄστεος φεύγων αἰσδοιτό τινας τῶν διαφόρων αὐτῷ πολιτῶν ἐπιδιώκοντας, καὶ βούλοιο μὲν αὐτόν ἀποκρύπτειν. Ὡς δ' ἐκεῖνοι φθελγζάμενοι τοῦνομα, καὶ προσελθόντες ἐγγύς, ἐδέοντο λαβεῖν ἐφόδια παρ' αὐτῶν, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο κομίζοντες ἀργύριον οἴκοθεν, καὶ τούτου χάριν ἐπιδιώξαντες ⁴ αὐτόν, ἅμα δὲ θάρρῃν παρεκάλουν, καὶ μὴ φέρειν ἀνιαρῶς τὸ συμβεβηκός· ἔτι μᾶλλον ἀνακλαύσασθαι τὸν Δημοσθένη, καὶ εἰπεῖν, “ Πῶς δ' οὐ μέλλω φέρειν βαρέως, ἀπολιπὼν πόλιν ἐχθροὺς τε· οὗτους ἔχουσιν, οἷους ἐν ἐτέρᾳ φίλους εὐρεῖν οὐ βράδιόν ἐστιν; ” Ἦνεγκε δὲ τὴν φυγὴν μαλακῶς, ἐν Αἰγίνῃ καὶ Τροιζίνι καθεζόμενος τὰ πολλὰ, καὶ

¹ * φησὶ

² ἀποδρᾶναι

³ λαθόντα

⁴ [αὐτῷ]

prænas dedisse. Libet tamen apponere, quod ad eum crimine liberandum protulit Pausanias. Valeat, quantum valere potest. Harpalo mortuo, τῶν χρημάτων (Harpalicorum) διοικητὴν, φυγόντα ἐς Ῥόδον, Φιλόθεος Μακεδὼν συνέλαβεν.—τὸν δὲ παῖδα τοῦτον ἔχων ἤλεγχε, ἐς ὃ πάντα ἐπύθετο, ὅσοι τῶν Ἀρπάκου τι ἐτυχον εὐληφότες. Μαθὼν δὲ, ἐς Ἀθήνας γράμματα ἐπέστειλεν—τοὺς λαβόντας παρὰ Ἀρπάκου καταριθμῶν—οὐδὲ ἐξημερόνουσεν ἀρχὴν Δημοσθένους, Ἀλεξάνδρῳ τε ἐς τὰ μάλιστα ἀπεχθάνομένου, καὶ αὐτὸς ἰδίᾳ προσκερούσας. Pausan. Corinth. p. 148. IDEM.

Εἰσῆλθε μὲν εἰς τὸ δικαστήριον] Se iudicio stitit. Lapis videtur legisse δεσμωτήριον, sed perperam. Verum paulo post legendum, καὶ παραδοθεὶς εἰς τὸ δεσμωτήριον. WOLF.

Αἰσχύνῃ—αἰσθένειαν] Οὐ γὰρ ἀπεγνωκὼς ἡμᾶς, οὐδ' ἐτέρωσε βλεῖπων οὐδαμοῦ μετέστην· ἀλλὰ πρῶτον μὲν τοῦνειδος τῆς εἰρκτῆς χαλεπῶς τῷ λογισμῷ φέρον· εἴτα διὰ τὴν ἡλικίαν οὐκ ἂν οἶός τ' ὂν τῷ σώματι τὴν κακοπαθείαν ὑπονεγκεῖν. Demosth. Ep. 2. p. 1471. ed. Reisk. B.

φησὶ] De meo dedi, pro vulgari φασί. Demosthenes ipse ait, in epistolis nempe, se aufugisse e custodia, quod impur esset contumelia carcerisque molestiis ferendis. REISK.

Ἐπ' αὐτὸ τοῦτο κομίζοντες] Referri potest ad ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐκόμιζον. Sed malum,

ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κομίζονταν. WOLF.

Αὐτὸν] Ita in duobus MSS. Volg. αὐτῷ. B.

Αὐτῷ] Uncis inclusi, ut quo facile creatur. Nam ut constructionem verbi ἐπιδιώκειν cum dativo damnum, induci nequeo, quæ sic possit defendi, ut dicatur idem valere, atque διάκειν ἐπὶ τινι, celerem cursum, sive semet, sive equum, incitare, quo aliquem fugientem consequaris. REISK.

Πῶς δ' οὐ μέλλω] Aliter hæc exstant apud Photii Biblioth. 265. uti notavit Dacierius. Ille refert Æschini in exilium abeundi Demosthenem integrum talentum dono dedisse, et simul monuisse, ut calamitatem æquo animo ferret, Æschinem vero in has voces prorupisse, καὶ πῶς ἂν δυναίμην, ταιαύτης ἀποστειρομένης πόλεως, ἐν ᾗ καὶ τοὺς δοκούντας ἐχθροὺς εἶναι τῶν ἀλλοχοῦσι φίλων χρηστότητι καὶ καλοκαγαθία εὐρεῖν ἐστὶ διαφέροντας; Non præterit hanc Demosthenis humanitatem Scriptor Vit. 10. Rhet. p. 845. Et exstat Severi Alexand. Ethopœia cujus argumentum est, τίνες ἂν εἴποι λόγους Αἰσχίνῃς, Δημοσθένους διδόντος αὐτῷ ἐφόδιον. Ctesiphontis certe erga se officia, et liberalem in calamitate inimici misericordiam ipse laudat Æschines Ep. 2. p. 206. B.

Τροιζίνι] Urbs in litore Argolico maritima, ex adverso Athenarum trans sinum Saronicum sita. Huc Athenienses, cum

πρὸς τὴν Ἀττικὴν ἀποβλέπων δεδακρυμένος, ὥστε φωνὰς οὐκ εὐγνώμονας οὐδ' ὁμολογούσας τοῖς ἐν τῇ πολιτείᾳ νεανιύμασιν ἀπομνημονεύεσθαι. Λέγεται γὰρ, ἐκ τοῦ ἄστεος ἀπαλλαττόμενος, καὶ πρὸς τὴν ἀκρόπολιν ἀνατείνας τὰς χεῖρας, εἰπεῖν, “ὦ δέσποινα πολιὰς, τί ¹ δὲ τρισὶ τοῖς χαλεπωτάτοις χαίρεις θηρίοις, γλαυκὴ καὶ δράκοντι καὶ δήμῳ;” Τοὺς δὲ προσιόντας αὐτῷ καὶ συνδιατρίβοντας νεανίσκους ἀπέτρεπε τῆς πολιτείας, λέγων, “ὥς εἰ δυοῖν προκειμένων ὁδῶν ἀπ' ἀρχῆς, ² τῆς ἐπὶ τὸ βῆμα καὶ τὴν ἐκκλησίαν, τῆς δ' ἀντικρυς εἰς τὸν ὄλεθρον, ἐτύγχανε δὲ προειδὼς τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν κακὰ, φόβους, καὶ φθόνους, καὶ διαβολὰς, καὶ ἀγῶνας, ἐπὶ ταύτην ἀν' ὁρμῆσαι τὴν εὐδὺ τοῦ θανάτου τείνουσαν.”

κζ'. Ἀλλὰ γὰρ, ἔτι φεύγοντος αὐτοῦ τὴν εἰρημένην φυγὴν, Ἀλέξανδρος μὲν ἐτελεύτησε, τὰ δ' Ἑλληνικὰ συνίσταντο πάλιν, ³ Λεωσθένους ἀνδραγαθοῦντος, καὶ περικτεχίζοντος Ἀντίπατρον ἐν Λαμῖᾳ πολιορκούμενον. Πυθέας μὲν οὖν ὁ ῥήτωρ καὶ Καλλιμέδων ὁ Κάραβος, ἐξ Ἀθηνῶν φεύγοντες, Ἀντίπατρὶ προσεγένοντο, καὶ μετὰ τῶν ἐκείνου φίλων καὶ πρέσβειων περιιόντες οὐκ εἶων ἀφίστασθαι τοὺς Ἕλληνας,

¹ δὴ² τῆς μὲν ἐπὶ³ Λεωσθένους

Xerxes Græciam invaderet, uxores liberosque suos miserunt. — vide Demosth. Ep. 2. ubi se partem exilii in Calauria egisse dicit. B.

Φωνὰς οὐκ εὐγνώμονας] Εὐγνωμοσύνην, Suidas εὐνοίαν καὶ γνησιότητα interpretatur. Varinus etiam εὐχαριστίαν. voces igitur edidit, vel malevolas, vel ingratas adversus patriam, vel se parum dignas. Pausanias in Atticis de Calauria, et Demosthenis interitu loquens, Δημοσθένης μὲν, inquit, ἡ πρὸς Ἀθηναίους ἄγαν εὐνοία ἐς τοῦτ' ἐχώρησεν. εὐ δὲ μοι λελέχθαι δοκεῖ, ἀνδρὰ ἀφειδῶς ἐσπεσόντ' ἐς πολιτείαν, καὶ πιστὰ ἡγησάμενον τὰ τοῦ δήμου, μήποτε καλῶς τελευτήσῃαι. WOLF.

Πολιὰς] Quæ aliqui πολιοῦχος Ἀθηνᾶ, Minerva præsides urbis dicitur. IDEM.

Γλαυκὴ καὶ δράκοντι καὶ δήμῳ] Minerva præsides ac patrona Athenarum fuit: Athenis autem δημοκρατία erat; quæ et δῆμος sæpe dicitur. Phocylides: λαῷ μὴ πίστευε πολύτεροπός ἐστιν ὅμιλος. Draco autem et noctua Minervæ sacri erant, eique appingebantur. IDEM.

κζ'. Ἀλέξανδρος—ἐτελεύτησε] Decessit Alexander Olymp. 114. 1. Archonte He-

gesia annos 32. menses 8. natus. — Aristobulus apud Arrian. lib. 7. B.

Λεωσθένους] Hunc ducem Atheniensium, dum re contra Macedones bene gesta ferocius hostem invaderet, saxo ictum in acie occubuisse scribit Suidas e Diodoro Siculo lib. 17. folio 621. WOLF.

Ἐν Λαμῖᾳ] Thessaliae urbe, ubi Græci ductu et auspiciis Atheniensium Antipatrum vicerunt. Suidas. IDEM.

Λαμῖᾳ] Lamia, Urbs Thessaliae. Belli Lamiaci historiam vide apud Diodor. 18. Justin. 11. 5. Plut. in Phocione, et Pausan. Att. p. 45. B.

Καλλιμέδων] Callimedes Carabus Atheniensis, Macedonum mercenarius, Antipatro post victoriam ad Cranonem auctor erat, ne Phocioni pro Athenis deprecanti crederet; tandem a Polysperchonte cum Demetrio Phalereo capitis damnatus est. Æsch. Ep. 12. Plut. in Phocione p. 754. 758. IDEM.

Ὁ Κάραβος] Locusta vel scarabeus. Cognomentum opinor ludibrii causa inditum. WOLF.

Οὐδὲ προσέχεν Ἀθηναίους] Neque auscultare sinebant Atheniensibus, abalienabant

οὐδὲ προσέχειν τοῖς Ἀθηναίοις. Δημοσθένης δὲ, τοῖς ἐξ ἄστεος πρεσβεύουσι προσμίζας ἑαυτὸν, ἡγωνίζετο καὶ συνέπραττεν ὥπως αἱ πόλεις συνεπιθῇσονται τοῖς Μακεδόσι, καὶ συνεκβαλοῦσιν αὐτοὺς τῆς Ἑλλάδος. Ἐν δ' Ἀρκαδίᾳ καὶ λοιδορίαν τοῦ Πυθέου καὶ τοῦ Δημοσθένους γενέσθαι πρὸς ἀλλήλους, εἶρηκεν ὁ Φύλαρχος, ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ μὲν ὑπὲρ τῶν Μακεδόνων, τοῦ δ' ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων λέγοντος. Λέγεται δὲ τὸν μὲν Πυθέαν εἰπεῖν “ὅτι, καθάπερ οἰκίαν, εἰς ἣν ὄνειον εἰσφέρεται γάλα, κακόν τι πάντως ἔχειν νομίζομεν, οὕτω καὶ πόλιν ἀνάγκη νοσεῖν, εἰς ἣν Ἀθηναίων πρεσβεία παραγίνεται.” Τὸν δὲ Δημοσθένη στρέψαι τὸ παράδειγμα, φήσαντα “καὶ τὸ γάλα τὸ ὄνειον ἐφ' ὑγιείᾳ, καὶ τοὺς Ἀθηναίους παραγίνεσθαι ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν νοσούντων.” Ἐφ' οἷς ἡσθεῖς ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος ψηφίζεται τῷ Δημοσθένει κἀδόδον. Τὸ μὲν οὖν ψήφισμα Δήμων ὁ Παιανιεύς, ἀνεψιὸς ὢν Δημοσθένους, εἰσήνεγκεν. Ἐπέμφθη δὲ τριήρης ἐπ' αὐτὸν εἰς Αἴγιναν. Ἐκ δὲ Πειραιῶς ἀνέβαινεν, οὔτε ἄρχοντας, οὔτε ἱερέως ἀπολειφθέντος, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν ὁμοῦ πάντων ἀπαντῶντων καὶ δεχομένων προθύμως· “Ὅτε καὶ φησιν αὐτὸν ὁ Μάγνης Δημήτριος ἀνατείναντα τὰς χεῖρας μακαρίσαι τῆς ἡμέρας ἐκείνης αὐτὸν, “ὡς βέλτιον Ἀλκιβιάδου κατιόντα· πεπεισμένους γὰρ, οὐ βεβιασμένους, ὑπ' αὐτοῦ δέχεσθαι τοὺς πολίτας.” Τῆς δὲ χρηματικῆς ζημίας αὐτῷ μενούσης (οὐ γὰρ ἐξῆν χάριτι λῦσαι καταδίκην) ἐσοφίζοντο πρὸς τὸν νόμον. Εἰωθότες γὰρ ἐν τῇ θυσίᾳ τοῦ

ab Atheniensibus. IDEM.

Τοῖς—πρεσβεύουσι] Polyucto nimirum et Hyperidi. Vide vitam Demosthenis inter 10. Rhetores, et Justin. 11.5. B.

Φύλαρχος] Alii, Φίλαρχος per ι. Lapus Φαληγεὺς legit. WOLF.

Φύλαρχος] Phylarchus vixit aetate Euergetæ et Philopatoris. Scripsit historiarum libros octo et viginti, quos ad Euergetæ mortem perduxit sumpto exordio ab expeditione Pyrrhi in Peloponnesum. B.

Ὀνειον γάλα] Asininum lac. hoc candori cutis conferre scribit Plinius lib. 11. cap. 41. utrum autem ejus in medicina aliquis sit usus, viderint medici. Lapus (perperam sane) legisse videtur ἄνιον, vertit enim lac venale. Sic in Pausania ἐλαίου βοῶνος ἀντὶ ἐλέον vertit Calderinus,

olei pro misericordiæ ara, non animadverso mendo librarii. WOLF.

Ἀνεψιὸς ὢν Δημοσθένους] Ἐκ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ γεγονὼς, Hesychius ἀνεψιός, ἀδελφῶν υἱὸς interpretatur, hoc est, fratrum vel sororum filios: subjungit enim, ἀνεψιᾶδὸς ἐκ τοῦ ἀνεψιοῦ γεγονὼς, ἢ τῆς ἀνεψιάς, qui e consobrina vel consobrino nati sunt, hoc est, sobrini. ἀδελφιδὸς autem ἀδελφοῦ υἱὸς ἢ ἀδελφῆς, nepos e fratre aut sorore. IDEM.

Ἐψηφίσαντο πρὸς τὸν νόμον] Rectius Hervagius ἐσοφίσαντο, legi fraudem fecerunt, callida interpretatione legem eluserunt: quale etiam Spartanorum commentum fuit cum decreverunt, leges Lycurgi ab ea die ratas esse oportere: ne multi cives, qui eas violarent, ignominia notarentur. IDEM.

Διὸς τοῦ σωτῆρος ἀργύριον τελεῖν τοῖς κατασκευάζουσι καὶ κοσμοῦσι τὸν βωμὸν, ἐκείνῳ τότε ταῦτα ποιῆσαι καὶ παρασχεῖν πεντήκοντα ταλάντων ἐξέδωκαν, ὅπερ ἦν τίμημα τῆς καταδίκης.

κῆ. Οὐ μὲν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀπέλαυσε τῆς πατρίδος κατελθὼν, ἀλλὰ ταχὺ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων συντριβέντων, Μεταγειτνίωνος μὲν ἢ περὶ Κρανῶνα μάχη συνέπωσε, Βοηδρομιῶνος δὲ παρῆλθεν εἰς Μουνυχίαν ἢ φρουρά, Πυανεψιώνος δὲ Δημοσθένης ἀπέθανε τόνδε τὸν τρόπον. Ὡς Ἀντίπατρος καὶ Κρατερὸς ἠγγέλλοντο προσιόντες ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, οἱ μὲν περὶ τὸν Δημοσθένη φθάσαντες ὑπέξῃλθον ἐκ τῆς πόλεως, ὁ δὲ δῆμος αὐτῶν θάνατον κατέγνω, Δη-

Ταῦτα ποιῆσαι καὶ παρασχεῖν] Scilicet ornare atque instruere aram Jovis Servatoris, et necessaria pompæ præbere. ἐκδίδουαι [v. 3.] dicitur, cum respublica, seu civitas, alicui susceptori elocat opus faciendum certa mercede, quæ merces ei ex ærario refundatur, posteaquam opus præstiterit. Sic hoc loco, cum Demosthenem, ærarium factum, sublevare vellet, quo commodius mulctam dependere posset irrogatam, elocabant ei munus ornandæ aræ Jovis; eaque pro opera condicebant ipsi quinquaginta talenta ex ærario reluenda. Fac decem talenta a Demosthene in apparatus ludorum fuisse faciendum, lucrabatur tamen hoc pacto quadraginta talenta, quæ ipsi, hac pia fraude in legem commissa, remittebantur, quæ lex de mulcta quicquam remitti vetabat ei, cui semel mulcta dicta esset. REISK.

κῆ. Μεταγειτνίωνος, Βοηδρομιῶνος, Πυανεψιώνος] Gazam secutus *Julium, Augustum, Octobrem*, interpretor: non ignarus Georgium Pachymerium in sua historia minime sentire cum eo, aut eum potius qui nomina mensium in marginibus interpretatus est. Qua de re disceptant alii, ἐμοὶ γὰρ φίλον ἐξω πραγμάτων πόδ' ἔχειν. WOLF.

Ἡ περὶ Κρανῶνα μάχη] Plinius libro 4. cap. 8. et 9. Cranonem in Thessalia, et Magnesiam urbem nominat, et lib. 31. fontis calidi Cranone nemit. IDEM.

Περὶ Κρανῶνα μάχη] Cranon, urbs Thessaliæ, juxta Pencum sita, ubi Antipater et Craterus junctis copiis Græcos profligabant. Vide Plut. in Phocione 753. Diodor. 18. B.

Εἰς Μουνυχίαν] Locus Atticæ, Suida auctore, maritimus, a rege Munycho sic dictus, seu portus, ut alii. WOLF.

Μουνυχίαν] Portus Atheniensis, in quo erat arx munitissima. Hanc nisi prius sibi traderent, ut præsidium in ea Macedonicum collocaret, omnes conditiones pacis recusavit Antipater. Præsidium ergo eam occupavit, ipso Eleusiniorum mysteriorum die, magno populi dolore. Plura vide apud nostrum in Phocione p. 754. B.

Οἱ μὲν περὶ τὸν Δημοσθένη φθάσαντες] Utrum περιφραστικῶς solus ipse? quia sequitur, αὐτοῦ θάνατον κατέγνω. An etiam alii ejusdem factionis? et pro αὐτοῦ, αὐτῷ legendum. WOLF.

Οἱ περὶ τὸν — κατέγνω] Fugerunt oratores, non metu Antipatri, (ut vulgo creditur) qui nondum eorum conditionem postulaverat, sed veriti, ne dolor populi super accepta in bello Lamiaco calamitate in anctores defectionis verteretur, ut recte Suidas in voce Ἀντίπατρος 1. His ergo sibi fuga consulentibus, populus, priusquam legationem ad Antipatrum mitterent, Demosthenem, &c. absentes, indicta causa (δικὴν ἐρήμην) aut capitis condemnarunt, ut Plutarchus et Suidas affirmant, aut certe, ut Nepos, exilio mulctarunt. Quo jure, non satis constat; utrum male gestæ Reip. reos, an urbis tristissimo suo tempore relictæ. Fuit enim Athenis capitale, quo tempore ἐσκευάζουσαν εἰς τὴν πόλιν, se a publico periculo subtrahere. Exstat in hoc argumentum oratio Lyncurgi gravissima, cujus severitate improbare videtur Æschines κατὰ Κτησ. c. 93. B.

Δημάδου γράφαντος] Demades tunc ἄτιμος erat, quippe septies violatarum legum condemnatus, adeoque non licuit illi per leges ad populum perorare. Famæ ergo integritatem ei decreto restituerunt et potestatem dicendi fecerunt.

μάδου γράψαντος. "Αλλων δ' ἄλλαχοῦ διασπαρέντων, ὁ Ἀντίπατρος περιέωρεπε τοὺς συλλαμβάνοντας, ὧν ἡγεμῶν ἦν Ἀρχίας ὁ κληθεὶς Φυγαδοθήρας. Τοῦτον δὲ, Θούριον ὄντα τῷ γένει, λόγος ἔχει τραγωδίας ¹ ὑποκρίνεσθαι ποτε, καὶ τὸν Αἰγινήτην Πῶλον, τὸν ὑπερβαλόντα τῇ τέχνῃ πάντας, ἐκείνου γεγονέναι μαθητὴν ἱστοροῦσιν. Ἐρμιππος δὲ τὸν Ἀρχίαν ἐν τοῖς Λακρίτου τοῦ ῥήτορος μαθητὴν ἀναγράφει. Δημήτριος δὲ τῆς Ἀναξιμένους διατριβῆς μετεσχηκέναι φησὶν αὐτόν. Οὗτος οὖν ὁ Ἀρχίας Ὑπερίδην μὲν τὸν ῥήτορα, καὶ Ἀριστόνικον τὸν Μαζαδώνιον, καὶ τὸν Δημητρίου τοῦ Φαληρέως ἀδελφὸν Ἱμεραῖον, ἐν Αἰγίνῃ καταφυγόντας ἐπὶ τὸ Αἰάκειον, ἀποσπᾶσας, ἔπεμψεν εἰς Κλεωνὰς πρὸς Ἀντίπατρον· καὶ διεφθάρησαν. Ὑπερίδου δὲ καὶ τὴν γλῶτταν ἐκτμηθῆναι λέγουσι.

¹ * ὑποκρίνασθαι

Diodor. 18. Plut. in Phocione p. 753. Minime prætereunda videntur, quæ de hac re leguntur apud Nepotem in vita Phocionis; quanquam cum Plutarcho et ipso Demosthene pugnantes. Phocion — cum Demade de urbe tradenda Antipatro consenserat; ejusque consilio Demosthenes cum cæteris, qui bene mereri de republica existimabantur, plebiscito in exilium erant expulsi. Neque in eo solum offenderat, quod patriæ male consuluerat, sed etiam quod amicitia fidem non præstiterat. Namque auctus adjutusque a Demosthene eum, quem tenebat, ascenderat gradum, cum adversus Charctem eum subornaret: ab eodem in judiciis, cum capitis causam diceret, defensus, aliquoties liberatus discesserat. IDEM.

Θούριον ὄντα τῷ γένει] Capta Sybari Thurios vocatos esse Sybaritas et 10000. virorum ab Atheniensibus Thurium esse missos, scribit Suidas. Θούριος ἢ Θούριος ἄρης, Mars impetuosus: ὁ ὀρμητικὸς καὶ πολεμιστής. παρὰ τὴν Θούριν, ὡς οἶμαι, τὸν θυρέον, ἢ παρὰ τὸ θυρεῖν τὸ ἕλλεσθαι. ἔθεν ἐξέθορε, τὸ ἐξεπήδησε. WOLF.

Αἰγινήτην Πῶλον] Lucian. in Menip. Sueniensem vocat. B.

Ἐν τοῖς Λακρίτου τοῦ ῥήτορος μαθητῇ] Malim μαθηταῖς. Lacriti mentio fit in vita Isocratis perperam, ut opinor, ὡς νομοθέτου Ἀθηναίους γενομένου, et extat oratio Demosthenis, πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφὴν. WOLF.

Λακρίτου] Is fortasse, adversus quem exstat Demosthenis oratio. B.

Μαθητὴν] Melius in uno codice μαθη-

ταῖς. DU SOUL.

Μαθητὴν] Ferri posse videtur, i. e. ὡς ἓνα τῶν μαθητῶν, quanquam utique μαθηταῖς præstaret. REISK.

Ἀναξιμένους] Anaximenes Lampsacenus rhetor insignis, cui nonnulli tribuunt librum ῥητορικῆς ad Alexandrum, inter Aristotelis opera editum. B.

Ἱμεραῖον] His Lucianus addit Eucratem. At Suidas in voce Ἀντίπατρος 2. res duas locis, temporibus, et personis maxime dissitas confundens eos dicit ab Antipatro post bellum Lamiacum quæsitos fuisse, quos annis ante duodecim Alexander revera postulavit. Numerat enim Lycurgum, Ephialtem, et Charidemum, quos, jam ante Alexandri mortem, diem suum obisse constat: Hunc e Demosth. Ep. 4. illum e Dinarcho κατὰ Δημοσθ., tertium e Q. Curtio et Diodoro. IDEM.

Κλεωνὰς] Arcadiæ oppidum prope Nemeam, unde Leo ab Hercule occisus Cleonæus et Nemeæus. WOLF.

Κλεωνὰς] Cleonæ, urbs Argolica, inter Argum et Corinthum sita. B.

Ὑπερίδου δὲ] Alicubi scribitur, Ὑπερείδης, ut Ἀριστείδης per ei diphthongum, quasi ab εἶδος formaretur. Si Ὑπερίδης per simplex ι, ab ὕπερον, deducitur. WOLF.

Τὴν γλῶτταν ἐκτμηθῆναι λέγουσι] Auctor vit. 10. Rhetorum ait Hyperidem suam ipsius linguam præmordisse, ne civitatis arcana prodere cogeretur. Credo potius id hostium sævitia factum esse, neque enim Cicero ardentius debaccha-

κθ'. Τὸν δὲ Δημοσθένη πυθόμενος ἰκέτην ἐν ¹ Καλαυρία ἐν τῷ ἱερῷ Ποσειδῶνος καθέζεσθαι, διαωπλεύσας ὑπηρετικοῖς, καὶ ἀποβαῖς μετὰ Θρακῶν δορυφόρων, ἔπειθεν ἀναστάντα βαδίζειν μετ' αὐτοῦ πρὸς Ἀντίπατρον, ὡς δυσχερὲς πεισόμενον οὐδέν. Ὁ δὲ Δημοσθένης ἐτύγχανεν ὅψιν ἑωρακῶς κατὰ τοὺς ὕπνους ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἀλλόκοτον. Ἐδόκει γὰρ ἀνταγωνίζεσθαι τῷ Ἀρχίᾳ, τραγωδίαν ὑποκρινόμενος· εὐημερῶν δὲ καὶ κατέχων τὸ θέατρον, ἐνδεία παρασκευῆς καὶ χορηγίας κρατεῖσθαι. Διὸ τοῦ Ἀρχίου πολλὰ φιλάνθρωπα διαλεχθέντος, ἀναβλέψας πρὸς αὐτὸν, ὥσπερ ἐτύγχανε καθήμενος, “ὦ Ἀρχία” (εἶπεν) “οὔτε ὑποκρινόμενός με ἔπεισας πώποτε, οὔτε νῦν πείσεις ἐπαγγελλόμενος.” Ἀρξάμενός δ' ἀπειλεῖν τοῦ Ἀρχίου μετ' ὀργῆς, “Νῦν” (εἶφη) “λέγεις τὰ ἐκ τοῦ Μακεδονικοῦ τρίποδος, ἄρτι δὲ ὑπεκρίνου· μικρὸν οὖν ἐπίσχες, ὅπως ἐπιστείλω τι τοῖς οἴκοι.” Καὶ ταῦτ' εἰπὼν, ἐντὸς ἀνεχώρησε τοῦ ναοῦ· καὶ λαβὼν βιβλίον, ὡς γράφειν μέλλων, προσήνεγκε τῷ στόματι τὸν κάλαμον, καὶ δακῶν, ὥσπερ ἐν τῷ διανοεῖσθαι καὶ γράφειν εἰώθει, χρόνον τινὰ κατέσχεν, εἴτα συγκαλυψάμενος ἀπέκλινε τὴν κεφαλὴν. Οἱ μὲν οὖν παρὰ τὰς θύρας ἐστῶτες δορυφόροι κατεγέλων ὡς ἀποδειλιῶντος αὐτοῦ, καὶ μαλακὸν ἐκάλουν καὶ ἀνανδρον· ὁ δ' Ἀρχίας προσελθὼν ἀνίστασθαι παρεκάλει, καὶ τοὺς αὐτοὺς ἀνακυκλῶν λόγους, αὐθις ἐπηγγέλλετο διαλλαγὰς πρὸς τὸν Ἀντίπατρον. Ἦδη

¹ Καλαβρία

tus est in Antonium, quam Hyperides in Antipatrum et Macedonas. Huc alludit Antipater apud Lucianum, οὐδ' ἐπὶ σκύνετο κατὰ τῶν ποτε φιλότατων τῇ γλώσῃ χρώμενος, ἣν ἔχρην δή. που τῆς ἀγνωμοσύνης ἐκτεμεῖν. Encom. Demosthenis, [§. 31.] B.

Ἐν Καλαυρία.] Alii non per ei, sed per i, scribunt Καλαυρία. Calauria, insula maris mediterranei, in sinu Argolico contra Troezenium, auctore Plinio libro 4. capite 12. Καλαβρία perperam legitur, quo mendo et Guarinus deceptus, in vita Aristotelis scripsit, Demosthenem exulem in Italia decessisse. WOLF.

Καλαυρία.] Insula exigua, ex adverso Troezenis, ingredienti sinum Saronicum ad levam sita. B.

Διαπλεύσας ὑπηρετικοῖς.] Suidas, ὑπηρε-

τικοῖς, per ei in secunda syllaba. WOLF.

Ὡς περ ἐτύγχανε καθήμενος.] Ut sedebat, id est, non assurrexit Archiæ. IDEM.

Ὑποκρινόμενος—ἐπαγγελλόμενος.] Neque mihi actione tua unquam persuasisti (id est, nunquam dum histrio esses, te probavi) neque nunc pollicitationibus persua-

debis. IDEM. Οὔτε ὑποκρινόμενος.] Archias ipse apud Lucian. Encom. Dem. [§. 44.] ἡδὺ γελάσας, καὶ μὲ δὴ σκόπτων ἐς τὸν πρότερον βίον, ἀπίθανον εἶφη με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν σῶν (Antipatri sc.) φευσμάτων. B.

Ἐκ τοῦ Μακεδονικοῦ τρίποδος.] Hoc est, ex animo et vere istud dicis. Delphici tripodis auctoritas satis nota est. WOLF.

Παρὰ τὰς θύρας.] Haud damno; malim tamen παρὰ ταῖς θύραις, quod . λ'. infra legitur. REISK.

δὲ συνησθημένος ὁ Δημοσθένης ἔμπεφυκός τις αὐτῷ τοῦ φαρμάκου καὶ κρατοῦντος, ἐξεκαλύφθη· καὶ διαβλέψας πρὸς τὸν Ἀρχίαν, “Οὐκ ἂν φθάνοις” (εἶπεν) “ἤδη τὸν ἐκ τῆς τραγωδίας ὑποκρινόμενος Κρέοντα, καὶ τὸ σῶμα τοῦτο ῥίπτων ἄταφον. Ἐγὼ δ’ ὡς φίλε Πόσειδον ἔτι ζῶν ἐξανίσταμαι τοῦ ἱεροῦ· τῷ δὲ Ἀντιπάτρει καὶ Μακεδόσιν οὐδ’ ὁ σὸς ναὸς καὶ θάρος ἀπολέλειπται.” Ταῦτ’ εἰπὼν, καὶ κελεύσας ὑπολαβεῖν ¹ αὐτὸν ἤδη τρέμοντα καὶ σφαλλόμενον, ἅμα τῷ προσελθεῖν καὶ παραλλάξαι τὸν βωμὸν, εἶπεν, καὶ στενάξας ἀφῆκε τὴν ψυχὴν.

λ’. Τὸ δὲ φάρμακον Ἀρίστων μὲν ἐκ τοῦ καλάρμου λαβεῖν φησὶν αὐτόν, ὡς εἴρηται. Πάππος δὲ τις (οὗ τὴν ἱστορίαν Ἑρμιππος ἀνείληφε) φησὶ, πρὸς αὐτοῦ παρὰ τὸν βωμὸν, ἐν μὲν τῷ βιβλίῳ ² γεγραμμένης ἐπιστολῆς ἀρχὴν εὐρεθῆναι, “Δημοσθένης Ἀντιπάτρι,” καὶ μηδὲν ἄλλο· θαυμαζομένης δὲ τῆς περὶ τὸν θάνατον ὀξύτητος, διηγεῖσθαι τοὺς παρὰ ταῖς θύραις Θράκας, ὡς ἐκ τινος ῥακίου λαβὼν εἰς τὴν χεῖρα προσέοιτο τῷ στόματι καὶ καταπίοι τὸ φάρμακον· αὐτοὶ δ’ ἄρα χρυσὸν ᾧθήσαν εἶναι τὸ καταπινόμενον. Ἡ δ’ ὑπηρετοῦσα παιδίσκη, πυνθα-

¹ αὐτόν

² * γεγραμμένην

Οὐκ ἂν φθάνοις ὑποκρινόμενος] *Quam primum imitaberis, personam sustinebis tragici Creontis, &c.* Alludit ad Sophoclis Antigonem, ubi Creon Polynicem sepe- liri vetat. Sententia est: Viventem laedere non potuisti, defunctum vexabis. WOLF.

Ἐξανίσταμαι] *Exurgo: nolo mea morte polluere tuum templum.* IDEM.

Ἐτι ζῶν ἐξανίσταμαι] Scilicet ut, quantum in me est, sanctitas asyli non violatur. Ita ipse Demosthenes apud Lucianum. [§. 49.] μὴ προσάγαγέ μοι τὴν χεῖρα, τὸ κατ’ ἐμὲ γὰρ οὐδὲν παράνομον ὁ νεὸς πέσσεται. B.

Καθάρξ;] *Quia me ad necem compulerunt.* WOLF.

ὑπολαβεῖν] *Elcipere, sustentare se jam tremantem et vacillantem, inter progrediendum et aram pratercundam concidit.* IDEM.

Ἄμα τῷ παραλλάξαι βωμὸν] Hinc fortasse tabulae Inscriptio, ΕΠΙΒΩΜΙΟΣ, quod sicut hostia, ante aram caderet. Lucianus tamen eum limine templi egressum erat, antequam periret, quod sane Demosthenis consilio asyli non violandi

melius respondet. Quae adjicit Lucianus, si vere dicta, digna sunt Demosthene; si rhetorice, tamen ingeniose conficta. οὐ γὰρ ἐφθασεν ὑπερβαῖν τὴν οὐδὲν τοῦ νεῷ, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, Ἄγε δὴ τοῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντιπάτρει, Δημοσθένην δ’ οὐκ ἄξεις, ΟΥ ΜΑ—καὶ μοὶ μὲν ἐφαίνετο προσθήσειν—τοὺς ἐν ΜΑΡΑΘΩΝΙ πεπτωκότας. Ὁ δὲ χαίρειν εἰπὼν ἀπέπη. B.

βωμὸν] *Haud me fugit; aras in atrijs templorum fuisse; videtur tamen huic loco esse convenientius βωμὸν, limen. Verumtamen paulo post recurrit βωμὸν: ut nil ausim temerare.* REISK.

λ’. Πάππος—ἀνείληφε] De hoc Pappo altum est apud scriptores silentium. Cæteri interpretes reddunt, historiam recuperavit. [Bartonus autem narrationem sequitur.] In re obscura suae ejusque conjecturae locus sit. B.

Γεγραμμένην] In accus. de meo dedi, pro vulgari γεγραμμένης in genit. Epistola nondum erat exarata, sed adhuc exaranda: principium autem ejus jam scriptum erat; recte ergo dicitur ἀρχὴ ἐπιστολῆς γεγραμμένης, minus epistola ipsa. REISK.

νομένων τῶν περὶ τὸν Ἀρχίαν, φαίη πολὺν εἶναι χρόνον, ἐξ οὗ φοροίη τὸν ἀπόδεσμον ἐκεῖνον ὁ Δημοσθένης, ὡς φυλακτήριον. Ἐρατοσθένης δὲ καὶ αὐτὸς ἐν κρίκῳ φησὶ κοίλῳ τὸ φάρμακον φυλάσσειν· τὸν δὲ κρίκον εἶναι τοῦτον αὐτῷ φόρημα περιβραχιόνιον. Τῶν δ' ἄλλων ὅσοι γεγράφασι περὶ αὐτοῦ (πάμπολλοι δὲ εἰσι) τὰς διαφορὰς οὐκ ἀναγκαῖον ἐπεξελεῖν· πλὴν ὅτι Δημόχαρης, ὁ τοῦ Δημοσθένους οἰκεῖος, οἶσθαι φησιν αὐτὸν “ οὐχ ὑπὸ φαρμάκου, θεῶν δὲ τιμῇ καὶ προνοίᾳ, τῆς Μακεδόνων ὀμότητος ἐξαρπαγῆναι, συντόμως καταστρέψαντα καὶ ἀλύπως.” Κατέστρεψε δὲ ἕκτη ἐπὶ δέκα τοῦ Πυανειψιῶνος μηνὸς, ἐν ᾗ τὴν σκυθρωποτάτην τῶν Θεμοφορίων ἡμέραν ἄγουσαι παρὰ τῇ θεῷ νηστεύουσιν αἱ γυναῖκες. Τούτῳ μὲν ὀλίγον ὕστερον ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος ἀξίαν ἀποδιδούς τιμὴν, εἰκόνα τε χαλκῆν ἀνέστησε, καὶ τὸν πρεσβύτατον ἐψηφίσατο τῶν ἀπὸ τοῦ

Φοροίη τὸν ἀπόδεσμον ἐκεῖνον ὁ Δημοσθένης ὡς φυλακτήριον] Tuendi sui causa, pro amuleto, ut opinor. WOLF.

Τὸν ἀπόδεσμον] Κόσμον τινὰ γυναικεῖον περιεφάλαιον, muliebre ornamentum, seu redimiculum elegans capitis, Hesychius interpretatur. Videtur id quod supra ῥάκος, nunc ἀπόδεσμον, linteolum colligatum, ācere, et sic interpretatur Ruellius apud Dioscoridem, μελάνθιον λεανθὲν καὶ ἐν ἀποδέσμῳ δεδέν, *Gith tritum in linteo*. Etsi ego malim: *tritum et in linteolo ligatum*. ἀπόδεστιν, vulgata Lexica *delegationem* vel *solutionem* exponunt. Quod si verum est, possit venenum ideo vocari ἀπόδεσμος, quod animam vinculis corporis solvat. Alioqui fasciculum interpretantur. *Lapus* vel recte vertisse, vel non incommode divinasse videtur. IDEM.

Φυλακτήριον] Reddidi cum cæteris amuletum. Sed alio sensu accipi potest: βασιάνους θεραπεῖνης ἐφαράσαμεν, πάλαι φάρμακον αὐτῷ τεταμιεύσθαι, λύσει ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἐλευθερίαν κτάμενον. *Lucian. in Encom. Dem. B.*

Ἐρατοσθένης ἐν κρίκῳ] Hunc sequitur *Plinius*.—*Alii sub gemmis venena cludunt, sicut Demosthenes*—*Nat. Hist. 33. 1. IDEM.*

Φόρημα περιβραχιόνιον] *Livius lib. 1.* vulgo *Sabini aureas armillas magni ponderis brachio lævo gemmatosque magna specie annulos habuerunt*. WOLF.

Δημόχαρης—οἰκεῖος] *Demochares, Demosthenis sororis filius, orationes scripsit ali-*

quot, et earum rerum historiam, quæ erant Athenis ipsius atate gesta, non tam historico, quam oratorio genere, perscripsit.—*Cicero in Bruto*; *cujus censuram satis confirmant verba a Plutarcho subjuncta. Erat Demochares secundum auctorem vitarum 10. Rhæt. ἀνὴρ καὶ κατὰ πόλεμον θρασὺς, καὶ κατὰ τοὺς πολιτικοὺς λόγους εὐδενὸς χεῖρων*. Plura vide apud *Fragm. Polybii, Plat. in Demetrio, et Senec. de ira 3. 23. B.*

Οἰκεῖος] *Cognatus*. fuit enim *Demochares, filius sororis Demosthenis*. Alias *Δημοχάρης* per *n*, ut *Λεωχάρης*; quod magis probō: alias *Δημόχαρις*, per *i* scribitur. WOLF.

Τῶν Θεμοφορίων] Θεμοφόρια festum Cereris, quæ tantum fruges, sed leges etiam reperisse fertur. *Aristophanes, ὥσπερ ἐν τοῖς Θεμοφορίοις νηστεύομεν ἀνευ θυγατρὸς*. *Thyrai autem Varino sunt, ἀρχαῖ καὶ θυσίαι, κυρίως δὲ ὁ θύλακος, εἰς ὃν ἐμβάλουσι τὰ θυριάματα*. IDEM.

Θεμοφορίων] Festum Thesmophoriarum in honorem Cereris Legisferæ celebratum erat a fœminis ingenuis, exclusis iis quæ serviebant. *Candidatæ ministrabant per novem dies sibi ab omni Veneris usu temperantes*: Dies Thesmophoriarum ultimus (de quo *Plutarchus*) dictus erat νηστεία ex eo quod per totum diem humi sederent jejuna. B.

Εἰκόνα—ἀνέστησε] Ex decreto *Democharis*, quod exstat inter *vitas 10. Rhetorum*. IDEM.

γένους ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν ἔχειν. Καὶ τὸ ἐπιγράμμα
τὸ θρυλούμενον ἐπεγράφη τῇ βάσει τοῦ ἀνδριάντος,

Εἴπερ ἴσῃν ῥώμην γνώμῃ, Δημοσθένης, εἶχες,

Οὐ ποτ' ἂν Ἑλλήνων ἤρξεν ἄρης Μακεδῶν.

Οἱ γὰρ αὐτὸν τὸν Δημοσθένη τοῦτο ποιῆσαι λέγοντες ἐν
¹ Καλαβρίᾳ, μέλλοντα τὸ φάρμακον προσφέρεισθαι, κομιδῇ
φλυαροῦσι.

λά. Μικρὸν δὲ πρόσθεν ἢ παραβαλεῖν ἡμᾶς Ἀθήναζε,
λέγεται τι τοιοῦτον συμβῆναι. Στρατιώτης ἐπὶ κρίσιν
τινὰ καλούμενος ὑφ' ἡγεμόνος, ὅσον εἶχε χρυσίδιον, εἰς τὰς
χεῖρας ἀνέθηκε τοῦ ἀνδριάντος. Ἔστηκε δὲ τοὺς δακτύλους
συνέχων δι' ἀλλήλων, καὶ παραπέφυκεν οὐ μεγάλη πλά-
τανος· ἀπὸ ταύτης πολλὰ τῶν φύλλων (εἴτε πνεύματος ἐκ
τύχης καταβαλόντος, εἴτ' αὐτὸς οὗτος ὁ θεὸς ἐκάλυψε)
πέρικείμενα καὶ συμπεσόντα λαθεῖν ἐποίησε τὸ χρυσίον οὐκ
ὀλίγον χρόνον. Ὡς δ' ὁ ἄνθρωπος ἐπανελθὼν ἀνεῦρε, καὶ
διεδόθη λόγος ὑπὲρ τούτου, πολλοὶ τῶν εὐφυῶν ὑπόθεσιν
λαβόντες εἰς τὸ ἀδωροδόκητον τοῦ Δημοσθένους, διημιλ-
λῶντο τοῖς ἐπιγράμμασι. Δημάδην δὲ, χρόνον οὐ πολὺν
ἀπολαύσαντα τῆς φυομένης δόξης, ἡ Δημοσθένους δίκη κατ-
ήγαγεν εἰς Μακεδονίαν, οὓς ἐκολάκευεν αἰσχυρῶς, ὑπὸ τού-
των ἐξολούμενον δικαίως· ἐπαχθῇ μὲν ὄντα καὶ πρότερον αὐ-

¹ Καλαβρία

Ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν] Victim in Pry-
taneum, qui honos Athenis maximus habe-
batur. Quod perinde propemodum est,
ac si quis Argentinæ in Curia seu Sessitis
consulis, quem Ammaisterum vocant, gra-
tuito honoris gratia pasceretur. WOLF.

Ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν ἔχειν] Prytanem
in Acropoli situm locus erat, ubi Prytanes
sacra fecerunt, et de re publica consule-
bant. Hic publico sumptu alebantur,
1. Legati ab exteris nationibus, 2. si quis
ob facinus præclarum convivio honoratus
erat, 3. οἱ ἐκ τιμῆς αἰεῖσται qui summus
honos habebatur. Jul. Pollux. l. 9. B.

Εἴπερ ἴσῃν ῥώμην γνώμῃ] Inverte, ῥώμην
ῥώμην. etsi sunt qui ῥώμην non minus in
Demosthene requirant: αὐτοὶ γε ἴσως ἀγνώ-
μονες ὄντες. Quidam eleganter vertit,

Hic si quantum animo, tantum valuisse
et armis,

Non Macedo Græcas perdomuisse
opes.

WOLF.

Οἱ γὰρ—φλυαροῦσι] Sic tamen Democ-
ritus Magnesius apud vitas 10. Rhet. Du
SOUL.

λά. Ἐπὶ κρίσιν τινὰ καλούμενος ὑφ' ἡγεμό-
νος] Ergo extra Athenas agebat imperator,
ad cujus forum citatus ille miles fuerat.
Longinquum ergo iter illuc erat militi
ingrediendum, et diuturna imminebat ab
Athenis absentia. REISK.

Ὡςτος] Mallem οὕτως. B.

Ἐπὶ τούτου] Fortassis, ὑπὸ τούτου, ab
eo, scilicet milite. WOLF.

Κατήγαγεν εἰς Μακεδονίαν] Legatus missus
est, repudiante illud munus Phocione,
qui impetraret ab Antipatro, ut custodiam
e Munychia subduceret. Plut. in Pho-
cione. B.

Ἐξολούμενον] Perdendum, quibus cum
antea inivisus esset, tum in crimen inexcusa-
bile inciderat. Exciderant enim ejus literæ,
id est, casu vulgato erant, οὕτω κακῶς ὄν,
κακῶς ἀπέλωσαν. ἀπολούμενον, peritutum,

τοῖς, τότε δ' εἰς αἰτίαν ἀφυκτον ἐμπεσόντα. Γράμματα γὰρ ἐξέπεσεν αὐτοῦ, δι' ὧν παρεκάλει Περδίκκην ἐπιχειρεῖν Μανικεδονίᾳ, καὶ σώζειν τοὺς Ἕλληνας, ὡς ἀπὸ σαπροῦ καὶ παλαιοῦ στήμονος (λέγων τὸν Ἀντίπατρον) ῥητημένους. Ἐφ' οἷς Δεινάρχῳ τοῦ Κορινθίου κατηγορήσαντος, παροξυνθεὶς ὁ ¹Κάσσανδρος ἐγκατέσφαζεν αὐτοῦ τῷ κόλπῳ τὸν υἱόν, εἴτα οὕτως ἐκεῖνον ἀνελεῖν προσέταξεν, ἐν τοῖς μεγίστοις διδασκόμενον ἀτυχήμασιν, “ ὅτι πρῶτους ἑαυτοὺς οἱ προδότες πωλεῦσιν,” ὃ πολλὰκις Δημοσθένους προαγορεύοντος, οὐκ ἐπίστευσε. Τὸν μὲν οὖν Δημοσθένης ἔχεις. Σόσσιε, βίον, ἐξ ὧν ἡμεῖς αἰσθνόμεν, ἢ διηκούσαμεν.

* * * *

Ἄ μὲν οὖν ἄξια μνήμης τῶν περὶ Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος ἱστορουμένων εἰς τὴν ἡμετέραν ἀφίεται γνῶσιν, ταῦτ' ἐστίν. Ἀφεκῶς δὲ τὸ συγκρίνειν τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἔξιν αὐτῶν, ἐκεῖνό μοι δοκῶ μὴ παρήτειν ἀρῆσθαι, ὅτι Δημοσθένης μὲν εἰς τὸ ῥητορικὸν ἐνέτεινε πᾶν, ὅσον εἶχεν ἐν φύσει ἢ ἀσκήσει, λόγιον, ὑπερβαλλόμενος ἐνέργειᾳ μὲν καὶ δεινότητι τοὺς ἐπὶ τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν δικῶν συνεξεταζομένους, ὅγκῳ δὲ καὶ μεγαλοπρεπείᾳ τοὺς ἐπιδεικτικούς, ἀκριβείᾳ δὲ καὶ τέχνῃ τοὺς σοφιστάς. Κικέρων δὲ, καὶ πολυμαθὴς καὶ ποιητικὸς τῇ περὶ τοὺς λόγους σπουδῇ γενόμενος, συντά-

¹ Κάσσανδρος² ἀπέχεις

vocabulum est execrationis, aut certe divinationis, quo ad illud alluditur: malis male pereundum esse. Vide ἐξάλῃς καὶ προόλης. WOLF.

Δεινάρχῳ] Dinarchus Corinthius, Rhetor Athenis celeberrimus, unusque ex illis decem, patriæ suæ proditor dicitur a Demosthene περὶ στεφ. 31. Familiaris erat Theophrasti et Demetrii Phalerei, cujus etiam fortunas secutus est, siquidem occupata Munychia a Demetrio Antigoni filio, Chalcidem concessit, et quindecim annis exulavit. Non tam δημαγωγός erat, quam λογογράφος. Longinus eum (sub titulo Δημοσθένους· τοῦ κριδίνου) numerat inter eos qui sublime dicendi genus assecuti sunt. Tres illius orationes exstant περὶ Ἀρπαλικῶν. Vide Dion. Hal. ἐν τῇ τῶν ἀρχαίων κρίσει. B.

“Ὅτι πρῶτους—πωλεῦσιν] Extat vorissi-

mum effatum in oratione περὶ στεφ. 14. συμβέβηκε—τοῖς—τάλλα πλὴν ἑαυτοῦς οἰομένοις πωλεῖν, πρῶτους ἑαυτοῦς πεπρακόσιν ἤ-δ' ἔσθαι. IDEM.

Ἀπέχεις] Revocavi e Juntina, pro vulgari ἔχεις, verbo simplici. Compositum usurpatur de ære e. c. debito, quod depensum est. Non ἔχεις, sed ἀπέχεις, habes jam relutum tibi, quod tibi debebam: REISK.

* * * *

Ὑπερβαλλόμενος—σοφιστῆς] His verbis complectitur Plutarchus tria genera dicendi, secundum notam Aristotelis divisionem, Rhet. 1. 3. δικανικὸν, ἐπιδεικτικὸν, συμβουλευτικὸν, quæ cum Quinctiliano vocare potes juridiciale, demonstrativum sive laudativum, deliberativum sive suasorium.—Inst. Or. 3. 7, 8, 9. B.

Ἐνεργείᾳ] F. ἐναργείᾳ, evidentia. Sed hoc a Vulcob. jam est occupatum. REISK.

Ξεις μὲν ἰδίαις φιλοσόφους ἀπολέλοιπεν οὐκ ὀλίγας εἰς τὸν Ἀκαδημαϊκὸν τρόπον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν πρὸς τὰς δίκας καὶ τοὺς ἀγῶνας γραφομένων λόγων δῆλός ἐστιν ἐμπειρίαν τινὰ γραμμάτων παρεπιδείκνυσθαι βουλόμενος. Ἔστι δέ τις καὶ τοῦ ἡθους ἐν τοῖς λόγοις ἐκατέρου δίοψις· ὁ μὲν γὰρ Δημοσθενικὸς ἔξω παντὸς ὠραϊσμοῦ καὶ παιδιᾶς εἰς δεινότητα καὶ σπουδὴν συνηγμένος, οὐκ ἐλλυχνίων ὁδῶ-
 δεν, ὥσπερ ὁ Πυθέας ἔσκωπτεν, ἀλλ' ὑδροποσίας καὶ φρον-
 τίδων, καὶ τῆς λεγομένης πικρίας τοῦ τρόπου καὶ στυγνό-
 τητος· Κικέρων δὲ πολλαχοῦ τῷ σκωπτικῷ πρὸς τὸ βω-
 μολόχον ἐκφερόμενος, καὶ πράγματα σπουδῆς ἄξια γέλωτι
 καὶ παιδιᾷ κατειρωνευόμενος ἐν ταῖς δίκαις εἰς τὸ χρειώδες,
 ἡφείδει τοῦ πρέποντος· ὥσπερ ἐν τῇ ¹ Καιλίου συνηγορίᾳ,
 “ μὴδὲν ἄτοπον ποιεῖν αὐτὸν ἐν τῷ ταύτῃ πολυτελείᾳ καὶ
 τρυφῇ ταῖς ἡδοναῖς χρώμενον· τὸ γὰρ ὧν ἔξεστι μὴ μετέ-
 χειν, μανικὸν εἶναι, καὶ ταῦτα, ἐν ἡδονῇ τὸ εὐδαιμον τῶν
 ἐπιφανεστάτων φιλοσόφων τιθεμένων.” Λέγεται δὲ, Κά-
 τωνος Μουρήναν διώκοντος, ὑπατεύων ἀπολογεῖσθαι, καὶ
 πολλὰ διὰ τὸν Κάτωνα κομωδεῖν τὴν Στωϊκὴν αἵρεσιν, ἐπὶ
 ταῖς ἀτοπίαις τῶν παραδοξῶν λεγομένων δογματῶν· γέ-
 λωτος δὲ λαμπροῦ κατιόντος ἐκ τῶν περιστώτων πρὸς
 τοὺς δικαστὰς, ἡσυχῇ ² διαμειδιάσας, πρὸς τοὺς καθημέ-

¹ Κεῖλιου

² διαμειδιάσας ὁ Κάτων πρὸς

Δημοσθενικὸς] Λόγος scilicet; quod mi-
 nor non vidisse Editorem Londinensem.
 Si ex illius sententia scribatur Δημοσθένης,
 sensus plane perierit. B.

Ἐξω — παιδιᾶς] Alia sententia est M.
 Tullii. Demosthenes minus habetur face-
 tus, quo quidem mihi nihil videtur urba-
 nius; sed non tam dicax fuit, quam face-
 tus.—Orat. 26. Et Hermogenis. Δηλοῦται
 Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ στεφάνου, ὅτι κομω-
 δεῖν ἐπίσταται. De Meth. 5. 33. At sa-
 nius fortasse iudicium est Quintiliani.—
 Demosthenis paucis admodum dicta, nec
 sane ceteris ejus virtutibus respondentia,
 palam ostendunt non displicuisse illi jocos,
 sed non contigisse. Et Dion. Halicarn.
 περὶ Δημ. δεινότη. — Πάσας ἔχουσα τὰς ἀρε-
 τὰς ἡ Δημοσθένους λέξις λείπεται εὐτραπε-
 λίας, ἣν οἱ πολλοὶ καλοῦσι χάριν, πλεῖστον γὰρ
 αὐτῆς μετέχει μέρος.

Οὐ γὰρ πως ἡμᾶ πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώ-
 ποισι.

Item. Longin. περὶ ὕψους 34. Et Æschines Ep. 5. p. 208. Δημοσθένους σκώμματα, ἐφ' οἷς οὐδεὶς ἔξω Κτησιφάντος ἐγέλασε πώποτε. IDEM.

Μὴδὲν — τιθεμένων] Nimiam hic Plutarchi severitatem, merito reprehendit Dacierius, nec severitatem tantum, sed negligentiam. Nihil tale dixit Cicero, quale est ὧν ἔξεστι μὴ μετέχειν, μανικὸν εἶναι, at Cælii libidines ita excusat, ut minime probet. Quæ proxime accedunt ad Plutarchi sententiam hæc sunt. Itaque alii voluptatis causa omnia sapientes facere dixerunt, neque ab hac orationis turpitudine eruditi refugerunt. — Multa enim blandimenta Natura ipsa genuit, quibus sopita virtus conniveret — Ergo — detur aliquid atati: sit adolescentia liberior: non omnia voluptatibus denegentur &c. — Pro M. Cælio. 17. IDEM.

Διαμειδιάσας — εἰπεῖν] Excidit Nominativus ὁ Κάτων. Τὸν Κάτωνα φασὶ διαμειδιάσαντα εἰπεῖν, &c. Plutarch. in Cæ-

νους εἰπεῖν, “Ὡς γελοῖον, ὦ ἄνδρες, ἔχομεν ὑπάτον.” Δοκεῖ δὲ καὶ γέλωτος οἰκειὸς ὁ Κικέρων γεγονέναι, καὶ φιλοσκιάπτῃς· τό τε πρόσωπον αὐτοῦ μειδίωμα καὶ γαλήνην παρεῖχεν. Τῷ δὲ Δημοσθένους αἰεὶ τις ἐπῆν σπουδὴ, καὶ τὸ πεφροντικὸς τοῦτο καὶ σύννου οὐ ῥαδίως ἀπέλιπεν· Ὅθεν καὶ δύσκολον αὐτὸν οἱ ἐχθροὶ καὶ δύστροπον (ὡς αὐτός φησιν) ἀπεκάλουν.

Ἔτι τοίνυν ἐν τοῖς συγγράμμασι κατιδεῖν ἐστὶ τὸν μὲν ἐμμελῶς καὶ ἀνεπαχθῶς τῶν εἰς αὐτὸν ἀπτόμενον ἐγκωμίων, ὅτε τούτου δεῆσαι πρὸς ἕτερόν τι μεῖζον, τᾶλλα δ' εὐλαβῇ καὶ μέτριον. Ἡ δὲ Κικέρωνος ἐν τοῖς λόγοις ἀμετρία τῆς περιαιτολογίας ἀκρασίαν τινὰ κατηγόρει πρὸς δόξαν, βωόντος, “ὡς τὰ ὅπλα ἔδει τῇ τηβέννῳ καὶ τῇ γλώττῃ τὴν θριαμβικὴν ὑπέκειν δάφνῃ.” Τελευτῶν δὲ, οὐ τὰ ἔργα καὶ τὰς πράξεις μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς λόγους ἐπαινεῖ τοῖς εἰρημένους ὑπ' αὐτοῦ καὶ γεγραμμένους, ὥσπερ Ἰσοκράτης καὶ Ἀναξίμενοι τοῖς σοφισταῖς διαμειρακευόμενος, οὐ τὸν Ῥωμαίων δῆμον ἄγειν ἀξίων καὶ ὀρθοῦν,

Βριθύν, ὀπλιτοπάλαν, δαίον ἀντιπάλοις.

Ἰσχύειν μὲν γὰρ διὰ λόγου τὸν πολιτευόμενον ἀναγκαῖον, ἀγαπᾶν δὲ ἀγεννές, καὶ λιχνεύειν τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου δόξαν. Ὅθεν ἐμβριθέστερος ταύτῃ καὶ ¹μεγαλοπρεπέστερος ὁ

¹ μεγαλοπρεπέστατος

ton. 769. IDEM.

Πεφροντικὸς τοῦτο] Impressi habent πεφροντικός· τοῦτω. Duo MSS. φροντιστικὸν τοῦτο. IDEM.

Ὡς τὰ ὅπλα — δάφνῃ] Intelligit notum Ciceronis versum.

Cedant arma togæ, concedat laurea lingua.

Nam ita et noster legisse videtur et Quint. Inst. Or. 11. 1. et Declamator in Ciceronem: Ipse Cicero legit — concedat laurea laudi. In L. Pison. 30. ubi se purgans de isto versu verba sua in alium sensum detorquet. IDEM.

Καὶ τὸ πεφροντικὸς] F. καὶ τὸ πεφροντικός αὐτὸ καὶ σύννου — neque facile illum [vultum Demosthenis puta; nam αὐτὸ reddit ad πρίτωπον] relinquebat meditabunda species, hominem prodens, cui mens est in semet alte demersa assiduis cogitationibus. Vel potius legendum: καὶ τὸ πεφροντικός

τοῦτο καὶ σύννου — illa species meditabunda mentis in semet demersæ, quod norunt omnes simulacris Demosthenis omnibus inesse. Et sic de meo [atqui ita edidit Barton.] dedi, pro vulgari καὶ τὸ πεφροντικός· τοῦτω καὶ σύννου. Ad ἀπέλιπεν subauditur αὐτό. non facile relinquebat vultum Demosthenis. REISK.

Οὐ τὰ ἔργα — γεγραμμένους] Multo candidior, (nonne etiam æquior?) de Cicerone sententia Quintilianii est. Cicero — rerum a se gestarum major, quam eloquentia, fuit in orationibus utique jactor. At plerumque illud quoque non sine aliqua ratione fecit. Aut enim iuebatur eos, quibus erat usus adjutoribus in opprimenda conjuratione, aut respondebat invidia. — Eloquentiam quidem cum plenissimam diversæ partis advocatis concederet, sibi nunquam in agendo immodice arrogavit. — Inst. Or. 11. 1. B.

Βριθύν] Versus Æschyli. IDEM.

Δημοσθένης, τὴν μὲν ¹ ἑαυτοῦ δύναμιν ἐμπειρίαν τινὰ πολ-
λῆς δεομένην τῆς παρὰ τῶν αἰκρωμένων εὐνοίας ἀποφαινό-
μενος, ἀνελευθέρους δὲ καὶ βαναύσους (ὥσπερ εἰσὶ) τοὺς
ἐπὶ τούτῳ φυσωμένους ἡγούμενος. Ἡ μὲν οὖν ἐν τῷ δημη-
γορεῖν καὶ πολιτεύεσθαι δύναμις ὁμαλῶς ἀμφοτέροις ὑπῆρξεν,
ὥστε καὶ τοὺς τῶν ὀπλων καὶ στρατοπέδων κυρίου δεῖσθαι.
Δημοσθένους μὲν, Χάρητα καὶ Διοπαίδη καὶ Λεωσθένην.
Κικέρωνος δὲ, Πομπήιον καὶ Καίσαρα τὸν νέον, ὡς αὐτὸς ὁ
Καῖσαρ ἐν τοῖς πρὸς Ἀγρίππαν καὶ Μαικῆναν ὑπομνήμα-
σιν εἴρηκεν.

Ὁ δὲ δοκεῖ μάλιστα καὶ λέγεται τρόπον ἀνδρὸς ἐπιδει-
κνύειν καὶ βασανίζειν, ἐξουσία καὶ ἀρχή, πᾶν πάθος κι-
νοῦσα, καὶ πᾶσαν ἀποκαλύπτουσα κακίαν, Δημοσθένης
μὲν οὐχ ὑπῆρξεν, οὐδ' ἔδωκε τοιαύτην διάπειραν ἑαυτοῦ, μη-
δεμίαν ἀρχὴν τῶν ἐπιφανῶν ἄρξας, οὐδὲ τῆς ὑφ' ἑαυτοῦ
συντεταγμένης ἐπὶ Φίλιππον ἐστρατήγησε δυνάμεως. Κι-
κέρων δὲ, ταμίας εἰς Σικελίαν, καὶ ἀνθύπατος εἰς Κιλι-
κίαν καὶ Καππαδοκίαν ἀποσταλεῖς, (ἐν ᾧ καιρῷ τῆς φιλο-
πλουτίας ἀκμαζούσης καὶ τῶν πεμπομένων στρατηγῶν
καὶ ἡγεμόνων, ὡς τοῦ κλέπτειν ἀγενοῦς ὄντος, ἐπὶ τὸ ἀρ-
πάζειν τρεπομένων, οὐ τὸ λαμβάνειν ἐδόκει δεινόν, ἀλλ'
ὁ μετρίως τοῦτο ποιῶν ἡγαπάτο) πολλὴν μὲν ἐπιδείξιν
ὑπεροψίας χρημάτων ἐποίησατο, πολλὴν δὲ φιλανθρωπίας
καὶ χρηστότητος. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ Ῥώμῃ, λόγῳ μὲν
ἀποδειχθεὶς ὑπάτος, ἐξουσίαν δὲ λαβὼν αὐτοκράτορος
καὶ ² δικτάτορος ἐπὶ τοὺς περὶ Κατιλίαν, ἐμαρτύρησεν
ἅμα τῷ Πλάτῳ μαντευομένῳ “ παῦλαν ἔξειν κακῶν ταῖς
πόλεις, ὅταν εἰς ταὐτὸ δύναμὶς τε μεγάλη καὶ φρόνησις ἔκ

¹ αὐτοῦ² δικτάτορος

Τὴν μὲν ἑαυτοῦ — ἡγούμενος] Ἐκεῖνο δ' εὖ
οἶδ', ὅτι τὴν ἐμὴν δεινότητα — (ἔστω γάρ
καίτοι ἔγωγε ὁρῶ τῆς τῶν λεγόντων δυνάμεως
τοὺς ἀκούοντας τὸ πλεῖστον μέρος κυρίου
ὄντας, ὡς γὰρ ἂν ὑμεῖς ἀποδέξασθε — οὕτως
ὁ λέγων ἔδοξε φρονεῖν.) Dem. περὶ στεφ. c.
84. Vide in eundem sensum περὶ παραπρ.
96. et ἐπιταφ. p. 1393. ed. Reisk. IDEM.

Καῖσαρ — ὑπομνήμασιν] Scripsit Octa-
vius aliqua de vita sua, quam tredecim li-
bris, Cantabrico tenuis bello, nec ultra, ex-
posuit. — Sueton, in Oct. 85. IDEM.

“Ο δὲ δοκεῖ” Sententia Sophoclis in An-
tigone. [v. 175.]

Ἀμύχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν
Ψυχὴν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν
ἀν
Ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντειβῆς φαγῇ.

IDEM.

Πλάτῳ] Vide De Rep. 5. p. 466. B.
Ed. Lugd. quamvis verba aliquantum
discrepent. Et Epist. 7. p. 716. D. Du
Soul.

τινος τύχης χρηστῆς ἀπαντήσῃ μετὰ δικαιοσύνης.” Χρηματίσασθαι τοίνυν ἐπὶ τῷ λόγῳ Δημοσθένους μὲν ἐπιψόγως λέγεται, λογογραφῶν κρύφα τοῖς περὶ Φορμίωνα καὶ Ἀπολλοδώρου ἀντιδίκους· καὶ διαβληθεὶς μὲν ἐπὶ τοῖς βασιλικοῖς χρήμασιν, ὄφλων δὲ τῶν Ἀρταλείων. Εἰ δὲ ταῦτα τοὺς ἀντιγράφοντας (οὐκ ὀλίγοι δ' εἰσὶν οὗτοι) ψεύδεσθαι φαίμεν, ἀλλ' ὅτι γε πρὸς δωρεὰς βασιλέων σὺν χάριτι καὶ τιμῇ δεδομένας ἀντιβλέψαι Δημοσθένους οὐκ ἂν ἐτόλμησεν, εὐδ' ἦν τοῦτο τὸ ἔργον ἀνθρώπου δανείζοντος ἐπὶ ναυτικοῖς, ἀμήχανον ἀντειπεῖν. Περὶ δὲ Κικέρωνος, ὅτι καὶ Εὐκελειῶν ἀγορανομοῦντι, καὶ βασιλείῳ τοῦ Καππαδοκῶν ἀνδραπατεύοντι, καὶ τῶν ἐν Ῥώμῃ φίλων, ὅτ' ἐξέπιπτε τῆς πόλεως, δωρουμένων πολλά καὶ δεομένων λαβεῖν, ἀντέσχεν, εἴρηται.

Καὶ μὴν ἡ γε φυγὴ τῶ μὲν αἰσχρὰ, κλοπῇ· ἀλόντι, συνέπεσε, τῷ δὲ, κάλλιστον ἔργον, ἀνθρώπους ἀλιτηρίους ἐκκόψαντι τῆς πατρίδος. Διὸ τοῦ μὲν οὐδεὶς λόγος ἐκπίπτοντος· ἐφ' ᾧ δ' ἡ σύγκλητος ἐσθιῆτά τε διήλλαξε, καὶ πένθος ἔσχε, καὶ γνώμην ὑπὲρ οὐδενὸς εἶπεῖν ἐπέσθη πρότερον ἢ Κικέρωνι κἀδόδον ψηφίσασθαι. Τὴν μέντοι φυγὴν ἀργῶς ὁ Κικέρων διήνεγκεν ἐν Μακεδονίᾳ καθήμενος· τῷ δὲ Δημοσθένει καὶ ἡ φυγὴ μέγα μέρος τῆς πολιτείας γέγονε. Συναγωνιζόμενος γὰρ (ὥσπερ εἴρηται) ταῖς Ἑλλησι, καὶ τοὺς Μακεδόνων πρέσβεις ἐξελαύνων, ἐπήρχετο τὰς πόλεις, πολὺ βελτίων Θεμιστοκλέους καὶ Ἀλκιβιάδου παρὰ τὰς αὐταῖς τύχας φανεὶς πολίτης. Καὶ μέντοι κατελθὼν αὐθις ἑαυτὸν ἐπέδωκεν εἰς τὴν αὐτὴν ταύτην πολιτείαν· καὶ διετέλει πολεμῶν πρὸς Ἀντίπατρον καὶ Μακεδόνας. Κικέρωνα δ' ὠνείδισεν ἐν τῇ βουλῇ Λαίλιος, αἰτουμένου Καίσαρος

Εἰ δὲ — φαίμεν] *Mihi nec Demosthenes tam gravi morum dignus videtur invidia, ut omnia, quae in eum ab inimicis congesta sunt, credam.* — Quinet. *Inst. Or.* 12. 1. B.

Δανείζοντος ἐπὶ ναυτικοῖς] Hoc genus fenoris valde Plutarcho displicuit. Ita in Catone Maj. ἐχρήσατο δὲ καὶ τῷ διαβεβλημένῳ μάλιστα τῶν δανεισμῶν ἐπὶ ναυτικοῖς. Propter hanc (inquit Casaubonus ad Theophr. p. 343.) quod tantopere Demosthenem reprehendit Plutarchus, cerceor

ut ei sit satis equus: damnat enim rem moribus legibusque receptam et probatam. IDEM.

Κάλλιστον ἔργον] Malim κάλλιστων ἔργων: subaudi aut ἐνεκεν, aut, si mavis, o praemissis ἀλόντι: nam Ciceroni pro enormi crimine imputabatur ab ipsius inimicis, quod factionem Catilinae, homines nempe insontes et egregie de republica meritos, oppressisset. KRISK.

Λαίλιος] D. Laelius, puto, qui Asiaticis Pompeii navibus praerat in bello civili.

ὑπατεῖαν μετιέναι ¹ παράνομον οὕτω γενειῶντος, σιωπῇ καθήμενον. Ἐγραφε δὲ καὶ Βροῦτος, ἐγκαλῶν ὡς μείζονα καὶ βαρυτέραν πεπαιδοτριβηκότι τυραννίδα τῆς ὑπ' αὐτῶν καταλυθείσης.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ τῆς τελευτῆς τὸν μὲν οἰκτεῖραι τις, ἄνδρα πρεσβύτην δι' ἀγέννειαν ὑπὸ οἰκετῶν ἄνω καὶ κάτω περιφερόμενον καὶ περιφεύγοντα τὸν θάνατον καὶ ἀποκρυπτόμενον ² τὸν οὐ πολὺ πρὸ τῆς φύσεως ἦκοντα ἐπ' αὐτὸν, εἴτ' ἀποσφαγέντα· τοῦ δ', εἰ καὶ μικρὰ πρὸς τὴν ἰκετεῖαν ἐνέδωκεν, ἀγαστὴ μὲν ἢ παρασκευὴ τοῦ φαριμάκου καὶ τήρησις, ἀγαστὴ δὲ ἢ χρῆσις· ὅτι τοῦ θεοῦ μὴ παρασχόντος αὐτῷ τὴν ἀσυλίαν, ὥσπερ ἐπὶ μείζονα βωμὸν καταφυγὼν, ἐκ τῶν ὅπλων καὶ τῶν δορυφόρων λαβὼν ἑαυτὸν ὥχετο, τῆς Ἀντιπάτρου καταγελάσας ὠμότητος.

¹ παρὰ νόμον

² τοὺς . . . ἦκοντας

Cæsar de Bell. Civ. 3. 5. Victo in Africa Cornificio, seipsum interemit. Appian. p. 622. B.

Αἰτουμένου μετιέναι] Idem est, atque αἰτουμένου τὸ μετιέναι. rogante ambitionem consulatus. h. e. τὴν ἐξουσίαν τοῦ μετιέναι, veniam consulatum ambiendi. REISK.

Σιωπῇ καθήμενον] Quid vero, nisi silentium, superfuit, cum Cornelius Centurio, rejecto sagulo, ostendens gladii capulum non dubitasset in curia dicere, “Hic faciet, si vos non feceritis?” Sueton. in Octav. 26. Cui tamen respondisse Ciceronem refert Dio l. 46. p. 319. ἂν οὕτως

παρακαλῆτε, λήφεται αὐτὴν. Consulatam sc. B.

Ἀγέννειαν] Ita Codex MS. vulgo εὐγένειαν. IDEM.

Περιφερόμενον] Jusserit, vel curaverit, se circumferendum. REISK.

Τὸν οὐ πολὺ] Revocavi e Juntina τοὺς et ἦκοντας: subaudi ἐπὶ τὸν θάνατον, vel ἐπὶ τὴν σφαγὴν. eripere sui conspectum copiamque nitentem iis, qui venissent ad spiritum ipsi eripiendum, paulo ante, quam mors naturalis id idem esset factura. IDEM.

Ἐπὶ μείζονα βωμὸν] Venenum puta. IDEM.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΒΙΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ,
ΕΙ ΓΝΗΣΙΟΣ,

ΚΑΙ

ΕΙ ΕΙΚΟΣ ΤΑ ΟΥΤΩ ΔΙΑΔΕΛΥΜΕΝΑ,

ΚΑΙ

ΕΙΚΗ ΔΙΕΡΡΙΜΜΕΝΑ, ΥΠΟ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΓΕΓΡΑΦΘΑΙ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Δημοσθένους καὶ Κλεοβούλης ¹τῆς
Γύλωνος θυγατρὸς, τῶν δὲ δῆμων Παιανιεύς, καταλειφθεὶς
ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐτῶν ἑπτὰ, μετ' ἀδελφῆς πενταετίδος, τὸν
μὲν τῆς ὀρφανίας χρόνον παρὰ τῇ μητρὶ διῆγε, σχολάζων
Ἰσοκράτει, ὡς τινες ἔφασαν, ὡς δὲ οἱ πλεῖστοι, Ἰσαίῳ τῷ
Χαλκιδεῖ, ὃς ἦν Ἰσοκράτους μαθητὴς, διάγοντι ἐν Ἀθήναις.
Ζηλῶν Θουκυδίδην καὶ Πλάτωνα τὸν φιλόσοφον, ὃν τινες
εἶπον προηγουμένως αὐτῷ σχολάσαι. ὡς δὲ Ἡγησίας ὁ
Μάγνης φησὶν, ἐδεήθη τοῦ παιδαγωγοῦ, ἵνα Καλλιστράτου
Ἐμπαίδου Ἀφιδναίου, ῥήτορος δοκίμου, καὶ ἰσπαρχήσαν-
τος, καὶ ἀναθέντος τὸν βωμὸν τῷ Ἑρμῇ τῷ ἀγοραίῳ, μέλ-
λοντος ἐν τῷ δῆμῳ λέγειν, ἀκούσῃ. ἀκούσας δὲ, ἐραστῆς
ἐγένετο τῶν λόγων. καὶ τούτου μὲν ἐπ' ὀλίγον ἤκουσεν ἕως

¹ τῆς γυναικὸς τῆς θυγατρὸς, τὸν δὲ δῆμον

Τῶν δῆμων] Sic Laetius, Σωκράτης τῶν
δῆμων ἀλωπεκῆθεν. ferri potest, ut geniti-
vus partitionem significans: sed legen-
dum fortasse, τὸν δῆμον, sicut Ἀθηναῖος τὴν
πατρίδα, et facilis est mutatio ex pronun-
ciatione et incogitantia τοῦ ὃν εἰς ὧν, et
contra, τοῦ ὧν εἰς ὃν. WOLF.

Τῶν δὲ δῆμων] Marg. Lutet. τὸν δὲ δῆμον.
Χαλκιδεῖ] Verba e Photio sic ordinanda:
Χαλκιδεῖ, διάγοντι ἐν Ἀθήναις, ὃς ἦν Ἰσοκρά-
τους μὲν μαθητὴς, ζηλῶν δὲ Θουκυδ.
Ζηλῶν Θουκυδίδην] Πότερος; ὁ Δημοσθένης,
ἢ ὁ Ἰσαῖος. WOLF.

Ὅν τινες εἶπον προηγουμένως αὐτῷ σχολά-
σαι] Lego, ὃ τινες εἶπον προηγουμένως αὐτόν.
In altera vita, συνεσχολακῆναι, inquit, αὐτόν
φασι τῷ Πλάτῳ. IDEM.

Ὅν τινες] Vide, annon pro ὃν τινες legi
debeat ὃ τινες, et αὐτὸν pro αὐτῷ. XYLAND.
Bene habet vulgata. Non minus magister
discipulo, quam discipulus magistro, di-
citur σχολάζειν, ille docens, hic discens.
REISK.

Ἡγησίας ὁ Μάγνης] Alias Demetrius
Magnes saepe citatur, Hegesias vero Cy-
renaicus, ὁ πεισιθάνατος ἐπικληθεὶς. WOLF.

Καλλιστράτου Ἐμπαίδου Ἀφιδναίου] Τὸ
Ἐμπαίδου, nisi nomen patris Callistrati sit,
quid ad sensum faciat, quidve significet,
non video. IDEM.

Ἐμπαίδου] Hoc vocabulum est men-
dosum. XYLAND. Num εὐμπαίδου. Sane
e παίδου facile efficitur ηλίδου. REISK.

Δοκίμου, καὶ] Δοκίμου, τοῦ καὶ ἱππ. IDEM.

ἐπεδήμει. ἔπειδὴ δὲ ὁ μὲν ἔφυγεν εἰς Θράκην, ὁ δ' ἐγεγόνει ἐξ ἐφ' ἑβων, τῆνικαῦτα παρέβαλλεν Ἰσοκράτει καὶ Πλάτωνα. εἴτα καὶ Ἰσαῖον ἀναλαβὼν εἰς τὴν οἰκίαν, τετραετῇ χρόνον ¹ αὐτὸν διεπόνησε, μιμούμενος αὐτοῦ τοὺς λόγους. ὥς δὲ Κτησίβιος φησὶν ἐν τῷ περὶ φιλοσοφίας, διὰ Καλλίου τοῦ Συρακουσίου πορίσας τοῦ Ζήθου τοῦ Ἀμφιπολίτου λόγους, διὰ δὲ Χαρικλέους τοῦ Καρυστίου τοὺς Ἀλκιδάμαντος, ἀνέλαβεν αὐτούς. τελειωθείς δὲ, ἐλάττω παρὰ τῶν ἐπιτρόπων παραλαβὼν, ἔκρινεν αὐτοὺς ἐπιτροπῆς ἐπὶ Τιμοκράτους ἄρχοντος, τρεῖς ὄντας, Ἀφοβον, Θηριπιδὴν, Δημοφῶντα, ἢ Δημέαν. καὶ μάλιστα τούτου κατηγορήσεν, ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς ὄντος, δέκα τάλαντα τίμημα ἐκάστη τῶν δικῶν ἐπιγραφάμενος. καὶ εἶλεν αὐτούς. τῆς δὲ καταδίκης οὐδὲν ἐπράξατο, τοὺς μὲν ἀργυρίου, τοὺς δὲ καὶ χάριτος. Ἀριστοφῶντος δὲ ἤδη τὴν προστασίαν διὰ γῆρας καταλιπόντος, καὶ χορηγὸς ἐγένετο. Μειδίαν δὲ τὸν Ἀναγυράσιον πλήξαντα αὐτὸν ἐν τῷ θεάτρῳ χορηγοῦντα, εἰς κρίσιν καταστήσας, λαβὼν τρισχιλίας ἀφῆκε τῆς δίκης. λέγουσι δὲ αὐτὸν ἔτι νέον ὄντα εἰς σπήλαιον ἀπιέναι, καὶ κεῖ φιλολογεῖν τὸ ἡμισυ τῆς κεφαλῆς ξυράμενον, ἵνα μὴ προέρχοιτο· καὶ ἐπὶ στενῆς κλίνης κοιμᾶσθαι, ἵνα διὰ ταχέων ἀνίστηται· τό, τε ² ῥῶ μὴ δυνάμενον λέγειν, ³ ἐκποιῆσαι, καὶ τὸν ὦμον ἐν τῷ μελετᾶν κινοῦντα ἀπρεπῶς καταπαῦσαι, παραρτή-

¹ αὐτὸν² ῥῶ³ ἐκποιῆσαι

Πορίσας κ. τ. λ.] Εὐπορήσας τῶν Ζώλου τοῦ Ἀμφ. λόγων, διὰ δὲ Χαρ. τοῦ Καρ. τῶν Ἀλκιδ. Emendationem Ζώλου debeo Reinesii Var. Lect. 3. 2. p. 328. REISK. Marg. Lutet. πορίσάμενος.

Ζήθου τοῦ Ἀμφιπολίτου] De hoc nihil invenio. WOLF.

Ἀνέλαβεν αὐτούς] Πότερον ἐξειδιποιήσατο, sibi vendicavit, an ἐμελέτησεν εἰς μίμησιν αὐτῶν, eas orationes imitari studuit. supra Πάπος δὲ τις οὗ τιν ἱστορίαν] Εἰρησιππος ἀνέλαφε, cuius historiam repetiit, quem auctorem citat. IDEM.

Τελειωθείς] Ἀνδρωθείς, εἰς ἄνδρα ἐγγεγραφείς. IDEM.

Ἐλάττω] Supplet marg. Lutet. τῆς ἐλπίδος καὶ τοῦ δικαίου.

Θηριπιδὴν] Θηριπιδίδην. REISK.

Ἀργυρίου] Subaudi ἕκκα. Potest locus integer esse. Suppletum tamen ab Hoezelio in Photio fuit ἀφείς, et à Lam-

bino ἀφίεναι πεισθείς. IDEM.

Τοὺς δὲ καὶ χάριτος] Deest ἀφείς ἡ ἀπολύσας. WOLF.

Ἀριστοφῶντος δὲ ἤδη τὴν προστασίαν] Aristophontis oratoris fit mentio ἐν τῷ περὶ στεφάνου. προστασίαν autem hic intelligo τὴν χορηγίαν, cum sequatur, Demosthenem ejus loco adilitate esse functum. IDEM.

Ξυράμενον] Fortasse, ξυρητᾶμενον. IDEM.

Ξυράμενον] Marg. Lutet. ἐξυρημένον: et pro ἐκποιῆσαι paulo post ἐκασπῆσαι.

Τότε ῥίμη δυνάμενον λέγειν ἐκποιῆσαι] Legendum: τό, τε ρ (τὸ στοιχεῖον) μὴ δυνάμενον λέγειν, ἐκποῆσαι, id est quod supra ex Laertio citavimus, ῥωβικώτερος ἂν παύσασθαι: emendasse vitium illud balbutiei, καὶ ἔκειν φέροντα τὸ ρ βερητορευμένον. Prima et secunda editione non animadvertenter mendum hoc satis: et cum legendum putarem, τό, τε ῥίμη δύνασθαι λέγειν, ἐκποῆσαι, et verteram: Atque ita se exercuisse,

σαντα ὀβελίσκον, ἢ (ὡς τινες) ξιφίδιον ἐκ τῆς ὀροφῆς, ἵνα φοβούμενος ἡρεμοίῃ. προβαίνοντα δὴ κατὰ τὴν τῶν λόγων ἰσχὺν, ἔσοπτρον ἰσομέγεθες αὐτῷ κατασκευάσαι, καὶ πρὸς τοῦτο ἀφορῶντα μελετᾶν, ἵνα ἑπανορθώσῃται τὰ ἐλλείποντα· καὶ κατιόντα ἐπὶ τὸ Φαληρικόν, πρὸς τὰς τῶν κυμάτων ἐμβολὰς τὰς σκέψεις ποιεῖσθαι, ἵν', εἴποτε θορυβοίῃ ὁ δῆμος, μὴ ἐκσταίῃ. τοῦ δὲ πνεύματος αὐτῷ ἐνδέοντος, Νεοπτολέμῳ τῷ ὑποκριτῇ μυρίας δοῦναι, ἵνα ὅλας περιόδους ἀπνεύστως λέγῃ. ἐπεὶ δὲ τῷ πολιτεύεσθαι προσῆλθεν, εἰς δύο διηρημένων τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ τῶν μὲν φιλιππιζόντων, τῶν δὲ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας δημηγορούντων, τὴν τῶν ἀντιπολιτευομένων Φιλίππῳ τάξιν εἴλετο, καὶ ¹διὰ παντὸς τοῦ χρόνου διετέλεσε συμβουλεύων, τοῖς κινδυνεύουσιν ὑπὸ Φιλίππῳ γενέσθαι, βοηθεῖν, συμπολιτευόμενος ²Ἵππερίδῃ, Ναυσικλεῖ, Πολυεύκτῳ, Διοτίμῳ. διὸ καὶ συμμάχους τοῖς Ἀθηναίοις ἐποίησε Θηβαίους, Εὐβοεῖς, Κερκυραίους, Κορινθίους, Βοιωτοὺς, καὶ πολλοὺς ἄλλους πρὸς τούτοις. ἐκπεσὼν δὲ ὡς ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἀδυμῶν, ἐβάδιζεν οἴκοι. συντυχὼν δὲ αὐτῷ Εὐνομος ὁ Θριάσιος, πρεσβύτης ἤδη ὢν, προετρέψατο τὸν Δημοσθένην. μάλιστα δὲ ὑποκριτῆς Ἀνδρόνικος εἰπὼν, ὡς οἱ μὲν λόγοι καλῶς ἔχουσιν, ³λείπει δὲ αὐτῷ τὰ τῆς ὑποκρίσεως ἀπεμνημόνευσέ τε τῶν ⁴ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ⁵ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένων. καὶ δὴ πιστεύσαντα τὸν Δημοσθένη παραδοῦναι αὐτὸν τῷ Ἀνδρόνικῳ. ὅθεν ἐρομένου ⁶τινὸς αὐτὸν, τί πρῶτον ἐν ῥητορικῇ; εἶπεν, ὑπό-

¹ Deest διὰ.² Ἵππερίδῃ³ λείπει⁴ ὑπὸ⁵ Deest ὑπ'.⁶ Deest τινός.

ut dicendi laborem ferre posset. Eum quisque sensum sequatur, utrum maluerit. WOLF.

Ἐπὶ τὸ Φαληρικόν] Alias, τὰ Φάληρα, portus Atheniensium. IDEM.

Μὴ ἐκσταίῃ] Μὴ διαταράττεται, ab ἐξίστημι: sed ἀορ. β. passive accipitur. ab ἐξίσταμαι, fit ἐκστασις. Sic Libanius, δειλὸς ἦν τὸ πρῶτον πρὸς τοὺς τοῦ δήμου θορύβους, καὶ εὐκατάπληκτος, ὥστε εὐδὺς ἐξίστασθαι. ubi verti, ut statim cederet, scilicet obturbanti populo, percelleretur et sibi excideret, et obmutesceret, aut etiam suggestum relinqueret. IDEM.

Νεοπτολέμῳ τῷ ὑποκριτῇ] Hujus mentio fit in oratione περὶ στεφάνου, et Philippicis. IDEM.

Μυρίας] Malim, χιλίας. Vix enim tantæ

fuerunt opes Demosthenis. IDEM.

Ἀπνεύστως λέγῃ] Pro, λέγειν μανθάνειν αὐτὸς ὁ Δημοσθένης, οὐχὶ δὲ ὁ Νεοπτολέμος. IDEM.

Καὶ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου] Τὸ διὰ omissionem. Paulo post τοῖς κινδυνεύουσιν ὑπὸ Φιλίππῳ γενέσθαι βοηθεῖν. verba sic ordinanda sunt: διετέλεσε διὰ παντὸς τοῦ χρόνου συμβουλεύων βοηθεῖν, id est, ἵνα βοηθῇ ὁ δῆμος τοῖς κινδυνεύουσι γενέσθαι ὑπὸ Φιλίππῳ, id est, χεیرهῦσθαι καὶ καταδουλοῦσθαι: qui in periculo erant, ne a Philippo opprimerentur. IDEM.

Μάλιστα δὲ ὑποκριτῆς Ἀνδρόνικος] Supra Satyrus nominatur et Neoptolemus: et fieri potest, ut plurimum opera fuerit usus. IDEM.

Ἀνδρόνικος εἰπὼν] Ἀνδρ. ὅς εἰπὼν. REISK.

κρίσις, καὶ τί δεύτερον ; ὑπόκρισις, καὶ τί τρίτον ; ὑπόκρισις. προελθὼν δὲ πάλιν εἰς τὰς ἐκκλησίας, νεωτερικῶς τινὰ λέγων, διεσύρετο· ὡς κωμωδηθῆναι αὐτὸν ὑπὸ Ἀντιφάνους, καὶ Τιμοκλέους·

Μὰ γῆν, μὰ κρήνας, μὰ ποταμούς, μὰ νάματα.

ὁμόσας ¹ δὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἐν τῷ δήμῳ, Θόρυβον ἐκίνησεν. ὤμνυε δὲ καὶ τὸν Ἀσκληπιὸν προπαροξύνων Ἀσκληπίον, καὶ παρεδείκνυεν αὐτὸν ὀρθῶς λέγοντα· εἶναι γὰρ τὸν Θεὸν ἥπιον. καὶ ἐπὶ τούτῳ πολλάκις ἐθορυβήθη. σχολάσας δὲ Εὐβουλίδῃ τῷ διαλεκτικῷ Μιλησίῳ, ² ἐπανωρθώσατο πάντα. γενόμενος δὲ καὶ ἐν τῇ Ὀλυμπιακῇ πανηγύρει, καὶ ἀκούσας Λαμάχου τοῦ ³ Τερριναίου, Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου ἐγκώμιον ἀναγινώσκοντος, Θηβαίων δὲ καὶ Ὀλυνθίων κατατρέχοντος, παραναστάς ἀρχαίων ποιητῶν μαρτυρίας προσηνέγκατο περὶ τῶν Θηβαίων καὶ Ὀλυνθίων καλῶςπραχθέντων, ὡς παύσασθαι τε τοιοῦτον τὸν Λάμαχον, καὶ φυγεῖν ἐκ τῆς πανηγύρεως· Φίλιππον δὲ πρὸς τοὺς ἀναφέροντας αὐτῷ τὰς ⁴ Δημοσθένους ⁵ κατ' αὐτοῦ δημηγορίας εἶπεῖν, ὅτι καὶ αὐτὸς ἂν ἀκούων λέγοντος Δημοσθένους, ἐχειροτόνησα τὸν ἄνδρα πρὸς τὸν κατ' ἐμοῦ πόλεμον. ἐκάλει δὲ τοὺς μὲν αὐτοῦ λόγους ⁶ ὁμοίους τοῖς στρατιώταις διὰ τὴν πομπικὴν δύναμιν, τοὺς δὲ Ἰσοκράτους, τοῖς ἀθληταῖς ⁷ διὰ τὴν πομπήν. τέρψιν ⁸ μὲν γὰρ παρέχειν αὐτοὺς θεατρικὴν. ἑπτὰ δὲ καὶ τριάκοντα ἔτη γεγονώς, λογιζομένοις ἀπὸ Δεξιδέου εἰς Καλλίμαχον, ἐφ' οὗ παρ' Ὀλυνθίων ἦκε πρε-

¹ καὶ ² ἐπανωρθώσατο ³ Τερριναίου ⁴ Deest Δημοσθένους. ⁵ κατ' αὐτοῦ
⁶ ὁμοίως ⁷ Desunt v. διὰ τὴν πομπήν. ⁸ Deest μὲν.

Μὰ γῆν] Videtur aliquid deesse, cuiusmodi sit, ὥμοσε δὲ ποτε μὰ γῆν, &c. WOLF.
Εὐβουλίδῃ] Hujus etiam Halicarnasseus in Isocratis vita mentionem fecit, et Laertius. IDEM.

Εὐβουλίδῃ] De hoc Eubulida Milesio, et quare Plutarchus cum Dialecticum appellat, v. Ions. H. Ph. Scr. I, 13. in fin. REISK.

Τερριναίου] In altera vita est Μυρριναίου. Forte Μυρναίου, a Lemni urbe, Μυρῖνα. Fuerunt et Attici, δῆμον Μυρινούσιοι. Terina urbs est Italica, de qua Stephanus et Plutarchus in consolatione ad Apollonium, Elisium Terinaeum Italum appellat. Sed id hic non puto quadrare. XYLAND.

Ὅμοίως τοῖς στρατιώταις διὰ τὴν πομπικὴν δύναμιν] Lego, ὁμοίους τοῖς στρατιώταις διὰ τὴν πολεμικὴν, aut certe, πολιτικὴν δύναμιν. οἱ μὲν γὰρ τοῦ Ἰσοκράτους λόγοι πομπικοί εἰσιν· οἱ δὲ τοῦ Δημοσθένους, ἥκιστα. WOLF.

Πομπικὴν] Marg. Lutet. πολεμικὴν. quod (inquit Reiskius πολιτικὴν conjectans) praeferebat Salmasius, qui haec adscripserat: Interpres videtur πολεμικὴν legisse; et ita leg. ut et ap. Photium.

Αὐτοὺς] Τούτους Marg. Lutet. quae mox post v. θεατρικὴν supplet δεξιὴν δ' ἐκείνους δραστήριον.

Ἐφ' οὗ] V. ad h. l. Schotti comparatas Aristotelis et Demosthenis vitas p. 3.

σθεία περὶ τῆς βοηθείας, ἐπεὶ ἐπιέζοντο ὑπὸ Φιλίππου τῷ πολέμῳ, ἔπεισε ἐκπέμψαι τὴν βοήθειαν. τῷ δὲ ἐξῆς, ἐφ' οὗ Πλάτων ἐτελεύτησεν, Φίλιππος Ὀλυνθίους κατεστρέψατο. ἔγνω δὲ αὐτὸν καὶ Ξενοφῶν ὁ Σωκρατικὸς, ἢ ἀρχόμενον, ἢ ἀκμάζοντα, (τῷ μὲν γὰρ τὰ Ἑλληνικὰ ἐτελεῖτο, ¹ εἰς τὰ περὶ τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην) ἄρχοντα δὲ Χαρίκλειδην· ὁ δὲ πρότερον ἐπὶ Τιμοκράτους εἶλε τοὺς ἐπιτρόπους. φεύγοντος δὲ Αἰσχίνου μετὰ τὴν καταδίκεν, ἵππῳ κατεδίωξεν αὐτόν. τοῦ δὲ οἰηθέντος ² αὐτὸν συλλαμβάνεσθαι, καὶ προσω-
σόντος, καὶ συγκαλυφάμενου, ἀναστήσας αὐτὸν παρεμυ-
θήσατο, καὶ τάλαντον ἔδωκεν ἀργυρίου. καὶ συνεβούλευσε δὲ τῷ δήμῳ ξενικὸν ἐν Θάσῳ τρέφειν, καὶ ἐπὶ τούτῳ τριη-
άρχῃς ἐξέωλευσε. σιτώνῃς δὲ γενόμενος, καὶ κατηγορηθεὶς κλοπῆς, ἀφείθη. Φιλίππου δὲ Ἐλάτειαν καταλαμβανο-
μένου, καὶ αὐτὸς τοῖς ἐν Χαιρωνείᾳ μαχεσαμένοις συνεξ-
ῆλθεν. ὅθεν καὶ δοκεῖ τὴν τάξιν λιπεῖν· φεύγοντος δὲ αὐτοῦ, βάτον ἐπιλαβέσθαι τῆς χλαμύδος, τὸν δὲ ἐπιστρα-
φέντα εἰπεῖν, Ζώγρει. εἶχε δὲ καὶ ἐπίσημον ἐπὶ τῆς ἀσπίδος,
Ἄγαθὴν τύχην. εἶπε μὲντοι τὸν ἐπιτάφιον ἐπὶ τοῖς πεσοῦσι.
μετὰ δὲ ταῦτα πρὸς τὴν ἐπισκευὴν τῆς πόλεως τῇ ἐπιμε-
λείᾳ προσελθὼν, καὶ τῶν τειχῶν ἐπιμελητῆς χειροτονηθεὶς,
ἀπὸ τῆς ἰδίας οὐσίας εἰσήνεγκε τὸ ἀναλωθὲν ἀργύριον, μῶς
ἑκατόν. ἐπέδωκε δὲ καὶ θεωροῖς μυρίας, τριήρους τε ἐπιβάς,
περιέπλευσε τοὺς συμμάχους ἀργυρολογῶν. ἐφ' οἷς πολλάκις
ἐστεφανώθη, πρότερον μὲν ὑπὸ ³ Δημομελοῦς, Ἀριστονίκου,
Ὑπερίδου χρυσῷ στεφάνῳ, τελευταῖον δὲ ὑπὸ Κτησιφῶντος.
καὶ γραφέντος τοῦ ψηφίσματος παρανόμων ὑπὸ Διοδότου
καὶ Αἰσχίνου, ἀπολογούμενος ἐνίκησεν, ὥστε τὸ πᾶν

¹ Deest eis.

² αὐτὸν

³ Δημομελοῦς Ἀριστονίκου Ὑπερίδου

cujus rationes a rationibus Plutarchi vehementer discrepant. REISK.

Ἡ ἀρχόμενος] Scilicet, πολιτεύεσθαι. quid si ἀνδρούμενος; virili prope atate, aut etiam adulta? ἀρχοντος Χαρίκλειδου, lego. WOLF.

Τῷ μὲν γὰρ κ. τ. λ.] F. τῷ γὰρ τὰ Ἑλλη-
νικὰ τελεῖται περὶ μὲν τὴν ἐν Μ. nam Xe-
nophontis historia rerum Gracarum desinit
in pugna ad Mantineam et Archonte Cha-
riclide. REISK.

Ἀρχοντος] Ἀρχοντος δὲ Χαρίκλειδου Marg.
Latet.

τάλαντον ἔδωκεν] Supra simile quid ipsi Demostheni in exilium abeunt, accidisse scripsit. WOLF.

Ἐν Θάσῳ] Vitifera et beata insula, quod vel proverbium, Θάσος ἀγαθὴν, declarat. Celebratur et Θάσιος οἶνος, ἀπὸ οὗ ἡμεῖς πολὺν ἤδη χρόνον ὀξὺν νεκρικὴν, ἄλλοις τε φαρμάκοις καὶ ὕδατι πεφυμένῃν, πίνοντες, ἀλγοῦντες ἰσημέας τὴν στομαχὴν, ἀπεσκέλ-
καμεν. IDEM.

Ἐπὶ τοῖς πεσοῦσι] Argumento refutare vult auctor superiorem traditionem, ut calumniam. Nemini enim licebat publice

μέρος τῶν ψήφων τὸν διώκοντα μὴ μεταλαβεῖν. ὕστερον δὲ Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τὴν Ἀσίαν στρατευομένου, καὶ φυγόντος Ἀρπάλου μετὰ χρημάτων εἰς Ἀθήνας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκώλυσεν αὐτὸν εἰσδεχθῆναι. ἔπειδὴ δὲ εἰσέπλευσε, λαβὼν δαρεικοὺς χιλίους μετετάξατο. βουλομένων τε Ἀθηναίων Ἀντιπάτρῳ παραδοῦναι τὸν ἄνθρωπον, ἀντεῖπεν, ἔγραψέ τε ἀποδῆσθαι τὰ χρήματα εἰς ἀκρόπολιν, ἥδη τῷ δήμῳ τὸν ἀριθμὸν εἰπόντα, φήσαντος δὲ Ἀρπάλου ἑπτακόσια ¹ καὶ πεντήκοντα, ἣ ὀλίγῳ πλείονα, ὥς φησι Φιλόχορος. μετὰ δὲ ταῦτα φυγόντος Ἀρπάλου ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου, ἐν ᾧ ἐφυλάσσετο, μέχρις ἂν ἀφίκηταί τις παρ' Ἀλεξάνδρου, καὶ πορευθέντος εἰς τὴν Κρήτην, ἣ (ὥς ἔνιοι) ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, αἰτίαν ἔσχεν ὁ Δημοσθένης δωροδοκίας, καὶ διὰ τοῦτο μήτε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνακομισθέντων μεμνηκώς, μήτε τὴν τῶν φυλασσόντων ἀμέλειαν. εἰσαχθεῖς δὲ εἰς δικαστήριον ὑπὸ ² Ὑπερίδου, Πυθέου, Μενεσαίχμου, Ἰμεραίου, Πατροκλέους, οἱ ἐποίησαν καταγνῶναι αὐτοῦ τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλήν· καὶ ἄλλους ἔφυγε, πενταπλασίονα ἀποτίσαι μὴ δυνάμενος, (εἶχε δὲ αἰτίαν τριάκοντα τάλαντα λαβεῖν,) ἣ (ὥς ἔνιοι) οὐχ ὑπομείνας τὴν κρίσιν. μετὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον τῶν Ἀθηναίων Πολυεύκτον πεμφάντων πρεσβευτὴν πρὸς τὸ κοινὸν τῶν Ἀρκάδων, ὥστε ἀποστῆναι αὐτοὺς τῆς τῶν Μακεδόνων συμμαχίας, καὶ τοῦ Πολυεύκτου πεῖσαι μὴ δυνάμενου, ἐπιφανεῖς Δημοσθένης καὶ συνειπὼν ἔπεισεν. ἐφ' ᾧ θαυμασθεῖς μετὰ χρόνον τινὰ κάθοδον εὐρατο, ψηφίσματος γραφέντος, τρήρους ἀποσταλείσης. τῶν δὲ Ἀθηναίων ψηφισαμένων εἰς ἃ ὠφείλε τριάκοντα νῆσαι αὐτὸν τὸν βωμὸν τοῦ σωτῆρος Διὸς ἐν Πειραιεῖ, καὶ ἀφεῖσθαι, τοῦτο γράψαντος τὸ ψηφίσμα Δήμωνος Παιανιέως,

¹ ἦ² Ὑπερίδου, Πυθαίου

loqui, nedum loco et tempore tam illustri, qui ex acie fugisset et scutum objecisset. REISK.

Ἀκρόπολιν] F. ἀκρόπολιν, αὐτὸν δὲ φρουρεῖν ἤδη—ipsum autem Harpalum in custodiam dare, ut qui jam indicasset pecuniarum numerum. REISK. Ad v. ἤδη marg. Lutet. asteriscum habet.

Εἰσαχθεῖς] Εἰσήχθη marg. Lutet.

Τρήρους] Καὶ τρι. marg. Lutet. et mox pro νῆσαι, κατασκευάσαι.

Νῆσαι αὐτὸν τὸν βωμὸν] Νῆσαι interpretantur σαρεῦσαι, fortasse κοσμεῖσαι. Supra verbo κατασκευάζειν est usus. Probabile est vetusta et prima vocabula in religionibus retenta esse. WOLF.

Νῆσαι] Eodem redit, quo ea, quæ Photius habet, sententiam eandem planius ita efferens: ἀντὶ τῶν τριάκοντα τάλαντων, ἃ ὠφείλε, τὸν τοῦ Διὸς βωμὸν ἐν Πειραιεῖ ἐπισκευάσθαι. Quod noster dixit, νῆσαι βωμὸν, est exaggerare, in aliis efferre.

ὅς ἦν ἀνεψιὸς αὐτῷ, πάλιν ἐν τούτοις ἦν πολιτευόμενος. Ἀντιπάτρου δὲ εἰς ¹ Λαμίαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων συγκλεισθέντος, τῶν Ἀθηναίων εὐαγγέλια θυόντων, πρὸς τίνα τῶν ἐταίρων Ἀγησίστρατον ἔφη, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν τοῖς ἄλλοις περὶ τῶν πραγμάτων· ἐπίσταμαι γὰρ (εἰπεῖν) τοὺς Ἕλληνας στάδιον μὲν πολεμεῖν καὶ εἰδότας καὶ δυναμένους, δόλιχον δὲ οὐκέτι. Φάρσαλον δὲ ἐλόντος Ἀντιπάτρου, καὶ πολιορκήσκειν ἀπειλοῦντος Ἀθηναίους, εἰ μὴ τοὺς ῥήτορας ἐκδοίησαν, καταλιπὼν ὁ Δημοσθένης τὴν πόλιν ἔφυγε, πρῶτον μὲν εἰς Αἴγιναν ἐπὶ ² τὸ Αἰάκειον καθεδόμενος· φοβηθεῖς δὲ, εἰς ³ Καλαυρίαν μετέστη. ἐκδιδόναι δὲ τοὺς ῥήτορας τῶν Ἀθηναίων ψηφισαμένων, ἀσκεῖνον, καθέζετο ἐκείτης ἐν τῷ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερῷ. ἐλθόντος δὲ ἐπ' αὐτὸν Ἀρχίου τοῦ Φυγαδοθήρου ἐπικαλουμένου, ὅς παρέβαλεν Ἀναξιμένει τῷ ῥήτορι, πείθοντος αὐτὸν ἀναστῆναι, ὡς φίλον Ἀντιπάτρει γενησόμενον, εἶπεν, ὅτι Οὐτε, ὅτε ἔτρα-

¹ Λάμειαν

² τὸν Ἀκραῖον

³ Καλαβρίαν

REISK.

Πάλιν] Ἦν πάλιν ἐν τοῖς πολιτευομένοις Marg. Lutet. Reiskius autem conj. ἐν τοῖς αὐτοῖς ἦν.

Εἰπεῖν] Εἶπεν. [et mox,] καὶ hoc primum delend. REISK.

Στάδιον] Suidas, ἐπὶ τὰ ἥμισυ στάδια ποιοῦσι μίλιον ἐν. καὶ τὰ δέκα μίλια ἔχουσι στάδια π'. τὸ στάδιον ἔχει πόδας χ'. τὸ μίλιον πόδας δσ'. τὸ δὲ πλεόνον πόδας ρ'. ἡ ἄρουρα πόδας ν'. ὁ ποῦς δακτύλους ις'. ὁ πήχυς πόδας ας'. qui locus, an mendis vacet, videndum est. Nam in numeris facillime aberratur, unde portentosa mendacia levi momento existunt. WOLF.

Δόλιχος] Varinus et Suidas, τὸ ἰσσοδρόμοι, ἀπὸ τοῦ κάμπτειν· στάδιον δὲ ὁ δρόμος ὁρμηταὶ ἑκατὸν, ἡ πηχέων τριακοσίων διάστημα. ἔστι δὲ ὁ δόλιχος κδ' στάδια. δίαυλος ὁ διαστάδιος τόπος, ὁ διττὸν ἔχων τὸν δρόμον, ἐν τῇ πορείᾳ πληῶσαι τὸ στάδιον, καὶ ὑποστρέφει· ἡ μέτρον πηχέων διακοσίων. δίαυλος καὶ ἡ μακρὰ περίοδος, δολιχοδρόμοι δὲ οἱ ζ' τρεῖς χόντες. οἱ γὰρ σταδιοδρόμοι [δολιχοδρόμοι] διπλοῦν ἐπαινοῦν τὸν δρόμον. Idem addit, δίαυλος, ὁ πλίτης δρόμος, μεθ' ὅπλων γὰρ ἠγωνίζοντο, ἔχοντες λόφον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. οὕτω δὲ εἰσιν ἀγωνίσματα· στάδιον, δίαυλος, δόλιχος, ὁπλίτης, πυγμὴ, παγκράτιον, πάλη καὶ ἄλλα. Alibi τὸ παγκράτιον hoc disticho explicat:

Ἄλλα ποδὶς, δίτκου τε βολῇ, καὶ ἄκοντος ἑρῶν,

Καὶ δρόμος, ἡδὲ πάλιν μία δ' ἔπλετο πᾶσι τελευτή.

Ac numeros, qui inter se dissident, esse corruptos, non est obscurum. Nobis igitur satis sit, sententiam intelligere, quae est: Græcos diuturno bello esse impares, ut in oratione περὶ συμμοριῶν, τὸν μὲν πρὸς τὸν βασιλέα πόλεμον χαλεπῶν· τὸν δὲ ἐκ τοῦ πολέμου ἀγῶνα ῥάδιον εἶσεσθαι, disputat. A. Gellius testatur stadium fuisse pedum 600. IDEM.

Φάρσαλον] Quid Pharsali expugnatione cum obsidione Athenarum? Videtur nomen loci requiri Athenis propinqui. Veruntamen Antipater tum in Thessalia bellum gerebat. Præterea quoque Pharsalus in bello Lamiao a scriptoribus non nominatur. REISK.

Ἐπὶ τὸν Ἀκραῖον καθεδόμενος] Lego, ἐπὶ τὸ Αἰάκειον. In sacello Euei in Ægina sessurus, cuius meminit Pausanias in Atticis. Nisi forte sit Ἀκραῖος Ζεὺς, ut Ἀκραῖα Ἀφροδίτη, sive quod præsent arcibus et promontorii, sive quod ibi dedicatæ sint. WOLF. ad Ajacis fanum. REISK.

Εἰς Καλαβρίαν] Supra monui, non Calabria Italici regionem, quæ per β scribitur, sed insulam Calauriam per αυ diphthongum intelligendam. WOLF.

Ἀναξιμένει τῷ ῥήτορι καὶ πείθοντος] Alias fuit Anaximenes, Milesius philosophus, Anaximandri successor. De Rhetore Ana-

γώδεις, ἔπειθές με, οὔτε νῦν πείσεις συμβουλεύων. τοῦ δὲ ἐπιχειροῦντος βιάζεσθαι, ἐκώλυσαν αὐτὸν οἱ κατὰ τὴν πόλιν. καὶ Δημοσθένης ἔφη· Οὐ σωτηρίας δεόμενος κατέφυγον εἰς¹ Καλαυρίαν, ἀλλ' ὡς ἐλέγξων Μακεδόνας καὶ κατὰ τῶν Θεῶν βιασαμένους. αἰτήσας τε γραμματεῖον, ἔγραψεν (ὡς μὲν Δημήτριος ὁ Μάγνης φησὶ) τὸ ἐπὶ τῆς εἰκόνης² αὐτοῦ ἐλεγείον ἐπιγεγραμμένον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὕστερον·

εἴπερ ἴσῃν ῥώμην γνώμῃ Δημόσθενες ἔσχες,
οὐ ποτ' ἂν Ἑλλήνων ἦρξεν Ἄρης Μακεδόν.

κεῖται δὲ εἰκὼν πλησίον τοῦ περισχοινίσματος καὶ τοῦ βαμοῦ τῶν δώδεκα Θεῶν, ὑπὸ Πολυεύκτου πεποιημένη. ὡς δ' ἐνιοί φασι, τοῦτο εὐρέθῃ γεγραμμένον· Δημοσθένης Ἀντιπάτρῳ χαίρειν. ἀποθανεῖν δὲ αὐτὸν, Φιλόχορος μὲν φησι φάρμακον πίνοντα· Σάτυρος δὲ ὁ συγγραφεὺς τὸν κάλαμον πεφαρμάχθαι, ᾧ γράφειν ἤρξατο τὴν ἐπιστολὴν, οὗ γευσάμενον ἀποθανεῖν. Ἐρατοσθένης δὲ, ἐκ πολλοῦ δεδοικότα Μακεδόνας, περὶ τῷ βραχίονι κρίκον περικεῖσθαι πεφαρμαγμένον. εἰσὶ δ' οἱ φασι, συσχόντα αὐτὸν τὸ πνεῦμα ἀποθανεῖν· οἱ δὲ εἶπον, τοῦ κατὰ τὴν σφραγίδα φαρμάκου γευσάμενον * * * δὲ δύο καὶ εἴκοσιν. ἡνίκα δὲ Φίλιππος ἐτεθνήκει, λαμπρὰν ἐσθῆτα προῆλθεν ἔχων, καίτοι τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ νεωστὶ τετελευτηκυίας, ἐφηδόμενος τῷ τοῦ Μα-

¹ Καλαβρίαν

² αὐτοῦ

ximene non memiui me legere. IDEM.

Κεῖται δὲ ἡ εἰκὼν πλησίον τοῦ περισχοινίσματος καὶ τοῦ βαμοῦ τῶν δώδεκα Θεῶν] Περισχοίνισμα locum aliquem circumseptum fuisse, probabile est, a funibus circumdatis certe nomen habet. τοῦ περισχοινίσθαι mentionem facit Aeschines κατὰ Κτησιφῶντος. XII. autem dii hi recensentur a D. Augustino de Civ. Dei ex Ennio:

Juno, Vesta, Minerva, Ceres, Diana,
Venus, Mars,
Mercurius, Jovi', Neptunus, Vulcanus,
Apollo. IDEM.

Ἵπὸ Πολυεύκτου πεποιημένου] Lege. IDEM.

Πεποιημένη] Πεποιημένου marg. Lutet.

Πεφαρμαγμένον] A verbo φαρμάσσω vel VOL. I.

φαρμάζω. unde paulo ante πεφαρμάχθαι. WOLF.

Γευσάμενον, ἔτη δὲ εἶναι δύο καὶ ἐξήκοντα] Sic puto legendum ex ipsa historia, pro, δὲ δύο καὶ εἴκοσιν. IDEM.

Γευσάμενον] F. γευσάμενον. ἐβίω δὲ δύο καὶ ἐξήκοντα ἔτη. ἡνίκα [ita marg. Lutet.] —Sic quidem juxta calculos Plutarchi; aliter autem computat Schottus, et tantum 60. annos ei tribuit, natum aiens Olymp. 99. anno 4. et defunctum ann. 5. Olymp. 114. Plutarchus autem natum eum ait Archonte Dexitheo ann. 4. Olymp. 98. ergo quadriennio citius. Salmasius haec adscripserat: γευσάμενον. ἐβίω δὲ, ὡς μὲν οἱ τὰ πλείω λέγουσι, ἔτη ἐβδόμηκοντα· ὡς δὲ οἱ τὰ ἐλάττω, ἑπτὰ καὶ ἐξήκοντα. ἐπολιτεύσατο δύο καὶ εἴκοσιν. Ita reponendum e Photio.—REISK.

κεδόνος θανάτῳ. συνήργησε δὲ καὶ Θηβαίοις πρὸς Ἀλέξανδρον πολέμοις, καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἐπέβρωσεν αἰεὶ. διόπερ' ὀφείβας κατασκάψας, ἐζήτει παρ' Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος αὐτόν, ἀπειλῶν εἰ μὴ δοίησαν. στρατευομένῳ δὲ αὐτῷ ἐπὶ Πέρσας, καὶ αἰτοῦντι ναυτικὸν παρ' Ἀθηναίων, ἀντεῖπεν, ἄδηλον εἰπῶν, εἰ οὐ κατὰ τῶν παρασχόντων χρήσεται. κατέλιπε δύο παῖδας ἐκ μιᾶς γυναικὸς, ¹ τῆς τῶν εὐδοκίμων τινὸς Ἡλιοδώρου θυγατρὸς. θυγατέρα μίαν ἔσχεν, ἣ παῖς ἔτι οὔσα πρὸ γάμου ἐτελεύτησεν. εἶχε δὲ καὶ ἀδελφὴν, ἐξ ἧς καὶ Λάχου ² Λευκονεὺς ἀδελφιδοῦς αὐτῷ Δημοχάρους ἐγένετο, ἀνὴρ καὶ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς, καὶ κατὰ τοὺς πολιτικούς λόγους οὐδενὸς χείρων. ἔστι δὲ αὐτοῦ εἰκὼν ἐν τῷ Πρυτανείῳ εἰσιόντων πρὸς τὴν ἐστίαν δεξιᾷ, ὁ πρῶτος περιεζωσμένος ἅμα τῷ ἱματίῳ καὶ ξίφος. οὕτω γὰρ δημηγορῆσαι λέγεται, ἡνίκα Ἀντίπατρος ἐζήτει τοὺς ῥήτορας. χρόνῳ δὲ ὕστερον Ἀθηναῖοι σίτησιν τε ἐν Πρυτανείῳ τοῖς συγγενέσι τοῦ Δημοσθένους ἔδωκαν, καὶ αὐτῷ τετελευτηκότι τὴν εἰκόνα ἀνέθεσαν ἐν ἀγορᾷ, ἐπὶ Γοργίου ἀρχοντος, αἰτησαμένου αὐτῷ τὰς δωρεὰς τοῦ ἀδελφιδοῦ Δημοχάρους· ὃ καὶ αὐτῷ πάλιν ὁ υἱὸς Δημοχάρους ³ Λάχης Λευκονεὺς ἠτήσατο δωρεὰς, ἐπὶ Πυθαράτου ἀρχοντος, δεκάτῳ ὕστερον ⁴ ἔτει εἰς τὴν τῆς εἰκόνης στάσιν ἐν ἀγορᾷ, καὶ σίτησιν ἐν

¹ τῶν εὐδοκίμων Ἡλιοδώρου τινὸς θυγατρὸς

² Λευκονεὺς

³ Λάχης Δημοχάρους Λευκονεὺς

⁴ Deest ἔτι.

Συείργησε δὲ καὶ Θηβαίοις] Hic legendum per ei. nam ἀργεῖν est ignavum esse, et συναργεῖν si diceretur, socium esse ignaviae. Sed συνεργεῖν adjuvare laborantem, id quod sensus postulat. WOLF.

Ἐκ μιᾶς γυναικὸς τῶν εὐδοκίμων Ἡλιοδώρου τινὸς θυγατρὸς] Supra e Samia quadam suscepisse filiolam scripsit. Puto legendum, τῶν εὐδοκίμων, hoc est, ἐξ εὐδοκίμων γυναικὸς, e nobili et probata muliere. Multa hic inter se minime consentientia congeruntur, ut et in vita Isocratis et aliorum, ut propemodum suspicer Plutarchum huc congressisse, quicquid uspiam de hoc oratore legerat, non quod omnia probaret, sed ut suum iudicium per otium interponeret, atque accurate omnia describeret, ut superiore libro factum est. Deinde hæc sive schedæ sive rhapsodiæ propter tanti viri auctoritatem temerario editionis honore (ut loquitur Fabius) vulgatæ sunt. IDEM.

Τῶν εὐδοκ.] F. τῶν ἀδοκίμων. Nam si nobilis fuisset Heliodorus ille, non addidisset Noster τινὸς. REISK.

Καὶ Λάχου] Ἀντὶ τοῦ Λάχης, ὁ Λάχης τοῦ Λάχου καὶ Λάχης. Est, τῶν δικλίων, ut, Χέρμης Χέρμου καὶ Χέρμης. WOLF.

Εἰσιόντων] Pro, ἔαν τις εἰσῇ. utuntur et dativo Græci in hoc genere: Pausanias præsertim in descriptione Græciæ. IDEM.

Ἐζήτει] Et hic, ut supra, legendum, ἐζήτει ab ἐξαιτέῳ, non a ζητέῳ. IDEM.

Ἐζήτει] marg. Lutet.

Ὡ καὶ αὐτῷ πάλιν ὁ υἱὸς Λάχης Δημοχάρους Λευκονεὺς ἠτήσατο δωρεὰς] Ὡ καὶ αὐτῷ, ambiguum, Demosthenine an Demochari? Demochari et patrem et filium Lachetem fuisse hinc apparet. Sed Lachetem filium hæc postulasse patri Demochari ex eo intelligitur, quod sequitur: καὶ ἔστι τὰ ψηφίσματα ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀναγεγραμμένα. WOLF.

Ἐπὶ ἐλίκῃς πᾶσιν] Fortasse, βάσιν. Hæc

Πρυτανείῳ, αὐτῷ τε καὶ ἐγγόνων αἰεὶ τῷ πρεσβυτάτῳ, καὶ προεδρίαν ἐν ἅπασιν τοῖς ἀγῶσι. καὶ ἔστι τὰ ψηφίσματα ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀναγεγραμμένα. ἡ δὲ εἰκὼν τοῦ Δημοχάρους εἰς τὸ Πρυτανεῖον μετεκομίσθη, περὶ ἧς προεῖρηται. φέρονται δὲ αὐτοῦ λόγοι γνήσιοι ¹ ἐξηκονταπέντε. φασὶ δὲ τινες καὶ ἀσώτως αὐτὸν βιῶναι, γυναικείαις τε ἐσθῆσι χρώμενον, καὶ κωμάζοντα ἐκάστοτε· ὅθεν ² Βάτταλον ἐπικληθῆναι. οἱ δὲ ὑποκοριστικῶς ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τῆς τροφῆς λέγουσιν αὐτὸν οὕτω λελοιδορῆσθαι. Διογένης δὲ ὁ Κύνων Θεασάμενος αὐτόν ποτε ἐν καπηλείῳ αἰσχυρόμενον καὶ ὑποχωροῦντα, εἶπεν· Ὅσω μᾶλλον ὑποχωρεῖς, τοσούτῳ μᾶλλον ἐν τῷ καπηλείῳ ἔσῃ. ἔλεγε δὲ αὐτὸν παρασκώπτων ἐν μὲν τοῖς λόγοις Σκυῖθην εἶναι, ἐν δὲ ταῖς μάχαις ³ ἄστυκόν. ἔλαβε καὶ παρὰ Ἐφιάλτου χρυσίον, ἐνὸς τῶν δημαγωγῶν, ὃς, πρεσβεύσας πρὸς βασιλέα, χρήματα φέρων ἦκε λάθρα, ὥπως διανείμας τοῖς δημαγωγοῖς τὸν πρὸς Φίλιππον ἐξάψῃ πόλεμον· καὶ ἰδίᾳ αὐτὸν δωροδοκῆσαι παρὰ βασιλέως φασὶ δαρεικοὺς τρισχιλίους. Ἀναξίλαν δὲ τινὰ Ὠρεῖτην, ξένον ⁴ αὐτοῦ γεγονότα, συλλαβὼν ἐβασάνιζεν, ὡς κατὰσκοπον. οὐδὲν δὲ ἐξειπόντα ἐψήφισατο τοῖς ἑνδεκα παραδοῦναι. λέγειν δὲ ποτε κωλυόμενος ὑπὸ Ἀθηναίων ἐν ἐκκλησίᾳ, βραχὺ ἔφη βούλεσθαι πρὸς αὐτοὺς εἰπεῖν· τῶν δὲ σιωπησάντων· Νεανίας (εἶπε) Θέρους ὥρᾳ ἐμισθώσατο ἐξ ἄστεος ὄνον Μεγά-

¹ ἐξηκοντα πέντε² Βάταλον³ ἄστυκόν⁴ αὐτοῦ

Episcopii nostri editio habet *στάσις*, ad collationem statuas. IDEM.

Ἀλ] V. ad h. I. Casaubon. ad Theophrasti Charact. 6. REISK.

Ἐν δὲ ταῖς μάχαις ἄστυκόν] Aut, ἄστυκόν, aut potius, ἄττικόν. Scytharum barbaries in loquendo quæ fuerit, vel proverbium, ἢ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις, testatur: et apud Aristophanem vide τὸν Σκυθισμὸν ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. Atticæ vero eloquentiæ commendatio non est ignota: et erant Attici eo tempore ignavi. Cynicus igitur τὸ αὐστηρὸν πολὺ καὶ πυκνὸν τῶν Δημοσθένους λόγων irridet, et una etiam Atheniensium non minus quam Demosthenis ignaviam, quem in dicendo Atticum, in pugnando Scytham esse decuisset. Semper enim Scythæ et barbari et bellicosi habiti fuerant. WOLF.

Ἐφιάλτου] Scribo. Legebatur Ἀλφιάτου, [ita Petav.] et in scripto aliquanto rectius Ἐλεφιάτου. Ephialtes nomen etiam alibi in historia Attica occurrit, sed Demagogus isto Ephialtes, qui Persicam tractarit pecuniam, in Hyperidis vita nominatim commemoratur. XYLAND.

Δωροδοκῆσαι] Id est, δῶρα λαβεῖν καὶ δέχεσθαι, τὸ δωροδοκεῖσθαι. Est, et τινὰ δωροδοκεῖν τινὰ, τὸ χρήμασι διαφθεῖναι, δῶρα δίδναι, δεκάζειν, χρήμασιν ἀναπεῖθαι.

δῶρα θεοῦς πείθει καὶ αἰδοῦς βασιλέας. Munera crede mihi placant hominesque deosque:

Placatur donis Jupiter ipse datis. δωροδόκος, δωροφάγος, δωροδοκία, ἀδωροδόκητος
 Ὁ ὁ καθαρώς ἔκαστα πρᾶττων. WOLF.

Ἐβασάνιζεν] Ἐβασάνισεν marg. Lutet.

ραδε. μεσούσης δὲ τῆς ἡμέρας, καὶ σφοδρῶς φλέγοντος τοῦ ἡλίου, ἐκάτερος αὐτῶν ἐβούλετο ὑποδύεσθαι ὑπὸ τὴν σκιάν· εἷργον δὲ ἀλλήλους, ὁ μὲν μεμισθωκέναι τὸν ὄνον, οὗ τὴν σκιάν, λέγων, ὁ δὲ μεμισθωμένος, τὴν πᾶσαν ἔχειν ἐξουσίαν. καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπῆε· τῶν δὲ Ἀθηναίων ἐπισχόντων καὶ δεομένων πέρας ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ· Εἰδ' ὑπὲρ μὲν ὄνου σκιᾶς (ἔφη) βούλεσθε ἀκούειν, λέγοντος δὲ ὑπὲρ σπουδαίων πραγμάτων οὐ βούλεσθε; Πώλου δὲ ποτε τοῦ ὑποκριτοῦ πρὸς αὐτὸν εἰπόντος, ὅτι δυσὶν ἡμέραις ἀγωνισάμενος τάλαντον λάβοι μισθόν· Ἐγὼ δὲ (εἶπε) πέντε τάλαντα μίαν ἡμέραν σιωπήσας. παραφθαρεῖς δὲ τὴν φωνὴν ἐν ἐκκλησίᾳ καὶ θορυβηθεῖς· Τοὺς ὑποκριτὰς (ἔφη) δεῖν κρίνειν ἐκ τῆς φωνῆς, τοὺς δὲ ῥήτορας ἐκ τῆς γνώμης. ὀνειδίσαντος δὲ αὐτὸν Ἐπικλέους, ὅτι αἰεὶ σκέπτοιο· Αἰσχυνοίμην γὰρ, (εἶπεν) εἰ τηλικούτῳ δῆμῳ συμβουλευῶν αὐτοσχεδιάζοιμι. ἱστοροῦσι δὲ, ὡς οὐδὲ λύχον ἔσβεσεν, ἄχρι πεντήκοντα ἔτῶν ἐγένετο, διακρίνων τοὺς λόγους. αὐτὸς δὲ φησιν ὑδροποσίᾳ χρῆσασθαι. ἔγνω δὲ αὐτὸν καὶ Λυσίας ὁ ῥήτωρ, καὶ Ἰσοκράτης εἶδε πολιτευόμενον ἄχρι τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης, καὶ τινες τῶν Σωκρατικῶν φιλοσόφων. τοὺς δὲ πλείστους λόγους εἶπεν αὐτοσχεδιάσας, εὖ πρὸς αὐτοὺς πεφυκώς. πρῶτος δὲ ἔγραψε στεφανωθῆναι αὐτὸν χρυσῷ στεφάνῳ Ἀριστόνικος Νικοφάνους Ἀναγυράσιος, ὑπαμόσατο δὲ Διώνδας.

Μεμισθωκέναι, ὁ δὲ μεμισθωμένος] *Ob-serva discrimen, misceō, locare, misceō-schαι, conducere, ut liceri et licere apud Lulinos. WOLF.*

Μίαν ἡμέραν] *Μιάς ἡμέρας marg. Lutet.*

Αὐτοσχεδιάζοιμι] *Αὐτοσχεδιάζειν est non tantum φεῦδεσθαι, ἀσκέπτως λαλεῖν ἢ γράφειν παρὰ τὸ ἀληθές, sed etiam παραντίκα λέγειν. WOLF.*

Οὐδὲ λύχον ἔσβεσε] *Ὑπερβολικῶς, pro lucubrare non destitit, nisi forte lucernam, tota nocte ardentem, aluit, ut experrectus studio vacare posset: quæ res homini studioso, et subinde aliquid meditantī percommoda est. Cicero contra: Lucubrations, inquit, detraxi, meridiationes addidi, sed senectute et valetudine postulante: quæ venia non est danda adolescentibus. IDEM.*

Διακρίνων] *Lego, ἐξακριβῶν, quamquam et διακρίνων locum habere potest. IDEM.*

Διακρίβων] *Διακριβῶν marg. Lutet.*

Εὖ πρὸς αὐτοὺς πεφυκώς] *Hoc ex aliquo inculcatum videtur, qui etiam ingenii laude ornare Demosthenem voluerit: aut certe ad maturiorem ætatem referendum est, ut juvenis scripserit orationes, senex etiam extempore habuerit, ingenio exercitatione diuturna et dilatato et confirmato. WOLF.*

Αὐτοῦς] *Αὐτὸ, sc. τὸ αὐτοσχεδιάζειν. REISK, Ὑπαμόσατο δὲ Διώνδας] Suidas, ὑπετί-θεσθαι τὴν δίκην προφάσει χράμενον ἀποδη-μίας ἢ νόσου ἢ τινι τῶν παραπλησιῶν μεθ' ὅχου. Unde ὑπαμυσία ἐνορκος ἀναβολή, Diondas intercessit, rem distulit. quod ne- scio quam belle huc quadret. Quare non abest mendii suspicio. WOLF.*

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΕΓΚΛΗΜΙΟΝ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΙΑΝΟΝ.

[1] ΒΑΔΙΖΟΝΤΙ΄ μοι κατὰ τὴν στοάν, τὴν ἐντεῦθεν ἐξιόντων ἐν ἀριστερᾷ, τῆς ἑκτῆς ἐπὶ δέκα, σμικρὸν πρὸ μεσημβρίας, Θερσαγόρας περιτυγχάνει. τάχα τινὲς αὐτὸν ὑμῶν ἐπίσταντο· σμικρὸς τίς ἐστι, γρυπὸς, ὑπόλευκος, ἀνδρικός τὴν φύσιν. ἰδὼν οὖν αὐτὸν ἔτι προσιόντα, Θερσαγόρας, ἔφην, ὁ ποιητῆς, ποῖ δὴ, καὶ πόθεν; ΘΕΡΣ. Οἴκοθεν, ἥδ' ὅς, ἐνταῦθα. ΛΥΚ. Πότερον δ', ἦν δ' ἐγὼ, διαβαδίσων; ΘΕΡΣ. Ἀμέλει μὲν, ἔφη, καὶ τούτου δεόμενος· ἄωρὶ γάρ τοι τῶν νυκτῶν ἐξαναστὰς, ἔδοξέ μοι χρῆναι τοῖς Ὀμήρου γενεθλίοις τῆς ποιητικῆς ἀπάρξασθαι. ΛΥΚ. Καλῶς γε σὺ ποιῶν, ἔφην, καὶ τὰ προφεῖα τῆς παιδεύσεως ἐκείνῳ τίνων. ΘΕΡΣ. Ἐκεῖθεν οὖν

[1] Τὴν ἐντεῦθεν ἐξιόντων ἐν ἀριστερᾷ] Scilicet οὕτως, quæ hinc exeuntibus ad lævam est. WOLF.

Τῆς ἑκτῆς ἐπὶ δέκα] Scilicet, ἡμέρας, sed mensis nomen dissimulatur, ob incertum, ut opinor, Homeri natalem. Nam si, quo sæculo fuerit natus, ignoratur, ut paulo post fatetur: dies ejus natalis sciri qui potuit? Eum igitur natalem arbitrato poetarum confictum fuisse existimo. Julius Firmicus tamen hujusmodi thema illi constituit cum Pindaro commune, ejus longe alia et fortuna et natura fuit: ut et Demosthenis et Hermodori. IDEM.

Ἐκτῆς ἐπὶ δέκα] Eo die mensis Pyanepsionis obiisse Demosthenem, auctor est Plut. sub fin. ej. vitæ §. λ'. SOLAN. Cum mensem non nominet, nihil inde de natali die vel Homeri vel Demosthenis colligas. Et lusit, credo, auctor in hoc etiam, quod natalem inducit celebrantes poetæ et oratoris maximi, cum de neutro aliquid constaret. GESN.

Θερσαγόρας] Adjecerat Hemst. videntum L. Bos ad Evang. Luc. XVIII. 13. ubi cum itidem nominativus legatur, ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι, post exempla alia etiam

hoc Luciani assert, addens: Nequæ tamen Atticismum hunc animadvertit Luciani interpretes h. l. quando reddidit: Hic Thersagoras poeta est. Debebat: Thersagora poeta, quonam, et unde? — At Gesnerus vel sine hac admonitione pristinum errorem jam correxit. cf. Bis Accus. c. 20 f. et 33 pr. Adde, si vis, Æscop. F. 129 f. τῶν ἐδεῖπνσας, φίλος; REITZ.

Ἀμέλει μὲν ἔφη καὶ τούτου δεόμενος] Omnino quidem, inquit, et ea re indigens, id est, eam quoque ob causam. ἀμέλει, adverbialiter. Varinus, τοιγαροῦν, τὸ λοιπὸν, ἀπλῶς, καὶ διὰ τοῦτο, σεβαιωτικῶς. Hesychius addit, διδ, οὕτως, οὖν. Etymologicon, δηλαδὴ, πάντως· ἐπιρῆμα γάρ ἐστι συγκατάθεσιν δηλοῦν. Budæus, Atque, nimirum, scilicet, certe, prorsus, ἐπειδὴ, etenim. Aristophanes, ἀμέλει διδάσκει; Quin tu doces? WOLF.

Ἐξαναστὰς ἔδοξέ μοι] Ἀνακόλουθον sive ἀντίπτωσις pro ἐξαναστάντι [quod exhibet marg. Lutet.] vel ἐπειδὴ ἐξανέστην. IDEM. Καλῶς γε σὺ ποιῶν] Approbandi formula. IDEM.

Ἐκεῖθεν οὖν ἀρξάμενος] Ἐκ τοῦ ἀωρὶ τῶν νυκτῶν. IDEM.

ἀρξάμενος, ἥδ' ὅς, ἔλαθον ἑμαυτὸν, εἰς τοῦτο τῆς μεσημβρίας ἐκπεσὼν. ὅπερ οὖν ἔφην, δεῖ μὲν μοι καὶ τοῦ περιπάτου. [2] Πολὺ μὲν τοι πρότερον, ἔφη, προσειπεῖν τουτονὶ δεόμενος ἦκω, τῇ χειρὶ τὸν Ὀμηρον ἐπιδείξας. ἴστε δὴ πού τὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ τῶν Πτολεμαίων νεώ, τὸν καθεμμένου τὰς κόμας. προσερῶν τε οὖν αὐτὸν ἀφικόμεν, ἔφη, καὶ προσευζόμενος ἀφθόνων μεταδιδόναι τῶν ἐπῶν. ΛΥΚ. Εἰ γάρ, ἔφην, ἐν εὐχαῖς τὰ πράγματα εἶη. πάλαί γάρ τοι καὶ αὐτὸς ἐνοχλεῖν μοι δοκῶ τὸν Δημοσθένην, ἐπικουρησαί τι πρὸς τὴν αὐτοῦ γενέθλιον. εἰ οὖν ἡμῖν ἐπαρκέσοι τὸ εὐχεσθαι, συμβουλοίμην ἄν σοι. κοινὸν γὰρ ἡμῖν τὸ ¹ Ἑρμαῖον. ΘΕΡΣ. Ἐγὼ μὲν, ἔφη, καὶ τῶν νύκτωρ τε καὶ τήμερον πεποιημένων, δοκῶ μοι τῆς ² εὐνοίας τὸν Ὀμηρον ἐπιγράψασθαι. θεῖως γάρ πως καὶ μαντικῶς εἰς τὴν ποίησιν ἔξεβακχεύθην· κρινεῖς δ' αὐτός. ἐπίτηδες γάρ τοι τουτὶ τὸ γραμματεῖον περιηγόμην, εἰ ἄρα τῷ σχολῇν ἄγοντι τῶν ἐταίρων περιτύχοιμι. δοκεῖς οὖν μοι ἐν καλῷ σὺ τῆς σχολῆς εἶναι. [3] ΛΥΚ. Μακάριος γάρ εἴ, ἦν δ' ἔγώ, καὶ πέπονθας τὸ τοῦ τὸν δόλιχον νενικηκότος, ὃς ἤδη λελουμένος τὴν κόνιν καὶ τὸ λοιπὸν τῆς θέας ψυχαιγωγούμενος μυθολογεῖν πρὸς τὸν παλαιστήν διενοεῖτο, ³ ἐπιδόξου κληθῆσε-

¹ Ἑρμαῖον² εὐνοίας³ ἐπιδόξου

[2] Προσειπεῖν τουτονὶ δεόμενος] *Necessse habens hunc salutare. IDEM.*

Ἰστε δὴ πού τὸν] V. Plut. 1557. 1. Erat etiam in Ceramico statua intra urbem, quam a Polyucto factam tradit Plut. in ejus vita. Meurs. Ath. Att. 23. AG. IV, 974. SOLAN.

Νεώ] Templi Homero a Philop. Ptolemaeo structi mentio est apud Aelian. V. H. XIII. 22. quod Alexandrea collocat, nescio quam bene, Marshamus in Can. Chron. p. 441. An illud idem templum hic signari dicemus, et scenam dialogi esse in Aegypti Alexandria? Nolim sane hoc solo argumento: cum praesertim Ptolemaei Gymnasium in ipsis Athenis Atticis inveniam. Pausan. I. I. p. 29, 31. GESN.

καθεμίνον] Α καθεμαι παραμείμενος. καθήμενος, aliud est, παρὰ τὸ κάθημαι. WOLF.

Ἐνοχλεῖν τὸν Δημοσθένην] Pro τῷ Δημοσθένει ἐνοχλῆσαι, negotium Demostheni jamdudum, inquit, utique facessissem. Aludat, opinor, ad Doricum illud prover-

bium, ὅτι τὰ χεῖρα ποτιφέροντα ἐπιπαλῖσθαι δεῖ τὰς θεάς, quod Latinus poeta interpretans:

Ignavaeque, inquit, movent numina nulla preces. IDEM.

Δοκῶ μοι τῆς εὐνοίας τὸν Ὀμηρον ἐπιγράψασθαι] Sio Aldus: alii, εὐνοίας. εὐνοια copiosum flumen versuum significat hoc loco. alias prosperitatem, successum. Unde τὸ εἰρεῖν, frequens Epicteto nostro verbum. εὐνοια, benevolentiam. Etsi autem utrumque sententia ferre potest: tamen εὐνοια plus arridet. Sio Cic. Tus. 1. "Poetam," inquit, "grave plenumque carmen fundere, id non sit sine caelesti aliquo mentis impulsu." τῆς εὐνοίας, subintelligitur ἔνεπα, διὰ τὴν εὐνοίαν, et tamen ἐπιγράψασθαι τῶν πεποιημένων, insolentior constructio et suspecta est, pro τοῖς πεποιημένοις. Et haec mutatio casuum oriri videtur ex notis compendiaris scribendi, quas alii aliter et pingunt et legunt. Sio non multo post, τοὺς δὲ ρητορικοὺς λόγους καταφροκίς, fortas-

σθαι τῆς πάλης οὔσης. ὅδ', Ἄλλ' ἐπὶ τῆς βαλβίδος οὐκ ἂν ἐμυθολόγεις, ἔφη· καὶ σὺ δὴ μοι δοκεῖς νενικηκώς τὸν δόλιχον τῶν ἐπῶν, ἐντρυφᾶν ἀνδρὶ μάλα δὴ κατορῶνδούντι τὴν τοῦ σταδίου τύχην. ΘΕΡΣ. Καὶ ὅς γελάσας, Ὡς ἴδῃ σὺ τι τῶν ἀπόρων, εἶπεν, ἐργασόμενος; [4] ΛΥΚ. Ἴσως γὰρ, ἔφην, ὁ Δημοσθένης ἐλάττονος ἢ καὶ Ὁμηρον εἰναί σοι λόγου καταφαίνεται· καὶ σὺ μὲν μέγα φρονεῖς, Ὁμηρον ἐπαινέσας· ἐμοὶ δὲ ὁ Δημοσθένης σμικρὸν καὶ τὸ μηδέν. ΘΕΡΣ. Συκοφαντεῖς, ἔφη· διαστασιάσαιμι δ' οὐκ ἂν τοὺς ἥρωας, εἰ καὶ πλείων εἰμὶ τὴν γνώμην πρὸς Ὁμήρου τετάχθαι. ΛΥΚ. Εὖγε, εἶπόν· ἐμὲ δ' οὐκ ἂν νομίζοις πρὸς τοῦ Δημοσθένους; [5] Ἄλλ' ἐπεὶ γε μὴ ταύτη τὸν λόγον ἀτιμάζεις κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, δῆλον ὡς τὴν ποιητικὴν ἔργου ἡγῇ μόνον, τοὺς δὲ ῥητορικοὺς λόγους καταφρονεῖς ἀτεχνῶς, οἷον ἱππεὺς παρὰ πεζοὺς ἐλαύνων. ΘΕΡΣ. Μὴ μανείην, ἔφη, ταῦτά γε, καὶ εἰ πολλῆς δεῖ τῆς μανίας ἐπὶ τὰς ποιητικὰς ἰούσι θύρας. ΛΥΚ. Δεῖ γάρ τοι καὶ τοῖς καταλογάδην, ἔφην, ἐνθέου τινὸς ἐπιπνοίας, εἰ μέλλουσι μὴ ταπεινοὶ φανεῖσθαι, καὶ φαύλης φροντίδος. ΘΕΡΣ. Οἶδά τοι, ἔφη, ὧ ἐταῖρε, καὶ χαίρω πολλάκις, ἄλλων τε δὴ λογοποιῶν, καὶ τὰ Δημοσθένους ἐγγὺς τῶν Ὁμήρου τιθεῖς. οἷον λέγω τὴν σφοδρότητα καὶ πικρίαν καὶ τὸν ἐνδουσιασμόν· καὶ τὸ μὲν οἰνοβαρές, πρὸς τὰς Φιλίππου μέθας καὶ κορδακισμοὺς καὶ τὴν ἀσέλγειαν· τὸ δ', εἰς οἰωνὸς ἄριστος, πρὸς τὸ, δεῖ γὰρ τοὺς

¹ δὴ σοι τί

² ἥρας

sis ἀντὶ τοῦ, τῶν δὲ ῥητορικῶν λόγων [ita marg. Lutet.] καταφρονεῖς. IDEM.

[3] Ὡς δὴ σὺ τι] Sic legendum pro sol. IDEM.

Ἦς δὴ σοι — ἐργασαμένῳ] Sic legendum arbitrari, ut pendeat ab κατορῶνδούντι. GESN. δὴ τοι forsari. GUYET.

[4] Πλείων εἰμὶ] Plus in eo sum animo meo, ut ab Homero faciam, id est, magis inclinat animus ad Homeri laudes. τετάχθαι πρὸς Ὁμήρου ἢ Δημοσθένους, stare ab Homero, facere cum Demosthene. WOLF.

[5] Ταύτη — κατὰ τὴν ὑπόθεσιν] Τὸ ταύτη, παρέλκειν δοκεῖ, αὐτὸ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, ἐπεξήγησις est sive διασάφισις. Sed quoniam ipsum argumentum orationis praeclarum tibi videtur: quoniam Demosthenem, quem

celebrare institui, magnum virum judicas. IDEM.

Τοὺς δὲ ῥητορικοὺς λόγους καταφρονεῖς] Non multo post, πῶθεν γὰρ δὴ περιφρονοῖν ἂν τὴν σὴν Καλλιόπην. et apud Aristophanem, [Νεφ. 225.] ἀερωβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον, ubi περιφρονῶ ἀντὶ τοῦ κατανοῶ καὶ ἐπισκέπτομαι, οὐχὶ δὲ ἀντὶ τοῦ καταφρονῶ poni videtur. IDEM.

Οἰνοβαρές] Iliados A. [v. 225.] IDEM. Μέθας] Olynthiaca B. [A. §. ζ'.] IDEM. Τὴν ἀσέλγειαν] Ἀκασίαν τοῦ βίου habet Demosthenes, nisi ad Midianam alludat. IDEM.

Εἰς οἰωνὸς ἀριστος] Iliados M. [v. 243.] IDEM.

Δεῖ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ] Oratione περὶ στε-

ἀγαθούς ἀνδρας, τὰς ἀγαθὰς ὑποθεμένους ἐλπίδας· καὶ τὸ, ἦκε μέγ' οἰμῶξιει γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς, πρὸς τὸ, πηλίκον ποτὲ στενάζαιεν ἂν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, οἱ ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες. παραβάλλω δὲ καὶ τὸν ῥέοντα Πύθωνα πρὸς τὰς Ὀδυσσέως νιφάδας τῶν λόγων· καὶ τὸ, εἰ μὲν μέλλοιμεν ἀγῆρωτ' ἀθανάτω τε ἔσεσθαι, πρὸς τὸ, πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις τοῦ βίου θάνατος, καὶ ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθεύδων τηρῇ. καὶ μυρίαί γε γέγονασιν αὖτις αὐτοῖς ἐπὶ ταῦτόν τῆς διανοίας ἐπιδρομαί. [6] Ἦδομαι δὲ καὶ πάθῃ, καὶ διαδέσεις, καὶ τροπὰς λέξεως καταμανθάνων, καὶ τὰς ἀφαιρούσας τὸν κόρον μεταβολὰς, καὶ τὰς ἐκ τῶν παρατροπῶν ἐπανόδους, καὶ τὰς τῶν παραβολῶν σὺν τῷ καιρῷ γλαφυρότητας, καὶ τὸ τοῦ τρόπου μισοβάρβαρον πανταχοῦ. [7] Καί μοι πολλάκις ἔδοξεν (οὐ γὰρ ἂν τάληθές ἀποκρυφαίμην) εὐπρεπέστερον μὲν ῥαθυμίας Ἀττικῆς καθάπτεσθαι Δημοσθένους, ὃ τὴν παρρησίαν, ὥς φασιν, ἀνιμένους, τοῦ τοὺς Ἀχαιοὺς Ἀχαιΐδας προσειπόντος· διαρκεστέρω δὲ τῶν πνεύματος τὰς Ἑλληνικὰς ἀποπληροῦν τραγωδίας, τοῦ μεταξὺ τῆς αἰκμασιότητος μάχης διαλόγους ἀναπλάττοντος, καὶ μύθοις

φάνου. [§. κή.] IDEM.

Ἦκε μέγ' οἰμῶξιει] Iliados Θ. [H. v. 125.] IDEM.

Πηλίκον ποτὲ στενάζαιεν] Oratione κατ' Ἀριστοκράτους. [p. 690. ed. Reisk.] IDEM.

ῥέοντα Πύθωνα] Oratione περὶ στεφάνου. [§. μγ'.] IDEM.

Νιφάδας] Iliados Θ. [Γ. 222.] IDEM.

Μέλλοιμεν] II. M. 323.

Πέρας μὲν γὰρ] Oratione περὶ στεφάνου.

[§. κή.] WOLF.

[6] Ἦδομαι δὲ καὶ πάθῃ καὶ διαδέσεις καὶ τροπὰς λέξεως; Πάθῃ non refero ad λέξεως, sed vehementiores affectus, διαδέσεις leniores, quæ alias ἤδη dicuntur, intelligo. IDEM.

Ἐκ τῶν παρατροπῶν ἐπανόδους] Παρατροπὰς vocat, τὰς παρεμβάσεις, καὶ ἐκβολὰς regressiones ab egressionibus. IDEM.

Καὶ τὸ τοῦ τρόπου μισοβάρβαρον πανταχοῦ] Et animum barbaris ubique infestum. τὸ τοῦ τρόπου, scilicet, τοῦ Δημοσθένους. Mores inimici barbaris, id est, animus Demosthenis amans Græcorum, infestus bar-

baris, sicut τὸ μισοβάρβαρον etiam in Homero commendat Plutarchus et Isocrates in Panegyrico. IDEM.

[7] Ὅ τιν παρρησίαν, ὥς φασιν, ἀνιμένους] Libertate, ut aiunt, soluta, ab ἀνέμῳ, id est, ὃ μηδὲν ὑποστειλάμενος εἰπεῖν, καὶ παρρησιάζεσθαι περὶ πάντων εἰδώς. IDEM.

Τοῦ τοὺς Ἀχαιοὺς] Illo qui Achæos, id est, Homero, quem in reprehendendo nominare vetetur, μάλα περσύνων. quanquam persona Thersitis fœdissimi et importunissimi scurræ excusari potest, cujus ea verba sunt Iliados A. [B. v. 235.] Sic autem commendatur: [v. 212.]

Θερσίτης δ' ἔτι μῦθος ἀμετροπότης ἐκολάα, Ὅς ῥ' ἔσπεα φρεσὶν ἦσιν ἄκοσμά τε πολλάτε ἦδη.

Deinde ἐπέσβολος; ille sic increpat Græcos:

ῶν πέπνοες, καὶ' ἐλέγχε', Ἀχαιοῖδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοί. IDEM.

Μύθοις τὴν φορὰν σκεδανύνοντες] Fabulis

τὴν φορὰν σκεδαννύντος. [8] Πολλάκις ¹δέ με τὰ τοῦ Δημοσθένους καὶ μέτρα κώλων καὶ ῥυθμοὶ καὶ βάσεις οὐκ ἔξω τῆς ποιητικῆς ἡδονῆς ἐμβιβάζουσιν, ὥσπερ αὐδ' Ὅμηρος ἐλλιπῆς ἀντιθέσεων ἢ παρισώσεων ἢ σχημάτων τραχύτητος ἢ καθαρότητος. ἀλλ' εἴκοι πῶς ὑπάρχειν, ²ταύταις ταῖς δυνάμεσι τὰς ἀρετὰς ἐπιπεπλέχθαι. πόθεν γὰρ δὴ περιφρονοῖν ἂν τὴν σὴν Καλλιόπην, ταύτην δὲ γινώσκων ; [9] Ἀλλ' οὐδὲν ἤττον τοῦμὸν ἀγώνισμα τῶν εἰς Ὅμηρον ἐγκωμίων διπλάσιον ἔργον, ἢ τοὺς σοὺς εἰς Δημοσθένην ἐπαίνους τίθῃμι, οὐ τοῖς μέτροις, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημί. τῷ τοῦμὸν μὲν οὐκ ἔχειν ἐδραΐαν τινὰ κρηπίδα ὑποβαλέσθαι τῶν ἐπαίνων, πλὴν γε τῆς ποιητικῆς αὐτῆς· τὰ δ' ἄλλα, τὰ μὲν ἀσαφῆ, πατὴρ καὶ γένος καὶ χρόνος. εἰ γοῦν τι σαφές αὐτῶν ἦν, οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις, πατρίδα μὲν διδόντων αὐτῷ, Ἰωνικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμην, ἢ Χίον, ἢ Σμύρναν, ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, ἢ μυρίας ἄλλας· πατέρα δὲ Μαίονα τὸν Λυδὸν, ἢ ποταμὸν, καὶ μητέρα Μελανώπην, φασίν, ἢ νύμφην τῶν Δρυάδων,

¹ δὲ μετὰ τοῦ

² Deest ταύταις.

impetum belli dissipantis, vel luxantis: quod est contra naturam rerum. Animus enim concitatus, deque vita dimicans, prolixas disputationes non admittit. Vide Glauci et Diomedis permutationem, Hectoris item et Ajacis: aliorumque compendiarium. IDEM.

[8] Βάσεις] Sic videtur appellare numerosas clausulas periodorum: quæ iis tanquam innitantur. Budæus, clausula rhythmi, et rhythmus ipse, et pars rhythmi, ἀνάπαισις, rhythmi positio. ἐδραΐα βάσις, Ciceroni, id quod numerose sedet. Hesychius, βάσις ὁ ῥυθμὸς, στήριγμα, βῆμα, πορεία, ἔδρα, ἰδός. ἰδὼν βάσιμον, ἐδραῖον, βέβαιον, στάσιμον, πορευτικόν, ἐπίστατον. IDEM.

Οὐκ ἔξω τῆς] Non extra poeticam voluptatem collocant, id est, perinde me afficiunt, ac si poema legerem. IDEM.

Σχημάτων τραχύτητος] De his consulari Hermogenes. IDEM.

Ἵπάρχειν ταῖς δυνάμεσι τὰς ἀρετὰς ἐπιπεπλέχθαι] Δυνάμεις appellat, τὴν ποιητικὴν, καὶ ῥητορικὴν. Sic Cic. 1. de Orat. "Finitimus oratori poeta, numeris astrictor paulo, verborum autem licentia uberior." Item alibi, "oratori poeta multis ornandi generibus socius ac pæne par." IDEM.

Πόθεν γὰρ δὴ περιφρονοῖν τὴν σὴν Καλλιόπην, ταύτην δὲ γινώσκων] Suspecta mihi lectio est. Malin, ὑπερφρονοῖν, τοιαύτην εἶναι, vel, τοιαύτην γε. Qui igitur tuam Calliopen aspernaret, quam talem esse norim? IDEM. τοιαύτην marg. Lutet.

[9] Ἐδραΐαν τινὰ κρηπίδα] Satis firmum fundamentum jacere. Pertinet hoc ad ignorantem τῶν περιστάσεων, quas subijcit, ætatis, natalium, patriæ, &c. WOLF.

Οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος] Euripid. Phœniss. v. 499. ed. Matth.

Εἰ πᾶσι ταὐτὸ καλὸν ἔφθ σοφόν δ' ἄμα, Οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις.

Ἡ Στυππία] Sic Aldinus codex, quod quid sibi velit, nescio, sed alii Σμύρναν, rectius opinor, ut in Epigrammate:

Ἐπὶ τὰς πόλεις διεγίχουσι περὶ ῥίζαν Ὅμηρου, Σμύρνα, Ῥόδος, Κολοφῶν, Ἴος, Χίος, Ἄργος, Ἀδιναι. WOLF.

Θήβας τὰς Αἰγυπτίας] De Homero vel Ægyptio vel Ind. adeo, v. quos laudat Casaubon. ad Athen. IV. 14. Ægyptium etiam vocat Calasiris apud Heliodor. Æthiop. l. III. p. 148. GESN.

Ἡ νύμφη τῶν Δρυάδων] Aut nympham

ἀνδρωπίνου γένους ἀπορία· χρόνον δὲ, τὸν Ἡρωϊκὸν ἢ τὸν Ἰωνικόν. καὶ μὴδ' ὅπως πρὸς τὸν Ἡσίοδον εἶχεν ἡλικίας σαφῶς εἰδέναι, ὅπου γε καὶ τοῦνομα πρὸ τοῦ γνωρίμου, ¹ τὸν Μελησιγενῆ προκρίνουσιν, ἅτε αὐτῷ τεθῆναι δοκοῦντος διὰ τύχην πενίας, ἢ πάθος ὁμμάτων· ἀλλὰ μὴ βέλτιον εἶη καὶ ταῦτα ἔσθ' ἐν ἀσαφεὶ κείμενα. ² περὶ στενὸν δὴ μοι κομιδῇ τὸ ἐγκώμιον, ποίησιν ἀπρακτον ἐπαινέσαι, καὶ σοφίαν ἐκ τῶν ἐπῶν εἰκαζομένην συλλέγειν. [10] Τὸ δὲ σὸν, ἔφη, κατὰ χειρὸς, ἐπίδρομόν τε καὶ λειῶν, ἐφ' ὠρισμένοις τε καὶ γνωρίμοις μόνον ὀνομάτων, οἷον, ὅψον ἔτοιμον ἡδυσμάτων παρὰ σοῦ δεόμενον. τί γὰρ οὐ μέγα, καὶ λαμπρὸν ἢ τύχῃ τῷ Δημοσθένει προσῆψε; τί δ' οὐ γνωρίμον; οὐκ Ἀθῆναι μὲν αὐτῷ πατρὶς, αἱ λιπαραὶ καὶ αἰοίδιμοι, καὶ

¹ Τὸ Μελησιγενῆ προκρίνουσι· τύχην δὲ, πενίαν, ἢ πάθος ὁμμάτων, ἀλλὰ μὴν βέλτιον

² περὶ στενόν

e genere Dryadum, scilicet, μίαν. WOLF.

Τὸν Ἡρωϊκόν] Trojani belli tempus, et paulo superius, quo Hercules et Theseus floruerunt. IDEM.

Τὸν Ἰωνικόν] Quo tempore Smyrna et Cumæ conditæ sunt, ut ex Herodoto colligo. IDEM.

Ἡ τὸν Ἰωνικόν] Forte Ionicum hoc tempus pertinet ad migrationem illam Ionicam, quæ facta est Attico anno 536. id est, post Trojam captam annis 163. Sane Arundellianum marmor posteriorem facit Homerum Trojano bello annis 168. V. Marsham. Ca. Chron. p. 352. et 360. seq. GESN.

Μὴδ' ὅπως πρὸς τὸν Ἡσίοδον] Sunt qui Homerum et Hesiodum æquales fuisse scribant, et citatur ex Hesiodi opere nescio quo, versus:

ῥ' ἔμνη νικήσας ἐνὶ Χίρ' θεῖον Ὀμηρον.

Quo se hymno vicisse Homerum gloriatur. WOLF.

Τύχην δὲ πενίας ἢ πάθος ὁμμάτων] Fortasse, διὰ τύχην πενίας ἢ πάθος ὁμμάτων. Vide Suidam in nomine ὁμηρος. Herodotus in vita Homeri, οἱ Κυμαῖοι τοὺς τυφλοὺς, ἰνκίuit, ὁμήρους λέγουσι. IDEM.

Ἀλλὰ μὴ βέλτιον εἶη] Pro, ἴσως δὲ βέλτιόν ἐστιν. est ἑλλειπτική oratio. ἔρα ὅπως μὴ βέλτιον εἶη. IDEM.

Περὶ στενὸν δὴ μοι κομιδῇ] Scilicet, γέγονεν, ἢ κατέστη, ut I. (III.) Olynth. εἰς στενὸν αὐτῷ κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις καταστήσεται, de practerito tempore intelligendum. Nam encomium Homeri ab-

solutum jam erat. IDEM.

Ποίησιν ἀπρακτον] Poesin absque rebus gestis, otiosam, ignavam. IDEM.

[10] Ἐπίδρομόν τε καὶ λειῶν] Et ad cursum expeditum et planum. IDEM.

Μόνον ὀνομάτων] Tantum a te verba tanquam ad paratum obsonium condimenta requiruntur. IDEM.

Αἱ λιπαραὶ] Ἀνθραὶ, Suidas. Videntur hæc ex aliquo Lyrico aut Melico esse sumpta. Hoc epitheton, nisi fallor, Diogenes Athenis commune esse dixit cum aphyis, pinguibus pisciculis. IDEM.

Αἱ λιπαραὶ] Pindaricum hoc Athenarum elogium agnoscit Schol. Aristoph. Neph. 293. cujus Lyrici loca pluscula laudat Spanh. ad l. c. qui non pingues intelligi vult Athenas, cum λεπτόγειον sit solum Atticæ, sed splendidas. Videtur tamen neque altera illa exsulare significatio debere, quod olearum ferax fuit Attica, vel ob id ipsum, quod λεπτόγειος. Florentinus Geopon. 9. 4. extr. de oleis Ἡ δὲ λεπτόγειος ἐπιτιμδεῖα, καὶ μαρτυρεῖ ἡ Ἀττική. Add. Cerda ad Virg. Georg. II. 179 seq. Deinde nisi λιπαραὶ Ἀθῆναι sint pingues, vix intelligitur jocus Aristophanis Acharn. 640. ubi ridet eos, qui hoc epitheto Athenarum ita delectentur, cum eodem plane modo laudentur apuæ. Εἰ δὲ τις ὑμᾶς ὑποδωπεύσας λιπαρὰς καλέσειεν Ἀθῆνας. Εὔρε το σῶν ἂν διὰ τὰς λιπαρὰς, ἀφύων τιμὴν περιέφας. V. Casaub. ad Athen. v. 3. Interim nitidas dicere in versione placuit, quia nitere dicuntur, qui bene habiti sunt, imprimis ab oleo &c. GESN.

τῆς Ἑλλάδος ἔρεισμα; καίτοι λαβόμενος ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθη-
νῶν, ἐπὶ τῆς ποιητικῆς ἐξουσίας ἐπεισῆγον ἂν ἔρωτας θεῶν,
καὶ κρίσεις, καὶ κατοικήσεις, καὶ δωρεὰς, καὶ τὴν Ἑλευ-
σίνα. νόμων δὲ, καὶ δικαστηρίων, καὶ πανηγύρεων, καὶ Πει-
ραιῶς, καὶ ἀποικιῶν, καὶ τροπαίων θαλαττίων τε καὶ χερ-
σαίων ἐπεισηγμένων, ὧν οὐδ' ἂν εἰς ἐπ' ἴσης ἄξιως ἐφικέ-
σθαι δύναίτο τῷ λόγῳ, φησὶν ὁ ³ Δημοσθένης, ἀφθονία μὲν
ἦν ἂν μοι περιττὴ πάντως. ⁴ τὸδ' ἐγκώμιον οὐκ ἂν ἀπαρ-
τῶν ἐνομιζόμεν, ἐν νόμῳ τοῖς ἐπαίνοις ὄν, ἐκ τῶν πατρίδων
ἐπικοσμεῖν τοὺς ἐπαινουμένους. Ἰσοκράτης δὲ παρεμπόρευμα
τῆς Ἑλένης φέρων ἐνέθηκε τὸν Θησέα. τὸ μὲν δὴ ποιητικὸν

¹ Deest ὦν.² ἀξίας³ Δημοσθένης.⁴ τὸ δ'

Τῆς Ἑλλάδος ἔρεισμα] Videtur et hoc
e poeta quopiam—Pindaro, vide Athen. l.
5. p. 94. v. 18. τὴν Ἀθηναίων πόλιν, τὸ τῆς
Ἑλλάδος μουσεῖον, ἦν ὁ μὲν Πύδαρος Ἑλλάδος
ἔρεισμα ἔφη, Θουκυδίδης (ἐν τῷ εἰς Εὐριπίδην
ἐπιγράμματι) Ἑλλάδος Ἑλλάδα, ὁ δὲ Πύθιος
ἑστίαν καὶ πρυτανεῖον τῶν Ἑλλήνων. Locus
in libris editis mutilus est—sumptum.
ἔρεισμα per ei, ab ἐρείδομαι, fulcrum, mi-
nilitio, arx, propugnaculum. Hesychius
ὑποδαστακτῆρα interpretatur. Varinus
ἔρασμα, τεῖχοςμα, στήριγμα, ἔρκος. IDEM.

Ἐρωτας θεῶν] Ut Vulcanus adamavit
Minervam, Boreas Orythiam rapuit. IDEM.
Κρίσεις] Ut Neptuni et Martis de cæde
Alirothii: et Orestem Minerva contra
Furias defendit. IDEM.

Κατοικήσεις] Ut Pallas arcem Atheni-
ensem incolit. IDEM.

Καὶ δωρεὰς] Pallas oleam, Neptunus
equum, Ceres frumentum, initia et leges.
IDEM.

Ἐλευσίνα] Atticæ oppidum, ubi initia
Cereris celebrata fuerunt. IDEM.

Νόμων.] Ut Draconis et Solonis. IDEM.

Δικαστηρίων] In oratione κατ' Ἀριστο-
κράτους recensentur, τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δι-
καστήριον, τὸ ἐπὶ Παλλαδίῳ, τὸ ἐπὶ Δελφίνῳ,
τὸ ἐπὶ Πρυτανείῳ, τὸ ἐν Φρεαττοῖ. Ubi etiam
quæ cujusque prætorii aut iudicii ratio
fuerit, explicatur. IDEM.

Πειραιῶς] Contracte pro Πειραιεύς, a no-
minativo Πειραιεύς. Videtur autem dici,
παρὰ τὸ περᾶν, a trajectu. Piræam, ut
lib. 11. Diodorus tradit, Themistocles,
profligatis Persis, κατεσκεύασε κάλλιστον
καὶ μέγιστον λιμένα τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα.
IDEM.

Καὶ ἀποικιῶν] Isocrates in Panegyrico,
Athenienses, inquit, πολλὰς μὲν ἐφ' ἐκά-
τερα τῆς ὑπείρου πόλεως ἐκτίσαν, πάσας δὲ

τὰς νήσους κατόικισαν. IDEM.

Τροπαίων θαλαττίων τε καὶ χερσαίων] De
his ullum facere verbum supervacaneum
est, cum res gestæ Atheniensium moni-
mentis omnium fore doctorem celebrentur.
Quæ qui non legit, vel Panegyrico Iso-
cratis contentus esse potest, quod ad hanc
quidem rem attinet. IDEM.

Ἐπίσης ἀξίως] Ex æquo, pro dignitate.
Pleonasmī quædam species, fortasse legen-
dum, ἐπ' ἴσης ἀξίας, pari dignitate. Locus
autem qui citatur ex Demosthene, extat in
oratione περὶ στεφάνου. WOLF. ἀξίας marg.
Lulet. Locus autem, ni fallor, ad quem
respicit Noster, extat ap. Dem. περὶ τῶν
συμμ. ad init. ὦν οὐδ' ἂν εἰς ἀξίως ἐφικέ-
σθαι δύναίτο τῷ λόγῳ. quamvis Solanus se
nil tale in ea Orat. invenisse affirmat;
et provocat Genserius ad formulas ejus-
modi in Orat. περὶ Στεφ. c. 2. et 39.

Ἀπαρτῶν τὸ ἐγκώμιον] Ἀπαρτῆσαι τὸ κρε-
μάσαι, ἀπαρτίσαι δὲ τὸ τελειῶσαι, Suidas.
Sic Demosthenes περὶ στεφάνου, [§. 14.]
ἀπαρτῆσαι τὸν λόγον τῆς γεαφῆς, subterfu-
gere, et de industriâ aberrare ab objecto
crimine, et inferre a re aliena. WOLF.

Ἐν νόμῳ τοῖς ἐπαίνοις ὄν] Pro, ἐνόμου
ὄντος ἢ νομιζομένου. IDEM.

Παρεμπόρευμα φέρων ἐνέθηκε] Ἐμπόρευμα
ipsam mercem significat, παρεμπόρευμα,
προσθήκην ἢ πάρεργον, accessionem mercis,
corollarium, auctarium, additamentum. τὸ
φέρειν autem eleganti et usitato pleonasmō
accedit. IDEM.

Τὸν Θησέα] Et quidem apparet, eum
maluisse celebrare Theseum Atheniensem
heroem, et patriam rempublicam, quam
Laonicam meretriculam, ingeniose quæ-
sita occasione, ut aliud agere videretur.
Est igitur et illa oratio τῶν ἰσχηματισμέ-
νων λόγων. IDEM.

φῦλον, ἐλεύθερον· σοὶ δ' ἴσως εὐλάβεια τὸ τῆς παροιμίας σκῶμμα ἐπὶ τῇ ἀσυμμετρίᾳ ἐπαγαγέσθαι, μή σοι μείζον προσκείτο τοῦπίγραμμα τῷ θυλάκῳ. [11] Παρέντι δὴ τὰς Ἀθήνας, ἐκδέχεται τὸν λόγον πατὴρ τριήραρχος, χρυσέα κρητὶς κατὰ Πίνδαρον. οὐ γὰρ ἦν Ἀθήνησι λαμπρότερον τιμήματος τριηραρχικοῦ. εἰ δὲ τοῦ Δημοσθένους ἐτι κομιδῇ παιδὸς ὄντος, ἐτελεύτα, τὴν ὀρφανίαν οὐ συμφορὰν ὑποληπτέον ἀλλὰ δόξης ὑπόθεσιν, τὸ τῆς φύσεως γενναῖον ἀποκαλυπτούσης. [12] Ὀμήρου μὲν οὖν οὔτε παίδευσιν, εὐτ' ἀσκησιν μνήμη καὶ ἱστορίαν παρειλήφαμεν, ἀλλ' εὐθὺς ἀνάγκη τῶν ἐπαίνων ἀπτεσθαι τῶν ὑπ' αὐτοῦ δεδημιουργημένων, ὕλην ἐκ τροφῆς καὶ μελέτης καὶ διδασκαλίας οὐκ ἔχοντα· μηδ' οὖν ἐπὶ τὴν Ἡσιόδου δάφνην καταφυγόντα, τὴν ῥαθύμως καὶ τοῖς ποιμέσι τῶν ἐπῶν ἐπιπνέουσιν· σοὶ δὲ ἐνταῦθα δὴ που πολὺς μὲν ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δ' ὁ κατάλογος, Ἀλκιδάμας, Ἰσοκράτης, Ἰσαῖος, Εὐβουλίδης· μυρίων μὲν ἐφελκομένων Ἀθήνησι τῶν ἡδονῶν καὶ τοὺς πατρονομίας ἀνάγκαις ὑποκειμένους, ταχείας δ' οὔσης τοῖς

Μή σοι μείζον προσκείτο τοῦπίγραμμα τῷ θυλάκῳ] Ne inscriptio sacco major adjiciatur. fortasse legendum, μείζον τοῦπίσῃγμα τοῦ θυλάκου. ut sit ἐπίσῃγμα res que in saccum confertur. Lexica interpretantur, tum centones qui asinis et mulis insternantur, tum accessorias sarcinas. Inscriptio sacco major esse qui potest? ἀδύνατον ergo et παράδοxon videtur idem hic significare, quod τὸ παρεμπόρευμα. IDEM. τοῦπίσῃγμα marg. Lutet.

Τοῦπίγραμμα] Placuerat mihi quoque illud ἐπίσῃγμα Erasmi et Wolfii: sed redaxit me in viam doctissimus Hemsterhusius, cum illud ambitiose factum a mercatoribus moneret, ut pittacia, tabellas, inscriptiones s. titulos affligerent saccis. GESN.

[11] Χρυσέα κρητὶς] Pythior. 7 pr. patriam et genus Megaclis tanquam crepidinem aut fundamentum laudibus ejus substerni scribit. Jam respexerat ad hunc locum paulo ante, ubi negat ejusmodi ἐδραίαν κρητῖδα laudum Homeri esse. IDEM.

Λαμπρότερον τιμήματος τριηραρχικοῦ] De trierarchiis egimus in Isocrate, nec pauca ea de re sunt apud Libanium et Ulpianum. Ordines apud Athenienses olim fuerunt, τῶν γεωμόρων, πεντακοσιομέδωνων, ἱππέων καὶ ζευγυτῶν. De quibus vide Libanium in argumento Midianae ora-

tionis. WOLF.

[12] Ἐπὶ τὴν Ἡσιόδου δάφνην] Vide initium Theogoniae apud Hesiodum. Et Persius:

Nec fonte, inquit, labra proluvi Caballino:
Nec in bicipiti somniasse Parnasso,
Memini ut repente sic poeta prodirem.

IDEM.

Πολὺς μὲν ὁ Πολλῶν ἀντάξιός ἄλλων. Multus tibi est, id est, multorum instar, copiamque dicendi suppeditat. IDEM.

Ὁ Καλλίστρατος] Commendatio a praeceptorum excellentia. Sic Demosthenes in oratione πρὸς τὴν Λακείτου παραγραφῇ, [p. 928. ed. R.] μέγα πρᾶγμα, inquit, Ἰσοκράτους μαθητὴς. IDEM.

Ἀλκιδάμας] Hujus extat oratio κατὰ σοφιστῶν. IDEM.

Ἀλκιδάμας] Is est quem Cic. Tusc. I. nobilem Rhetorem appellat; nisi quod ibi prave legitur Alcідamus. Plutarchus Alcідamantem, ut Lucianus, appellat. SO-LAN. Ita quoque Bentleius.

Εὐβουλίδης] De hoc libet adscribere versus, quos citat Laertius e Comico quodam in vita Euclidis:

Ὁ ὕβριστικὸς δ' Εὐβουλίδης κερατῖνας ἔρω-
τῶν,
Καὶ ψευδαλζόσι λόγοις τοὺς ῥήτορας κυλῖαν,
Ἀπῆλθ', ἔχων τὴν Δημοσθένους ῥωβορτα-
μουλήθραν.

μειρακίοις τῆς ἡλικίας εἰς τὰς τέρψεις ἀπολισθαίνειν, παρὸν δ' αὐτῷ κατ' ἐξουσίαν ¹ κομᾶν, ἐκ τῆς τῶν ἐπιτρόπων ὀλιγωρίας, ὃ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς κατεῖχε πόθος, ὃς αὐτὸν ἤγεν οὐκ ἐπὶ τὰς Φρύνης, ἀλλ' ἐπὶ τὰς Ἀριστοτέλους, καὶ Θεοφράστου, καὶ Ξενοκράτους, καὶ Πλάτωνος θύρας. [13] Κάνταῦθα, ὃ βέλτιστε, φιλοσοφοίης τῷ λόγῳ, διττὰς ἐπ' ἀνδρώποισ ἐρώτων ἀγωγὰς, τὴν μὲν θαλαττίου τινὸς ἔρωτος παράφορόν τε καὶ ἀγρίαν καὶ κυμαίνουσαν ἐν ψυχῇ, Ἀφροδίτης πανδήμου κλύδωνα, φλεγμαινούσαις νέων ὀρμαῖς, αὐτόχρημα θαλάττιον, τὴν δ' οὐρανοῦ χρυσῆς τινὸς σειρᾶς ἔλξιν, οὐ πυρὶ καὶ τόξοις ἐντιθεῖσαν δυσάλθεῖς νόσους τραυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ κάλλους ἀχραντὸν τε καὶ καθαρὰν ἰδέαν ἐξορμῶσαν μανία σῶφρονι τῶν ψυχῶν, ὅσαι Ζηνὸς ἐγγύς, καὶ θεῶν ἀγχίσποροι, φησὶν ὁ τραγικός. [14] Ἐρωτι δὴ ² τούτῳ πάντα πόριμα, κουρά, σπήλαιον, κάτοπτρον, ξίφος, γλῶτταν διαρδῶσαι, μετελθεῖν ὅψε τῆς ἡλικίας ὑπόκρισιν, μνήμην ἀκριβῶσαι, θορύβου καταφρονῆσαι, συνάψαι νύκτας

¹ κομᾶν² Deest τούτῳ.

ἰδοίκεν γὰρ αὐτοῦ καὶ Δημοσθένης ἀκηκοέναι καὶ ῥωδικώτερος ὢν παύσασθαι. Ubi forte legendum, ῥωδικὸς, ὁ τραῦλος, ὁ τὸ ρ μὴ δυνάμενος ἐκφέρειν. Ceteri rhetores vel ex Plutarcho satis noti sunt. WOLF.

Κομᾶν] Κομᾶν per ο, γαυριᾶν, μέγα φρονεῖν, τρυφεῖν, γαυριᾶσθαι, στεφανοῦσθαι, χλοηφορεῖν, proprie est, τριχῶν ὑπερβολὴ κομμεῖσθαι. κομᾶν vero per ω, si recte scribitur, quod non existimo, ἀντὶ τοῦ κομᾶσαι, pro commessari capitur. utcumque sit, hoc vult, impune illum indulgere genio potuisse. IDEM. κομᾶζειν, γρ. κομᾶν marg. Lutet.

Οἷκ ἐπὶ τὰς Φρύνης] Hanc παλαιὰν ἐταῖραν appellat Suidas, quæ cum maximas opes impudico quæstu congessisset, Thebarum patriæ suæ mœnia restituit, cum hac inscriptione, Ἀλέξανδρος μὲν κατέβαλε, Φρύνη δ' ἀνέρθωσε. Vir autem factus, Laudem 10000. drachmis noctem unam æstimanter, hoc dicto, μεταμέλειαν [τὸ μεταμέλειν] τοσούτου οὐκ ἀνύμαι, contempsit. WOLF.

Ἀριστοτέλους] Horum trium Plutarchus non meminit, nec ego alibi legi. Sed Lucianum aut de industria fingere, aut non citra auctorem hoc affirmare, facile crediderim: quamvis temporum rationem hic minus curare videatur, qui æquales et mi-

nores etiam Demostheni magistros tribuat. IDEM.

[13] Διττὰς ἐπ' ἀνθρώποις ἐρώτων ἀγωγὰς] De duplici amore et venere, οὐρανίας καὶ πανδήμου, non dissimilem in modum Plato quoque et Xenophon in Symposiis disserunt. Lemmata autem, quæ hic e tragico citantur, Euripidis esse existimo, cætera vero ipsius Luciani. IDEM.

Ἀγρίαν καὶ κυμαίνουσιν κλύδωνα] Κλύδων usitatus genere masculino. Conjuges autem, κυμαίνουσιν φλεγμαινούσαις νέων ὀρμαῖς: ut sit organicus dativus. IDEM.

Αὐτόχρημα θαλάττιον] Αὐτόχρημα Suidas, ἀ-βευδῶς, πάνν ἀληθῶς, παντελῶς, quasi esset adverbium, τῷ ὄντι, τῇ ἀληθείᾳ, ὡς ἀληθῶς. IDEM.

Δυσάλθεῖς] Δυσίατους, a verbo ἀλθαίνω, juvo, sano: unde et πολυαλθής, et, ἀλθαια τὸ χεῖρμα. IDEM.

Αὐτοῦ τοῦ κάλλους] Platoni particula αὐτὸ addita nomini, significat τὴν ἰδέαν τοῦ πράγματος, quam vocem et Aristoteles ἐν τοῖς μετὰ τὰ φυσικὰ sæpe repetens parum probare videtur. IDEM.

[14] Συνάψαι νύκτας ἐπιπόνους ἡμέραις] Hinc ipse rogatus, quo pacto tantam dicendi vim sibi parasset? πῶλεον αἶνον ἐφη τ' ἔλαιον ἀναλίσκων. IDEM.

ἐπιπόνουις ἡμέραις. ἔξ ὧν τίς οὐκ οἶδεν ὅποῖος ὁ Δημοσθένης, ἔφη, σοι τὴν ῥητορικὴν ἐγένετο, ταῖς μὲν ἐννοίαις καὶ τοῖς ὀνόμασι καταπυκνῶν τὸν λόγον, ταῖς δὲ διαδέσσειν ἑξακριβῶν τὰς πιθανότητας; λαμπρὸς μὲν τῷ μεγέθει, σφοδρὸς δὲ τῷ πνεύματι, σωφρονέστατος δὲ τὴν τῶν ὀνομάτων καὶ νοημάτων ἐγκράτειαν, ποικιλώτατος δ' ἐναλλαγαῖς σχημάτων. μόνος γέ τοι τῶν ῥητόρων, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἐμψυχον, οὐ σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον. [15] Οὐ γὰρ ὡς τὸν Αἰσχύλον ὁ Καλλισθένης ἔφη που λέγων τὰς τραγωδίας ἐν οἴῳ γράφειν, ἐξορμῶντα καὶ ἀναθερμαίνοντα τὴν ψυχὴν, οὐχ οὕτως ὁ Δημοσθένης συνετίθει πρὸς μέθην τοὺς λόγους, ἀλλ' ὕδωρ πίνων· ἥ καὶ τὸν Δημάδην παῖξάι φασιν εἰς ταύτην αὐτοῦ τὴν ὑδροποσίαν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πρὸς ὕδωρ λέγοιεν, τὸν Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδωρ γράφειν. Πυθέα δὲ ὁ κρότος τῶν Δημοσθενικῶν λόγων ἀπόζειν ἐφαίνετο τοῦ νυκτερινοῦ λύχνου· καὶ τουτὶ μὲν, ἔφη, σοι τὸ χωρίον τοῦ λόγου, κοινὸν πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν· οὐ γὰρ τοι μείων ὁ περὶ τὴν Ὀμήρου ποιήσιν ὑπῆρχε καί μοι

Ταῖς ἐννοίαις καὶ τοῖς ὀνόμασι καταπυκνῶν τὸν λόγον] *Orationem sententiosam, et verbis minime otiosis, sed valde significantibus densam intelligit. IDEM.*

Ταῖς διαδέσσειν ἑξακριβῶν τὰς πιθανότητας] *Quanta cura levioribus affectibus adhibitis, probabilitati serviat. IDEM.*

Ὁ Λεωσθένης] *Dux opinor ille Atheniensium, cujus, præter Plutarchum et Diodorum, in Atticis Pausanias meminit. Callisthenes Aristotelis discipulus, satis notus est. IDEM.*

Ἐμψυχον, οὐ σφυρ.] *Legendum, ut est in MS. Ἐμψυχον καὶ σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον, vivam et solidam orationem edidit. Utraque vox, qua laudat orationem Demosthenis, est translata a statuariorum arte. Signa enim vivere dicuntur et spirare, cum singulari artificis ingenio sic facta sunt, ut videantur non statuae esse, sed viva animantia. — Σφυρήλατα, quae et dicuntur ὀλόσφυρα et ὀλοσφέρατα, sunt solida, compacta, plena, non conglata. Plin. II. N. l. 23. c. 4. Est igitur σφυρήλατος oratio, solida, plena gravissimis sententiis, in qua nullus est inanis verborum strepitus: cui opponitur oratorum inanis sententiis verborum volubilitas, ut vocatur ab Augusto. GRÆV. Obsequamur Grævio, i. e. libris antiquis, de καὶ pro αὐ ponendo. Alioquin mihi videbatur pulcre etiam dici*

ἔμψυχος οὐ σφυρήλατος, viva et spirans, non rigida et dura, ut quæ malleo ducuntur. GESSN. Et ob hanc rationem ego in vulgato nihil mutavi. REITZ.

[15] Οὐ γὰρ ὡς τὸν Αἰσχύλον] *Athenaus lib. 1. μεθύων ἐπ' οἷς τὰς τραγωδίας ὁ Αἰσχύλος, ὡς φησι Χαμαιλέων. Σοφοκλῆς οὖν ἀνέειπεν αὐτῷ, ὅτι εἰ καὶ τὰ δέοντα ποιεῖς ἀλλ' οὐκ εἰδώς γε. WOLF.*

Ἄλλ' ὕδωρ πίνων] *Vid. Brod. Misc. part. II. p. 525. REITZ.*

Πρὸς ὕδωρ λέγειν] *Hinc Clepsydrae nomen habent, item proverbium, Haeret aqua. Sed hac de re plura suo loco. WOLF.*

Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδωρ γράφειν] *Hemsterhusius notarat, videndum Davis. ad Cic. Tusc. ad l. II. c. post. in fin. ubi is de more ad clepsydram dicendi allegat Schol. Aristoph. in Acharn. v. 693. et Saidam, tum et hunc Luciani locum, Plinium, Synesium, aliosque, unde hac alusio ad aquam scribendi satis intelligitur. REITZ.*

Τοῦ νυκτερινοῦ λύχνου] *Epitheton νυκτερινοῦ omisi. Neque enim lucerna in meridie accenditur, scilicet. Intelligenda autem sunt lucubrationes, quas Cicero etiam fuisse usitatas, illa verba declarant, quibus jam senex ad Atticum scribit, se lucubrationes detraxisse, et meridiationes addidisse. WOLF.*

λόγος. [16] Ἄλλ' εἰ μετείοις ἐπὶ τὰς φιланθρωπίας, καὶ τὴν ἐν τοῖς χρήμασι φιλοτίμιαν, καὶ τῆς πολιτείας τὴν ὅλην λαμπρότητα. καὶ ὁ μὲν ἦει συνείρων, ὡς τὰ λοιπὰ προσθήσω· ἐγὼ δὲ γελάσας· ΛΥΚ. Ἡ πού γε, ἔφην, διανοῇ καταχεῖν μου τῶν ὥτων, ὡς περ βαλανεὺς καταντλήσας τὸν λοιπὸν λόγον; ΘΕΡΣ. Νῆ Δία γε, εἶπε, δημοδοινίας τε καὶ χορηγίας ἐδελουσίους, καὶ τριηραρχίας, καὶ τεῖχος, καὶ τάφρον, καὶ λύσεις αἰχμαλώτων, καὶ παρθένων ἐκδόσεις, ἀρίστην πολιτείαν, καὶ πρέσβεις, καὶ νομοθεσίας, καὶ μέγεθος πολιτευμάτων ἐμπεσόν, γελαῖν ἔπεισί μοι τοῦ τὰς ὁφρὺς συνάγοντος, καὶ δεδιότος μὴ λόγοι τῶν Δημοσθένους αὐτὸν ἔργων ἐπιλίποιν. [17] ΛΥΚ. Ἴσως γὰρ, ἔφην, ὦ γὰρ δὲ, νομίζεις, ἐμὲ δὴ μόνον τῶν ἐν ῥητορικῇ βεβιωκότων, μὴ διατεθρυλλῆσθαι τὰ ὅσα ταῖς Δημοσθένους πράξεις; ΘΕΡΣ. Εἶγε, ἔφη, περὶ τὸν λόγον ἐπικουρίας τινὸς, ὡς σὺ φῆς, δεόμεθα· πλὴν εἰ μὴ σε τούναντίον κατέχει πάθος, οἷον αὐγῆς περιλαμπούσης, οὐκ ἔχοις πρὸς λαμπρὰν τὴν Δημοσθένους δόξαν τὴν ὅψιν ἀπερεῖσαι. καὶ γὰρ αὐτός τι τοιοῦτον ἐφ' Ὀμήρῳ κατὰ τὰς ἀρχαῖς πέπονθα. κατέβαλον γοῦν μικροῦ δεῖν, ὡς οὐκ ἀντιβλεπτέον ὃν μοι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν· εἴτ' ἐγὼ μὲν, οὐκ οἶδ' ὅπως,

[16] Ἄλλ' εἰ μετείοις] Sed si transires. μετίς, in medio per i scribendum, non per dipthongum, a μέτειμι, μεθείης, ἀορ. β. fieret a μεθίμι, remitto, luxo. Pendet sententia, quia Thersagoram Lucianus interpellat. IDEM.

Καταντλήσας] Puto hic servandam suam vim verbi ex etymologia, et ab eo pendere accusativos, quæ sequuntur, χορηγίας, τριηραρχίας, reliquos. Nec tamen ignoro, quam pulcre ex Medicorum disciplina hoc verbum apud Longinum c. 12. extr. interpretetur Tollius, fovere, et amabili ac jucunda verborum sententiarumque copia rigare, animorumque ulcera emollire atque lenire. Ceterum ipsa hæc Demosthenis κατορθώματα repetitisse videtur auctor ex illius oratione pro Cor. v. g. c. 93. ubi τειχισμὸν καὶ ταφρεῖαν commemorat, c. 18. εἰ τινες ἐκ τῶν πολεμίων ἐλυσάμην, εἴ τισι θυγατέρας συνεξέδωκα κ. τ. λ. GESN.

Δημοδοινίας] Viscerationis et epuli usum apud Athenienses fuisse, nusquam me legere memini: nisi forte Panathenæa eo referri possint: qua de re vide argumentum Panathenæici Isocratici. Δοῖν τε καὶ δοῖ-

νιτήσιον, ἢ εὐωχία, βεῶμα, Δοῖνόμεαι, εὐωχοῦμαι. Cætera vero ex ipso Demosthenic, ac in primis Oratione περὶ στέφανου, clara erunt. WOLF.

Ἐκδόσεις ἀρίστην πολιτείαν] Elocationes quæ sunt optimi civis officia. Est ἐπεξήγησις. IDEM.

Πρέσβεις] Lego, πρεσβείας. IDEM. Ita quoque Gesn. et legationes interpr. Melanethlon.

Νομοθεσίας καὶ μέγεθος πολιτευμάτων ἐμπεσόν] Ἀντίπρωσις Ἀττικῇ, pro μεγέθους ἐμπεσόντος. Cum rerum ab eo in republ. gestarum mentio incidit: ridere mihi subit eum, qui supercilia contrahat, id est, te Lucianum. Sunt verba Thersagore. WOLF.

[17] Διατεθρυλλῆσθαι τὰ ὅσα] Ovid. [Tr. 4. 10. 49.]

Personuitque meas numerosus Horatius aures,

Qui ferit Ausonia carmina culta lyra.

IDEM.

Εἶγε, ἔφη, περὶ τὸν λόγον] Si quidem, inquit, in Oratione aliquo auxilio egemus, id est, si tu eges auxilio, κατ' ἀστέαν τοῦ προσώπου ἐναλλαγὴν: supple, non puto perso-

ἀνήμεγκα, δοκῶ μοι κατὰ σμικρὸν προσεδιζόμενος ἀντίον ὄραν, καὶ μηδ' ἀποτρέπων, ὥσπερ ἡλίου τὰς ὀψεις, νόθος τοῦ τῶν Ὀμηριδῶν γένους ἐλέγχεσθαι. [18] Σοὶ δέ μοι φαίνεται καὶ τοῦτο, ἔφη, πολὺ ῥᾶον, ἢ κατ' ἐμέ εἶναι. τῆς μὲν γὰρ Ὀμήρου δόξης, οἷον ἐπὶ μιᾷς ὁρμῶσης τῆς ποιητικῆς δυνάμεως, ἀθρόως ἐξ ἀνάγκης ἢν ἀπάσης λαβεῖσθαι· σὺ δ' εἰ μὲν ἐπὶ τὸν Δημοσθένην ὅλον ἐφάπαξ τῇ γνώμῃ τράποιο, καὶ μάλα ἂν ἀποροίης περὶ τὸν λόγον ἄττων, οὐκ ἔχων ὅτου πρώτου τὴν γνώμην ¹ λάβοιο, κατὰπερ οἱ λίχνοι πάσχουσι περὶ τὰς Συρακουσίους τραπέζας, ἢ οἱ φιλήκοοι καὶ φιλοθεάμονες, εἰς μυρίας ἀκουσμάτων καὶ θεαμάτων ἡδονὰς ἐμπεσόντες· οὐκ ἔχουσι γὰρ ἐφ' ἣν ἔλθωσιν, αἰεὶ τὴν ἐπιθυμίαν μετατιθέντες. οἶμαι δὲ καὶ σὲ μεταπηδᾶν, οὐκ ἔχοντα ἐφ' ὅτι σταίης, ἐν κύκλῳ σε περιελκόντων, φύσεως μεγαλοπρεποῦς, ὁρμῆς διαπύρου, βίου σώφρονος, λόγου δεινότητος, τῆς ἐν ταῖς πράξεσιν ἀνδρίας, λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων ὑπεροψίας, δικαιοσύνης, φιλανθρωπίας, πίστεως, φρονήματος, συνέσεως, ἐκάστου τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων πολιτευμάτων. ἴσως οὖν ὁρῶν ἔνθεν μὲν ψηφίσματα, πρέσβεις, δημηγορίας, νόμους, ἐκεῖθεν ἀποστόλους, Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὴν Βοιωτίαν, Χίον, Ῥόδον, τὸν Ἑλλήσποντον, Βυζάντιον, οὐκ ἔχεις ὅποι τὴν γνώμην ἀποκλίνης, συμπεριφερόμενος τοῖς πλεονεκτήμασιν. [19] Ὡςπερ οὖν ὁ

· ¹ λάβοις

nuisse tuas aures rebus gestis Demosthenis. IDEM.

Νέθος] Alludit ad consuetudinem aquilarum, quæ pullos ad splendorem solis explorant, utrum germani sint necne? IDEM.

[18] Σοὶ δέ μοι φαίνεται] Scribendum σόν. Tuum opus, laudatio Homeri scilicet, quæ comparatur cum laudatione Demosthenis, utra majoris difficultatis res sit. IENS. quocum sentiant Solan. et Reitz.

Οἷον ἐπὶ μιᾷς ὁρμῶσης] Fortassis, ὁρμούσης, a verbo ὁρμῶ. οἷον ἐπὶ μιᾷς, scilicet, ἀκνύρας. unde proverbium, ἐπὶ δευῖν ὁρμεῖν. WOLF. ὁρμούσης marg. Lutet. et paulo ante pro καὶ μηδ', καὶ μὴ.

Καὶ μάλα ἂν ἀποροίης περὶ τὸν λόγον ἄττων, οὐκ ἔχων] Videtur legendum, ἀποροίης περὶ τὸν λόγον, δεῦρο κἀκεῖσε ἄττων, καὶ οὐκ ἔχων ὅτου πρώτου τὴν γνώμην λάβοιο. Nam ὅτου πρώτου τὴν γνώμην λάβοις, duriusculum videtur. WOLF.

Περὶ τὸν λόγον ἄττων] Glossema videtur. GUYET.

Συρακουσίους τραπέζας] Harum luxum, ut et Italicarum, Plato etiam perstringit epistola 7. et Horatius: [l. 3. od. 1. v. 17.]

Districtus ensis cui super impia
Cervice pendet, non Sicule dapes

Dulcem elaborant cibum;

Non avium citharaque cantus

Somnum reducent. WOLF.

Λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων ὑπεροψίας] Largitionum multarum et magnarum despectionem, id est, τὸ ἀδέκαστον, καὶ ἀδωροδόκητον. Videtur alludere ad leges Trierarchicas, de quibus περὶ στεφάνου gloriatur. De Persicis largitionibus vide Platarchum. IDEM.

Πρέσβεις] Et hic, ut supra quoque, πρεσβείας lego. IDEM.

Συμπεριφερόμενος τοῖς πλεονεκτήμασι]

Πίνδαρος, ἐπὶ πολλὰ τῷ νῷ τραπόμενος, οὕτω πως ¹ ἠγόρησεν,

Ἴσμηνὸν, ἢ χρυσηλάκατον Μελίαν,

Ἡ Κάδμον, ἢ σπαρτῶν ἱερὸν γένος,

Ἡ τὰν κυανάμπυκα Θήβαν,

Ἡ τὸ πάντολμον σθένος Ἡρακλέος,

Ἡ τὰν Διονύσου πουλυγαθέα τιμὰν,

Ἡ γάμον λευκωλένου Ἀρμονίας ὑμνήσομεν;

οὕτως δὲ καὶ σύ γε ταῦτὸν ὅσikas ἀπορεῖν, λόγον, ἢ βίον, ἢ ῥητορικὴν, ἢ φιλοσοφίαν, ἢ δημαγωγίαν, ἢ τὸν θάνατον τὰνδρὸς ὑμνητέον. [20] Ἔστι δ' οὐδὲν ἔργον ἐκφυγεῖν, ἔφη, τὴν πλάνην, ἀλλ' ἐνὸς ὅτου δὴ λαβόμενος, ἢ τῆς ῥητορικῆς καθ' αὐτήν, εἰς ταύτην κατὰθου τοῦτον τὸν λόγον. ἱκανὴ ² γοῦν σοι ἢ ἡ Περικλέους. ἐκείνου μὲν γε τὰς ἀστραπάς, καὶ βροντάς, καὶ πειθοῦς τι κέντρον δόξῃ παραλαβόντες, ἀλλ' αὐ-

¹ ἠγόρηκεν

² γ' ἂν σοι οὐδ' ἡ Περικλέους

Hoc vult, singula bona te ad se rapiunt, nec facile ad aliud te deflectero patiuntur. IDEM.

Ἴσμηνὸν ἢ χρυσηλάκατον] Hymnus hic non extat in nostris codicibus, quem Horat. videtur imitatus lib. 1. carm. 12.

Quem virum aut heroea lyra vel acri Tibi sumis celebrare, Clío?

Aut Deum? cuius recinat jocosa

Nomen imago,—IDEM.

Ἴσμηνὸν] Bœotiae fluvius, ab Ismeno Pelasgi filio cognominatus. IDEM.

Μελίαν] Μελία δένδρου εἶδος ἀπὸ Μελίας τῆς Ὠκεανοῦ. Item μελίαι, μελίσσαι, ἢ δόξατα, et μελίας καρπός, τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος. Hæc Hesychius. hic neque arborem fraxinum, neque fraxineam hastam intelligendam esse, declarat epitheton χρυσηλάκατον, quod ad mulierem, sive Deam, sive Nympham pertinet, aurea colu ornata. Meliam autem Oceani filiam, hoc est, Nereidem facere videtur Hesychius. Apud Hesiodum in Theogonia sunt Nymphae Μελίαι, quæ et Μελιάδες, sicut Δρυάδες καὶ Ἀρμαδρυάδες, vel quod una cum arboribus natæ sint, vel quod in sylvis et montibus versentur. IDEM.

Σπαρτῶν] Παρὰ τὸ ἐσπάρθαι, quod est a Cadmo draconis dentibus orta sit armatorum seges. Vide Ovidium Metamorph. lib. 3. IDEM.

Κυανάμπυκα Θήβαν] Non Thebas urbem, sed hic Asopi Bœotiae fluvii uxorem, de

qua Bocatius lib. 9. cap. 36. intelligo. κυανάμπυκα vero a cæruleo colore fluminis. ἔμπυξ autem τὸ κρήδεμνον, reticulum aut mitra muliebri, παρὰ τὸ ἀναπυκάζειν καὶ συνέχειν τὰς τρίχας. IDEM.

Ἀρμονίας] Martis et Veneris filia, Cadmi Thebarum conditoris uxoris. IDEM.

ὑμνήσομεν] De variis hymnorum sic notis nominibus vid. Spanhem. ad Callim. v. 1. REITZ.

[20] Ἡ Περικλέους] Ex præcedentibus repetendum est ῥητορικὴ, sufficit tibi Periclis; sc. eloquentia, si conferatur cum Demosthenis. GRÆV. Plutarchus docet, nihil ejus præter decreta superesse, ejus tamen aliqua ferri Cicero in Bruto auctor est n. 7. teste Quintiliano III. 1. p. 126 A. qui hæc verba addit: "equidem non reperio quidquam tanta eloquentiæ fama dignum. Ideoque minus miror, esse, qui nihil ab eo scriptum putent: hæc autem, quæ feruntur, ab aliis esse composita." De Orat. tamen II. 22. constare scripta Periclis ait: nisi fors ea tantum intelligit, quæ apud Thucydidem extant. "Ab Aristophane poeta fulgurare, tonare, permiscere Græciam dictus est," Cic. Or. 9. Vide autem Nitz. c. 4. ubi versus Eupolidis legitur, in quo κέντρον illud Periclis memoratur. SOLAN. Verba Aristophanis Acharn. v. 530. sunt: Ἐντεῦθεν ὀργῇ Περικλὲς οὐλύμπιος ἥστραπτεν, ἐβρόντα, ξυνεύκα τὴν Ἑλλάδα.—τὸ κέντρον, ait Reitz., legi jubet Homsterhusius ad Nigrin. §. 7 f.

τὴν γε οὐχ ὀρώμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαντασίαν οὐδὲν ἔμ-
μονον ¹ ἔχοντες, οὐδ' οἶαν ἐξαρκέσαι πρὸς τὴν τοῦ χρόνου βιά-
σανον καὶ κρίσιν. τὰ δὲ τοῦ Δημοσθένους — ² ἀλλὰ σοὶ κα-
ταλελείφω λέγειν, εἰ ταύτη τράποιο. [21] Πρὸς γε ³ μὴν
τὰς τῆς ψυχῆς ἀρετὰς, ἢ τὰς πολιτείας αὐτοῦ τραπομένω,
καλὸν μίαν ἡντιναοῦν ἀποτέμενυσθαι τὴν διατριβήν· εἰ δὲ
βούλοιο δαψιλῶς, δύο καὶ σύντρεις ἐλόμενον, ἔχειν ἀποχρῶ-
σαν λόγων ὑποβολήν. πολλή γὰρ ἐν ἅπασιν ἡ λαμπρότης.
εἰ δ' οὐκ ἐκ τοῦ παντός, ἀλλ' ἐκ μέρους ἐπαινεσόμεθα·
νόμος μὲν γὰρ Ὀμηρικὸς, ἡρώων ἐπαίνους ἐκ μερῶν διατί-
θεσθαι, ποδῶν, ἢ κεφαλῆς, ἢ κόμης, ἥδη δὲ καὶ τῶν φορη-
μάτων, ἢ ἀσπίδων, μεμπτὸν δὲ οὐδὲ τοῖς θεοῖς ἐγένετο,
ὑμνεῖσθαι πρὸς τῶν ποιητῶν, ἐξ ἡλακότης, ἢ τόζων, ἢ τῆς
αἰγίδος, μήτι γε δὴ μέρους σώματος, ἢ τῆς ψυχῆς· τῶν
εὐεργεσιῶν δὲ οὐδὲ δυνατὸν ἐφάπαξ ἑλθεῖν. οὐκ οὐκ οὐδ' ὁ
Δημοσθένης αἰτιάσεται, καὶ ἐν τῶν αὐτοῦ καλῶν ἐπαι-
νούμενος· ἐπεὶ τό γε σύμπαν οὐδ' αὐτὸς ἀν' αὐτὸν ἐξαρκέ-
σειεν ἐπαινεσαι. [22] Ταῦτα τοῦ Θερσαγόρου διελθόντος,
ΛΥΚ. Οἶμαί σε, ἔφην, ἐν ἐπιδεδειχθαί μοι βουλόμενον, τὸ
μὴ μόνου ποιητὴν ἀγαθὸν εἶναι, τῶν λόγων παρρημπόρευμα
πεποιῆσθαι τὸν Δημοσθένην, τὰ περὶ τοῖς ἐμμέτροις προσ-
τιθέντα. ΘΕΡΣ. Σοὶ μὲν οὖν, ἔφη, τὴν ῥαστάνην ὑπο-
τιθεῖς, προήχθην ἐπιδραμεῖν ⁴ τῶν λόγων, εἴ τι τῆς φροντί-
δος ἀνεῖς, ἀκροατῆς ἡμῖν γένοιο. ΛΥΚ. Προὔργου τοῖον,

¹ ἔχουσιν, αὐδ' οἷον

² ἀλλὰ σοὶ

³ μὲν

⁴ τὴν λόγον

Οὐδὲν ἔμμονον ἔχοντες] "Echontos lego, sci-
licet, τοῦ Περικλέους. de quo Aristophanes,
εὐτος δὲ μόνος ἐγκατέλιπε τὸ κέντρον τοῖς
ἀκροαμένοις: et alibi, ὅς ἑσποντῶν καὶ ἀστρά-
πτων συμπέφυκεν Ἑλλάδα. WOLF. marg.
Latet. ἔχουσιν.

Οἶαν] Non pertinet ad φαντασίαν, sed
ad ῥητορικὴν. GRÆV.

Βάσανον καὶ κρίσιν] Hic arbitror abrumpi
orationem. Thersagoras satis habet viam
quasi monstrare dicendum in com-
paratione Periclis cum Demosthene: reli-
qua ingenio amici permittit. GERN.

Τὰ δὲ τοῦ Δημοσθένους, ἀλλὰ σοὶ] Est
ἀποσιώπησης. non absoluit alteram colla-
tionis partem, in qua scripta Demosthenis
celebranda erant. Sed scripta Demosthenis:
verum illa, &c. WOLF.

[21] Φορημάτων] Ovidius [Virgilius AEd.

3. v. 286.] magni gestamen Abantis. Et
Juvenalis [Sat. 2. v. 99.] pathici gestamen
Othonis. IDEM.

ἡλακότης] A colu. ut in Pindarico car-
mine, χρυσήλακτον Μελίων. IDEM.

Εὐεργεσιῶν] Beneficia Deorum potius
quam Demosthenis intelligo. Mira con-
structio est, ut et in Orat. ad Nicoclem,
καθόλου δὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὅν χρὴ στο-
χάζεσθαι, &c. Sed quid si legas, ἐφ' ἀπά-
σας ἑλθεῖν. IDEM.

Καὶ ἐν τῶν αὐτοῦ καλῶν ἐπαινούμενος]
Hoc est, ἐνὸς τῶν αὐτοῦ καλῶν ἐπαινουμένου.
καθ' ἐν, pro, ἐφ' ἐν, δι' ἐν. alias adverbialiter,
pro singulativum, quod Isocrates ad Ni-
coclem conduplicavit, τί γὰρ δεῖ καθ' ἐν,
ἕκαστον λέγοντα, διατρέχειν; τῷ καθ' ἐν, or-
ponitur, τὸ σύμπαν. IDEM.

[22] Προὔργου — θάτερον] Προὔργου εἶναι,

ἔφην, σοι γέγονεν οὐδὲν, εὖ ἴσθι. σκόπει δὲ μὴ καὶ πλέον ἢ γεγονὸς θάτερον. ΘΕΡΣ. Καλὸν ἂν λέγοις, ἔφη, τὸ ἱάμα. ΛΥΚ. Σὺ γὰρ, ἔφην, ἀγνοεῖς, οἶμαι, τὸ παρὸν ἄπορον, εἴτα ἱατροῦ δίκην τὸ τοῦ νοσοῦντος σαθρὸν ἀγνοήσαντος ἄλλο θεραπεύεις. ΘΕΡΣ. Ὅτι τί δῆ; ΛΥΚ. Σὺ μὲν, ἃ ταραξέειεν ἂν τὸν πρῶτον ἰόντα πρὸς τὸν λόγον, ἐπεχειρήσας ἱᾶσθαι, ¹ τὰ δ' ἤδη κατηνάλωται παλαιαῖς ἐτῶν περιόδοις. ὥστε ταύτης τῆς ἀπορίας ἑωλά σοι τὰ ἱάματα. ΘΕΡΣ. Τοῦτο δ' οὖν, ἔφη, σοι ² τόδε ἱάμα. χρὴ μέντοι, καθάπερ ὁδοῦ, θαρράλεωτάτην εἶναι τὴν συνηθεστάτην. [23] ΛΥΚ. Τὴν ἐναντίαν γὰρ, εἶπον, προὔθεμν, ἢ φασὶν Ἀννίκεριν τὸν Κυρηναῖον φιλοτιμηθῆναι πρὸς Πλάτωνά τε καὶ τοὺς ἐταίρους. τὸν μὲν γὰρ Κυρηναῖον ἄρματηλασίαν ἐπιδεικνύντα, πολλοὺς περὶ τὴν Ἀκαδημίαν ἐξελαύνειν δρόμους, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἄρματοτροχίας ἅπαντας, μηδὲν παραβάντα, ὥςθ' ἐνὸς δρόμου σημεῖα κατὰ τῆς γῆς ὑπολείπεσθαι· τοῦμὸν δέ γε τούναντίον σπεύδει, τὰς ἄρματοτροχίας ἀλεεῖν· οὐ μάλα ῥάδιον δ', οἶμαι, καινουργεῖν ὁδοὺς, τῶν τετριμμένων ἐκτρεπόμενον. ΘΕΡΣ. Ἀλλά τοι τὸ ³ Πάσσωνος, ἔφη, σοφόν. ΛΥΚ. Ποῖον; ἔφην· οὐ γὰρ ἀκήκοα. [24] ΘΕΡΣ. ⁴ Πάσσωνι τῷ ζω-

¹ τὰδ'

² τόγε

³ Παύσανος

⁴ Παύσανι

opera pretium esse, προὔθεον γίνεσθαι τι, proficere, promovere, facere opera pretium. θάτερον autem τὸ ἔτερον, videlicet, οὐκ ἀνεσις, ἀλλ' ἐπίτασις τῆς φροντίδος. IDEM.

Καλὸν ἂν λέγοις, ἔφη, τὸ ἱάμα] Egregium sane, inquit, remedium dixeris, id est, si ita res habet, ut morbus factus sit auctior: ineptam ego medicinam adhibui. IDEM.

Τὸν πρῶτον ἰόντα] Eum qui primus (id est, antequam quisquam alius) hanc orationem aggrederetur, ὁ πρῶτος ἰὼν, non τὸ πρῶτον, hoc est, ἐξ ἀρχῆς ἰὼν. IDEM.

Τάδε (f. ταῦτα δὲ) ἤδη κατηνάλωται] Ista vero ante complura secula sunt absumpta, id est, tractata ab aliis scriptoribus. IDEM.

Θαρράλεωτάτην εἶναι τὴν συνηθεστάτην] Proverbium, ἢ τετριμμένη ὁδὸς ἀσφαλεστάτη. IDEM.

[23] Τὴν ἐναντίαν γὰρ (f. δὲ,) εἶπον, προὔθεμν ἢ φασὶν] Ego vero diversam institui tenere viam, quam Annicerim ferunt. De Anniceride et Anniceriis philosophis, consule Diogenem in vita Aristippi. IDEM.

Τὴν ἐναντίαν γὰρ, εἶπον] Quod in interpretatione huic responsioni verba praemissi male narras, lucis inferendae causa factum est. Nempe sic abrupte loquuntur Graeci et Latini, cum concedunt quidem, quod alter dixit, sed ad se nihil pertinere ostendunt. Aliquoties ita Noster in Hermotimo. De Latinis diximus ad Quintil. II. 7 extr. Ceterum hanc de Anniceri narrationem habet etiam Aelian. V. II. II. 27. GESN.

Ἀννίκεριν] Illo ipse, qui Platonem, cum jussu Dionysii veniret, redemerat. Diog. Laert. 74 E. et 54 C. ubi tamen alium Annicerim esse contendit Menagius, quem vide p. 70 D. ubi plura de eo testimonia conguessit. Idem de eo narrat et Aelianus V. II. II. 27. teste Men. et Lactantius III. 25. ubi et pretium addit octo sestertia. SOLAN.

Παύσανος] Menagius ita emendandum esse viderat, et MS. Gr. et Flor. ed. confirmant. In reliquis enim prave ubique legitur Πάσσωνος &c. vid. Plut. 705 f.

γράφω φασὶν ἐκδοθῆναι γράφαι ἵππων καλινδούμενον· τὸν δὲ γράφαι τρέχοντα, καὶ πολὺν κονιορτὸν περὶ τὸν ἵππον· ὡς δ' ἔτι γράφοντος, ἐπιστῆναι τὸν ἐκδόντα, μέμφεσθαι, μὴ γὰρ τοῦτο προστάξαι· τὸν οὖν ¹ Πάσσωνα τοῦ πίνακος τὰ μετέωρα κάτω περιαγαγόντα, τῷ παιδί τὴν γραφὴν ἐπιδείξαι κελεῦσαι, καὶ τὸν ἵππον ἔμπροσθεν κείμενον ὀφθῆναι καλινδούμενον. ΛΥΚ. Ἡδὺς εἶ, ἔφη, Θερσαγόρα, ἂν μίαν οἷῃ με στροφὴν μεμηχανῆσθαι τοσούτων ἐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ πάσας στροφὰς καὶ περιαγωγὰς ἐναλλάττοντα, καὶ μετατιθέντα, δεδιέναι μὴ τὸ τελευταῖον πάθοιμι τὸ τοῦ Πρωτέως. ΘΕΡΣ. Ποῖον, ἔφη, πάθος; ΛΥΚ. τὸ γενόμενον, ὃ φασιν αὐτὸν γενέσθαι, δρασμὸν ἐξευρίσκοντα τῆς ἀνδρωπίνης ὄψεως, ἐπεὶ κατηναλώκει πάσας ² ἰδέας ἀνθρώπων, καὶ θηρίων, καὶ φυτῶν, καὶ στοιχείων, αὐτὸς αὐτὸν πενία μορφῆς ἐπεισάκτου, Πρωτέα γενέσθαι. [25] ΘΕΡΣ. Σὺ μὲν, εἶπεν, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα μηχανᾷ τὴν ἐμὴν ἀκρόασιν ἀποδιδράσκειν. ΛΥΚ. Οὐκ, ὦ γὰρ δέ, ἔφη, τοῦτο. παρέξω γοῦν ἑμαυτὸν ἀκροᾶσθαι, παρὲς τὴν ἐπηρτημένην φροντίδα. τάχα γὰρ ἂν τι περὶ τοῦ σοῦ κηρύματος ἀφροντίς γενόμενος, καὶ τῆς ἐμῆς ὠδίνος συμφροντίσαις. Ὡς οὖν ἐδόκει ταῦτα αὐτῷ, καθίσαντες ἐπὶ τῆς πλησίον κρηπίδος, ἐγὼ μὲν ἡκροώμην, ὃδ' ἀνελέγετο μάλα γενναῖα ποιήματα. μεταξὺ δ' ὥσπερ ἔνδους γενόμενος, ἐπιπτύξας τὸ γραμματεῖον. ΘΕΡΣ. Κομίζου τὸν ἀκροατικόν, ἔφη, μισθόν, καθάπερ Ἀθήνησιν ἐκκλησιαστικὸν ἢ δικαστικόν· ἀλλ' ὅπως εἴσῃ μοι χάριν. ΛΥΚ. Χάριν μὲν, ἔφη, εἶσομαι, καὶ πρὶν ὅ, τι καὶ λέγεις εἰδέναι. [26] Τί δ' ἐστὶν ὃ, τι καὶ λέγεις; ΘΕΡΣ. Μακεδονικοῖς, εἶπεν, ἐντυχὼν τῆς βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήμασι, καὶ τότε ὑπερῆσθεις, τὸ βιβλίον οὐ κατὰ

¹ Πάσσωνα

² ἰδέας ἀνθρώπων

Ælian. V. H. XIV. 15. De hoc Pausone iudicium Aristotelis vide de Poet. c. 2 pr. (Non viderat forte Menagius, sed Guyeto, ut solet, surripuit). SOLAN.

[25] Παρὲς τὴν ἐπηρτημένην φροντίδα] Ver-titior dimissa ex animo impendente cogitatione: malim, demissa, suspensa illa cogitatione. VITRING. V. Dem. Phil. I. §. 1. ad fin. ubi ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμας. SOLAN.

Ἐπὶ τῆς πλησίον κρηπίδος; Ὑποβάθρα,

θεμελίωσις, ὑπόδημα, κατασκευαί, βάσις, ἔδρα. WOLF.

Ἐκκλησιαστικὸν ἢ δικαστικόν] Concioni-bus etiam propositam fuisse mercedem non meminisse me observasse. τὰ θεωρικὰ καὶ δικαστικὰ καὶ στρατιωτικὰ, vel ex Olyn-thiacis nota sunt. IDEM.

Ἄλλ' ὅπως] Subaudi ὅρα, σκόπει. GUYET.

[26] Ὑπομνήμασι] A M. Æmilio captos regum Macedoniæ commentarios legimus

πάρεργον ἐκτησάμην, καὶ νῦν ὑπεμνήσθην ἔχων οἴκαδε. γέγραπται δ' ἄλλα τε τῶν Ἀντιπάτρῳ πρᾶχθέντων ἐπὶ τῆς οἰκίας, καὶ περὶ Δημοσθένους, ᾧ μοι δοκεῖς οὐκ ἂν παρ-
 ἔργως ἀκοῦσαι. ΛΥΚ. Καὶ μὲν, εἶπον, ἤδη γέ σοι τῶν
 εὐαγγελίων χάρις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπῶν. ἐγὼ μὲν οὖν
 οὐκ ἀπολείβομαι σου πρὶν ἢ τὴν ὑπόσχεσιν ἔργον σοι γε-
 νέσθαι· σὺ δ' εἰστιάκας μὲν με λαμπρῶς τὴν Ὀμήρου γε-
 νέθλιον, ἔοικας δ' εἰστιάσειν αὐτὸς καὶ τὴν Δημοσθένους.
 [27] Ὡς οὖν ἀνέγνω τὰ λοιπὰ τοῦ γραμματείου, διατρί-
 ψαντες ὀλίγον, ὅσον ἀποδοῦναι τῷ ποιήματι τοὺς δικαίους
 ἐπαίνους, ἤειμεν εἰς τοῦ Θερσαγόρου, καὶ μάλιστα μὲν, ἐπι-
 τυγχάνει δὲ τῷ βιβλίῳ, καὶ γὰρ λαβὼν τότε μὲν ἀπηλλατ-
 τόμην. ἐντυχὼν δ' οὕτω τὴν γνώμην διετέθην, ὥς οὐδὲν τι
 περιτρέψας, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν ὀνομάτων τε καὶ ῥημάτων
 ὑμῖν ἀναλέξομαι. οὐδὲ γὰρ τῷ Ἀσκληπιῷ μεῖον τι γίνεται
 τῆς τιμῆς, εἰ, μὴ τῶν προσιόντων αὐτῷ ποιησάντων ἄσματα,
 τὰ Ἀλυσοδήμου τοῦ Τροϊζηνίου καὶ Σοφοκλέους ἄδεται, καὶ
 τῷ Διονύῳ, τὸ μὲν ποιήσιν καινὴν ποιεῖν, κωμωδίας, ἢ τρα-
 γωδίας, ἐκλέλειπται· τὰ δ' ἑτέροις συντεθέντα, τοῖς νῦν εἰς
 μέσον ἐν καιρῷ κομίζουσι χάριν οὐκ ἐλάττω φέρει, τῷ τὸν
 Θεὸν δοκεῖν τιμημέναι. [28] Τὸ μὲν οὖν βιβλίον τοῦτο.
¹ ἔστι δὲ τῶν ὑπομνημάτων τὸ προσῆκον ἡμῖν μέρος, τὸ δὲ

¹ (ἔστι - - - μέρος τότε δρᾶμα) τὸ βιβλίον φησὶν

in ejus vita a Plat. conscripta; sed ab hoc visis &c. non credo. SOLAN. Vid. Misc. Obs. Brit. Mai. et Jun. 1733. p. 368.

REITZ.

Ἐχων οἴκαδε] Ἀντὶ τοῦ οἴκου. WOLF. οἴκου marg. Lutet.

Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπῶν] Aliquid excidisse videtur; petit enim, quod sequentia indicant, ut reliquum poema sibi peragat. SOLAN. Ἀκούομαι legisse videtur interpr. GUYET. Marg. Lutet. ἀνάγνωθι supplet.

[27] Ἦειμεν εἰς τοῦ Θερσαγόρου] Scilicet οικίαν, ut eis ἄδου, et apud Terentium, ad Dianam. WOLF.

Περιτρέψας] Lego παρατρέψας. IDEM. ita marg. Lutet.

Ἀλυσοδήμου] Hunc poetam ab aliis laudatum non memini. SOLAN.

Σοφοκλέους] Scripsit ergo et Sophocles hymnos. IDEM.

Ἐκλέλειπται] Hujus ergo ætate neque

Tragædiæ, neque Comædiæ novæ Athenis scribebantur. IDEM.

[28] Τὸ μὲν οὖν βιβλίον τοῦτο (ἔστι δὲ τῶν ὑπομνημάτων τὸ προσῆκον ἡμῖν μέρος, τὸ δὲ δρᾶμα τοῦ βιβλίου) φησὶν] Lego μέρος τότε δρᾶμα: τοῦ βιβλίου vel redundare videtur, vel potius transpositum, ut sic legatur, μέρος τοῦ βιβλίου τότε, δρᾶμα: vel τὸ προσῆκον ἡμῖν τοῦ βιβλίου τοῦ (Attice pro τότε) μέρος, δρᾶμα. Si τοῦ βιβλίου retinueris, τῶν ὑπομνημάτων redundabit. At libellus quidem hic (est autem ea hujus libelli pars, qua nostro instituto servit, actio, hoc est, non narratio, sed dialogus) ait, &c. Hunc sensum esse non dubito: transposita esse verba quædam, nemo, nisi imperitissimus mirabitur, qui unius et ejusdem auctoris non nisi unum exemplar legerit, quique doctiss. et diligentiss. auctores quam librarios vel seipsum potius inscitia et incuria accusare maluerit. WOLF. τότε δρᾶμα τοῦ βιβλίου, οὗ φησὶν Ἀντιπ. marg. Lutet.

δράμα τοῦ βιβλίου φησὶν, Ἀντιπάτρω μεμνῆσθαι παρ-
 όντα τὸν Ἀρχίαν. ὁ δ' Ἀρχίας, εἴ τις ἄρα τῶν νεωτέρων
 ἄγνοεῖ, τοὺς φυγάδας ἐτέτακτο συλλαμβάνειν. ἐπέσταλ-
 το δ' αὐτῷ καὶ Δημοσθένην ἀπὸ τῆς Καλαυρίας πείσαι
 μᾶλλον, ἢ βιάσασθαι πρὸς τὸν Ἀντίπατρον ἥκειν. καὶ
 δὴ καὶ μετέωρος ὁ Ἀντίπατρος ἐπὶ ταύτης ἦν τῆς ἐλπί-
 δος, τὸν Δημοσθένην αἰεὶ προσδοκῶν. ὡς οὖν ἤκουσεν ἀπὸ
 τῆς Καλαυρίας ἤκοντα τὸν Ἀρχίαν, εὐθὺς ὡς εἶχεν ἐκέ-
 λευσεν εἶσω καλεῖν. [29] Ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν, αὐτὸ φρά-
 σει τὰ λοιπὰ τὸ βιβλίον. APX. Χαῖρε, ὦ Ἀντίπατρε.
 ANT. Τί δ' οὐ μέλλω χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἤγαγες;
 APX. Ἦγαγον ὡς ἐδυνάμην· ὑδρίαν γὰρ κομίζω τῶν
 Δημοσθένους λειψάνων. ANT. Ἀπ' ἐλπίδος γε μὴν
 ἔσφηλας, ὦ Ἀρχία. τί γὰρ τῶν ὄστων καὶ τῆς ὑδρίας
 Δημοσθένην οὐκ ἔχοντι; APX. Τὴν γὰρ ψυχὴν αὐτοῦ,
 ὦ βασιλεῦ, πρὸς βίαν κατέχειν ἀδύνατον. ††† ANT.
 Τί δ' οὐ ζῶντα κατειλήφατε; APX. Κατειλήφαμεν.
 ANT. Κατὰ τὴν ὁδὸν οὖν τέθηκεν; APX. Οὐκ, ἀλλ'
 οὔπερ ἦν, ἐν Καλαυρίᾳ. ANT. Τάχα τῆς ὑμετέρας

Δράμα τοῦ βιβλίου] Sic legendum vide-
 tur: τὸ προσηκόν ἡμῖν μέρος τὸ δὲ φησὶν
 Ἀντιπ. &c. τὸ δράμα τοῦ βιβλίου insititium
 videtur. GUYET. Quid in his veri sit,
 ex Plutarcho intelligis in vita Dem. qui,
 excepto Antipatri colloquio, eadem sermo
 habet. SOLAN. Legebatur, τὸ δὲ δράμα
 τοῦ βιβλίου, praemisso etiam puncto ante τὸ
 δέ. Sed parenthesi addita, distinctione-
 que mutata, et pro τοῦ βιβλίου rescribendo
 βιβλίον, Gesnerus vulgatum emendavit, cui
 obsecundavi, quod vulgatum sensu care-
 bat, nec aliter ex Codd. restitui poterat.
 REITZ.

Τοὺς φυγάδας ἐτέτακτο] Unde φυγαδοθή-
 ρας, auctore Plutarcho, quasi venatorem
 caelum dicas, nominabatur. WOLF.

Καλαυρίας] Saepius in hac voce apud
 Plut. peccatur hac in historia: pro Ca-
 lauria enim ubique Calabriam libri im-
 pressi habent. V. in Dem. §. κθ'. et §. λ'.
 SOLAN.

[29] Ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν, αὐτὸ φράσει τὰ λοιπὰ
 τὸ βιβλίον] Postquam vero ingressus est, ipse
 libellus narrabit cetera. id est: Quid post
 Archie ingressum factum sit, ipse liber
 explicabit. Sunt autem haec ὑπομνήματα
 non in aula Antipatri (uti reor) sed ex

ingenio Luciani nata, τὰ κοινὰ κανὼς λέγειν
 aggressi: magno sane ingenio, acerrimo
 hoste, eoque rege, laudes Demosthenis
 recitante. WOLF.

Χαῖρε, ὦ Ἀντίπατρε] Hic incipit monu-
 mentum antiquum et lectu dignum: cetera
 non sunt magni pretii. LA CROZE. Hic
 incipit quasi novus dialogus. Vid. Mi-
 scell. Obs. supra laudat. p. 368 f. et 369.
 REITZ.

Τί γὰρ τῶν ὀστέων καὶ τῆς ὑδρίας Δημοσθέ-
 νην οὐκ ἔχοντι] Scilicet, δεῖ ἐμοί; vel, ὀφέλος
 ἔστι; WOLF. γρ. ὑδρίας ὀναίμην, Δημ. marg.
 Latet.

Τί δ' οὐ ζῶντα] Ad hunc Auctoris nostri
 locum eam libuit admittere medicinam,
 quam Solanus, Gesnerus, et Anonym. in
 Misc. Obs. Brit. Maii et Jun. 1733. p.
 370., adstipulantibus Heumanno, Hem-
 sterhusio, Reitzio, et aliis viris doctis,
 multis approbaverunt. Partes autem ora-
 tionis, quas translocatum ivimus, obelis
 notatas edere curavimus, ut nescio quis
 vetustorum fautor ad priorem ordinem
 actutum revertatur. Solanus quidem
 paulo aliter ac Gesnerus, quem nos se-
 quimur, locum transposuit, quem cujus
 refert consulat.

γέγονεν ἔργον ὀλιγορίας, οὐ θεραπευόντων τὸν ἄνθρωπον ;
 APX. Ἄλλ' οὐδ' ἕφ' ἡμῖν ἐγένετο. ANT. Τί φής ;
 αἰνίγματα λέγεις, ὦ Ἀρχία, ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχετε.
 [30] APX. Οὐ γὰρ ἐκέλευες τὴν γε πρώτην μὴ βιάζε-
 σθαι ; καίτοι πλέον ἂν οὐδὲ βιασαμένοις οὐδὲν ἦν· καὶ
 γὰρ οὖν ἔμελλήσαμεν. ANT. Οὐκ εὖγε ὑμεῖς οὐδὲ
³μελλήσαντες· ἴσως οὖν ἐκ τῆς ὑμετέρας τέθνηκε βίας.
 APX. Ἡμεῖς μὲν αὐτὸν οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζεσθαι δὲ
 αὐτὸν μὴ πείθουσιν ἀναγκαῖον ἦν. σοὶ δ', ὦ βασιλεῦ, τί
 τὸ πλέον, εἰ ζῶν ἀφίκετο ; πάντως οὐδὲν ἂν αὐτὸν, ἢ
 ἀπέκτεινας. [31] ANT. Εὐφήμει, ὦ Ἀρχία· δοκεῖς μοι
 μὴ συννεοηκέναι, μήτ' ὅστις ὁ Δημοσθένης, μήτε τὴν ἐμὴν
 γνώμην· ἀλλὰ νομίζειν ὅμοιον εἶναι Δημοσθένην εὐρεῖν, καὶ
 τούτους ζητεῖν τοὺς κακῶς ἀπολωλότας, Ἱμεραῖον τὸν Φα-
 ληρέα, καὶ τὸν Μαραθῶνιον Ἀριστόνικον, καὶ τὸν ἐκ Πει-
 ραιῶς Εὐκράτην, τῶν ῥαγδαίων ῥευμάτων οὐδὲν διαφέροντας,
 ἀνθρώπους ταπεινοὺς, ἀφορμῇ προσκαίρων θορύβῳ ἐπιπο-
 λάσαντας, καὶ πρὸς μικρὰν ταραχῆς ἐλπίδα θρασέως ἔξα-
 ναστάντας, εἴτα πτήξαντας οὐκ εἰς μακρὰν, δίκην τῶν
 δειλινῶν πνευμάτων· καὶ τὸν ἄπιστον Ὑπερίδην, καὶ τὸν
 ἀφίλον Δημοκόλακα, τὸν οὐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα ⁴κολα-
 κεία τοῦ πλήθους συκοφαντῆσαι Δημοσθένην, οὐδ' αὐτὸν
 εἰς ταῦτα παρασχεῖν διάκονον, ἐφ' οἷς αὐτοὶ μετενόησαν, οἷς

¹ ἐφ'² ἐμελλήσαμεν³ μελλήσαντες⁴ κολακίᾳ

Οὐδ' ἕφ' ἡμῖν ἐγένετο] Malim, ἐφ' ἡμῖν.
 WOLF. ἐφ' ἡμῖν marg. Lutet.

Ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχετε] Videtur ad
 ænigma illud piscatorum, de quo Herodo-
 tus in Homeri vita agit, alludere: [c. 35.]
 "Ἄστ' ἔλομεν, λιπόμεσθα· ἃ δ' οὐχ ἔλομεν,
 φερόμεσθα. WOLF.

[30] Καίτοι πλέον ἂν οὐδὲ βιασαμένοις]
 Pro, οὐδὲ μελλήσαντες, lego etiam infra, οὖν
 μελλήσαντες, duplex ἂλ a futuro μελλήσω,
 scil. βιάζεσθαι, pro βιασόμενοι. Est enim
 ἀορ. α. a verbo μέλλω. Sic legendum esse
 testatur quod sequitur: βιάζεσθαι δ' αὐτῶν
 μὴ πείθουσιν ἀναγκαῖον ἦν. IDEM.

[31] Καὶ τούτους ζητεῖν] Himeræus Pha-
 lereus, Demetrii frater, et Marathonius A-
 ristonici et Euerates Piræensis fuerunt,
 ut conjicio; sive oratores sive demagogi
 Atheniensium, nostris historicis minus
 noti. IDEM.

Ἱμεραῖον] De Himeræo Phalero, De-

metrii fratre, et Aristonico Marathonio,
 atque Hyperide, Plat. in V. Dem. §. κη'.
 narrat, eos Ægina ab Archia ex Ajacis
 monumento detractos, Cleonas missos ad
 Antipatrum, et ibi periisse. GESN.

Δίκην τῶν δειλινῶν πνευμάτων] Hanc ob-
 servationem, ventos quosdam vespertinos
 mox ponere, firmat Aristot. Probl. 26. 35.
 διὰ τί ὁ ζέφυρος πρὸς τὴν δειλὴν πνεῖ, πρῶτ' δ'
 οὐ; IDEM.

Καὶ τὸν ἀφίλον Δημοκόλακα] Fortasse,
 καὶ Δημάδην τὸν, &c. Demadem certe in-
 telligit, ὃν γράφαντος, ut scribit Plutarchus,
 ὁ δῆμος τοῦ Δημοσθένους θάνατον κατέγνω.
 Ὑπερίδην cur ἄπιστον vocet, eam esse cau-
 sam conjicio, quod florente repub. et ipse
 Demostheni suffragatus sit, mutataque
 fortuna, eum non modo deseruerit, sed
 etiam accusarit. Vide Hyperidis vitam
 apud Plutarchum, qui eum sibi ipsi præ-
 mordisse linguam asserit, ne reipub. ar-

ἐχαρίζετο. μετ' οὐ πολὺ γοῦν τῆς συκοφαντίας λαμπροτέραν ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην αὐτῷ τὴν καὶ ὁδὸν ἀκηκόαμεν γενέσθαι· τῷ δὲ οὐκ ἔμελεν, οὐδ' ἐψησχύνετο κατὰ τῶν ποτὲ φιλτάτων τῇ γλώττῃ χρώμενος, ἣν ἐχρῆν δὴ πού τῆς ἀγνώμοσύνης ἐκτεμεῖν. [32] ΑΡΧ. Τί δ' οὐκ ἐχθρῶν ἡμῖν ἐχθιστος ὁ Δημοσθένης; ΑΝΤ. Οὐχ ὅτῳ μέλοι τρόπου¹ καὶ πίστεως, φίλον πᾶν ἄδολον, καὶ βέλαιον ἦθος ἡγούμενῳ· τὰ γάρ τοι καλὰ, καὶ παρ' ἐχθροῖς καλὰ, καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς, πανταχοῦ τίμιον. οὐδὲ κακίων ἐγὼ Ξέρξου, τοῦ Βούλιν καὶ Σπέρχιν τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμάσαντος, καὶ κτεῖναι παρὸν ἀφέντος. ἀλλ' εἰ δὴ τινα πάντων, καὶ Δημοσθένην, αὐτός τε δὶς Ἀθήνησιν, εἰ καὶ μὴ κατὰ πολλὴν σχολὴν συγγεγόμενος, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀναπυνθανόμενος, ἐκ τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν εἶχον θαυμάσας, οὐχ ὥς ἂν νομίσειέ τις τῆς τῶν λόγων δεινότητος· εἰ καὶ μηδὲν μὲν ὁ Πύθων πρὸς αὐτὸν, οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες, παιδιὰ παραβάλλειν τῷ τούτου κρότῳ, καὶ τόνῳ, καὶ λέξεων εὐρυθμία, καὶ ταῖς τῶν διανοιῶν περιγραφαῖς,

¹ Deest καί.

² ῥήτορες παιδιὰ, παραβάλλειν τῷ

cana prodere posset. WOLF.

Λαμπροτέραν] Magnes Demetrius apud Plat. Dem. refert, in illo suo reditu Demosthenem ἀνατένναντα τὰς χεῖρας μακαρίσαι τῆς ἡμέρας ἐκείνης αὐτὸν, ὡς βέλτιον Ἀλκιβιάδου κατιόντα. πεπεισμένους γὰρ οὐ βεβιασμένους· ὑπ' αὐτοῦ δέχεσθαι τοὺς πολίτας. GESN.

[32] Οὐχ ὅτῳ μέλοι τρόπου πίστεως φίλων] Non si cui curæ sint mores fidei amicorum, omne sincerum et constans ingenium existimanti. Hæc ego non intelligo, sed sic legendum censeo, οὐχ, ὅτῳ μέλοι τρόπου καὶ πίστεως, φίλον πᾶν ἄδολον, &c. Non, si cui curæ sint mores et fides, amicum omne sincerum et constans ingenium existimanti. WOLF.

Βούλιν καὶ Σπέρχιν] Vide Herodotum lib. 7. [c. 134.] qui Polyhymnia inscribitur. Darii legati a Lacedæmoniis coniecti erant in puteos. Qua de re Xerxe expostulante, hi duo se ultro ad illi satisfaciendum obtulerunt. IDEM.

Εἰ καὶ μὴ κατὰ πολλὴν σχολὴν] Quamvis otio non abundarem, id est, quamvis congressus ille brevior fuerit, quam voluissim. IDEM.

Ἐκ τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν, εἶχον θαυμάσας] Id est, θαυμάζον, propter ipsa

in repub. acta admirabar. Sed malim, θαυμάσαι. IDEM. θαυμάσαι marg. Lutet.

Πύθων] Orator Byzantinus eloquentissimus, cujus Demosthenes et Æschines in orat. meminerunt. GUYET.

Οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ παραβάλλειν] Pro, εἴ-τις ἂν αὐτοὺς παραβάλαι τῷ Δημοσθένει. Observerunt hic Demosthenicæ orationis elogia. κρότος, plausus est, sed videtur effectus pro causa poni, ut dicatur oratio plausibilis, quæ applausum excitat. κροτῆται, inquit Suidas, τὸ ταῖς χερσὶν ἐπαινεῖσαι. ἔστι γὰρ ὁ κρότος τῶν νενηκκότων τόνος, est contentio vocis. λέξεων εὐρυθμία; compositio et numeri oratorii. αἱ διανοιῶν περιγραφαὶ sunt αἱ περίοδοι, quas Cicero ambitus, circuitus et quasi orbes verborum, comprehensiones, continuationes, et circumscriptiones orationis appellat. συνέχεια ἀποδείξεν, densitas argumentorum et crebræ probationes. ἀποδείξεις, hic non Aristotelico aut Geometrico more sunt accipiendæ, sed ἀντὶ τῶν ἐπιχειρημάτων, cujuscunque generis illa fuerint. τὸ συνακτικόν, παρὰ τὸ συνάγειν τὸ ἀφορίζειν, est densitas et frequentatio verborum et sententiarum. Fabius lib. 10. Demosthenis dictionem judicat Ciceronianâ densiorem, astrictionem, acutiorem, et talem cui nihil possit

καὶ συνεχεῖαις ἀποδείξεων, καὶ τῷ συνακτικῷ γε καὶ κρουστικῷ. μετενοοῦμεν γοῦν, ὅτε τοὺς Ἑλληνας Ἀθήναζε συνηγάγομεν, ὡς ἐλέγχοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πεπιστευκότες, εἴτα Δημοσθέней, καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις περιπεσόντες. ἀλλ' ἡμῖν ἀπρόσιτος ἡ δύναμις ¹ αὐτοῦ τοῦ λόγου. [33] Ἐγὼ δὲ ταύτην μὲν δευτέραν ἔταπτον, ἐν χώρᾳ τιθεὶς ὄργανον· Δημοσθένην δ' αὐτὸν ὑπερηγάμην τοῦ τε φρονήματος, καὶ τῆς συνέσεως, ἀκλινῇ τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς ἐν ἀπάσαις φυλάττοντα τρικυμῖαις τῆς τύχης, καὶ πρὸς μηδὲν τῶν δεινῶν ἐνδιδόντα. καὶ Φίλιππον δὲ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα περὶ τὰνδρὸς ἡπιστάμην. οὗτος μὲν γε δημηγορίας ἐξαγγελθείσης Ἀθήνηθεν ποτε, καθάπτομένης τοῦ Φιλίππου, καὶ Παρμενίωνος ἡγανακτικότες, καὶ τι καὶ σκωπτικὸν εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπειπόντος, ὦ Παρμενίων, ἔφη, δίκαιος ὁ Δημοσθένης παρρησίας τυγχάνει· μόνος γέ τοι τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος δημαγωγῶν οὐδαμοῦ τοῖς ἀπολογισμοῖς ἐγγέγραπται τῶν ἐμῶν ἀναλωμάτων. καίτοι μᾶλλον ἡβουλόμην, ἢ γραμματεῦσι τριηρίταις ἐμαυτὸν πεπιστευκέναι. νῦν δ' ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀπογέγραπται, χρυσίον, ξύλα, πόρους, θρέμματα, γῆν ††† οὐ Βοιωτίας, ² οὐδ' ἐνθα τι παρ' ἐμοῦ λαβόντες.

¹ αὐτῷ

² οὐ δ'

detrali. WOLF.

τῷ συνακτικῷ] Aliud est, τὸ συνεκτικὸν αἰτίον, de qua pugnæ philosophorum et medicorum. τὸ κρουστικόν, intelligo, impetum et vim, ut si robustus miles umbone propellat hostem. IDEM.

[33] Ἐπ' ὀρθῆς] Int. γραμμῆς, linea, s. via, in qua mentem suam tanquam navim tenuit. Respicitur ad Rhodium illum gubernatorem, ὃς ἔφη, ut est apud Aristidem Rhod. p. 542. Jebb. χειμαζομένης αὐτῷ τῆς νεῆς, καὶ καταδύσεσθαι προσδοκῶν, τοῦτο δὲ τὸ θρυλλοῦμενον· ἀλλ', ὡς Πότειδαν, ἴσθι ὅτι ὀρθᾶν τὰν ναῦν καταδύσω. Dum clavum rectum teneam, ut est in Quintil. II. 17. 24. ubi reliqua dedimus. Sed fractum animo fuisse in exilio illo Demosthen. similemque Ciceroni, monet Plutarchus. GESN.

τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα] Quid si τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γνώμην: etsi et hoc bonum est, mecum sentientem, me adstipulatore.

VOL. I.

WOLF. τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γν. marg. Lutet.

Γραμματεῦσι τριηρίταις] Fortasse, καὶ τριηρίταις. Innuit enim Æschinem, opinor, qui scriba, et Demadem, qui nauta fuisse perhibetur. WOLF.

Χρυσίον] Subaudi κατά. GUYET.

Οὐ Βοιωτίας, οὐδ' ἐνθα τι] Hæc ita apparet arcte coherere, ut sine injuria et internecone sententiæ divelli non possint: et tamen longe erant distracta. Scrupulum quidem injiciunt verba, quæ posuimus, in quibus multa varie tentata per hosce XX annos cum ab aliis, tum a nobis quoque et nostris amicis. Ponam illud, in quo non δευτέραις, sed δεκάταις minimum φροντίσιν acquiescere mihi visus sum. Primo igitur aio, cum ἕκαστος ἀπογέγραπται pulere coherere participium παρ' ἐμοῦ λαβόντες, plurali ad distributivum nomen relato. Deinde Bæotiam Atticæ illam conterminam, et Demagogis Atticis commodam, in potestate Philippi bis

2 s

ἡμεῖς δὲ θᾶττον ἂν τὸ Βυζαντίων τεῖχος ἔλοιμεν μηχαναῖς, ἢ Δημοσθένην χρυσίῳ. [34] Ἐγὼ δὲ, ὦ Παρμενίων, ἔφη, εἰ μὲν τις Ἀθηναῖος ὢν ἐν Ἀθήναις λέγων, ἐμὲ τῆς πατρίδος προτιμᾷ, τούτῳ ἀργύριον μὲν προείμην ἂν, φιλίαν δ' οὐκ ἂν· εἰ δέ τις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐμὲ μισεῖ, τούτῳ προσπολεμῶ μὲν, ὡς ἀκροπόλει, καὶ τείχει, καὶ νεωρίοις, καὶ τάφρῳ, θαυμαζῶ δὲ τῆς ἀρετῆς, καὶ μακαρίζω γε τοῦ κτήματος τὴν πόλιν· καὶ τοὺς μὲν, ἔξω τῆς χρείας γενόμενος, ἥδιστ' ἂν προσαπολέσαιμι, τὸν δὲ βουλοῦμην ἂν ἐνταυθοῖ παρ' ἡμῖν τυχεῖν γενόμενον μᾶλλον, ἢ τὴν Ἰλλυριῶν ἵππον καὶ Τριβαλλῶν, καὶ πᾶν τὸ μισθοφορικόν, τῆς ὧπλων βίας τὴν τοῦ λόγου πειθῶ, καὶ τὸ τῆς γνώμης ἐμβριθὲς οὐδαμῇ τιθεῖς δεύτερον. [35] Πρὸς Παρμενίωνα μὲν ταῦτα· τοιοῦτους δὲ τινὰς καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποίη-

fuisse constat, in tantum certe, ut inde ligna, redditus s. vectigalia, pecora, prædicia dare et assignare suis illis amicis mercenariis posset, semel in bello sacro, et deinde post pugnam Chæronensem. Igitur legendum videtur: νῦν δ' ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀπογέγραπται, χρυσίον, ξύλα, πόρους, δρέμματα, γῆν ὅς Βοιωτίας, ὅς δ' ἔνθα τι παρ' ἐμοῦ λαβόντες, ea sententia, quam interpretando expressi, seu magis ad verbum placeat. Nunc illorum unusquisque scriptus est aurum—alius Bæotia, alius hic aliquid eorum, a me accepisse. Ita sanari potest locus difficillimus, nulla litera immutata, nisi illa negatione, quæ orta videtur ex studio conglutinandi, quæ tamen cohærere nullo modo possunt. Nisi poeticum esset, (certe non satis attendi, an etiam in soluta oratione adhibeatur) poteramus etiam suspicari, ὅκ i. e. ὁ ἐκ Βοιωτίας, ὁ δ' ἔνθα τι λαβόντες, sententia plane eadem. GESN.

Τὸ Βυζαντίον τεῖχος] Herodianus lib. 3. Σεβήρος μαθὼν τὸ Βυζαντίον προκατελημμένον, καὶ εἰδὼς ὀχυρώτατα τετειχισμένον, &c. et τεῖχος πεποικημένον μυλῆτου λίθου ἐς τετραγώνον ἐργασμένον. τόσαυτῇ δὲ συναφείᾳ καὶ κολλήσει, ὡς μηδένα οἶσθαι τὸ ἔργον σύνθετον, ἐνὸς δὲ λίθου τὸ πᾶν πεποικῆσθαι. WOLF.

Βυζαντίων τεῖχος] A qua urbe capienda depulsus Demosthenis consiliis fuerat Philippus. V. Orat. de Coron. c. 27. Μασχάλην τῆς Ἑλλάδος vocat apud Athenæum VIII. 10. Stratonicus, quod scilicet uti homo ala, ita Græcia Byzantio capi possit. Vid. Casaub. pag. 384. GESN.

[34] Ἐγὼ δὲ, ὦ Παρμενίων] Cum Parmenion ab Alexandro Magno, priusquam Antipater rerum in Græcia potiretur, occisus fuerit: necesse est hunc locum esse mutilum et præcessisse aliquid, quo Philippi et Parmenionis colloquium Antipater referat. Facilis autem conjectura est, inuentum esse Parmenionem in Demosthenem, ut perturbatorem Græciæ, et belli concitatorem inter Philippum et Athenienses. Mutila sunt et ea quæ antecedunt, οὐ Βοιωτίας, οὐδ' ἔνθα τι παρ' ἐμοῦ λαβόντες: fortassis οὐ χρυσίον ἐκ Βοιωτίας, &c. ut suppleatur ἂν ἐπιείκατε ἀφικέσθαι πρὸς ἡμᾶς. Non auro e Bæotia (quæ tum Macedonicæ conditionis erat) aut hinc a nobis accepto persuadere illi potuissetis? hoc est, cur non auro expugnastis ejus constantiam? Videtur alludere ad Philippi dictum, Nullum castellum tam esse firmum, quin expugnari possit, si asino aurum gestanti pateat aditus. WOLF.

Προίμην ἂν] Objecerim, ut canibus, ut latronibus, ab incommoda majora effugienda. Herodot. I. 24. de Arione inter nautas latrones constituto, τὸν δὲ συνιέντα λίσσεσθαι, χρήματα προιέντα σφι, ψυχὴν δὲ παραιτούμενον. GESN.

Παρ' ἡμῖν τυχεῖν γενόμενον] Apud nos fuisse natum: velim ita cecidisse, ut apud nos esset natus, ut eodem amore patriam Macedoniam complecteretur, quo nunc Athenas. Sed hic sensus ad τὴν Ἰλλυριῶν ἵππον accommodari non potest. Erat is quidem equitatus apud Philippum, sed in Macedonia natus non erat. videtur itaque nihil aliud dicere, nisi: vellem eum apud nos fuisse, γενέσθαι παρ' ἡμῖν. WOLF.

σατο. τῶν γὰρ μετὰ Διοπεΐθους Ἀθήνηθεν ἀπεσταλμένων, ἐγὼ μὲν εἶχον διὰ φροντίδος. ὁ δ' εὖ μάλα γελάσας, ἔφη, Σὺ δ' Ἀττικὸν στρατηγὸν, ἢ στρατιώτην δέδοικας ἡμῖν; αἱ μὲν τριήρεις καὶ ὁ Πειραιεὺς καὶ τὰ νεώρια, λῆρος ἔμοι γε καὶ φλήναφος. τί δ' ἂν ἄνθρωποι πράττειεν διονυσιάζοντες, ἐν κρεανομίαις καταζῶντες καὶ χοροῖς; εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης εἰς ἐν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ῥᾶον ἂν εἵχομεν τὴν πόλιν, ἢ Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς ἀπατῶντες, βιαζόμενοι, φθάνοντες, ὠνούμενοι· νῦν δὲ εἰς ἐκεῖνος ἐγρήγορε, καὶ πᾶσι τοῖς καιροῖς ἐφέστηκε, καὶ ταῖς ἡμετέραις ὁρμαῖς ἐπακολουθεῖ, καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀντιπαρατάττεται. λανθάνομεν δὲ αὐτὸν οὐ τεχνάζοντες, οὐκ ἐπιχειροῦντες, οὐ βουλευόμενοι, καὶ κατὰ πάσιν κώλυμά τι καὶ πρόβολος ἡμῖν ἄνθρωπος ἐστὶ, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπιδρομῆς. τό γέ τοι κατ' αὐτὸν, οὐκ Ἀμφίπολιν εἴλομεν, οὐκ Ὀλυνθον, οὐ Φωκέας, καὶ Πύλον ἔσχομεν· οὐχὶ Χερρόνησου καὶ τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν. [36] Ἀλλ' ἀνίστησι μὲν ἄκοντας, οἷον ἐκ μανδραγόρου καθεύδοντας τοὺς αὐτοῦ πολίτας, ὥσπερ τομῇ τινὶ καὶ καύσει τῆς ῥαθυμίας τῇ παρρησίᾳ χρώμενος, ὀλίγον τοῦ πρὸς ἡδονὴν φροντίσας. μετατίθησι δὲ τῶν χρημάτων τοὺς πόρους ἀπὸ τῶν θεάτρων ἐπὶ τὰ στρατόπεδα, συντίθησι δὲ τὸ ναυτικὸν νόμοις τριηραρχικοῖς, ὑπὸ τῆς ἀταξίας μονονοῦ τελέως διεφθαρμένον, ἐγείρει δ' ἐρριμμένον ἤδη χρόνου πρὸς τὴν δραχμὴν καὶ τὸ τριώβολον

1 ὄδ'

2 Πύλας

τῶν γὰρ μετὰ Διοπεΐθους] Vide orationem Demosthenis περὶ τῶν ἐν Χερρόνησῳ. Lectio suspecta est: εἶχον διὰ φροντίδος τῶν ἀπεσταλμένων ἀντὶ τοῦ, τοὺς ἀπεσταλμένους. ἐρρόντιζον quidem τῶν ἀπεσταλμένων usitate dicitur. IDEM.

Πρόβολος ἡμῖν] Sui las πρόβολον interpretatur, πρῆμαχον, πριττάτην, τεῖχος, ἀσφάλειαν. Item, πρόβολοι, inquit, αἱ εἰς θάλασσαν προκείμεναι πέτραι, καὶ οἷον ἀκταίτινες. Et in hac significatione hic accipiendum est hoc nomen, ut significet: quemadmodum ruēs aut promontorium fluctuum impetum frangit: ita conatus nostros Demosthenes facit irritos. IDEM.

Ὀκὴ Ἀμφίπολιν εἴλομεν] Sine interrogationibus hæc sunt agenda. Quod autem ad res a Philippo gestas attinet, consulatur 16. Diodori Siculi. IDEM.

Πύλον ἔσχομεν] Martasse, Πύλας. Sub-

actis enim Phocensibus, Philippus factus est Pylagoras. Qua de re agitur in oratione Demosthenis de pace, et apud Diodorum, et Plutarchum. IDEM. Πύλας marg. Lutet. ita quoque Palmerius reponi jussit, et sic ed. Florentina.

[36] Οἷον ἐκ μανδραγόρου καθεύδοντας] Soporifica Mandragora vis non est ignota. WOLF. Vid. Plin. H. N. l. 25.

Τοῦ πρὸς ἡδονὴν] Scilicet οὗτος, id est, τοῦ ἡδῶς καὶ τοῦ χαρίσασθαι. WOLF.

Ἀπὸ τῶν θεάτρων] Ὅτι δὲ τὰ θεωρικὰ στρατιωτικὰ γενέσθαι, tractatur Olynthiaca tertia (secunda). IDEM.

Νόμοις τριηραρχικῶς] Harum legum fit mentio in Oracione περὶ στεφάνου. IDEM.

Ἢδη χρόνου] Nunc temporis, id est, hoc tempore. IDEM.

Πρὸς τὴν δραχμὴν καὶ τὸ τριώβολον] Ab-jectum ad drachmam et tres obolos, id est,

τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τούτους κατακεκλιμένους εἰς τοὺς προγόνους ἐπανάγων, καὶ τὸν ζῆλον τῶν Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι κατειργασμένων· συνίστησι δ' ἐπὶ συμμαχίας, καὶ συντάξεις Ἑλληνικάς. τοῦτον οὐ λαθεῖν ἐστίν, οὐ φενακίσαι, οὐ πρίασθαι δ' οὐ μᾶλλον, ἢ τὸν Ἀριστείδην ἐκεῖνον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπρίετο. [37] Τοῦτον οὖν, ὦ Ἀντίπατρε, χρὴ δεδιέναι μᾶλλον, ἢ πάσας τριήρεις, καὶ πάντας ἀποστόλους. ὁ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θεμιστοκλῆς καὶ Περικλῆς ἐγένετο, ¹ τούτοις νῦν ὁ Δημοσθένης, ἐφάμιλλος Θεμιστοκλεῖ μὲν τὴν σύνεσιν, Περικλεῖ δὲ τὸ φρόνημα. ἐκτίησάτο γοῦν αὐτοῖς ἀκούειν Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὰ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, τὴν Βοιωτίαν. καὶ καλῶς γε, ἔφη, ποιοῦσιν Ἀθηναῖοι, Χάρητα μὲν καὶ Διοπείθην καὶ Πρόξενον καὶ τοιούτους τινὰς ἀποδεικνύντες στρατηγεῖν, Δημοσθένην δὲ εἴσω κατέχοντες ἐπὶ τοῦ ἐδήματος. ὥς, εἰ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον ὅπλων ἀπέφηναν καὶ νεῶν καὶ στρατοπέδων καὶ καιρῶν καὶ χρημάτων κύριον, ὁκνῶ, μὴ περὶ

¹ τοῦτο τοῖς νῦν

semidrachmam. Libanius δυνὼν ὁβολῶν facit mentionem in argumento Olynthiacarum. δραχμὴν vero vel δικαστικὸν, vel ἐκκλησιαστικὸν μισθὸν fuisse conjicio. Unde Isocrates in Areopagitico, ἔταν, inquit, ἴδη τινὰς τῶν πολιτῶν, αὐτοὺς μὲν περὶ τῶν ἀναγκαίων εἶδ'. ἔχουσιν εἴτε μὴ, περὶ τῶν δικαστηρίων κληρουμένους, &c. De hac sortitione suo loco. IDEM.

Πρὸς τὴν δραχμὴν]. Drachma, τὸ συνηγορικόν, h. e. pretium oratori solutum, quoties vel in privata causa, vel in publica adesset. Triobolum τὸ δικανικόν, s. merces judicis. Vid. Spanhem. ad Aristoph. Plut. v. 329. GESN.

Μαραθῶνι]. Tum alias, tum nusquam fortius, quam eo loco, quem etiam Longinus laudat §. 16. nempe de Corona c. 60. IDEM.

Οὐ πρίασθαι δ' οὐ μᾶλλον] Repetita negatio vehementius negat. WOLF.

Ἀριστείδην ἐκεῖνον] Vide Plutarchum in vita Aristidis. IDEM.

[37] Ἀποστόλους] I. e. duces classis. GUYET.

Ὁ γὰρ Ἀθηναίος, &c. τούτοις νῦν ὁ Δημοσθένης ἐφάμιλλος]· Ἀνακόλουθον. Ratio Grammatica postulabat, τοῦτο τοῖς νῦν ὁ Δημοσθένης. Sed hujusmodi καινοτομίαι: sæpe et Latini et Græci scriptores sibi indulgent. WOLF, τοῦτο τοῖς νῦν οὖσι γίνεται ὁ Δημοσθένης, καὶ marg. Lutet.

Τούτοις]. Perspicuum est, legendum τοῦτο. Quod prisceis Atheniensibus Themistocles et Pericles fuit, id nunc est Demosthenes, par Themistocli quidem prudentia, Pericli autem animo. Idque recte consideravit interpres. IENS.

Αὐτοῖς ἀκούειν] Malin, αὐτῶν. WOLF. Χάρητα μὲν] Hujus meminit argumentum orationis Isocraticæ de pace. Proxenus aditu Thermopylarum exclusit Philippum, ut in Orat. περὶ παραπρεσβείας Demosthenes asserit. IDEM.

Ὁκνῶ μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας] Nihil est quod verearis, Philippe. Nam Demostheni, ut et Dranci Virgiliano, Mavors ventosa in lingua pedibusque fugacibus istis Semper erit.—Non statim bonus imperator erit, qui bonus orator fuerit. Nec id de se quoque Cicero dissimulat, cum Homericos versus Jovis Venerem castigantis, ad se detorquet : [Il. E. 428.]

Οὐ τοι, τέκνον ἔμνη, δέδοται πολεμικὰ ἔργα· Ἀλλὰ σύ γ' ἱμερέεντα μετέρχο ἔργα γάμοιο.

Etsi enim rem in Cilicia non pessime gesserat : tamen Parthorum incursionem pertimescebat : et Marcum Antonium hostem quidem judicavit, sed non profligavit. Et quid, si Virgilio Drances est Cicero? M. Antonius, Turnus? IDEM.

Περὶ τῆς Μακεδ.] An, de Macedonia ipsa rationem a me exigisset. GUYET.

τῆς Μακεδονίας ἂν κατέστησέ μοι τὸν λόγον, ὃς καὶ νῦν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀνταγωνιζόμενος ἡμῖν, πανταχοῦ συμπεριτρέχει, καταλαμβάνει, πόρους εὕρισκει, δύναμιν συλλέγει, †††† [ὁ δὲ] ἐπιμήκεις στόλους ἀποπέμπει, συντάττει δυνάμεις, ἀντιμεθίσταται. [38] Τοιαῦτα καὶ τότε καὶ πολλάκις πρὸς με Φίλιππος περὶ τὰνδρὸς ἔλεγεν, ἐν τῶν παρὰ τῆς τύχης χρηστῶν τιθέμενος, τὸ μὴ στρατηγεῖν τὸν Δημοσθένην· οὐ γὰρ καὶ τοὺς λόγους, ὥς περ κριοὺς ἢ καταπέλτας, Ἀθήνηθεν ὠρμαμένους, διασειεῖν ¹ αὐτοῦ καὶ καταράττειν τὰ βουλευόμενα. περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας οὐδὲ μετὰ τὴν νίκην ἐπαύετο πρὸς ἡμᾶς λέγων, εἰς ὅσον ἄνθρωπος ἡμᾶς κινδύνου κατέστησε. ² καὶ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα, καὶ κακίᾳ στρατηγῶν, καὶ στρατιωτῶν ἀταξία, καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης, τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνειργασμένη, κεκρατήκαμεν, ἀλλ' ἐπὶ μιᾷς γε ταύτης ἡμέρας, τὸν περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνον ἐπέστησέ μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις εἰς ἐν συναγαγὼν, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν δύναμιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα καὶ Θηβαίους, Βοιωτοὺς τε τοὺς ἄλλους, καὶ Κορινθίους, Εὐβοέας τε καὶ Μεγαρέας, καὶ τὰ κράτιστα τῆς Ἑλλάδος διακινδυνεύειν καταναγκάσας, καὶ μὴδ' εἴσω με τῆς Ἀττικῆς ἐπιτρέψας παρελθεῖν. [39] Τοιοῦτοί τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχεῖς περὶ Δημοσθένους οἱ λόγοι. καὶ πρὸς γε τοὺς λέγοντας, ὥς μέγαν ἔχει τὸν Ἀθηναίων ὄμιλον ἀνταγωνιστὴν, Ἐμοὶ Δημοσθένης μόνος, εἶπεν, ἀνταγωνιστής· Ἀθηναῖοι δὲ, Δημοσθένην οὐκ ἔχοντες, Αἰνιᾶνές

¹ αὐτοῦ² μὴ γὰρ

Δύναμιν συλλέγει, ἐπιμήκεις στόλους] Sentisne, lector, hæc olim miserum in modum distracta, ita jam commissa inter se et tam firma compage coherere, ut divelli nullo modo possint? Si hæc non est certa emendatio, ilicet de tota arte actum est: exsequias eamus criticis. GESN.

Ἀντιμεθίσταται] Ἀντίστασθαι est resistere: μεθίστασθαι transire, ἀντιμεθίστασθαι, est et resistere hosti, et quocumque se converterit, consecrari eundem, nec dare spatium præripiendi quicquam. WOLF.

[38] Χαιρωνείας] Post prælium ad Chæroneam, quo Atheniensium, quin Græciæ liberæ, opes prostrate sunt, Philippus

initio quidem se gessit insolentius; post autem, periculo licet defunctus, ἐφάρτα τὴν δεινότητα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ῥήτορος, ἐν μέσῃ μικρῇ μιᾷς ἡμέρας τὴν ὑπὲρ ἡγεμονίας καὶ τοῦ σώματος ἀναρρῖψαι κίνδυνον ἀναγκασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ. Plut. in vit. Dem. GESN.

Μὴ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα] Fortasse, καὶ γὰρ, nisi ἐμφατικὴ sit ἔλλειψις, ut intelligatur, propterea contemnendus non fuerit Demosthenes, προκαταληπτικῶς certe hæc dicantur, sumpta ex Epitaphio, qui inter Deinosthenicas orationes habetur. WOLF.

[39] Αἰνιᾶνές εἰσι] Epiri populi, quos vel vinci, vel decipi facile innuit. IDEM.

εἰσι, καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις ὁπότε πρὸς τὰς πόλεις πέμποι, τῶν μὲν ἄλλων ῥητόρων εἴ τινας ἢ τῶν Ἀθηναίων πόλεις ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ ῥᾶστα ἦν κεκρατηκῶς, τοῦ Δημοσθένους δ' ἐπιστάντος, Μάτην, εἶπεν, ἂν ἐπρεσβεύσαμεν. [40] Οὐ γάρ ἐστι κατὰ τῶν Δημοσθένους λόγων ἐγεῖραι τρόπαιον. ταῦτα ὁ Φίλιππος. καὶ μέντοι καὶ πάντως ἔλαττον ἂν ἔχοντες, εἰ λάβοιμεν τοιοῦτον ἄνδρα, πρὸς Διὸς, Ἀρχία, τί ποτε νομίζεις; βούν ἂν ἐπὶ σφαγὴν ἤγομεν, ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν σύμβουλον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, καὶ τῆς ἀρχῆς πάσης ἐποιούμεθα; φύσει μὲν γὰρ αὐτῷ, καὶ κατ' ἀρχὰς προσεπεπόνθειν ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτευμάτων, ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει μάρτυρι. πρὸς τ' οὖν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ πρὸς ἡμᾶς γε ¹ ἄγων, οὐδὲν ἐπαύετο· τοσούτων ὄντων αὐτῷ τῶν προσπεφοιτηκῶτων, μηδένα οὕτω πᾶν ποτε θαυμάσαι μεγέθους τε φύσεως, καὶ τῆς περὶ τὴν ἀσκήσιν ἐγκρατείας, καὶ εἰρήνης, καὶ τάχους, καὶ παρρησίας, καὶ καρτερίας. [41] Ὑμεῖς δὲ, ἔφη, διανοεῖσθε ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου καὶ Φρύωνος καὶ Φιλοκράτους, καὶ πειρᾶσθε δῶροις καὶ τοῦτον ἀναπειθεῖν ἄνθρωπον, καὶ τὴν πατρίαν οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους, ἰδίᾳ τε τοῖς δεηθεῖσι,

¹ λέγων

Τοῦ Δημοσθένους δ' ἐπιστάντος] Ὑποδικῶς accipiendum esse, arguit quod sequitur, μάτην ἂν ἐπρεσβεύσαμεν. At si Demosthenes affuisset, frustra legatos misissemus. IDEM.

[40] Καὶ πάντως ἔλαττον ἂν ἔχοντες] Locutus videtur plane mutilus et corruptus: quanquam omnino minus habituri, id est, tametsi ejus interfectio fraudi nobis futura esset. Non tamen affirmarim hanc esse horum verborum sententiam. IDEM.

Ἐτι δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει μάρτυρι] Verbum προσεπεπόνθειν, ad Aristotelem non puto referendum. fortasse legendum ἔω' Ἀριστοτέλει μάρτυρι: Propter Aristotelis testimonium, utcumque legeris, dura erit constructio. IDEM.

Πρὸς γοῦν τὸν Ἀλέξ.] Sic omnino legendum, cum αἰτιολογικὴν particulam series orationis postulet. Et quam facile est ἦ in T mutari? GESN. Ita quoque Marg. Lutet. et paulo ante πρὸς αὐτὸν pro αὐτῷ, et paulo post λέγων οὐδέποτε pro γε ἄγων, οὐδὲν. λέγων Fl. et Venet.

Τῶν προσπεφοιτηκῶτων] Qui ipso, id est, Aristotele, magistro usi erant, se neminem

unquam sic esse admiratum. Aristoteles et Demosthenes aequales fuisse scribuntur, et uterque, Athenis exulans, alter in Calauria, alter in Euboea eodem anno decessisset. Ac condiscipulos fuisse, Platonis discipulos, facile admitto, καὶ συμπεφοιτηκῶν μᾶλλον αὐτῷ ἢ προσπεφοιτηκῶν. WOLF.

Τῆς περὶ τὴν ἀσκήσιν ἐγκρατείας] Ob continentiam in exercitatione, ac potius tolerantiam. videtur enim ἐγκράτειαν ἀντὶ καρτερίας usurpasse, aut τὴν ἀσκήσιν καὶ τὴν ἐγκράτειαν conjunxisse. Nam homini vere studioso et tolerantia laborum et continentia libidinum vehementer est opus. IDEM.

[41] Διανοεῖσθε] Marg. Lutet. διανοεῖσθε, ἐπειρᾶσθε, ῥεῖσθε, et ἡγανακτεῖτε; et paulo post διὰ τοιαῦτα pro τὰ τοιαῦτα v. 7. pag. seq. et καὶ τοι pro καὶ τι v. 12.

Ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου] Hi satis noti erant lecto Demosthene, quem qui pellegere gravatus fuerit, multo minus pueriles has annotationes legere dignabitur: quæ quidem nemini multum proderunt, nisi cum ipso auctore collata: cujus germana sententia

καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει, κατηναλωκότες διαμαρτάνοντες δὲ φοβήσιν οἷσθε, πάλαι βεβουλευμένον τὴν ψυχὴν ὑποθεῖναι ταῖς τῆς πατρίδος ἀδήλοις τύχαις· καὶ καταπτομένου τῶν πραττομένων ὑμῖν, ἀγανακτεῖτε; ὅδ' οὐδὲ τὸν Ἀθηναίων δῆμον ὑποστέλλεται. λέληθεν ὑμᾶς, ἔφη, τῇ μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμενος, αὐτῷ δὲ τὴν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας προδόμενος. [42] Τὰ τοιαῦτα, ὧ Ἀρχία, ὑπερεπεθύμουν αὐτῷ συγγενόμενος, τὴν τε γνώμην, ἣν ἔχει περὶ τῶν παρόντων, ἀκοῦσαι λέγοντος, καὶ τῶν αἰεὶ παραπρωτωκότων ἡμῖν κολάκων, εἰ ἐδεόμην, ἀποστάς, ἀπλοῦ τινὸς ἐξ ἐλευθέρας γνώμης ἀκοῦσαι λόγου, καὶ φιλαλήτους συμβουλῆς μεταλαβεῖν· καὶ τι καὶ νουθετῆσαι δίκαιον, ὑπὲρ οἷων ὄντων Ἀθηναίων τὴν ἀχαριστίαν, πάντα παραβάλοιτο τὸν αὐτοῦ βίον, ἐξὸν εὐγνωμονεστέροις καὶ βεβαιότεροις κεχρηῆσθαι φίλοις. APX. ὦ βασιλεῦ, τῶν μὲν ἄλλων ἴσως ἂν ἔτυχες, ταυτὶ δὲ μάτην ἂν ἔλεγες, οὕτω μανικῶς φιλαθήναιος ἦν. ANT. Ταῦτα, ὦ Ἀρχία· τί γὰρ ἂν ¹ καὶ λέγοιμεν; ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν; [43] APX. Ἔοικας ἔτι μᾶλλον, ὦ βασιλεῦ, θαυμάσειν, καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ τεθεαμένοι διεφέρομεν οὐδὲν ἐκπλήξει τε καὶ ἀπιστία τῶν ὁρῶντων. ἔοικε γὰρ δὴ πάλαι ὦν ὧδε βεβουλευμένος περὶ τῆς ὑστάτης ἡμέρας· δηλοῖ δὲ ἡ παρασκευή. καθῆστο μὲν γὰρ ἔνδον ἐν τῷ νεῷ· μάτην δὲ τῶν πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἡμεν ἀναλωκότες. ANT. Τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι; APX. Πολλὰ καὶ φιλάνθρωπα προὔτεινόμεν, ἑλεόν τινα παρὰ σοῦ καθυπισχνούμενος, οὐ μάλα μὲν προσδοκῶν· οὐ

¹ Deest καί.

ut intelligeretur, conscriptæ sunt. WOLF. Vid. Dem. Mid. et περὶ παραπρεσβ.

[42] Ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν] Mira oratio. An illi, qui viderunt, non aliter ac qui viderent, obstupuerunt? Quæ hæc dicendi ratio? Suspicio ὁρῶντων corruptum ex ἁκροῶντων. Ita scilicet stupenda est maximi huius viri mors, ut etiam nos, qui vidimus eam, non minus stupuerimus, et ipsi nostrum oculis diffusi fuerimus, ac illi, qui audiunt, percelluntur; ac relationi fidem non habent. An potius unius literulæ mutatione defungentes, legimus διαφέρομεν; Et nos, qui vidimus hanc mortem, stupore et ἀπιστίᾳ ne nunc quidem minus correpti sumus, quam ubi eam conspicieba-

mus. Studiosus lector arbitretur. Nam vulgatum stare posse, non puto cuiquam fore persuasum. IENS. F. legendum τῶν μὴ ὁρῶντων L. Bos. διαφέρομεν marg. Lutet. habet, et paulo supra ante ταῦτα supplet ἐστί.

[43] Τῶν ὁρῶντων] Fortasse, τῶν οὐχ ὁρῶντων, ab iis qui nihil vident, id est, indigentibus oculis cæci eramus. WOLF. Ita marg. Lutet.

Καθῆστο] Ut supplex: de quo genere hoc verbum velut solemne est. Vid. v. g. Thucyd. I. 24. et 136. Cui ἀνάστασις opponitur, ibid. 133. Demosthenem autem salutis servandæ causa huc confugisse, satis ultima illius verba, quæ mox referrentur, indicant. GESN.

γὰρ ἡπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ὥμην δι' ὀργῆς ἔχειν τὸν ἄνθρωπον, χρησίμου δ' οὖν πρὸς τὸ πείθειν νομίζων. ANT. Ὁ δὲ πῶς προσίετο τοὺς λόγους; καὶ με μὴδὲν ἀποκρύψῃ· μάλιστα μὲν γὰρ αὐτήκοος ἂν ἐβουλόμην παρὼν ¹ εἶναι. νῦν δ' ἀλλὰ σύ γε μὴ παραλίπης μὴδέν· οὐ γάρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἥθος ἀνδρὸς γενναίου πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει τοῦ βίου καταμαθεῖν, πότερον ἄτονος καὶ νωθρὸς ἦν, ἢ παντάπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆς ψυχῆς ὄρθιον ἐφύλαττεν. [44] APX. Οὐδὲν ὑπέστελλεν ἐκείνός γε. πῶς γάρ; ὃς ἡδὺ γελάσας, καὶ μὲ δὴ σκώπτων ἐς τὸν πρότερον βίον, Ἀπίθανον, ἔφη, με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν σῶν ψευσμάτων. ANT. Ἀπιστήσας ἄρα τοῖς ἐπαγγέλμασι, προεῖτο τὴν ψυχὴν; APX. Οὐκ· εἶγε τῶν λοιπῶν ἀκούσας, οὐ δόξει σοι μόνον ἀπιστεῖν, ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις, ὦ βασιλεῦ, λέγειν, Μακεδόσι μὲν, εἵπεν, οὐδὲν ἀπώμοτον, οὐδὲ παράδοξον, εἰ Δημοσθένην οὕτω λαμβάνουσιν, ὥς Ἀμφίπολιν, ὥς Ὀλυνθον, ὥς Ὠρωπῶν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε· καὶ γὰρ οὖν ὑπογραφέας παρεστήσάμην, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο. Ἐγὼ μέντοι, ἔφη, ὦ Ἀρχία, βασιάνων ἢ θανάτου φόβῳ κατ' ὄψιν οὐκ ἂν Ἀντιπάτρῳ γενοίμην. ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθεύετε, πολὺ μοι μᾶλλον ἔτι φυλακτέον, μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντιπάτρους δευροδοκηκεῖναι, μὴδ' ἢν ἐμαυτὸν ἔταξα, τάξιν λιπῶν τὴν Ἑλληνικὴν, εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταβαλέσθαι. [45] Καλὸν γὰρ, ὦ Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ Πειραιεὺς αὐτὸς παρέχοι, καὶ τριήρης, ἣν ἐπιδέδωκα, καὶ τεῖχος καὶ τάφος τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν ἐξεργασμένα, καὶ φυλὴ Πανδιωνίς, εἰς ἣν ἐθελοντῆς ἐχορήγουν ἐγὼ, καὶ Σόλων, καὶ Δράκων, καὶ

¹ εἶναι νῦν. ἀλλὰ

[44] Ἐς τὸν πρότερον βίον] Histrioniam fecisse Archiam, multi auctores sunt: quae de re consule Plut. in vit. Dem. et ipsum Dem. SOLAN.

Προεῖτο τὴν ψυχὴν] Ὑπερσυντέλικος, a verbo προεῖμαι, προεῖμην, προεῖμαι, προεῖμην, προεῖσο, προεῖτο. Fortasse, προεῖτο κατὰ μετάθεσιν ἀντὶ τοῦ προεῖτο. Missam faciebat, aut, alijciebat animam, hoc est, vel conscisciebat sibi necem, vel despondebat animum. WOLF.

Ἀπώμοτον] Ad h. v. marg. Lutet. τοῦτ' ἔστιν, ὃ τις εὐορκεῖν μέλλων, ὁμοῖα διαρρεῖν, μὴ ποτε γενησόμενον.

Ὑπογραφέας] Qui apud Demosthenem υπογραμματεῖς appellantur. WOLF.

Αὐτὴν παρ'] Τὸ δόξω hic desiderari videtur, μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν δόξω παρ' Ἀντιπάτρους δευροδοκηκεῖναι. GUYET.

Μὴδ' ἢν] Ante ἢν excidisse praep. εἰς suspicatur lenius, invitis Solano et Reitzio, qui vid.

[45] Τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν] Hoc est, δαπάναις. WOLF.

Ἐχορήγουν] Χορηγός, id est, praebitor, fuerat Demosthenes Liberalibus, scil. Διονυσίοις ἐν ἄστει. Quo in munere quomodo se gesserit, apparet ex argumento et nar-

παρρησία βήματος, καὶ δῆμος ἐλεύθερος, καὶ ψηφίσματα στρατιωτικά, καὶ νόμοι τριηραρχικοί, καὶ προγόνων ἀρεταί, καὶ τρόπαια, καὶ πολιτῶν εὐνοια, τῶν ἐμὲ πολλάκις ἐστέφανωκότων, καὶ δύναμις Ἑλλήνων, τῶν ὑπ' ἐμοῦ μέχρι νῦν τετρημένων· εἰ δὲ καὶ βιωτὸν ἐλεθθέντι, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' οὖν ὁ ἔλεος παρὰ τοῖς οἰκείοις, ὧν ἐλυσάμην αἰχμαλώτους, ἢ τοῖς πατράσιν, ὧν συνεξέδωκα τὰς θυγατέρας, ἢ οἷς τοὺς ἐράνους συνδιελυσάμην. [46] Εἰ δέ με μὴ σῶζοι νήσων ἀρχὴ καὶ θάλαττα, παρὰ γε τουτοῦ Ποσειδῶνος αἰτῶ τὸ σῶζεσθαι, καὶ τοῦδε τοῦ βωμοῦ, καὶ τῶν ἱερῶν νόμων. εἰ δὲ Ποσειδῶν, ἔφη, μὴ δύναται φυλάττειν τὴν ἀσυλίαν τοῦ νεῶ, μὴδ' ἐπαισχύνεται προδοῦναι Δημοσθένην Ἀρχία, τεθναίνην, οὐδὲ Ἀντίπατρος ἡμῖν ἀντὶ τοῦ Θεοῦ κολακευτέος. ἔξην μοι φιλέτους ἔχειν Ἀθηναίων Μακεδόνας, καὶ νῦν μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μετὰ Καλλιμέδοντος καὶ Πυθέου καὶ Δημάδου συνεταπτόμην. ἔξην γὰρ καὶ ὅψ' ἐκ τῆς ψυχῆς μεταρμόσασθαι, εἰ μὴ

ratione orationis Midianæ. GESN.

Πολλάκις ἐστέφανωκότων] Vid. Dem. Orat. de Coron. §. 64. inprimis §. 78. IDEM.

Ἐλυσάμην αἰχμαλώτους] Nobile hujus magnificentiæ exemplum probet argumentum orationis de falsa legatione: cum ea inprimis causa legationem Macedonicam a se testetur susceptam, uti captivos, quibus id promiserat, liberare posset. IDEM.

Οἷς τοὺς ἐράνους συνδιελυσάμην] Ἐρανον Suidas interpretatur, τὴν ἐκ κοινοῦ ἐστίασιν, ut apud Terentium [Eun. 3. 4. 2.] de symbolis esse. Item, ἐντολήν, εἰσφορὰν, συλλογὴν. Videtur igitur, τὸ συνδιαλίσσασθαι τοὺς ἐράνους, si qui pauperiores tributa pendere non possent, Demosthenes de suo aliquid illis suppeditasse, aut alioqui ad sublevandam illorum inopiam aliquid contulisse. Vide Midianæ scholia. WOLF.

Ἡ οἷς τοὺς ἐράνους συνδιελυσάμην] Phil. Melanchthon verterat: aut quibus donavi pecunias. Benedictus vero: aut quos dandis contributionibus juvi. Sed vereor ut recte, ait Iac. du Port in prælect. ad Theophr. Charact. p. 192. ed. Cant. Vult enim ibi Demosthenes, se eos adjuvisse in dissolvendis debitis erani nomine, quem collegerant, contractis. Ἐράνους συνδιαλίσσασθαι, concise et eleganter dictum, pro debita dissolvere erani nomine conflata. Verendum igitur esset: Quorum ego dissolvere debita, erani nomine, quem ab amicis collegerant, contracta. Tantæ molis est alie-

ubi Græca Latinis exprimere; adeo Græcanicam volubilitatem Romana lingua sequitur non passibus æquis. Contra apud Romanos ἔρανον nunquam fuisse restituendum, docet ibid. p. seq. velut p. 191. tradiderat, ἔρανον fuisse genus mutui gratuiti, apud Græcos frequentati. Ubi enim quis ære alieno premeretur, aut etiam alias in inopiam incidisset, nec haberet, unde viveret, ad amicos erat paratum refugium, qui, quod poterant, unusquisque ἀνδρακᾶς pro sua virili conferebant. Aliaque de eranis vide. ibid. Sed et cœnam collatis symbolis fuisse ἔρανον, satis notum est. Vid. Casaub. Theophr. Char. περὶ αὐθαδ. c. 15. ad v. καὶ φίλῃ δὲ ἔρανον κ. τ. λ. Item Feith. Antiq. Homer. III. c. 4. Longol. ac Buchner. ad Plin. X. ep. 93. qui Livium æque ac Plin. etiam Latine erantum dixisse indicant. REITZ.

[46] Μετὰ Καλλιμέδοντος] De hoc nihil me legere memini, nisi quod Plutarchus Pythæ et Callimedontis Carabi meminit, qui Atheniens exularint: cæteri satis noti sunt. WOLF.

Ἐξην γὰρ ὅψ' ἐκ τῆς ψυχῆς μεταρμόσασθαι.] Si ὅψ' ἐκ τῆς ψυχῆς dicitur, ut ὅψ' τοῦ χρόνου, durum videtur, sed tum μεταρμόσασθαι, absolute, mutare consilium, et vitæ institutum. Quid si μεταρμόσασθαι τὴν ψυχὴν; IDEM. τὴν ψυχὴν inarg. Lutet.

Τῆς ψυχῆς μεταρμόσασθαι] Corrige τὴν ψυχὴν. GUYET. An τῆς ζωῆς; ut jungatur

τάς Ἐρεχθέως θυγατέρας καὶ τὸν Κόδρον ἐπὶ σχυρόμην. οὐκ-
ουν ἡρώμην αὐτομολοῦντι τῷ δαίμονι συµμεταβάλλεσθαι.
καλὸν γὰρ κρησφύγετον ¹ θάνατον ἐν ἀκινδύνῳ παντὸς αἰ-
σχροῦ γενέσθαι. καὶ νῦν, Ἀρχία, τὸ κατ' ἐμαυτὸν οὐ κατ-
αισχυρῶ τάς Ἀθήνας ἐκὼν δουλείαν ἐλόμενος, ἐντάφιον δὲ
τὸ κάλλιστον τὴν ἐλευθερίαν προσέμενος. [47] Ἀλλὰ, δί-
καιον γὰρ, ἔφη, σοι τῶν τραγωδιῶν μνημονεύειν, οὐ σεμνὸν
τὸ λεχθέν,—

—— ἡ δὲ, καὶ θνήσκουσ', ὅμως

Πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν ² εὐσχημόνως πεσεῖν·
καὶ ταῦτα ³ κόρη· Δημοσθένης δὲ εὐσχήμονος θανάτου βίον
προκρίνει ἄσχημονα, τῶν Ξενοκράτους καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ
ἀθανασίας λόγων ἐκλαθόμενος; καὶ τινα πικρότερον ἔλεγε,
προαχθεὶς εἰς τοὺς ταῖς τύχαις ἐξυβρίζοντας. ἀλλὰ τί δεῖ
λέγειν νῦν ἐμέ; τέλος δ' ἐμοῦ τὰ μὲν δεομένου, τὰ δ' ἀπει-
λοῦντος, ἀπαλὴν μούσαν στερεῖ^α κεραννύντος, Ἐπείσθην ἂν,
ἔφη, τούτοις, Ἀρχίας ὦν, ἐπεὶ δὲ Δημοσθένης εἰμὶ, συγγί-
γνωσκέ μοι, ὦ δαίμόνιε, μὴ πεφυκότε κακῶ γενέσθαι. [48]
Τότε δὴ τότε πρὸς βίαν αὐτὸν ἀποσπᾶν διενούμην· ⁴ ὅ δ',

¹ θάνατος

² εὐσχήμως

³ κόρη καὶ ταῦτα

⁴ ὅδ'

ὅφ' ἐκ τῆς ζωῆς, i. e. etiam sera aetate mores
mutare, quæ sententia et constructio mel-
lior: nam ut ψυχὴ alibi sæpe pro ζωῇ ac-
cipitur, ita hic non potest. Sed vide,
anne vulgatæ structura sic defendi queat,
ut media forma μεταρμύσασθαι τῆς ψ. va-
leat μεταρμύζειν αὐτὸν διὰ τῆς ψυχῆς. Etsi
enim vulgo accusativum adsciscit μεταρ-
μύζεσθαι, ut Ælian. XIV. 7. ἐὰν μὴ τὸν
βίον——τοῦ λοιποῦ μεταρμύσσηται neque
exemplamihī suppetunt, ubi genitivo jun-
gatur; tamen non videtur repugnare ana-
logiæ, si forte auctor cum genit. con-
struxerit, quocum et alia ex μετὰ compo-
sita interdum construantur, μεθίσσασθαι
tino; dimittere aliquem, vel μεταδιδόναι τοῦ-
του, ut Herodian. Item μεθίσταμαι, in
Ev. Luc. XVI. 4. ὅταν μετασταδῶ τῆς
οἰκονομίας. Nec non μεταποιεῖσθαι τῆς ξυνέ-
σεως ap. Thucyd. I. 140. aut denique ut
καταλλαχθῇ χόλου Sophocl. Aj. [v. 744.]
teste Stephano. Sive regatur genitivus
ratione præpos. quæ in composito inest,
ut in ἀπαλλάττεσθαι νόσου, ἐπιβαίνειν ἄρμα-
τος, et similibus, solet: quod tamen in με-
ταρμύζεσθαι nondum definitio. Ideoque ψυ-
χὴν, quod Gesnerus quoque adscripserat,
præfero, donec certioribus exemplis de
genitivo constet. REITZ.

Τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας] Vide oratio-
nem Lycurgi κατὰ Λεωκράτους. Codri hi-
storia vel ex Justino satis nota est. WOLF.
Ἐρεχθέως θυγατέρας] Vid. Hyg. Fab.
238. et Apollod. III p. 102. A. SOLAN.
Ἐντάφιον δὲ κάλλιστον τὴν ἐλευθερίαν]
Isocrates Archidamio, ἐντάφιον κάλλιστον
τὴν τυραννίδα ἢ βασιλείαν, appellat. WOLF.
[47] Ἡ δὲ καὶ θνήσκουσ'] De Iphigenia
Aulidensi Euripidis versus. Legendum
autem, ut est in Euripide, [Hec. v. 564.]
εὐσχήμως, sive κατὰ συγκοπήν ab εὐσχή-
μων, sive ab inusitato εὐσχημος. Sic etiam
Julius Cæsar verecundiæ rationem habu-
isse scribitur in interitu, ut et Olympias
Alexandri Magni mater. IDEM. εὐσχήμως
marg. Lutet. et paulo ante τῷ τραγῳδῷ
pro τῶν τραγωδιῶν.

Θνήσκουσ'] De Polyxene. GUYET. Eu-
rip. Hec. 568. de Polyxena mactata sermo
est. SOLAN.

Ξενοκράτους] Diog. Laert. IV. 12. 13.
memorat Xenocratis de Morte et de Ani-
ma libros, in quorum utroque de immorta-
litate animorum potuit disputare. GESN.

Ἀπαλὴν μούσαν στερεῖ^α κεραννύντος] Me-
taphora proverbiū sapiens. WOLF.

Ἀρχίας ὦν] Imitatio dicti Alexandri
Magni ad Parmenionem de conditionibus

ὡς ἦσθετο, δῆλος ἦν καταγελῶν, καὶ τὸν θεὸν προσβλέψας, Ἔοικεν Ἀρχίας, εἶπεν, ὅπλα μόνα, καὶ τριήρεις, καὶ τεῖχη, καὶ στρατόπεδα, δυνάμεις εἶναι καὶ κρησφυγετα ταῖς ἀνθρωπίναις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν· τῆς δ' ἐμῆς παρασκευῆς καταφρονεῖν, ἣν οὐκ ἂν ἐλέγξειαν Ἰλλυριοὶ, καὶ Τριβαλλοὶ, καὶ Μακεδόνες, ὀχυρωτέραν ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὃ θεὸς ἀνεῖλεν ἀπόρρητον εἶναι· μεθ' ἧς ἂν τῆς προνοίας ἀδεῶς μὲν ἐπολιτευσάμην, ἀδεῆς δέ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνων θάρσος, ἐμέλησε δ' οὐδὲν οὐκ Εὐκτήμενος, οὐκ Ἀριστογείτονος, οὐ Πυθέου, καὶ Καλλιμέδοντος, οὐ Φιλίππου τότε, οὐ τὰ νῦν Ἀρχίου. [49] Ταῦτ' εἰπὼν, μὴ προσάγαγέ μοι τὴν χειῖρα, ἔφη· τὸ κατ' ἐμέ γὰρ οὐδὲν παράνομον ὁ νεὸς πείσεται· τὸν δὲ θεὸν προσειπὼν, ἐκὼν ἔψομαι. καὶ γὰρ μὲν ἦν ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης, καὶ τὴν χειῖρα τῷ στόματι προσαγαγόντος, οὐδὲν ἄλλ' ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον. ANT. Τὸ δὲ τί δή ποτε ἦν; APX. Ὑστερον βασάνοις θεραπαίνης ἐφωράσαμεν, πάλαι φάρμακον αὐτῷ τεταμιεῦσθαι, λύσει ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἐλευθερίαν κτώμενον. οὐ γὰρ οὖν ἔφθασεν ὑπερβᾶς τὸν οὐδὸν τοῦ νεῶ, καὶ πρὸς ἐμέ βλέψας, Ἄγε δὴ τοῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντίπατρον, Δημοσθένην δὲ οὐκ ἄξεις, οὐ μὰ τοὺς. . . . καί μοι μὲν ἐφαίνετο προσθήσειν, τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότας. [50] Ὁ δὲ χαίρειν εἰπὼν ἀπέπτυ. τοῦτό σοι τὸ τέλος, ὦ βασιλεῦ, τῆς Δημοσθένους πολιορκίας κομίζειν ἔχω. ANT. Δημοσθένους γε καὶ ταῦτα, ὦ Ἀρχία. βαβαὶ τῆς ἀηττήτου ψυχῆς καὶ μακαρίας, ὡς ἀνδρεῖον μὲν αὐτοῦ τὸ λῆμα, πολιτικὴ δὲ πρόνοια, μετὰ χειῖρα τὸ πιστὸν τῆς ἐλευθερίας ἔχειν· ἀλλ'

¹ ἀλλ'

a Dario oblati. WOLF. Q. Curt. IV. c. GESN.

11. §. 11.

Ἡ ξύλινόν ποτε τεῖχος] Alludit ad oraculum bello Xerxeo datum Atheniensibus, quod apud Herodotum extat in Polyhymnia, id est, lib. 7. [c. 142. 143.] WOLF.

Ἄν τῆς] Αὐτὸς τῆς marg. Lutet.

Εὐκτήμενος κ. τ. λ.] De Euctemone satis constat ex oratione contra Midiam. Aristogitonem oppugnavit Demosthenes duabus contra illum scriptis orationibus. Pytheas et Callimedes tum alias ex Plutarcho noti, tum conjunguntur in vit. Dem. §. 43. Cf. ipse Demosth. ep. 2.

[49. Φάρμακον] Caute Noster loquitur. Quantus enim dissensus inter auctores de hoc veneno olim fuerit, satis indicavit Plutarchus in vita. GESN. Vid. Plut. vit. Dem. §. 43.

Τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότας] Clarum hoc Demosthenis iuramentum, quod et apud ipsum v. pro Coron. §. 60. et apud Longinum, ὕψος, quod ei inest, rite enarrantem. SOLAN.

Πολιτικῇ] Ad h. v. marg. Lutet. τοῦτ' ἔστι, αὕτη πρόνοια πολιτικῇ ἐπιστήμῃ προσήκουσα, ἢ ἀγαθοῦ πολίτου ἀξία, τὴν τῆς ἐλευθερίας ἀσφάλειαν, καὶ βεβαιότητα ταῖς

ὁ μὲν οἶχεται, εἶον ἔξω τὸν ἐν Μακάρων νήσοις ἡρώων λε-
γόμενον, ἢ τὰς εἰς οὐρανὸν ψυχῶν νομιζομένας ὁδοὺς, ὅπα-
δός τις δαίμων ἐσόμενος Ἐλευθερίου Διός· τὸ σῶμα δ'
ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῇ
τῶν ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότων.

χρὸς κατέχειν: et paulo post χεῖρας pro
χεῖρας.

[Ἐν Μακάρων νήσοις] Vide Chiliades
Erasmi. WOLF.

[Ἡ τὰς εἰς οὐρανὸν ψυχῶν] Alludit ad Phi-
lebum Platonis. IDEM.

[Ὅπαδός τις δαίμων] Vid. Herodian. I.
in Commodi oratione, ὁ μὲν γὰρ πατὴρ εἰς

οὐρανὸν ἀναπτὰς ὁπαδός ἦδη καὶ συνεδρὸς ἐστὶ
Θεῶν. Περ. c. 29. SOLAN.

[Ἐλευθερίου Διός] Propter libertatis uti-
que amorem. WOLF.

[Ἐλευθερίου Διός] Qui colebatur præter
cæteros apud Platæenses, post liberatam
prælio ibi facto Græciam. Auctor Pau-
san. Bæot. p. 283. 33. GESN.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΚ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΜΜΑΙΩΙ ΤΩΙ ΦΙΛΑΤΩΙ ΠΛΕΙΣΤΑ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Α. ΠΟΛΛΩΝ μετ' ἄλλων ξένων τε καὶ παραδόξων ἀκουσμάτων, ὧν ἐνήμερον ὁ καθ' ἡμᾶς χρόνος, ἐν τι καὶ τοῦτο ἐφάνη μοι πρῶτως ἀκούσαντι παρά σου, ὅτι τῶν φιλοσόφων τις τῶν ἐκ τοῦ Περιπάτου, πάντα χαρίζεσθαι βουλόμενος Ἀριστοτέλει τῷ κτίσαντι ταύτην τὴν φιλοσοφίαν, καὶ τοῦτο ὑπέσχετο ποιήσκειν φανερόν, ὅτι Δημοσθένους τὰς ῥητορικὰς τέχνας παρ' ἐκείνου μαθὼν, εἰς τοὺς ἰδίους μετήνεγκε λόγους, καὶ κατ' ἐκεῖνα κοσμούμενος τὰ παραγγέλματα, πάντων ἐγένετο τῶν ῥητόρων κράτιστος. κατ' ἀρχαῖς μὲν οὖν ὑπελάμβανον τῶν πολλῶν τινὰ εἶναι τὸν ταύτ' ἐπιχειρήσαντα λέγειν, καὶ παρήνουν σοι μὴ πᾶσι τοῖς παραδόξοις προσέχειν. ὡς δὲ καὶ τὸν νομα τοῦ ἀνδρὸς ἐπυθόμην, ὃν ἐγὼ καὶ τῶν ἡθῶν ἐνεκα καὶ τῶν λοιπῶν ἀποδέχομαι, ἐθαύμασα, καὶ πολὺς ἐν ἑμαυτῷ γενόμενος, ἐπιμελεστέρας ὥμην δεῖσθαι σκέψεως τὸ πρᾶγμα, μὴ ποτε λέλῃθ' ἐμε τὰ ληθὲς οὕτως ἔχον, καὶ οὐδὲν εἰκὴ τῷ ἀνδρὶ εἴρηται· ἵνα ἢ τὴν δόξαν, ἣν πρότερον αὐτὸς ἔσχον,

Desunt hic v. τὴν δόξαν, ἣν πρότερον αὐτὸς ἔσχον, βεβαιωθῶ,

Α. Μετ'] In margine Cod. Reg. μὲν ἄλλων. Huds.

Ἐκεῖνα] Wolfii margo pro ἐκεῖνα habet ἐκείνου, iidemque versio ejusdem: secundum illius praecepta. Sylb.

Τῶν ἡθῶν] Aut τῶν ἡθῶν, aut τοῦ ἡθους. Risk.

ἵνα ἢ κ. τ. λ.] In Stephani editione [et Cod. Reg.] sic legitur hic locus: ἵνα ἢ τὴν δόξαν, ἣν πρότερον αὐτὸς ἔσχον, βεβαιωθῶ, μαθὼν, ὅτι προτεροῦσι τῶν Δημοσθένους λόγων αἱ Ἀριστοτέλους τέχναι, ἢ τὸν οὕτως ἐγνώκ. quam lectionem et ipse adnotavit minime ad confirmandam Dionysii sententiam fa-

cere, cum is totus in hoc sit, ut ostendat, antecessisse Demosthenis orationes, quod si ita legas: μαθὼν, ὅτι οὐ προτεροῦσι, adjecta negatione, non habere locum particulam, quam grammatici disjunctivam appellant, quæ in altera parte sequitur: quare sibi verbum βεβαιωθῶ suspectum esse; sensum omnino hunc videri esse: Ut ipse, si compertum habuero, Aristotelis artes Rhetoricas priores esse tempore Demosthenicis Orationibus, de sententia mea deducar: sin minus, cum, qui hoc sibi persuasit, mutare eogam sententiam. Hæc de isto loco Steph. ego eam lectionem,

βεβαιωθῶ, μαθὼν ὅτι προτεροῦσι τῶν Δημοσθένους λόγων αἱ Ἀριστοτέλους ¹ τέχναι· ἢ τὸν οὕτως ἐγνωκότε καὶ γράψαι γε παρεσκευασμένον, πρὶν εἰς ὄχλον ἐκδιδόναι τὸ σύνταγμα, μεταβαλεῖν πείσαιμι τὴν δόξαν.

β'. Οὐκ ἐλαχίστην δέ μοι καὶ σὺ παρέσχου ῥοπὴν εἰς τὸ μὴ παρέργως ἐξετάσαι τὴν ἀληθειαν, παρακαλῶν φανερους ποιῆσαι τοὺς λόγους, οἷς ἐμαυτὸν πέπεικα· Δημοσθένους ἀκμάζοντος ἤδη, καὶ τοὺς ἐπιφανεστάτους εἰρηκότος ἀγῶνας, τότε ὑπὸ Ἀριστοτέλους τὰς ῥητορικὰς γεγράφαι τέχνας. ἐδόκεις τέ μοι καὶ τοῦτο ὀρθῶς παραινεῖν, μὴ σημείοις, μηδ' εἰκόσι, μηδ' ἀλλοτρίαις τὸ πρᾶγμα πιστώσασθαι μαρτυρίαις, ἐπειδὴ τούτων οὐδεμία τῶν πίστεων δι' ἀναγκαίων συνάγεται λημμάτων· ἀλλ' αὐτὸν Ἀριστοτέλην παρασχέσθαι διὰ τῶν ἰδίων τεχνῶν ὁμολογοῦντα τάληδες οὕτως ἔχειν. τοῦτο δὴ πεποίηκα, βέλτιστε Ἀμμαῖε, τῆς τε ἀληθείας προνοούμενος, ἣν ἐπὶ παντὸς οἶομαι δεῖν πράγματος ἐξετάζεσθαι, καὶ τῆς ἀπάντων τῶν περὶ τοὺς πολιτικούς λόγους ἐσπουδακότων χάριτος· ἵνα μὴ τοῦθ' ὑπολάβωσιν, ὅτι πάντα περιεῖληφεν ἡ Περιπατητικὴ φιλοσοφία τὰ ῥητορικὰ παραγγέλματα· καὶ οὔτε οἱ περὶ Θεόδωρον καὶ Θρασύμαχον καὶ Ἀντιφῶντα σπουδῆς ἄξιον οὐδὲν εὔρον, οὔτε Ἰσοκράτης καὶ Ἀναξίμενης καὶ Ἀλκιδάμας, οὔτε

¹ τέχναι, ἐκὼν μεταδιδάσκω· ἢ τοῦναντίον φαράσας, τὴν δόξαν, ἣν πρότερον αὐτὸς ἔσχον, βεβαιώσω, καὶ τὸν ἄλλως ἐγνωκότε

quam Morellii Demosthenes in margine habebat, sequi malui: praesertim cum idem ante me fecisset Wolfius in sua Demosthenis editione. SYLB. Mihi tamen (inquit Schottus in Not. Ciceron. l. 4. c. 2.) unius vocis parva mutatione locus emendari posse videtur: si scilicet βεβαιωθῶ in μετατεθῶ commutetur, nulla addita negatione. Sensus vero commodum hunc eliciam: ut priorem sententiam vel ipse mutem, cognito, priores esse Aristotelis libros Rhetoricos orationibus Demosthenis; vel eum, qui ita sentit, et commentari de eare parat, antequam opus foras det, de sententia deducam. Et vero Graecarum literarum peritis non insolens forma videbitur, τὴν γνώμην μετατίθηναι, sententiam mutare: nam ita loqui amant Thucydides, Xenophon et Synesius. HUDS. "ἵνα ἢ κ. τ. λ.] E lectione ex editione prima, quae est Stephani, relata colligo, fuisse olim in libris Dionysii versatam

hanc lectionem, ne ipsam quidem malam, neque aspernandam: ἵνα ἢ τὴν δόξαν, ἣν πρότερον αὐτὸς ἔσχον βεβαίως, ἐῶ, ut quam olim ipse firmiter tenui sententiam, eam missum facerem, μαθὼν, ὅτι προτεροῦσι τῶν Δημοσθένους λόγων αἱ Ἀριστοτέλους τέχναι· ἢ τὸν οὕτως ἐγνωκότε καὶ γράψαι παρῆσκ. Dicit autem οὕτως, sic, subaudi, ὡς σὺ φῆς τὸν περιπατητικὸν γινώσκειν. ut tu nempe, mi Ammae, ais illum tuum Peripateticum statuere. REISK.

βεβαιώσω] Haec est Sylburgii emendatio. Stephanus dederat βεβαιωθῶ, pro quo in marginis codicis Regii [Oxonienensis puta] esse ἐπανορθῶ testatur Hudsonus. Conjectura ea est viri docti nescio cujus. Dionysius dederat βεβαίως, ταύτην ἐῶ, vel διαθῶ. eam sententiam dimittam, aut repudiam et a me amoliam. IDEM.

β'. Ἐδόκεις τέ μοι] Malim δέ. IDEM.
οὕτως ἔχειν] Scil. ὡς ἐγὼ φημί. IDEM.

οἱ τούτοις συμβιώσαντες τοῖς ἀνδράσι, παραγγελμάτων τεχνικῶν συγγραφεῖς καὶ ἀγωνισταὶ λόγων ῥητορικῶν, οἱ περὶ Θεοδέκτην καὶ ¹Φίλιστον καὶ Ἰσαῖον καὶ Κηφισόδωρον, Ὑπερίδην τε καὶ Λυκούργον καὶ Αἰσχίνην· οὔτε αὐτὸς ὁ Δημοσθένης ὁ πάντας ὑπερβαλόμενος τοὺς τε πρὸ ²αὐτοῦ καὶ τοὺς κατ' αὐτὸν, καὶ μηδὲ τοῖς γεννησομένοις ὑπερβολὴν καταλιπὼν, τοσοῦτος ἂν ἐγένετο τοῖς Ἰσοκράτους τε καὶ Ἰσαίου κοσμούμενος παραγγέλμασιν, εἰ μὴ τὰς Ἀριστοτέλους τέχνας ἐξέμαθεν.

γ'. Οὐκ ἔστ' ἔτυμος λόγος οὗτος, ὃ φίλε Ἀμμαῖε, οὐδ' ἐκ τῶν Ἀριστοτέλους τεχνῶν τῶν ὕστερον ἐξενεχθεισῶν οἱ Δημοσθένους λόγοι συνετάχθησαν, ἀλλὰ κατ' ἑτέρας εἰσαγωγάς τινας· ὑπὲρ ὧν ἐν ἰδίᾳ δηλώσω γραφὴν τὰ δοκοῦντά μοι. πολὺς γὰρ ὁ περὶ αὐτῶν λόγος, ὃν οὐ καλῶς εἶχεν ἑτέρας γραφῆς ποιῆσαι πάρεργον. ἐν δὲ τῷ παρόντι τοῦτο πειράσομαι φανερὸν ποιῆσαι, ὅτι, Δημοσθένους ἀκμάζοντος ἤδη κατὰ τὴν πολιτείαν, καὶ τοὺς ἐπιφανεστάτους εἰρηκότος ἀγῶνας, τοὺς τε δικανικοὺς καὶ τοὺς δημηγορικοὺς, καὶ θαυμαζομένου διὰ πάσης τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ δεινότητι λόγων, τότε ὁ φιλόσοφος τὰς ῥητορικὰς ἔγραψε τέχνας. ἀνάγκη δ' ἴσως πρῶτον, ὅσα παρέλαβον ἐκ τῶν κοινῶν ἱστοριῶν, αἷς κατέλιπον ἡμῖν οἱ τοὺς βίους τῶν ἀνδρῶν συνταξάμενοι, προειπεῖν. ποιήσομαι δὲ ἀπὸ Δημοσθένους τὴν ἀρχήν.

δ'. Οὗτος ³ἐγενήθη μὲν ἐνιαυτῷ πρότερον τῆς ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, ἄρχοντας δὲ Τιμοκράτους εἰς ἔτος ἦν ἐμβεβηκῶς ἑπτακαιδέκατον· δημοσίους τε λόγους ἤρξατο γράφειν ἐπὶ Καλλιστράτου ἄρχοντας, εἰκοστὸν καὶ πέμπτον ἔχων ἔτος. καὶ ἔστιν αὐτοῦ πρῶτος τῶν ἐν δικαστηρίῳ κατασκευασθέντων ἀγῶνων ὁ κατὰ Ἀνδροτίωνος, ὃν γέ-

¹ φίλιστον² αὐτοῦ³ ἐγενήθη

Φίλιστον] Pro φίλιστον [quod in vulgatis est] rectius fortasse legimus φίλιστον, quia Philistus historici Siculi nomen est, Philiscus autem Milesius orator fuit, unus ex Isocratis oratoris auditoribus, ut tradit Suidas. Supra pag. 626. v. 13. ed. R. in hoc nomine est ambiguitas. SYLB.

[Ἀν. ἐγίν.] Includerat Sylburg. hanc par-

ticulam uncis, quos ego rursus sustuli. REISK.

δ'. Εἰκοστὸν] Corrigendus hic Dionysii calculus, qui in Archonte quidem nobiscum sentit, in ætatis vero annis a nobis et Agellio discedit: ut rescribendum sit pro anno XXV. an. XXVII. ut tradit Agellius l. 15. c. 28. Schottus in vita Demosthenis ad Olymp. CVI. an. II. HUDS.

γραφει Διοδώρῳ τῷ κρίνουντι τὸ ψήφισμα παρανόμων. καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ¹ ἕτερον ἐπὶ Καλλιστράτου ἄρχοντος, ὁ περὶ τῶν ἀτελειῶν, ὃν αὐτὸς διέθετο, χαριέστατος ἀπάντων τῶν λόγων καὶ γραφικώτατος. ἐπὶ δὲ Διοτίμου, τοῦ μετὰ Καλλίστρατον, ἐν Ἀθηναίοις πρώτην εἶπε δημηγορίαν, ἣν ἐπιγράφουσιν οἱ τοὺς ῥητορικοὺς πίνακας συντάξαντες, περὶ τῶν συμμοριῶν· ἐν ἣ παρεκάλει τοὺς Ἀθηναίους μὴ λύειν τὴν πρὸς βασιλέα γενομένην εἰρήνην, μηδὲ προτέρους ἄρχειν τοῦ πολέμου, εἰ μὴ παρασκευάζωνται τὴν ναυτικὴν δύναμιν, ἐν ἣ πλείστην εἶχον ἰσχύν· καὶ τὸν τρόπον τῆς παρασκευῆς αὐτὸς ὑποτίθεται. ἐπὶ δὲ ² Θεοδήμου, τοῦ μετὰ Διοτίμον ἄρξαντος, τὸν τε κατὰ Τιμοκράτους λόγον ἔγραψε Διοδώρῳ, τῷ κρίνουντι παρανόμων τὸν Τιμοκράτην, καὶ τὸν περὶ τῆς Μεγαλοπολιτῶν βοηθείας δημηγορικόν, ὃν αὐτὸς ἀπήγγειλε. μετὰ δὲ ³ Θεόδημον ἦν Ἀριστόδημος ἄρχων, ἐφ' οὗ τῶν κατὰ Φιλίππου δημηγοριῶν ἤρξατο, καὶ λόγους ἐν τῷ δήμῳ διέθετο περὶ τῆς ἀποστολῆς ξενικοῦ στρατεύματος, καὶ τῶν δέκα ⁴ Γαδικῶν τριηρῶν εἰς Μακεδονίαν. ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ τὸν κατὰ Ἀριστοκράτους ἔγραψε λόγον Εὐθυκλεῖ, τῷ διώκοντι παρανόμων τὸ ψήφισμα. ἐπὶ δὲ ⁵ Θεέλλου, τοῦ μετὰ Ἀριστόδημον, τὴν περὶ Ῥοδίων ἀπήγγειλε δημηγορίαν, ἐν ἣ πείθει τοὺς Ἀθηναίους καταλῦσαι τὴν ὀλιγαρχίαν αὐτῶν, καὶ τὸν

¹ ἕτερος

² Εὐδήμου

³ Εὐδήμον

⁴ [Γαδικῶν]

⁵ Θεσσαλῶν

Ὁ περὶ τῶν ἀτελειῶν Λόγος est oratio contra Leptinem habita. SYLB.

Τῶν λόγ.] Τῶν omittit Cod. Reg. HUDS. Πίνακας] Rhetoricæ tabulæ fortasse eadem hic sunt, quæ tabulæ Pergamenæ; de quibus supra ad p. 661. v. 6. ed. R. SYLB.

Περὶ τῶν συμμοριῶν] Videsis Schotti vitas Parallel. Olymp. CVI. an. III. HUDS.

Θεοδήμου] Θεουδήμου et max Θεούδημον in Cod. Reg. Verum (inquit Sylb.) Εὐδήμον legendum esse, satis constat ex p. 648. v. 4. ed. R. HUDS.

Θεοδήμου] Dedi Eudemum et hic et infra pro Theodemo, quod nomen in vulgatis legitur. REISK.

Γαδικῶν] Pro Γαδικῶν Morellii margo habet ταχειῶν cui Wolfius addit ταχυναιτουῶν; exegema utrumque. Sunt tamen,

quæ φυγαδικῶν legendum existiment. SYLB.

Γαδικῶν] Inclusi hoc vocabulum uncis, in quo videor mihi vocabuli γαλειῶν vestigia cernere. Galearum, h. e. navium bellicarum, unde Galere natum. Etiam alibi, ut apud Ammonium de differentis vocum, observatur hoc mediæ ævi vocabulum. v. Du Cange Glossar. Græcit. Quod veteres τριήρης usurpabant, id idem ævo medio γαλειᾶ appellabatur: irrepit ergo h. l. scholium in textum. REISK.

Θεέλλου] Qui Θεέλλος hic dicitur [in vulgatis puta], et supra in Dinarcho (p. 655. v. 1. ed. R.) Θεέλλος, veriori nomine appellabitur Θεέσσαλος, ut docuimus ad p. 648. v. 5. ed. R. SYLB.

Περὶ Ῥοδίων] Ἐπὶ Ῥοδίων in Cod. Reg. Plenus titulus περὶ Ῥοδίων ἐλευθερίας, vide Schotti vitas Paral. Olymp. CVIII. an. II. HUDS.

δῆμον ἐλευθερώσαι. ἐπὶ δὲ Καλλιμάχου, τοῦ τρίτου μετὰ
¹Θέελλον ἀρχάντος τρεῖς διέθετο δημηγορικούς, παρακαλῶν
 Ἀθηναίους βοηθεῖαν Ὀλυνθίοις ἀποστεῖλαι τοῖς πολεμου-
 μένοις ὑπὸ Φιλίππου. πρῶτον μὲν, οὗ ἐστὶν ἀρχή, Ἐπὶ
 πολλῶν μὲν ἰδεῖν ἂν τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοί,
 μοι ²δοκεῖ· δεύτερον δὲ, Οὐχὶ ταῦτά παρίστα-
 ταί μοι γινώσκειν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· τρί-
 τον δὲ, Ἀντὶ πολλῶν ἂν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 χρημάτων. κατὰ τοῦτον γέγραπται τὸν ἀρχοντα καὶ
 ὁ κατὰ Μειδίου λόγος, ὃν συνετάξατο μετὰ τὴν χειροτο-
 νίαν, ἣν ὁ δῆμος αὐτοῦ κατεχειροτόνησε· μέχρι τοῦ περὶ
 δώδεκα λόγων, ὧν εἴρηκα, δημοσίων, ἐν οἷς εἰσὶ δημηγορικοὶ
 μὲν ζ', δικανικοὶ δὲ ε', ἅπαντες πρότεροι τῶν Ἀριστοτέλους
 τεχνῶν, ὡς ἐκ τε τῶν ἱστορουμένων περὶ τοῦ ἀνδρὸς ἀπο-
 δείξω, καὶ ἐκ τῶν ὑπὸ αὐτοῦ γραφέντων, ἐντεῦθεν ἀρχά-
 μενος.

ε'. Ἀριστοτέλης υἱὸς μὲν ἦν Νικομάχου, τὸ γένος καὶ
 τὴν τέχνην ἀναφέροντος εἰς Μαχάονα τὸν Ἀσκληπιοῦ, μη-
 τρὸς δὲ Φαιστίδος ἀπογόνου τινὸς τῶν ἐκ Καλκίδος τὴν ἀποι-
 κίαν ἀναγαγόντων εἰς Στάγειρα. ἐγεννήθη δὲ κατὰ τὴν
 ἐννενημοστήν καὶ ἐνάτην Ὀλυμπιάδα, Διοτρεφούς Ἀθή-
 νησιν ἀρχοντας, ἡγ' ἔτεσι Δημοσθένους πρεσβυτέρου. ἐπὶ δὲ

¹ Θέσσαλον

² δοκεῖ μοι

Δημηγορικούς] Id est Ὀλυνθιακούς. IDEM.
 Πρῶτον] Ordinem Olynthiacarum esse
 ab odio diversum, observandum moneo.
 Nam quæ vulgo prima est, ea recte a Dio-
 nysio et ordine tertia collocatur: ut se-
 cunda primum locum, tertia secundum
 obtineat. Qua de re pluribus in *Vitis Pa-
 rallelis Olymp. CVII. an. IV. Schottus.*
 IDEM.

Χειροτονίαν] Morellii et Wolfii margo ha-
 bet καταχειροτονίαν. SYLB.

Αὐτοῦ κατεχ.] Redit non ad Demo-
 sthenem, sed ad Midiam. REISK.

Κατεχειροτόνησε] Κατεχειρόνηκε Cod. Reg.
 teste Hudson. Fortasse leg. κατεχειρο-
 τήνησεν ἔπει τρίτῳ. Τούτων τῶν δώδεκα λό-
 γων, ὧν εἴρηκα, τῶν δημοσίων. IDEM.

Μέχρι κ. τ. λ.] Fortasse legendum μέ-
 χρι τῶν δώδεκα. SYLB. In Cod. Reg. μέχρι
 τοῦ τῶν δώδεκα. HUDS.

Ἄπαντες] Malin εἰ πάντες. Id quidem
 constructio cum genitivo τῶν δώδεκα λόγων

postulat. REISK.

ε. Φαιστίδος] Consentiant hæc cum epi-
 grammate, quod Ammonius in Aristotelis
 vita, et Henr. Steph. in Anthologie addi-
 tamento, referunt:

Φαιστίδος ἦν μητὴρ, καὶ Νικομάχου γει-
 τῆρος,

τῶν Ἀσκληπιάδων, διος Ἀριστοτέλους.

SYLB.

ιγ]. Wolfius pro ιγ' legit γ' detracta
 scilicet decade: et mox nominandi casu
 πρεσβύτερος: itidemque vertit: triennio
 Demosthene major. atque ita legendum
 esse, perspicuum est ex eo, quod Diony-
 sius [supra] §. 8. in init. Demosthenem
 natum esse dicit anno ante centesimam
 Olympiadem: aut necesse est, ibi minoris
 numeri notationem esse omissam. SYLB.
 In Cod. Reg. habemus γ' pro ιγ'. quem
 numerum etiam reponendum censet Scho-
 latus. HUDS.

Πολυζήλου ἄρχοντος, τελευτήσαντος τοῦ πατρὸς, ὀκτωκαιδέκατον ἔτος ἔχων εἰς Ἀθήνας ἦλθε, καὶ συσταθεὶς Πλάτωνι, χρόνον εἰκοσαετῇ διέτριψε σὺν αὐτῷ. ἀποθανόντος δὲ Πλάτωνος, ἐπὶ Θεοφίλου ἄρχοντος ἀπῆρε πρὸς Ἑρμείαν τὸν Ἀταρνέως τύραννον, καὶ τριετῇ χρόνον παρ' αὐτῷ τρέψας, ἐπ' Εὐβούλου ἄρχοντος εἰς Μιτυλήνην ἐχωρίσθη· ἐκεῖθεν δὲ πρὸς Φίλιππον ἤρχετο, κατὰ Πυθόδοτον ἄρχοντα, καὶ διέτριψε χρόνον ὀκταετῇ παρ' αὐτῷ καθηγούμενος Ἀλεξάνδρου· μετὰ δὲ τὴν Φιλίππου τελευτὴν ἐπ' Εὐανέτου ἄρχοντος ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας, ἐσχόλαζεν ἐν Λυκείῳ χρόνον ἑτῶν δώδεκα· τῷ δὲ τρισκαίδεκάτῳ μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν, ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος, ἀπάρας εἰς Χαλκίδα, νόσῳ τελευτᾷ, τρία πρὸς τοῖς ἐξήκοντα βιώσας ἔτη.

ζ'. Ταῦτα μὲν οὖν ἐστὶν, ἃ παραδεδώκασιν ἡμῖν οἱ τὸν βίον τοῦ ἀνδρὸς ἀναγράψαντες· ἃ δὲ αὐτὸς ὁ φιλόσοφος ὑπὲρ ἑαυτοῦ γράφει, πᾶσαν ἀφαιρούμενος ἐπιχείρησιν τῶν χαρίζεσθαι βουλομένων αὐτῷ τὰ μὴ προσήκοντα, πρὸς πολλοῖς ἄλλοις, ὧν οὐδὲν δέομαι μεμνησθαι κατὰ τὸ παρὸν, ἃ τέθεικεν ἐν τῇ πρώτῃ βίβλῳ ταύτης τῆς πραγματείας, ὡς οὐ μειράκιον ἦν, ὅτε τὰς ῥητορικὰς συνετάττετο τέχνας, ἀλλ' ἐν τῇ κρατίστῃ γεγωνὼς ἀκμῇ, καὶ προεκδεδωκὼς ἤδη τὰς τε τοπικὰς συντάξεις καὶ τὰς ἀναλυτικὰς καὶ τὰς μεθοδικὰς, τεκμηρίων ἐστὶν ἰσχυρότερα. ἀρξάμενος γὰρ τὰς ὠφελείας ἐπιδεικνύειν, ἃς περιέειληφεν ὁ ῥητορικός λόγος, ταῦτα κατὰ λέξιν γράφει, Χρήσιμος δ' ἐστὶν ἡ ῥητορικὴ, διὰ γε τὸ φύσει εἶναι κρείττω τὰ ληθῆ

ἰ αὐτοῦ

Τρέψας] Wolfii margo pro τρέψας habet διατρέψας. SYLB.

Ἐκεῖθεν κ. τ. λ.] Ἐκεῖθεν δὲ πρὶν ἔχειτο mendose in Cod. MS. In margine: ἴσ. ὄχετο. HUDS.

ζ'. Ὅτι τέθεικεν] Si ante ἃ ex Wolfii margine inseramus ἔστιν, plana est sententia. SYLB. Errant ambo, tam Wolf, tam Sylburg. non hic desideratur ἔστι, sed legitur [infra] versu 23. Est quidem, fateor, impeditior oratio. nihil tamen hic loci deest. Finge tibi mente Dionysium ita reliquisse: Ἐν δὲ τούτοις, ἃ αὐτὸς περὶ αὐτοῦ γράφει — ἐστὶ πάντων τεκμηρίων ἰσχυρότερα ταῦτα, ἃ τέθεικεν ἐν τῇ πρώτῃ βίβλῳ ταύτης πραγματείας

(Rhetoricorum puta), nihil supererit intricatum, sed plana et expedita omnia. REISK.

Πραγματείας, ὡς] Subaudi ἐμφαίναν, quod tacita cogitatione solummodo interponendum est. IDEM.

Συνετάττετο] Συνέταξε MS. Reg. HUDS. Τεκμηρίων ἐστὶν ἰσχυρότερα] Aut proponendum his est πάντων, validiora sunt, quam omnia argumenta, aut leg. τεκμηρίων ἐστὶν ἰσχυρότατον. REISK.

Χρήσιμος κ. τ. λ.] Locus, quem hic ex Aristotele citat, exstat Rhetoricorum lib. I. c. 1. HUDS.

Διὰ γε] Διὰ τε in Aristotelis exemplaribus. IDEM.

καὶ τὰ δίκαια τῶν ἐναντίων· ὥστε, εἰ μὲν κατὰ τὸ προσῆκον αἱ κρίσεις γίνωνται, ἀνάγκη δι' αὐτῶν ἡττᾶσθαι· τοῦτο δ' ἐστὶν ἄξιον ἐπιτιμῆσεως. ἔτι δὲ πρὸς ἐνίους, οὐδ' εἰ τὴν ἀκριβεστάτην ἔχοιμεν ἐπιστήμην, ῥάδιον ἀπ' ἐκείνης πεῖσαι λέγοντας. διδασκαλία γάρ ἐστιν ὁ κατὰ τὴν ἐπιστήμην λόγος. τοῦτο δὲ ἀδύνατον· ἀλλ' ἀνάγκη διὰ τῶν κοινῶν ποιεῖσθαι τὰς πίστεις καὶ τοὺς λόγους, ὥς περ καὶ ἐν τοῖς² πολιτικοῖς λέγομεν περὶ τῆς πρὸς τοὺς πολλοὺς ἐντεύξεως.

ζ'. Περὶ τε παραδειγμάτων προελόμενος λέγειν, ὅτι τὴν αὐτὴν ταῦτ' ἔχει δύναμιν ταῖς ἐπαγωγαῖς καὶ τοῖς συλλογισμοῖς, ταῦτα περὶ τῆς ἀναλυτικῆς καὶ μεθοδικῆς πραγματείας τίθησι, τῶν δὲ διὰ τοῦ δείκνυσθαι, ἢ φαίνεσθαι δείκνυσθαι, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς ἀναλυτικοῖς, τὸ μὲν ἐπαγωγή ἐστι, τὸ δὲ³ συλλογισμός, καὶ ἐνταῦθα ὁμοίως. ἐστὶ γὰρ τὸ μὲν παράδειγμα, ἐπαγωγή· τὸ δ' ἐνθύμημα, συλλογισμός· (τὸ δὲ φαινόμενον, φαινόμενος συλλογισμός.) καλῶ γὰρ ἐνθύμημα μὲν, ῥητορικὸν συλλογισμόν· παράδειγμα δὲ, ἐπαγωγήν ῥητορικὴν. πάντες δὲ τὰς πίστεις ποιοῦνται διὰ τοῦ δεικνύναι, ἢ παραδείγματα λέγοντες, ἢ ἐνθυμήματα· καὶ παρὰ ταῦτα οὐδέν πως. ὥστ', εἴπερ καὶ ὅλως ἀνά-

¹ μὴ ² τοπικοῖς ἐλέγομεν ³ συλλογισμός (τὸ δὲ φαινόμενος συλλογισμός), καὶ

[Ἐάν μὴ] Pro ἐάν μὴ Stephani et Morellii editio habet ἐάν μὲν. itidemque Wolfii versio: quando judicia ita fiunt, ut decet. ego Aristotelis exemplaria sequi malui. SYLB.

Δι' αὐτῶν] Scil. διὰ τῶν ἡμετέρων κρίσεων. perverse de rebus si judicatur, necesse est, ut per illa prava judicia causa cadamus. REISK.

Διδασκαλία] Aristot. exemplaria habent διδασκαλίας. SYLB.

Τοῦτο δ' ἀδύνατον] Scil. τὸ διδάσκειν κατ' ἐπιστήμην. id est τὸν ἤδη ἐπιστάμενον. REISK.

Τοπικοῖς ἐλέγομεν] Stephani, Morellii, et Wolfii editio habet πολιτικοῖς λέγομεν.

ego Aristotelis exemplaria sequi malui: e quibus Morellius quoque ac Wolfius v. riorum lectionem margini adnotarunt. SYLB.

ζ'. Δείκνυσθαι κ. τ. λ.] Aristotelis exemplaria habent δεικνύναι, ἢ φαίνεσθαι δεικνύναι, Rhetor. I. I. c. 2. HUDS.

Ἀναλυτικοῖς] Pro ἀναλυτικοῖς Aristotelis exemplaria habent διαλεκτικοῖς. sed Dionysium ἀναλυτικοῖς legisse, satis declarat pag. cccxxxviii. v. 22. Includa, quæ mox sequuntur, addita sunt ex Aristot. exempl. At quæ v. 20. et 21. inclusa sunt ab iisdem Aristot. exempl. absunt. Eadem exemplaria eodem v. 21. pro καλῶ γὰρ habent καλῶ δέ. SYLB.

γκη, συλλογίζομενον ἢ ἐπάγοντα δεικνύναι.
¹ ὅτι οὖν· δῆλον δ' ἡμῖν τοῦτο ἐκ τῶν ἀναλυ-
 τικῶν· ἀναγκαῖον ² ἐκάτερον τούτων τὸ αὐτὸ
 εἶναι. τίς δ' ἐστὶ διαφορὰ παραδείγματος,
 καὶ ἐνθύμηματος, φανερόν ἐκ τῶν τοπικῶν·
 ἐκεῖ γὰρ περὶ συλλογισμοῦ καὶ ἐπαγωγῆς
 εἴρηται πρότερον· ὅτι τὸ μὲν, ἐπὶ πολλῶν καὶ
 ὁμοίων δείκνυσθαι, ὅτι οὕτως ἔχει, ἐκεῖ μὲν
 ἐπαγωγή ἐστίν, ἐνταῦθα δὲ, παράδειγμα· τὸ
 δὲ, τινῶν ὄντων, ἕτερόν τι διὰ ταῦτα συμβαί-
 νειν, παρὰ τὸ ταῦτ' εἶναι ἢ καθόλου ἢ ὡς
 ἐπιτοπολὺ, ἐκεῖ μὲν συλλογισμός, ἐνταῦθα
 δὲ ἐνθύμημα καλεῖται. φανερόν δὲ καὶ, ὅτι
 ἐκάτερον ἔχει ἀγαθὸν ³ εἶδος τῆς ῥητορείας·
 καθάπερ ⁴ γὰρ καὶ ἐν τοῖς μεθοδικοῖς εἴρη-
 ται, καὶ ἐν τούτοις ὁμοίως ἔχει. Ὁ μὲν οὖν
 Ἀριστοτέλης ὑπὲρ ἑαυτοῦ γέγραφε, μαρτυρούμενος διαρρήδην,
 ὅτι τὰς ῥητορικὰς τέχνας συνετάξατο πρεσβύτερος ὢν ἤδη
 καὶ τὰς κρατίστας συντάξεις προεκδεδωκώς. ταῦτ' ἐστίν,
 ἐξ ⁵ ὧν προειλόμην ποιῆσαι φανερόν, ὅτι προτεροῦσιν οἱ τοῦ
 ῥήτορος ἀγῶνες τῶν τοῦ φιλοσόφου τεχνῶν, ἱκανῶς ἀποδε-
 δεῖχθαι νομίζω· εἶγε ὁ μὲν εἰκοστὸν καὶ πέμπτον ἔτος ἔχων
 ἤρξατο πολιτεύεσθαι καὶ δημηγορεῖν, καὶ λόγους εἰς δικα-
 στήρια γράφειν· ὁ δὲ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἔτι συνῆν
 Πλάτωνι, καὶ διέτριψεν ἕως ἐτῶν ἑπτὰ καὶ τριάκοντα, οὔτε
 σχολῆς ἡγούμενος, οὔτε ἰδίαν πεποιηκὼς αἵρεσιν.

ἢ. Εἰ δέ τις οὕτως ἔσται δύσερις, ὥστε καὶ πρὸς ταῦτα

¹ ὅτι οὖν, (ἢ ὄντινα οὖν)· δῆλον

² (τὸ) εἶδος

⁴ (γὰρ)

² ἐκάτερον (αὐτῶν ἐκατέρῃ) τούτων

³ ὧν, ὁ προειλόμην

Ὅτι οὖν] Inclusa (ἢ ὄντινα οὖν) addita sunt ex Aristotelis exemplaribus, itidemque [αὐτῶν ἐκατέρῃ]. IDEM.

Ἐπὶ πολλῶν] Morelli margo pro ἐπὶ πολλῶν habet ἐκ πολλῶν. IDEM.

Ἐτερόν κ. τ. λ.] Aristotelis exemplaria habent ἕτερόν τε διὰ ταῦτα συμβαίνειν παρὰ ταῦτα, τῶν ταῦτα εἶναι. IDEM.

Φανερόν] Φανερόν δ', ὅτι καὶ ἐκάτερον in Aristotelis exemplaribus. HUDS.

(Τὸ) εἶδος] Inclusus articulus τὸ additus ex Aristot. exemplaribus. In iisdem νομίζω verendum censet in participium pro ῥητορείας; legitur ῥητορικῆς. Ex iisdem

etiam addita inclusa conjunctio γὰρ. SYLB. Προειλόμην] Ὁ προειλόμενος MS. Reg. teste Hudsono. unde effeci, ἐξ ὧν, ὁ προειλόμην ποιῆσαι φανερόν, ὅτι παρ. et sic planus est ille locus. unde satis declaratum arbitrator id esse, quod declarandum mihi proposueram, scil. causas Demosthenis forenses antiquiores esse præceptis Aristotelis rhetoricis. REISK.

Ἰκανῶς] Wolfius ante ἱκανῶς inserit καί: Stephanus, omitta conjunctione, verbum νομίζω verendum censet in participium νομίζων. SYLB.

ἀντιλέγειν, ὅτι μὲν ὕστερον ἐγράφησαν αἱ ῥητορικαὶ τέχναι τῶν ἀναλυτικῶν τε καὶ μεθοδικῶν καὶ τοπικῶν, ὁμολογῶν ἀληθὲς εἶναι, οὐδὲν δὲ κωλύειν λέγων, ἀπάσας ταύτας κατεσκευακέναι τὸν φιλόσοφον τὰς πραγματείας, ἔτι παιδευόμενον παρὰ Πλάτωνι, ψυχρὰν μὲν καὶ ἀπίθανον ἐπιχείρησιν εἰσάγων, βιαζόμενος δὲ τὸ κακουργότατον τῶν ἐπιχειρημάτων ποιεῖν πιθανώτατον, ὅτι καὶ τὸ μὴ εἰκὸς γίνεταί ποτε εἰκός· ἀφείς, ἃ πρὸς ταῦτα λέγειν εἶχον, ἐπὶ τὰς αὐτοῦ τρέψομαι τοῦ φιλοσόφου μαρτυρίας, αἷς ἐν τῇ τρίτῃ βίβλῳ τέθεικε τῶν τεχνῶν, περὶ τῆς μεταφορᾶς κατὰ λέξιν οὕτω γράφων, Τῶν δὲ μεταφορῶν τεττάρων οὐσῶν, εὐδοκιμοῦσι μάλιστα αἱ κατὰ ἀναλογίαν· ὡς Περικλῆς ἔφη, τὴν νεότητα, τὴν ἀπολομένην ἐν τῷ πολέμῳ, οὕτως ἠφανίσθαι ἐκ τῆς πόλεως, ὥσπερ εἴ τις τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνι-αυτοῦ ἐξέλοι· καὶ Λεπτίνης περὶ Λακεδαιμονίων, οὐκ ἔᾶν περιῖδεῖν τὴν Ἑλλάδα ἑτερόφθαλμον γενομένην· καὶ Κηφισόδοτος, σπουδάζοντος Χαρήτος εὐθύνας δοῦναι ¹ τοῦ περὶ τὸν Ὀλυνθιακὸν πόλεμον, ἠγανάκτει, φάσκων εἰς πνῖγμα τὸν δῆμον ἀγαγόντα, τὰς εὐθύνας πειραῖσθαι διδόναι οὕτως.

Θ'. Εἰ μὲν δὴ σαφῶς αὐτὸς ὁ φιλόσοφος ἀποδεικνύει μετὰ τὸν Ὀλυνθιακὸν πόλεμον γεγραμμένας ὑπ' αὐτοῦ τὰς τέχνας, οὗτος δ' ἐπὶ Καλλιμάχου γέγονεν ἄρχοντας, ὡς δηλοῖ Φιλόχορος ἐν ἑκτῇ βίβλῳ τῆς Ἀττίδος, κατὰ λέξιν οὕτω γράφων, Καλλίμαχος Περγασῆθεν. Ἐπὶ τούτου, Ὀλυνθίοις, πολεμουμένοις ὑπὸ Φιλίππου καὶ πρέσβεις Ἀθηναῖζε πέμψασιν, οἱ Ἀθηναῖοι συμμαχίαν τε ἐποίησαντο καὶ

¹ (τοῦ)

ἡ. Κακουργότατον] Morellii et Wolfii margo habet πανουργότατον: convenientius. IDEM.

Τῶν δὲ κ. τ. λ.] Exstat hic locus Rhetoricorum I. 3. c. 10. HUDS.

Γενομένην] Morellius et Wolfius malint γενομένην. SYLB.

(Τοῦ)] Pro inclusio τοῦ Wolfii margo reponit plur. τῶν. Aristotelis exemplaria neutrum agnoscent. IDEM.

Ἀγαγόντα] Aristotelis exemplaria pro ἀγαγόντα habent ἔχοντα: et mox δοῦναι pro διδόναι οὕτως. IDEM.

Οὕτως. Εἰ μὲν δὲ] Videtur sic distinguendum et leg. esse, ut locus ex Aristotele recitatus desinat in voc. διδόναι. tum Criticus noster rursus Orationem suam instauret sic: Οὕτωσι μὲν δὲ—RETSK.

Θ'. Οὗτος δ' ἐπὶ] Wolfius pro οὗτος habet

βοήθειαν ἔπεμψαν, πελταστὰς ¹ μὲν δισχιλίους, τριήρεις δὲ τριάκοντα τὰς μετὰ Χάρητος, αἷς καὶ συνεπλήρωσαν. Ἐπειτα διεξελθὼν ὀλίγα τὰ μεταξὺ γενόμενα, τίθησι ταυτὶ, Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον Χαλκιδέων τῶν ἐπὶ Θράκης θλιβομένων τῷ πολέμῳ καὶ πρεσβευσαμένων Ἀθίναζε, Χαρίδημον αὐτοῖς ἔπεμψαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἐν Ἑλλησπόντῳ στρατηγόν· ὃς ἔχων ὀκτωκαίδεκα τριήρεις καὶ πελταστὰς τετρακισχιλίους, ἵππεῖς δὲ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν, ἦλθεν εἰς τὴν Παλλήνην καὶ τὴν ² Βοττιαίαν μετ' Ὀλυνθίων, καὶ τὴν χώραν ἐπόρθησεν. Ἐπειθ' ὑπὲρ τῆς τρίτης συμμαχίας λέγει ταυτὶ, Πάλιν δὲ τῶν Ὀλυνθίων πρέσβεις ἀποστείλάντων εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ δεομένων μὴ περιιδεῖν αὐτοὺς καταπολεμηθέντας, ἀλλὰ πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις δυνάμεσι πέμψαι βοήθειαν, μὴ ξενικὴν, ἀλλ' αὐτῶν Ἀθηναίων, ἔπεμψεν αὐτοῖς ὁ δῆμος τριήρεις μὲν ἑτέρας ἑπτακαίδεκα, τῶν δὲ πολιτῶν ὀπλίτας δισχιλίους καὶ ἵππεῖς τριακοσίους, ἐν ναυσὶν ἱππηγοῖς, στρατηγὸν δὲ Χάρητα τοῦ στόλου παντός.

ί. Ἀπόχρη μὲν οὖν καὶ ταῦτα ρηθέντα φανεράν ποιῆσαι τὴν φιλοτιμίαν τῶν ἀξιούντων τὰς Ἀριστοτέλους ἐξηλωκέναι τέχνας τὸν Δημοσθένη, ὃς ἤδη τέσσαρας μὲν ἔτυχεν εἰρηκῶς δημηγορίας Φιλιππικὰς, τρεῖς δὲ Ἑλληνικὰς. περὶ ³ δὲ λόγους δηλώσει οὓς εἰς δικαστήρια γεγραφῶς, οὓς οὐδεὶς ἂν ἔχοι διαβαλεῖν, ὡς εὐτελεῖς τινὰς καὶ ⁴ φαύλους,

¹ (μὲν)

² Βοττιαίαν

³ δὲ ἐ λόγους δημοσίους εἰς δικαστ.

⁴ φαύλας

τούτο: minus recte. SYLB.

(μὲν)] Inclusa μὲν addita ex Wolfii editione. IDEM.

Ὀλίγα τὰ μεταξὺ] Videtur ὀλίγ' ἄττα μεταξὺ, illud ἄττα, vel ἄττα respondet Latino nescio quæ. REISK.

ί. Περὶ δὲ λόγους κ. τ. λ.] Correxī de meo περὶ δὲ ἐ [id est πέντε] λόγους δημοσίους εἰς δ. et circiter quinque orationes forenses in causis ad majestatem plebis pertinenti-

bus; seu publicis. Sunt autem illæ quinque orationes hæ: in Androktionem, in Leptinem, in Midiam, in Aristocratem, in Timocratem. Res liquida est e p. cccxxxv. v. præult. et sequentibus. Li-

quet item jam proximum γεγραφῶς bene habere. IDEM.
Γεγραφῶς] Morellii et Wolfii margo habet γεγραφεν. Sed ne sic quidem plana fiunt omnia. SYLB.

καὶ μηδὲν ἐπιφαίνοντας τεχνικὸν, ἐπεὶδὴ πρὸ τῶν Ἀριστοτέλους συνετάχθησαν τεχνῶν. οὐ μὴν ἔγωγε μέχρι τούτου προελθὼν, στήσομαι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους αὐτοῦ λόγους τοὺς μάλιστ' εὐδοκιμοῦντας ἐπιδείξω, τοὺς τε δημηγορικοὺς καὶ τοὺς δικανικοὺς, πρότερον ἀπηγγελλένους τῆς ἐκδόσεως τούτων τῶν τεχνῶν, μάρτυρι πάλιν αὐτῷ χρώμενος Ἀριστοτέλει. μετὰ γὰρ ἄρχοντα Καλλίμαχον, ἐφ' οὗ τὰς εἰς Ὀλυνθον βοηθείας ἀπέστειλαν Ἀθηναῖοι πεισθέντες ὑπὸ Δημοσθένους, Θεόφιλός ἐστιν ἄρχων, κατ' ὃν ἐκράτησε τῆς Ὀλυνθίων πόλεως Φίλιππος. ἔπειτα Θεμιστοκλῆς, ἐφ' οὗ τὴν ἑκτὴν τῶν κατὰ Φιλίππου δημηγοριῶν ἀπήγγειλε Δημοσθένης, περὶ τῆς φυλακῆς τῶν ἰησιωτῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεων, ἧς ἐστὶν ἀρχή, ἅ μὲν ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθα εὐρεῖν, ταῦτ' ἐστὶ. μετὰ δὲ Θεμιστοκλέα Ἀρχίας, ἐφ' οὗ παραινεῖ τοῖς Ἀθηναίοις μὴ κωλύειν Φίλιππον τῆς Ἀμφικτυονίας μετέχειν, μηδὲ ἀφορμὴν διδόναι πολέμου, νεωστὶ πεπονημένους τὴν πρὸς αὐτὸν εἰρήνην. ἀρχὴ ² καὶ ταύτης τῆς δημηγορίας ἐστὶν ἡδε, Ὅρῳ μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρόντα πράγματα. μετὰ δὲ Ἀρχίαν ἐστὶν Εὐβουλος, εἴτα Λυκίσκος, ἐφ' οὗ τὴν ἐβδόμην τῶν Φιλιππικῶν δημηγοριῶν διέθετο πρὸς τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρεσβείας, ταύτην τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος, Ὅταν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίνωνται. μετὰ Λυκίσκον ἐστὶν ἄρχων Πυθόδοτος, ἐφ' οὗ τὴν ὀγδόην τῶν Φιλιππικῶν δημηγοριῶν διέθετο πρὸς τοὺς Φιλίππου πρέσβεις, ἧς ἐστὶν ἀρχή, Ὅ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἐστὶν ὅπως αἱ αἰτίαι. καὶ τὸν κατ' Αἰσχίνου συνετάξατο λόγον, ὅτε τὰς εὐθύνας ἐδίδου τῆς δευτέρας πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὅρκους. μετὰ Πυθόδοτόν ἐστι Σωσιγένης, ἐφ' οὗ τὴν ἐνάτην διελέλυθε κατὰ Φιλίππου δημηγορίαν, περὶ τῶν ἐν Χερρόνῳ στρατιωτῶν, ἵνα μὴ διαλυθῇ τὸ μετὰ Διοπείθους ξενικόν,

¹ ησιωτῶν² δὲ

Ἐκτὴν] Wolfii et Morellii margo pro HUDS.
 ἔκτὴν habet *πέμπτην*. SYLB. quo modo καὶ ταύτης] Pro καὶ [quod vulgatæ legendum esse monuit Schottus, in Vitis dant] malim δὲ, contra exemplarium consensum. SYLB.

ἀρχὴν ἔχουσα ταύτην, Ἐδεῖ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, τοὺς λέγοντας ἅπαντας ἐν ὑμῖν μήτε
πρὸς ἔχθραν ποιεῖσθαι λόγον μηδένα μήτε
πρὸς χάριν. Καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν ἀρχοντα τὴν δε-
κάτην, ἐν ᾗ πειράσθαι διδάσκειν, ὅτι λύει τὴν εἰρήνην Φί-
λιππος, καὶ πρότερος ἐκφέρει τὸν πόλεμον, ἧς ἐστὶν ἀρχή,
Πολλῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γινομέ-
νων ὀλίγου δεῖν καθ' ἐκάστην ἐκκλησίαν. με-
τὰ Σωσιγένην ἀρχὸν ἐστὶ Νικόμαχος, ἐφ' οὗ τὴν ἐνδεκάτην
δημηγορίαν διελέλυθε, περὶ τοῦ λελυκέναι τὴν εἰρήνην Φί-
λιππον, καὶ τοὺς Ἀθηναίους πείθει Βυζαντίοις ἀποστεῖλαι
βοήθειαν, ἧς ἐστὶν ἀρχή, Καὶ σπουδαῖα νομίζων, ὦ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ὧν βουλευέσθε, καὶ
ἀναγκαῖα τῇ πόλει, πειράσομαι περὶ αὐτῶν
εἰπεῖν. ἐπὶ Νικομάχῳ Θεόφραστος ἀρχων, ἐφ' οὗ πείθει
τοὺς Ἀθηναίους γενναίως ὑπομεῖναι τὸν πόλεμον, ὡς κατηγ-
γελεκός αὐτὸν ἤδη Φιλίππου. καὶ ἐστὶν αὕτη τελευταία
τῶν κατὰ Φιλίππου δημηγοριῶν, ἀρχὴν ἔχουσα ταύτην,
Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππος οὐκ
ἐποίησατο τὴν εἰρήνην πρὸς ὑμᾶς, ἀλλ' ἀνεβά-
λετο τὸν πόλεμον, πᾶσιν ὑμῖν φανερόν γέ-
γονεν.

ἰά. Ὅτι δὲ δώδεκα τούτους ἅπαντας τοὺς λόγους, οὗς
κατηρήθηναι, πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν Ἀριστοτέλους τε-
χνῶν ἀπήγγειλεν ὁ Δημοσθένης, αὐτὸν Ἀριστοτέλη παρέ-
ξομαι μαρτυροῦντα. ἀρξάμενος γὰρ ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ
τῶν τεχνῶν τοὺς τόπους ὀρίζειν, ἀφ' ὧν τὰ ἐνθυμήματα
φέρεται, καὶ τὸν ἐκ τοῦ χρόνου παραλαμβάνει, παρατιθεὶς
αὐτῷ τὰ παραδείγματα. Τῆσιν δὲ αὐτὴν τὴν τοῦ φιλοσόφου
λέξιν, Ἄλλος εἰς τὸν χρόνον σκοπεῖ· οἷον, ὡς
Ἰφικράτης ἐν τῇ πρὸς Ἀρμόδιον, ὅτι, Εἰ, πρὶν
ποιῆσαι, ἡξίου τῆς εἰκόνης τυχεῖν, εἰάν ² ποι-
ήσῃ, ἔδοτε ἄν· ποιήσαντι ³ δ' οὐ δώσετε; μὴ

¹ ἡξ. υν

² ποιήσω

³ δ' (ἀρ') οὐ

Αὐτὸν ἦδη] Αὐτὸν refertur ad τὸν πόλε-
μον. Morellii et Wolfii margo mavult re-
ciprocum αὐτὸν, seipsum: subandito scilicet
πολέμῳ, hostem. IDEM.

ἰά. Ἄλλος εἰς κ. τ. λ.] Exstat locus l. 2.
c. 24. ubi legitur ἐκ τοῦ χρόνου σκοπεῖν.
Huds.

Δ' (ἀρ') οὐ] Inclusa ἀρ' addita ex vul-

τοίνυν μέλλοντες μὲν ὑπισχνεῖσθε, παθόντες δ' ἀφαιρεῖσθε. καὶ πάλιν, πρὸς τὸ διὰ Θηβαίων διῆναι Φίλιππον εἰς τὴν Ἀττικὴν, ὅτι, Εἰ, πρὶν βοηθῆσαι Φωκεῖς, ἡξίου, ὑπέσχοντο ἂν ἄτοπον οὖν, Εἰ, διότι προεῖτο καὶ διέσπευσεν, μὴ δώσουσιν. Ὁ δὲ χρόνος οὗτος, ἐν ᾧ Φίλιππος ἡξίου Θηβαίους ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ¹ αὐτῷ δοῦναι δίοδον, ² ὑπομιμνήσκων τῆς ἐν τῷ πρὸς Φωκεῖς πολέμῳ γενομένης βοηθείας, ἐκ τῆς κοινῆς γίνεται φανερὸς ἱστορίας. εἶχε γὰρ οὕτως· μετὰ τὴν Ὀλυνθίων ἄλωσιν, ἄρχοντας Θεμιστοκλέους, συνδῆκαι Φιλίππῳ πρὸς Ἀθηναίους ἐγένοντο περὶ φιλίας καὶ συμμαχίας. αὗται διέμειναν ἑπταετῇ χρόνον ἄχρι Νικομάχου· ἐπὶ δὲ Θεοφράστου τοῦ μετὰ Νικομάχον ἄρχαντος ἐλύθησαν, Ἀθηναίων μὲν Φίλιππον αἰτιωμένων ἄρχειν τοῦ πολέμου, Φιλίππου δὲ Ἀθηναίους ἐγκαλοῦντος. ταῖς δὲ αἰτίας, δι' αἷς εἰς τὸν πόλεμον κατέστησαν, ἀδικεῖσθαι λέγοντες ἀμφοτέροι, καὶ τὸν χρόνον, ἐν ᾧ τὴν εἰρήνην ἔλυσαν, ἀκριβῶς δηλοῖ Φιλόχορος ἐν τῇ ἑκτῇ Ἀτθίδος βίβλῳ· θήσω δὲ ἐξ αὐτῆς τὰ ἀναγκασιότατα· Θεόφραστος Ἀλλαιεύς. Ἐπὶ τούτου Φίλιππος τὸ μὲν πρῶτον ἀναπλεύσας Περίνθῳ προσέβαλεν, ἀποτυχὼν δ' ἐντεῦθεν Βυζάντιον ἐπολιόρκει καὶ μηχανήματα προσήγεν. ἔπειτα

¹ αὐτῷ² ὑπομιμνήσκων

gatis Aristotelis exemplaribus. SYLB.

Μέλλοντες]. Wolfii editio habet μέλλοντος: versio tamen ejusdem agnoscit vulgatum μέλλοντες, accepturi beneficium. Morellii margo, iidemque margo Wolfii, post hoc ipsum μέλλοντες μὲν addit εὐπάσχειν. quod in versione expressit idem Wolf. [Infra] Aristot. exemplaria habent πρὸς τὸ Θηβαίους Φίλιππον διῆναι εἰς τὴν Ἀττ. [et mox] Aristotelis exemplaria habent βοηθῆσαι εἰς Φωκεῖς: pro quo Dionys. paulo post, v. 8. dicit πρὸς Φωκεῖς, adversum Phocenses. IDEM.

Διέσπευσεν]. Aristot. exemplaria pro διέσπευσεν habent ἐπίσπευσεν, et mox διήσουσι pro δώσουσι. IDEM.

Δώσουσιν]. Præter διήσουσιν quod Sylb. pro vulg. δώσουσιν ex Aristotelis exemplaribus affert, est et alia lectio non contemnenda, διοίσουσιν, eodem tendens. Sed superest maxima difficultas in illis διότι

προεῖτο καὶ διέσπευσεν. Ego equidem nihil nunc melius extendo, quam hoc: διότι προέχουσιν ἂ καὶ διέσπευσαν, οὐ διήσουσιν (vel οὐ διοίσουσιν). Si, priusquam ipsis adversum Phocenses opitaretur, eos transitum per agrum ipsorum rogasset, fuissent promissuri. Absurdum itaque foret, si nunc se nollent per agrum suum sinere pervadere, postquam a se impetrassent id, quod antea tam vehementer contendissent, nempe Phocensium excidium. Fortasse προεῖτο defendi queat, si accipiat pro, quod passus esset opportunitatem sibi e. manibus elabi. προέσθαι, scil. τὸν καὶόν. sed tunc διέπισπευσεν foret legendum, prorsus ipsis credidisset. REISK.

Ἀλλαιεύς]. Ἀλλαιεύς legendum esse docent Maussacus ad Harpocrat. v. Ἀλλαιεύς, et Holstenius ad Steph. Byzant. v. Ἀλλαι. Vide etiam Meursii Atticam Reliquam, lib. 1. pag. 7. HUDS.

διεξελθὼν, ὅσα τοῖς Ἀθηναίοις ὁ Φίλιππος ἐνεκάλει διὰ τῆς ἐπιστολῆς, καὶ Δημοσθένους παρακαλέσαντος ¹ αὐτὸν πρὸς τὸν πόλεμον καὶ ψηφίσματα γράψαντος, ἔχειροτόνησε ² Δημοσθένης, φησὶ, Τὴν μὲν στήλην καθελεῖν τὴν περὶ τῆς πρὸς Φίλιππον εἰρήνης καὶ συμμαχίας σταθεῖσαν, ναῦς δὲ πληροῦν καὶ τὰ ἄλλα ἐνεργεῖν τὰ τοῦ πολέμου. ταῦτα γράψας κατὰ Θεόφραστον ἄρχοντα γεγονέναι, τῷ μετ' ἐκείνου ³ ἐνιαυτῷ τὰ πραχθέντα μετὰ τὴν λύσιν τῆς εἰρήνης ἐπὶ Λυσιμαχίδου ἄρχοντος διεξέρχεται· θήσω δὲ καὶ τούτων αὐτῶν τὰ ἀναγκαϊότατα· Λυσιμαχίδης Ἀχαρνεύς. Ἐπὶ τούτου τὰ μὲν ἔργα τὰ περὶ τοὺς νεωσοίκους καὶ τὴν σκευοθήκην ἀνεβάλλοντο διὰ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Φίλιππον· τὰ δὲ χρήματ' ἐψηφίσαντο πάντ' εἶναι στρατιωτικά, Δημοσθένους γράψαντος. Φιλίππου δὲ καταλαβόντος Ἐλάτειαν καὶ Κυτίνιον, καὶ πρέσβεις πέμψαντος εἰς Θήβας Θετταλῶν, Αἰνιάνων, Αἰτωλῶν, Δολόπων, Φθιωτῶν· Ἀθηναίων δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον πρέσβεις ἀποστείλάντων τοὺς περὶ Δημοσθένη, τούτοις συμμαχεῖν ἐψηφίσατο. φανεροῦ δὲ γεγονότος τοῦ χρόνου, κατ' ὃν εἰσῆλθον εἰς Θήβας ⁴ οἱ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις οἱ περὶ Δημοσθένη, καὶ οἱ παρὰ Φιλίππου, ὅτι κατὰ

¹ αὐτοῦς² Desunt v. Δημοσθένης, φησὶ.³ ἐν αὐτῷ⁴ οἱ τ' Ἀθην.

Διεξελθὼν] Philochorus puta, ad quem refertur quoque paulo post γράψας, quod instaurandæ servit orationi. REISK.

Αὐτὸν] Steph. et Morellius habent αὐτόν: ego cum Wolfio malui plurale αὐτοῦς, Athenienses videlicet. Idem Wolf. seq. v. ad explendam sententiam legit: ἔχειροτόνησε Δημοσθένης, φησὶ, τὴν μὲν στήλ. Ego hanc lectionem malim: καὶ ὡς Δημοσθένους παρακαλέσαντος αὐτοῦς πρὸς τὸν πόλεμον καὶ ψηφίσματα γράψαντος, ἔχειροτόνησεν ὁ δῆμος, τὴν μὲν στήλ. SYLB.

Ἐχειροτόνησεν] Malim in plurali ἔχειροτόνησαν, scil. Athenienses. REISK.

Αὐτῶν] Dubito, servemne, an αὐτὰ præferam. IDEM.

Πέμψαντος] Malit fortasse aliquis πέμψάντων: sed a Philippo missos esse legatos hosce, indicant sequentia, v. ult. et p. seq. v. 15. et p. cccxlviii. v. 1. SYLB.

Ἐψηφίσατο] Imo vero in plurali ἐψηφίσαντο, Thebani puta. REISK.

Οἱ τε Ἀθηναίων] Est in hoc loco magna difficultas: φανεροῦ γεγονότος — φανερόν ποιήσει. Si e Philochoro jam de tempore constat, quid opus erat id e Demosthene doceri. Et ne docet quidem Demosthenes. Nam de Archonte Lysimachide ille ne verbum quidem. Ego desidero, quid Demosthenes in oratione pro Corona docuerit. Nam istud de tempore, non hic, sed Philochorus jam docuerat. Aliud requiro declarandum adhuc, diversum ab isto altero jam declarato. Nam φανεροῦ γεγονότος τοῦ χρόνου, ὅτι πῖπται Attice dictum est, pro φανεροῦ γεγονότος, ὅτι ὁ χρόνος πῖπται κατὰ Λυσίμ. et ὅτι πῖπται ad superiora referendum est e Philochoro excerpta, non ad insequentia e Demosthene repetenda. IDEM.

Λυσιμαχίδην ἄρχοντα πίπτει, παρεσκευασμένων ἤδη τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἀμφοτέρων, αὐτὸς ὁ Δημοσθένης ποιήσει φανερὸν ἐν τῷ περὶ στεφάνου. Θήσω δὲ ἐξ αὐτῆς λαβῶν τῆς ἐκείνου λέξεως τὰ συντείνοντα πρὸς τὸ πρᾶγμα. Οὕτω διαθεῖς ὁ Φίλιππος τὰς πόλεις πρὸς ἀλλήλας διὰ τούτων, καὶ τούτοις ἐπαρθεῖς τοῖς ψηφίσμασι καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν, ἤκεν ἔχων τὴν δύναμιν, καὶ τὴν Ἐλάττειαν κατέλαβεν, ὡς οὐδ' ἂν, εἴ τι γένοιτο, ἔτι συμπανευσόντων ἡμῶν ἂν καὶ τῶν Θηβαίων. Ἀλλὰ μὴν τὰ τότε συμβάντα διεξελθὼν, διεξελθὼν δὲ καὶ τοὺς ῥηθέντας ὑφ' ἑαυτοῦ λόγους ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ὡς πρεσβευτῆς ὑπ' Ἀθηναίων εἰς Θήβας ἐπέμφθη, ταῦτα κατὰ λέξιν ἐπιτίθουσιν, Ὡς δ' ἀφικόμεθα εἰς τὰς Θήβας, κατελαμβάνομεν Φιλίππου καὶ Θετταλῶν καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων παρόντας πρέσβεις, καὶ τοὺς μὲν ἡμετέρους φίλους ἐν φόβῳ, τοὺς δ' ἐκείνου θρασεῖς. Ἐπειτ' ἐπιστολήν τινα κελεύσας ἀναγνωσθῆναι, ταῦτ' ἐπιτίθουσιν, Ἐπειδὴ τοῖνυν ἐποιήσαντο τὴν ἐκκλησίαν, προσῆγον ἐκείνους, διὰ τὸ τὴν τῶν συμμάχων τάξιν ἐκείνους ἔχειν. καὶ παριόντες ἐδημηγόρουν, πολλὰ μὲν Φιλίππου ἐγκωμιάζοντες, πολλὰ δ' ὑμῖν ἐγκαλοῦντες, πάνθ', ὅσα πώποτε ἐναντία ἐπράξατε Θηβαίους, ἀναμιμνήσκοντες. τὸ δ' οὖν κεφάλαιον, ἡξίου, ὧν μὲν εὖ πεπόνθεσαν ὑπὸ Φιλίππου, χάριν αὐτοὺς ἀποδοῦναι. ὧν δ' ὑφ' ὑμῶν ἡδίκηνται, δίκην λαβεῖν, ὁποτέρως βούλονται, ἢ διϊέντας αὐτοὺς ἐφ' ὑμᾶς, ἢ συνεμβαλόντας εἰς τὴν Ἀττικὴν. Εἰ δὲ κατὰ Λυσιμαχίδην μὲν ἄρχοντα τὸν μετὰ Θεόφραστον, λελυμένης ἤδη

Ἡμῶν] Ὑμῶν in libris vulgatis Demosthenis. HUDS.

Θηβαίους] Post Θηβαίους distinguunt etiam cæteræ editiones. sed non minus recte ante id nomen distinxerimus: ut accusativus iste feratur ad sequens verbum ἀναμιμνήσκοντες. SYLB. In vulgatis Demosth. [infra] v. 20. ἐκείνους προτέρους, v. 22. καὶ παρελθόντες, v. 23. ὑμῖν ἐγκαλοῦντες

ἅπανθ', ὅσα. v. 25. Θεβαίους, v. 27. αὐτοῖς. HUDS.

Αὐτοῖς] Morellii et Wolfii margo habet αὐτὸν, eum; recte. sic enim Dionys. pag. ccxlv. v. 7. αὐτῷ δαῖναι δίδον, et pag. seq. v. 3. δίδον τῷ Φιλίππῳ παρασχέιν. SYLB. Bene potest habere atque defendi vulgata. Se, Macedonas puta. REISK.

τῆς εἰρήνης οἱ παρὰ Φιλίππου πρέσβεις εἰς Θήβας ἀπεστάλησαν, παρακαλοῦντες αὐτοὺς μάλιστα μὲν συνεισβάλλειν εἰς τὴν Ἀττικὴν, εἰ δὲ μὴ, δίοδον τῷ Φιλίππῳ παρασχεῖν, μεμνημένους τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ τῶν περὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον· ταύτης δὲ μέμνηται τῆς πρεσβείας Ἀριστοτέλης, ὡς ὀλίγῳ πρότερον ἐπέδειξα, τὰς ἐκείνου λέξεις παράσχομενος· ἀναμφιλόγοις ἀποδέδεικται τεκμηρίοις, ὅτι πάντες οἱ Δημοσθένους ἀγῶνες, οἱ πρὸ τῆς Λυσιμαχίδου ἀρχῆς ἐν ἐκκλησίαις τε καὶ δικαστηρίοις γενόμενοι, πρότεροι τῶν Ἀριστοτέλους τεχνῶν εἰσίν.

ιβ'. Ἐτέραν προσθήσω μαρτυρίαν παρὰ τοῦ φιλοσόφου λαβὼν, ἐξ ἧς ἐτι μᾶλλον ἔσται φανερόν, ὅτι μετὰ τὸν πόλεμον, τὸν συμβάντα τοῖς Ἀθηναίοις πρὸς Φίλιππον, αἱ ῥητορικαὶ συνετάχθησαν ὑπ' αὐτοῦ τέχναι, Δημοσθένους ἀκμᾶζοντος ἤδη κατὰ τὴν πολιτείαν, καὶ πάντας εἰρηκότας τοὺς τε δημηγορικοὺς καὶ τοὺς δικανικοὺς λόγους, ὧν ὀλίγῳ πρότερον ἐμνήσθην. διεξιὼν γὰρ τοὺς τόπους τῶν ἐνδυμμάτων ὁ φιλόσοφος, καὶ τὸν ἐκ τῆς αἰτίας τίθησι παρέξομαι δὲ τὴν ἐκείνου λέξιν· Ἄλλος παρὰ τὸ ἀναίτιον ὡς αἴτιον, οἷον τῷ ἅμα ἢ μετὰ τοῦτο γεγονέναι· τὸ γὰρ μετὰ τοῦτο ὡς διὰ τοῦτο λαμβάνουσι, καὶ μάλιστα οἱ ἐν ταῖς πολιτείαις· ὡς ὁ Δημάδης τὴν Δημοσθένους πολιτείαν πάντων τῶν κακῶν αἰτίαν· μετ' ἐκείνην γὰρ συνέβη ὁ πόλεμος. Ποίους γοῦν ὁ Δημοσθένης κατεσκευάσεν ἀγῶνας, ταῖς Ἀριστοτελείαις τέχναις ὁδηγοῖς χρησάμενος, εἰ πάντες οἱ δημόσιοι λόγοι, δι' οὓς ἐπαινεῖται τε καὶ θαυμάζεται, πρὸ τοῦ πολέμου γεγόνασιν, ὡς πρότερον ἐπέδειξα, πλὴν ἑνὸς τοῦ περὶ τοῦ στεφάνου; οὗτος γὰρ μόνος εἰς δικαστήριον εἰσελήλυθεν μετὰ τὸν πόλεμον, ἐπ' Ἀριστοφάντος ἀρχοντος ¹ μὲν ἐνιαυτὸν μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, ² ὅκτω

¹ ὁ γὰρ μὲν ἐνιαυτῷ

² ἔκτω

Ἄναμφιλόγοις] Ἀναμφιδόλοις legitur in Cod. MS. Huds.

ιβ'. τὸν συμβάντα] Imo vero τὸν τότε συμβάντα, non de priore Atheniensium bello cum Philippo hic agitur, sed de posteriore, de quo erat definiendum. REISK.

Ὡς ὁ Δημάδης] Aristotelis exemplaria

(Rhetor. 1. 2. c. 24.) pro ὡς habent οἷον ὡς. Huds.

Γοῦν] Malim οὖν. REISK.

Ἐνιαυτῷ] Morellii et Wolfii margo habet ἐνιαυτῷ. unde recte legendum esso monuit Cl. Bentleius: ὁ γὰρ μὲν ἐνιαυτῷ — ἔκτω δὲ &c. Huds. Correxī locum

δὲ μετὰ τὴν Φιλίππου τελευτὴν, καθ' ὃν χρόνον Ἀλέξανδρος τὴν ἐν Ἀρβήλοις ἐνίκα μάχην. εἰ δέ τις ἐρεῖ τῶν πρὸς ἅπαντα φιλονεικούντων, ὅτι τοῦτον ἴσως ἐργαίῃε τὸν λόγον ταῖς Ἀριστοτέλους ἐντετυχηκῶς τέχναις, τὸν κράτιστον ἀπάντων λόγον· πολλὰ πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν ἔχων, ἵνα μὴ μακρότερος τοῦ δέοντος ὁ λόγος γένηταί μοι, καὶ τοῦτον ἐπιδείξειν ὑπισχνοῦμαι τὸν ἀγῶνα πρὸ τῶν Ἀριστοτέλους τεχνῶν ἐπιτετελεσμένον, αὐτῷ χρησάμενος τῷ φιλοσόφῳ μάρτυρι. προθεῖς γὰρ τόπον ἐνδυμημάτων τὸν ἐκ τῶν πρὸς ἄλληλα, ταῦτα κατὰ λέξιν γράφει, "Ἄλλος ἐκ τῶν πρὸς ἄλληλα· Εἰ γὰρ θατέρῳ ὑπάρχει τὸ καλῶς καὶ τὸ δικαίως ποιῆσαι, θατέρῳ τὸ πεπονθέναι· καὶ, Εἰ κελεῦσαι, καὶ τὸ πεποιηκέναι· οἶον, ὡς ὁ τελώνης Διομέδων, περὶ τῶν τελωνῶν· εἰ γὰρ μὴδ' ὑμῖν αἰσχροὺς τὸ πωλεῖν, οὐδὲ ἡμῖν τὸ ἀνεῖσθαι· καὶ, Εἰ τῷ πεπονθότι τὸ καλῶς καὶ δικαίως ὑπάρχει, τῷ πεπραγμένῳ ὑπάρξει, καὶ τῷ ποιήσαντι, ἢ ποιοῦντι. ἔστι δὲ τοῦτο παραλογίσασθαι· οὐ γὰρ, εἰ δικαίως ἔπαθεν ἂν, καὶ δικαίως ὑπὸ τούτου πέπονθεν· ὡς ὁ φόνου ἄξια ποιήσας πατήρ, εἰ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἑαυτοῦ τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἀπάγεται, δεῖ σκοπεῖν χωρὶς, εἰ ἄξιος ὁ παθὼν παθεῖν, καὶ ὁ ποιήσας ποιῆσαι· εἴτα χρῆσθαι ὁποτέρως ἂν

1 δ' ἐν τούτῳ

hunc ad mentem Bénileii, qui in vulgatis omnibus ita legitur: ἀρχοντος μὲν ἐνιαυτὸν μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, ἔκτω δὲ μετὰ τὴν Φιλίππου τελευτὴν. REISK.

Καὶ τὸ δικαίως] Aristotelis exemplaria (Rhet. I. 2. c. 23.) pro copulativa καὶ habent disjunctivam ἢ. SYLB.

Περὶ τῶν τελωνῶν] Aristot. exemplaria habent τελῶν: minus convenienter. SYLB. In Cod. MS. illa περὶ τῶν τελωνῶν desunt. HUDS. Mihi videtur aut servanda est lectio, quæ versatur in libris Aristotelis, τελῶν, quia verba insequentia, αἰσχροὺς τὸ πωλεῖν, perspicue ad τὰ τέλη redeunt. si vobis dedecori non est vectigalia vendere, ne nobis quidem erit ea emere. aut alias περὶ τῶν τελωνῶν leg. α τελωνία, aut denique, si lectionem vulgatam h. l. tuebimur, erit περὶ pro ὑπὲρ accipiendum, non de publicanis, sed pro iis, eorum defensionis ergo.

REISK.

Καὶ, εἰ τῷ πεπονθότι] In Aristot. exemplaribus sic legitur hic locus: καὶ εἰ τῷ πεπονθότι τὸ καλῶς, ἢ δικαίως, ὑπάρχει, καὶ τῷ ποιήσαντι· καὶ εἰ τῷ ποιήσαντι, καὶ τὸ πεπονθότι. ἔστι δ' ἐν τούτῳ [vulg. ἔστι δὲ τοῦτο] παραλογίσασθαι. εἰ γὰρ δικαίως ἀπέθανε, δικαίως πέπονθεν· ἀλλ' ἴσως οὐχ ὑπὸ σοῦ. διὸ δεῖ σκοπεῖν χωρὶς. SYLB.

ὑπάρχει] Videtur sic legendum ὑπάρχει, scil. πεπονθέναι, ἀπὸ τῶν πεπραγμένων, ὑπάρξει καὶ τῷ ποιήσαντι. Si laus rerum cum justitia, honestate et virtute gestarum ei adhaerescit, ad quem ille res profecta, vel in quem collatae sint, adhaerescet illa laus ei quoque, a quo profecta fuerint. REISK.

ἔστι δὲ τοῦτο] Correxī ex Aristotele ἔστι δ' ἐν τούτῳ. IDEM.

Ὅποτέρως] Malim ὁποτέρῳ in dativo.

ἀρμόττη· ἐνίοτε γὰρ διαφωνεῖ τὸ τοιοῦτον· ὥς-
περ ἐν τῷ Ἀλκμαίωνι ¹ τῷ Θεοδέκτου, καὶ οἶον
ἢ περὶ Δημοσθένους δίκη, καὶ τῶν ἀποκτει-
νάντων Νικάνορα. Τίς οὖν ἐστὶν ἡ Δημοσθένους δίκη,
καὶ τῶν ἀποκτεινάντων Νικάνορα, περὶ ἧς ὁ φιλόσοφος γέ-
γραφε, ἐν ἣ τὸ κυριώτατον τῆς ἀμφισβητήσεως κεφάλαιον
ἦν ἐκ τοῦ πρὸς ἀλλήλα τόπου, ἢ ἡ πρὸς Αἰσχίνην, ὑπὲρ
Κτησιφῶντος, τοῦ παρασχόντος Δημοσθένει τὸ περὶ τοῦ
στεφάνου ψήφισμα, καὶ τὴν τῶν παραινόμενων φεύγοντος
γραφὴν; ἐν ταύτῃ γὰρ τὸ ζητούμενον ἦν, οὐ τὸ κοινόν, εἰ
τιμῶν καὶ στεφάνων ἄξιός ἦν Δημοσθένης, ἐπιδιδούς ἐκ τῶν
ιδίων κτημάτων τὴν εἰς τὰ τέχνη δαπάνην· ἀλλ' εἰ καθ'
ὃν χρόνον ὑπεύθυνος ἦν, κωλύοντος τοῦ νόμου τοὺς ὑπευθύ-
νους στεφανοῦν. τὸ γὰρ ἐκ τῶν πρὸς ἀλλήλα τοῦτ' ἐστίν,
εἰ, ὥςπερ τῷ δῆμῳ τὸ δοῦναι, ² οὕτω καὶ τῷ ὑπευθύνῳ τὸ
λαβεῖν τὸν στέφανον ἐξῆν. ἐγὼ μὲν οὖν ταύτης οἶμαι τῆς
δίκης μεμνήσθαι τὸν Ἀριστοτέλη. εἰ δέ τις ἔρει, ὅτι περὶ
τῆς τῶν δώρων, ἣν ἐπ' Ἀντικλέους ἀρχοντος ἀπελογήσατο,
περὶ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν, ³ πολλῷ νεωτέρας ἔτι
ποιήσει τὰς Ἀριστοτέλους τέχνας τῶν Δημοσθένους ἀγώ-
νων. ἀλλὰ γὰρ ὅτι μὲν οὐχ ὁ ρήτωρ παρὰ τοῦ φιλοσόφου
τὰς τέχνας παρέλαβεν, ἀς εἰς τοὺς θαυμαστοὺς ἐκείνους
κατεσκευάσε λόγους, ἀλλὰ τούναντίον τὰ Δημοσθένους καὶ
τὰ τῶν ἄλλων ρητόρων ἔργα παραθέμενος Ἀριστοτέλης,
ταύτας ἔγραψε τὰς τέχνας, ἱκανῶς ἀποδεδειχθαι νομίζω.

¹ τοῦ² οὕτως³ πολλῶν

quod idem est dictu, atque si dixisset
χεῖσθαι τούτῳ, ὁπότερον ἂν. IDEM.

Διαφωνεῖ.] Post διαφωνεῖ τὸ τοιοῦτον Ari-
stot. exempl. habent hoo praecepta com-
ination, καὶ οὐδὲν κωλύει. Alcmæonis quoque
Theodectei verba; ab Aristotele relata, Dio-
nysius brevitatis causa omisit. SYLB.

Καὶ τῶν ἀποκτεινάντων Νικάνορα.] Verba
haec, ut ab hoc loco aliena, et perperam e
superioribus iterata, delenda sunt. hic
enim non agitur, nisi de causa Demo-
sthenis, a qua causa Nicanoris prorsus
est aliena. REISK.

ἢ ἢ.] Aut delendum est ἢ, aut superius
τίς accipiendum est pro τίς ἄλλη, quænam
alia, cui respondeat hoc ἢ ἢ—quam. aut
deest hic aliquid, aut εἰ μὴ ἢ—aut οὐδεμία
ἄλλη, ἢ ἢ—aut τίς ἄλλη, ἢ ἢ—responsio ad
superiorem interrogationem, forma novæ

interrogationis convestita. ecquænam erit
alia, nisi—IDEM.

Ἐν ταύτῃ.] Wolfiana edit. margo pro ἐν
ταύτῃ habet ἐν τούτῳ. Sed is, qui Morel-
lianae editionis διπτογραφίας ex illo mar-
gine in Wolfiana edit. marginem trans-
scripsit, Morellianas notas parum obser-
vavit; annotat enim Morelliana, ἐν τού-
τῳ refertur ad τούτο, quod est p. cccxlix.
v. 18. [in vulgatis puta pro τούτῳ] signifi-
cans scilicet, pro Dionysiano τούτο apud
Aristot. legi ἐν τούτῳ. SYLB.

Τῆς τῶν δώρων.] Subaudi τῶν Ἀρχαίων.
REISK.

Καὶ τὰ τῶν κ. τ. λ.] Aristotelem e vete-
ribus artibus Rhetoricæ scriptoribus suas
præceptiones collegisse, testatur etiam
Cicero, l. 2. de Inventione, et l. 2. de Ora-
tore. SYLB.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ.

ΒΙΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ.

ΔΕΥΤΕΡΩΙ λοιπὸν ἐπιβῆναι τῷ Παισῶν, καιρός· καὶ μή μοι χαλεπήνης, ὦ θεῖα κεφαλῇ, δεύτερος ταπτόμενος, ἡδέως ἂν πρὸς αὐτὸν ἐφθεγξάμην. εἰ γὰρ δεῖ τὰληθὲς λέγειν, αὐτὸς σὺ σαυτῷ ταύτην τὴν τάξιν προὔξენησας, μηδ' αὖ τῇ νεότητι τῷ μεγέθει τῶν ῥημάτων ἐπιδιδούς σεαυτὸν, μηδὲ ἀμύητα ῥητορικῶν συγχωρῶν ἐπιβῆναι τοῖς σοῖς. Διὸ προτελεσθέντες τοῖς τοῦ Θεοδώρου, οὕτως τοῖς σοῖς μυστηρίοις ἐπιχειρεῖν τολμῶμεν. προσευξάμενοι οὖν τὸν Θεσπέσιον ῥήτορα, καὶ κρατῆρα στησάμενοι τάνδρῃ, ὅπως ἂν δυνηθεῖν ἀρκέσαι τοῖς αὐτοῦ, οὕτω χωρήσομεν εἰς τὸ τὰκεῖνου διελθεῖν. τί γὰρ οὐ μέγα τε καὶ θαυμάσιον τῶν ἐκείνου; ὃς Ἀθήνας μὲν πρῶτον εὐτυχεῖ πατρίδα, δῆμον δὲ Παιανιέα· ἐκ γονέων δὲ μὴ πάνυ τι σεμνῶν προελθὼν, τοῖς αὐτοῦ τὰκεῖνων συνέκρυψεν· πατὴρ μὲν γὰρ ἦν, Ὀμωνύμου μὲν τὴν προσηγορίαν, τῇ δὲ τέχνῃ μαχαιροποιῶν, (ὃ ἐστὶν ἐργαστήριον ἔχοντος μαχαιροποιῶν, ὡς εἴπομεν ἤδη περὶ τοῦ πατρὸς Ἰσοκράτους,) μητὴρ δὲ Κλεοβούλης μὲν ὀνόματι, Σκυθίδος δὲ τὸ γένος. Γύλων γὰρ, ὁ πάππος αὐτοῦ, Νυμφαῖον προδούς, τόπον τινὰ ἐν τῷ Πόντῳ, μέλλων ποιεῖσθαι τὴν κρίσιν ὑπὲρ τούτου, φυγὰν παρὰ τοῖς τοῦ Πόντου δυνάσταις, καὶ τοὺς καλουμένους Κήπους, τόπους τινας, καρποῦσθαι λαβὼν παρ' αὐτῶν, γυναῖκα ἐκεῖσε Σκυθίδα ἡγάγετο, ἐξ ἧς ἔσχε τὴν Κλεοβούλην, τὴν μητέρα τοῦ ῥήτορος. αὕτη γὰρ πεμφθεῖσα ὑπὸ τοῦ πατρὸς λάδρα

Δευτέρῳ λοιπὸν] Sic Paris. interponit Romanus μὲν. Significat auctor, ab interpretatione Isocratis ad interpretationem Demosthenis se jam transire. REISK.

Δεῖ] Sic Rom. δὴ Paris. IDEM.

Τῷ μεγέθει] Id est διὰ τὸ μέγεθος. qui ea sis usus orationis magnificentia, ut nusquam tui copiam dederis juventuti, h. e. tironibus sis inivus. IDEM.

Ἀμύητα] Sic ambo codices. Sed lego ἀμύητους. iisque, qui rhetorices sacris nondum initiati sunt, hand permittens limina tuorum sacrariorum calcare. IDEM.

Ὁ τοῦ Θεοδώρου (scil. υἱός) est Isocrates. IDEM.

Ποιεῖσθαι] Imo vero ὑπομένειν. Verum ingenio ne abutamur ad eluendum has orationis sordes. IDEM.

εἰς Ἀθήνας, καὶ γαμηθεῖσα Δημοσθέει τῷ μαχαιροποιῷ, τίκτει τοῦτον τὸν ῥήτορα. καταλειφθεῖς δὲ ὄρφανος ἀπὸ τοῦ πατρὸς, αὐτὸς ἑαυτοῦ τῇ φρονήσει τε καὶ συνέσει πατὴρ ἐγένετο. ὡς γὰρ ἑώρα τοὺς καταλειφθέντας αὐτῷ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐπιτρόπους οὐκ ἐπιτρόπων μᾶλλον ἔργον ποιῶντας, ἀλλὰ πολεμίων, τῷ κακῶς κεχρηῆσθαι τῇ αὐτοῦ οὐσίᾳ, παῖς μὲν ὢν ἔτι, καὶ κατηγορεῖν ἐκείνων κωλυόμενος τῇ τῶν νέων ἡλικίᾳ, τέως μὲν τὰ τῶν νέων ἐποίει, καὶ διδασκάλοις τε ἑαυτὸν καὶ παιδεύσει παρεδίδου, ἵνα σχοίῃ τὴν κατηγορίαν ὡς εἰπεῖν ἡκονημένην ἐκ τῶν λόγων κατ' ἐκείνων, εἰς ἀνδρας ἐγγραφεῖς. διὸ καὶ, ὡς μιαροὶ τινες, οἱ ἐπίτροποι, τοῦτο αὐτὸ ἐνδυμηθέντες, καὶ τῶν διδασκάλων αὐτοῦ τοὺς μισθοὺς ἀπεστέρουν, ὥπως ἐμποδῶν γένοιτο τοῦτο αὐτὸ πρὸς τὸ μανθάνειν σπουδαίως ἐκείνον. ὅμως πάντα ποιῶν ὁ θεῖος ἀνὴρ, φιλοσόφων μὲν ἑαυτὸν παρεδίδου Πλάτωνι· ῥητορικῶν δὲ ἐπιθυμήσας ἐκ τοῦ ἀκούειν Καλλιστράτου τοῦ ῥήτορος, ῥητορεύοντός τε καὶ εὐδοκιμοῦντος, Ἰσαίῳ ἐφοῖτα, ἐνὶ τῶν ῥητόρων τῶν κριθέντων ἀναγινώσκεσθαι. καὶ οὕτως αὐτὸν λέγεται μιμήσασθαι, ὥστε αὐτοῦ νομίζεσθαι τοὺς κατὰ τῶν ἐπιτρόπων λόγους· ἀρτίως γὰρ ἦν ἐξελθὼν ἀπὸ τῆς ἐκείνου διατριβῆς. ἐζήλωσε δὲ μάλιστα τῶν πρὸ αὐτοῦ τὸν συγγραφέα Θουκυδίδην, καὶ τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν ἐκείνου λόγων ἐπὶ τὸ πολιτικώτερον μετέφρασεν· καὶ οὕτως λέγεται αὐτὸν ἐκμεμαθηκέναι, ὥστε φέρεσθαι τι τοιοῦτον περὶ αὐτοῦ. ὅτι ποτὲ καείσης τῆς βιβλιοθήκης ἐν Ἀθήναις, καὶ συγκαεισῶν τῶν ἱστοριῶν Θουκυδίδου, αὐτὸν μόνον ἀπομνημονεῦσαι πασῶν, καὶ οὕτως μεταγραφῆναι ποιῆσαι. ἐπιτροπευθεῖς δὲ δέκα ἔτη, καὶ ἐγγραφεῖς ὀκτωκαιδεκαέτης εἰς ἀνδρας· (οὕτως γὰρ ἐνεγράφοντο παρ' Ἀθηναίοις,) κρίνας τοὺς ἐπιτρόπους, εἴλε τὴν δίκην, καὶ ἀπῆτησεν αὐτοὺς, οὐχ ὅσα ἐδυνήθη δεῖξαι παρὰ τοῖς δικασταῖς αὐτοὺς χρεωστοῦντας, ἀλλ' ὅσα συνῆδει ἑαυτῷ κατὰ τὸ ἀληθὲς ἡδίκημένῳ. τὸ μὲν γὰρ ἦν τῆς δεινότητος τῆς ῥητορικῆς, τὸ δὲ τῆς Δημοσθένους φιλανθρω-

Αὐτὸ] Sic ambo codices, sed leg. αὐτῷ.
IDEM.

Ἀναγινώσκεσθαι] Qui digni habitī sunt
a grammaticis, quorum scripta legenda et

imitanda proponerentur juventuti eloquentia studiosa. IDEM.

Αὐτοῦ] Isaei puta. IDEM.

πίας. λ γὰρ τάλαντα ἀποδείξας αὐτοὺς τοὺς τρεῖς χρεω-
στοῦντας, ἰδὲ μόνον ἀπήτησεν. ἦσαν δὲ οὗτοι οἱ τρεῖς Ἀφοβος,
Δημοφῶν, Θηριππίδης. πολλὰ δὲ ἐκ φύσεως ἔχων ἐλαττώ-
ματά τε καὶ νοσήματα, ἐπιμελείᾳ τὴν φύσιν ἐνίκησεν· καὶ
γὰρ τὸ στόμα τραυλὸς ἦν, καὶ τὴν ἀκοὴν ἀσθενής, ὥς μὴ
δύνασθαι φέρειν κραυγὰς τινάς, ἢ κτύπους, καὶ τὸ πνεῦμα
ἄτονος, ὥς μὴδὲ ἐν ἔπος εἰπεῖν ἀπνευστὶ δύνασθαι· καὶ τὴν
κίνησιν τοῦ σώματος ἀπρεπῆς καὶ μαλακώτερος, ὁπότε
δέοι λέγειν, κινῶν γὰρ αἰεὶ τοὺς ὤμους, περιέρριπτε τὸν
τρίβωνα κατὰ τῆς γῆς. ἐπνηροθώσατο δὲ ταῦτα πάντα διὰ
τούτων τῶν τρόπων· τὸν μὲν γὰρ τραυλισμὸν, ἐμβάλλων
τινὰς ψήφους ἐν τῷ στόματι, καὶ τῶν Ὀμήρου συνεχῶς
ἔπος τι λέγων, τό. Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν
ἡπεῖριοιο. οὕτως δὲ τοῦτο ἐπνηροθώσατο, ὥστε εἰσελθόντα
εἰπεῖν τοῖς Ἀθηναίοις ἐκεῖνο τὸ περιφερόμενον· Ἦκω φέρων
ὑμῖν τὸ ρ καταρρηκτορευμένον· διὰ τοῦτο δὲ εἶπε τὸ ρ,
ἐπειδὴ ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ τραυλοὶ αἰεὶ περὶ τὸ γράμμα
τοῦτο σφάλλονται, τὸ λ ἀντὶ τοῦ ρ προφέροντες. καὶ τοὺς
θορύβους δὲ φέρειν ἐμελέτησεν, ἐπὶ τὴν θάλατταν κατιῶν,
καὶ πρὸς τὸν ἦχον τῶν κυμάτων λογοποιούμενος. καὶ τὸ
πνεῦμα διαρκὲς κατεσκεύασεν οὕτως· πρὸς ὑψηλὰ τινα
χωρία τρέχων, καὶ ῥήσεις λέγων τινάς. τὸ δὲ σχῆμα τῆς
ἐν τῷ λέγειν κινήσεως, καὶ τοῦτο ἰάσατο, τὰ μὲν πρῶτα
ξίφος ἐξαρτήσας ἐκ τῆς στέγης τῆς οἰκίας ἑαυτοῦ, καὶ
ὑποκάτω τούτου ἰστάμενος, ἵνα τῷ φόβῳ τῆς προσδοκίας
τοῦ πεσεῖσθαι κατὰ τῶν ὤμων αὐτοῦ ἐκεῖνο, ἀκινήτους ἔχη
αὐτούς· ὕστερον δὲ καὶ πρὸς κάτοπτρον ἀνδρόμηκες ταῖς
μελέταις χρώμενος. οὐ μόνον δὲ ἐν νέοις οὕτως ἑαυτοῦ ἐπε-
μελεῖτο, ἀλλ' ἤδη καὶ τέλειος ἀνὴρ γενόμενος. καὶ γὰρ
αὐτόν φασιν, ἀνδρῶν ἄγοντα ἡλικίαν, ξυρῶντά ποτε τοῦ
πώγωνος τὸ ἥμισυ, ὅπως μὴ προῖοι δι' αἰσχύνην, οἴκαδε
καθεύδοντα ἑαυτὸν ἀσκεῖσθαι. λογογραφεῖν δὲ ἀρξάμενος,
καὶ εἰς τὰ ἰδιωτικά, καὶ εἰς τὰ δημόσια, καὶ πολλοὺς ἐκ-
δούς λόγους δικαζομένοις, ὕστερον τούτων ἐπαύσατο διὰ
τοιαύτην αἰτίαν· Ἀπολλοδώρῳ καὶ Φορμίωνι δικαζομένοις

πρὸς ἑαυτοὺς, ἤλω ἀμφοτέροις λόγους ἐκδούς κατ' ἀλλήλων. ὅθεν μισήσας τοῦτο τὸ ἔργον, ἐπὶ τὸ παιδεύειν λοιπὸν ἐτράπη. καὶ παρὰ τὰς ἀρχαῖς μὲν εὐτυχήσας, ἐν τε τῷ πλήθει τῶν μαθητῶν, καὶ τῷ εὐνοῦς εἶναι αὐτῷ πάντας τοὺς φοιτῶντας, ὕστερον καὶ τούτου ἀπέσχετο διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν· Ἀρίσταρχόν τινα, υἱὸν Μόσχου, ἔχων μαθητὴν εὐνούστατόν τε καὶ θρασύν, καὶ φονεύσαντα τοὺς ἀντιπολιτευομένους αὐτῷ, τὸν τε Νικόδημον τὸν Ἀφιδναῖον, καὶ Εὐβουλον τὸν πολιτευόμενον, αὐτὸς ὑπενόηθη ὑποβαλεῖν τῷ Ἀριστάρχῳ τοῦτο ποιῆσαι. ἀπαλλαγείς δὲ καὶ τούτου τοῦ ἐπιτηδεύματος, ὕστερον ὁρῶν φυόμενόν τε καὶ ἀκμάζοντα κατὰ τῆς Ἑλλάδος τὸν Φίλιππον, ἐτράπη ἐπὶ τὸ γράφειν λόγους κατ' ἐκείνου καὶ τῶν προδιδόντων ἐκείνῳ· ἐτρηράρχησε δὲ καὶ ἐχορήγησε τῇ πόλει, καὶ εἰσφορὰς ἐποίησατο χρημάτων πολλάκις, καὶ κόρας ὀρφανευθεῖσας καὶ πενιχρὰς ἐπιγάμους πρὸς γάμον ἐξέδωκε, καὶ λύσεις αἰχμαλώτων Ἀθηναίων ἐποίησατο· ὅθεν πολλάκις εὐνοίας τῆς πρὸς τὴν πόλιν χρυσοῖς στεφάνοις ἐστεφανώθη. Ἀρπάλου δὲ τινος χρήματα κεκλοφότος παρ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου, καὶ φυγόντος παρ' Ἀθηναίοις καὶ ἀποδανόντος ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ, ὑποννηθεὶς, ὡς λαβὼν παρ' αὐτοῦ χρήματα, κριθεὶς ἐπὶ πεντήκοντα ταλάντοις, ἔφυγεν εἰς Αἴγιναν· ὕστερον δὲ ἀφείσης αὐτῷ τῆς πόλεως, ἐπανῆλθεν, καὶ πάλιν κατ' Ἀλεξάνδρου ἔλεγε, τοῦ παιδὸς Φιλίππου, ὡς καὶ κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. κρατήσαντος δ' Ἀλεξάνδρου τῆς Ἑλλάδος, καὶ μέλλοντος ἐλθεῖν καὶ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἐξαίτηθεὶς παρ' αὐτοῦ οὐκ ἐδόθη, τῶν Ἀθηναίων πρεσβευσασμένων πρὸς αὐτόν, καὶ λεγόντων, ὅτι ἐν σοὶ ἐστὶ καὶ τὸ λαβεῖν καὶ τὸ μὴ λαβεῖν, ὅποτε καὶ τὴν πόλιν αὐτήν· ὅμως φρόνησόν τε καὶ βούλευσαι ἄξιον τῆς σεαυτοῦ φύσεως. ὁ δὲ ἐπικλασθεὶς τῷ ἐλέῳ καὶ γελάσας, ἀνεχώρησεν· ἔσχε γὰρ τὸ φιλάνθρωπον μετὰ τῆς δυναστείας, ἥπερ ὁ αὐτοῦ πατήρ. ὡς δὲ καὶ Ἀλέξανδρος ἐτε-

Πολτάκις] Sic Paris. πολλῆς Rom.
IDEM.

Παρ' Ἀθηναίοις] Imo vero παρ' Ἀθηναίους.
verum jam supra in hunc solæcismum
impegerat, initio opusculi, in illis φυχῶν

παρὰ τοῖς τοῦ Πόντου δυνάστασι, pro παρὰ
τοῖς τ. Π. δυνάστασι. sed relinquendæ sunt
isti facci græcitatatis suæ sordes. IDEM.
[ἥπερ] Sic emendandum esse adscri-
pserat Schweighæuserus. nam in utroque

λεύτηκε, καὶ τὴν τούτου βασιλείαν διεδέξατο Ἀντίπατρος τις τῶν παρασπιστῶν ἐκείνου, πάλιν καὶ κατὰ τούτου ἐδημγόρει. ἀμέλει καὶ φρουρὰν καταστήσαντος Ἀλεξάνδρου ἐν ταῖς Θήβαις μετὰ τὸ κατασκάψαι τοὺς Θηβαίους, διὰ τὸ ἀπογυμνώσασθαι αὐτῷ ἐν τῇ πολιορκίᾳ, καὶ ὑβρίσαι αὐτὸν, ἐναντία πράττων ὁ Δημοσθένης τῷ Ἀντιπάτρῳ ἔπεισεν Ἀθηναίους, ὥστε ἐξελθεῖν καὶ ἐξελάσαι ταύτην τὴν φρουρὰν. ὅθεν ὀργιζόμενος Ἀντίπατρος ἐστράτευσε κατὰ τῶν Ἀθηναίων. προσρῶμενος δὲ ὁ Δημοσθένης, ὡς ὅτι οὐκ ἐλεηθήσεται παρὰ τούτου ἐξαίτηθεῖς, διὰ τὸ ὠμόν τε καὶ βίαιον τοῦ ἀνδρός, ἔφυγεν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ποσειδῶνος τὸ ἐν τῇ Καλαυρίᾳ, τῇ νήσῳ τῇ πρὸς τῇ Τροιζῆνι. μέλλων δὲ ἀγέσθαι πρὸς Ἀντίπατρον ὑπὸ Ἀρχίου τοῦ ὑποκριτοῦ τοῦ πεμφθέντος πρὸς αὐτὸν, καὶ παρακρουομένου αὐτὸν, ὡς οὐκ εἰς θάνατον ἀγόιτο, ἀπεκρίνατο αὐτῷ, ὡς ὅτι οὐδέποτε μοι ἤρεσας, οὔτε ὑποκρινόμενος, οὔτε νῦν με πείθων. καὶ τοῦτο εἰπὼν, μικρὸν παρεξελθὼν, ἵνα μὴ μιάνη τῷ θανάτῳ τὸ ἱερὸν, λαβὼν, ὃ ὑπὸ τῇ σφραγίδι εἶχε, φάρμακον, εἰς τοῦτο ἐκ πολλοῦ αὐτῷ κατεσκευασμένον, ἐκὼν ἀπέθανεν. ἐβίωσε δὲ ἔτη ξ καὶ τρία· ἐγεννήθη δὲ ἐν αὐτῷ πρότερον τῆς ἐκατοστῆς Ὀλυμπιάδος. εἰκόνα δὲ αὐτοῦ ἔστησαν οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ Κεραμεικῷ χαλκῇν, θαυμάσαντες αὐτοῦ τὴν τε ἀρετὴν καὶ τὴν εὐνοίαν, ἣν εἶχε περὶ τὴν πόλιν. ἐπεγέγραπτο δὲ τῇ εἰκόνι αὐτοῦ τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα.

εἵπερ ἴσῃν γνώμη ῥώμην, Δημοσθένης, ἔσχεις,
οὐ ποτ' ἂν Ἑλλήνων ἤρξεν Ἀρης Μακεδών.

ἀπέθανε δὲ ἔκτη ἐπὶ δέκα τοῦ Πυανεψιώνος μηνός. ἥτις ἐστὶν Ἀθήνησι σκυθρωποτάτῃ ἡμέρᾳ, διὰ τὸ συμβαίνειν τότε εἶναι τὰ Θεσμοφῶρια, καὶ νηστεύειν τότε τὰς γυναῖκας. κατέλειψε δὲ πολλοὺς λόγους. οἷον τοὺς φιλιππικούς, τοὺς δημοσίους, τοὺς ἐπιτροπικούς, τοὺς ἰδιωτικούς, τὰ προοίμια, τὸν ἐρωτικὸν, τὸν ἐπιτάφιον, τὰς ἐπιστολάς.

codice est ἦπερ. IDEM.

Αὐτῷ κατεσκευασμένον] Interponit Paris. τούτο, quod a Romano abest. IDEM.

Τότε εἶναι τὰ Θεσμοφ.] Infinitivum εἶναι, qui Parisino deest, addidi e Romano. IDEM.

ΕΤΕΡΟΣ Ο ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΒΙΟΣ.

Ο ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ βίος τοῦ ῥήτορος ἀναγκαῖός ἐστι τοῖς ἐπὶ ῥητορικὴν ἀσκοῦσιν ἑαυτούς· πολλὴν γὰρ ὁ βίος αὐτοῦ φέρει τοῖς μαθοῦσιν ὠφέλειαν. ὅθεν, ὅσα περὶ τ' ἀνδρὸς πυνθανόμεθα, λέγωμεν διὰ συντόμων, ὅστις τε ἦν διεξίοντες καὶ τίνος, καὶ ἃ τὴν πόλιν διώρθωσεν· ἀπὸ δὲ τοῦ γένους αὐτοῦ πρῶτον ἀρξώμεθα. ταῦτα τοίνυν ἐστίν, ἃ περὶ Δημοσθένους πυνθανόμεθα. Γύλων ἀνὴρ Ἀθηναῖος, φθονηθεὶς οἶμαι δι' ἀρετὴν (οἰκεῖον γὰρ καὶ σύννηθες τῇ πόλει τοῦτο τὸ πάθος) αἰτίαν ἔσχεν προδεδωκέναι Νύμφαιον, χωρίον ἐν Πόντῳ κείμενον. ἀδοξήσας δὲ διὰ τὴν ἐκ τῆς κατηγορίας ὕβριν, τάχα δὲ φοβηθεὶς τοὺς συκοφάντας, (ἰσχυρὸν γὰρ ἐν Ἀθήναις τὸ τούτων γένος) τὴν ταύτων κρίσιν οὐ περιέμενε, τῆς δὲ κατηγορίας προεξῆλθεν, καὶ παραγενόμενος εἰς Σκυθίαν, γαμεῖ τῶν ἐπιχωρίων τινὸς θυγατέρα, πολλὴν προῖκα σὺν αὐτῇ λαβάν. δύο δὲ γεννήσας καὶ θρέψας θυγατέρας, ὡς τὴν τοῦ γάμου ὥραν ἐπέλαβον, ἐτοιμάσας προῖκας αὐταῖς, εἰς Ἀθήνας ἔπεμψε, κομίσασθαι τὴν πατρίδα θελήσας, εἰ καὶ μὴ δι' ἑαυτοῦ, διὰ γοῦν τῶν θυγατέρων. ἔγρημε δὲ τὴν μὲν Φιλοχάρης, τὴν δὲ ἐτέραν Δημοσθένης, τὸν μὲν δῆμον Παιανιεύς, μαχαιοποιὸς δὲ τὴν τέχνην. ἐξ ἧς ἐγέννησε τὸν ῥήτορα Δημοσθένην, ὀνόματος μὲν πατρῷου κληρονόμον, οὔτε δὲ τέχνης, οὔτε τύχης ὁμοίας διάδοχον. ἀποθανόντος δὲ τοῦ πατρὸς, καταλειφθεὶς ὑπὸ μητρὶ, τρεῖς ἔσχεν ἐπιτρόπους, συγγενεῖς μὲν καὶ φίλους, ἐχθροὺς δὲ τῇ διαθέσει, Ἀφοβὸν καὶ Δημοφῶντα, ἀλλήλων ἀδελφιδοῦς, καὶ Θηριππίδην, φίλον αὐτοῦ τῷ πατρὶ ἐκ παίδων γεγεννημένον. πολλὴν δὲ οὔτοι παραλαβόντες οὐσίαν, δέον αὐτὴν ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς ποιῆσαι πλείονα, καὶ τηρῆσαι τὸν ὀρφανὸν πλούσιον, οὐ μόνον διήρ-

Ὁ Δημοσθένης] Interponit Paris. περί. sed annotaverat Schweighaeuserus, illam praepositionem a nova manu punctis un-

dique vallatam esse. Quod indicat eam esse cancellandam. IDEM.

Lego τάχα δὲ καὶ φοβηθεὶς. IDEM.

πασαν, ἀλλὰ καὶ τῆς Δημοσθένους παιδείας ἡμέλησαν· οὐδένα λόγον δώσειν τῆς ἐπιτροπῆς ὑπολαμβάνοντες, εἰὰν τὸν ἀδικούμενον τηρήσωσιν ἀπαίδευτον. ἦν δ', ὡς ἔοικεν, ὁ παῖς ὑπὸ τῆς προνοίας τῶν θεῶν ἐπιτροπεύόμενος, οἱ παρ-
έσχον αὐτῷ ἐπιθυμίαν παιδείας λόγου. προθέμενος γὰρ ἐλπίδας Δημοσθένης ἀγαθὰς, μείζονας ἑαυτοῦ, καὶ τὴν τοῦ πατρὸς, καὶ τὴν τῶν ἐπιτρόπων χώραν ἐξέπλησεν· τῆς τε γὰρ ἐγκυκλίου καλουμένης παιδείας μετέλαβεν, τῷ τε μάλιστα κατὰ ῥητορικὴν καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐπαινου-
μένῳ παρέδρευσεν Ἰσαίῳ, μαθητῇ μὲν Ἰσοκράτους ὄντι, κε-
κοσμηκότι δὲ τὴν σχολικὴν ἡσυχίαν ἐναγωνίῳ δεινότητι. πάντα δ' ἦν, ὡς ἔοικε, Δημοσθένει πρὸς τὸ τέλειον συν-
εργοῦντα, φύσις, φιλομάθεια, πόνος. φύσις μὲν, ἡ ῥαδίως αὐτῷ τὴν κατάληψιν τῶν πραγμάτων χορηγοῦσα· πόνος δέ, ὁ καὶ τὰ δυσχερῆ κτώμενος· φιλομάθεια δέ, τὴν τῶν καλῶν ἐπιθυμίαν εἰσάγουσα. ἔστι δὲ τοῦ Δημοσθένους πο-
νου καὶ τῆς * τοῦ λόγου τάλαιπωρίας κακεῖνα τεκμήρια. φασὶ γὰρ αὐτὸν ἐν οἰκίσκῳ καταγείῳ δαισιώμενον πονεῖν, δηλονότι φεύγοντα τὰς ἀπὸ τῶν ἡλικίων καὶ φίλων διοχλή-
σεις· διαξυρῆσαι δὲ λέγουσιν αὐτὸν μέρος τῆς κεφαλῆς, ἵνα κατεχόμενος ὑπὸ τῆς αἰδοῦς ἑαυτῷ βλέπῃται μόνῳ. ταχεῖ-
αν μέντοι ἔλαβεν τὴν ἐν τῷ λόγῳ σπουδὴν, ὥστε αὐτὸν πε-
ρὶ ὀκτωκαίδεκα ἔτη γεγόμενον τὰς κατὰ τῶν ἐπιτρόπων ἀποθέσθαι δίκας, καὶ τὴν τοῦ λέγειν καλῶς λαβεῖν δόξαν, καὶ τῶν ἀδικησάντων κρατῆσαι· μὴ μέντοι γενέσθαι μετὰ τὴν νίκην ἀπάνθρωπον, ἀλλ' ἀντὶ πολλῶν πατέρων ὀλίγα λαβεῖν, ὅσα δυνατόν ἦν τοῖς ἀδικήσασιν ἀποδοῦναι. προκό-
πτων δὲ κατὰ τὴν ἡλικίαν, καὶ μᾶλλον ἐπὶ τῷ λέγειν ἐπαινούμενος, ἐπὶ σοφιστείᾳ τρέπεται, καὶ καθηγεῖται τῶν νέων τῶν ῥητορεύειν βουλομένων. ἐπ' Ἀριστάρχῳ δὲ τῷ Μόσχου διαβληθεὶς, μεираκίῳ τῶν εὐγενῶν, ὡς ἐραστῆς αὐτοῦ γεγονῶς, παρητήσατο αὐτοῦ τὴν παρ' αὐτὸν ἀφι-
ξιν, ἵνα τοῖς αἰτιωμένοις ὑπονοεῖν αὐτὸν μηκέτι ἐξῇ. λό-
γους δὲ γράφειν ἀρξάμενος, ἐσυκοφαντήθη ποτὲ διαβλη-
θεὶς, ὡς δυσὶ πολίταις δέδωκε λόγους ἀπεναντίους, Ἀπολ-

* Num παιδείας εὐλόγου. IDEM.

* Lacuna in lacera membrana suppletur in margine ab antiqua, sed parum legibili

manu. Verba supplenda hæc quidem vi-
dentur περὶ τὴν ἀσκησιν. SCHWEIGHEF-
SERUS. Mihi videtur legendum τῆς περὶ

λοδάρῳ καὶ Φορμίωνι. καταγνοὺς δὲ καὶ τοῦ λογογραφεῖν, ἀποκειμένην εὔρε τὴν πολιτείαν καὶ τὴν τῶν κοινῶν πραγμάτων ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις δόξαν. παρηκολούθει δὲ αὐτῷ τρία τοῦ λέγειν ἀμαρτήματα, νομοθεσίας τινὸς καὶ θεραπείας δεόμενα· τῶν τε γὰρ στοιχείων οὐκ ἐτρανοποιεῖ τὸ ρ, τὸν τε ὦμον ἀκαίρως ἀνέσειε, καὶ θορυβούμενος ἐξέπιπτε τῆς σκέψεως πολλάκις. ταῦτα δ' ἴσως ἄλλω μὲν συμβάοντα μεγάλα ἦν, ἐξειδιώχθη δὲ ὑπὸ Δημοσθένους ὡς ἀσθενῆ. καὶ τό τε ρ ποικίλως ἐν τῷ στόματι γυμνάσας ἐκομίσατο, τὸν τε ὦμον συνευακτεῖν τοῖς ἄλλοις μέρεσι τοῦ σώματος ἔπεισε τὸν τρόπον τοῦτον· λόγχην ἀπὸ τῆς στέγης καταρτήσας, καὶ ἱστάμενος ὑπ' αὐτὴν ἔλεγεν, καὶ κατεχόμενος ὑπὸ τοῦ φόβου, τὸν ὦμον ἐνουθέτησεν. τὴν τε κατοχὴν τῶν ἐσκεμμένων οὕτως ἐποίησε μόνιμον, ὥστε μὴδ' ὑπὸ τῶν μεγίστων ἐκπλήττεσθαι θορύβων. ὁδεύων γὰρ παρ' αἰγιαλοὺς, καὶ τῶν προσπιπτόντων ταῖς ἡϊόσι κυμάτων τὸν ἦχον δεχόμενος, ἀντέτασσε τοὺς ἑαυτοῦ λογισμούς· τοῦτο δὲ ἦν ἀσκησις ἐπὶ τὴν τῶν ὄχλων καταφρόνησιν. ὑποκρίσει δὲ λειψόμενος καὶ διὰ τοῦτο φερόμενος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἦττον, ὑπὸ Ἀνδρονίκου, τοῦ κατ' αὐτὸν ἀρίστου τῶν ὑποκριτῶν, ἐδιδάχθη, καὶ τὰ μυστήρια τῆς ὑποκρίσεως οὕτως παρέλαβεν, ὥστε γενέσθαι μιμητὴς προσώπων ἀνδρειώτατος, καὶ τὸ πλῆθος ταύτῃ μάλιστα πείθειν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. τέλειος οὖν ἐν πᾶσι γενόμενος, τὴν τῆς ρητορικῆς δύναμιν ἐκτήσατο, ὡς ἂν εἴποι τις, ὁλόκληρον. ἐφ' οἷς ἐπρώτευσε λόγοις, οὐ μόνον ὠφελῶν τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς οὐσίας ἐπιδιδούς· καὶ γὰρ ἐτριηράρχησε τῆς ἰδίας βουλῆς αὐτεπάγγελτος. συνέβη δὲ αὐτῷ κατὰ τὴν χορηγίαν δυστύχημα· Μειδίας γὰρ, ἐχθρὸς ὢν αὐτῷ παλαιός, κονδύλῳ αὐτὸν ὕβρισεν ἐστεφανωμένον ἐν τῷ θεάτρῳ. καὶ ὁ δῆμος ὀργισθεὶς κατεχειροτόνησε τοῦ Μειδίου. λαβὼν δὲ παρὰ τοῦ Μειδίου τρισχιλίας δραχμας, καδυφῆκατο τὴν παρ' αὐτοῦ δίκην. ὅμοιον δέ τι ταύτῃ ἕτερον πρότερον ἐποίησε. Δημομέλη γὰρ τὸν ἀνεψιὸν γραψάμενος εἰς Ἀρεῖον πάγον τραύματος, ἀργύριον λαβὼν παρήκειν. ὅθεν καὶ Λισχίνης

ὄνειδίζων αὐτῷ λέγει· ὁ τὴν κεφαλὴν πρόσδοτον κεκτημένος· ὅτι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπορίζετο. ἔγνημε δὲ τὴν Χαβρίου γυναῖκα, Κτησίππου δὲ θυγατέρα, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ στρατηγοῦ Χαβρίου. τοιοῦτου γάμου δόξας ἄξιος, οὐ τὴν αὐτὴν τάξιν τῆς πόλεως εἴλετο Αἰσχίνῃ καὶ Δημάδῃ καὶ Φιλοκράτει· οὐδὲ μιμητῆς τῶν ἄλλων δημηγόρων ἐγένετο. τοῖς δὲ Φιλίππου πράγμασιν ἀντεπολιτεύσατο, καὶ προῦκαλεῖτο τὴν ἐκείνου τύχην, καὶ τὴν πατρίδα βλέπων ἐν κινδύνοις καὶ δουλείᾳ γιγνομένην, τὴν τε τῶν προγόνων ἀρετὴν ἐτήρησεν αὐτῇ καὶ τὸ πάτριον φρόνημα. ἄξιον δὲ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν πλείονα, ἵνα καὶ βεβαιότερα τῆς Δημοσθένους ἀρετῆς τεκμήρια λάβωμεν. Φίλιππος Ἀμύντου μὲν ἦν παῖς καὶ Εὐρυδίκης, βασιλεὺς δὲ Μακεδονίας, ἐν Πέλλῃ δὲ γενόμενος, ἀδόξῳ καὶ ταπεινῷ χωρίῳ, δύναμιν δὲ πρῶτον ὀλίγην ἔχων, ὑπ' ἐκείνης βοηθούμενος, Ἰλλυριοὺς κατεστρέψατο καὶ Τριβαλλοὺς, καὶ Παϊονίων ἐκράτησεν· καὶ μετὰ ταῦτα τέτραδαρχίαις τὴν Θετταλίαν κατέλαβεν, Εὐβοίας τε τυράννους ἀπέδειξεν, οὓς ἐδέλγησε, καὶ Φωκεῖς ἀναστάτους ἐποίησε, σφαγὰς τε πολλὰς ἐτόλμησεν ἐν Ἡλίδι, αὐτὸς τε τὸν τῶν Ὀλυμπίων ἀγῶνα διετάσσετο, πολλῶν τε διδάσκαλος προδοτῶν ἐγένετο, τοὺς ἐν ἐκάστῃ πόλει πονηροὺς διὰ τοῦ χρυσίου φίλους αὐτῷ κατασκευάζων· ὅτε καὶ λ δῆμους ἀνεῖλεν ἐν Θράκῃ, καὶ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ἀλόνησον προσεκτήσατο. προέκοψε δὲ πλεονεξίας εἰς τοσοῦτον, ὥστε καὶ Ἀττικοὺς προδότας ἔχειν, καὶ τὸ κεφάλαιον δὲ τῶν ὅλων πραγμάτων, τοῦτο ἦν αὐτῷ, χειρῶσασθαι τὰς Ἀθήνας. ἐδόκει γὰρ ἐξεῖναι, ὅταν αὐτοὶ μὴ δύνωνται μάχεσθαι περὶ αὐτῆς Ἀθηναῖοι. καὶ τάχα ἂν τῆς πόλεως ἀπῆνεγκε τὴν ἐλευθερίαν, εἰ μὴ Δημοσθένης ἀδωροδόκητος ἔμεινε, καὶ μόνος τοῖς Μακεδονικοῖς ὅπλοις τοὺς ἰδίους λόγους ἀντέταξεν, διαπαντὸς ὑπομιμνήσκων Ἀθηναίους τῶν προγόνων, καὶ τὸν τε Μαραθῶνα καὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὰς Πλαταιὰς τοῖς νέοις ἐξηγούμενος. ὅθεν ἤρπάζον τὰς παρ' αὐτοῦ συμβουλίας οἱ πολῖται, καὶ τῶν ἄλλων φιλιππισμὸν καταγνόντες, μόνον ἐκείνον εὖνουν ἐπίστευον εἶναι. καὶ ποτε Φιλίππου Θηβαίοις πολεμοῦντος,

καὶ ταύτην ἀφορμὴν κατὰ τῆς Ἀττικῆς λαμβάνοντας, ἔπεισεν ὁ ῥήτωρ συμμαχῆσαι Θηβαίοις, καὶ γενομένης ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης, καὶ χιλίων μὲν ἀναιρεθέντων Ἀθηναίων, δεθέντων δὲ δισχιλίων, οὐκ ἐμισήθη Δημοσθένης, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπιτάφιον εἶπε τῶν ἀναιρεθέντων· καλῶς φρονήσαντων Ἀθηναίων. ἔγνωσαν γὰρ, ὅτι τὸ μὲν τὰ κάλλιστα συμβουλευῆσαι Δημοσθένους ἔργον ἦν, τὸ δὲ συμβᾶν πταισμα τῆς τύχης. καὶ κεῖνο δὲ αὖ τῆς εἰς τὴν πατρίδα εὐνοίας τεκμήριον. ὅτι ἀποθανούσης αὐτοῦ τῆς θυγατρὸς, ἣν εἶχε μόνην, ἐβδόμην ἔχων ἡμέραν τοῦ πένθους, πυθόμενος ἀνῆρῆσθαι Φιλίππου ὑπὸ Πausανίου, μετημφιάσατο, καὶ τοῖς θεοῖς ἔδυσε, φανερόν ποιήσας, ὅτι τὴν κοινὴν εὐτυχίαν ἐπίπροσθεν ποιεῖται τῆς ἰδίας συμφορᾶς. ἀντέσχε δὲ ὁ ῥήτωρ καὶ μετὰ τὸν Φιλίππου θάνατον καὶ Ἀλεξάνδρου, πατρῶαν ἔχθραν ὑποκρίσει φιλίας πρὸς Ἀθηναίους κεκληρονομηκότι. κατὰ μέντοι τοῦτον τὸν βασιλέα δυστυχημάτων ἤρξατο. πολλὰ γὰρ νοσφισάμενος Ἀρπαλος τῶν Ἀλεξάνδρου χρημάτων, πρὸς Ἀθηναίους κατέφυγεν, ὧν καὶ Δημοσθένης εἰληφέναι τι μέρος ἔδοξεν, καὶ κατακριθεὶς ἐδέθη μὲν ἡμέρας ι, μετὰ δὲ ἕξ ἡμέρας ἀπῆλθεν εἰς Τροίην, κρείττονα τῶν ἐν Ἀθήναις δεσμῶν τὴν ἕξ Ἀθηνῶν φυγὴν δοκιμάσας. Ἀλεξάνδρου δὲ χωρισθέντος ἕξ ἀνθρώπων ἐν Βαβυλῶνι, καταπαύσαντος τὴν ἀκμὴν τῆς τύχης, ἀνεκαλέσαντο διὰ ψηφίσματος οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Δημοσθένην, ὁμολογήσαντες, ὅτι αὐτοῦ κατέγνωσαν Ἀλεξάνδρου*. ὁ δὲ παραγενόμενος πρὸς Ἀντίπατρον συνέστησε τὴν Ἑλλάδα. κληρονόμος γὰρ οὗτος τῆς Μακεδόνων ἡγεμονίας ἐγένετο, καὶ πάντως ἂν ἐάλω πολιορκηθεὶς ἐν τῇ Σαλαμῖνι (πόλις δ' ἔστιν αὕτη μία τῶν θαλασσιῶν) εἰ μὴ διέπεσε τὰ τῆς πολιορκίας, πρώτων Αἰτωλῶν ἀποχωρησάντων, ἔπειτα τῶν ἄλλων. κρατήσας δὲ μετὰ ταῦτα Ἑλλήνων Ἀντίπατρος, βαρβαρικῶς τοῖς πράγμασιν ἐχρήσατο μᾶλλον, ἢ φιανθρώπως. πέμψας γὰρ εἰς Ἀθήνας ἐξήτει τοὺς δέκα ῥήτορας, ἰο τοῖς Μακεδόνων ἐδοκουν ἐμπεποδικέναι πράγμασιν. ὑποτασσομένων δὲ τοῖς πράγμασιν Ἀθηναίων, Δημοσθένης

* Aut ante aut post Ἀλεξάνδρου deest ἐν τῇ Λαμίζ, et deinceps Θεσσαλῶν, pro voc. φίλων aut δέμ. IDEM. θαλασσιῶν. SCHWEIGHAEUS.

Σαλαμῖνι] Sic quidem MS. sed leg. est

εὐλαβηθεὶς εἰς Καλαυρίαν ἀπέδρα, καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ἐκέ-
της ἐγένετο. τὸ δὲ ἱερὸν ἄσυλον ἔδωκε. πῆμψαντος δὲ τὸν
πονηρότατον Ἀντιπάτρου τῶν ὑπασπιστῶν Ἀρχίαν, ἵνα
αὐτὸν, ἂν μὴ δύνηται τέχνη, βίᾳ καταγάγῃ· νοήσας ὁ Δη-
μοσθένης τὸν κίνδυνον, ἀνέδραμεν ἐπὶ τὸν βωμὸν, καὶ πολ-
λὰ κατειπὼν Ἀντιπάτρου, τελευταίαν τοῖς Ἑλλησιν ἐντε-
λὴν καταλιπὼν, ἐλευθεροῦν τὰς πόλεις, ἐξέφαγε τῆς σφρα-
γίδος τὸ τοξικὸν φάρμακον, γενόμενον αὐτῷ μετὰ προνοίας
ἐπὶ τοιαύτην βίου μεταβολήν. καὶ πρὸ τοῦ πειραθῆναι
δουλείας, ἀπέθανεν ὡς Ἀθηναῖος. ἐμνημόνευσαν δὲ τῆς τοῦ
ῥήτορος ἀρετῆς οἱ πολῖται, καὶ ἀνδριάντι αὐτὸν ἐτίμησαν,
στήσαντες ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ τοιοῦτον ἐπιγράψαντες ἐλε-
γεῖον· Εἴπερ ἴσῃν — (ut supra) καὶ σχεδὸν ὅσα λέγε-
ται περὶ Δημοσθένους, ταῦτά ἐστιν· ἐξ ὧν δυνατόν ἐστι
τοῖς εὐφρονούσι λογίσασθαι, πόσης ὁ λόγος τοῖς ἀνθρώποις
αἰτίος ἐστὶ προκοπῆς. Δημοσθένης οὖν, ὡς εἰρήκαμεν, μα-
χαροποιοῦ παῖς γενόμενος, τῷ λόγῳ πεπιστευκῶς, τὴν
Ἀθηναίων πόλιν ἐκόσμησε, καὶ πᾶσι τοῖς Μακεδονίας βασι-
λεῦσιν ἀντέσχευε, καὶ τῶν μεγίστων τιμῶν ἐν τοῖς Ἑλλησιν
ἠξιώθη, πάσας κατασκευάσας διὰ τοῦ λόγου πατρίδας
αὐτῷ. διεβάλλετο δὲ, ὡς τὰ βασιλέως τῶν Περσῶν φρονῶν
καὶ μηδίζων, καὶ παρ' ἐκείνου λαμβάνων χρήματα.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ.

RÜDIGERI

AD

ORATIONES OLYNTHIACAS TRES

PROLEGOMENA.

IN orationibus, quæ dicuntur Olynthiacæ, Demosthenes animos civium commovere studet, ut Olynthum ab impetu Philippi defendant: nam metum esse, ne Macedo, illa urbe capta, in ipsum Atheniensium agrum invadat. Etenim Olynthus* sita ad sinum Toronæum LX ferme stadia ab Potidæa in edito loco, (Thuc. I, 63. dicit ἔστι καταφανές, Schol. addit: ὑψηλὸν γὰρ τὸ χωρίον ἢ Ὀλυνθος,) auctore Steph. Byz. ab Olyntho, filio Herculis, condita est, narrante vero Conon. 4. ab Olyntho, Strymonis, regis Thraciæ, filio, qui venans a leone laceratus illo loco sepultus erat, nomen accepit. Græcæ originis eam fuisse dicit Herodot. VII, 122., et antiquitus auctoritate et potestate floruisse, vel hinc concluderis, quod, quum Olymp. 87, 4. Athenienses bellum Chalcidensibus intulissent, hi Olynthiorum implorarent auxilium, qui ceteris uribus præfuisse videntur, Athenienses fuga se Potidæam receperunt. Narrat hæc Thuc. II, 79. Idem auctor est, (IV, 123.) Brasidam, Mendæum, quum bellum contra Athenienses gereret, Olymp. 89, 1. suorum liberos subduxisse Olynthum, ejus incolæ ipsi (Thuc. V, 39.) Meczybernam, quam Atheniensium præsidium obsessam tenebat, adorti esse traduntur. Sed quemadmodum hoc, quo diximus, tempore Olynthii cum Atheniensibus conflegebant, ita videmus illis Ol. 99. 2. 3. a Lacedæmoniis bellum inferri: ejus rei hæc fuit causa. Amyntas, rex Macedonum, ab Illyriis victus et pressus ab Olynthiis, his magnum vicini agri tractum permisit. Diod. Sic. XIV, 92. XV, 19. Quem ille quum, viribus instauratis, repeteret et Olynthii se reddituros negarent, opem Lacedæmoniorum imploravit: Olynthii vero urbes Chalcidicas in belli societatem arcessiverunt; quod illæ ægre tulisse videntur. Nam legati ex Acantho et Apollonia, urbibus Chalcidicis, venerunt Spartam auxilium petitori. Apud Xenoph. H. G. V, 2, 12. legati inter alia hæc: ὅτι μὲν γὰρ πῶν ἐπὶ Θράκης μεγίστη πόλις Ὀλυνθος, σχεδὸν πάντες ἐπίστασθε.

* Cfr. omnino Jacobs., qui versioni vernaculæ harum oratt. p. 209. sqq. introductionem præmisit.

Quum auxilia a Spartanis missa Thebis, dissidio ibi orto, retinerentur, mittunt illi Teleutiam, Agesilai fratrem, qui in pugna cum Olynthiis pugnata cadit; copiae ejus dispelluntur. Diod. Sic. XV, 2, 1. Xen. I. I. V, 3, 6. Cfr. Dem. d. f. leg. §. οέ. (Ὀλύνθιοι) μάχας πολλὰς ἐκράτησαν καὶ τρεῖς τῶν Πολεμάρχων ἀπέκτειναν. Sed Agesipoli, qui succedebat, mortuo Polybidas (Diod. Sic. XV, 23.), quem Xenoph. V, 3, 26. Polybiaden vocat, a Lacedaemoniis dux electus, Olynthios ita obsidione pressit, ut hi in fidem Lacedaemoniorum Ol. 100, 1. sese reciperent.

Multos annos post Philippus, Illyriis devictis, cum Olynthiis foedus iniit, Potidæam se illis traditurum Ol. 105, 3. pollicitus. Diod. Sic. XV, 8. Sed cum rex promissis non stare videretur, legatos miserunt illi ad Athenienses, horum ut opem sibi conciliarent, (Dem. Olynth. I. (III.), §. δ'. med.) qui spe de Amphipoli recipienda inducti, occasionem Græciæ liberandæ e manibus dimiserunt. Quare cognita, Philippus, cujus fratres ex noverca genitos Olynthii receperant (Justin. 8, 3.), bellum huic urbi parare instituit, quam et Polyb. IX, 22. principem urbium Thraciarum esse tradit, et Diod. Sic. XVI, 8. opibus et potentia florentem, propter civium multitudinem ad bellum plurimum habuisse scribit momenti. Jam vero Philippus Ol. 107, 4. Olynthum oppugnaturus Chalcidicas urbes adortus Zeiram castellum diruit et nonnullas urbes in fidem recipit (Diod. Sic. XVI, 52.); has vero socias Olynthiorum fuisse conjeceris ex Demosth. d. f. leg. §. οέ. πάντας δὲ περικύρους ἔχοντες (Ὀλύνθιοι) συμμάχους. Idem Phil. III. §. γ'. med. de Philippo narrat: τετραράκοντ' ἀπέχων τῆς πόλεως στάδια εἶπεν (Ὀλυνθίοις), ὅτι δεῖ εὐοῖν θάτερον, ἢ ἐκείνους ἐν Ὀλύνθῳ μὴ οἰκεῖν, ἢ αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ. et §. ε'. εὐο καὶ τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θράκης ἔω, ἃς ἀπάσας οὕτως ὡμῶς ἀνήρηκεν; ex or. d. f. leg. I. I. patet, proditorum ope Macedonem maxime usum fuisse in istis urbibus expugnandis: quæ res a multis scriptoribus memoriæ prodita est. Vid. Horat. Carmin. III, 16, 13. Val. Max. VII, 2. Jam periculum ipsis imminuit Olynthiis, qui mille equitibus et decem millibus peditum collectis bis a Macedone in fugam coniecti ad obsidionem tolerandam adigebantur. Priusquam vero hæc gesta erant, Olynthii legatos Athenas miserunt, qui auxilium peterent: Demosthenes, ut mittantur copiae auxiliares, suadet, dissentiente Demade, de quo cfr. Suid., qui hoc: κτήματα ἐν Βοιωτίᾳ παρὰ Φιλίππου δωρεὰν ἔλαβεν οὗτος Δημοσθένει λέγοντι ὑπὲρ Ὀλυνθίων ἀντέλεγεν. cfr. Philochor. ap. Dion. Halicarn. in ep. ad Amm. §. ε'. sqq.

Sed quoniam tres exstant orationes, quas de rebus Olynthiorum ad Populum Demosthenes habuit, quærendum est, utrum singulæ suam habuerint causam, an cunctæ deinceps eodem consilio ita sint habitæ, ut suo quæque modo rem Atheniensibus commendaret:

deinde illud in disceptationem cadit, quo ordine hæ videantur orationes dictæ esse. Ut de illo, quod primo loco posuimus, disseramus, sunt qui, præeunte Philochor. l. l. statuunt, ter legatos, necessitate urgente, ab Olynthiis Athenas esse missos, itaque ter apud cives Oratorem egisse. Jacobs. p. 215. seqq. At quis non miretur, hujus rei, qua bene uti potuisset Orator ad segnitiam civium instigandam, nullam inseri mentionem? Neque etiam alio loco, quantum scio, triplicis legationis memoria exstat. Idem Philochor. narrat, Athenienses ter misisse præsidia, quorum primis Chares, alteris Charidemus, tertiis idem ille Chares præfuisset, quem nuper res pessime gerentem experti erant; quanquam ipse Libanius in Argum. Olynth. III. (II.) dicit: *ἐπεμψαν βοήθειαν τοῖς Ὀλυνθίοις οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τι κατορθοῦν ἔδοξαν δι' αὐτῆς*, tamen in ipsa oratione ea me adhuc latent, quibus ista sententia stabiliatur. Quid? quod Dem. d. fals. leg. §. σέ. dicit: *μυρίοις δὲ ξένοις καὶ τρήρεσι πενήτηκοντα ὕμῶν βοηθησάντων αὐτοῖς καὶ ἔτι τῶν πολιτῶν τετρακισχιλίοις, οὐδὲν αὐτοῦς τοῦτων ἡδυνήθη σῶσαι*; sed de auxiliis denuo missis nulla fit mentio, cujus quis neget hic opportunissimum fuisse locum? Omnino ipsæ hæ orationes non ita sunt comparatæ, ut una alteram excipere et una ex altera profecta videatur, verum suo quævis modo animos eo deducere debet, ut quam celerime opem cives ferant; sed quo ordine? hoc ipsum est, de quo adhuc pauca dicturi sumus. Vidimus, hanc esse illarum orationum indolem, ut, quæ sit primo, quæ secundo, quæ tertio loco ponenda, ex ipsis vix dispici possit. Quare quid reliquum est, quam ut rationem vulgatam sequamur? Atqui ab hac dissentit Dionys. Halic. in ep. ad Amm. c. 4. Tom. VI. 725. R., qui secundam facit primam, tertiam secundam, et primam tertiam; neque de fide et auctoritate hujus scriptoris derogaverit, qui perpendat, eodem duce Philippicam primam, quæ vulgo post Olynthiicas ponitur, ante has collocari: quæ quidem res et ipsa oratione et historia comprobatur. Jam quidni credamus, illum etiam has orationes recte disposuisse? Consentit Turrellus. * * * Possint sane vera videri, quæ Lucches. affert ad vulgatam harum oratt. collocationem defendendam; at si Noster omni dicendi vi et argumentorum gravitate usus esset in oratione prima, num sperare potuit, fore, ut, si in secunda et tertia minus acriter disputaret, animi, quo vellet, perducerentur? hinc jure videtur hæc oratio postremum obtinere locum. Jam et in hac et in ea, quam Dionys. secundam facit, disserit de pecunia theatri in usum militarem adhibenda, ita, ut Olynth. III. (II.) §. ε. dicat: *μὴ θαυμάσητε, ἂν παράδοξον εἶπω τι τοῖς πολλοῖς, νομοθέτας καθίστατε*. Olynth. I. (III.) §. η. videtur eam ipsam rem jam tetigisse, quod apparet ex his verbis: *τί οὖν, ἂν τις εἶποι, σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά*; Quod si est, quam vulgo

faciunt primam orationem, ea est tertio loco ponenda. Ex initio vero ejus orationis, quæ secundum tenet locum, Lucches. concludit, priori sermone jam commotos fuisse animos; id quomodo probet, non video: immo quum de singulari divino beneficio, de imbecillitate opum Philippi, de mente sociorum a principe alienata et ipsorum civium desidia exponat, imprimis animos audientium ad rem ipsam convertere vult. Illud Lucchesinio concedam, in orat. III. vulg. inesse, quæ sumere nos jubeant, omnem hanc rem civibus non prorsus ignotam fuisse, sed quidni secundo loco ponamus cum Dionys.? Etenim hujus ordinem secuti sunt Mount., Jacobs., Bekker., sed H. Wolf., Lucches., Reisk., Auger. vulgatum. — Sed paucis dicendum est de ipso belli Olynthiaci exitu.

Ex loco Dem. d. fals. leg. §. οέ. quem attulimus, apparuit, opem Atheniensium omni caruisse fructu. Nam posteaquam Philippus urbibus Chalcidicis expugnatis Olynthum capere instituisset summamque expertus esset ipsorum Olynthiorum virtutem, perfidia eorum, ad quos summa rerum delata erat, hac urbe est potitus: quod quidem ex ipso Diod. Sic. (XVI. 53.) cognoscere licet: τὸ δὲ τελευταῖον φθείρας χρήμασι τοὺς προεστηκότας τῶν Ὀλυνθίων Εὐθυκράτην τε καὶ Λασθένην, διὰ τούτων προδοθεῖσαν τὴν Ὀλυνθον εἶλε. διαρπάσας δ' αὐτήν, καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐξανδραποδισάμενος, ἐλαφυροπώλησε. Cfr. Dem. Phil. III. §. ιβ'. unde patet, Apollonidem, qui improbaret consilia proditorum, a populo ejectum esse. Idem legitur §. ιδ'. med. Urbe Olyntho capta (Ol. 108. 1.), Philippus Olympicos diis ludos instituit (Ὀλύμπια ἐποίει). Dem. d. f. leg. §. νή. Diod. S. XVI. 55. Ipsorum vero proditorum etsi alter Lathenes ædes suas contexisset lignis dono allatis e Macedonia, et Euthycrates boves multos aluisset, pretio nemini numerato (Dem. d. f. leg. §. οέ.), tamen misere a Philippo interemti sunt; Dem. d. Chers. §. ι. ἐπειδὴ τὴν πόλιν προῦδοσαν, πάντων κάκιστ' ἀπολώλασιν. coll. de Cor. §. ιέ. — Orationes hæ Olynthiacæ sunt habitæ Ol. 107. 4. archonte Callimacho.

Pag.
ed.
Reisk.

6 "ΟΛΥΝΘΟΣ ἦν πόλις ἐπὶ Θερμῆς Ἑλληνικὴν δὲ ταύτη ¹ τῶν ἐνοικούντων τὸ γένος, ἀπὸ Καλ-
7 κίδος τῆς ἐν Εὐβοίᾳ· ἡ δὲ Καλκίς Ἀθηναίων ἄποικος. πολλοὶ δὲ πόλεμοι καὶ ἐνδοχοὶ τῆς Ὀλύν-
θου Ἀθηναίους τε γὰρ ἐπολέμησεν ἀρχαῖσι τῶν Ἑλλήνων τὴν παλαιάν, καὶ αὖτις Λακεδαιμο-
νίοις. χρόνῳ τε εἰς δύναμιν προήλθε μεγάλην, καὶ τῶν συγγενῶν πόλεων ² ἐπῆρχεν ἦν γὰρ ἐπὶ
Θερμῆς πολὺ τι γένος Καλκιδικόν. Φιλίππου δὲ τῷ Μακεδόναν βασιλεὶ συμμαχίαν οἱ Ὀλύν-
θιοι ποιησάμενοι, καὶ πολεμούντες μετ' αὐτοῦ πρὸς Ἀθηναίους τὸ κατ' ἀρχάς, καὶ τοῦτο μὲν
Ἀνθεμούντα παρὰ τοῦ Μακεδόνης εἰληφότες, πόλιν ἀμφισβητήσικον Μακεδόσι καὶ Ὀλυνθίοις,
τοῦτο δὲ Ποτίδαιαν, ἣν Ἀθηναίων ἐχόντων ἐκπολιορκήσας ὁ Φίλιππος Ὀλυνθίοις παρέδωκεν,
ὥσπερον ὑποπτεύειν ἤρξαντο τὴν βασιλείαν, ὄντες αὐτοῦ ταχέαν καὶ πολλὴν τὴν αὐξήσιν, οὐ
πιστὴν δὲ τὴν γνώμην. ἀποδημούντα δὲ τηρήσαντες αὐτόν, πέμφαντες πρέσβεις πρὸς Ἀθη-
ναίους, κατελύσαντο τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, ποιοῦντες τοῦτο παρὰ τὰς συνθήκας τὰς πρὸς
Φίλιππον· συνετέθειντο γὰρ καὶ κοινῇ πολεμεῖν πρὸς Ἀθηναίους, κὰν ἄλλο τι δόξη, κοινῇ
συνείστασθαι. ὁ δὲ Φίλιππος, πάλαι μὲν προέσπευς ἐπ' αὐτοὺς δεόμενος, τότε δὲ ταύτην λα-
βών, ὡς τὰς συνθήκας παραβεβήκισι καὶ πρὸς τοὺς ἐχθρούς τὰς αὐτοῦ φιλίαν ἐσπεισμένους
πόλεμον ἐπίνεγκεν. Οἱ δὲ πεπόμφασιν πρέσβεις εἰς Ἀθήνας περὶ Ἐσθιδείας, οὓς ὁ Δημοσθένης

¹ τῶν ταύτη

² ὑπερεῖχεν

Θερμῆς] Vid. Xen. H. G. V. 2. 12. Plin. IV. 11. Mel. II. 2. Rüdig.

Ἀθηναίων ἄποικ.] Strab. X. p. 430. ed. Bas. hæc habet: ἡ Καλκίς μητρόπολις τῆς νήσου, τόπον τινα ἐπ' αὐτῇ τῷ Εὐρώπῳ ἰδρυμένη, ἀμφοτέραι δὲ (Eretriam intelligit) πρὸ τῶν Τροϊκῶν ὑπὸ Ἀθηναίων ἐκτίσθαι λέγονται. IDEM.

Πολλοὶ δὲ πόλεμοι] De his dictum in Prolegg., in quibus, ut hoc semel moneam, ea, quæ ad hoc argumentum illustrandum pertinent, partim sunt exposita. IDEM.

Χρόνῳ] Postea, vid. Fisch. ad Well. III. 222.; eod. modo Græci dicunt ἡσυχῇ, ὑπερεβολῇ, et alia ejusmodi. IDEM.

προήλθε] Vid. ad Lib. VII. Dem. §. ε. et huj. argum. II. IDEM.

ὑπερεῖχεν] In Bav. legitur ἐπῆρχεν, quod et Reiskius præfert, et Bekkerus recepit; sed illud retinui, quum neque de dominio, quod Olynthii in urbes finitimas exercuerint, aliquid relatum legamus et potius ἐπῆρχεν ad explicandum ὑπερεῖχεν, quam hoc illius causa additum videatur. Hesyech. ὑπερέξουσι· μειζονες ἔσονται. IDEM.

Καλκιδικόν] Strab. l. l. hæc: ἡ δὲ Καλκίς τὰς ἐπὶ Ὀλύνθῳ (πόλεις συνήκιστε), ὡς Φίλιππος διελυμνήνατο. IDEM.

τὸ κατ' ἀρχάς] Illud significatur tempus, quo Phil., Illyriis victis, Olynthiorum animos sibi conciliare studebat. Ol. 105. 3. IDEM.

Ἀνθεμούντα] Steph. Byz. s. h. v. et Plin. IV. 10. hanc Macedoniam fuisse urbem dicunt; Dem. Phil. II. §. δ'. Ἀνθεμούντα μὲν αὐτοῖς (Ὀλυνθίοις) ἡφίει, οὗ πάν-

τες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντεποι-
οῦντο: unde patet, regum Macedoniae plu-
rimum interfuisse, hanc tenere urbem,
quæ in confinio Macedoniae et Chalcidices
sita erat. IDEM.

Ποτίδαιαν] De hac urbe Phil. I. §. γ'.
eandem rem Noster tangit, Olynth. II.
(I.) §. γ'. et Phil. II. §. δ'. IDEM.

Πολλὴν τὴν αὐξήσιν] Nam eodem tem-
pore Phil. potitus est Amphipoli, Pydna
aliisque urbibus. IDEM.

Οὐ πιστὴν] Perfidia Philipp. sæpe ab
ipso Demosthene incusatur. cfr. Olynth.
II. (I.) §. γ'. vid. Valcken. in libro
Prolegg. Phil. I. laudato. IDEM.

πρέσβεις] Ipse Dem. Olynth. II. (I.)
§. γ'. commemorat: ὅτε Ὀλυνθίοις ἀπῆλ-
λυνόν τινες ἐνθὺνδε βουλομένους ἡμῖν διαλεχθῆ-
ναι· quod ipsum factum videtur Ol. 105.
4. nam Amphipolin, quæ jam in potesta-
tem Philippi redacta erat, Ol. 105. 3.
huic cessisse constat. IDEM.

Συνετέθειντο] Συνετέθειντο, pacti erant,
haud dubie rectius. OBSOLETUS.

Συνετέθειντο] Ipsi necui magis convenit;
neque, quantum scio, hoc verbum
impersonaliter usurpatur: quare Liban.
passivi formam pro media adhibuisse
existimandus est. RÜDIG.

Συνετέθειντο] Multi codd. habent συνε-
τέθειτο, impersonaliter, inter eos convene-
rat. AUGER.

Συνείστασθαι] Et de induciis intelligitur
(cfr. Ammon. in σπονδαί.) et de ipsa pace.
Xenoph. H. G. II. 2. 12. περὶ εἰρήνης —
ἀντέλεγον μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναίους. RÜDIG.
Ὡς — παραβεβήκισι] Cfr. dicta ad Vit.
Dem. §. δ'. IDEM.

συναγορεύει, βοηθεῖν κελεύων τοῖς Ὀλυνθίοις. καὶ φησι τὴν Ὀλυνθίαν σωτηρίαν ἀσφάλειαν εἶναι ¹ τῶν Ἀθηναίων σωζομένων γὰρ τῶν Ὀλυνθίων οὐδέποτε ἦξεν εἰς τὴν Ἀττικὴν Φίλιππον, ἀλλὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐξουσίαν ἐσσεῖσθαι πλεῖν ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν καὶ ποιῆσαι τὸν πόλε- 8 μόν· εἰ δὲ ὑπὸ Φίλιππου γένετο ἡ πόλις αὕτη, ἀνείσθαι τὴν ἐπὶ τοῖς Ἀθηναίοις ὅτι τὸ βασιλεῖ. φησὶ δὲ ² δυσμάχῃον εἶναι τὸν Φίλιππον ³ οὐχ ὡς ὑπέληπται, θαρσύναν ἐπ' αὐτὸν τοὺς Ἀθηναίους.

Διείλενται δὲ καὶ περὶ τῶν δημοσίων χρημάτων, συμβουλευὼν αὐτὰ ποιῆσαι στρατιωτικὰ ἀντιθεωριῶν. καὶ τὸ ἔδος οὐ περὶ δόλων ὃν, ὃ ἔχρυντο οἱ Ἀθηναῖοι, ἀνάγκη σαφηνῆσαι. Οὐκ ὄντος τὸ παλαιὸν θεάτρου λιθίνου παρ' αὐτοῖς, ἀλλὰ ξυλίνων συμπηρυγμένων ἱερῶν, καὶ πάντων καταλαμβάνειν τίπτεν σπευδόντων, πληγαὶ τε ἐγένοντο καὶ πού καὶ τραύματα. τοῦτο καλῶσαι βουληθέντες οἱ προσεστῶτες τῶν Ἀθηναίων ἀνητοὺς ἐποίησαντο τοὺς τόπους, καὶ ἕκαστον ἔδει δίδναι δύο ὀβολούς, καὶ καταβαλόντα θέαν ἔχειν. ἵνα δὲ μὴ δοκῶσιν οἱ πένντες τῷ ἀναλώματι λυπεῖσθαι, ἐκ τοῦ δημοσίου λαμβάνειν ἕκαστον ἐτάχθη τοὺς δύο ὀβολούς. ἐντεῦθεν μὲν οὖν τὸ ἔδος ἤρξατο· προῆλθε δὲ εἰς ⁴ τοῦτο, ὥστε οὐκ εἰς ⁵ τοὺς τόπους μόνον ἐλάμβανον, ἀλλὰ ἀπῶλως πάντα τὰ δημοσία χρήματα διενέμοντο. ὅθεν καὶ περὶ τὰς στρατεί-
ας ὀνηροὶ κατέστησαν. πάλαι μὲν γὰρ στρατεύόμενοι μισθὸν παρὰ τῆς πόλεως ἐλάμβανον,

¹ τῶν ἀθηναίων εἶναι ² δυσμάχον ³ οὐχ ὡς] οὕτως ⁴ τοσούτον ⁵ τοὺς τόπους] τοῦτο

Συναγορεύει.] Idem legitur Vit. Dem. §. γ'. cfr. de voce συνήγοροι ad init. Phil. I. IDEM.

Κελεύων.] Cfr. Olynth. I. (III.) §. ζ'. §. ι. IDEM.

Ποιεῖσθαι πολ.] Inest notio commodi, quod ex bello redundat. Olynth. I. (III.) §. γ'. ποιεῖσθαι καταλαγὰς. IDEM.

Γίνεσθαι] Recepi; "recentiores deteriorisque notæ scriptores saepe ei conjunctivo jungunt: vide C. E. Schneideri indicem ad Æsopum." Herm. ad Vig. 831. Quid sit γίν. ὑπό τινι, expos. Hoogev. ad Vig. 670. IDEM.

Ἀνείσθαι.] Patefieri. Schol. ad Thuc. 3. 10. ἀπὸ τῶν τοὺς δεσμούς ἀνιέντων. IDEM.

Φησὶ δὲ μὴ δυσμάχῃον εἶναι τὸν Φίλιππον οὕτως ὡς ὑπέληπται] Emendavi, partim ex meo, partim ex libris fere universis, qui dant οὕτως sine ὡς et οὐχ. AUGER.

ὑπέληπται] Wolfius monet, eam, quam Augerus dat, in exemplo Romano sive Florentino fuisse lectionem. At quum nullus Cod. μὴ offerat, hanc particulam ab iis profectam existimo, quibus negatio a Libanio non recte omissa videretur. Quod ipsum non male illi viderunt, si lect. οὕτως retinetur, sed, hoc si sit, quorsum οὕτως ὑπέληπται spectat? Quid vero? si δυσμάχῃον vocat orator Philippum, num θαρσύνει ἐπ' αὐτὸν Ἀθην. Quæ quum ita sint, lectionem Felic. veram duco, hoc sensu: dicit sane, Philippum difficile vinci posse, sed non ita, ut putatum est, i. e. ut devinci plane non possit. Cfr. Olynth. I. (III.) §. γ'. coll. II. (I.) §. ι. RÜDIG.

ἱερῶν] Hesych. hæc s. h. v.: καὶ τὰ ξυλῖνα οὕτως ἐλέγοντο Ἀθήνησιν, ἐφ' ὧν ἔθεον πρὸ τοῦ τὸ ἐν Διοιύσῳ θεάτρον γενέσθαι. Phot. ἀφ' ὧν ἔθεῶντο τοὺς Διονυσιακοὺς ἀγῶνας. cfr. Hesych. v. ἀγῶν et ἐπὶ Ἀθηναίῳ. IDEM.

τὸν τόπον] Articulum τὸν restitui, quum significetur locus, quem quisque suum occupare vellet ad ludos spectan-

dos; facile vel ob compendium scripturæ et literam initialem proximæ vocis delitescere poluit, aut paulo post κατὰ in καταβαλόντα, aut omitti ab iis, qui nullam ejus vim in hoc loco esse existimarent. Causam mutati theatri Suidas s. Πρατίνας hanc fuisse refert: quum fabula ab illo composita ageretur (Ol. 70.), theatrum ligneum (ἱερῖα) corruisse ideoque saxæum (ἑάτρον) esse ædificatum. IDEM.

Καταβαλῶν.] Persolvere. Dem. vol. III. p. 287. v. 7. ἐὰν δὲ μὴ καταβάλῃ τὸ ἀργύριον. IDEM.

Δοκῶσιν οἱ πένντες] De conjunctivo post tempus præteritum vid. ad Lib. Vit. Dem. §. δ'. Hesych. s. θεωρικῶν theatrales pecunias suppeditatas fuisse dicit: τοῦ καὶ τοὺς πένντας μετέχειν τῶν θεωριῶν. IDEM.

Λυπεῖσθαι] Incommodis premi. Dem. de Chers. §. ιδ'. ἂν τι λυπήσθε τῷ πολέμῳ. IDEM.

Προῆλθε δὲ εἰς τοῦτο, ὥστε οὐκ εἰς τοὺς τόπους, etc.] Eo vero hæc persuasit licentia, ut non pro locis solum conducendis sumerent, etc. OBSOPEUS.

Τοσούτον] Pro hac voce in Par. 2. 3. 5. Bav. Aug. Obs. Bodl. τοῦτο legitur, quod Bekk. rec.; sed, quum paulo post sequatur εἰς τοῦτο, ex confusione harum locutionum illa lectio orta videtur; accedit, quod, si τοῦτο ponitur, ipsa res fere adjiciatur, ut μοχθηρίας, ἀσελγείας. RÜDIG.

Εἰς τοῦτο] Bekk. scripsit εἰς τοὺς τόπους, quod etiam in Bodl., sed sine τοῖς. Augerus verè notat: in multis Codd. post τοῦτο exstare εἰς τοὺς τόπους. U. οὐχ ἕνεκα τούτου μόνον: hinc illud additamentum interpreti existimo deberi et omitendum esse. IDEM.

Κατέστησαν] Inservit καταστῆναι conditioni, in qua quis est, describendæ. Xen. H. G. II. 3. 17. ὅπως αὐτὸς ἐν τῇ ἀσφαλεῖ καταστῇ. IDEM.

Μισθόν] Vid. adv. Phil. I. §. ι. IDEM.

τότε δὲ ἐν ταῖς θεωρίαις καὶ ταῖς ἑορταῖς οἱ μένοντες διενέμιντο τὰ χρήματα· οἱ κτείνοντες οὐκ ἔβουλον ἐξέρχαι καὶ κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ νόμον ἔθεντο περὶ τῶν θεωρικῶν τούτων χρημάτων, 55 θάνατον ἀπειλοῦντα τῷ γράφοντι· μετατεθῆναι τε αὐτὰ εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν καὶ γενέσθαι στρατιωτικά. διὸ ὁ Δημοσθένης εὐλαβῶς ἄπτεται τῆς περὶ τούτου συμβουλῆς, καὶ ὑπερωπτήσας ἑαυτὸν ὅτι σὺ γράφεις ταῦτα εἶναι στρατιωτικά; ἐπιφέρει μὰ Δι' οὐκ ἔγωγε. Τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν θεωρικῶν.

Διείλεται δὲ ὁ ῥήτωρ καὶ περὶ πολιτικῆς δυνάμεως, ἀξιών αὐτοὺς στρατεῖσθαι καὶ μὴ διὰ ξένων, ὥς περ εἰώζεσαν, ποιέειν τὴν βοήθειαν· τοῦτο γὰρ αἰτίον εἶναι φησι τοῦ τὰ πράγματα ἀπόλλυσθαι.

† μετατεθῆναι ταῦτα

Ἑορταῖς] Olynth. I. (III.) §. η'. ὁμοίως δὲ οὕτω πως ἄνευ παραγμάτων ταῦτα λαμβάνετε εἰς τὰς ἑορτάς. IDEM.

Νόμον ἔθεντο] Hinc jubet Dem. Olynth. III. (II.) §. ε'. ut leges eligerentur eadem, qui legem de pecunia theatri litem abrogant. IDEM.

Ἀπειλοῦντα] Par. 5. 7. ἐπαπειλοῦντα. Bodl. ἐπαπληροῦντα: utrumque ex interpretamento natum videtur, etsi lectionem Bodl., si plures addicerent libri, non spreverim. Plut. Sol. 8. legem commemorat, qua ei, qui de Salamine recuperanda verba faceret, pæna capitalis propo- sita fuit. IDEM.

Εὐλαβῶς] Hesych. εὐλάβεια expl. σε-

μνότης. IDEM.

Ἔστι] Hac partic. utuntur sæpè Græci in oratione directa. Plat. Crit. c. 12. Orat. de Halones. §. ε'. med. Buttm. Gram. §. 136. p. 567. IDEM.

Στρατιωτικά; καὶ ἐπιφέρει] Licet Aldina lectio, στρατιωτικά; ἐπιφέρει, sit paulo succinctior, tamen nec prior rejicienda. OBSOPEUS.

Φησὶ] Hanc vocem uncis inclusi, nam in Ald. utraque, Fel. Bav. Aug. ἐφ' ἡ legitur, ut putem, utrumque aliunde fluxisse. Noster autem epitomator videtur verba Phil. I. §. ιε'. post med. τὰ δὲ πράγματα ἐκ τούτων ἀπόλλων ἐν mente habuisse. RÜDIG.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. (Γ.)

9 α'. ANTI πολλῶν ἄν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων 56 ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερόν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε. ὅτε τοῖνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐδέλναι ἀκούειν τῶν βουλευμένων συμβουλευεῖν· οὐ γὰρ μόνον εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἦκει

Cum doctissimo viro Hier. Wolfio longe aliter copiosiusque hanc adornare orationem quam cæteras collibuerit, ne inter peragrandum unam et item alteram gemmam prætermitteremus, id totum instrumentum, paginas in folio viginti et quinque, seorsum edere statuimus. Lectorem præterea meminisse velim, eo ipso figuras ad marginem exteriorem appositas, quod in reliquis hunc primum tomum secundum eas citavimus: denique obelos quibusdam in Lect. Reisk. vocibus esse præfixos, ut δευτέρας φροντίδας quas dicunt doctissimi Bekkeri, harum orationum secundum Editoris, notaremus, quibus Reiskium nunc ædem respexit, quæque, ut spero, τὸν τέλειον ἄνδρα renunciant.

α'. Χρημάτων] Ulpian. ad pecuniam thea-

tralem refert, consentiente Lucches., alii eo oratorem retulisse putant, ut confirmet civium animos ad illam molestiam (tributorum) contemnendam. Videtur Dem. utrumque spectasse. RÜDIG.

Συνοίσειν] Ea e republ. fore, quæ nunc deliberatis. IDEM.

Ἀκούειν] Cum genit. structum: mente concipere, cum acc.: auribus percipere. Eur. Suppl. 98. τίνων γόνων ἡκουσα καὶ στέρνων κτύπον; Med. 1273. ἀκούεις βοᾶν, ἀκούεις τέκνων; Cfr. Buttm. gr. Gr. p. 487. IDEM.

Ἦκει] Præ tuli ἦνοι, quod dat Hermogenes, qui hunc ipsum locum refert in libro de Ideis. AUGER. At sensus non est: si quis veniret (cfr. Philip. II. §. 8. init.), sed, si quis venit, (Olynth. III.

τις, τοῦτ' ἂν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλά τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν εἰπεῖν, ὥστ' ἐξ ἀπάντων ῥαδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἵρεσιν γενέσθαι.

Β'. Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μόνον 57 οὐχὶ λέγει φωνὴν ἀφιεῖς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν, εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε· ἡμεῖς δ' οὐκ οἶδ' ὅν τινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά. ἔστι δὴ τά γ' ἐμοὶ δοκοῦντα, ψηφίσασθαι μὲν ἤδη τὴν βοήθειαν καὶ παρασχευάσασθαι τὴν ταχίστην, ὅπως ἐνθένδε ¹βοηθήσετε καὶ μὴ πάθητε ταυτόν ὅπερ καὶ πρότερον, πρεσβεῖαν δὲ πέμπειν, ἢ τις ταῦτ' ἐρεῖ 10 καὶ παρέσται τοῖς πράγμασιν, ὥς ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανοῦργος ὢν καὶ δεινὸς ²ἄνθρωπος πράγμασι

¹ βοηθήσετε

² ἄνθρωπος

(II.) §. ζ'. εἴ τις ἔχει). RÜDIG.

Ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω, etc.] Id est, Sed vestrae etiam esse fortunæ existimo, ut nonnullis ex tempore quod succurrant animo, quæ dicenda sunt in rem vestram. Leviter allusisse videtur ad Atheniensium δυστυχίαν, hoc est, læva stultaque consilia: quod vitium ipsis ἐπιχώριον, hoc est, vernaculum fuisse ex fabula constat, quæ illi male constituerent, Minervam in bonos exitus vertere solitam proditum est: quo etiam Aristophanes alludit in Vespis [v. 1086.] γλαυῶς γὰρ ἡμῶν πρὶν μάχεσθαι τὸν στρατὸν διέπτατο, id est, Ulula nostras ante pugnam pervolvatur copias. Vide proverbium Erasmi, Atheniensium inconsulta temeritas. Ex edit. HERVAG.

Ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν] Hoc verbum pertinet ad eos, quī, quæ mentem subeant, dicunt, cf. de Megar. §. ζ'. fin. ἀλλ' ἐάσω τό γ' ἐπελθὼν εἰπεῖν μοι. "Demadi contingere iste ingenii impetus, ea in effingendis imaginibus felicitas eaque prompta atque repentina lumina, quæ nonnunquam lentæ diligentiae longe præstant." Tourr. Cfr. Plut. Vit. Dem. c. 8. De Æschine Philostr. Sophist. c. 18. RÜDIG.

Ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν εἰπεῖν] Ἄν hic significat nonnunquam, haud raro. Aliis locis reddi potest saepe, plerumque: mitigat, et hac significatione omnibus modis verbi additur, e temporibus imprimis aoristo. Phil. III. §. i. ἀκούω Λακεδαιμονίους — ἐκβαλόντας ἂν — ἀναρχοῦν ἐπ' οἴκου πάντων. Cf. Wytenbach. Biblioth. Crit. vol. III. p. IV. p. 33. s. Porson. ad Phoen. 412. In-

terdum librarii offenderunt, ut apud Isoc. Areop. 20. οὐδὲ γὰρ τὰ περὶ τῆς θεωρίας, ὧν ἐνεκά τις ἤλθεν, ἀσελγῶς οὐδ' ὑπερφηφάνως, ἀλλὰ νουνεχόντως ἐποίησαν, ubi H. Wolfius eumque secutus Augeras recte scripserunt, ὧν ἐνεκ' ἂν τις ἤλθεν. BREM.

Β'. Παρὼν καιρὸς] Est hæc prosopopœia, quod temporī oratio tribuitur. Cic. Catil. III. 5. "imago te a tanto scelere etiam muta revocare debuit." RÜDIG.

Πραγμάτων — ἐκείνων] Rerum quæ illic, n.p. apud Olynthum, geruntur. AUGER. ἐκείνων referendum ad Olynthios. RÜDIG.

Εἴπερ ὑπὲρ] Orat. pro Corona εὐηδεις ἀήδης. TAYLOR.

Αὐτῶν] Cum spiritu aspero, i. e. ὑμῶν αὐτῶν, vestrum ipsorum. AUGER.

Οὐκ οἶδ' ὄντινα] Est hyposiopesis, si quis quid additurus, evitandi periculi causa non dicere vult. Locum nostrum laudat Thom. M. s. δοκῶ. RÜDIG.

Ἔστι δὴ τά γ' ἐμοὶ] Quum illa ita sint, adducor ut dicam, quæ sentiam; hinc δὴ, nam quod alii libri habent δὲ non quadrat, vides etiam δὲ in Lib. de Constr. verb. apud Herm. d. em. rat. gr. gr. p. 389., ubi et hoc mutandum et τά γ' in τά γ'. IDEM.

Βοηθήσητε] Sed scripsit Bekkerus βοηθήσετε, verum, ut Olynth. II. (I.) §. α. retinui vulgatam. Vid. quæ contra monet F. A. Wolf. Lept. vol. II. p. 434. IDEM.

Πρεσβεῖαν] Quæ quasi pignus sit mittendi auxilii. IDEM.

Παρέσται] Intererit rebus ibi gerendis, ne eas turbet Philippus. IDEM.

Πανοῦργος] Schol. Hermogenis ita expl.:

χρῆσθαι, τὰ μὲν εἶκον, ἡνίκ' ἂν τύχη, τὰ δ' ἀπειλῶν — ἀξιώπιστος δ' ἂν εἰκότως φαίνοιτο —, τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, ¹ τρέφεται καὶ παρασπάζεται τι τῶν ὅλων πραγμάτων.

γ'. Οὐ μὲν ἄλλ' ἐπιεικῶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὃ 58 δυσμαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ βέλτιστον ὑμῖν· τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἐκεῖνον ἓνα ὄντα κύριον καὶ ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων, καὶ ἅμα στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ ταμίαν, καὶ πανταχοῦ αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρα-

¹ δρέφεται

ὃ πᾶσιν ἔργοις ἐπιβάλλων (coll. Frāgm. Lex. gr. apud Herm. d. em. rat. gr. gr. p. 343.), κατεχρήσαντο δὲ τῇ λέξει οἱ παλαιοὶ ἐπὶ τοῦ ἐν κακοῖς νοήμασι καὶ ἔργοις ἐπιβούλου (coll. Hesych. s. h. v.). IDEM.

Τύχη] Ad ipsum Phil. referendum, ita τύχῃτε Phil. I. §. iε., ubi vid. dicta. IDEM.

Ἀξιώπιστος] De hac calliditate Regis vid. Olynth. II. (I.) §. γ'. Justin. IX. 8. IDEM.

Εἰκότως] Ἐκεῖνος. v. 5. q. glossa. TAYLOR.

Τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν] Hinc ait Mountneius palam esse, auxilium Olynthiis jam ante fuisse decretum, quam haec oratio habita fuit: qui enim aliter Philippus Atheniensium absentiam criminari potuit? Respondeo, sententiam istam esse tantum hypotheticam: vereor ne, si abfuerimus, Philippus hanc absentiam tanquam ansam reprehensionis arripiat. Cæterum facile inducor ut credam, priusquam ullam habuisset de Olynthiis concionem Demosthenes, et initam fuisse cum eis societatem, et auxilia etiam decreta: sed auxilia ex conductitiis copiis, non ex civibus Atheniensibus constata. STOCK.

Τρέφεται καὶ παρασπάζει.] Reiskius ex conjectura dedit δρέφεται, ita ut hoc referret ad ἀπουσίαν, sequutus est Jacobs. Sed illa metaphora carpendi scriptores prosaici, quoad scio, non utuntur; vulgata, quæ a Schol. agnoscitur, bene habet, nam est hic tropus (τρέφω. κ. παρασπ.) desumptus ab iis, qui quum ad aras confugiant, inde abstrahuntur. RUDIG.

Τῶν ὅλων πραγμάτων] i. q. Cic. d. Or. II. 37. dicit res maximæ, nos das Interesse des Staates. IDEM.

γ'. Ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων] Quæ sunt dicenda et tacenda. Si plures arcana reipubl. noverunt, facile res miscentur. In Aristog. II. §. ε. ἐλέγχει τὰ ἀπορήτα τῆς πολιτείας. IDEM.

Ἄμα στρατηγὸν, καὶ δεσπότην, καὶ ταμίαν] Demosthenes mirabiliter hic exponit quanto Rex, qui suo ipse exercitui imperat, superior sit Imperatoribus qui ejusvis Reipublicæ copiis præsent. Post eum Titus Livius hanc ipsam rem [lib. ix.] tractavit, atque ita quidem, ut dubites annon Oratorem Historicus æquaverit. Comparatione instituta inter Alexandrum et Romanos duces, quibuscum Regi Macedoniæ pugnandum esset, si arma ad Italiam vertisset, 'Quin tu hominis,' inquit, 'cum homine, et ducis cum duce, fortunam cum fortuna confers. Quot Romanos duces nominem, quibus nunquam adversa fortuna pugnæ fuit? Paginas in annalibus magistratuum percurrere licet, consulum, dictatorumque, quorum nec virtutis, nec fortunæ ullo die populum Romanum pœnituit. Et quo sint mirabiliore, quam Alexander, aut quisquam alius Rex; denos, vicensque dies quidam dictaturam, nemo plus quam annum consulatum gessit: ab tribunis plebis delectus impediti sunt: post tempus ad bella ierunt: ante tempus, comitiorum causa, revocati sunt: in ipso conatu rerum circumegit se annus: collegæ nunc temeritas, nunc pravitas, impedimento aut damno fuit: male gestis rebus alterius successum est: tironem, aut mala disciplina institutum, exercitum acceperunt. At, Hercule, Reges, non liberi solum impedimentis omnibus, sed Domini rerum temporumque, trahunt consiliis cuncta, non sequuntur.' In tam paucis verbis quanta sublimitas, quanta vis! Tourrell. MOUNT.

Στρατεύματι] Nihil eorum, quæ Philippi consiliis perficiendis favebant, cadebat in duces Atheniensium, qui a decretis populi pendebant. Quemadmodum vero orator *asyndetis*, ut complures res animis audientium una infigat, utitur, ita partic. καὶ sæpius repetita, quod nostro loco

τεύματι, πρὸς μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι πολλῶν προέχει, πρὸς δὲ τὰς καταλαλαγὰς, αἷς ἂν ἐκεῖνος ¹ ποιήσαιντο ἄσμενος πρὸς Ὀλυνθίους ἐναντίως ἔχει. δῆλον γάρ ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις, ὅτι νῦν οὐ περὶ δόξης οὐδ' ὑπὲρ μέρους χώρας πολεμοῦσιν, ἀλλ' ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδος, καὶ ἴσασιν ἅ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας αὐτῷ τὴν πό-

¹ ποιήσεται

factum vides, novo novum additurus, rei gravitate sensim adaugere vult. De metr. de Elocut. §. 11. 21. hæc vocat *σεωρευμένα καὶ ἐπερρίμμένα κῶλα*. RÜDIG.

Κατὰ καιρὸν] *Tempore justo*, Orvill. ad Char. p. 419. IDEM.

Προέχει] Hoc quum Reiske ad Philipp. referendum putaret, maluit antea scribi τῷ γὰρ εἶναι, at ipsum τὸ εἶναι est subjectum, ad quod προέχει pertinet, cui verbo πολλῶν additum vides, quoniam notio *comparationis* in eo inest. In Dionysod. p. 1283. 2. ed. R. ὁ δανειζόμενος ἐν παντὶ προέχει ἡμῶν. IDEM.

Ποιήσεται] Vulg. ποιήσεται, quod Reiskius retinuit, sed illud ex Wein. jam Felic. Wolf. Aug. Bekk. recte dederunt, nam auctor non dicit: *scdus*, quod lubens fecerit, sed quod *faceret* Philippus. IDEM.

Περὶ δόξης οὐδ' ὑπὲρ] *Peri* dicitur de rebus, quas quis (pugnando) adepturus est, ὑπὲρ de periculo, quod quis propulsaturus est, cf. in Aristocr. §. 18. οἱ ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες. IDEM.

Ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ] Vid. l. I. apud Herm. d. em. rat. gr. gr. p. 343. De ἀνδραποδ. cf. ad Phil. I. §. 15. IDEM.

Ἄλλ' ἀναστάσεως] Post ἀλλὰ, ἦ, ὥς, præpositio frequenter non repetitur: quod interdum viris doctis corrigendi libidinem movit. Hic autem imprimis id notandum, quod post ἀλλὰ prior, non secunda, antecedentis enuntiationis præpositio repetenda sit. Nec enim, opinor, recte dicitur πολεμεῖν ὑπὲρ ἀναστάσεως de cive, qui pugnatur, ne patria pessumdetur, sed περὶ τῆς ἀναστάσεως. Patebit hoc, ni fallor, si de discrimine præpositionum περὶ et ὑπὲρ in huiusmodi locutionibus paullo accuratius disputaverimus. Nolo longus esse in aliorum opinionibus refellendis. Περὶ latius patet, ὑπὲρ artius est circumscriptum. Περὶ significat aliquid fieri ratione habita ad rem, quæ nobis sive in bonam sive in malam partem

magni momenti est, cuius vel studio et amore, vel odio et aversione tenemur. Fieri igitur potest, ut eam vel parare et tenere, vel abicere et repudiare cupiamus. Ἐπεὶ autem tum non nisi ponitur, quum res in bonam partem magui nobis est momenti, quum eam vel acquirere nobis vel non amittere studeamus. Ex quo negavi dici posse πολεμεῖν ὑπὲρ ἀναστάσεως de cive (nec enim quisquam bonus voluerit patriam suam everti), sed πολεμεῖν περὶ ἀναστάσεως, ne excidium patriæ fiat; neque sanæ mentis homo πολεμεῖ ἢ κινδυνεύει ὑπὲρ τοῦ θανάτου, sed περὶ τοῦ θανάτου, ut eam avertat; contra πολεμεῖ ὑπὲρ τοῦ βίου, ut vitam servet. Id quidem intelligitur, περὶ poni posse, ubi ὑπὲρ accuratius fuerit: quod viris etiam doctissimis interdum impositum. Sic legimus Eurip. Alcest. 178. ἀνδρὸς, οὗ θνήσκω περὶ: pro quo Valckenarius ad Phœn. 1336. suspicabatur οὗ θνήσκω γ' ὑπὲρ, quod nemo probabit, etiam si præpositio aptior sit. Lysias πρὸς Σίμωνα p. 161. R. ἵνα ἐπίστησθε, ὅτι πολὺ ἂν δικαιότερον αὐτὸς περὶ θανάτου ἠγωνίζετο, ἢ ἐτέροισι ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰς κίνδυνον καθίστη, ubi Marklandus περὶ τῆς πατρίδος conjicit, vim præpositionis ὑπὲρ nimium circumscribens. Contra non opus erat, ut idem vir doctus, sequente Reiskio, p. 123. scriberet: οὐ μόνον ὑπὲρ (vulgo περὶ) τῆς αὐτῶν σωτηρίας κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πολεμίων ἐλευθερίας ἀποθνήσκειν: nam in ipsa præpositionum varietate magna vis inest. Interdum non nisi variandi causa altera alteram excipit; κατ' Ἀριστοκρ. §. 4. ὑπὲρ τοῦ Χερρόνησον ἔχειν ἡμᾶς ἀσφαλῶς — περὶ τούτου μοι ἐστὶν ἅπαντα ἡ σπουδὴ. BREM.

Ἀμφιπολιτῶν — Πυδναίων τοὺς ὑποδεξ.] Schol. enarrat; Philippum, Amphipolin ingressum, proditores, quippe homines, quibus ipse non confidere posset, interficere jussisse; idem accidisse Pydnæis proditoribus, quos, ad aram confugientes, precibus hinc deduxit. Quanquam Diod. S. XVI. 8. (ubi vid. Wessel.) narrat, Amphipolin tormentis bellicis esse captam et

λιν καὶ Πυθναίων τοὺς ὑποδεξαμένους. καὶ ὅλως ἄπιστον, οἶμαι, ταῖς πολιτείαις ἢ τυραννίς, ἄλλως τε καὶ ὁμορον χώραν ἔχωσι.

δ'. Ταῦτ' οὖν ἐγνωκότας ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὰλλ' ἃ προσήκει πᾶντα ἐνθυμουμένους φημί δεῖν ἐδελῆσαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν, εἴ πέρ ποτε, καὶ νῦν, χρήματα εἰσφέροντας προθύμως καὶ αὐτοὺς ἐξίόν- 59 τας καὶ μηδὲν ἐλλείποντας. οὐδὲ γὰρ λόγος οὐδὲ σκῆψις ἔθ' ὑμῖν τοῦ μὴ τὰ δέοντα ποιεῖν ἐδέλειν ὑπολείπεται. νυνὶ γάρ, ὃ πάντες ¹ ἐδρυλεῖτε, ὡς Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖ

11 Φιλίππῳ, γέγονεν αὐτόματον, καὶ ταῦθ' ὡς ἂν ὑμῖν μάλιστα συμφέροι. εἰ μὲν γὰρ ὑφ' ² ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλονται τὸν πόλεμον, σφαλεροὶ σύμμαχοι καὶ μέχρι του

¹ ἐδρυλεῖτε

² ὑμῶν

Pydnam vi subactam, tamen nec Noster hoc negat, neque ille Demosthenis narrationem: suo quisque consilio rem nuntiavit; fortasse utrumque verum. Quid vero acciderit iis, qui Olynthum tradiderunt, exposuimus in Proleg. Ut hoc loco accusat. post genitiv. collocatum vides, ita vid. de Megalop. §. δ'. ἐὰν ποιησάμεθα συμμάχους, Ἀρκάδων τοὺς βουλευμένους. RÜDIG.

Ἰσασιν ἃ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας, etc.] Philippus, cum Amphipolim et Pydnam proditione ceperat, proditores vel morte vel exsilio sustulit. Nihil tamen Olynthi magistratibus exemplum profuit. Anno quippe orationes Olynthiacas sequente, proditionem tam male remuneratam imitati sunt: proque ea eadem ipsi præmia acceperunt. Turrell. STOCK.

Καὶ ἴσασιν ἃ τ' Ἀμφιπολιτῶν — ὑποδεξαμένους] Solet dici te esse tractatum. Collocandum enim est post vocabulum, quod primum partitionis membrum inchoat, hic post Ἀμφιπολιτῶν: quem ad morem vindicandum Heindorfus ad Platon. Phæd. 80. 88. ait, 'centies, sexcenties te trajici,' alique id repetierunt. Contra quod nuper Schaeferus in editione poetarum Gnom. Gr. p. 75. atque in indice s. v. τε afflavit, vere, ni fallor, in hac collocatione aliquid repetendum esse ad καὶ, quo repetito suum utraque particula locum obtineat, v. c. hic ἃ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε — καὶ αὐτὸν Πυθναίων cet. BREM.

Ἄπιστον — ἢ τυραννίς] Quando neutrum adjectivi substantivi sustinet vices, aliis substantivis adjunctum suum retinet ge-

nus, item in lingua Latina, cfr. Vig. p. 63. Hom. II. II. 204. οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίην. Nostrum loc. laudat Stob. p. 344, 66. Add. Phil. II. §. δ'. οὐ γὰρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις πρὸς τοὺς τυράννους αὐτὰς λίαν ἡμιλίας. RÜDIG.

δ'. Παροξυνθῆναι] Quid sit, vid. ex or. Mid. §. α. ὁ δῆμος ἅπας οὕτως ἀργίσθη καὶ παρωξύνθη. IDEM.

Ἐκπολεμῶσαι δεῖ] Illam vocem explicuimus Olynth. III. (II.) §. δ'. cfr. Harpocrat. s. h. v. Pro δεῖ vulg. scribitur δεῖν, sed hoc iis deberi videtur, qui dederant ἐδρύλλουν τῶς. Nam etsi ὡς interdum cum infinit. struatur (Matth. Gr. gr. 518. not. 1.), tamen hoc in structura implicita fieri solet. IDEM.

Μάλιστα συμφέροι] Nam et aliis opitulamini, qui vestrum imploravere auxilium, et ipsi, hac occasione utentes, injurias vobis illatas ulciscimini. IDEM.

Ἡμῶν] Ἡμῶν Bekkerus rec.; etsi præcedat ὑμῖν, tamen, ut paulo infra dicitur ἡμεῖν et παρ' ἡμῶν, ita hic ἡμῶν dixisse videtur. IDEM.

Μέχρι του] Id est, μέχρι τινός, aliquatenus, quodammodo. Gallice, jusqu'à un certain point. AUGER.

Μέχρι του ταῦτ' ἂν] Aliquandiu in hac sententia fuissent, sc. bellum esse gerendum. Non est, quod quis cum Reiskio ταῦτ' ἂν malit scribi. RÜDIG.

Μέχρι του ταῦτ' ἂν ἐγνωκότες ἦσαν ἴσως] Μέχρι et ἄχρι interdum minuētis sunt, ita ut μέχρι του significet medicriter, non tantum, quantum vel oportet vel opus est. de Chers. fin. ἄχρι του θορυβῆσαι καὶ ἐπαινεῖσαι σπουδάζοντες. Nostrum μέχρι του in-

ταῦτ' ἂν ἐγνωκότες ἦσαν ἴσως· ἐπειδὴ δ' ἐκ τῶν πρὸς ¹ αὐ-
τοὺς ἐγκλημάτων μισοῦσι, βεβαίαν εἰκὸς τὴν ἔχθραν αὐ-
τοὺς ὑπὲρ ὧν φοβοῦνται καὶ πεπόνθασιν ἔχειν. Οὐ δεῖ
δὴ τοιοῦτον, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραπεπτωκότα καιρὸν
ἄφειναι, ² οὐδὲ παθεῖν ταῦτ' ὅπερ ἤδη πολλάκις πρότερον
πεπόνθατε. εἰ γάρ, ὅθ' ἤκομεν Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες
καὶ παρῆσαν Ἀμφιπολιτῶν Ἰέραξ καὶ Στρατοκλῆς ἐπὶ
τουτὶ τὸ βῆμα, κελεύοντες ³ ἡμᾶς πλεῖν καὶ παραλαμβά-
νειν τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ' ⁴ ἡμεῖς ὑπὲρ ἡμῶν

¹ αὐτοὺς² οὐδὲ δὴ παθεῖν³ ἡμᾶς⁴ ἡμεῖς καὶ ὑπὲρ

terdum corruptum fuit, et Reiskius bene meruit veram lectionem restituendo, ut κατὰ Ἀριστοκρ. §. λ. fin. ἄχρι του καὶ φιλεῖν, οἶμαι, χρεὶ καὶ μισεῖν, μηδετέρου τὸν καιρὸν υπερβάλλοντας. περὶ Μεγαλ. §. η. ὅτι τὰ μὲν δίκαια πάντες, ἐὰν καὶ μὴ βούλονται, μέχρη τοῦ γε αἰσχύνονται μὴ πρᾶττειν. BREM.
Πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων] Quam ἐγκλ. dicatur de offensa alicui illata, αὐτοὺς, quod Auger. et Bekk. dederunt, verum existimamus, nam vulg. αὐτοὺς. RÜDIG.

Πεπόνθασι] De hac re nihil certi constat, sed quum, monente Lucches., Philip-pus Ol. 106. 1. et 107. 4. in Thraciam sit profectus, hac occasione fortassis usus est ad agrum Olynthiorum oppugnandum. Exposuimus hanc rem in Prolegg. IDEM.

Οὐδὲ παθεῖν] Non debet Reiskius partic. δὴ inter has voces ponere, bene cett. edd. deleverunt. IDEM.

Ταῦτ' ὅθ' ἤκομεν Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες]

Εἰ γάρ, ὅθ' ἤκομεν Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες] Olymp. 105. Ann. 3. hoc est, novem annos ante habitam hanc orationem, Eubœa in duas factiones distracta fuit, quarum una Thebanorum, altera Atheniensium opem imploravit. Thebani principio, nullis obstaculis intercedentibus, suæ parti victoriam facile compararunt. Adventu autem Atheniensium tota rerum facies immutata est. II Thebanos repellunt, omniaque in Eubœa tranquillitati pristinae restitunt, nullam aliam laboris mercedem cupientes, præter gloriam quæ ex victoria et pacificatione sibi proveniret. Æsch. in Ctesiph. Turrell. MOUNT. Vid. Nott. ad Philip. I. §. ζ'.

Παρῆσαν Ἀμφιπολιτῶν Ἰέραξ, καὶ Στρατοκλῆς ἐπὶ τοῦτ' τὸ βῆμα, etc.] Legati peregrini, mandata sua exposituri, suggestum conscendere, quo melius a populo intelligerentur. Hierax et Stratocles Amphipoleos nomine, cui nova a Philippo obsidio imminabat, se suamque urbem in fidem et tutelam Atheniensibus offerebant, qui eos

accipere noluerant, veriti scilicet, ut pacem anno superiore cum Philippo initam dirimerent. Turrell. MOUNT. Cf. Harpocrat. s. v. Ἰέραξ.

Παρῆσαν—ἐπὶ τοῦτ' τὸ βῆμα] Suspiciamus olim παρήσαν, quum præsertim παρῆσαι sit verbum proprium oratorum, qui suggestum ascendunt (vide Slaughteri lectt. Andoc. p. 194. s.), idemque dubitanter quidem proponit Heindorfius ad Platon. Thet. §. 136. Sed mutatione opus non est. Si παρῆσαι construitur cum præpositione, quæ motum ad locum significat, adest confusio duarum notionum. In præpositione inest motus ipse ad locum, in verbo id, ut sis in loco, ut eo perveneris. Exempla præter alios habent Valckenaer ad Herod. I. 23. Seidlerus ad Eurip. El. 1275. BREM.

Ἡμᾶς ἐκπλεῖν] Vulg. ἡμᾶς, sed primam personam ex pluribus codd. cum Bekkero scripsi, nam respondet ἤκομεν. Vulg. πλεῖν legitur, at in Ald. utraq., Fel. Wolf, et Auger. ἐκπλεῖν, quod quum Demosthen. sæpius in simili locutione adhibeat, recipiendum putavi. Timoth. p. 1186, 11. ed. R. μέλλαν ἐκπλεῖν τὸν ὕστερον ἐκπλοῦν Τιμόθεος οὕτως: similiter §. ζ'. ἐκπλέμειν. RÜDIG.

Παρειχόμεθ' ἡμεῖς καὶ] Ammon. de diff. vocc., qui (p. 108. Valck.) nostrum locum memoriter laudat (τὴν αὐτὴν παρειχόμεθα προθυμίαν), dicit, παρέχεσθαι λέγεται ἐπὶ τῶν τῆς ψυχῆς διαθέσεων. Cur Bekkerus vocem καὶ eiecerit, non video, nam bene suum obtinet locum. IDEM.

Εἰ γὰρ ——— τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ' ἡμεῖς — προθυμίαν — εἶχετ' ἂν cet.] Non decernam, utrum verbum simplex et compositum oppositum consulto sit. Ejusmodi alliterationibus vel paronomasiis, ut appellantur, veteres grammatici et rhetorici imprimis delectabantur, easque etiam Demostheni tanquam ornatum et elegantiam tribuebant, locis, quibus Demosthenes

αὐτῶν προθυμίαν ἤνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας, εἶχετ' ἂν Ἀμφίπολιν τότε καὶ πάντων τῶν μετὰ ταῦτα ἂν ἦτε ἀπηλλαγμένοι πραγμάτων. καὶ πάλιν ἠνίκα Πύδνα, Ποτίδαια, Μεθώνη, Παγασαί, τᾶλλα, ἵνα μὴ καθ' ἕκαστα 60 λέγων διατρίβω, πολιορκούμενα ἀπηγγέλλετο, εἰ τότε τούτων ¹ ἐνὶ τῷ πρῶτον προθύμως καὶ ὡς προσῆκεν ἐβοηθήσαμεν αὐτοί, ῥάονι καὶ πολὺ ταπεινοτέρῳ νῦν ἂν ἐχρώμεθα τῷ Φιλίππῳ. ² νῦν δὲ τὸ μὲν παρὸν ³ αἰεὶ προϊέμενοι, τὰ δὲ μέλλοντα αὐτόματ' οἴομενοι σχήσειν καλῶς, ἠϋξήσαμεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππον ἡμεῖς καὶ κατεστήσαμεν τηλικούτον, ἡλικίος οὐδεὶς πώ ⁴ ποτε βασιλεὺς γέγονε Μακεδονίας. νυνὶ δὲ καιρὸς ⁵ ἥκει τις οὗτος, ὃ τῶν Ὀλυνθίων,

¹ ἐνὶ τῷ † πρῶτῳ

² νυνὶ

³ αἰεὶ

⁴ † Deest ποτε.

⁵ ἥκει τις οὗτος;

hunc honorem vehementer deprecaretur. Sic nobis scribit Hermogenes, respiciens ad verba de Chers. §. ζ'. μέλλει — μέλει: Τὸ καθ' ὁμοιότητα λέξεως ἐμφαίνειν τινὰ δριμύτητα. οἶον· “ μέλλει πολιορκεῖν: τοὺς Ἑλληνας ἐκδίδωσι: μέλει γάρ τινι τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκοῦντων Ἑλλήνων; ” Ἐγὼ μὲν σφόδρα εὐλαβῶς εἶχον δεῖναι ὡς παράδειγμα τινος δριμύτητος. εἰπὶ δὲ τῶν σφόδρα εὐδοκισάντων τινὲς κατὰ τοὺς πρὸ ἡμῶν ἀνθρώπους καὶ νῦν εὐδοκισάντων ἐπὶ δευτέρῳ λόγῳ, ἐν οἷς ἀπολελούτασι βελγίοις, οὕτω τεδεωρέκασι καὶ τοῦτο καὶ τεδείκασι γε ὡς παράδειγμα δριμύτητος τοιαύτης, εἰρησθῶ καὶ ἡμῖν. καίτοι τάχ' ἴτωσ' οὐδ' ἡ τοιαύτη δριμύτης, εἴπερ οὕτω γένετο, ἐκφεύγει τὴν ψυχρότητα. Hermogenes summum profecto jux habet contra suos sine jure celebres decessores. Bonus etiam Reiskius, ejus ceteroquī summa virtus elegantia non erat, hæc notat: “ Certus sum, Demostheni nunquam in mentem venisse tam frigida et umbratilis puerilitatis, ut in vocabulis μέλλει et μέλει luderet. ” — Quamquam ne Demostenes quidem hanc figuram, quæ suo loco adhibita vim et subtilitatem orationi tribuit, non prorsus rejecit. §. ζ'. πάλιν ῥαίσαρ οὐκ ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν ἀπέκλινεν: illud de corpore, hoc de animo et mente, respiciens ad bonam illius et malam hujus significationem. de Chers. §. δ. fin. τί δ', ἂν ἀπελθὼν ἐκ Θράκης καὶ μηδὲ προσελθὼν Χερρόνησῳ — ἐπὶ Χαλκιδῇ ἢ Μέναρα ἦκη; ibid. §. ια'. πάντ' ὅσα πραγματεύεται καὶ κατασκευάζεται νῦν, ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν παρασκευάζεται. Olynth. III. (II.) §. ε'. μὴ σκοπεῖτε, τίς εἰπὼν τὰ βέλτεστα ὑπὲρ ἡμῶν ὅφ' ἡμῶν ἀπολέσθαι βουλῆσεται. Sed in his rebus Demosthenes perquam sobrius

est, nec, ut Isocrates, harum elegantiarum avidus; sed plerisque omnibus in locis fieri non posse videtur, ut sententia aliis quam his ipsis verbis exprimitur. BREM.

Ἐνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας] Tribus juxta Demosthenem in Androt. diebus, quinque autem juxta Æschinem in Ctesiph., parati ad hanc expeditionem erant Athenienses, ejusque prosper successus non minus repentinus erat, quam apparatus. Turrell. MOUNT.

ἠνίκα Πύδνα] De expugnatione hujus ceterarumque urbium dictum ad Phil. I. §. γ'. et §. ιγ'. adde huj. orat. §. ζ'. RÜDIG.

Ἐνὶ τῷ πρῶτῳ] Bekker. dedit ἐν τῷ περὶ τῶν. Sed quinn Schol. explicet ἐν μόνῳ τῷ περὶ τῶν, ut vulgatum agnoscat, hanc mutare nolui. Nimirum ne dicere videatur orator, omnibus simul fuisse opitulandum, contendit, uni tantum, qui primo auxilium petisset, auxilium fuisse ferendum. IDEM.

Ταπεινοτέρῳ] Innuitur modestia, quam Philippus, oppida illa capiendo, violaverat. Hunc locum habet Thom. M. p. 779. IDEM.

Νῦν δὲ] Reiskius ex nonnullis libris dederat νυνί, sed non tam temporis præsentissimi quam oppositionis notio hic requiritur, ita ut jure Bekker. vulg. prætulerit. Vig. p. 426. Ex initio seq. §. permutatio orta videtur. De νῦν et παρὶν monitum ad Olynth. III. (II.) §. β'. IDEM.

Τίς οὗτος;] L. τίς; οὗτος. id quod p. 30. v. 9. ed. R. quoque repetit. TAYLOR.

Τίς; οὗτος;] Bekk. τίς οὗτος, ὅ — Videtur vero Dem. per οὗτος ad quæstionem respondere. Jam Schol. hujus triplicis ra-

αὐτόματος, τῇ πόλει, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάττων τῶν προτέρων ἐκεῖνων.

Ε. Καὶ ἔμοιγε δοκεῖ τις ἄν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δίκαιος λογιστὴς τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένων καταστάς, ¹² καίπερ οὐκ ἐχόντων ὡς δεῖ πολλῶν, ὅμως μεγάλην ἂν ἔχειν αὐτοῖς χάριν εἰκότως· τὸ μὲν γὰρ πολλὰ ἀπολωλεῖναι κατὰ τὸν πόλεμον τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἂν τις θεῖη δικαίως, τὸ δὲ μήτε πάλαι τοῦτο πεπονθέναι, πεφνηνῆναι τέ τινα ἡμῖν συμμαχίαν τούτων ἀντίρροπον, ἂν βουλώμεθα χρῆσθαι, τῆς παρ' ἐκεῖνων εὐνοίας εὐεργέτημ' ἂν ἔγωγε θεῖην. ἀλλ', οἶμαι, παρόμοιόν ἐστιν, ὅπερ καὶ περὶ τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως. ἂν μὲν γάρ, ὅσα ἂν τις λάβῃ, καὶ σῶσῃ, μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ τὴν χάριν· ἂν δ' ἀναλώσας λάβῃ, συνανάλωσεν καὶ τὸ ¹ μεμνησθαι τὴν χάριν. καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως οἱ μὴ χρησάμενοι τοῖς καιροῖς ὀρθῶς οὐδ' εἰ συνέβῃ τι παρὰ τῶν θεῶν χρηστόν, μνημονεύουσι·

61 πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον, ἐκβάν ἕκαστον τῶν προὑπαρξάν-

¹ μεμνησθαι τῇ τύχῃ τὴν

tionis mentionem facit. RÜDIG.

Τῶν προτέρων] Nostrum habebat: τῶν πρότερον, quod magis videtur Atticum et Demosthenicum. OBSOPHEUS.

Προτέρων] Codd. al. πρότερον habent, quod magis Atticum est, et centies in Demosthene occurrit. Sic Philipp. §. γ'. τοῖς πρότερον; in Orat. pro Megalopolitis, τὴν πρότερον δύναμιν. MOUNT. Dedi πρότερον cum Mount., quo quidem recte judicante hoc magis Demosthenicum est. Olynth. II. (I.) §. γ'. τοὺς πρότερον συμμ. III. (II.) §. ε'. τῶν παλαιῶν. Cf. F. A. Wolf. ad Lept. §. κδ. fin. RÜDIG.

Ε. ὑπηργμένων] Nonnulli libri ὑπηρετημένων, sed glossema sapit; ὑπάγειν alicui praeſto esse, quem favore nostro amplectimur. Schol. vulgatam, quam Moschopol. συμμάντων explicat, confirmat. IDEM.

Κατὰ τὸν πόλεμον] Mediam vocem omitunt multi libri, et Hoogev. ad Vig. p. 296. deleri vult, sed non delenda videtur, quum illud innuatur bellum, in quo Phil. oppida ista ceperat; oppositum est πάλαι. Hermog. ejusque Schol. articul. agnoscunt. IDEM.

Ἀντίρροπον] Hesych. ἰσοσταθμον, quod ejusdem est ponderis, itaque, quae sunt amissa, recuperare valet. Orv. ad Char. p. 637. Olynthios opibus valuisse constat.

IDEM.

Θεῖην] Duccrem, arbitrarer. Id enim praeter alia significat τιθέναι, ut τίθεσθαι. BUDÆUS.

Ἀθήν] Imprudens. Vig. p. 256. RÜDIG. Συνανάλωσεν — τὴν χάριν] Vulg. τὸ μεμν., et τῇ τύχῃ sine uncis. Sed in Cod. a. haec ita habes: συνανήλωσεν τῷ μεμνησθαι τὴν χάριν. De augment, in prima voce vid. ad Olynth. III. (II.) §. θ'. Dativum τῷ μεμν. recepi, quum sensus non sit: consumit memoriam gratiarum, sed una cum memoria beneficiorum ipsas gratias, ut respondeat ἔχει τὴν χάριν. De voce τύχῃ ambigo, nam posset sane ab interprete adjecta esse, sed haud scio, an Dem. ad vim locutionis augendam ipse eam addiderit, ut de Rhod. Libert. §. ιδ'. τάξεως, nisi et hoc abjiciendum est. Bekkerus τῇ τύχῃ delevit, cetera intacta reliquit. Similem dativi usum habes §. θ'. τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις. IDEM.

Οἱ μὴ χρῆσθαι] Ad sententiam οἱ μὴ χρῆσάμενοι, Antonius et Maximus sermone 50. TAYLOR.

Ἐκβάν] Sic Epist. ad Att. I. ix. Balbus ad Ciceronem: Nedium hominum humilium, ut nos sumus, sed etiam amplissimorum virorum consilia ex eventu, non ex voluntate, a plerisque probari solent. Atqui sapientem (ut ait Cicero eodem libro

των ὡς τὰ πολλὰ κρίνεται. διὸ καὶ σφόδρα δεῖ τῶν λοιπῶν ἡμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φροντίσαι, ἵνα ταῦτ' ἐπανορθωσάμενοι τὴν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ἀδοξίαν ἀποτριψάμεθα. εἰ δὲ προησόμεθα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, εἴτ' Ὀλυνθον ἐκεῖνος καταστρέφεται, φρασάτω τις ἐμοὶ τί τὸ κωλύον ἔτ' αὐτὸν ἔσται βαδίζειν ὅποι βούλεται.

ς'. Ἄρά γε λογίζεταιί τις ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον, δι' ὃν μέγας γέγονεν ἀσθενὴς ὢν ² τὸ κατ' ἀρχαῖς Φίλιππος; τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβάν, μετὰ ταῦτα Πύδναν, πάλιν Ποτίδαιαν, Μεθώνην αὖτις, εἴτα Θετταλίας ἐπέβη· μετὰ ταῦτα Φερὰς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάνθ', ὃν ἐβούλετο εὐτρεπίσας τρόπον, ¹³ ὥχετ' ³ εἰς Θράκην· εἴτ' ἐκεῖ τοὺς μὲν ἐκβαλάν, τοὺς δὲ κα-

1 οὗ

2 τοκαταρχᾶς

3 τείς

Epist. 5.) semper causæ eventorum magis movent, quam ipsa eventa. MOUNT.

Τῶν περὶ παρῆντων] In nostro legitur; τῶν πρὶν ὑπαρχάντων. Quæ lectio videtur esse emendatio καὶ γνησιωτέρα. OBSOPEUS.

Ἦς τὰ πολλὰ] Hæc verba absunt a Codd. nonn. Quum notis multitudinis insit in ἕκαστον, illa interpretis esse existimo. RÜDIG.

Ἡμᾶς] Ἦμᾶς, commendat enim ipsis civibus deliberationem. p. 20. v. 1. τίς οὕτως εὐθέως ἐστὶν ὑμῶν. IDEM.

Προησόμεθα] Malim juxta Wolfium προησώμεθα et καταστρέφεται, quia orator hypotheticè loquitur. AUGER.

ς'. Ἄρά γε λογίζεταιί —] De his rebus a Philippo gestis pauca inveniet lector in argumento Philip. I. ex Tourrellio: consulat autem Diodorum aliosque historicos. STOCK.

Δι' ὃν μέγας] Reiskius ex uno Cod. dedit δι' οὗ, secutus Augerus. Hæc lectio etiam si veri speciem præ se ferat, tamen non admittendam puto: nam διὰ cum acc. ad rationem, quæ laudatur, pertinet, διὰ c. gen. ad ipsas res, quibus aliquid efficitur. Phil. II. §. β'. βούλομαι τοὺς λογισμοὺς ἀκούσαι διὰ βραχείων, δι' οὓς τὰ πάντα μοι παρέστηκεν προσδοκᾶν, καὶ δι' ὃν ἐχθρὸν ἡγούμαι Φίλιππον, ad δι' ὃν intellige πραγμάτων, quare Reiskius non in δι' οὓς debet mutare: coll. de Cor. §. ζ'. Hom. II. I. 72. ὅς ῥηδι τά τ' ἐόντα — ἦν διὰ μαντοσύνην. Sic nostro loco modus, propter quem, i. e. qui in causa fuit, ut magnus fieret. RÜDIG.

Ἀμφίπολιν — ἐπέβη] Amphipol. Pydn. et Potidæam cepit Phil. Ol. 105, 3. Methonen et Thessaliam Ol. 106, 4. Struitor ἐπέβη cum gen. ut Orat. Funer. p. 1394, ult. ed. R. νομίζω τείνου καὶ τοῦ τῆς χώρας ἡμῶν μὴ ἐπιβῆναι τοὺς πολεμίους. IDEM.

Φερὰς] Cfr. Phil. III. §. γ'. καὶ μὲν καὶ Φερὰς, πρῶτον ὡς φίλος καὶ σύμμαχος εἰς Θετταλίαν ἐλθὼν, ἔχει καταλαβάν, coll. ad Olynth. II. (I.) §. ζ'. Cepit hanc urbem, ut et Pagasas (ad Phil. I. §. ιγ'.) et Magesiam (ad Olynth. II. (I.) §. γ'.) Ol. 106, 4. IDEM.

Τρόπον] Ut in ipsius cederent potestatem. IDEM.

Εἰς Θράκην] Hæc invasio non ad Ol. 106, 1., quod Jacobs., Vir. Cel., vult, pertinet, sed ad Ol. 106, 4. IDEM.

Ἐκεῖ τοὺς μὲν ἐκβαλάν, τοὺς δὲ καταστήσας τῶν βασιλέων] De hæc expeditione Diodorus ne verbum quidem. Justinus autem lib. viii. c. 3. refert, Philippum, circa tempus a Demosthene designatum, in eam Thraciæ partem, quæ Chalcidica vocatur, trajecisse: ibique solita usum perfidia, captisque per dolum et occisis finitimis regibus, universam provinciam imperio Macedoniæ adjecisse. Frontinus refert, Alexandrum, postquam Thraciam subegisset, ejus reges ad expeditionem Asiaticam secum eduxisse, ne quid illi absente se turbarent. Uude patet, Philippum et Alexandrum multos regulos, Macedoniæ tributarios, in Thracia constituisse. Tourrell. MOUNT.

Τοὺς μὲν ἐκβαλάν, τοὺς δὲ] Dem. Aristocr. §. δ. narrat, Cotye mortuo (Ol. 106,

ταστήσας τῶν βασιλέων ἡσθένησε· πάλιν ραΐσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν ἀπέκλινεν, ἀλλ' εὐθύς Ὀλυνθίοις ἐπεχείρησε. ταῖς δ' ἐπ' Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας αὐτοῦ καὶ πρὸς Ἀρύμ-

4.) Βηρισάδην καὶ Ἀμαδόκον καὶ Κερσοβλέπτην τρεῖς ἀνθ' ἑνὸς γενέσθαι βασιλεῖας. Cersobleptes Cotyos erat, quem pater voluerat imperium cum illis duobus partiri. Aristocr. Arg. 2. Cersobleptes hoc decretum repudiasset videtur, nam Suidas (s. Κερσοβλέπτης) auctor est, Amadocum ad Philippum venisse, ut ei auxilium ferret in bello contra Cersobleptem. Qua quidem occasione Phil. fortasse usus fuit, ut alterum expelleret, alteros faceret reges. Verumtamen Cersoblep. imploravit opem Atheniensium, qui Charidemum mittebant. Jam quum Diod. Sic. XVI. 71. referat, Cersobleptem, regem Thracum, Ol. 109, 2. esse ejectum, post illud tempus (Ol. 106, 4.) hic regnum patrum recuperasse videtur. Cfr. epist. Phil. §. 5. Sed hæc tempora non sunt confundenda. RÜDIG.

Ἡσθένησε] Hujus morbi mentio fit Phil. I. §. ε. Olynth. III. (II.) §. γ'. IDEM.

Ραΐσας] Harpocr. ῥάως ἔχων, nondum enim Phil. pristinam valetudinem recuperaverat. IDEM.

Τὰς δὲ ἐπ' Ἰλλυριοὺς] Hodie Slavonii appellantur. Eos, Mons Scodrus sive Scardus, et Drilo flumen, a Macedonia versus Orientem separabant. Anno quo Philippus imperium ingressus est, magnam ii de Perdicæ ejus fratre victoriam reportarunt, pluresque ejus ditionis urbes cepere. Philippus secundo regni sui anno fratrem ulcisci voluit, quæque amiserat Perdicæ recuperare. Itaque novus Rex decies mille pedites, equites autem sexcentos in Illyridem introducit. Quo audito, Bardylis, Rex Illyriorum, missis legatis pacem Philippo offert, ea scilicet lege, ut uterque, quæ loca in potestate tunc haberet, retineret. Philippus oblati conditionibus nihil motus, pacem tamen non penitus rejectit, sed eam ita se recipere velle significavit, si Illyrii omnes quas in Macedonia tenebant urbes ei restituerent. Reversis infecto negotio legatis, Bardylis in campum exercitum educit, conserta acie profligatur, cum clade septem mille hominum, ipsasque denique coactus accipit, quas oblatas rejecerat, conditiones. Diod. [lib. xvi.] Oros. I. iii. c. 12. Just. I. vii. Tourrell. MOUNT.

Τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριοὺς — παραλείπω στρατείας] Non intelligendum puto bellum Illyricum et Pæonicum Ol. 105, 2. gestum, ut Tourrell. et Lucches., sed potius quod pertinet ad Ol. 106, 2. Nam quum (Diod.

S. XVI. 22.) Thraces, Pæones et Illyrii contra Phil. conspirassent, hic eo, quo diximus, anno ad officium hostes redire coegit. Hoc enim tempus non longe abest a bello, Arymbæ illato. Arymbas (alii Arybbas scribunt, quæ varietas ex confusione literarum q et b orta, de qua vid. Gronov. ad Arrian. E. A. I, 20 et 24.) filius Alcetæ, regis Molossorum, fuit Philippo affinis, nam hic filiam Neoptolemi, fratris Arymbæ, in matrimonium duxerat. Diod. S. XVI. 72. Jam quum post Alcetæ mortem filii inter se dissiderent et non prins concorditer regnarent, quam regno æqualiter diviso (Pausan. Att. c. 38. §. 3.), hoc ipsam, Philippo intercedente, factum videtur, idque Ol. 107, 1. quam quidem rem Noster, ni fallor, spectat. Nam Diod. S. XVI. 72. prodit, Arymbam Ol. 109, 3. vita decessisse post decimum annum regni, illoque mortuo Alexandro, Olympiadis fratri, regnum esse traditum, Justin. VIII. 6. dicit, hoc Arymbæ ereptum et Alexandro esse demandatum, quæ diversitas non tanta est, ut omnem rem in dubium vocemus. Pro ὅποι Wolf. et Aug. ex Ald. P. Manut. deder. ὅπη, sed vulgata non mutanda. RÜDIG.

Καὶ Παίονας] Pæones iidem sunt ac Pannonii, quod ex pluribus auctoribus facile probatur, atque ex hoc etiam loco confirmatur; quamvis aliter sentiat Dio Cassius lib. xlix. Zonaras: Οἱ Πανόνιοι νέμονται μὲν πρὸς τῇ Δαλματίας. παρ' αὐτὸν δὲ τὸν Ἰσθρὸν, ἀπὸ Ναρῖκου μέχρι τῆς ἐν Εὐρώπῃ Μισίας, &c. πρὸς δὲ Ροδόπην καὶ πρὸς αὐτῇ τῇ Μακεδονίᾳ τὸ τῶν Παίωνων ἔθνος ἐστί. Philippus anno regni secundo, bello Atheniensium liberatus, cum Agim Pæonum regem fato concessisse audiret, commodam sibi Pæonas invadendi occasionem oblatam existimavit. Cum exercitu igitur Pæoniam ingressus, Barbaros acie vicit, gentemque deinceps parere Macedonibus coegit. Post hoc ad Illyrios, qui quidem Pannoniæ subjacent, profectus est. Diod. lib. xvi. MOUNT.

Πρὸς Ἀρύμβαν] Arymbas, sive Arybbas, Alcetæ Molossorum, sive Epiri, Regis filius erat, fraterque Neoptolemi, cujus natam Olympiadem Philippus uxorem duxit. Mortuo Alcetæ, inter fratres contentio orta est de imperio dividendo. Arymbas jus prioris ortus asserbat, tum vero regni consuetudinem, cui ex omni memoria relatam unus tantummodo Rex fuerat. Ut hodie, ita tunc etiam rationes

σαν καὶ ὅποι τις ἂν εἴποι παραλείπω στρατείας. Τί οὖν, ἂν τι εἴποι, ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν; Ἴνα γινώτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰσθηθεῖσθε ἀμφοτέρω, καὶ τὸ προῖσθαι καθ' ἑκάστον² αἰεὶ τι τῶν πραγμάτων ὡς ἀλυσιτελές, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην,¹ ἥ χρηταὶ καὶ συζῇ Φίλιππος, ὑφ' ἧς οὐκ ἔστιν ὅπως ἀγαπήσας τοῖς πεπραγμένοις ἡσυχίαν σχήσει. εἰ δ' ὁ μὲν, ὡς² αἰεὶ τι μείζον τῶν ὑπαρχόντων δεῖ πράττειν, ἐγνωκὼς ἔσται, ὑμεῖς δέ, ὡς οὐδενὸς ἀντιληπτέον ἐξρωμένως τῶν πραγμάτων,³ σκοπεῖσθε εἰς τί ποτ' ἐλπίς

¹ ἥ πρὸς ἅπαντας χρηταὶ

² αἰεὶ

³ σκοπεῖτε.

impotentium arma erant, parumque contra densa militum agmina valebant. Neoptolemus se potentiores esse sensit, lentisque ratiocinationibus detineri noluit. Praecipuus ei, ac potius unicus, titulus erat generi sui Philippi auxilium: qui minime ei defuit, idque tandem effecit, ut, circiter tres annos ante habitam hanc Demosthenis orationem, Arymbas regnum suum cum Neoptolemo parti cogeretur: cujus rei nullum unquam, jam inde a principio ejus imperii a Pyrrho Achilles filio fundati, exemplum exstiterat. Primam hanc injuriam gravior insecuta est. Mortuo enim Arymba [Olymp. 109. ann. 3.] tam bene Philippo successere ejus vel minae vel versutiae, ut Molossi Aeciden Arymbae filium ac legitimum haeredem pellerent, et Alexandrum filium Neoptolemi totius Epiri solum regem constituerent. Justinus in sua Trogi Epitome hanc genealogiam mutilat, ac seriem confundit: quae quidem culpa plerisque abbreviatoribus communis est, qui profecto, ut ignaviam sublevent, ignorantiam alunt. Alexander primus Neoptolemi antiqui filius, Philippique non solum uxoris frater, sed gener etiam cujus nempe natam Cleopatram uxorem duxit, Italiae bellum intulit, ibique diem obiit supremum. Post eum Aecides ad majorum solium evectus in Epiro solus regnavit, regnumque filio suo reliquit, Pyrrho illi in Historia Romana tam celebri, magnique Alexandri sobrino ab Alceta communi ipsorum proavo. Pausan. in Att. Plut. in Pyrr. Diod. l. xvi. Tourrell. MOUNT.

καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην] Subandi γινώτε οἷά ἐστιν. AUGER.

¹ ἥ χρηταὶ] Inter has voces vulgo interseritur πρὸς ἅπαντας, quae verba quum absint a multis Codd., ejicienda putavi, it. ejec. Bekk., videntur ex initio orat. Mid. §. 4. orta esse: τὴν ὕβριν, ἥ πρὸς ἅπαντας αἰεὶ χρηταὶ. RÜDIG.

² Αἰεὶ μείζον τῶν ὑπαρχόντων] Ut ea, quae jam possidet, angeat. IDEM.

³ Ἐξρωμένως] Prae desidia Atheniensēs non eas, quas par erat, copias instruebant. IDEM.

Σκοπεῖσθε, εἰς τί ποτ' ἐλπίς ταῦτα τελευτήσαι] Miror, Reiskium, aliis similibus locis offensum, hic nihil monuisse de aoristo post ἐλπίς, praesertim quum Aug. pr. legat τελευτήσιν. Nemp̄ dici solet, post verba, quae futuri quid involvant, aut futurum infinitivi, aut ἂν cum aoristo infinitivi poni. Id, si rem in universum spectes, verum est. Sed jam hoc accuratius definiendum. Nemp̄ si aoristus vel etiam praesens infinitivi cum ἂν ponatur, solet esse hypothesis vel expressa vel supplenda, v. c. Philip. I. §. 14. Δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ πολέμου καὶ ὅλης τῆς παρασκευῆς βουλευσασθαι, εἰ τὸν τόπον τῆς χώρας, πρὸς ἣν πολεμεῖτε, ἐνδυμθεῖντε, aut, si nulla sit hypothesis, particula ἂν simpliciter id indicat, quod fieri possit. Futurum autem ponitur de re futura in se, sive sit conditio, sive non. At etiam praesens et aoristus infinitivi loco futuri, ut sic dicam, ponitur. Hic jam Homerus praevit Od. II. 280.

ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα τελευτήσαι τάδε ἔργα.

III. 319. s.

——— ὅθεν οὐκ ἐλποῖτό γε θυμῷ ἐλθέμεν.

In Herodoto nimium hoc festinanter tractant viri docti, v. c. ad L. I. 10. 50., cautius Petrus Horreus Observ. Crit. in scriptores Graecos historicos, Herodotum praecipue p. 20. De Thucydide docte et subtiliter nuper egit Ern. Fr. Poppo Observ. Critt. in Thucyd. p. 149. sqq. Philosophos et oratores tetigit Heindorfius ad Platonis Phædon. §. 32. et Protag. §. 19. et magnus exemplorum numerus est in uno Xenophonte. Ne tra-

ταῦτα τελευτῆσαι. πρὸς θεῶν, τίς οὕτως εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν, ὅστις ἀγνοεῖ τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο ἔχοντα, ἂν ἀμελήσωμεν; ἀλλὰ μὴν εἰ τοῦτο γενήσεται, δέδοικα, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ῥαδίως ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις μικρὸν εὐπορήσαντες χρόνον ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν, οὕτω καὶ

gicos omittamus, laudamus Brunckium ad Æschyli Pers. v. 737., quem correxit Wunderlich Observ. v. Critt. in Æschyli tragœdias p. 174., et imprimis G. Hermannum ad Sophoclis Aj. v. 1061. In nostro scriptore Reiskius interdum particulum ἂν addidit, interdum vulgatam lectionem reliquit. Addidit v. c. κατὰ Τιμοκράτους §. ιδ'. οἶμαι δὲ πάντας ἂν ὑμᾶς ὁμολογεῖσαι. περὶ Συμμορ. §. β'. Mss. plurimi et optimi suadent lectionem ἡγοῦμαι — τοὺς Ἕλληνας — καὶ συμμαχεῖσθαι καὶ μεγάλην χάριν ἔχειν. Sed quum recentiore tempore scriptorum nemo sæpius mutatus fuerit, quam Isocrates, cavebo, ut is in posterum nihil simile patiatur. Primo loca adducam, tum quæ mutationem effugerint, tum quæ nemo facile mutaverit; dein vindicabo, quæ perperam mihi mutata esse videantur. Paneg. 39. ἐλπίς ἐστὶν ἕτερον ἀποσπῆναι, ubi miror, neminem conjecisse ἕτερον ἂν ἀποσπῆναι. Archid. 43. ἔστι δ' οὐδὲν ἀνέλπιστον, ἐν τῶν νυνὶ παρόντων συμβῆναι τι τῶν μὴ παρόντων ἡμῶν. Panath. 39. τὴν Ἀσίαν ἅπασαν ἡλπίσαν κατασχεῖν. πρὸς Καλλιμ. c. 15. οἶμαι δὲ αὐτὸν ὀδύρεσθαι καὶ λέγειν. Panath. 87. νῦν δ' οἶμαι πάντας ὁμολογεῖσθαι. Cf. Archid. 28. Panath. 98. His se tuebuntur sequentia. Paneg. 15. βιάσασθαι προσδοκήσας, ubi Coray atque Orellius in Antid. Mori conjecturam βιάσασθαι receperunt, Spohnio vulgatam jure revocante. Archid. 31. οἱ δὲ κομίσασθαι προσδοκῶντες, ubi Coray contra codd. κομίσεσθαι dedit, quod vel si in codd. esset, scrupulum moveret. in Euthyn. 10. ἐλπίσαι πράξεσθαι, Coray de sua conjectura jam editur ἐπανορθώσεσθαι. περὶ Ἀντιδόσ. p. 39. Or. οἰόμεθα — διαπράξεσθαι, ubi recentissimi διαπράξεσθαι. ibid. p. 78. οἶμαι γὰρ ὑμᾶς ἀκούσαντας μισῆσαι, quod quidem Orellius in Add. p. 305. corrigere vult in μισήσκειν. πρὸς Φίλ. 35. δοκῶ συμβουλεύειν, Coray συμβουλεύσειν. Ep. IV. p. 733. ἀλλὰ γὰρ διόδοτεον αὐτὸν οἶμαι σε μάλιστα προτρέψασθαι πρὸς τὸ φροντίζειν ἑαυτοῦ, Auger et Coray προτρέψεσθαι. et sic porro. Quod

si quis Hermannii notam, quam laudavi, accurate perpenderit, rationem plerumque inveniet, cur aoristus loco futuri usurpatus fuerit. Equidem etiam hoc addo. Si aoristus ponitur, res quamvis futura cum fiducia certi ponitur, ut, qui ita loquatur, significet, tam certo sibi de futuræ hujus rei veritate persuasum esse, ut si vel hoc ipso tempore fiat, vel facta jam sit. Similia monuit Io. Chr. Held Act. Monac. T. II. p. 1. p. 63. Corayi in Plutarcho similiter corrigendo libidinem tangens. Brem.

Τελευτῆσαι] Sub. ἂν. AUGER.

Δέδοικα ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, etc.] Id est, Vereor Athenienses, ne quemadmodum ii, qui contrahunt æs alienum, facile magnis usuris ad breve tempus divites sunt, paulo post etiam a principali summa excutiuntur: itidem et nos, si diutius videamur negligentes, cunctaque ad voluptatem quærentes, paulo post in necessitatem veniamus, ut vobis multa etiam acerba sint facienda, quæ nequaquam voluerimus, deque hoc ipso loco periclitemur. Explicuit eleganter Metaphoram, qua Latini vorsum solvere dicunt, pro eo quod est, sic e præsentibus malis extricare te, ut aliis gravioribus impedire. Eras. Ex edit. HERVAG.

Δέδοικα, — ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις] Athenienses, magni fœneratores, nonnunquam exigebant ut pecunia credita tantum sibi in diem redderet. Aristoph. in Nub. Hujusmodi fœneratores ἡμεροδανεισθαι vocabantur. Perditum ivit ignavus debitor, qui constanter solvere omiserit: nam usura quotidie sorti accedebat, atque deinceps fœcus pariebat. Theoph. περὶ Ἀπον. et περὶ Μικρολ. Ipsi etiam philosophi istiusmodi commerciis se immiscebant, et Chrysippus in Luciano demonstrat, Philosopho licere, non solum usuram exigere, verum etiam usuras usurarum, quemadmodum ex una conclusione alteram insert. Tourrell. [Vide Petit in Leg. Att. lib. v. tit. 4.] MOUNT.

Δανειζόμενοι ῥαδίως] Cfr. de f. leg. §. λδ'. fin. ῥαδίως temere. v. ult. ἀποσπῆναι, pressum dare. RÜDIG.

Ἵσπερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν] Id est, paulo post etiam avitis bonis cedunt fœneratoribus. ταρχαία hoc loco appellat τα

ἡμεῖς, ἂν ἐπὶ πολλῶ φανῶμεν ἐρράθυμῆκοτες καὶ ἅπαντα πρὸς ἡδονὴν ζητοῦντες, πολλὰ καὶ χαλεπὰ ὧν οὐκ ἡβουλόμεθα ὑστερον εἰς ἀνάγκην ἔλθωμεν ποιεῖν, καὶ κινδυνεύσωμεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ.

ζ'. Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν ἴσως φῆσαι τις ἂν ῥάδιον καὶ παντὸς εἶναι, τὸ δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων ὅτι δεῖ πράττειν ἀποφαίνεσθαι, τοῦτ' εἶναι συμβούλου. ἐγὼ δὲ οὐκ ἀγνοῶ
 14 μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτ', ὅτι πολλάκις ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰτίους ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας 63 ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε, ἂν τι μὴ κατὰ γνώμην ἐκδῇ· οὐ μὴν οἷομαί ¹[γε] δεῖν τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν σκοποῦνθ' ὑποστείλασθαι περὶ ὧν ὑμῖν συμφέρειν ἡγοῦμαι. Φημί δὲ διχῇ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν, τῷ τε τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυνθίοις σῶζειν καὶ τοὺς τοῦτο ποιήσοντας στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ τῷ τὴν ἐκείνου χώραν κακῶς ποιεῖν καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώταις ἑτέροις· εἰ δὲ πατέρου τούτων ὀλιγωρήσετε, ὅκνῳ μὴ μάταιος ²ὑμῖν ἡ στρατεία γένηται. εἴτε γὰρ ὑμῶν τὴν ἐκείνου κακῶς ποιοούντων ὑπομείνας τοῦτο Ὀλυνθον παραστήσεται, ῥαδίως ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἔλθων ἀμυνεῖται· εἴτε βοηθησάντων μόνον ὑμῶν εἰς Ὀλυνθον

¹ Absunt unci.² ἡμῶν

πατρῷα, ut alibi κατ' Ἀφῆβον, non sortem usurarium, unde fructus et reditus manat, quod tamen etiam ἀρχαῖον significat. Bud. Ex edit. HERVAG.

Χαλεπὰ] Omnes enim debebitis arma ferre et cavere, ne ipsa urbs in periculum vocetur. RÜDIG.

ζ'. Ὑπὲρ τῶν παρόντων] Ne res praesentes male cedant. IDEM.

Ἀλλὰ τοὺς περὶ τῶν πραγμάτων] Nostrum adhuc dictionem, et ut mihi videtur non otiosam, adjectam habebat, ad hunc modum: ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμ. Vos non culpam merentibus, sed oratoribus, qui postremi de rebus consilium adduxerint, succensetis. OBSOPHVS.

Ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε] i. q. ὀργίζεσθε, similiter ἐν αἰσχύνῃ ποιεῖσθαι. RÜDIG.

Οὐ μὴν οἶμαι γε δεῖν τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν σκοποῦντα] Oratores consilia sua praestare tenebantur, quae si non bene successerint, injustissimos seditiosi populi impetus sustinuerunt. Legimus Periclem necesse habuisse se purgare de Postilentia, quo belli, cujus ille auctor fuerat, cursu per urbem saevierat. Turrell. [Vide

Plutar. in Pericle; et Thucyd. lib. ii.] MOUNT.

Σκοποῦνθ'] Subandi ἐμέ. AUGER.

Ὑποστείλασθαι] Hesych. explicationem vid. Phil. I. §. ιζ', metaphora a velis contrahendis translata. RÜDIG.

Φημί δὲ διχῇ] Ulpian. in Proleg. ad Olynth. et Phil. Oratt. p. 7. ed. Wolf. monet, Demosthenem his verbis non duplicem apparatus spectare, sed ut civis magnitudine sumtum perteriti, theatralium pecuniam mitterent, idque p. 11. ita fieri docet, quod nec prolixè id orator agitet et celeriter ad pecuniæ rationem transcurrat. Dubito, an hoc modo liceat verba nostri scriptoris interpretari. IDEM.

Τὰς πόλεις] Fortassis innuit eas, quarum mentio sit d. f. leg. §. οἰ. med., et quas alibi dicit δύο καὶ τριάκοντα τοῦ Χαλκιδικοῦ γένους. IDEM.

Κακῶς ποιεῖν] Vid. Bekk. Anecd. I. 149. IDEM.

Ἑτέροις] i. e. copiis pedestribus. IDEM. Βοηθησάντων] Haec vox est et auxiliari et auxilium aliquo mittere, hinc εἰς Ὀλυνθον. IDEM.

ἀκινδύνως ὁρῶν ἔχοντα τὰ οἴκοι προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι, περιέσται τῷ χρόνῳ τῶν πολιουκουμένων. δεῖ δὴ πολλήν καὶ διχῇ τὴν βοήθειαν εἶναι. Καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα ¹ γινώσκω.

ἦ. Περὶ δὲ χρημάτων πόρου, ἔστιν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήματα ὑμῖν, ἔστιν ὅσα οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων στρατιωτικά· ταῦτα δὲ ὑμεῖς οὕτως ὡς βούλεσθε λαμβάνετε. εἰ μὲν οὖν ταῦτα τοῖς στρατευομένοις ἀποδώσετε, οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου· εἰ δὲ μή, προσδεῖ, μᾶλλον δ' ἄπαντος ἐνδεῖ τοῦ πόρου. Τί οὖν, ἂν τις εἴποι, σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά; Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. ἐγώ

¹ γινώσκω

Προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρ.] Hæ voces, ut καθῆσθαι pigritiæ notionem innuit, ita designant industriam, vid. Bekk. Anecd. I. p. 161. IDEM.

Περιέσται] Ante hanc vocem Wolfius addidit καὶ, sed quum περιέσται apodoseos locum teneat, καὶ ferri nequit et aperte interpreti debetur. In Bekk. Anecd. I. 161. hic locus laudatur et περιέσται per κατισχύσει explicatur. IDEM.

ἦ. Περὶ δὲ χρημάτων πόρου] Περὶ absolute dictum; hinc non est, quod cum Reiskio aut πῶς; addamus, aut εἰ δεῖ λέγειν suppleamus. Eod. modo Latini de usurpant, Cic. Fam. II. 17. III. 2. IDEM. Περὶ cum genitivo nonnunquam absolute ponitur: quod attinet ad. Reiske sine causa scribi voluit: περὶ δὲ χρημάτων πόρου πῶς; Neque Heindorfium dubitantem de hoc præpositionis usu loqui oportebat ad Platonis Phædrum §. 65. Κατὰ Εὐέργου φευδομαρτ. p. 1140. l. 9. ed. R. περὶ μὲν γὰρ τῆς μαρτυρίας, ὅτι φευδῇ μεμαρτυρηκασιν, αὐτοὶ μοι δοκοῦσιν ἔργῳ ἐξελέγχειν αὐτήν. Xenophon Cyrop. I. 6. 15. καὶ περὶ μὲν τροφῆς ἐπέισθην, ἱκανὸν εἶναι ὑπάρχον. Aliæ præpositiones eodem modo usurpantur, v. c. ὑπὲρ. περὶ Παραπρεσβείας §. γ'. fin. ἀλλὰ μὲν, ὑπὲρ γε τοῦ προῖκα, ἢ μὴ, τὸ μὲν ἐκ τούτων λαμβάνειν, ἐξ ὧν ἡ πόλις βλάπτεται, πάντες εὖ οἶδ' ὅτι φήσται· ἂν εἶναι δεῖναι καὶ πολλῆς ὀρεγῆς ἄξιον. De præpositione eis vide Heindorf. ad Plat. Lys. §. 16. BREM.

Δ' ἄπαντος] In nostro δὲ πάντος, quod prolatu est mollius. OBSOPÆUS.

Τί οὖν; ἂν τις εἴποι] Quid igitur? dixerit aliquis. ἂν hic anticipationi servit, quoniam, quod revera objicit adversarius, sed, quod objicere possit, indicatur. Latini hac particula destituti, ubi tamen ejus

vim exprimere conantur, utantur subjunctivo. HOOGEVEEN.

Σὺ γράφεις κ. τ. λ.] Versutiam et calliditatem oratoris hoc in loco omnes fere interpretes summo opere laudandas censuerunt. A quibus ita dissentio, ut vix sensum communem in vulgata hujus loci interpretatione agnoscam, versutiam et calliditatem omnem me plane desiderare fatear. εὐλαβῶς, inquit Libanius, ἀπτεται τῆς περὶ τούτου συμβουλῆς. Sed quomodo? Hac scilicet responsione: ὅτι οὐ γράφω ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά, ἀλλ' ἡγούμαι. Non ego quidem hoc decerno, sed decerni oportere (repetendum enim est verbum δεῖν) arbitror. Quam putidum hoc et frigidum! Siccine Athenienses litium forensium et novarum rerum studiosissimi quemquam se ludificari paterentur! At neque ipsum oratorem adeo inopem consilii et rationis fuisse existimo, ut vel infirmam plebem et humillimæ sortis homunciones, nedum Æschinem, Demadem, cæterosque in administranda R. P. æmulos, tam nuda atque aperta fraude circumveniri posse speraret. Nec facile inducar ut credam tantum esse discrimen inter γράφω et ἡγούμαι. Etenim si capitis periculo se eripuisset ἐν τῷ μὴ γράφειν: at certe, ἐν τῷ ἡγεῖσθαι mulctæ, vel leviori cuidam supplicio se subjecisset. Scholiastes in locum: Σὺ, φησὶ, γράφεις τὰ θεωρικά εἶναι στρατιωτικά; Εἶτα λυεῖ, ὅτι συμβουλεύω μὲν, οὐ γράφω δὲ, τὸν κίνδυνον εἰδὼς, καὶ τὸν Εὐβούλου νόμον μὴ ἄγνοον. Qua igitur ratione vim legis, et vulgi rabiem eludere, sique defensionem instituere potuisset orator, si in jus fuisset vocatus? Ambiguitate, ut mihi videtur, sententiæ, quæ duplicem admittit interpretationem. Vel enim καὶ ταῦτ' εἶναι

μὲν γὰρ ἡγοῦμαι στρατιώτας δεῖν κατασκευασθῆναι ¹ καὶ εἶναι στρατιωτικά καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δεόντα· ὑμεῖς δὲ οὕτω πως ² ἄνευ ³ πραγμάτων λαμβάνετε εἰς τὰς ἐορτάς. ἔστι δὲ λοι-
 15 πόν, οἶμαι, πᾶντας εἰσφέρειν, ἂν πολλῶν δέη, πολλά, ἂν ὀλίγων, ὀλίγα. δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Λέγουσι δὲ καὶ ἄλλους τινὰς ἄλλοι πόρους, ὧν ἔλεσθε ὅστις ⁴ ὑμῖν συμφέρειν δοκεῖ· καὶ ἕως ἐστὶ καιρὸς, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

Θ'. Ἀξίον δὲ ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι τὰ πράγματα, ἐν ᾧ καθέστηκε ⁴ νυνί, τὰ Φιλίππου. οὔτε γάρ, ὥς δοκεῖ καὶ φήσεί τις ἂν μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς, εὐτρεπῶς

¹ καὶ ταῦτ' εἶναι² πραγμάτων ταῦτα λαμβάνετε³ ὑμῖν ἂν συμφέρειν δοκεῖ⁴ νυνί τὰ [τοῦ] Φιλίππου

στρατιωτικά sunt reddenda: *H*as fieri militares, vel potius alia ratione, et propterea (ταῦτα scilicet pro διὰ ταῦτα) stipendia designari oportere. Hanc esse veram huius loci interpretationem satis ostendunt, quæ sequuntur. "Ἔστι δὲ λοιπὸν, οἶμαι, πᾶντας εἰσφέρειν, ἂν πολλῶν δέη, πολλά· ἂν ὀλίγων, ὀλίγα. Δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Hoc genus Ellipseos, quo ταῦτα pro διὰ ταῦτα ponitur, Atticis scriptoribus familiarissimum est. Aristoph. in Pace, ver. 413. ταῦτ' ἄρα, etc. ubi Schol. διὰ ταῦτα. Idem in Avibus, ver. 120. ταῦτ' οὖν, propterea. Idem in Nubibus, ver. 334. ταῦτ' ἄρα, etc. ubi Schol. λέπει ἢ διὰ. Xenoph. de Cyr. Instit. l. 1. c. 26. ταῦτ' ἄρα — καὶ ἐνέωρας μοι: propterea me aspiciēbas. Si ambiguum hanc sententiam duplici hac ratione interpretetur, nec summum in oratore artificium, nec Atticam posthac elegantiam desiderabimus. MOUNT. Frustra in litem movet Mountneius, cum neget oratorem capitis se periculo subducere voluisse ope discriminis illius, quod evidentissime intercedit inter voces γράφειν et ἡγεῖσθαι. Lex enim eadem, quæ pænam denuntiavit in παράνομα γράφοντας, eos qui decretum legemve tulerint legibus contrariam, omnibus Atheniensibus τοῦ συμβουλεύειν, libere sententiam suam dicendi potestatem concessit. Censeo quidem hæc decerni oportere: periculum autem, quod ex decreto scribendo nascatur, æquum est ut ille in se suscipiat, qui legem damnosam tulit: quod ait infra Noster, Olynth. Γ. ε. Stock. Capitis periculum ei imminuebat, qui hoc ipsum facere audebat;

huic voci [γράφεις] oppositum est ἡγοῦμαι. RÜLIC.

Κατασκευασθ. καὶ ταῦτ' εἶναι] Bekkers ταῦτ', quod in Par. 5. 7. abest, omisit, sed hæc vox difficilior est explicatu, quam ut ab interprete profecta videatur, neque cum Mount. per propterea explicandum puto, sed ita, ut orator neget hanc pecuniam (theatralem): esse per se reddendam, at reddendam esse, quando res ita tulerint, ut bellum geratur: et videtur quidem orator consulto hanc locutionem repetiisse. IDEM.

Οὕτω πως] Nescio, quomodo, Vig. p. 438. Post πραγμάτων Reiskius ex Par. 5. 7., consentiente Auger., rec. ταῦτα collocavit, quo pronomine quum hoc loco non opus sit, recte illud ejecit Bekker. IDEM.

Δεῖ δὲ χρημάτων —] Id est, breviter opus est pecuniis, neque citra has quicquam eorum quæ facienda sunt confici potest. Alludit ad proverbium 'Pecuniæ obediunt omnia.' Vid. Erasm. Ex edit. HERVAG. Hanc sententiam laudavit Stob. p. 504, 3. Gesn. RÜDIG.

Δοκεῖ] In multis libris ἂν non legitur et pro δοκεῖ habes δοκεῖ. Dubius, utram præferrem, vulgatam retinui: si qua ratio visa fuerit, cfr. Phil. I. §. 4. IDEM.

Ἀντιλάβεσθε] Vid. Bekk. Anecd. I. p. 110. et Herm. d. em. rat. gr. gr. p. 381. ubi ἀντιλαμβάνεσθε legitur. IDEM.

Θ'. Τὰ πρᾶγματα] Hæc est structura: ἐν ᾧ καθέστηκε τὰ πρᾶγμα. Phil. IDEM.

Οὔτε γὰρ etc.] Vide Philip. I. §. 8. et Olynth. II. (I.) §. 5. MOUNT.

Ἰεπερῶς] Εἰπερῶς; al.: sed leot.

οὐδ' ὡς ἂν κάλλιστ' αὐτῷ τὰ παρόντ'.¹ ἔχοι· οὐτ' ἂν ἐξήνεγκε τὸν πόλεμόν ποτε τοῦτον ἐκεῖνος, εἰ πολεμεῖν ᾤηθη δεήσειν αὐτόν, ἀλλ' ὡς ἐπιὼν ἅπαντα τότε ἤλπιζε τὰ πράγματα ἀναιρητέσθαι, καὶ τὰ διέψευσται. τοῦτο δὲ πρῶτον αὐτὸν ταράττει παρὰ γνώμην γεγονός, καὶ πολλὴν ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει· εἴτα τὰ τῶν Θετταλῶν. ταῦτα γὰρ ἄπιστα μὲν ἦν δῆπου φύσει καὶ ² αἰεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, κοινῇ δ', ὥσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τούτῳ. καὶ γὰρ Παγασὰς ἀπαυτεῖν αὐτόν εἰσιν ἐψηφισμένοι καὶ Μαγνησίαν κεκωλύκασιν τειχίζειν. ἤκουον δ' ἔγωγέ τινων ὡς οὐδὲ τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγορὰς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ καρπυῖσθαι· τὰ γὰρ κοινὰ τὰ Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν, οὐ Φί-

¹ ἔχῃ² αἰεὶ

vulg., quam agnoscit Schol., adaptata est sequenti κάλλιστα. RÜDIG. Hæc sic accipienda sunt: οὔτε γὰρ εὐτρεπῶς ἔχει τὰ παρόντα αὐτῷ, οὐδ' ὡς ἂν κάλλιστ' ἔχοι. "Passim, inquit Schaeferus Poet. Gnom. Gr. p. 228., passim verbum finitum e sequente oratione petendum, ut membri antecedentis sensus perficiatur." Non igitur ab optimis Mss. recedendum et scribendum: οὔτε γὰρ — εὐτρεπῶς, οὐδ' ὡς ἂν κάλλιστ', αὐτῷ τὰ παρόντ' ἔχει. BREM.

[ἔχει] Reiske conjunctivum, quæm retinuit, sic accipi vult, ac si scriptam esset: ὅρα, μὴ ἔχῃ, sed quæ non μὴ quidem in textu legatur, hæc ratio interpretandi contortior videtur. Bekker. scrips. ἔχοι, cui lectioni tertiam ἔχει prætulit, quæ non dubitanter hæc proferantur. RÜDIG.

[ὡς ἐπιὼν] Ut primum invasit. IDEM.

[Εἴτα τὰ τῶν Θεττ.] Id est, accedunt ad hæc res Thessalorum: quæ profecto cunctis quoque mortalibus natura, semperque infidæ fuerunt. Vid. Proverb. 'Thessalorum commentum.' Ex edit. HENRAG.

[Τὰ τῶν Θεττ.] Id est, οἱ Θετταλοί. Sic infra §. i. τὰ τῶν Ὀλυνθίων pro οἱ Ὀλυνθιοί. AUGER.

[Ταῦτα γὰρ ἄπιστα μὲν ἦν δῆπου φύσει] Thessali ob perfidiæ crimen male audiunt apud omnes auctores. Noster in Aristocratea [§. κθ'.] ὑμεῖς μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδένα πειθύνετε πάποτε τῶν φίλων· Θετταλοί δὲ οὐδένα πρόπαι' ἢν τινα οὐ. Euripides: Πολλοὶ γὰρ ἦσαν, ἀλλ' ἄπιστοι Θετταλοί. Unde natum proverbium, ut Thessala fides, de vana dicatur et fluxa. Θεσσαλὸν σίγισμα, Theessalum commentum; et Θεσσαλὸν νόμισμα pro adulterina pecunia. Ab Aristophane in Plut. ver. 521. etiam ἀνδραποδισταὶ appellantur. Vide

Schol. ad voces: καὶ γὰρ Παγασὰς, et Schol. ad Eurip. Phœniss. v. 1429. MOUNT. Duo protulit exempla istius perfidiæ Lucchesinius. Mardonio ac Persis duces fuerunt, in Atticam invadentibus; et (2.) ingenti prælio apud Tanagram Bæotiæ commisso, Thessali, Atheniensibus relictis, in Lacedæmoniorum transierunt partes, teste Thucyd. l. 1. Stock. Coll. de Coron. §. κ'. Hemsterh. ad Comici Plut. p. 153. De impetū Philippi in Thessaliam Dem. Phil. III. §. σ'. de Παγασ, cfr. Olynth. II. (I.) §. ε'. Harpoc. s. v. Bekk. Anecd. I. p. 119. RÜDIG.

[τοὺς λιμένας] Thessali a tyrannide liberati vectigalia et portibus et nudinis redeuntia Philippo concesserant, Olynth. II. (I.) §. δ'. ἀγορὰς ad nummorum commutationes pertinere videtur, Aristoph. Acharn. 625. πωλεῖν et ἀγοράζειν distinguunt. IDEM.

[Κοινὰ τῶν Θετταλῶν] Nostrum κοινὰ τὰ Θετταλῶν habuit, necessaria et elegantiori prioris articuli repetitione. Sicut alias sæpe apud Demosthenem in similibus exemplis cernere est. OSBORNE.

[Ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν] Sc. e vectigalibus, Phil. I. §. i. ἀπὸ τοῦ πολέμου. Optat. δέοι pendet ab ὡς; jam quæ hæc enunciatio causam præcedentis contineat, per γὰρ annexa est, illa particula ommissa. Sophocl. Philoct. 615. ὑπέσχετο τὸν ἀνδρ' Ἀχαιοῖς τόδε δολώσειν ἄγων· οἰστο μὲν μάλιστ', ἐκούσιόν λαβόν. RÜDIG. Quæ alter per orationem indirectam inducitur, haud raro optativus sine conjunctione et ἂν ponitur. Vide Matthiæ Gr. Gr. §. 529. 3. Δέοι διοικεῖν sc. αὐτούς. Ad δεῖ interdu infinitivus ponitur sine subjecto, de Chers. §. ιγ'. ἐγὼ δ' οἶμαι τὴν μὲν εἰρήνην ἀγεῖν οὐχ

λιππον λαμβάνειν. ¹ εἰ δὲ τούτων ἀποστερηθήσεται τῶν χρημάτων, ² ἐς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ καταστήσεται. ἀλλὰ μὴν τὸν γε Παίονα καὶ τὸν Ἰλλυριὸν καὶ ἀπλῶς τούτους ἅπαντας ἡγεῖσθαι χρητὸν ὁμοῦς ἥδιον ἂν καὶ ἐλευθέρους ἢ δούλους εἶναι· καὶ γὰρ ἀγῆεις τοῦ κατακούειν τινός εἰσι, καὶ ³ ἄνθρωπος ὑβριστής, ⁴ ὥς φασι. καὶ μὰ Δί' οὐδὲν ἄπιστον ἴσως· τὸ γὰρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνόμοις ¹ γίγνεται, διόπερ πολλάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τὰ γὰρ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι. Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας ἐτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα,

¹ ἂν δὲ τούτων ἀποστερηθῇ² † εἰς³ ἄνθρωπος⁴ γίγνεται

ὑμᾶς δεῖν πείθειν: ὑμᾶς est accusativus objecti, subjectum vero supplendum τινά. Reiskius interdum mutavit. Sic κατὰ Ἀνδρ. p. 605. l. 27. ed. R. ἐγὼ δ' οἶμαι δεῖν ὑμᾶς ἀδὲ πως ἀκούειν Ἀρχίου: ex uno Aug. pr., quem quidem cod. F. A. Wolfius Reiskii delicias appellat, addidit ὑμᾶς. Etiam Latini oportet eodem modo construunt. Cf. ad Ciceron. de fin. b. et m. l. c. 9. BREM.

¹ ἂν δὲ τούτων ἀποστερηθῇ] In nostro ei δὲ τούτων ἀποστερηθῇ, quantum ad sensum attinet nullo discrimine. OBSOPÆUS.

² Ἀποστερηθῇ] In aliis ἀποστερήσεται et pro ἂν paullo ante ei. Altera lectio interpreti debetur; conjunctivum aorist. prætulit, quum notio spei, quam ante significavit, exprimitur. Bekk. ei — ἀποστερήσεται, sed in hujus Viri Celeb. Anecd. I. 119. legitur ἀποστερηθῇ, servata partic. ei. RÜDIG.

Ἀυτονόμους — ἐλευθέρους] Inter urbes αὐτονόμους et ἐλευθέρους discrimen, Litbe Gotha Numaria p. 287. TAYLOR. Illud refertur ad leges, hoc ad vectigalia. RÜDIG.

Τὸ γὰρ εὖ πράττειν κ. τ. λ.] Id est, felicitas enim et rerum successus, qui contigerit immerenti, stultis vesanie causam præbere solet. Eleganter notavit, quod proverbio dicitur, 'Asinus apud Cumanos,' de his quibus honos aliquis præter meritum additus a fortuna tumorem et insolentiam, ita ut fere sit, concilial. Cui congruit illud ex Æschilo: ἡ βαρὺ φόρημ' ἄνθρωπος εὐτυχῶν ἄφρων. Eras. Ex edit. HERVAG. Plutarchus de fortuna ad extremum. TAYLOR.

Παρὰ τὴν ἀξίαν] Contra opinionem, con-

tra solitum. AUGER. Significatur immodica et inusitata felicitas, cfr. Olynth. II. (I.) §. δ'. RÜDIG.

Τὸ φυλάξαι] Xen. Cyr. VII. 5. 76. τὸ δὲ λαβόντα κατέχειν, οἰκίτι τοῦτο ἄνευ σωφροσύνης, οὐδ' ἄνευ ἐγκρατείας, οὐδ' ἄνευ πολλῆς ἐπιμελείας γίγνεται. IDEM.

³ Ἐτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα] Id est, συνεπιλαμβάνεσθαι, συναρεῖσθαι, simul cum aliis suscipere, in commune consulere de opprimendo Philippo in articulo. Vel, ut interpres (Ulpianus) σὺν τῇ τύχῃ ἀγωνίζεσθαι, fortune sese danti instare. Prior tamen interpretatio ex usu est auctorum. Bud. Ex edit. HERVAG. συνάρασθαι intellige, vel simpliciter suscepisse, vel unum cum Olynthiis suscepisse, i. e. Olynthiis adjuvante in rebus gerendis. AUGER.

Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς — ἐτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα — λογιζομένους — πῶς ἂν αὐτὸν οἶσθε ἐτοίμως ἐφ' ὑμᾶς ἔλθειν;] Oratio, quæ per interrogationem indirectam finienda erit, desinit per directam: quod aptum est ad commotionem animi dicentis prodendam. Sequitur illico simile exemplum: εἴτ' οἶκ αἰσχύνησθ', εἰ μὴδ' ἂ πάσσοιτ' ἂν, εἰ δύναιτ' ἐνείνως, ταῦτα ποιεῖται καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε; Si enantiatio ita finiretur, ut incipiebat, οὐ ante τολμήσετε delendum foret: εἴτ' οἶκ αἰσχύνησθε, εἰ μὴδ' ἐνείνως; Sed quasi non adessent verba εἴτ' οἶκ αἰσχύνησθε, εἰ μὴδ', desinit enantiatio per interrogationem directam οὐ τολμήσετε; Alii etiam scriptores interdum hac orationis forma utuntur. Plato de Legg. XI. 11. μὴ δὲ τις ἀτιμαζομένῳ μὲν διαφερόντως πατρὶ πρὸς παῖδαν καὶ μητρὶ ἐσθήκοον ἐν εὐχαῖς ἡγείσθω γίνεσθαι κατὰ φύσιν, τιμωμένῳ δὲ ἄρα καὶ περιχαρεῖ σφόδρῃ

καὶ πρεσβευομένους ἐφ' ἃ δεῖ καὶ στρατευομένους αὐτοὺς καὶ παροξύνοντας τοὺς ἄλλους ἅπαντας, ¹λογιζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γένοιτο πρὸς τῇ χώρᾳ, πῶς ἂν αὐτὸν οἴεσθε ἐτοίμως ἐφ' ὑμᾶς ἐλθεῖν; εἴτ' οὐκ αἰσχύνεσθε εἰ μηδ' ἂν πάθοιτ' ἂν, εἰ δύναιτ' ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε;

66 Ἰ. Ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδὲ τοῦθ' ὑμᾶς λανθανέτω, ὅτι νῦν αἵρεσίς ἐστιν ὑμῖν, ²πότερ' ὑμᾶς ἐκεῖ χρὴ πολεμεῖν ἢ παρ' ὑμῖν ἐκεῖνον. εἰ μὲν γὰρ ἀντέχη τὰ τῶν Ὀλυνθίων, ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσετε καὶ τὴν ἐκείνου κακῶς ποιήσετε, τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην ἀδεῶς καρπούμενοι· ἂν δ' ἐκεῖνα Φίλιππος λάβῃ, τίς αὐτὸν ἔτι κωλύσει δεῦρο βαδίζειν; Θηβαῖοι; μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν ἦ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἐτοίμως. ἀλλὰ Φωκεῖς; οἱ

¹ λογιζομένους [ὥς] εἰ

² πότερον

γενομένη καὶ διὰ τὰ τοιαῦτα ἐν εὐχαίς λιπαρῶς εἰς ἀγαθὰ παρακαλοῦντος Θεοῦ, οὐκ ἄρα τὰ τοιαῦτα ἀκούειν ἐξ ἴσου καὶ νέμειν ἡμῖν αὐτοὺς ἡγρομένηα; ubi videndus est As-tius. BREM.

Πρεσβευομένους ἐφ' ἃ δεῖ] Legationes dimittentes quo opus est. πρεσβεύομαι καὶ διαπρεσβεύομαι, legationem mitto. Thacyd. καὶ οὐκ ἔτι ὑστερον ἐπρεσβεύοντο, jam inde legatos mittere desierunt. Bud. Ex edit. HERVAG.

Λογιζομένους [ὥς]] Partic. ὥς sane abest a multis libris, teste etiam Auger., sed quam facile excidere potuerit, quem fugit? Dixerit quispiam, non convenire eam structuræ verborum: at num λογίζο- μένους ἐτὶ πῶς οἴεσθε sibi conveniunt? Est enim structurarum duarum confusio: λο- γίζ. ὥς ἐτοίμως ἐλεούσεται et πῶς οἴεσθε, quare ὥς, quod ad λογίζομένους pertinet, non damnaverim, hinc cum Reiskio uncis inclusi. RÜDIG.

Τῇ χώρᾳ] I. e. ταύτῃ τῇ χώρᾳ. IDEM.

Πῶς ἂν—ἐλθεῖν] Nomen putatis? Eurip. Phœn. 1367. καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τῶνδε δυσποτμώτερα; i. e. οὐ γένοιτ' ἂν etc. Dedi ἐφ' ἡμᾶς, quæ est lect. vulg., ut hoc respondens antecedit. καθ' ἡμῶν, idem Wolf. et Auger. IDEM.

Οὐ τολμήσετε] Si ille hanc nancisceretur occasionem, invaderet in vestrum agrum, quid vos facietis? IDEM.

Ἰ. Ἔτι τοίνυν] Bellum in Macedonia expeditum esse docet, in Attica grave et formidabile. IDEM.

τὴν ὑπάρχουσαν—ταύτην] Terra, quæ ei jam est, et quam a patribus accepit, significatur. Reiske monet, ταύτην vi carere, hinc mavult αὐτῇ, sed pronomine addito ipsam illam terram accuratius denotat et quasi monstrat. IDEM.

Ἐκεῖνα] Nr. τὰ τῶν Ὀλυνθίων. AUGER. Θηβαῖοι; Μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν ἦ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἐτοίμως] Thebani, iustis de causis, quamcunque occasionem se de Atheniensibus vindicandi avidè arrepturi erant. Ii enim non solum post pugnas Lenctricam et Mantinensem Spartam defend'erant, verum etiam postea Phocensibus auxiliati fuerant contra Thebanos belligerantibus. Tourrell. [Vide notas Olynth. III. (II.) §. 8.] MOUNT.

Θηβαῖοι;] Veteres capitalesque discordiæ inter Thebanos et Athenienses intercedebant ob insitam finitimis gentibus æmulationem. Hinc, auctore Æsch. d. f. leg. §. λβ'. fin., Bpaminondas dictum fuit: ὥς δεῖ τὰ τῆς Ἀθηναίων ἀεροπόλειως προπύλαια μετενεγκεῖν εἰς τὴν προστasiaν τῆς Καρμείας. Hoc tempore Thebani contra Phocenses belligerantes, quibus Athenienses auxiliabantur, sæpe illos vicerant. RÜDIG.

Ἀλλὰ Φωκεῖς; Οἱ τὴν οἰκείαν οὐχ οἱοῖ τε ὄντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθήσῃτ' ἡμεῖς] Per longum tempus re male gesta in Bello Sacro, quod nequum erat finitum, Phocenses valde fuerant debilitati. Philomelus et Onomarchus duo præcipui ipsorum duces dudum infelicitè perierant. Phyl-

τὴν οἰκείαν οὐχ οἷοί τε ὄντες φυλάττειν, εἰ μὴ βοηθή-
 σηθ' ὑμεῖς. ἢ ἄλλος τις; Ἀλλ' ὦ τῶν οὐχὶ βουλήσεται.
 Τῶν ἀτοπωτάτων μέντ' ἂν εἴη, εἰ ἂν νῦν ἀνοιαν ὀφλισκάνων
 ὁμῶς ἐκλαλεῖ, ταῦτα δυνήθεις μὴ πράξει. Ἀλλὰ μὴν ἡλί-
 κα γ' ἐστὶ τὰ διάφορα ἐνθάδε ἢ ἐκεῖ πολεμεῖν, οὐδὲ λόγου
 προσδεῖν ἡγοῦμαι. εἰ γὰρ ὑμᾶς δεήσειεν αὐτοὺς τριάκοντα
 ἡμέρας μόνας ἔξω γενέσθαι, καὶ ὅσα ἀνάγκη στρατοπέδῳ
 17 χρωμένους τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, μηδεὶν ὄντος ἐν
 αὐτῇ πολεμίου λέγω, πλεον ἂν ¹ οἶμαι ζημιωθῆναι τοὺς
 γεωργοῦντας ὑμῶν ἢ ὅσα εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον
 δεδαπάνησθε. εἰ δὲ δὴ καὶ πόλεμός τις ἦξει, πόσα χρή νο-
 μίσαι ζημιωθήσεσθαι; καὶ ² προσέσθ' ἡ ὕβρις καὶ ἔτι ἡ 67
 τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃ, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας τοῖς
 γε σώφροσι.

ιά. Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ συνιδόντας ἅπαντας βοηθεῖν
 καὶ ἀπαθεῖν ἐκεῖσε τὸν πόλεμον, τοὺς μὲν εὐπόρους, ἵν'
 ὑπὲρ τῶν πολλῶν ὧν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι μικρὰ ἀνα-
 λίσκοντες τὰ λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς, τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ,
 ἵνα τὴν τοῦ πολεμεῖν ἐμπειρίαν ἐν ³ τῇ Φιλίππου χώρᾳ

¹ οἶμαι² προσέσθ'³ τῇ τοῦ Φιλ.

lus, in eorum locum suffectus, multis
 praeliis devictus fuerat. Phalecus, Ono-
 marchi filius, et Phaylli successor, non
 magis secunda fortuna utebatur; Theba-
 nique perpetuo victoriam reportabant. Ita
 ut Phocenses non succumbere non potuis-
 sent, nisi iis Lacedaemonii atque Atheni-
 enses frequenter auxilia misissent. Tour-
 rell. Vide Notas Philip. I. §. ζ'. ΜΟΥΚΤ.

ἢ ἄλλος τις;] Ad Phil. I. §. δ'. vidimus,
 hac locutione eum innui, quem quis no-
 minare nolit: hic ad Thessalos pertinere
 videtur, qui, quippe homines infidi, ad
 Philippum, a quo alienos esse Noster di-
 xerat, redire poterant. RÜDIG.

Ἄνοιαν ὀφλισκάνειν] Stultitiæ nomen sibi
 constat (Phil. I. §. ιε. Olynth. II. (I.) §. 6.
 ε'), si dicit, se huc venturum. IDEM.

Τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν] Genit. pen-
 det a λαμβάνειν, nam pars innuitur, sumere
 ex proventibus terræ sc. hujus, ut §. α.
 Lectionem ἐκ τῶν τῆς, quam append.
 Francf. et β. præbent, prætulerim, nisi
 ex interpretamento eam ortam putarem.
 IDEM.

Τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον] Bellum, scilicet,

in Thracia factum de Amphipoli recupe-
 randa: quod Æschines, in oratione de
 falsa legatione, 1500 talentis constitisse
 ait. Tourrell. Stock.

Τὸν προτοῦ] Ita dedi ex Ald. et præ-
 cepto Reizii de prosod. Græc. accent. in-
 clin. p. 15., ad quem locum vid. Wolf.
 Idem legitur apud Herm. d. em. rat. gr.
 gr. p. 346., ubi hic locus laudatur. Cfr.
 Lept. §. κζ'. fin. μαρτυρεῖ πᾶς ὁ προτοῦ
 χρόνος γεγονώς. Innuitur bellum Amphipo-
 litanum, in quod MCC talenta impensa
 fuerant. RÜDIG.

Ἡ ὕβρις] Protervitas et petulantia mi-
 litaris. IDEM.

Οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας] Locum hunc
 explicuimus ad Olynth. II. (I.) §. ζ'. Ζη-
 μίας est in utraque Ald., vulgatam ζημία
 non omnino rejecerim. IDEM.

ιά. Καλῶς ποιῶντες] Wolfius et Augerus
 deum benignitate verterant, potius, quæ
 merito et jure suo possident: de Cor. §. ξζ'.
 fin. ὑμεῖς καλῶς ποιῶντες τοὺς καρποὺς κε-
 κόμισθε. Herm. ad Viger. p. 779. Quod
 pro ὧν ante καλῶς multi libri præbent ἃ,
 interpretamentum sapit. IDEM.

κτησάμενοι φοβεροὶ φύλακες τῆς οἰκείας ἀκεραίου γένωνται, τοὺς δὲ λέγοντας, ἵν' αἱ τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς εὐθύναι ῥάδιαι γένωνται, ὥς ὅποι' ἄττ' ἀν' ὑμᾶς περιστῇ τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ἔσεσθε. χρηστὰ δ' εἴη παντὸς εἵνεκα.

Περὶ στῆ] Cfr. d. f. leg. 45'. add. Olynth. πάντας. Wolf. πάντων συμπροδυμουμένων, III. (II.) §. 8'. IDEM. quantum in quoque est, cfr. Olynth. III.

Παντὸς εἵνεκα] Thom. M. p. 307. εἵνεκα (II.) §. 5'. ἕνεκά γε ψηφισμάτων. Matth. et Platonis esse et Demosthenis, vid. ad Gr. gr. §. 576. IDEM. Olynth. II. (I.) §. 7'. Schol. expl. διὰ

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ Β. (Α.)

Pag. Pag.
ed. ed.
Reisk. cit.

17 ΠΡΟΣΗΚΑΝΤΟ μὲν τὴν πρεσβείαν τῶν Ὀλυνθίων οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς κελεύα- 25
σι· μέλλουσι δὲ περὶ τὴν ἐξοδὸν καὶ δέδιόν, ὡς δυσπολεμήτου ὄντος τοῦ Φιλίππου, παρελθὼν
ὁ Δημοσθένης πεισάται διασφίειν τὴν δῆμον, ἐπιδεικνύς ὡς ἀσθεὲς τὰ τοῦ Μακεδόνης πράγμα-
τα. καὶ γὰρ τοῖς συμμάχοις ὑποπτον αὐτὸν εἶναι φησι, καὶ κατὰ τὴν οἰκειὰν δύναμιν οὐκ
ἰσχυρὸν τοὺς γὰρ Μακεδόνας ἀσθενεῖς εἶναι καθ' ἑαυτούς.

1 † ἰδίαν

Μέλλουσι] Μέλλειν περὶ τὴν ἐξοδὸν dicun-
tur, qui differunt expeditionem. RÜDIG.

Δεδιόν] Wolf dedit δεδίασιν, sed dat.
particip. concinnitati inserviens pertinet
ad παρελθόν: illis, qui metuunt, demit
metum, et confirmat populum; vid. Matth.
Gr. §. 390. IDEM.

Ὅντος] Hæc vox deest Bav. Aug. 2.
app. Frcf. Gonvill. Phil. I. §. ζ. similiter
ὄντας interpositum vidimus: hinc illam
uncis tanquam spuriam inclusi. Quod

Locker. habet δυσπολέμητον τὸν φίλ. inter-
pretamentum sapit; cf. Vig. 559. IDEM.

Ἀσθεὲς — ὑποπτον] Vid. Olynth. II.
(I.) §. δ. et §. ε. IDEM.

Ἰδίαν] Hæc est lect. vulg., sed οἰκίαν,
quod Codd. L. M. Dd. Ee. apud Auger.
et Obsop. habent, recep. Bekk., verum
horum librorum fides, ut infra videbimus,
non satis certa, et videtur οἰκίαν ex
Olynth. II. (I.) §. ζ', quem locum Noster
innuit, fluxisse. IDEM.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β. (Α.)

18 α. ΕΠΙ πολλῶν μὲν ἂν τις ἰδεῖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 25
δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν Θεῶν εὐνοίαν φανεράν¹ γιγνομένην
τῇ πόλει, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι· τὸ
γὰρ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππῳ γεγενῆσθαι καὶ χώραν

¹ γενομένην

α. Ἐπὶ πολλῶν] Πραγμάτων. WOLF.

Ἄν τις ἰδεῖν] Δύνασθαι ὁρᾶν. Observa,
ἐπὶ πολλῶν μὲν οὐχ ἥκιστα δὲ ἐν τοῖς παρ-
οῦσι πράγμασι, ἀντὶ τοῦ, καὶ μάλιστα.
IDEM.

Τὴν παρὰ τῶν Θεῶν] Οὔσαν ἢ ὑπάρχουσαν.
τὴν τῶν θεῶν τὴν θεῖαν. IDEM.

Θεῶν εὐνοίαν] Deorum benevolentiam
laudat §. η. Phil. I. §. ιε. med. cfr. Cic.
Catil. II. 13. III. 8, 9. RÜDIG.

Γενομένην] In nonnullis libris γιγνομένην,
quod Bekk. rec., sed illud protuli, tum
quia opponitur παροῦσι, tum quia Aristid.
p. 206. hanc lectionem confirmat; vid. ad
Olynth. III. (II.) §. γ'. IDEM.

VOL. I.

Τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας] Similem in-
finitivi usum vid. Olynth. I. (III.) §. γ'. Pro
πολεμήσοντας Wolf. ex Fel. dedit πολε-
μήσαντας: sed hoc tempore si utitur, sen-
sus est: quod, qui tenent regionem finiti-
mam, facti sint tales, ut possint bellum
gerere cum Phil., non ut gesturi sint, quæ
mens videtur scriptoris fuisse, vid. Herm.
d. em. rat. gr. gr. p. 187.; ceterum vel ex
hoc loco concludas, hanc orationem pri-
mum tenere locum, nam Olynth. I. (III.)
§. ε. et alibi videtur Phil. jam urbem ob-
sidione pressisse. IDEM.

Γεγενῆσθαι κεκτημένους] Τούτῃστιν, ὅτι οἱ
πολεμήσונτες κέκτονται· ἢ ἀνάπαυιν μᾶλλον,
3 d

ὁμορον καὶ δυνάμιν τινα κεκτημένους, καὶ τὸ μέγιστον ἀπάντων, τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὥστε τὰς πρὸς ἐκεῖνον διαλλαγὰς πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἴτα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν εἶναι, δαιμονία τινὶ καὶ θεία παντάπασιν ἔοικεν εὐεργεσία. δεῖ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτ' ἡδὴ σκοπεῖν αὐτούς, ὅπως μὴ χεῖρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἶναι ¹ δόξωμεν τῶν ὑπαρχόντων, ὡς ἔστι τῶν αἰσχυρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων ὧν ἡμεῖν ποτε κύριοι φαίνεσθαι προϋεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων τε καὶ καιρῶν.

¹ δόξωμεν

ὅτι οἱ κεκτημένοι καὶ χάραν ὁμορον, καὶ δυνάμιν τινα, πολεμήσουσι Φιλίππῳ. WOLF.

Δυνάμιν τινα] Olynthus inter urbes Thraciae fuit maxima; sub secundo, tertio, et quarto anno Olympiadis 98. conjunctis Macedoniae Spartaque viribus prospere nonnunquam obstitit. Lacedaemonii tres imperatores in hoc bello amiserunt, quod tamen terminatum est Olymp. 100. Ann. 1. pace facta valde ex Lacedaemoniorum commodo. Tourrell. MOUNT.

Δυνάμιν τινα] Schol. σύμμετρον καὶ μεγάλην: male Mount. pro καὶ scripsit οὐ, existimans per σύμμετρον significari modicum aliquid. Cfr. Olynth. III. (II.) §. 8. De hac Olynthiorum potentia dictum in Prolegg. RÜDIG.

Ὡστε τὰς πρὸς ἐκεῖνον] Etiam ex hoc loco apparet, Olynthiorum levitatem nonnullis suspectam fuisse. WOLF. Imo Philippi Olynthiis. MOUNT.

Διαλλαγὰς] Hemsterl. ad Thom. M. p. 236. monet, διαλλ. proprie dici de pactis ineundis, quibus pax reconcilietur, καταλλαγὰς, quod vide Olynth. I. (III.) §. γ', de bello ponendo, RÜDIG.

Ἀνάστασιν] Cfr. Olynth. I. (III.) §. γ'. ibique not.; substant. loco adjectivi, ut §. ἡ. μεγάλη ῥοπή ἡ τύχη. IDEM.

Δαιμονία τινὶ καὶ θεία] Semideorum, ac potius Deorum videtur esse beneficentia. Daemones naturam inter humanam et divinam mediam esse, hac inferiorem, illa praestantiorum, veteres crediderunt. δαιμονία commodè reddi non potest, nisi veritas, admirabilis, insignis, singularis, etc. Nam angelicam dici, Latinus sermo non sinit. Graeci Aristotelem δαιμόνιον, Platonem, quem illi praefurunt, θεῖον olim cognominarunt. Sed discrimen θεῶν καὶ δαιμόνων veteres saepe confundunt: nec mirum: cum eorum dii daemones fuerint.

WOLF.

Αὐτοὺς] Ὑμᾶς. IDEM.

Τῶν ὑπαρχόντων] Id est, τῆς τύχης, τοῦ καιροῦ, τῆς θείας εὐεργεσίας: utendum occasionibus, et fortunae benignitate: divina liberalitas amplectenda est. IDEM.

Δόξωμεν τῶν ὑπαρχόντων] Lectionem vulg. δόξωμεν, pro qua Bekk. δέξωμεν scripsit, retinui, praesertim quum Schol. explicet ὅπως μὴ προδοῖται γενόμεθα, vid. ad Phil. I. §. ἡ. ὑπαρχ. i. q. καιρῶν. Ubique laudat Dem. deorum favore, reprehendit civium desidia. RÜDIG.

Ὡς ἔστι τῶν αἰσχυρῶν] Ἐν ἀπὸ τῶν αἰσχυρῶν, auctore Moschopulo, idem quod, ὡς αἰσχυρὸν ἔστι. WOLF. Vid. π. λεπτ. §. α. Nott.

Πόλεων] Puta Amphipolim, Pydnam, Potidæam, Methonam, et Pagasas, quarum tres priores Philippus cepit Olymp. 105. Ann. 3., duas reliquas Olymp. 106. Ann. 3. MOUNT.

Καὶ τόπων] Χαερῶν, λιμένων, ὁρμητηρίων τοῦ πολέμου. WOLF.

Ὡν ἡμεῖν ποτε κύριοι] Κτησάμενοι μὲν διὰ πλεονεξίας, μὴ φυλαζάμενοι δὲ δι' ἐπιμελείας, ἀλλ' ἀποβαλόντες δι' ὀλιγαρίας καὶ ἀναγρίας. IDEM.

Φαίνεσθαι προϋεμένους] Φανεῶς προῖεσθαι. IDEM.

Φαίνεσθαι προϋεμένους πόλεων] Videri proficientes urbium, more Latinorum, cum participia in nomina degenerant, ut apud Sallustium, 'Catilina, sui profusus, alieni appetens': τῶν μὲν ἰδίων προετικὸς ἡ προϋεμένος· τῶν δ' ἄλλοτρίων ὀρεκτικὸς ἡ ὀρεγόμενος. Nam alioqui προῖεμαι accusativo jungitur, ut α. (γ'). ὁλ. εἰ δὲ προσόμεθα, ὧ α. 'Α., καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, etc. IDEM.

Τόπων—προϋεμένους] Particip. obtinet substantivi locum, hinc cum genit. struitur; vid. Hemsterl. ad Thom. M. 183.

β'. Τὸ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου ῥώ-
μην διεξιέναι, καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ
δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς, οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι. διὰ τί;
ὅτι μοι δοκεῖ πάνθ' ὅς' ἂν εἴποι τις ὑπὲρ τούτων, ἐκεῖνον
μὲν ἔχειν φιλοτιμίαν τινά, ἡμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπραῆχθαι.
ὁ μὲν γὰρ ὅσω πλείονα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐ-
τοῦ, τοσούτῳ θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται ὑμεῖς
δὲ ὅσω χειρόν ἢ προσήκε κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσού-
τῳ πλείονα αἰσχύνῃν ὠφλήκατε. ταῦτα μὲν οὖν παρα-

Vix dubium est, quin intelligendæ sint istæ urbes, quæ quo tempore Athenien-
sium fuerint, dictum est ad Phil. I. §. γ.
RÜDIG.

β'. Τὸ μὲν οὖν, ὧ ἄ., τὴν Φιλίππου ῥώμην]
Philippi vires et potentiam commemorare.
Quæ initio parva cum esset, nunc ampli-
ficata est ejus sedulitate: quam si vos
imitaremini, vestrum etiam imperium cre-
sceret. Apparet, alium aliquem oratorem
hac exhortandi ratione fuisse usum, quam
Demosthenes κατὰ παράλειψιν perquam
ingeniose repetit. WOLF.

Εἴποι] Ex Ald. P. Man. in edd. Wolf.
et Auger. fluxit εἴπη, minus recte, nam in
conjunctivo hic sensus: si quis dixerit, sed
incertum, an quis sit dicturus, in optat.
inest notio metus, ne quis eorum hæc di-
cat, de quibus paulo post agit. RÜDIG.

Ἐπὲρ τούτων] Fortassis, ὑπὲρ τούτου, vel,
ὑπὲρ τῶν Φιλίππου πεπραγμένων: ut non
ad verba, sed ad sensum referatur con-
structio. WOLF. F. perl. TAYLOR.

Ἐκεῖνον μὲν ἔχειν φιλοτιμίαν τινά] Ἐξεῖναι
Φιλίππου ἐπὶ τούτοις φιλοτιμείσθαι ταῦτα
δόξαν καὶ τιμὴν φέρειν Φιλίππου, ὥσπερ κα-
πούς. WOLF.

Φιλοτιμίαν] Hæc vox innuit vanam glo-
riam, quam quis sibi parat, ut §. ζ'. He-
sych. κενδοξία. Quod sequitur ἔχειν, ex-
plicatum ad Liban. Vit. Dem. §. α. RÜ-
DIG. Φιλοτιμία hic non est κενδοξία, ut
opinatur Rüdiger, sed simpliciter sensus
est, ἐξεῖναι αὐτῷ φιλοτιμείσθαι ἐπὶ τούτοις,
hæc esse ipsi gloriosa. Pluralis ὑπὲρ τούτων
habet, quod pudore afficiat Athenienses.
Multa Philippo gloriosa, Atheniensibus
turpia sunt. H. Wolfium non oportebat
conjectare ὑπὲρ τούτου. Pluralis ταῦτα sæpe
de una re ponitur. Tota autem enuntiatio
artis est plena, egregia παραλείψεις, ut
rhetores dicunt. Dum enim silentio se
rem prætermisurum affirmat, loquitur de
ea paucis quidem sed gravissimis verbis,
ut non posset non Atheniensibus pudere
sue agendi rationis. BREM.

Ἡμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπραῆχθαι] Εὐφή-

μας, ἀντὶ τοῦ, ἀτιμίαν καὶ ἀδοξίαν ἡμῖν προ-
ξενῆσαι. Propositio præteritionis: non
hortabor vos exemplo Philippi. Ratio,
quod ea oratio illi honorifica, nobis igno-
miniosa est. Hanc rationem προσεπαποδοσε
elegantè illustrat et ἀντιθέσει. WOLF.

Ἡμῖν δὲ οὐχὶ καλῶς πεπραῆχθαι] Potest
hoc utcumque intelligi: pr. sic mente
supplendo, κατ' αὐτὰ δὲ ταῦτα δοκεῖ οὐχ
ἡμῖν καλῶς πεπραῆχθαι, in his vero ipsis non
videtur a nobis bene factum fuisse, quod
scilicet passi fuerimus in tantam potentiam
excrevisse Philippum: sed malum cum
Reiskio ita legi hunc locum, ἡμῖν δὲ ὄνειδος
τοῦ οὐχὶ κ. π. nobis autem id afferunt de-
decoris, quod res a nobis non sint præclare
gestæ. AUGER.

Ἡμῖν δὲ — πεπραῆχθαι] Quod Reiske
post δὲ deesse putat ὄνειδος, alienum est
ab oratoris consilio, qui, ut neminem fugit,
φιλοτιμίαν et καλῶς non temere scrip-
psit. Neque etiam ἡμῖν explicari potest per
ὕψ' ἡμῶν, sed sensus: nobis rem cecidisse;
de Megalopol. §. ζ'. ἢ γέ φασι πεπραῆχθαι
διὰ Θηβαίων τοῖς Μεγαλοπολίταις, coll. de
Pace §. ε. RÜDIG.

Ἐπὲρ τὴν ἀξίαν] Supra dignitatem, plas-
quam ab eo quisquam expectare aut po-
stulare debuisset. Sicut in priore orat. εὖ
πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν, eximia et insolita
fortunæ benignitas potius, quam successus
vel improborum vel stolidorum hominum.
WOLF.

Τοσούτῳ θαυμαστότερος] Tanto admi-
rabilius apud omnes existimatur: tanto in il-
lustriore loco sita est ejus laus. IDEM.

Τοσούτῳ πλείονα αἰσχύνῃν ὠφλήκατε]
Tanto majus dedecus suscepistis. Sicut
supra μαρίαν ὀφλισκάνων. Egregia ἀντίθεσις
effectuum industriæ et incuriæ. IDEM.

Αἰσχύνῃν ὠφλήκατε] Demosthenes ele-
gantè hac metaphora, a debitoribus sum-
pta, qui Gr. ὀφλοντες dicuntur, sive iis qui
judicio damnantur, maximopere uti amat.
Sic supra in Phil. I. §. ιε. αἰσχύνῃν, καὶ
ἀνανδρίαν, καὶ πάντα τὰ αἰσχρὰ ὠφληκό-
τες: infra Olynthiaca, 3. §. ι. αἰσχύαν ὀφλι-

λείψω. καὶ γὰρ εἰ μετ' ἀληθείας τις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 19 σκοποῖτο, ἐνθένδ' ἂν αὐτὸν ἴδοι μέγαν γεγεννημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ· ὦν οὖν ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν, τούτων οὐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν. ἀ δὲ καὶ χωρὶς 27 τούτων ἐνι, καὶ βέλτιόν ἐστιν ἀκηκοέναι πάντας ὑμᾶς, καὶ μεγάλα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκείνου φαίνονται ἂν ὀνειδιστομένοις ὀρθῶς δοκιμάζειν, ταῦτ' εἰπεῖν πειράσομαι.

γ'. Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον καὶ ἄπιστον καλεῖν ἄνευ τοῦ τὰ πεπραγμένα δεικνύναι λοιδορίαν εἶναι τις ἂν φήσκει κενὴν δικαίως· τὸ δὲ πάνθ' ὅσα πῶποτε ἔπραξε, διεξιόντα

σκάνων: in Chersonetica, ὑστερίζοντας δὲ τῶν ἐξῆς αἰσχύνων προσοφισκάνειν. In Orat. contra Leptinem, — οὐ μικρὰν ζημίαν ὀφλίσκειν μέλλουσαν (τὴν πλάνην). Οὐ γὰρ, εἰ μὴ χρήματα ἀπώλυνται, μόνον σκεπτόμεν, ἀλλ' εἰ καὶ δόξαν χρηστῆν, etc. Laus et gloria virtutis præmium, vitiorum et peccatorum ignominia et dedecus pœna, sive multa, et quidem gravissima ingenuis hominibus: ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημία τοῖς γε σώφροσι. Olynth. 1. (3.) §. 1. quare bene dicuntur αἰσχύνην ὀφισκάνειν, probum debere aut luere. MOUNT.

Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω. καὶ γὰρ] Repetito propositionis, et alia αἰτιολογία: qua callidissime et res Philippi extenuat, et populum excusat, et adversarios perstringit et terret: idque παραλειπτικῶς et ipsum facit. WOLF.

Μετ' ἀληθείας] i. q. ἐν ἀληθείᾳ, ut in Eubulid. 1306. 3. ed. R. πῶς ἔνεστιν τοῦτους ἅπαντας, μὴ μετ' ἀληθείας ὑπάρχοντας, κατεσκευάσθαι. RÜDIG.

Ἐνθένδ' ἂν] Hinc, id est, ἐκ τοῦ βήματος, καὶ τῆς ἐκκλησίας: nostræ conciones ejus opes auxerunt: Mercenarii oratoribus, et oscitantibus ac ignavis auditoribus acceptam referre debet potentiam tantam, non suæ virtutis atque industriæ. WOLF.

Ἐν οὖν ἐκεῖνος] Ἐν ὀφείλει χάριν, ὦν λαβεῖν δίκην, pro, ὑπὲρ ὧν, δι' αὐτὸν. IDEM. Subauditur præpositio ὑπὲρ, quod omittere Atticis familiarissimum est: eam vero mox ante τούτων necessariam inferendam duxi. MOUNT.

Ἐν οὖν ἐκεῖνος] Reiske, qui interpretatur: quarum rerum causa, hunc locum male cepit, nam ἂν pertinet ad χάριν et δίκην, eique respondet τούτων, quod paullo post legitur, pro quo non cum MOUNT. et Auger. ex pluribus Codd. est legendum ὑπὲρ τούτων, nam genit. pendet a καιρὸν: hæc enim structuræ: καιρὸν τούτων et καιρὸν

τοῦ λέγειν ταῦτα, sunt confusæ. RÜDIG.

Τούτων τὸν καιρὸν] Ἀντὶ τοῦ, τοῦ λέγειν ταῦτα τὸν καιρὸν οὐχὶ ὁρῶ νῦν ὄντα. WOLF.

Καὶ χωρὶς τούτων] Τῶν περὶ τῶν φιλιππιζόντων ῥητόρων, καὶ τῶν πεποιημένων τῷ Φιλίππῳ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ. IDEM.

Ἐνι] Ἐνεστι λέγειν. Unde τὰ ἐνόντα, ea quæ in re insunt, et ἐκ τῶν ἐνόντων, tontésti, κατὰ τὴν δύναμιν. IDEM.

Καὶ βέλτιόν ἐστιν] Διὰ τὸ ἀναδαρῆσαι δῆπου, καὶ τὸν φόβον ἐκβάλλειν ὑμᾶς. Attentionis et benevolentiae captatio. Grata enim et jucunda erat Atheniensibus criminatio Philippi: nec minus extenuatio virium illius. Hæc enim duo se facturum proponit. IDEM.

Μεγάλα ὀνειδῆ] Ἐπιτομία καὶ ἀπιστία. IDEM.

Ὁδεῶς δοκιμάζειν] Non eventum spectando, sed causas et rerum gestarum rationem intuendo. IDEM.

γ'. Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον] Videntur hoc alii oratores fecisse ἀναιτιολογήτως, καὶ ἄνευ ἐλέγχων: quod se alia ratione facturum (ne eadem inculcare videatur) profutetur. IDEM.

Ἄνευ τοῦ τὰ πεπραγμένα δεικνύναι] Isocrates Panathenæico, μὴ μετ' ἀποδείξεως εἰρημένα, eodem sensu dicit. IDEM.

Τὸ δὲ πάνθ' ὅσα] Verba sic ordinanda sunt, mutato propter relativum pronomen participio in verbum: τὸ διεξιέναι πάντα, ὅσα Φίλιππος ἔπραξε πῶποτε, καὶ ἐλέγχειν αὐτὸν ἐφ' ἅπασιν τούτοις: συμβαίνει καὶ δεῖσθαι λόγου βραχέος, καὶ ἡγούμαι συμφέρειν εἰρησθαι, ἔνεκα δυσῶν. Hyperbolica propositio, referenda tantum ad ἐπίορκα καὶ ἄπιστα ἔργα, quorum tria tantum, sed magna recenset, deceptos Athenienses, Olynthios, Thessalos. IDEM.

Διεξιόντα] Sc. τιὰ, ut Phil. I. §. γ'. ἐρπον ὄντα (vid. not.) et huj. or. §. δ'. cfr. Plat. Crit. c. 12. πάσχειν (δεῖ), ἐάν τι προσ-

ἐφ' ἅπασιν τούτοις ἐλέγχειν καὶ βραχέος λόγου συμβαίνει
 δεῖσθαι καὶ ¹δυσὲν ἕνεκα ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρῆσθαι, τοῦ
 τ' ἐκείνων, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι,
 καὶ τοῦ τούτους ὑπερεκπεπληγμένους ὡς ἁμαχόν τινα τὸν
 Φίλιππον ἰδεῖν ὅτι πάντα διεξελήλυθεν οἷς πρότερον πα-
 ρακρούμενος μέγας νῦν ἡξήθη, καὶ πρὸς αὐτὴν ἦκει τὴν
 τελευταίην τὰ πρᾶγματ' αὐτῷ. Ἐγὼ μὲν γάρ, ὡς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, σφόδρ' ἂν ἡγοῦμαι καὶ αὐτὸς φοβερόν εἶναι τὸν
 Φίλιππον ²καὶ θαυμαστόν, εἰ τὰ δίκαια πράττοντα εἰ-
 ρων αὐτὸν ἡξημένον· νῦν δὲ θερῶν καὶ σιοπῶν εὐρίσκω

¹ † δυσὲν

² καὶ θαυμαστόν τὸν Φίλιππον

τάττη (ὁ πατὴρ) παθεῖν, ἡσυχίαν ἄγοντα. RÜDIG.

Ἐλέγχειν] Δεικνύει ἐπιόρκον καὶ ἄπιστον γεγονότα ἐν τούτοις, vel, ἐλέγχειν διὰ ταῦτα. WOLF.

Δυσὲν ἕνεκα] Lect. vulg. δυσὲν, sed Harl. Par. 1. Aug. 1. δυσὲν. Par. 8. δυσὲν εἵνεκα, alterum etiam Ald. Tayl., quam formam (εἵνεκα) ab Attico scriptore non alienam esse docet F. A. Wolf. Lept. §. xδ. fin. cfr. Olynth. I. (III.) fin., sed bis syllabam ε; a Nostro dictam esse dubito: qui omnino non ubique constans est in forma-um usu, scribit εἵνεκα et ἕνεκα, αἰε et αἰε, ita δυσὲν (cfr. p. 1468. 7. ed. R. δυσὲν ἕνεκα νῦν ὀκνῶ γράφειν) et δυσὲν (de fals. leg. p. 347. 16. ed. R. δυσὲν ἢ τριῶν ἡμε-ρῶν); hoc quidem magis Atticum esse monet Dorvill. ad Char. p. 527. Duk. Praefat. ad Thucyd. T. II. p. XIV. ed. Lips. vid. eundem ad Thuc. IV. 8. 29.: inde hanc formam reposui, quam Bekkerus quoque habet. RÜDIG.

Εἰρῆσθαι] Ἀντὶ τοῦ ῥηθῆσθαι. WOLF.

Φαῦλον] Πονηρὸν καὶ σαθρῶς ἰδρυμένον, καὶ τοῦ μηδενὸς ἄξιον. IDEM.

Τοῦ τε φαίνεσθαι] S. ἕνεκα, ἵνα φαίνεται. IDEM.

Καὶ τοῦ ἰδεῖν] S. ἕνεκα, ἵνα ἴδωσιν οἱ ὑπερ-εκπεπληγμένοι Φίλιππον, ὡς ἁμαχόν τινα, id est, ἀνίκητον ὄντα καὶ ἀκαταγάνιστον, ὃ μάχεσθαι ἀδύνατον, ἢ μὴ συμφέρον. Quid igitur superest, nisi ut pax et amicitia illius expetatur, et supplices deserantur? IDEM.

Τοὺς ὑπερεκπεπληγμένους] Supra modum admirantes et formidantes. Haec vox ea, quae statim sequuntur, τό τε φοβερόν καὶ τὸ θαυμαστόν complectitur. IDEM.

Ὅτι διεξελήλυθε] Τὸ διεξείναι καὶ διελθεῖν ἢ διεξελθεῖν, alias est τὸ λέγειν καὶ διηγεῖσθαι: hic vero τὸ διαπορεύεσθαι, κατὰ με-ταφοράν, καὶ καταναλῶσαι πάσας τὰς παν-

ουργίας καὶ δεινότητας. IDEM. διεξελήλυθεν hic idem ac διεπορεύθη, pratervecta sunt, i. e. consumpta sunt. AUGER. Vid. π. Φιλ. Ἐπιστ. §. 6'.

Οἷς παρακρούμενος] S. τοὺς χρωμένους αὐ-τῷ ἐξαπατῶν καὶ φενακίζων. WOLF.

Πρότερον] Ἐν τοῖς ἀνω χρόνοις. IDEM.

Μέγας νῦν ἡξήθη] Οὕτως ἡξήθη τῷ πα-ρακρούεσθαι, ὥστε νῦν εἶναι μέγαν αὐτόν. Su-pra μέγαν γεγενημένον. IDEM.

Καὶ πρὸς αὐτὴν] Ὅτι τὰ πρᾶγματα ἦκει αὐτῷ πρὸς τὴν τελευταίην, id est, ὅτι ἡ ἐπιορ-κία καὶ ἡ ἄπιστία αὐτοῦ οὐδὲνα ἂν εἴ τι παρα-κρούσαιοι καὶ ἐξαπατήσαιο. Sententia hujus loci est: Nulla fore posthac Philippi in-crementa: nullos eum sibi socios adjun-cturum: consuntos esse omnes ejus dolos. Haec propositio est. IDEM.

Ἐγὼ γάρ] Confirmatio, tractata ἐκ θέ-σεως καὶ ἀναιρέσεως. Argumenti summa est, Philippi imperium male partum non fore diuturnum: ducti a causis efficientibus, et illustrati contentione contrariorum et similitudine. IDEM.

Ἐάρων αὐτὸν ἡξήμενον] Τὰ γνωριστικὰ ῥήματα, inquit Moschopolus, καὶ τὰ ἐπὶ ὀφείως, μετὰ μετοχῆς συντάσσονται. Sed cum participii accusativum Latini rarius retinent, ut Cic. 2. de Fin. 'Idque So-cratem audio dicentem' sapius infinitivo commutant, ut Virg. Bucol. 'Non ego te vidi Damonis, pessime, caprum Excipere insidiis?' IDEM.

Εὐρίσκω τὴν] Difficilior locus: proinde verba in primis simpliciter ordinabimus: εὐρίσκω, scilicet τὸν Φίλιππον, προσαγόμενον (προσαγνοχέαι) τὴν ἡμετέραν εὐήθειαν (ἡμᾶς εὐθέως ὄντας) τὸ κατ' ἀρχὰς (πρῶτον) ὅτε τινὲς ἀπῆλθον ἐνθὺνδε (ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ τῆς ἐκκλησίας) Ὀλυνθίους βουλομένους ἡμῖν διαλεχθῆναι. Quomodo προσαγνοχέαι? τοῦ-τω, scilicet τῷ φάσκειν παραδῶσκειν Ἀμφι-πολιν καὶ κατασκευάσειν τὸ θρυλλούμενόν

28 τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν τὸ κατ' ἀρχάς, ὅτε Ὀλυνθίους ἀπὴλαυνόν τινες ἐνθένδε βουλομένους ἡμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν Ἀμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν ¹ καὶ τὸ θρυλούμενόν

¹ καὶ τῷ τὸ θρυλούμενόν

ποτε ἐκείνῳ ἀπόρρητον] τὴν δὲ Ὀλυθίων φιλίαν, scilicet εὐρίσκω προσαγόμενον etc. Video, Philippum nobis stultis os sublevisse primum, cum quidam Olynthios apud nos verba facturos hinc repulerunt, hac fraude, quod jactabat, se nobis Amphipolim traditurum, et confecturum arcanum illud, quod aliquando jactabatur: invenio item, eum Olynthiorum amicitiam sibi conciliasse, etc. Nunc ad partes veniamus: καὶ τὸ θρυλούμενον] Hic vero locus obscurus est, et haud scio, an quisquam sit, qui eum a se plane intelligi affirmare ausit. Causa obscuritatis est, primum ignoratio historiae, cujus fit mentio. Deinde ἀπόρρητον et θρυλούμενον pugnare videntur. Postremo ambiguum est ἀπόρρητον, sitne ad θρυλούμενον, an vero ad κατασκευάσειν ἐπιρρηματικῶς referendum. Ac quod ad historiam attinet, credamus sane Graeco interpreti Ulpiano. Deinde θρυλούμενον intelligi potest non id modo, quod omnium sermone celebratur, sed quo de inter eos verba fiunt, quorum negotium agitur, aliis ignotum. Ita unum et idem Atheniensibus et Philippo θρυλούμενον: Pydnaeis, Potidaeis et Amphipolitanis ἀπόρρητον esse potuit. Potuit etiam fieri, ut Philippus polliceretur, se collaturum quoddam in Athenienses beneficium, quod tamen, ob adjunctum periculum, vulgandum nondum esset: sicut Pericles in referendis rationibus ad populum dixit, se aliquot talenta eis δέον ἀνηλακῆναι, id est, utiliter et tempestive insumsisse, quibus Lacedaemonios quosdam corruperat. Postremo κατασκευάζειν τι ἀπόρρητον pro ἐν ἀπόρρητῳ vel ἀπόρρητως, usitata et plana constructio est. Haec si cui non satisfaciunt, is planiora et certiora quaerat. Socrates scholasticus Ecclesiasticae historiae lib. 1. locutionem habet non dissimilem admodum: ἦν δὲ ὁ διωγμὸς θρυλούμενος ἐν ταῦτ' αὐτῷ καὶ ἀπόρρητος: ἐκρύπτετο τε τῷ λόγῳ, καὶ ἔργῳ ἦν φανερός. IDEM.

Εὐήθειαν] Haec vox, quam vulgo per μωρίαν interpretantur, auctore Thom. M. p. 382. παρὰ Δημοσθένει εἰς χρηστότητος τᾶξιν κεῖται. Schol. ἔστιν ὅτι πρῶτα καὶ ἐπιείκειαν καὶ τὸ ἀπλοῦν ἢ εὐθεία σημαίνει. Thuc. III. 83. haec: τὸ εὐθεῖς, εὖ τὸ γενναῖον πλεῖστον μετέχει. vid. interpp. ad h. l. et Hemsterh. ad Lucian. I. p. 101. RÜDIG.

Τὴν Ἀμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν] Vide Polyæn. Stratag. I. IV. 17. Demosth. p.

τ. Ἄλκον. Diod. I. XVI. circa init. et Not. Philip. I. §. ε. fin. MOUNT.

Θρυλούμενον ποτε ἀπόρρητον] Philippus Amphipolim liberam dimiserat. Athenienses itaque hujus urbis recipiendae cupidi, legatos ad Philippum mittunt, opem in hac re petentes, et se Pydnam illi pro tali beneficio daturos promittentes. Sed ne Pydnaei, imperium Philippi aspernantes, aliquid interea molirentur, res in senatu clam acta erat, neque, ut solitum est, ad populum relata.—Hanc narrationem citant Ulpianus et Suidas ex Theopompo. Ex edit. STOCK.

Τῷ θρυλούμενῳ] Alii legunt, τὸ θρυλούμενον π. ἀ. ἐ. κατασκευάσειν, et sic interpretandum erit, Philippumque jactatum illud aliquando arcanum confecturum. STOCK.

Τὸ θρυλούμενον — κατασκευάσαι] Vulg. pro τὸ legitur τῷ. Reiske utrumque copulavit; sed multi libri illud habent, quod confirmat Suidas T. III. 467. quī ex Theopomp. I. 31. narrat, fuisse legatos ab Atheniensibus ad Philippum missos, qui de amicitia agerent, hæc addens: οἱ (πρέσβεις) συμπεθεῖν αὐτὴν ἐπεχείρουν, ἐν ἀπόρρητῳ συμπράττειν Ἀθηναίους, ὅπως ἂν λάβωσιν Ἀμφίπολιν, ὑποπτοχρούμενοι Πύδναν: hinc patet, hoc arcanum nihil esse aliud quam τὸ τὴν Ἀμφίπ. παραδώσειν; quæ τῷ νῦν ferri potest. Eodem modo paullo post τὸ ἐξελεῖν et ἀδικῆσαι ad eandem rem sunt referenda, ita tamen, ut alterum ex altero effectum sit; quod ipsum ut de nostro quoque loco valeat, repudianda erit lectio κατασκευάσειν, quæ etsi veri speciem præ se ferat, tamen, ea recepta, nihil aliud hac ipsa enunciatione dicitur quam præcedenti. Sed lect. vulg. κατασκευάσαι aptiorem præbebit sensum, ut Reiskii verbis utar: "clandestinis amicorum, quos Philippus Atheniens alebat, molitionibus effecit, ut fides haberetur illi quondam celebri arcano;" ita quod professus est se facturum, id ipsum clam paravit. Nam κατασκευάζειν etiam significat: parare aliquid, ut tale videatur, quale non est. Dicuntur enim διαδῆκai κατεσκευασμένοι, cfr. Dem. p. 1107, 18. ed. R.: diversus hujus vocabuli sensus oritur ex diversa præpositionis κατὰ significatione; idem accidit in verbis cum παρὰ compositis, cujus rei exempla vid. apud Zeun. ad Vig. 651. RÜDIG. 'The secret and close matter was,' inquit T. Wilson LL.D. in margine ver-

ποτε ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι, τούτῳ ¹προσαγα-
γόμενον· τὴν δ' Ὀλυνθίων φιλίαν μετὰ ταῦτα τῷ Ποτί-
20 δαίαν, οὕσαν ὑμετέραν, ἐξελεῖν καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμ-
μάχους ἡμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δὲ ἐκείνοις· Θετταλοὺς

¹ προσαγόμενον

sionis suae Anglicanae, ann. 1570, 'the delivering up of Potidia.'

Ἀπόρρητον] Sc. παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ne Pydnae, hac re cognita, sibi caverent. Neque vero est, quod cum Schol. illud ἀπόρρητον, ad Potidæam neque cum Lucches. ad Thespias Platæasque instaurandas referamus, si verbis Theopompi fides est, quæ ab ipso Dem. confirmatur. RÜDIG.

Τούτῳ προσαγαγόμενον] Τούτῳ, quod ad τὸ φάσκειν referendum, hujus ipsius vim auget, ut Phil. II. §. 8'. (οἷσεθε) τὴν τὴν Πυλαίαν ἀποδόντα, τούτων τὰς αὐτῶν προσόδους παραιτήσεσθαι. Thuc. III. 43. ita: τῇ ἀπάτῃ προσάγεσθαι τὸ πλῆθος. Schol. Thuc. per πιθανολογεῖν explicat. IDEM.

Φιλίαν] Sicut paulo inferius Θετταλοὺς refer ad προσαγαγόμενον quod præcessit. AUGER.

Ποτίδαιαν] De Potidæa vide Notas Philipp. I. §. ε. fin. Corinthiorum (uti ibi diximus) colonia fuerat; tunc temporis Atheniensium societate erat conjuncta, quibus etiam tributum pendebat; postea vero ab iis defecit. Potidæatæ ab Atheniensibus obsessi, victi, domo pulsi sub finem Anni 2di belli Peloponnesiaci, in agrum Chalcidicum, et quo quisque potuit, abiere. Atheniensium Coloniam in Potidæam deducunt, eamque incolunt. Thucyd. lib. ii. p. 245. In ea etiam erat præsidium Atheniense, quod Philippus ex urbe deduxit, et clementer tractatum Athenas remisit. Diod. I. xvi. MOUNT.

Οὕσαν ὑμετέραν] De Potidæa disputatum supra ad Phil. I. §. γ'. Pro ὑμετ. lect. vulg. ἡμετ., sed hanc Reiske mutavit, quamquam paulo post ἡμᾶς retinuit, secutus Bekker. Sed quum, ut vidimus, his enunciationibus idem fere dicatur, eadem persona erat tuenda, eaque secunda vel propterea, quod orator cives et describat potentes et ἐκείνους opponat. RÜDIG.

Καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους ἡμᾶς ἀδικῆσαι] Alterius membri summa est: Philippus Olynthios ad suam amicitiam pellexit. Quomodo? Potidæam, nostram civitatem, vi captam, abstulit, (in quo fidem societatis violavit, et vanis pollicitationibus nos circumvenit) Olynthios tradidit. Nullus scrupulus reliquus est, modo intelligas, eo tempore, quo ista facta sunt,

Philippum fuisse Atheniensium socium. In epistola certe quidem sua scribit: ἴν' ἐμμενέωμεν τοῖς ὅρκοις, καὶ ταῖς ὁμολογίαις, etc. Sed Chronologia fortasse repugnat. Post τὸ ἡμᾶς, asteriscus additus indicat, dubitatum esse de lectione. Quid si ἡμῶν? ut de Potidæatis intelligatur, sociis Atheniensium. Sed cum Ποτίδαιαν οὕσαν ὑμετέραν præcedat: fortasse parum convenit, eosdem et ὑπηκόους et συμμάχους dici. Sed hæc hactenus. WOLF. Dubitationem, quam Wolfius proposuit, ipse eximit Demosthenes, atque adeo Scholiasten refellit, qui per συμμάχους Potidæatas intelligit, scilicet pro ἡμᾶς legendo ἡμῶν. Et enim ex ejus Oratione περὶ Ἀλοήσ. §. γ'. discimus non solum Potidæam tum temporis Atheniensis incoluisse, quod modo diximus, verum etiam iis cum Philippo societatem tum interfuisse. Καίτοι Ἀθηναῖων οἱ ἐν Ποτίδαῃ κατοικοῦντες, οὐκ ὄντος αὐτοῖς πολέμου πρὸς Φίλιππον, ἀλλὰ συμμαχίας, καὶ ὅρκων ὁρακτομένων, οὗς Φίλιππος τοῖς οἰκοῦσιν ἐν Ποτίδαῃ ἄμωσεν, ἀφηρέθησαν ὑπ' αὐτοῦ τὰ κτήματα. Neque saue necessarium est Philippum tum socios fuisse Athenienses, ut recte habeat recepta lectio: dicit enim τοὺς πρότερον συμμάχους, antea ipsius sociis, nullo certo tempore definit, quod utique verum esse ipse alibi Demosthenes testatur. In Orat. de Coron. §. ιγ'. — ἐν τῇ πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς αὐτοῦ συμμάχους: similia in aliis passim locis occurrunt. MOUNT.

Τοὺς μὲν πρότερον.] Intelligit Dem. ipsos Athenienses, qui olim Philippi fuerant socii: de Cor. §. ιγ'. epistola Philippi recitata, pergit: ἀκούετε, ὡς σαφῶς δηλοῖ ἐν τῇ πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῇ, πρὸς τοὺς αὐτοῦ συμμάχους, coll. or. de Halones. §. γ'. RÜDIG.

Παραδοῦναι δὲ ἐκείνους] Diodorum lib. XVI. ait Philippum pollicitum fuisse se Potidæam Olynthios traditurum, cujus adipiscendæ magno pridem studio tenebantur: tradidit etiam non meminit, quod mirum videatur, cum id factum fuisse cum ex hoc tum ex aliis Demosthenis locis satis manifestum sit, Pydna vero iis donasse refert cum agris et fundis territorii. MOUNT. Cfr. Phil. II. §. 8'.

Θετταλοὺς δὲ] Nam et hi non minus, quam Thebaei, templi Delphici defensionem susceperant. WOLF. V. Diod. Sic. I.

δὲ νῦν τὰ τελευταῖα τῷ Μαγνησίαν παραδῶσειν ὑποσχέ-
σθαι καὶ τὸν Φωικὸν πόλεμον πολεμήσειν ¹ ὑπὲρ αὐτῶν
ἀναδέξασθαι. ὅλως δὲ οὐδεὶς ἔστιν ὄντιν' οὐ πεφενάκιεν
ἐκεῖνος τῶν αὐτῷ χρησαμένων· τὴν γὰρ ἐκάστων ἀνοίαν
29 ² αἰεὶ τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν ἔξαπατῶν καὶ προσλαμβάνων
οὕτως ἠξήθη. ὥς περ οὖν διὰ τούτων ἤρθη μέγας, ἥνικα
ἐκάστοι συμφέρον αὐτὸν ἑαυτοῖς ὥντό τι πράξειν, οὕτως
ὀφείλει διὰ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ καθαιρεθῆναι πάλιν,
ἔπειδὴ πάνθ' ἔνεκα ἑαυτοῦ ποιῶν ἐξελέλεγκται.

δ'. Καιροῦ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοῦτο
³ πάρεστι Φιλίππῳ τὰ πράγματα· ἢ παρελθὼν τις ἐμοί,
μᾶλλον δὲ ὑμῖν δεῖξάτω ἢ ὡς οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἐγὼ λέγω,

¹ ὑπὲρ αὐτῶν πολεμήσειν

² αἰεὶ

³ πάρεστι

XVI. c. 35. 38.

Θετταλοὺς δὲ νῦν τὰ τελευταῖα τῷ Μα-
γνησίαν παραδῶσειν ὑποσχέσθαι] *Thessali*
Græciæ populi inter Macedoniam et Ther-
mopylas siti. Philippus a morbo recreat-
us, quo post acceptum ad Methones ob-
sidiōnem vulnus laboravit, Olymp. 106.
Ann. 4. ad Alenadas adjavandos profectus
est, qui cum in Thessaliam vocarunt, ut
eos a novis suis ad Pheras tyrannīs libe-
raret. Eorum afflictorum miserationi ad-
mista est nonnulla etiā commodi sui
ratio. Hujusce expeditionis cursu, Ma-
guesiam cepit, urbem Thessaliæ ad Ægæi
maris litora. Thessalis Magnesiam sibi
vindicantibus illico se eam redditurum
Philippus fidem dedit, satis interea ca-
vens, ut ne eam omnino liberaret. Tour-
nell. Alenades ipsi postea tyrannide poti-
ti sunt, a qua eos Philippus dejecit. Vide
Schol. Olynth. I. (III.) §. θ. ad voces καὶ
γὰρ Παγασάς. MOUNT.

Τὰ τελευταῖα] Τελευτῶν, ἐπὶ τῆς τελευ-
τῆς· ἑλληπτικῶς τοῦ κατὰ, καὶ ἐπιρρηματι-
κῶς, sicut τὰ πρῶτα. WOLF.

Τὸν Φωικὸν πόλεμον] Vid. Not. Philip.
I. §. ζ'. MOUNT.

Ὅλως δὲ] Prolixiorem commemoratio-
nem præcidit. WOLF.

Τὴν γὰρ ἐκάστων—] Fraudibus, inquit,
et imposturis, non alia ratione, socios per-
fidie ipsius signaros, sibi comparavit. IDEM.

Προσλαμβάνων] Adseivit Phil. ignorant-
ium imprudentiam, ut ea ad suas res au-
gendas uteretur: mediam quidem formam
expectaveris, sed notio, quæ illa expri-
mitur, in ipso verbo inest. De libert.
Rhod. §. ζ'. ὁρῶ γὰρ αὐτοὺς, ὅπως καταλύ-
σασι τὸν δῆμον, περισσὴ ἀβύνητας τινὰς τῶν
πολιτῶν. RÜDIG.

Ἦσπερ οὖν] A contrariis: quem igno-
ratio nominum exivit, eundem cognitio
deprimet. WOLF.

Διὰ τούτων] Nimirum subaudiri potest
vel ἀνθρώπων, vel (quod malunt plures)
τεχνῶν. Eadem artes quæ celatæ extule-
runt, jam patefactæ deprimant oportet Phi-
lippum. STOCK.

Διὰ τούτων] Sc. τῶν ἀγνοούντων: hæc
omnis enunciatio vocatur ἀκολουθία. RÜDIG.
Πάλιν] Similiter Noster vult, Olynth.
III. (II.) §. ε., ut, qui leges de pecunia
theatrali tulerint, iidem has abrogent.
IDEM.

δ'. Καιροῦ μὲν δὴ πρὸς τοῦτο] Τὰ πρά-
γματα πάρεστι Φιλίππῳ πρὸς τοῦτο καιροῦ,
id est, τοιοῦτος καιρὸς τῶν Φιλίππου πρά-
γμάτων ἐστὶ. Fortassis etiā παρέσθη α
παρίστημι, legi possit. Res adstiterunt ad
hoc temporis, pro, huc deductæ sunt.
WOLF.

Καιροῦ] Gen. pendet a πρὸς τοῦτο: in
hunc statum, ut Phil. I. §. ιγ'. τοῦθ' ὕβρεως.
Isoer. d. pac. p. 165. C. εἰς γὰρ τοῦτό τι-
νες ἀνοίας ἐληλύθασιν. cf. ad Phil. I. §. δ'.
Commemorat Noster ἀκαιρίαν Philippi
Olynth. II. (I.) §. 4. RÜDIG.

Πάρεστι] Hæc lect. vulg., sed Reiske
ex Aug. 2. scripsit παρίστη, et in Indic.
s. v. παρίστανει, minus probabiliter con-
jec. περιέσθη. Sive legas παρέσθη, sive
πάρεστι, utraque vox innuit notionem stu-
tus, in quo quid est ita, ut propter πρὸς
τοῦτο notio motus, quo quid aliquo dedu-
citur, cogitando addi debeat; nisi quod
notio presentie magis πάρεστι exprima-
tur, quæ quom h. l. maximi sit momenti,
hoc prætuli, cfr. Dem. ep. p. 1473. 19.
ed. R. ἐμοὶ ταῦτα νῦν παρέσται, ὥς μή ποτ'
ᾤφελε. IDEM.

ἢ ὡς οἱ τὰ πρῶτα ἐξηπατημένοι τὰ λοιπὰ πιστεύουσιν αὐτῷ, ἢ ὡς οἱ παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι Θετταλοὶ νῦν οὐκ ἂν ἐλεύθεροι γένοιτο ἄσμενοι. καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν ἠγέται, οἶεται δὲ βία καθ' ἐξῆν αὐτὸν τὰ πράγματα τῷ τὰ χωρία καὶ λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα προειληφέναι, οὐκ ὀρθῶς οἶεται. ὅταν μὲν γὰρ ὑπ' εὐνοίας τὰ πράγματα συστή καὶ πᾶσι ταῦτά συμφέρη τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου, καὶ συμπονεῖν καὶ φέρειν τὰς συμφορὰς καὶ μένειν ἐθέλουσιν οἱ ἄνθρωποι· ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις, ὡς περ οὗτος, ἰσχύσῃ, ἢ 30 πρῶτῃ πρόφασι καὶ μικρὸν πταῖσμα ἅπαντα ἀνεχαίτισε

Πιστεύουσιν] F. πιστεύουσιν. et v. 7. ταῦτα. TAYLOR.

Παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν] Prater dignitatem suam, indignis modis, contra quam expectant. ἀξίαν, id est, dignitatem, hic tribuit Thessalis, quos priore oratione ut perfidos criminatus est: ut ostendat, Thessalos, quanquam improbos, tamen Philippo esse meliores, et digniores, qui eidem imperent, quam serviant. Quanta autem opes Thessalorum fuerint, in oratione de pace exposuit Isocrates: et in Philippica minime cum hoc loco Demosthenis consentit, cum sic scribit: οὐ Θετταλοὺς μὲν τοὺς πρότερον ἐπάρξαντας Μακεδονίας, οὕτως οἰκίως πρὸς αὐτὸν διακείσθαι πεσπούνκειν· ὥσθ' ἐκάστους αὐτῶν μᾶλλον ἐκείνῳ πιστεύειν, ἢ τοῖς συμπολιτευομένοις; et epistola 2. ἐνθυμῶ δὲ, ὅτι πολλοῖς καλῶς βεβουλευῆσθαι δοκεῖ, ὅτι δικαίως κέχρησαι Θετταλοῖς, καὶ συμφερόντως ἐκείνοις· ἀνδράσιν οὐκ εὐμεταχειρίστοις, ἀλλὰ μεγαλοψύχοις καὶ σπᾶσεως μεστοῖς. Quanquam τὸ δεδουλωμένοι referri potest vel ad Philiadæ Tyranni liberos, quos pulsos a Thessalis, Philippus restituit, vel ad quosdam Thessalos male tractatos. Nam in oratione de Haloneso scribitur, §. ζ'. ὅτι Φεραίῳ ἀφίχεται τὴν πόλιν· καὶ φρουρὰν ἐν τῇ ἀκροπόλει κατέστησεν· ἵνα δὴ αὐτόνομος ᾖσιν. et Isocrates: τῶν πόλεων τῶν περὶ τὸν τόπον ἐκείνου, τὰς μὲν ταῖς εὐεργεσίαις πρὸς τὴν αὐτοῦ συμμαχίαν προσήκται, τὰς δὲ σφόδρα λυποῦσας ἀναστάτους πεποιήκε· Μάγνητας δὲ κατέστραπται; WOLF.

Παρά τὴν αὐτῶν ἀξίαν] Wolf. interpr. contra dignitatem suam, potius: contra expectationem, ut Ol. I. (III.) §. θ'. coll. huj. or. §. 6'. Nam Thessali, qui, ut paulo ante monuimus, Philippi præsidium implorabant, minime expectaverant, se Philippi dominium expexturos esse, quod quidem Noster tangit Ol. I. (III.) §. θ'. Mount. affert locum ex Polyæn. Strat. IV. 20., qui docet, Philippum Thessa-

liam Strategematis subegisse, non armis. RÜDIG.

Δεδουλωμένοι Θετταλοὶ] Philippus, ubi Thessaliæ tyrannos eiecisset, ipse in eorum locum succedere aggressus est. Neutiquam vero vi aperta: sed adeo callide comitatem et benignitatem simulavit, etiam erga victos, ut Thessali omnium rerum ei fidem haberent; quod ille in sua commoda dirigere probe norat. Ex edit. STÖCK.

Καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν] Postquam ostendit, socios, ceterosque Græcos male velle Philippo, refutat opinionem de vi et potentia: sumto argumento a natura et ingeniis hominum, maxime Græcorum. Locum hunc Cicer. 2. de officiis copiosius tractavit: quem his verbis concludit: 'pessimum diuturnitatis custodem esse metum: benevolentiam vero fidelem vel ad perpetuitatem.' WOLF.

Συστῆ] Præpos. ὑπὸ notionem præsidi vel impedimenti alicujus rei exprimit, cfr. de Chers. §. δ'. ἂν δ' ὑπὸ πνευμάτων μὴ δυνάμεθα. Verbum συστῆναι refertur et ad ortum et ad statum rerum, de Cor. §. ζ'. τοῦ γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου. cfr. Thom. M. s. συνέσταται. RÜDIG.

Ταῦτά] Vulg. ταῦτα, sed illud jure editores vel ob enunciationem præcedentem prætulerunt: ceterum has voces sæpe confundi docuerunt VV. DD., quos Schæf. laudat ad Greg. Cor. p. 303. Confirmatur etiam orat. in ep. Phil. §. γ'. quem omnem locum cum nostro conferas. IDEM.

Φέγειν τὰς συμφορὰς] Ferre casus, i. e. non tantum tolerare labores, sed ne claudibus quidem acceptis a societate recedere solent. WOLF.

Ἐκ πλεονεξίας] Διδ. Plura sibi præter jus et æquum vendicando, et improbe agendo. IDEM.

Ἡ πρῶτῃ πρόφασι] Τῶν δεδουλωμένων. IDEM.

καὶ διέλυσεν. οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα καὶ ἐπιορκοῦντα καὶ ψευδόμενον δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα εἰς μὲν ἅπαξ καὶ βρα- 21
χὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα γε ἥνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπί-
σιν, ἂν τύχη, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται καὶ περὶ αὐτὰ κα-

Ἡ πρώτη — διέλυσεν] Vel vana causa monet orator res collabi. Nam voci πρόφ. notio vanitatis subest, quod jam vidimus ad Phil. I. §. 9. et videbimus huj. or. §. 9. RÜDIG.

Καὶ μικρὸν παταίσμα] Ἀτύχημα τοῦ τυράννου. WOLF.

Ἀπαντα] Τὰ πρότερον κατωρθωμένα, καὶ κατελημμένα. IDEM.

Ἀπαντα ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσεν] Ἀντὶ τοῦ ἀνέστρεφεν καὶ ἀνέκοψε. Metaphorice dixit pro eo quod est, omnia retro agit, et rerum processum interpellat et abrumpt. Sic Lucian. ἀναχαίτιζεν τὴν ναῦν τοῦ δρόμου dixit. Vide Bud. in Comment. Ex edit. PIERVAG.

Ἀπαντα ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσεν] Budaëus, et ex eo Henricus Stephanus, hæc ita vertit: omnia retroagit, rerumque processum interpellat et abrumpt: sed non videtur mentem Demosthenis attigisse. Ἀνεχαίτισε hoc in loco idem sonat ac ἀνέστρεψε, sicuti exponit Scholiastes, et Harpocratio; ad quem Maussacus vocabulum hoc inter vocabula grandiloquentiæ et sublimis sermonis relatum esse a Criticis Plinio, Dionysio, Longino, et aliis, observat: eumque sensum ipso Demosthenes confirmat, qui in Orat. in Epist. Phil. ubi eadem fere ad verbum repetuntur, pro ἀνεχαίτισε, διέσεισε dixit, καὶ διέλυσεν. MOUNT. Imaginem nobis exhibet equi generosi, júbis erectis se effluentis, et onus suum superbe dejicientis. STOCK. Vid. Hesych. s. ἀναχαίτιζεν. διέλυσεν confederendum cum συστή. RÜDIG.

Ἀνεχαίτισεν] Ὡς περὶ ἵππον τῇ χαίτῃ εἰς τοῦπίσω εἴλυσεν, εἰς τὰ πρόσω ὀρμώμενον. WOLF.

Καὶ διέλυσεν] Τὰ καλῶς συμπεπῆχθαι δοκούντα. IDEM.

Οὐ γὰρ ἔστιν] Ἐπανάληψις διαβεβαιωτικῇ, καὶ γνώμῃ ἀποφαντικωτέρα ἴσως ἢ ἀληθεστέρα, παρ' ἧμιν γε, τοῖς συνεχῶς τυραννομένοις, καὶ ἀπατωμένοις. IDEM.

Οὐ γὰρ ἔστιν, — δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι] Ad res feliciter agendas plurimum conferre pietatem erga deos, et justitiam erga homines, hoc est quod sæpe sæpius prædicat Demosthenes. Contra, nihil omnino stabile esse quod justitiæ fundamento hand nititur. Illustris est in hanc sententiam locus Orat. de Coron. §. 83. θιάσασθε τοῖνυν ὡς σαθρὸν, ὡς ἔοικεν,

ἐστὶ φύσει πᾶν ὅτι μὴ δικαίως ἢ πεπραγμένον. MOUNT.

Ἀδικοῦντα] Τῷ ἀδικεῖν διὰ τοῦ ἀδικεῖν. WOLF.

Καὶ ἐπιορκοῦντα] Casaubonus, ad Equit. Aristoph. ver. 298. v. ἐπιορκῶ, hæc observat. “ὄρκος, jusjurandum: ἐπιορκεῖν, proprie jusjurandum aliud addere, iterum jurare. Usus auctororum obtinuit, ut ponatur in malam partem de pejerante; quasi monerent nos viri sapientes non multum interesse inter pejerantem, et sæpe jurantem, ut recte disputat Hierocles in Carmina Pythagoræ. Lysias in Theomnestum ἐπιορκήσαντα exposuit ὀμώσαντα, eum qui juravit.” Harpoc. MOUNT.

Οὐκ ἔστι κτήσασθαι] Οὐχ οἷον τε ἡ δυνατόν ἔστι κτήσασθαι, id est, ὅπως ἂν τις κτήσεται, ἡ οὐ δύναται τις κτήσασθαι. WOLF.

Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα] Τὸ ἀδικεῖν, καὶ τὰ λοιπά. IDEM.

Εἰς μὲν ἅπαξ] Ἀπαξ γενόμενα, μᾶλλον δὲ σπανιάκις ἀντέχει, τουτέστι, διαμένει, καὶ οὐ καταγωνίζεται ἢ κατασπίπτει. Notetur præpositio adverbio juncta: εἰς ἅπαξ διαίρετως, sed εἰσαεὶ ἴδεν.

Εἰς μὲν ἅπαξ] Præp. εἰς sæpius struitur cum adverbii temporis: εἰς μακρὰν §. 5. εἰς τότε de Class. §. 4. prævit Hom. Od. II. 99. Nostrom locum, ex quo patet, εἰς ἅπαξ non esse conjunctim scribendum, laudat Thom. M. p. 479. RÜDIG.

Ἀντέχει] Hæc vox neutral: sustinere impetum, durare, Olynth. I. (III.) §. 1. cfr. Xen. Mem. IV. 7. 7. λίθος ἐν πυρὶ ὦν — οὔτε πολὺν χρόνον ἀντέχει, ὁ δὲ ἥλιος — διαμένει, Schol. ισχύει. IDEM.

Καὶ σφόδρα γε ἥνθησεν] Ἀνθῆν εἴωθεν. WOLF.

Σφόδρα γε ἥνθησεν] Est γε admirationem excitantis: Olynth. III. (II.) §. 1. Hom. II. V. 132. 303. Lucian. Dial. M. XVII. 1. Herm. ad Vig. 825. RÜDIG.

Ἀν τύχη] Si res ita tulerit: fieri aliquando potest, τῶν ἐνδεχομένων ἔστιν ἀνθῆσαι τὰ τοιαῦτα ταῖς ἐλπίσι. WOLF.

Τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται] Ἐλέγχεται, τὰ φώρια καταλαμβάνεται. IDEM.

Περὶ αὐτὰ καταρρέει] Malim aspirate αὐτὰ, pro εἰαυτὰ, circa se ipsa defluunt, vel defluunt. haud scio, an legendum sit παρ' αὐτὰ, per seipsa, id est, ipsa sese destrunt, sua sponte dilabuntur, decidunt instar flosculorum, cum vel aruerunt, vel

ταῖς. ὥς περ γὰρ οἰκίας, αἶμαι, καὶ πλοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτωθεν ἰσχυρότατα εἶναι δεῖ, οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσήκει. τοῦτο δὲ οὐκ ἔνι νῦν ἐν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππῳ.

ε. Φημί δὴ δεῖν ὑμᾶς ἅμα τοῖς μὲν Ὀλυνθίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι· πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβεῖαν πέμπειν, ἢ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰσὶν εἰη-φισμένοι Παγασὰς ἀπαιτεῖν καὶ περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι. σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσιν μόνον ¹ οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις, ἀλ-

¹ [οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις]

vento agitantur. Sic in Psalmis impiorum felicitas pulveri, quem ventus dissipat, et graminis tectis innato comparatur. IDEM. Valde aridet Wolfii conjectura. Hic plane loci sensus est, atque ita eum interpretantur Nic. Carrus, et Tourrellus. Illud autē aspirare non necessariam est, cum apud optimos scriptores autē pro autē frequentissime invenies. Verisimile est scripsisse Demosthenem παρ' εαυτῶν, a quo facilius adhuc erat lapsus in περὶ αὐτά. MOUNT. Ultro delabuntur, plerique vertunt. Rectius fortasse, eodemque recidunt, unde exstructa sunt, scilicet. Translata est metaphora (teste Schol.) a veteri aliquo pariete, qui diuturnitate temporis pereditur. STROCK.

Οἶμαι] for instance. Antonius et Maximus serm. 1. TAYLOR.

Καὶ πλοίου] Διὰ τὰς τε ὑφάλους πύλας, καὶ τὸ ἐπικεῖσθαι τῇ προπύλῃ ἅπαν πλήρωμα καὶ βάρος τῶν ἐν τῇ νή. WOLF.

Τὰ κάτωθεν ἰσχυρότατα εἶναι δεῖ] Veteres Grammatici vituperabant Demosthenem, quod κάτωθεν dixerit, non κάτω. Ulpianus eum defendit, quod ex inferiore parte in superiorem ædificetur. Id quidem κάτωθεν significare potest, ex imo omnia solida esse oportere. Sed quum alia derivata inθεν, tum imprimis κάτωθεν, non motum ex loco, sed esse in loco significat. Cf. Schaefer. Melet. Crit. p. 78. BREM.

Καὶ τὰς ὑποθέσεις] Οὐχὶ τὰς τῶν λόγων περιουχὰς, οὐδὲ τὰ ὁρισμένα τῶν ζητημάτων· ἀλλὰ τὰ κάτωθεν καὶ τὰ θεμέλια. μεταφορικῇ γὰρ ἐνθάδε ἡ λέξις. WOLF.

Ἀληθεῖς] Κεχωρισμένης ψεύδους καὶ ἐπιορκίας. IDEM.

Καὶ δικαίας] Οὐ πλεονεκτικὰς. IDEM.

Τοῦτο δ' οὐκ ἔνι] Ὀλοκληρὸς ὁ συλλογισμὸς

ἀδίκως γένοιτ' ἂν, οὐδεμιᾶ τῶν ἀδίκων δυναμένων βεβαία εἶσθαι. ἢ τοίνυν Φιλίππου ἀδίκος, οὐκ ἄρα βεβαία. τί δὲ τὸ συμβαίνειν ἐντεῖθεν; ἔτι ἀβέβαιον κεκτημένος δύναμιν οὐκ ἔστιν ἄμαχος, οὐδὲ φοβερός. IDEM.

ε. Φημί δὴ δεῖν] Ἀρχάμενος μὲν τοῦ λόγου, διὰ τοῦ δηλῶσαι, ἔτι θείας εἰεργεσίας ἐστὶν ἡ τῶν Ὀλυνθίων συμμαχία· ἅμα καὶ ἐτι βοηθεῖν αὐτοῖς προσήκει, ἀπέφηνε. νυνὶ δὲ, ἀποδείξαι πειραθεῖς, ὅτι καὶ δυνήσονται Φιλίππῳ ἐναντιοῦσθαι· ἐπιλογιζόμενος, καὶ τὸ τοῦ τρόπου, καὶ πῶς δεῖ ποιεῖσθαι τὴν βοήθειαν, ἐκτίθεται. IDEM.

Ἄμα μὲν] Διμερὲς ὁ ἐπίλογος, πρῶτον μὲν, περὶ βοηθείας, δεύτερον δὲ, περὶ πρεσβείας λέγων, μετὰ προσδιορισμῶν, ὅτι τοὺς λόγους δεῖ τοῖς ἔργοις πιστῶτάσθαι. παρρησία γὰρ κέχρηται ὁ ῥήτωρ. IDEM.

Ὅπως τις — οὕτως] Hæc se excipiunt ut p. 40. v. 4. ὅτω — τοσούτω, nisi quod h. I. ad οὕτως superlativum non additum vides, qui in ipsa voce ἀρέσκει inest; hinc non μάλιστα supplendum cum Reiskio. RÜDIG.

ε. Οὕτως ἀρέσκει μοι] Scilicet μάλιστα. Sicut τὸ ὅπως superlativos habet τάχιστα καὶ κάλλιστα. WOLF.

Ἡ τοὺς μὲν διδάξει] Quæ? perfidiamne et imbecillitatem Philippi? an nostros conatus? an potius utrumque? IDEM.

Τοὺς δὲ παροξυνεῖ] Eos qui, cum ipsi rem omnem intelligant, metu Philippi quiescant. IDEM.

Παγασὰς ἀπαιτεῖν] Pagasas, Thessaliæ oppidum in promontorio Phereorum situm, Philippus quinque annos ante habitam hanc orationem in potestatem suam redegerat. MOUNT.

Λόγους ποιεῖσθαι] Dicuntur, qui id, quod alii sibi assumserunt, vindicant: in Aphob. I. p. 818. 8. ed. R. ἐποιήσατο λόγους περὶ τούτων ὁ Δημοκράτης sc. de re familiari, qua

λά καὶ ἔργον τι ¹ δεικνύναι ἔξουσιν ἐξεληλυθότων ἡμῶν ἀξί-
ως τῆς πόλεως καὶ ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγμασιν, ὡς ἅπας
31 μὲν λόγος, ἀν' ἀπῇ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται
καὶ κενόν, μάλιστα δὲ ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως ὅσω
γὰρ ἐτοιμότατ' αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι, τοσούτῳ μᾶλλον
ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ.

ς'. Πολλὴν δὴ τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην δεικτέον
τὴν μεταβολὴν, εἰσφέροντας, ἐξιόντας, ἅπαντα ποιοῦντας
ἐτοιμῶς, εἰ πῶς τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν. καὶ ταῦτα
ἐδελήσῃτε ὡς προσήκει καὶ δεῖ περαίνειν, οὐ μόνον, ὧς ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικὰ ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα
φανήσεται Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ 22
δυνάμεως κακῶς ἔχοντα ἐξελεγχθήσεται. ὅλως μὲν γὰρ
ἡ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν προσδήκης μέρει
ἐστὶ τις οὐ σμικρὰ, οἷον ὑπῆρξέ ποθ' ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέου

¹ † δεικνύειν

tutores Demosthenis politici erant. RÜDIG.

Ἐξεληλυθότων ὑμῶν] S. μεθ' ὅπλων ἐκ
τῆς πόλεως, ἐκστρατεύσαντων. WOLF.

Ἀξίως τῆς πόλεως] Μετὰ μεγάλης τῆς
δυνάμεως, ἐπειδὴ μεγίστη καὶ ἀξιοματικωτά-
τη ἡ πόλις. IDEM.

Ὦντων ἐπὶ τοῖς] Similiter Noster p. 928.

11. ed. R. πλευσθεῖσθαι ἐπὶ τοῖς χεῖμασι,
i. e. ut invigiles mercibus. RÜDIG.

Ὡς ἅπας μὲν λόγος] Alludit ad ignavam
Atheniensium eloquentiam. Sic Isocratis
Archidamus αἰεὶ ἐνόμισε τοὺς περὶ τοὺς λό-
γους διατρίβοντας, ἀργότερους εἶναι τὰς πρά-
ξεις. ubi multum verborum, ibi plerumque
est parum rerum: nec ab re Turnus Dran-
cen objurgat his verbis [Æu. xi. 389.]

—An tibi Mavors

Ventosa in lingua pedibusque fugacibus istis
Semper erit?—

Huic Ciceronianum dictum opponatur:
ubi rerum adsint testimonia: nihil opus
esse verbis. WOLF.

Ὅσω ἐτοιμότατα] Ἀντὶ τοῦ, πολλῷ ἐτοι-
μότερον τῶν ἄλλων· πολλὰ μὲν ἐπαγγελλό-
μενοι, ὀλίγα δ' ἐπιτελούντες. IDEM.

Ἐτοιμότατα] De hoc superlativi usu
cfr. Matth. Gr. §. 462. Aliis etiam locis
orator Atheniensibus exprobrat, quod
τρίηρεις κενὰς emisierint. Phil. I. §. 16.
Olynth. III. (II.) §. γ'. RÜDIG.

ς'. Πολλὴν δὲ τὴν μετάστασιν] Isocrates
de pace: ἢν μεταβαλώμεθα τὸν τρέπον, καὶ
δόξαν βελτίω λάβωμεν etc. WOLF.

τὴν μετάστασιν — μεταβολὴν] Reiske
μεταβολὴν in suspicionem vocat, sed sine
idonea causa, nam hunc vidimus a De-
mosthene teneri morem, ut binis vocibus
gravitatem sententiae augeat: confirmatur
etiam lect. vulgata testimonio scholiastæ,
qui subtilius utramque vocem distinguit.
Verbale δεικτέον cum accus. struitur,
inest notio verbi δεῖ. cfr. Matth. Gr. p.
623. RÜDIG.

Εἴπερ προσέξει] Ἀντὶ τοῦ, εἰ βουλόμεθα
προσέχειν τινα ἡμῖν. WOLF.

Προσέξει τὸν νοῦν] Vid. Phil. I. §. γ'. fin.
navare cui suam operam; futurum notio-
nem finis exprimit. RÜDIG.

Κὰν ταῦτα ἐδελήσῃτε] Hactenus consi-
lium: cujus nunc fructum exponit, et
magis etiam Macedonum vires extenuat,
quod et per se parvæ sint, et Philippo
parum fidæ. WOLF.

Τὰ συμμαχικὰ] Στρατεύματα, τοὺς συμ-
μάχους. IDEM.

Ἐν μὲν προσδήκης μέρει] Προστιθεμένη
ἐτέρα δύναμις. IDEM.

Οἷον ὑπῆρξέ ποθ'] Τὸ, οἷον, adverbium.
Alioqui dicendum οἷα. IDEM.

Ἐπὶ Τιμοθέου] Historiæ fides sit penes
auctorem et Ulp. IDEM. Nullus, quod
scio, Historicorum hujus expeditionis
mentionem fecit, excepto Nepote, qui
quidem inter Timothei præclare facta,
Olynthios eum subegisse refert, de Ma-
cedonicis autem copiis ei conjunctis nihil
dicit. MOUNT.

πρὸς Ὀλυνθίους· πάλιν αὖ πρὸς Ποτίδαιαν Ὀλυνθίοις ἐφάνη τι τοῦτο συναμφοτέρων· νυνὶ δὲ Θετταλοῖς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσι καὶ τεταραγμένοις ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε. καὶ ὅποι τις ἂν, οἶμαι, προσθῇ καὶ μικρὰν δύναμιν, πάντ' ὠφελεῖ. αὐτὴ δὲ καθ' αὐτὴν ἀσθενὴς καὶ πολλῶν κακῶν ἐστὶ μεστή. καὶ γὰρ οὗτος ἅπασιν τοῖς οἷς ἂν τις μέγαν αὐτὸν ἡγήσαιοτο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρατείαις, ἔτ' ἐπισφαλεστέραν αὐτὴν, ἢ ὑπῆρχε φύσει, κατεσκεύακεν ἑαυτῷ. μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς Φίλιππον τε χαίρειν καὶ τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυμεῖ, καὶ τοῦτο ἐξήλωκε, καὶ προήρηται πράττων καὶ κινδυνεύων, ἂν συμβῇ τι, παθεῖν,

Ἐπὶ Τιμοθέου] Timotheus, ejus Cononis filius, qui Athenas a Lacedaemoniis afflictas restauravit: eique in isto opere strenuus etiam adjutor. Plures postea urbes, inter alias vero Potidæam, patriæ suæ recuperavit. Nemo alius Imperator belli sortem expertus est minus inconstantem: etenim nihil unquam aggressus est quod ei non prospere successit. Felicitatem eam qui illi invidabant dormientem eum pingebant, Fortuna interim prope ipsam urbes retibus capiente. Quibus ille immotus: "Urbes dormiens capio: ecquid vigilans non faciam?" Tourrell. Confer Schol. ad Plut. Aristoph. ver. 180. IDEM.

Ἐπὶ Τιμοθέου] Timotheus, quem Corn. Nep. Olynthios subegisse tradit, auctore Diod. S. XV. 47. Ol. 101. 3. in Thraciam profectus multas ibi civitates in societatem civium suorum pertraxerat. Hoc tempore Macedoniæ præfuit Amyntas, qui (Æsch. de f. leg. §. 17.) familiaritate utebatur Atheniensium; his ille videtur Perdiccam filium, quem Schol. commemorat, ad opem ferendam misisse. RÜDIG.

Ὀλυνθίοις ἐφάνη τι] Olynthiorum plurimum videtur interfuisse, tenere Potidæam, cfr. §. γ'. ibique dicta. Ut Phil. I. §. 8. per τινὰς vidimus non paucos significari, ita hic per τὴν magnam aliquid exprimitur: eodem modo Lat. aliquid. Cic. Tusc. I. 10. Ovid. Metam. XIII. 241. IDEM.

Τοῦτο συναμφοτέρον] Scilicet ἢ τε Μακεδονικὴ καὶ ἡ Ὀλυνθιακὴ δύναμις. WOLF.

Θετταλοῖς νοσοῦσι] Sc. τὴν ψυχὴν διὰ τὴν στάσιν καὶ ταραχὴν. IDEM.

Θετταλοῖς—ἐβοήθησε] Alexander, Pherarum tyrannus, ab uxore ejusque fratribus Lycophrone et Tisiphono Ol. 105. 4. trucidatus fuit; hinc illi gratia apud populum erant. Diod. S. XVI. 14. Sed

quum consilio mutato principatum retinerent, *Aleuada*, nobile genus, ex quo ipso Schol. illos tyrannos oriundos dicit, Philippum Ol. 106. 4. arcessiverant, qui anno sequenti ita bello finem fecit, ut tyranni Pheras Philippo traderent. Diod. S. XVI. 35. 36. Jam intelligitur, cur talem describat Thessalorum statum, qui omnino perfidi habebantur. RÜDIG.

Ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε] Adversus Pitholaum et Lycophronem, qui cum, sorore Thebe adjutrice, affinem Alexandrum occidissent, tyrannicidæ habiti: non multo post ipsi eandem tyrannidem occuparunt. Wolf. Olymp. 106. a. 4. Tourrell. Vid. Diod. I. XVI. et Xenoph. I. VI. MOUNT.

Καὶ ὅση τις ἂν] Οὐδὲν ἐξείρετον ἔχει ἡ Μακεδονικὴ δύναμις. WOLF. Leg. ὅση. ΤΑΥΛΟΡ.

Πάντ' ὠφελεῖ] Πότερον ἡ δύναμις ὠφελεῖ πάντα ἄνθρωπον, ἢ πράγματα πάντα; ἢ πάντα τὰ προστιθέμενα ὠφελεῖ; IDEM.

Πάντ' ὠφελεῖ] Si quid inchoatum vel parvo additamento absolvitur, hoc ipsum, quoniam perfecit rem, maximi facinus; nam ita illa integra facta eique totum consilium est; cavet, ne civis Philippo tribuant, quod casui debeatur. Cel. Hermannus mavult legi τὰ πάντα et Reisk. πάντως ὠφελεῖ, semper prodest. RÜDIG.

Ἐπισφαλεστέραν] Ἐπικινδυνωτέραν. WOLF.

Καὶ τοῦτο ἐξήλωκε] Τὸ δόξαν λαβεῖν. Nam δόξης ἐπιθυμεῖ, præcessit. IDEM.

Προήρηται πράττων] Decrevit agendo et periclitando, id est, rebus gerendis et periculis adeundis, si quid acciderit, pati, id est, mori non recusat. Supra τοῦτο ἐξήλωκε pro τὴν δόξαν ἐξήλωκε, gloriam admiratur, summum bonum in gloria collocat.

32 τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦτα, ἀ μηδεὶς πώποτε ἄλλος Μακεδόνων βασιλεύς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἡρημένος· τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ τούτων οὐ μέτεστι, κοπτόμενοι δὲ ¹ αἰεὶ ταῖς στρατείαις ταύταις ταῖς ² ἄνω κάτω λυποῦνται καὶ συνεχῶς ταλαιπωροῦσιν, οὐτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις οὐτ' ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἰδίοις ἐώμενοι διατρίβειν, οὐθ' ὅσ' ἂν πορίσωσιν οὕτως ὅπως ἂν δύνωνται, ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι ³ κεκλημένων τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον.

ζ'. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πῶς ἔχουσι Φιλίππῳ, ἐκ τούτων ἂν τις σκέψαιτο οὐ χαλεπῶς· οἱ δὲ δὴ περὶ 23 αὐτὸν ὄντες ξένοι καὶ πεζέταιροι δόξαν μὲν ἔχουσιν ὥς

¹ αἰεὶ² ἄνω τε καὶ κάτω³ κεκλησμένων

Cic. 1. Offic. de fortitudine agens, 'Est, inquit, in hoc genere molestum, quod in maximis animis splendidissimisque ingeniis, plerumque existunt honoris, imperii, potentiae, gloriae cupiditates.' IDEM.

Προήρηται] Vid. ad Phil. I. §. ις'. ; de perfecti hujus usu valet, quod Herm. d. em. rat. gr. p. 186. dicit: tempus significat praeteritum terminatum praesenti tempore ita, ut res, quae perfecto exprimitur, nunc peracta dicatur, illudque jam, peractam rem esse, praesens sit. Quid διαπράξασθαι sit, dictum ad Phil. I. RÜDIG.

Μακεδόνων βασιλεύς] Scilicet διεπράξατο. WOLF. Vid. Pansan. VIII. 7.

Ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς] Ἀντ' ἀσφαλοῦς ζωῆς. WOLF.

Ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλ.] Diod. S. XVI. 3. haec: πρὸς δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐπιφερομένων κινδύνων εὐστόχως ἀντεμνηνάτο; coll. Justin. 9. 8. et Drumanns Ideen zur Gesch. des Verf. der griech. Staat. p. 27. sqq. RÜDIG.

Τοῖς δὲ οὐ μέτεστι] Οὐ κοινωνοῦσι τῆς φιλοτιμίας, μάλλον δὲ, οὐ φροντίζουσι ταύτης, φίλοιμοι μάλλον καὶ φιλοχρήματοι ὄντες, ἢ φιλοπόλεμοι καὶ φιλόδοξοι. WOLF.

Κοπτόμενοι] Καταπονούμενοι, μάλλον δὲ τιτρωσκόμενοι καὶ φονεύμενοι. IDEM.

Κοπτόμενοι] Hesych. per ταλαιπωρεῖσθαι et Schol. ad Thuc. 8. 13. per κακοπαθεῖσθαι interpretatur. RÜDIG.

Ταῖς ἄνω τε καὶ κάτω] Ταῖς συχναῖς καὶ παντοδαπαῖς. Vide expeditiones Philippi superiore oratione. Proverbialis locutio est 'Sursum deorsum.' WOLF.

Οὐθ' ὅσ' ἂν πορίσωσιν — ἔχοντες διαθέσθαι] Wolfius ita haec vertit: Neque etiam quae sic quesita tenent, suo arbitratu

collocare possunt. Pessime. οὐκ ἔχοντες idem sonat ac οὐ δυνάμενοι, ut in Scholiaste est. Supra dixit οὐτ' ἐώμενοι. Illud οὕτως a Scholiaste additum putat. MOUNT.

Οὕτως ὅπως] Τὸ οὕτως videtur a scholiaste additum. WOLF.

ἔχοντες διαθέσθαι] Δυνάμενοι πωλῆσαι. IDEM.

Κεκλησμένων] Aug. 1. 2. Bav. κεκλημμένων, quam forinam Thom. M. 521. Etym. M. 500. 12. 17. Græcos adhibuisse tradunt, quamque recepissem, nisi in Aristog. I. p. 778. 11. ed. R. κεκλησμένης sine varietate legissem. Vulgatam confirm. Schol. In Aug. 3. vetustior manus dederat κεκλημένης, quod Bekk. rec. RÜDIG.

Διὰ τὸν πόλεμον] Φοβούμενων τῶν ἐμπόρων, μὴ λησταῖς περιπεσόντες καὶ περὶ τῶν σαιμάτων κινδυνεύσωσι. WOLF.

ζ'. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ τῶν Μακεδόνων] Postquam et sociorum et Macedonum fidem in dubium vocavit: etiam mercenarios milites in contemptum adducit. IDEM.

Πεζέταιροι] Sic dicti, quasi pedites socii: sicut optimus et fortissimus imperator Maximilianus I. Augustus milites suos, conciliandae benevolentiae causa, modo filios, modo suos nulos, id est, male vestitos puerulos appellasse fertur. IDEM.

Πεζέταιροι] Per hanc vocem Tourrellus Phalangem Macedonicam intelligit, cujus auctor exstitit Philippus. De ea Diod. I. XVI. prope initium de Philippo loquens: ἐπενόησε δὲ καὶ τὴν τῆς Φάλαγγος πυκνότητα καὶ κατασκευὴν, μιμησάμενος τὸν ἐν Τροίᾳ τῶν Ἡρώων συνασπισμόν. καὶ πρῶτος συνέστησάτο τὴν Μακεδονικὴν Φάλαγγα. Vide Eustath. ad Il. N. ver. 26. Ea nihil unquam fuit in bello terribilius, ut ex plurimis diversorum auctorum locis discimus,

εἰς ἑαυμαστοὶ καὶ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου, ὡς δ' ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγεννημένων τινὸς ἤκουον, ἀνδρὸς οὐδαμῶς οἴου τε ψεύδεσθαι, ¹ οὐδενῶν εἰς βελτίους. εἰ μὲν γάρ τις ἀνὴρ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς οἷος ἔμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντα ἀπαθεῖν αὐτὸν ἔφη, βουλόμενον πάντα αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα — πρὸς γὰρ αὐ τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν φιλοτιμίαν τὰνδρὸς αὐτοῦ ἐβέλητον εἶναι —· εἰ δέ τις σῶφρων ἢ δίκαιος ἄλλως, ³³ τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν τοῦ βίου καὶ μέδην καὶ κορδα-

¹ † οὐδενῶν

tum vero praecipue ex Polybii Fragmento pag. 1015. ubi de L. Aemilio Paulo haec habet: ἀνωμολογεῖτο πρὸς τινὰς τῶν ἐν τῇ Ρώμῃ μηδὲν ἰσχυρῶς φοβερώτερον Μακεδόνων φάλαγγος. Nondum autem sub Philippo auctore ad summam ejus perfectionem accesserat: quare minus παράδοχον in Demosthene videatur eam tantopere extenuare. In Orat. ad Ep. Phil. §. γ'. ubi fere eadem repetit, habet: τοὺς δὲ περὶ αὐτὸν ὄντας ἐταίρους καὶ τοὺς τῶν ἐβέλων ἡγεμονίας εὐρήσετε διζῶν μὲν ἔχοντας ἐπ' ἀνδρεία, περιδεῶς δὲ μᾶλλον τῶν ἀδόχων ζώντας. MOUNT. Vid. Meurs. Attic. Lect. I. II. c. XI. Poll. I. 175. Eustath. ad II. Δ. p. 359. Hesych. s. v.

Συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου] Δεινοὶ πολεμισταί. Hesychius: συκροτεῖν, συμπεράττειν, συνάγειν. Suidas: αὐξίνει, συνιστάν, συνδεῖν, πρὸς ἀρμονίαν ἀγεῖν, συνέχειν, συμπεράττειν. Varinus: ἐπὶ τῶν χαλκίων κυρίως, καὶ ἀπὸ τούτου, ἐπὶ τῶν συμφαινόντων. συκροτεῖν δύναμιν, cogere copias. συγκεκροτημένοι, ἐσκευασμένοι, συνεσκευασμένοι. Videtur non tam fortitudinem et peritiam rei militaris, (etsi has quoque) quam concordiam et mutuas operas significare. WOLF. Pollux I. 157. iis hoc verbum annumerat, quae notionem vires intendendi inuunt: denotantur exercitati rebus bellicis. RÜDIG.

Συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου] Phalangem intelligit, quae confertis ordinibus in acie stabat instar valli, et (partibus se mutuo sustentantibus) difficillime perrumpi poterat. Ex edit. STOCK.

Οἶου τε ψεύδεσθαι] Id est, εἰωθότος, qui minime solet mentiri, qui minime talis est, ut mentiar. WOLF.

Οὐδένων] I. e. οὐδὲ ἄλλων, cfr. Olynth. I. (III.) §. i. fin. αἰσχύνει οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας, i. e. turpitudinem non minor alia poena. Bav. habet οὐδενῶν, quod Bekker. dedit. Sed ipsa, quam proposuimus, explicatio suadet, ut accentus in penultima ponatur:

ita οὐδένι est fere nemini. Cfr. Valcken. ad Herod. 3. 140. RÜDIG.

Εἰ — τις ἀνὴρ — τούτους] Observa mutationem numerorum. WOLF.

Εἰ μὲν γάρ τις — τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπαθεῖν] Quin et ipse Philippus plus se laetitiae ex prospero stratagemate, quam ex qualibet victoria, capere fatebatur. Diod. I. XVI. Polyæn. I. IV. c. 2. Legimus eum in duces suos eo magis praee invidia injuriam fuisse, quo ipsi illustriores se praebuerint: quod vitium humile prorsus et malignum neque ipse effugit Alexander. Urebatur scilicet nimio Perdiccae, Lysimachi, Seleuci, Antigoni fortitudinis fulgore, odioque habebat ipsorum fortunam nimis prosperam. Ael. Var. Hist. I. XII. c. 16. Tourrell. MOUNT.

Οἷος ἔμπειρος] Τσιούτος οἷος, id est, εἴ τις ἔμπειρος ἐστὶ πολέμου. Elegantis pleonasmī speciem habet. Sic paulo post: τοιοῦτος οἷος μεθύσθοντας ὀρεχίσσθαι, id est, τοὺς ὀρεχουμένους, ἐπειδὴν μεθύσθῃσι. WOLF.

Οἷος] Si quis est talis, ut virtute bellica excellat. Aristoph. Vesp. 970. ὁ δ' ἑτερος οἷος ἐστὶν οἰκουρὸς μόνον. Hinc non est, quod, ut Reiske proponit, hanc vocem tollamus; nam efficit, ut id, quod alicui tribuitur, certius definitur. Respondet in seq. δίκαιος ἄλλως, mere probus. Schol. ibi: κατὰ φύσιν. RÜDIG.

Ἀγώνων] Πολεμικῶν, μαχῶν, κινδύνων. WOLF.

Τὴν φιλοτιμίαν ἀνυπ.] Οὐ τοῖνον ἐπανετὴν διὰ τὸ ἀγαν. IDEM.

Κορδακισμοὺς] Saltationes impudicae, nomen suum mutuae a satyro qui eas instituit. In nequitia et luxu Philippi describendis, verum excedere forsitan videretur Demosthenes, ni eadem, vel etiam graviora, ab historicis traderentur. Videat lector eruditus Athen. lib. 6. Ex edit. STOCK. Vide Schol. Aristoph. Nub. v. 540. et

κισμούς οὐ δυνάμενος φέρειν, ¹ παρεῶσθαι καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει τὸν τοιοῦτον. λοιποὺς δὲ περὶ αὐτὸν εἶναι λησταὺς καὶ κόλακας καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, οἷους μεθυσθέντας ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα, οἷα ἐγὼ νῦν ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. δῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ καὶ γὰρ οὐς ἐνθένδε πάντες ἀπήλαυνον ὡς πολὺ τῶν θαυματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὄντας, Καλλίαν ἐκεῖνον τὸν δημόσιον καὶ

¹ παρεῶσθαι

Palmer. ad loc. Polluo. l. IV. c. 14. Jul. Cæs. Scalig. de Comœd. et Tragœd. c. 14. Jul. Cæs. Buleng. de Theatr. l. I. c. 52. MOUNT. Et Hesych. et Harpocrat. s. v. κόλαξ.

Οὐ δυνάμενος φέρειν] Εἴτε διὰ τὴν τοῦ σώματος ἀσθένειαν εἴτε διὰ τὴν τῶν τρόπων καλοκαγαθίαν. WOLF.

Δυνάμενος] Participium pro verbo finito, vid. Schæf. Mel. cr. p. 43. sq. Seidler. ad Eurip. Electr. v. 533. RÜDIG. Perperam Rüdiger affirmat, participium δυνάμενος positum esse pro verbo finito δύναιται. Nos vehementer dubitavimus (Philol. Beytrage aus der Schweiz. Vol. I. pag. 172. sqq.), num usquam participium sic ponatur. Nostro quidem loco id neutiquam fit. Nam post ἄλλως comma ponendum est, quod est in aliis editionibus, et supplendum ἐστὶ; δυνάμενος autem est appositio. BREM.

Παρεῶσθαι] Laud. Barocc. et Pith. παρεῶσθαι habent: et sic etiam Ald. asterisco tamen præfixo; et inter varias lectiones παρεῶσθαι exhibitio: quæ certe germana lectio est, quamque Scholiasten etiam agnoscere satis manifestum est, quamvis in eo corrupte legatur παρεῶσθαι. MOUNT. Jam ex ipsa voce Schol. οἰονεὶ et ex ἀπαθεῖν φ. ἄ., cui orator παρωθεῖν videtur adjunxisse, conclusi lectionem παρεῶσθαι a Demosth. esse profectam. RÜDIG.

Ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει] Ἐξουθενημένον εἶναι, καταπεφρονησθαι, μηδεμίαν ἔχειν παρὰ φιλήπρω τὴν ἀξίωσιν, μηδεμοῦ μηδέναι εἶναι. WOLF.

Ληστὰς] Hæc lectio in omnibus libris est et a Schol. confirmatur, qui interpret. οἰονεὶ ἕρπαγας τινὰς στρατιώτας. Sed quem non offendat, latrones cum parasitis jungi? Reiskius conjec. δικελιστὰς, Valcken. [ap. Sloiter. Lectt. Andoc.] γελοιαστὰς, quod placuit Jacobsio, Hermann. ex Athen. X. 435. C. legi vult αὐλητὰς, ipse in Progr. proposui λήρους, quod præter explicationes Lexicogg. sæpe apud Platonem de nugatoribus dicitur.

cf. Heindorf. ad Theæt. p. 402. Quid horum verum sit, alii judicent. RÜDIG.

Οἷους] Struitur hæc vox cum infinit., de Ord. Class. φ. ἑ. εἰ δέ τις καὶ τοιοῦτός ἐστιν, οἷος ἐγχειρεῖν ἔργῳ τῷ. cfr. Fisch. ad Well. III. 2. p. 13. sq. IDEM.

Ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα] Post ὀρχεῖσθαι distinguit Bruciolus, qui ebrii saltent: ut τὸ τοιαῦτα, κατ' ἔλθειν τῷ ποιεῖν, καὶ παρὰ λειψιν accedat: atque alia agant flagitiosa, etc. Posset etiam conjungi, ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα, saltare ad eum modum: ut de representatione mimica intelligatur, quæ manuum potius fuit, quam pedum artificiosa agitatio, ut ex Luciano apparet. Ovidius item [de Art. Am. l. 595.]

Si vox est, canta: si molliu brachia, salta: Et quæcunque potes arte placere, place.

WOLF.

Δῆλον δ'] Noti hominis flagitiosi exemplo narrationem probare studeat, ut Aeneas Virgilianus [ii. 65.]

Accipe nunc Danaum insidias, et crimine ab uno

Disce omnes. —

IDEM.

Θαυματοποιῶν] Thaumatoποιᾶ seu mirifici dicti sunt homines projectæ audaciæ, qui summo vitæ periculo stantunda in vulgus patrarent, per rotas et ignes se traherent, tenuissimis et adversis funibus currerent, ingentia onera supra hominis vires portarent, in immensam altitudinem mergerentur et sine ulla respirandi vice maria perpeterentur: cum aliis id genus multis, quibus homines obstupescerent, et quodammodo consternerentur. Vide Buleng. de Theatro, lib. 1. cap. 36. et seqq. Æl. Var. Hist. lib. 8. c. 6. et Athen. passim. Nonnulli Proteum præstigiatores fuisse autumant. Vid. Eustath. in Odys. Δ. p. 176. ad hos versus:

Πάντα δὲ γινόμενος πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν Ἑρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδαρ, καὶ θεσπιαδὲς πύρ.

MOUNT.

Καλλίαν ἐκεῖνον τὸν δημόσιον] Servum

τοιούτους ἀνθρώπους, μίμους γελοίων καὶ ποιητὰς αἰσχυρῶν ᾄσμάτων ὧν εἰς τοὺς συνόντας ποιοῦσιν ἕνεκα τοῦ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾷ καὶ περὶ αὐτὸν ἔχει. καὶ τοιαῦτα, εἰ καὶ μικρά τις ἡγεῖται, μεγάλα, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείγματα τῆς ἐκείνου γνώμης καὶ κακοδαιμονίας ἐστὶ τοῖς εὖ φρονοῦσιν. ἀλλ', οἶμαι, νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν· αἱ γὰρ εὐπραξίαι δεινὰι συγκρούφαι καὶ συσκιᾶσαι τὰ τοιαῦτα ὀνειδῆ· εἰ δέ τι ¹πταίσει, τότε ἂ- 34

24 κριβῶς αὐτοῦ ταῦτα πάντ' ἔξετασθήσεται. δοκεῖ δ' ἔμοιγε,

¹ πταίσει

publicum, ex eorum numero, quos Athenienses cum cubibus suis emittere solebant, ut iis in quibusdam rebus adessent, et munera quaedam ad exercitum pertinentia obirent. Servos ad hæc munera deligebant, ut ab iis veritatem (si occasio esset) tormentis extorquere liceret: quod in cives haud concessum fuit. Ex edit. STOCK.

Καλλιᾶν δημόσιον] Δημόσιοι erant servi publici, quales lictores, viatores, scribæ (Harpocrat. s. h. v. et Maussac. not.); horum qui litteras edocti erant, monente Schol., vendebantur. Lucches. suspicatur, Calliam esse eundem, quem Suidas (s. Καλλιᾶς Ἀθηναῖος) fabularum scriptorem fuisse dicit. RÜDIG.

Τὸν δημόσιον] Δούλον. Vide Ulpianum. Suidas: δημοσίους ἔλεγον τοὺς τῆς πόλεως δούλους. Et Æschines: ἀνδρῶν δημόσιον, οἰκέτην τῆς πόλεως. WOLF. V. D'Orville ad Char. Aphrod. l. III. c. IV. p. 292.

Μίμους γελοίων —] Vid. Athen. l. IV. c. 6. et 10. Theopomp. rer. Philipp. l. XII. Plut. in Com. de Curiosit. Æl. V. H. l. XII. c. 51. et Athen. l. VII. p. 289. Polyb. p. 1375. seqq. ed. Gronov. et p. 1391. Mount.

Ἑνεκα τοῦ γελασθῆναι] Sive impersonaliter, ut rideatur. WOLF.

Τῆς ἐκείνου γνώμης] Οὐχ ἰγίους εὐσης. IDEM.

Καὶ κακοδαιμονίας] Τῆς ἐπομένης ὡς τὰ πολλὰ τῇ ἀφροσύνῃ. IDEM.

Τοῖς εὖ φρονοῦσι] Τοῖς τὴν ψυχὴν μᾶλλον ἢ τὴν τύχην ἐπιτελέουσιν. IDEM.

Ἀλλ' οἶμαι] Μετάστασις τῆς αἰτίας τοῦ διαμεῖναι τὴν δυνάμιν: non est Philippi sapientia, sed fortuna in causa, cur ejus consistat imperium, τί γὰρ ἂν μεθύαν ἀνὴρ βουλευσαίτο καλῶς. IDEM.

Ἀλλ', οἶμαι, νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ] Hunc locum habet auctor orat. ad Phil. ep. §. 8. Schottus in Parall. monet, hunc locum expressum esse ex Thuc. III. [39.]: εἴωθε δὲ τῶν πόλεων αἷς ἂν μάλιστα καὶ δι-

VOL. I.

ἐλαχίστου ἀπροσδόκητος εὐπραξία ἔλθῃ, ἐς ὅβριν τρέψειν. Quo pacto hoc ille contenderit non video. — ἐπισκοτεῖν cum dat. struitur in Mid. 565. 25. ed. R. οἰκίαν ἄκοδμησεν ἐν Ἐλευσίνι τοσαύτην, ὥστε πᾶσιν ἐπισκοτεῖν τοῖς ἐν τῇ πόλει. RÜDIG.

Ἐπισκοτεῖ τούτοις] Σκότος ἐσώγει, ἐξασθαί οὐκ ἔαν. Isocrates: ἡ βῶμν ταῖς τῆς ψυχῆς ἐπιμελείαις ἐσπεσκότῃσι. WOLF.

Αἱ γὰρ εὐπραξίαι] Αἱ εὐτυχίαι καὶ εὐπραγίαι, οὐχὶ δὲ αἱ κατ' ἀρετὴν ἐνέργειαι. IDEM. Δεινὰι συγκρούφαι] Scilicet εἰσι δυνάμιν ἔχουσι μεγάλῃν τοῦ συγκρούφαι. IDEM.

Συσκιᾶσαι] Προφάσει τέρψεως καὶ ψυχαγωγίας τινὸς ὑπεραπολογεῖσθαι αὐτῶν. IDEM.

Συγκρούφαι καὶ συσκιᾶσαι] Id est, tegere, praeumbrare, caligine effundere et involvere. Tacitus: 'fama, in quantum praeumbrante Imperatoris vestigio datur, clarus,' δόξη δὲ λαμπρῆς, ὅσα γε ἐπισκιαζούσης τῆς κορυφῆς ἔξεστι τῆς τοῦ αυτοκράτορος. Cic. de Off. 'Tanta vis est honestatis, ut speciem utilitatis obscuret,' ὡς τὸ σχῆμα τοῦ χρησίου συγκρούφαι. Bud. Ex edit. HERVAG.

Τὰ τοιαῦτα ὀνειδῇ] Τὰς συνουσίας τοῖς ποτηροῖς, τὰς μέδας καὶ τὰ λοιπὰ τὰ προειρημένα. WOLF.

Αἱ γὰρ εὐπραξίαι δεινὰι συγκρούφαι καὶ συσκιᾶσαι τὰ τοιαῦτα ὀνειδῇ] Eadem fere repetit in Oratione ad Philippī epistolam. §. 8. Sallustius Histor. lib. 1. p. 12. Ed. Wass. ita hanc sententiam imitatus est: 'Secundæ res mire sunt vitii obtentu.' Seneca controv. XXIV. p. 172. eam Thucydidi tribuit, legit autem ἐκείνων ἀμαρτήματα pro τοιαῦτα ὀνειδῇ. MOUNT.

Εἰ δέ τι πταίσει] Ἐὰν ἡττηθῇ ἅπαξ. WOLF.

Αὐτοῦ πάντα] Τὰ πρᾶγματα καὶ ὀνειδῇ, τὰ νῦν λανθάνοντα τοὺς πολλοὺς. IDEM.

Αὐτοῦ πάντα] Π. Φιλ. Ἐπιστ. §. 8. hæc: τότε ἀκριβῶς διακαλυφθήσεται πάντα ταῦτα, eadem laudant Stob. et Dionys. Halic. Reisk. et Bekker. nostro loco post αὐτοῦ interseruerunt ταῦτα, quod quia 3f

ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείξειν οὐκ εἰς μακράν, ἀν οἳ τε θεοὶ θέλωσι καὶ ὑμεῖς βούλησθε. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν, τέως μὲν ἀν ἐρρώμενος ἢ τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται τῶν κατ' ἑκάστα σαθρῶν, ἐπὶ δὲ ἀρρώστημά τι συμβῇ, πάντα κινεῖται, καὶ ῥῆγμα καὶ στρέμμα καὶ ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων σαθρὸν ἢ, οὕτω καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράννων, ἕως μὲν ἀν ἔξω πολεμῶσιν, ἀφανῇ τὰ κακὰ τοῖς πολλοῖς ἐστίν, ἐπειδὰν δὲ ὁμορος πόλεμος συμπλακῇ, πάντα ἐποίησεν ἐκδήλα.

ή. Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐτυχοῦντα ὁρῶν ταύτη φοβερὸν προσπολεμῆσαι νομίζει,

in aliis libris post ἐξετασθήσεται, in aliis ante legitur, non dubito, quin ejciendum sit. Ceterum in utraque Ald., quam in manibus teneo, αὐτοῦ πάντα cum asterisco ante πάντα, neque in priorē ταῦτα pro πάντα, quod Reiskius dicit, legitur. RÜDIG.

Ἐξετασθήσεται] Φανήσεται, ὅτι φαυλὰ ἐστὶν ἐκφανῇ γενήσεται. WOLF.

Δοκεῖ δ' ἐμοὶ δείξειν] Τὰ αὐτοῦ, τουτέστι, πταίσειν. IDEM. δοκεῖ, videtur, scil. Philippus. AUGER.

Δοκεῖ δ' ἐμοίγε — εἰς μακράν] Videor mihi ostensurus non in longum tempus, i. e. breviter. RÜDIG.

Βούλησθε] Sc. omnia aperta fient, si vultis. IDEM.

Ἐως] Reiske dedit τέως, idem Bekker. sed quum paulo post ἕως legatur, idemque apud Stob. 540. 28., vulgata non erat mutanda, nisi conjicias τέως, ἕως, ut in Timocr. p. 721. 1. ed. R. Similiter de Class. §. 6. pro ἕως dedit τέως, ubi vulgata revocanda, nisi Codicis Bav., qui utramque præbet, lectionem sequamur. IDEM.

Τῶν κατέκαστα σαθρῶν] Τῶν ἐν ἐκαστοῖς μέλεσι σαθρῶν ὄντων. Hesychius: σαθρὸν ἀσθενές, κεκλασμένον. Suidas: ἀπὸ τοῦ σείεσθαι ῥαδίως, ἢ ἀπὸ τοῦ σείεσθαι τὰ ἀεθρα. σαθρωθῆναι, σαλευθῆναι. σαθρὸν, παλαιὸν, φθαζέν. Varinus σαπρὸς, σεσηπῶς, παρὰ τὸ σαπῆναι, σαπρὸς, καὶ σαθρὸς, κατ' ἀντίφρασιν. WOLF.

Κινεῖται] Videtur hæc vox ad motus periculosos referri, qui et corporis sunt et civitatis; mala enim, quæ in utriusque quasi medulla recondita jacent, jam erumpunt, de Cor. §. vii. fin. ὥσπερ τὰ ῥήγματα καὶ τὰ σπάσματα, ὅταν τι κακὸν τὸ σῶμα βάλῃ, τότε κινεῖται. RÜDIG.

Ῥῆγμα καὶ στρέμμα] Plutarch. videtur σπάσμα legisse, v. de discrim. adul. et amic. p. 43. ed. Gr. TAYLOR. Schol. au-

ctore medici ῥῆγμα vocant vasis alicujus ruptionem: quæ quidem tecta fuit, nam Phot. ita: ἡ κατὰ μήκος τοῦ τραύματος οὐλή; iidem illi dicunt στρέμμα articuli elisionem et ossis emotionem. Phot. ἡ στρεγγύλου ἑλκους οὐλή. Vid. Fæs. Ec. Hipp. RÜDIG.

Καὶ ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων σαθρῶν ἢ] Sic habent codices 4. Sed ego lego: καὶ ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων, τουτέστι, τῶν μελῶν τοῦ σώματος, ἢ σαθρὸν. WOLF.

Οὕτω καὶ τῶν πόλεων] Οὕτω καὶ τὰ κακὰ τῶν πόλεων ἀφανῇ ἐστὶ τοῖς πολλοῖς. IDEM.

Ὅμορος πόλεμος συμπλακῇ] Πόλεμος γένοιτο πρὸς τῇ χώρᾳ αὐτῶν. IDEM.

Συμπλακῇ] Οὕτω περιτοίχισιτο αὐτοὺς ὥστε μὴ ἐπ' ἐκείνοις εἶναι τὸ καταθέσθαι τὸν πόλεμον, ὅταν βουλομένοις αὐτοῖς ἢ. IDEM.

Συμπλακῇ] Hæc vox lucet propria est, eaque Noster usus esse videtur, ut pugnae violentiam significaret. RÜDIG.

Πάντα ἐποίησεν] Ποιεῖν εἶωθε, δηλοῦν φιλεῖ. WOLF.

Ἐκδήλα] Dicuntur ea, quæ quum antea quasi sub tecto latuerunt, nunc manifesta fiunt, ut, qualia sint, appareat: sensu bono apud Hom. II. V. 2. RÜDIG.

ή. Εἰ δέ τις ὑμῶν] Ademit Philippo fidem sociorum et Macedonum, ademit bellicosos milites, ademit sobrietatem et sanam mentem, sola fortuna relicta. Quæ cum et ipsa vel una terreat Athenienses: primum concessione utitur. Deinde suorum civium fortunam Philippicæ anteponit; et ignaviam, quæ illis obstat, repudiare eos jubet, vel hostis exemplo, non tam fortunati, quam laboriosi atque industrii. Nihil ergo illi obstitit ebrietas, aut non tanta tamque crebra fuit, quantam fecit Demosthenes. WOLF. Cfr. Phil. I. §. γ'.

Φοβερὸν προσπολεμῆν] Isocrates Paneg. τὸν βασιλεῖα χαλεπὸν πρὸς τὸ πολεμεῖν, quanquam ibi quoque fortasse legendum

σώφρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῷ χρῆται· μεγάλη γὰρ ῥοπή, μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον ἢ τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα· οὐ μὲν ἀλλ' ἔγωγε, εἴ τις αἴρεσίν μοι δοίῃ, τὴν τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἀν' ἐλοίμην, ἔδελόντων αὖ προσήκει ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρόν, ἢ τὴν ἐκείνου· πολὺ γὰρ πλείους ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν ἔχειν ὁρῶ ἡμῖν ἐνούσας ἢ ἐκείνῳ. ἀλλ', οἶμαι, καθήμεθα οὐδὲν ποιοῦντες· οὐκ ἔνι δ' αὐτὸν ἀργοῦντα

est προσπολεμῆν· oppugnatu difficilem: non sine magno metu et periculo ac difficultatibus posse bello peti. WOLF.

Μεγάλη γὰρ] Hanc sententiam Cic. elegantius 2. Off. interpretatus est, 'Magnam vim esse in fortuna in utramque partem, vel secundas ad res, vel adversas, quis ignorat? Nam et cum prospero ejus flatu utimur, ad optatos exitus pervehimur: et cum rellavit, affligimur.' Plin. etiam lib. 2. cap. 7. 'Fortunæ omnia expensa, omnia feruntur accepta: et in tota ratione mortalium, sola utramque paginam facit.' IDEM. Demosthenes, non orator modo summus, verum etiam philosophus, omnem prorsus rerum humanarum rectionem ac gubernationem fortunæ tribuit. Quid autem fortunæ nomine intelligat, ipse paulo post docet. Cum enim dixisset, si quis sibi optionem daret, malle se Atheniensium fortunam, quam Philippi: causam subjiciens, cur eo sit animo, ait plura videre se in Atheniensibus, quæ ad conciliandam deorum benevolentiam valeant, quam in Philippo: Πολὺ γὰρ πλείους ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν ἔχειν ὁρῶ ὑμῖν ἐνούσας, ἢ ἐκείνῳ. Ecquid videtur aperte profiteri, se fortunæ prosperitatem in divina benevolentia ponere! Vide Muretum, a quo hæc mutuati sumus, in Cicer. primam contra Catilinam, pag. 621. Ed. Græv. qui ibi prolixè docet, fortunam veteres nihil aliud quam divinam voluntatem vocasse. Demosthenes eadem repetit in Orat. in Epist. Philipp. §. 1. ubi legitur Τὸ ὅλον ἢ τύχη, sicuti et hic in Voss. et Ben. ε. η. §. In oratione autem de Pace clarius indicat se fortunæ nomine divinam providentiam intelligere: dicit enim, — δι' εὐτυχίαν, ἐν συμπάσῃς ἐγὼ τῆς ἐν ἀνθρώποις οὐσης δεινότητος καὶ σοφίας ὁρῶ κρατοῦσαν. MOUNT.

Ὅλον] Reisk. dedit τὸ ὅλον, idem Bekker. sed hic articulus repetitus videtur ex Φιλ. Ἐπιστ. §. 1.; ὅλον vero est in Dionys. et vel propterea non improbandum videtur, quum non de certa quadam re sermo sit: cfr. §. 5. πάντ' ἀφελεί. Au-

ger. etiam artic. omittit. Neutrum cum femin. compositum videtur Olynth. I. (III.) §. 7. Pro παρὰ πάντα in altero loco πρὸς ἅπαντα, sed παρὰ illud ipsum denotat tempus, quo homines aliquid peragunt, fortuna est in rebus hominum. Vid. F. A. Wolf. ad Lept. §. 1. RÜDIG.

Ἐλοίμην] Sc. μᾶλλον, quod ipsum ad βούλεσθαι etiam subintelligitur; vid. Zeun. ad Vig. p. 409. IDEM.

Κατὰ μικρόν] Licet adeo obvia hæc formula, tamen non raro interpretes fefellerit. Sic ap. Dem. Olynth. II. ubi paululum pro paulatim. D'Orville ad Char. Aphrod. I. I. c. IX. p. 109.

Ἡ τὴν ἐκείνου] Dionys. I. I. monet, in his tribus periodis (inde ab εἰ δέ τις) omnia verba concinne et blande et eleganter composita esse, quia suaviter admodum et numerose digesta sint. RÜDIG.

Πολὺ γὰρ πλείους —] Ob istius scilicet perjuria. Agesilaus Barbaris, quibus jurandum violare religio non erat, gratias agere solitus est. 'Bene, bene est,' inquit, 'Perjuri isti Deos nobis amicos et auxiliares reddant.' Æl. Var. Hist. lib. XIV. Corn. Nep. in Agesil. Tourrell. MOUNT.

Ἀφορμὰς — ἐνούσας] Ἴσως διὰ τὴν καλοκαγαδίαν καὶ εὐορίαν· ἢ, τοὺς καιροὺς καὶ τοὺς συμμάχους, ἀφορμὰς λέγει. ἐνούσας, ὑπαρχούσας, ἐν ἡμῖν ὅσον οὐσας. WOLF.

Ἀφορμὰς] Quasi fortuna sequeretur hominum facta, ad quæ peragenda Atheniensibus non deesse judicat occasionem. Quod paulo post legitur ἡμῖν, retinui; ὑμῖν in nonnullis libris et in Dionys. habes. Quanquam, ut alibi vidimus, orator personas sæpe mutat, quod ipsam in ἡμετέρας. πάλ. et ὑμῶν ποιούντων factum est, tamen id de nostro loco non valet, in quo ἡμῖν respondet ἡμετέρας πάλ. Illud mirum est, quod, quum aperte nostrum locum in mente habuerit Dionys., Sylburg. ubique comparat alterum ex eoque discrepantias affert. RÜDIG.

Οἶμαι] Aliquid irrisationis inest in hoc voce ut in credo. IDEM.

Καθήμεθα οὐδὲν ποιοῦντες· Οὐκ ἔνι δ' αὐτὸν

35 οὐδὲ τοῖς φίλοις ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν, μή τί γε δὴ τοῖς θεοῖς. οὐ δὴ θαυμαστόν ἐστιν εἰ στρατευόμενος καὶ πονῶν ἐκεῖνος αὐτός, καὶ παρὼν ἐφ' ἅπασιν, καὶ μηδένα καιρὸν μηδ' ὥραν παραλείπων ἡμῶν μελλόντων καὶ ψηφισμένων καὶ πυνθανομένων περιγίγνεται. οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ' ἐγὰρ τοῦναντίον γὰρ ἂν ἦν θαυμαστόν, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὦν τοῖς πολέμοισι προσήκει, τοῦ πάντα ποιοῦντος ἃ δεῖ περιῆμεν. ἀλλ' ἐκεῖνο θαυμάζω, εἰ Λακεδαι- 25

ἀργούντα—] Sallustius in oratione Catonis p. 177. Ed. J. Wass.—' Inertia et molitia animi, alius alium expectantes, cunctantini, videlicet diis immortalibus confisi, qui hanc Rempubl. in maximis sæpe periculis servavere. Non votis, neque suppliciis muliebribus auxilia deorum parantur: vigilando, agendo, bene consulendo, prospere omnia cedunt: ubi societatis tete, atque ignavia tradideris, nequequam deos impleres, irati infestique sunt.' Terent. Adelph. IV. 5. 59. ' Quid? credebas, dormienti hæc tibi confecturos Deos?' Eodem sensu, quo hic et alibi passim Demosthenes καθήμεθα dixit, Latini verbum sedere usurpant. Virgil. Æn. XII. 15. 'Sedeant spectentque Latini?' Terent. Adelph. IV. 5. 38. 'An sedere oportuit Domi Virginem tam grandem?' Cic. ad Tironem lib. 16. 2. 2. 'His ventis istinc navigatur, qui si essent, nos Corcyra non sederemus.' MOUNT.

Οὐκ ἐν ἐπιτάττειν] Οὐκ ἐξιστίν, οὐ πρέπει. WOLF.

Οὐ δὲ φίλοις] Ἰσοῖς οὔσιν. IDEM.

Αὐτὸν ἀργούντα] Lect. vulg. αὐτὸν, utramque lect. agnoscit Schol., sed Dionys. αὐτὸν, quod, momento Auger., dant plures et optt. libri. Hermannus ita ad me scripsit: 'αὐτὸν nullo modo ferri potest; non enim quid ex altera parte fieri debeat, hic dicit, sed concludit ex proxime prægressis. Atqui in ratiocinatione simplici solum δὲ, non etiam αὐτὸν admitti potest.' Accedit, quod φίλοι et εἰ θεοὶ commendat αὐτὸν, hinc recepi cum cett. edd. RÜDIG.

Οὐδὲ φίλοις] Articulus, qui post οὐδὲ inseritur, delevi, nam videtur ex seqq. τοῖς θεοῖς ortus esse, in quo quidem loco tam ob codd. auctoritatem retinui, tum quod articulo adjuncto notio deorum præfertur notioni amicorum, cui ille non est præfixus. Eandem lect. tenebat Wolf. et Auger., sed Bekker. cum Reisk. utroque loco artic. admittit, in neutro Dionys. IDEM.

Μή τί γε] Μὴ ὅτι, πόσῳ ἤττον θεοῖς, τοῖς κρείττοσιν ὑπάρχουσιν ἡμῶν. WOLF.

Μή τί γε δὴ] Hesych. μή τί γε πόσῳ γε

μᾶλλον: δὴ vero, quod additur, admirationem etiam augeat, ut in hac quæstione: διὰ τί δὴ; cfr. Aristoph. Thesm. 889. Hogen. d. Part. Gr. p. 526., qui fusius de hujus locutionis vi disputat. RÜDIG.

Μή τί γε δὴ τοῖς θεοῖς] Phrasis est proprie elliptica: μή τί γε δὴ ὑπολαμβάνει ἐξεῖναι, τοῖς θεοῖς ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν. Nequaquam opineris, a Diis postulandum esse, ut quidquam pro nobis faciant: quam sententiam hic et alibi breviter exprimere licet nedum Diis. Interdum hæc locutio apud Demosthenem, ut apud alios, invenitur. Infra de Chers. §. ζ'. ὥς καὶ τοῦ μελλῆσαι δάσονται δίκην, μή τι ποιήσαντί γε. κατὰ Μεῖδ. p. 525. l. 25. ed. R. ἀλλ' οὐδὲ καθ' αὐτὸν στρατιώτης οὗτός γε οὐδένος ἐστιν ἀξίος, μή τί γε τῶν ἄλλων ἡμεῶν. κατὰ Ἀνδρῶτ. p. 607. l. 9. ed. R. ἀ οὐδ' ἂν, εἰ παρ' αὐτοῦ δοίη τις ἡμῖν, λαθεῖν ἀξίον, μή τί γε ἐφ' ᾧ ἐτέρους εἰσπράττειν. p. 609. l. 21. ed. R. ὃν οὐδ' ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην λαμβάνειν ἐὰν τὰ πεπραγμένα καὶ βεβαιωμένα, μή τί γε ὑπὲρ τῆς πόλεως. Quod si Hermannus ad Vigeram p. 303. ubique μή τοί γε reponere vult, non assentior. Etsi enim nullum poetæ locum in promptu habeam, in quatuor tamen, quos attuli, nulla lectionis varietas notatur, et οὐ τι apud poetās sæpe ponitur, ubi expectaveris οὗτοι. Vide Valckenaer. ad Hippol. v. 41. BREM.

Ἡμῶν περιγίγνεται] Ἡμῶς νικά. WOLF. Καὶ πυνθανομένων] Οὐχὶ τοσούτον τί χρὲ ποιεῖν, ὅσον τί γίνεται ὑπὸ Φιλίππου, καὶ τῶν ξείνων, τῶν ἐπὶ μισθῷ στρατευομένων ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων. IDEM.

Πυνθανομένων] Scilicet, λέγεται τι πυνθόν; MOUNT. Cfr. Phil. I. §. 6.

Οὐ δὲ θαυμάζω] Reisk. ex Par. 1. Aug. 2. δὲ pro δὴ, secutus Bekker., sed cett. libri et edd. vulgatam tenent, quæ, quum per particulam δὴ sententia aliqua repetatur, huic nexui accommodata videtur. Cfr. Phil. I. §. ἡ. ibique dicta. Neque illud prætermittendum, quod notione admirationis, quam usurpat, significet, rem aliter cadere non potuisse. RÜDIG.

Λακεδαιμονίῳ] Ejusdem rei Noster

μονίοις μὲν ποτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων ἀντήρατε, καὶ πολλὰ ἰδίᾳ πλεονεκτῆσαι πολλάκις ὑμῖν ἐξὸν οὐκ ἠδελήσατε, ἀλλ' ἵν' οἱ ἄλλοι τύχωσι τῶν δικαίων, τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν ἀνῆλίσκετε εἰσφέροντες καὶ προεκινδυνεύετε στρατευόμενοι, νυνὶ δ' ὀκνεῖτε ἐξιέναι καὶ μέλλετε εἰσφέρειν ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε πολλάκις πάντας καὶ καθ' ἓνα αὐτῶν ἕκαστον ἐν μέρει, τὰ δ' ὑμέτερ' αὐτῶν ἀπολωλεκότες κάθησθε. ταῦτα θαυμάζω· καὶ ἔτι πρὸς τούτοις εἰ μὴδὲ εἰς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύναται λογίσασθαι πόσον πολεμεῖτε χρόνον Φιλίππῳ καὶ τί ποιοῦντων ὑμῶν ἅπας ὁ χρόνος διελέλυθεν οὗτος. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι μελλόντων ¹ αὐτῶν, ἑτέρους τινὰς ἐλπίζοντων πράττειν, αἰ-

¹ ὑμῶν

mentionem facit Phil. I. §. β'. ubi de hoc bello expositum est, quod vocabatur ὁ πύλ. ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων, nam Lacedæmonii Græcos omnino crudelius vexabant. IDEM.

Ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων] Isocrates oratione de Pace, hac ipsa de re: οὐ πρότερον πολεμοῦντες ἴσπαντάμεθα, καὶ κινδυνεύοντες καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, πρὶν ἢ θέλησαν Λακεδαιμόνιοι ποιήσασθαι τὰς συνθήκας, τὰς περὶ τῆς αὐτονομίας. WOLF.

Ἀντήρατε] Ἡρατε τὰ ἔπλα κατ' αὐτῶν, ἐπολεμήσατε, ἀντηγωνίσασθε, ἀνταίρειν καὶ συναίρεσθαι ἐναντία. Supra ἐτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα. IDEM.

Ἀντήρατε] Sensu neutral. hæc vox notionem propulsandam innuit. Phil. II. §. α. fin. μέγεθος δυνάμεως, πρὸς ἣν οὐδ' ἀντῆραι δυνασόμεθα. RÜDIG.

Καὶ πολλὰ ἰδίᾳ] Lego ἰδίᾳ, ἐπιρρηματικῶς. Sic Isocrates Panegyrico: μένοι δὲ τῶν μεγάλῃν δύνανται ἐχόντων περιειδομένῃς αὐτοὺς ἀπορώτερον ζῶντας τῶν δουλεύειν αἰτίαν ἐχόντων. WOLF.

Ἐξὸν] De hoc nomin. absolut., qui sæpe apud hunc scriptorem legitur, quum liceat, agit Vig. p. 350. Similia δυνατὸν, ἐγχαίρου. RÜDIG.

Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε] Hæc petantur ex Isocratis Panegyrico et Panathenæico. WOLF.

Καὶ — καὶ] Cum — tum, non est, quod cum Reiskio ante πάντας addatur καὶ, neque alterum cum Cod. a. ejiciamus. πάντας intelliguntur bella Persica, in quibus communem Athenienses defendebant libertatem. RÜDIG.

Καθ' ἓνα — ἐν μέρει] Præpositione κατὰ notionem rei singularis exprimi vidimus ad Phil. §. η'. Ex locis ibi allatis patet, εἰς ἕκαστος a Nostro conjungi, ut non sit, cur alterutrum tollamus, quod fecerunt Wolf. et Auger. edentes καθ' ἕκαστον ἐν μέρει. Loci ex Phil. I. allati et Olynth. I. (III.) §. ζ'. ubi hæc sane desunt, alia est ratio, sed in ceteris non solum ἓνα, sed etiam genitivus additur. Vid. Aristog. I. p. 777, 11. ed. R. Ne mireris ἕκαστον et ἐν μέρει conjuncta esse, vid. Phil. §. δ'. κύκλῳ πανταχῇ. Fortassis orator Eubœenses in mente habet, quorum res Ol. 105. 3. ab Atheniensibus restituta erant. Per τὰ ὑμέτερα significat Amphipolim aliasque sæpe laudatas urbes. IDEM.

Δύναται] Eodem modo, quo Phil. I. §. η'. Σέλειν vidimus poni pro δύνασθαι, ita hic e contrario hoc verbum illius vices sustinet, nam excusat auctor quodam modo eos, qui, quod facere debent, non faciunt. Hesych. δύνασθαι· Σέλειν. cf. Fisch. ad Plat. 49. 42. IDEM.

Πόσον χρόνον] Jacobs ab Ol. 107. 1. ubi Thermopylas urgebat Philippus, numerat: posset etiam ab Ol. 105. 3. numerari, quum Amphipolis caperetur, ex Æschin. in Ctes. §. κα'. ἐκείνον τὸν χρόνον, ἐν ᾧ πρὸς Φίλιππον ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἐπολεμοῦμεν. IDEM.

Ἄπας ὁ χρόνος] Ita hæc verba in Ald. collocata vides, sed vulg. ὁ χρόνος ἅπας, ut p. 50. v. 2. sed hoc in loco videtur consulto voci ἅπας aliam dedisse sedem, ut ejus vim augeret. IDEM.

Δήπου] Videlicet. Vig. p. 499. IDEM.

τιωμένων ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλπίζοντων, σχεδὸν ταῦτα ¹ ἅπερ νυνὶ ποιοούντων ὁ χρόνος ἅπας διελήλυθεν. εἴθ' οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε δι' ὧν ἐκ χρηστῶν φαῦλα τὰ πράγματα τῆς πόλεως ² γέγονε, διὰ τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ φαύλων αὐτὰ
 36 χρηστὰ γενήσεσθαι; ἀλλ' οὐτ' εὐλογον οὐτ' ἔχον ἐστὶ φύσιν τοῦτό γε· πολλὸν γὰρ ῥᾶον ἔχοντας φυλάττειν ἢ κτήσασθαι πάντα πέφυκε. νυνὶ δὲ ὅτι μὲν φυλάττομεν, οὐδὲν ἐστὶν ὑπὸ τοῦ πολέμου λοιπὸν τῶν πρότερον, κτήσασθαι δὲ δεῖν αὐτῶν οὖν ³ ἡμῶν ἔργον τοῦτ' ἡδῆ.

Ζ'. Φημί δὴ δεῖν εἰσφέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἐξιέναι προθύμως, μηδὲν αἰτιᾶσθαι πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατήσητε, τήνικαῦτα δὲ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας τοὺς ²⁶ μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾶν, τοὺς δ' ἀδικούντας κολάζειν, τὰς προφάσεις δ' ἀφελεῖν καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα· οὐ γὰρ ἐστὶ πικρῶς ἐξετάσαι τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ' ⁴ ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπάρξῃ τὰ δέοντα. τί-

¹ ἅπερ καὶ νυνὶ

² γέγονε τῆς πόλεως, διὰ τῶν αὐτῶν τούτων ἐλπίζετε

³ ἡμῶν

⁴ ἡμῶν αὐτῶν * πρῶτων

Πάλιν ἐλπίζοντων] Nam duces rei facti quum promitterent, se insulas esse expugnatos, absoluebantur: nova de iis concepta est spes, cfr. §. θ'. med. IDEM.

Ταῦτα] F. ταῦτά. et v. 5. ἐκ φαύλων αὐτὰ χρηστά. TAYLOR.

Εἴτα οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε] Οὕτως ἀνόητοί ἐστε, καὶ μηδὲν γινώσκειν δύνασθε τῶν δέοντων. WOLF.

Οὐτ' ἔχον ἐστὶ φύσιν] Οὕτε φύσιν ἔχει. παρὰ φύσιν ἐστὶ. IDEM. Vid. Vig. p. 254. et ibi Hogen. RÜDIG.

Ῥᾶον ἔχοντας φυλάττειν, ἢ κτήσασθαι] Sallust. in oratione Cæsaris, sub finem: 'Profecto virtus, atque sapientia major in illis fuit, qui ex parvis opibus tantum imperium fecere, quam in nobis, qui ea bene parta vix retinemus.' MOUNT.

Πέφυκεν] Nature rei consentaneum est, cfr. Olynth. III. (II.) §. ζ'. et de Class. §. η. fin. Addidi ν. ἐφελευστ. ex Stob. 328. 36. Hermann. de em. rat. gr. gr. p. 23. RÜDIG.

θ'. Πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατήσητε] Τὴν ἡγεμονίαν ἀναλάβητε, ἢ, τὰ γε ἀπολαύοντα ἀνακτήσασθε κατοπολημέσαντες τὸν Μακεδόνα. WOLF.

Κρατήσητε] Rebus potiri, i. e. incepta ad finem perducere; eam ipsam expeditionem, de qua ad §. η. monuimus, vide-

tur in mente habere. RÜDIG.

Ἔργων] Diod. S. XV. 95. exemplum Leosthenis affert, qui temere condemnabatur. IDEM.

Τὰς προφάσεις δ' ἀφελεῖν] Scilicet τῶν στρατηγῶν. Curandum ne quid de vestra cessatione queri possint duces: quorum et contumaciam et avaritiam ita perstringit, ut quodammodo excuset. WOLF.

Προφάσεις — ἐλλείμματα] Causis, quas praelexebant duces, sua vanitas quodammodo adimitur eo, quod ipsi Athenienses suis deerant officiis; ἐλλείμ. Schol. ὅστε ἐρήματα. Stipendia, quæ militibus pendere debebant, insumebant in spectacula. RÜDIG.

Τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα] F. τὰ καθ' ὑμῶν ἐγκλήματα: quo sensu Tourrellus in versione Gallica hunc locum interpretatur: enfin oster a ceux-ci tout prétexte de recrimination. Sed cum omnes libri consentiant, et bene habeat recepta lectio, nihil temere mutari velim; tantum conjecturam meam in medium assero. MOUNT.

Ἑμῶν αὐτῶν πρῶτον] Reisk. dedit ἡμῶν — πρῶτον, sed utramque mutationem ipse nexus dissuadet, nam ἡμῶν respondet τοῖς ἄλλοις et πρῶτον ad omnem pertinet enunciationem; hinc recte Bekker. vulgatam restituit. In vocab. πικρῶς, πέπρακται,

νος γὰρ ἔνεκα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τοῦτον μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας ὅσους ἂν ἐκπέμψητε στρατηγούς, ἰδίους δ' εὐρίσκειν πολέμους, εἰ δέ τι τῶν ὄντων καὶ περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν; ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἔστι τὰ ἄθλα, ὑπὲρ ὧν ἐστὶν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα· Ἀμφίπολις καὶ ληφθῆ, παραχρῆμα αὐτὴν ὑμεῖς κομιεῖσθε· οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφестηκότων ἴδιοι· μισθὸς δ' οὐκ ἔστιν· ἐκεῖ δὲ κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ δὲ λήμματα τῶν ἐφестηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν, Λάμφακος, Σίγειον, τὰ πλοῖα ἃ συλῶσιν.

ὑπάρξει aliquid momenti inesse existimo. RÜDIG.

Τῖος γὰρ ἔνεκα] Notandum est, Demosthenem ubique Charetem, cuius saepius mentio est facta, ab incusationibus Æschini aliorumque defendere. Hic enim d. f. leg. §. κδ. quum monuisset, bello Amphipolitano ducem amisisse LXXV urbes socias, et CXXX naves, addit: καὶ ταῦτα ὑμῖν ἐν τοῖς ἀγῶσιν αἰεὶ τοῦ Χάρητος οἱ κατήγοροι δεικνύουσι. Contra Dem. d. f. leg. §. ζγ'. Χάρης εὐρεθήσεται πιστῶς καὶ εὐνοικῶς — πρᾶτταν ὑπὲρ ὑμῶν. Multa quoque eorum, quæ hic dicit, eodem spectare videntur. IDEM.

Τοῦτον — τὸν πόλεμον] Τὸν πρὸς Φίλιππον. WOLF.

Τοῦτον μὲν φεύγειν εὐρίσκειν πολέμους] Chares primo anno Olympiadis centesimæ sextæ, ut stipendia militibus erogare posset, Artabazo, rebelli Asiæ minoris Satrapæ, quum tamen hoc illi in mandatis laud esset, auxilio ivit: et ab eo pecuniæ summam accepit, quæ ad hanc rem sufficeret. Diodor. l. XVI. Tourrell. Pro Artabazo debuit dicere Pharnabazo. Vide Notas supra Phil. I. §. Σ'. MOUNT.

Τοῦτον μ. φεύγ. — πολέμους] Hoc referendum est ad bellum Amphipolitanum, quod primum Iphicrati demandabatur, qui, quamvis honoribus ab Atheniensibus ornatus, rem patriam deseruit. Dem. in Aristocr. 663. 14. ed. R. Imperium Ol. 104. 1. illi abrogatum tradebatur Timotheo; Charidemus, quem hic socium elegerat, ad Cotyn, Thraciæ regem, cum navibus Atheniensium transiit. Dem. l. l. v. 28. Ex loco Æschin. patet, eodem bello male rem gessisse Charetem, qui (Diod. S. XV. 95.) adversus socios missus Ol. 106. 1. cum Artabazo se coniunxit (ad Phil. I. §. η.) et proprium suscepit bellum. Deinde etiam, eodem Æschin. auctore, alii ducibus hoc bellum demandatum, Diareti, Diipyro, Polyphonti, qui κατήγον τὰ πλοῖα καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐκ τῆς κοινῆς θαλάττης; quod ipsam, Lucches.

monente, Ol. 106, 4. factum videtur. RÜDIG.

Τι τῶν ὄντων] Veram rationem expositurus est, quum Athenienses plerumque imperatores in culpam vocarent. IDEM.

Τῶν ἐφестηκότων] Τοῖς πράγμασι τῶν στρατηγῶν. WOLF.

Μισθὸς δ' οὐκ ἔστι] Potest intelligi vel de Atheniensium negligentia, qui stipendia non mittant, vel (quod magis probo) de ducibus et militibus, qui non contenti stipendiis, prædam etiam desiderant. Post dicit: ἀδύνατον δ' ἔρχεσθαι ἀμίσθων. IDEM.

Κίνδ. ἐλάττ.] Nam aliorum, a quibus sollicitantur imperatores, auxilio sustinentur. RÜDIG.

Λήμματα] I. e. δῶρα ἢ λαμβανόμενα, d. Chers. 96. 11. ed. R. hac voce largitiones comprehenduntur, quibus quis corrumpitur. Vid. Orvill. ad Char. 252. Opponitur hac τοῖς ἄθλοις, quæ ut quis accipiat, summa opus est contentione. IDEM.

Λάμφακος, Σίγειον] Artabazus duabus regni sui urbibus Charetis officia remuneratus est. Lampsaco Asiæ minoris urbe, quam Artaxerxes Longimanus Themistocli donarat, unde vinum sumeret: [Corn. Nep. in Themist. Strab. l. XIII. Thucyd. l. 1.] ac Sigeo, aliæ Asiæ minoris urbe in Troade. Illic, si Ciceroni atque aliis fides habenda sit, Alexander cum ad Achillis tumulum adstisset exclamavit: 'O fortunate adolescens, qui tuæ virtutis Homerum præconem inveneris!' Et vere: Orator Romanus addit: 'Nam nisi Ilias illa exstisset, idem tumulus, qui corpus ejus contexerat, nomen etiam obruisset.' l. v. ep. 12. ad Fam. [Locus est in Orat. pro Archia Poeta.] Solinus tamen, Mela, et Plinius, Achillis tumulum alibi ponunt. Tourrell. MOUNT.

Λάμφακος — συλῶσιν] Lampsacus, urbs Asiæ minoris juxta Propontidem ob vini abundantiam celeberrima, inde ab Ol. 98. 2. Persarum fuit. cf. Steph. Byz. s. h. v. Sigeum, promontorium in Phrygia; uterque locus in Artabazi, Satrapæ Per-

ἐπὶ οὖν τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἕκαστοι χωροῦσιν. ὑμεῖς δέ, ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψητε φαύλως ἔχοντα, τοὺς ἐφεστηκότας κρίνετε· ὅταν δὲ δόντες λόγον τὰς ἀνά-
 37 γκας ἀκούσητε ταύτας, ἀφίετε. περίεστι τοίνυν ¹ ὑμῖν ἀλ-
 λήλοις ἐρίζειν καὶ διεστάναι, τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις,
 τοῖς δὲ ταῦτα, τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φαύλως. πρότερον μὲν

¹ ἡμῖν

sici, provincia situs, qui ut Charetem ad suas partes pertraheret, Ol. 106. 1. hæc ei loca concessisse videtur. Hinc intelligitur, cur Chares ob invidiam et odia Atheniensium, quæ post expertus est, in Sigeam se contulerit. Athen. XII. p. 532. B. Rapina navigiorum (πλοῖα ἂν συλ.) fortassis ad Ol. 106. 4. referenda. RÜDIG.

Τὰ πλοῖα ἂν συλῶσιν] Chares, cum deberet classem cui erat præfectus ad usus Republicæ adhibere, ad Decarem [scribe Deiare] Deipyrum et Polyphontem, qui in Ægeο mari piraticam faciebant, transiit, cumque iis in latrociniorum societatem se contulit Æschin. de fal. leg. §. κδ'. Ei, cum piraticam exercendi consilium iniret, in mandatis erat Amphipolim recipere. Quamobrem Demosthenes in Amphipoli potius quam locis aliis omnibus operæ Athenis prorsus infructuosæ exemplum subjicit. Delatus Chares, atque in jus citatus, se subdixit; aliquanto antem post iterum comparuit, ac, in tantum prævaluit ipsius factio, exercitibus denuo præfectus est. Tournell. MOUNT.

Ἄ συλῶσιν] Οὐ τοίνυν θαλαττοκράτορες, ἀλλὰ καταποντισταὶ καὶ λησταὶ εἰσι. WOLF.

Κρίνετε] Εἰς δικαστήριον ἄγετε, εἰς ἀγῶνα καθίστατε. IDEM.

Δόντες λόγον] Τοῖς στρατηγόις, ἑάσαντες ἀπολογίας τυχεῖν αὐτοὺς, ἀλλὰ μὴ ἀκρίτους ἀποκτείναντες. WOLF.

Δόντες λόγον] Λόγον δίδοναι generaliter significat, rationem reddere et causam dicere. Aliquando est dicendi et causam orandi locum dare. In utroque sensu Demosthenes λόγον δίδοναι dixit, et λόγους δίδοναι, et ἀποδοῦναι: in posteriori hic, et alibi passim. Significat etiam dare vices loquendi et percunctandi, et vicissim respondere percunctanti. Sic infra, πᾶσι τοῖς περιούσι λόγον δίδοναι. Vide plura apud Bud. p. 151. et seqq. MOUNT.

Δόντες λόγον] Sunt ii, qui aliis facultatem dant causam suam dicendi. cfr. §. i. Markl. ad Eurip. Suppl. 350. RÜDIG.

Τὰς ἀνάγκας, ταύτας] Μὰ τοὺς, τοὺς στρατηγούς ἀφίετε. τοὺς ἐφεστηκότας, duces, aut etiam cæteros quibus publicum aliquod munus est mandat, atque etiam

trierarchos quos in prædæ societatem venisse probabile est. WOLF.

Τὰς ἀνάγκ. ἀκούσ. ταύτας] Judices audiunt necessitates, i. e. conditiones, quibus quis inservire debebat ob naturam rerum. Hanc lectionem ipsa sententia commendat: nam per ἀνάγκας ταύτας innuitur penuria, qua duces premebantur: per pronom. contentus exprimitur, ut Phil. I. §. ἡ. ἐπιστολ. ταύτας δυνάμ. RÜDIG.

Περίεστι] Hinc fit, cf. de Rep. Ord. §. ζ'. Quod paullo post legitur ὑμῖν, prætuli vulgatæ ἡμῖν, nam concludit orator ex præcedentibus. IDEM.

Πρότερον μὲν γὰρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰσεφέρετε κατὰ συμμορίας] Cecrops et post eum Solo in quatuor tribus populum Atheniensem distribuerant. Harum postrema ex civibus constans, quibus opera vita erat, quique publicis muneribus exclusi sunt, nihilo secius omnium consiliorum particeps erat, et communi cum cæteris suffragii ferendi jure fruebatur. Cum autem tributum imponeretur, prima tribus talentum conferebat, secunda semi-talentum, tertia centum drachmas, postrema nihil. Postea quatuor tribus ad decem usque auctæ sunt. Tum, ad solvendum quod imponebatur, ex unaquaque tribu certum civium numerum educebant, eosque in viginti classes, quæ συμμορίαι vocabantur, dividebant: in quibus juxta suas quisque fortunas ac reip. necessitates censebatur. Arist. Polit. I. II. Plutar. in Solo. Pol. I. VIII. Συμμορίαι igitur significat diversas classes sive ordines hominum maxime idoneorum ad sumptus reip. suppeditandos. Harpoc. Hyper. cont. Polyenct. Poll. I. III. c. 4. Quæque classis, ex civibus æque divitibus constans, suum ducem ἡγεμόνα συμμορίας habuit, et singuli Συμμοριεῖται ejusdem classis cives ex æquo censebantur: varias autem causas prætendebant, quo se a tributo solvendo immunes facerent. In hanc itaque sententiam accipienda sunt quæ dicit Demosthenes: 'Vestra culpa factum est, ut quæ forma ad conservandam rempublicam constituta fuerit, ea ipsa in perniciem reipublicæ evadat. Classes, eo institutæ ut reip. necessitatibus subveniantur, haud

γάρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰσεφέρετε κατὰ συμμορίας, νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. ῥήτωρ ἡγεμῶν ἐκατέρων, καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ, καὶ οἱ ¹βοησόμενοι, οἱ τριακόσιοι· οἱ δ' ἄλλοι προσενέμψθε οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δὲ ὡς

¹ βοηθούμενοι

alio jam spectant quam ut ei tributa fraudent, seque ab ea adjuvanda eximias habeant. Eadem iisdemque verbis querela in oratione huic anteriori occurrit: sc. orat. de Repub. Ord. Tournell. Hoc institutum imitatus est Servius Tullius. Liv. l. I. MOUNT.

Κατὰ συμμορίας] Ex unaquaque tribu educebantur 120 cives locupletiores, qui munia publica obire, et ex suis facultatibus sumptus civitati suppeditare obstricti erant. Mille et ducenti, hoc modo delecti, in duas partes dividebantur; atque harum utraque iterum in denas classes, quæ συμμορίαι vocabantur. Hæ rursus in binas distinguebantur partes, pro ratione census: atque ita tandem ex decem prioribus classibus delecti sunt trecenti, τριακῶσι, hoc est numerus civium locupletiorum, qui, quodcumque opus erat, pecunia reipublicam adjuvare tenebantur. Ex 1200 reliqui muneribus extraordinariis fangebantur per vices.——Verisimile est tamen, tempore Demosthenis, hasce classes varias causas excogitasse, quo se a tributo solvendo immunes facerent, atque, de toto onere numerum publicorum in se invicem rejiciendo certasse. *Ex edit.* STOCK.

Συμμορίας] Liban. in arg. or. de Class. συμμορίαν vocat τὸ τῶν λειτουργούντων σύνταγμα, i. e. classis eorum, qui sumtum in rempubl. faciunt: cfr. Boeckh., viri doctiss., Die Haushaltung der Athenen (Berl. 1817.) l. p. 481. Etenim quum antea ex lege ἀντιδόσεως (ad Phil. I. §. 17.) munera et facultates a pauperioribus permutarentur, inde ab Ol. 86, i. omnis ætatis in XX classes (συμμορίας, erant enim partes tribuum) dividebatur, quæ sexagenis capitibus constabat iisque civibus ditioribus, a quibus imperata pecunia solvebatur. Dividebant porro has classes, ad quas MCC pertinebant, in bis sexcentos viros et rursus harum duarum partium quamque in duas partes, in bis trecentos. Hæ duæ partes suos habebant oratores et duces, quibus oratores et duces secundarum partium cedere debebant: hinc Noster dicit: ῥήτωρ ἡγεμῶν ἐκατέρων. Cfr. Harpocrat. s. h. v. et Schol. F. A. Wolf. ad Lept. p. 374. vol. II. RÜDIG.

Νυνὶ δὲ πολιτ.] Nunc in classes dividimus VOL. I.

ni ad remp. administrandam et factiones parandas. Laudat h. l. Thom. M. p. 728. IDEM.

Ῥήτωρ ἡγεμῶν ἐκατέρων] Habebant enim singuli quadrantes, in quos universus symmoritarum numerus tributus est, suum ducem suumque oratorem. Reprehendit igitur eos Orator, quod cum olim se dividerent in symmorias, ut tributa tempestive conferrentur, nunc contra symmoriæ factionibus tantum inserviant in rep. administranda; et principatum teneant, non divites, non duces qui rem bene gesserant, sed oratores, quibus adstipulantur primi trecenti, laudantes ea quæ a suis oratoribus dicta fuerint. Ulpian. STOCK.

Ἠγεμῶν ἐκατέρων] Τῶν στάσεων, τῶν ἐριζόντων ἀλλήλοις ὑπὲρ τοῦ πολεμεῖν ἢ μὴ πολεμεῖν. WOLF.

Καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ] Παιδόμενος τῷ ῥήτορι, τῷ λέγοντι ὑπὲρ αὐτοῦ. Duces sunt oratorum clientes et suffragatores. IDEM.

Οἱ βοησόμενοι τριακῶσι] Trecenti, qui clamitent: scilicet, ὑπὸ τῷ ῥήτορι εἰσι. De locupletissimis civibus hoc docet Ulpianus esse intelligendum: quorum alii aliis factionibus faveant. Hervagiana prior editio habet, οἱ βοηθούμενοι, adjuturi, pro; οἱ βοηθόντες, ut puto: nisi passivo accipiat, adjuvandi: qui præsidia oratorum ambiunt, ut, restinctis bellis, conferre tributa et instruere triremes non cogantur. τὸ βοησόμενοι est durum, et ut puto, mendosum. Mallem οἱ βοηθοὶ ἐσόμενοι. IDEM. Idem in or. de ord. Rep. §. ζ'. de qua vid. F. A. Wolf. ad Lept. p. 365. vol. II. Sed hujus lectionis sensus cum me fugiat (nam βοῶν de iis dicitur, qui clamantes rem suam defendunt) præferendam duxi alteram lectionem quæ Schol. auctoritate defenditur. RÜDIG. Cf. D'Orville ad Char. Aphrod. l. VIII. c. V. p. 693. librariorum increpans; qui passim, inquit, medias syllabas negligunt.

Οἱ δὲ ἄλλοι προσενέμψθε] Οἱ λοιποὶ πολιταὶ ἐν προσεδήκῃς μέρει ἐστέ. οὐ ψηφίσοντες καθ' ἑαυτοὺς, ἀλλὰ τὰς τῶν ῥητόρων καὶ στρατηγῶν καὶ τριακωσίων ἐπιψηφίζοντες γνώμιας. WOLF.

Ὡς τούτους] Ἀττικῶς, ἀντὶ τῆς πρὸς. οἱ μὲν τούτοις συνηγορήσοντες, οἱ δὲ ἐκείνοις. IDEM.

§ g

ἐκείνους. δεῖ δὴ ταῦτα ἐπανέντας καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἔτι καὶ
 νῦν γενομένους κοινὸν καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ βουλευέσθαι
 καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. εἰ δὲ τοῖς μὲν ὥσπερ ἐκ τυραννί-
 δος ὑμῶν ἐπιτάττειν ἀποδώσετε, τοῖς δ' ἀναγκάζεσθαι 27
 τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι, τοῖς δὲ ψηφίζεσθαι
 κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μὴδ' ὅτιοῦν συμπονεῖν, οὐχὶ
 γενήσεται τῶν δέοντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν καιρῷ· τὸ γὰρ ἡδίκη-
 38 μένον ¹ αἰεὶ μέρος ἐλλείψει, εἴθ' ὑμῖν τούτους κολάζειν ἀντὶ
 τῶν ἐχθρῶν περὶέσται.

ί. Λέγω δὴ κεφάλαιον, πάντας εἰσφέρειν ἅφ' ² ὅσων

¹ αἰεὶ

² ὅν

Ταῦτα] Τὰς συστάσεις, καὶ τὸ κατὰ συμ-
 μωρίας πολιτεύεσθαι. IDEM.

Ἐπανέντας] Οὐχὶ δὲ ἐπιτείναντας, μάλ-
 λον δὲ παραλιπόντας καὶ ἀφέντας. IDEM.

Καὶ ὑμῶν αὐτῶν γενομένους] Ἐλευθέρους
 τὰς γνώμας γενομένους, οὐχὶ δὲ τοῖς ῥήτορσι
 δεδουλωμένους. IDEM.

Ἔτι καὶ νῦν] Κἂν ὀψὲ τοῦ καιροῦ. IDEM.

Αὐτῶν γενομ.] Sui juris fieri. Vid.
 Matth. Gr. gr. §. 371. RÜDIG.

Κοινὸν] Commune, id est, liberum facite,
 id est, æquis animis accipite orationes,
 consilia et facta quorumvis civium: non
 certis quibusdam estote addicti quos sus-
 piciatis tanquam Deos, aliis contra infen-
 si, ut eorum recta consilia et facta im-
 probetis. Vincat apud vos non affectus,
 sed reipublicæ utilitas. Sicut Melano-
 pum dicere fuisse solitum, Plutarchus
 scribit, ὁ μὲν ἀνὴρ ἐχθρὸς, τὸ δὲ τῆς πόλεως
 νικᾶτω συμφέρον. WOLF.

Εἰ δὲ τοῖς μὲν ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν
 ἐπιτάττειν ἀποδώσετε] Eubulus, Aristoph-
 on, Hyperides, et Lycurgus, omnia
 summo cum imperio administrabant. Im-
 peratorum munus vicissim inter se sor-
 tiebantur, Diopithes, Menestheus, Leo-
 sthenes, Chares, Plutar. in Phoc.. Ita ut
 Respublica in Oligarchiam transiret.
 Tourrell. MOUNT.

Ἐκ τυραννίδος ὑμῶν] Ὡς περ οὐ δημοκρα-
 τουμενός, ἀλλ' ἐπ' ἐκείνων τυραννουμένους τῆς
 πόλεως. Suspecta lectio est. Quid si ἡμῖν
 ἐπιτάττειν. Sin τυραννίδος ὑμῶν recte scri-
 bitur, sensus est, quasi vos tyrannidem
 illis decrevissetis. Fortassis τὸ ὑμῶν
 redundat. WOLF. Cohæret cum τοῖς, aliis
 vestrum. AUGER.

Ἐκ τυραννίδος] Quasi essent domini et
 tyranni. RÜDIG.

Ἀποδώσετε] Εὐβούλῳ μὲν ἀντὶ τοῦ θεω-
 ρικοῦ νόμου καὶ τῶν κολακειῶν μισθὸν ὑπερμε-
 γέθη, τὸν τῆς δημοκρατίας ἀναίρεσιν ὄντα.

τοῖς δὲ πλουσίοις ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν, δου-
 λείαν καὶ πέναν. ἀποδώσετε refertur ad tres
 infinitivos, ἐπιτάττειν, ἀναγκάζεσθαι, ψηφί-
 ζεσθαι. WOLF.

Ἀποδώσετε] Ἀποδιδ. non solum reddere,
 sed omnino mandare, adjudicare significat.
 RÜDIG.

Τοῖς δὲ] Τοῖς ῥήτορσι. WOLF.

Ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον] Ut contra
 hos (quibus munera publica mandata fue-
 rint) tantum decreta faciant, ipsique in-
 terim tantum immunes. IDEM.

Οὐχὶ γενήσεται] Τὰ ἐκβεβημένα. Istam,
 inquit, administrationem complura se-
 quentur incommoda. Mutanda est igitur.
 WOLF.

Ἐλλείψει] Οὐ ποιήσει τὰ δέοντα. IDEM.

Ἐλλείψει] Ii, qui neglecti sunt, non
 præstabunt, quæ sunt præstanda, suis
 deerunt officiis. simil. ἐλλείμματα §. 9.
 init. Videndus, quem laudat Tourrell.,
 Cic. de Off. I. 25. RÜDIG.

Εἴθ'] Est in εἴτα notio indignationis.
 cfr. Phil. I. §. ιε. et Vig. 395. IDEM.

Τούτους] Τούς ἐλλείποντας. WOLF.

Κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν] Τούς μὲν ἐχ-
 θροὺς καὶ πολεμίους μὴ ἀμύνεσθαι, τούς δὲ
 πολίτας τιμωρεῖσθαι, τούς τὰ ἀδίκως προσ-
 τεταγμένα μὴ ποιήσαντας. Vide Isocra-
 tem in Philippica, ubi de Argivis scribit:
 ὅτι τούς ἐνδόξους καὶ πολυσυνάτους τῶν
 πολιτῶν ἀπολλύντες οὕτω χαίρουσιν, ὡς
 οὐδένας ἄλλοις τούς πολεμίους ἀποκτείναντες.
 IDEM.

ί. Λέγω — εἰσφέρειν] Φημὶ δεῖν εἰσφέρειν.*
 IDEM.

Λέγω δὲ] Summatim repetens, quæ
 suaserat, iterum hæc inculcat. δὴ simul
 severe præcipientis est. RÜDIG.

Κεφάλαιον] Κεφαλαιωδῶς, ὡς ἐν κεφαλῷ.
 WOLF.

Ἄφ' ὧν ἕκαστος ἔχει τὸ ἴσον] Ὁ μὲν πένης
 ἀπ' ὀλίγων, ὀλίγα· ὁ δὲ πλούσιος ἀπὸ τῶν

ἕκαστος ἔχει, τὸ ἴσον· πάντας ἐξιέναι κατὰ μέρος, ἕως ἂν ἅπαντες στρατεύσῃσθε· πᾶσι τοῖς παριοῦσι λόγον δίδοναι, καὶ τὰ βέλτιστα ὧν ἂν ἀκούσητε αἰρεῖσθαι, μὴ ἂν ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα εἴπῃ. καὶ ταῦτα ποιῆτε, οὐ τὸν εἰπόντα μόνον παραχρῆμα ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον, πολλῶ βέλτιον τῶν ὅλων πραγμάτων ὑμῖν ἔχόντων.

πολλῶν, πολλά· οὕτω γὰρ ἂν ἴσα γίνοντο τὰ τῆς εἰσφορᾶς. IDEM.

Πάντας ἐξιέναι] Si scilicet necesse fuerit, bello tamdiu duraturo. Quod cum incertum esset, probabile est, eos primos militasse, quibus ea sors obtigisset: ut ne alii aliis deteriore conditione essent. IDEM.

Πᾶσι τοῖς παριοῦσι] Ἐπὶ τὸ εἶμα. IDEM.

Λόγον δίδοναι] Τοῦ λέγειν ἐξουσίαν. IDEM.

Παριοῦσι λόγ. δίδοναι] Ut ne oratoribus singulis faveant, omnes vult audiantur; hic non sermo est de ratione, quam quis redditurus est, sed quam quis suasurus ad salutem reipubl. servandam. RÜDIG.

Ὁ δεῖνα] Σκοπεῖν χρὴ, οὐχ ὅστις ὁ λέγων ἐστὶν ἀλλ' ὁποῖόν τι τὸ λεγόμενον. WOLF.

Ὁ δεῖνα] 'Simul utrumque et certam personam et incertam significat.' - Herm. ita ὁ δεῖνα vidimus dici Phil. I. §. ιε. In Olynth. I. (III.) §. α, singulare hoc beneficium prædicat, quod civibus liceat facere ἐξ ἁπάντων βελτίαν τὴν τοῦ συμφέροντος αἰρεσιν. RÜDIG.

Παραχρῆμα — ὕστερον] Solebant Athenienses eos, qui dixerant, si res ardebat, statim laudare, non querentes, an recte probarent: deinceps semet ipsos debant reprehendere, quod justo celerius sententiam oratoris comprobassent. At, re omni perpensa, in neutrum vitium incidere poterant. IDEM.

Ἐπαινέσεσθε] In medio, pro ἐπαινέσετε in activo. AUGER.

ΕΠΕΜΨΑΝ βοήθειαν τοῖς Ὀλυνθίοις οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τι κατορθοῦν ἔδοξαν δι' αὐτῆς· καὶ ταῦτα αὐτοῖς ἀπηγγέλλετο. ὁ δὲ δῆμος περιχαρὴς, οἱ τε ῥήτορες παρακαλοῦντες ἐπὶ τιμωρίᾳ Φιλίππου. δέδοικε τοίνυν ¹ ὁ Δημοσθένης, μὴ θαρσύναντες, ὡς τὰ πάντα νενικηκότες καὶ ἱκανὴν βοήθειαν πεποιημένοι τοῖς Ὀλυνθίοις, τῶν λοιπῶν ὀλιγαρχῶσι. διὰ τοῦτο παρελθὼν ἐπικόπτει τὴν ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ πρὸς εὐλάβειαν σάφιστα τὴν γνώμην μεθίστησι, λέγων οὐ περὶ τῆς Φιλίππου τιμωρίας νῦν αὐτοῖς εἶναι τὸν λόγον, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν συμμάχων σωτηρίας· οἷδε γὰρ ὅτι καὶ Ἀθηναῖοι καὶ ἄλλοι πού τινες τοῦ μὲν μὴ τὰ οἰκεία προέσθαι ²⁸ ποιοῦνται φροντίδα, περὶ δὲ τὸ τιμωρήσασθαι τοὺς ἐναντίους ἥττον σπουδάζουσιν.

Ἐν δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ τῆς περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων συμβουλῆς φανερώτερον ἔπτεται, καὶ ἀξιοῖ λυθῆναι τοὺς νόμους τοὺς ἐπιτιθέντας ζημίαν τοῖς γράψανσι αὐτὰ γενέσθαι στρατιωτικά, ² ἵν' ἀδελὸς ἢ τὸ συμβουλευεῖν τὰ βέλτιστα. παραινέει δὲ καὶ ὅλως πρὸς τὸν τῶν προγόνων ζῆλον ἀναστῆναι καὶ στρατεύεσθαι σώμασιν οἰκείοις, καὶ ἐπιτιμᾷσει πολλῇ κίχρηται κατὰ τοῦ δήμου ³ τε ὡς ἐκλελυμένου καὶ τῶν δημαγωγῶν ὡς οὐκ ὀρθῶς προϊσταμένων τῆς πόλεως.

¹ ὁ δὲ Δημοσθένης δεδοικώς² ἵν' ἀδελὸς ἢ τοῦ³ τέως

Κατορθοῦν] Pro κατορθῶσαι, dicunt de re feliciter gesta. Thom. M.: ἐπὶ πολέμου καὶ τῶν τοιούτων. RÜDIG.

Περιχαρὴς] Sub. ἐστὶ. AUGER.

Ὁ δὲ Δημοσθένης δεδοικώς] In nostro legatur: Δέδοικε τοίνυν ὁ Δημοσθένης, haud dubie melius et rectius. Et paulo post, pro ὀλιγαρχῶσι, ὀλιγαρχήσουσι. ONSOPÆUS. Sed lectionem vulgatam, quippe difficiliorē et huic scriptori usitatam, veram existimo. RÜDIG.

Ἐπισκώπτει τὴν ἀλαζονείαν αὐτῶν] In nostro erat ἐπικόπτει, præcidit, quod profecto magis quadrare videtur sententiæ. Nusquam enim deridet Athenienses Demosthenes, sed quum nihil actum sit, indicat, ne in utramvis aurem quasi superato Philippo dormiant, etsi nonnihil misso Olynthiis auxilio expedierint. ONSOPÆUS.

Ἐπικόπτει] Augero teste multi et opt. libri habent ἐπισκώπτει: hoc vel propterea prætulī, quod initium Olynth. III. (II.) τοὺς μὲν — σκέψασθαι irridentes potius est, quam reprehendendis; quid? quod nonne verba, quæ sequuntur: οἷδε γὰρ et

cell. pertinent ad irrisionem explicandam? RÜDIG.

Ἀθηναῖοι καὶ ἄλλοι] Nam Athenienses, ut Amphipolin, et Thessali, si hos in mente habuit scriptor, ut libertatem a tyranno recuperarent, summo enitebantur studio. Quod paullo post pro περὶ τὸ — σπουδάζουσιν nonnulli libri habent: περὶ τοῦ — φροντίζουσιν, ex interpretamento enatum est. Phavor. σπουδάζω περὶ σε, ὅταν ἐπιμελούμαι περὶ σε πραγμάτων. IDEM.

Ἀδελὸς ἢ] Vulg. δειχθῆ nullum præbet sensum; in Bav. δέιση, hinc Reisk. scripsit: ἵν' ἀδελὸς ἢ τοῦ συμβ., quod Auger. recep., sed optime hunc locum sanavit Bekker., sive ex Codd., sive de suo: ἵν' ἀδελὸς ἢ, quod recepit, etsi Noster per καὶ sapientius novam jungit periodum; ut v. 9. IDEM.

Παραινέει δὲ [καὶ]] Cfr. Olynth. III. (II.) §. 9. καὶ uncis inclusi, quum absit ab Aldina utraque et Wolf. quanquam Auger. monet addi a multis Codd.; sed quum sequatur ὅλως, hæc ipsa vox sententiarum nexui inseruit, etsi Noster per καὶ sapientius novam jungit periodum; ut v. 9. IDEM.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ. (B.)

28 **Α.** ΟΥΧΙ ταῦτ' ἀπαρίσταται μοι γινώσκειν, ὧ ἄνδρες 30
 Ἀθηναῖοι, ὅταν τε εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψω καὶ ὅταν
 πρὸς τοὺς λόγους οὕς ἀκούω· τοὺς μὲν γὰρ λόγους περὶ τοῦ
 τιμωρήσασθαι Φίλιππον ὁρῶ γιγνομένους, τὰ δὲ πράγματα
 εἰς τοῦτο προήκοντα, ὥστε ὅπως μὴ ¹ πεισόμεθα αὐτοὶ πρό-

¹ πεισόμεθα

Α. Οὐχὶ ταῦτ' ἀπαρίσταται μοι γινώ-
 σκειν] "Ετερα ὑπολαμβάνω καὶ φρονῶ, ὅταν τὰ
 πράγματα σκοπῶ, ἢ ὅταν ἀκούω τῶν λόγων :
 Oratorum verba cum rebus consentire
 mihi non videntur. Sic M. Cato in Catil-
 linario, verba Demosthenis Sallustio pene
 interpretato: ' Longe (inquit) mihi alia
 mens est, P. C., quam res atque pericula
 nostra considero, et quam sententias non-
 nullorum ipse mecum reputo.' Exordium
 reprehensione aliorum, attentionem cap-
 tat, et a periculo. WOLF.

Παρίσταται.] Eodem modo, ut *παρίστη*,
 de ea dicitur sententia, *qua alicui placet*.
 Orvill. ad Char. p. 439. RÜDIG.

Εἰς τὰ πράγμα. ἀποβλέπ. κ. πρὸς τοὺς λόγ.]
 In aliis libris bis *εἰς*, in aliis *πρὸς* legitur,
 sed vulgatam, quam Bekker. retinuit, vel
 propterea veram duxerim, quod per *εἰς*
 accuratior rei consideratio, ita ut ejus
 curam geras (Olynth. II. (I.) §. 3. med.),
 sed per *πρὸς* levior denotatur intuitus ;
 quod quidem discrimen orator videtur
 exprimere voluisse. IDEM.

Ἀποβλέψω.] Ἀποβλέπω. TAYLOR.

Ὅρῶ γιγνομένους.] Verba sentiendi inter
 se permutantur, quod maxime de voce
 ὁρῶ et cognatis valet, quippe quæ vices
 aliarum notionum sustineant : Phil. I. §.
 16. Eurip. Suppl. 94. καὶ νῦν εἰςβολὰς ὁρῶ
 λόγων, coll. Hecub. 1280. Hom. II. XVI.
 127. λείψω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δῆλοιο ἰωὴν,
 coll. Od. IX. 167. — Ἀκούειν pro *αἰσθά-
 νεσθαι* in Pind. Nem. II. 22. ἐν Τροίᾳ μὲν
 "Εκτωρ Αἴαντος ἀκούσεν. RÜDIG.

Μὴ πεισόμεθα.] Μὴ ὑπομείνωμεν, μὴ συμ-
 πύσῃ ἡμῖν· παρὰ τὸ πάσχω. WOLF.

Πεισόμεθα.] Retinui, ut *δόξωμεν* Olynth.
 II. (I.) §. 4. Bekk. *πεισόμεθα*, quod tres
 libri præbent : idem p. 58. v. 8. edidit *σώσο-
 μεν*, ubi *σώσωμεν* servandum est, nam *sim-
 plex* ὅπως, non ὅπως μὴ præcedit. RÜDIG.

Ὅπως μὴ πεισόμεθα.] Lectio vulgata
 erat *πεισόμεθα*, quam Bekkerus recte
 mutavit, perperam Rüdigerus revocavit.
 Uterque tamen in sua ratione ultra modum
 excedit. Dawesius scilicet canonem edixit,

ὅπως μὴ cum conjunctivo nonnisi aoristi
 primi passivi et aoristi secundi omnium
 formarum, non autem cum aoristi primi
 conjunctivo formæ activæ et mediæ con-
 jungi : quem canonem recentiores etiam
 ad ὅπως extenderunt, eosque secutus est
 Bekkerus ; Rüdigerus autem hunc cano-
 nem rejecit ; merito. Nam quod de simili
 professus est Hermannus ad Soph. Aj.
 557., idem me de hoc profiteri oportet :
 ' Mihi canon iste, ut idonea ratione ca-
 rens, nunquam visus est verus esse.'
 Quamquam enim librorum vel incuriæ
 vel perversitati multa tribuimus, cau-
 sam tamen non videmus, cur in aliis locis
 iisque vicinis futurum indicativi tolera-
 verint, in aliis temere mutaverint. Quid ?
 quod aoristus primus formæ passivæ veni-
 niam impetraverit, ceterarum non item ?
 Nimium quia ille correctioni non impro-
 babili prorsus resistebat. Rem vero per-
 versitatis convincit id, quod solæcismi
 adeo oriantur et metrum obstat præcepto,
 quod recentiores secuti sunt. Cf. Hein-
 dorf. ad Platonis Protag. 12. Accedit,
 quod, si subtilius attendamus, non eadem
 vis est aoristi et futuri. Aoristus enim
 rem jamjam instantem et præsentem, fu-
 turum rem futuram indicat. — Quæ quam-
 quam ita sint, tamen non temere ubivis
 aoristus conjunctivi tolerandus est, sed
 tum demum, quum eum constet in usu
 fuisse. Sic v. c. aoristus *ἐπεισάμην* α
πάσχω non fuit in usu, sed *ἐπαθον*. Nec-
 cessario igitur *πεισόμεθα* erat scribendum,
 etiam si falsissimus sit Canon Dawesii ;
 idque etiam ipsa sententia confirmatur.
 Jam loca indicabimus, in quibus Bekkeri
 mutationem rejicimus. Phil. I. §. 4. sine
 dubio proba est lectio vulgata : καὶ ὅπως
 μὴ ποιήσῃτε, ne faciatis. Olynth. B. (A.) §.
 4. ὅπως μὴ — δόξωμεν, ne videamur. Olynth.
 Γ. (B.) §. 4. προλαβεῖν ἡμῖν εἶναι τὴν πρώτην,
 ὅπως τοὺς συμμάχους σώσωμεν. Olynth. A.
 (Γ.) §. β'. παρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην,
 ὅπως ἐνδένδε βοηθήσῃτε. de Chers. §. 4. καὶ
 ὅπως, ὥς περ ἐρωτῶσι προθύμως, οὕτω καὶ

40 τερον κακῶς σκέψασθαι δέον. οὐδὲν οὖν ἄλλο μοι δοκοῦσιν
οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες ἢ τὴν ὑπόθεσιν, περὶ ἧς βου-
λεύεσθε, οὐχὶ τὴν οὔσαν παριστάντες ὑμῖν ἀμαρτάνειν.
ἐγὼ δ' ὅτι μὲν ποτ' ἐξῆν τῇ πόλει καὶ τὰ αὐτῆς ἔχειν
ἀσφαλῶς καὶ Φίλιππον τιμωρήσασθαι, καὶ μάλ' ἀκριβῶς
οἶδα· ἐπ' ἐμοῦ γάρ, οὐχὶ πάλαι γέγονε ταῦτ' ἀμφοτέρω·
νῦν μέντοι πέπεισμαι τοῦθ' ἱκανὸν προλαβεῖν ἡμῖν ¹ εἶναι
τὴν πρώτην, ὅπως τοὺς συμμάχους ² σώσομεν. ἐὰν γὰρ τοῦτο 29
βεβαίως ὑπάρξῃ, τότε καὶ περὶ τοῦ τίνα τρόπον τιμω-
ρήσεται τις ἐκεῖνον ἐξέσται σκοπεῖν· πρὶν δὲ τὴν ἀρχὴν
ὀρθῶς ὑποθέσθαι μάταιον ἡγοῦμαι περὶ τῆς τελευτῆς ὀν-
τινοῦν ποιεῖσθαι λόγον.

¹ εἶναι ἡμῖν² σώσωμεν

ποιεῖν ἐδελήσωσι. *ibid.* καὶ σκοπεῖ μᾶλλον οὐδὲν ἐν τῶν πάντων ἢ ὅπως ταύτην καταλύσῃ (τὴν πολιτείαν). *Phil. I. §. 18.* ὅπως μὴ δουλεύσωσιν οἱ πολῖται, πρᾶττοντες. *ibid. §. 19.* καὶ ὅπως μὴδὲν αὐτὸς ποιήσῃ, σκοπῶν. — Recte mutavit de Pace, §. 19. ὅπως μὴ προαζόμεθα. Nam aoristus προαζόμεθα non est in usu, sed προαγάγωμεν. Recte videtur mutasse de Chers. §. 19. ἂν δέδοιχ' ὅπως μὴ ποτ' ἡγήσεσθε ἐπὶ πολλῶν γεγενῆσθαι: hæc enim res per longum tempus futurum manebit. Nolo longior esse. Sed hæc fundamenta videntur lectionis constituendæ; nec ulla editio hæc una in re perfecta est. *BREM.*

Σκέψασθαι δέον] Scil. ἐστίν, ἢ εἶναι. *WOLF.*

Οὐδὲν οὖν ἄλλο] Sic ordinanda sunt verba: οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες δοκοῦσί μοι οὐδὲν ἄλλο ἀμαρτάνειν, ἢ τὴν ὑπόθεσιν οὐχὶ τὴν οὔσαν περὶ ἧς βουλευέσθε, παριστάντες ὑμῖν, pro, ἢ ὅτι οὐ παριστάσι. Qui igitur talia dicunt, non in alio delinquere mihi videtur, nisi quod a scopo totius vestrae deliberationis aberrant. Vel, nihil aliud facere, quam errare mihi videntur, cum a totius vestrae deliberationis scopo aberrant. τὴν ὑπόθεσιν οὐχὶ τὴν οὔσαν, id est, οὐ τὴν ἀληθῆ, περὶ ἧς βουλευέσθε: proponunt vobis argumentum non verum illud, de quo deliberatis. Erat autem ἡ οὔσα, ut Olynthii strenue juvantur: quo clamosi oratores omisso, ad Philippum ulciscendum hortabantur. Sic in Chersonesitana: ἢ μὲν οὖν σπουδῇ περὶ τῶν ἐν Χερσονήσῳ πραγμάτων ἐστὶ, καὶ τῆς στρατείας, ἣν ἐνδέκατον μῖνα τοῦτον ὁ Φίλιππος ἐν Ὀράκῃ ποιεῖται. τῶν δὲ λόγων οἱ πλείστοι, περὶ ὧν Διοπίδης πρᾶττει καὶ μίλλαι ποιεῖν. Hic quoque oratores τὴν ὑπόθεσιν οὐχὶ τὴν οὔσαν, περὶ ἧς ἐβουλευόντο, παρίστασαν. Quod prima (tertia) Olyn-

thiaca suavit, et Olynthios defendendos, et Macedoniam vastandam bipertitis copiis, non videtur obtinuisse. Cum autem exercitus et minor esset, quam ut dividi posset, et sine Olynthiorum clade alio transferri nequiret, periculum ipsis Atheniensibus imminere affirmat, si turbulentis oratoribus obtemperetur. Sed hæc o Libanio et Ulpiano petantur. *IDEM.*

Ἀμαρτάνειν] Scopum non attingere, a scopo aberrare: hoc enim proprie significat ἀμαρτάνω. *AUGER.*

Ποτ' ἐξῆν] Innuit Dem. illud tempus, quo Athenienses Amphipolim, Potidæam et Thraciæ imperium tenebant. *RÜDIG.*

Τιμωρήσασθαι] Schol. putat, hoc non de re vere facta, sed de facultate ulciscendi Macedonem esse intelligendum, sed quum paullo post sequatur γέγονε et *Phil. I. §. 19.* hæc legantur: ὅρῳ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγενῆσθαι περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι τὸν Φίλιππον, videtur orator leviora quædam prælia in mente habere, in quibus Athenienses superiores discederent. *IDEM.*

Ἐπ' ἐμοῦ γάρ] Ἐμοῦ ζῶντος ἢ καὶ πολιτευομένου ἦδη. Cur igitur prima Olynthiaca Macedoniam vastari jussit, quod certe est ulcisci Philippum? Num interea diminutæ sunt opes populi? an cum Ulpiano dicendum oratorem ibi inquit postulas, ut æquum ferret? *WOLF.*

Νῦν μέντοι] Verbasic ordina: πέπεισμαι μέντοι προλαβεῖν τὴν πρώτην (scilicet ὅδον, τούτεστι τὸ πρῶτον, ὑπερῆρατικῶς) τοῦτο, ὅπως σώσωμεν τοὺς συμμάχους, εἶναι νῦν ἱκανὸν ἡμῖν. *IDEM.*

Προλαβεῖν] Κατεργάσασθαι πρὸ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον. *IDEM.*

Πρὶν δὲ τὴν ἀρχὴν] Τὴν τῶν Ὀλυνθίων σωτηρίαν. *IDEM.*

Περὶ τῆς τελευτῆς] Τοῦ τιμωρήσασθαι

β'. Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἴ
πέρ ποτε, ¹[καὶ νῦν] πολλῆς φροντίδος καὶ βουλῆς δεῖται.
ἐγὼ δὲ οὐχ ὅ τι χρὴ περὶ τῶν παρόντων συμβουλευσαι,
χαλεπώτατον ἡγοῦμαι, ἀλλ' ἐκεῖν' ἀπορῶ, τίνα χρὴ τρό-
πον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς ὑμᾶς περὶ αὐτῶν εἰπεῖν,
πέπεισμαι γὰρ ἐξ ὧν παρὼν καὶ ἀκούων σύνοιδα, τὰ
πλείω τῶν πραγμάτων ὑμᾶς ἐκπεφευγῆναι τῷ μὴ βούλε-
σθαι τὰ δέοντα ποιεῖν, οὐ τῷ μὴ συνιέναι. ἀξίῳ δὲ ὑμᾶς,
ἂν μετὰ παρρησίας ποιῶμαι τοὺς λόγους, ὑπομένειν, τοῦτο
θεωροῦντας εἰ τάληθ' ἴδω καὶ διὰ τοῦτο, ἵνα τὰ λοιπὰ
βελτίῳ γένηται· ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐκ τοῦ πρὸς χάριν δημη- 41
γορεῖν ἐνίους εἰς πᾶν προελήλυθε μοχθηρίας τὰ παρόντα

¹ Absunt uncii.

Φίλιππον. IDEM.

β'. Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς] Perseverat in loco attentionis, et insinuatione quadam benevolentiam capiat, commemoranda sollicitudine, et studio bene consulendi, et acumine Atheniensium laudando et cessatione molliter castiganda. IDEM.

Καὶ νῦν] Hæc verba desunt in Bav., Aug. 2. et a., Bekker. uncis inclusit. At quum νῦν referatur ad tempus nunc præsens, quum de aliqua re loquamur, et παρὼν ad aliquod tempus præsens, quandoque illud sit, (Herm. ad Vig. 783.) utrumque bene coniungi potest; accedit, quod εἴπερ ποτε fines quosdam describat, intra quos tempus aliquod accuratius definiatur: hujus autem ipsius notio sequi solet, ut Olynth. I. (III.) §. δ'. εἴπερ ποτε καὶ νῦν χρήματα εἰσφέροντας προθύμως: quare vulgatum bene habere existimo. RÜDIG.

Ἐγὼ δὲ οὐχ ὅ,τι] Ἐγὼ δὲ ἀπορῶ, οὐχ ὅ,τι, &c. Significat se confidere causæ, timere iudices: πεποιθήσει ἄμ' ἀπορήσει χρώμενος. WOLF.

Ἐγὼ δ'] Demosthenes duos annos post Philippum natus (scilicet Olymp. 99. a. 4to. [Sed summo F. A. Wolfio Prol. ad Lept. probante Ol. 98, 4. a Chr. 385. RÜDIG.]) eum principio infirmum viderat, magisque idoneum qui reciperet leges, quam qui præscriberet. Turrell. MOUNT.

Τίνα χρὴ τρέπον] Ita hæsitans attentos reddit animos audientium ad rem difficilem, quam est propositurus, ad legum theatralium abrogationem. RÜDIG.

Ἐξ ὧν παρὼν καὶ ἀκούων σύνοιδα] Ἐκ τούτων ἃ ἔγνωκα παρὼν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἀκούων τῶν ῥητόρων. WOLF.

Παρὼν καὶ ἀκούων] Illud ad ipsius referendum conciones, hoc ad aliorum, ne hos contemneri videatur. RÜDIG.

Τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ἐκπεφευγῆναι ὑμᾶς] Ἐμᾶς μὴ καταλαβέσθαι τὰ πράγματα, ἀτυχῆσαι, μὴ κρατῆσαι, πῶλλ' ἀπωλωκεῖναι κατὰ τὴν πόλεμον. Metaphora sumpta est a venatoribus, aut iis, qui aliquid persequuntur. WOLF.

Ἐκπεφευγῆναι] Sæpius Noster de rebus male gestis hac voce utitur (de Class. §. ε. de Cor. §. ια.), ut cives sane videantur rebus studuisse, sed minus prospero successu; similiter πετραῖχθαι Olynth. II. (I.) §. β'. RÜDIG.

Τῷ μὴ βούλεσθαι] Αἰτιολογικῶς, διὰ τὸ, διότι μὴ ἐβουλήθητε. μεταστατικὴ ἡ ἔννοια. Tribuit suis civibus et fortunæ favorem, et intelligendi prudentiam, quæ nihil valeant propter eorum socordiam atque ignaviam: eaque ratione, bona spe injecta, torporem illis excutere studet. De negligentia democratica vide Isoeratis Nicoclem, et orationem nostri auctoris περὶ Στεφάνου καὶ Παραπρεσβείας. WOLF.

Τῷ μὴ βούλεσθαι] Ob socordiam res Atheniensibus male cecidisse, etiam alibi ostendit Olynth. I. (III.) §. δ'. coll. in Aristocr. §. λς'. πολλὰ γνώσκοντες ὁρῶντες, ὑμεῖς οὐ διὰ τέλους χρῆσθε αὐτοῖς. RÜDIG.

Ἐπομένειν] Scilicet αὐτὴν, ἢ, μὴ δορυβεῖν, μηδ' ἐκβάλλειν ἐμέ. ἀνέχεσθαι μου παρρησιαζομένου. WOLF.

Ἰνα τὰ λοιπὰ βελτίῳ γένηται] Ut in futurum tempus melior existat rerum status. RÜDIG.

Εἰς πᾶν μοχθηρίας] Εἰς πᾶσαν μοχθηρίαν. μοχθηρότατα ἐγένετο τὰ πράγματα, καὶ δυστυχέστατα τὰ τῆς πόλεως. WOLF.

Εἰς πᾶν πρὸς.] Notio rei humana inest

πράγματα. ἀναγκαῖον δὲ ὑπολαμβάνω μικρὰ τῶν γεγενημένων πρῶτον ὑμᾶς ὑπομνήσαι.

γ'. Μέννησθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτ' ἀπηγγέλθη Φίλιππος ὑμῖν ἐν Θράκῃ, τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τουτί, Ἡραῖον τεῖχος πολιορκῶν, τότε τούνυν μὲν μὲν ἦν Μαιμακτηριῶν, πολλῶν δὲ λόγων καὶ Θορύβου ¹γενομένου παρ'

- ¹† γιγνομένου

in πᾶν: cfr. in Timocr. p. 763, 27. εἰ δὲ τις εἰσφέρει νόμον, ἐξ οὗ τοῖς βουλομένοις ὑμᾶς ἀδικεῖν ἢ πᾶσα ἐξουσία καὶ ἀδεια γενήσεται, οὗτος ὅλην ἀδικεῖ τὴν πόλιν καὶ κατασχεύει πάντας. De structura genitiv. μοχθηρίας dictum est ad Phil. I. §. 5. RÜDIG.

Ἀναγκαῖον δ' ὑπολαμβάνω] Sicut in prima Olynthiaca, ita et hic narrationem instituit, non ab instituto aberrantem, sed maxime ad rem pertinentem: cujus hic scopus est: cum cessationem et socordiam superioribus temporibus reipublicæ plurimum nocuisse constet: nisi nunc atque deinceps rerum cura suscepta fuerit, majora detrimenta et plura esse metuenda. WOLF.

Ἀναγκαῖον δέ] Scilicet εἶναι. IDEM.

Τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τουτί] Πρὸ ἐτῶν πῶν τριῶν ἢ τεσσάρων. IDEM.

Ἡραῖον τεῖχος] Latine, Junoniam munitionem, aut castrum. Sed haud scio an præstet, Græcum relinqui, *Heræum tichos*. Nam et Solinus Heretum in Italia a Junone habere nomen: Suidas Ἡραῖον τεῖχος, castellum aut oppidum Thraciæ esse scribit, a Samiis conditum: de cujus deæ cultu et Virgil. [Æn. I. v. 15.]

Hanc Juno fertur terris magis omnibus unam

Posthabita coluisse Samo: hic illius arma, Hic currus fuit, etc. IDEM.

Heræum castellum, locus in Thracia sic dictus, qui a Samiis ædificatus est. Harpocrat. Herodoto lib. iv. p. 253. dicitur Πόλις παρὰ Περίνθω. Plurima erant in Thracia hujusmodi castella. Sic Σέρριον τεῖχος apud Demosthenem pro Corona: quod Livius, ut et Dorison, castellum vocat, lib. xiii. et Μάκρον τεῖχος, cum aliis. Sæpe urbes eo nomine indigebant veteres: sic urbs a Milesiis condita Μιλησίων τεῖχος vocabatur. Huic autem sive urbi, sive castello, nomen Ἡραῖον indiderunt Samii, ἀπὸ τῆς Ἡρας, a Junonē, ipsorum numine tutelari. MOUNT. Hoc ipso (Ol. 106, 4.) oppugnando, Philippus viam sibi parabat ad Byzantium occupandum, cui Heræum proximum erat: hinc patet, cur hoc nuntio accepto, Athenienses admodum fuerint perturbati. RÜDIG.

Ἀπηγγέλθη πολιορκῶν] Philippus nun-

ciatus est, pro, nunciatum est Philippum obsidere, vel, Junonium castrum a Philippo obsideri. WOLF.

Μὲν μὲν ἦν Μαιμακτηριῶν] Hybernum mensem esse Mæmacleriona scribit Ulpianus, eumque *Januarius* interpretatur Suidas. Ego Theodorum Gazam, virum doctissimum securus, *Septembrem* verto, donec inter Grammaticos debellatum fuerit. IDEM.

Μαιμακτηριῶν] Cum annis Athenienses uterentur lunaribus, et tertio quoque anno unum mensem intercalarent, definiri nullo modo potest, quinam eorum menses Julianis nostris ad amussim respondeant. Post tempora Metonis, annum inchoabant Attici novilunio, quod proxime sequebatur solstitium æstivum: unde primus eorum mensis Hecatombæon ad Julium nostrum propius accedebat, quam ad Junium. Mensium autem Atticorum seriem et valorem, annis non intercalatis, hunc esse statuit Jos. Scaliger, cui (ut in paucis refragetur Petavius) vulgo jam assentiunt eruditi:

	Scal.	[Petav.
Ἐκατομβαιῶν,	Julius,	September.
Μεταγεϋνιῶν,	Augustus,	October.
Βοηδρομιῶν,	September,	November.
Πυανεψιών,	October,	Januarius.
Μαιμακτηριῶν,	November,	December.
Ποσειδεῶν,	December,	Februarius.
Γαμηλιῶν,	Januarius,	Martius.
Ἀνθεστηριῶν,	Februarius,	Aprilis.
Ἐλαφβολιών,	Martius,	Maius.
Μουνυχιῶν,	Aprilis,	Junius.
Θαργηλιῶν,	Maius,	Julius.
Σκιρφοριῶν,	Junius,	Augustus.]

STOCK.

Vide Scalig. in opere de Emendatione Temporum lib. i. cap. de Mens. Att. Petav. Doctrin. Temp. lib. i. cap. 9. Vide etiam, inter alios, Duport. in Prælect. in Theophrast. cap. 3. ubi sententia Scaligeriana defenditur. Vide Suid. Harpocrat. Etymol. Meurs. Græc. Fer. et Plutarch. in Thes. s. fin. MOUNT.

Πολλῶν δὲ λόγων καὶ Θορύβου γενομένου] Sive quod Samum et Sami coloniam sibi vendicabant, sive quod Philippi conatibus plura subinde appetentis, obviam esse

ὑμῖν ἐψηφίσασθε τετταράκοντα τριήρεις καθέλκειν καὶ τοὺς
μέχρι πέντε καὶ τετταράκοντα ἐτῶν αὐτοὺς ἐμβαίνειν καὶ
τάλαντα ἐξήκοντα εἰσφέρειν. καὶ μετὰ ταῦτα διελθόντος
τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου Ἑκατομβαιῶν, Μεταγειτνίων, Βοηδρο-
μιῶν· τούτου τοῦ μηνὸς μόγις μετὰ τὰ μυστήρια δέκα ναῦς
30 ἀπεστείλατε ἔχοντα Χαρίδημον κενὸς καὶ πέντε τάλαντα
ἀργυρίου· ὡς γὰρ ἠγγέλθη Φίλιππος ἀσθενῶν ἢ τεθνεὺς —

eundem censebant. WOLF.

Γιγνομένου] In Aug. 1. et β. γενομένου, quod Bekker. rec., sed vulgatum præferendam duxi, nam participio aoristi exprimitur sapius aliquid factum esse (cfr. ipit. Olynth. II.), sed in præsentī de re semel facta seu facienda agitur. Phil. I. §. 18'. ibiq. dicta. RÜDIG.

Ἐψηφίσασθε καθέλκειν] Scil. δεῖν ἐκ τῶν νεωρίων εἰς τὴν θάλατταν. WOLF.

Τοὺς μέχρι πέντε καὶ τετταράκοντα ἐτῶν αὐτοὺς ἐμβαίνειν] Vide Schol. et Petit. in Leg. Att. lib. viii. Tit. I. MOUNT. Et Taylor. ad Lysiam p. 127.

Καὶ τοὺς μέχρι —] Atque illi, qui infra XLV. militiæ, h. e. LXIII. ætatis, annum essent, triremes &c. Quo certe loco Wolfius fallitur, qui non militiæ, sed ætatis, annos hic exprimi existimavit. Corsin. Fast. Att. p. I. d. XI. §. V.

Πέντε καὶ τετταρ. ἐτῶν] Magnum studium belli significatur: nam lex jubebat, Athenienses auspiciat ab anno XVIII. militare ad XL. Vid. Petit. Leg. Att. VIII. 1. (p. 549.) De navium numero expositum ad Phil. I. §. 18'. RÜDIG.

Αὐτοὺς ἐμβαίνειν] Scilicet τοὺς πολίτας εἰς τὰς τριήρεις, οὐχὶ δὲ ἀντὶ σφῶν αὐτῶν μισθοφόρους εἰσβιβάζειν. WOLF.

Εἰσφέρειν] Τοὺς πολίτας δεῖν. IDEM.

Διελθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου] Χρονολογίας non parum turbant diversa et spatia et initia annorum apud alias atque alias nationes, et nonnunquam etiam apud easdem. Μαιμακτηριῶνα quintum Atheniensibus fuisse mensem tradit Suidas. IDEM.

Ἑκατομβαιῶν, Μεταγειτνίων, Βοηδρομιῶν] Et hos, auctore Gaza, verito, Junium, Quintilem sive Julium, Sextilem sive Augustum. IDEM.

Μετὰ τὰ μυστήρια] Τὰ τῆς Δήμητρος de quibus (nisi forte alia sint τὰ Θεσμοφρία) Plutarchus in vita Demosthenis: κατέστρεψεν ἐκτὴ ἐπὶ δέκα τοῦ Πυρνεψιᾶνος μηνός· ἐν ᾗ τὴν σκυθρωποτάτην τῶν Θεσμοφριῶν ἡμέραν ἀγούσαι παρὰ τῇ θεῷ, νηστεύουσιν αἱ γυναῖκες. IDEM.

Μετὰ τὰ μυστήρια] Gemina erant Atheniensibus Mysteria, majora et minora. Majora Cereri, minora Herculi sacra ha-

bebantur. Illa nonnunquam τὰ μεγάλα dicuntur apud auctores, plerumque vero absolute τὰ μυστήρια. Ubique igitur apud Græcos legimus τὰ μυστήρια absolute et sine additione (uti hoc in loco) ibi τὰ μεγάλα μυστήρια, Cereris sc. Eleusiniæ sacra, intelligere debemus. Erant autem omnium apud Græcos festorum celeberrima, et a decimo quinto Boedromionis mensis per novem dies durabant. Minora mense Anthesterione agebantur. Tanta religione Athenienses Cererem observarunt, beneficii memores, quo ab ea Proserpinam filiam quærente affecti sunt, scilicet quod ab ea serendi frumenti incognitam ante rationem didicerunt. Ægyptii horum sacrorum auctorem faciunt Erectheum, natione Ægyptium, Athenarum vero regem ideo factum, quod cum ingens ubique siccitas esset, cum magna gruin hominumque perniciē, magnam frumenti copiam Athenas advexerit. Vide Meursium in singulari libro de Eleusiniis, Diod. lib. I. Duport. in Theophrast. cap. 3. Car. Sigon. de Rep. Athen. lib. i. cap. 4. et Petit. in Leg. Att. lib. I. MOUNT.

Δέκα ναῦς] Ordo hic est: ἀπεστείλατε Χαρίδημον ἔχοντα δέκα ναῦς κενὰς· scilicet ἐπιβατῶν ἢ στρατιωτῶν, ξέναν δὴποθεν μισθοφόρων πληρωθεσμομένας. WOLF.

Ἀπεστείλατε — Χαρίδημον] Hunc gente Oritam, quod utilem reipublicæ operam navasset, Athenienses civitate donarunt. Quin et decretum fecit Aristocrates ejusmodi: si quis Charidemum occiderit, comprehendit eum jus fasque sit, in omni ditione Atheniensibus conjuncta: quod si quis comprehensum assuerit, sive civitas sive homo privatus, is fœderum expers esto. Hoc decretum accusavit Euthycles, eique subserviens Demosthenes orationem habuit κατὰ Ἀριστοκράτους. Tourrell. Stock.

Δέκα ναῦς — κενὰς] Vacuas, scil. militibus, et postea mercenariis peregrinis complendas. Animadvertat lector integri loci vim et ornatum: quæque vox aut moram instructionis aut mediocritatem notat. IDEM.

Καὶ πέντε τάλαντα] Εἰς τὸ μισθώσασθαι ξένους. WOLF.

Ὡς γὰρ ἠγγέλθη Φίλιππος ἀσθενῶν] Phi-

ἦλθε γὰρ ἀμφοτέρα —, οὐκέτι καιρὸν οὐδένα τοῦ βοηθεῖν νομίσαντες ¹ ἀφεῖτε, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ἀπόστολον.
 42 ἦν δ' οὗτος ὁ καιρὸς αὐτός· εἰ γὰρ τότε ἐκεῖσε ἐβοηθήσαμεν, ὥσπερ ἐψηφισάμεθα, προθύμως, οὐκ ἂν ἠνώχλει νῦν ἡμῖν ὁ Φίλιππος τότε σωθεῖς.

δ'. Τὰ μὲν δὴ τότε πραχθέντα οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι· νῦν δ' ἑτέρου πολέμου καιρὸς ² ἦκει τις οὗτος, δι' ὃν καὶ περὶ τούτων ἐμνήσθην, ἵνα μὴ ταυτὰ πάθῃτε. τί δὴ χρησόμεθα, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτῳ; εἰ γὰρ μὴ βοηθήσετε παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν, θεάσασθε ὃν τρόπον ὑμεῖς ἐστρατηγηκότες πάντα ³ ἔσεσθε ὑπὲρ Φιλίππου. ὑπῆρχον Ὀλύνθιοι δυνάμιν τινα κεκτημένοι, καὶ διέκειθ' οὕτω τὰ πράγματα· οὔτε Φίλιππος ἐδάρρει τούτους οὔθ' οὔτοι

¹ ἀφήκατε² ἦκει. τίς οὗτος;³ ἔσεσθε πάντα

lippica I. τέθηκε Φίλιππος; οὐ μὰ Δεῖ· ἀλλ' ἀσθενεῖ; τί δ' ὑμῖν διαφέρει, ταχὺ γὰρ ἕτερον Φίλιππον ὑμεῖς ποιήσατε. et Olynth. I. ἡσ-
 δένησε, πάλιν ῥαίσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν ἀπέκλινε. Utrum vero is morbus fuerit, cum excussus illi est oculus, an cum τὴν κλεῖδα κατέαγεν, an alius (sæpius enim et vulneratum fuisse et ægrotasse hominem bellicosum et luxuriosum probabile est) scire nostra parum interest. IDEM. Ceterum videtur hic ipse morbus ex oculo percusso ortus esse. RÜDIG.

ἦλθε γὰρ ἀμφοτέρα] Scilicet ἦ, τε νόσος καὶ ὁ θάνατος Φιλίππου διὰ τῆς φήμης πρὸς ἡμᾶς, τουτέστιν, ἠγγέλθη ἡμῖν. WOLF.

Οὐκέτι καιρὸν οὐδένα τοῦ βοηθεῖν] Scilicet τοῖς Ἑραιτερχίταις. Non putastis esse necessarium. Exercitum enim, duce sublato, soluturum obsidionem, et dilapsurum esse. IDEM.

Ἀφήκατε τὸν ἀπόστολον] Οὐκ ἐπληρώσατε τὰς τρήρεις, οὐ δὲ προσείχετε τῷ πολέμῳ. Ob incertam famam et inanem spem, omis-
 sa suscepta expeditio. καὶ τοῦτο μὲν τὸ γενόμενον. IDEM.

Εἰ γὰρ τότε] Similem enunciationem vide Olynth. I. (III.) §. δ'. Seqq. οὐκ ἂν ἠνώχλει leguntur in Bekk. Anecd. p. 135. RÜDIG.

Ἐβοηθήσαμεν] Προθύμως, ὥσπερ ἐψηφισάμεθα προθύμως. WOLF.

δ'. Ὁ καιρὸς αὐτός] Herm. ad Vig. p. 733. RÜDIG.

Περὶ τούτων] Non exspectes præpos, sed similiter Olynth. I. (III.) §. β'. εἴπερ ὑπὲρ αὐτῶν σωτηρίας φροντίζετε: major cogitandi diligentia denotatur. IDEM.

ἵνα μὴ ταυτὰ πάθῃτε] Ἀπερ καὶ τότε·

ἵνα μὴ τὸν παραπεπτωκότα καιρὸν ἀφήτε. WOLF.

τί δὴ χρησόμεθα τούτῳ] Id est, πῶς; τίνα τρόπον; χρησόμεθα τῷ τε καιρῷ καὶ τῷ πολέμῳ. Non dissimile veri est, aliquos respondisse βοηθήσομεν (nam concionatores Græcos olim interpellare licuit) id igitur responsum approbans, subjungit εἰ γὰρ etc. IDEM.

Παντὶ σθένει, κατὰ τὸ δυνατόν] Τὸ, κατὰ τὸ δυνατόν, si scholion non est, synonymia est, ἢ ἐκ παραλλήλου. IDEM.

Θεάσασθε ὃν τρόπον] Videbantur Athenienses quasi regis mercenarii et mancipia pro Philippo pugnare, quum ejus adversariis nullam ferrent opem. RÜDIG.

ὑπῆρχον Ὀλύνθιοι δυνάμιν τινα κεκτημένοι] Ἐκεκτῆντο δύναν, οὐκ εἰκαταφρόνητον. WOLF.

Philippi parte regnante, conjunctis Macedonem et Lacedæmoniorum viribus obsistere valere. Ex edit. STOCK.

Διέκειθ' οὕτω τὰ πράγματα] Οὕτως εἶχεν, τοιαύτη ἦν ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων. WOLF.

Οὔτε Φίλιππος ἐδάρρει τούτους] Id est, neque aggredi eos Philippus audebat, neque ipsi Philippum. jungitur enim δάρρῳ cum accusativo, pro non vereor, ire contra audeo. Bud. Ex edit. HERVAG.

Οὔτε Φίλιππος ἐθάρρει τούτους] Si divinationi venia daretur, suspicaretur legendum: οὔτε Φίλιππος ἐθάρρει τοῖς οὔθ' οὔτοι Φίλιππος: id est, et Philippus Olynthiis, et Olynthiū Philippo diffidebant. Nam si utrinque hostilibus animis fuerunt, mutuo metu ab inferendo bello deterriti, qui convenit, Philippum, quos solos invadere non ausus fuit, Atheniensium societate aut

Φίλιππον. ἐπράξαμεν ἡμεῖς καὶ κεῖνοι πρὸς ἡμᾶς εἰρήνην· ἦν τοῦτο ὥσπερ ἐμπόδισμά τι τῷ Φιλίππῳ καὶ δυσχερές, πόλιν μεγάλην ἐφορμεῖν τοῖς ἑαυτοῦ καιροῖς, διηλλαγμένην πρὸς ἡμᾶς. ἐκπολεμῶσαι δὲν ὥμεθα τοὺς ἀνθρώπους ἐκ 43

amicitia certe auctos, oppugnare fuisse ausum? Sed quia via tritissima tutissima, retineamus vulgo receptam lectionem. Est autem θαρρεῖν τῷα, cum accusativo, *fidere, se alicui parem, aut etiam superiorem fore, non metuere*. Plato in Phædro: τὸ γὰρ τοιοῦτον σῶμα (loquitur autem de corporibus in otio et umbra educatis) ἐν πολέμῳ τε καὶ ἄλλαις χρεῖαις, ὅσαι μεγάλαι, οἱ μὲν ἔχθροι θαρροῦσιν, οἱ δὲ φίλοι καὶ αὐτοὶ οἱ ἐρασταὶ φοβούνται: id est: Ejusmodi corpus tum in bello, tum aliis negotiis arduis, ab inimicis contemptum, amicos vero, atque ipsos amatores sollicitos habet. Idem θάνατον θαρρεῖν, non reformidare mortem. Sic θαρρεῖν τὴν μάχην, θαρρεῖν τόπους ὑπόπτους. θαρρεῖν τῷα cum dativo, est aliquo fretum esse, alicui confidere. Ulpianus: Οἱ Φωκεῖς ἐθάρρησαν τῷ Μακεδόνι. Et Chrysostomus: οὐδὲν τούτων ἐθάρρησεν εἰς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων. WOLF. Omnes hujus loci interpretes uno ore in eum sensum consentiunt quem Wolfius alienum putat: omniaque, quæ quidem vidi, exemplaria τούτους et Φιλίππων exhibent. De lectione pugnare nolum; de sensu loci, persuasissimum me habeo, eum de mutua Philippi et Olynthiorum diffidentia intelligendum esse, non de paribus utrorumque viribus, adeo ut neque Philippus Olynthios, neque hi Philippum aggredi auderent. 1. Ob ipsam rationem quam Wolfius attulit, quæque haud equidem video quomodo dilui possit. 2. Quoniam isto tempore hoc modo se res habuerunt. Olynthii socii erant Philippi, cumque eo contra Athenienses pugnabant. Postea eum suspectum habere cœperunt, cum quod celerem ejus potentiae amplificationem et magnam, tum quod mentem ejus infidam ac fallacem esse perspicerent. Itaque cum longe illum abesse viderent, missis Athenas legatis, contra pactiones cum Philippo initas, separatim cum Atheniensibus pacem iniere. Contra Philippus (qui certe hoc ipsum non suspicari, ideoque Olynthiorum societati parum confidere, non poterat), cum longo jam tempore occasione eos invadendi sibi cupe- ret off rri: tum eam nactus, quod belli pactiones v olascent, et cum ejus hostibus amicitiam fœdere sanxissent, bellum eis intulit. Liban. in Arg. ad Olynth. Equidem credo Demosthenem, Hebraismo hic usum, neutrum pro activo posuisse; quod tamen in verbo θαρρεῖν haud alibi factum vidi. Si aliter doctis visum fuerit, potius

contra codicum fidem τούτοις et Φιλίππων rescribendum duxerim, quam Demosthenem id quod et falsum et absurdum est, præsertim in re tam recenter facta, dixisse. MOUNT. Neque Philippus his, neque hi Philippo confidebant. Bene enim vidit Mount. hæc de mutua Philippi et Olynthiorum diffidentia, et non de mutuo metu, esse accipiendam; neque vero est quod cum Wolfio τούτοις et Φιλίππων legamus, vid. Xen. Cyr. V. 5, 13. ἵνα σε καὶ θαρροῶσιν, ut et tibi confidant. Cfr. Thom. M. S. θαρροῶ ibiq. Sallier. et Bekk. Anecd. I. p. 148. RÜDIG.

Ἐπράξαμεν ἡμεῖς] S. εἰρήνην πρὸς Ὀλυνθίους. Considerandum, utrum τὸ πράττειν εἰρήνην, sit idem, quod ποιεῖν καὶ συνθέσθαι: an vero τὸ μηχανᾶσθαι significet, id est, callidis rationibus pacem esse conciliatam, cum bellum inter eos intercessisset, animis utrinque exulceratis? WOLF. Videtur deesse πρὸς ἐκείνους. AUGER. Per ἐπράξαμεν innuitur callida ratio, qua hæc pax est facta. Liban. arg. Olynth. (III.) I. Plut. Cic. 38. Πομπήιος — πρὸς αὐτῶν (Κικέρωνι) κάθοδον. RÜDIG.

Ἦν τοῦτο ὥσπερ ἐμπόδισμα] Τοῦτο, ἦγον, τὸ μεγάλην πόλιν, διηλλαγμένην πρὸς ἡμᾶς, τοὺς Φιλίππων πολεμοῦντας, ἐφορμεῖν τοῖς καιροῖς αὐτοῦ, ἦν ὥσπερ ἐμπόδισμά τι καὶ δυσχερές Φιλίππῳ. Sed Philippus non multo post, τὸ ἐμπόδισμα ἐκποδὼν ἐποίησεν deleta Olyntho: cum quidem prius denuntiasset civibus, aut illis Olynthi, aut sibi in Macedonia non fore habitandum. WOLF.

Ἐφορμεῖν τοῖς ἑαυτοῦ καιροῖς] Quasi in procinctu stare ad ejus occasiones impediendas: paratam esse ad ipsum invadendum, sicubi inegerit: captare opportunitatem adversus ipsum: in statione esse: Polybius: στόλος ἐφορμῶν ταῖς τοῦ Φιλίππου ἐπιβολαῖς. IDEM. Illud i. q. ἐφεδρεῖν (Harpocr.) seu ἐπιτηρεῖν (Schol.) in statione esse et vigilare (naves), ut, si hostes opportuno tempore sibi videantur uti, hoc ipsum fiat iniquum et insidiosum, nam καιροὶ Schol. expl. ἀτυχήματα, necessitates, quibus quis premittit: in Aristocr. 666, 18. ἡμεῖς ἐπονήσασθε ἐν τισι καιροῖς Ἀριοβαρζάνην πολίτην. Διηλλάγμα. vid. ad Olynth. II. (I.) §. 4. RÜDIG. Vid. D'Orville Animadv. ad Charit. Aphrod. l. III. c. VII. p. 318.

Ἐκπολεμῶσαι] Sic prima [tertia §. 8.] Olynthiaca, καὶ γὰρ ὁ πάντας ἐθρῦλλεῖτε, ὥς

παντὸς τρόπου· καὶ ὁ πάντες ¹ ἐθρύλουν τέως, τοῦτο πέπρακται νυνὶ ὁπωσδήποτε. τί οὖν ὑπόλοιπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλὴν βοηθεῖν ἐρρωμένως καὶ προθύμως; ἐγὼ μὲν οὐχ ὀρῶ· χωρὶς γὰρ τῆς περιστάσης ἂν ἡμᾶς αἰσχύνης, εἰ καθυφείμεθα τι τῶνπραγμάτων, οὐδὲ τὸν φόβον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μικρὸν ὀρῶ ² τὸν μετὰ ταῦτα, ἐχόντων μὲν ὡς ἔχουσι Θηβαίων ἡμῖν, ἀπειρηκότων δὲ χρήμασι Φωκίων, μηδενὸς δ' ἐμποδὼν ὄντος Φιλίππῳ τὰ παρόντα

¹ ἐθρύλλουν

² † τὸν [τῶν] μετὰ

Ἰουλιόβιου· ἐκπολεμῶσαι δὲ Φιλίππῳ. WOLF. Vid. Hesych. s. ἐκπολεμῶσαι. Dissert ab ἐκπολεμῶσαι i. e. τὴν πόλιν ἐξελεῖν. Valcken. ad Ammon. p. 72. Rüdig.

Τοῦτο πᾶνπρακται νυνὶ ὁπωσδήποτε] Olynth. (Γ.) Α. §. δ'. γέγονεν αὐτόματον. τὸ ὁπωσδήποτε, non tam significat hic τυχόντως, temere et fortuito, aut μόλις καὶ δυσκόλως καὶ ἀτελῶς, vix, aggre, minus absolute, quam παρέλπειν quandam, q. d. factum est, qua autem ratione id factum sit, non exquiro. Libanius autem rationem explicat. Arg. Olynth. Α. (Γ.) WOLF. quocunque modo: non interest utrum a vobis excitati Olynthii bellum suscipiant, an sua sponte. Rüdig.

Περὶστάσης ἂν] Ἀντὶ τοῦ, περιστοισμένης ἂν, κατ' ἐναλλαγὴν χρόνου. WOLF. Haec vox vero metata de rebus adversis, periculis atque insidiis, in quibus versamur, usurpatur; laudatur hic locus Bekk. Anecd. p. 161. Rüdig.

Εἰ καθυφείμεθα τι τῶνπραγμάτων] Τὸ καθυφεῖσθαι, ἐθελουσιεῖν, ὑποστέλλεσθαι, καταπρίεσθαι, προδίδουαι. Alibi active, τὸν καιρὸν τῶν πραγμάτων καθυφεῖναι καὶ προδοῦναι τοῖς ἐναντίοις, καὶ καθυφεῖναι τὰ τῆς πόλεως. WOLF.

Τὸν τῶν μετὰ ταῦτα] S. ἐσομένων ἢ γενεσόμενων ἂν. IDEM.

Τὸν τῶν μετὰ ταῦτα] Reisk. τῶν, quod multis in codd. non legitur, uncis inclusit, Bekker. eiecit, sed hic non tam ex librorum auctoritate quam ex ipso nexu iudicandum est, utrum illa vox sit admittenda. Et enim si omittitur, exspectes, ipsum metum accuratius etiam describi, atqui hoc non sit; hinc aptius putaverim, addito τῶν ortum certe timoris indicari. Rüdig.

Ἐχόντων ὡς ἔχουσι] Εὐφημισμός, ἀντὶ τοῦ, δυσμενῶς ἔχόντων ἡμῖν. Supra, καὶ συνεισκαλοῦσιν ἐτόίμως. WOLF.

Ἐχόντων μὲν ὡς ἔχουσι Θηβαίων ἡμῖν] Thebani capitali odio oderant Athenienses, quippe qui, post pugnas Leuctricam et quae ad Mantineam fuit, Lacedaemoniis favissent, quique recenter etiam Phocen-

sibus contra eos in bello sacro auxiliati essent. Tourrell. Quin et antea eodem animo fuerant erga Athenienses; etenim finito bello Peloponnesiaco in concilio pronuntiarunt, Athenas delendas esse, et Atticam pascuis ovium assignandam. Thebanos contra, Phocenses nullo modo committendum esse consueverunt, τὴν Ἑλλάδα ἐτερόφθαλμον γενέσθαι, atque ita persuasum Lacedaemoniis ne Athenas everterent. Vide Demosth. de fal. leg. §. κς'. atque ibi Scholiasten. MOUNT.

Ἐχόντων μὲν ὡς ἔχουσι] Schol. ἐχόντων ὄντων, nam multi ex Thebanis a Philippi partibus stabant (Dem. d. Cor. §. ζα'), ipsi ab Atheniensibus Ol. 105, 3. Euboea expulsi erant. Rüdig.

Ἀπειρηκότων δὲ χρήμασι] Ἀπειρηκέναι τῷ πολέμῳ γῆρα, διὰ χρόνον, ὑπὸ λύπης· τὸ κεμηκέναι, καὶ οὐκέτι δύνασθαι τι ποιεῖν ἢ κατορθεῖν. ἀπειρηκέναι χρήμασιν, ἀντὶ τοῦ, ἀπορῆσαι χρημάτων. 1. Olynth. §. ι. ἀλλὰ Φωκεῖς; οἱ τὴν οἰκίαν οὐχ οἰοῦντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθήσῃτε ὑμῖν. Isocrates in Philippica propemodum stultitiæ condemnat Thebanos, qui se sperarint τῶν χρημάτων τῶν ἐν Δελφοῖς περιγεννησόμενους ταῖς ἐκ τῶν ἰδίων δαπάναις: Quod si χρήμασιν ἀντὶ τοῦ πράγμασιν hic interpretari liceret, verterem: cum spem rerum suarum alijecerint, id est, ἀθυμούντων τοῖς παρόνσι πράγμασιν, ut est in 1. Philippica. WOLF.

Ἀπειρηκότων] Hesych. ἀπειπαμένων, ominino de animalibus, quae laboribus fatigata jacent, dicitur. Phocenses bello sacro, quod per IX annos duraverat, exhausti erant, nam ingenti stipendiorum largitione peregrinos milites sibi conciliare studuerant. Diod. S. XVI. 25. conferendus locus Olynth. I. (III.) §. ι. Rüdig.

Τὰ παρόντα καταστρέφονται] Ἐὰν τοὺς Ὀλυνθίου καταστρέψῃται. WOLF.

Τὰ παρόντα] Sc. res Olynthiorum, his opponuntur ταῦτα, i. e. res Atheniensium. Jam videas, quae hic orator occulte proferat, ea in Olynth. I. (III.) distincte dici. Rüdig.

καταστρεψαμένῳ πρὸς ταῦτα ἐπικλῖναι τὰ πράγματα.
 31 ἀλλὰ μὴν εἰ τις ὑμῶν εἰς τοῦτο ἀναβάλλεται ποιήσῃν τὰ
 δέοντα, ἰδεῖν ἐγγύθεν βούλεται τὰ δεινὰ, ἔξδὸν ἀκούειν ἄλλοθι
 γιγνόμενα, καὶ βοηθοὺς ἑαυτῷ ζητεῖν, ἔξδὸν νῦν ἐτέροις αὐτὸν
 βοηθεῖν· ¹ ὅτι γὰρ εἰς τοῦτο περιστήσεται τὰ πράγματα,
 εἰὰν τὰ παρόντα προώμεθα, σχεδὸν ἴσμεν ἅπαντες δὴ πού.
 Εἰ. Ἀλλ' ὅτι μὲν δὴ δεῖ βοηθεῖν, εἴποι τις ἄν, πάντες
 ἐγνώκαμεν, καὶ βοηθήσομεν· τὸ δὲ ὅπως, τοῦτο λέγε. μὴ
 τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαυμάσητε, ἂν παράδοξον εἴπω

¹ ὅτι μὲν γὰρ

Πρὸς ταῦτα ἐπικλῖναι τὰ πράγματα]
 Ἐπιχειρεῖν τῇ Ἀττικῇ. ἐπικλῖναι ὥσπερ πα-
 ρατραπέντα τῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους πολέ-
 μων, ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους ἐμῆσαι. 1. Olynth.
 τίς αὐτὸν καλύσει βαδίζειν ὅσοι βούλεται.
 WOLF.

Ἀναβάλλεται ποιήσῃν τὰ δέοντα] Obser-
 vetur constructio cum futuro et sine arti-
 culis, quod quidem frequens est Demo-
 stheni, cum infinitivis loco nominum uti-
 tur. Fortassis etiam dubites, an pro
 ποιήσῃν, legi possit participium ποιήσαν.
 Usitatus dici videretur: ἀναβάλλεται ἢ ἀνα-
 βαλεῖται τὸ ποιεῖν ἢ τὸ ποιῆσαι τὰ δέοντα,
 τούτῃστι, τὴν ποιήσιν, ὡς εἰπεῖν, τῶν δέοντων.
 IDEM.

Τὰ δεινὰ] Τὸν πόλεμον καὶ τὰ ἐκ τούτου
 φεβερὰ καὶ βλαβερά. IDEM.

Ἄλλοθι γιγνόμενα] In finibus Olynthio-
 rum; vulg. γινόμεν., sed illud tum ex Cod.
 a., tum ex Bekk. Anecd. p. 135., ubi to-
 tus hic locus laudatur, prætuli. RUDIG.

Ὅτι γὰρ] Wolf. Reisk. Auger. ex Ald.
 post ὅτι interposuerunt μὲν, quod a cett.
 libb. abest et ex init. §. ε. ortum videtur:
 recte Bekker. delevit. IDEM.

Εἰ. Ἀλλ' ὅτι μὲν δὴ δεῖ] Hactenus, opem
 ferendam esse Olynthiis, quia et necessa-
 rium sit, ad vitandum dedecus, et utile ad
 incolumitatem Atticæ, docuit. Nunc ad
 locum facultatis transit. Nam voluntas
 quidem adversandi Philippo, non deerat
 Atheniensibus, sed nervus belli, pecunia
 deerat, quam vulgus in spectaculis con-
 sumebat. Qui locus quia odiosus est, et
 plenus offensionis, neque etiam periculi
 capitalis expers: longa insinuatione tan-
 dem eo pervenit, ut dicat, abrogata lege
 theatræ, pecuniam ad belli sumptus to-
 lerandos non defuturam. WOLF.

Τὸ δὲ ὅπως] Scilicet, δεῖ βοηθεῖν. IDEM.
 Μὴ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαυμάσητε,
 ἂν παράδοξον εἴπω τι τοῖς πολλοῖς] Egregia
 oratio, quæ præparat ad audienda longe
 alia, quam Athenienses opinabantur. Hi

expectabant, magnos oratorem belli ap-
 paratus esse flagitaturum, eosque studiose
 charta quidem decrevisset. Sed orator
 patriæ amantissimus, omnem nugarum
 splendorem exosus, Athenienses eo vocat,
 unde fons publicæ calamitatis manabat, ad
 voluptatum omnis generis cupidinem, con-
 junctam cum vanitate et magniloquentia,
 ad humilem sentiendi rationem, cuncta vel
 turpissima tolerandi, dum illum finem as-
 sequerentur. Huc pertinebat ea, quæ vo-
 cabantur, θεωρικά. Eorum auctor erat
 Pericles: qui quidem Athenarum urbem,
 partim etiam civitatem ad altiora multo
 provehebat, si magnificentiam victus cultusque
 spectes, sed semina celeris ruinæ
 spargebat. De mille talentis, quæ quot-
 annis in ærerium conferebantur, ut, si quod
 incideret bellum, ejus fortiter gerendi
 auxilia suppeterent, jussit ille, ut ad sum-
 mum auræ popularis fastigium ascenderet,
 quotiescunque spectacula edebantur, sin-
 gulis civibus duos obolos numerari, unum,
 ut solvere possent, quæ solvenda essent,
 alterum, ut temporis jactura resarciretur.
 Certis quidem verbis cautum erat, ut, si-
 mulac bellum impenderet, pecuniæ istæ
 proprio suo usui redderentur. At quis
 ausus esset appellare, quod certissime
 cautum erat? Unus, qui honoris causa
 nominandus est, Apollodorus quum id au-
 deret, jussit populus, rogante Eubulo quo-
 dam, ut morte multaretur, ὅς ἂν γράψει
 μεταπωρεῖν τὰ θεωρικὰ στρατιωτικὰ. Id
 quidem Demosthenes noster nihil curat,
 sed ostendit civibus suis tum veritatis
 gravitate, tum irrisiois flagello, non mi-
 nus ridicule quam perniciose in turpem
 eos debilitatem delapsos esse. Ea autem,
 qua totam rem persequitur, ratio egregia
 est. Quum enim, qui id, quod sublatum
 ipse vult, tolli suadet, morte multetur,
 postulat, ut ii, qui hæc legem tulissent,
 ejus abrogationem postulare cogantur:
 quo scilicet facto mortis pœnam sibi ipsi

τι τοῖς πολλοῖς. νομοθέτας καδίστατε. ἐν δὲ τούτοις τοῖς νομοθέταις μὴ θῆσθε νόμον μηδένα — εἰσὶ γὰρ ὑμῖν ἰκα-
νοί —, ἀλλὰ τοὺς εἰς τὸ παρὸν ἐλάπτοντας ὑμᾶς λύσατε,
44 λέγω δὲ τοὺς περὶ τῶν θερικῶν, σαφῶς οὕτωςί, καὶ τοὺς

constituunt. BREM.

Nomothetæ] Nomothetæ erant mille et unus, quamquam Pollux unum illum supra mille non recenseat, sorte electi. Is unus superaddebatur, ne pares essent suffragiorum calculi. Thesmothetæ quotannis in domo publica, ubi leges asservabantur, conveniebant, ut viderent ne qua lex alteri contraria legi exstaret, ne qua irrita inter ratas, neve plures de una et eadem re. Quod si quas-hujusmodi reprehendissent, descriptas in tabella proponebant publice ad Archontum Eponymorum statuas: Prytanes vero concionem habebant, ut Nomothetas designarent. Referente Proedro de legibus, iisque palam pro concione a scriba recitatis, quisquis volebat leges suadebat vel dissuadebat, et siqua abroganda lex erat, unicuique legi abrogandæ quinque ex universis Atheniensibus eligebantur patroni. Populus, expensis utrinque rationibus, sciscebat quas leges vellet e Nomothetarum, quibus tamen rem omnem integram committebat, vel antiquari vel ratas haberi. Hoc legum examen erat valde necessarium in republica Atheniensium, ubi leges cumulandi, abrogandi, sanciendo pruritus et φιλοκακία dominebantur. Vide Petit. in Leg. Att. lib. i. tit. 2. Poll. lib. viii. 101, et ibi doctiss. Kühn. Vide etiam Signon. de Rep. Athen. lib. ii. cap. 4. MOUNT. Vid. Not. Stock. ad Æsch. c. Ctesiph. §. 15. Postell. de Rep. Ath. c. V. et Proleg. F. A. Wolfii, vol. II.

Ἐν δὲ τούτοις] Hoc est, διὰ τούτων. WOLF. in his, quippe qui leges novas rogarent, i. e. per hos, cfr. in Timocr. §. 3. RÜDIG.

Μὴ θῆσθε] Τὸ μὲν τιθέναι καὶ θεῖναι, νομοθετεῖν· τὸ δὲ θέσθαι νόμον, τοῦ δήμου εἶναι φασι. Quia sequitur λύσατε. M. θέσθε imperandi modo, et mox. v. ult. καὶ τῶν περὶ τῶν στρατευομένων ἐνίου, vel, omisso articulo, καὶ περὶ τῶν στρ. ἔ. WOLF.

Τοὺς εἰς τὸ παρὸν] Ἐν τῷ παρόντι μᾶλλον, ἢ, πρὸς τὸ παρὸν πρᾶγμα. IDEM.

Λέγω δὲ τοὺς περὶ τῶν θεωρικῶν] Athenienses, post bellum Ægineticum inita cum Lacedæmoniis triginta annorum pace, mille talenta quotannis in ærario seponabant, non expendenda, nisi hostis in Atticam appulsus eam invaderet: si quis in alios usus ea impendenda esse docerneret, morte erat multandus. Hæc lex eo pri-

mum ardore, quo nova plerumque instituta, observabatur. Postea Pericles, quo gratiam populo iniret, auctor fuit ut viritim civibus distribuerentur, ad ludos et spectacula: hoc tamen proviso, ut ingruente bello hæc pecunia in militum stipendia numeraretur. Utrique pariter consensum est: verum, ut omnis disciplinæ relaxatio serius ocyus in licentiam degenerat, adeo populus delectabatur hac largitione, quam Demades Viscum appellabat, quo cives omnes se illaqueatum ibat, ut nullo omnino in casu eam vellet detrahi, annoque quo habitæ sunt orationes Olynthiacæ, Eubulus, princeps factionis quæ Demostheni adversabatur, legis auctor esset, qua capitali pœna cautum est, nequis pecuniam a Pericle spectaculis destinatam in militum stipendia numerari satagat. Apollodorus etiam, quod contrarium suasisset, multatus est. Andoc. de Pace cum Laced. Thucyd. lib. ii. Diod. Olymp. 87, an. 2. Plut. in Peric. Demosth. contra Nearam. Hæc ea est Eubuli lex quam Demosthenes accusat, cuique rapidos Philippi progressus Justinus lib. vi. acceptos refert. Tournell. Vide Petit. in Leg. Att. lib. iv. Signon. de Rep. Athen. lib. iv. cap. 3. Rhodigin. Antiq. Lect. lib. viii. cap. 9. et Liban. Arg. ad Olynth. I. MOUNT. Hesych. s. v. θεωρικῶν, et Poll. viii. 13.

Τοὺς περὶ τῶν στρατευομένων ἐνίου] Juxta Solonis leges militares unusquisque civium per vices nomen suum profiteri ac per se militare necessario tenebatur; qui secus fecerat, infami ἀστρατεῦτου nomine notabatur, foroque et templis exsulabat: quisquis autem ordinem suum deseruerat, ad Heliastrium tribunal sistebatur, quibus pœnam etiam aggravandi avimus non deerat. Æsch. in Ctesiph. Demosth. contra Timoc. contra Neær. et de Rhod. Lib. Leges hisce posteriores de iis valde derogabant, unde factum est, ut, labante antiqua disciplina, cuivis liceret, nullam aliam ob causam quam desidiam, militiam impune detrectare. Demosthenes Solonis leges iterum ut valeant cupit. Tournell. MOUNT. Fuerant, qui ob desidiam jus immunitatis a stipendio militari (quæ iis, qui pompam Bacchanalibus adornabant, concessa erat) sibi vindicarent. Jam ædiles (χορηγοί) nati minimos, quibus illud munus demandarent, eligebant; hos maxime noster impugnat. RÜDIG.

περὶ τῶν στρατευομένων ἐνίους, ὧν οἱ μὲν τὰ στρατιωτικὰ τοῖς οἴκοι μένουσι διανέμουσι θεωρικά, οἱ δὲ τοὺς ἀτακτοῦντας ἀθῶους καθιστᾶσιν, εἴτα καὶ τοὺς τὰ δέοντα ποιεῖν βουλομένους ἀθυμοτέρους ποιοῦσιν. ἐπειδὴν δὲ ταῦτα λύσητε καὶ τὴν τοῦ τὰ βέλτιστα λέγειν ὁδὸν παράσχητε ἀσφαλῆ, τηνικαῦτα τὸν γράψοντα, ἃ πάντες ἴστε ὅτι συμφέρει, ζητεῖτε. πρὶν δὲ ταῦτα πράξαι μὴ σκοπεῖτε, τίς εἰπὼν τὰ βέλτιστα ὑπὲρ ὑμῶν ὑφ' ὑμῶν ἀπολέσθαι βουλήσεται· οὐ γὰρ εὐρήσετε, ἄλλως τε καὶ τούτου μόνου περιγίγνεσθαι μέλλοντος, τοῦ παθεῖν ἀδίκως τι κακὸν τὸν ταῦτ' εἰπὼντα καὶ γράψαντα, μηδὲν δὲ ὠφελῆσαι τὰ πράγματα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν μᾶλλον ἔτι ἢ νῦν τὸ τὰ βέλτιστα λέγειν φοβερώτερον ποιῆσαι. καὶ λύειν γε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς νόμους δεῖ τούτους ¹ τοὺς αὐτοὺς ἀξιοῦν οἱ περ καὶ τεδείκασιν· οὐ γὰρ ἔστι δίκαιον τὴν μὲν χάριν, ἣ πᾶσαν ἐβλάψε τὴν πόλιν, τοῖς τότε θεῖσιν ὑπάρ-

¹ Deest τοὺς.

Τὰ στρατιωτικὰ] Τὰ χρήματα, τὰ τοῖς στρατευομένοις ὑπὲρ τῆς πόλεως προσήκοντα δοῖναι. WOLF.

Θεωρικά] Εἰς τὰς θεωρίας. IDEM.

Τοὺς ἀτακτοῦντας] Suidas: ἀτακτοὶ ἐν τῇ πλειόνῳ συνηθείᾳ οἱ περιεργοί, καὶ παρὰ τὸ προσήκον τι ποιοῦντες. οἱ ῥήτορες δὲ καὶ τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ μὴ κατὰ τάξιν τὴν συμβολὴν ποιοῦντας, ἀλλ' ὡς ἔτυχεν καὶ φύσῃ, ἀτάκτους καλοῦσιν, eos, qui disciplinam militarem labefactant, emansores, desertores ordinum praeua liberant. IDEM. vid. Schol.

Ἀθῶους καθιστᾶσιν] Ἀζημίους ἀφίᾳσι, τιμωρίας οὐκ ἀξιοῦσι. WOLF.

Ἀθυμοτέρους ποιοῦσιν] Ἦττον προθύμους εἰς τὸ πολεμεῖν. IDEM.

Ταῦτα] Τούτους τοὺς νόμους. IDEM.

Ἐπειδὴν δὲ ταῦτα λύσητε] Demosthenes multa istis legibus sancitae caput suum subduxit cautissime; quippe quod earum abrogationem solum verbo tenus postulare, absque formalis ad id praescriptis. Tourret. MOUNT.

Οὐ γὰρ εὐρήσετε] Τὸν οὕτω ῥιψοκίνδυνον καὶ ἀνόητον ἐσόμενον. WOLF.

Ἄλλως τε καὶ] Quum aliter, tum. Herm. ad Vig. 780. RÜDIG.

Μηδὲν δὲ ὠφελῆσαι τὰ πράγματα] Τὴν πόλιν. Delectatur hoc nomine Demosthenes γενικῶ ὄντι ἀντὶ τῶν εἰδικῶν. WOLF.

Εἰς τὸ λοιπὸν] Εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον, μετὰ ταῦτα. IDEM.

Μᾶλλον ἔτι ἢ νῦν — φοβερώτερον] Obser-

ventur particulæ ex supervacaneo additæ comparativo αἰζητικῶς, ἀντὶ τοῦ, μᾶλλον ἔτι φοβερὸν, vel, omissio μᾶλλον, ἔτι φοβερώτερον ἢ νῦν. IDEM.

Μᾶλλον — φοβερώτερον] Notio comparativi etiam augeatur addito μᾶλλον, in Timoth. p. 1185, 16. ed R. οὐ περὶ πλείονος ἐποίησατο ὁ πατήρ περιουσίαν χρημάτων μᾶλλον ἢ οὐ Τιμοδῶρ ὑπερετήσαι. Thom. M. p. 596. ibiq. interpp. Duk. ad Thuc. VII. 29. RÜDIG.

Καὶ λύειν γε] Amphibolia quaedam est in verbis, propter ἑλλειψιν, ut dubites utram velit, Athenienses postulare, debere, ut Eubulus legem a se latam ipse abroget, an ipsum Eubulum postulare, ut sua lex a populo abrogetur. Sed prior ratio magis mihi placet. WOLF.

Δεῖ τούτους αὐτοὺς ἀξιοῦν] Δεῖ ἀξιοῦν ὑμᾶς, τούτους αὐτοὺς λύειν, id est, ὅπως αἱ οὗτοι αὐτοὶ λύωσι τοὺς νόμους τούτους. Postulandum est, qui hasce leges rogarunt, iidem uti abrogent. IDEM.

Τούτους τοὺς αὐτοὺς] Intermedia vox τοὺς vulg. non legitur, est in Cod. a., et τοὺς αὐτοὺς τούτους in Aug. 1. app. Francfr. et 6.; illam lectionem vulgatæ finitimam cum Bekker. rec.; nequaquam aliis vult hoc negotium legis abrogandæ tradi; in Mid. p. 526. pen. ed. R. Innuitur Eubulus, quem vidimus auctorem hujus legis fuisse. RÜDIG.

Θεῖσιν] Sc. τοὺς νόμους. IDEM.

χειν, τὴν δ' ἀπέχθειαν, δι' ἧς ἂν ἅπαντες ἀμεινουν πρά-
 ξαιμεν, τῷ νῦν τὰ βέλτιστα εἰπὺντι ζημίαν γενέσθαι.
 15 πρὶν δὲ ταῦτα εὐτρεπίσαι μηδαμῶς, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 μηδὲν ἀξιοῦτε τηλικούτον εἶναι παρ' ὑμῖν, ὥστε τοὺς νόμους
 τούτους παραβάντα μὴ δοῦναι δίκην, μηδ' οὕτως ἀνόητον,
 ὥστε εἰς προὔπτον κακὸν αὐτὸν ἐμβαλεῖν.

ς'. Οὐ μὲν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ὑμᾶς ἀγνοεῖν δεῖ, ὧς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, ὅτι ψήφισμα οὐδενὸς ἀξίον ἐστίν, ἂν μὴ προσ-
 γένηται τὸ ποιεῖν ἐθέλειν τὰ γε δοξάντα προθύμως ὑμᾶς.
 εἰ γὰρ αὐτάρκη τὰ ψηφίσματα ἦν ἢ ὑμᾶς ἀναγκάζειν ἢ
 προσήκει πράττειν, ἢ περὶ ὧν γράφει διαπράξασθαι, οὐτ'
 ἂν ὑμεῖς πολλὰ ψηφίζόμενοι μικρά, μᾶλλον δ' οὐδὲν
 ἐπράττετε τούτων, οὔτε Φίλιππος τοσοῦτον ὑβρίζει χρόνον·
 πάλαι γὰρ ἂν ἐνεκά γε ψηφισμάτων ἐδεδώκει δίκην. ἀλλ'
 οὐχ οὕτω ταῦτ' ἔχει· τὸ γὰρ πράττειν τοῦ λέγειν καὶ

Τὴν ἀπέχθειαν — γενέσθαι· ζημίαν] Δια-
 βάτικὴ ἡ σύνταξις. Sed alter accusativus
 a Latinis saepe non incommode dativo
 commutatur: Inimicitias esse fraudi. Iso-
 crates ἀπέσταλκά σοι τόνδε τὸν λόγον δῶρον,
 hanc orationem muneri tibi misi, dono dedi.
 WOLF.

Ἀμεινουν πράξαιμεν] Meliore uti condi-
 tione. Olynth. I. (III.) §. ς'. μείζον τῶν
 ὑπαρχόντων πράττειν. Quod sequitur ζη-
 μίαν γενέσθαι, legebatur Phil. I. §. ιδ'. :
 videant Athenienses, ne, qui bene suadent,
 periculum invidiae subeant. RÜDIG.

Πρὶν δὲ ταῦτα εὐτρεπίσαι] Πρὶν ἂν εὐτρε-
 πίσητε. Repetit argumentum a periculoso,
 supra positum, sed dilemmate tractatum,
 quicquid modo: qui legem hanc abrogare
 sine vestra auctoritate instituerit: aut
 tyrannus sit oportet, aut amens, si exitium
 ultro sibi accersierit. WOLF.

Μηδὲν ἀξιοῦτε τηλικούτον] Τοῦτο γὰρ
 κατάλυσις ἂν εἴη τῆς δημοκρατίας, καὶ τυραν-
 νίς. IDEM.

Ὡς τε τοὺς νόμους· τούτους παραβάντα] *Transgredi legem*, haud scio an Latine
 dicatur: *Discedere a lege, fraudem facere*
legi, negligere, violare, irritam facere le-
gem, et auctoritatem perfringere, conculcare,
perfringere. IDEM.

Εἰς προὔπτον κακὸν]. Πρόσπτον, πρὸ τῆς
 ὁφείας ἂν, περὶ δὲ φανερὸν. IDEM.

Οὐ μὲν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ὑμᾶς] Postulavit ut
 decerneret abrogationem legis. Nunc de-
 cretum exsequendum esse monet: non
 ignarus ingenii populi, τοῦ ἐν μὲν τοῖς
 ψηφίσμασι τὰ μέγιστα αἰρουμένου, τοῖς δὲ
 ἔργοις οὐδὲ τὰ ἐλάχιστα διαπραττομένου.

IDEM.

Τὸ ποιεῖν ἐθέλειν προθύμως] Τὸ θέλημα
 καὶ ἡ προθυμία τοῦ ποιεῖν τὰ γε δοξάντα.

IDEM.

Αὐτάρκη ἀναγκάζειν — διαπράξασθαι]
 Εἰς τὸ ἀναγκάζειν, ἢ, ὥστε ἀναγκάζειν καὶ
 διαπράξασθαι. IDEM.

Ἡ περὶ ὧν γράφει] Ἡ ταῦτα διαπρά-
 ξασθαι, περὶ ὧν γράφει, τὸ ψήφισμα γράφει
 περὶ τούτου, videtur durum. Quid si γρα-
 φῇ, ἀορ. β'. ὑποτακτικῶ παθητικῶ; Quibus
 de rebus scripta fuerint, ad eas res confi-
 ciendas. IDEM. Valde placet Wolfii con-
 jectura. MOUNT. Patet, ἂν post ὧν facile
 excidere potuisset, quod, si conjunctivum
 probaveris, bene suum locum tenet. At-
 qui conjunct. aoristo διαπράξασθαι con-
 venit; nondum enim certum est, an quis
 scribat decretum. Sed utrum γραφῇ an
 γράφῃ? hoc cum Auger. praeluli, quod prop-
 rius ad vulg. accedat; neque dura haec
 locutio videtur, modo cogitando addas ὁ
 γράφας. Lept. p. 465, 14. ed. R. ὅμως δὲ
 καὶ τὸν νόμον ὑμῖν αὐτὸν ἀναγνώσεται, sc.
 ὁ ἀναγνώστης. Xen. Anab. — III. 4, 36. ad
 ἐκέρυξε addendum ὁ κέρυξ. RÜDIG.

Διαπράξασθαι] Hic abest notio machi-
 nationum (Olynth. II. (I.) §. ς'. fin. 3.),
 dicitur etiam de rebus fortiter gestis.
 Xen. Cyr. I. 4, 25. ἀνδρὸς ἔργα διαπρα-
 ττόμενον, RÜDIG.

Ψηφίζόμενοι] Quamvis multa decernen-
 tes. IDEM.

Ἐνεκά γε ψηφισμάτων] Τῶν ψηφισμάτων
 οὐκ ἐλλειπόντων, οὐδὲ καλυόντων. WOLF.

Τὸ γὰρ πράττειν] Sententia est, consilia,
 orationes, decreta referri ad agendum:

χειροτονεῖν ὕστερον ὃν τῇ τάξει, πρότερον τῇ δυνάμει καὶ
 κρείττον ἐστὶ. τοῦτ' οὖν δεῖ προσεῖναι, τὰ δ' ἄλλα ὑπάρ-
 χει· καὶ γὰρ εἰπεῖν τὰ δέοντα παρ' ὑμῖν εἰσὶν, ὧς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, δυνάμενοι, καὶ γινῶναι πάντων ὑμεῖς ὀξύτατοι τὰ
 ῥηθέντα, καὶ πρᾶξαι δὲ δυνήσεσθε νῦν, ἐὰν ὀρθῶς ποιῇτε.
 τίνα γὰρ χρόνον ἢ τίνα καιρὸν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ
 παρόντος βελτίω ζητεῖτε; ἢ πότε ἂν δεῖ πρᾶξετε, εἰ μὴ
 νῦν; οὐχ ἅπαντα μὲν ἡμῶν προεἴληφε ¹ τὰ χωρία ἄνθρω-
 πος, εἰ δὲ καὶ ταύτης κύριος τῆς χώρας γενήσεται, πάντων
 αἰσχίστα πεισόμεθα; οὐχ οὐς, εἰ πολεμήσαιεν, ἐτοίμως

¹ τὰ χωρία προεἴληφεν ἄνθρωπος

actionem, finem esse et cogitationum et
 concionum et decretorum: quæ sine illa,
 irrita sint omnia. Sic et virtutis laus
 omnis in actione consistit. IDEM,

Τὸ γὰρ πράττειν] Hanc sententiam imi-
 tatus est Sallustius Bell. Jug. pag. 447.
 Ed. Wasse. 'Nam gerere, quam fieri
 tempore posterius, re atque usu prius est.'
 MOUNT. Vid. Victor. Var. Lect. I. VI. c.
 15.

Τάξει] Ordine, scilicet, temporis. AU-
 GER.

Τοῦτ' οὖν] Τὸ πράττειν. WOLF.
 Προσεῖναι] Προσγενέσθαι. IDEM.
 Τὰ δ' ἄλλα] Αἵτε συμβουλαὶ καὶ αἱ χειροτο-
 νίαι καὶ τὰ ψήφισματα. IDEM.

Ἐπάρχει] Scilicet ἡμῖν οὐκ ἔνδεια τούτων
 ἐστὶ. IDEM.

Ἐπάρχειν] Ἐπάρχει. TAYLOR.
 Ὀξύτατοι] Quanto ipsi sunt Athenienses
 acutiores in excellentissimis consiliis ju-
 dicandis, eo majus est dedecus, si ipsa re
 desunt. RÜDIG.

Καὶ πρᾶξαι δὲ δυνήσεσθε νῦν] Scilicet τὰ
 δέοντα. WOLF.

Πρᾶξαι — ποιῇτε] Illud ad ipsam rem
 gerendam, hoc potius ad consilium perti-
 net: cfr. Phil. I. §. 8. παύσησθε αὐτοὺς μὲν
 ἐτέ. RÜDIG.

Καὶ πρᾶξαι δὲ δυνήσεσθε νῦν, ἐὰν ὀρθῶς
 ποιῇτε] Καὶ — δὲ apud Demosthenem non
 frequens quidem est, hic autem suo loco
 positum. Hæc enim sententia ut gravis-
 sima, in qua rei cardo versatur, enun-
 tianda est. Interdum viri docti offende-
 bant, ut κατὰ Μειδ. p. 575. l. 29. ed. R.
 οἷός τις τῶν λεγόντων ἐγὼ καὶ ὑμεῖς δὲ
 ὀράτε, ubi Jurinus maluit δὲ, nihil tamen
 mutans p. 523. l. 3. ἐγὼ δὲ ἐν μὲν ἐκεῖνο εὖ
 οἶδα καὶ ὑμᾶς δὲ εἰδέναι χεῖρ. Significat fere
 et quod majus est. Cf. Phil. Γ. §. 18. fin.
 REM.

Ἐὰν ὀρθῶς ποιῇτε] Ἐὰν ποιῇτε τὰ δέοντα,
 VOL. I.

τῶν θεωρικῶν ἀποστάντες, καὶ αὐτοὶ στρα-
 τεύόμενοι. WOLF.

Εἰ μὴ νῦν] Quod pro εἰ nonnulli libri
 habent ἂν, correctori debetur. Æschyl. S.
 ad Theb. 102. πέπλων καὶ στεφάνων πτότ', εἰ
 μὴ νῦν, ἀμφὶ λιτὰν ἔχομεν; Aristoph.
 Vesp. 401. πότε δ', εἰ μὴ νῦν, ἐπαρξέτε
 μοι; RÜDIG.

Ἀνδρωπός] Vid. Not. Phil. I. §. 8. fin.
 MOUNT.

Ἀνδρωπός] Dedi ut Phil. I. §. 8. §. 15.
 cfr. in Aristocr. 670, ult. δεῖ ὑμᾶς — θεω-
 ρῆσαι τὸν τρόπον τῶν ἀνδρώπων (Charidemi).
 Æschin. d. f. leg. §. 46. pro ἀναισχυντίαν
 ἀνδρώπου rectius videtur legi τῶν ἀνδρώπων.
 RÜDIG.

Εἰ δὲ καὶ ταύτης κύριος τῆς χώρας γενή-
 σεται] Chalcidicam regionem intelligit, in
 qua Philippus, jam ante quam Olynthus
 obsidisset, duo et triginta urbes exeperat.
 Etenim contra omnium Justinii exemplar-
 ium fidem, quæ communi mendo laborant,
 auctore Fabio, Chalcidicam pro Cappa-
 dociam lib. viii. cap. 3. reponere debe-
 mus. Turrell. MOUNT.

Πάντων αἰσχίστα πεισόμεθα] Post πει-
 σόμεθα Benenatus comma, Wolfius cum
 aliis omnibus, quæ quidem vidi, exemplar-
 ium punctum ponit. Ego persuadere
 mihi non potui quin cum interrogatione
 hæc legerem, tum quia minore cum vi ipsa
 alias efferentur, tum quia vim cælerarum
 interrogationum perperam interrumpent,
 et aliquatenus frangent. Quantam ma-
 gnificientiam orationi afferant figuratæ hu-
 jusmodi interrogationes, docet Fabius
 Lib. ix. cap. 2. et Longinus Sect. 18.
 Vide notas Phil. I. §. 8. IDEM.

Εἰ πολεμήσαιεν] Si ipsi ultro lacesserent
 Philippum. WOLF.

Εἰ πολεμήσαιεν] Pith. ita legit, εἰ ἐκείνων
 ἐτοίμως πολεμήσειε. Conjicio legendum εἰ
 ἐκείνους πολεμήσειε. Wolfius ita hæc trans-
 3 i

σώσειν ὑπισχνούμεθα, οὔτοι νῦν πολεμοῦνται; οὐχ ἐχθρός; 33
οὐκ ἔχων τὰ ἡμέτερα; οὐ βάρβαρος; οὐχ ὅ τι ἂν εἴποι
46 τις; ἀλλὰ πρὸς θεῶν, ἅπαντα ταῦτα ἐάσαντες καὶ μόνον
οὐχὶ συγκατασκευάσαντες αὐτῷ, τότε τοὺς αἰτίους, οἱ
τινὲς εἰσι, τούτων ζητήσομεν; οὐ γὰρ αὐτοὶ γ' αἴτιοι φή-
σομεν εἶναι, σαφῶς οἶδα τοῦτ' ἐγώ. οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς τοῦ
πολέμου κινδύνοις τῶν ¹φυγόντων οὐδεὶς ἑαυτοῦ κατηγορεῖ,
²ἀλλὰ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν πλησίον καὶ πάντων μάλ-
λον, ἥττηνται δ' ὅμως διὰ πάντας τοὺς ³φυγόντας δήπου.

¹ φευγόντων² ἀλλὰ καὶ τοῦ³ φεύγοντας

tulit, si bellum gererent: notamque addit: 'Si ipsi ultro lacesserent Philippum.' Optime quidem hoc modo sensus constat, et argumentum a fortiori continet: si enim ultro Philippum lacessentibus auxiliaturos se polliciti sunt, quanto magis eosdem jam adjuvent oportet a Philippo bello petitis? Verum huic interpretationi omnino: non quadrat sequens vox σώσειν, quæ certe ad eos proprie referenda est, quibus in sui defensionem, non aliorum oppugnationem subveniendum esset. MOUNT.

Πολεμηθεῖεν] Lect. vulg. πολεμήσαιεν, quam Bekker. relinquit; sed et σώσειν et πολεμοῦνται requirant notionem invasionis. In multis libris apud Reisk. et Auger. legitur: εἰ πολεμήσαιεν ἐκείνους, quod Auger. recepit, monens, in Codd. L. M. legi ἐκείνων. Quis non videat, utrumque et ἐκείνων, ad πολεμήσαιεν, et ἐκείνους, ad πολεμήσαιεν additum, ab interpp. esse profectum? hinc conjecturam Reiskii, πολεμηθεῖεν, quam valde probavit Cel. Hermannus, in textum recepi: bene enim congruit cum σώσειν, et πολεμοῦνται; ὃ et σ a librariis sæpissime confunduntur. RÜDIG.

Οὔτοι πολεμοῦνται] Scilicet ὑπὸ Φιλίππου. Tanto igitur magis adjuvandi, quanto maiore in periculo sunt. WOLF.

Οὐ βάρβαρος] Græci omnes alias nationes, non excepta Macedonia, pro barbaris habebant. Alexander, qui Xerxis tempore Macedoniæ Rex erat, ludis Olympicis, ut qui barbarus esset, exclusus est, neque iis tandem aliquando admissus antequam se Argis oriundum esse probasset. Idem Alexander, cum a Persarum castris ad Græcos transiisset, ut iis prædiceret Mardonium prima luce eos de improvviso aggressurum, perfidiæ crimen diluit antiqua sua origine quam ad Græcos referebat. Nihil opus fuisset eum ad majores suos recurrere, quo istiusmodi prætextu se defenderet, si isto tempore Ma-

cedonia Græciæ pars esset. Tourrell. MOUNT.

Συγκατασκευάσαντες αὐτῷ] Τῷ Φιλίππῳ τὰ πράγματα καὶ τὴν ἀρχήν· ἐπεὶ δὲ ἅπαντα ταῦτα εἰκότες, καὶ συγκατεσκευαότες ἐσάμεθα. Sententia est, culpam esse penes ipsos Athenienses neque in duces, neque in oratores, neque in fortunam conferri posse. WOLF.

Τότε] Ὃταν οἱ Ὀλύμπιοι ἀπόλοιτο. IDEM.

Τοὺς αἰτίους οἱ τινὲς εἰσι] Ἀντὶ τοῦ, τινὲς εἰσὶν οἱ αἴτιοι τούτων. IDEM.

Τούτων, ζητήσομεν] Illam vocem malui ad οἵτινες referri et post alteram, signo interrog. deleto, colon posui: nam quum orator in hoc contextu semper negative quæsisset, dubito an hic sine particula positive fuerit interrogaturus. RÜDIG.

Οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις] Ἐν τοῖς ἀγῶσι, καὶ ταῖς μάχαις. Noto exemplo rem illustrat, quod et ipse ad Chæroneam imitatus: ἐν τῇ μάχῃ καλὸν οὐδὲν, οὐδ' ὁμολογούμενον ἔργον οἷς εἶπεν ἀποδειξάμενος, ὥχρετο λιπῶν τὴν τάξιν, ἀποδράς ἀσχιστα καὶ τὰ ὅπλα ῥίψας, οὐδὲ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς ἀσπίδος ἀσχυθεῖς, ἐπιγεγραμμένης γεράμμασι χερσὶς ἀγαθῇ τύχῃ. Verum ille iambico versu id convitium eludere solebat, cum diceret, ἀνὴρ δὲ φεύγων καὶ πάλιν μαχίσσεται. WOLF.

Τῶν φυγόντων] Vulg. φευγόντων, paullo post φύγοντας est in Ald. Felic.; utroque in loco habet a. aoristum, quem cum Bekker. recepi; non enim de clade vere accepta, sed de ficta sermo est. RÜDIG.

Ἀλλὰ καὶ τοῦ στρατηγοῦ] Sic in funebri oratione Thebani accusantur, ὅτι τῇ δυνάμει οὐκ ὀρθῶς ἐχρήσαντο: et Archidamo Isocratico, ἥττηνται οἱ Λακεδαιμόνιοι διὰ τοὺς οὐκ ὀρθῶς ἡγήσαμένους. WOLF.

ἥττηνται] Scilicet πάντες, quod ex πάντων repetendum; hinc non est, quod quis cum Reisk. malit legi πάντες pro διὰ πάντας: ita detraheretur de sententiæ gravitate, ipsumque ἕκαστος; prohibet, quominus

μένειν γὰρ ἐξῆν τῷ κατηγοροῦντι τῶν ἄλλων, εἰ δὲ τοῦτ' ἐποίει ἕκαστος, ἐνίκων ἄν. καὶ νῦν οὐ λέγει τις τὰ βέλτιστα; ἀναστὰς ἄλλος εἰπάτω, μὴ τοῦτον αἰτιάσθω. ἕτερος λέγει τις βελτίω; ταῦτα ποιεῖτε ἀγαθῇ τύχῃ. ἀλλ' οὐχ ἡδέα ταῦτα; οὐκέτι τοῦθ' ὁ λέγων ἀδικεῖ, πλὴν εἰ δέον εὖξασθαι παραλείπει. εὖξασθαι μὲν γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ῥάδιον, εἰς ¹ ταῦτόν πάνθ', ὅσα βούλεται τις, ἀθροίσαντα ἐν ὀλίγῳ ἐλέσθαι δέ, ὅταν περὶ πραγμάτων προτεθῇ σκοπεῖν, οὐκέθ' ὁμοίως εὔπορον, ἀλλὰ δεῖ τὰ βέλτιστα ἀντὶ τῶν ἡδέων, ἃν μὴ συναμφότερα ἐξῆ, λαμβάνειν.

ζ'. Εἰ δέ τις ἡμῖν ἔχει καὶ τὰ θεωρικὰ ἔαν καὶ πόρους 47

¹† ταῦτό

hanc probemus conjecturam. RÜDIG.

Κατηγοροῦντι] Hic locus laudatur in Bekk. Anecd. I. p. 149. IDEM.

Ἀγαθῇ τύχῃ] Σὺν ἀγαθῇ τύχῃ, εὐτυχῶς. WOLF.

Πλὴν εἰ, δέον εὖξασθαι, παραλείπει] In hisce orationibus plurima occurrunt, quæ ad ea quæ ab aliis dicta fuerant, spectare videntur. Conjicere licet, quod in hac ipsa concione, priusquam ad dicendum surrexerat Demosthenes, orator quidam futilis auditores fallaci spe ludificatus, et vota fundens inania pro felicitate publica, tempus contrivisset; omisso interea quid agere oporteat docere, aut dato forsan consilio pestifero. Hoc multum (ni fallor) tum lucis, tum vis et ornatus huic loco conciliabit. Ex edit. STOCK.

Δέον εὖξασθαι] Exponit simpliciter scholiastes, nisi forte in hoc delinquo, quod vota non facio, ut vobis utraque contingant, et utilia et salutaria. Sed magis arridet interpretatio proxime allata: præsertim cum hæc verba ironice quoque accepisse videatur Lucianus, qui tractatu optimo de conscrib. historia, §. 38. postquam non esse vitio dandum historico docuisset, si quæ essent a civibus suis infelicitèr aut parum prudenter facta, ea quemadmodum contigerunt enarret; neque enim ipse, inquit, auctor est illorum, sed index: ὥστε καὶ καταναυμαχῶνται, τότε οὐκ ἐκείνος ὁ καταδύων ἐστὶ, καὶ φεύγων, οὐκ ἐκείνος ὁ διώκων ἐκτός εἰ μὴ, εὖξασθαι δέον, μὴ τι παρέλκινεν itaque cum navali prælio vincuntur, non ille est, qui submergit; et, si fugiant, non ille, qui tergis instat: nisi forte, cum votis opus esset, ea prætermiserit. Hoc est, nisi forte in his enarrandis digrediat, egregiumque se esse civem ostendat, istiusmodi calamitates ab repu-

blicæ sua in posterum deprecatus. STOCK.

Παραλείπει] Scil. τοῦτο, τὸ εὖξασθαι. WOLF.

Εὖξασθαι μὲν γάρ] Scommā satis acerbū, sed dignum tanta socordia. M. Cato in Catilinario: 'Non votis, neque suppliciiis muliebribus auxilia Deorum parantur: vigilando, agendo, bene consulendo, recte omnia cedunt; ubi socordix atque ignavia te tradideris, nequicquam Deos implores: irati infestique sunt.' Sententia est: Res ipsa postulat acrem orationem, quæ non est oratoris acerbitati tribuenda. Omne quidem (ut inquit Horatius) tulit punctum, qui miscuit utile dulci. Verum id ubi fieri nequit, illud alterum teneamus: 'Pauca voluptati debentur, plura salutis.' IDEM.

Εὖξασθαι] Precari, vota facere. Solebant oratores quidam, postquam populo dederant consilium, ipsi fausta apprecari verbis magnificis. Hic istos merito irridet Demosthenes. AUGER.

Εἰς ταῦτό] Bekker. dedit ταῦτόν, quod in uno Cod. β. reperi: etiamsi ante consonantem liceat v addere (Thom. M. p. 835.); tamen Codd. non addicentibus nihil mutare ausim. RÜDIG.

Ἐν ὀλίγῳ] Χρόνῳ. WOLF.

Ἐλέσθαι δέ] Τὸ κατ' εὐχὴν λαβεῖν οὐκ ἔστιν ἡμῖν αἰρεσις ὧν βουλόμεθα, ἀλλ' ὧν δυνάμεθα. IDEM.

Ἐλέσθαι] Ubi copia deligendi et constituendi, quid faciendum sit, facta est; diversa solent ab oratoribus proposita esse; quod ipsum dicit (Olynth. I. (III.) §. 4.) bene contigisse, ut facere liceret. De voce προτεθῇ vid. dicta ad Phil. I. init. RÜDIG.

ζ'. Πόρους — στρατιωτικούς] Rationes comparandi pecuniam militarem. cfr.

ἑτέρους λέγειν στρατιωτικούς, οὐχ οὗτος¹ κρείττων; εἴποι τις ἄν. φήμ' ἔγωγε, εἴπερ ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ἀλλὰ θαυμάζω εἴ τώ ποτε ἀνθρώπων ἢ γέγονεν ἢ γενήσεται, ἂν τὰ παρόντα ἀναλώσῃ πρὸς ἃ μὴ δεῖ, τῶν ἀπόντων εὐπορήσῃ πρὸς ἃ δεῖ. ἀλλ', οἶμαι, μέγα τοῖς τοιούτοις ὑπάρχει λόγοις ἢ παρ' ἐκάστου βούλησις, διόπερ ῥᾶστον ἀπάντων ἐστὶν αὐτὸν ἐξαπατῆσαι· ὁ γὰρ βούλεται, τοῦθ' ³⁴ ἐκάστος καὶ οἶεται, τὰ δὲ πράγματα πολλάκις οὐχ οὕτω πέφυκεν.

ἦ. Ὁρᾶτε οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦθ' οὕτως, ὅπως καὶ τὰ πράγματα ἐνδέχεται καὶ δυήσεσθε ἐξίεναι καὶ μισθὸν ἔξετε. οὐ τοι σωφρόνων οὐδὲ γενναίων ἐστὶν ἀνθρώπων, ἐλλείποντάς τι δι' ἔνδειαν χρημάτων τῶν τοῦ πολέμου εὐχερῶς τὰ τοιαῦτα ὀνειδῆ φέρειν, οὐδ' ἐπὶ μὲν Κορινθίους καὶ Μεγαρέας ἀρπάσαντας τὰ ὅπλα πορεύεσθαι, Φίλιππον

¹ κρείττον;

Olynth. I. (III.) §. 4. IDEM.

Εἰ — γέγονεν] Si evenerit. IDEM.

*Αν τὰ παρόντα κ. τ. λ.] Plutarchus de vitioso pudore. TAYLOR.

Τῶν ἀπόντων] Construitur cum εὐπορήσαι, et ab eo regitur. AUGER.

Μέγα — βούλησις] Ἡ βούλησις ἐκάστου μεγάλῃν ἰσχὺν παρέχει τοῖς τοιούτοις λογισμοῖς. WOLF.

Τοιούτοις — λόγοις] Hæ rationes, ut quis putet, fieri posse, quæ non congruant sanæ rationi, quibus simul aliquid vanitatis subest (§. 5.), oriuntur, aluntur cujusque voluntate. RÜDIG.

Οὐχ οὕτω πέφυκεν] Non hæc est rerum natura (§. 5. med.), ut quæ quis velit, ea sponte ipsi eveniant. IDEM.

ἦ. Ὁρᾶτε οὖν ταῦθ' οὕτως] Σκέψασθε τοῦτον τρόπον. WOLF.

Ἐνδέχεται] Επιτρέπει, πέφυκε. IDEM.

Ἐνδέχεται] Ut res in se suscipiunt, ut ferunt, vid. Thom. M. p. 326. Reisk. post hanc vocem putat ei deesse, at Noster non interrogatione utitur, imo non dubitat, quin, rebus diligenter consideratis, et stipendia cives sint facturi et mercedem daturi. RÜDIG.

Καὶ δυήσεσθε ἐξίεναι] Ἀντὶ τοῦ, γνώσεσθε, ὅτι δεῖ ὑμᾶς αὐτοὺς στρατεύεσθαι. WOLF.

Καὶ μισθὸν ἔξετε] Ἀντὶ τῶν θεωρικῶν. IDEM.

Ἐλλείποντάς τι] Sic ordina: ἐλλείποντάς τι τοῦ πολέμου, δι' ἔνδειαν χρημάτων:

et mox: δι' ἀπορίαν ἐφοδίων τοῖς στρατευομένοις, scilicet δοθησομένων, ἢ ἀναγκαίων ὄντων. ἐφόδια vero intelligo τὰ σιτηρέσια, de quibus Philippica 1. IDEM.

Κορινθίους] Demosthenes Atheniensium virtutem recalcificare studet, in memoriam ipsis revocando insignem patrum ipsorum expeditionem circiter sæculum ante factam. Simul atque Græcia confœderata Persarum Regem propulsasset, statim victores in se invicem arma verterunt. Athenienses ac Lacedæmonii suis utrique partibus præfuerunt. Reliqui, prout quosque aut voluntas aut commodi ratio trahebat, vel has vel illas partes amplexi sunt. Corinthii et Megarenses illo tempore inter se bellabant; causa belli erat de finibus suis contentio. Megarenses, quibus commodius esset ab Atheniensibus quam a Lacedæmoniis auxiliandam, ab his elapsi sunt ut illis se conjungerent. Corinthii minime hoc erant perterriti, sequē persuasissimos habentes, Athenienses, in Ægypto et Ægina occupatos, ad novum hoc bellum sufficere non posse, in Megarensium fines se intromiserunt. Athenienses vero non tam virum suarum quam virtutis suæ rationem habuerunt. Senes Juvenesque, qui servabant domi, ad socios defendendos una alacres perfecti sunt, quæsivere hostem, ac profligarunt. Tourrell. MOUNT.

Καὶ Μεγαρέας] Megara, insignis Græciæ urbs, æquali fere a Corintho et Athenis

δ' ἂν πόλεις Ἑλληνίδας ἀνδραποδίζεσθαι δι' ἀπορίαν ἐφο-
δίων τοῖς στρατευομένοις. καὶ ταύτ' οὐχ ἵν' ἀπέχθωμαι
τισιν ὑμῶν τὴν ἄλλως προήρημαι λέγειν· οὐ γὰρ οὕτως ἄφρων
οὐδ' ¹ ἀτυχὴς εἰμι ἐγώ, ὥστε ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι
μηδὲν ὠφελεῖν νομίζων· ἀλλὰ δικαίου πολίτου κρίνω τὴν 48
τῶν πραγμάτων σωτηρίαν ἀντὶ τῆς ἐν τῷ λέγειν χάριτος
αἰρεῖσθαι. καὶ γὰρ τοὺς ἐπὶ τῶν προγόνων ἡμῶν λέγοντας
ἀκούω, ὥσπερ ἴσως καὶ ὑμεῖς, οὓς ἐπαινοῦσι μὲν οἱ παρίον-
τες ἅπαντες, μιμοῦνται δ' οὐ πᾶν, τούτῳ τῷ ἔθει καὶ τῷ
τρόπῳ τῆς πολιτείας χρῆσθαι, τὸν Ἀριστείδην ἐκεῖνον, τὸν

¹ ἀτυχὴς τίς εἰμι

intervallo dissita, prope sinum Saronicum. Hoc bellum contigit duodecim annos post bellum de quo in præcedenti nota dictum est. Megarenses, postquam præsidarios Atheniensium milites trucidassent, Lacedæmoni, ac Corintho etiam ipsorum capitali hosti, contra quem Athenienses ipsorum causam suscepissent, se conjungere. Athenienses eorum tam perfida defectione animoque adeo ingrato commoti injuriam ulcisci decreverunt. Itaque Megarensibus denuntiavit, ne terram Cereri et Proserpinæ sacratam contra fas excoletent: qua admonitione detrectata, eos aditu in portus et regionem Atticæ decreto interdixere: idque decretum acerbius bellum Peloponnesiacum accendit. Ex oratione Demosthenis credideris, bella de quibus loquitur ab auditoribus suis fuisse gesta. Hujusmodi Anachronismis uti eloquentiæ conceditur, quæ hoc modo ad posterum transfert majorum suorum gloriam. Optima est hæc ratio in animis hominum se insinuandi, adque intimos affectus recta via incedit. Nullum nos ita movet exemplum ut nostrium; nihilque est quod quis tantum, quantum semetipsum, imitari gestiat. Tournell. IDEM.

Ἐπὶ Κορινθίους καὶ Μεγαρέας] Diversum interpp. putant innui bellum, alterum Corinthiorum, quos Athenienses, Megarensibus auxiliantes, aggrediebantur Ol. 80, 3. (Thuc. I. 103.), alterum Megarensium, in quorum fines Athenienses Ol. 83, 1. invadebant. Ulpian. de uno intelligit bello, quod Corinthii et Megarenses conjuncti Atheniensibus inferebant. Nam Megarenses quum τὴν ἱερὰν ὀργὰδα (locum Cereri et Proserpinæ sacrum in confinio Megaridis et Atticæ) tempore Periclis sibi vindicassent, hi una Corinthiis, quos in auxilium vocaverant, vehementem Atheniensium impetum (ἀπάσαντας) experiebantur. Thuc. I. 139. ibique Duk.

Plut. in Pericl. II. p. 168. Huic explanationi partic. καὶ favere videtur, RÜDIG.

Τισιν ὑμῶν] Eos intelligit, qui ægre ferunt, pecuniam theatralem sibi eripi; cfr. ad Phil. I. §. 8. IDEM.

Τὴν ἄλλως] Frustra i. e. ut nihil sit causæ, cur illos mihi invidios faciam, d. f. leg. §. 45. fin. οὐχ ἔξει τί λέγῃ, ἀλλὰ τὴν ἄλλως ἐνταῦθα ἐπαρεῖ τὴν φωνήν. coll. Phil. II. §. 5. Bergl. ad Alciph. p. 102. s. IDEM.

Ἀτυχὴς εἰμι] Reisk. ex duobus libris interposuerat τις, quæ vox etsi bene suum tueatur locum (Matth. Gr. gr. §. 487, 5.), tamen Codd. auctoritate caret; ἀτυχὴς is est, qui voti se compotem futurum putat, cujus compos vix fieri potest. IDEM.

Ὦφελεῖν νομίζων] Expectaveris accusativum, sed nominativi absoluti exempla vid. Hom. II. I. 170. οὐδὲ σ' οἶω ἐνθάδ', ἄτμος ἐὼν, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύζειν, coll. V. 202. et 353. Pro ὠφελεῖν nonnulli libri ὠφελῶσαι. IDEM.

Νομίζων] Minime in νομίζων cum Rüdigeri de nominativo absoluto cogitandum; sed hæc est usitata linguae Græcæ constructio, ut, si ex enuntiatione primaria pendeat infinitivus idem subjectum habens, et subjectum et ejus determinationes in nominativo ponantur. Cf., si opus sit, Matthiæ Gr. Gr. §. 535. Rüdigeri errorem notavit etiam Ern. Fr. Poppo Thucyd. T. I., p. 117. BREM.

Ἀλλὰ — αἰρεῖσθαι] Hæc sententia laudatur a Stob. 147. 26.; in Bekk. Anecd. I. p. 119. pro κρίνω legitur κρίνω, quod non spreverim, ex præced. facile εἰμι suppleas. RÜDIG.

Τὸν Ἀριστείδην ἐκεῖνον] Aristides, Justus cognomine, non nihil ad victorias Marathoniam ac Salaminiam contulit, atque Atheniensium ad pugnam Platææ dux erat. Eum jure etiam dixeris Athenarum in Græcia imperii prima jecisse funda-

Νικίαν, τὸν ὁμάνυμον ἑμαυτῷ, τὸν Περικλέα. ἔξ οὗ δ' οἱ διερωτῶντες ὑμᾶς οὗτοι πεφνήασι ῥήτορες, τί βούλεσθε; τί γράψω; τί ὑμῖν ¹χαρίζομαι; προπέτται τῆς ²παραι-

¹ χαρίζομαι

² παραιτίκα ἡδονῆς καὶ χάριτος

menta. Aristidis virtus apud omnes reverenter habita id potissimum effecit, ut Græci, postquam Persas vicissent, Athenarum potius quam Spartæ dominationi se submitterent. Plato, accuratus ille hominum æstimator, in Gorg. [pag. 526. Ed. Serran.] eum omnium Græcorum perfectissimum atque integerrimum fuisse testatur. Tourrell. MOUNT.

Τὸν Νικίαν] Alius dux Atheniensium, ditissimus, itemque maxime munificus occubuit bello Siculo, quod ne susciperent omnibus modis cives suos dehortari voluit: verum apud eos Alcibiadis ipsius æmuli auctoritas prævaluit. Tourrell. IDEM.

Τὸ ὁμάνυμον ἑμαυτῷ] Δημοσθένην τὸν εἰς Σικελίαν στρατηγήσαντα, καλεῖ ἀποθανόντα, ἅμα τῷ Νικίᾳ Ἀριστείδην δὲ τὸν δίκαιον ἐπικληθέντα, ὡς οἶμαι, λέγει. WOLF. V. Thucyd. I. VII. c. 16. sqq.

Τὸν Περικλέα] Hic vir et patriæ et sæculi sui decus fuit. Scientia politica, militari, atque eloquentia pariter insignis. Ex his tot ac tam præclaris dotibus tanta ei Athenis nata esset auctoritas, ut ab iis qui ipsi invidebant pro novo Pisistrato haberetur. Unde factum est, ut primo necesse illi esset modératione atque obsequio, etiam plus quam decuit, in sua agendi ratione uti. Postquam vero tantam potestatem nactus esset, quanta opus fuit ad libere agendum, tum ille Atheniensium mollitiæ haud diutius indulsit, verum tanta cum severitate singulos in officio continebat, ut iidem homines, qui, ab ipso gloria cumulati, eum vicissim omni honore genere onerassent, de supplicio ei infligendo cogitarent. Plato voci publicæ de Pericle fidem abrogare audet, ipsumque populi Atheniensis corrumpendi in simulat. Quid, inquit is Philosophus, de Equisone sentiamus, qui equum curare in se receperit, eumque feriozem reddiderit, quam acceperat? Plat. in Gorg. [pag. 516. Ed. Serran.] Tourrell. Vide Plutarch. in Pericle, et Isocratem in Orat. περὶ ζεύγους. MOUNT.

Ἐξ οὗ δὲ οἱ διερωτῶντες ὑμᾶς οὗτοι πεφνήασι ῥήτορες, τί βούλεσθε; τί γράψω;] Oratores id unico quærebant ut populum gubernarent; populusque sola erat adulatione gubernandus. Ad eum igitur id imperium pertinēbat, qui ad assentationem esset eruditissimus, vel potius qui deceptoris partes agere potissimum calleret.

In hosce homines, tam turpiter obsequiosos, et populari gratiæ servientes, certe non minus quam Orator noster, invehitur Aristophanes in Equitibus Act. 1. Sc. 1. et 2. idemque in Vespis 2. Aristoteles de Rep. lib. iv. cap. 4. lib. v. cap. 6. et 11. Isocrates de Pace. Quicumque, exclamat Demosthenes, in Oratione de Rep. Ord. quicumque Reipublicæ prodesse velit, primo auribus vestris mederi debet, nihil aliud audire assuefactis quam quod eas titillet. Cleones et Cleophones, inquit Demetrius Phalerens, 1. De Eloq. c. 315. hoc est, assentatores, populum Atheniensem totum possident, qui non nisi istorum auribus atque intellectu uti vult. Tourrell. IDEM.

Τί ὑμῖν χαρίζομαι] Volg. χαρίζομαι, sed interest, utrum utaris conjunct. aor., an futuro, ille enim esse quærentis, quid alii velint ut fiat, hic, an alii concedant (quod fere concedere debent) ut fiat: hac de re conjunctivum aor., quem Cod. α. præbet, cum Bekker. prætulit. Hujusmodi oratores perstringit Aristoph. Equit. 50. et 215. τὸν δῆμον αἰεὶ προσποιῶ, ὑπογυκαίνων βήματαίους μαγειρείους. RÜDIG.

Προπέτται] Ὡς περ ἐν συμποσίῳ ὁ οἶνος, οὗτω καὶ ἐν πολιτείᾳ καὶ πολέμῳ τὰ πράγματα κατηνάλωνται, καὶ οἱ καιροὶ ἐκπεφεύγασιν. Delectatur hac metaphora Demosthenes, καίτοι οὐ πάντῃ συμποτικὸς γενόμενος, ὕδαρ καὶ ἐπινε, καὶ πρὸς λύχον διεπόνει τοὺς λόγους. WOLF.

Προπέτται] Græcis solenne fuit in conviviiis lautioribus alteri propinare, et deinde poculum ei donare. Hinc sumpta metaphora, προπίνειν significat donare, concedere, prodere. Etsi de hujus vocis etymo nequaquam convenit inter eruditos. Ex edit. Stock.

Προπέτται — πράγματα] Schol. Pind. Olymp. 7. in hæc: προπίνειν ἐστὶ κυρίως τὸ ἅμα τῷ κράματι (i. e. οἶνῳ) τὸ ἀγρίον χαρίζεσθαι, omnino propinantem aliquid (libertatem Dem. de Cor. §. 44.) prodere. Hermog. et Harpocrat. (προπεπαιώτες) explicant per προδίδοναι. Mauss. ad Harpoc. et Val. ad Mauss. RÜDIG.

Τῆς παραιτίκα ἡδονῆς] Scilicet ἔνεκα διὰ τὴν παροῦσαν καὶ ἀκαριαίαν ἡδονήν. WOLF. Genitivo usus est orator, quoniam in προπεσ. inest notio venditionis. Phil. II. §. β'. κέρισθε — εἵνοιαν. Non enim cum Wolf. ἔνεκα suppleendum. RÜDIG.

τίκα χάριτος τὰ τῆς πόλεως πράγματα καὶ τοιαυτὶ συμβαίνει, καὶ τὰ μὲν τούτων πάντα καλῶς ἔχει, τὰ δ' ὑμέτερα αἰσχροῦς.

35 θ'. Καὶ τοι σκέψασθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, αἱ τις ἀν κεφάλαια εἰπεῖν ἔχοι τῶν τ' ἐπὶ τῶν προγόνων ἔργων καὶ τῶν ἐφ' ὑμῶν. ἔσται δὲ βραχὺς καὶ γνώριμος ὑμῖν ὁ λόγος· οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις ὑμῖν χρωμένοις παραδείγμασιν ἀλλ' οἰκείοις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εὐδαίμοσιν ἔξεστι γενέσθαι. ἐκεῖνοι τοίνυν, οἷς οὐκ ἐχαρίζονθ' οἱ λέγοντες οὐδ' ἐφίλουν αὐτοὺς ὥσπερ ὑμᾶς οὗτοι νῦν, πέντε μὲν καὶ τετταράκοντα

Καὶ τοιαυτὶ συμβαίνει] Τοιαῦτα, ὅσα νῦν, τὰ πάντα ἀμελεῖσθαι καὶ ἀπόλυσθαι. Possit etiam ad ea referri quæ sequuntur. WOLF.

Καὶ τὰ μὲν τούτων πάντα καλῶς ἔχει, τὰ δ' ὑμέτερα αἰσχροῦς] Τούτων sc. τῶν ῥητόρων τὰ τῆς πόλεως πράγματα, ut Jacobsius interpretatur. Hæc enim notio nusquam est in propinquo, ut, quum τούτων legamus, ea animo obversetur. Affirmat etiam Demosthenes de iisdem rhetoribus Olynth. III. (II.) §. 3. p. m. ὅτι οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γέγονασιν, οἱ δ' ἐξ ἀδούλων ἔντιμοι, ἔνιοι δὲ τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρως εἰσι κατασκευασμένοι· ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάττω γέγονε, τοσούτῳ τὰ τούτων πύξηται. BREM.

θ'. Καίτοι σκέψασθε] Collatio reipublicæ majorum et suæ ætatis: qualis est apud Isocratem, sed multo copiosior in Areopagitica, et oratione de pace. Hunc autem servat ordinem, ut primum de Græcia, deinde de urbana administratione dicat. Denique magistratuum privatas res confert: et populo torporem excutere studeat. WOLF. V. π. Συντάξ. §. 4. seqq.

Καίτοι σκέψασθε — τῶν προγόνων ἔργων, καὶ τῶν ἐφ' ὑμῶν] Fabius lib. vi. cap. 5. 'Idem (Demosthenes) cum offensusam vereretur, si objurgaret populi seguitiem, in asserenda libertate reipublicæ, majorum laude uti maluit, qui eam fortissime administrassent. Nam et faciles habuit aures, et natura sequebatur, ut meliora probantes pejorum prænitent.' Vide Dionys. Halicarnass. cap. de figuratis causis. MOUNT.

Οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις] Sic Isocrates παραινέσει: τὰς τοῦ πατρὸς προαίρεσις ἀναμνησθεῖς, οἰκείον καὶ καλὸν ἔχεις παράδειγμα τῶν ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενῶν: et in Philippica: ἐνθυμοῦ δὲ διότι μηδὲν ἀλλοτρίοις παραδείγμασι χρωμένος, σὲ παρακαλῶν τυχθάνω. WOLF.

Ἵμῖν ἔξεστι γενέσθαι εὐδαίμοσιν] Observe pares casus, qui verbum antecedunt

et sequuntur. Isocrates τῶν προσπεινησμένων εἶναι σοφιστῶν. Martialis:

Nobis non licet esse jam disertis.

IDEM.

Εὐδαίμοσιν ἔξεστι] Usitata Græcis constructio dativæ cum ἔξεστι et ἔστι, de Rhod. lib. §. id'. οὐδὲν ἐμποδὼν αὐτοῖς ἔσται κυρίως τῶν ἀγαθῶν εἶναι. Exempla vide ap. Matth. Gr. gr. p. 770. RÜBIG.

Πέντε μὲν καὶ τετταράκοντα ἔτη] Isocrates in Panegyrico habet ἐβδομήκοντα, in Panathenæico πέντε καὶ ἐξήκοντα. εἰ Obsopæus in veteri exemplari legi ostendit ξέ. Fortassis hîc legendum καὶ ἐξήκοντα. Tertia Philippica vero scribit: ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι προστάται ἐβδομήκοντα ἔτη καὶ τρία τῶν Ἑλλήνων ἐγένοντο. Chronologiam a Pausanice Spartanî interitu usque ad cladem Hellesponticam puto perducendam: post quam, captis a Lysandro Athenis, Lacedæmonii terra marique rerum potiti sunt, donec, iisdem victis ad Cnidam, Conon patriæ opes et dignitatem aliqua ex parte recuperavit: quas sociali bello Chares denuo evertit, nec multo post Philippus in Græcia grassari, non armis magis, quam auro Macedonico et proditione, ac dominari cepit: cui Demosthenes quantum potuit, est adversatus. WOLF. V. Meurs. de Fort. Athen. c. X. et π. Συντάξ. §. 4.

Πέντε &c. ἐκόντων] A quarto anno Olympiadis 75. ad secundum octogesimæ quintæ. Postquam Græci ex pugnis Salaminia et Platæensi didicissent, quid virtus ac disciplina contra multitudinem possent, consilia iniere quomodo adversus nova Persarum regis molimina se præmunirent. Unaquæque Græciæ urbs singulare quodammodo imperium erat. Multitudo ducum multa secum necessario fert incommoda: hæc igitur ut præcaverent, constituere unum totius nationis imperatorem eligere, idque munus omnes ad

ἔτη τῶν Ἑλλήνων ἤρξαν ἐκόντων, πλείω δ' ἢ μύρια τάλαντα
 49 εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνήγαγον, ὑπήκουε δὲ ὁ ταύτην τὴν χώ-
 ραν ἔχων αὐτοῖς βασιλεύς, ὥς πέρ ἐστι προσήκον βάρβαρον
 Ἕλλησι, πολλὰ δὲ καὶ καλὰ καὶ περὶ καὶ ναυμαχοῦντες
 ἔστησαν τρόπαια αὐτοῖς στρατευόμενοι, μόνοι δὲ ἀνδρώπων
 κρείττω τὴν ἐπὶ τοῖς ἔργοις δοῶν τῶν φθορῶντων κατέλι-
 πον. ἐπὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλληνικῶν ἦσαν τοιοῦτοι· ἐν δὲ τοῖς

Pausaniam Lacedæmoniorum regem unanimes detulerunt. Illo Rex brevi abusus est, eoque processit ut etiam cum Persis clandestinum haberet consilium Græciæ iis subjugandæ, hac scilicet conditione, ut eam sibi præfecti nomine provinciam nancisceretur. Itaque eum Spartani revocarunt, et principatus pertæsī, qui reges suos efficeret tyrannos, eum ultro ad Athenienses transtulere. Hi delatum acceperunt: nullumque tum temporis consilium cæpere nisi in generalibus conventibus ad Delum habitis. Ibi definierunt quid singulæ urbes ad communem causam promovendam conferrent: quæ tamen omnes suis legibus gubernabantur. Ut verbo dicam, Athenienses usque ad bellum Peloponnesiacum principatum ita tenuerunt, ut ex ipsorum studio solum munus sui cum dignitate adimplendi intelligeretur, quique inferiores erant, æqualitatis tamen similitudinem reliquam haberent. Itaque clades Xerxis, atque initium belli Peloponnesiaci ducæ sunt Epochæ, quæ XLV. annos complectuntur, quibus Athenienses imperium obtinuerunt in Græcos sponte sua subditos. Etenim post bellum Peloponnesiacum, Athenis iniquo animo paruerunt: et ipse Thucydides, quamvis Atheniensis, confitetur omnes hujus belli cursu in Lacedæmonios inclinatione animorum propendisse. Aditis igitur XXVII. annis belli Peloponnesiaci, XLV. etiam inter cladem Xerxis et hoc bellum elapsis; duraverit Atheniensium imperium LXXII. annos integros, sive LXXIII. inchoatos. Demosthenes, juxta posteriorem hunc calculum, in tertia Philippica dicit Athenas Græciæ imperasse LXXIII. Eadem ratione Isocrates, cum hoc imperium tantum annos LXV. durasse dixisset, ejus durationem alio in loco ad plus quam LXX. extendit. Facile hæc discrepantia componitur, distinguendo tempore quo Græci volentes, quoque inviti Atheniensibus paruerint. Tourrell. MOUNT.

Πέντε καὶ τετταράκ.] H. Wolf. de suo dedit ἐξήκοντα contra libros. Sed vulgate ipse favet nexus. Noster ætatem Ari-

stidis et Periclis animo tenens, hujus fines descripsit ab Ol. 75, 4. (477. a. Chr.) usque ad Ol. 86, 4. (432.) i. e. tempus ab initio belli Persici secundi usque ad init. belli Pelop. Vulgat. lectio defenditur Dionys. et de Rep. Ord. §. 1. Si Dem. Phil. III. §. 3. numerat 73 annos (coll. Isocr. Paneg. c. 30. ibique Spohn.) addidit 27 vel 28 annos belli Pelop. i. e. ad a. 405. cfr. Weiske de causis hyperboles in Philippi hist. illatæ p. 16. RÜDIG.

Μύρια τάλαντα] Id est, circiter vicies centum mille libras nostra moneta. Ingentem sane pecuniæ summam, quamque ut congererent, maxima frugalitate præditos fuisse oportuit Atheniensium majores. MOUNT. V. Thucyd. I. II. c. 13.

Συνήγαγον] Bav. Aug. 1. Harl. a. et β. ἀνήγαγον, quod Reisk. Auger. (apud quem in optim. libris est) et Bekker. recod., sed vulg. in Dionys. et Rep. Ord. §. 1. Jam quum de pecunia, quæ in arce reponeretur, ἀνάγειν, ἀναφέρειν solennes essent formulæ (Hemsterh. ad Aristoph. Plat. 1196.), inde hæc lectio orta videtur, cui vulgatam prætulimus. RÜDIG.

Ταύτην τὴν χώραν] Hanc regionem, i. e. hic, Macedonia. Pro ταύτην velim legi τὴν ἐκεῖ. AUGER.

Ὁ ταύτην τὴν χώραν ἔχων] Rex Macedoniae Perdicas, Schol. monente, intelligendus, patrueis Amyntæ, patris Philippi, quem Thuc. V. 83. narrat ab Atheniensibus usu maris in Macedonia Ol. 90, 4. interclusum fuisse. Vid. Weisk. qui p. 21. acute de hac re disputat. Pro ταύτην fortass. leg. ταύτην, eandem terram, quam nunc Phil. tenet. RÜDIG.

Ὡς πέρ ἐστι προσήκον] Iphigenia in Euripide, [in Aul. v. 1410.]

Βαρβάρων δ' Ἑλλήνας ἀρχεῖν εἰκός, ἀλλ' οὐ Βαρβάρους,
 Μῆτερ, Ἑλλήνων. τὸ μὲν γὰρ δοῦλον, οἱ δ' ἐλεύθεροι. MOUNT.

Πολλὰ δὲ καὶ καλὰ] Herm. ad Vig. 838. Tourrell. hæc tropæa ad Marathonem, Salamina et Plateas refert. RÜDIG.

Πεζῇ] Scil. μαχόμενοι. WOLF.
 Δόξαν κρείττω τῶν φθορῶντων] Τοῦ φθόκου,

κατὰ τὴν πόλιν αὐτὴν θεάσασθε ὅποιοι, ἔν τε τοῖς κοινοῖς καὶ ¹ ἐν τοῖς ἰδίοις. δημοσίᾳ μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα καὶ κάλλη τοιαῦτα καὶ τσαῦτα κατεσκευάσαν ἡμῖν ἱερῶν καὶ τῶν ἐν τούτοις ἀναθημάτων, ὥστε μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων ὑπερβολὴν λελεῖφθαι· ἰδίᾳ δ' οὕτω σάφρονες ἦσαν καὶ σφόδρα ἐν τῷ τῆς πολιτείας ἡδεῖ μένοντες, ὥστε τὴν Ἀριστείδου καὶ τὴν Μιλτιάδου καὶ τῶν τότε λαμπρῶν οἰκίαν εἴ τις ἄρα οἶδεν ὑμῶν ὅποια ποτ' ἐστίν, ὅρᾳ τῆς τοῦ γέι-
 τonos οὐδὲν σεμνοτέραν οὔσαν· οὐ γὰρ εἰς περιουσίαν αὐτοῖς

¹ Deest ἐν.

ἢ οἱ φθονερεῖ οὐκ ἐλυμήναντο. IDEM.

Δημοσίᾳ μὲν τοίνυν, οἰκοδομήματα — κατεσκευάσαν] Ad hæc sic ait Scholiastes: οὐ περὶ τῶν οἰκοδομημάτων λέγει, ἀλλὰ τῶν ἀναθημάτων, καὶ γὰρ τούτων εἰσὶν ἱσως ὑπερβολαί. Non video, quare Ulpianus non admittat hæc verba oratoris debere intelligi de ædificiis, sed tantum de donariis. Nam et magnifice ædificaverat Pericles Propylæa et Odeum, usus opera Mnesicli architecti, de quibus Plutarchus in Pericle, et de Propylæis quidem gloriabatur Athenienses: testis Æschines in oratione περὶ Παραπρεσβείας [§. κδ'. med.] ἀνιστάμενοι δὲ οἱ συντεταγμένοι ῥήτορες, περὶ μὲν τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως οὐδὲν ἐνεχέουσαν λέγειν, ἀποβλέπειν δὲ εἰς τὰ προπύλαια τῆς πόλεως ἐκείνου ἡμᾶς, καὶ τῆς ἐν Σαλαμῖνι πρὸς τὸν Πέρσην ναυμαχίας μεμνήσθαι καὶ τῶν τάφων καὶ τῶν προγόνων, &c. Et ob ejus ædificii magnificentiam in invidiam adducebantur a vicinis, testis idem Æschines in eadem oratione, [§. λβ'. fin.], Ἐπαμινώνδας στρατηγὸς οὐχ ὑποπτήξας· τὸ μὲν τῶν Ἀθηναίων ἀξίωμα, εἴπω διαρρήδην ἐν τῷ πλῆθει τῶν Θηβαίων, ὡς δεῖ τὰ τῆς Ἀθηναίων ἀκροπόλεως προπύλαια μετενεγκεῖν εἰς τὴν προστασίαν τῆς Καδμείας. Ex his patet, quantum hallucinatus sit Scholiastes, locum Demosthenis non debere intelligi de ædificiis; sed tantum de donariis, περὶ ἀναθημάτων, tanquam si Minervam Phidiæ tantum et alia donaria sola digna admiratione fuisse censuisset. Nam et ipse Demosthenes infra contra Androtionem ædificia magnifica recenset, sic: προπύλαια, ὁ Παρθενὼν, στῆλαι, νεώσοικοι. PALMER.

Κάλλη — ἱερῶν — καὶ ἀναθημάτων] Ornamenta templorum et donariorum; templa constat illo tempore pulcherrima fuisse exstructa. Vid. Beckii, Vir. Ill., Grundriss d. Archæol. d. Kunst. I. p. 72. s. ἀναθήματα (κοσμήματα, ἀγάλματα) dicuntur dona, quæ suspendi possunt, qualia

sunt tripodes, aureæ phialæ et similia. Salmas. ad Solin. p. 767. Paus. Att. c. 27. Nam Xerxis sella, Mardonii acinaces erant suspensa. RÜDIG.

Ἀναθημάτων] Ἀνάθημα Græcis non dicitur de omni re, quæ diis consecratur, sed de illo tantum genere donorum quæ suspendi poterant, aut in excelso et conspicuo loco statui, ut essent templis ornamento, qualia sunt phialæ aureæ et argenteæ, tripodes, acerræ, corollæ, et similia. Vide Salmas. Plin. Exercitat. in Solin. Polyhist. qui plura ibi disputat de voce ἀνάθημα, eamque nusquam apud Græcos in malam partem accipi, pro ἀνάθεμα, contendit. MOUNT.

Ὅστε μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων] Isocrates Areopagitico: ὥστε ἐτι καὶ νῦν τοὺς ἀφικνουμένους νομίζουσιν, αὐτὴν ἀξίαν εἶναι μὴ μόνον τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἁλ-
 λων ἀπάντων. WOLF.

Ἐν τῷ τῆς πολιτείας ἡδεῖ] Ἦγεν τῷ δημοκρατικῷ ἐν ᾧ αἱ ἰσότητες εὐδοκимоῦσιν. IDEM.

Ἐν τῷ τῆς πολιτείας ἡδεῖ μένοντες ὥστε τὴν Ἀριστείδου, καὶ τὴν Μιλτιάδου, &c.] Nemini unquam animus ab re. omisior fuit, quam Aristidi et Miltiadi. Aristidis tota hæreditas ad eum efferendum non sufficit, neque ille dnabns suis filiis quidquam præter gratorum civium misericordiam reliquit. Qui Miltiadi invidabant paulo post pugnam Marathoniam effecere, ut is quinquaginta talentis mulctaretur. Quam pecuniam, quod solvere non poterat vir qui non alias divitias quam gloriam sibi cumulare noverat, in vincula publica conjectus est, ibique, cum summo patriæ suæ dedecore, diem obiit supremum. [Vide Cor. Nep.] Tourtelk. MOUNT.

Οὐ γὰρ εἰς περιουσίαν] Οὐκ ἐπολιτεύοντο διὰ χρηματισμὸν τὴν πολιτείαν· οὐκ ἐργασίαν, ἀλλὰ λειτουργίαν εἶναι ἐνόμιζον. WOLF. Ad rem familiarem amplificandam, cfr. §. i. RÜDIG.

ἐπράττετο τὰ τῆς πόλεως, ἀλλὰ τὸ κοινὸν αὖξιν ἕκαστος
 ὤετο δεῖν. ἐκ δὲ τοῦ τὰ μὲν Ἑλληνικὰ πιστῶς, τὰ δὲ πρὸς
 τοὺς Θεοὺς εὐσεβῶς, τὰ δ' ἐν αὐτοῖς ἴσως διοικεῖν μεγάλην
 εἰκότως ἐκτίσαντο εὐδαιμονίαν. τότε μὲν δὴ τοῦτον τὸν
 τρόπον εἶχε τὰ πρᾶγματα ἐκείνοις, χρωμένοις οἷς εἶπον
 50 τὰ πρᾶγματα ἔχει; ἄρα γε ὁμοίως ² ἢ παραπλησίως; 36
 καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πόλλ' ἂν ἔχων εἰπεῖν· ἀλλ' ὅσης
 ἅπαντες ὁρᾶτε ἐρημίας ἐπειλημμένοι, καὶ Λακεδαιμονίων
 μὲν ἀπολωλότων, Θηβαίων δ' ἀσχόλων ὄντων, τῶν δ' ἄλ-
 λων οὐδενὸς ὄντος ἀξιοχρεω περὶ τῶν πρωτείων ³ ἡμῖν ἀντι-
 τάξασθαι, ἐξὸν ⁴ δ' ἡμῖν καὶ τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν ἀσφαλῶς

¹ † τούτων] τῶν νῦν

² † ἢ] καὶ

³ ἡμῖν

⁴ † [δ']

Τὸ κοινὸν αὖξιν] Horatius Od. II. xv.

Privatus illis Census erat brevis,

Commune magnum— MOUNT.

Ἰσως διοικεῖν, μεγάλην εἰκότως ἐκτίσαντο
 εὐδαιμονίαν] Eurip. Phoeniss. Act. 2. Sc. 1.
 [v. 346.]

κάλλιον—

Ἰσότηα τιμᾶν ἢ φίλους ἀεὶ φίλοις,
 Πόλεις τε πόλεσι, ξυμμάχους τε ξυμμάχοις
 Συνδεῖ. τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον ἀνθρώποις ἔφυ.
 Τῷ πλεόνι δ' αἰεὶ πολέμιον καδίσταται
 Τόλλαστον— IDEM.

Ἐκείνοις] Τοῖς προγόνοις ἡμῶν. WOLF.

Χρωμένοις] Ἐως ἐχθρόντο ἢ διὰ τὸ χρῆσθαι.
 WOLF. Dum illi remp. administrabant,
 bene habebant: dativ. ut Olynth. II. (I.)
 §. 6'. ἡμῖν καλῶς πεπεσσάχαται. RÜDIG.

Οἷς εἶπον προστάταις] Τούτοις οὗς εἶπον
 προστάταις. Sic Cicero, 'ut equis facili-
 oribus possint uli.' Sed in Græco duo
 substantiva sunt: in Latino alterum ad-
 jectivum. WOLF.

Ἐπὶ τῶν χρηστῶν] De Eubuli hoc cog-
 nomeno nihil mihi constat, sed de Pho-
 cione sic scribit Plutarchus: ὥστε θαν-
 μάξιν, ὅπως καὶ ὁπόθεν τραχὺς οὕτως ἀνὴρ
 καὶ σκυθρωπὸς ἐκτίσαστο τὴν τοῦ χρηστοῦ
 προσσηγορίαν. WOLF. Χρηστοὶ vocantur ora-
 tores, qui in gratiam aliorum dicunt:
 eodem modo de Cor. §. κζ'. ἦν (εἰρήνην) κατὰ
 τῆς πατριδὸς τηροῦσιν οἱ χρηστοί. RÜDIG.

Καὶ παραπλησίως] Sæpissime in MStis
 permulatur καὶ et ἢ, quod et hic factum
 esse, nemini, opinor, dubium erit. In
 Pith. ἢ legitur. Sic noster in Orat. de fal.
 leg. §. πε'. ἄρα γε ὅμοια, ἢ παραπλήσια τού-
 τοις; MOUNT.

Ἄλλ' ὅσης] Ἄλλ' ἐπειλημμένοι τοσαύτης
 ἐρημίας, scilicet τῆς Ἑλλάδος, ὅσην ὁρᾶτε
 ἅπαντες. ἐπιλαμβάνεσθαι ἐρημίας, idem

quod tuchēin, παραπεπτωκυίας ἡμῖν τοσαύτης
 ἐρημίας. Cum in tantam Græciæ solitudi-
 nem inciderimus: cum soli simus inter
 Græcos, principatu digni videamur. τὸ ἐπει-
 λημμένοι, ἀντὶ τοῦ, ἐπειληφότες, κατ' ἐναλ-
 λαγὴν Ἀττικῆν. Sed si quis passive malit
 intelligere, a quanta solitudine simus cir-
 cumventi, is cogitet, legendum sibi fore,
 ἀλλ' ὑφ' ὅσης ἅπαντες, etc. Nam ἢ ἔλλει-
 ψις dorissima fuerit. Sic dicant ἐπιλαμ-
 βάνεσθαι προφάσεως, arripere occasionem:
 τῶν τριχῶν, invadere in capillos: τῆς ἀτε-
 λείας ἐπειλημμένοι, consecuti immunitatem:
 ἐπιλαμβάνεσθαι τοῦ λόγου, reprehendere ora-
 tionem. WOLF. Sed quantam omnes videtis
 solitudinem nacti vel consecuti. Solitudi-
 nem i. e. absentiam æmolorum. AUGER.
 Ita sirne: τόσης, ὅσην ὁρᾶτε, ἐπειλ. —
 ἀπεστερημέδα: ἐρημία est absentia eorum,
 qui, quo minus quid facias, te impediunt:
 ἐπιλαμβάνεσθαι, aliquam rem nanci-
 sci, velut qui pradam aufert, hinc ἀτέ-
 λειαν, immunitatem, Lept. §. ἡ. Similiter
 Olynth. I. (III.) §. 6'. ἐστὶ δέος — μὴ τὴν
 ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν τρέψῃται. Nostum lo-
 cum vid. in Bekk. Anecd. I. p. 136. RÜDIG.

Καὶ Λακεδαιμονίων μὲν] Ob cladem Leu-
 cetricam, quam et Cicero scribit, Lace-
 dæmoniiis fuisse pestiferam: qua, cum
 Cleombrotus, invidiam timens, temere cum
 Epaminonda conflixisset, Lacedæmonio-
 rum opes corruerint. Vide Diodorum 15.
 [c. 55.] et Isocratem in Philippica et Ar-
 chidamo. WOLF. Et Dem. de Pace, §. 6'.

Θηβαίων δὲ ἀσχόλων ὄντων] Διὰ τὸν Φωκι-
 κὸν πόλεμον. Vide Philippicam Isocratis.
 WOLF.

Τῶν δ' ἄλλων οὐδενός] Οὔτε Ἀργείων, οὔτε
 Ἀρκάδων, οὔτε Θετταλῶν, οὔτε Κορινθίων, οὔτε
 Μεγαρέων, ὧν οὐδεὶς λόγος. IDEM.

Ἐξὸν ἡμῖν] Ἐξουσίαν καὶ καιρὸν ἐχόντων

ἔχειν καὶ τὰ τῶν ἄλλων δίκαια βραβεύειν, ἀπεστερήμεθα μὲν χώρας οἰκείας, πλείω δ' ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα¹ ἀναλώκαμεν εἰς οὐδὲν δέον, οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμαχούς ἐκτησάμεθα, εἰρήνης οὔσης ἀπολωλέκασιν οὔτοι, ἐχθρὸν δ' ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς τηλικούτον ἡσκήκαμεν. ἢ φρασάτω τις ἐμοὶ παρελθὼν, πόθεν ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γέγονεν ἢ παρ' ἡμῶν αὐτῶν Φίλιππος; ἀλλ' ὥ τᾶν, εἰ ταῦτα φαύλως, τά γ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει νῦν ἄμεινον ἔχει. καὶ τί

¹ † ἀνελώκαμεν

ἡμῶν. IDEM.

Τὰ τῶν ἄλλων δίκαια βραβεύειν] Τὴν τῆς Ἑλλάδος ἡγεμονίαν ἀναλαβεῖν. IDEM. Quod cuique conveniat, discerpere. RÜDIG.

Τὰ τῶν ἄλλων δίκαια βραβεύειν] Id quod Orat. de Rep. Ord. et alibi dicit τὰ δίκαια δέξειν τοῖς ἄλλοις, et de quo passim magnifice gloriatur. MOUNT.

Ἀπεστερήμεθα μὲν χώρας οἰκείας] Amphipolin puto intelligendam. ἀνελώκαμεν. Ulpianus I. Olyn. bellum Amphipolitanum mille ducentis talentis constituisse Atheniensibus dicit: ubi fortasse legendum χίλια καὶ πεντακόσια, ut habet Demosthenes, cui res patriæ notiores fuerunt. WOLF.

Πλείω δ' ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα] Eam pecuniæ summam, recuperandæ Amphipoli destinatam, Chares dissipaverat. Tourrell. MOUNT. Jacobs. laudat. Æsch. d. f. leg. §. κδ'. χίλια δὲ καὶ πεντακόσια τάλαντα οὐκ εἰς στρατιώτας, ἀλλ' εἰς ἡγεμόνων ἀλαζονείας ἀνηλωκέναι, nam Chares alique imperatores (Olynth. II. (I.) §. θ'.) hanc pecuniæ summam dissipaverant. Pro ἀνηλωκάμεν Bekker. dedit ἀναλώκαμεν, quod in Bav. superscriptum; hanc formam quamvis ament Attici (Thom. M. p. 55.), tamen non ubique ea legitur, ut in loco Æsch., cfr. Duk. ad Thuc. VI. 31. RÜDIG.

Εἰς οὐδὲν δέον] "Ἦτοι μάτην, ἢ, μηδὲν ἡμῖν αὐτοῖς εἰς τοῦμπροσθεν πρᾶξαντες οὐ κρατήσαντες τῆς ἐπιβολῆς· οὐκ ἐν δέοντι, καὶ χωρὶς ἀνάγκης: cum necesse non esset. Potuissent enim ea urbe, deditioe sponte facta, potiri, ut in 1. Olynth. dixit. WOLF.

Οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ] Utrum bello Xerxeo, an Laconico? IDEM.

Οὓς δ' ἐν, &c. εἰρήνης οὔσης ἀπολ. οὔτοι] Ulpianus et Wolfius hoc intelligendum volunt de pace qua Atheniensis censuerunt libertatem Chii, Rhodiis, Byzantiis, aliisque defectoribus esse relinquentiam. Si sic res habeat, ita hæc vertenda sunt, quæ bello acquisivimus per pacem amisimus. Magis autem naturale mihi videtur referre hæc ad eventus recentiores, velati expugnationem Pydnæ, Potidææ, alia-

rumque Thraciæ urbium, quæ sociæ erant Atheniensibus, quasque Philippus non nisi post confectam cum Athenis pacem, secundo ejus regni anno, ceperat. Tourrell. MOUNT.

Τῷ πολέμῳ] Vario modo hoc explicant bellum: videtur Dem. ipsum Amphipolitanum (de quo cfr. Weisk. p. 38.) in mente habere, in quo plures Thraciæ urbes in societatem venerant Atheniensium. Promisit Phil., se Amphipolin redditurum (εἰρήνης οὔσης, vid. Phil. I. §. 3'. et III. §. δ'), sed tamen hæc urbes cepit (Pydnam, Potidæam aliasque): hinc tantus factus est hostis. RÜDIG.

Ἀπολωλέκασιν οὔτοι] Ἐποίησαν ἀποστήναι ἡμῶν διὰ τὴν τοῦ Χάρητος πολυπραγμοσύνην καὶ ὕβριν. Vide argumentum orationis Isocratice de pace, et 16. Diodori. WOLF.

Ἐχθρὸν δ' ἐφ' ἡμᾶς] Idem et in 1. Olynth. et in 2. dixit. IDEM.

Ἠσκήκαμεν] Idem in Dionys. et Hermod., sed Auger. ex paucis libris sine idonea causa ἡσκήσαμεν. Sensus: nostra socordia effecimus, ut talis evaderet. Vulg. confirm. Schol., hinc non est, quod cum Valeken. Or. de Phil. p. 267. ἡξήκαμεν scribitur, quod Jacobs. probavit. Cfr. Æsch. d. f. leg. §. μά. RÜDIG.

Ἄλλ' ὥ τᾶν] Hac tenore τὰ Ἑλληνικά: in quibus recensendis et παραλείπει usus est, et Græciæ principatum amissum, provinciam amissam, pecuniam inutiliter insuamptam conquestus, ad extremum Philippum incrementa non prohibita, sed aucta, magistratibus objicit. Nunc ad τὰ πολιτικὰ transit, iisque extenuatis et contemptis, invidiam conflat tribunis plebis, qui populi ignavia ad suas opes augendas abutantur: eaque occasione ad rem gerendam eum excitat, et ad pristinam libertatem et dignitatem recuperandam. WOLF.

Ἄλλ' ὥ τᾶν] Sunt hæc adversarii verba: cfr. Schol. ad Aristoph. Plut. 66.: οὐ πρὸς ἓνα μόνον τὸ ὥ τᾶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς δύο. RÜDIG.

Τά γ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει] Isocrates περὶ εἰρήνης· ἀλλὰ τὰ κατὰ τὴν πόλιν ἂν τις ἴδῃν

ἀν εἰπεῖν τις ἔχοι; τὰς ἐπάλξεις ἃς κοιῶμεν, καὶ τὰς ὁδοὺς ἃς ἐπισκευάζομεν, καὶ κρήνας καὶ λήρους; ἀποβλέψατε δὴ πρὸς τοὺς τὰ τοιαῦτα πολιτευομένους, ὧν οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν, οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι, ἔνιοι δὲ τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρως εἰσὶ κατεσκευασμένοι· ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάττω γέγονε, τοσούτῳ τὰ τούτων ἡῤῥηται. τί δὴ τὸ
 51 πάντων αἴτιον τούτων, καὶ τί δὴ ποτε ἅπαντ' εἶχε καλῶς τότε καὶ νῦν οὐκ ὀρθῶς; ὅτι τὸ μὲν πρῶτον καὶ στρατεύεσθαι τολμῶν αὐτὸς ὁ δῆμος δεσπότης τῶν πολιτευομένων ἦν καὶ κύριος αὐτὸς ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ ἀγαπητὸν ἦν παρὰ τοῦ δήμου τῶν ἄλλων ἐκάστω καὶ τιμῆς καὶ ἀρχῆς καὶ ἀγαθοῦ τινὸς μεταλαβεῖν· νῦν δὲ τοῦναντίον 37 κύριοι μὲν οἱ πολιτευόμενοι ¹ τῶν ἀγαθῶν, καὶ διὰ τούτων

¹ τῶν ἀγαθῶν οἱ πολιτευόμενοι

καλῶς διοικούμενα, καὶ περὶ τῶν ἄλλων παρήσειεν; WOLF.

Καὶ τί ἂν εἰπεῖν τις ἔχοι; τὰς ἐπάλξεις, ἃς κοιῶμεν, καὶ τὰς ὁδοὺς, ἃς ἐπισκευάζομεν, καὶ κρήνας καὶ λήρους] Acerba in fine irrisio, non quidem ex similitudine soni, sed ex notione vocabuli, quod ad finem rejectum et commodum pronuntiatum pretium rerum ante nominatarum vere taxat. Bene Jacobs Gossen und Possen [fountains and fooleries]. Similis locus est apud Platonem Gorg. p. 490. C. περὶ σιτία σὺ λέγεις καὶ ποτὰ καὶ ἱατροὺς καὶ φλυαρίας. BREM.

Κοιῶμεν] Wolfius legit κοιῶμεν, quod certe falsum est, vertit autem reficimus; qui sensus ut obtineat, scriptum oportuit καινῶμεν. Multo melius est, ut opinor, κοιῶμεν, dealbamus, propiusque tangit futilem ac inanem Eubuli aliorumque τῶν χρηστών rerum administrationem. MOUNT.

Καὶ λήρους] Mirum cuiquam videatur, cum puteis jungi nugas: male Schol. expl. per εὐτελῆ τινα, ἀπὸ τοῦ λήρου, τοῦ φλυάρου καὶ περιττοῦ. Lucches., ineptias ornamentis auctas et decoratas. Jenisch (Æsthet. crit. Par. d. Dem. u. Cic. p. 104.) Bauten-Spielereyen [baby-houses]. Eadem vox legitur π. συντάξ. §. 1. In Progr. p. VI. proposui, probante Hermanno, pro λήρους legendum ληνούς, (Hesych. πύελοι) i. e. alvei, in quos liquor aliquis infunditur. Hom. h. in Merc. 104. Philostr. Apoll. Tyan. VI. 27. Hæc ipsa vox l. s. l. in explicatione Scholiastæ ex uno cod. tanquam varietas est enotata. Quod Dionys.

habet κλήρους ex καὶ ἐλ λήρους ortum est. Penes alios sit iudicium, quid verum. Lectio vulg. mihi nunc non improbabilis videtur. RÜDIG.

Ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν] Pith. ταχὺ πλούσιοι habet, quod certe recipiendum est. In voce ταχὺ tota vis sententiæ ponitur: nemo enim alicui vitio vertat, quod dives factus sit: siquis autem ad magnas divitias derepente pervenerit, in eum demum jure cadet suspicio fortunæ malis artibus amplificatæ: juxta illud Menandri: οὐδεὶς ἐπλούτησε ταχέως δίκαιος ὢν. Noster Philipp. Δ. §. 15. Καὶ γάρτοι τούτων μὲν ἐκ πτωχῶν ἔνιοι ταχὺ πλούσιοι γεγόνασιν, &c. Et sic Cicero ad verbum, Philipp. 8. p. 521. Ed. Græv. 'ex mendicis REPENTE divites, &c.' De istiusmodi hominibus vide Aristoph. in Plut. et alibi passim. MOUNT. Sed hic celebritatis notio non præcipue spectatur. RÜDIG.

Εἰσὶ κατεσκευασμένοι] Κατεσκευάμασι. WOLF.

Δεσπότης τῶν πολιτ. καὶ κύριος] Olim gubernabat populus magistratum, penes illum erat, alios muneribus instar beneficiorum (ἀγαθῶν) ornare. Cfr. in Aristocr. §. vδ'. τότε μὲν γὰρ ἦν ὁ δῆμος δεσπότης τῶν πολιτευομένων, νῦν δ' ὑπερήτης. RÜDIG.

Τῶν ἄλλων ἐκάστω] Omnibus aliis exoptatum fuit (ἀγαπητὸν, ut si magnam et insperatam prosperitatem adeptus sis), a vobis accipere honores: τιμὴ et ἀρχὴ sæpe junguntur. Xen. Cyr. I. 2, 15. οὐδεὶς ἀπελθάται τιμῶν καὶ ἀρχῶν. IDEM.

ἅπαντα πράττεται, ὑμεῖς δ' ὁ δῆμος ἐκνευρισμένοι καὶ περιηρημένοι χρήματα καὶ συμμάχους ἐν ὑψηρέτου καὶ προσθήκης μέρει γεγένησθε, ἀγαπῶντες ἐὰν ¹ μεταδῶσι θεωρικῶν ὑμῖν ἢ βοῖδια πέμψωσιν οὔτοι, καὶ τὸ πάντων ἀνδρότατον, τῶν ὑμετέρων αὐτῶν χάριν προσοφείλετε. οἱ δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καθερίζαντες ὑμᾶς ἐπάγουσιν ἐπὶ ταῦτα καὶ ² τιθασεύουσι χειροθήεις αὐτοῖς ποιῶντες. ἔστι δ' οὐδέποτ', οἶμαι, μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας· ὅποῖ' ἅττα γὰρ ἂν τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ἦ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν. ταῦτα μὰ τὴν Δήμητρα οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, εἰ μείζων εἰπὸντι ἐμοὶ γένοιτο παρ' ὑμῶν βλάβη

¹ † μεταδίδωσι² τιθασεύουσι

Συμμάχους] F. σύμμαχοι. TAYLOR.
'Αγαπῶντες] *Acquiescentes*, ita dicuntur ii, qui rem aliquam detestabilem nacti lætantur, quod hac neque deteriore utantur conditione. RÜDIG.

Βοῖδια] Pith. et Ben. γ. βοῦδρόμια: quod hic legi etiam Scholiastes docet. Inepte, si quid usquam. Etenim quem hic sensum elicies ex voce βοῦδρόμια? Et quomodo dixeris βοῦδρόμια πέμψωσιν? In Orat. de Rep. Ord. ubi tota hæc comparatio iterum occurrit, legitur ἀγαπάτε ἂν τι αὐτοὶ μεταδίδωσι, λαμβάνοντες. Vide, si vacet, quas nugas agat Mausacus ad Harpocratonem, v. Βοῦδρόμια. MOUNT. Bucula, quæ ad solennes dapes celebrandas mitti solebant. RÜDIG. Cfr. Corsin. Fast. Attic. p. I. d. XII. §. XXV.

Οὔτοι] Οἱ δημαγωγοὶ καὶ στρατηγοί. WOLF.
Προσοφείλετε] Ὀφείλετε πρὸς τῷ εἶναι ὑμέτερα, καίτοι ὄντων ὑμετέρων ἂν ᾔδωσι. IDEM.

Χάριν προσοφείλετε] Hic πρὸς est ultro (sive insuper) sicut dixit Livius lib. iv. 'Interim Galli, postquam accepere, ultro honorem habitum violatoribus juris humani.' Id est, præterquam quod pœnas non dederunt, insuper honorem habitum. MOUNT.

Οἱ δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει] Αὐτοὶ δὲ οἱ δημαγωγοί. WOLF.

Καθερίζαντες] Ὡς περ εἰς εἰρκην ἐμβαλόντες. IDEM. Metaphora est translata a brutis, quæ quæ cicurat et mansuetacta eo perducit, ut facile, quod velit, faciant. RÜDIG.

Ἔστι δ' οὐδέποτ', οἶμαι] Operæ erit hac de re et Criticorum principum Longinum audire disputantem, π. Ὑψους, §. 44, ubi, sub aliena persona suam declarans sententiam, ceteras quidem artes in servile ingenium cadere posse confirmat; eloquent-

tiam nunquam. STOCK.

Μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν] Verissima sententia. Minutæ et scrupulosæ actiones quasi comminuant et discerpunt animos, et humi abiciunt. Magnæ autem res eosdem erigunt et dilatant. Sic Cic. de Officiis: 'Quæ cura,' defendendi et juvandi plures, 'exsuscitat etiam animos, et majores ad rem gerendam facit.' Idem eodem libro negat, magnitudinem animi declarari posse nisi in republica, τῇ γὰρ ὕλῃ τῇ ὑποκειμένη συνεπεκτείνεται ἡ ψυχὴ, ἔξιν τινὰ δυσμετακίνητον, καὶ ἰσομεγέθη τοῖς πράγμασιν ἐγχαρattoμένη. WOLF. Longin. Sect. 9. περὶ ὅψους, hanc propositionem conversam habet: οὐδὲ γὰρ ὄν τε μικρὰ καὶ δουλοπρεπὴ φρονέοντας καὶ ἐπιτηδεύοντας παρ' ὅλοι τὸν βίον θαυμαστὸν τι καὶ τοῦ παντὸς αἰῶνος ἐξευγκεῖν ἄξιον. MOUNT.

Μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας] In misera et humili conditione esse, cfr. §. ε. fin. RÜDIG.

Ὅποῖ' ἅττα — ἦ] Qualia sunt instituta et studia hominum. Hesych. ἐπιτήδ. expl. ἔργον, πύλημα; est ἅττα i. q. τινὰ et ἅττα i. q. ἅτινα. Etym. M. p. 167, 35. 42. Cfr. Olynth. I. (III.) fin. RÜDIG.

Ταῦτα μὰ τὴν Δήμητρα] Ordo est, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι μὰ τὴν Δήμητρα, εἰ ταῦτα γένοιτο παρ' ὑμῶν ἐμοὶ τῷ εἰπόντι βλάβη μείζων, τῶν πεποιηκότων, τούτέστιν, ἢ τοῖς πεποιηκόσι γενέσθαι ταῦτα, τούτέστιν, ἵνα γένηνται. Si quis argutiis delectatur, nihil obstat, quo minus verat: Hæc verba major noxa mihi esse poterunt, quam quanta noxa ii sunt, qui harum rerum auctores fuerunt, cum sint homines pestilentissimi, καὶ λυμεῶντες τῆς πολιτείας, ἀλάστορες, ἀπὸ. WOLF.

Εἰ μείζων — γενέσθαι] Dionys. hunc locum ita exhibuit: βλάβη ἢ τῶν πεποιηκό-

τῶν πεποικηκότων αὐτὰ γενέσθαι· οὐδὲ γὰρ παρρησία περὶ πάντων αἰὲ παρ' ὑμῖν ἐστίν, ἀλλ' ἔγωγε ὅτι καὶ νῦν γέγονε θαυμάζω.

ἰ. Ἐάν οὖν ἀλλὰ νῦν γ' ἐτι ἀπαλλαγέντες τούτων τῶν ἐθῶν ἐδελήσῃτε στρατεύεσθαι τε καὶ πράττειν ἀξίως ὑμῶν αὐτῶν, καὶ ταῖς περιουσίαις ταῖς οἰκοὶ ταύταις ἀφορμαῖς ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν χρήσῃσθε, ἴσως ἂν, ἴσως, ὧ ἂν δρες Ἀθηναῖοι, τέλειόν τι καὶ μέγα κτήσασθε ἀγαθόν, καὶ τῶν τοιούτων λημμάτων ἀπαλλαγείητε, ἃ τοῖς ἀσθενούσι παρὰ τῶν ἰατρῶν σιτίοις διδομένοις ἔοικε. καὶ γὰρ οὗτ' ἰσχυρὸν ἐκεῖνα ἐντίθησιν οὗτ' ἀποθνήσκειν ἔα, καὶ ταῦτα,

των αὐτὰ ἐκάστῳ; quam scripturam Reisk. in annot. probat, sed γενέσθαι, quod in textu est, addi vult. Hanc rationem Auger. secutus dedit: ἡ ἐκάστῳ τῶν πεποικηκότων αὐτὰ γενέσθαι, monens, se ἡ assumissee ex K. et U. At nihil mutandum, modo, quæ sit verborum structura, intelligatur: etenim τῶν πεποικηκότων (eius genitivi causa Dionys. ἐκάστῳ addidisse videtur) pendet a genit. τῆς βλάβης, qui post μείζων βλάβη est subintelligendus: majus mihi erit damnum damno eorum, qui fecerunt. Cfr. de Class. §. 5. οὐπω μείζων οὗτος ἐσθ' ὁ φόβος τῶν πρὸς ὑμᾶς—διαφορῶν. Pind. Olymp. I. 11. μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα φέρτερον αὐδάσκειν, i. e. τοῦ ἀγῶνος Ὀλυμπίας. Eurip. Troad. 372. [357.] Ἐλένης γαμεῖ με δυστυχέστερον γάμον. — θαυμάζω, hortatur cives, ut libertatem dicendi concedant. Rüdig.

Οὐδὲ γὰρ παρρησία] Isocrates περὶ εἰρήνης δημοκρατίας οὗσης οἶκ ἐστι παρρησία, πλὴν, &c. Wolf.

Ὅτι καὶ νῦν γέγονε] Scilicet παρρησία μοι. Possit etiam legi: θαυμάζω ὅτι γέγονεν, τοῦτέστι, τοῦδ' ὁ γέγονεν, ἐξουσία δῆπου τοῦ παρρησιάσασθαι. Sed illud melius. Hac comprobatione attentionis, et quasi assentatione reconciliat auditorem. IDEM.

Ἐάν οὖν] Accedit ad perorationem. Sunt enim præcipuæ duæ partes hujus orationis: una, quæ breviter absolvitur, Olynthios esse defendendos, quamvis sit principalis: altera, theatralem pecuniam, faciendam esse militarem, hoc est, convertendam esse in stipendia civium pro republica militantium. IDEM.

Ἀλλὰ νῦν γ' ἐτι] Hæc verba conjungenda sunt, nunc saltem, q. d. quamvis sero. Rigit populum in spem rerum meliorum, modo obtemperet. IDEM. Subintellige ἐπεὶδὴ οὐ πρότερον: sicut in Orat. de Cor. ἐπεὶδὴ δὲ οὐ τότε, ἀλλὰ νῦν δεῖξον. Mount.

Τούτων τῶν ἐθῶν] Τοῦ διανέμεσθαι τὰ δημόσια χρήματα, καὶ μὴ στρατεύεσθαι. Wolf. Ut domi sedentes pecuniam militarem vestris donetis voluptatibus. Rüdig.

Καὶ πράττειν ἀξίως ὑμῶν αὐτῶν] Ἀξίως τῆς ἡγεμονίας τῆς Ἑλλάδος. δεῖ δὲ

Ἄν ἀριστεύειν καὶ ὑπερέχον ἔμμεναι ἄλλων.

Potest non solum ad officium, sed etiam ad eventum referri: si volueritis pro dignitate vestra agi vobiscum. Wolf.

Ταῖς οἰκοῖς (οὔσαις) ταύταις] Ταῖς οἰκείαις, ταῖς δημοσίαις προσέδοις. IDEM. Sc. ταῖς θεωρικαῖς, vocal has pecunias περιουσίας, ut cives iis non opus habere videantur. Rüdig.

Ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν] Ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ ἔξω τῆς Ἀττικῆς ὄντα, καὶ διὰ στρατείων περιγενομένα. Wolf.

Τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν] i. e. Ἐπὶ τὰ τῶν ἀγαθῶν τὰ ἔξω. Per μέγα ἀγαθὸν intelligere videtur potestatem sui juris. Rüdig.

Λημμάτων ἀπαλλαγείητε] Quæ sint λήμματα, vid. ad Olynth. II. (I.) §. 5. h. I. ad pecuniam theatral. referenda; altera vox liberationem a vinculo, quo quis detinebatur, innuit. Rüdig.

Ἀ τοῖς ἀσθενούσι—ἔα] Locus hic Demosthenis apprine celebris factus est citationibus crebris atque imitationibus. Auctores et Profani et Ecclesiastici eum ad invidiam usque laudarunt. Athenæus lib. vi. c. 20. [locus est p. 270.] 'Istiusmodi,' inquit, 'alimenta sumamus, quæ, juxta Oratorem Præniensem, robur haud indant, sed tantum mori non sinant.' S. Hieronymus in cap. iv. Ezechielis ver. 4. ad hæc verba, 'Cibus autem tuus quo vesceris, erit in pondere viginti stateres in die,' observat istiusmodi alimentum vitam producere potius quam sustentare: 'quo trahitur magis anima quam sustentatur.'

αὐ νέμεσθε νῦν ὑμεῖς, οὔτε τοσαῦτά ἐστιν ὥστε ὠφέλειαν
 38 ἔχειν τινὰ διαρκῆ, οὔτ' ἀπογνόντας ἄλλο τι πράττειν ἔῃ,
 ἀλλ' ἐστὶ ταῦτα τὴν ἑκάστου βραθυμίαν ὑμῶν ἐπαυξάνοντα. 52
 οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέγεις; φήσκει τις. καὶ παραχρημὰ
 γε τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἀπάντων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἵνα
 τῶν κοινῶν ἕκαστος τὸ μέρος λαμβάνων, οὔτου δέοιτο ἡ πόλις,
 εἰς τοῦθ' ¹ ἑτοιμος ὑπάρχει. ἔξεστιν ἄγειν ἡσυχίαν; οἴκοι
 μένων εἴ βελτίων, τοῦ δι' ἐνδειαν ἀνάγκη τι ποιεῖν αἰσχροὺς
 ἀπὸ πηλλαραγμένους. συμβαίνει τι τοιοῦτον, οἷον καὶ τὰ νῦν;

¹ ἑτοιμος χρήσιμον ἑαυτὸν παρέχει.

Et paulo inferius: 'Qui cibis et potus, juxta inclutum Oratorem, non vires tribuit, sed mortem prohibet.' Dixi plures scriptores imitatos etiam fuisse hunc oratoris nostri locum. Philostratus in Vita Apollonii, 'Doctrinam,' inquit, 'vos docebo longe diversam ab istiusmodi alimentis quæ medici ægris præscribunt. Etenim non solum ne vos moriamini efficiet, verum etiam vires vobis addet.' Dio lib. lvi. refert Tiberium nobili cuidam Romano in vincula coniecto talia dari alimenta jussisse, qualia neque volatpini neque viribus tribuendis sufficerent, sed tantum mortem prohiberent: διαίταν τοιαύτην καὶ τοσαύτην, ὥστε μήτε τινὰ ἡδονὴν καὶ βάρμην παρασχέιν μήτε ἀποθνήσκειν αὐτὸν ἔῃ. Tourrell. MOUNT.

'Ἀσθενοῦσι.] Ita docet Atheniensis morbo laborare. RÜDIG.

Διαρκῆ] Ἀρκοῦσαν εἰς τὰς χρεῖας, καὶ διαμένουσαν. WOLF.

Οὔτ' ἀπογνόντας.] Καταφρονησάντας τῶν τοιούτων λημμάτων, τὰν ἐλπίδων τῶν ἐκ τούτων ἀποσφαλέντας. IDEM.

Οὔτ' ἀπογνόντας.] Hæc pecunia, quam accipitis, neque vires vestras auget, neque, si de effectu hujus medicaminis desperetis et illud contemnatis, vos aliquid facere patitur, quo ipsi vestras probetis vires. RÜDIG.

'Ἄλλοτε πράττειν] Ἐτέρους πόρους ζητεῖν. WOLF.

'Ἐστὶ ταῦτα ἐπαυξάνοντα.] Ἐπαυξάνει. IDEM.

Οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέγεις:] Valente Eubuli lege, capitale fuit ad populum juxta formulas præscriptas ferre, ut pecunia theatralis in stipendia militum impenderetur: licebat tamen impune verbo tenus sententiam proferre. Et ne hoc tamen nisi cautiissime aggreditur Demosthenes. Ex edit. Stock.

Μισθοφορὰν] Pro mercede stipendia facere erat servorum: "ex horum genere nos esse jubes?" imo statim (καὶ παρα-

χρημὰ γε) in eandem orator vult omnes ordinem redigi. RÜDIG.

Καὶ παραχρημὰ γε τ. α. σ. ἀπάντων] Subaudi λέγω simpliciter, vel λέγω δεῖν εἶναι. AUGER.

Τὴν αὐτὴν σύνταξιν] Omnium ordinati-
 onem eandem esse ac militantium: scil. ut militibus, sic et cæteris officio fungentibus, pecuniam numerandam censet. Debeatur enim merces quedam civibus, qui judiciis et conciliis interfuere. Ex edit. Stock.

Τὸ μέρος] Ut quisque illud munus, quod ipsi convenit, in se suscipiat. Vid. ad Lib. Arg. Olynth. III. (I.) τὸν τόπον. RÜDIG.

Τοῦθ' ἑτοιμος παρέχει] Vulg.: εἰς τοῦθ' ἐτοιμῶς χρήσιμον ἑαυτὸν παρέχει, in aliis libris εἰς deest, in aliis χρήσιμον ἑαυτὸν, in aliis pro παρέχει scribitur ὑπάρχει. Sed ultimæ voces quam facile confundi potuerint, appareat: jam quum τούτο ad ὑπάρχει non quadraret, additum εἰς, porro quum, si εἰς τούτο legeretur, παρέχει non haberet quod referretur, accessit χρήσιμον ἑαυτὸν. Sed his, quæ aliunde venerunt, recisis, lectio, quam dedimus, manebit. Accedit, quod Dionys. in Isæo p. 108. Sylb. scribit: τούτο παρέχει. Bekker. dedit: εἰς τοῦθ' ἐτοιμῶς ὑπάρχει. Sed optativ. vel ob δέοιτο suum locum hic obtinet. RÜDIG.

Εἴ βελτίων] Querenti, an, si quisque se reipubl. daret, pacem agere lioeret, respondet Orator, licere, et meliore etiam ratione, non enim esse, quod populus ab aliis largitiones (τι αἰσχροὺς ποιεῖν) acciperet, itaque his, qui darent, pareret. IDEM.

Τι τοιοῦτον οἶον καὶ τὰ νῦν] Id est, εἰ πόλεμος τις συμβαίνει, ὥσπερ νῦν συμβέβηκε. τὸ, καὶ τὰ, elegantiae causa crebro adduntur. WOLF.

Καὶ τὰ νῦν] Si quid tale evenierit, quale nunc, ut sit bellum gerendum? Quum οἶον et τὰ νῦν sibi non consent, mallem scribi τανῦν, ut de Chers. §. 16., ubi male Reisk. lect. vulg. τανῦν mutavit. Cfr. Schæf. mel. crit. p. 67. RÜDIG.

στρατιώτης αὐτὸς ὑπάρχων ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων λημμάτων, ὡς πέρ ἐστι δίκαιον ὑπὲρ τῆς πατρίδος. ἔστι τις ἕξω τῆς ἡλικίας ὑμῶν; ὅσα οὗτος νῦν ἀτάκτως λαμβάνων οὐκ ὠφελεῖ, ταῦτ' ἐν ἴσῃ τάξει λαμβανέτω πάντ' ἐφορῶν καὶ διοικῶν ἢ χρὴ πράττεσθαι.

ιά. Ὅλως δὲ οὗτ' ἀφελὼν οὔτε προσθεῖς πλὴν μικρόν, τὴν ἀταξίαν ἀνελὼν εἰς τάξιν ἤγαγον τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρατεῦσθαι, τοῦ δικάζειν, τοῦ ποιεῖν τοῦθ' ὅ τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχοι καὶ ὅτου καιρὸς εἴη, τάξιν ποιήσας. οὐκ ἔστιν ὅπου τοῖς μηδὲν ποιοῦσιν ἐγὼ τὰ τῶν¹ ποιοούντων εἶπον ὡς δεῖ νέμειν, οὐδ' αὐτοὺς μὲν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν καὶ ἀπορεῖν, ὅτι δὲ οἱ τοῦ δεινός

¹ ποιοούντων

Στρατιώτης] Scilicet ἀμείνων εἴ, ἀμείνων πράττεις ὑπάρχων αὐτὸς (οὐχὶ δὲ ξένους μισθοῦμαινος) στρατιώτης ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ἀπὸ τῶν αὐτῶν λημμάτων, τῶν δημοσίων δόπων χρημάτων, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον. WOLF.

Στρατιώτης αὐτὸς ὑπάρχων] Subaudi εἰς ἐλπίαν quod praecessit. AUGER.

Στρατιώτης αὐτὸς] Meliore uteris conditione, si, bello exorto, stipendia facias et totidem (duos) obolos accipias, quam ut iis in pace fruaris. Petit. L. Att. p. 554. ἀπὸ τῶν, cfr. ad Phil. I. §. i. RÜDIG.

Ἔστι τις ἕξω τῆς ἡλικίας] Τῆς στρατιωτικῆς, καὶ, ὡς φασιν, ὑπὲρ τὸν κατάλογον. WOLF.

Ὅσα οὗτος ἀτάκτως] Εἰς τὰς θεωρίας. IDEM.

Οὐκ ὠφελεῖ] Τὴν πόλιν. IDEM.

Ἐν ἴσῃ τῇ τάξει] Ὅσον πρὸς τὴν ἑκάστου δυνάμιν καὶ ἡλικίαν. IDEM.

Ἐν ἴσῃ τάξει]. Pariter ac illi, qui stipendia faciunt, auferant suam pensionem, qui res domesticas administrant. RÜDIG.

Ὅλως δὲ οὗτ' ἀφελὼν, οὔτε προσθεῖς πλὴν μικρῶν, etc.] Ad summam nec addens nec demens, prater pauca, immunitatis tantum licentia sublata, in eundem ordinem civitatem redegi, aequa ut conditione capiant, militent, judicent, id denique faciant, quod quisque per aetatem facere potest. Ex hoc Demosthenis loco satis apparet, apud Athenienses etiam, sicut apud Romanos, iudicandi necessarium fuisse munus, ut militandi. De quo plura vide in posterioribus Annotationibus Bud. in Pandect. Et edit. HERVAO.

ιά. Ὅλως δὲ οὗτ' ἀφελὼν] Scilicet τῶν ὑπαρχόντων πραγμάτων, καὶ τῆς παρουσίας καταστάσεως. WOLF.

Οὔτε προσθεῖς]. Τοῖς ᾗδ παροῦσι. IDEM.

Πλὴν μικρῶν] Τοῖς γὰρ ἐθέλουσι τὰ δέοντα ποιεῖν. IDEM.

Ἀταξίαν] Ut alii essent immanes a militia, alii omne serrent onus. RÜDIG.

ἤγαγον] In hunc ordinem res redactas esse volui. Vid. de hoc aoristi usu Herm. ad Vig. p. 746. IDEM.

Τοῦθ' ὅ,τι καθ' ἡλικίαν] Non dissimilis locus est Areopagitici: ἐκείνη ἡ βουλὴ ἀπὸ ἡλικίας τοὺς μὲν πέντ' αὖ τῶν ἀποριῶν ταῖς εὐεργεσίαις καὶ ταῖς παρὰ τῶν ἐχόντων ὠφελείαις· τοὺς δὲ νεωτέρους τῶν ἀκολασίων τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ ταῖς αὐτῶν ἐπιμελείαις· τοὺς δὲ πολιτευομένους τῶν πλεονεξίων ταῖς τιμωρίαις· τοὺς δὲ πρεσβυτέρους τῶν ῥαθυμῶν ταῖς τιμαῖς ταῖς πολιτικαῖς καὶ ταῖς παρὰ τῶν νεωτέρων θεραπείαις. WOLF.

Ἐχοί] Sub. ποιεῖν. AUGER.

Οὐκ ἔστιν ὅπου] Μηδαμοῦ. WOLF.

Οὐκ ἔστιν ὅπου] Minime illud ego institui hac aequalitate, ut desides domi maneat et accipiant, quæ strenuis sunt impertienda: ita Orator suos pungit, quippe qui omnes domi maneat. Pro ποιουσίντων ex multis libris Atticam futuri formam ποιούντων cum Bekker. rec. RÜDIG.

Τὰ τῶν ποιουσίντων] Τὰ δέοντα, χρήματα. Notetur locus: τὰ χρήματα τῶν ποιουσίντων ἐστί. εἰ, οὐκ ἔστιν ὅπως τοῖς μηδὲν ποιοῦσι δεῖ νέμειν. WOLF.

Ἀργεῖν]. Ἀεργον εἶναι, μηδὲν ἔργον ποιεῖν, οὐδὲ στρατεῦσθαι. IDEM.

Σχολάζειν] Σχολὴν ἄγειν καὶ ἀφροντιστεῖν τῶν κοινῶν. Prius illud ad corpus, militiam, opificia pertinere videtur: posterius hoc ad animum, providentiam, sollicitudinem. IDEM.

Οἱ τοῦ δεινός] Τῶν στρατηγῶν τινὲς, οἷον οἱ Τιμοδείου, Ἰφικράτους, Καβρίου, Προξένου, Χάρητος, Χαριδῆμου, Διοσιτίδου, καὶ τῶν λοιπῶν. IDEM.

νικῶσι ξένοι, ταῦτα πυνθάνεσθαι· ταῦτα γὰρ νυνὶ ¹ γίνε-
ται. καὶ οὐχὶ μέμφομαι τὸν ποιοῦντά τι τῶν δέοντων ὑπὲρ
ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ ² ὑμᾶς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν ἀξιῶ πρᾶττειν
ταῦτα ἐφ' οἷς ἑτέρους τιμᾶτε, καὶ μὴ παραχωρεῖν, ὡς ἄνδρες
53 Ἀθηναῖοι, τῆς τάξεως, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι τῆς ἀρετῆς μετὰ
πολλῶν καὶ ³ καλῶν κινδύνων κτησάμενοι κατέλιπον. σχεδὸν
εἴρηκα ἃ νομίζω συμφέρειν· ὑμεῖς δ' ἔλοισθε ὅ τι καὶ τῇ
πόλει καὶ ἅπασι συνοίσειν ὑμῖν μέλλει.

¹ γίνεται² ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπὲρ³ καλῶν καὶ μεγάλων κινδύνων

Νικῶσι ξένοι] "Εδει δὲ τοὺς Ἀθηναίους νικᾶν.
De industria verbo plausibili est usus, ad
excitandos gloriae et victoriae dulcedine
animos. IDEM.

Καὶ οὐχὶ μέμφομαι] Hic locus laudatur
in Bekk. Anecd. I. p. 156., ubi male ὑπὲρ
ἡμῶν legitur. Docet Orator, non odio
mercenariorum se hæc dicere, sed Athe-
niensium studio. RÜDIG.

Καὶ μὴ παραχωρεῖν——τῆς τάξεως] Sic
Orat. de Rep. Ord. sub finem: Αἰσχροὺν
γὰρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, αἰσχρὸν, λιπεῖν τὴν
τοῦ φρονήματος τάξιν, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι παρ-
έδωκαν. Alludere videtur ad militares
ordines, quos qui desererent infamia nota-
bantur. MOUNT.

Τῆς τάξεως] Τοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς εὐ-
δοξίας. WOLF.

Τῆς τάξεως] Hac voce, a re militari re-
petita, ulitur ad virtutis quasi ordinem

significandum et commendandum, ex quo
quidem majores Græciæ principatum te-
nebant. RÜDIG.

Καὶ καλῶν] In paucis libris additur καὶ
μεγάλων, quod Reisk. rec., sed Bekker.
omisit. Wolf. neutrum habet, Auger. καὶ
καλῶν. Vid. Orvill. ad Char. p. 620., qui
docet, καλὰ et μεγάλα sæpe confundi, mo-
nens in suo cod. legi καὶ μεγάλων. Alter-
utrum abjiciendum: vulgatam retinui.
RÜDIG.

Σχεδὸν εἴρηκα] Scilicet πάντα, ὅσον γὰρ πρὸς
τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν. WOLF.

Καὶ ἅπασι] Wolf. et Auger. ex Ald. P.
Man. καὶ ἅπασιν ὑμῖν dederunt. Ceterum
Demosth. et hic judicium de pecunia thea-
trali effugit, ita ut ipsis Atheniensibus
relictum sit, salutis publicæ prospicere.
RÜDIG.

RÜDIGERI

AD

ORATIONEM PHILIPPICAM PRIMAM

PROLEGOMENA.

Hoc tempore, quo, ut Libanius modo dixit, Philippus Thebis consuetudine et doctrina Epaminondæ aliorumque Græcorum utebatur,* videntur consilia de Græciæ libertate aliquando opprimenda animum ejus, honoris cupidine ferventem et calliditate plenum, subiisse, ita ut Græci, qui ipsam sui perniciem quasi intra mœnia alerent, astutia pariter ac fortitudine devicti dici possint. Vid. quæ Demosth. de Philipp. dicit in Or. Olynth. I. (III.) §. γ'. Ille enim ubi audiverat, res patrias misceri, Pæonios et Illyrios in fines Macedoniae irrupisse eamque diripere, Thebis quam celerrime relictis, patriam petiit et tutelam Amyntæ, fratris filii, in se suscepit, usque dum ipsi summa rerum demandaretur. Diodor. Sic. XVI. 1, 2. Justin. VII. 5. Argæum, quem Athenienses volebant principatum Macedoniae obtinere, una cum auxiliis Atheniensium facile Philippus devicit, captivos illorum lautis excepit epulis, quæque amiserant, reddidit. Demosth. in Aristocr. p. 660, 13. ed. R. Qua quidem re ut Atheniensium animos delenivit, pæne ut nihil invidiæ esset relictum, ita Olynthiis, Amphipoli demum expugnata (Æschin. π. π. §. α'. Demosth. in Aristocr. p. 659, 3. ed. R.), plurimum iniecit terroris. Hoc facto Olynthii legatos miserunt Athenas, qui de fœdere ineundo agerent: verumtamen quum Athenienses Philippi pollicitationibus de Amphipoli restituenda freti permoveri non possent, isti, re infecta, in patriam rediere. cfr. Or. Olynth. II. (I.) §. γ'. Olynthios vero sibi conciliavit, tradita Potidæa, quæ Atheniensium fuerat. vid. l. l. et Or. in Aristocr. p. 656, 9. ed. R. Neque etiam parum fecit ad potentiam Philippi augendam, quod Thessalos sibi devinciret: Demosth. Olynth. II. (I.) §. τ'.: eorum partes in bello Phocensi sumsit (Dem. Olynth. II. (I.) §. β'.) ita, ut ipsorum vectigalibus potiretur. Dem. or. d. pac. §. ε. Olynth. II. (I.) §. ζ'. Jam bello Phocensi quum Macedoniae

* De Philippi vita vid. Valckenaer. de Philippi indole, virtut. rebusq. gestis in Hemsterh. et Valcken. Orr. p. 225 sqq. Præclare descripta est in P. J. S. Vogel's Biographiëen grosser und berühmter Männer des Alterthums. Tom. II.

rex Græcos vidisset occupatos et distentos, subito in illorum fines invasurus per Thermopylas, ab Atheniensibus a. 352. repulsus est. Diod. Sic. XVI. 38. Eodem anno, ut Demosthenes, lumen oratorum Græcorum, animadverterat, animos suorum civium metu Philippi perculsos esse atque fractos, *primam* hanc habuit orationem Philippicam Olymp. CVII. 1. arch. Aristodemo.

Jam vero quum post Lelandum, Anglum, Jacobsio,* V. Cel., hæc oratio duabus videatur contineri partibus, quarum altera complectitur §. á.—í., altera §. íá.—ιζ', inde a verbis: Πόρον ἀπόδειξας, ita, ut hæc alio sit tempore alioque fine habita, a nostro consilio non alienum erit, eam rem, quantum in vobis situm est, sub iudicium vocare. Ac primo quidem illud neminem hanc orationem accurate legentem fugiet, quod recte vidit Jacobs. l. l., in prima parte §. á.—í. agere oratorem de exercitu comparando et stipendiis persolvendis, et tale ab eo describi tempus, quo Athenienses nondum bello impliciti erant, in altera vero parte §. íá.—ιζ'. belli, cuius insidias et pericula Athenienses experti erant, initium esse factum, sed non ea, qua debebat, ratione. Quid? quod sunt loca, in quibus de eadem re diversa traduntur. Cfr. §. ε'. ἦν ὑμῶν αὐτῶν ἐδε-
λῆσητε γενέσθαι, — τὰ κατεῖραθυμημένα πάλιν ἀναλήψεσθε κἀκεῖνον τιμωρήσεσθε: contra §. í. hæc habet: θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μήτ' ἐνθυμεῖται, μήτε λογίζεται, ὅρῳν, τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγενημένην περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον. Quam illo in loco sovet spem de Philippo puniendo, ejusdem explendæ initium factum esse hoc in loco commemorat. §. ζ'. dicit: ταῦτα μὲν οἶομαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἐξαίφνης αὐτοῦ στρατείας. Hortatur enim, ut Athenienses navium ope impetus, quos rex Macedonum faciat in Chersonesum aliasque regiones, propulsent. Sed §. ιδ'. hæc leguntur: ὥσπερ δὲ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖτε Φίλιππῳ. — καὶ ὑμεῖς, εἴαν ἐν Χερρόνῳ πύθῃσθε Φίλιππον, ἐκεῖσε βοηθεῖν ψηφίζεσθε, εἴαν ἐν Πύλαις, ἐκεῖσε etc. Ex his patet, Athenienses jam sæpius decrevisse auxilia mittere in fines sociorum, sed vere nondum perfecisse. His adde §. íá. §. íé.; verumtamen talium vanorum decretorum nulla fit in prima parte mentio.

Maxime vero in altera parte illud monet, ut ipsi cives exeant (§. íé. a med.) ac stipendia faciant, ut ipsi testes sint rerum gestarum (§. íé. ap. fin.), ne temere in iudicium vocent imperatores et injuste in hos agant (§. íé. fin.). Hinc facile collegeris, Athenienses paullo ante milites mercenarios misisse et injuriis affecisse imperatores. Quanquam enim in prima parte §. ε'. simili modo orator suos hortatur, ut ipsi manus conserant, exempla tamen, quibus rem confirmat, ex tempore superiore repetit ita, ut nihil modo gestum

* Demosthenes Staatsreden v. F. Jacobs. Lpz. 1805. p. 109—122.

fuisse videatur, quo cives ad res strenue gerendas impellerentur. Sæpius autem Demosthenes demonstrat, Philippum, qui in copiis, quas sibi paraverit, acquiescere nequeat, plurimum operæ et laboris collocare in finibus suis proferendis: vid. §. δ'. fin. Sed §. ιε'. postquam fere eadem dixit, subjungit hæc: *εἴτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν, καὶ τριήρεις κενὰς καὶ τὰς παρὰ τοῦ δεῖνος ἐλπίδας ἐὰν ἀποστείλητε, πάντ' ἔχειν οἷεσθε καλῶς*; ex quibus verbis illud ipsum discas, quod supra docuimus, copias mercenarias ab Atheniensibus fuisse missas, sed non justum numerum. Quin etiam dicit orator §. ιβ', Philippum e Lemno cives Athenienses captivos abduxisse, ad Geræstam naves cepisse Atheniensium et e Marathoniam regionem navem sacram privasse. Hæc omnia si eo fuissent tempore commissa, ubi prima orationis pars est habita, mirum sane esset, quod orator a principio nullam eorum mentionem fecisset ad animos incitandos et inflammandos. Cfr. Jacobs. p. 117 sq.

Sunt hæc eo præmissa consilio, ut argumentum ex Dionysii Halicarn. auctoritate repetendum, quod non satis certum dici potest, magis etiam confirmaretur. Ille enim in Epist. ad Ammæ. §. ι. ordinem orationum Demosthenicarum describens dicit, orationem sextam Philippicam, — legendum autem q̄ iintam — agere de *salute insulanorum et urbium Hellesponti*, ejusque initium hoc esse: *ἃ μὲν ἡμεῖς, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθα εὐρεῖν, ταῦτά ἐστιν*. Jam quum eadem verba in principio secundæ orationis hujus partis legantur, nostra res testimonio Dionysii probaretur, si Demosthenes diserte de iis ipsis rebus ageret, quas affert scriptor Epistolæ. Atqui, dixerit quispiam, quum Dionys. illud dicat orationis argumentum esse, quod non vere est, nonne hoc initium orationis perditæ judicari potest? Potest; at si fortasse verba Dionysii cum ipsa oratione conciliari possint, concedes, Dionysium testem esse satis gravem. Lelandus hanc rem intactam reliquit, Jacobsius p. 114. non magni momenti esse dicit. Quid? nonne verba quædam Demosthenis Dionys. est interpretatus? nam ille §. ιβ'. hæc dicit: *καὶ ἔτι πρὸς τούτοις τὸν μέγιστον τῶν ἐκείνου πόρων ἀφαιρήσεσθε*. ἔστι δ' οὗτος τίς; ἀπὸ τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμῇ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων τοὺς πλείοντας τὴν θάλατταν. Videtur Dionys. nescio qua auctoritate verba Demosthenis *ὑμέτεροι σύμμαχοι* retulisse ad insulanos et urbes Hellesponti, quas diripiat Macedo (*ἄγων καὶ φέρων*). Neque etiam in seqq. Demosthenes de certa quadam re agit, cujus patrocinium commendet, sed hortatur suos, ut desistant de segnitie et decretorum mora. Quanquam hanc explicandi rationem non commodissimam dixerim, tamen mihi de hac re cogitandi illa vel inde aliquid commendationis habere visa est, quod orator rem quippe satis notam de industria verbis describere noluit, Dionysius vero cognovit, hanc causam fuisse, quam apud po-

pulum ageret Demosthenes.—Sed supersunt alia quædam, quæ nostræ sententiæ minus favere videntur, quorum primum hoc est, quod quum hæc oratio sit habita post Olynthum expugnatam, hujus rei nulla fiat mentio. At quum Atheniensium animi illa facile moverentur et occasionem, quam e manibus dimisissent, se a Philippi dominio liberandi, ægre in memoriam revocarent, videtur orator consulto Olynthi mentionem prætermisisse; hoc vel inde probari poterit, quod, quo loco (§. ιδ.) eas enumeret regiones, in quas Philippus irrumpat, Olynthum omittat, quanquam §. ζ'. iisdem regionibus, quas §. ιδ. affert, addat etiam Olynthum. Quare quo tempore verba capitis §. ζ'. dicta sunt, illa urbs haud dubie nondum fuit expugnata, at memoria, ad quam alteram orationis partem, in qua inest §. ιδ., retuleris, Olynthum existimanda est manibus Philippi traditam vidisse.

Neque etiam Harpocratonis et Libanii auctoritas tanta est in hac re, ut certum ex illorum testimonio argumentum peti possit ad nostram sententiam labefactandam: alter enim sub voce *ἑρὰ πρώτη* hanc orationem vocat quartam Philippicam, itaque eandem facit cum ea, quam vulgo primam dicimus: alter vero argumentum hujus orationis, quod paullo post sequetur, ita adumbrat, ut pateat, illum utramque hujus orationis partem unam habuisse. Jam si illo tempore (a. 314. p. Ch.), quo hi viri vixerunt, altera orationis pars ita cum altera coaluerit, ut una haberetur hæc oratio, quid mirum, quod neuter eorum harum partium faceret discrimen? Sed quo modo hæ duæ partes in unum sunt conglutinatae? Ita, si recte sentio. Quum prior illius orationis pars finiretur pecuniæ ratione (*πόρου ἀπόδειξις*), eademque verba essent præfixa posteriori parti, inde ab eo tempore, quo oratio Phil. I. post tertiam Olynthiacam collocabatur, eo facilius hæ partes coaluerunt, quo magis quis, quo prima referret verba, desideraret.

Hæc fere habuimus, quibus nostram stabiliremus sententiam. Quanquam enim primo propositum fuit, ut rationem vulgatam probaremus, tamen quo sæpius hanc rem in iudicium vocabamus, eo probabilior ea, quam tuiti sumus, sententia visa est. Sed quoniam non eo, quo visum est, loco illas partes disposuimus, necesse est, ut, quum argumentum hujus orationis adumbraturi sumus, eam totam complectamur.

1 ΚΑΚΩΣ ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Φίλιππον οἱ Ἀθηναῖοι φερόμενοι συνελθούσασιν εἰς ἐκκλησίαν ἀδυσμούντες. ὁ τοῖνυν ῥήτωρ τὴν τε ἀθυρίαν πειρᾶται παύειν, λέγων οὐδὲν εἶναι θαυμαστόν, εἰ ῥαθυμούντες κεκράτνται, καὶ εἰσηγείται ὡς ἂν ἄριστα τῷ πολέμῳ προσενεχθεῖεν. κελεύει δὴ δύο δυνάμεις παρασκευάσασθαι, μίαν μὲν μείζω πολιτικὴν, ἥτις οἰκοὶ μένουσα πρὸς τὰς τῶν ἐπικαίρων χρείας ἑτοιμος ὑπάρξει, ἑτέραν δὲ ἑλάττω, ξένων ὄντων τῶν στρατευομένων, παραμεμιγμένων δέ. ² καὶ κελεύει τὴν δύναμιν μὴ Ἀθήνῃσι μένειν μηδὲ ἐκ τῆς πόλεως ποιεῖσθαι τὰς βοηθείας, ἀλλὰ περὶ τὴν Μακεδονίαν ἀναστρέφειν πολέμουσαν ἀδιαλείπτως, ἵνα μὴ τοὺς ἐτησίας πνέοντας ἐπιτηρήσας ὁ Φίλιππος ἢ καὶ τὸν χεῖμῶνα, ἡνίκα Ἀθήνηθεν εἰς Μακεδονίαν πλεῖν οὐ δυνατόν, ἐπιχειρῇ τοῖς πράγμασι καὶ παρὰ τὴν ἀπουσίαν τὴν τῶν Ἀθηναίων ἀπάντων κρατῇ, ἀλλ' ἐγγὺς ἢ πρὸς αὐτὸν ἀντιταξομένη δύναμις ὑπάρχῃ.

¹ † ἐλάττωνα

² † καὶ ταύτην κελεύει

Κακῶς φερ.] Κακῶς φέρεσθαι, infelicitatem gerere. Simili modo εὐ. et καλῶς coniungitur cum hoc verbo. Viger. p. 317. De ipsa causa belli dictum est in Prolegg. RÜDIG.

Πῶς ἂν ἄριστα τῷ πολέμῳ προσενεχθεῖεν] Κατὰ συγκοπὴν, ἀντὶ τοῦ, προσενεχθείσαν. Dixit autem de re, καλῶς προσφέρεσθαι τῷ πολέμῳ, sicut alias de persona dicitur, φιλανθρώπως τοῖς ἀνθρώποις προσφέρεσθαι, humaniter tractare homines, uti humanitate erga eos. WOLF.

Προσενεχθεῖεν] Προσφέρεσθαι, uti aliquo, rarius refertur ad ipsas res quam ad homines, quorum utimur consuetudine: ex illo genere est, quod legitur apud Herodian. V. 4.: προσεφέροντο ἔργῳ ῥαθυμώτερον. RÜDIG.

Κελεύει δὲ δυνάμεις] Manutii editio habet, κελεύει δὴ δύο δυνάμεις. Quod quidem et in prima (tertia) Olynthiaca suadet. Sed illic jubet et Olynthiam defendi, et Macedoniam vastari: hic et emissarias copias Athenis ali, et alias comparari, quæ Philippum continenter oppugnent. WOLF. Quum Græci part. δὴ utantur, quando id, quod paucis indicaverunt, singulatim descripturi sunt, quod quidem fit nostro in loco, illum tuitus sum. Hoogev. Part. Gr. p. 195. RÜDIG.

Πρὸς τὰς τῶν ἐπικαίρων χρεῖας] Πρὸς τὰ κατ' ἑκάστον καιρὸν ἀναγκαῖα πράγματα. WOLF. Lectio vulg. aliquid habet difficultatis; hinc enatae variae lectiones: at illa bene se habet hoc sensu: si quando

necessitas opportunitatis i. e. ex opportuno tempore et loco orta fert. Nam ἐπικάϊρα sunt opportuna tempora et loca. Aristid. habet: κρατεῖν τῶν ἐπικαίρων τῆς χώρας. Similis genitivi usus est apud poetas Græcos: Eur. Suppl. 45. τέκνα νεκύων. 160. αἶμα χθονός. Vid. Erfurdt. ad Soph. Oed. R. 826. Seidler. ad Eurip. Electr. 651. Herm. ad Vig. 890. RÜDIG.

Παραμεμιγμένων δέ] Scilicet τοῖς πολιταῖς τῶν ξένων, vel παραμεμιγμένων τῶν πολιτῶν τοῖς ξένοις: quod perinde est. WOLF.

Τοὺς ἐτησίας] Scilicet ἀνέμους, παρὰ τὸ ἔτος rectius opinor, quam παρὰ τὸ ἔθος. Tum enim ἐθυσίας scriberetur. Neque vero ut ab ἔτος fit ἐτήσιος annuus, ita ἐθήσιος, solitus, consuetus, ab ἔθος formari puto. Plinius aquilones vocat lib. 11. cap. 2. 'Caniculæ,' inquit, 'exortum diebus octo ferme Aquilones antecedunt, quos prodromos vocant. Post biduum autem exortus, iidem Aquilones constantius perfiant, diebus quadraginta, quos Etesias vocant.' Hos Aristoteles libello de Mundo permistos esse scribit ex Aquilonibus et Favoniis. Strabo vero libro 3. εὐρους, id est, subsolanos appellat Etesias. Cum autem Athenæ meridionales sint (ut docet tabula Cosmographica) Macedonia Septentrionalior: Athenis in hanc navigaturis adversi erunt Etesias: ex Macedonia Athenas, secundi. Hyberno autem tempore, quamvis Austri familiarius flent, periculosa per se omnis navigatio. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

ΛΟΓΟΣ Α.

40 α. ΕΙ μὲν περὶ καινοῦ τινὸς πράγματός προὔτίθετο, 2

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ]. Quod Ulpianus adscriptum esse dicit, ὅλος συμβουλευτικὸς, videtur grammatici aut Rhetoris alicujus esse additamentum. WOLF.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ] Τοῦ Μακεδόνων βασιλέως, ἐξ οὗ καὶ Ὀλυμπιάδος Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας ἐγενήθη. Harum orationum tanta fuit celebritas, ut et M. T. Cicero, quas in M. Antonium habuit, infelici et exemplo et æmulatione, Philippicas, quam Antonianas inscribere maluerit. Nam et Philippi atque Alexandri successor Antipater ad necem compulsit Demosthenem: et Cicero crudelius etiam interfectus est. Nostra vero ætate Joanni Dobenego Cochlaeo, minus male cessit imitatio: qui Philippicas non in eum, qui proscribere posset, scripsit: sed in eum, qui ne stylo quidem, nedum gladio illum ulciscendum esse duxerit. IDEM.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ] Utrum omnium Demosthenicarum prima? An vero ex iis tantum, quæ Philippicæ inscribuntur? sed hæc ab Ulpiano petantur. Nam certas chronologias omnium orationum proferri non posse existimo, etiam 16. Diodori libro adhibito, propter varios et multiplices Græcorum tumultus, et minuta bella, scripture fortasse parum digna ἐν παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ. Veteres autem, Ephorum, Theopompum, et alios amissimus. Philippus Macedoniæ regnum suscepisse traditur Olympiadē 105. quæ (Funcio auctore) in annum Mundi incidit 3608. Anno autem Mundi 3965. cum natus tradatur Christus, regnare cepit Philippus annis ante Christi incarnationem 357. annis abhinc (id est, ab hoc anno 1548. quo hæc scribo) 1905. occisus 24. regni anno, ætatis 49. Bella vero ab eo tempore quæ et quot quæque anno gesserit, requirantur ex eodem Funcio, (cui quidem singularis et ingenij et diligentiae laus a plerisque viris doctis tribuitur) aut aliis Chronologiis, quæ præter Eusebium complures exstant, ratione temporum e Biblicis oraculis maxime petita: quibus neque Ægy-

ptii, neque Chaldaei, etsi nescio quot seculorum myriadas (quas quis infinitas esse dubitet, Mundi æternitate concessa?) jactantes, quicquam antiquius demonstrare ullo scripto fide digno possunt. IDEM. Hanc orationem habuit Demosthenes Olymp. CVII. 1., æt. 29. RÜDIG.

Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινὸς πράματος] Vide exordium orationis Æschineæ contra Ctesiphontem, ubi citatur Solonis lex de disciplina oratorum: in quam peccare videbatur Demosthenes, nondum grandis natus: et præconium: τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτη γεγονότων. Hac igitur de causa præfatur, se, quamvis nunc primus sententiam dicat, non primum tamen dicere, quod res nova non agatur: simulque et odium propulsat, et attentionem captat, cum significet, se aliquid melius cæteris, quorum consilia rempublicam nihil juerint, in medium esse allaturum. Τὸ τοίνυν προοίμιον τῇ μὲν, διὰ προκατάληψως καὶ διασυρμού τῶν πρότερον εἰπόντων, ἐννοικὼν τῇ δὲ προσεκτικῶν, μετ' ἐπαγγελίας. WOLF. Vide Petit. in Leg. Att. p. 200. Legem a Wolfio laudatam Doctiss. Tournellus abrogatam fuisse dicit, Archonte Glaucippo Olymp. XCII. ann. 3. rationis tamen et decori auctoritate adhuc viguisse. MOUNT.

Προὔτίθετο] Scilicet a Prytanibus. Ii concionem advocandi jus habebant, quam nisi ad præscriptum legum convocassent, solvebant inlectam mille drachmarum, consecratam Minervæ. Ante vero quam concio cogeretur, πρόγραμμα pro Eponymorum statuis publice proponebant, sive tabulam qua significabant de quo agendum in concione, quoque die, quaque diei hora. Vid. Jul. Poll. lib. viii. cap. ix. 94. et ibi Doctiss. Kuhn. Demosth. contra Timocr. §. 4. Car. Sigon. 11. de Rep. Athen. 4. IDEM.

Εἰ ἡ πρόσδοδος ἀπεγράφετο, ὡς Ἰσοκράτης ἐν τῷ Ἀρειοπαγνικῷ. προὔτίθετο, scilicet ὑπὸ τῶν πρυτανέων. λέγειν, ἵνα λέγωσιν οἱ ῥήτορες. WOLF.

ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπισχὼν ἂν ἕως οἱ πλείστοι
 3 τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφώναντο, εἰ μὲν ἤρεσκε τί μοι
 τῶν ὑπὸ τούτων ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἂν ἦγον, εἰ δὲ μή, τότε
 ἂν καὶ αὐτὸς ἐπειρώμην ἃ γινώσκω λέγειν· ἐπειδὴ δὲ περὶ
 ὧν πολλάκις εἰρήκασιν οὔτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ
 σκοπεῖν, ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστάς εἰκότως ἂν συγγνώ-
 μης τυγχάνειν. εἰ γὰρ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου τὰ
 δέοντα οὔτοι συνεβούλευσαν, οὐδὲν ἂν ὑμᾶς νῦν ἔδει βου-
 λεύεσθαι.

Β'. Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

Ἐπισχὼν ἂν] Scilicet ἑμαυτὸν, καίπερ
 ἐπιθυμῶν τὰ συμφέροντα τῇ πόλει λέγειν.

IDEM.

Οἱ πλείστοι] Σωφροσύνης ἐνδεικτικὸν οὐχὶ
 δὲ εἰς μόνος, ἢ δύο, ἢ τρεῖς. Si qua nova
 res ageretur, non modo non primus verba
 facerem, sed in postremis potius. IDEM.

Τῶν εἰωθότων] Scilicet λέγειν, ἢ γνώμην
 ἀποφαίνεσθαι, τούτεστι, τῶν πρεσβυτέρων
 καὶ ἐνδοξοτέρων ἀνδρῶν. IDEM.

Ἐως οἱ πλείστοι τῶν εἰωθότων] Lege So-
 lonis cautum erat, ut inter oratores, se-
 niores sententiam priores dicerent. Lex
 autem illa abrogata fuisse dicitur 57 an-
 nis antequam habita fuerit hæc oratio.
 Decorum tamen ratione mos adhuc viguit.
 Propterea Demosthenes excusationem
 hanc callidam profert. *Ex edit. Stock.*

Εἰωθότων] Videtur decem illos innuere
 oratores, qui electi erant, ut, si qua res
 in deliberationem caderet, coram senatu
 verba facerent: vocabantur *συνήγοροι*: qui-
 bus non ante annum quadragesimum aut
 tricesimum causas dicere liceuit. Vid.
 Schol. ad Aristoph. Vesp. 464. Lucches.
 ad or. d. Class. not. B. Rüdig.

Τότε ἂν αὐτὸς ἐπειρώμην] Observetur
 modestia verborum. WOLF.

Ἄ γινώσκω] Οὐχ ἃ οἶδα, ἀλλ' ἃ συμ-
 φέρειν ὑπολαμβάνω: ἐπειρώμην ἂν γνώμην
 ἀποφαίνεσθαι. IDEM.

Οὔτοι πρότερον] Οἱ εἰωθότες λέγειν.
 IDEM.

Καὶ νυνὶ] Nunc ipsum tempus præsentis-
 simum significat, quum νῦν sit trium tem-
 porum. Etym. M. p. 608, 44. male Viger.
 p. 426. docet, νυνὶ nil deferre a νῦν. cf.
 Olynth. I. (III.) §. 4. Rüdig.

Καὶ πρῶτος ἀναστάς] Εἰ καὶ πρῶτος ἀνέ-
 σταν, ἢ, τοῦ πρῶτος ἀναστῆναι, καὶ παρίεναι
 ἐπὶ τὸ βῆμα. WOLF.

Καὶ πρῶτος] Legem, quam Æschini. l. I. desuetudine abrogatam dicit, cante violat.
 Rüdig.

Βιότως συγγνώμης τυγχάνει] Scilicet

παρ' ὑμῖν: ὑμᾶς ἐμοὶ δικαίως ἂν συγγνώμην
 νέμειν. WOLF.

Ἐκ τοῦ παρεληλυθότος] Ἐν τῷ παρελ-
 θόντι χρόνῳ. Eandem formulam paulo post
 repetet. IDEM.

Εἰ γὰρ ἐκ τοῦ] i.e. inde a tempore su-
 periore et per illud. cf. §. β'. et Or. in
 Neær. p. 1360, 22. ed. R. καὶ ἐκ τοῦ λοι-
 ποῦ χρόνου φίλους εἶναι ἀλλήλοις: Rüdig.

Τὰ δέοντα οὔτοι] ὧν τῇ πόλει δέει, καὶ ἃ
 τοῖς πράγμασι συμφέρι. WOLF.

Οὔτοι συνεβούλευσαν] Pro οὔτοι αὐτοὶ
 et pro συνεβούλευσαν συνεβούλευον: secuti
 Wolf. et Auger. Sed illud non recepi,
 quum orator videatur οὔτοι repetere, ut
 pungat illos, et imperf. non convenit, nam
 dicere vult: si consuliissent, ut Olynth. I.
 (III.) §. δ'. εἰ — ἐβουλόθασμεν, quare lect.
 vulg. tuitus sum. Rüdig.

β'. Πρῶτον μὲν οὖν] Duæ sunt præcipue
 hujus orationis partes: quarum altera,
 principio et fine tractatur, adhortatione
 constans, ad rem magnis animis et strenue
 contra Philippum gerendam, multis re-
 prehensionibus cessationis perniciosæ, et
 desperationis indignæ tanta republica,
 admistis: altera in medio adhortationum
 posita, rationem instructionis et apparatus
 bellici continet: quæ fere difficillima con-
 siliorum pars est, quod tum usum rerum
 non vulgarem, tum hominum, locorum,
 temporum, facultatum ab omni parte cog-
 nitionem exquisitam, tum ingenii maxi-
 mum acumen postulat. Ut enim quisque
 maxime non modo perspicit, quid in re
 quaque verissimum sit: sed et acutissime
 et celerrime potest et videre et explicare
 rationem, hoc est, τὴν τρόπον τοῦ διατρέ-
 ξασθαι τὰ δέοντα, καὶ μετ' ἐλέγχον αἰτιολο-
 γεῖν: is prudentissimus et sapientissimus
 rite haberi solet. Cic. 1. de officiis.
 WOLF.

Οὐκ ἀθυμητέον τοῖς παροῦσι πράγμασι]
 Διὰ τὸ κακῶς φέρεσθαι ὑμᾶς τῷ πρὸς Φίλιπ-
 πον πολέμῳ, κατορθοῦντα τὰ πολλά. pro-

τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ' εἰ πάνυ φαύλως ἔχειν δοκεῖ. ὁ γάρ ἐστι χεῖριστον αὐτῶν ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; ὅτι οὐδέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματα ἔχει, ἐπεὶ τοί γε εἰ πάνθ' αἰ προσῆκε πραττόντων οὕτως εἶχεν, οὐδ' ἂν ἐλπίς ἦν αὐτὰ βελτίῳ γενέσθαι. ἔπειτα ἐνδυμητέον καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμιμνησκομένοις, ἥλικην ποτ' ἐχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων, ἐξ οὗ χρόνος οὐ πο-

positio prior. IDEM. Παροῦσι πράγμασι Lucchesin. refert ad Pydnam, Potideam, Methonen aliasque urbes, quas Philippus ademerat, auctore Æschine de fals. leg. §. κδ'. RÜDIG.

"Ἐχειν δοκεῖ"] Scilicet τοῖς τὰ μὲν ἐκβάντα θεωροῦσι, τὰς δὲ τούτων αἰτίας οὐκ ἐπισκεπτομένοις. Ita significat, res ipsas, id est, fortunam Atheniensium, non esse malas, sed videri. Fortunatis non est desperandum. At inquit Athenienses, nos calamitosi sumus, rebus toties male gestis? Refutatio translatione a fortuna in ignaviam, constat, adjecta concessione, Si functi hactenus essent officio, non injustam desperationis causam habiituros. WOLF.

"Ὁ γάρ ἐστι χεῖριστον αὐτῶν] Τῶν πραγμάτων, ἐν τοῖς παράγμασι. Quid autem illud est? ipsa calamitatum causa, imprudentia et cessatio: qua sublata tolletur effectus, ipsæ calamitates. IDEM. Cf. Proæm. κδ'. et Phil. III. §. β'.

Οὐδὲν τῶν δεόντων] Mitigari potest acerbitas generalis sententiæ, addito προσδιορισμῷ e 2. Olynthiaca [§. η. med.] μηδὲν ποιούντων, ὧν τοῖς πολέμοις προσήκει. IDEM.

Ἐπεὶ τοί γε, εἰ] Nam profecto, si. Vid. Hoogev. de Part. Gr. p. 287. Zeun. ad Vig. 403. RÜDIG.

Πραττόντων] Scilicet ὑμῶν, μᾶλλον δὲ ἡμῶν. Sic enim mitigatur acerbitas reprehensionis εἰ ἐπράττετε, ἢ, εἰ ἐπράττομεν. Observa synonymiam: ποιῶν τὰ δεόντα, et πρᾶττειν αὐ προσήκει. WOLF.

Οὕτως εἶχεν] Ὡς περ ἔχει, φαύλως δηλονότι. IDEM.

Ἐπειτα ἐνδυμητέον] Primum argumentum a spe fortunæ melioris sumptum, quia parum firmum est (Quid enim spes est, nisi vigilantis somnium?), exemplis Atheniensium et Philippi confirmatur: qui et Lacedæmonios potentissimos vicerint, et ab hosto imbecilli, cum ipsi potentissimi essent, sint superati. Quod

quidem terrorem augere posset, nisi causa eventus consideraretur. Nam si Philippus, tum infirmus, Athenienses potentissimos superavit; quid nunc fiet, illo potentissimo, his infirmis? IDEM.

Ἐπειτα — ἀναμιν.]] Illud considerandum, quod et ab aliis audiitis et ipsi nostis, si in memoriam revocatis. RÜDIG.

Ἡλικην ποτ' ἐχόντων] Isocrates Areopagitico: λαβόντων καὶ τὴν κατὰ γῆν καὶ τὴν κατὰ θάλασσαν ἀρχήν. WOLF.

Ἡλικην ποτ' ἐχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων] Bellum quod et hic et in aliis locis Demosthenes magnifice prædicat, initum est Olympiadis centesimæ anno quarto, hoc est viginti quatuor annis circiter, ante hanc orationem. Historia hæc est. Lacedæmonii, victa apud Cnidum eorum classe, et pace exinde facta, superbire tamen et civitates Græciæ injuriis afficere haud cessant. Cadmeam occupabant Thebanorum arcem, horum multis patria privatis. Exsules autem revertuntur et auxiliantibus sibi Atheniensibus, Lacedæmonios ejiciunt. Exinde Thebani exercitum ingentem constant. Athenienses, ut inimicos veteres et imperii æmulos frangerent, primas sibi belli partes sumunt. Legatos mittunt ad civitates Lacedæmoni subjectas, qui hortentur ut communis libertatis asserendæ occasione amplectantur. Deficiunt itaque Chii, Byzantini, Mitylenii, alique. Sub hoc tempus Sphodrias, Lacedæmoniorum jussu, Piræeum noctu tentat: unde novam belli occasionem sumunt Athenienses: quod iis prospere cessit.—Consulat Lector eruditus Xenoph. lib. 5. [c. 3. et 4.] et Diodor. lib. 15. [c. 35.] Tourrell. Stock. Et Diod. l. 11. Corn. Nep. in Vit. Conon. Xenoph. Rer. Hell. l. 4. Justin. l. 6. Aristid. Or. 2. de Soc. et in Panathen. Demosth. Phil. 3.

Ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς] Ἐστίν, ἢ, διελήλυθε, non ita olim: οὐ πρὸ πολλοῦ χρόνου. WOLF.

λὺς, ὡς καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπρά-
ξατε τῆς πόλεως, ἀλλ' ὑπεμείνατε ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν
δικαίων τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον. τίνος οὖν ἕνεκα ταῦτα 41
λέγω; ἵν' εἰδῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσῃσθε ὅτι

Ἰς καλῶς] Honestum enim est defendere Græciæ libertatem contra tyrannos: et si ea defensio ejusmodi fuit, ut si quis secus in libertatem assertum sibi servire cogeret. Tales enim Græcorum fuisse patronos tam Athenienses quam Lacedæmonios, passim docet Isocrates. IDEM.

Προσηκόντως] Ut qui et principes Græcorum ab antiquissimis temporibus fuerint, et urbem suam tanquam asyllum patere calamitosis semper voluerint. IDEM.

Οὐδὲν ἀνάξιον] Sive metu consternati cessissent Lacedæmonii; sive largitionibus corrupti Græcos deseruissent. IDEM.

Ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων] Rüdiger uncis inclusit Ἑλληνικῶν, quod abest a multis codd. Sed quum ut pauci, ita præstantissimi codd. id teneant, nequaquam abjiciendum est, quum τὰ Ἑλληνικὰ δίκαια in hac re quasi terminus quidam technicus sit, obvius etiam Olynth. II. §. 4. ad quem locum Scholiastes monet, bellum illud vocari τὸν πόλεμον τὸν ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων. Phil. II. §. β'. med. appellantur τὰ κοινὰ δίκαια τῶν Ἑλλήνων. Eadem περὶ Ῥοδίων ἐλευθ. §. ιγ'. opponuntur τοῖς ἰδίῳ δικαίοις. Etiam aliis substantivis Ἑλληνικὸς similiter jungitur, ut Ἑλληνικὰ πρᾶξεις de Cor. §. ιθ'. ἐν τε τοῖς κατὰ τὴν πόλιν πολιτεύμασι καὶ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς. Ibid. §. λδ'. BREM.

Εἰδῆτε καὶ θεάσῃσθε] Hæc sine sensu dicuntur. Nam qui, ut res aliqua mentibus infixæ hæreat, volunt, vel binis verbis eam exprimere solent. Hom. Od. VIII. 94. ἐπεφράσατο' ἥδ' ἐνόησεν. 134. οἶδε καὶ δεδάκκε. vid. East. ad h. l. Soph. CEd. T. 58. γνωτὰ κοῦν ἄγνωτα. Bur. Suppl. v. 115. Electr. 772. Demosth. Olynth. I. (III.) §. ζ'. καθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει. Olynth. II. (I.) §. α'. δαιμονία καὶ θεῖα ἐνεργεία. Vid. Hermann. ad Hom. h. in Cer. 362. RÜDIG. Vere monet Rüdiger, eos, qui velint, ut res aliqua mentibus infixæ hæreat, vel binis verbis eam exprimere. Ex Demosthenis usu loquendi hoc aliquanto accuratius et per partes explicemus. Istam synonymorum conjunctionem Demosthenes præcipue amat in notione cognoscendi, perpendendi, tenendi, omnino eorum, quæ mentis agitationem spectant, sive vocabulorum alterum a sensu externo petitum sit, sive utrumque ad internum pertineat. P. 19. l. 23. ed. R. θεωρῶν καὶ σκοπῶν εὐρίσκω. p. 122. l. 3. λογίζεσθε δὴ πρὸς θεῶν καὶ θεωρεῖτε παρ'

ἡμῖν αὐτοῖς. p. 43. l. 25. ὡς ἔγνωσαν ἡμῶν καὶ πεπεισμένοι. Etiam substantiva sic jungantur. p. 124. l. 18. τῷ λογισμῷ καὶ τῇ διανοίᾳ. p. 21. l. 24. πολλὴν δὴ τὴν μεταστάσιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολήν. ubi Ulpianus absurde μετὰστασιν interpretatur τὸ ἀπὸ Ἀθηῶν εἰς Ὀλυνθὸν ἐλθεῖν συμμάχους, Reiskei perperam καὶ μεγάλην τὴν μεταβολήν ut glossam rejicit. Mutationis notio primaria est; hinc junguntur synonyma. Notandum etiam hoc, quod Demosthenes, si allocutio adest, eam solet utrique interponere, ut nostro loco. p. 13. l. 7. ἵνα γνῶτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰσθησθε. p. 12. l. 23. Ἀγὰρ γε λογίζεται τις ἡμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον. Κατὰ Ἀριστοτέλ. p. 629. l. 25. ed. R. σκέψασθε δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρήσατε. Raro vocativum postponit, ut p. 94. l. 6. ἀγ' ὁρᾶτε καὶ λογίζεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἐπιστοῦσαν ὥραν τοῦ ἔτους, et hic quidem recte propter objecti amplitudinem.—Alterum est genus conjunctionis, quum utrumque vocabulum notione quidem cognatum sit, prioris vero significatio latius patet, et posteriore definitur. Locus est a nonnullis interpretibus vexatus p. 10. l. 2. sqq. ed. R. ἐστὶ μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανουργοὶ ᾖν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος παραγματοῖς χρῆσθαι, τὰ μὲν εἶκον, ἢνί' ᾖν τύχη, τὰ δ' ἀπειλῶν — τὰ δ' ἡμῶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀποῦσαν τὴν ἡμετέραν, τρέφεται καὶ παρασπᾶσθαι τι τῶν ὅλων πραγμάτων. Reiske dedit e conjectura δρέφεται pro τρέφεται, eumque secutus est vir elegantis iudicii Fr. Jacobs, vertens: "Wir haben nichts so sehr zu fürchten, als dass dieser verschlagene Mann — vor uns her ernte und die Umstände zu seinem Vortheil kehre." Quæ quidem mutatio lenis est, sed minime vera videtur. Δρέπεσθαι enim verbum est, quod a Demosthene neque propria neque tropica significatione usquam adhibetur: id quod grave est in nostro scriptore. Nam vocabula et phrases, quæ similia sunt hujus δρέπεσθαι, non semel sed sæpius ab eo adhiberi solent, et, qua tropica significatione aliquando usus est, in ea usurpanda sibi placet. Porro quaeritur, num, si vocabulo δρέπεσθαι Demosthenes usus fuisset, huic παρασπᾶσθαι adjunxisset. Non credo equidem. Quid enim utriusque notioni commune? At contra lectio vulgaris prorsus est ex more Demosthenis. Sæpe

οὐδὲν οὔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστὶ φοβερόν οὔτ', ἂν ὀλιγω-
ρῆτε, τοιοῦτον οἶον ἂν ὑμεῖς βούλησθε, παραδείγμασι χρώ- 4
μενοι τῇ τότε ῥώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ἧς ἐκρατεῖτε ἐκ
τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν, καὶ τῇ νῦν ὕβρει
τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθα ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὧν ἐχρῆν.

enim apud eum præcedit vocabulum, quod dicunt, generis, sequitur partis seu speciei, rem accuratius definit. Sic τρέπασθαι in genere est convertere, et ut generalis hæc significatio perperam non possit intelligi, additur παρασπᾶσθαι: quod est in damnum nostrum ad se rapere. Exempla quadam similia adjiciamus. P. 123. l. 13. οὐδὲν ἠκούσθαι πλέον ἢ τὰ τοῦ πολέμου κενιῆσθαι καὶ ἐπιδεδωκέναι. Κενιῆσθαι, ut τρέπασθαι, quamvis mutationem significat; sed ea per ἐπιδεδωκέναι in bonam partem definitur, ut τρέπασθαι in malam per παρασπᾶσθαι. p. 95. l. 23. αἰτιάσθαι καὶ διαβάλλειν, ut p. 110. l. pen. αἰτιάμενοι καὶ διαβάλλοντες, p. 98. l. 21. φάσκειν καὶ ὁμολογεῖν. p. 100. l. 3. ἤξει πάντα καὶ διαφεύξεται πρὸς ὑμᾶς, cum quo περὶ Συμμορ. p. 181. l. 18. comparandum est ἤξει καὶ δέσεται. Multis in ejusmodi locis καὶ reddi potest et quidem. Sic etiam substantiva junguntur. P. 23. l. 25. δείγματα τῆς ἐκείνου γνώμης καὶ κακοδαιμονίας. Κακοδαιμονία significat, qualis illa γνώμη fuerit, scilicet quasi a malo quodam genio injecta. p. 100. l. 13. τῆς πολιτείας καὶ τῆς δημοκρατίας, ut attentio moveatur. p. 119. l. 14. sqq. κύριος δὲ Πυλῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοῖς Ἕλλησι, καὶ φρουραῖς καὶ ξένοις τοὺς τόπους τούτους κατέχει. — Quamquam autem in vocabulis cognate significationis tum apud ceteros scriptores, tum apud Demosthenem a minore ad majus progressio fiat, nonnunquam tamen noster a majore recedit ad minus. P. 119. l. 1. sqq. εἰ δὲ γε δούλος ἢ ὑποδοιμαῖος τὰ μὴ προσήκοντα ἀπώλλυε καὶ ἐλυμαίνετο, Ἡράκλεις ὅσῳ μᾶλλον δεῖνόν καὶ ὀργῆς ἄξιον πάντες ἂν ἐφασαν εἶναι! Fortius præcedit, quoniam Demosthenes significare vult, id ipsum cadere in Philippum, quamquam ne alterum quidem, etsi mitius, tolerabile foret. Nos non uteremur particula καὶ sed ἢ καὶ, oder auch nur. Eodem modo p. 121. l. 6. ἀντείσκνται δὲ ἀντὶ τούτων, ὑφ' ὧν ἀπόλωλε καὶ νενόσκηκε ἡ Ἑλλάς. Reiskius, his locis non offensus, mutavit, ubi caussa non erat, v. c. de Cor. p. 286. l. 13. sqq. τί οὖν βούλεται (ὁ Φίλιππος), καὶ τίνας ἕνεκα τὴν Ἑλλάδιαν κατέλυψε; πλεονάζον δύναμιν δείξας καὶ παραστήσας τὰ ὅπλα, τοὺς μὲν ἑαυτοῦ φίλους ἐπάγει καὶ θρασυεῖς ποιεῖσαι. Vulgo, quod recte revocavit Bekkerus, θρασυεῖς

ποιῆσαι καὶ ἐπάγει. Nonnunquam etiam particulam ἢ eadem vi ponit, v. c. p. 36. l. 1. ὁμοίως ἢ παραπλησίως, περὶ Παραπρεσβείας p. 439. l. 20. ἀγὰ γε ἔμοια ἢ παραπλησία τούτοις; Hinc fit, ut posterius vocabulum diversæ significationis multifariam prius definit, sive causam hujus indicans, sive viam et rationem. P. 98. l. 10. sqq. νῦν δὲ δημαγωγῶντες ὑμᾶς — οὕτω διατεθῆκασι, ὥστ' ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι πάντα πρὸς ἡδονὴν ἀκούοντας, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ γιγνομένοις περὶ τῶν ἐσχάτων ἡδὴ κινδυνεύειν. i. e. ferocire propter adulationes. p. 126. l. 22. τῶν δὲ πολλῶν εἰ τις αἰσθοίτο, ἐσίγα καὶ κατεστῆ πληντο, tacebat metu percussus. περὶ Παραπρεσβ. p. 391. l. 13. sqq. οὗτοι δ' ἐχαρίζοντο πάντ', ἐνδεικνύμενοι καὶ ὑπερβολικεύοντες αὐτῶν. adulationibus sese insinuant. BREM.

Τοιοῦτον] Pro τοιοῦτο, ad quod subaudiendum ἐστὶ quod præcessit. Mox post τῇ addidi juxta Reiskii mentem τε, quod mihi visum fuit excidisse, et esse necessariam si non ad sensum, at saltem ad conficiendam phrasim Demosthenicam. AUGER.

Ἦς ἐκρατεῖτε] Prospere hoc bellum cessit Atheniensibus. Iphicrates et Callias Lacedæmonios ad Corinthum superrant. Deinde Chabrias Polim eorum ducem vicit navali prælio inter Naxum et Parum. [Id prælium maxime Athenienses crexit, et Chabriæ nomen, itemque Phlocionis illustravit. Vicit etiam Agesilaum regem Lacedæmoniorum in Bæotia.] Haud multum post Timotheus Coreyam occupavit: sequente etiam anno Lacedæmonios ad Leucadem profligavit. Diod. lib. xv. Xenoph. iib. v. Aristid. in Panathen. Tourrell. Eodem anno Thebani Lacedæmonios ad Orchomenum profligarunt. Diod. ibid. Sigon. in temp. Athen. MOUNT.

Ἐκ τοῦ προσέχειν — τὸν νοῦν] Præp. ἐκ causam efficientem indicat. cfr. §. iε. τὰ δὲ πράγματα ἐκ τούτων ἀπόλαυνε. Thuc. I. 2. ἐξ ὧν ἐφθείροντο. Matth. Gr. gr. §. 574. πράγματα quæ sint, vid. ad Liban. Arg. §. 3. Præter ea, quæ ad §. β'. notantur, etiam Timotheus Ol. CI. 1. ad Leucadem Lacedæmoniorum naves disjecit et anno 4. Coreyam illos expulit. RÜDIG.

Τούτου] Vide quanto cum contemptu de

γ'. Εἰ δὲ τις ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσπολέμητον οἶεται τὸν Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν τό τε πλήθος τῆς νῦν ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως καὶ τὸ τὰ ¹χωρία πάντα ἀπολωλέναι τῇ πόλει, ὁρθῶς μὲν οἶεται, λογισάσθω μέντοι τοῦθ', ὅτι εἴχομέν ποτὲ ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν καὶ Ποτίδαιαν καὶ Μεθώνην καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον

¹ χωρία ταῦτα πάντα

Philippo loquitur: alibi passim eum ἄν-
δρωντι, regem vix semel quidem appellat.
Infra §. ε. dicit, γένοιτο γὰρ, &c. Μακεδᾶν
ἄνθρωπος; in Orat. de Coron. [§. κ.α.] τῷ μὲν
ἐν Πέλλῃ τραφέντι. In Philippica autem
tertia [§. ζ'.] contumeliosius adhuc eum
tractat: verba hæc sunt. Φιλίππου, &c.
οὐ μόνον οὐχ' Ἕλληνας ὄντος, οὐδὲ προσήκοντος
οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ' οὐδὲ Βαρβάρου ἐντεῦθεν
ἔθεν καλὴν εἰπεῖν, ἀλλ' ὀλέθρου Μακεδόνος, ἔθεν
οὐδ' ἀνδράποδον σπουδαῖον οὐδὲν ἢν σφόδρeron
πρίσασθαι. MOUNT.

Τούτου] Istius, i. e. Philippi. Οὗτος
Græco sermone sicut iste Latino, vulgo,
dicitur de eo quem petimus, contra quem
loquimur. AUGER.

Τῇ νῦν ὑβρεῖ τούτου] Hæc insolentia
qualis fuerit, exponit §. γ'. adde §. δ'. dicit
τούτου contemtiū: nam hoc pronomen
contemptus notionem innuit, ut §. η. ἐπι-
στολ., ταύτας δυνάμεις. Or. p. Megal. 203,
1. Θεαίους τουτουσί. Plat. Crit. 4. τούτους
τούς συκοφάντας. RÜDIG.

γ'. Εἰ δὲ τις ὑμῶν] Occupatio. Potentiam
Philippi non esse extimescendam. Ratio
ab ipsius hostis exemplo: quod is, cum
vires Atheniensium non reformidasset, rem
suam bene gesserit. Quas autem cogita-
tiones Philippo tribuit: iisdem uti jubet
Athenienses. WOLF.

Σκοπῶν τό τε πλήθος] Philippus eo
tempore 20000 pedites, equites 3000 ha-
buit; ingentem sane exercitum, si Græ-
corum exercitibus eum conferas. Notum
est Athenienses ad Marathonem 10000
milites, plures nunquam in pugnam edu-
xisse. Tourrell. STOCK.

Τὰ χωρία] Τὰ ὀρμητήρια καὶ ἐπιτελιχί-
σματα, opportuna loca ad vim tum infe-
rendam tum propulsandam: quorum quæ-
dam hic attinguntur, cum plura sint 1.
Olynthiaca exposita. WOLF.

Λογισ. μέντοι] Particulam μὲν excipit
δὲ, quum non copulandi, sed potius ad-
versandi particula requiratur: ceterum
μέντοι in se habet δὲ, ut εἴτα Olynth. II.
(I.) §. α. Cfr. Hoogev. Part. Gr. p. 477.
Herm. ad Vig. 842. RÜDIG.

Πύδναν, καὶ Ποτίδαιαν, καὶ Μεθώνην] [Pyd-
na, Macedoniae urbs, quæ postea Citum,
ut Strabo, sive, ut Livius habet, Citium,

vocabatur. Potidea, Thraciæ urbs, quæ
postea Cassandria, in confinio Macedo-
niæ sita, in Isthmo peninsulae Pallenes,
atque sexaginta stadiis dissita ab Olyntho:
Corinthiorum fuit colonia. Vide Schol.
ad Aristoph. in Equit. et Thucyd. lib. i.
Ad opposita sinus Thermaici litora sitæ
erant hæc duæ urbes; unde maximi erant
Atheniensibus momenti. Utramque Phi-
lippus ceperat, ut et Amphipolim, Olymp.
105. ann. 3. Methone (ea scilicet de qua
hic Demosthenes) Thraciæ urbs fuit,
quadraginta stadiis ab Olyntho distans;
quam cum obsideret Philippus, in præter-
euntem de muris sagitta ab Astere quodam
Amphipolitano jacta dextrum ejus oculum
effudit. Sagittæ inscriptum fuisse traditur:
Ἀστήρ Φιλίππου θανάσιμον πέμπει βέλος.
Vid. Schol. ad Olynth. iii. §. γ'. Lucianus
in lib. De scrib. Hist. in Olyntho id con-
tigisse refert. Stephanus Byzantinus, ut
et Maussacus ad Harpocratonem, quin-
que Melthonas numerat: aliam Thraciæ,
aliam Laconicæ, aliam Macedoniae, aliam
Persidos, quintam vero Eubææ. Ad
quamnam harum Philippus oculum amisit,
inter auctores haud consensus est: nos
vero Diod. Strab. Harpocrat. et Suidam
sequimur. Obsidionem ad tempus tuler-
unt oppidani, tandem deditionem facere
coacti sunt, ea lego' ut cives singuli ex
urbe cum veste excederent; eam Phi-
lippus solo æquavit, agrumque Macedoniae
attribuit. Hanc urbem Philippus cepit,
Pagasas etiam (quas Pagas appellat Dio-
dorus) imperio suo addidit Olymp. CVI.
ann. 3. Vid. Diod. lib. xvi. [31.] Strab.
lib. vii. [fin.] Justin. lib. vii. sub fin.
[Polyæn. IV. 2.] Eustath. ad hunc versum
in Il. B. [v. 716.]

Οἱ δ' ἄρα Μεθώνην, καὶ Θουμακίαν ἐνέμουντο.

et Palmerii Exercitationes ad Lucianum
p. 557.] Athenienses, post victorias Sala-
miniam atque Marathoniam, non solum
Græciæ imperio potiti sunt; verum etiam
plures versus Thraciam, nonnullas in ipsa
Thracia, urbes cepere: hæc vero, post-
quam Lacedæmonii, sub fine belli Pelo-
ponnesiaci, Athenarum potentiam ever-
tissent, jugum exsuerunt. Timotheus, re-

οικεῖον κύκλω, καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνου νῦν ὄντων ἐθνῶν
 αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθερα ὑπῆρχε, καὶ μᾶλλον ἡμῖν
 ἐβούλετ' ἔχειν οἰκείως ἢ ἐκείνῳ. εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε
 ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν ἐστὶν
¹ Ἀθηναίοις ἔχουσι ² τοσαῦτα ἐπιτειχίσματα τῆς αὐτοῦ
 χώρας ἔρημον ὄντα συμμάχων, οὐδὲν ἂν ὦν νυνὶ πεποίηκεν
 ἔπραξεν, οὐδὲ τοσαύτην ἐκτῆσατ' ἂν δύναμιν. ἀλλ' οἶδεν, ὥ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἐκείνος, ὅτι ταῦτα μὲν ἐστὶν
 ἅπαντα τὰ χωρία ἅθλα τοῦ πολέμου κείμενα ἐν μέσῳ, ⁵
 φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς
 ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων. καὶ
 γὰρ τοι ταύτῃ χρησάμενος τῇ γνώμῃ πάντα κατέστραπται
 καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὡς ἂν ἐλὼν τις ἔχοι πολέμου νόμῳ, τὰ
⁴² δὲ σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος· καὶ γὰρ συμμαχεῖν

¹ Ἀθηναίοις ἐστὶν

² τοιαῦτα αὐτοῦ

cuperata patriæ potentia, eas Atheniensium ditioni denuo subiecit. Hoc illud est quo sensus textus præcipue collimat. Tourrell. MOUNT.

Ἐδῶν] Illyrios, Pæonas ac Thraces intelligit. Lucch. RÜDIG.

Αὐτονομ. καὶ ἐλεύθ. Vid. Thuc. VIII. 91., cujus Schol. explicat αὐτονομεῖσθαι, τοῖς ἰδίοις νόμοις χρῆσθαι. Ceterum Noster solet αὐτόνομος conjungere cum ἐλεύθερος, ut Olynth. I. (III.) §. 8. et de Coron. 327, 8. IDEM.

Οἰκείως] Thuc. VI. 57. εἰδὼν τινα διαλεγόμενον οἰκείως τῷ ἱππία. Schol. ad hunc loc. explic. φιλικῶς. cfr. §. 8. IDEM.

Τοιαῦτα ἐπιτειχίσματα] Τὰ προβεβλημένα magis ad defensionem nostri, τὰ ἐπιτειχίσματα ad oppugnationem hostium exstructa castella, significare tradunt: quibus ego non assentior, hoc quidem loco, ab ἐπιτειχίζω fit et ἐπιτειχισμὸς, et ἐπιτείχισις. WOLF. Eodem sensu Demosthenes hanc vocem usurpat, quo alibi δερμητήρια. Namque in Orat. de fal. leg. §. 44. ὀρμητήρια (inquit) ἐφ' ἡμᾶς ἐν Εὐβοίᾳ Φίλιππος προκατεσκευάζετο: in Orat. autem de Chers. §. 16. κατασκευάζοντος ὑμῖν ἐπιτείχισμα τὴν Εὐβοίαν. Urbes supra memoratæ verissime erant contra Philippum ἐπιτειχίσματα, maximeque ad infestandam Macedoniam opportuna. Demosth. Philip. II. §. 7. Εἰ γὰρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτίδαιαν πρέβειτο, οὐδ' ἂν οἶκοι μένειν βεβαίως ἠγοῖτο. Eadem iterum occurrunt Philipp. IV. §. 8. MOUNT.

Ἐρημον ὄντα συμμάχων] Refertur ad τὸ πολεμεῖν, ὡς χαλεπὸν ἐστὶ, τινὰ ὄντα συμμά-

χων ἔρημον, πολεμεῖν Ἀθηναίοις, id est, ὅπως ἂν πολεμοῖν: vel, ἀπὲρ τοῦ, ἐρήμου ὄντος συμμάχων: vel, Φίλιππος ἔρημος ἂν. Latine per dativum commodius efferretur, ὡς χαλεπὸν ἐστὶν αὐτῷ, ἐρήμῳ συμμάχων ὄντι πολεμεῖν Ἀθηναίοις. WOLF.

Οὐδὲ τοσαύτην ἐκτῆσατ' ἂν δύναμιν] Nolem Rüdiger ex paucis nec optimis codd. revocasset ἐκτῆσατο pro ἐκτῆσατ' ἂν. Rarum enim est in Demosthene, quamquam non omnino inusitatum, ut e primo membro in secundum particula ἂν assumenda sit; sed plerumque ea repetitur ipsa, ut nusquam, nisi optimorum codd. auctoritate eam deleverim. BREM.

Ἄθλα τοῦ πολέμου κείμενα ἐν μέσῳ] Metaphora a palæstra sumpta, ut recte monet Scholiastes. Eadem alii passim utuntur. Catilina apud Sallust. p. 80. Ed. Wasse. 'En illa, illa, quam sæpe optastis, libertas, præterea divitiæ, decus, gloria in oculis sita sunt. Fortuna ea omnia victoribus præmia posuit.' Cyrus similiter in Orat. ad milites: τὰ τῶν ἡττωμένων ἀγαθὰ πάντα τοῖς νικῶσιν αἰεὶ ἅθλα πρόκειται. Xenoph. Cyr. Pæd. lib. ii. §. 2. MOUNT.

Φίλα] Habet Pith. φίλια, quam lectionem veram esse pro certo habeo: φίλος enim est amicus, qui amat; φίλιος fœderatus, quo sensu hic sumitur. Sic passim apud Græcos auctores φίλια ἔσθῃ, ἐν φίλῃ scilicet subaud. χώρα, unde φίλιος, ut decet eos qui in societate sunt. Vocem φίλος nusquam, ut opinor, eodem sensu usurpata videris. Jul. Pol. lib. iii. 62. οὐ δὲ φίλιος πρὸς τὸν πολέμῳ ἀντίκειται, in quem locum vid. Jungermannum. IDEM. Sed

καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, οὓς ἂν ὀρῶσι παρесеκνευσμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας ἀ χρή.

δ'. Ἄν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐβελήσγητε γενέσθαι γνώμης νῦν, ἐπειδὴ περ οὐ πρότερον, καὶ ἕκαστος ὑμῶν, οὗ δεῖ καὶ δύναιτ' ἂν χρήσιμον τῇ πόλει παρασχεῖν αὐτόν, πᾶσαν ἀφείς τὴν εἰρωνεῖαν ἑτοίμος πράττειν ὑπάρξῃ, ὃ μὲν χρήματ' ἔχων εἰσφέρειν, ὃ δ' ἐν ἡλικίᾳ στρατεύεσθαι, — συνελόντι δ' ¹ ἀπλῶς εἰπεῖν ἦν ὑμῶν αὐτῶν ἐβελήσγητε γενέσθαι καὶ παύσησθε αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἕκαστος ποιήσῃ ἐλπίζων, τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πράττειν, καὶ τὰ ὑμέτερόν αὐτῶν κομειῖσθε, ἂν θεὸς

¹ [ἀπλῶς]

ut φίλος passivam habet significationem, — φίλος ἀλοχος —, ita φίλος activam, ut h. l. sibi obligavit alios. conf. Seidler. ad Euripid. Troad. 240. Schol. nostrum locum respiciens dicit συμμάχους καὶ φίλους. Intelligit Thessalos et Olynthios, quos Ol. 105, 4. Phil. foedere sibi conciliaverat. v. Olynth. II. (I.) §. γ'. RÜDIG.

Καὶ γὰρ] Hæ particulae indicant, id, quod factum sit, pro natura rerum fieri debuisset: nempe. Hinc, quod saepe legitur, οὐ γάρ; nonne? Hoogev. de Part. Gr. 144. IDEM.

Οὓς ἂν ὀρῶσι] Si quos videant, qui. Graeci enim conjunctivo utuntur post relativ. cum partic. ἂν, si qua res, quae fieri possit, dubium est, an fiat. cfr. §. 4. ἐξ ἧς ἂν — et ἀλλ' ὅσον ἂν —. IDEM.

δ'. Ἄν τοίνυν] Consimilium factorum consimilem fore eventum affirmat. Nam fortunæ Atheniensium se non dissidere, multis locis ostendit. WOLF.

Ἐπὶ τῆς τοιαύτης γενέσθαι γνώμης] Τοιαύτα διανοηθῆναι, τοιαύτη χρῆσασθαι τῇ γνώμῃ, ut paulo ante dixit. IDEM.

Ἐπειδὴ περ οὐ πρότερον] Γενέσθαι ἐπὶ τοιαύτης γνώμης: οὐ προήρρησθε τοιαύτα πράττειν. IDEM.

Ἐπειδὴ περ] Est concedendus aliquid ad voluntatem alius: quandoquidem. Aesch. Soerat. Dial. II. 12. RÜDIG.

Οὗ δεῖ] Ἐν ᾧ καιρῷ καὶ τόπῳ, καδ' ὦ. WOLF.

Ἐτοίμως πράττειν ὑπάρξῃ] Lego ἑτοίμος. Sic enim et Veneta editio habet, et hoc postulant verba infinita πράττειν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι: etsi Obsopæus etiam post, ἅπαντας ὑπάρχειν ἑτοίμως, pro ἑτοίμως, in suo codice exstat, annotavit. Sed ου et ω saepe permutantur. IDEM. Ut Xenoph. Hell. IV. 2. 11. ἑτοίμος — μήτ' ἀδικεῖν, μήτ' ἀδικεῖσθαι. RÜDIG.

Συνελόντι δ' ἀπλῶς εἰπεῖν] Ἴνα δὲ συνελόντων τὸν λόγον ἀπλῶς εἰπῶ. Peculiaris formula est, in significatione brevis et ponderosae orationis. WOLF.

Ἦν ὑμῶν αὐτῶν ἐβελήσγητε γενέσθαι] Τὸ ἑαυτοῦ εἶναι ἢ γίνεσθαι, ἐστὶν ἐλευθερον εἶναι, καὶ αὐτὸν ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ μὴ ἐξ ἄλλων ἡρτῆσθαι. Nota, servile esse, pendere ab aliis et cessare: ingenui vero animi, ipsum suscipere curam rerum, itaque se quasi asserere in libertatem. IDEM.

Ἰμῶν αὐτῶν γενέσθαι] Sui juris fieri. cfr. or. de Class. p. 182. v. 9. ed. R. RÜDIG. Κομειῖσθε] Recuprabitis. cfr. Olynth. II. (I.) §. 5'. Sæpe hæc vox eo sensu legitur in Or. p. Megalop., ut 206, 5. 207, 26. ed. R. Similis futuri apocopati forma est ὑστεριόμην §. 14. IDEM.

Ἄν θεὸς ἐθέλῃ] Rüdiger hæc annotat: "Reisk. ex uno Bav. dedit ἐθέλῃ, idem Bekker.; sed sæpissime hæc formæ inter se permutantur, vid. Sturz. Lex. Xenoph. II. p. 519." Sed hæc non ita tractanda; verum attendendum est ad cuiusque scriptoris usum. Sunt enim, qui promiscue θέλειν et ἐθέλειν adhibeant, sola ducti euphonia, ut Xenophon. Alii ἐθέλειν unice usurpant, ut Plato, apud quem quod paucis locis hæret, θέλειν, optimorum codd. auctoritate emendandum erit. Tragicis solum θέλειν in trimetris iambicis in usu est, utrumque in ceteris versuum generibus. In Demosthene longe frequentissimum est ἐθέλειν et proprium hoc apud ipsum. In hac formula tamen ἂν θεὸς ἐθέλῃ non temere quid mutandum, quum etiam p. 24. l. 2. ed. R. in omnibus codd. legatur ἂν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι: quamquam hic fortasse propter hiatum scripsit ἐθέλωσι, ut interdum post μὴ ponit θέλειν; vide p. 205. l. ult. p. 208. l. 15, sed non semper. Cf. v.

ἐθέλη, καὶ τὰ κατεῤῥαθυμημένα πάλιν ἀναλήψεσθε καὶ κείνον τιμωρήσεσθε. μὴ γὰρ ὡς θεῶ νομίζεται ἐκείνων τὰ παρόντα πεπηγέναι πράγματα ἀθάνατα, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἐκείνον καὶ δέδιεν, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φθονεῖ καὶ τῶν πάντων νῦν δοκούντων οἰκείως ἔχειν αὐτῶ· καὶ ἅπανθ' ὅσα περ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις ἐνι, ταῦτα καὶ τοῖς μετ' ἐκείνου χρὴ νομίζειν ἐνεῖναι. κατέπτηχε μὲν τοι ταῦτα πάντα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν διὰ τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥαθυμίαν, ἣν ἀποθέσθαι φημι δεῖν ἤδη. ὁρᾶτε γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα, οἱ προε-

c. p. 209. l. 13. 19. Etiam post ei inveni θέλω, κατὰ Μειδίου p. 585. l. 23. si θέλοιτε et κατὰ Ἀνδρότ. p. 610. l. 2. Similia monenda sunt de οἶμαι et οἰμαι, quæ a multis scriptoribus promiscue usurpantur. Demosthenes οἰμαι plerumque ponit sequente infinitivo; οἶμαι vero directæ orationi inserit. Aliquoties tamen οἶμαι legitur sequente infinitivo, ubi nulla codd. varietas notatur: quod tum non mutaverim, quamquam Reiskium non ubivis accuratum in afferendis codd. lectionibus inveni. At, ubi libri variant, sine cunctatione prætulerim οἶμαι. Quavis enim pagina hoc ita Demosthenes usurpat. BREM. Τὰ κατεῤῥαθυμημένα] Διὰ ῥαθυμίας προειμένα ὑφ' ὑμῶν καὶ ἀπολωλότα. WOLF. In Timocrat. p. 765. v. 13. dicit: εἰ καταῤῥαθυμῆσατε, eodem sensu. RÜDIG.

Πάλιν ἀναλήψεσθε] Nota geminationem particularum πάλιν et ἀνά, ut si dicas rursum recipere. WOLF. Xenoph. Mem. II. 4. 4. πάλιν ἀνατίθεσθαι. RÜDIG.

Πεπηγέναι] Proprie γάλα et αἶμα dicitur πεπηγός, omnino quæ fixa sunt, ut I. in Arist. 797, 10. ed. R. ταῦτα οὕτω πεπηγότα τῇ φύσει. Eadem animo ageret: de qua consulenti Apollinem responsum fuit:

Καὶ τῶν πάντων νῦν δοκούντων οἰκείως ἔχειν αὐτῶ] Et ad proceres aulicos, et ad Olympiadem uxorem, et ad Alexandrum filium hæc pertinere possunt. A Pausania certe satellite in solenni pompa Cleopatrarum nuptiarum est interfectus: cum quidem expeditionem Persicam animo ageret: de qua consulenti Apollinem responsum fuit: Ἔσπεται μὲν ὁ ταῦρος, ἔχει τέλος, ἔστι δ' ὁ θύσαν.

Quod ille oraculum non de Pausania, interfectore suo, sed de se et rege Persarum est interpretatus: quod ipse illum taurum esset immolaturus. WOLF. Hæc verba et seqq. neque cum Wolfio ad proceres aulicos et ad Olympiadem uxorem et ad

Alexandrum filium retulerim — hoc ipso orationis nexus vetat —, neque cum Lucch. duas sociorum classes statuo, sed, ipso oratore duce, tria genera sociorum, quorum alii eum oderunt, i. e. Pæones et Thraces, vid. §. β'; alii metuent, i. e. Thessali, qui liberati a crudeli imperio (Olynth. II. (I.) §. γ'. Diod. Sic. XVI. 35.), mox hujus experientur avaritiam, Olynth. II. (I.) §. δ'. coll. I. (III.) §. ε'; alii invident, i. e. Olynthii, qui agere ferebant, quod tantas nancisceretur illo opes. cfr. Argum. Or. Olynth. I. (III.) et not. ad §. α'. Quod dicit μισεῖ τις ἐκείνον, hoc pronom. τις innuit, non paucos esse, qui hac sint mente. Hom. II. VII. 202. Thuc. III. 111. hæc: καὶ τινες αὐτῶν στρατηγῶν — ἡκόντισε τις. Schol. ad h. l. dicit, de multitudinis tunc esse accipiendum. Duker. ibid. loca Eustath. ad Hom. laudat. RÜDIG.

Ἄλλοις τισὶν] Quippe qui nolint se subicere Philippo. Carpit Dem. ipsos Athenienses, qui quum cognovissent, illum ad Thermopylas accedere, summo perculsi sunt metu. Nam per τίς tangit, quos non nominare vult. Pro Megalop. p. 202, 20. RÜDIG.

Κατέπτηχε] Cfr. Hom. II. xxxii. 291. Odys. viii. 190. ibique Eust., Herodi. ii. 5. 8. IDEM.

Οὐκ ἔχοντα ἀποστροφὴν] Res pro personis. οὔτε οἱ μισοῦντες, οὔτε οἱ δεδιότες, οὔτε οἱ φθονοῦντες, ἔχουσι καταφυγὴν οὐδὲ ἀσφάλειαν. WOLF.

Ἀποστροφὴν] Inquit Harpocratio, ἀντί τοῦ, καταφυγὴν, Δημοσθένους Φιλιππωνικοῦ. AUGER.

Προεβλήθησεν] Quemadmodum adverbia loci, ut ποῦ, οὐδαμοῦ, ita adverbia gradus struuntur cum genit. Soph. Œd. R. 367. ὅρῳ, ἴν' εἴ κανοῦ Eurip. Ion. 1271. Similiter τοῦτο §. ιγ'. fin. et πᾶν Olynth. III. (II.) §. β'. Latini: quo dementia est progressus? RÜDIG.

λήλυθεν ἀσελγείας ¹ ἀνθρώπου, ὃς οὐδ' αἶρεσιν ὑμῖν δί-
δωσι τοῦ πρᾶττειν ἢ ἄγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ
λόγους ὑπερηφάνους, ὡς φασι, λέγει, καὶ οὐχ οἷός τ' ἔστιν
ἔχων ἀ κατέστραπται μένειν ἐπὶ τούτων, ἀλλ' ² αἰεί τι
προσπεριβάλλεται καὶ κύκλῳ πανταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς 43
καὶ καθήμενους περιστοιχίζεται.

έ. Ποτ' οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πότε ἀ χρὴ πράξετε;

¹ ἄνθρωπος

² αἰεί

'Ασελγείας]. Varios habet sensus vox ἀσελγής, a quo ἀσέλγεια. Neque enim incontinentem solum et lascivum, sed etiam petulantem, superbum, injurium significat. Jul. Poll. lib. 8. 75. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἱβρίσαντος, ἱβριστῆς, ὑπερήφανος, ὑπερόπτης, ἀσελγής. Quin et magnū saepe apud veteres significat. Sic ἀνεμός ἀσελγής, Ventus magnus. Vid. Suid. v. ἀσέλγεια. Etymol. v. ἀσελγής. Hesych. v. κρίς. Et Scholiast. ad Mid. Demosth. sub init. MOUNT.

"Ανθρώπος] Sic scripsit Bekkerus, ut alibi ἄνθρωποι cet. quando definitum est substantivum. Ante omnia in memoriam revocabo, quæ Wolfius monet Liter. Analekten II. p. 458. "Pluribus, inquit, talium verborum vix opus est articulo, quod loca demonstrant, in quibus omnes codd. præbent ἀνδρὸς, ἀνδρὶ, etiam ἄνδρα, cui casui ex illa ratione τὸν addendum esset. Et quoties vel unus Demosthenes in unis Philippicis licentius interpolandus foret, ubi Macedonum rex contemptim vocatur ἄνθρωπος, alii hostes ἄνθρωποι! Accedit, quod sæpe sic discrepant libri, ut articulum a paucioribus scribis additum potius quam a majore parte omissum censeas." Hæc qui perpenderit et ipse scriptorum usum sine ira et studio attenderit, vix se dederit novandi libidini. Certa quidem sunt exempla, in quibus additum est adjectivum substantivo ἄνθρωπ sine articulo. Sophocl. Aj. 59.

Ἐγὼ δὲ φοιτᾶντ' ἄνδρα μανιάσιν νόσοις
ἔστυνον.

1135. Herm.

Τοιαῦτ' ἀνολβον ἄνδρ' ἐνουθέτει παράν.

Quidni etiam sine adjectivo, in oratione præsertim ad populum? quum Brunckius ipse concedat ad Aristoph. Lysistr. 152., Comici licuisse substantivum sine articulo sferre; cum quibus oratores multa habent communia. Accedit, quod substantivorum per multis, quæ ambiguitatem per contextum nullam admittant, articulo non opus est. Ut nil dicam de πατήρ et μήτηρ, πόλις sæpe legitur sine articulo, quem Marklandus addere volebat in Eu-

ripidis Suppl. 1213., quanquam sæpe deest in locis proximis: 1200. 1219. 1240. 1265. Herm. Ita etiam δῆμοι, οἶκος, cet. Eurip. Androm. 897.

ἡ σαφῶς ὁρᾷ

Δόμων ἄνασσαν τήνδε
ubi Brunckius sine causa, neutiquam postulante sensu, reposuit τῶνδε. Similiter Hel. 512. Δόμων ἄνασσαν προσμένω. Cf. Schaeferi Melet. Crit. p. 4. s. Wytenbach. ad Plat. Phæd. p. 258. BREM.

'Απειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους] "Οτι ἐμβαλεῖ εἰς τὴν Ἀττικὴν, τιμωρησόμενος τοὺς Ἀθηναίους. Vide Olynth. I. et epistolam Philippi. WOLF.

Καὶ οὐχ οἷός τ' ἔστιν ἔχων ἀ κατέστραπται etc.] Neque vero potest iis urbibus acquiescere, quas jam ditioni suæ subegit, sed latius latiusque in dies suarum expeditionum ambitum circumscribens, cunctantes vos, ignaveque sedentes tanquam indagine cingit. Translatio est ἀπὸ τῆς κυνηγετικῆς. Siquidem indago proprie est, quod Græcis στοιχισμός dicitur, id est, αἱ λεγόμεναι κατὰ στοιχὸν κείμεναι. Ex edit. HERVAG.

Ἐχων ἀ κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τούτων] Τὸ ἔχων videtur Atticismo abundare, ut ληρεῖς ἔχων. Sed et interpretari sic licet: ἔχων ταῦτα ἀ κατέστραπται καὶ μένειν ἐπὶ τούτων, id est, ἀρκεῖσθαι τούτοις, στέργειν ταῦτα. WOLF.

Προσπεριβάλλεται] Γράφεται in nonnullis exemplaribus, ait Ulpianus, περιστοιχίζεται. Haud credo. Fortassis in quibusdam περιστοιχίζεται pro περιστοιχίζεται. Sed in hodiernis exemplis istius lectionis nec vola nec vestigium. TAYLOR.

Καθήμενους] Ut sedere significat aliquando in Latino sermone cunctari et pigre se gerere, ita etiam καθίσθαι in Græco. Victor. Var. Lect. I. xvi. c. 20.

Περιστοιχίζεται] Indagine cingit: juxta Harpocrationem est metaphora ducta a venatoribus. Juxta eundem in quibusdam codd. legebatur περιστοιχίζεται, in aliis περιστοιχίζεται. AUGER.

έ. Ποτ' οὖν—] Cf. de Chers. §. ιβ'. et Phil. Δ. §. ζ'.

ἐπειδὰν τί γένηται; ἐπειδὰν νῆ Δί' ἀνάγκη τις ᾗ; νῦν δὲ τί χρὴ τὰ γιγνόμενα ἡγεῖσθαι; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην εἶναι. ἢ βούλεσθε, εἰπέ μοι, περιϊόντες¹ αὐτῶν πυνθάνεσθαι κατὰ τὴν ἀγοράν· λέγεται τι καινόν; γένοιτο γὰρ ἂν τι καινότερον ἢ Μακεδὼν ἀνὴρ Ἀθηναίους

¹ αὐτοῦ

Νῦν δὲ τί χρὴ] Pro, τί δὲ χρὴ τὰ νῦν γιγνόμενα ἡγεῖσθαι, οὐ χρὴ νομίζειν ἀναγκὴν εἶναι τοῦ ἀμύνεσθαι. WOLF.

Οἶμαι] Thom. M. grammaticorum sententiam monet hanc esse, οἶμαι dici de rebus compertis, οἶμαι de rebus dubiis: hanc refutavit Sallier. ad I. l. Etiamsi aliud statuum discrimen, οἶμαι adhiberi in parenthesis, Olynth. I. (III.) §. ε. et §. η., in ipsa vero structura verborum οἶμαι §. ζ', tamen non desunt loca, ubi οἶμαι cum infinit. struitur, de Class. 181. ult. ed. R.; itaque librorum auctoritas sequenda videtur, ut h. l. feci. Ad μὲν non additur δέ, nam quid ipsi statuunt, illis orator relinquit. Herm. ad Vig. 841. Rüdig.

Τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην] Τὰ αἰσχυρῶς πεπραγμένα: ἢν αἰσχύνην δεῖ ἀποτρίψασθαι τῷ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νόον. WOLF.

Αὐτῶν πυνθάνεσθαι]. Ἀλλήλων, περιϊόντες κατὰ τὴν ἀγοράν, εἰπέ μοι. Hoc mimeticῶς dicitur. IDEM.

Ἀλλήλων] Vulg. αὐτῶν. Conjeceram primo legendum αὐτῶν cum spiritu aspero: αὐτῶν πυνθάνεσθαι, ex vobismetipsis percontari, quasi legeretur, ὡμῶν αὐτῶν. Sed non dubitavi accipere ἀλλήλων ex Longino, qui hunc ipsum locum citat, sect. 18. cum nonnullis aliis non maximi momenti varietatibus. Ceterum nemo nescit dici vulgo πυνθάνεσθαι τινας, ex aliquo sciscitari. AUGER.

Βούλεσθε, εἰπέ μοι, περιϊόντες αὐτῶν πυνθάνεσθαι κατὰ τὴν ἀγοράν] Εἰπέ μοι est formula hortandi, quæ etiam tum ponitur, quum cohortatio fiat ad plures. Oratori-bus et Comicis ea familiaris est. περὶ τῶν ἐν Χερρόνησῳ p. 108. l. 13. ed. R. εἰπέ μοι, βουλευέσθε. κατὰ Ἀριστοκρ. p. 656. l. 2. κατὰ Τιμοκρ. p. 718. l. 15. εἰπέ μοι, τί δεινότατον πάντες ἂν, ἀκούσαντες, φέσαιτε, καὶ τί ἂν μάλιστα ἀπευξάισθε; Aristoph. Acharn. 318. εἰπέ μοι, τί φειδόμεσθα τῶν λίθων, ὧ δημόται; ubi vide Berglerum.— Αὐτῶν h. l. significat ἀλλήλων, ad quod librarii offendebant. Hinc alii dederunt αὐτῶν, alii αὐτοῖ, alii αὐτοῦ: quod postremum Reiske ut adverbium loci perperam recepit. Sin autem Longinus, hunc locum laudans, ἀλλήλων habet, aut glossam invenit, aut ipse consulto αὐτῶν mutavit.

VOL. I.

Eadem glossa multos codd. occupavit de Cor. p. 231. l. 12. πάντας συνέκρουε καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐπάραττεν. Multi habent ἀλλήλους. p. 113. l. 25. πυνθάνεσθαι γὰρ αὐτοὺς, ὡς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσιν ἐν αὐτοῖς. p. 116. l. 9. ἀπίστως καὶ στασιαστικῶς ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς οἱ Ἕλληνες. p. 123. l. pen. ἐπειδὰν δὲ τούτοις κρατῶν πρὸς νοσοῦντας ἐν αὐτοῖς προσπίσῃ. BREM.

Κατὰ τὴν ἀγοράν] Hæc verba etsi absint a Bav. et interpretamenti speciem præ se ferant, non abjicienda puto, quum notis singulorum per κατὰ exprimitur; eandem locationem vid. in orat. ad Phil. ep. p. 156. ult. ed. R. Hom. II. VII. 370. δόρπον ἔλεσθε κατὰ πτόλιν. RÜDIG.

Λέγεται τι καινόν;] Ἄρα λέγεται; ἢ τί λέγεται καινόν; Quid novi? γένοιτο γὰρ etc. Hæc responsio Demosthenis est. Sio Isocrates in panegyrico indignatur, ὅτι ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐστὶ ὁ διοικῶν τὰ τῶν Ἑλλήνων. WOLF.

Λέγεται τι καινόν;] Sexcentis in locis hanc civibus suis levitatem exprobrat Demosthenes; similem quoque querelam apud Isocratem invenies. Divus Lucas Actorum capite 17. com. 21. Ἀθηναῖοι δὲ πάντες, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν, ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον. Insigne profecto hujusce novorum rumorum aucupii apud Cæsarem exemplum est, lib. 4. de Bell. Gall. cap. 5. Idem etiam Romanis vitium scriptores ipsorum objiciunt: inter ceteros Juvenalis Satyra vi. 407. et seqq. Vide Casauboni Comment. ad Theophrast. cap. περὶ λογοποιίας. MOUNT.

Γένοιτο γὰρ ἂν τι] Frequentissimus est apud optimos scriptores, isque valde elegans, particula γὰρ in interrogatione pleonasmus. Insigne exemplum est Actorum cap. 19. ver. 35. Ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος, ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκέρων οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Διοπετοῦς; sic etiam Matth. xxvii. 23. et Marc. xv. 14. τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; ubi satis erat τί κακόν. Præcipue notanda est hæc particula cum indignationem adjunctam habet. Aristoph. in Plut. τὸ γὰρ ἀντιλέγειν τολμᾶν ἡμᾶς, etc. itane vero, audeatis etiam negare? Latini, Græcos imitantes, dixerant Quisnam in 3 n

7 καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν; τέθνηκε Φίλιππος; οὐ μὰ Δί'. ἀλλ' ἀσθενεῖ; τί δ' ὑμῖν διαφέρει; καὶ γὰρ ἂν οὗτος τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε, ἄνπερ οὕτω προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν· οὐδὲ γὰρ οὗτος παρὰ τὴν αὐτοῦ ῥώμην τοσοῦτον ἐπηύξηται, ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν. καίτοι καὶ ¹ τοῦτο. εἴ τι πάθοι καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν ² ὑπάρξαι, ἥπερ αἰεὶ βέλτιον, ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ τοῦτ'

¹ τούτων εἴ τι πάθοι,

² ὑπάρξει, (ἢ γὰρ αἰεὶ βέλτιον, ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν, ἐπιμελουμένη, καὶ τοῦτ' ἂν ἐξεργάσαιτο)

interrogatione, et *Quidnam*; ubi parēlkei particula *nam*. Veteres autem Latini hanc præfigebant: quos sequens Maro dixit,

‘Nam quis te, juvenum confidentissime, nostras Jussit adire domos?’

Vid. Hen. Steph. Dissert. de Stylo N. T. IDEM.

Τέθνηκε Φίλιππος;] Gliscebant hi rumores, eo quod in obsidione Methones vulneratus erat Philippus, anno præcedente. [Vide infra, Olynth. iii. 3.] Totum hunc locum maxime miratur Longinus; quem vide, §. 18. Edit. Pear. Tourrell. STOCK.

Τέθνηκε Φίλιππος; οὐ μὰ Δί'. ἀλλ' ἀσθενεῖ; Τί δ' ὑμῖν διαφέρει;] Otiosos homines, novitatis avidos, in duabus primis enuntiationibus Demosthenes inducit. Secundam autem uno tenore et sublato interrogationis signo legenda videtur. Istius modi enim homines, alter altero melius et certius rem nosse volunt. Primus interrogat, num sciat et credat alter quod divulgetur, Philippum mortuum esse. “Minime vero, inquit alter, mortuus est, sed morbo laborat.” Hic non interrogat, sed certo scit, quid verum sit. Demosthenes autem ridet utrumque: Τί δ' ὑμῖν διαφέρει; cet. BREM.

‘Ἄν οὗτος τι πάθῃ] Si quid ei acciderit: i. e. si moriatur ille: notus εὐφημισμός, cujus exempla passim observanda sunt. Sic Cicero in Catilin. iv. ‘Deinde, si quid obtigerit, æquo animo paratoque moriar. MOUNT.

‘Ἄν περ οὕτω προσέχητε] ‘Εὰν οὕτως ἀμελήσητε τῶν πραγμάτων. Sunt enim hæc κατ' ἀντίφρασιν intelligenda. WOLF.

‘Ἀμέλειαν] Adde καὶ ῥαθυμίαν. IDEM.

Καίτοι καὶ τοῦτο] S. ὁ Στυλλοῦσιν οἱ πολλοί, ὅτι τέθνηκε Φίλιππος, εἰ συμπέσοι. Videtur enim aut ἐλλειπτικόν, aut redundans. IDEM. τοῦτο restituerunt Auger. et Bekker., qui, nescio quo consilio, post hanc vocem punctum collocavit. Lectionis vul-

gatæ, quam probō, hic erit sensus: si hoc fieret, ut ei quid accideret, nam in πάθει inesse videtur γένοιτο. cfr. in Aristocr. p. 632, 23. ed. R. τί τοῦτο λέγων; i. e. quid dicis hoc dicens? RÜDIG.

Τὰ τῆς τύχης] Fortunæ favor. cfr. §. iά. fin. τὸ τῶν πνευμάτων. §. έ. Matth. Gr. gr. §. 285. IDEM.

‘ὑπάρξαι] Plerique libri manuscripti et impressi legunt ὑπάρξει: cod. R. dat ὑπάρξει, quod admisit Reiskius. καίτοι καὶ τοῦτο accipio quasi sensum aliquem efficiens, et tamen sic se res habet. “Ἦπερ αἰεὶ βέλτιον, sub. ἐπιμελεῖται ἡμῶν. Ad verbum interpretor καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτο, et utinam rem absolveret. i. e. utinam vitam Philippo eriperet! Vulgata, i. e. Wolfius, Ald. et Fel. legunt καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτο, nescio unde acceptum quum libri omnes habeant καὶ τοῦτο ἐξεργάσαιτο. Retinui γὰρ quia τοῦτο proxime præcessit. AUGER.

‘Ἦπερ αἰεὶ βέλτιον] Ἀθηναίων δυσβουλία καὶ εὐτυχία. WOLF.

‘ἐξεργάσαιτο] Si pro γὰρ legas τοῦτο, (ut habet Obsopæus) conjungere licebit: καὶ εἰ τὰ τῆς τύχης (εἰ ἡ τύχη) ὑπάρξαι ἡμῖν, καὶ ἐξεργάσαιτο τοῦτο, S. οὐπερ ἤξαστο. Si fortuna nobis fuerit, et huic etiam beneficio quasi summam munum addiderit, id est, si Philippus ex morbo decesserit. Licet et δυνατικῶς exponere: fieri enim potest, ut fortuna, quod capit, perficiat: et εὐκτικῶς, utinam vero absolvat id, quod instituit, id est, perimat eum, quem prostravit. IDEM.

Καὶ τοῦτο ἐξεργάσαιτο] Atque hoc absolvat, quod incipit: sc. Philippum ad exitum vitæ perducendo. Alii legunt, καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτο, et exponi possit, inquit Wolfius, εὐκτικῶς, et utinam absolvat: quanquam si adesset particula ἂν, καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτ' ἂν, hanc tutius sententiam complecti possemus; notante Lucchesinio. STOCK.

‘Ἦπερ ἐξεργάσαιτο] Reiskii mutatio ἢ γὰρ ἐπιμελουμένη non habet, quo probetur, vulgata enim lectio, quam et Auger. et Bekker. rece., bene habet.

ἐξεργάσαιτο, ἴσθ' ὅτι πλησίον μὲν ὄντες, ἅπασιν ἂν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες, ὅπως βούλεσθε διοικήσασθε ὡς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ διδόντων ὑμῖν τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν δέξασθαι δύναισθ' ἂν, ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις.

ζ'. Ὡς μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλοντας ὁ ὑπάρχειν ἅπαντας ἐτοίμως, ὡς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων παύομαι λέγων· τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἣν ἀπαλλάξαι ἂν τῶν τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς ἡγοῦμαι,

Nam περ, quod Reiske in γὰρ mutavit, significat animum ejus, qui sententiam suam aliis non improbari putat : ad quam quidem notionem ea, ni fallor, revocari poterunt, quæ Hoogev. de Part. gr. p. 688. singulatim affert. Cfr. §. δ'. καὶ ἀπανθ' ὅσα περ etc. h. l. fortuna, quæ, ut quivis concedet, nobis favet. Quam quidem sententiam sæpe Noster exprimit. cfr. Olynth. II. (I.) init. Non recte Reiske ἐπιμελούμεθα mutavit in ἐπιμελουμένην, quam ἡμεῖς proximum sit subjectum : nec minus ἂν post τοῦτο, quod eidem debetur, abjiciendum. Notas parentheses. post ἐπιμελ. collocavi, quum ἐξεργάσαιτο pendeat a præced. RÜDIG.

ἴσθ' ὅτι] ἴστε ὅτι, παρὰ τὸ ἴσημι, ἴσατε καὶ ἴστε, κατὰ συγκοπήν. WOLF.

Πλησίον] Εἴ τε Μακεδονίας εἴ τε Ἀμφιπόλεως. IDEM.

Οὐδὲ διδόντων ὑμῖν τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν] Amphipolis antiquitus ἐννέα ὁδοί, postea Amphipolis nominabatur, quia, ut ait Thucydides, [cui assentit Auctor Elymologici] eam annis Strymon pene circumfluat. [Suidas ita appellatam dicit, quia circum undique coleretur.] Hodie vocatur Emboli. Cimon Miltiadis F. Coloniam decem millium Atheniensium ad hanc urbem olim deduxit, quæ commodissime sita erat ad infestandam Macedoniam, cum intra eam et Thraciam jaceret. Philippus cito hoc animadvertit. Itaque vix solum adscenderat, quin eam occuparet ; cum autem diutius eam retinere non posset, id libenter fecit quod necessitas exegit, ejusque incolis concessit ut Democratia uterentur. Eam iterum post biennium obsidens Atheniensibus se traditurum fidem dedit, urbe autem capta promisso non stetit. Maxime Atheniensium intererat urbem adeo ipsis opportunam recuperare, neque quidquam erat de quo eos tam sollicitos esse oportuit : itaque Demosthenes, ut ostendat quam deplorata sit ipsorum socordia, atque imprudentia, apertis, inquit, per occasionem portis Amphipoleos, vestra inter vos dissidia, atque animi incer-

titudines, vobis eas iterum ocluderent. Probus in Cim. Plutar. Dem. in Aristoc. et de Fals. Leg. Turrell. MOUNT. Phil. Ol. 105, 3. hanc urbem cepert, Diod. Sic. XVI. 8., quam, ut ex multis locis veterum intelligitur, recuperare quam maxime Athenienses cupiebant. Quare quum hi ab Amphipolitanorum legatis Hierace et Stratocle ad auxilium ferendum invitarentur, cfr. Olynth. I. (III.) §. δ', illorum precibus non sunt commoti, nam Philippus se hanc illis traditurum esse promiserat. Olynth. II. (I.) §. γ'. Καίτοι, qui nostro loco nominantur, videntur ad illam legationem, de qua diximus, pertinere. Cfr. in Aristocr. p. 669, 10. ed. R. RÜDIG.

Ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς] Κεχωρισμένοι, κρεμάμενοι, μακρὰν ὄντες : μήτε παρασκευασμένοι μήτε βουλόμενοι. WOLF.

Ἀπηρτημένοι] Sugillat hic Orator civium suorum levitatem solennem atque instantiam : eamque pulere exprimit vox ἀπηρτημένοι, quæ significat suspensi, ideoque fluctuantes, ut ipse in versione reddidi. Hand multum absimile est quod Apostolus Ephesiis dicit, cap. iv. 14.— κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας. Sumitur quidem alias hoc verbum pro κεχωρισμένοι, ut observat Scholiastes, μακρὰν εἶναι, longe abesse, aberrare : sensu, ut opinor, minus huc arriudenti, quemque sententiæ structura non admittat : nisi inserantur v. τῶν πραγμάτων, vel legamus τῆς παρασκευῆς καὶ τῆς γνώμης. MOUNT. Them. M. p. 327. ἀποδίσταμαι : quo quidem auctore illa vox proprie de mari dicitur ; h. l. prohibiti et apparatus inopia et animorum fluctuatione. RÜDIG.

ζ'. Ὡς μὲν οὖν δεῖ] Παύομαι μὲν οὖν λέγων, ὡς ὑμῶν ἐγνωκότων καὶ πεπεισμένων· τί δέ ; ὡς δεῖ ἅπαντας ὑπάρχειν ἐτοίμους, ἐθέλοντας τὰ προσήκοντα ποιεῖν. WOLF.

Ἦν ἀπαλλάξαι ἂν] Ἀπαλλάξαι, δι' ἧς ἂν ἀπαλλαγῇμεν τούτων τῶν πραγμάτων.

IDEM.

Τοιούτων πραγμάτων] Intelligitur is re-

καὶ τὸ πλῆθος ὅσον, καὶ πόρους οὓς τινες χρημάτων, καὶ
 τὰλλα ὡς ἂν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα ¹δοκεῖ παρα-
 σκευασθῆναι, καὶ δὴ πειράσομαι λέγειν, δεηθεῖς ὑμῶν, ὧ ⁴⁴
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοσοῦτον. ἔπειδ' ἂν ἅπαντα ἀκούσητε,
 κρίνατε, καὶ μὴ πρότερον προλαμβάνετε· μηδ' ἂν ἐξ
 ἀρχῆς δοκῶ τινὶ καινὴν παρασκευὴν λέγειν, ἀναβάλλεσθαι
 με τὰ πράγματα ἡγείσθω. οὐ γὰρ οἱ ταχὺ καὶ τήμερον
 εἰπόντες μάλιστα εἰς δέον λέγουσιν — οὐ γὰρ ἂν τά γε
 ἤδη γεγεννημένα τῇ νυνὶ βοηθείᾳ κωλύσαι δυνηθεῖμεν —,
 ἀλλ' ὅς ἂν δείξῃ τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ καὶ πόση καὶ
 πόθεν διαμεῖναι δυνησεται, ²ἕως ἂν ἡ διαλυσώμεθα πεισθέν-
 τες τὸν πόλεμον ἢ περιγενώμεθα τῶν ἐχθρῶν· οὕτω γὰρ
 οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχοιμεν ἂν κακῶς. οἶομαι τοίνυν ἐγὼ
 ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ κωλύων εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλε-

¹ δοκῇ² τέως

ram status, quo Atheniensibus metuen-
 dum, ne Philippo cederent. RÜDIG.

Δοκῇ] Retinui: si, quæ visa fuerint. De
 Class. p. 178, v. 13. ed. R. πειράσομαι τὸν
 τρόπον εἰπεῖν, ὃν ἂν μοι δοκῇ τε παρασκευά-
 σθαι: add. huj. or. §. 4. p. med. IDEM.

Καὶ δὲ] i. q. ἤδη. Herm. ad Vig. 829.
 IDEM.

Τοσοῦτον ἐπειδ' ἂν] ἵνα κρίνητε, ἐπειδ' ἂν.
 WOLF.

Καὶ μὴ πρότερον προλαμβάνετε] S. τὴν
 κρίσιν, μὴ κρίνετε πρὶν ἀκούσαι καὶ μαθεῖν
 τὴν ἐμὴν γνώμην. IDEM.

Καινὴν παρασκευὴν] Pro καινὴν legi vult
 Victorius in Var. Lecl. l. ix. c. 16. κενὴν.

Ἀναβάλλεσθαι με τὰ πράγματα] Quo-
 modo? cum parvæ copiæ citius compa-
 rari possint, quam magnæ? An quia his
 bellum duci potius quam confici potest?
 WOLF.

Οὐ γὰρ οἱ ταχὺ καὶ τήμερον εἰπόντες] Est
 ἐλλειπτικόν, S. δεῖ παρασκευάσασθαι. Vult
 bellum maturari Demosthenes: sed id tam
 subito apparari posse negat. IDEM.

Ταχὺ ἐτ' ἡμέρον] Accipe tanquam sub-
 stantivos, qui jugiter vobis hæc verba oc-
 cident; cito, hodie. AUGER.

Εἰς δέον λέγουσι] Τὰ δέοντα. WOLF. Op-
 portune. RÜDIG.

Οὐ γὰρ ἂν τά γε ἤδη γεγεννημένα, &c.] Mi-
 rum quantum hallucinatus est Wolfius,
 qui hunc locum ita transtulit: cum, quo
 quidem in loco res nunc sunt, auxiliis, quæ
 nunc mittimus, pericula propulsare non pos-
 simus. Sensus hic est: quæ jam nobis
 damna evenerunt, auxiliis nunc missis de-
 fendere non possumus; etenim infectum

reddere quod factum est non ipse potest
 qui potest omnia, juxta illud Horatianum
 Od. iii. 29.

— non tamen irritum,
 Quodcunque retro est, efficiet, neque
 Diffinget, infectumque reddet,
 Quod fugiens semel hora vexit.'

MOUNT.

Ἄλλ' ὅς ἂν] Οὗτος μάλιστα εἰς δέον λέγει,
 ὅς, &c. WOLF.

Τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ] Quæ copiæ
 exstructæ esse debeant. RÜDIG.

ἕως ἂν] Reiske τέως male in textum re-
 cepit. Nam in enunciatione relativa, cui
 ἂν additur, non utuntur particula demon-
 strativa. RÜDIG.

Πεισθέντες] Οὐχὶ δὲ εἰσθέντες. WOLF.

Τοῦ λοιποῦ] Ἐπιρρηματικῶς, εἰς τὸν λοι-
 πὸν χρόνον, μετὰ ταῦτα. IDEM.

Ἄλλος] F. ἄλλο. Hæc verba ἢ μὲν ὑπό-
 σχεσις, &c. alicubi, uti memini, citat Lon-
 ginus, qui multa mutuatur a Demosthene
 non adducendo tantum, verum effingendo
 (sic), ut alibi notavi. TAYLOR.

Ἐπαγγέλλεται] Hoc verbum dicitur de
 iis, qui criminantur aliquem concionari et
 reipubl. præesse, quamquam non liceat.
 cfr. Harpocr. s. h. v. Etym. M. 353, 43.
 jam illi, quod pollicitationibus suadent, ut
 perficiatur, postulant. d. fals. leg. 401, 17.
 ed. R. τί δὲ μόνος οὐδὲν ἐπαγγέλλεται. RÜDIG.
 Quid his verbis hic voluerit vir d., non
 intelligo. Apud Harpocratem legitur:
 Ἐπαγγελία σημαίνει καὶ ἄλλα, ἰδίως δὲ λέ-
 γεται ἐπὶ τῶν ἐγκαλούντων τινὶ δημωγεῖν
 καὶ πολιτεύεσθαι οὐκ ἐξόν. Λέγεται τὸ ἐπαγ-

ταί τι. ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη, τὸ δὲ πρᾶγμα ἤδη τὸν ἔλεγχον δώσει· κριταὶ δ' ὑμεῖς ἔσεσθε.

ζ'. Πρῶτον μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τριήρεις πεντήκοντα παρασκευάσασθαι φημι δεῖν· εἴτ' αὐτοὺς οὕτω τὰς γνώμας ἔχειν, ὥς, εἴαν τι δέῃ, πλευστέον εἰς ταύτας αὐτοῖς ἐμβᾶσι. πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἱππέων ἱππαγωγούς τριήρεις καὶ πλοῖα ἱκανὰ εὐτρεπίσαι κελεύω. ταῦτα μὲν οἶομαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἐξαίφνης ταύτας ἀπὸ τῆς οἰκειάς χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ Χερρόνησον

γέλλεσθαι καὶ ἀντὶ τοῦ προστάττειν ἡ αἰτεῖσθαι, ὥς παρὰ Δημοσθένει ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας. Etymolog. M. ἐπαγγεῖλαι καὶ ἐπαγγελία σημαίνει μὲν καὶ ἄλλα, ἰδίως δὲ λέγεται ἐπὶ πεπορευμένων καὶ δημηγορούντων οὐκ ἐξόν· καὶ ἐπὶ ἡγήγελλε, παρεκλεύετο, προσέταττε. λέγεται καὶ παθητικῶς, καὶ ἐπαγγεῖλασθαι λέγεται τὸ κελεύειν ἢ καταγγέλλειν. Apparet ex his, ea, quam Rüdiger hoc loco aptum putavit, significatione non nisi activum ἐπαγγεῖλαι adhiberi, activum autem et medium significatione προστάττειν, κελεύειν. Neutra autem hoc loco apta. Taylor, qui varias huius verbi significationes accurate explicat ad orationem de falsa legat. p. 293. vol. ii. Nostr. Ed., ait, hic significare operis formam proponere, rem seu argumentum delineare et rationem instituere ejus, quod esset exsequendum: quam significationem quo magis commendat, legendum conjicit ἄλλο pro ἄλλος, quod vel molestus hiatus dissuadet, ut nil dicam de separatione ἄλλο — τι. Mihi quidem ἐπαγγέλλεται et ὑπόσχεσις consulo videntur opposita. Ut enim jam veteres Grammatici notarunt, ὑποσχεῖσθαι est polliceri, quod præstare velis et possis; ἐπαγγέλλεσθαι promittere, quod præstare non possis, sive vanitate ductum, seu lucri studio, seu alia causa. εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεται τι est igitur 'si quis alius vana et magnifica promittit; ὑπόσχεσις contra ejus est, qui, quæ conducunt et fieri possunt, promittit. BREM.

Οὕτω μεγάλη] Τηλικαύτη. WOLF. i. e. ut vix exsolvi promissum possit. cfr. de Coron. §. 8. α. εἰ δ' αὖ' ἔχουσιν οὕτως ἀνάτως. RÜDIG.

Τὸ δὲ πρᾶγμα] Rem appellat explanationem consilii sui. WOLF. Metaphora hæc a re forensi desumpta, in qua πρᾶγμα ipsa est causa, de qua agitur, ἔλεγχος argumentum causæ. Cfr. de Coron. §. 5. τοὺς παρ' αὐτὰ τὰ πράγματα ἔλεγχους φυγῶν. RÜDIG.

Τὸν ἔλεγχον δώσει] Ἐλεγχθήσεται, γνω-

σθῆσεται. πότερον ἀληθὲς ἢ ὑπόσχεσις αὐτὸ δείξει. WOLF.

Κριταὶ — ἐσεσθε] Κρινεῖτε. IDEM.

ζ'. Εἴτ' αὐτοὺς] Verba sic ordina: εἴτά φημι δεῖν αὐτοὺς (ἡμᾶς τοὺς Ἀθηναίους) ἔχειν οὕτω (τοιαύτας) τὰς γνώμας (alias οὕτω γνώμης ἔχειν cum genitivo) ὥς αὐτοῖς ἐμβᾶσι εἰς ταύτας (τὰς τριήρεις) πλευστέον (ἐστὶ) εἴαν τι δέῃ. IDEM. De Class. §. 1. οὕτω διακεῖσθαι τὰς γνώμας ὑμᾶς. RÜDIG.

Ἡμίσεσι τῶν ἱπ.] Dimidia equitum parti. Xen. Cyr. II. 3, 17. ἡμίσεις τῶν ἀνδρῶν. vid. Wolf. ad Lept. §. 8. Hoogev. ad Vig. p. 99. IDEM.

Ἱππαγωγούς, τριήρεις, καὶ πλοῖα ἱκανὰ] Ita distinguit Laz. Bayfius in libro de re navali. V. Robortelli Emendat. i. 2. TAYLOR. Casaubon. ad hanc vocem in Equit. Aristoph. "Naves Græcorum varie nominantur: fere a mensura, quam capiunt, ut Chiliagogi, Myriagogi: vel a re, cui sunt destinatæ, ut σιταγωγοί, quæ deferunt τὸν σῖτον, i. e. frumentum. Sic et illæ naves quibus utebantur in transvehendis equis, quibus postea utebantur in terra, Gr. Ἱππαγωγοί, Lat. Hippagines. MOUNT. Cf. Thuc. ii. 56. iv. 42. vi. 43. Herod. vi. 48.

Κελεύω] Hortor; sæpe cum φημί et οἶομαι permutatur, apud Xen. Cyr. V. 2, 15. cum δοκέω. Said. s. h. v. Wessel. ad Herod. III. 36. RÜDIG.

Πύλας] Pylæ, sive Thermopylæ: transitus sexaginta passuum latitudinis, inter Phocidem ac Thessaliam. Varii lacus, sicut etiam Mare Locrense, et mons Cæta, hæc angustias impediabant; quas Philippus appellavit Clavem Græciæ. Phocenses, ut monumentum adversus Thesalos, hostes ipsorum implacabiles, haud difficulter custodiendum possiderent, murum ædificarunt ad Thermopylas, qua solum ex Thessalia in Phocidem patet introitus. Hiatus qui in hoc muro facti erant, ne viam prorsus obstrueret, appellabatur Πύλαι, Portæ; cui voci addita est v. Σερμαί, calidæ, propter calida quædam, quæ circa eum locum erant, la-

καὶ Ὀλυνθον καὶ ὅποι βούλεται· δεῖ γὰρ ἐκείνῳ τοῦτο ἐν τῇ γνώμῃ παραστῆναι, ὡς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν, ὥσπερ εἰς Εὐβοίαν καὶ πρότερόν ποτέ φασιν εἰς Ἀλῖα-
τον καὶ τὰ τελευταῖα πρώην εἰς Πύλας, ἴσως ἀν ὀρμήσαιτε.
οὗτοι παντελῶς οὐδ' εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἀν τοῦτο, ὡς ἔγωγέ 45
φημι δεῖν, εὐκαταφρόνητόν ἐστιν, ἢ ἡ διὰ τὸν φόβον, εἰδὼς

vacra; exque his duabus facta vox Thermopylae. Tourrell. Jac. Palmerius Scholiastae nostrum ignorantiae in Geographiis ex hoc loco arguit, nempe quod Pylas inter Parnassum et Mare ponat, quum pro Parnasso deberet dicere Callidromum, vel Oetam. De Thermopylarum situ consulendus est qui eum accurate describit, Strab. lib. ix. et Livius lib. xxxvi. 15. MOUNT. V. Diodor. Sic. xvi. 38.

Χερρόνησον] Hoc intelligendum est de Chersoneso, sive Peninsula, Thraciae, post unum annum Atheniensibus tradita a Cersoblepte (uno ex Thraciae regibus, Cotyi autem filio); quippe qui eam contra Philippum defendere non posset. Cardiani, qui in hac tum regione florebant, novos hos dominos agnoscere recusant, quin ad Philippum confugere. Is, ut eorum defectionem adjuvaret, cujus ipsum etiam auctorem exstitisse verisimile est, in Chersonesum arma intulit. Tourrell. MOUNT. V. Diodor. Sic. xvi. 34.

Ὀλυνθον] De Olyntho prolixius, magisque ad propositum, dicemus, cum de Olynthiacis nobis erit agendum. Philippus jam fortasse adversus Olynthum hostiliter se gesserat, minime vero ejus obsidionem instruxerat, neque quidquam omnino fecerat quod eo spectaret; alioquin Demosthenes nequaquam id tam leviter hoc in loco attigisset, cum de eo alibi tam frequenter, tantaque vi, declamitet. Tourrell. MOUNT.

Δεῖ γὰρ ἐκείνῳ τοῦτο ἐν τῇ γνώμῃ παραστῆναι] Δεῖ πεπεῖσθαι Φίλιππον καὶ προδοκᾶν. WOLF.

Παραστῆναι] Vid. D'Orville ad Char. Aphrod. l. iv. c. iv. p. 391.

Ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης] Μετὰ τὴν ἀμείλιαν, ac potius, ἀφέμενοι τῆς ἀμελείας ταύτης, ommissa, repudiata ista socordia. WOLF.

Εἰς Εὐβοίαν] Opem tulerant Athenienses, septem annis antea, Eubœensibus contra Thebanos: cum quinque diebus exercitum in Eubœam induxerint, et triginta vix elapsis, coegerint Thebanos pacem petere, et ab insula decedere. Ex edit. Stock. Vid. Diodor. Sic. xvi. 7., Demosth. de Chers: §. ιζ', et pro Megalop.

§. ε.

Ὡσπερ εἰς Εὐβοίαν] Sub. ὑμεῖς ὀρμήσαι. AUGER.

Καὶ πρότερόν ποτέ φασιν, εἰς Ἀλῖατον] Lacedaemonii hanc Bœotiæ urbem oppugnabant. Athenienses, Thebanis opem petentibus, eam obsidione liberarunt, occiso Lysandro duce Lacedaemonio. Facta est hæc expeditio annis 43 ante hanc orationem habitam (πρότερόν ποτέ φασιν, inquit Demosthenes) atque eo insigniri fuit, quod tum Athenienses nuperrime excusserant jugum triginta Tyrannorum. Ex edit. Stock. Vid. Xenoph. Hellen. iii. 5.

Καὶ τὰ τελευταῖα πρώην εἰς Πύλας] Vid. supra: consule etiam Diodorum lib. xvi. Historiæ summa hæc est. Thebani victos armis Lacedaemonios et Phocenses apud Amphictyonum consilium accusaverant; illos, quod Cadmeam arcem induciarum tempore occupaverant; hos, quod terræ sacræ tractum excoluissent. Illi pecunia damnantur, majori quam quæ exsolvi posset. Igitur Phocenses, Philomelo duce, templum Delphicum occupant. Hinc conflatum bellum, quod Phocicum, sive Sacrum, appellatur, quodque novem, ut Diodorus refert, decem vero, ut Pausanias, annos duravit. Pleræque Græciæ urbes Phocenses, ut sacrilegos, ultione persequendos censent; Athenienses contra et Lacedaemonii iis auxiliantur. Philippus, a Thebanis Thessalisque dux belli creatus, Phocenses prelio vincit. Athenienses, audito belli eventu, ne in Græciam transiret, angustias Thermopylarum occupant. MOUNT.

Οὗτοι παντελῶς] Sententia est: tametsi hoc non feceritis, (id est, si non strenue excurreritis, sicut olim) id quod ego tamen omnino censeo faciendum, non tamen in ea re parum momenti erit. WOLF.

Ποιήσαιτε] Ὑμεῖς: non ad Philippum pertinet. Nam ε per apostrophum abjectum est, non ο; ποιήσαιτε lege, non ποιήσαιτο. WOLF.

Εὐκαταφρόνητόν ἐστιν] Subaudi ὁ ποιήσετέ, vel resume τοῦτο quod est post ἀν, et quod aliqui velint post παντελῶς collocari. AUGER.

Εἰδὼς εὐτρεπείς ὑμᾶς] Non dubito, quin

εὐτρεπεῖς ὑμᾶς — εἴσεται γὰρ ἀκριβῶς· εἰς γὰρ, εἰσὶν οἱ πάντ' ἐξαγγέλλοντες ἐκείνῳ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος — ἡσυχίαν ἔχῃ, ἢ παριδὼν ταῦτα ἀφύλακτος ληφθῇ, μηδενὸς ὄντος ἐμποδὼν πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν, ἀν' ἐνδῶ¹ καιρῶν.

ἢ. Ταῦτα μὲν ἐστίν, ἀ πᾶσι δεδόχθαι φημὶ δεῖν καὶ² παρεσκευάσθαι προσήκειν οἴομαι· πρὸς δὲ τούτοις δύναμιν τινα, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φημὶ προχειρίσασθαι δεῖν ὑμᾶς, ἢ συνεχῶς πολεμήσει καὶ κακῶς ἐκεῖνον ποιήσει. μή¹⁰ μοι μυρίους μηδὲ δισμυρίους ξένους μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους

¹ καιρῶς² παρεσκευάσασθαι

legendum sit, eīdōs eūtrepēis ōntas ūmās, addito participio, quod saepe perperam praetermittitur. WOLF.

Εἰσὶ γὰρ, εἰσὶν οἱ πάντ' ἐξαγγέλλοντες ἐκείνῳ] Philippus auro in speculatores impendendo nunquam pepercit; eoque plures se, quam ferro, urbes expugnasse gloriatus est. Demosthenes inter proditores hic designat Aristodemum et Neoptolemum; minime vero Aeschinem, qui non nisi post sex annos Philippi commodis inservit. Tourrell. MOUNT. Cic. Cat. i. 1. 'Nos, nos, dico aperte, consules desumus.'

Μηδενὸς ὄντος ἐμποδὼν] Cum nihil, vel nemo impediāt. WOLF.

Μηδενὸς ὄντος ἐμποδὼν πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν] Macedonia, cujus quidem regnum haereditarium erat, sita est in Thracia antiqua; limites vero habuit a meridie montes Thessalie, ab oriente Boeotiam et Pieriam, ab occasu Lyncistas, a septentrione Mygdoniam et Pelagoniam. Postquam autem Philippus partem Thraciae atque Illyrici subegisset, patuit id regnum a mari Adriatico usque ad Strymonem fluvium. Decem reges numeravit a Perdicca primo rege ad Philippum tum regnantem. Ejus regia urbs erat Pella, celebris ob Philippum ejusque filium Alexandrum ibi natos. Tourrell. MOUNT.

Καιρὸν] Recepi. Nam ἐνδιδόναι neutral. est *cedere*, et activ. cum acc. *praeferas*, *arctare*, similibusque, denotat *subagere*. Eodem modo h. l.: si Philippus occasionem fecerit. RÜDIG.

ἢ. Δεδόχθαι καὶ παρεσκευάσθαι] Enalage ἐμφατικὴ ad tollendam cunctationem. Alii *παρασκευάσασθαι*: quod non displicet. Nam τὸ δεδόχθαι jam praesto esse potest: τὸ παρεσκευάσθαι non item. Sic mox pro πρὸς δὲ τούτοις, alii πρὸ δὲ τούτων, ante hanc. WOLF.

Δεδόχθαι] Praeteritum pro praesenti,

ut in Graeco sermone saepius usurpatur. AUGER.

Παρασκευάσθαι] Rüdiger revocavit *παρασκευάσασθαι* [quom apparatus non factum, verum faciundum describat, ut §. ζ.], quod factum nollem. Nam plures libri *παρασκευάσθαι* commendant, idque fortius est, quippe quom necessitatem involvat, ut isthaec parata et instructa sint. Eodem modo p. 91. l. 1. ed. R. περὶ τούτων δ' οἶμαι τὴν ταχίστην συμφέρειν καὶ βεβουλῆσθαι καὶ παρεσκευάσθαι. Saepe haec vocabula confusa sunt, atque interdum *παρασκευάσθαι* ex optimis libris restituendum, ut περὶ Συμμορ. p. 178. l. 13. ὃν ἂν μοι δοκεῖτε μάλιστα παρεσκευάσθαι, ubi ἂν, quod posse significat, jungendum cum *παρασκευάσθαι*. Similiter etiam alia praeterita ponuntur. περὶ Συμμορ. p. 182. l. 23. καὶ τὰ μὲν σώματα οὕτω φημὶ δεῖν συντετάχθαι. Infra p. 19. l. 14. δεῖν ἔνεκα συμφέρειν ἡγοῦμαι εἰρῆσθαι. Etiam aliis locis librarii ejusmodi praeterita mutarunt, ut περὶ Συμμορ. p. 178. l. 20. εἰ δὲ *παραεληδὼν* εἰς ὅστισόν δύναιτο διδάξαι καὶ πείσσαι, τίς *παρασκευὴ* καὶ πόση καὶ πόθεν πορισθεῖσα χρεία; ἔσται νῦν τῇ πόλει, πᾶς δὲ παρὼν φόβος λέλυται: ubi duo codd. *λυθήσεται* habent. BREM.

Κακῶς ποιήσει] Bello petet. Xen. Anab. I. 4, 22. εἰ τις βούλοιο βασιλεῖα κακῶς ποιεῖν. Matth. Gr. §. 409. 'Tempore futuro, ut hic, ita alibi Noster utitur, ut, quae fieri velit, significet; idem exprimit per *κελεύω*, quod paullo post sequitur. RÜDIG.

Μή μοι μυρίους] Explica suppledo, juxta Wolfium, μή μοι μυρίους . . . δυνάμεις λεγέτω τις, ἀλλὰ ταύτην δύνανται εἰδέω ἢ τῆς &c. Ceterum per τὰς ἐπιστολιμαίους δυνάμεις, intellige copias quas mox affore spes erat literis a civitate scriptis, et quae tamen non aderant. AUGER. Vid. Musgrav. ad Eurip. Hel. 555.

Μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους ταύτας δυνάμεις]

ταύτας δυνάμεις, ἀλλ' ἢ τῆς πόλεως ¹ ἔσται, καὶ ὑμεῖς ἓνα καὶ πλείους, καὶ τὸν δεῖνα καὶ ὄντιν' οὖν χειροτονήσῃτε στρατηγόν, τούτῳ πείσεται καὶ ἀκολουθήσει. καὶ τροφὴν ταύτῃ πορίσαι κελεύω. ἔσται δ' αὕτη τίς ἡ δύναμις καὶ

¹ ἔστω

Conductitios exercitus verti. ἀπόστολος veteribus *classem* significat: unde ἀποστολιμαῖος *classicus, classarius, emissarius.* ἐπιστολή, *littera, mandatum.* ἐπιστολεύς, *γραμματοφόρος, tabellarius,* vel ὁ ἐπὶ τοῦ στόλου διάδοχος τοῦ ναυάρχου, *classi praefectus:* ἐπιστολιμαῖος, *epistolarius,* τὸ δὲ ἐπιστολῆς γιγνόμενον ἢ διαπραττόμενον. ἐπιστολιμαῖαι δυνάμεις, *copiae,* (ut opinor) quae, cum est opus, foris contrahenda, et missis literis aut legatis accersenda sunt. Apud Eusebium lib. 7. ecclesiasticae historiae legitur: ἐπιστολιμαῖων δέομαι γραμμάτων. Sic ἐπιστολιμαῖος χαρακτήρ, ἐπιστολιμαῖα συνθήματα, ἐπιστολιμαῖοι κατηγορίαι. ἐπιστολιμαῖους δυνάμεις, scilicet λεγέτω τις, ἀλλὰ ταύτην δυνάμιν ἐθέλω, ἢ τῆς πόλεως ἔστι, τούτεστι, πολιτικὴν. Hermogenes addit πρόσφερε. WOLF.

Ἐπιστολιμαῖους] Quatuor hujusce vocis interpretationes recensuit Turrellus. Prima est Henrici Stephani, qui ἐπιστολιμαῖους δυνάμεις recte vendendum censet *Missitias Copias,* ex Suetonio: et tum sensus erit, copias Veteranorum, qui contra privilegia sua coguntur iterum militare. Secunda est Jul. Pollucis, qui per ἐπιστολιμαῖος intelligit *Peregrinus:* ita ut, juxta eum, τὸ ἐπιστολιμαῖοι δυνάμεις nihil aliud significabit quam *copias peregrinas,* αἷς ἐπιστέλλουσιν οἱ ξένοι. Tertia Phavorini est: isque vertit *διαπόντιος, transmarinus,* et pro ἐπιστολιμαῖος legit ἀποστολιμαῖος, eam vocem ab ἀπόστολος derivans, quae classem sive navalem apparatus denotat. Quarta, quamque ipse sequitur, Wolfii est, qui per has voces intelligit, *Copias quae,* cum est opus, foris contrahenda, et missis literis aut legatis accersenda sunt. Haec tenus Turrellus: quem miror duos ex Polluce et Phavorino interpretationes eliciisse, quum idem plane ad verbum uterque dicat: excepto quod hic ἀπ. ille vero ἐπιστολιμαῖος habet: vid. Poll. vi. 49. Phavorin. col. 682. Palaeus longe alio sensu hunc locum interpretatur: ejus verba haec sunt. “Intelligit (credo) minas per epistolas ad Philippum missas, de quibus infra ait [§. iα.] ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμήτε Φιλίππῳ.” In eadem sententia videtur esse Scholiast. ad hanc v. Omnino autem vide Scholion ad voces μή μοι μυρίου, quod ab alia manifeste manu est. Ab omnibus hisce interpretationibus di-

versa demum est ea quam protulit Etymologus: ita enim ille, col. 365. Ἐπιστολιμαῖους, στρατιώτας ἀγελάους εἶπεν Δημοσθένης παρὰ τὸ στόλος, τὸ στράτος. Quae nam ex his optima sit, lectoris esto judicium. MOUNT.

Ἐπιστολιμαῖους ταύτας δυνάμεις] Hujusce locutionis (quae mire torsit interpretes) hanc explicationem proposuit Olivetus. “Atheniensibus usitatum erat litteras undique mittere ad copias accersendas. Rescriptum itaque erat ex alio atque alio loco hunc et illum militum numerum comparatum fore. Cum vero ad rem ventum esset, nequaquam tantae repertae sunt copiae, quantae in literis hinc petentibus, illinc promittentibus, nominantur. En! ergo quid significat ἐπιστολιμαῖους δυνάμεις: magnificos hos apparatus qui in literis solummodo utrinque scriptis existunt.” Ex edit. STOCK.

Ἄλλ' ἢ τῆς πόλεως ἔστω] Malim ἄλλ' ἢ τῆς πόλεως ἔσται, καὶ καὶ. videtur enim necessario, quamvis κακοφώνως, addenda conjunctio. WOLF. ἴσως, καὶ ἂν ὄντιν' οὖν. TAYLOR. Haec mens est scriptoris: ne alias enumeretis copias quam domesticas. RÜDIG.

Τούτῳ πείσεται] Scilicet ἡ πολιτικὴ δύναμις. Unde apparet, mercenarios milites non cuivis duci parere solitos. WOLF.

Καὶ τροφὴν ταύτῃ πορίσαι κελεύω] Τὴν τροφὴν etsi in universum de sustentatione exercitus intelligere licet, tamen pro *annonae,* seu *commeatus,* quod *σιτηρέσιον* possea dicit, intelligo: ut et cibaria, vel certam pro iis pecuniam ad sustentationem corporis, et aliam pecuniam pro laboribus et periculis dederint militibus, quae conjuncta τὸν ἐντελὴ μισθὸν, integrum stipendium, confecerint. Suidas *σιτηρέσιον,* τὸ διδόμενόν τινα εἰς τροφήν. Hesychius ἐφόδιον. Budaeus militarem annonam et stipendium et tesseram frumentariam interpretatur. Apud Caesarem est frequens, militibus metiri frumentum, τὸ *σιτομετρεῖν,* ἢ *σιτοδοτεῖν:* ejus locum adscribere libet: “Ingresso civile bellum, centuriones cujusque legionis singulos equites e viatico suo obtulerunt: et universi milites gratuitam et sine frumento stipendioque operam, cum tenuiorum tutelam locupletiores in se contulissent. Neque in tam diuturno spatio quisquam omnino de-

πόση, καὶ πόθεν τὴν τροφὴν ἔξει, καὶ πῶς ταῦτ' ἐδελή-
σετε ποιεῖν; ἐγὼ φράσω, καθ' ἕκαστον τούτων διεξιὼν
χωρίς. ξένους μὲν λέγω — καὶ ὅπως μὴ ¹ ποιήσετε τοῦθ'
ὁ πολλάκις ὑμᾶς ἐβλαψεν· ἅπαντ' ἐλάττω νομίζοντες εἶ- 11
ναι τοῦ δέοντος, καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψηφίσμασιν αἰρού-
μενοι, ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε· ἀλλὰ τὰ
μικρὰ ποιήσαντες καὶ πορίσαντες, τούτοις προστίθετε, ἂν
ἐλάττω φαίνεται. λέγω δὴ τοὺς πάντας στρατιώτας δισχι-
λίους. τούτων δὲ Ἀθηναίους φημὶ δεῖν εἶναι πεντακοσίους,

¹ ποιήσητε

scivit: plerique capti, concessam sibi sub
conditione vitam, si adversus eum militare
vellent, recusarunt. IDEM.

Τροφήν] i. q. σιτηρέσιον, ἐφόδιον. Jabet
mercedem solvi, ne singuli sua gerant
bella. RÜDIG.

Ἐδελήσετε] Poteritis: in eodem sensu
apud Aristoph. In Homero etiam fre-
quentissime: Il. φ. ver. 366. οὐδ' ἔδελε
προεῖπεν; πρὶ οὐκ ἠδύνατο. Sic Il. N. ver. 106.
Μίμνειν οὐκ ἐθέλεσκον — ad quem locum
hæc Eustathius: Τὸ δὲ οὐκ ἐθέλεσκον, ἀντὶ
τοῦ, οὐκ ἐδύνατο. Συνηθὲς δὲ Ὁμήρῳ καὶ οὐ-
τῷ λαμβάνειν τὴν τοιαύτην λέξιν. Confer
Suidam v. ἐδελήσει. MOUNT.

Καθέκαστον τούτων διεξιὼν χωρίς] Κα-
θέκαστον, singulativim. Isocrates ad Nico-
clem, καθόλου δὲ τὰν ἐπιτηδευμάτων; item
cum, genitivo: pro ἕκαστα τούτων διεξιὼν
χωρίς. WOLF.

Ξένους μὲν λέγω, &c. λέγω δὴ τοὺς πάν-
τας] Repetitio verbi ejusdem, propter
hyperbaton, et interjectam sive parenthe-
sin, sive prolixam ἐπιμεβολήν. Sed, ἀντὶ
ξένων, substituit στρατιώτας, eodem sensu.
IDEM. Qui vero στρατιώτας eodem sensu,
quo supra ξένους? Equidem conjicio le-
gendum πεζούς, idque confirmare mihi vi-
dentur cum ea quæ infra habet, ὥσπερ τοὺς
πεζούς τ. ἀ. τ. στρατιωτομένους, tum ipsius
sententiæ filum atque ordo naturalis;
primo enim exponit orator, quot pedites
conscribendos censeat; secundo ex his
quot cives, quot peregrinos esse oporteat:
aut igitur στρατιώτας per se significat pe-
dites, (quo quidem sensu non nisi raro
admodum invenitur,) et si significet, quid
ad rem τὸ ξένους? aut necessario mutan-
dum est in τὸ πεζούς. In orat. Æschin.
contra Ctes. πεζούς στρατιώτας μυρίους καὶ
ἰππεῖς χιλίους. MOUNT. Neque hæc vox
significat στρατιώτας, neque cum Mount.
πεζούς substituendum: sed, nisi quis cum
Reiskio putet, scriptorem occæpti ser-
monis oblitum esse, quam paullo post
dicat στρατιώτας, de industria ξένους vide-

tur in principio posuisse, ne peregrinos
excludere existimaretur. RÜDIG.

Ποιήσητε] Bekker. dedit ποιήσετε, nullo,
quantum scio, libro addicente. Retinui
vulgatam lect., quum canon ille Dawesia-
nus, quem Bekker. hic et multis aliis in
locis secutus esse videtur, non ubique
adhiberi possit. Vid. Buttm. Gr. Gr. §.
126, 4. Poppo Obs. Thueyd. p. 155.
IDEM.

Ἄπαντ' ἐλάττω νομίζοντες εἶναι τοῦ δέοντος]
Nihil satis magnum videri dicit Athenien-
sibus. Omnia minoris æstimare, quam
oporteat, aliud est. WOLF.

Ἄπαντ' ἐλάττω] Fuit hoc Athenien-
sium, ut maxima decernerent, minima per-
ficerent: quam rem illis sæpe et Noster
et alii oratores exprobrant. Olynth. III.
(II.) §. ε'. Lucches. existimat, cladem
Syracusanam et naufragium duce Charete
acceptum oratoris menti obversata fuisse.
RÜDIG.

Καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψηφίσμασιν αἰρού-
μενοι] Hoc est quod Aristophanes in Nu-
bibus [v. 419.] νοοεὶ γλώττη πολεμίζειν, et
Latini verbigerari. Idem vitium Athenien-
sibus exprobrat Isocrates Orat. de Pac.
Tourrell. MOUNT.

Στρατιώτας δισχιλίους· τούτων δὲ Ἀθη-
ναίους φ. δ. εἰ. πεντακοσίους] Athenienses
nullis aliis militibus primitus utebantur,
quam suis civibus; ii, quam ad expedi-
tionem aliquam proficiscendum erat, mi-
nima sua in Tabulas publicas referebant.
Omnibus per vices obeundum erat hoc
munus; nulla vel divitiarum vel nobilita-
tis habita ratione. Ipsi suis vicibus Phi-
losophi lorica induerunt. Plato magi-
stri sui Socratis fortitudinem prædicat,
quæ etiam a Seneca et Plutarcho celebratur.
Quin et ipsius Platonis res bello gestæ
literis mandatæ sunt. Nemo igitur a gene-
rali lege observanda tunc temporis eximius
habebatur, quæ, ut ipsi singuli servirent,
exigebat. Quicunque præscripto die ad
vexillum se non receperat, quique ante

ἐξ ἧς ἂν τινος ὑμῖν ἡλικίας καλῶς ἔχειν δοκῇ, χρόνον τα-
κτὸν στρατευομένους, μὴ μακρὸν τοῦτον, ἀλλ' ὅσον ἂν δοκῇ
καλῶς ἔχειν, ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις· τοὺς δ' ἄλλους ξένους 46
εἶναι κελεύω. καὶ μετὰ τούτων ἱππέας διακοσίους· καὶ
¹ τούτων πεντήκοντα Ἀθηναίους τοῦλάχιστον, ὥσπερ τοὺς
12 πεζοὺς, τὸν αὐτὸν τρόπον στρατευομένους. καὶ ἱππαγω-

¹ ΤΟΥΤΩΝ Εἶναι ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ

præscriptum tempus id reliquerat, Desertoris pœna plectebatur: numerus vero horum militum is erat quem rei gerendæ ratio postulabat. Demosthenis autem tempore, obsoleta sunt hæc omnia. Imperator, Factionis prævalentis opæ electus, non nisi ex peregrinis et mercenariis, qui male serviebant, exercitum conflagavit. Demosthenes postulat, ut iterum valeant antiqua consuetudo et disciplina. *Tourrell.* *Mount.*

Ἐξ ἧς ἂν τινος ὑμῖν] Cives, qui ætatem quadraginta annorum exceſſerant, immunes erant à militia. Demosthenes eorum iudicio relinquit, an non Veteranorum privilegia suspendere ex re erit, ut eo magis exercitatiores habeant milites. *Tourrell.* *IDEM.*

Ἐξ ἧς ἂν τινος ἡλικίας] Ut hæc verba intelligantur, pauca sunt de ratione militum Athenis conscribendorum explicanda: præsertim, cum ea res vix satis mihi videtur fuisse, vel a Petito, vel ab aliis quos vidi recentioribus, intellecta. Ætas militaris ab decimo octavo anno pertinebat usque ad sexagesimum: quod et clare testatur Harpocratius, voce Ἐπώνυμοι, temere a Petito sollicitatus: et ex iis quæ sequuntur, ulterius patebit. Omnes, quorum ætas infra hos limites stetit, albis inscripti erant, quæ servabant 42. Magistratus, Eponymi nuncupati; ita ut unusquisque Eponymas eorum civium nomina albo suo inscripta teneret, qui per idem annorum spatium militaverant; unus nempe eorum qui unicum stipendium fecerant, alter eorum qui bina, et sic deinceps. (Quot igitur annos quotamque ætatis partem, militandum fuerit, vel horum magistratuum numerus indicat; cum inter omnes constet tempus, a quo stipendia merere cœperint.) Instituti autem istius hie usus fuit. Populus, quandoque expeditionem decerneret, ætatem simul eorum definire solebat, quibus erat in hostes egrèdiendum: ἐξ ἧς ἂν τινος αὐτῷ ἡλικίας καλῶς ἔχειν δοκῇ: deinde qui fuerint, qui hoc decreto essent obstricti, inspectis Eponymorum catalogis statim patebat. Atque hoc est, quod innuit Aristoteles, de Rep. Athen. ab Harpocra-

tione citatus in voce στρατεία ἐν τοῖς Ἐπώνυμοις. Χρῶνται δὲ τοῖς Ἐπωνύμοις καὶ πρὸς τὰς στρατείας: καὶ ὅταν ἡλικίαν ἐκπέμψωσι, προσγράφουσι, ἀπὸ τίνος ἄρχοντος ἑπωνύμου μέχρι τίνος δεῖ στρατεῦσθαι: Utuntur autem Eponymis etiam ad militiam; et cum juventutem emittunt, adscribunt, a quo Archonte Eponymo usque ad quem stipendia merere oporteat: hoc est, a quo catalogo usque ad quem.—Quamquam autem sexagenariis solis militia erat vacatio, (unde ἀστράτευτοι, et ὑπὲρ τὸν κατάλογον, vocantur a Polluce, *Onom.* ii. 11.) in more tamen positum fuit, (non lege sancitum, quod falso credit *Ulpianus*) ut etiam quadragenariis eadem immunitas concederetur, nisi in difficilibus reipublicæ temporibus: unde ait infra Demosthenes, *Olynth.* B. (r). γ'. 45 annos natis indictum fuisse, ut naves descendant, ob flagrantem in Philippum indignationem. Narrat *Plutarchus Phocionem*, iustum a populo, alienissimo (ut ipsi visum est) reip. tempore, bellum suscipere, per præconem edixisse, ut omnes ab adolescentia ad sexagesimum usque annum statim a concione sese in castra subsequerentur. Adversus hoc edictum nulla se lege defendere potuerunt seniores: maluit itaque populus a bello ipso desistere quam obmurmurantes et graves annis ad arma trahere. *Stock.*

Στρατευομένους] Ἰσως, στρατευσομένους. *TAYLOR.*

Ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις] Ὡστε ἀλλήλους διαδέχσθαι. *WOLF.* Ita, ut alteri alteros excipiant: similiter ἐκ προσκινόντων. *Thuc.* iii. 67. De usu dativi cum substantivis vid. *Matth. Gr.* §. 396. *RÜDIGER.*

Τοὺς δ' ἄλλους ξένους εἶναι κελεύω] In militia Atheniensi omnes extra Atticam nati pro peregrinis habebantur. Peregrini itidem a Mercenariis distinguebantur: illo nomine ii milites vocabantur quos a Sociis mutuata est Respublica; hoc vero, quos mercede conduxit. Horum maxima pars ex Creta ducebatur quæ optimis Jaculatoribus pollebat. *Tourrell.* *Mount.*

Καὶ ἱππαγῶν τοῦτοις· εἶεν] *Robertellus* [Emendat. c. 2. *Grut. Thes. Crit.* t. ii. p. 30.] legi vult: καὶ ἱππαγῶν γ'. τοῦτοις εἶεν.

γούς τούτοις. εἶεν. τί πρὸς τούτοις ἔτι; ταχείας τριήρεις δέκα· δεῖ γάρ, ἔχοντος ἐκείνου ναυτικόν, καὶ ταχειῶν τριήρων ἡμῖν, ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλέῃ.

Δ'. Πόθεν δὴ τούτοις ἡ τροφή γενήσεται; ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω καὶ δεῖξω, ἐπειδάν, διότι τηλικαύτην ἀποχρῆν οἶομαι τὴν δύναμιν καὶ πολίτας τοὺς στρατευομένους εἶναι κελεύω, διδάξω. τοσαύτην μὲν, ὥ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ ταῦτα, ὅτι οὐκ ἐνὶ νῦν ἡμῖν πορίσασθαι δύναμιν τὴν ἐκείνῃ παραταξομένην, ἀλλὰ ληστεύειν ἀνάγκη καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην· οὐ τοίνυν οὗδ' ὑπέρογκον αὐτὴν — οὐ γὰρ ἔστι μισθὸς οὐδὲ τροφή —¹ οὔτε παντελῶς ταπεινὴν εἶναι δεῖ. πολίτας δὲ παρῆναι καὶ συμπλεῖν διὰ ταῦτα κελεύω, ὅτι καὶ πρότερόν ποτ' αἰκούυ ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρα-

¹ † οὐδὲ

quam mutationem, merito exagitat Sigonius, [in Emendat. ibid. p. 148.] quippe quæ nulla librorum auctoritate munita sit, quæque venustatem orationis impediatur, et sermonem ipsum contra Grammaticæ præcepta deformet. Quod ex Thucydide probat Robortellus singulas hippagines triceuos Equites vehere solitas, qui numerus non valde discrepat ab hoc Demosthenis, certe hoc contra ipsum facit: nihil enim opus fuit, ut Orator aliquid de numero hippaginum statueret, quum tam bene notum fuerit quot erant necessariae, etiam ipso non admonente. MOUNT.

Ταχείας τριήρεις] Wolfius vertit *celeres triremes*, Nic. Carrus *veloces naves*; Turrellus autem, *Galères légèrément armées*; censetque per ταχείας τριήρεις intelligi debere *presidiarias naves*, quem sensum ex verbis sequentibus confirmat ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλέῃ, et ex Thucydidis lib. vi. pag. 442. Edit. Francofur. IDEM.

Ἐχοντος ἐκείνου ναυτικόν] Ex federe cum Thessalis inito, eorum classibus et portubus potitus est Philippus. Tourrell. STOCK.

Ταχειῶν τριήρων] Schol. ad Thucyd. viii. 43. explic.: πρὸς τὴν ναυμαχίαν ἐπιτήδαιοι, quam interpret. seqq. comprobant. RÜDIG.

Θ'. Τηλικαύτην, τοσαύτην] Accipe sensu diminutivo, tantillam. AUGER.

Τὴν ἐκείνῃ παραταξομένην] Ἐκ παρατάξεως μαχησομένην, quæ acie cum illo decernat, collatis signis dimicet. WOLF.

Ληστεύειν] Quid sit τὸ ληστεύειν optime illustrat locus Livii in libro xv. Verba

sic se habent: 'in fines Romanos excurrerunt, [Veientes] populabundi magis, quam iusti more belli. Itaque non castris positus, non expectato hostium exercitu, raptam ex agris prædam portantes Veios rediere.' MOUNT.

Τὴν πρῶτην] Τὸ πρῶτον, sicut τὴν ἀρχὴν. WOLF.

Οὐ γὰρ ἔστι μισθὸς οὐδὲ τροφή] Πότερον ἐκ παραλλήλου, ἢ κατὰ διαστολήν: Si denæ drachmæ fuerunt σιτηρέσιον, id est, si pecunia pro cibariis data est, nihil aliud dicit, nisi deesse pecuniam, qua stipendia militibus solvantur. IDEM.

Ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ] Exstat Lysiae ἐπιτάφιος τοῖς Κορινθίῳ βοηθοῖς, et Diodorus, lib. 14. meminit societatis ad Corinthum initæ a Boeotiis, Atheniensibus, Corinthiis, Argivis, contra Spartanos: et lib. 15. refert, Timotheum, Chabriam, Callistratum, (non Polystratum) dnces esse creatos contra Lacedæmonios. IDEM. vid. Schol. ad hæc verba in Plut. Aristoph. p. 13. ed. Kust. τὸ δ' ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν οὐχ οὕτως τρέφει: vid. etiam Suid. et Harpocrat. ad vv. ξενικὸν ἐν Κορίνθῳ. MOUNT.

Ἐν Κορίνθῳ] Insignis Græciæ urbs intra Isthmum Peloponnesi sita. Bellum de quo loquitur Demosthenes ortum est Olymp. 93. Ann. 3tio, et octo annos duravit. Lacedæmonii Olymp. 93. Ann. 4to, everso Atheniensium imperio, sui jecerunt fundamenta. Thebæ, Athenæ, Corinthus, et consequenter cæteræ omnes inferioris ordinis urbes Spartæ leges accipiebant. Itaque tranquilla erant et pacata omnia, quum Græciæ in Asia Colo-

τος ἡγεῖτο καὶ Ἴφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινές, καὶ αὐτοὺς ἡμᾶς συστρατεύεσθαι· καὶ οἷδα ἀκούων ὅτι Λακεδαιμονίους παραταττόμενοι μεθ' ὑμῶν ἐνίκων οὔτοι οἱ ξένοι καὶ ὑμεῖς μετ' ἐκείνων. ἐξ οὗ δ' αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ ξενικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾷ καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δ' ἐχθροὶ μείζους τοῦ δέοντος γεγόνασιν. καὶ πα-

¹ ἡμᾶς αὐτοὺς

nīa contra Persarum Regem Lacedaemoniorum opem implorabant. In Asiam profectus est Agesilaus, ejusque subjungendae spem ei fecerunt rapidae ejus victoriae; quam Regis Persarum Emissarii, quo hostem adeo pertimescendum sive debilitarent, sive amoverent, Thebanos contra Spartam, oblato auro, excitabant. Statim Athenienses et Corinthii cum iis foedus inierunt. Libertatis eos conjunxit communis amor; omnesque altro Corinthii convenerunt, συνέδριον κοινὸν τῶν συμμάχων Κόρινθος, ait Diodorus [xiv. 82. Xenoph. H. Gr. iv. 3. Aristoph. Plut. 173.] Arma induunt Athenienses, eorumque copiae sociorum exercitui se conjungunt. Tourrell. IDEM.

Οὗ Πολύστρατος ἡγεῖτο, καὶ Ἴφικράτης, καὶ Χάβριος] Parum notus est primus ex his Imperatoribus. Ne minimam sane mentionem cujusvis Polystrati, qui bello de quo hic agitur interfuerit inter historicos invenias. Suidas et Harpocration Polytropum hic legendum omnino volunt. Equidem haud scio, nunquid potius legendum sit Callistratum, qui in bello Corcyraensi Iphicratis et Chabriae collega fuit, teste Xenophonte atque Diodoro. Iphicrates, celebris Atheniensium Imperator, obscuro genere ortus, suæque, si quis alius, fuit fortunæ faber. Sutor ei fuit pater, socer vero Rex Thraciæ. Chabrias item Atheniensium imperator fuit, inter illustres viros unus a Cornelio Nepote celebratus; idem in bello Corinthiaco Iphicrati successit. Tourrell. Tourrellus, Suidam secutus, male cepit Harporationis mentem. Mihi quidem recte se habere recepta lectio videtur. Demosthenes in Orat. περὶ ἀτελείας §. ιθ'. iterum Polystrati mentionem fecit, idque etiam, ex quo eundem esse, de quo hic, credibile sit, de Iphicrate et Chabria locutus: τιμῶντές ποτε Ἴφικράτην, οὐ μόνον αὐτὸν ἐτιμῶσατε, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκείνον Στράβωνα καὶ Πολύστρατον. Polytropus Lacedaemoniorum, non Atheniensium, dux fuit; ut ex Diodoro patet, lib. xv. p. 489. Ed. Hanov. Vid. Maussac, ad Harpoc. MOUNT. V. Hartung. c. 1. Grut. Thes.

Crit. t. ii. p. 634.

Καὶ ἄλλοι] Ex iis aliis unus fuit Callias Hipponici, ut ex Xenophonte discimus lib. iv. [5.] Hellenicorum. PALMER.

Καὶ αὐτοὺς ἡμᾶς συστρατεύεσθαι] Rüdiger reduxit vulgarem ordinem ἡμᾶς αὐτοῖς. Sed αὐτοὺς præponitur, ut ipsi militiæ operam dedidisse intelligantur, *ihr in eigener Person*. Eodem modo collocatio verborum corrupta erat ante Bekkerum p. 58. l. 21. ed. R. καὶ οὐκίτ' ἐν ταῦταις αἰτιάσομαι τοὺς ὑπὲρ Νεοπτολέμου λέγοντας — οὐδὲ εἰς γὰρ ἦν — ἀλλ' αὐτοὺς ἡμᾶς: vulgo ἡμᾶς αὐτοῖς. Hermannus vim hujus collocationis in egregia dissertatione de pronomine αὐτὸς explicuit Acta Semin. Reg. et Societ. Philol. Lips. T. I. p. 56. sqq. BREM.

Οἷδα ἀκούων] Ἐξ ἀκοῆς ἔγνων. Nihil habeo præter auditum. Dissimulat historiarum lectionem: etsi e Xenophonte hoc utique cognorat. WOLF.

Οὔτοι οἱ] Respicere videtur pugnam ad Haliartum Ol. xcvi. 3. commissam, vid. ad §. ζ'. RÜDIG.

Ἐξ οὗ δ' αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ ξενικὰ, &c.] Plutarchus in vita Phocionis, eodem fere modo effrenem Atheniensium exercitum licentiam exagitat. Tourrell. MOUNT.

Ἐξ οὗ] Diod. S. XV. 95. narrat, Charetem, qui metuisset hostes et sociis injurias intulisset, Ol. 104, 4. in Corcyram navigasse ibique turbas excitavisse; alii etiam videntur sua gessisse bella. RÜDIG.

Ἵμῖν] Sæpe Græci dativ. μοι, σοι, ἡμῖν et ὑμῖν abundanter addunt, ut significant, illins, ad quem hæc nomina referantur, interesse quæ fiant; cfr. §. 5. Eurip. Suppl. 36. 45. Barnes. ad Eurip. Iph. Aul. 613. IDEM.

Οἱ δ' ἐχθροὶ] Innuit Alexandrum, Pheræorum ducem, qui classem Atheniensium vicerat. Diod. Sic. XV. 95. IDEM.

Και παρακύψαντα ἐπὶ] Et cum ad bellum nostræ urbis obiter respexerint, statim nos deserunt: id est tam diu non inseruiant, quam nobis esset opus. Cum neminem habent alium, qui stipendia numeret, exorto nobis bello, ad nos accurrunt, ad breve saltem tempus, dum locuplet-

ρακύψαντα ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτάβαζον 13
καὶ ¹πανταχοῖ μᾶλλον οἴχεται πλέοντα, ὃ δὲ στρατηγὸς
47 ἀκολουθεῖ. εἰκότως· οὐ γὰρ ἔστιν ἄρχειν μὴ διδόντα μι-
σθόν. τί οὖν κελεύω; τὰς προφάσεις ἀφελεῖν καὶ τοῦ
στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, μισθὸν πορίσαντας καὶ
στρατιώτας οἰκείους ὥσπερ ἐπόπτας τῶν στρατηγουμένων
παρακαταστήσαντας, ἐπεὶ νῦν γε γέλως ἔσθ' ὥς χρώμεθα
τοῖς πράγμασιν. εἰ γὰρ ἔροιτό τις ὑμᾶς, εἰρήνην ἄγετε, ὧ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι; μαὶ Δί' οὐχ ἡμεῖς γε, εἴποιτ' ἄν, ἀλλὰ
Φιλίππῳ πολεμοῦμεν. οὐκ ἐχειροτονεῖτε δὲ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν

¹ πανταχοῦ

orem et liberaliorem dominum invenerint : sicut Lucanus egregie cecinit :

‘ Nulla fides pietasque viris, qui castra sequuntur,

Venalesque manus : ibi fas, ubi maxima merces.’

Unde Isocrates eos κοινούς ἀπάντων ἀνδρῶ-
πων ἐχθρούς nominat. Quamquam etiam
κοινοὶ ἀπάντων φίλοι sunt, vel solius pecu-
niæ potius amici. Idem 2. ad Philippum
epistola : συνειδότες, inquit, ὅτι τὰ τῶν
ξενιτευομένων στρατεύματα πλείους ἡδίκηκε
τῶν πιστευόντων αὐτοῖς, ἢ σέσωκε. Sed ver-
sus illos Lucani vir fortissimus et dux,
cum alibi, tum re contra Turcas anno
1532. in Pannonia bene gesta, clarus,
facete eludit, eos non ad milites, qui an-
tecedant, sed ad lixas et calones pertinere.
Hos enim castra sequi. WOLF. *Copiae con-*
ductitiæ leviter modo attingentes gerentes-
que bellum Atheniensium abeunt ad Artu-
bazum. Morem respicit orator meretri-
cum, quæ θρύπτονται et de fenestra modo
prætereuntes amantes adspicere dignantur :
non ad eos descendunt vel ipsos admittunt.
Aristoph. Eccles. 202. Thesm. 804. Illi
milites adspiciunt, prospiciunt, obiter modo
bellum : non serio gerunt. D'Orville ad
Char. Aphrod. l. ii. c. iv. p. 177.

Πρὸς Ἀρτάβαζον] Athenienses eam quæ
inter milites suos tum regnabat licentiam
paulo ante sunt experti. Charetem in-
genti præfecerant exercitui, eique in man-
datis dederant, ut Byzantinos, Coos, Rho-
dios, Chiosque, qui ab iis defecerant, ad
officium reduceret. Hujus profecto ex-
peditionis felicem fore exitum merito erat
cur sperarent, modo magnificis pollicita-
tionibus Artabazi, rebellis in Asia minori
Satrapæ, responsare valuisset ipsorum
Imperator. Hic Satrapa, septuagies mille
militibus circumsessus, jannque, adeo im-
par erat viribus, hosti cessurus, Charetem,

qui Atheniensibus copiis in Hellesponto
imperabat, pellesit. Artabazo auxilium
tulit Chares, illoque a periculis expedito
mercedem beneficio parem accepit. Id
Charetis factum pro capitali crimine ha-
bebatur; quippe quod non solum neglectis
Reipublicæ negotiis peregrino se bello im-
miscuisset, verum etiam Persarum regem
irritasset, qui trecentas naves se instructu-
rum per legatos minitatus est ad Insulares,
qui contra Athenas conjurali erant, adju-
vandos. His minis perterrefacti Atheni-
enses, Isocratis consilio obsecuti sunt;
itaque maris imperio renunciarunt, utque
Rhodii, Byzantini, Chii, et Coi plena li-
bertate fruenterur permisere. Demo-
sthenes culpam a Charete transfert in mi-
lites immorigeros, quibus illi stipendia
numerare non curabant. Tourrell. Duas
historias confudisse videtur Tourrellus;
ea, quam hic habes, ex Diodoro exscripta
est, in eo autem narratur de Charete
Pharnabazo auxiliante Olymp. 106. ann.
1. Artabazo non nisi post tres annos auxi-
liatus est. Vid. Diod. l. 16. et Schol. ad
has voces, p. 107. μή μοι μυρίους μηδὲ δις-
μυρίους. MOUNT.

Γέλως ἔσθ' ὥς χρώμεθα] Ἀντὶ τοῦ γελοῖον
ἔστιν, ἢ, γελοῖως χρώμεθα. WOLF.

Πολεμοῦμεν] Ut significaret, Atheni-
enses ipsos nescire, quid ageretur, eos di-
centes facit, se gerere, quæ non gerant.
Vid. Jacobs. ad h. l. RÜDIG.

Οὐκ ἐχειροτονεῖτε] Melius erit, meo qui-
dem iudicio, si hæc verba, mutatione ali-
qua facta, ex Atheniensium ore hoc modo
proferantur : οὐκ ἐχειροτονοῦμεν ἐξ ἡμῶν αὐ-
τῶν, ita ut sensus loci sic se habeat : “ Cum
Philippo bellum gerimus : qui vero potes
hoc nescire? nonne creavimus ex nobis”
etc. cui respondetur, “ Hoc quidem con-
cedo; quid vero isti omnes, quos cum
tanta ostentatione enumerastis, agunt, ex-

δέκα ταξιάρχους καὶ στρατηγούς καὶ φυλάρχους καὶ ἱππάρχους δύο; τί οὖν οὗτοι ποιοῦσι; πλὴν ἑνὸς ἀνδρός, ὃν ἂν ἐκπέμψετε ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν ὥσπερ γὰρ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον. οὐ γὰρ ἐχρῆν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταξιάρχους παρ' ἑμῶν, 14 ἱππάρχους παρ' ἑμῶν ἀρχοντας οἰκείους εἶναι, ἵν' ᾗν ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως ἡ δύναμις, ἀλλ' εἰς μὲν Ἀθήνας τὸν

¹ ἑμῶν

cepto uno," etc. Videntur opinionem nostram confirmare quæ sequuntur: εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε—Quod si hæc germana sit lectio, difficile non erit verborum mutationem indagare, quippe cum inverso τῷ η ex ἡμῶν, factum esset ὑμῶν, cumque observaret aliquis minime congruere hæc οὐκ ἐχειροτονοῦμεν ἐξ ὑμῶν, in Margine Libri scripsit ἐχειροτονεῖτε, quod postea in Textum irrepit. Potuit etiam ita scriptum fuisse, ἐχειροτονεῖτε μὲν etc. τί δὲ οὖν; MOUNT.

Δέκα ταξιάρχους] Τάξις Suidæ continet viros 128. quorum dux quondam ταξιάρχης, nunc ἐκατόνταρχος. Ista ratione militēs conscriptos oportuit 1280. WOLF.

Ταξιάρχους] Taxiarchi denique singulis tribubus fuerunt. Horum autem negotium fuit, ut ordines militares instruerent, pedites in prælium mitterent, iisdemque quo ire, et per quot dies cibum parare oporteret, per præconem denuntiarent, et, si liberet, militem ex armatorum Catalogo delerent. Sigon. lib. iv. cap. 5. de Rep. Ath. MOUNT.

Στρατηγούς] Στρατηγοὶ (Prætores) denique fuere ex tribubus singulis singuli, a populo, ut reliqui omnes, in Comitibus declarati. Primis temporibus omnes æquali usi imperio, singuli singulorum dierum imperium obtinebant: iis autem Polemarchus undecimus adjunctus est, ut, si forte illi paribus inter se sententiis discrepant, ipse in alteram partem inclinans omnem dubitationem eximeret. Postea Polemarchus domi retentus est, ut jura inter cives et peregrinos diceret, nec Prætores omnes ad bellum missi sunt; (quod hic innuit Demosthenes) sed modo unus, modo duo, pro rei periculo: ceteri domi urbanis officiis, ad militiam tamen spectantibus vacabant; qui Στρατηγοὶ ἐπὶ τῆς διοικήσεως appellati sunt, ut illi Στρατηγοὶ ἐπὶ τῶν ἰπλῶν. Tournell. IDEM.

καὶ ἱππάρχους δύο] Utrum τὸ δύο duos, an binos, ut et ad στρατηγούς et ad φυλάρ-

χους referatur? ἱππαρχία equitum 512. fuit: φυλάρχων quod manus in exercitu fuerit, mihi non liquet. Romani non tribunos plebis modo, sed militum etiam et tribunus ærariis, et consulari potestate habuerunt. Significat autem, hos nomen inane habere, sine re. WOLF.

Φυλάρχους, καὶ ἱππάρχους] Ut Prætores et Taxiarchi Peditibus, sic Hipparchi et Phylarchi Equitibus imperarunt. Hipparchi autem duo, Phylarchi decem; illi quidem universi, hi vero singularum tribuum equitatu i præfuerunt, ut quemadmodum Taxiarchi Prætoribus, sic Phylarchi Hipparchis dicto audientes essent; qui tamen et ipsi Prætoribus paruerunt. Tournell. MOUNT.

Μετὰ τῶν ἱεροποιῶν] Ἱεροποιοὺς Hesi-chius interpretatur ἐπιμνηνίους. ἐπιμνηνίαν δὲ ἡ ἐπιμνήνιον, θυσίαν καὶ ἕκαστον μῖνα τῇ νομηνίᾳ ἐπιτελουμένην. WOLF. Vid. Maus-sac. et Vales. ad Harpocrat. v. Σεμναὶ Θεᾶι, Pollux l. viii. 107. et Meurs. in Eleusin. c. 25.

Ὡσπερ τοὺς πηλίνους] Ἀνδριάντας τῶν στρατηγῶν. WOLF. Qui e into dolia fictilia et pupas seu imagunculas efficiunt (ὀργάζειν τὸν πηλόν). Nam οἱ πῆλινοι sunt imaguncule, cf. Pollux VII. 164. ibique interpp. Schol. ita: οἱ τὰ πῆλινα προτίθενται: πηλίνους enim vix ad ταξιάρχους potest referri; bene Jacobs: Puppenmacher. Hi Græce vocabantur νομοπλάστοι. Poll. X. 189. et interpp. RÜDIG.

Εἰς τὴν ἀγορὰν] Οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον: τοῦ Σεαθήναι ἐνεκα μᾶλλον, ἢ τοῦ πολεμεῖν. WOLF. Ut ibi instar rerum venalium exponantur et sua specie splendeant. Phil. Γ. §. ἡ. νῦν δὲ ὅπαντα ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἐκπύρται. RÜDIG.

Οὐ γὰρ ἐχρῆν] Interrogative et affirmative: Summam rei militaris esse penes cives Athenienses oportere. WOLF.

Ἀλλ' εἰς μὲν Ἀθήνας] Hæc sine interrogatione. Queritur enim me. cenariis militibus credi omnia. IDEM.

παρ' ὑμῶν ἵππαρχον δεῖ πλεῖν, τῶν δ' ὑπὲρ τῶν τῆς πό-
λεως κτημάτων ἀγωνιζομένων Μενέλαον ἵππαρχεῖν; καὶ
οὐ τὸν ἄνδρα μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν ἔδει
κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον ὅς τις ἂν ᾗ.

ἰ. Ἰσως δὲ ταῦτα μὲν ὀρθῶς ἠγεῖσθε λέγεσθαι, τὸ δὲ
τῶν χρημάτων, πόσα καὶ πόθεν ἔσται, μάλιστα ποθεῖτε
ἀκοῦσαι. τοῦτο δὴ καὶ περανῶ. χρήματα τοίνυν, ἔστι
μὲν ἡ τροφή, σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις μόνον τῇ δυ-
νάμει ταύτῃ, τάλαντα ἐννεήκοντα καὶ μικρόν τι πρὸς,

Ἄλλ' εἰς μὲν Λῆμον] Lemnos, hodie
Lenno sive Limni, insula maris Ægæi inter
Montem Athon et Chersonesum Thra-
cicam; eam Æschylus in Persis inter in-
sulas Atheniensibus subditas recenset. In
Herodoto lib. vi. ac Cornelio Nepote in
Miltiad. legere est quomodo eam a Pe-
lasgis, Miltiade duce, ademerint. Byzan-
tini, Rhodii, Chii, Coique quinquennium
ante contra Athenas se commoverant,
Lemnumque centum navibus invadere co-
nati sunt. Athenienses a Lemniis auxilio
vocati sub optimis suis ducibus illuc pro-
fecti sunt. Quatuor annos post Thermo-
pylas occupare aggressus est Philippus.
Eum Athenienses, qua tum erant vigilan-
tia, eodem, unde venerat, se recipere coe-
gerunt: immemores autem eum relictum
cœptum renovare posse, satis habuerunt
equitum agmen ad oram Atticæ collocare.
Tourrell. MOUNT.

Τῶν ἀγωνιζομένων ἵππαρχεῖν] Ἴππαρχον
εἶναι. WOLF.

Τῶν ἀγωνιζομένων] Οἱ ἀγωνιζόμενοι vi-
dentur esse, qui ad Pylas Philippo aditum
negarent, quorum dux, iudice Luc., Me-
nelaus fuit; qui unde oriundus fuerit, ne-
scimus, nam Tourrellii sententia, fuisse
hunc Philippi fratrem ex altero conjugio
natum, non vero similis est. RÜDIG.

Μενέλαον] Hunc Philippi fratrem fuisse
ait Tourrellus, ex altero autem conjugio
natum. Etenim Philippi mater Eurydice,
Menelai Cygnea erat; utriusque autem
Pater Amyntas teste Harpocr. et Justin.
I. vii. Equidem cum Oliveto potius sen-
tiam, hunc alium esse Menelaum, nobis
alias ignotum. Quamvis enim Philippus
et Menelaus diversis matribus fuerint
nati, neque sane amicitia conjunctissimi,

20 M. per Month $\times 12 = 240 \times 10 = 2400 = 40$ Talents.

10 Dr. p. M. $\times 2000$ στρατιῶν. $= 20000$ Dr. $\times 12 = 240000$ Dr. $= 40$ Talents.

30 Dr. p. M. $\times 200$ equit. $= 6000$ Dr. $\times 12 = 72000$ Dr. $\times 12$ Talents.

40 Talents.

40 Talents.

12 Talents.

S. T. 92 Talents.

non tamen verisimile videtur Athenienses
hostis sui fratri tantum confidere voluisse.
MOUNT.

Μενέλαον ἵππαρχεῖν] Parum insolens
fuit Atheniensibus extraneam exercitui
præficere. V. Plat. Ion. [p. 141. ed. Serr.]
In Æliano etiam Hist. I. xiv. 5. catalogus
est Peregrinorum, qui Atheniensium ex-
ercitibus imperarunt. Tourrell. MOUNT.

Ἄλλ' ὑφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι
τοῦτον, ἵστις ἂν ᾗ] Populum solum penes
erat hæc munera conferre; hoc tamen
imperatorum arbitrio nonnunquam permi-
sere. Tourrell. IDEM.

ῥφ' ὑμῶν] Emendavi ex Reiskii men-
te ἄφ' ὑμῶν, ita et emendandum censuit
Abbas d'Olivet. AUGER. Sed hoc sensu
dixisset ἐξ ὑμῶν, ut sup. p. 113. v. ult.
RÜDIG.

ἰ. Τοῦτο δὴ καὶ περανῶ. Παρὰ τὸ περαίνειν
καὶ τὸ πέρασ, τὸ τέλος. WOLF.

Χρήματα τοίνυν] Constructio et colloca-
tio verborum insolentior. Sed accipio sic:
περὶ χρημάτων τοίνυν, de pecunia, quod ad
pecuniā attinet. ἡ μὲν τροφή τῇ δυνάμει
ταύτῃ (quod sequitur, κατ' ἐπεξηγήσειν ac-
cedit, σιτηρέσιον μόνον τοῖς στρατευομένοις)
ἐστὶν τάλαντα ἐννεήκοντα, id est, ἡ τροφή τῆς
δυνάμεως ἀπαιτεῖ τάλαντα τοσαῦτα. 100.
drachmæ minam, minæ 60. talentum, ta-
lentum 600. aureos facit. Hinc suo quis-
que arbitrato rationes Demosthenicas sup-
putet; et illud notet, equiti triplum σιτη-
ρέσιον esse datum, drachmas tricenas, pe-
diti denas: quorum carnes esse vilissi-
mas vulgaris jocus affirmat: et ipsi mi-
lites suam luxuriam et licentiam excu-
santes, aiunt, eadem se conditione esse,
qua porcos, qui saginati jugulentur. IDEM.

Τάλαντα ἐννεήκοντα καὶ μικρόν τι πρὸς]

TAYLOR.

δέκα μὲν ναυσὶ ταχεύαις τετταράκοντα τάλαντα, εἴκοσιν 48
εἰς τὴν ναῦν μναῖ τοῦ μηνὸς ἑκάστου, στρατιώταις δὲ δις-
χιλίοις τοσαῦθ' ἕτερα, ἵνα ¹ δέκα τοῦ μηνὸς ὁ στρατιώτης
δραχμὰς σιτηρέσιον λαμβάνῃ· τοῖς δ' ἰωπεῦσι διακοσίοις
οὔσιν, εἰς τριάκοντα δραχμὰς ἑκαστος λαμβάνῃ τοῦ μη-
νός, δώδεκα τάλαντα. εἰ δέ τις οἶεται μικρὰν ἀφορμὴν
σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις ὑπάρχειν, οὐκ ὀρθῶς ἐγνώκεν·
ἐγὼ γὰρ οἶδα σαφῶς ὅτι, τοῦτ' ἂν γένηται, ² προσποριεῖται
τὰ λοιπὰ αὐτὸ τὸ στράτευμα ἀπὸ τοῦ πολέμου, οὐδένα
15 τῶν Ἑλλήνων ἀδικοῦν οὐδὲ τῶν συμμάχων, ὥστ' ἔχειν μι-
σθὸν ἐντελῆ. ³ ἐγὼ συμπλέων ἐδελοντῆς πάσχειν ὀτιοῦν
ἔτοιμος, εἰ μὴ ταῦθ' οὕτως ἔχη. πόθεν οὖν ὁ πόρος τῶν
χρημάτων, ἃ παρ' ὑμῶν κελεύω ⁴ γενέσθαι, τοῦτ' ἤδη λέξω.

¹ δέκα ἑκαστος τοῦ² † προσποριεῖ³ ἀγρὸν δὲ συμπλέων⁴ γενήσεται

Τάλαντα ἐννεήκοντα] Talentum multi-
plex fuit auctore Festo; Atticum autem
sex millium Denariorum fuisse dicit.
Talentum (inquit Suidas) Minarum est
sexaginta; Mina autem Drachmarum cen-
tum. Hoc etiam legimus in versibus illis
qui apud Priscianum leguntur, et Favini
esse dictitantur:

‘Cecropium superest post hæc docuisse
Talentum:

Sexaginta Minas; seu vis, Sex Millia
Drachmas:

Quod summum ductis perhibetur Pon-
dus Athenis?

Bud. de Asse, Lib. ii.

Cujus lib. 4to videre licet omnia Talenta
ad unam formam redacta. De valore
communis Attici talenti valde discrepant
Auctores: juxta Tourrellum valet nostra
moneta libras 187. solidos autem decem;
doctiss. Prideaux id exæquat libris 188.
sol. 6. den. 8. Arbutnotus libras 193.
sol. 15. Vide autem Seldenum et Ho-
stum de re nummaria. Observandum re-
stat ex hoc Demosthenis computo patere,
in unum annum duraturum esse, quem ille
postulat, commeatum. MOUNT.

Δέκα τοῦ] Vox ἑκαστος a Voss. etiam
abest, eam tamen sententia plane requirit:
itaque cæteri omnes cum editi, tum cala-
mo exarati. Sic paulo post, εἰ μὴ τ. δ. ἑκα-
στος λαμβάνῃ. IDEM.

Τοῦτ' ἂν γένηται] Legitur in Wolfio ei
τοῦτο γένηται: prætuli, ut magis Græcum,
τοῦτ' ἂν γένηται, quod dant plures libri
impressi et manuscripti. Pro προσποριεῖ
in vulgata, dedi προσποριεῖται, sibi compa-

rabat, sibi subministrabit. AUGER.

Προσποριεῖ] Ἐκ τῆς λείας καὶ τῶν λαφύ-
ρων. WOLF.

“Ὡστ' ἔχειν μισθὸν ἐντελῆ] Militum Clas-
siariorum ἐντελὴς μισθός, sive integrum et
solidum stipendium erat drachma Attica in
diem. Vid. Kust. ad Equites Aristoph. l.
1364. et Kuhn, ad Jul. Poll. lib. 1. 121.
Quantum aliorum fuerit equidem ignoro;
sed palam est Demosthenem magnam ejus
partem a bello iis comparandam relinquere.
MOUNT. Nam alioquin qui terra milita-
bant quaternos et classarios ternos in
diem accepisse obolos docet Meurs. Lectt.
Att. II. 8. Sed Noster jubet, ut binos
accipiat miles in diem obolos, quum in
mensem constituat decem drachmas. Cfr.
Thuc. III. 17. ibique Duk. et VIII. 45.
RÜDIG.

Πάσχειν ὀτιοῦν ἔτοιμος] S. εἰμὶ, οὐκ ἀνά-
νομαι. WOLF.

“Α παρ' ὑμῶν κελεύω, γενήσεται] For-
tasse legendum, ἕπερ ὑπάρχειν κελεύω.
vel ἃ παρ' ὑμῶν ὑπάρχειν κελεύω. Vide-
tur enim significare, tributum esse confe-
rendum, et sequitur postea, αὐτοὶ τῶν χρη-
μάτων πορισταὶ καὶ ταμίαι γινόμενοι: etsi
τὸ ποριεῖται ad latrocinia et prædas agen-
das fortasse pertinet. IDEM.

Γενέσθαι] Etenim ad πῶθεν facile sup-
pleas ἔσται, (nam sæpe Noster ita pro-
ponit quæstiones, ut verbum omittat);
sed locutio quæ ὑμῶν κελεύω requirit, quo
referatur: quid aptius quam γενέσθαι? hoc
autem ipsum de pecunia dici solet, quæ
aliis colligitur. cf. Dem. p. 926, 25. ed. R.
ἀργύριον, ὃ δὲ γενέσθαι τοῖς δανείσασσι. Verum
non bene dicetur πόρος γίγνεται. RÜDIG.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ.

ια. Ἄ μὲν ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθα εὐρεῖν, ταῦτά ἐστιν. ἐπειδὴ δ' ἐπιχειροτονεῖτε τὰς γνώμας, ἃ

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ] In margine hæc verba annotata reperi: ἐντεῦθεν ἔφη Διονύσιος Ἀλικαρνασσεύς ἐτέρου εἶναι ἀρχὴν. προοίμιον δέ φησιν οὐκ ἔχει. ἐπειδὴ δευτερολογία ἐστίν, ἐν αἷς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐκ εἰσὶ προόμια. OBSOPÆUS. De hac Orationis nostræ parte vid. Prolegg. fortassis pertinet ea ad Ol. cxviii. 2. vid. Jacobs p. 110. RÜDIG.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ] Dionysius Halicarnassensis in Epist. ad Amm. reliquam hujusce orationis partem sextam Philippicam facit, Themistocle Archonte habitam. Mihi autem, sicuti etiam cæteris omnibus Interpretibus, naturalis primæ Philippicæ continuatio videtur, quare eas ut disjungerem, non potui in animum inducere. Turrell. Vid. Schol. ad Ἄ μὲν ἡμεῖς. Equidem, cum Tourrello et Scholiaste quæ sequuntur hujus orationis partem consequentem esse censeo; nollem tamen Dionysium ideo erroris redarguere. Etenim illi et hæc auctoritas constare potest, atque suæ nihilominus suum adhuc locum retinere. Is sextam Philippicam Themistocle Archonte habitam fuisse tradit, ejusque exordium fuisse, Ἄ μὲν ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθα εὐρεῖν, ταῦτά ἐστι. Ex eo autem non sequitur necessario eum hanc primæ Philippicæ partem in animo habuisse. Solenne est enim oratoribus easdem prope periodos diversis in locis repetere. Quidni igitur credamus eam sextam Philippicam vitio temporis perisse, potius quam hujus orationis partem, (imperfectam enim jam esse satis ostendunt verba proxime antecedentia τοῦτ' ἦδη λέξω) cum in libris omnibus cum impressis tum MStis, idque sensu commodissimo, sequentia prioribus connectantur? MOUNT. Ego existimari hic corruptum fuisse Dionysii Halicarnassæi textum, et ab aliqua imperita manu male emendatum ad nos pervenisse. Plura porro me inducunt ad ita sentiendum. 1º. Summa peritia et excellens Dionysii Halicarnassæi judicium, qui in tanta rei evidentia ita turpiter errare non potuit. 2º. Textus, ut se habet, evidenter peccat, quod Wolfius et alii animadverterunt. Nam ista Philippica his verbis incipiens Ἄ μὲν ἡμεῖς exhibetur ut sexta, quæ tamen ex ipsa rei inspectione, ex ipsa ratione numerorum, debet esse quinta. 3º. Denique, et hoc mihi videtur invictum argumentum, Dionysius Halicarnassæus liquido dicit sex-

tam, imo quintam Philippicam, haberi de custodia insularium et civitatum in Hellesponto, περὶ τῆς φυλακῆς τῶν νησιωτῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεων: de his autem omnino silet ista Philippica quam textus ait incipere ἃ μὲν ἡμεῖς. Verisimillimum est igitur amissam fuisse aliquam Demosthenis Philippicam de hac re habitam, quæ Dionysii ætate supererat. Sic ille rhetor mentionem facit alicujus orationis quæ jam non exstat, in qua Demosthenes defendebat se dona non accepisse, videlicet ab Harpalo. Itaque pag. cccxliii. v. 11. vol. I. nostr. ed. mihi videtur legendum πεμπτην pro ἑκτην, et lin. 13., pro ἃ μὲν ἡμεῖς deberet esse initium ejus quæ perit Philippicæ, et quæ habebatur περὶ τῆς φυλακῆς τῶν νησιωτῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεων. AUGER.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ] Hic Γραμματεὺς, sive scriba quidam, Demosthenis de pecunia comparanda sententiam publice perlegit. STOCK.

ια. Ἄ μὲν ἡμεῖς] Talents 92. fore opus dixit: quæ (ut probabile est) populus conquiri jussit a quæstoribus. Qui ratione inita exposuerunt, unde ea pecunia petenda esset. Catalogus autem de scripto, ut apparet, recitatus, hic prætermisus est, ut et leges et decreta et testimonia, et alia scripta complura: quæ nobis nec inutilia, nec injucunda lectu essent, si exstarent. WOLF.

Ἐπειδὴ ἐπιχειροτονεῖτε τὰς γνώμας] Cum sententias suffragiis vestris comprobaveritis, facta discessione: verbi causa: diversas sententias dixerint Demosthenes, Demades, Phocion. Qui igitur plures e populo assensores habuerit, τοῦτου ἡ γνώμη ἐπιχειροτονεῖται. IDEM. Semper hunc locum mendosum esse suspicatus sum; eum meliore sensu sic legendum puto: ἐπειδὴ δ' ἐχειροτονήσατε τ. γνώμας, ἃ. ἃ. ὅ. ἃ. ἐπιχειροτονεῖτε, quod verbum cum majorem vim habeat quam simplex verbum χειροτονεῖν, idemque, ut opinor, significare possit ac si dictum esset ἐπικυροῦτε, omnino sequi debet, non præcedere, Si conjecturis, præsertim meis, venia daretur, ita hanc sententiam refingendam velim: ἐπειδὴ δ' ἐχειροτονήσατε τὰς γνώμας, ἃ ἂν ὑμῖν ἀρέσκῃ, ἐπιχειρεῖτε. Pro hac lectione non parum, ut videtur, faciunt quæ sequuntur, ἵνα μὴ μόνον—πολεμήτε Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις. Locus pene huic gemellus occurrit in Orat. de fals. leg. §. λδ', ἀλλὰ καὶ

ἀν ὑμῖν ἀρέσκη χειροτονήσατε, ἵνα μὴ ¹μόνον τοῖς ψηφί-
 16 σμασι καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμῇτε Φιλίπῳ, ἀλλὰ
 καὶ τοῖς ἔργοις. δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἀν περὶ τοῦ
 πολέμου καὶ ὅλης τῆς παρασκευῆς βουλευσασθαι, εἰ τὸν
 τόπον, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας, πρὸς ἣν ²πολε-
 μεῖτε, ἐνδυμηθεῖητε, καὶ λογίσαισθε ὅτι τοῖς πνεύμασι
 καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τὰ πολλὰ προλαμβάνων δια-
 πράττεται Φιλίππος, καὶ φυλάζας τοὺς ἐτησίας ἢ τὸν
 χειμῶνα ἐπιχειρεῖ, ἥνικ' ἀν ἡμεῖς μὴ ³δυναίμεθα ἐκείσε

¹ † μόνον [ἐν]² πολεμήσετε³ δυνάμεθα

χειροτονεῖτε, καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ἐγχει-
 ρίζετε. In eadem Orat. §. ιγ'. δέον ὑμᾶς
 ἀκοῦσαι περὶ τῶν πραγμάτων, εἴτα βουλευ-
 σασθαι, μετὰ ταῦτα δὲ πράττειν ὅ, τι
 δόξαι. MOUNT. Si conjectaris indulgere
 fas esset, alium in hac periodo vocabulum
 immutarem; et pro ἀρέσκη legerem ἀρέσκη,
 quæ vobis sufficiant. Levis hæc mutatio
 sensum præstat optimum et argumento
 maxime congruum. STOCK.

Χειροτονήσατε] Cum ita perperam in ple-
 risque libris impressis ederetur, sensum
 hujus commatis Interpretes haud assecuti
 sunt. Legendum omnino cum Edit. Paris.
 χειροτονήσαντες, et subaudiendum ὁρᾶτε,
 σκοπεῖτε, aut verbum aliquod simile. Fre-
 quens admodum apud scriptores Græcos
 est hæc Ellipsis: (vide L. Bos. Ellipsis.
 Græc. verbis βλέπειν et σκοπεῖν) quanquam
 plura ejus occurrant exempla ante τὸ ὅπως,
 quam ἵνα. Unum tamen, quod satis sit,
 protulit doctiss. Hoogveen, in præstanti
 illa, qua nuper Græcitalis ditavit studio-
 sos, *Doctrina particularum linguæ Græcæ*,
 c. 23. §. 2. Καὶ νῦν ἵνα ἄγντε τὰς ἡμέρας
 τῆς σκηνοπηγίας, inquit Judæi, fratribus
 suis scribentes, II. Macchab. initio: ubi
 reticere potius duxerim τὸ ὁρᾶτε, (et me-
 cum sentiunt Interpretes Angli) quam
 quod supplet vir eruditus, ταῦτα γράφο-
 μεν: et nunc curate, id agite, ut celebretis
 festum tabernaculorum. IDEM. Jam vero
 χειροτονήσατε si legitur, ἵνα μὴ sqq. pon-
 debunt ab hoc verbo: discernite, ne epi-
 stolis sed re pugnetis: sed quis nexus?
 Vulgata non videtur mutanda, probante
 etiam Cel. Hermanno; sensus: si sen-
 tentias comprobatis, decernentes quæ vo-
 bis placuerint. d. Pac. §. δ'. dicuntur οἱ
 βοηθῶντες βοηθεῖν. Ante ἵνα μὴ quis non
 facile suppleverit ὁρᾶτε? Cfr. Hom. Od.
 VIII. 461. Plat. Crit. 9. Vig. p. 435.
 RÜDIG.

Τόπον] F. τρέπον. TAYLOR.

Τόπον] i. e. situm; in Aristocr. 681,

18. ὥσπερ γὰρ Καλλίς τῷ τόπῳ τῆς Βοιωτίας
 κείται; sed p. 119. v. pen. intellig. tractus
 regionis. cf. Lept. 475, 2. ὁ περὶ Θράκην
 τόπος. RÜDIG.

Πολεμήσετε] Quum orator suos excitet,
 ut injuriam illatam ulciscantur, prætulit.
 IDEM.

Τὰ πολλά προλ. διαπρ.] Præcipit multa
 i. e. fere omnia. Noster p. 886, 28. τί
 ἀν τὰ πολλά λέγοι τις; Hom. Od. II. 58.
 Vig. p. 22. διαπράττειν, perficere modo
 clandestino et fallaci. Olynth. II. (I.) §.
 5'. Thuc. I. 31., ubi Schol. explicat: χρή-
 μασι καὶ λόγοις. IDEM.

Ἐτησίας] Ventos scilicet, qui ad ortum
 Caniculæ singulis annis constanter flabant.
 Nonnulli perperam contenderunt, iis Æ-
 gyptum Nili sui incrementum debere:
 postea vero compertum est, eam exunda-
 tionem efficere imbres abundantes qui in
 superiori Æthiopia illo tempore descen-
 dunt. Vox Etesia ad Latinos transit;
 eaque Cicero plus semel utitur; inter alios
 locos in Epist. I. xii. [Epist. 25.] Quod
 reliquum est, per Etesias Demosthenes
 æstatem intelligit, tempus scilicet quo isti
 venti dominabantur, quoque Græci ob in-
 gentem calorem ad æstiva se recipiebant.
 Philippus ad res agendas asperrimis usus
 est tempestatibus; quæ, omnibus bene
 pensatis, sua etiam secum commoda ap-
 portant. Aul. Gell. I. ii. c. 22. Aristot.
 Meteor. I. ii. c. 5. et 6. Tourrell. De
 Etesis ac Nilo vide Diod. I. i. p. 35. 39.
 Vide etiam Strab. I. xvii. p. 789. Ed.
 Casaub. Ald. Manutium, doctiss. Salmas.
 in Plin. Exercit. p. 299. et seqq. He-
 kelli notas ad Claver. p. 390. ubi Nili in-
 crescentis descriptionem legere est ele-
 gantissimam, et Wolfium supra in Arg.
 MOUNT.

Δυναίμεθα] Vulg. δυνάμεθα. Sed ἥνικ'
 ἀν c. conj. est: si quando. Olynth. I.
 (III.) §. β'. ἥνικ' ἀν τύχῃ. Quare cum
 Bekker. dedi δυναίμεθα, eo tempore, quo.

19 ἀφικέσθαι. δεῖ τοίνυν ἡμᾶς ταῦτ' ἐνδυμουμένους μὴ βοη-
θεΐαις πολεμεῖν — ὑστεριοῦμεν γὰρ ἀπάντων — ἀλλὰ πα-
ρασκευῇ συνεχεῖ καὶ δυνάμει. ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ
μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει Λήμνῳ καὶ Θάσῳ καὶ Σκιαθῶ
καὶ ¹ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμένες καὶ
σῖτος καὶ ἂν χρῇ ²στρατεύματι πᾶνθ' ὑπάρχει τὴν δ'

¹ ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν

² στρατεύμασι

Xen. CEC. XI. 14. ἀνίστασθαι εἰδίσμαι,
ἡνίκα ἐνδὸν καταλαμβάνοιμι. Nostro l. ἂν ad
ipsum verbum pertinet. Olynth. II. (I.)
§. β'. ὅς' ἂν εἴποι τις. RÜDIG. Optativum
bonorum testium auctoritate restituit Bek-
kerus, quum vulgo legatur δυνάμεθα: qui
modus ubique addi solet conjunctioni
ἡνίκα ἂν, quoniam ea de certo et definito
tempore plerumque ponitur. Hic autem
optativus egregius est ad irridendos Athe-
nienses: 'quo tempore nos istuc proficisci
non possemus, etiamsi velle nos diceremus.'
BREM.

Δεῖ τοίνυν ἡμᾶς ταῦτα ἐνδυμουμένους μὴ
βοηθείαις πολεμεῖν] Hoc in loco quanquam
nostrum exemplar cum Aldino concordarit,
tamen alia manu et illa perantiqua adscrip-
tum comperi γράφε γοντείαις. Quæ mihi
perfecto germana lectio esse videtur, si
quis verborum sensum paulo attentius le-
gerit. Arguit enim Demosthenes cives
suos ignavia, proponens Philippi vigilan-
tiam, omnes temporis articulos rei ge-
rendæ captantis. Oportere itaque ista con-
siderantes, non prestigiativis rem agere.
ἀλλὰ παρασκευῇ συνεχεῖ, καὶ δυνάμει, ut mox
sequitur. Facilis autem fuit lapsus e γον-
τείαις in βοηθείαις, nominum affinitate. Vel-
uti in aliis auctoribus idem non raro ac-
cidisse vidimus. Alioqui si βοηθείαις lo-
gendum sit, tum Demosthenes plane pu-
gnantia diceret, cum summo apparatu bel-
lum adversus Philippum gerendum sua-
deat. OBSOPÆUS. Omnino tota hac ora-
tione civibus suis persuadere conatur De-
mosthenes, ne mittendo auxilia putent se
posse Remp. tueri, sed manum semper
instructam ac paratam habeant, quæ omni
occasione bene gerendæ rei utatur, nec un-
quam cesset ei molestiæ aliquid detrimen-
tisque importare. Unde flagitium illius
magis intelligi potest, qui pro βοηθείαις
scribi oportere censuit γοντείαις. Victor.
Var. Lect. l. ix. c. 16.

Μὴ βοηθείαις πολεμεῖν] Βοήθεια, tumul-
tuarius miles, ad propulsandos hostes sub-
ito coactus. συνεχῆς παρασκευῇ καὶ δύν-
αμει, constans et perpetuus exercitus, qui
semper in procinctu stat, quovis in loco
paratus ad vim et inferendam et repellen-
dam. γοντείαις πολεμεῖν prestigii belli-

gerare, etsi scomma non infacetum est,
minus tamen placet. WOLF. Cf. de
Chers. §. ια.

ὑπάρχει δ' ὑμῖν χρῆσθαι Λήμνῳ χειμαδίῳ,
τῇ δυνάμει] Licet vobis uti Lemno, &c.
hybernis exercitui, id est, ut exercitus
ibi hybernet. Notetur triplex datus, ἂ.
χρῆσθαι τόπῳ τινί. β'. χειμαδίῳ, εἰς τὸ παρα-
χειμάσαι. γ'. τῇ δυνάμει, ὅπως ἂν ἡ δύναμις
παραχειμάσῃ ἐκεῖ. WOLF.

ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι τῇ
δυνάμει Λήμνῳ etc.] Valckenaer ad Herod.
VIII. 112. deleri vult τῇ δυνάμει: quod
non faciendum. Dativus enim significat
in commodum vestrarum copiarum. p. 18.
l. 1. ed. R. ἐπὶ πολλῶν μὲν ἂν τις ἴδεν — δοκεῖ
μοι τὴν παρὰ τῶν Θεῶν εὐνοίαν φανεράν γενο-
μένην τῇ πόλει, in salutem civitatis no-
stræ. p. 11. l. 26. νυνὶ δὲ καιρὸς ἦκει τις οὗτος
— αὐτόματος τῇ πόλει. BREM.

Λήμνῳ, καὶ Θάσῳ, καὶ Σκιαθῶ, καὶ ταῖς
ἄλλαις ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις] Le-
mnos, insula maris Ægei, ut supra diximus.
Thasus, insula prope ostium Strymonis
fluvii, atque Atheniensibus subdita. Scia-
thus, alia in Ægeο mari insula, quæ
juxta Strabonem lib. ix. ad Thessaliam,
cujus in confinio sita est, pertinebat. Καὶ
ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις,
Peparethum, Imbrum, &c. intelligit.
Tourrell. MOUNT.

Καὶ ἂν χρῇ στρατεύμασι] Scilicet ὑπάρ-
χειν. τὴν δ' ὥραν τοῦ ἔτους] Eo vero anni
tempore, quo et ad terram accedere facile
est, et nullæ procellæ metuendæ sunt:
tum ad ipsam regionem, tum ad oras mer-
catuum, noster exercitus facile accedet:
ῥάδιος ἔσται s. ἡ δύναμις τὴν ὥραν, pro μετὰ
τὴν ὥραν, πρὸς τῇ γῇ γενέσθαι appellere ad
litus. πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ, Macedonia (nam
de hac infestanda agitur) videtur intelli-
genda. ἐμπορίῳ στόματα videntur οἱ λιμέ-
νες portus dici, αἱ εἰσβολαὶ καὶ εἰσοδοὶ. Si
legas ῥάδιος εἰσεσθε, facile vos Athenienses
scietis. aut, εἴσεται, scilicet ὁ στρατηγὸς
ὑμῶν. ῥάδιος ἔσται suspectum est, nisi ad-
datur γινῆναι [quod optimum videtur.
Mount.]. Malim quidem ῥάδιον ἔσται. Sed
et id ante positum est, et quocunque te
convertas, nulla via bona est. Locus
videtur corruptus, et valem potius, quam

17 ὥραν τοῦ ἔτους, ὅτε καὶ πρὸς τῇ γῇ γενέσθαι ῥαδίον καὶ τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμπορίων στόμασι ῥαδίως ἔσται.

ιβ'. Ἄ μὲν οὖν χρήσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν καιρὸν ὁ τούτων κύριος καταστάς ὑφ' ὑμῶν βουλευέσεται· ἃ δ' ὑπάρξαι δεῖ παρ' ὑμῶν, ταῦτ' ἐστὶν ἃ ἐγὼ γέγραφα.¹ ἂν ταῦτα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πορίσητε τὰ χρή-

¹ καὶ

interpretem postulare. Principio sic verteram: eo autem anni tempore, cum et appellere ad terram facile est, et a ventis nihil periculi, ad ipsam regionem et mercatum aditus facile milites accedent. Hengendorphinus, ac potius Melancthon Hengendorphini nomine, sic interpretatur, neglectis verbis: anni tempestates et secundos ventos, et omnia, quibus opus erit, providebit imperator. Alius quidam anonymus: et facile erit observare anni tempus, in quo non difficile terram attingere, et videre ventorum constantiam circa eandem regionem et circa ostia civitatum oberrare. Paulus Manutius, vir doctus et disertus, quem honoris causa nomino, ut meretur, hunc locum, si non vere, perspicue certe et eleganter transtulit, hoc modo: de anni vero tempore, cum scilicet ad terram liceat accedere: aut quibus ventis ipsam regionem et emporiorum ostia petere sit tutum: non difficilis erit animadversio. Pertinent hæc ad eum, quem vos exercitui præfeceritis: qui et de re et de tempore consilium ex occasione capiet. Ego, quæ vos agere oporteat, exposui. Afferant alii, me volente et cupiente, meliora, et certiora. Ego meam dubitationem, ac potius ignorationem, ingenue confiteor. WOLF.

Τὴν ὥραν τοῦ ἔτους—ἔσται] Hesych. καιρὸς ἔτους, τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος. Moschop. ἔτους ὥραν ἰδίως τὸ θέρος φασιν Ἀττικοί. Vid. Zeun. ad Viger. 162. Locushic ita fortassis expeditur: ad ἔσται intell. ἡ δύναμις, ut §. ἡ. (Schol. ἅπαντα supplet). Jam quum πρὸς c. dat. summam exprimat vicinitatem, Olynth. I. (III.) §. §. fin. d. Cherson. §. γ'. πρότερος πρὸς τῆς πράγμασι γίνεσθαι, sensus h. l. erit: classis facile erit in ipsa illa regione et emporiis. Nam hæc ut clauderentur, plurimum interfuit. cfr. Olynth. II. (I.) §. ζ'. RÜDIG. Si hanc lectionem aliquo modo explicare velimus, τὴν ὥραν τοῦ ἔτους erit accusativus temporis: per opportunitatem anni tempus; ἔσται i. q. ἐξέσται; supplendum ex antecedentibus χεῖσθαι τῇ δυνάμει facile licebit his copiis uti, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ, in ipsa regione, terra. Sed nescio an locus sit corruptus;

codicum tamen medelam expectaverim potius, quam conjecturæ. BREM.

Καὶ τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές] Explicata supplendo, καὶ ὅτε τῶν πνευμάτων ἀσφαλές ἔστι, quæ ultima vox etiam subaudienda est ad ῥαδίον quod præcessit. AUGER.

Ῥαδίως ἔσται] Scil. γινῆναι. Supra voces illas πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ cum τῷ ῥαδίως ἔσται conjungit Lucchesinius; ut sensus sit, qua anni tempestate nihil erit a ventis timendum, hoc utique, cum in ipsa regione et in ostiis maritimarum urbium commorabimini, nullo negotio discernetis. STOCK. Ego non dubitavi adicere ex meo διαγινῆναι, facile licebit dignoscere. AUGER.

ιβ'. Ἄ μὲν οὖν] Græci dicunt: τί χρήσομαι αὐτῷ, quid ea re faciam. Vig. 323. ad χρήσεται cogitando addas τις, ut Soph. CEd. R. 314. ἄνδρα δ' ὠφελεῖν ἅψ' ὃν ἔχει τε καὶ δύναται κάλλιστος πόνων. Sensus h. l.: quemadmodum et quando utendum sit copiis. RÜDIG.

Ὁ τούτων κύριος καταστάς ὑφ' ὑμῶν] Sic Basiliensis. Maoutianus, ὁ κύριος καταστάς ὑμῶν: quod magis placet, cum significet, imperatorem Atheniensium Atheniense esse oportere. Mox pro ἂν ταῦτα, lego, ἂν δὲ ταῦτα. WOLF.

Ἄν ταῦτα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, — ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν κ. τ. λ.] Rüdiger, pronus in sententiam, a verbis Πόρον ἀπὸδειξις novam incipere orationem, (quam sententiam nos sub iudicio vocavimus Philologische Beiträge aus der Schweiz, vol. i. p. 24—34.) ad hunc locum, "Omnino, inquit, patet, oratorem profiteri, se de his rebus non dixisse. Veruntamen §. §. de illis exposuerat: nonne igitur hæc orationis pars est diversa a priore?" Fateor, hæc mihi mira videri. Exposuit sine dubio orator de his rebus §. §. ita, ut copiarum numerum enumeraverit. At ubi hæc se fecisse negat? Hoc quidem loco addit, quid his §. §. enumeratis copiis faciendum sit, si civitati eas utiles esse oporteat; πάντα nempe ἡ δύναμις γόμῃ κατακλειστέα ἐστὶν ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν. Tantum igitur abest, ut orator se de his rebus non dixisse profiteatur, ut hic ipse locus prio-

ματα πρῶτον αἰ λέγω, εἴτα καὶ ¹ τᾶλλα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας, τὰς τριήρεις, τοὺς ἰππέας, ἐντελῇ πᾶσαν τὴν δύναμιν νόμῳ κατακλείσῃτε ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν, τῶν μὲν χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι καὶ πορισταὶ ² γιγνόμενοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον ζητοῦντες, παύσεσθ' αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν βουλευόμενοι καὶ πλεόν οὐδὲν ποιοῦντες, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις πρῶτον μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῶν ἐκείνου πόρων ἀφαιρήσεσθε. ἔστι δ' οὗτος τίς; ἀπὸ τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων τοὺς πλεόντας τὴν θάλατταν. ἔπειτα τί πρὸς τούτῳ; τοῦ πάσχειν αὐτοὶ κακῶς ἔξω γενήσεσθε, οὐχ ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον εἰς

¹ τᾶλλα πάντα παρασκευάσαντες

² γιγνόμενοι

rem respiciat, eique addat, quod ad posteriorem hanc orationis partem reservabatur. BREM.

"Α λέγω] Videtur ad πέρου ἀπιδείξιν referendum esse. RÜDIG.

Καὶ τᾶλλα πάντα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας, τὰς τριήρεις, τοὺς ἰππέας, ἐντελῇ, πᾶσαν τὴν δύναμιν] Conjungo παρασκευάσαντες τᾶλλα πάντα ἐντελῇ: Manutius ἐντελῇ πᾶσαν τὴν δύναμιν interpretari maluit: copias plane universas lege lata discedere a bello prohibueritis. WOLF.

Ἐντελῇ πᾶσαν τὴν δύναμιν] Integras omnes copias, i. e. omnes omnino copias. AUGER.

Αὐτοὶ ταμίαι καὶ πορισταὶ γιγνόμενοι] Imperatores militaris pecuniae et conquirendae et distribuendae pecuniae sibi nacti sunt. Demosthenes iis praecidendam censet omnem praevanicandi ansam in obeundo munere parum illis convenienti, eosque de nibilo respondere oportere, praeterquam de rebus suis gestis, quarum rationem reddere tenebantur, nisi titulus αυτοκράτορος, hoc est, imperatoris plena potestate praediti, immunes eos praestaret. Aristides ad pugnam Plataeae, Nicias, Alcibiades, et Lamachus bello Siculo, hoc titulo insigniti erant, isque impendebat quo minus in eorum actiones inquireretur. Suid. Plutar. [Alcib. p. 200.] Tournell. MOUNT.

Ταμίαι] Quaestores numero erant decem e Pentecosiomedimnis lecti. Ii in templo Minervae, pecuniam et sacram et publicam custodiebant, nec non ipsum Minervae simulacrum. E populi sententia creabantur veteri Atheniensium lege. Vid. Schol. ad Cherson. p. 60. v. ταμίαι δημοσίους. Suid. Harpocr. et Petit. in Leg. Att. p. 253. IDEM.

Παύσεσθε αἰεὶ—] Tandem istarum deliberationum finem facietis et aliquid proficietis. WOLF.

"Αγων καὶ φέρων] "Αγεῖν καὶ φέρειν τοὺς πολεμίους, ἢ τὴν χώραν, est hostiliter grassari, abducere jumenta et homines, diripere opes, vel agere et rapere. IDEM. Robertell. Emendat. i. 3. TAYLOR. Et Sigon. in Emendat. c. 5. t. ii. p. 151. Grut. Thes. Crit. Cfr. Hom. Il. E. 483. Herod. i. 88.

Ἐξω γενήσεσθε] Ἀπαλλαγίσεσθε τοῦ πάσχειν κακῶς. WOLF. Dicitur de iis, qui extra hostium aciem et jactum venerunt. RÜDIG.

Οὐχ ὥσπερ] Supple ad interpretationem, οὐκ οἰχίσεται ἄγων, οὐδ' ἐκλέξει, ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον ὥχετ' ἄγων, καὶ ἐξέλεξε. AUGER.

Οὐχ ὥσπερ] Quum ea, quae sequuntur, nemo praeter Demosthenem tradiderit, non certo tempus ex historico aliquo constitui potest, quando gesta sint, nisi ex ipso oratore conjectura illud assequare, nam dicit Noster extr. hac §. οὔτε ἡ δύνασις ἐκωλύει. Hinc patet de tali tempore cogitandum esse, quo Athenienses curis vel domesticis vel externis distenti sociorum fortanis consulere non possent. Nisi cum Lucch. putemus, Ol. 105, 3. Philippum post Amphipolim et Pydnam captam has, quas orator ei exprobrat, Atheniensibus intulisse injurias, videtur illud innui tempus, quo Macedo, Olyntho expugnata Ol. 108, 1., gravioribus damnis Athen. eorumque socios affecisse existimari facile potest. Sed illi quo minus possent salutis sociorum prospicere, impediti fuerunt fortassis et rebus adversis Charidemi et auxilio Phocensibus misso.

Λῆμνον καὶ Ἴμβρον ἐμβαλὼν αἰχμαλώτους πολίτας ὑμέ-
 τέρους ὥχετ' ἄγων, καὶ πρὸς τῷ Γεραιστῷ τὰ πλοῖα
 συλλαβὼν ἀμύθητα χρήματ' ἐξέλεξε, τὰ τελευταῖα δ'
 εἰς Μαραθῶνα ἀπέβη καὶ τὴν ἱερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ὥχετ' 50
 18 ἔχων τριήρη, ὑμεῖς δ' οὔτε ταῦτα ἠδύνασθε κωλύειν οὔτ'
 εἰς τοὺς χρόνους, οὓς ἂν ¹προθῆσθε, βοηθεῖν.

ιγ'. Καίτοι τί δὴ ποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε
 τὴν μὲν τῶν Παναθηναίων ἑορτὴν καὶ τὴν τῶν Διονυσίων
 αἰὲ τοῦ καθ' ἑκτοντος χρόνου γίνεσθαι, ἂν τε δεινοὶ λά-
 χωσιν ἂν τε ἰδιῶται οἱ τούτων ἑκατέρων ²ἐπιμελούμενοι, εἰς
 ἃ τοσαῦτ' ἀναλίσκετε χρήματα, ὅσα οὐδ' εἰς ἓνα τῶν
 ἀποστόλων, καὶ τοσοῦτον ὄχλον καὶ ³[τοσαύτην] παρα-

¹ προέλησθε² ἐπιμελησόμενοι³ † Absunt unci.

Diod. S. XVI. 57. RÜDIG. V. Victor.
 Var. Lect. I. vii. c. 4.

Εἰς Λῆμνον καὶ Ἴμβρον ἐμβαλὼν] Imbros
 insula versus Chersonesum Thracicam:
 Lemnos maris Ægæi insula: ambas ten-
 uerunt Colonie Atheniensium. Exiguus
 maris trajectus utramque a Thessalia se-
 parabat: ibi autem summo Philippos imperio
 potitus est; itaque a situ suo talibus
 invasionibus valde erant obnoxia. Tour-
 nell. MOUNT.

Γεραιστῷ] Γεραιστῷ legendum est, quod
 est promontorium et portus nomen Eu-
 bææ. OBSOPEUS. Cfr. Eurip. Orest.
 993., Callimach. in Del. 188., Aristoph.
 in Equit. 558., Hom. Odys. r. 771. et
 Steph. Byz. et Strab. I. x.

Τὰ τελευταῖα δ' εἰς Μαραθῶνα ἀπέβη]
 Marathon vicus Atticæ, celebris ob victo-
 riam quam Athenienses, Miltiade duce,
 ibi in Persas adepti sunt Olymp. 72. Ann.
 3. Tournell. MOUNT.

Τὴν ἱερὰν] Duæ erant Triremes, quæ
 Sacræ dictæ sunt, Salaminia et Paralus.
 Salaminia eadem fuit atque ea quæ Delia
 nominata est; qua sacrificia Delum quot-
 annis pervehebantur. Paralus a Paralo
 antiquo heroe quodam nomen accepit,
 quique eam conscenderunt Parali appel-
 lati sunt. Ambas autem cum ad bellum
 gerendum, tum ad prætores a bello, si
 opus esset, ad iudicium retrahendos, et om-
 nino ad publica munera celeriter obeunda
 adhibitas legimus Sigon. lib. iv. 5. Har-
 pocratio hic intelligi putat τὴν Πάραλον
 Wolfius vero Deliam. His duæ aliæ pos-
 tea additæ sunt, Antigonis et Demetriæ.
 Suid. v. Πάραλος. IDEM.

Καὶ τὴν ἱερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ὥχετ' ἔχων
 τριήρη] Intelligo τὸ θεωρικὸν πλοῖον, de quo

est apud Platonem: quo sacrificia Delum
 ab Atheniensibus pervehebantur. WOLF.

Εἰς τοὺς χρόνους] Κατὰ, ἢ ἐν τοῖς χρόνοις,
 κατὰ καρὸν τὸν ὑφ' ὑμῶν προωριζόμενον.
 IDEM.

ιγ'. Τί δὴ ποτε] Διὰ τίνα ποτ' αἰτίαν. IDEM.
 Καίτοι τί δῶ ποτε] Jam vero quid tandem.
 RÜDIG.

Παναθηναίων ἑορτὴν, καὶ τὴν τῶν Διονυ-
 σίων] Consulat lector Potteri Archæol.
 Stock. Vid. Suid., Harpocrat., Arg. ad
 Mid. Dem., Meurs. de Panathen. et Dion-
 nys., Montfauc. t. ii. Antiq. Ill., Duport.
 Præl. ad Theophrast. c. 3., Plutarch. in
 Thes., Pausan. Arcad. 2. et Pollux viii.
 89. 93.

Ἄν τε δεινοὶ λάχωσιν, ἂν τε ἰδιῶται] Οἱ
 μὲν δεινοὶ ἐν ταῦτα οἱ ἐμπειροὶ τῆς διαδίκσεως
 τῶν ἑορτῶν οἱ δὲ ἰδιῶται, οἱ ἄπειροι τῶν τοιού-
 των. Exemplo sit in oratione κατὰ Νεαίρας,
 Stephanus deinde, Theogenes rex sacrifici-
 culus, ἰδιώτης: qui (ut alibi scripsi) op-
 ponitur τῷ τε πολιτευομένῳ, καὶ τῷ πε-
 παιδευμένῳ, καὶ τῷ τεχνίτῃ ἢ δεινῷ καὶ ἐμ-
 πείρως ἔχοντι ἢ εὐμοιρίαν φύσεως νήτυχηκῶτι.
 WOLF.

Δεινοὶ] Vox hæc latissimæ signifi-
 cationis est; insignes emphases et elegan-
 tias facit in Lingua Græca. Cum de per-
 sonis dicitur, est μέση λέξις, et modo in
 bonum, modo in malum sumitur, ut et
 gravis Latine. Vide Duport. in Theo-
 phrast. cap. 1. MOUNT.

Λάχωσιν] Observat Olivetus ex hac
 voce apparere, sorte electos fuisse quibus
 horum festorum cura commissæ est. IDEM.

Ὁχλον] Inter ipsos dies festos primum
 certamen tædarum, in quo et pedites et
 equites cursu contendebant, deinde certam-
 en athletarum et musicum agebatur;

σκευήν, ὅσῃν οὐκ οἶδ' εἴ¹ τι τῶν ἀπάντων ἔχει· τοὺς δ' ἀποστόλους πάντας ὑμῖν ὑπερίξιν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Παγασάς, τὸν εἰς Ποτίδαιαν; ὅτι ἐκεῖνα μὲν ἅπαντα νόμῳ τέτακται, καὶ² πρόοιδεν ἕκαστος ὑμῶν ἐκ πολλοῦ τίς χορηγὸς ἢ γυμνασίαρχος τῆς φυλῆς, πότε καὶ παρὰ τοῦ καὶ τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέληται· ἐν δὲ τοῖς περὶ

¹ τίς;² προεῖδεν

solemni obambulatione velum Minervæ (πέπλος) a lectissimis virginibus (ἐργαστίαι) circumferebatur: ad quæ omnia quis neget magna multitudine et apparatu opus fuisse? Cfr. Plat. Alcib. II. t. V. 97. Bip. RÜDIG.

Ὅσῃν οὐκ οἶδ' εἴ τις τῶν ἀπάντων] Wolfius hæc ita transtulit an ullus omnium habet: nos ulla vertimus, ut ad ἀπόστολος referatur. Cum Wolfio sentire video Tourrellum atque Olivetum, juxta quos sensus loci est, Athenienses de festis suis præparandis magis sollicitos fuisse, inque ea majores sumptus fecisse quam cæteri Græci: quod utique verissimum est, sed minus quam quod antea dictum fuit, ideoque id velle Demosthenem vix putem; præterea hæ voces de cæteris Græcis parum commode intelligi posse videntur, nisi additum fuisset vox Ἑλλήνων. Nic. Carrus hunc locum ita vertit: quantum haud scio an ulla unquam classis vestra habuerit: sed illud vestra rectius, ut opinor, omittatur. Cæterum, ut sciamus quanto sumptu hæc apud Athenienses festa celebrabantur, quantoque illi studio istiusmodi cærimoniae sectabantur, Tourrellus ad Platonem nos remittit in Alcib. ii. [p. 148.] et Athen. l. xiv. MOUNT.

Εἴ τι τῶν ἀπ. ἔχει] Vulg. εἴ τις, quod alii referunt ad Græcos, alii rectius ad classem, sed quum dixisset ἕνα τῶν ἀποστ. languet εἴ τις ἀποστ., hinc non dubitavi lect. εἴ τι recipere, sensus: si quid omnino; nam artic. τῶν indicat nihil reliquum esse, ut τὰ πολλὰ, §. iά. ἂ παρ. Eustath. ita: ἄλλα σημαίνει ἄφροισιν. ἔχει· v. vid. ad Lib. Vit. Dem. §. ά. adde Thuc. II. 61. τὸ λυπεῖν ἔχει τὴν αἰσθησιν. RÜDIG.

Τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Παγασάς, τὸν εἰς Ποτίδαιαν] De Methona ac Potidea vide supra §. γ'. Pagasæ maritima Thessaliae urbs fuit, navale autem Pheræorum. Ibi Argo navis exstructa fertur, unde et Pagasæ appellatur. Ab ea illic compacta Pagasas nomen habere fabulantur: alii probabilius nomen loco ἀπὸ παγῶν, Dor. id est, fontibus, factum sentiunt, qui frequentes ibi largique fluunt. Vide Strab. l. ix.

p. 436. Ed. Casaub. MOUNT. Cfr. Olynth. I. (III). §. 8'.

Προεῖδεν] Malim προοιδεν, præcitat, ante novit, sicut σύνοιδα, ἔξοιδα, præterito medio, προεῖδον, προῖδι, prospexi, unde προεῖδεν, sed a προοιδα προεῖδέναι, ci in ei mutato. WOLF.

Ἐκ πολλοῦ] Πρὸ πολλοῦ χρόνου, πρὸ τῆς ἐορτῆς. IDEM.

Χορηγός] Ædilis, qui Bacchanalibus gregi saltatorum sumptus suppeditat. Sed hujus munus e Midiana rectius cognoscetur. γυμνασίαρχος est qui oleum in palestra se exercentibus præbet. Tribus autem fuisse decem Athenis illo tempore, docet oratio funebris. IDEM.

Χορηγὸς ἢ γυμνασίαρχος] Choragi Dionysiis et Panathenæis choros curabant et ducebant: victum etiam iis, nec victum solum, sed et coronas aureas, vestesque chori ipsius, ornamenta, atque insignia suppeditabant. Inque ea re tantum studii, tantumque industrie posuerunt, ut magistros, et tibicines præstantiores coram Archonte sortiti sint, ludumque habuerint, in quo per magistrum quem χοροδιδάσκαλον appellabant, chorum ipsam erudiendum, exercendum curarint. Etenim inter ipsos illustre de laude victoriarumque certamen intercedebat, ita ut in Dionysiis qui hymnis canendis alterum superasset, is tripodem præmium ferret, eumque cum magna cærimonia dedicaret. Gymnasiarchi ii dicti sunt, qui oleum iis, qui se palestra exercere vellent, ministrarunt. Hæc officia inter primos honores erant, qui in civitate caperentur. Sigon. lib. iv. 4. MOUNT. Vid. Vol. ii. p. 371. seqq. Proleg. F. A. Wolfii.

Τίς χορηγός] Sub. ἔσται. AUGER.

Παρὰ τοῦ] Παρὰ του pro παρὰ τινος rectius. WOLF.

Λαβόντα] Si quis est, qui acceperit. RÜDIG.

Ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πολέμου] Ἐν δὲ τῷ πολέμῳ, καὶ τῇ τούτου παρασκευῇ, quam posteriorem clausulam Obsopæus in suo codice exstare scribit: sicut τὸ τῆς αἰτίας, ἡ αἰτία, Græcismus elegans. WOLF.

τοῦ πολέμου καὶ τῇ τούτου παρασκευῇ ἄτακτα, ἀδιόρθωτα, ἀόριστα ἅπαντα. τοιγαροῦν ἅμα ἀκηκόαμέν τι καὶ τριηράρχους καθίσταμεν καὶ τούτοις ἀντιδόσεις ποιούμεθα καὶ περὶ χρημάτων πόρου σκοποῦμεν καὶ μετὰ ταῦτα ἐμβαί-
 19 νειν τοὺς μετοίκους ἔδοξε καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας, εἴτ'

¹ τῆς τούτου παρασκευῆς ἄτακτα, ἀόριστα, ἀδιόρθωτα

Τριηράρχους] *Triremium Praefecti*: armamenta triremibus et victum remigibus ex suis sumptibus dabant: propter tamen sumptus magnitudinem, ea interdum a civitate acceperunt: aliquando duo simul triremem instruxerunt, aliquando tres, aliquando decem, aliquando plures. Ut autem Praetores in re maritima trierarchis omnibus, sic singuli trierarchi singulis triremibus, ac ejus triremis remigibus imperarunt. Sigon. lib. iv. 4. et 5. Vide Suid. et Petit. in Leg. Att. I. iii. [tit. iv.] MOUNT. Et Vol. ii. p. 375. sq.

Ἀντιδόσεις] Robortell. Emendat. i. 3. TAYLOR. Solon quidem ab initio propterea census civium constituerat, et ex iis classes quatuor descripserat, Quinquemedialium, Equitum, Zeugitarum, et Theticorum, ut omnes pro ratione fortunarum suarum operam, studiumque suum reip. commodarent, ac ne quis excusatione tenuitatis publicorum munerum onus defugeret, ἀντίδοσιν excogitarat, quae fuit muneris et fortunarum cum altero permutatio. Postea placuit, ut, tota ratione mutata, mille ac ducenti ex universis classibus legerentur, qui cum ceteros divitiis antecederent, soli etiam publicorum munerum onera sustinerent. Sigon. ibid. Quamvis autem immutatum fuerit institutum, nihilo tamen minus obtinuerunt semper Solonis περὶ τῶν ἀντιδόσεων Leges, accommodatae tantum ad distributionem civium post Solonem usu receptam. Itaque si quis e trecentis qui sepositi erant ad obeundas Trierarchias sumptus tolerare non posset, Lege licebat ea classe excedere, si quem se locupletiolem vacantem ostendisset. Quod si is qui designabatur, se ditiolem esse fateretur, in trecentos alterius loco referebatur: si negaret, permutabant inter se facultates. Petit. in Leg. Att. I. iii. [tit. iv.] Confer Argument. ad Demosth. et Isocr. orat. περὶ ἀντιδόσεων. Non omittendum est quod hic optime observant Tourrellus atque Olivetus; nempe ex hac Solonis lege, licet in se bona ac sapienti, magna reip. incommoda evenire posse, quippe quod, cum aliquid agendum esset, rem male procrastinarent haec apud Imperatores discutienda περὶ ἀντιδόσεων Actiones. MOUNT. Vid. Vol. ii. p. 384.

Ἐμβαίνειν τοὺς μετοίκους] *Μετοίκος* est qui ex alia civitate ad aliam emigrat, nec ut peregrinus ad breve tempus adventat, sed illic domicilium habet. Pendebat vero quotannis XII. drachmas, quod μετοίκιον dicebatur. Qui id tributum non solverant, abducebantur ad τοὺς πωλητὰς, convictique venibant. Harpoc. Horum Μετοίκων alii μετοίκιον non pendebant, quippe quum eodem cum civibus uterentur jure, et Ἰσοτελεῖς dicebantur. Omnia et privata et publica administrabant per Patronum, quem de civibus Atheniensibus eligere Lege jubebantur. Petit. in Leg. Att. I. ii. Vox ἐμβαίνειν saepius absolute positum invenitur: sic infra §. iε. οὐκ ἐμβησόμεθα, ut ex MStis emendavimus. MOUNT.

Τοὺς μετοίκους] Τοὺς Ἀθήνησι μὲν οἰκοῦντας, τῆς δὲ πολιτείας οὐ μετέχοντας. WOLF.

Τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας] S. τῶν πρῶτῶν δεσποτῶν ἀπέλευθέρους, libertinos, qui relicta patroni familia suum ipsi negotium gerunt. IDEM.

Τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας] Wolfius vertit: libertinos qui suam ipsi rem familiarem administrant: sc. sub τῶν δεσποτῶν. Auctore Harpocrate; ad quem Valesius: "An potius sunt rustici, qui rure habitant, χωρίζται, Hesychio, Dionysio lib. i. pag. 68. (cui sententia accedit Tourrellus) an potius ξένοι, qui οἰκοῦντες Ἀθήνησιν, de quibus Demosthenes contra Leptinem, qui scripserat legem, μηδένα ξένον εἶναι ἀτελεῖ, μὴ διαρίζων τῶν οἰκούντων Ἀθήνησι, quod reprehendit eo loco." Cl. Ezech. Spanhemius in Notis ad Aristoph. Nub. v. 225. haec interpretatur: qui extra Atticam habitant. MOUNT.

Τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας] Liberti qui seorsim habitabant, a dominorum familiis dimissi, eodem cum inquilinis jure censebantur, idemque tributum annuum, τὸ μετοίκιον, aerario pendebant. (Petit. II. 6. et Harpoc. in μετοίκιον.) Unde ad eadem quoque cum his munia praestanda adiguntur. STOCK.

Τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας] De horum verborum sensu multa viri docti disputant; ego intelligo de peregrinis extra urbem et agrum Atticum habitantibus. Vide ad haec

αὐτοὺς πάλιν ἀντεμριβάζειν. εἴτ' ἐν ὅσῳ ταῦτα μέλλεται, προαπόλωλεν ἐφ' ᾧ ἂν ἐκπλέωμεν· τὸν γὰρ τοῦ πράττειν χρόνον εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι ἀναλίσκομεν, οἱ δὲ τῶν πραγμάτων καιροὶ οὐ μένουσι τὴν ἡμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥαθυμίαν. ἄς ¹ δὲ τὸν μεταξὺ χρόνον δυνάμεις οἴμεθ' ἡμῖν ὑπάρχειν, οὐδὲν οἶαί τε οὔσαι ποιεῖν ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν
 51 ἐξελέγχονται. ὁ δ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἐλήλυθεν, ὥστ' ἐπιστέλλειν Εὐβοεῦσιν ἥδη τοιαύτας ἐπιστολάς.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ιδ'. ² Τούτων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνεγνωσμένων ἀληθῆ μὲν ἐστὶ τὰ πολλά, ὥς οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἀλλ' ἴσως οὐχ ἡδέα ἀκούειν. ἀλλ' εἰ μὲν, ὅσα ἂν τις ὑπερβῇ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβῆσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἡ τῶν λόγων χάρις, ἂν ἡ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημία γίγνεται, αἰσχρὸν ἐστίν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φενακίζειν ἑαυτούς, καὶ ἅπαντ' ἀναβαλλομένους, ὅσα ἂν ἡ δυσχερῇ, πάντων ὑστερίζειν τῶν ἔργων, καὶ μηδὲ τοῦτο δύνασθαι μαθεῖν, ὅτι δεῖ τοὺς ὀρθῶς πολέμῳ χρωμένους οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς

¹ δ' εἰς τὸν² Τούτων οὖν, ὧ

ipsa verba Harpocrationem. AUGER.

Εἴτ' αὐτοὺς] S. Ἀθηναίους καὶ πολίτας ἀντὶ τῶν μετοίκων καὶ ἀπελευθέρων. WOLF. εἴτ' indignationem exprimit. Vig. 395. RÜDIG.

Πραγμάτων καιροὶ] Vid. d. f. leg. p. 343, 1. ed. R. πολλάκις συμβαίνει πολλῶν πραγμάτων καὶ μεγάλων καιρῶν ἐν βραχεῖ χρόνῳ γίνεσθαι. IDEM.

Οὐ μένουσι τὴν ἡμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥαθυμίαν] In nostro οὐκ ἀναμένουσι τὴν ἡμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥαθυμίαν. Quamvis ῥαθυμίαν in aliis quoque legi Aldus indicavit. Quam enim hac quadret εἰρωνεία, non video. Tempus quod rebus agendis, inquit, impertiendum erat, apparando consumistis. Atqui negotiorum occasio et opportunitas vestram tarditatem et socordiam non expectant. OBSOPEUS.

Ἀναμένουσι] Hoc, quod non pauci libri habent, prætuli vulgatæ μένουσι, cfr. Æsch. Ctes. §. ιβ'. ἔργοισιν δειλίαν καιρὸς οὐκ ἀναμένει. RÜDIG.

Ἀς δ' εἰς τὸν] Vox media non legitur in cod. a. Si sensus est: inter medium tempus, ut ferri nequit; sin vero interpre-

teris: quas copias putamus intermedio tempori inservire, lect. vulg. non mutanda. cfr. §. ιβ'. IDEM.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ] Hæ literæ non ad nos pervenerunt. Videtur tamen Philippus in iis de opibus Atheniensium contemptim disseruisse, et Eubæenses monuisse, ne nimium iis fiderent. Ex edit. STOCK.

ιδ'. Οὖν] Hanc vocem omittit Bekker. Sed quoniam ob antecedentem syllabam hæc vox facile delitescere potuit, non abjiciendam putavi, quum in principio continuatæ orationis locum suum bene teneat; res aliter habet in Lib. vit. Dem. §. β'. RÜDIG.

ὑπερβῆσεται] S. τούτων. WOLF.

Πρὸς ἡδονὴν] Ut πρὸς χάριν. vid. Orvill. ad Char. 538. L. RÜDIG.

Προσήκουσα] Justo tempore adhibita. IDEM.

Ζημία] Ex orationis suavitate capitur detrimentum, quum res difficiles, quæ retineantur, fructum ferant pestiferam. IDEM.

Οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων] Livius lib. 9. cap. 13. 'At, Hercule,

ἐμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡς περ τῶν στρατευμάτων ἀξιώσειεν ἂν τις τὸν στρατηγὸν ἡγεῖσθαι, οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς ¹ εὖ βουλευομένους, ἢ ἂν ἐκείνοις δοκῇ, ταῦτα πράττεται καὶ μὴ τὰ ² συμβάντα ἀναγκάζονται διώκειν. ὑμεῖς δέ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλείστην δύναμιν ἀπάντων ἔχοντες, τριήρεις, ὀπλίτας, ἱππείας, χρημάτων πρόσδοον, τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ πώποτε ἐν δέοντι κέχρησθε, οὐδενὸς δ' ἀπολείπεσθε. ὥσπερ δὲ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω

¹ βουλευομένους ἡγεῖσθαι χρὴ, ἢ

² συμβαίνοντα

reges, non liberi solum impedimentis omnibus, sed domini rerum temporumque, trahant consilii cuncta, non sequuntur.' MOUNT.

'Ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν]. Rebus gestis inservire, facere, quod illae ferant; in Aristog. p. 805, 25. : τοῖς λογισμοῖς καὶ τοῖς πράγμασιν καὶ τοῖς ὑπάρχουσιν καιροῖς ἀκολουθεῖν. RÜDIG.

'Ἐμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων] 'Ἠγεῖσθαι, βουλεύεσθαι πρὸ ἔργου, ὥπως μὴ μωρὰ πέλνται, ut ait Phocylides. WOLF. Providere, praevidere eventibus, antevertere. quasi ne noceant. Non male forte in hanc sententiam εἶναι legeris: quamvis I. Stobensis c. lii. p. 365. vulgatam agnoscat. Ammian. Marcell. xxi. v. p. 210. 'Expertus, quid in rebus tumultuosis anteverio valeat et praegrassus.' Ubi apposite F. Lindenbrogius advocavit Demosthenis ῥῆσιν. D'Orville ad Char. Aphrod. l. iii. c. ix. p. 338.

Τὸν αὐτὸν τρόπον ὥσπερ] M. ὅσπερ. WOLF. Citra necessitatem juxta Mountenium et Rüdiger.

Συμβαίνοντα] In Aug. 2. Bav. Stob. et a. συμβάντα; sed quum antea dixisset δοκῇ et Phil. IV. p. 137, 4. ed. R. hac legantur: τὸ συμβαίνον ἀεὶ διώκετε, lect. vulg. tuitus sum; διώκειν dicuntur qui, quem aufugere vident, persequendo petunt. RÜDIG.

Τριήρεις] Athenienses valde erant mari potentes. Facile trecentas naves adornabant, easque tam bene instructas, ut cum duplo navium numero par iis certamen esset. Thucyd. l. ii. [13.] Cie. Verr. 5. Isoc. in Panegy. [Demosth. περὶ Συμμοριῶν §. δ'. ἡ. [de fals. Leg. §. λ'. Aeschin. de fals. Leg. §. νδ'.]] Literis atque navigationi ex aequo factum est hujus populi ingenium: paremque inter eos parentes, lege id jubente curam impendebant pueris in utroque horum instituendis: unde natum est proverbium: Μόττε νεῖν μῆτε γράμ-

ματα ἐπίσταςθαι, neque nature neque literas scire: quo crassam hominis ignorantiam significabant. Suid. [Vide Meurs. de Fort. Athen. c. 8. et Petit. in Leg. Att. p. 162.] Tourrell. MOUNT.

'Οπλίτας, ἱππείας] Athenienses plerumque exercitum aluerunt novem et viginti mille peditum, equitum vero ducentorum Thucyd. l. ii. 13. Diod. l. xii. Tourrell. Pro ducentorum debuit dicere bis mille cum octingentis, ut patet ex ipso Thucydide, l. ii. 13. ἱππείας δ' ἀπέφαινε διακοσίους καὶ χιλίους, ἔξ ἱπποτεζόταις, ἔξακοσίους δὲ καὶ χιλίους τεζότας. Vid. Meurs. Att. Lect. lib. i. cap. 1. MOUNT. Et Dem. de Class. §. δ'. Aeschin. de fals. leg. §. νδ'.

Χρημάτων πρόσδοον] Atheniensium annui redditus fuere talenta 1200, et quod excurreret. Aeschines Orat. περὶ Παραπρεσβ. [§. νδ'.] Φόρος δ' ἡμῖν κατ' ἐνιαυτὸν προσήει πλέον ἢ χίλια καὶ διακόσια τέλαντα, tributum vero nobis annuum accedit plusquam mille et ducenta talenta. Atticæ autem totius census erat talentorum 6000: ut indicat Demosthenes περὶ Συμμοριῶν [§. ς'.] Vid. Meurs. loco modo citato. MOUNT.

Οὐδενὸς δ' ἀπολείπεσθε] Assectamini omnes, id est, in tergo hæretis hosti, sequimini, quo vos adversarii ducunt. WOLF.

Οὐδενὸς δὲ ἀπολείπεσθε] A nemine disceditis, ita omnibus currendo adhæretis, ut neminem prævertere possitis. Idem est quod infra συμπαρεσθῆτε. STOCK. Nihil non assecuti estis. Cf. in Aphob. I. p. 813, 19. ed. R. ἀπολειφθῆναι πραγμάτων. RÜDIG.

Οὐδενὸς οὐκ ἀπολείπεσθε] Nullam rem non serius facietis. recidi δὲ, et addidi οὐκ quod necessarium visum fuit ad sensum. AUGER.

'Ὅσπερ δὲ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν] Non multum ab hac similitudine abhorret, quod est apud Aristotelem α. τῶν μετὰ τὰ φυσικά. οὐκ (φροσίν) ἐν ταῖς μάχαις οἱ ἀγύμναστοι ποιοῦσι. καὶ γὰρ ἐκείνοι περιφερόμενοι τύ-

πολεμεῖτε Φιλίππῳ. καὶ γὰρ ἐκείνων ὁ πληγεὶς αἰεὶ τῆς
 πληγῆς ἔχεται, καὶν ἐτέρωσε πατάξῃ τις, ἐκεῖσ' εἰσιν αἱ
 χεῖρες· προβάλλεσθαι δ' ἢ βλέπειν ἐναντίον οὐτ' οἶδεν οὐτ'
 ἐθέλει. καὶ ὑμεῖς, εἰν ἐν Χερρόνῳ πύθησθε Φίλιππον,
 52 ἐκεῖσε βοηθεῖν ψηφίζεσθε· εἰν ἐν Πύλαις, ἐκεῖσε· εἰν ἄλ-
 λοδί που, συμπαραθεῖτε ¹ ἄνω κάτω. καὶ στρατηγεῖσθε
 μὲν ὑπ' ἐκείνου, βεβούλευσθε δ' οὐδὲν αὐτοῖς συμφέρον περὶ
 τοῦ πολέμου, οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων προορᾶτε οὐδὲν,

¹ ἄνω καὶ κάτω

πτοῦσι πολλάκις καλὰς πληγὰς· ἀλλ' οὐτ'
 ἐκεῖνοι ἀπ' ἐπιστήμης· οὔτε οὗτοι (οἱ πάσαι
 φιλοσοφῶσαντες) εὐκασιν εἰδῶσι λέγειν, ἃ λέ-
 γουσι. WOLF.

Ἰσχυρὲς δὲ οἱ βάρβαροι πικνεύουσιν, οὕτω
 πολεμεῖτε Φιλίππῳ] Pausanias in Aulo
 Gellio, ratione contrariorum, virum pru-
 dentem bono Athletæ comparat, qui se
 nunquam nudat, hostisque vultum semper
 observat. Tourrell. Locus est l. xiii. c.
 27. MOUNT.

Τῆς πληγῆς ἔχεται] Inhæret plagæ ve-
 stigiiis. de Cor. §. κδ'. τούτων γὰρ εἰχόμεν
 ἰγὼ καὶ τούτοις ἠναντιούμεν. RÜDIG.

Προβάλλεσθαι] Simpliciter se defendere.
 D'Orville ad Char. Aphrod. l. vii. c. iii.
 p. 602.

Προβάλλ.] Harpocrat., qui h. l. laudat
 p. 298., explicat per προτείνειν τὰς χεῖρας
 ὡς εἰ μάχην. RÜDIG.

Ἐὰν ἐν Χερρόνῳ πύθησθε Φίλιππον] S.
 ὄντα ἢ εἶναι. WOLF.

Συμπαραθεῖτε] Jensus Lect. Lucian.
 lib. iii. cap. 13. συμπεριθεῖτε legendum
 suspicatur: ut in Luciano de Mercede
 Cond. συμπεριθεῖς ἄνω καὶ κάτω. Supra
 quidem, inquit, apud Lucianum τὸ συμ-
 παραθεῖς habuimus; at illud notat (nec
 aliter ibi sumitur) pone sequi, comitari:
 apud Demosthenem vero quemadmodum
 et in adducto ex Luciano de Merc. Cond.
 loco, requiritur sensus τοῦ una circum-
 ferri, circummagi, circumcurrere. Verum,
 cum recepta lectio bene habeat, nihil to-
 mere mutandum est. MOUNT.

Ἄνω καὶ κάτω] Hæc est lect. vulg., sed
 Cod. a. καὶ omisit, id Bekker., contra
 morem hujus scriptoris. cf. Phil. III. p.
 120, 19., ed. R. ubi Bekker. retinuit. d.
 f. leg. 424, 27. in Aristocr. 630, 16.
 πάντ' ἄνω καὶ κάτω πεποίνης; si in Aristog.
 I. p. 792, 20. illam particul. omissam vi-
 des, τῶν κάτω γεγενῆσθαι, ibi κάτω præ-
 dicati locum tenet. Xen. Cyr. I. 3, 4. ἄνω
 καὶ κάτω πλανᾶσθαι paullo post per περι-
 πλανᾶσθαι explicat. RÜDIG.

Χρημάτων] Omnino sicut nostrum habuit,

πραγμάτων legendum est. Reprehendit
 eorum incuriam, quod nullam rerum agen-
 dorum curam suscipiant, nisi ubi aliquid fa-
 ctum esse audierint, etc. nec usquam in
 tota oratione pecuniarum mentionem fe-
 cisse videtur. OBSOPEUS.

Οὐδὲ περὶ τῶν χρημάτων προορᾶτε οὐδὲν]
 Cum pecuniæ sint nervi bellorum, non in-
 commoda est hæc lectio. Malo tamen
 cum Obsopæo, πραγμάτων, quod omnia
 complectitur: et quid si legas, οὐδὲ πρὸ τῶν
 πραγμάτων. WOLF. Utrique lectioni sui
 suffragantur MSti; sed τὸ πραγμάτων
 præferendum duxi. Non enim eos De-
 mosthenes usquam reprehendit quod de
 pecunia conquirenda minus sint solliciti,
 sed quod nullam omnino rerum gerenda-
 rum curam mature satis suscipiant: hoc
 est, οὐκ ἔμπροσθεν ὧσιν τῶν πραγμάτων,
 ἀλλὰ τὰ συμβαίνοντα διώκουσιν. Sic in Orat.
 de Pace, [§. α.] et similiter in Philipp. Δ.
 [§. η.] ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι πρὸ τῶν πρα-
 γμάτων εἰώθασιν χρῆσθαι τῷ βουλευέσθαι·
 ὑμεῖς δὲ μετὰ τὰ πρᾶγματα. (Quod sane
 pro Wolfii conjectura facere videtur, le-
 gendum πρὸ non περὶ: sed tum ταυτολογία
 erunt quæ sequuntur: πρὶν ἂν ἡ γεγενῆσθαι,
 etc.) Objici quidem potest vocem
 χρημάτων idem significare posse atque τὸ
 πραγμάτων, sed hoc non liquet. Eo qui-
 dem sensu singulare χρῆμα sæpe sæpius
 usurpatur: plurale χρηματα, ut opinor,
 non item. MOUNT.

Περὶ τῶν χρημάτων] Ita vulgo scribitur;
 at nonnulli Codd. pro περὶ habent πρὸ,
 plures etiam πραγμάτων pro χρημάτων.
 At ubi Noster dicit πρὸ τῶν πραγμάτων
 (cfr. de Pace. §. α. Phil. IV. §. η.), non ad-
 dit πρὶν ἂν etc., quare illa verba h. l. ad
 sensum enunciationis πρὶν . . . πύθησθε
 paucis comprehendendum addita et de-
 inde in textum irrepsisse videntur. Sens.
 lect. vulg.: nihil prospicitis de pecunia;
 et ne quis miretur, hujus maxime menti-
 onem fieri, addam verba ex Olynth. I.
 (III.) §. η.: δεῖ δὲ χρημάτων καὶ ἄνω τοῦ-
 των οὐδὲν ἔσται γενέσθαι τῶν δεόντων. De pra-

πρὶν ἂν ἡ γεγεννημένον ἢ γιγνόμενόν τι πύθῃσθε. ταῦτα δ' ἴσως πρότερον μὲν ¹ ἐνῆν· νῦν δὲ ἐπ' αὐτὴν ἤκει τὴν ἀκμὴν, ὥστ' οὐκέτ' ἐγχωρεῖ.

ιέ. Δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς γιγνόμενοις ὑπὲρ τῆς πόλεως αἰσχυνόμενος τὴν φιλοπραγμοσύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φιλίῳ πῶ. εἰ γὰρ ἔχων ἂ κατέ-
 21 στραπται καὶ προεῖληφεν ἡσυχίαν ἔχειν ἥθελε καὶ μηδὲν ἔπραττεν ἔτι, ἀποχερῆν ἐνίοις ὑμῶν ἂν μοι δοκεῖ, ἐξ ὧν αἰσχύνην καὶ ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ αἰσχίστα ὠφληκότες ἂν ἦμεν δημοσίᾳ· νῦν δ' ἐπιχειρῶν αἰεὶ τινι καὶ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενος ἴσως ἂν ἐκκαλέσαιθ' ὑμᾶς, εἴπερ μὴ παντάπασιν ἑαυτῶν ἀπεγνώκατε. θαυμάζω δ' ἔγωγε εἰ μηδεὶς ὑμῶν μὴτ' ἐνδυμεῖται ² μὴτ' ὀργίζεται ὀρῶν, ὧ ἄν-

¹ ἐνῆν ποιεῖν· νῦν

² μήτε λογίζεται

ορᾶν vid. Xen. Cyr. III. 2, 15. δυνάμενοι προσεῖν ἄνθρωποι περὶ τοῦ μέλλοντος. RÜDIG.

Πρότερον] Illud fortassis innuit tempus, quo Pydna, Potidea, Methone nondum expugnatae fuerint. IDEM.

Νῦν] Idem innuitur tempus, de quo §. iθ. dicit τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγενῆσθαι. vid. ad §. ιά. IDEM.

Ἐπ' αὐτὴν ἤκει τὴν ἀκμὴν] In ipsum rerum discrimen ventum est, ἐπὶ ζυροῦ ἵσταται ἀκμῆς τὰ πρᾶγματα. WOLF.

ιέ. Ὑπὲρ τῆς πόλεως] F. ὑπὸ τ. π. TAYLOR.

Ἐμβαλεῖν] Dixit (ut opinor) quod Cicero postea injicere. Victor. Var. Lect. I. vii. c. 5.

Ἀποχερῆν] Sub. ταῦτα. Ἀποχερῆν pro ἀποχερῆναι. AUGER.

Ἀποχερῆν — δοκεῖ] Primam vocem sine iot. subscr. ita vulg. vid. Wolf. Liter. Analect. II. 426. Quod post hanc vocem Aug. 1. inserit ἂν, non improberim, nam vis apodoseos est: acquiescerent nonnulli; alterum enim ἂν, si primum admititur, ad δοκεῖ pertinet. Herm. ad Vig. 814. δοκεῖ ded. cum cett. ed. ex Ald. P. Man. Vulg. δοκεῖ, quod, si in locis a Matth. Gr. gr. p. 719. not. laudatis conjunct. admitteretur, non rejicerem, sequens Hom. Od. I. 396. τῶν κέν τις τόδ' ἔχρουν, sed cfr. Herm. ad Vig. p. 906., sensus: nescio, parum refert, utrum sit. RÜDIG.

Ἐξ ὧν — ἂν ἤμεν] Ex quibus ignominiam contraxerimus, i. e. si vere acquiescamus, timendum, ne illud fuerit dedecori. IDEM.

Ἑαυτῶν ἀπεγνώκατε] Rüdiger ἑαυτῶν uncis inclusit, ut spurium: quod non pro-

bo. Quæ enim in Codd. est lectionis varietas, hæc inde nata, quod librarii offende-
 bant in ἑαυτῶν pro ὑμῶν αὐτῶν. Locus noster sic laudatur in Bekkeri Anecd. Gr. T. I. p. 119. p. 9. l. 12. ed. R. τῶν πραγμάτων ὑμῶν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν, εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε, ubi ante Reiskium αὐτῶν legebatur. Verum præbuit cod. Bav. De Cor. p. 252. l. 14. νομίζειν ὑμᾶς μὴ μόνον εἶνους αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ φρονίμους ἀνδράπους καὶ μάντιες εἶναι; sic recte Bekkerus ex optimis libris, quum vulgo legeretur αὐτοῖς. Ita etiam non tolerarunt, si αὐτοὺς poneretur pro ὑμᾶς αὐτοῖς, ut de Cor. p. 282. l. 2. οὐδ' ἀναλαβεῖν αὐτοῖς ἂν ἠδυνήθημεν, ubi pronomen libri nonnulli deleverunt, nonnulli mutarunt in αὐτοῖς. p. 95. l. 5. σκέψασθαι τί ποιοῦμεν αὐτοὶ νῦν καὶ ὅπως χρώμεθ' αὐτοῖς, i. e. ἡμῖν αὐτοῖς. MSS. quidem αὐτοῖς sc. τοῖς πράγμασι, quod in se dammandum non foret. Sed hic Demosthenis consilium est, Atheniensibus graviter in animum inducere, rem in eo verti, quo modo se ipsis utantur. BREM.

Μήτε λογίζεται] Nostrum exemplar habebat μήτε ὀργίζεται magno sane discrimine, licet posterius ego putem esse convenientius, ut ex verbis Demosthenis apto potest colligi. Demiror autem neminem vestrum neque cogitare neque indignari, videntem principium belli puniendi Philippi gratia sumptum esse, finem vero eo tendere ne ipsi male affligamur. OBSOPHEUS.

Μὴτ' ἐνδυμεῖται, μήτε λογίζεται] Centies quidem hæc verba conjuncta leguntur in Demosthene: quare minus lubenter immutare, nisi sequens vox ὁρᾶν id neces-

δρες Ἀθηναῖοι, τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγεννημένην
¹ ὑπὲρ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον, τὴν δὲ τελευτὴν οὖ-
 σαν ἤδη ὑπὲρ τοῦ μὴ ² παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φιλίππου. ἀλλὰ
 μὴν ὅτι γε οὐ στήσεται, δῆλον, εἰ μὴ τις αὐτὸν καλύσει.
 εἴτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν, καὶ ³ τριήρεις κενὰς καὶ τὰς παρὰ
 τοῦ δεῖνος ἐλπίδας εἰάν ἀποστείλῃτε, πάντ' ἔχειν οἷοσθε
 καλῶς; οὐκ ἐμβησόμεθα; οὐκ ἔξιμεν αὐτοὶ μέρει γέ τινι
 στρατιωτῶν οἰκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον; οὐκ ἐπὶ τὴν
 ἐκείνου πλευσούμεθα; ποῖ δὴ προσορμιούμεθα; ἤρετό τις.
 53 εὐρήσει τὰ σαθρά, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ⁴ τῶν ἐκείνου πρα-

¹ † περὶ

² παθεῖν αὐτοὺς κακῶς ὑπὸ τοῦ

³ τριήρεις πολιτικῆς δυνάμεως κενὰς

⁴ τῶν ἐκείνου πραγμάτων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

sario postulare videretur. Ecquis enim
 sensus est: Miror neminem vestrum cogi-
 tare vel considerare bellum de ulciscendo
 Philippo initium capisse &c. cum videat
 bellum &c. Jam vero reposito ὀργίζεται,
 et sensus longe melior eruelur, et con-
 structio optime constabit. Miror neminem
 vestrum vel animadvertere—et quæ sequun-
 tur, neque indignari, cum rem ita se habere
 videat. MOUNT. Sed quæ cognatio in-
 tercedit huic verbo cum ἐνθυμείται, quam
 duplex μήτε commendat? nam ἐνθυμείσθαι
 nunquam iuxta rationem innuit; quare me-
 liorem lectionem existimavi λογίζεται, ut
 Olynth. I. (III.) §. 3'. ἐνθυμηθῆναι καὶ λο-
 γίσασθαι: ne quis miretur, esse conjuncta,
 quæ inter se differant, vide dicta ad §. β'.
 RUDIG.

Γενν. περὶ τοῦ τιμωρῆς.] Hinc patet,
 jam ante aliquod tempus bellum fuisse
 susceptum eo consilio, ut vindicta sum-
 meretur de Philippo, qui Amphipolin in
 suam redegerat potestatem. Æschin. in
 Ctes. §. κζ. hæc: χρεῖνον, ἐν ᾧ πρὸς Φίλιπ-
 πον ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἐπολεμοῦμεν. cfr. §.
 δ'. IDEM.

Περὶ τοῦ τιμωρῆς.] Bekker. dedit ὑπὲρ.
 Verum hoc in loco sensus requirit περὶ.
 cfr. ad Olynth. I. (III.) §. γ'. IDEM.

Οὐκ ἐκβησόμεθα] Ita omnes editi, sed
 nullo, ut videtur, sensu. Ecquis enim
 credat Demosthenem tam inepta ταυτολο-
 γία dixisse οὐκ ἐκβησόμεθα; οὐκ ἔξιμεν;
 Nulla igitur dubitatione ἐμβησόμεθα re-
 posui; quam lectionem exhibent Laud.
 Pith. et Ben. α. ε. Stæpius absolute po-
 nitur hoc verbum: supra §. ιγ'. ἐμβαίνειν
 τοὺς μετόικους: in Orat. contra Mid. §. ις'.
 ὑμεῖς δ' οὐκ ἐμβήσεσθε: et sic etiam apud
 Latinos aliquando conscendere. Livius:
 'Conscendunt alacres copie,' sub. navem.
 Cæsar: 'Erat completis litoribus con-

tentio, qui potissimum ex magno numero
 conscenderent.' Cic. Attico, lib. ix. 187,
 4. 'Idibus Martiis Pompeium a Brundi-
 sio conscendisse.' MOUNT.

Οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευσούμεθα] Sub. χά-
 ραν. Cæteræ Editt. πλευσόμεθα, minus
 Attice. Vid. Longin. in notis supra ad §.
 ε. MOUNT.

Ποῖ προσορμιούμεθα:] Quod idem ac si
 scripsisset: ὅποι τὸν στόλον προσορμίσομεν.
 D'Orville ad Char. Aphrod. l. i. c. xi.
 p. 119.

ἤρετό τις] Accipe quasi legeretur ἔροϊτό
 τις, quod ultimum proponit Lambinus.
 AUGER.

ἤρετό τις] Doctiss. Zach. Pearce in
 Emendat. ad Longin. §. 18. "Hæc verba
 aut ex Glossemate nata sunt, utpote ex
 'margine, ubi ad voces ποῖ δὴ προσορμιού-
 μεθα explicandas posita erant, in textum
 recepta: aut ea lectio, quæ inter varias
 Demosthenis lectiones a Morellio collectas
 exstat, admittenda est, sc. ἔροϊτό τις." Ego
 quidem mutare nolui, quippe quod hæc
 voces omnino delendas esse censeam.
 MOUNT. Hom. Il. γ. 201. ὧδε δὲ τις εἴ-
 πωσκεν. RUDIG. Hoc Græcum non est,
 sed dicendum foret ἔροϊτ' ἂν τις; illud non
 probabile, quum ἤρετό τις speciem addita-
 menti non habeat. Weiskio sic statuen-
 dum videtur, aliquem aut plures in con-
 cione satis alta voce, ut ab oratore exau-
 diri posset, quævisset, ποῖ δὴ προσορμιού-
 μεθα; Sed nusquam tale quid, per hanc
 formulam illatum, invenimus. Mihi res
 simplex videtur: solent homines interro-
 gare. Res in colloquiis et orationibus
 multum disceptabatur, istaque quæstio
 sæpe ut difficilis proponebatur, ad quam
 responderi vix posset. BREM.

Εὐρήσει τὰ σαθρά] Tacitus ad hunc De-
 mosthenis locum videtur respexisse, cum

γμάτων αὐτὸς ὁ πόλεμος, ἂν ἐπιχειρῶμεν· ἂν μέντοι κα-
θώμεθα οἴκοι, λοιδορουμένων ἀκούοντες καὶ αἰτιωμένων
ἀλλήλους τῶν λεγόντων, οὐδέποτε ὁὐδὲν ἡμῖν οὐ μὴ γένηται
τῶν δεόντων. ὅποι μὲν γὰρ ἂν, οἶμαι, μέρος τι τῆς πόλεως
συναποσταλῇ, καὶ μὴ πᾶσα παρῇ, καὶ τὸ τῶν θεῶν εὐμενὲς
καὶ τὸ τῆς τύχης ἡμῖν συναγωνίζεται· ὅποι δ' ἂν στρα-
τηγὸν καὶ ψήφισμα κενὸν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλπί-
δας ἐκπέμψητε, οὐδὲν ¹ ὑμῖν τῶν δεόντων γίγνεται, ἀλλ' οἱ
μὲν ἐχθροὶ καταγελωσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ ² δέει
τοὺς τοιούτους ἀποστόλους. οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἓνα
22 ἄνδρα ἂν δυνηθῇναί ποτε ταῦθ' ὑμῖν πρᾶξαι ἅπανθ' ὅσα

¹ ἡμῖν² δέει, διὰ τοῦς

dicit in l. 2. Hist. [c. 77.] 'Aperiet et recludet contexta et tumescentia victricium partium vulnera bellum ipsum.' MOUNT.

Καθώμεθα οἴκοι λοιδορουμένων ἀκούοντες καὶ αἰτιωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόντων] Hujusce moris testimonium perhibent Isocrates in Panath. et Aristoteles Rhet. l. iii. c. 17. eorundem ambo temporum cum Demosthene. Aristoteles etiam addit, Isocrati magis quam cuivis alteri solenne fuisse contra alios invelhī, idque non solum in suggesto, a quo eum vocis suae infirmitas magnaue ejus timiditas summoverant, verum etiam in iis, quas nunquam pronuntiavit, Orationibus. Tourrell. MOUNT. cfr. Proem. vā. p. 489. vol. iv.

Οὐ μὴ γένηται] Οὐ abest a nonnullis libris et sane carere hac voce possimus, nisi ob præced. negationes eam omissam putemus. Accumulat illas Dem. consulto. Zeun. ad Vig. 452. οὐ et οὐ μὴ sequente conjunct. aor. futuri notionem innuit, i. q. φοβούμαι μὴ οὐ γένηται. Plat. Hipp. maj. p. 173. ed. Hd. οὐ γὰρ μήποτε εὖρης, ὁ μήποτε ἐγὼ πέποιδα, μήτε σύ. RÜDIG.

Κἂν μὴ πᾶσα παρῇ] S. ἡ πόλις, τουτέστιν, ἅπαντες οἱ πολῖται : tametsi non omnes cives affuerint. WOLF.

Τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος] Quid sibi volunt hæc spes ἀπὸ τοῦ βήματος? Solebant tunc temporis duces Atheniensium, simulatque populi suffragiis electi fuerant, consensu suggestu magnifica quadam populo polliceri, et victorias ac trophæa spondere. Docet id Demosthenes de Class., ubi de duce Atheniensium sic ait : τὰς ἐλπίδας ἡμῖν ὑποτείνων, ἄλλο δὲ αἰδέν. Hinc proverbium αἱ Χάρπτος ὑποσχέσεις, cujus meminerunt Græci Paremiographi. In Emend. l. iv. c. 8. VALESIUS.

Οὐδὲν ἡμῖν] Bekker. dedit ἡμῖν, quod

nonnulli libri habent, ductus fortassis tertia persona in ἐκπέμψητε, at in hoc discrimine, non a persona præcedente res pendet, sed ab ea ipsa sententia, quam expressit paullo ante. RÜDIG.

Καταγελᾶσι τοὺς ἀποστόλους] Hæc conjungo, etsi forte legendum : τῶν τοιούτων ἀποστόλων. et postea : οἱ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει. Durum enim fuerit, τεθνᾶσι τοὺς τοιούτους ἀποστόλους, ἀντὶ τοῦ, διὰ τοῦς, ἢ ἕνεκα τῶν τοιούτων ἀποστόλων, οὐδαμῶς διαβροῦντες τοῦτοις. WOLF. τοὺς τ. ἀποστόλους ἔρῳντες, profecto germana lectio videtur. MOUNT. Verum lect. vulgatam verissimam existimamus, est enim hic accus. absolutus, ad cujus explicationem ἔρῳντες cogitando addi debet. cfr. Dem. de f. leg. p. 366, 25. ed R. : miserum Phocensium statum ita describit : debere illos δουλεύειν καὶ τεθνᾶναι τῷ φόβῳ καὶ τοὺς Θεβαίους καὶ τοὺς Φιλίππου ξένους, ubi Reisk. conjicit τοῖς Θεβαίοις, ut pendeat dativ. a δουλεύειν, sed nihil mutandum, nam hujus loci eadem est ratio, quæ nostri. Gravis testis vulg. lectionis, quam etiam Bekker. tuetur, est Thom. M. p. 104., qui nostrum locum integrum laudat. De hoc accus. absol. vid. Herm. ad Vig. 882. RÜDIG.

Τεθνᾶσι τῷ δέει] Moriuntur timore, i. e. timent non secus ac mortem : et hæc construuntur cum accusativo. AUGER.

Οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἓνα ἄνδρα—] Apud Græcos proverbium erat vetus in hanc sententiam, εἰς ἀνὴρ οὐδείς ἀνὴρ. Eodem sensu Euripides in Heracl. [ver. 275.] ait, μιᾶς χειρὸς ἀσθενὲς μάχην. Tourrell. MOUNT. Diod. Sic. XVI. 21. narrat, Iphicratem et Timotheum, qui cum Charete adversus Socios Ol. 106, 1. missi erant, quum ob ventorum impetum a prælio ad Hellespontum committendo absti-

βούλεσθε ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι καὶ τὸν δεῖνα αἰτιάσασθαι καὶ τὸν δεῖνα ἔστι. τὰ δὲ πρᾶγματα ἐκ τούτων ἀπόλωλεν· ὅταν γὰρ ἡττῆται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων, οἱ δ' ὑπὲρ ὧν αὐτὸς ἐκεῖνος ἐκεῖ πράξῃ πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥαδίως ἐνθάδ' ὧσιν, ὑμεῖς δ' ἐξ ὧν αὐτὸς ἀκούσητε ὅ τι αὐτὸς ¹τύχητε ψηφίζησθε, τί καὶ χρὴ προσδοκᾶν; πῶς οὖν ταῦτα παύσεται; ὅταν ὑμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς αὐτοὺς ἀποδείξῃτε στρατιώτας καὶ μάρτυρας τῶν στρατηγουμένων καὶ δικαστὰς οἴκαδ'

¹ τύχη ῥαδίως ψηφίσσθε

lissent, ab hoc accusatos (τὸν δεῖνα) esse, (Æl. V. H. 3, 47.) ita ut illi imperio se abdicare cogereantur, et in hunc summam deferretur, qui mollitiei et luxuria erat deditus. Æschin. d. f. leg. §. κδ'. Theopomp. apud Athen. XII. 532. B. Quæ iste Chares solus fecit, vid. ad §. η. Rüdig.

Ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι —] Verisimile est hoc ad Charetem pertinere, ducem Atheniensium qui adeo prompte maxima pollicebatur, ut inde proverbium oriretur Χάρητος ὑποσχέσεις, Charetis pollicitationes, quo promissum aliquod frivolum omnino esse significarent. In Equitibus Aristophanis Act. 5. legimus sermones quos ad populum habere soliti sunt istiusmodi imperatores, quo eos spe adulatoria sustentarent. Tourrell. Mount.

Ὅταν γὰρ ἡττῆται]. Sic Editi omnes; sed pessime, ut videtur. Etenim si hæc lectio retineatur, quorsum pertinent quæ sequuntur, τί χρὴ προσδοκᾶν; Siquidem id quod iis esset timendum, non jam erat expectandum, postquam victus fuisset imperator cum exercitu. Multo minus isti lectioni congruunt quæ postea de Imperatoribus dicuntur: πρὸς τοὺς ἐχθροὺς οὐδεὶς οὐδὲ ἅπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ θανάτου τολμᾷ. Quomodo enim vinci poterat imperator, qui cum hoste ne quidem pugnare ausus est? Omnino igitur in textum reponendum duxi ἡττῆται, quod exhibent Pith. Laud. et Ben. a. γ. ε. η. θ. atque hanc germanam esse lectionem satis, ut opinor, liquet ex ipso hujusce loci scopo. Hic enim id Atheniensibus inculcat orator, quod et alibi passim, nempe quam necesse sit ut ipsi per se militent, neque omnia peregrinis copiis committant. Quid enim expectandum est, inquit, cum nullos alios imperator milites habeat, quam miseris peregrinos, eosque mercede etiam fraudatus? Supra §. 3'. dixerat quid

exinde sperare poterant, cum dicit: ἐξ οὗ δ' αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ ξενικά ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾷ καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δ' ἐχθροὶ μίζους τοῦ δέοντος γηγόνασι, &c. Similis locus est in Orat. de Rep. Ordin. §. γ'. quem vide. Voss. ἡγεῖται legit, quod, cum longius a recepta lectione distet, emendationem confirmat. Idem. Sed quamquam hoc bene conveniret notioni στρατηγού, tamen hæc dictio exquisitior et gravior esse videtur, ut sit: imperator, qui militum voluntati indulgere debet. Confirmatur lect. vulg. ex §. 3'. ὁ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ. Rüdig.

Ἀπομίσθων] Harpocratio (nisi locus mendosus sit) et ad eum Mausacus vocem ἀπομίσθων hoc in loco significare docent, qui voluntario mercedem von recipiunt: ita ut idem sonet ac ἀμισθον. Tourrellus alteram hujusce vocis significationem amplectitur, qua notat eos qui sine mercede dimittuntur, cum tamen mercenarii sint; ita enim hunc locum vertit: miserables étrangers, qui ne touchent point leur paye. In eadem sententia Wolfius, cui quidem facile accedo. Vide supra §. θ'. et Scholion ad v. μή μοι μυρίζεις §. η. Mount. Nisi intelligendi sint illi Atheniensium mercenarii (§. η.), quibus Artabazus stipendia erogavit. §. θ'. med. Diod. Sic. XVI. 22. Rüdig.

Οἱ δ' ὑπὲρ ὧν] Haud dubie hoc spectant Schol. verba, quæ vulgo ad ξένων referuntur: διὰ τὸ μὴ παρῆναι ὑμᾶς, τῶν συκοφαντῶν ἀνέχεσθε ταῦτα δ' εἰς Κηφισόδοτον αἰνιττεται; fortasse est ille ipse, qui commemoratur, in Aristocrat. p. 676, 8. ed. R. Idem.

Ῥαδίως ἐνθένδε ὄσι] Lego cum Obsopæo: πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥαδίως ἐνθάδε ὄσι. Wolf. L. ἐνθάδε, scil. in suggesto. Mount.

Τί καὶ] Quid tandem? Vid. Herm. ad Vig. 837. Rüdig.

ἐλθόντας τῶν εὐθυγῶν, ὥστε μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς τὰ ὑμέτερά αὐτῶν ἀλλὰ καὶ παρόντας ὄραν. νῦν δ' εἰς τοῦθ' ἦκει τὰ πράγματα αἰσχύνης, ὥστε τῶν στρατηγῶν ἕκαστος δις καὶ τρίς κρίνεται παρ' ὑμῖν περὶ θανάτου, πρὸς δὲ τοὺς ἐχθροὺς οὐδεὶς οὐδὲ ἅπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ θανάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν τῶν ἀνδραποδιστῶν καὶ λωποδυτῶν θάνατον μᾶλλον αἰροῦνται τοῦ προσήκοντος· κα- 54
κούργου μὲν γάρ ἐστι κριθέντ' ἀποθανεῖν, στρατηγοῦ δὲ μαχόμενον τοῖς πολεμίοις.

ἰς'. Ὑμῶν δ' οἱ μὲν περὶόντες μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον πράττειν τὴν Θηβαίων κατάλυσιν καὶ τὰς πολιτείας διασπᾶν, οἱ δ' ὥς πρέσβεις πέπομφεν ὡς βα-

Στρατηγῶν ἕκαστος δις καὶ τρίς κρίνεται &c.] Idem Comicus, [s. Aristophanes] sive potius fidelis rerum Atheniensium historicus, Acharn. Act. 4. Sc. 7. et in Avib. juxta finem, docet nos magno contemptui fuisse eo tempore, hoc est paucos ante Demosthenem annos, Atheniensium imperatores. In Proverbium jam pridem cesserat eorum ignavia, proque maxima contumelia dicebant: Ecce Homo timidior Pisandro. [vid. Suid. v. Εἰ τι Πεισάνδρου.] Tourrell. MOUNT.

Παρ' ὑμῶν] Penes vos, ab iis, qui apud vos agunt, ut ἰς'. παρ' ἡμῖν. RÜDIG.

Ἀνδραποδιστῶν] i. e. τῶν τὴν ἐλευθέρων καταδουλωσαμένων, λωποδυτῶν, i. e. ληστῶν, οἱ ἀποδύουσι τοὺς παρίοντας τὰς ἐσθίας. Pollux VIII. 102. monet, fuisse τῶν ἑνδεκα, ut utriusque generis homines, ubi confessi essent, morte mulctarent. Postell. de Rep. Athen. c. X. IDEM.

ἰς'. Οἱ μὲν περιόντες] Similis est locus περὶ τῶν λογοποιούντων in Philippica Isocratis, cum hoc conferendus, WOLF. Sunt qui in foro obambulant hallucinantes Philippum longe aliis curis distentum abhorrere a bello cum Atheniensibus. RÜDIG.

Μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον π. τ. Θηβαίων κατάλυσιν] Thebe, princeps Bœotiae urbs, atque una ex maximis Græciæ Rebus publicis; inter quas proxime parem Athenis ac Lacedæmoni locum obtinuit. Lacedæmonii post pugnam Leuctricam contra Thebanos vindictam anhelabant, eaque res otiosorum istiusmodi hominum somniis atque conjecturis materiam satis amplam prebuit. [Vide similem locum in 2. Philippica §. γ'. et Isocratis Philipp. p. 232. Ed. Battie.] Tourrell. MOUNT.

Τὰς πολιτείας διασπᾶν] Ἡ ὀλιγαρχία, ἡ τυραννίς ἐγκαθιστάντα ταῖς πόλεσι. Nam fuit hæc Græcorum ratio: Reges, urbes gubernari a singulis: Oligarchici, ut Lacedæmonii, a paucis: Democratici, ut Athenienses, a multis, hoc est a plebe, voluerunt. Hoc illud est, quod ait Thucydides τῇ α'. τοὺς Λακεδαιμονίους βούλεισθαι τοὺς συμμάχους ἐπιτιθεῖν σφίσιν αὐτοῖς πολιτεῖσθαι, τούτεστιν, ὀλιγαρχεῖσθαι. WOLF.

Ὡς πρέσβεις πέπομφεν ὡς βασιλεία] Nam cum Isocratis impulsu bellum Persicum animo agitaret, probabile est, et ejus ingenio dignum, per fœciales prius eum res repetere voluisse: hoc est, τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις καὶ γήσους ἀξιοῦν ἐκείνων ἐλευθέρως ἀρξάναι, καὶ τῆς Εὐρώπης παντελῶς ἀποστῆναι, ἀρκοῦμενον τῇ τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ κατοικοῦντων βαρβάρων ἀρχῇ. IDEM.

Βασιλεία] Alibi passim Demosthenes Persarum Regem solo Βασιλείᾳ seu Regis titulo, ut hic, designat. Atque ita alii sæpe Scriptores. Aristoph. in Acharn. ver. 647. Ὅτι καὶ Βασιλεὺς et quæ sequuntur. Idem in Equit. 476. ἂ Μήδοις καὶ Βασιλεῖ ξυνόμνυτε. Usitatius autem Μέγας Βασιλεὺς appellabatur. Sic idem in Pluto ver. 170. Μέγας δὲ Βασιλεὺς οὐχὶ διὰ τοῦτον κομᾷ; ad quem locum hæc Car. Giraldus: "Magnum Regem absolute vocant regem Persarum. Cum enim Cyrus Assyriæ et Mediæ regna in Persas transulisset, Asiam debellasset (unde argenti quingenta millia talentorum reportavit, præter craterem Semiramidis, ejus pondus erat quindecim talentorum) vocatus est μέγας βασιλεὺς: a quo postea Persarum reges μεγάλους βασιλεῖς appellari se voluerunt." MOUNT.

σιλέα, οἱ δ' ἐν Ἰλλυριοῖς πόλεις τειχίζειν, οἱ δὲ λόγους²³ πλάττοντες ἕκαστος περιερχόμεθα. ἐγὼ δ' οἶμαι μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νῆ τοὺς θεοὺς ἐκεῖνον μεθύειν τῷ μεγέθει τῶν πεπραγμένων καὶ πολλὰ τοιαῦτα ὄνειροπολεῖν ἐν τῇ γνώμῃ, τὴν τ' ἐξημίαν τῶν κωλυσόντων ὀρώντα καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐπηρμένον, οὐ¹ μέντοι γε μὰ Δί' οὕτω προαιρεῖσθαι πράττειν, ὥστε τοὺς ἀνοητοτάτους τῶν παρ' ἡμῖν εἰδέναι τί μέλλει ποιεῖν ἐκεῖνος· ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογοποιοῦντες. ἀλλ' εἰάν ἀφέντες ταῦτ' ²ἐκεῖνο εἰδῶμεν, ὅτι ἐχθρὸς ³ἄνθρωπος καὶ τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς ἀποστερεῖ καὶ χρόνον πολὺν ὑβρίκε καὶ ἄπανθ', ὅσα πῶποτ' ἡλπίσαμεν τινὰ πράξειν ὑπὲρ ἡμῶν, καθ' ἡμῶν εὖρηται, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἐστί, καὶ μὴ νῦν ἐδελωμέν' ἐκεί' πολεμεῖν αὐτῷ, ἐνθάδ' ἴσως ἀναγκασθόμεθα τοῦτο ποιεῖν, — ἀν

¹ μέντοιγε οὐ μὰ² ἐκεῖνα³ ἄνθρωπος

Οἱ δ' ἐν Ἰλλυριοῖς πόλεις τειχίζειν] Philip-
pus decem abhinc annos magnam hujus
regionis, quæ jam Slavonia appellatur,
partem subegerat. Haud verè absimile
est eos istiusmodi rumores eo animo spar-
sisse ut Philippo essent utiles, cum per-
suasum darent scilicet longe ab Athenis
esse remotas ejus cogitationes atque con-
silia. Tourrell. MOUNT.

Οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἕκαστος περιερχό-
μεθα] Etsi et hæc lectio excusari potest,
malim tamen ἕκαστος. Sic in oratione περὶ
εἰρήνης· μὴ πάντες, περὶ τῶν ἰδίων ἕκαστος
ὀργανζόμενος· servata numerorum congru-
entia. WOLF.

Ἐκεῖνον μεθύειν — καὶ π. τ. ὄνειροπολεῖν]
Horatius ad hunc locum videtur respec-
tasse, cum de Cleopatra dicit, Od. 1. 37.

— quidlibet impotens

Sperare, fortunaque dulci

Ebria.

MOUNT.

Μεθύειν] Thom. M., qui p. 603. no-
strum locum laudat, hæc habet : οὐ μόνον
ἐπὶ οἴνου τὸ μεθύειν λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ
τοῦ ἀπλῶς ὑβρίζειν καὶ μὴ ἐθέλειν σωφρονεῖν
ὑπὸ τινος τυχὸν ἐξουσίας. RÜDIG.

Ὀνειροπολεῖν] Hesych. ὡς ἐν ὑπνῷ φαν-
τάζεσθαι. IDEM.

Τὴν ἐξημίαν ὀρώντα τῶν κωλυσόντων] Cum
solitudinem videat prohibitorum, id est,
cum qui prohibere aut velit aut possit,
videat esse neminem. WOLF.

Ἐπηρμένον] Ἐπαίρεσθαι dicuntur, qui
aliqua re ad magnam spem sunt excitati.
Thuc. II. 11. ἡ γὰρ Ἑλλὰς πᾶσα τῇδε τῇ
ὁρμῇ ἐπαῖρεται καὶ προσέχει τὴν γνώμην, ...
πράξαι ἡμᾶς ἂ ἐπισύσκει. RÜDIG.

VOL. I.

Μέντοιγε μὰ Δί'] Μέντοι, quod omnino
serio dicentis est, jurandi formulæ inser-
vit. Plat. Phædr. p. 236. ὁμνυμι γάρ σοι
τινα μέντοι τινὰ θεῶν. Sed ante μὰ Reisk.
ex Bav. et Aug. 2. inseruit οὐ. Jam etsi
οὐ in hac jurandi formula bis ponatur, ut
de Cherson. 97, 1. ed. R. οὐ μὰ Δί', οὐ
. . . . φυλάττειν δεῖ. Phil. III. 124, 22. οὐ
μὰ τὸν Δία οὐ δύνασθε, tamen ex his
locis patet, alterum οὐ post μὰ Δία scribi;
μέντοι autem pertinet ad ipsum μὰ Δία :
quare οὐ expunxi. IDEM.

Λογοποιοῦντες] Suid. πλάττοντες λόγους
ψευδεῖς. vid. §. 4. et Phil. II. 69, 17. λο-
γοποιοῦσι τινες περιόντες, ὡς Ἑλᾶτειαν' τει-
χιεῖ. coll. Mid. 578, 15. Sunt vero hi
distinguendi ab iis, qui dicuntur λογοποιοί,
vid. Harpocrat. ejusque interpp., de hac
enuntiatione cfr. ad Olynth. II. (I.) §. 4.
IDEM.

Ἐκεῖνο] Scriptum vides, quom Reisk.
habeat ἐκεῖνα, monens ταῦτα, quod sequa-
tur, hanc scripturam requirere, sed ἐκεῖνο
ad quodvis eorum, quæ enumerantur, per
se pertinet. IDEM.

Ἠλπίσαμεν τινὰ] Haud scio, an hæc de
Philippo, an de aliquo duce aut satrapa
Persico intelligenda sint. Ac multa sane,
mea quidem opinione, apud Græcos et
Latinos auctores occurrunt, historica præ-
sertim, in quibus præstet in ipsius scrip-
toris verbis acquiescere, quam sese fru-
stra fatigando, incertas conjecturas per-
sequi. WOLF. Athenienses speraverant,
suas opes, Philippo intercedente, auctum
iri. IDEM.

Καθ' ἡμῶν εὖρηται] Sub. πράξας. AUGER.
3 r

ταῦτα εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντα ἐσόμεθα ἐγνωκότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι· οὐ γὰρ ἅττα ποτ' ἔσται δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ὅτι φαῦλ', ¹ ἐὰν μὴ προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητ', εὖ εἰδέναι.

- 24 ιζ'. Ἐγὼ μὲν οὖν οὐτ' ἄλλοτε πώποτε πρὸς χάριν εἰλόμην λέγειν, ὅ τι ἂν μὴ καὶ συνοίσειν ὑμῖν πεπεισμένος ὦ, νῦν τε ἂν γινώσκω πάνθ' ἀπλῶς, οὐδὲν ὑποστειλάμενος, πεπαρρησάσμαι· ἐβουλόμην δ' ἂν, ὥςπερ ὅτι ὑμῖν συμφέ- 55 ρει τὸ τὰ βέλτιστα ἀκούειν οἶδα, οὕτως εἰδέναι συνοῖσον καὶ τῷ τὰ βέλτιστα εἰπόντι· πολλῶ γὰρ ἂν ἥδιον εἶπον. νῦν δ' ἐπ' ἀδύλοις οὔσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἑμαυτῷ γενησομένοις, ὅμως ἐπὶ τῷ συνοίσειν ὑμῖν, ἐὰν πρᾶξῃτε, ταῦτα πεπεῖσθαι λέγειν αἰροῦμαι. νικῶν δ' ὅ τι πᾶσιν ὑμῖν μέλλει συνοίσειν.

¹ † ἂν

Ἄττα] Aliquando cum leni scribitur hæc vox, et tum significat τανά; cum aspirata verò, ut hic, ἄτινα. Etymol. Mag. ἅττα. Nonnunquam accipitur pro ὅσα: alicubi tamen redundat. Pherecrates in Chirone ἐπ' ἀριθμοῦ eam usurpavit: Aristophanes verò ἐπὶ χρόνου. Harpoc. et Etymol. MOUNT.

ιζ'. Οὐτ' ἄλλοτε πώποτε πρὸς χάριν εἰλόμην λέγειν, ὅ τι ἂν μὴ καὶ συνοίσειν ὑμῖν πεπεισμένος ὦ] Demosthenes, licet jam primo contra Philipppum diceret, plures antea orationes habuerat, quæ ad salutem reipublicæ spectabant: De Class. De Rep., Ord.

Pro Megal. &c. ideoque plus quam una occasio ei obtigerat sincerum civibus suis consilium impertiendi. Tourrell. MOUNT.

Ἐπ' ἀδύλοις] Ἐπὶ c. dat. vel statum indicat, in quo quid est, Vig. 625. vel causam, qua quis ad agendum inducitur, ut ἐπὶ τῷ πεπεῖσθαι. cfr. Olynth. II. (I.) §. δ'. ἠνθυσεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν. RÜDIG.

Νικῶν δ' ὅτι] Opportuna clausula, qua et Melanopum Callistrati adversarium in republica, cum ab illo corruptus largitionibus de sententia decederet, usum esse, Plutarchus tradit: ὁ μὲν ἀνὴρ ἐχθρὸς, τὸ δὲ τῆς πόλεως νικᾶται συμφέρον. WOLF.

55 ΜΗΚΤΥΝΟΜΕΝΟΥ τῷ πολέμῳ τοῦ περὶ Ἀμφιπόλεως εἰρήνης ἐπεθύμησαν ὃ τε Φίλιππος καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι κακῶς ἐν τῷ πολέμῳ φερόμενοι, ὃ δὲ Φίλιππος βουλόμενος ἂν ὑπέσχετο Θετταλοῖς τε καὶ Θηβαίοις ἐπιτελέσαι. ὑπέσχετο δὲ τοῖς μὲν Θηβαίοις Ὀρχομενὸν παραδῶσιν καὶ Κορίνθιον, πόλεις Βοιωτίας, ἀμφοτέροις δὲ τὸν Φωκικὸν καταλίσειν πόλεμον. τοῦτο δὲ ἦν ἀδύνατον αὐτῷ πολέμιον ὄντων Ἀθηναίων· καὶ γὰρ πρότερον βουλευθεὶς εἰσβαλεῖν εἰς τὴν Φωκίδα τῶν Ἀθηναίων περιπλευσάντων ταῖς ναυσὶν εἰς τὰς καλουμένας Πύλας, ἵπ' ἐνίων δὲ Θερμοπύλας, ἡ ἀπεκρούσθη τῆς εἰσόδου. νῦν τοίνυν εἰρήνην ποισάμενος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, μηδενὸς καλύσαντος παρελθὼν εἰς τὴν Πυλῶν, τὸ Φωκικὸν ἔθνος ἀνάστατον πεποίηκε καὶ τὴν Φωκίαν ἐν τοῖς Ἀμφικτυόσι χώραν καὶ τὰς ἐκείνων ἐν τῷ συνεδρίῳ ψήφους παρὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εἰληφε. πέπομφε δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναίους πρέσβεις, ἀξίων καὶ αὐτοὺς ταῦτα συγχωρεῖν. καὶ ὁ Δημοσθένης παραινέει συγχωρεῖν, οὐ τῷ πράγματι συνιστάμενος ὡς ὁρῶς ἔχοντι, οὐδὲ δίκαιον εἶναι λέγων μετέχειν Ἑλληνικοῦ συνεδρίου τὸν Μακεδόνα, ἀλλὰ δεδιέναι φάσκων μὴ καταναγκασθῶσι κοινὸν πόλεμον πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας ἔχειν. προσκεκρουκέναι γὰρ λέγει τοῖς Ἀθηναίοις ἄλλους δι' ἄλλας τινας αἰτίας, τούτους δὲ κοινῇ πολεμήσειν αὐτοῖς· δώσομεν, φησί, κοινὴν αἰτίαν ταύτην καθ' ἡμῶν, ὅτι μόνον τοῖς τῶν Ἀμφικτυόνων ἐνιστάμεθα δόγμασιν, ὥστε κάλλιον τὴν εἰρήνην τηρεῖν, καὶ ταῦτα Φίλιππου παρελθούτος εἰς τὴν Πυλῶν καὶ ἐπελθεῖν δυναμένου τῇ Ἀττικῇ, ἣ περὶ μικροῦ τηλικούτου κίνδυνον ἀρᾶσθαι.

1 ἀπεκωλύθη

2 δὲ

Cum ita fuisse et copiose hanc breviorē orationem auxerit et ornatit doctissimus Nostras Douneau, ut vel decumam appingere non liceat, et præterea publicani vicem nonnihil horreamus, eam totam materiem, una cum notis Wolfianis ad Olynthiacam I., et disceptationibus ad Or. de Classibus anonymi ejusdā Nostri celeberrimi, nunquam, quod sciam, adhuc dum prelo submissis, in calce oratoris nostri edere visum est.

Μηκνυόμενον] Inde ab Ol. cv, S. RÜDIG. Εἰρήνης] De hac pace, quæ Ol. 108, 2. facta erat, ipse Demosth. dicit in hac or. §. 8., ubi vid. dicta. IDEM.

Ὀρχομενὸν παραδῶσιν — πόλεμον] Diod. Sic. XVI. 58. auctor est, Phocenses ex tribus oppidis in Bœotia, Orchomeno, Coronea et Corsiis, quæ ipsi tenebant, copias in Bœotiam misisse, hinc Bœotos, missis ad Philippum legatis, subsidia petiisse (Ol. 108, 2.), regi vero, assutis in societatem Thessalis, qui et ipsi ejus imploraverant opem (Olynth. II. (I.) §. γ. ibique not.), Phocenses (Diod. S. XVI. 59.) Ol. 108, 3. se dedisse. Cfr. §. ε. p. med. IDEM.

Καὶ γὰρ πρότερον — εἰς τὰς καλ. Πύλας] Ol. 107, 1. Philippus Thermopylas occupaturus ab Atheniensibus impediabatur. Vid. Proleg. in Phil. I. p. 86. et de Cor. §. ια. ἵνα μὴ — ἐξέλθοιτε ὑμεῖς καὶ περιπαλεύσαντες ταῖς τριήρεσιν εἰς Πύλας, ὥσπερ πρότερον, κλεῖσαιτε τὸν πορθμόν. IDEM.

Ἀπεκωλύθη] Id est, ἀπεκρούσθη, ut habet Obsopæus. WOLF. Sed quum hæc lectio in Y. Dd. ad marginem adscripta sit, ab interprete, qui ἀπεκωλύθη explicare vellet, eam ortam puto. Accedit, quod historici tradunt, Philippum ab Atheniensibus non repulsum, sed impeditum esse. RÜDIG.

Φωκικὸν ἔθνος ἀνάστατον πεπ.] Hanc Phocensium eversionem describit Diod. S. XVI. 60., permissum fuisse Græcis, ut cunctas Phocensium urbes solo æquant, ipsasque in vicus transferant, quorum unusquisque plus L. domunculas non habeat. IDEM.

Συνιστάμενος] Is est, qui cum aliquo conspirat eique assentitur. IDEM.

Λέγων] Hoc quidem non diserte dicit, sed ex omni oratione intelligi potest; eandem Noster tenet rationem v. 15. in δώσομεν etc. IDEM.

Προσκεκρουκέναι] Hesych. προσκρούσαι· προσοργίσαι, et ad Dem. Timocr. p. 701, 24. ed. R. προσέκρουσ'· ἀνθρώπῳ ποιητῶ Ulpian. expro. ἔχθρευσα. IDEM.

Πολεμήσειν αὐτοῖς] Lego αὐτοῖς, scilicet Ἀθηναίοις. πολεμεῖν τινί, bellum cum aliquo gerere: ἐκπολεμεῖν τινα τινί, aliquem ad bellum alicui faciendum concitare. WOLF.

Ἐνιστάμεθα] Schol. ad Sophocl. Aj. 104. ἐνστάτην expl. ἐχθρὸν καὶ ἀντίπαλον. Videtur Noster verba §. ε. φοβούμαι μὴ ἀγῶσιν τὸν πόλεμον — τὰ τῶν Ἀμφ. δόγματα προστησάμενοι in mente habuisse. RÜDIG.

Οὗτος δὲ ὁ λόγος παρεσκευάσθη μὲν, οὐ μὲν εἰρησθῆναι μοι δοκεῖ. κατηγορῶν γὰρ ὁ ξήτωρ Αἰσχίνου καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων αὐτοῦ διαβάλλει, ὅτι συνεβούλευε Φίλιππον Ἀμφικτύονα εἶναι ψηφίσασθαι μηδενὸς ἄλλου τολμῶντος τοῦτο εἰσηγήσασθαι, μηδὲ Φιλοκράτους τοῦ πάντων ἀναιδιστάτου. οὐκ ἂν ὅν αὐτὸς περὶ τούτων συμβεβουλευκὼς τὸν Αἰσχίνην ἐπ' αὐτοῖς διέβαλλεν, ἀλλὰ ἴδιον ὅτι τὴν ὑπόνοιαν ἔδεισε, μὴ δόξη φιλιππίζειν καὶ χρέμασιν ὑπὸ τοῦ βασιλέως πεισθεὶς τοιαύτην γνώμην ἀποφύνασθαι, ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ λόγῳ πρὸς τοιαύτην τινὰ ὑπόνοιαν ἰστάμενος φαίνεται, συνιστὰς ἑαυτὸν ὡς εἰνουν τῇ πόλει καὶ ἀδωροδόκῳ.

† δηλονότι

Οὗτος δὲ ὁ λόγος παρεσκευάσθη μὲν] Μ. παρεσκευᾶσθαι, ἀπαρεμφάτου παρρηχημένῳ. WOLF.

Ἀμφικτύονα εἶναι ψηφίσασθαι] Respicit d. f. leg. p. 375., ed. R. ubi Dem. dicit, venisse Thessalorum legatos Athenas, qui vellent Athenienses Φίλιππον Ἀμφικτύονα εἶναι ψηφίσασθαι, v. 16. hæc addit: συνέειπε μόνος (Αἰσχίνης) τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων ἀνθρώπων· καίτοι τοῦτό γε οὐδὲ Φιλοκράτης ἐτόλμησε ποιῆσαι, ὁ μισαρός.

Φιλοκράτους] De Philocrate Eleusinio, Æschini amico et adjutore pacis, cf. Demosth. de f. leg. p. 405. ed. R. Plat. Demosth. c. 16. De Philippi autem loco inter Amphictyonas v. quæ Wesseling. ad Diod. S. II. p. 129. notavit. BECK.

Ἀποφύνασθαι] Allatus jam est is locus, ex quo Liban. negat hanc orationem habitam fuisse. Auger. hæc contra: “Equidem Libanio non adsentior. Nam præ-

terquam quod non apparet, cur ille non dicendam scripsisset orationem, non idem est, imo valde diversum, alicui petenti favere, ac suadere, ut non rejiciantur petita, temporis causa, ne inde majus incommodum exsurgat.” Cui adsentitur Doun.: “aliud est ferre, si quid ferendum est, et probare, quod probandum non est; multa enim ferenda, quæ non probanda.” Recte, opinor. Nam quod Jacobs (Staatsr. p. 310.) movet, in loco d. f. leg. magis spectari hæc verba, legatos esse missos, quam consilium, quo sint missi, id, fateor, paullo contortius videtur, nam cui rei συνέειπε Αἰσχ. nisi mandato Thessalorum de Philippo recipiendo? RÜDIG.

Ἰστάμενος] Amovere a se videtur suspicionem, ne Philippo faveret. IDEM.

Συνιστὰς] Wolfius vertit se commendat, potius se ostendit. IDEM.

Ο ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

70 α. ὍΡΩ μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρόντα πράγματα- 57
τα πολλὴν δυσκολίαν ἔχοντα καὶ ταραχήν, οὐ μόνον τῷ
πολλὰ προεῖσθαι καὶ μηδὲν εἶναι προὔργου περὶ αὐτῶν εὔ
λέγειν, ἀλλὰ καὶ τῷ περὶ τῶν ὑπολοίπων κατὰ ταῦτα

α. Δυσκολίαν] Dυσκολία est eorum, qui damnum sibi illatum esse agre ferunt. RÜDIG.

Προὔργου] Suid. συμφέρον, πλέον. IDEM. τῶν ὑπολοίπων] Intelligit salutem ipsius urbis. IDEM.

Κατὰ ταῦτα — ἡγεῖσθαι] Ὁμογνωμονεῖν, συμφέρους εἶναι, consentire de eo, quod futurum sit e republica. WOLF.

Κατὰ ταῦτα μηδὲ καθ' ἐν] Intellige qua-

si legeretur: μὴ κατὰ ταῦτα μηδὲ καθ' ἐν. Κατὰ ταῦτα, secundum eadem, i. e. eodem animo. AUGER. Scilicet interdum ad verba antecedentia est negatio e sequentibus cum apud Græcos tum apud Latinos repetenda. v. Abresch. Dilucid. Thuce. p. 84. BECK.

Κατὰ ταῦτα] Vulg. ταῦτα, sed in utraq. Ald. Felic. Wolf. est ταῦτα, quod cett. edd. recte reco., nam μὴ supplendum ex

μηδὲ καθ' ἓν τὸ συμφέρον πάντας ἡγεῖσθαι, ἀλλὰ τοῖς μὲν ᾧδί, τοῖς δὲ ἑτέρως δοκεῖν· δυσκόλου δ' ὄντος φύσει καὶ χαλεποῦ τοῦ βουλευέσθαι ἔτι πολλῶ χαλεπώτερον ὑμεῖς αὐτὸ πεποιθήκατε, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι πρὸ τῶν πραγμάτων εἰώθασι χρῆσθαι τῷ βουλευέσθαι, ὑμεῖς δὲ μετὰ τὰ πράγματα. ἐκ δὲ τούτου συμβαίνει παρὰ πάντα τὸν χρόνον, ὃν οἶδ' ἐγώ, τὸν μὲν οἷς ἂν ἀμάρτητε ἐπιτιμῶντα εὐδοκιμεῖν καὶ δοκεῖν εὖ λέγειν, τὰ δὲ πράγματα καὶ περὶ ὧν βουλευέσθε ἐκφεύγειν 71 ὑμᾶς. οὐ μὲν ἀλλὰ καί περ τούτων οὕτως ἐχόντων οἴομαι καὶ πεπεικῶς ἑμαυτὸν ἀνέστηκα, ἂν ἐδελήσητε τοῦ θορυβεῖν καὶ φιλονεικεῖν ἀποστάντες ἀκούειν, ὡς ὑπὲρ πόλεως βουλευομένοις καὶ τηλικούτων πραγμάτων προσήκει, ἔξειν καὶ λέγειν καὶ συμβουλεύειν δι' ὧν καὶ τὰ παρόντα ἔσται βελτίω καὶ τὰ προειμμένα σωθήσεται.

β'. Ἀκριβῶς δὲ εἰδώς, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ λέγειν περὶ ὧν αὐτὸς εἴπε τις καὶ περὶ αὐτοῦ παρ' ὑμῖν αἰεὶ τῶν πάντων λυσιτελούντων τοῖς τολμῶσιν ὃν, οὕτως ἡγοῦμαι φορτικὸν καὶ ἐπαχθές, ὥστε ἀνάγκην οὔσαν ὄρων ὅμως ἀποκνεῖν. 58 νομίζω δ' ἄμεινον ἂν ὑμᾶς περὶ ὧν νῦν ἐρῶ κρίναι, μικρὰ τῶν πρότερόν ποτε ῥηθέντων ὑπ' ἐμοῦ μνημονεύσαντας. ἐγὼ γάρ, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρῶτον μὲν, ἡνίκ' ἔπειθόν τινες

μηδὲ, non idem et unum statuunt. Thuc. VIII. 99. καὶ αἱ φοίνισσαι νῆες οὐδὲ ὁ Τισσαφέννης που ἦσαν, i. e. οὐ φοίνισσ. vid. ibi Dik. RÜDIG.

Τὸν μὲν οἷς ἂν ἀμάρτ. ἐπιτιμ. εὐδοκιμεῖν] His verbis, quibus, qui populi peccata vituperat, laudem accepisse dicitur, et præced. sententia mitigatur, et cives admonentur, ne, si ipsius oratio probetur, rerum summam negligant. IDEM.

Τὰ δὲ πράγματα, καὶ περὶ ὧν βουλευέσθε] 'Ο καὶ σύνδεσμος παρέλκοντι ὅσιν. WOLF. Οἶμαι] Reisk. hanc vulgatam mutavit in οἴομαι, secutus Bekker, sed Beck. jure videtur illam prætulisse; sæpius de hac re dictam. RÜDIG.

Θορυβεῖν καὶ φιλονεικεῖν] Dem. d. f. leg. p. 383, 4. ed. R. populi mores ita adumbrat: populum esse turbum, rem omnium inconstantissimam et stolidissimam, ut in mari undam fluctuantem, quæ fortuito agitur. IDEM.

Καὶ τὰ προειμμένα σωθήσεται] Plus pollicetur, quam præstat. Nam de recupe-

randis amissis nihil dicit: tantum bellum Amphictyonicum caveri jubet. WOLF. Sed utriusque membri idem est sensus, ut status rerum emendetur, eodem pertinent quæ Noster §. 7'. dicit: δῆλον ὅτι τὴν ἀπὸ τῆς εἰρήνης ἡσυχίαν παλινοῦσαν ἀγαθῶν αἰτίαν εἶναι νομίζοντες, ἢ τὸ προσκρούειν καὶ φιλονεικεῖν περὶ τούτων. RÜDIG.

β'. Ἀκριβῶς δὲ] Περιαιτολογία alioqui odiosa sunt, sed hic perstringit arrogantes ac turbulentos oratores, quos Atheniensibus esse gratos etiam alibi queritur, suamque modestiam commendat. WOLF.

Τοῖς τολμῶσιν] Notat et impudentiam dicentium et Atheniensium levitatem. RÜDIG.

Ὅν] Pro εἶναι. Ὅν τῶν πάντων λυσιτελούντων, esse eorum quæ sunt omnino utilia, id est, esse maxime utile apud vos iis qui audent. AUGER.

Ἀποκνεῖν] Ἀποκνεῖν dicuntur, qui cunctanter aliquid faciunt. Thucyd. iii. 20. ἀπάκνησάν πως, τὸν κίνδυνον μέγαν ἡγήσάμενοι. RÜDIG.

- 72 ὑμᾶς τῶν ἐν Εὐβοίᾳ πραγμάτων ταραττομένων βοηθεῖν
 Πλουτάρχῳ καὶ πόλεμον ἄδοξον καὶ δαπανηρὸν ἄρασθαι,
 πρῶτος καὶ μόνος παρελθὼν ἀντεῖπον καὶ μόνον οὐ διε-
 σπάσθην ὑπὸ τῶν ἐπὶ μικροῖς λήμμασι πολλὰ καὶ μεγάλα
 ὑμᾶς ἀμαρτάνειν πεισάντων. καὶ χρόνου βραχέος διελθόν-
 τος μετὰ τοῦ προσόφλειν αἰσχύνην καὶ παθεῖν οἷα τῶν
 ὄντων ἀνθρώπων οὐδένες πώποτε πεπόνθασιν ὑπὸ τούτων
 οἷς ἐβοήθησαν, πάντες ὑμεῖς ἔγνωτε τήν τε τῶν ταῦτα
 73 πεισάντων κακίαν καὶ τὸν τὰ βέλτιστα εἰρηκότα ἐμέ. πάλιν
 τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατιδὼν Νεοπτόλεμον τὸν
 ὑποκριτὴν τῷ μὲν τῆς τέχνης προσχήματι τυγχάνοντ' ἀ-

[τῶν ἐν Εὐβοίᾳ πραγμάτων ταραττομένων]
 Vide τοὺς ἀντιπάλους λόγους de expeditione
 Atheniensium in Eubœam. WOLF. Inci-
 dunt hæc dissensiones Eubœensium et tur-
 bæ in Olymp. CV, 3. v. Diod. Sic. XVI.
 7. ibique Wessel. p. 87. qui alia laudat
 loca, quibus Demosth. auxilium illis mis-
 sum memorat. BECK. Plutarchus, Ere-
 triæ tyrannus, contra Clitarchum auxilium
 Atheniensium imploraverat: adversaba-
 tur Demosthenes, corruptus a Callia,
 Chalcidensi, auctore Æschine, Ctesiph.
 §. λβ'. (nisi acerbius hoc dictum sit). Au-
 xilia mittebantur, duce Phocione (Plut.
 in Phoc. c. 13.), qui rem feliciter gessit.
 RÜDIG.

[Βοηθεῖν Πλουτάρχῳ, etc.] Plutarchus
 ille Eretriæ tyrannus, (nobilis in Eubœa
 civitatis) contra conatus quosdam Philip-
 pi, qui in hac insula turbas jamdudum
 excitarat, Atheniensium auxilium peti-
 erat. Dein vero partibus Philippi, ut vi-
 detur, conciliatus, arma in eos vertit, quæ
 opem laturos venerant. At dux horum
 Phocion, hac perfidia minime perterritus,
 Macedonas prælio devicit, et Plutarchum
 insula ejecit. Molossus in ejus locum
 sussecltus, superatus a Philippo, et captus
 fuit. Et sub hoc tempus, insula fere tota
 in Philippi ditionem videtur devenisse.
 Ex edit. STOCK.

[Ἄδοξον καὶ δαπανηρὸν] Nam quum Eu-
 bœenses suspicarentur, ne Athenienses de
 insula subigenda cogitarent, Plutarchus
 milites Athen. in vincula coniecit nec
 prius restituit, quam quinquagenorum ta-
 lentum pretium accepisset. Ulpian. ad
 Dem. in Mid. 550, 26. ed. R. ut Plut. l.
 1. Videtur hoc post Ol. 105, 3. et ante
 Ol. 107, 4., Lucches. bene monente, fac-
 tum esse, nam illo anno prior Eubœen-
 sium seditio ab Atheniensibus oppressa
 erat. RÜDIG.

[Διεσπᾶσθην] In Aristocrat. 806. 2. ed.
 R. hæc: λοιδορεῖσθαι καὶ μέμφεσθαι καὶ
 διασπᾶσθαι. IDEM.

[Προσόφλειν] Cod. Obsop. προσοφείλειν.
 Hoc vero apud Atticos proprie ad debi-
 tum pertinet, illud ad iudicium et mul-
 ctam. V. Intpp. Phrynicus p. 208. Tho.
 Mag. p. 666. s. BECK.

[Νεοπτόλεμον τὸν ὑποκριτὴν] Hic et tra-
 gœdiarum scriptor nobilis fuit; etsi ap-
 pellatione minus honorifica eum designet
 Orator. Quin et bistriones summa apud
 Græcos gratia fuere, et ad reipublicæ
 munia sæpissime proveci. Hic ipse Neop-
 tolemus e decem legatis erat, ad fœdus
 cum Philippo faciendum missis. Ex edit.
 STOCK.

[Νεοπτόλεμον] Neoptolemus, quem No-
 ster et alibi (d. f. leg. 342, 1. ed. R.) in-
 ter proditores numerat, celeberrimæ ætatis
 fuit histrio (Diod. S. XVI. 92.) et sub
 prætextu suæ artis (προσχήματι) i. e. in
 scena impune Philippum commendare po-
 tuit. Non enim cum Jacobsio (Attika
 p. 314. ed. 1.) de itinere, quod susce-
 perit histrio, hunc locum intellexerim.
 RÜDIG.

[Τῆς τέχνης] Accedebat impune ad Phi-
 lippum, ut histrio, proditor cum esset:
 ac ibi edoctus, quid facto esset opus, cu-
 rabat per oratores atque alios, ut Athe-
 nienses consilia sequerentur, tam suæ li-
 bertati perniciosa, quam regno Philippi
 amplificando opportuna. Quanta autem
 in gratia Philippi bistriones et poetæ fu-
 erint, e secunda (prima) Olynthiaca, et
 falsæ legationis oratione apparet. Pro τὰ
 παρ' ὑμῶν, malim τὰ παρ' ὑμῶν, quanquam
 parum interest. WOLF. Neque male:
 quæ a vobis decernuntur, convertit ille in
 commoda Philippi, vobisque, ut illi fa-
 veatis, auctor est. Harpocr. et Hesych.
 s. πρυτανεύοντα. Noster d. Rhod. Lib. p.

δείας, κακὰ δ' ἐργαζόμενον τὰ μέγιστα τὴν πόλιν καὶ τὰ παρ' ὑμῖν διοικοῦντα Φιλίππῳ καὶ πρυτανεύοντα, παρελθὼν εἶπον εἰς ὑμᾶς, οὐδεμιᾶς ¹ ἔνεκεν οὐτ' ἔχθρας οὔτε συκοφαντίας ἰδίας, ὥς ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα ἔργων γέγονε δῆλον. καὶ οὐκέτ' ἐν τούτοις αἰτιάσομαι τοὺς ὑπὲρ Νεοπτολέμου λέγοντας — οὐδὲ εἰς γὰρ ἦν — ἀλλ' αὐτοὺς ² ὑμᾶς· εἰ γὰρ ἐν Διονύσου τραγῳδοῦς ἐδεῖσθε, ἀλλὰ μὴ περὶ σωτηρίας καὶ κοινῶν πραγμάτων ἦν ὁ λόγος, οὐκ ἂν οὕτως οὐτ' ἐκεῖ- 71
νου πρὸς χάριν οὐτ' ἐμοῦ πρὸς ἀπέχθειαν ἠκούσατε. καίτοι τοῦτο γε ὑμᾶς οἶομαι νῦν ἅπαντας ἡσθῆσθαι, ὅτι τὴν τότε ἄφ' ἑξῆς εἰς τοὺς πολεμίους ἐποίησατο ὑπὲρ τοῦ τὰ κεῖ χρή-
59 ματ' ὀφειλόμενα, ὥς ἔφη, κομίσας δεῦρο λειτουργεῖν· καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ πλείστῳ χρησάμενος, ὥς δεινὸν εἰ τις ἐγκαλεῖ τοῖς ἐκεῖθεν ἐνθάδε ταῖς εὐπορίας ἄγουσιν, ἐπειδὴ

¹ ἔνεκα² ὑμᾶς αὐτούς·

191, 15. ed. R. πρυταν. conjungit cum πείσας. RÜDIG.

Πρυτανεύοντα] Demosthenes in Philippicis, inquit Harpocratione, accipit pro διοικοῦντα. AUGER.

Οὐδὲ εἰς γὰρ ἦν] Accipi potest pro οὐδεῖς, id est, nemo defendit Neoptolemum, sed ipso causam suam egit; vel, plurimi fuerunt ejus defensores, id est, totus populus, vos ipsi eum defendistis. WOLF. Harl. οὐδεῖς, forma usitata. cf. Gregor. Cor. p. 22. Accipi vero verba non possunt in hunc sensum: neque enim ullus fuit (ut Auger. etiam reddidit), sed: neque enim unus fuit, h. e. plures fuerunt, qui pro eo dicerent. BECK.

Ἐν Διονύσου] Scilicet νᾶν, in Bacchi adeo, aut ἐορτῇ festo, et sic ego verti. Nam ex oratione περὶ Στεφάνου constat, in theatro actas fuisse tragœdias. WOLF. De usu hoc Genitivi cf. Gregor. Cor. de Dial. p. 17. BECK. Sed malim ἰεῖν suppleri. Nam fabulæ in templo Bacchi dicebantur; quas quidem commemorat, quod Neoptolemus fabularum actor esset. Vid. de Dionysiis Phil. i. §. 17. RÜDIG.

Ἐδεῖσαςδε] Ἐδεῖσθε recepit. Reisk. Beck. Bekker., at videtur hæc vel ex compendio scribendi enata vel ob ἦν scripta esse. Nam sensus est: si vidissetis (cfr. Phil. i. §. 4. εἰ — συνεβούλευσαν), non libentius audissetis; hinc lect. ἠκούσατε dedi. RÜDIG.

ἠκούσατε] Verborum sententia non adeo est expedita. Redduntur a Dounæo ita: qui si tragœdos in Liberi patris spe-

ctassetis ac non de reip. salute ageretur, nequaquam sic vel illius grata atque jucunda, vel nostra vobis invisa oratio fuisset. Eodem fere modo cæteri interpretes. Wolf. sententiam esse statuit: 'Vos ita favistis histrioni proditori, ac perduellionis reo, ac si tragœdiam ageret, non capitis causam diceret, voluptatis studiosi cum perniciæ reipublicæ,' quæ quomodo ex verbis existeret, non vidi. Imo hoc sibi velle Dem. censui: non Neoptoleum, si tragœdiam agere vidissetis, tam libenter audissetis (malum scil. histrionem), quam eum audivistis de republ. dicentem, de qua me agentem male accepistis. Poterat sententia his verbis absolvi: οὐκ ἂν οὕτως ἐκείνου πρὸς χάριν ἠκούσατε. Opposuit se, ut levitas Athen. eo acris notaretur. BECK.

Λειτουργεῖν] Ulp. εἰς τὸ δημόσιον ἐργάζεσθαι, munus aliquod pro suis facultatibus obire (λειτουργίαι ἐγκύκλιοι). Olynth. II. (I.) §. 5. p. med. ibique dicta. Ammon. de diff. vocc. p. 89. Valck. F. A. Wolf. ad Lept. vol. ii. p. 370. sqq. Boekh. Staatshaush. d. Ath. i. 320. RÜDIG.

Ὡς δεινὸν κ. τ. λ.] Hæc verba continent λόγον, speciosam orationem, qua plurimum utebatur Neoptolemus. δεινὸν autem non mirum, ut Doun. reddidit, sed grave, iniquum, est. BECK. οὐκ ἀνεκτόν. RÜDIG.

Ἐγκαλεῖ — τὰς εὐπορίας] De illo vid. Lept. 468, 21. ed. R. τί ἔχοντες ἐγκαλέσαι καὶ τί μεμφόμενοι; Videtur consulto plurali εὐπορίας usus fuisse, ut ipsum Neoptoleum hæc quasi dicentem faceret. IDEM.

διὰ τὴν εἰρήνην ἀδείας ἔτυχεν, ἣν ἐνθάδ' ἐκέκτητο οὐσίαν φανεράν, ταύτην ἔξαργυρίσας πρὸς ἐκείνον ἀπάγων ὥχετο.

γ'. Δύο μὲν δὴ ταῦτα ὧν προεῖπον ἐγώ, μαρτυρεῖ τοῖς τότε γεγενημένοις λόγοις, ὀρθῶς καὶ δικαίως, οἷά περ ἦν, ἀποφανθέντα ὑπ' ἐμοῦ· τρίτον δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ 75 μόνον ἐν τούτ' εἰπὼν ἔτι ¹ καὶ δὴ περὶ ὧν παρελήλυθα ἔρῳ. ἥνίκα τοὺς ὅρκους τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης ἀπειληφότες ἤκομεν οἱ πρέσβεις, τότε Θεσπιάς τινων καὶ Πλαταιᾶς ὑπισχνουμένων οἰκισθήσεσθαι, καὶ τοὺς μὲν Φωκέας τὸν Φίλιππον, αὐν γένηται κύριος, σώσειν, τὴν δὲ Θηβαίων πόλιν διοικεῖν,

¹ καὶ δὴ καὶ

[Ἦν ἐνθάδε ἐκέκτητο φανεράν οὐσίαν.] Ἀφανῆς οὐσία, pecunia sive domi recondita, sive apud mensarios collocata, sive in negotiationem collata: φανερά, aedes fundi, prædia, domesticum instrumentum. WOLF.

[Οὐσίαν φανεράν] Bona in duas species diviserunt Athenienses: ἀφανῆς οὐσία, καὶ φανερά. Hoc nomine vocabant agros, fundos, prædia; illo autem, nummos, mancipia, et similia. Ex edit. STOCK.

[Ἐξαργυρίσας] Schol. διαπράσας, apud Thucyd. viii. 81. ἔξαργυῶσαι. RÜDIG.

[Ἀπάγων] Aut active accipi potest, ut ad οὐσίαν referatur, aut ut neutrum pro ἀπῶν, quod præfero. Nam non οὐσίαν, sed pecuniam inde redactam secum abstulit. Unde et Auger. vertit: factamque pecuniam ad illum proficiscendo auerisse. BECK. i. e. ἀπῶν, apud Xenoph. ἀπάγειν ἀπὸ τῶν πολέμιων, recedere. De hoc Neoptolemo Wessel. ad Diod. S. XVI. 92. laudat Leopard. Emend. IX. 15. et Torrent. ad Suet. Calig. c. 57. RÜDIG.

γ'. Δύο μὲν δὴ ταῦτα κ. τ. λ.] Sic construo hanc phrasim: δύο μὲν δὴ ταῦτα, ὧν προεῖπον ἐγώ, ὀρθῶς καὶ δικαίως, οἷά περ ἦν, ἀποφανθέντα ὑπ' ἐμοῦ, μαρτυρεῖ τοῖς τότε γεγενημένοις λόγοις· hac duo, ex his quæ ego dixi prius [imo: hac duo, de quibus dixi, scilicet quod dissuasit auxilium Plutarcho ferendum, et quod Neoptolemi artes patefecit. BECK.], recte et juste, qualia erant, a me enunciata, testantur in gratiam orationum tunc habiturarum, scilicet, a me. AUGER.

[Τοῖς λόγοις — ἀποφανθέντα] Scilicet, τὰ πράγματα: per eas orationes declarata esse negotia. WOLF.

[Τοῖς τότε γεγενημένοις λόγ.] Alii ita: quum ea, quæ suasi, e venerunt, hæc testantur in gratiam meorum verborum, alii: eventus testatur, per illa verba verum esse declaratum: hanc rationem simpliciore dixe-

rim. RÜDIG.

Καὶ δὴ καὶ] Alterum καὶ omittant Par. 3. 7. 8. Aug. 1. Bav. app. Francf. et B. sed καὶ δὴ i. q. ἤδη, et καὶ δὴ καὶ celeritatis studium auget, hinc retinui cum cett. edd., quum facile excidere posset. IDEM.

[Ἦνίκα τοὺς ὅρκους] Legationem illam secundam intelligit, quam ipse, Æschines, aliique octo obiere, cum jam Ctesiphon et Phrynon Atheniensibus renuntiaverant, Philippum pacis studiosum et reipublicæ amicū esse. Et hic Æschinem præcipue perstringit Orator. Ex edit. STOCK.

[Θεσπιάς τινων καὶ Πλαταιᾶς ὑπισχνουμένων οἰκισθήσεσθαι] Thebani, duce Epaminonda, Thespiam solo æquaverant. Platææ excidium bis passæ erant. Primo, cum Archidamus, rex Spartanus, Platæenses coegit in fidem ac potestatem suam se dedere; anno quinto belli Peloponnesiaci. Thebani, tunc temporis Spartanorum socii, ut externarentur impetrarunt. Pace Antalcidæ denuo restituti, rebus secundis non diu fruebantur: annis quippe tribus ante pugnam Leutricam, ad pristinum miseriam redacti sunt a Thebanis, eo quod arma consociare cum illis contra Spartanos recusarunt. Ibid. Tangit Æschinem, qui conditiones, quas clam a Philippo acceperat, redux factus Atheniensibus aperuerat: horum enim intererat, ut Thespiæ et Platææ, quas Thebani post pugnam Leutricam destruxerant, restituerentur. Pro Megalop. p. 208, 18. ed. R. RÜDIG.

[Κύριος] Sc. πραγμάτων. IDEM.

[Τὴν δὲ Θηβαίων πόλιν διοικεῖν] Thebanorum urbem administraturum, id est, servitute oppressurum, coacturum in ordinem. Sed censeo legendum διοικεῖν, a διοικέω, et non a διακίω, ἀνάστατον ποιῆσειν, dissipaturum, eversurum, in pagos reducturum. Sic Isocrates [or. ad Phil.] λακε-

καὶ τὸν Ὀρωπὸν ὑμῖν ὑπάρξειν, καὶ τὴν Εὐβοίαν αὐτ' Ἀμφιπόλεως ἀποδοθήσεσθαι, καὶ τοιαύτας ἐλπίδας καὶ φανακισμούς, οἷς ὑπαχθέντες ὑμεῖς οὔτε ¹ συμφόρως οὔτ' ἴσως ² οὔτε καλῶς προεῖσθε Φωκίας, οὐδὲν τούτων οὔτ' ἔξαπατήσας οὔτε σιγήσας ἐγὼ φανήσομαι, ἀλλὰ προειπὼν ὑμῖν, ὡς εὖ οἶδ' ὅτι μνημονεύετε, ὅτι ταῦτα οὔτε οἶδα οὔτε προσδοκῶ, νομίζω δὲ τὸν λέγοντα ληρεῖν. ταῦτα τοίνυν 76 ἅπανθ', ὅσα φαίνομαι βέλτιον τῶν ἄλλων προορῶν, οὐδ' εἰς μίαν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὔτε δεινότητα οὔτε ἀλαζονείαν ἐπανόισω, οὐδὲ προσποιήσομαι δι' οὐδὲν ἄλλο γιγνώσκειν καὶ προαισθάνεσθαι πλὴν δι' ἃ ἂν ὑμῖν εἴπω δύο, ἐν μίᾳ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δι' εὐτυχίαν, ἣν συμπτώσης ἐγὼ 80 τῆς ἐν ἀνδρώποισι οὔσης δεινότητος καὶ σοφίας ὁρῶ κρατοῦ-

¹ συμφερόντως

² οὐδὲ

δαιμόνιοι Μαντινέας διόκησαν. τῷ διοικεῖν contrarium est τῷ συνιοκίῃν, ἢ οἰκίῃν, ut paulo ante: Θεσπιάς καὶ Πλαταιᾶς οἰκισθήσεσθαι. Sint cauti lectores in praeteritis et futuris et aoristis verborum οἰκῶ, quod η, et οἰκίζω, quod ι in illis temporibus habet: ut ὠκικα, ὠκίκειν, ὠκιστα, οἰκῶ, et ὠκικα, ὠκίκειν, ὠκιστα, οἰκίσω. quae librarii plerumque confundunt. WOLF. διοικεῖν, recte habet editio Paris. Qui enim inter verba illa σώσειν, ὑπάρξειν, &c. quae futuri sunt temporis, interponi potuit τῷ διοικεῖν, quod praesens tempus designat? Quae autem τῷ διοικεῖν subjicienda notio sit, declarat Noster in oratione π. παραρτ. §. 4. ubi idem Philippi promissum his verbis enuntiatur: δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν, ὑμᾶς—Θήβας μὲν πολιορκουμένας αὐτὰς καθ' αὐτὰς, χωρὶς τῆς ἄλλης Βοιωτίας, ἀκούσεσθαι, paucis vos diebus audituros, Thebas solas, absque reliqua Bœotia, obsideri. Renuntiaverat igitur civibus suis Æschines, Philippum sibi cæterisque legatis Atheniensibus seorsim, et clam Thebanis, promississe, se Thebas διοικεῖν, h. e. a reliqua Bœotia dissociatas compressurum. STOCK. διοικεῖν inquit Harpocratio, ἀντὶ τοῦ διαγίγχειν, ὥστε μὴ ἐν ταύτῃ πάντας οἰκεῖν, ἀλλὰ χωρὶς καὶ κατὰ μέρος. Δημοσθένης ἐν Φιλισπικῷ. AUGER. Cfr. Valckenæer. Animad. ad Ammon. l. iii. c. 2.

Τὸν Ὀρωπὸν ὑμῖν ὑπάρξειν] Themestion Eretriæ tyrannus Athenienses hac urbe privarat, an. 5. Olymp. 103. atque eam postea Thebanis dederat: unde sepius de ea ortæ sunt inter has civitates inimicitiae. Ex edit. STOCK. Vid. de hac urbe ad §. 8. coll. ad Liban. Vit. Demosth. §. γ'. RÜDIG.

Εὐβοίαν] Pace cum Atheniensibus facta, VOL. I.

Philipp. imposuerat tyrannos, de Cherson. 99, 1. coll. d. f. leg. 445, 25. ed. R. ὁρμητήρια ἐφ' ἡμᾶς ἐν Εὐβοίᾳ Φίλιππος προσκατασκευάζεται, cujus rei et alias mentio fit. IDEM.

Καὶ τοιαύτας ἐλπίδας καὶ φανακισμούς] Hi accusativi referri debent ad ὑπισχνουμένων: malim tamen cum Reiskio addi προτεινόντων vel ὑποδεικνύντων. AUGER. Ex anteced. ὑπισχνουμένων, quo manifestum est hos accusativos referri, repetendum est ποιοῦντων, quod in illo, qua sensum, latet. BECK. Beckio assentitur Rüdigerus.

[ὑπαχθέντες] Vid. Victor. Var. Lectt. l. xxi. c. 15.

Οὔτ' ἴσως οὔτε καλῶς] Non opus est emendatione; utile, æquum, honestum, discernuntur. Bene etiam vulg. lect. defendit Wakefield. Silv. Crit. III. p. 126. BECK.

Προεῖσθε] Nam sine Phocensibus pacem fecerant. RÜDIG.

Φωκίας] Phocenses, quorum res valde afflictæ erant, tutelam experiebantur Atheniensium. IDEM.

[Ἐξαπατήσας] Non ita vobis suasi, ut vos fallerem, quod alii fecerunt. IDEM.

Νομίζω δέ] Nexus hujus periodi: quam redissemus et nonnulli pollicitationes Philippi jactantes, his ego nullam fidem habui, sed prædixi, me nihil horum expectare. IDEM.

Οὐδ' εἰς μίαν] i. e. εἰς οὐδεμίαν, minime eo hæc dixi consilio, ita οὐδὲ καθ' ἐν, in Mid. 552, 13. et Aristogit. l. p. 778, 24. ed. R. IDEM.

Δεινότητα] Δεινότης sollertia ingenii, cfr. Aristot. Eth. VI. 13. IDEM.

Εὐτυχίαν] Favorem intelligit, quo ipsum ornet fortuna. IDEM.

σαν, ἕτερον δέ, ὅτι προῖκα τὰ πράγματα κρίνω καὶ λογίζομαι, καὶ οὐδὲν ¹ λῆμμ' ἂν οὐδεὶς ἔχοι πρὸς οἷς ἐγὼ πεπολίτευμαι καὶ λέγω δεῖξαι προσηρητημένον. ὀρθὸν οὖν, ὅ τι ἂν ποτε ἀπ' αὐτῶν ὑπάρχῃ τῶν πραγμάτων, τὸ συμφέρον φαίνεται μοι. ὅταν δ' ἐπὶ θάτερα ὥσπερ εἰς τρυτάνην ἀργύριον προσενέγκῃς, οἴχεται φέρον καὶ ² καθεῖλκυκε τὸν λογισμὸν ἐφ' αὐτό, καὶ ³ οὐκ ἂν ἔτ' ὀρθῶς οὐδ' ὑγιῶς ὁ τοῦτο ποιήσας περὶ οὐδενὸς ἂν λογίσαιτο.

δ'. Ἐν μὲν οὖν ἔγωγε πρῶτον ὑπάρχειν φημί δεῖν, ὅπως εἴτε συμμάχους ⁴ εἴτε σύνταξιν εἴτ' ἄλλο τι βούλεται τις κατασκευάζειν τῇ πόλει, τὴν ὑπάρχουσαν εἰρήνην μὴ λύων τοῦτο ⁵ ποιήσει, οὐχ ὥς θαυμαστήν οὐδ' ὥς ἀξίαν οὔσαν ὑμῶν· ἀλλ' ὅποια ⁶ τίς ποτ' ἐστὶν αὕτη, μὴ γενέσθαι μᾶλλον εἶχε τοῖς πράγμασι καιρὸν ἢ γεγεννημένην νῦν δι'

¹ λῆμμα οὐδεὶς ἂν² καθεῖλκυσε³ οὐκέτ' ἂν ὀρθῶς⁴ εἴτε σύνταξιν, εἴτε συμμάχους⁵ ποιήσει⁶ Deest τίς.

καὶ οὐδὲν λῆμμα] Hanc phraseos partem sic interpretor: et nullum emolumentum nullus posset ostendere adjunctum eis quæ ego administro et dico, quo nempe ea in prayum inclinent. AUGER.

Πρὸς οἷς—προσηρητημένον] Nullus mercedem mihi ab iis propositam animadvertet, apud quos rempubl. administrem. Schol. προσκεκολλημένον ἐμοί. Lept. 487, 8. ed. R. ἂ πρὸς τοῖς θεσμοδότης ἔλεγε. vid. ad Phil. I. §. iά. RÜDIG.

Ὀρθόν] Auger. observat, præeunte Wolfio, esse adverbialiter accipiendum, recta et statim. Quidni autem sit rectum, incorruptum? utilitas, quæcunque ex ipsis rebus enascatur, incorrupta (talīs, qualis est) mihi apparet. Opponuntur deinde ὀρθῶς et ὑγιῶς. BECK.

Ἀπ' αὐτῶν ὑπάρχ. τῶν πραγμ.] Com-modum publicum, quod ex ipso rerum statu proficiscetur, ego perspectum habeo. RÜDIG.

Ἐπὶ—τρυτάνην] Alterutram in partem, veluti in lancem trutinæ. BECK.

Οἴχεται φέρον καὶ καθεῖλκυσε] Τὸ φέρον non tam eleganti pleonasmo additur, quam celeritatem quandam et impetum significat. WOLF.

Καθεῖλκυσε] Aoristum prætulī cum Beckio. καθεῖλκειν dicitur et de navibus, quæ in mare demittuntur, et de lance, quæ detrahatur. Noster suam castitatem et integritatem laudat de Cor. p. 324, 8. ed. R. quem locum Jacobs. attulit. RÜDIG.

Ὅ τοῦτο ποιήσας] Id est, ὁ προσενέγκας

ἀργύριον πρὸς τὸν τῶν πραγμάτων λογισμὸν καὶ διαχειρισμὸν. BECK.

δ'. Ἐν μὲν οὖν] Οὖν indicat transitionem: ceterum sic ego sentio in re præsentī. AUGER.

Εἰρήνην] Causam pacis ipse indicat Dem. de Cor. 231, 15. ὥς οἱ τότε μὲν βαρεῖς, νῦν δ' ἀτυχεῖς ὁπβαῖοι φανεροὶ πᾶσιν ἦσαν ἀναγκασθῆσόμενοι καταφεύγειν ἐφ' ὑμᾶς, ὁ Φίλιππος, ἵνα μὴ τοῦτο γένοιτο μηδὲ συνέλθοιεν αἱ πόλεις, ὑμῖν μὲν εἰρήνην, ἐκεῖνοις δὲ βοήθειαν ἐπηγγείλατο. coll. p. 236, 7. ed. R. RÜDIG.

Ὅποια ποτ'] In Cod. a. interpositum τι, Bekker. dedit τίς. Quamquam vero τίς additur, ut ambitus rei infinitæ augeatur, ut ποῖο' αὐτὰ Olynth. III. (II.) §. θ'. ad fin. I. (III.) §. iά. tamen h. l. ποτὲ illam vim sustinere videtur. IDEM.

Μᾶλλον εἶχε—καιρὸν] Majorem utilitatem et opportunitatem hoc præbuisset rebus i. e. civitati nostræ, si pax non esset facta. Similem adverbii μᾶλλον usum vid. Hom. Od. II. 334. οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν σάον ἀμμιν. IDEM.

Γεγεννημένην] Verum structura verborum vulgaris non modo sana est sed etiam Græco sermoni accommodatior: ἡ εἰρήνη εἶχε καιρὸν τοῖς πράγμασι μᾶλλον μὴ γενέσθαι, ἡ γεγεννημένη ἔχει καιρὸν λυθῆναι. Apparet ita, unde nominativī pendeant. BECK. Jam etsi verissimum sit, litteram v ob. seq. νῦν facillime excidere potuisse, tamen Beckius bene videtur lect. vulgatam defendisse: ἡ γεγεννημένη ἔχει καιρὸν λυθῆναι. Jacobs. eandem retinuit. RÜDIG.

ὑμᾶς λυθῆναι· πολλὰ γὰρ προείμεθα, ὧν ὑπαρχόντων τότε
 ἂν ἡ νῦν ἀσφαλέστερος καὶ ῥᾶν ἦν ἡμῖν ὁ πόλεμος. δεύτερον
 δέ, ὅρᾳν ὅπως μὴ ¹προαζόμεθα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς
 συνεληλυθότας τούτους καὶ φάσκοντας Ἀμφικτύονας νῦν
 εἶναι εἰς ἀνάγκην καὶ πρόφασιν κοινοῦ πολέμου πρὸς ἡμᾶς.
 ἐγὼ γάρ, εἰ γένοιθ' ἡμῖν πρὸς Φίλιππον πάλιν πόλεμος δι'
 Ἀμφίπολιν ἢ τι τοιοῦτον ἐγκλημα ἴδιον, οὐ μὴ μετέχουσι ⁷⁷
 Θετταλοὶ μὴδ' Ἀργεῖοι μὴδὲ Θηβαῖοι, οὐκ ἂν ἡμῖν οἶομαι
 τούτων οὐδένα πολεμῆσαι, καὶ πάντων ἥκιστα — καί μοι
 μὴ θορυβήσῃ μὴδεις ³πρὶν ἀκοῦσαι — Θηβαίους, οὐχ ὥς
 ἡδέως ἔχουσιν ἡμῖν, οὐδ' ὥς οὐκ ἂν χαρίζοιντο Φιλίππῳ,
 61 ἀλλ' ἴσασιν ἀκριβῶς, εἰ καὶ πάνυ ⁴φῆσει τις αὐτοὺς ἀναι-
 σθήτους εἶναι, ὅτι εἰ γενήσεται πόλεμος πρὸς ὑμᾶς αὐτοῖς,
 τὰ μὲν κακὰ πάνθ' ἔχουσιν αὐτοί, τοῖς δ' ἀγαθοῖς ἐφεδρεῦν
 ἕτερος καθεδεῖται· οὐκ οὖν ⁵πρόοιנט' ἂν ἑαυτοὺς εἰς τοῦτο
 μὴ κοινῆς τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς αἰτίας οὔσης τοῦ πολέμου.
 οὐδέ γε εἰ πάλιν πρὸς τοὺς Θηβαίους πολεμήσαιμεν δι'

¹ προαζόμεθα² ὑμᾶς³ πρὶν ἂν ἀκοῦσῃ⁴ † φῆσει⁵ πρόοιנט'

Πολλὰ γὰρ προείμεθα] Quas significet
 urbes, in promptu est. IDEM.

Ὅρᾳν] Sub. ex præcedentibus φημι δεῖν.
 AUGER.

Φάσκοντας Ἀμφικτ. εἶναι] 'Amphictyo-
 num concilium Athenienses illud non re-
 putabant, a quo Philippus in amplissimo
 illo auctoritatis et honoris gradu collocatus
 fuerat.' Lucches. Cf. dicta ad §. ε. v. κω-
 λούμεν et de fals. leg. 446. 6. ed. R. RÜDIG.

ἢ τι] Nempe ἢ διὰ τι. Sic infra p. 144.
 v. 1. ἢ τι τῶν ἰδίων subaudiendum διὰ post
 ἦ. AUGER.

Οὐ μὴ μετέχουσι] Si quidem hi populi,
 qui Philippo savebant, huic bello non in-
 tererunt. RÜDIG.

Καί μοι — ἀκοῦσῃ] Forsitan hæc inter-
 posuit Demosthenes, cum plures audito-
 res sentiret fremere. BECK.

Θηβαίους — Φιλίππῳ] Vid. ad Olynth. I.
 (III.). §. ε. h. or. §. ε. et Olynth. III. (II.)
 §. δ'. et de Cor. p. 240, 10. ed. R. RÜDIG.

Ἀναισθήτους] Stupor Bæotorum in pro-
 verbum abiit. Pindarus [Olymp. VI.
 152.]: τὴν πάλαι λοιδορίαν, Βοιωτίαν ὕν,
 ἀποτρίψαντες, et Horatius [2 Ep. i. 244.]

'Bæotum' in crasso jurares aere natum.'
 WOLF.

Noster de Cor. 237, 14. ed. R. τῆς βαρύ-
 τητος τῶν Θηβαίων facit mentionem, Cfr.

Corn. Nep. Alcib. c. 7. RÜDIG.

Εἰ γενήσεται πόλεμος πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς]
 Lego πρὸς ὑμᾶς αὐτοῖς: Si ipsi bellum con-
 tra nos susceperint. WOLF.

Τοῖς δ' ἀγαθοῖς ἐφεδρεῖων — καθεδεῖται]
 Παρὰ τὸ καθέζεσθαι. Obsopæus κατεδεῖται,
 παρὰ τὸ κατέδω: Alium, captantem occa-
 siones, bona illa devoraturum. Sed prior
 lectio magis placet. IDEM. "Εφεδρος ille
 ex athletis dicebatur, cui sorte obtigerat
 ut, certantibus aliis, spectator sederet,
 congressurus mox cum fatigato, vicens
 ipse atque integer viribus. Hinc ἐφεδρεῖων,
 assideo ut alium invadam et ejus bonis fruam.
 AUGER. Schol. ἔφεδρος, ἐλπίζων, παρα-
 μένων, gladiator tertiaris, qui post pugnam
 aliorum ducum cum victore congrediebatur.
 Orv. ad Char. p. 436. hinc ἐφεδρεῖν,
 observare tempus, dum eo uti possis. de
 Chers. p. 100, 9. ed. R. οὐκ οὖν βούλεται τοῖς
 ἑαυτοῦ καιροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν ἐφε-
 δρεῖν, non vult vestra libertate suis rebus
 insidias parari. Auger. putat, h. l. innoῖ
 Lacedæmonios, qui expectabant Theba-
 norum interitum, quo ipsi crescerent. Ad
 Philippum hæc non retulerim propter κα-
 θεδεῖται. RÜDIG.

"Ετερος καθεδεῖται] Spartam quidam, ego
 Philippum intelligo. STOCK.

Πάλιν — δι' Ὁρωπῶν] Quam Oropum,
 quæ Atheniensium erat, Themiso Eretriae

᾽Ωρωπὸν ἢ τι τῶν ἰδίων, οὐδὲν ἂν ἡμᾶς παθεῖν ἡγοῦμαι· καὶ γὰρ ἡμῖν καὶ κείνοις τοὺς βοηθήσοντας ἂν οἶομαι, εἰς τὴν οἰκίαν εἴ τις ἐμβάλοι, βοηθεῖν, οὐ συνεπιστρατεύσειν οὐδέτεροις. καὶ γὰρ αἱ συμμαχίαι τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον, ὧν καὶ φροντίσειεν ἂν τις, καὶ τὸ πρᾶγμα φύσει τοιοῦτόν 78 ἔστιν· οὐκ ἄχρι τῆς ἴσης ἕκαστός ἐστιν εὐνους οὔτ' ἡμῖν οὔτε Θεβαίους, σῶς τε εἶναι καὶ κρατεῖν τῶν ἄλλων, ἀλλὰ σῶς μὲν εἶναι ἅπαντες ἂν βούλονται ¹ ἐνεχ' αὐτῶν, κρατήσαντας δὲ τοὺς ἑτέρους δεσπότας ὑπάρχειν αὐτῶν οὐδὲ εἷς.

έ. Τί οὖν ἡγοῦμαι φοβερόν, καὶ τί φυλάξασθαι φημι δεῖν ἡμᾶς; ὅπως μὴ κοινὴν πρόφασιν καὶ κοινὸν ἔγκλημα ὁ μέλλων πόλεμος πρὸς ἅπαντας λάβῃ. εἰ γὰρ Ἀργεῖοι

¹ ἐνεκά γε αὐτῶν

igrānnūs cepisset Ol. 103, S., nec hanc urbem contra Athen. sibi defendere videretur, tradidit eam Thebanis, qui neque ipsi neque Atheniensibus reddebant. Diod. S. XVI. 76. ibique Wessel. Demosth. suadet, ut hanc urbem permittant Thebanis §. 5. coll. de Megalop. 206, 24. ed. R. Xenoph. H. G. VII. 4, 1. narrat, Athenienses illam urbem recuperaturos desertos fuisse a sociis, quam quidem rem Noster fortassis in mente habet. RÜDIG.

Βοηθήσοντας ἂν οἶμαι — βοηθεῖν] Ἄν περτinet ad βοηθεῖν, et ita respondet seq. συνεπιστρατεύσειν i. e. in fines aliorum cum aliquo invadere. Si de nostris rebus defendendis pugnamus, socii nobis aderunt, non vero, si injurias aliis inferimus. IDEM.

Εἰς τὴν οἰκίαν εἴ τις ἐμβάλοι] Οἶκ αὐτῶν τῶν συμμαχῶν, ἀλλὰ τῶν πολεμιουμένων, εἴτε Θεβαίων, εἴτε Ἀθηναίων. WOLF.

Βοηθεῖν] Accipe quasi βοηθήσειν, quod malim ob subsequens συνεπιστρατεύσειν. Ceterum intellige συνεπιστρατεύω, una cum aliquo expeditionem suscipio, i. e. regionem alienam invado cum aliquo. AUGER.

Ὅν καὶ φροντίσειεν] Lege: ὃν καὶ φροντίσειεν. OBSOPEUS. Quem secutus ita locum interpretor: haec est ratio societatum etiam erga eos socios, quos quis maxime diligit. RÜDIG. Ut ad συμμαχίας referatur. Et Dounæus quidem vertit: societates enim et fœdera, quæ magni quis fecerit, hoc modo se habent &c. Sed in promptu est, nunc non dicendum esse de fœderum æstimatione justa, sed de ratione eorum a quovis cogitanda et consideranda. BECK.

Ἀχρι τῆς ἴσης] Respondet huic quod gallice diceremus, jusqu' à la concurrence de. Mox pro ὥστε εἶναι in vulg. non dubitavi reponere juxta Reiskium, ὥστε σῶς

τε εἶναι, σῶς contracte pro σάους. Totum hunc locum paulo intricatiorem sic interpretor: unusquisque ex æquo (vel pariter) neque vobis neque Thebanis ita benevolus est ut velit nos et incolumes esse et aliis imperare, sed incolumes esse. . . . AUGER.

Ἀχρι τῆς ἴσης — σῶς τε εἶναι] Prima verba Auger. et Jacobs. interpr. ex æquo, pariter, sed hoc est ἀπ' ἴσης. Potius: ad æquam partem i. e. usque eo, ut et salvi sint et imperent. Nam conjectura Reiskii σῶς τε εἶναι pro vulg. ὥς τε εἶναι videtur et hac nostra interpretatione et verbis seqq. ἀλλὰ σῶς μὲν εἶναι commendari. Ex ultima litera in Θεβαίους facile hic error, si est, oriri potuit. Similiter Phil. I. §. 18. fin. pro vulg. αὐτοῖς, litera s demta, αὐτοὶ legendum videbatur. RÜDIG.

Ὅστε εἶναι καὶ κρατεῖν] Id est, ζῆν, μὴ ἀναστάτους γίνεσθαι, σῶς ὑπάρχειν: quam vocem subintelligi arbitror, ut et apud Ciceronem 1. de Officiis verbum esse ponitur: Sic cum Celtiberis, cum Cimbris bellum ut cum inimicis gerebatur, uter esset, non, uter imperaret. Ubi fortasse legendum, utri essent, non, utri imperarent. WOLF. Doun. reddit: ut sint atque ut aliis imperent. Perperam. Præverat tamen Wolf. observans, εἶναι, ut Lut. esse, poni pro ζῆν. Imo verba valent: ut liceat etiam imperium in alios capessere. In Wolf. ed. asteriscus verbis est appositus, redduntur autem: ut simul et incolumes esse nos et aliis imperare velint. Atque inde videtur fluxisse Reiskii conjectura, quam (omisso ὥστε) ita in textis reposuit: σῶς τε εἶναι καὶ κρ. Auger. dedit: ὥστε σῶς τε ε. κ. κρ. BECK.

έ. Εἰ γὰρ Ἀργεῖοι μὲν, καὶ Μεσσήνιοι] Fractis Spartæ opibus a Thebanis, civitates,

μὲν καὶ Μεσσήνιοι καὶ Μεγαλοπολῖται καὶ τινες τῶν λοι-
πῶν Πελοποννησίων, ¹ ὅσοι τὰ αὐτὰ τούτοις φρονοῦσι, διὰ
τὴν πρὸς Λακεδαιμονίους ἡμῖν ἐπικηρυκείαν ἐχθρῶς σχή-
σουσι καὶ τὸ δοκεῖν ἐκδέχεσθαι τι τῶν ἐκείνοις πεπραγμέ-
νων, Θηβαῖοι δὲ ἔχουσι μὲν, ὡς λέγουσιν, ἀπεχθῶς, ἔτι δὲ
ἐχθροτέρως σχήσουσιν ὅτι τοὺς παρ' ἐκείνων φεύγοντας σώ-
ζομεν καὶ πάντα τρόπον τὴν δυσμένειαν ἐνδεικνύμεθ' αὐ- 79
τοῖς, Θετταλοὶ δ' ὅτι τοὺς Φωκέων φυγάδας σώζομεν,
62 Φίλιππος δὲ ὅτι κωλύομεν αὐτὸν κοινωνεῖν τῆς Ἀμφικτυο-
νίας, φοβοῦμαι μὴ πάντες περὶ τῶν ἰδίων ἕκαστος ὀργιζό-
μενοι κοινὸν ἐφ' ἡμᾶς ἀγάγωσι τὸν πόλεμον, τὰ τῶν Ἀμ-
φικτυόνων δόγματα προστησάμενοι, εἴτ' ἐπισπασθῶσιν
ἕκαστοι πέρα τοῦ συμφέροντος ἑαυτοῖς ἡμῖν πολεμῆσαι,
ὥσπερ καὶ περὶ Φωκέας. ἴστε γὰρ δὴ πού τοῦτ', ὅτι νῦν

¹ ὅσοι γε δὴ τὰ

quæ antea ei paruerant, se in libertatem vindicarunt. Hinc ortæ controversiæ adhuc durabant: in quibus Spartani Athenienses habuere sibi adjutores. Ex edit. STOCK.

Γε δὴ] Sua vi non carent, sane quidem, i. e. non sunt pauci. RÜDIG.

Ἐπικηρυκείαν] V. Harpocrat. s. v. et Dem. adv. Lept. §. ιγ'. et Valckenaer. Animad. ad Ammon. l. i. c. 20.

Ἐκδέχεσθαι τι τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων] Impedire quædam acta illorum: non consentire in omnia. Alia est τὸ διαδέχεσθαι: hic vero ἀπείργειν καὶ κωλύειν, ut et Suidas exponit: quasi dicas intercepte, et intervertere. WOLF. Quo pacto hi videantur declarasse sibi placere, et calculo suo probare, factu eorum, quæque ipsi ab illis perpassi sint. Ita vertit et disserit de vi vocis ἐκδέχεσθαι Cl. Abresch. Animad. ad Æschylum, 2. 32. TAYLOR. Lacedæmonii scilicet in animo erat, hæc civitates in pristinam servitutem repetere. Itaque cum Turrellio vertimus ἐκδέχεσθαι, fautores esse. Secundum Suidam, vel fortior est ista vox: ἐκδέχεσθαι (inquit ille) est, aliquid ab altero accipere, quod ipse deinde suscipias. Wolfius illud ἐκείνοις de Argivis intelligit, et locum hoc modo vertit, propter acta quædam sua impedita. Sed concinnior videtur interpretatio prior. Ex edit. STOCK. Scilicet ἐκείνοις perperam ad Peloponnesios refert, quum pertineat ad Lacedæmonios. BECK. ἐκδέχεσθαι, hoc loco, suscipere res Lacedæmoniorum et sibi vindicare. RÜDIG.

Τι τῶν ἐκείνοις πεπραγ.] H. e. ὑπ' ἐκείνων, re-

fero ad insignem aliquam injuriam, quam Peloponnesiis Lacedæmonii intulerant. BECK.

Ἐτι ἐχθροτέρως] Hoc malo, quam ἐχθροδυστέρως, aut ἐχθρῶς. Nam et comparativus requiritur: et ἐχθρότης parum usitatum, et ἐχθρὸς non tantum ἐχθρίων, ἐχθρίστος, sed etiam ἐχθροτέρως, ἐχθρότατος facere potest κατ' ἀναλογίαν. WOLF.

Τοὺς παρ' ἐκείνων φεύγοντας] Philippus, finito sacro bello, vastataque Phocide, quas urbes Phocenses in Bæotia tenebant, Thebanis dedit; et inter eas Orchomenum et Coroneam. Harum igitur incolæ, veriti ne se Thebani in servitutem adducerent, Athenas confugerunt, atque humaniter excepti sunt. Lucchès. STOCK.

Φωκέων φυγάδας] Vid. ad Liban. Arg. Diod. S. XVI. 60. monet, jussum fuisse, ut exsules Phocensium piaculares habeantur, quos ex omni loco retrahere cuivis liceat: hos recipiebant Athenienses, de Cor. p. 230, ult. ed. R. πρῶτον μὲν ἡμεῖς οὕτω διέκεισθε, ὥστε Φωκέας μὲν βούλεσθαι σωθῆναι, καίπερ οὐ δίκαια ποιούντας ὀργάντες. RÜDIG.

Κωλύομεν] Nam Athenienses nullos miserant legatos ad conventum Amphictyonum, d. f. leg. p. 380, 18. ed. R. IDEM.

Τὰ — προστησάμενοι] Decreta Amphictyonum prætexentes. IDEM.

Πέρα τοῦ] M. καὶ πέρα τοῦ, id est, καὶ παρὰ τὸ συμφέρον, non περὶ τοῦ. WOLF.

Ὡςπερ καὶ περὶ Φωκέας] S. γέγονεν. Significat Phocensis belli multos cum detrimentum suo implicatos. Aliquid mali propter socium malum non minus quam pro-

Θηβαῖοι καὶ Φίλιππος καὶ Θετταλοὶ οὐχὶ ταῦτ' ἕκαστοι
¹ μάλιστα ἐσπουδακότες ταῦτ' πάντες ἔπραξαν. οἷον Θη-
 βαῖοι τὸν μὲν Φίλιππον παρελθεῖν καὶ λαβεῖν τὰς παρό-
 δους οὐκ ἠδύναντο κωλύσαι, οὐδὲ γε τῶν αὐτοῖς πεπονημέ-
 νων ὕστατον ἐλθόντα τὴν δόξαν ἔχειν — νυνὶ γὰρ Θηβαίοις
 πρὸς μὲν τὸ τὴν χώραν κεκομίσθαι κάλλιστα πέπρακται,
 πρὸς δὲ τιμὴν καὶ δόξαν αἰσχίστα· εἰ γὰρ μὴ παρήλθε
 80 Φίλιππος, οὐδὲν ἂν αὐτοῖς ἐδόκει εἶναι — ταῦτα δ' οὐκ
 ἠβούλοντο, ἀλλὰ τῷ τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὴν Κορώνειαν
 λαβεῖν ἐπιθυμεῖν, μὴ δύνασθαι δέ, πάντα ² ταῦτ' ὑπέ-
 μειναν. Φίλιππον τοίνυν τινὲς μὲν δὴ πού τοι μᾶλλον λέγειν,
 ὥς ³ οὐδ' ἐβούλετο Θηβαίοις Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν πα-
 ραδοῦναι, ἀλλ' ἠναγκάσθη· ἐγὼ δὲ τούτοις μὲν ἐρῶσθαι
 λέγω, ἐκεῖνο δὲ οἶδ' ὅτι οὐ μᾶλλον γε ταῦτ' ἔμελεν αὐτῷ

¹ μάλιστα ἕκαστοι² ταῦτα πάντ'³ † οὐκ

pter vicinum. IDEM. Nam Boeoti, Locenses, Thessali magnos sumtus in hoc bellum Phocense impenderant. Ceterum non est, quod cum Reisk. et Auger. γέγονε subintelligamus, nam refertur ad ἐπισπασθῶσιν. RÜDIG.

“Ἐκαστοι μάλιστα] Ita dedit Bekker. sed μάλιστα malim ad ταῦτ' referri. Philippus cum Thessalis parabat Thebanis opes et ignominiam, Thebani cum Thessalis augebant gloriam Philippi, Thessali et Philippi et Thebanorum rebus prospiciebant, cfr. p. 147. v. 9. ἕκαστον εὐρήσετε πολλὰ προηγημένον ἂν οὐδὲν ἐβούλετο πρᾶξαι. IDEM.

Τὰ αὐτὰ πάντες ἔπραξαν] Vel, eadem egerunt, vel, eodem modo cum illis actum est. Nam utrumque et sententia patitur, et verbi vis. WOLF. Verbum tamen ἐσπουδακότες priorem explicationem confirmat. BECK.

Τὰς παρόδους οὐκ ἠδύναντο] Non solum Thermopylas intelligit (Strab. IX. p. 655. Almel. τὴν μὲν οὖν παράδον Πύλας καλοῦσι), sed etiam ceteras angustias. Phil. III. p. 119, 14. ed. R. κύριος δὲ τῶν πυλῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοῖς Ἑλληνας παρόδων ἐστί. RÜDIG.

Οὐδὲ γε] Neque etiam potuerunt impedire, quominus ille gloriam belli finiti praeperet, γὰρ est mirantis, vid. ad Olynth. II. (I.) §. 8°. IDEM.

Τὴν χώραν] Phocidem intellige, quam Philippus eis donarat: aut certe de Orchomeno et Coronea, reliquaque Boeotia, quam eis subegerat. WOLF.

Οὐδὲν ἂν αὐτοῖς ἐδόκει εἶναι] S. σπεπρα-

γμένον, οὐδὲν ἂν διαπράξασθαι, ἢ κατακτήσασθαι, nihil eos recuperaturos fuisse, neque Coroneae, nec Orchomeni, nec Phocidis potituros. IDEM. Videtur addendum vel saltem subaudiendum πεπραγμένον, nihil ipsis videretur actum fuisse. AUGER. Reiskio πλέον interponendum. Dounaeus reddidit: nihil illi videbantur habituri. Simplicissimum tamen est, ex anteced. πέπρακται intelligi πεπραγμένον. BECK. Nisi ille venisset, non sperare licuit Thebanis, fore, ut illa oppida recuperarent. RÜDIG.

Ταῦτα δὲ] S. τὸ ἐστερῆσθαι τῆς δόξης. Noluerant rerum gestarum gloriam sibi a Philippo intercipi: de qua retinenda non minus, quam de stabiliendis et augendis opibus suis laborabant. Qua de re vide Isocratis Philippicam ab hoc loco: καλλίστην μάχην νικῆσαντες, καὶ μεγίστην δόξαν ἐξ αὐτῆς λαβόντες, etc. WOLF. Refero ad omnia ea, quae Thebani antea dicuntur impedire non potuisse. BECK. Ut gloriam belli finiti ille reportaret. RÜDIG.

Ὀρχομενὸν — Κορώνειαν] Vid. ad Liban. Arg. et de fals. leg. 375, 11. ed. R. De Coronea vid. Steph. Byz. s. h. v. IDEM.

Ἐρῶσθαι] Χαίρειν, hoc est, eos falsum dicere puto, rem ita se habere nego. WOLF. Hesych. ἡγιαίνειν, eod. modo ut χαίρειν, aliquid missum facere, hos jubeo valere, sua sibi habeant; non enim impulsus ab aliquo hoc fecit Phil., sed ut gloriam sibi pararet, d. f. leg. 419, 12. ed. R. Ἐρῶσθαι πολλὰ φράσας τῷ σοφῷ Σοφοκλεῖ. RÜDIG.

ἢ τὰς παρόδους λαβεῖν ἡβούλετο καὶ τὴν δόξαν τοῦ πολέμου, τοῦ δοκεῖν δι' αὐτὸν κρίσιν εἰληφέναι, καὶ τὰ Πύθια θεῖναι δι' ἑαυτοῦ· καὶ ταῦτ' ἦν ὦν μάλιστ' ἐγλίχετο. Θετταλοὶ δέ γε οὐδέτερ' ἡβούλουντο τούτων, οὔτε Θηβαίους οὔτε τὸν Φίλιππον μέγαν¹ γίγνεσθαι — ταῦτα γὰρ πάντ' ἐφ' ἑαυτοὺς ἡγοῦντο εἶναι —, τῆς Πυλαίας δ' ἐπεθύμουν
 63 καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς, πλεονεκτημάτων δυοῖν, κύριοι γενέσθαι τῶ δὲ τούτων γλίχεσθαι τάδε συγκατέπραξαν. τῶν τοίνυν ιδίων² ἐνεχ' εὐρήσετε ἕκαστον πολλὰ προσηγμένον, ὦν οὐδὲν ἡβούλετο, πρᾶξαι. τοῦτο μὲν τοίνυν, ὅτι τοιοῦτόν ἐστι, φυ- 81
 λακτέον ἡμῖν.

ς'. Τὰ κελεύόμενα ἡμᾶς³ ἄρα δεῖ ποιεῖν ταῦτα φοβουμένους; καὶ σὺ ταῦτα κελεύεις; πολλοῦ γε καὶ δέω.

¹ γενέσθαι· πάντα γὰρ ταῦτα

² ἐνεκα ἕκαστον εὐρήσετε [εἰς τὰ] πολλὰ

³ ἄρα

Καὶ τὴν δόξαν τοῦ πολέμου, τοῦ δοκεῖν δι' αὐτὸν κρίσιν εἰληφέναι] Ἀντίπαυσις quædam: ἀντὶ τοῦ, τὴν δόξαν τοῦ δοκεῖν τὸν πόλεμον κρίσιν εἰληφέναι δι' αὐτὸν, τούτέστι, τελευτὴν καὶ συντέλειαν. Alia est κρίσις ἱατρικὴ, alia, πολεμικὴ, sed utraque rei finem spectat. WOLF. Interpretor ad verbum: et gloriam belli accipere, gloriam τοῦ videri per ipsum finem cepisse, i. e. ita ut hoc videatur per ipsum finem cepisse. AUGER. Cfr. Plat. Crit. c. 15. RÜDIG.

Δι' αὐτὸν] Dedi, nam subjectum ad κρίσιν εἰληφέναι ἐστὶ πόλεμον. Sensus: ipso interveniente, ita differt a δι' ἑαυτοῦ. IDEM.

Καὶ τὰ Πύθια θεῖναι δι' ἑαυτοῦ] Ludos Delphicos in Apollis honorem institutos, quorum summam fuisse celebratam notum est. Θεῖναι τὰ Πύθια, est ἀγωνοθέτην εἶναι, qui maximus honos apud Græcos habebatur. WOLF. Pythii ludi Amphictyonibus commissi erant, in quorum numerum quum esset Philippus receptus, ἐδόξεν Ἕλλησιν — (Diod. S. XVI. 60.) τιθεῖναι δὲ καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Πυθίων Φίλιππον μετὰ Βοιωτῶν καὶ Θετταλῶν, coll. Phil. III. p. 119, 11. ed. R. τίθῃσι μὲν τὰ Πύθια, τὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνα, i. e. instituit. RÜDIG.

Ἐγλίχετο] Γλίχεται Hesych. ἐπιθυμεῖ, bene Doum. misere cupere, Dem. d. f. leg. 411, 24. ed. R. τῆς παρ' ὑμῶν τιμῆς γλίχομεναις — ἀπαυτῶν. IDEM.

Ἐφ' ἑαυτοὺς ἡγοῦντο εἶναι] Καθ' αὐτῶν: ἐνόμιζον εὐλαβήσεσθαι ἐκ τούτων. WOLF. Adversus se ipsos. Phil. II. 73, 27. ταῦτ' ἐφ' ἡμᾶς ἐστί. RÜDIG.

Πυλαίας] Jus Amphictyonice dignitatis. WOLF. Phocenses quippe, Delpho-

rum potiti, Thessalos inde abegerunt. Ex voce Πυλαία, satis liquet concilium Amphictyonice Pylæum appellatum fuisse, seu Delphis seu Pylis habitum. Ex edit. STOCK.

Τῶν ἐν Δελφοῖς] Subaudi δικαίων, et accipe πλεονεκτημάτων δυοῖν tanquam appositionem ad τῆς Πυλαίας et τῶν ἐν Δελφοῖς. AUGER. Πλεονεκτῆμα δύο referantur ad duplicem conventum, quem Amphictyones vere Delphis, autumno Thermopylis habere solebant (Pausan. VII. c. 24, 3.): alii ad ludos Pythios et Amphictyoniam. RÜDIG.

Δυοῖν] Τῆς Πυλαίας καὶ τῶν πλεονεκτημάτων κύριοι γενέσθαι. τὰ ἐν Δελφοῖς πλεονεκτῆματα intelligo, partem agri Delphici eos accepisse. Alioqui τὸ δυοῖν, παρέλκειν putarem. Δυεῖν ψήφοιν ὁ Φίλιππος κύριος ἐγένετο, οὐχὶ δὲ ὡς οἶμαι καὶ οἱ Θετταλοί. WOLF.

Τὰδε] Ut et cum Thebanis et cum Philippo facerent. RÜDIG.

ς'. Τὰ κελεύόμενα ἡμᾶς ἄρα δεῖ ποιεῖν] Nunquid igitur facienda erunt, quæ isti iusserint? Wolfius verit, parum scite. Τὰ κελεύόμενα (vel τὸ κελεύόμενον) ποιεῖν ponitur absolute pro dicto audientem esse, jugum subire; quo sensu bis occurrit apud Demosth. de Cor. §. 59. STOCK. Continent hæc verba objectionem Demostheni factam, cui deinde respondet. BECK. Cod. Obs. habet ἄρα, quod rec. Bekkeri, et videtur hæc partic. hujus loci naturæ magis convenire, nimirum, videlicet. Num præ metu cooptemus Philippum in numerum Amphictyonum? RÜDIG.

Καὶ σὺ] Et tu (qui adversaris Philippo)? cfr. Olynth. I. (II.) §. 4. IDEM.

ἀλλ' ὥς οὔτε πράττομεν οὐδὲν ἀνάξιον ἡμῶν αὐτῶν οὔτ' ἔσται πόλεμος, νοῦν ¹ δὲ δόξομεν πᾶσιν ἔχειν καὶ τὰ δίκαια λέγειν, τοῦτ' οἶομαι δεῖξιν. πρὸς δὲ τοὺς Θρασέως ὁτιοῦν οἰομένους ὑπομένειν δεῖν καὶ μὴ προορωμένους τὸν πόλεμον ἐκεῖνα βούλομαι λογίσασθαι. ἡμεῖς Θηβαίους ἔωμεν ἔχειν Ὀρωπὸν καὶ εἴ τις ἔροιτο ἡμᾶς, κελεύσας εἰπεῖν τὰληθῆ, διὰ τί; ἵνα μὴ πολεμῶμεν, ² φαῖμεν ἄν. καὶ Φιλίππῳ νυνὶ κατὰ τὰς συνθήκας Ἀμφιπόλεως παρακεχωρήκαμεν, καὶ Καρδιανούς ἔωμεν ἔξω ³ Χερρόνησιωτῶν τῶν ἄλλων τετάχθαι, καὶ τὸν Κᾶρα τὰς νήσους καταλαμβάνειν, Χίον καὶ

¹ τε² φαίμεν³ † χερρόνησιωτῶν

ὧς οὔτε πράττει.] ὧς non est h. l. ὅτι, sed qua ratione. Docuit, qua ratione nihil indignum se facturi et bellum tamen vitari, omnibusque prudenter agere visuri, essent, se autem vera dicere. BECK.

Ἡμῶν αὐτῶν] Supplemento Reiskii τῇ εἰρήνῃ ἐμμένοντες non opus est, neque partice. εἰ οὐκ, quas Ald. Tayl. et Harl. habent, ita ut οὔτ' omittatur, nam sensus: neque indigne faciemus republ., neque bellum erit i. e. etiam sine bello non indigne faciemus. RÜDIG.

Νοῦν τε] Bekker. nescio unde dedit δέ, sed τε videtur precedenti οὔτε respondere. IDEM.

Καὶ τὰ δίκαια λέγειν] Malim ποιεῖν, aut καί με τὰ δίκαια λέγειν: vel καὶ τὰ δίκαια λέγειν ἐμέ. WOLF. Quod in textum rec. Auger., sed λέγειν pertinet ad δόξομεν, videtur enim alios significare oratores, qui idem dicerent. RÜDIG.

Οἶμαι δεῖξιν] Puto comprobatum iri, quæ docui. IDEM.

Πρὸς δὲ τοῖς] F. πρὸς δὲ, S. τοῦτοις, τοῖς. Ad hæc. Alioqui malim τὸ, πρὸς δὲ, omitti, et legi: τοῖς δὲ οἰομένοις, etc. βούλομαι λογίσασθαι πρὸς τοὺς οἰομένους, videtur insolens. WOLF. Nimirum, si λογίσασθαι est cogitare, non, ratiocinari. Reisk. et ipse πρὸς δὲ separatim poni jussit, præterea. Sed opponit iis, quæ demonstraverit, orator ea, quæ sit ratiocinaturus atque disputans apud illos, qui audacter quævis suscipienda et subeunda esse clamant neque bellum fore prævideant. BECK.

ὑπομένειν] Obsop. ὑπομένειναι, quod est mollius. WOLF. Sed vereor, ne ita offenderit Athenienses. RÜDIG.

προορωμένους] Προορᾶν notionem cavendi, ne quid mali patiamur, innuit. Phil. II. p. 67. 24. ed. R. πάνθ' ἃ προσήκει προορᾶμενοι. RÜDIG.

Ἡμεῖς Θηβαίους ἔωμεν ἔχειν Ὀρωπὸν] Sci-

tentia est: parum et sapienter et constanter eos facere, qui, cum ad majora et sua conniveant, summum jus in minoribus et alienis velint persequi. WOLF.

Ἀμφιπόλεως] Hæc fuit conditio pacis cum Philippo, ut ea, quæ occupaverat, retineret. RÜDIG.

Καρδιανούς ἔωμεν ἔξω, etc.] Fusius exponitur hoc in argumento orationis de Chersoneso. STOCK. Cardia, urbs Chersonesi in Thracia, quam Cersobleptes (vid. ad Phil. I. §. ζ') Atheniensibus non donaverat, ita ut, quum hi illam in suam potestatem redigere vellent, Cardiani Philippi opem implorarent et Chersonesenses se esse negarent. Hæc Schol. ad h. l. Illa urbs quanti fuerit facienda, patet ex or. in Aristocr. 681, 17. ed. R. ὡς περ Χαλκίδος τῇ τόπῳ τῆς Εὐβοίας πρὸς τῆς Βοιωτίας κεῖται, οὕτω Χερρόνησον κεῖται πρὸς τῆς Θράκης ἢ Καρδιανῶν πόλεις. RÜDIG.

Χερρόνησιωτῶν] Prætuli. Eandem vid. Xenoph. H. G. III. 2, 8., apud quem I. 3, 10. hanc ipsam formam reponi malim. De duplici ε-vid. Poppo Obs. Thuc. p. 147. IDEM.

Καὶ τὸν Κᾶρα] Mausolus Carie rex insularibus contra Athenas federatis auxilium dedit. Confecto autem bello sociali, cum Athenienses coacti essent eos esse liberos et immunes sinere, tum Mausolus ex socio se dominum ipsorum fecit. Eo defuncto, conjux Artemisia in insulas jam victas imperium exercuit. Huic denique successit frater Hidrieus, qui Carie regnavit, quo tempore habita est hæc oratio. Ex edit. Stock. Ex Atticorum usu et pro τοὺς Κᾶρας et de rege Carie accipi potest. vid. Koen. ad Greg. Cor. de Dial. p. 52. Nimirum intelligitur Hidrieus s. Idrieus, Mausoli frater, qui tum Carie præfuit, inde ab Ol. CVII. 2. (Diod. S. XVI. 42. Eckhel. doct. Numm. vet. II.

Κῶν καὶ Ῥόδον, καὶ Βυζαντίους κατὰγειν τὰ πλοῖα, δῆλον ὅτι τὴν ἀπὸ τῆς εἰρήνης ἡσυχίαν πλειόνων ἀγαθῶν αἰτίαν 82 εἶναι νομίζοντες ἢ τὸ προσκρούειν καὶ φιλονεικεῖν περὶ τούτων. οὐκοῦν εὐήθες καὶ κομιδῇ σχέτλιον, πρὸς ἑκάστους καθ' ἓνα οὕτως ἤδη προσενηνεγμένους περὶ τῶν οἰκείων καὶ ἀναγκαιοτάτων, πρὸς ἅπαντας περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς νυνὶ πολεμῆσαι ;

p. 597.) BECK. i. e. regem Carum. Similitur Herodot. (I. 80. III. 7.) τὸν Λυδὸν, τὸν Ἀράειον, ut Schweighaeuser, V. Cel., I. 3. pro τῶν Κόλχων βασιλῆα reposuit τὸν Κόλχον. Intelligitur rex Idrieus. Nam quum Mansolus, Cariæ rex, (mort. Ol. 106, 4. Diod. S. XVI. 36.), Ol. 105, 3. auxilia Chiis ceterisque, qui bellum sociale gerebant, (Diod. S. XVI. 7.), suppeditasset, hos ille in suam potestatem redegit, quam Athenienses Idrieo concedebant. RÜDIG.

Κῶν] V. Diod. Sic. i. 81. xix. 86. Thucyd. viii. 41. ibique Wass. BECK.

Καὶ Βυζαντίους κατὰγειν τὰ πλοῖα] Byzantini quoque defecerant, et cum insularibus erant fœderati in bello sociali. At quatenus istiusmodi injurias fecerint, aut unde fuit quod id impune tulerint, haud constat. Ex edit. Stock. Hecych. εἰς τὸν ναύσταθμον ἄγειν. Deduxerunt naves ad oram, aut ut inde merces sumerent (Noster in Polycl. p. 1207, 27. ed. R.), aut ut certa vectigalia nautæ penderent, das Stapelrecht ausüben [to exercise the staple-right] (Lept. 480, 15.). Hic sensus nostri loci. Nam quum Athenienses e Chersoneso Taurica frumenta importarent, sæpe fiebat, ut Byzantii, quorum urbs sita est ad Bosporum Thracium, naves deducerent. Quid sit πλοῖον, vid. ad Phil. I. §. ζ'. RÜDIG.

Οὐκοῦν εὐήθες κ. τ. λ.] Annon igitur stul-

tum ac vehementer miserum, singulas adversus singulas commissas, de rebus propriis ac maxime necessariis, cum universis de umbra Delphica nunc depugnare? Alludit ad proverbium, 'De Asini umbra,' ejus fabulam Plutarchus in Demosth. vita recenset, in hoc tantum a Demosthene dissentiens, quod hic Delphos, Megaram ille conductum ait. Plura Erasm. in Chiliad. Ex edit. HERVAG.

Οἰκείων καὶ ἀναγκαιοτάτων] Illud refer ad oppida, hoc ad victum. RÜDIG.

Περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς] Sic Amphictyoniam seu Pyleam per contentum appellat. Alludit autem ad ὄνου σκιάν: etsi quid est aliud summus ille consessus regum et principum, nisi umbra quædam, brevi transitura? quæ ubi præterit, perinde est, ac si nulla fuisset. Sic umbra umbræ succedit, Philippus Phoenisibus, Antipater Philippo, et deinceps alius alii, donec una cum umbris ipso etiam locus est redactus ad nihilum. WOLF. Pro umbra Delphica. Hoc est, pro inani appellatione Amphictyonis, sive patroni templi Delphici. Ex edit. Stock. Didymus, inquit Harpocratio, ait proverbium de asini umbra detortum esse ab oratore de umbra delphica loquente: asini autem umbram dici in eos qui de rebus nihili contendunt. AUGER. v. Schol. Aristoph. Vesp. 191.

ΠΑΡΑΙΝΕΙ διὰ τούτου τοῦ λόγου τοῖς Ἀθηναίοις ὁ ῥήτωρ πολέμιον ὑποπτεύειν τὸν Φίλιππον καὶ τῇ εἰρήνῃ μὴ πᾶν ἵτι πιστεύειν, ἀλλὰ ἐγείρεσθαι καὶ προσέχειν τὴν νῦν τοῖς πράγμασι καὶ εὐτρεπίζεσθαι εἰς πόλεμον· ἐπιβουλεύειν γὰρ αἰτιᾶται καὶ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ πᾶσι τοῖς Ἑλλήσι τὸν Φίλιππον, καὶ τοῦτο αὐτοῦ καταμαρτυρεῖν τὰς πράξεις φησὶν· ἐπαγγέλλεται δὲ καὶ ἀποκρίσεις δάσειν πρὸς τινὰς πρέσβεις ἥκοντας, ἀποροῦντων τῶν Ἀθηναίων ὥπως ἀποκρίνασθαι δεῖ. πῶθεν δὲ οὗτοι καὶ περὶ τίνων ἤκουσιν, ἐν τῷ λόγῳ μὲν οὐ δηλοῦται, ἐκ δὲ τῶν Φιλιππεικῶν ἱστορίῳ μαθεῖν δυνατὸν. κατὰ γὰρ τούτου τὴν καιρὸν ἐπεμφε πρέσβεις ὁ Φίλιππος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, αἰτιώμενος ὅτι διαβάλλουσιν αὐτὸν μάτην πρὸς τοὺς Ἕλληνας ὡς ὁ ἐπαγγελλόμενος αὐτοῖς πολλὰ καὶ μεγάλα, ἡ ψεύσασθαι δὲ οὐδὲν γὰρ ὑποσχέσθαι φησιν οὐδὲ ἐφύσθαι, καὶ περὶ τούτων ἐλέγχους ἀπαιτεῖ. ἐπεμφαν δὲ μετὰ Φιλίππου καὶ Ἀργεῖοι καὶ Μεσσηνῖοι πρέσβεις εἰς Ἀθήνας, αἰτιώμενοι καὶ οὗτοι τὸν δῆμον, ὅτι Λακεδαιμονίους καταδουλομένους τὴν Πελοπόννησον εὐνοὺς τέ ἐστι καὶ συγκροτεῖ, αὐτοῖς δὲ περὶ ἐλευθερίας πολεμοῦσιν ἐναντιοῦται. ἀποροῦσιν οὖν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πρὸς τὸν Φίλιππον ἀποκρίσεως καὶ πρὸς τὰς πόλεις, ὅτι εὖνοι μὲν εἰσι Λακεδαιμονίους καὶ τὴν τῶν Ἀργείων καὶ Μεσσηνίων μετὰ Φιλίππου σύστασιν καὶ μισοῦσι καὶ ὑποσχεύουσιν, οὐ μὴν ἀποφύνασθαι δύνανται δίκαια πράττειν τοὺς Λακεδαιμονίους. πρὸς δὲ τὸν Φίλιππον διημαρτήκασιν μὲν ὧν ἤλπισαν, οὐ μὴν ὑπ' ἐκείνου γε αὐτοῦ δοκοῦσιν ἐξηπατῆσθαι· οὔτε γὰρ ταῖς ἐπιστολαῖς ἐνέγραψεν ὁ Φίλιππος ἐπαγγελίαν οἰδεμίαν, οὔτε διὰ τῶν ἰδίων πρέσβεων ἐποιήσατό τινα ὑπόσχεσιν, ἀλλὰ Ἀθηναίαν τινα ἦσαν οἱ τὸν δῆμον εἰς ἐλπίδα καταστήσαντες, ὡς Φίλιππος φηκέας σάσει καὶ τὴν Θηβαίων ἔβρι καταλύσει. διὰ τοῦτο ὁ Δημοσθένης τῶν ἀποκρίσεων μνησθεὶς ἐπαγγέλλεται μὲν αὐτὰς δάσειν, φησὶ δὲ ὅτι δίκαιον ἦν τοὺς τὴν δυσχέριαν πεποινηκότας ἐκείνους καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἀπαιτεῖσθαι, τοὺς ἀπατήσαντας, φησὶ, τὸν δῆμον καὶ ἀνείξαντας Φιλίππῳ Πύλας· ταῦτα δὲ εἰς τὸν Αἰσχίνην αἰνίττεται, προκατασκευαζόμενος, ὡς φασί, τὴν κατ' αὐτοῦ κατηγορίαν τῆς παραπρεσβείας, ἣν ὕστερον ἐνεστήσατο, καὶ προδιαβάλλων αὐτὸν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

¹ † Deest τι.

² † ὁπότε

³ ἐπαγγελλόμενον

⁴ ψευδόμενον

⁵ ὑποσχεῖσθαι

⁶ πρεσβεῖαν

Καὶ τοῦτο αὐτοῦ καταμαρτυροῦντος πράξιν φησὶ] Haud dubie, contra codicum consensum, legendum, καὶ τοῦτ' αὐτοῦ καταμαρτυρεῖν τὰς πράξεις φησὶ, ut et Cicero: 'Ubi rerum (inquit) testimonia adsunt, quid opus est verbis?' WOLF.

Πῶθεν δὲ οὗτοι καὶ περὶ τίνων] Obsop. παρὰ τίνων, a quibus. Sed illud melius. Nam τὸ πῶθεν et locum et personas complecti-

tur. Post lego, ὡς ἐπαγγελλόμενον πολλὰ, et, οὐδὲ γὰρ ὑποσχέσθαι φησιν. IDEM.

Ἐλέγχους ἀπαιτεῖ] Postulat se convinci vanitatis et insidiarum, si omnino tacere non possint. IDEM.

Συγκροτεῖ] Suidas συνάγει, αἰθεῖ, συσπᾶ καὶ συνδεῖ, πρὸς Ἀιμονίαν ἀγει, συνέχει, συμπράττει. quod Lacedaemoniis applaudat, adiutor sit. IDEM.

ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΣ Β.

α'. ὍΤΑΝ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίνωνται περὶ 84
 ὧν Φίλιππος πράττει καὶ βιάζεται παρὰ τὴν εἰρήνην, αἰεὶ
 τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους ὁρῶ
 φαινομένους, καὶ λέγειν μὲν ἅπαντας αἰεὶ τὰ δέοντα δο-
 κοῦντας τοὺς κατηγοροῦντας Φιλίππου, γιγνόμενον δ' οὐδὲν
 ὡς ἔπος εἰπεῖν τῶν δεόντων οὐδ' ὧν ¹ ἕνεκα ταῦτ' ἀκούειν
 66 ἄξιον· ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἤδη προηγμένα τυγχάνει πάντα τὰ
 πράγματα τῇ πόλει, ὡςθ' ὅσω τις ἀν μᾶλλον καὶ φανε-
 ρώτερον ἐξελέγχη Φιλίππων καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην
 παραβαίνοντα καὶ πᾶσι τοῖς Ἑλλησιν ἐπιβουλευόντα,
 τοσούτῳ τὸ τί χρὴ ποιεῖν συμβουλευσαί· χαλεπώτερον
 εἶναι. αἴτιον δὲ τούτων, ὅτι πάντας, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 τοὺς πλεονεκτεῖν ζητοῦντας ἔργῳ κωλύειν καὶ πράξουσιν,
 οὐχὶ λόγοις δέον πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παριόντες τούτων
 μὲν ἀφέσταμεν, καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν διὰ τὴν πρὸς

1 εἵνεκα

α. Τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν λόγους] Ὅτι ὑμεῖς καὶ
 δικαῖα καὶ φιλάνθρωπα πράξαντες τυγχάνετε·
 Φίλιππος δὲ τὰναντία τούτων. WOLF.

Ὡς ἔπος εἰπεῖν] Ὡς φαίνεται, ὡς ἐνὶ λόγῳ
 εἰπεῖν (sic enim legendum) ὡς τύπῳ περι-
 λαβεῖν. Vide Suidam. ὡς ἔπος, ὡς λόγος,
 scilicet ἐστὶν, ut dicitur. Platoni ἄρχων ὁ
 ὡς ἔπος εἰπεῖν (τὸ εἰπεῖν videtur delendum)
 est, ὁ δημοτικῶς λεγόμενος, is scilicet, qui
 rerum potitur, qualiscunque est: ὁ τῷ ἀκρι-
 βεῖ λόγῳ ἄρχων, verus princeps, qui sapientia
 et virtute aliis antecellit. α. πολιτεῶν.
 IDEM.

Οὐδ' ἂν εἵνεκα] Οὐδὲ τοιαῦτα γιγνόμενα, δι'
 α. IDEM.

Ἐξελέγχη — παραβαίνοντα] Ὅτι παρα-
 βαίνει. Sic ὁρῶ φαινομένους, ὅτι φαίνονται,
 ὁρῶ φαίνεσθαι Latine. IDEM.

Πᾶσι τοῖς Ἑλλησιν ἐπιβουλευόντα] Ὅπως
 ἂν καταδουλώσθαι αὐτοὺς, καὶ υποχρεῖν
 λάβῃ. IDEM.

Ἡμεῖς οἱ παριόντες] Scilicet ἐπὶ τὸ βῆμα,
 οἱ λέγοντες, οἱ ῥήτορες, οἱ συμβουλευόντες. [F.
 περὶ τούτων. aut post τούτων μὲν ἀφέσταμεν
 interpungendum, ut jungas ὀνοῦντες καὶ
 γράφειν καὶ συμβ. etc. In farrag.] IDEM.

Ἀφέσταμεν] Κατὰ συγκοπὴν, ἀντὶ τοῦ
 ἀφεστήκαμεν. ἀορ. β'. esset ἀπέστημεν, διὰ
 τοῦ π καὶ η. IDEM.

Διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν] Metu, ne
 vestram in invidiam incurram. Ἡ πρὸς τινα
 ἀπέχθεια duplicem habet significationem,
 subjectivam, odium, quo aliquem prosequor,
 objectivam, odium, quod est contra me apud
 aliquem. Utraque significatio in brevi
 spatio invenitur de Cor. p. 237. ed. R.
 ταῦτα δ' ἀσμένως τινὲς ἤκουον αὐτοῦ διὰ τὴν
 τόθ' ὑποῦσαν ἀπέχθειαν πρὸς τοὺς Θεβαίους,
 subjective; objective contra illico: καὶ
 ἔτι πρὸς τοῦτος (συνέβη) τὴν μὲν ἀπέχθειαν
 τὴν πρὸς τοὺς Θεβαίους καὶ Θετταλοὺς τῇ πό-
 λει γενέσθαι, τὴν δὲ χάριν ὑπὲρ τῶν πεπρα-
 γμένων Φιλίππων. Objective etiam περὶ πα-
 ραπρεσβείας p. 368. l. 2. s. ὑμῖν μὲν τὴν
 ἐχθρὰν τὴν πρὸς τοὺς Θεβαίους μεῖζον, Φιλίππων
 δὲ τὴν χάριν πεποιόκε. Hanc vim, a viris
 doctis in dubium nonnunquam vocatam,
 praepositio πρὸς habet, juncta vocabulis,
 quae vel externum vel internum statum
 significant. Plato Lys. p. 212. B. τί δέ;
 ἄρ' ἐστὶ καὶ μισεῖσθαι φιλοῦντα, οἷόν που
 εἴη τοι δοκοῦσι καὶ οἱ ἐρασταὶ πάσχειν πρὸς

ὕμᾱς ἀπέχθειαν ὀκνοῦντες, οἷα ποιεῖ δέ, ὡς δεινὰ καὶ χα-
 λεπά, ταῦτα διεξερχόμεθα· ἔπειθ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι, ὡς
 μὲν ἂν εἴποιτε δικαίους λόγους καὶ λέγοντος ἄλλου ¹ συνεί-
 85 ητε, ἄμεινον Φιλίππου παρεσκευάσθε, ὡς δὲ κωλύσαιτ' ἂν
 ἐκείνον πράττειν ταῦτα ἐφ' ὧν ἐστὶ νῦν, παντελῶς ἀργῶς
 ἔχετε. συμβαίνει δὴ πρᾶγμα ἀναγκαῖον, οἶμαι, καὶ ἴσως
 εἰκός· ἐν οἷς ἑκάτεροι διατρίβετε καὶ περὶ ᾧ σπουδάζετε,
 ταῦτ' ἄμεινον ἑκατέρους ἔχει, ἐκείνῳ μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν
 δ' οἱ λόγοι. εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν λέγειν δικαιοτέρα ὑμῖν ἔξαρ-
 κεῖ, ῥάδιον, καὶ πόνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι· εἰ δ'
 ὅπως τὰ παρόντ' ἐπανορθωθήσεται, δεῖ σκοπεῖν, καὶ μὴ
 προελθόντα ἐτι πορρωτέρῳ λήσει· πάντας ἡμᾶς, μὴδ' ἐπι-
 στήσεται μέγεθος δυνάμεως πρὸς ἣν οὐδ' ἀντᾶραι δυνη-
 σόμεθα, οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος ὥσπερ πρότερον τοῦ ² βουλευ-
 εσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς λέγουσιν ἅπασι καὶ τοῖς ἀκούουσιν
 ὑμῖν τὰ βέλτιστα καὶ τὰ ³ σώζοντ' ἀντὶ τῶν ῥάστων καὶ
 τῶν ἡδίστων προαιρετέον.

β'. Πρῶτον μὲν οὖν, εἴ τις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θάρξει

¹ συνίητε

² βουλευσασθαι

³ σώζοντ' ἂν ἀντὶ

τὰ παιδικά: ubi Heindorfius sine causa offendit. BREM.

Ἦς δεινὰ καὶ χαλεπὰ] Scilicet ἐστὶν, ᾧ ποιεῖ. WOLF.

Οἱ καθήμενοι] Scilicet ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οἱ ἀκούοντες. IDEM.

Συνίητε] Ἀντὶ τοῦ, συνίητε. Dicitur enim praesenti conjunctivī, ἐάν συνῶ, ἥς, ἥ, ut ἐάν τιθῶ, θῆς, θῇ. IDEM.

Ἐφ' ὧν ἐστὶ νῦν] Ἄ πράττει, περὶ ᾧ σπουδάζει καὶ ἀσχολεῖται. IDEM.

Ἀργῶς ἔχετε] Ἀργοὶ ἐστέ. IDEM.

Συμβαίνει πρᾶγμα, etc. ἔχειν ἄμεινον] Συμβαίνει πρᾶγμα. τὸ ποῖον; τὸ ἔχειν ἄμεινον, κατ' ἐπεξηγήσιν, ὥστε ἔχειν ἄμεινον. IDEM.

Συμβαίνει δὴ πρᾶγμα ἀναγκαῖον] Enun-
 tiatio explicativa aut determinativa, saepe
 ut directa, nulla nec particula nec con-
 junctione addita, ἀσυνδέτως, apponitur:
 quod haud raro viros doctos offendit. p.
 110. l. 10. ed. R. ὥστε δέδοικα, μὴ βλάσφη-
 μον μὲν εἰπεῖν, ἀλλὰ θές δ' ἥ· εἰ καὶ λέγειν
 ἅπαντες ἐβούλοντο — οὐκ ἂν ἡγούμαι δύνα-
 σθαι χεῖρον — διατεθῆναι, ubi Reiske sine
 causa legere voluit, ὅτι, εἰ καὶ λέγειν etc.
 Apud neminem scriptorum hoc frequentius
 quam apud Platonem multifariam; non-
 nunquam tamen viri docti lectionem ten-
 tarunt. Eodem pertinet, quod post for-
 mulas ὃ δὲ μέγιστον, ὃ δὲ δεινότατον, enuntia-

tio interdum ponitur sine particula aut
 conjunctione: de quo vide F. A. Wolfium
 ad Leptin. Vol. II. p. 510. BREM.

Ἐκείνῳ μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν δ' οἱ λόγοι]
 S. ἄμεινον ἔχουσιν. Alioqui ἀντίπτωσις erit,
 cum constructio postulet: συμβαίνει ἄμει-
 νον ἔχειν ἐκείνῳ μὲν τὰς πράξεις, ὑμῖν δὲ τοὺς
 λόγους. WOLF. Leg. ἑκατέρους ἔχει· ἐκείνῳ
 μὲν αἱ πράξεις, etc. vel ἑκατέρους ἔχειν· ἐκείνῳ
 μὲν τὰς πράξεις, ὃ δὲ τοὺς λόγους. LAMBT-
 NUS.

Καὶ πόνος οὐδεὶς] Res facilis et nullius
 negotii est. WOLF.

Καὶ μὴ προελθόντα] Ὅπως μὴ τὰ πρᾶ-
 γματα προελθόντα λήσει ἡμᾶς, μὴ προέλθοι
 οὐκ αἰσθημένων ἡμῶν. IDEM.

Ἐπιστήσεται] S. Ὁ φίλιππος, ne adducat
 contra nos, vel μέγεθος δυνάμεως ἐπιστήσε-
 ται, ne magnitudo copiarum ingruat, id est,
 ne tantis copiis et viribus oppugnemur.
 IDEM.

Οὐδ' ἀντᾶραι] Οὐδὲ παρατάξασθαι, καὶ ἀντ-
 ἐπεξίεναι τοῖς πολεμίοις, διὰ τὸ μὴ ἀξιωμα-
 χους ἐκείνοις εἶναι. IDEM.

Τὰ σώζοντα] Τὰ σωτήρια, salutaria.
 IDEM.

Ἀντὶ τῶν ῥάστων προαιρετέον] Composi-
 tum pro simpliciter κατὰ πλεονασμόν. Sic
 Isocratis Panegyrico: ἅμα τούτους καλ-
 λίστους εἶναι τῶν λόγων προκρίνας, etc. IDEM.

67 ὁρῶν ἡλικίος ἤδη καὶ ὅσων κύριός ἐστι Φίλιππος, καὶ μη-
 δένα οἶεται κίνδυνον φέρειν τοῦτο τῇ πόλει μηδ' ἐφ' ὑμᾶς
 πάντα ταῦτα παρασκευάζεσθαι, θαυμάζω, καὶ δεηθῆναι
 πάντων ὁμοίως ὑμῶν βούλομαι τοὺς λογισμοὺς ἀκοῦσαί μου
 διὰ βραχείων, δι' οὓς τάναντία ¹ ἐμοὶ παρέστηκε προσδοκᾶν
 καὶ δι' ² ὧν ἐχθρὸν ἡγοῦμαι Φίλιππον, ἵν' εἰάν μὲν ἐγὼ δο-
 κῶ ³ βέλτιον προορᾶν, ἐμοὶ πεισθῆτε, εἰάν δ' οἱ θαρρύνοντες
 καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, τούτοις πρὸς-θῆσθε. ἐγὼ τοίνυν,
 ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λογίζομαι, τίνων ὁ Φίλιππος κύριος
 πρῶτον μετὰ τὴν εἰρήνην κατέστη; Πυλῶν καὶ τῶν ἐν
 Φωκεῦσι πραγμάτων. τί οὖν; πῶς τούτοις ἐχρήσατο; ἀ 86
 Θηβαίοις συμφέρει καὶ οὐχ ἀ τῇ πόλει πράττειν προεί-
 λετο. τί δὴ ποτε; ὅτι πρὸς πλεονεξίαν, οἶμαι, καὶ τὸ
 πάνθ' ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι τοὺς λογισμοὺς ἐξετάζων,
 καὶ οὐχὶ πρὸς εἰρήνην οὐδ' ἡσυχίαν οὐδὲ δίκαιον οὐδέν, εἶδε
 τοῦτο ὀρθῶς, ὅτι τῇ μὲν ἡμετέρᾳ πόλει καὶ ⁴ τοῖς ἡθεσι τοῖς
 ἡμετέροις οὐδὲν ἂν ἐνδείξαιτο ⁵ τοσοῦτον οὐδὲ ποιήσειεν, ὑφ'
 οὗ πεισθέντες ὑμεῖς τῆς ἰδίας ἑνεκ' ὠφελείας τῶν ἄλλων
 τινὰς Ἑλλήνων ἐκείνῳ πρόοισθε, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαίου
 λόγον ποιούμενοι, καὶ τὴν προσοῦσαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι
 φεύγοντες, καὶ πάνθ' ἀ προσήκει προορώμενοι, ὁμοίως ἐναν-
 τιώσεσθε, ἂν τι τοιοῦτον ἐπιχειρῇ πράττειν, ὥς περ ἂν εἰ
 πολεμοῦντες τύχοιτε· τοὺς δὲ Θηβαίους ἡγεῖτο, ὥπερ συνέ-
 βη, ἀντὶ τῶν αὐτοῖς γιγνομένων τὰ λοιπὰ εἶασιν ὅπως

¹ μοι² ὧς³ βέλτιον τῶν ἄλλων προορᾶν⁴ τοῖς ἡμετέροις ἡθεσιν⁵ † τοιοῦτον

β'. Ἐφ' ὑμᾶς] καθ' ὑμῶν, εἰς τὸ καταδου-
 λώσασθαι ὑμᾶς. IDEM.

Βούλομαι δεηθῆναι ὑμῶν, ἀκοῦσαί μου] "ἵνα
 ἀκούσῃτέ μου. Multa verba Graecorum fe-
 runt in infinitivum, qui Latine per ut
 τελικὸν est exponendus. IDEM.

Μοὶ παρέστηκε προσδοκᾶν] Sic γ'. (β').
 Ὅλ. οὐ ταῦτ' ἀπαρίσταταί μοι γινώσκειν.
 IDEM.

Βέλτιον τῶν ἄλλων προορᾶν] S. τὰ μέλ-
 λοντα. et βέλτιον, ἀντὶ τοῦ, μᾶλλον. IDEM.
 Οἱ θαρρύνοντες] S. αὐτῷ, aut absolute, οἱ
 μηδὲν δειδότες, securi, imperterriti. IDEM.

Πυλῶν] Pylas jam ab Ol. cviii. 3., quo
 bellum Phocicum confecerat, tenebat Phi-
 lippus. Phil. Γ. 119, 15. ed. R. Et ea-
 propter, dirutis Phocensium oppidis ac
 populo dispalato, aditus ei in Græciam

in dies patebat. F. Jacobs.

Τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων] Τῆς Ἀμφι-
 κτυονίας, καὶ τῆς διαθέσεως τῶν Πυθίων, μᾶλ-
 λον δὲ, ὅλης τῆς Φωκίδος. WOLF.

Ἄ Θηβαίοις συμφέρει] Hic aliter egisse
 monstratur Philippus, ac blaterantes qui-
 dam, quo Atheniensibus fucum facerent,
 acturum eum prædicabant. Cfr. h. or. §. 5.,
 Phil. A. §. 15., Phil. B. §. 7. et alibi.

Τοὺς λογισμοὺς ἐξετάζων] Λογίζομενος, καὶ
 σκοπῶν, πῶς ἂν πλεονεκτήσῃ; τοὺς λογι-
 σμοὺς ἀναφέρειν ἐπὶ πλεονεξίαν. WOLF.

Τοῖς ἡμετέροις ἡθεσιν] Ἀντὶ τοῦ, ἡμῖν τοῖς
 τοιαῦτα ἡδη ἔχουσι. IDEM.

Ποιήσειεν] F. ποιῆσαι, aut ποιήσιν. TAY-
 LOR.

Ἄν τι] Ἐάν τι. WOLF.

Ὡς περ ἂν] S. ἡναντιώθητε. IDEM.

βούλεται πράττειν αὐτόν, καὶ οὐχ ὅπως ἀντιπράξειν καὶ διακωλύσειν, ἀλλὰ καὶ συστρατεύσειν, ἂν ¹ αὐτοὺς κελεύῃ. 68 καὶ νῦν τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς Ἀργεῖους ταῦτά ὑπείληφώς εὖ ποιεῖ. ὃ καὶ μέγιστόν ἐστι κατ' ὑμῶν ἐγκώμιον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι· κέκρισθε γὰρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων μόνοι τῶν ² πάντων μηδενὸς ἂν κέρδους τὰ κοινὰ δίκαια τῶν Ἑλλήνων προέσθαι, μηδ' ἀνταλλάξασθαι μηδεμιᾶς χάριτος μηδ' ὠφελείας τὴν εἰς τοὺς Ἕλληνας εὐνοίαν. καὶ ταῦτ' εἰκότως καὶ περὶ ὑμῶν οὕτως ὑπέιληφε καὶ κατ' Ἀργείων καὶ Θηβαίων ὡς ἐτέρως, οὐ μόνον εἰς τὰ παρόντα ὄρων, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τούτων λογιζόμενος. εὕρισκει γάρ, οἶμαι, καὶ ἀκούει τοὺς μὲν ὑμετέρους προγόνους, ἔξδ' αὐτοῖς τῶν 87 λοιπῶν ἄρχειν Ἑλλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ, οὐ μόνον οὐκ ἀνασχομένους τὸν λόγον τοῦτον, ἤνικ' ἦλθεν Ἀλέξανδρος ὁ τούτων πρόγονος περὶ τούτων κήρυξ, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν προελομένους καὶ παθεῖν ὅτιοῦν

¹ * αὐτὸς² ἀπάντων

Καὶ οὐχ ὅπως]. Οὐ μόνον οὐκ, ἀλλὰ καί. IDEM.

Ταῦτά ὑπέιληφώς] Eadem sentiens. IDEM.

Αὐτοὺς κελεύῃ]. F. αὐτὸς κελ. TAYLOR.

Ταῦτα ὑπεῖλ]. F. ταῦτά ὑπεῖλ. IDEM.

Εὖ ποιεῖ] Promissa potius, quæ mox rata sperabant, quam benefacta intellige. Epistolæ porro minacius conscriptæ Lacedæmonemque id temporis delatæ ad dandæ forsan eodem sunt. V. Plutarch. de Garrul. t. ii. p. 511. Valcken. ad Theocr. Adoniaz. p. 261. sq. F. Jacobs.

Ὁ καὶ μέγιστόν ἐστι κατ' ὑμῶν ἐγκώμιον] κατ' ὑμῶν, ἀντὶ τοῦ, ὑμέτερον, ἢ ὑμῶν, τὸ κατὰ, ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ, in bonam partem. paulo post aliter, ὑπέιληφε περὶ ὑμῶν, in bonam: κατ' Ἀργείων, in malam. WOLF.

Κέκρισθε — προέσθαι] Ἀντὶ τοῦ, κέκρικε Φίλιππος ὑμᾶς προέσσεσθαι. IDEM.

Ὡς ἐτέρως] Τὸ ὡς abundat eleganter. IDEM.

Ἐξὸν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν] Fides sit penes auctorem. Scribit idem Isocrates in Panegyrico. Sed Herodotus hujus rei nullam, quod sciam, facit mentionem. IDEM.

Ἐξὸν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν Ἑλλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ] Conjunctionem expectaveris, quæ conditionem exprimat, ἐφ' ὅτε, sub ea conditione ut; atque etiam in quibusdam libris conjunctioni ὥστε hæc significatio, ut alia, quas non habet, adscripta est: quod facilius est, quam ostendere, quem ad modum propria sine damno logicæ veritatis lo-

cum habent. Ὡςτε significat consequentiam, eamque, etsi non ut conditio proponebatur, Athenienses respuebant. Ita Græci interdum effectum exprimunt, ubi alii de consilio aut conditione loquerentur. Xenophon Cyrop. III. 2, 16. καὶ τοῦτο ἐπιστῶ — ὅτι ἐγὼ, ὥστε ἀπελάσαι Χαλδαίους ἀπὸ τούτων τῶν ἄκρων, πολλαπλάσια ἂν ἔδρακα χρήματα, ὧν σὺ νῦν ἔχεις παρ' ἐμοῦ. Ita etiam interpretanda sunt loca, quæ Hermannus habet ad Vigerum p. 949. BREM.

Ὑπακούειν βασιλεῖ] Πειθαρχεῖν. Dicitur etiam ὑπακούω σου, ut Thucydides, ὑπακούοντες τῶν Ἀθηναίων. WOLF.

Ἀλέξανδρος ὁ τούτων πρόγονος] Fortasse τοῦτου. aut τούτων, τῶν Μακεδόνων: Series generis, Amyntas, Alexander, Amyntas, Philippos, Alexander. Vide Herodot. [l. viii. 136—144. l. ix. 1—5.] IDEM.

Τούτων] Istorum, i. e. regum Macedonicorum, Amyntæ, Philippi, et reliquorum. Nonnulli codd. dant τούτου, istius, i. e. solius Philippi. Harpocratio dat τούτων ut vulgata, hunc locum commemorans in voce Ἀλέξανδρος, ubi, qui ille fuerit, docet. AUGER.

Περὶ τούτων κήρυξ] In codicibus nonnullis legitur τούτου, istius. Demosthenes præ contempta vocat Alexandrum non πρέσβυν, legatum, sed κήρυκα, præconem, nuncium: quasi Mardonii mancipium. Herodotus rem totam narrat, l. 8. et 9. Ex edit. Stock.

ὑπομείναντας καὶ μετὰ ταῦτα πράξαντας ταῦθ', ἃ πάν-
 τες μὲν αἰεὶ γλίσχονται λέγειν, ἀξίως δ' οὐδεὶς ¹ εἰπεῖν δε-
 δύνηται, διόπερ καὶ γὰρ παραλείψω, δικαίως· ἔστι γὰρ
 μείζω τὰ κείνων ἔργα ἢ ὡς τῷ λόγῳ τις ἂν εἴποι· τοὺς δὲ
 Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους τοὺς μὲν συστρατεύσαν-
 τας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐναντιωθέντας. οἶδεν οὖν
 ἀμφοτέρους ἰδίᾳ τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, οὐχ ὅ τι
 συνοίσει κοινῇ τοῖς Ἑλλησι σκεψομένους. ἡγεῖτ' οὖν, εἰ
 μὲν ὑμᾶς ἔλοιτο φίλους, ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἰρήσεσθαι, εἰ
 δ' ἐκείνοις ² προσθεῖτο, συνεργοὺς ἔξειν τῆς αὐτοῦ πλεονε-
 ξίας. διὰ ταῦτ' ἐκείνους ἀνθ' ὑμῶν καὶ τότε καὶ νῦν
 69 αἰρεῖται. οὐ γὰρ δὴ τριήρεις γε ὅρᾳ πλείους αὐτοῖς ἢ ὑμῖν
³ οὔσας· οὐδ' ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ τιν' ἀρχὴν εὔρηκε, τῆς δ'
 ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καὶ τῶν ἐμπορίων ἀφέστηκεν· οὐδ' ἀμνη-
 μονεῖ τοὺς λόγους οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις ἐφ' αἷς τῆς εἰρήνης
 ἔτυχεν.

γ'. Ἀλλὰ νῆ Δί', εἴποι τις ἂν ὡς πάντα ταῦτ' εἰδώς,
 οὐ πλεονεξίας ἔνεκεν οὐδ' ὧν ἐγὼ κατηγορῶ τότε ταῦτ'
 ἔπραξεν, ἀλλὰ τῷ δικαιοτέρῳ ἀξιοῦν τοὺς Θηβαίους ἢ ὑμᾶς. 88
 ἀλλὰ τοῦτον καὶ μόνον πάντων τῶν λόγων οὐκ ἔνεστ' αὐτῷ
 νῦν εἰπεῖν· ὁ γὰρ Μεσσήνην Λακεδαιμονίου ἀφίεναι κε-

¹ εἰπεῖν οὐδεὶς² πρόσθοιτο³ ἐνούσας

Συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ] Vid. He-
 rodot. I. vii. 148—151. ix. 12.

Ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἰρήσεσθαι] Eam ami-
 citiam justitiae limites non excessuram:
 vos neque ministros libidinum fore, neque
 adjuutores ad injurias. WOLF.

Τριήρεις — ἐνούσας] Fortasse οὔσας, aut
 παρούσας. Quomodo enim triremes in-
 erunt Thebanis, aut Argivis? [aut αὐτοὺς
 ἢ ὑμᾶς ἔχοντας. In farrag.] IDEM.

Οὐ γὰρ δὴ τριήρεις γε ὅρᾳ πλείους αὐτοῖς ἢ
 ὑμῖν] Mari admodum pollebant Atheni-
 enses. In pugna Salaminia, ex classe
 Graecorum integra 300 triremium, 200
 Athenienses. In expeditionem Syracu-
 sanam 300 naves emisunt. Et classis
 eorum usque ad 400 deinde aucta fuit.
 Ex edit. STOCK.

Οὐδ' ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ] Sententia est:
 cum Philippus terra imperium affectet,
 multo magis eum velle mari dominari,
 sed quamquam vos ad parandum maris
 imperium sibi novit esse opportunissimos,
 tamen diffidit vestrae integritati. WOLF.

Οὐδ' ἀμνημονεῖ] Hoc est, mavult fidem

frangere, quam nos, qui adjuutores injuria-
 rum non sumus, habere amicos, et devin-
 cire sibi beneficiis. ἔτυχεν dixit, ut si-
 gnificet, Athenienses precibus et pollici-
 tationibus Philippi victos, pacem ei con-
 cessisse, cum ipsi bello essent superiores,
 ac minime defatigati. IDEM.

γ'. Πάντα ταῦτα εἰδώς] Et majorum no-
 strorum virtutis gnarus, nec oblitus polli-
 citationum. IDEM.

Ἀλλὰ τῷ δικαιοτέρῳ ἀξιοῦν] Ἀντὶ τοῦ
 κρίνειν, durum videtur, quod justiores judi-
 caret Thebanos. Malim, τῷ δικαιοτέρῳ ἀξιοῦν,
 quod aequiora postularent. IDEM.

Ἀλλὰ τῷ δικαιοτέρῳ ἀξιοῦν τοὺς Θεβαίους
 ἢ ὑμᾶς] Societatis cum Thebanis initae
 causam honestam praese tulit Philippus:
 nempe ut de iis, qui Apollinem et tem-
 plum Delphicum violassent, pacem repe-
 teret. Oratori haudquaquam esset com-
 modum, hoc fusius exponere in concilio
 populi: hac itaque voce indefinita rem to-
 tam praecidit. Ex edit. STOCK.

Μεσσήνην] Vide Archidamum Isocratis.
 WOLF.

λεύων, πῶς ἂν Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παραδούς τῷ δίκαια ¹νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποικημέναι σκήψαιτο; ἀλλ' ἐβιάσθη νῆ Δία—τοῦτο γάρ ἐστ' ὑπόλοιπον—καὶ παρὰ γνώμην, τῶν Θετταλῶν ἰσπείων καὶ τῶν Θηβαίων ὀπλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθεῖς, συνεχώρησε ταῦτα. καλῶς. οὐκοῦν φασὶ μὲν μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως ἔχειν, καὶ λογοποιοῦσι περιϊόντες ²τινὲς ὡς Ἐλάτειαν τειχιεῖ· ὁ δὲ ταῦτα μὲν μέλλει καὶ μελλήσει γε, ὡς ἐγὼ κρίνω, τοῖς Μεσσηνίοις δὲ καὶ τοῖς Ἀργείοις ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους συνεισβάλλειν οὐ μέλλει, ἀλλὰ καὶ ξένους εἰσπέμπει καὶ χρήματ' ἀποστέλλει καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχων αὐτὸς ἐστὶ προσδόκιμος. τοὺς ³μὲν ὄντας ἐχθροὺς Θηβαίων Λακεδαιμονίους ἀναιρεῖ, οὓς δ' ἀπώλεσεν αὐτὸς πρότερον Φωκέας νῦν σώζει; καὶ τίς ἂν ταῦτα πιστεύσειεν; ἐγὼ μὲν γάρ ⁴οὐδ' ἂν ἡγοῦμαι Φίλιππον, οὗτ' εἰ τὰ πρῶτα βιασθεῖς ἄκων ἔπραξεν οὗτ' ἂν εἰ νῦν

¹ * νομίζειν² ΤΙΝΕΣ ΠΕΡΙΪΟΝΤΕΣ³ ΜΕΝ ΟὐΝ ὄντας⁴ † οὐκ

Ὁ γὰρ Μεσσηνὴν Λακεδαιμονίους] Eodem quippe jure Lacedæmonii Messenem vindicabant, quo Thebani Bæotia: urbes memoratas. Lacedæmonii sibi arrogabant principatum Peloponnesi; Thebani autem, Bæotia: Ex edit. Stock. Lacedæmonii ex jure perantiquo Messenem vindicabant; at Thebanis e contra præter appetitionem alieni non causa erat, cur Orchomenum et Coroneam assererent. V. Orat. de Pace. F. Jacobs.

Λακεδαιμονίους κελεύων ἀφείναι] Κελεύω σοι ferri potest. Sed malim Λακεδαιμονίους. WOLF.

Ἄλλ' ἐβιάσθη, νῆ Δία] Ironica refutatio. Hic observabis formulas ὑπόπτως ἔχειν πρὸς τινα, pro ὑποπτεύειν, suspectum habere, diffidere. Deinde verba μέλλει, μελλήσει, οὐ μέλλει. Significat μέλλω et futurum tempus et moram. Eleganter igitur ludit amphibolia significationis. Sic in oratione περὶ τῶν ἐν Χερρόνησῳ ὡς καὶ τοῦ μελλήσαι δάσονται δίκην, ut qui rationem reddere cogatur etiam de futuro, id est, de his, quæ acturus esse putatur, aut dicitur. IDEM.

Ἐλάτειαν] Urbs præcipua Phocidis, et propter situm reprimendis Thebanis apprime accommodata. Hac de causa Philippus, paucis abhinc annis, cum perspicere Thebanos a se alienari, Elateam improviso occupavit. Ex edit. Stock. Vid. Dionys. Halic. Ep. ad Annm. c. 11. p.

742. Demosth. pro Cor. p. 278. ed. R. F. Jacobs.

Ξένους εἰσπέμπει] Vulgo perinde interpretantur, ac si ipsa id esset factum; at vero præparatio mera ea esset, quæ oratoris animum induceret, ut de re veluti præterita proloqueretur. F. Jacobs.

Ἔστι προσδόκιμος] Προσδοκᾶται, expectatur, est in expectatione: sperant eum cum magnis copiis adventare. WOLF.

Τοὺς μὲν ὄντας] Refutat fabulas quorundam, ut absurdas et repugnantes. Sententia est: cum hostes Thebanorum reliquos, Lacedæmonios, tollere studeat e medio, qui consentaneum est, eum Phocenses pene ad internecionem, in gratiam Thebanorum, deletos, velle in integram restituere? IDEM.

Τοὺς μὲν ὄντας ἐχθροὺς etc.] Participium ἂν præponitur substantivo cum vi. p. 58. l. 15. ed. R. παθεῖν, οἷα τῶν ὄντων ἀνδράπων οὐδένες πώποτε πεπώθασιν. p. 104. l. 5. ἀνοητότατος πάντων ἂν εἴην τῶν ὄντων ἀνθρώπων. Interdum hoc displicebat. Xenophon Memor. II. 1, 28. τῶν γὰρ ὄντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν οὐδὲν ἀνευ πόνου καὶ ἐπιμελείας θεοὶ διδόναι; ubi Valckenaer conjiciebat ὄντας. Nostro loco magram vim habet; significat enim εἶναι existere, oppositum οὓς ἀπώλεσεν. p. 93. l. pen. ed. R. ἂν μὲν τῶν ἢ τὸ συνεστηκὸς τοῦτο στρέψω, ubi oppositum est διαλύσθαι. p. 125. l. 13. ὅτ' ἦν ἡ πόλις. BREM.

ἀπεγίγνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων ἐχθροῖς συνεχῶς ἐναντίον 89
 70 οὔσθαι, ἀλλ' ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ, καὶ κεῖνα ἐκ προαιρέσεως δῆλός
 ἐστὶ ποιήσας. ἐκ πάντων δ', ἂν τις ὀρθῶς ¹ θεωρῇ, πάντα
 πραγματεύεται κατὰ τῆς πόλεως συντάττων. καὶ τούτ' ἐξ
 ἀνάγκης τρόπον τιν' αὐτῷ νῦν γε δὴ συμβαίνει. λογίζεσθε
 γάρ. ἄρχειν βούλεται, τούτου δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους
² ὑπείληφεν ὑμᾶς. ἀδικεῖ πολὺν ἤδη χρόνον, καὶ τοῦτο αὐτὸς
 ἄριστα σύνειδεν ἑαυτῷ· οἷς γὰρ οὖσιν ὑμετέροις ἔχει χρεῖ-
 σθαι, τούτοις πάντα τᾶλλα ἀσφαλῶς κέκτῃται· εἰ γὰρ
 Ἀμφίπολιν καὶ Ποτίδαιαν προεῖτο, οὐδ' ἂν οἴκοι μένειν
 βεβαίως ³ ἡγεῖτο. ἀμφοτέρω οὖν οἶδε, καὶ ἑαυτὸν ὑμῖν ἐπι-
 βουλεύοντα καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους. εὖ φρονεῖν δ' ὑμᾶς
 ὑπολαμβάνων, δικαίως ἂν αὐτὸν μισεῖν νομίζει καὶ παρῶ-
 ξυνται, πείσεσθαι τι κακὸν προσδοκῶν, ἂν καιρὸν λάβῃ, τε,
 εἰ μὴ φθάσῃ ποιήσας ⁴ πρότερος. διὰ ταῦτ' ἐγρήγορεν, ἐφέ-
 στηκεν, ἐπὶ τῇ πόλει θεωρεῖ τινὰς Θηβαίων καὶ Πελο-
 ποννησίων τοὺς ταῦτά βουλομένους τούτοις, οὓς διὰ μὲν
 πλεονεξίαν τὰ παρόντα ἀγαπήσειν οἶεται, διὰ δὲ σκαιότητα
 τρόπων τῶν μετὰ ταῦτ' οὐδὲν προόψεσθαι. καίτοι σωφρονοῦσί
 γε καὶ μετρίως ἐναργῇ παραδείγματ' ἔστιν ἰδεῖν, ἃ καὶ

¹ θεωροῖν, [ὅτι] πάντα² * ὑπειληφώς ὑμᾶς,
⁴ πρότερος φθάσῃ ποιήσας³ ἡγοῖτο

Ἀπεγίγνωσκε] Si eos improbare et su-
 spectos haberet, si eis diffideret. WOLF.

Ἐκ πάντων δ', ἃ τις ὀρθῶς θεωροῖ] Puto
 legendum, ἐκ πάντων δ' (ἂν τις ὀρθῶς θεω-
 ροῖ) δῆλον, ὅτι πάντα πραγματεύεται, κατὰ
 τῆς πόλεως συντάττων, S. ἑαυτὸν, ἢ αὐτὰ,
 ἀντὶ τοῦ, συνταττόμενος, ἢ παρασκευαζόμε-
 νος. Adjungit sibi socios, per quos nos op-
 pugnet. Felicianus habet, ἐκ πάντων δ' ἂν
 τις ὀρθῶς θεωροῖν, ὅτι. Quod ferri potest,
 si τὸ ὀρθῶς deleatur. IDEM.

Καὶ τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης τρόπων τινὰ] Sic C.
 Memmii apud Sallustium in Jugurthino:
 'Nam fidei quidem et concordiae quæ spes
 est? Dominari illi volunt, vos liberi esse:
 facere illi injurias, vos prohibere. Po-
 testne in tam diversis ingeniis pax aut
 amicitia esse?' IDEM.

Τοὺς ταῦτά βουλομένους τούτοις] Τοὺς ὁμο-
 νοῦντας Θηβαίους. IDEM.

Ταῦτα βουλ.] F. ταῦτά βουλ. TAYLOR.
 Οὗς διὰ μὲν πλεονεξίαν τὰ παρόντα ἀγαπή-
 σιν οἶεται] Contentos fore præsentis rerum
 statu. ἀγαπῶ cum dativo, et Attice per
 accusativum, acquiesco, contentus sum, ut

ἀγαπῶ τοῖς δεδιτημένοις, acquiesco arbitro-
 rum sententia. ἀγαπῶ τὴν κρίσιν ἢ τὰ ἐγνω-
 σμένα, hoc est, provocare nolo. Isocrat.
 ὥστε καὶ τοὺς ἀφροσύνας μηκέτι τὴν ἐλευ-
 θερίαν ἀγαπᾶν, ἀλλ' ἥδη καὶ τῶν ὁμόρων ζη-
 τεῖν ἐπάρχειν, ita ut qui ab eis desciverant,
 non jam acquiescerent in libertate, nisi etiam
 finitimis imperarent. Ex edit. HERVAG.

Ἄ καὶ πρὸς Μεσσηνίους] Cum primum
 Philippus harum civitatum cum Lacedæ-
 mone controversiis se immiscere cœpit,
 Athenienses in Peloponnesum legationem
 miserunt, ut et ejus opes et gratiam mi-
 nuerent, et Argivos Messeniosque mone-
 rent, ne istiusmodi omnino uterentur ar-
 bitro. Hoc tempore habita fuit oratio cu-
 jus jam pars citatur. [*Vid. Leland. Vit.
 Phil. IV. 1. S.] Ex edit. STOCK. Tur-
 batur in chronologicis. Demosthenes in
 Phil. Γ. p. 129. 16. ed. R. legationem in
 Peloponnesum πέρσει missam meminit.
 Quæ Philippica habita est Ol. cix. 3. et
 ad hanc normam legatio obita Ol. cix. 2.;
 at vero hæc, secundam volo, habita est
 Ol. cix. 1. Ita tamen eum Lucchesinio
 3 u

πρὸς Μεσσηνίους καὶ πρὸς Ἀργεῖους ἔμοιγ' εἰπεῖν συνέβη·
βέλτιον δ' ἴσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐστὶν εἰρῆσθαι.

δ'. Πῶς γὰρ οἴεσθ', ἔφην, ὧ ἄνδρες Μεσσηνῖοι, δυσχερῶς
90 ἀκούειν Ὀλυνθίους, εἰ τίς τι λέγοι κατὰ Φιλίππου κατ'
ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὅτ' Ἀνθεμόντα μὲν αὐτοῖς ἠφίει,
¹ ἥς πάντες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντεποιοῦντο,
Ποτίδαιαν δ' ἐδίδου τοὺς Ἀθηναίων ἀποίκους ἐκβαλόν, 71
καὶ τὴν μὲν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἀνῆρητο, τὴν
χώραν δ' ἐκείνοις ἐδεδώκει καρποῦσθαι; ἄρα προσδοκᾷν
αὐτοὺς τοιαῦτα πείσεσθαι, ἢ λέγοντος ἄν τινος πιστεῦ-
σαι; οὐκ οἴεσθ' ἔγε. ἀλλ' ὅμως, ἔφην ἐγώ, μικρὸν χρόνον
τὴν ἀλλοτρίαν καρπωσάμενοι πολὺν τῆς ἑαυτῶν ὑπ' ἐκεί-
νου στέρονται, αἰσχυρῶς ἐκπεσόντες, οὐ κρατηθέντες μόνον
ἀλλὰ καὶ προδοθέντες ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες· οὐ
γὰρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὐ-
ται λίαν ὁμιλῖαι. τί δ' οἱ Θετταλοί; ἄρ' οἴεσθ', ἔφην, ὅτ'
² αὐτοῖς τοὺς τυράννους ³ ἐξέβαλλε καὶ πάλιν Νίκαιαν καὶ
Μαγνησίαν ἐδίδου, προσδοκᾷν τὴν καθεστῶσαν νῦν δεκα-

1 οὗ

2 αὐτῶν

3 ἐξέβαλε

nodus diducatur. Fac Philippicam B. habitam esse in fine Ol. cix. 1., Γ. in initio Ol. cix. 3. Interveniit Ol. cix. 2. et quod excurrit; quod Demosthenes per πέρυσι, anno plus minus, libere exprimit: atque ita legatio prius obita, quam hæc oratio est habita. F. Jacobs.

δ'. Ἀνθεμόντα] Urbs ista Macedoniæ regibus parebat antiquitus. Testatur enim Herodotus, 200 annis antea, Amyntam ejus copiam fecisse Hippia Pisistrati filio. Ex edit. Stock. De hac cessione Anthemuntis oppidi Demosthenem solum fidejussorem habemus. Factam tamen verisimile est id circiter tempus, quo Potidæam Olynthiis tradidit. F. Jacobs.

Τὴν πρὸς ὑμᾶς αὐτῶν] Malim ἡμᾶς, ut de Atheniensium inimicitias, a Philippo propter Potidæam susceptis, intelligatur. Wolf.

Πολὺν τῆς ἑαυτῶν] Māλλον δὲ τὸν πάντα. Neque enim (quod sciam) instaurata est Olynthus illa ætate. IDEM.

Ὑπ' ἀλλήλων] A Lasthene et Euthycrate. IDEM.

Νίκαιαν] Urbs Locrensis, quam in ditionem Philippo dederat Phalecus sub finem belli sacri. [* Nicææ dono rex callidus omnem de se amovere studuit suspicionem, si quam Thessali haberent.

Manitissimum quippe iis locum, et in ipsis Thermopylarum angustiis positum, tradidit. Lucches. S.] Ex edit. Stock. V. Diodor. xvi. 69. Theopomp. ap. Athenæum l. vi. p. 260. B. C. F. Jacobs.

Δεκαδρχίαν] Decemviratum nunc apud eos institutum. Philippum decuriones singulis civitatibus præfecisse intelligo, id quod et Lacedæmonii fecerunt. Wolf. Legendum potius (cum Harpocrate) τετραδρχίαν. Thessalia quippe revera fuit divisa in quatuor regiones, quarum unicuique tyrannum præposuit Philippus. Et Demosthenes, de hac re in Philippica tertia locutus, disertis verbis dicit, τετραδρχίας κατέστησε παρ' αὐτοῖς. [Conciliat hæc Lelandus (V. Phil. Tom. II. p. 109.) ponendo, Philippum universam primo Thessaliam in quatuor regiones, seu præfecturas, distribuisse; quibus deinde singulis decem homines præposuit. Ad hunc modum Lacedæmonios civitates sibi subjectas decemvirosum arbitrio permisisset, testis est Harpocratio, voce δεκαδρχία. S.] Ex edit. Stock. Sed, cum oratoresque et historici, quando optimorum tyrannidem convellebant, Decemviratum dictitabant, lenius est existimare, hoc loco de vera reipub. forma nihil dicere voluisse Demosthenem, et ὀλιγαρχίαν tan-

δαρχίαν ἔσεσθαι παρ' αὐτοῖς; ἢ τὸν τὴν Πυλαίαν ἀπο-
δόντα, τοῦτον ταῖς ἰδίαις αὐτῶν προσόδους παραιρήσεσθαι;
οὐκ ἔστι ταῦτα. ἀλλὰ μὴν γέγονε ταῦτα καὶ πᾶσιν ἔστιν
εἰδέναι. ὑμεῖς δ', ἔφην ἐγώ, διδόντα μὲν καὶ ὑπισχνούμενον
θεωρεῖτε Φίλιππον, ἐξηπατηκότα δ' ἤδη καὶ παρακεκρου- 91
σμένον ἀπεύχεσθε, ἂν σωφρονῇτ', ἰδεῖν. ἔστι ταῖνυν νῆ Δί',
ἔφην ἐγώ, παντοδαπὰ εὕρημένα ταῖς πόλεσι πρὸς φυλα-
κὴν καὶ σωτηρίαν, οἷον χαρακώματα καὶ τείχη καὶ τάφροι
καὶ τᾶλλα ὅσα τοιαῦτα. καὶ ταῦτα μὲν ἔστιν ἅπαντα
χειροποίητα καὶ ¹δαπάνης προσδεῖται· ἐν δέ τι κοινὸν ἢ
φύσις τῶν εὖ φρονούντων ἐν ἑαυτῇ κέκτηται φυλακτήριον, ὃ
πᾶσι μὲν ἔστιν ἀγαθὸν καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς
πλήθεσι πρὸς τοὺς τυράννους. τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; ἀπιστία.
ταύτην φυλάττετε, ταύτης ἀντέχεσθε· ἐὰν ταύτην σῶζετε,
οὐδὲν δεινὸν μὴ πάθῃτε. ²τί ζητεῖτε; ἔφην. ἐλευθερίαν. εἴτ'
⁷²οὐχ ὁρᾶτε Φίλιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτη καὶ τὰς προσ-
ηγορίας ἔχοντα; βασιλεὺς γὰρ καὶ τύραννος ἅπας ἐχθρὸς
ἐλευθερία καὶ νόμοις ἐναντίος. οὐ φυλάξεσθ', ἔφην, ὅπως
μὴ πολέμου ζητοῦντες ἀπαλλαγῇναι δεσπότην εὕρητε;
έ. Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, καὶ θορυβοῦντες ὡς ὁρῶς
λέγεται, καὶ πολλοὺς ἐτέρους ³λόγους παρὰ τῶν πρέσβειων
καὶ παρόντος ἐμοῦ καὶ πάλιν ⁴ὑστερον, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν
μᾶλλον ἀποσχίσονται τῆς Φιλίππου φιλίας οὐδ' ὧν ἐπαγ-
γέλλεται. καὶ οὐ τοῦτό ἐστ' ἄτοπον, εἰ Μεσσήνιοι καὶ
Πελοποννησίων τινὲς παρ' ἃ τῷ λογισμῷ βέλτισθ' ὁρῶσι

¹ δαπάνης πολλῆς προσδεῖται² τί [οὖν] ζητεῖτε³ λόγους καὶ παρὰ⁴ ὕστερον [ἀκούσαντες], ὡς

tum generatim exprobrasse. F. Jacobs.

Τὴν Πυλαίαν ἀποδόντα] Hinc apparet, eos Pylæam amissam recuperasse Philippi opera, cum et ipsi prius fuissent Pylagoræ. WOLF. Per Pylæam hoc loco designari censet Læchesinius, non senatoriam in Pylis auctoritatem, quam tum temporis obtinuisset Thessalos nemo dubitat, verum aliquam donorum partem, aut pecuniæ munus, quibus rex frueretur, ut Pythiorum ludorum præses. Rectius enim opponitur Thessalorum vectigalibus aliquod pecuniæ aut rerum emolumentum, quam Amphictyonica dignitas. STOCK.

Θεωρεῖτε] Cavete, quia latet anguis in herba. Inesceat vos pollicitationibus: inescatos male perdet. Sirenes cantus suavi-

tate nantas delinitos, et consopitos lacerant. WOLF.

Ἐν δέ τι κοινὸν κ. τ. λ.] Plutarch. præcept. politic. TAYLOR.

Ἀλλοτριωτάτας ταύτη καὶ τὰς προσηγορίας] Quasi vero regnum et libertatis inter sese pugnent: ac non potius et legum et regum servi simus, ut liberi esse possimus. WOLF.

Καὶ νόμοις ἐναντίος] Isocrates παραινέσει: ἰσχυρότατος νόμος ὁ τοῦ βασιλέως τρόπος. IDEM.

έ. Παρὰ τῶν πρέσβειων] A legatis, nempe ab iis qui una cum Demosthene ad Messenios legati fuerant, et quos Demosthenes illic reliquit prius discedens ob causam nobis ignotam. AUGER.

[τι] πράξουσιν, ἀλλ' εἰ ¹ ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ καὶ τῶν λεγόντων ἀκούοντες ἡμῶν, ὡς ἐπιβουλεύεσθε, ὡς περιστοιχίξεσθε, ἐκ τοῦ μηδὲν ἤδη ποιεῖν ² λήσεθ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ³ πᾶνθ' ὑπομείναντες· οὕτως ἡ παραυτίχ' ἡδονὴ καὶ ῥαστώνη μεῖζον ἰσχύει τοῦ ποθ' ὕστερον συνοίσειν μέλλοντος. περὶ μὲν δὴ τῶν ὑμῖν πρακτέων καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον βουλεύσεσθε, ἂν σωφρονῇτε· ἃ δὲ νῦν ἀποκρινάμενοι τὰ δέοντ' ἂν εἴητ' ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἤδη λέξω.

- 92 5'. Ἦν μὲν οὖν δίκαιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς ἐπέσθητε ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, καλεῖν· οὔτε γὰρ αὐτὸς ἂν ποτε ὑπέμεινα πρεσβεύειν, οὔτ' ἂν ⁴ ὑμεῖς οἰδ' ὅτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες, εἰ τοιαῦτα πράξουσιν τυχόντα εἰρήνης Φίλιππον ᾤεσθε· ἀλλ' ἦν πολὺ τούτων ἀφροσύνη τὰ τότε λεγόμενα. καὶ πάλιν γ' ἐτέρους καλεῖν. τίνας; τοὺς ὅτ' ἐγὼ γεγонуίαις ἤδη τῆς εἰρήνης ἀπὸ τῆς ὑστέρας ἤκων πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς 73 ὅρκους, αἰσθόμενος φενακισομένην τὴν πόλιν, προὔλεγον

¹ ὑμεῖς αὐτοὶ οἱ

² λήσετε

³ † πάντα ταῦθ' ὑπομείναντες

⁴ ὑμεῖς εὖ οἶδ'

Ἵς ἐκ τοῦ μηδὲν] Td' ὡς puto redundare, et ex superioribus hac quoque per incuriam inculcatum. Nam περιτειχίξεσθε vel περιστοιχίξεσθε (utrumque enim legitur) protasin periodi finit. Sed vos, &c. qui nunc socordiae indulgetis, non prius expurgiscimini, quam hac omnia vos oppresserint. WOLF.

Ἀποκρινάμενοι] Interpretatus sum quasi pro ἀποκρινάμενοι legeretur ἀνακρινάμενοι, iudicium habentes, quaestionem habentes, aut ἀποκρινάμενοι posset eo sensu accipi. AUGER.

Ταῦτ' ἤδη λέξω] Responsa haec non sunt inserta huic orationi: sed illius loco iusectatio legatorum. WOLF. Elsi editorum nemo hoc moneat, verisimile tamen videtur scribam hic loci de scripto recitasse Oratoris rogationem, iuxta formulas: nisi credendum sit hanc orationem ad nos mutilam pervenisse: liquet enim inter hanc sententiam, et ea quae sequuntur, nullum esse nexum. [Potuit utique Demosthenes sermonis filum abruptum, ut isti adversariorum vellicationi aliquantum indulgeret; rogationem autem suam, peracta demum oratione, in medium proferre. S.] Ex edit. STOCK.

5'. Οὐτ' ἂν ὑμεῖς οἶδ' ὅτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες] Reiskius plus semel sine causa eū preposuit verbo οἶδα, ut hic, et paullo post p. 161. l. 8. μνημονεύετ' οἶδ' ὅτι, p. 110.

l. 5. ed. R. πάντων οἶδ' ὅτι φησάντων. Quod tam saepe mutandum erat, persuadere ei oportuisset, mutatione non opus esse. Aliquando tamen eo intelligentiae pervenit, v. c. in Timocr. p. 717. l. 8. οἶδ' ὅτι φήσται ἂν, ubi, "pro eū οἶδ'," inquit, "ut saepe noster." Reiskius omnino nimium fastidiosus erat in emphatico verborum usu, iisque pronus addere adverbia. p. 21. l. 10. ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι, ubi Reiskius vult, οὕτως ἀρέσκει μοι μάλιστα. At ἀρέσκειν etiam alibi cum emphasi ponitur. p. 48. l. 17. ἐπειδὴν ἐπιχειροτοῶντε τὰς γνώμας, ἃ ἂν ὑμῖν ἀρέσκη χειροτονήσατε. In seqq. εἰ — ᾤεσθε est, si — putassetis. Aoristus quidem plerumque hac vi plusquamperfecti ponitur. Sin adhibetur imperfectum, res in id tempus revocatur, quo fiebat: quod saepe multum ponderis addit orationi. Quin etiam praesens participii huic constructioni cum μὴ inseritur, resolvendum per plusquamperfectum. p. 122. l. 20. οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς ἐμελεν, εἴ τις ἐν Πελοποννήσῳ τινας ἀνείηται καὶ διαφθείρει, μὴ τοῦθ' ὑπολαμβάνουσιν. Cautius igitur de imperfecto loquendum erat Rüdigerō ad Phil. I. §. 4. BREM.

5', Καὶ πάλιν γ' ἐτέρους.] S. Δικαικῶν ἦν. WOLF.

Τοὺς ὅτ' ἐγὼ γεγ.] F. τοὺς λέγοντας, ὅτ' ἐγὼ γεγ. IDEM. Cum desideraretur λέγοντας p. 161. v. 2. in ed. Wolf. et Aldio.

καὶ διεμαρτυρόμεν καὶ οὐκ εἶναι πρόσθαι Πύλας οὐδὲ Φω-
κίας, λέγοντας ὡς ἐγὼ μὲν ὕδωρ πίνων εἰκότως δύσκολος
καὶ δύστροπός εἰμί τις ἄνθρωπος, Φίλιππος δ', ἅπερ εὐ-
ξαισθ' ἂν ὑμεῖς, εἰὰν παρέλθῃ, πράττει, καὶ Θεσπιάς μὲν καὶ
Πλαταιάς τειχιεῖ, Θηβαίους δὲ παύσει τῆς ὕβρεως, ¹ Χερ-
ρόνησον δὲ τοῖς ² αὐτοῦ τέλεσι διορύξει, Εὐβοίαν δὲ καὶ τὸν
ᾠρωπὸν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ὑμῖν ἀποδώσει· ταῦτα γὰρ
ἅπαντα ἐπὶ τοῦ βήματος ³ ἐνταυθὶ ⁴ μνημονεύει· οἷδ' ὅτι
ῤηθέντα, καίπερ ὄντες οὐ δεινοὶ τοὺς ἀδικούντας μεμνῆσθαι.
καὶ τὸ πάντων αἰσχιστον, καὶ τοῖς ⁵ ἐγγόνις πρὸς τὰς
ἐλπίδας τὴν αὐτὴν εἰρήνην εἶναι ταύτην προσεφηφίσασθε· ⁹³
οὕτω τελέως ὑπήχθητε. τί δὴ ταῦτα νῦν λέγω καὶ καλεῖν
φημὶ δεῖν τούτους; ἐγὼ νῆ τοὺς θεοὺς τάληθῇ μετὰ παρρη-
σίας ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύβομαι. οὐχ ἵν' εἰς λοι-
δορίαν ἐμπεσὼν ἐμαυτῷ μὲν ἐξ ἴσου λόγον παρ' ὑμῖν ποιήσω,

¹ χερρόνησον² αὐτοῦ³ ἐνταυθοῖ⁴ μνημονεύει· εὐ οἷδ'⁵ ἐγγόνις

Οὐδὲ Φωκίας ὡς ἐγὼ] Legendum videtur:
οὐδὲ Φωκίας τοὺς λέγοντας, ὡς ἐγὼ μὲν etc.
alterius exemplaris testimonio. OBSO-
PÆUS.

Ὡς ἐγὼ μὲν ὕδωρ πίνων] Orator quidam
Philocrates, Philippi mercenarius, hujus
scommatis auctor fuit. Res fusius nar-
ratur in oratione de falsa legatione [p.
348. 12. 355. 24. ed. R.] Ex edit. Stock.
Vid. Anim. ad Anthol. Gr. t. I. v. II. p.
231. F. Jacobs.

Χερρόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει]
ταῖς ἰδίαις δαπάναις. Cur vero? An ut Hel-
lespontum immittat? An ad distinguendos
Macedonum et Atheniensium limites? περὶ
τῆς τοῦ Ἰσθμοῦ διορύξεως exstat Luciani li-
bellus: et vetus oraculum:

Ἰσθμὸν δὲ μὴ πυργοῦτε, μήτ' ὀρύσσετε.

Ὁ Ζεὺς γ' ἔθηκε νῆσον, εἴγ' ἐβούλετο.

Sed de Chersonesi perfossione vide ora-
tionem de Haloneso [p. 86. 17. ed. R.]
WOLF. Ut isthmus ille perfodiatur, e re
fuit tum Atheniensium, quod perpetuis
Thracum incursionibus viam muniret, tum
Græcorum omnium, quibus litora semper
legentibus difficile atque incommodum
erat Athos et Chersonesi peninsulam na-
vibus circuire. STOCK.

Καίπερ ὄντες οὐ δεινοὶ μεμνῆσθαι] Ἐπι-
λανθάνεσθαι εἰωθότες. WOLF.

Μεμνῆσθαι καὶ τὸ πάντων αἰσχιστον] Vi-
detur aliquid deesse: cujusmodi sit com-
memoratio, quemadmodum Athenienses
ista mendacia approbarint. IDEM.

Καὶ τοῖς ἐγγόνις (sic enim malo quam
ἐγγόνις: quæ scripturæ depravatio nata
videtur e pronuntiatione literæ κ pro ν)
πρὸς τὰς ἐλπίδας] Etiam posteros, ad quos
pertinet ejus spei quam vos habetis hære-
ditas, isto fœdere obstrinxistis. Amplifi-
catio dedecoris a longitudine temporis.
IDEM.

Πρὸς τὰς ἐλπίδας] Propter has spes:
hisce pollicitationibus adducti. Nos Lac-
chesinium et Olivetum sequimur. [Arbi-
tror neque hos neque Wolsium sensum
fuisse consecutos, qui idem est, ac si hoc
modo instituta fuisset sententia: καὶ ταῖς
τῶν ἐγγόνων ἐλπίσι προσεῖναι τὴν αὐτὴν εἰρήνην
ταύτην προσεφηφίσασθε· ut etiam nepotum
vestrorum spei eadem ista pax tanquam pe-
stis adhæreut, &c. Πρὸς τὰς ἐλπίδας εἶναι pro
ταῖς ἐλπίσι προσεῖναι vulgatissima est apud
optimæ notæ scriptores verborum com-
positorum resolutio. Quidam codd. ha-
bent ἐγγόνις, sed male. Ἐγγόνι enim,
interprete Hesychio, sunt τὰ τέκνα τῶν
τέκνων. S.] Ex edit. Stock. Hoc intelligo
quasi legeretur, ἐπὶ ταῖς ἐλπίσι, vana spe,
vanis promissis decepti. AUGER. Cfr. de
fals. leg. §. 18.

Οὐχ ἵνα εἰς λοιδορίαν] Non tam ut pas-
sim dicatur in triviis: quam acriter inse-
catus est nos Demosthenes? quam est
maledicus conviciator? quam, ut, ubi,
quæ voluero, dixerō, ea, quæ nolo, audiam.
Nam Æschines vicissim pro concione
Demosthenem insectatus fortassis esset.
WOLF. Non ut faciam ut ex aquo (i. e.

τοῖς δ' ἐμοὶ προσκρούσασιν ἐξ ἀρχῆς ¹ καὶ νῦν παράσχω
 πρόφασιν τοῦ ² πάλιν τι λαβεῖν παρὰ Φιλίππου· οὐδ' ἵνα
 τηνάλλως ἀδολεσχωῶ. ἀλλ' οἶομαί ποθ' ὑμᾶς λυπήσειν, ἃ
 Φίλιππος πράττει, μᾶλλον ἢ τὰ νυνί· τὸ γὰρ πρᾶγμα
 ὁρῶ προβαῖνον, καὶ οὐχὶ βουλοίμην μὲν ἂν εἰκάζειν ὁρθῶς,
 φοβοῦμαι δὲ μὴ λίαν ἐγγὺς ἦ τοῦτ' ἤδη. ὅταν οὖν μηκέθ'
 ὑμῖν ἀμελεῖν ἐξουσία γίγνηται τῶν συμβαινόντων, μηδ'
 ἀκούηθ' ὅτι ταῦτ' ἐφ' ὑμᾶς ἐστὶν ἐμοῦ μηδὲ τοῦ δεινός,
 ἀλλ' αὐτοὶ πάντες ὁρᾶτε καὶ εὖ εἰδῆτε, ὁργίλους καὶ τρα-
 χεῖς ὑμᾶς ἔσεσθαι νομίζω. φοβοῦμαι ³ δὴ μὴ τῶν πρέσβων 7.1
 σεσιωπηκότων ἐφ' οἷς αὐτοῖς συνίστασι δεδωροδοκηκόσι, τοῖς
 ἐπανορθοῦν τι πειρωμένοις τῶν διὰ τούτους ἀπολωλότων τῇ
 παρ' ὑμῶν ὁργῇ περιπεσεῖν συμβῇ· ὁρῶ γὰρ ὡς τὰ πολλὰ
 ἐνίους οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους ἀλλ' εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα μάλιστα
 τὴν ὁργὴν ἀφιέντας.

Ζ'. Ἔως οὖν ἔτι μέλλει καὶ συνίσταται τὰ πράγματα
 καὶ κατακούομεν ἀλλήλων, ἕκαστον ὑμῶν, καί περ ἀκριβῶς
 94 εἰδότα, ὅμως ἐπαναμνήσαι βούλομαι, τίς ὁ Φωκέας πείσας
 ὑμᾶς ⁴ καὶ Πύλας πρὸς-θαι, ὧν κατασταῖς ἐκεῖνος κύριος
 τῆς ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ὁδοῦ καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον κύριος
 γέγονε, καὶ πεποιήχ' ὑμῖν μηκέτι περὶ τῶν δικαίων ⁵ μηδ'
 ὑπὲρ τῶν ἔξω πραγμάτων εἶναι τὴν βουλὴν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν
 ἐν τῇ χώρᾳ καὶ τοῦ πρὸς τὴν Ἀττικὴν πολέμου, ὃς λυπήσει
 μὲν ἕκαστον, ἐπειδὰν παρῇ, γέγονε δ' ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.
 εἰ γὰρ μὴ παρεκρούσθητε τόθ' ὑμεῖς, οὐδὲν ἂν ⁶ ἦν τῇ πόλει
 πρᾶγμα· οὔτε γὰρ ναυσὶ δῆπου κρατήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν

¹ Desunt haec καὶ νῦν, sufflecto post πρόφασιν vocabulo καὶνῶν.

³ δὲ

⁴ καὶ Πύλας πείσας ὑμᾶς

⁵ μήθ'

² πάλιν γέ τι
⁶ ἦν * νῦν τῇ

vicissim) contra me apud vos dicatur.
 AUGER.

Ἐξ ἀρχῆς καὶνῶν] Inanem. Alii καὶνῶν,
 novam, rectius, quam καὶ νῦν. et paulo post,
 pro τῶν αἰτίων σεσιωπηκότων, rectius legi-
 tur τῶν πρέσβων. WOLF.

Ἡ τὰ νυνί] S. πεπαρῆρσιασμένα, quam ea,
 quae nunc a me sunt dicta liberius, τὰ νῦν
 γιγνόμενα, vel τὰ νῦν, ἀντὶ τοῦ, νῦν. Ali-
 quando ista vobis molestiora futura sunt,
 quam nunc sunt. IDEM.

Εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα] Hic locus facit, ut
 retinendam censem in prima (tertia)
 Olynthiaca vocem ὑστάτους, ἀλλὰ τοὺς

ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας: ut
 significet, eos proxime dicta duotaxat
 meminisse: sicut vulgus nostrum, cum
 redit e concionibus. Sic in epistolis que-
 ritur, se ideo condemnatum esse, quod
 primus causam dixerit: impetu iracundiae
 iudicium in se effuso: in caeteris langue-
 facto et restincto. IDEM.

Ζ. Περί τῶν δικαίων] Fortasse τῶν Ἑλληνι-
 κῶν δικαίων, non de jure Graecorum tuendo,
 et exteris ditionibus defendendis. IDEM.

Ναυσὶ κρατήσας] Athenienses in mari
 fuerunt exercitatiores et melius instructi.
 IDEM.

ἦλθεν ἂν ποτε στόλῳ Φίλιππος, οὔτε πεζῇ βαδίζων ὑπὲρ
 τὰς Πύλας καὶ Φωκέας, ἀλλ' ἢ τὰ δίκαι' ἂν ἐποίει καὶ
 τὴν εἰρήνην ἄγων ἡσυχίαν εἶχεν, ἢ παραχρῆμ' ἂν ἦν ἐν
 ὁμοίῳ πολέμῳ, δι' ὃν τότε τῆς εἰρήνης ἐπεθύμησε. ταῦτ'
 οὖν, ὥς μὲν ὑπομνήσαι, νῦν ἱκανῶς εἴρηται· ὥς δ' ἂν ἐξετα-
 σθεῖη μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτο, ὧ πάντες θεοί. οὐδένα
 γὰρ βουλοίμην ἂν ἔγωγε, οὐδ' εἰ δίκαιός ἐστ' ἀπολωλέναι,
 μετὰ τοῦ πάντων κινδύνου καὶ τῆς ζημίας δίκην ὑπο-
 σχεῖν.

Καὶ τῆς ζημίας] Μετὰ τῆς ζημίας τῶν ἀπάντων. IDEM.

ΔΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ 1 ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
aliq.
cit.

Pag.
ed.
Reisk.

95

ΟΥΤΟΣ ὁ λόγος ἐπιγράφεται μὲν ΠΕΡΙ 'ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ, τάχα δὲ ἑρπότερον ἐπιγράφειν ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΗΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ. πέποιθε γὰρ πρὸς τοὺς 'Αθηναίους ἐπιστολὴν περὶ πολλῶν διαλεγόμενος, ὃν ἔν ἐστι καὶ τὸ κατὰ τὴν 'Αλόννησον ἥτις ἦν μὲν τῶν 'Αθηναίων ἀρχαῖον κτῆμα, κατὰ δὲ τοὺς Φιλίππου καιροὺς ὑπὸ ληστῶν κατέχετο, οὓς ἐκβαλὼν ὁ Φιλίππος ἀπαιτοῦσι μὲν τοῖς 'Αθηναίοις τὴν νῆσον οὐκ ἀποδίδωσιν — ἑαυτοῦ γὰρ εἶναι φησιν —, αἰτοῦσι δὲ ὑποσχεῖται δάσκειν. ὁ δὲ λόγος οὐ δοκεῖ μοι Δημοσθένους εἶναι. δηλοῖ δὲ ἡ φράσις καὶ ἡ τῆς συνθέσεως ἀρμονία, πολὺ τὸν Δημοσθενικὸν πεφευγυῖα τύπον, ἀνεμμένη τε καὶ διαλελυμένη παρὰ τὴν ιδέαν τούτου τοῦ ῥήτορος. καὶ μὴν καὶ τὸ ἐπὶ τέλει ῥηδὲν οὐ μικρὸν μαρτύριον τοῦ νόθου εἶναι τὸν λόγον, εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρλαις καταπεπατημένον φορεῖτε. ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένης εἶωθε παρρησία χρῆσθαι, τούτο δὲ ὕβρις ἐστὶ καὶ λοιδορία μέτερον οὐκ ἔχουσα. εὐτέλειά τε αὐτῷ δεινὴ πρὸς τοὺς κατὰ τὴν ἑρμηνείαν. πρὸς δὲ τούτοις καὶ 2 εὐθδὲς τὸ νομίζειν ἐν τοῖς κροτάφοις ἔχειν τοὺς ἀνθρώπους τὸν ἐγκέφαλον. ὑπώπτευσαν δὲ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τὸν λόγον, ὡς οὐ τοῦ ῥήτορος. καὶ πεφωράκασι γέ τινες ὄντα 'Ηγήσιππου καὶ ἀπὸ τῆς ιδέας τῶν λόγων — τοιαυτὴ γὰρ κέχρηται — καὶ ἀπὸ τῶν πραγμάτων κατὰ Καλλίππου γὰρ τοῦ Παιανιέως φησὶν ὁ τὸν λόγον γεγραφὼς ἀπεννοχέιναι γραφὴν παρανόμων, φαίνεται δὲ οὐχ ὁ Δημοσθένης ἀλλ' ὁ 'Ηγήσιππος τὴν κατὰ τοῦ Καλλίππου γραφὴν ἐνστητάμενος. ἢ Δία, ἀλλ' ὁ λόγος συμβουλεύει περὶ τῆς 'Αλοννήσου τοῖς 'Αθηναίοις μὴ λαμβάνειν αὐτήν, ἀλλ' ἀπολαμβάνειν, καὶ διαφέρεται περὶ τῶν ὀνομάτων ταῦτα δὲ Αἰσχίνης φησὶ τὸν Δημοσθένην συμβεβουλευμένα τοῖς 'Αθηναίοις. εἴτα τί τοῦτο; δύναται γὰρ τὴν αὐτὴν πεποιήσθαι συμβουλὴν καὶ Δημοσθένης καὶ 'Ηγήσιππος· ἐπεὶ καὶ τὰ ἄλλα τῆς αὐτῆς ἦσαν ἐν τῇ πολιτείᾳ προαιρέσεως καὶ τοῖς φιλιππίζουσι τῶν ῥητόρων ἀντέλεγον. καὶ μέμνηται καὶ ὁ Δημοσθένης τοῦ 'Ηγησιππου, ὡς καὶ πρεσβεύσαντες μετ' ἑαυτοῦ καὶ ἀντιταχθέντες τῷ Μακεδνί. δῆλον οὖν, ὅτι ὁ μὲν τοῦ Δημοσθένους λόγος ὁ περὶ τῆς 'Αλοννήσου ῥηδείης οὐ σάζεται, ἐκείνου δὲ οὐκ ὄντος τὸν εὐρεθέντα προσέθεσαν αὐτῷ, ἀφορμὴν ἔχοντες τὸ περὶ 'Αλοννήσου λόγον εἰρησθαι τῷ ῥήτορι, οὐκέτι δὲ ἐξετάζοντες εἰ τούτων εἰκὸς εἶναι τὸν ἐκείνου.

75

76

1 'Αλοννησ. passim.

2 εὐθδὲς τι νομίζεται τὸ ἐν

ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ] 'Αλόννησος, *Insula salinarum*, 'Αλωπεκόνησος, *vulpium*, Μυόνησος, *murium*, Περεκόνησος, *cervorum*, περὶ γὰρ ἡ ἔλαφος. WOLF.

ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ] De inscriptione hujus orationis vid. Dionys. Halicarn. de Admir. vi dicendi in Demosth. §. 17., et Meurs. Att. Lect. I. iii. c. 6., et Corsin. Fast. Att. par. i. d. xiii. §. 25. s. v. Βονδρόμια, et Fabr. Bibl. Græc. I. ii. c. 26. n. 8.

Ὁρπότερον] Subaudi ἦν, et αὐτὸν ad ἐπιγράφειν, rectius esset ipsam (orationem) inscribere. AUGER.

'Απαιτοῦσι μὲν] Observa argutias, αἰτεῖν, ἀπαιτεῖν, δοῦναι, ἀποδοῦναι, λαβεῖν, ἀπολαβεῖν. de quibus in vita Demosthenis diximus. WOLF.

Εὐτέλειά τε αὐτῷ] S. τῷ λόγῳ. IDEM.

Καὶ εὐθδὲς νομίζεται τὸ ἐν τοῖς κροτάφοις]

Alii καὶ εὐθδὲς τὸ νομίζειν ἐν τοῖς κροτάφοις ἔχειν. Non usque adeo fortassis absurde dictum, cum priores duæ cerebri cavitates pene ad aures descendant. Profert autem animus, postquam effertuit, ad ostendendam rei indignitatem, nonnunquam atrociora, cujusmodi fuit illud, quod Plutarchus refert ἔμμετρον Demosthenis jussurandum:

Μὰ γῆν, μὰ κρήνας, μὰ ποταμούς, μὰ νάματα.

Et senex ille apud Terentium exclamat:

‘O cælum, o terra, o maria Neptuni!’

Physici tradunt, sues et asinos cerebrum in temporibus habere: homines ibi duntaxat medullare cerebrum. IDEM.

Ὡς οὐ τοῦ ῥήτορος] S. ὄντα, ἢ, ὅτι οὐκ ἐστὶ. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ

ΛΟΓΟΣ.

α'. ἌΝΔΡΕΣ Ἀθηναῖοι, οὐκ ἔστιν ὅπως αἱ αἰτίαι, ἃς 96
 Φίλιππος αἰτιάται, τοὺς ὑπὲρ τῶν δικαίων πρὸς ὑμᾶς λέ-
 γοντας, κωλύσουσι συμβούλους ἡμᾶς γίνεσθαι ὑπὲρ τῶν
 77 ὑμῖν συμφερόντων· δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, εἰ τὴν ἐπὶ τοῦ βήμα-
 τος παρρησίαν αἱ παρ' ἐκείνου πεμπόμεναι ἐπιστολαὶ
 ἀνέλοιεν. ἐγὼ δ' ὑμῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βούλομαι, πρῶ-
 τον μὲν περὶ ὧν Φίλιππος ἐπέσταλκε, περὶ τούτων διεξελ-
 θεῖν· ὕστερον δέ, περὶ ὧν οἱ πρέσβεις λέγουσι, καὶ ἡμεῖς
 λέξομεν.

β'. Φίλιππος γὰρ ἄρχεται μὲν περὶ Ἀλοννήσου λέγων,
 ὡς ὑμῖν δίδωσιν ἑαυτοῦ οὔσαν· ὑμᾶς δὲ οὐ φησι δικαίως
 αὐτὸν ἀπαιτεῖν, οὐ γὰρ ὑμετέραν οὔσαν¹ οὔτε λαβεῖν οὔτε
 νῦν ἔχειν. ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς ἡμᾶς τοιούτους λόγους, ὅτε
 πρὸς αὐτὸν ἐπρεσβεύσαμεν, ὡς ληστὰς ἀφελόμενος ταύτην
 τὴν νῆσον κτήσαιοτο, καὶ προσήκειν αὐτὴν ἑαυτοῦ εἶναι.
 τοῦτον δὲ τὸν λόγον, ὡς οὐκ ἔστι δίκαιος, οὐ χαλεπὸν ἔστιν
 αὐτοῦ ἀφελέσθαι. ἅπαντες γὰρ οἱ λησταί, τοὺς ἄλλο-
 τρίους τόπους καταλαμβάνοντες καὶ τούτους ὀχυροὺς ποιού-
 μενοι, ἐντεῦθεν τοὺς ἄλλους κακῶς ποιοῦσιν. ὁ δὲ τοὺς λη-
 σταὺς τιμωρησάμενος καὶ κρατήσας οὐκ ἂν δήπου εἰκότα
 λέγοι, εἰ φαίη, ἃ ἐκεῖνοι ἀδίκως καὶ ἀλλότρια εἶχον, ταῦθ'
 ἑαυτοῦ γίνεσθαι. εἰ γὰρ ταῦτα συγχωρήσετε, τί κωλύει,
 καὶ εἰ τινα τῆς Ἀττικῆς λησταὶ τόπον καταλάβοιεν, ἢ

¹ οὔτε * τότε λαβεῖν

β'. Οὐ γὰρ ὑμετέραν οὔσαν, οὔτε λαβεῖν, οὔτε
 νῦν ἔχειν] Recte. Cur ea ignavia fuerunt
 Athenienses, ut nec sua tuerentur, nec
 mare pacatum redderent? Philippo certe
 gratia deberi, et sumtus in eam expedi-
 tionem facti restituendi videntur. Sed
 ignava superbia neutrum horum æquum
 VOL. I.

esse censet. WOLF.

Ἐπρεσβεύσαμεν] Non alia legatio, quam
 quæ Pellam Ol. cviii, 4. missa, est intel-
 ligenda; cujus de fals. leg. §. 46. Demo-
 sthenes mentionem facit. Quod ex re
 eorum est, qui hanc Hegesippi esse ora-
 tionem autumant. Eam saltem legationem

Λήμνου ἢ Ἰμβρου ἢ Σκύρου, καὶ τινες τούτους τοὺς ληστὰς ἐκκόψαιεν, εὐθύς καὶ τὸν τόπον τοῦτον, οὗ ἦσαν οἱ λησταί, 97 τὸν ὄντα ἡμέτερον, τῶν τιμωρησαμένων τοὺς ληστὰς γίγνεσθαι; Φίλιππος δ' οὐκ ἀγνοεῖ ταῦτ' οὐδ' ἀδικαίᾳ λέγων, ἀλλ', εἰ καὶ τις ἄλλος, ἐπιστάμενος παρακρουσθῆναι ἀνὴρ ὑμᾶς οἶεται ὑπὸ τῶν τὰ ἐνταῦθα διοικήσειν ¹μελλόντων, ὥς ἀν' αὐτὸς ἐκεῖνος βούληται, καὶ πρὶν ὑπεσχημένων καὶ νῦν δὲ πραττόντων. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε λανθάνει αὐτὸν, ὅτι δι' ἀμφοτέρων τῶν ὀνομάτων ὅποτέρῳ ἀν' χρῆσθε ὑμεῖς, ἔχετε τὴν νῆσον, ἀν' τε λάβητε ἀν' τ' ἀπολάβητε. τί οὖν αὐτῷ διαφέρει μὴ τῷ δικαίῳ ὀνόματι χρῆσάμενον ἀποδοῦναι ὑμῖν, ἀλλὰ δωρεὰν δεδωκέναι, τῷ ἀδίκῳ; οὐχ' ἴν' εὐεργέτημά τι καταλογίσηται πρὸς ὑμᾶς — γελοῖον γὰρ ἀν' εἶη τοῦτό γε τὸ εὐεργέτημα —, ἀλλ' ἴν' ἐνδείξῃται ἅπασιν τοῖς Ἑλλήσιν, ὅτι Ἀθηναῖοι τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ χωρία ἀγαπῶσι παρὰ τοῦ Μακεδόνης λαμβάνοντες. τοῦτο δ' ὑμῖν οὐ ποιητέον ἐστίν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι. ὅταν δὲ λέγη περὶ τούτων ὥς ἐθέλει ²διαδικάσασθαι, οὐδὲν ἄλλο ἢ χλευάζει ὑμᾶς· πρῶτον μὲν ἀξιώων Ἀθηναίους ὄντας πρὸς τὸν ἐκ Πέλλης ὀρμώμενον περὶ τῶν νήσων διαδικάζεσθαι, πότερον ὑμέτεροι ἢ ἐκεῖνου εἰσίν. ὅπως γὰρ ἡ μὲν δύναμις ἡ ὑμέτερα, ἡ ἐλευθερώσασα τοὺς Ἕλληνας, μὴ ³δύναται ὑμῖν ⁴τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ διασώζειν χωρία, οἱ δὲ δικασταί, οἷς ἀν' ἐπιτρέψετε, οἱ κύριοι τῆς ψήφου, οὗτοι ὑμῖν ⁵σώζου-

¹ [μελλόντων] ² διαδικάζεσθαι ³ δύναται ⁴ τὰ χωρία τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ διασώζειν, ⁵ σώζουσιν

Demosthenes non obibat. F. Jacobs.

Λήμνου — Σκύρου] Cfr. Æsch. de fals. leg. §. κδ'. et Xenoph. Hellen. v. 1. 31. F. Jacobs.

Ἄλλος] Subaudi ἐπίσταται. AUGER.

Μελλόντων] Ego pro μελλόντων, quod retinui, quia potest utcumque explicari, legi velim ὑπὲρ αὐτοῦ. IDEM.

Ἀν' τε λάβητε, ἀν' τ' ἀπολάβητε] Cfr. Not. Taylor. ad §. λ. Æschin. Or. c. Ctesiph. et Paul. Leopard. Emend. l. xii. c. 6. Grut. Thes. Crit. t. iii.

Τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ χωρία] Athenienses maritimis rebus, quarum imperium jam inde ab secundo bello Persico sibi vindicabant, Philippum sese implicantem ægre ferebant; quippe quia commercii, rerumque lautiorum, et vel vitæ necessitatum, quas Attica parce edebat, ea res in causa

eral. (Xenoph. de Rep. Athen. c. 6. et 8.) Exinde porro apud multos in odio et invidia erant, uti Isocrates Or. de Pac. docet. Cfr. de Pauw. Résérch. sur les Grecs, t. i. p. 357. sqq. F. Jacobs.

Ἀθηναίους ὄντας πρὸς τὸν ἐκ Πέλλης] Vide ignavæ nobilitatis supercilium. Quæ enim olim vi potius, quam jure occupata, per sociordiam amiserunt, stulta persuasionem adhuc sua esse jactant. WOLF.

Ἡ δύναμις ἡ ὑμέτερα] Ubi vero illa est? πάλαι ποτ' ἦσαν ἀλκιμοὶ Μιλήσιοι. Vide ultimam Æschinini epistolam. IDEM.

Οἱ κύριοι τῆς ψήφου] Τῇ δυνάμει τὴν ψήφον opponit: q. d. Si copiae vestrae maris imperium tueri nequeunt, quomodo iudices restituent? Vel: Turpe est, ea jure persequi, quæ armis recuperanda sunt. IDEM.

σιν, εἰ μὴ Φίλιππος αὐτοὺς πρίηται, πῶς ὑμεῖς οὐχ ὁμολογουμένως, ὅταν ταῦτα διαπραττήσθε, τῶν ἐν τῇ ἡπείρῳ ἀπάντων ἀφελθήκατε, καὶ ἐπιδείκνυτε ἅπασιν ἀνθρώποις ὅτι οὐδὲ περὶ ἐνὸς ἀνὴρ αὐτῷ διαγωνίζοισθε, εἴ γε ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ θαλάττῃ, οὗ φατὲ ἰσχύειν, μὴ διαγωνεῖσθε ἀλλὰ διαδικάσεσθε.

γ'. Ἐτι περὶ συμβόλων φησὶ πεπομφέαι πρὸς ὑμᾶς 98 τοὺς ποιησομένους· ταῦτα δὲ κύρια ἔσσεσθαι, οὐκ ἐπειδὴν ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῷ παρ' ὑμῖν κυρωθῇ, ὡς ὁ νόμος κελεύει, ἀλλ' ἐπειδὴν ὡς ἑαυτὸν ἐπανενεχθῇ, ἐφέσιμον τὴν παρ' ὑμῶν γενομένην γνῶσιν ὡς ἑαυτὸν ποιούμενος. βούλεται γὰρ ὑμῶν τοῦτο προλαβεῖν, καὶ ὁμολογούμενον ἐν τοῖς συμβόλοις καταστήσαι, ὅτι τῶν περὶ Ποτιδαίαν γεγεννημένων ἀδικημάτων οὐδὲν ἐγκαλεῖτε αὐτῷ ὡς ἀδικούμενοι, ἀλλὰ βεβαιούτε δικαίως αὐτὴν ἐκεῖνον καὶ λαβεῖν καὶ κεκτῆσθαι. καίτοι Ἀθηναίων οἱ ἐν Ποτιδαίᾳ κατοικοῦντες, οὐκ ὄντος αὐτοῖς πολέμου πρὸς Φίλιππον ἀλλὰ συμμαχίας, καὶ ὄρκων ὁμωμοσμένων, οὓς Φίλιππος τοῖς οἰκοῦσιν ἐν Ποτιδαίᾳ ὤμοσεν, ἀφῆρέθησαν ὑπ' αὐτοῦ τὰ κτήματα. ταῦτα δὲ

Ἐὰν μὴ πρίηται αὐτοὺς] Χρήμασι διαφθείρειν θεωροδοκούντας, καὶ πιπράσκοντας ἑαυτοὺς. Nam πρίεσθαι τινα est corrumpere largitionibus: πιπράσκειν ἑαυτὴν, corrumpi. Est enim merces auctoramentum servitutis. IDEM.

Τῶν ἐν τῇ ἡπείρῳ] Ἐν τῇ μεσογείᾳ. Lacedæmonii terra magis, mari Athenienses, tyrannidem in Græcos exercuerunt. Si ergo mari cedent Athenienses, quanto magis terra? IDEM.

Ἐπιδείκνυτε] Corrige ἐπιδείκνυτε. ONSORCEUS. F. ἐπιδείκνυτε. TAYLOR.

γ'. Ἐτι περὶ συμβόλων] Σύμβολα Suidas interpretatur συνθήκας, ἃς ἂν πρὸς ἀλλήλας αἱ πόλεις θέμεναι· τὰπῶσι τοῖς πολίταις, ὥστε διδόναι καὶ λαβεῖν τὰ δίκαια. Alias sunt tesserae hospitales, theatrales, nummariae, frumentariae, castrenses: de quibus vide ea, quæ Robertus Constantinus in suo Lexico prolixè annotavit: præclara multis in locis navata opera. WOLF. Σύμβολον, proprie tessera, i. e. signum quo aliquid cognoscitur. Hic idem ac συμβόλαιον, pactum, conventum. σύμβολα, juxta Harpocrationem, sunt pacta quæ inter se faciunt civitates, et pro civibus constituunt, ut hi jus et æquum præstent et obtineant. Horum, inquit idem, sæpius meminit Demosthenes in septima Philip-

picarum. Ceterum non plane liquet quæ sit connexio inter hæc pacta et Potidæam quam mox dicet orator Atheniensium fuisse. AUGER. Vid. Vales. ad l. et Petit. Leg. Att. l. viii. tit. iv. §. 9.

Ἐφέσιμον τὴν γνῶσιν] Ἐφέσις alias ἡ ἐπισυμία. Sed hic, ἡ εἰς ἕτερον δικαστήριον ἐξ ἑτέρου μεταγωγὴ, ἡ καὶ ἐκκλητος καλούμενη· παρὰ τὸ ἐγκαλεῖσθαι καὶ παραιτεῖσθαι, καὶ φεύγειν τὸ ἔλαττον καὶ πρῶτον δικαστήριον. Appellatio, provocatio. Hinc ἐφέσιμος, sicut ἀνύσιμος, ἀρόσιμος, ab ἀνυσι καὶ ἀροσις, id quod ad aliud superiorem refertur, illius auctoritate confirmandum. ἐφέσιμος δίκη, idem quod ἔφεσις, sicut παραινετικός, παρακλητικός, πορτεπεπτικός λόγος, idem quod παραινεσις, παράκλησις, προτροπή. WOLF.

Ὅτι τῶν περὶ Ποτιδαίαν γεγεννημένων ἀδικημάτων οὐδὲν ἐγκαλεῖτε αὐτῷ ὡς ἀδικούμενοι] Nescio, quomodo hæc cohæreant: Athenienses Philippum patiuntur confirmare tesseras. ergo, Potidæatis, colonis suis, nullam ab eo esse factam injuriam confitentur: nisi forte confirmatio tesserarum constituat αὐτοχράτορα, cui quod libet liceat. IDEM.

Ἀθηναίων — οἱ κατοικοῦντες] Inter Athenienses ii qui habitant. AUGER.

Ταῦτα δὲ βούλεται τὰ ἀδικήματα] Φίλιπ-

βούλεται ἀδικήματα πανταχῶς παρ' ὑμῖν βεβαιώσασθαι, ὅτι οὔτε ἐγκαλεῖτε αὐτῷ οὐδ' ἡγεῖσθε ἀδικεῖσθαι, ἐπεὶ ὅτι γε συμβόλων οὐδὲν δεόνται Μακεδόνες πρὸς Ἀθηναίους, ὁ παρεληλυθὼς ὑμῖν χρόνος τεκμήριον γενέσθω· οὔτε γὰρ Ἀμύντας ὁ πατὴρ ὁ Φιλίππου οὐδ' οἱ ἄλλοι Μακεδονίας βασιλεῖς οὐδεπώποτε σύμβολα ἐποιήσαντο πρὸς τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν. καίτοι πλείους γε ἦσαν αἱ ἐπιμιξίαι τότε πρὸς ἀλλήλους ἢ νῦν εἰσίν· ἐφ' ἡμῖν γὰρ ἦν ἡ Μακεδονία 99 καὶ φόρους ἡμῖν ἔφερε, καὶ τοῖς ἐμποροῖς τότε μᾶλλον ἢ νῦν ἡμεῖς τε τοῖς ἐκεῖ καὶ κεῖνοι τοῖς παρ' ἡμῖν ἐχρῶντο, καὶ ἐμπορικαὶ δίκαι οὐκ ἦσαν, ὥς περ νῦν, ἀκριβεῖς, αἱ κατὰ μῆνα, ποιοῦσαι μηδὲν δεῖσθαι συμβόλων τοὺς τοσοῦτον ἀλλήλων ἀπέχοντας. ἀλλ' ὅμως οὐδενὸς ὄντος τοιούτου τότε οὐκ ἔλυσιτέλει σύμβολα ποιησαμένους οὐτ' ἐκ Μακεδονίας πλεῖν Ἀθήναζε δίκας ληψομένους οὐθ' ἡμῖν εἰς Μακεδονίαν, ἀλλ' ἡμεῖς τε τοῖς ἐκεῖ νομίμοις ἐκεῖνοί τε τοῖς παρ' ἡμῖν τὰς δίκας ἐλάμβανον. μὴ οὖν ἀγνοεῖτε ὅτι τὰ σύμβολα ταῦτα 80 γίγνεται εἰς ὑποδοχὴν τοῦ μηδ' ἀμφισβητῆσαι ὑμᾶς εὐλόγως ἔτι περὶ Ποτιδαίας.

δ'. Περὶ δὲ τῶν ληστῶν δίκαιόν φησιν εἶναι κοινῇ φυλάττειν τοὺς ἐν τῇ θαλάττῃ κακουργοῦντας ὑμᾶς τε καὶ αὐτόν, οὐδὲν ἄλλο ἢ τοῦτ' ἀξίων, ὑφ' ἡμῶν εἰς τὴν θάλατταν κατασταθῆναι, καὶ ὁμολογῆσαι ὑμᾶς ὥς ἀνευ Φιλίππου οὐδὲ τὴν ἐν τῇ θαλάττῃ φυλακὴν δυνατοί ἐστε φυλάττειν· ἔτι δὲ καὶ δοθῆναι αὐτῷ ταύτην τὴν ἀδειαν, περιπλέοντι καὶ ὀρμιζομένῳ εἰς τὰς νήσους ἐπὶ προφάσει τῇ τῶν

πος δὲ βούλεται βεβαιώσασθαι πανταχόσε παρ' ὑμῖν, ὅτι οὔτε ἐγκαλεῖτε αὐτῷ ταῦτα τὰ ἀδικήματα, οὔτε ἡγεῖσθε ἀδικεῖσθαι. WOLF.

Ἐφ' ἡμῖν γὰρ ἦν ἡ Μακεδονία] Hoc nusquam me legere memini, nisi apud Demosthenem. Iphicrati quidem supplicem fuisse Eurydicen, Philippi matrem, scribit Aeschines ἐν τῷ περὶ τῆς παραπροσέχειας. IDEM. V. Valckenae. or. de Philipp. Maced. p. 268. not. 61. F. Jacobs.

Τοῖς ἐκεῖ] Sub. ἐμποροῖς, portubus qui illic sunt; illic, id est, in Macedonia. AUGER.

Ἐμπορικαὶ δίκαι αἱ κατὰ μῆνα] S. γιγνόμεναι νῦν. Judicia, quae propter mercatores constituebantur. WOLF. Vid. Demosth. adv. Phorm. p. 919. v. 20. ed. R.

et Xenoph. de Vectigal. c. 3. F. Jacobs.

Ποιοῦσαι] Καὶ ποιοῦσι μηδὲν δεῖσθαι, ὅπως ἂν μηδὲν δέωνται. WOLF.

Τοὺς τοσοῦτον ἀλλήλων ἀπέχοντας] Μακεδόνας καὶ Ἀθηναίους. Sed cur hanc clausulam addit? Quia Atheniensibus in Macedonia, Macedonibus Athenis jus suum persequi, grave erat. Macedo in Atheniensem Macedonia negotiantem Macedonicis legibus agat, nec necesse habeat Athenis illum accusare etc. IDEM.

Ἀμφισβητῆσαι] Suppone ἀμφισβητῆσαι. ONSOPHEUS.

δ'. Δοθῆναι—τὴν ἀδειαν—κεκοιμῆναι] Ἀντί τοῦ, κομιζέιν. WOLF. Junge δοθῆναι cum ἀξίων quod praecessit. AUGER.

Τῇ τῶν ληστῶν φυλακῇ] Est veluti ap.

ληστῶν φυλακῇ διαφθείρειν τοὺς νησιώτας καὶ ἀφιστάναι
 1[ἀφ'] ὑμῶν, καὶ μὴ μόνον τοὺς φυγάδας τοὺς παρ' ἑαυτοῦ
 εἰς Θάσον ² κεκομικέναι διὰ τῶν ὑμετέρων στρατηγῶν, ἀλλὰ
 καὶ τὰς ἄλλας νήσους οἰκειώσασθαι, συμπέμπων τοὺς
 συμπλευσομένους μετὰ τῶν στρατηγῶν τῶν ³ ὑμετέρων ὡς
 κοινωνήσοντας τῆς κατὰ θάλατταν φυλακῆς. καίτοι οὐ φασί
 τινες αὐτὸν προσδεῖσθαι τῆς θαλάττης. ὁ δ' οὐδὲν δεόμενος
 τριήρεις κατασκευάζεται, καὶ νεωσοίκους οἰκοδομεῖται, καὶ
 ἀποστόλους ἀποστέλλειν βούλεται καὶ δαπάνας οὐ μικρὰς
 δαπανᾶν εἰς τοὺς κατὰ θάλατταν κινδύνους, ὧν οὐδὲν προ-
 τιμᾷ. ταῦτ' οὖν οἶεσθ' ⁴ ἂν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππον 100
⁵ ἀξιώσαι ὑμᾶς συγχωρῆσαι αὐτῷ, εἰ μὴ ὑμῶν μὲν κατεφρό-
 νει, οὓς δ' ἐνθάδε προήρηται φίλους κεκτῆσθαι, τούτοις
 διεπίστευεν; οἳ οὐκ αἰσχύνονται Φιλίππῳ ζῶντες καὶ οὐ
 τῇ ἑαυτῶν πατρίδι, καὶ τὰς παρ' ἐκείνου δωρεὰς λαμβά-
 νοντες οἴονται οἵκαδε λαμβάνειν, τὰ οἱκοὶ πωλοῦντες.

81

έ. Περὶ δὲ τῆς ἐπανορθώσεως τῆς εἰρήνης, ἣν ἔδοσαν
 ἡμῖν οἱ πρέσβεις οἱ παρ' ἐκείνου πεμφθέντες ἐπανορθώσα-
 σθαι, ⁶ ὅτι ἐπληρωθώσμεθα, ὃ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις
 ὁμολογεῖται δίκαιον εἶναι, ἑκατέρους ἔχειν ⁷ τὰ ἑαυτῶν,
 ἀμφισβητεῖ μὴ δεδωκέναι μηδὲ τοὺς πρέσβεις ταῦτ' εἰρηκέ-
 ναι πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲν ἄλλο ἢ πεπεισμένος ὑπὸ τούτων, οἷς
 χρῆται φίλοις, ὡς ὑμεῖς οὐ μνημονεύετε τὰ ἐν τῷ δήμῳ εἰρη-
 μένα. μόνον δὲ τοῦτο οὐχ οἷόν τέ ἐστίν ὑμῖν ἀμνημονῆσαι·
 ἐν γὰρ τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ καὶ οἱ πρέσβεις ὑμῖν οἱ παρ'
 ἐκείνου ἦκοντες διελέγοντο, καὶ τὸ ψήφισμα ἐγράφη, ὥστε
 οὐχ οἷόν τέ ἐστὶ παραχεῖν τῶν λόγων εἰρημένων, καὶ
 εὐθύς τοῦ ψηφίσματος ἐπαναγιγνωσκομένου, τὴν καταψευ-

¹ Absunt unci.² διακεκομικέναι³ ἡμετέρων⁴ Deest ἂν.⁵ ἀξιώσαι ἂν ὑμᾶς⁶ ὅ,τι⁷ τὰ ἑαυτῶν ἔχειν

positum ad ἐπὶ προφάσει. AUGER.

Τοὺς παρ' ἑαυτοῦ φυγάδας] Exsules Macedonicos, vel, eos, qui ad Philippum, aliunde pulsi, confugerant. Nam cum Θάσος ἀγαθῶν in proverbium abierit:

‘Felix exsilium quam locus ille fuit?

Sed fumus patriæ est alieno clarior igni.’ WOLF.

Exsules a seipso, i. e. exsules qui ad seipsum confugerant. AUGER.

Θάσον] V. Herodot. vi. 46. sq. Thueyd.

i. 100. sq. viii. 64. Xenoph. Hellen. i. 4.

Diodor. Sic. xiii. 72. F. Jacobs.

Οἵκαδε λαμβάνειν δωρεὰς] Intelligo, dona accipere domum transferenda. AUGER.

έ. Περὶ τῆς ἐπανορθώσεως—ἣν ἔδοσαν ἐπανορθώσασθαι] Ἐπανορθώσασθαι ἐπανόρθωσιν, notus Atticismus. WOLF.

Οὐδὲν ἄλλο ἢ πεπεισμένος] Διὰ subintel- ligitur, aut fortasse legendum οὐ δὲ ἄλλο.

IDEM.

τὴν καταψευδομένην γνώμην τῶν πρέ- σβων] Non, clementitum decretum, sed γνώ

δομένην γνώμην τῶν πρέσβων, ταύτην ὑμᾶς χειροτονῆσαι· ὥστε τοῦτο μὲν οὐ κατ' ἐμοῦ ἀλλὰ καθ' ὑμῶν ἐπέσταλκεν, ὡς ὑμεῖς περὶ ᾧ οὐκ ἤκούσατε, περὶ τούτων ἀποκρινάμενοι τὴν γνώμην ἀπεστείλατε. καὶ οἱ μὲν πρέσβεις αὐτοὶ, ᾧν κατεψεύδετο τὸ ψήφισμα, ὅτ' ἀπεκρίνασθε αὐτοῖς ἀναγινώσκοντες καὶ ἐπὶ ξενίαν αὐτοὺς ἐκαλεῖτε, οὐκ ἐτόλμησαν παρελθεῖν, οὐδ' εἰπεῖν ὅτι Καταψεύδεσθε ἡμῶν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φατὲ ἡμᾶς εἰρηνέαι· ἀ οὐκ εἰρήκαμεν, ἀλλὰ σιωπῇ ἀπίοντες ὥχοντο. βούλομαι δ' ὑμᾶς, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,—καὶ γὰρ εὐδοκίμησεν ὁ Πύθων παρ' ὑμῖν ἐν τῇ δημηγορίᾳ, ὃ τότε πρεσβεύων—, αὐτοὺς τοὺς λόγους οὓς ἔλε-
 101 γεν ὑπομνῆσαι· οἶδα γὰρ ὅτι μνησθήσεσθε. παραπλήσιοι δ' ἦσαν οἷς καὶ νῦν ἐπέσταλκε Φίλιππος· ἐγκαλῶν γὰρ ἡμῖν τοῖς διαβάλλουσι τὸν Φίλιππον, καὶ ὑμῖν ἐμέμφετο ὅτι ὠρμηκότες αὐτοῦ εὖ ποιεῖν ὑμᾶς καὶ προηρημένου μά- 82
 λιστα τῶν Ἑλλήνων φίλους κεκτῆσθαι αὐτοὶ κωλύετε, ἀποδεχόμενοι τοὺς λόγους τῶν συκοφαντούντων καὶ χρήματα ἐκεῖνον αἰτούντων καὶ διαβαλλόντων. τοὺς γὰρ τοιούτους λόγους, ὅταν ἀπαγγελλόντων ἀκούῃ, ὅτι κακῶς ἤκουεν, ὑμεῖς δ' ¹ ἀποδέχεσθε, μεταβάλλειν αὐτοῦ τὴν γνώμην, ὅταν ἀπίστος φαίνεται τούτοις ᾧν προήρηται εὐεργέτης εἶναι. ² ἐκέλευεν οὖν τοὺς λέγοντας ἐν τῷ δήμῳ τῇ μὲν εἰρήνῃ μὴ ἐπιτιμᾶν, οὐ γὰρ ἄξιον εἶναι εἰρήνην λυεῖν· εἰ δέ τι μὴ καλῶς γέγραπται ἐν τῇ εἰρήνῃ, ταῦτ' ἐπανορθώσασθαι, ὡς ἅπαντα Φίλιππον ποιήσοντα, ὅς' ἂν ὑμεῖς ψηφίσῃσθε. εἰ δὲ διαβάλλωσι μὲν, αὐτοὶ δὲ μηδὲν γράψωσι δι' οὗ ἢ μὲν εἰρήνη ἔσται, παύσεται δὲ ἀπιστούμενος Φίλιππος, μὴ προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς τοιούτοις ἀνδράσιν.

¹ ἀποδέχεσθε² ἐκέλευεν

μην τὴν καταψευδομένην τῶν πρέσβων, decretum, quod de legatis mentitur. sic infra αὐτοὶ, ᾧν κατεψεύδετο τὸ ψήφισμα, ipsi, in quos mentiebatur decretum. hæc intelligenda sunt de confictis querelis, et falsis excusationibus Philippi, qui dicat, Athenienses alia perscripsisse in suo senatus-consulto, quam quæ legati sui habuerint in mandatis, aut Atheniensibus polliciti fuerint. IDEM.

Ταύτην] Posset abesse salvo sensu, et hic tantum ponitur ad validius affirman-

dum. AUGER.

Ἐπὶ ξενίαν αὐτοὺς ἐκαλεῖτε] Hoc malim, quam ἐπὶ ξενίᾳ, et si id quoque ferri potest, ἀντὶ τοῦ, ξενικῶς ἢ φιλοξενίως. WOLF.

Πύθων] Vid. or. de Cor. §. μγ'. et c. Aristocrat. §. λ. et Nott. ad II. II.

Ἵμεῖς δ' ἀποδέχεσθε] M. ἀπεδέχεσθε, παρατατικῶ. WOLF.

Ὡς ἅπαντα Φίλιππον ποιήσοντα] Ἀντὶ τοῦ, ὡς Φίλιππον ποιήσαντος. IDEM.

Μὴ προσέχειν τὸν νοῦν] Refert ad ἐκέλευεν. AUGER.

ς'. Καὶ τούτους τοὺς λόγους ὑμεῖς ἀκούοντες ἀπεδέχε-
 σθε, καὶ δίκαια ἔφατε τὸν Πύθωνα λέγειν. καὶ ἦν δίκαια.
 ἔλεγε δὲ τούτους ¹ τοὺς λόγους οὐχ ὅπως λυθείη ἐκ τῆς εἰ-
 ρήνης, ἀλλ' ἦν ἐκείνῳ συμφέροντα καὶ ὧν πολλὰ χρήματα
 ἀνηλώκει ὥστε γενέσθαι, ἀλλὰ ὑπὸ τῶν ἐνθάδε διδασκάλων
 προδεδιδαγμένος, οἱ οὐκ ὥντο εἶναι τὸν γράφοντα ἐναντία
 τῷ Φιλοκράτους ψηφίσματι, τῷ ἀπολλύντι Ἀμφίπολιν.
 ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παράνομον μὲν οὐδὲν ἐτόλμησα
 γράψαι, τῷ δὲ Φιλοκράτους ψηφίσματι ὃ ἦν παράνομον
 τάναντία ἔγραψα, ὡς ἐγὼ ἐπιδείξω· τὸ γὰρ ψήφισμα τὸ
 [τοῦ] Φιλοκράτους, καθ' ὃ ὑμεῖς ἀπώλλυτε Ἀμφίπολιν,
 ἐναντίον ἦν τοῖς προτέροις ψηφίσμασι, καθ' ἃ ὑμεῖς ἐκτῆ-
 83 σασθε ταύτην τὴν χώραν. τοῦτο μὲν οὖν παράνομον ἦν τὸ
 ψήφισμα τὸ τοῦ Φιλοκράτους, καὶ οὐχ οἷόν τε ἦν τὸν τὰ
 ἔννομα γράφοντα ταῦτα τῷ παρανόμῳ ψηφίσματι γράφειν.
 ἐκείνοις δὲ τοῖς προτέροις ψηφίσμασι, τοῖς οὖσιν ἐννόμοις
 καὶ σώζουσι τὴν ὑμετέραν χώραν, ταῦτα γράφων ἐννομά 102
 τ' ἔγραφον καὶ ἐξήλεγchon τὸν Φίλιππον, ὅτι ἐξηπάτα
 ὑμᾶς καὶ οὐκ ἐπανορθώσασθαι ἐβούλετο τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ
 τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν λέγοντας ἀπίστους καταστήσαι. καὶ ὅτι
 μὲν δούς τὴν ἐπανόρθωσιν νῦν ἕξαρνός ἐστιν, ἅπαντες ἴστε,
 φησὶ δὲ Ἀμφίπολιν ἑαυτοῦ εἶναι· ὑμᾶς γὰρ ψηφίσασθαι
 ἐκείνου εἶναι, ὅτ' ἐψηφίσεσθε ἔχειν αὐτὸν ἃ εἶχεν. ὑμεῖς δὲ
 τὸ μὲν ψήφισμα τοῦτ' ἐψηφίσασθε, οὐ μέντοι γ' ἐκείνου
 εἶναι Ἀμφίπολιν· ἐστὶ γὰρ ἔχειν καὶ τὰλλότρια, καὶ οὐχ
 ἅπαντες οἱ ἔχοντες τὰ ἑαυτῶν ἔχουσιν, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ
 τὰλλότρια κέκτηνται. ὥστε τοῦτό γε τὸ σοφὸν αὐτοῦ ἡλί-
 θιον ἐστὶ. καὶ τοῦ μὲν Φιλοκράτους ψηφίσματος μέμνηται,
 τῆς δὲ ἐπιστολῆς, ἣν πρὸς ὑμᾶς ἔπεμψεν ὅτ' Ἀμφίπολιν
 ἐπολιόρκει, ἐπιλέλυσται, ἐν ἣ ὡμολόγει τὴν Ἀμφίπολιν
 ὑμετέραν εἶναι· ἔφη γὰρ ἐκπολιορκήσας ὑμῖν ἀποδώσειν, ὡς
 οὕσαν ὑμετέραν καὶ οὐ τῶν ἐχόντων. κακεῖνοι μὲν, ὡς ἔοι-
 κεν, οἱ πρότερον ἐν Ἀμφιπόλει οἰκοῦντες πρὶν Φίλιππον

¹ τοὺς λόγους τούτους

ς'. Φιλοκράτους] Cfr. de Cor. §. ζ'. h. et de Nῦν ἕξαρνός ἐστι] S. δεδωκέναι τὴν ἐπαύρ-
 fals. leg. §. ιζ'. et Æschin. c. Ctesiph. §. κς'. θασιν. WOLF.

λαβεῖν, τὴν Ἀθηναίων χώραν εἶχον· ἐπειδὴ δὲ Φίλιππος αὐτὴν εἴληφεν, οὐ τὴν Ἀθηναίων χώραν ἀλλὰ τὴν ἑαυτοῦ ἔχει. οὐδ' Ὀλυνθόν γε, οὐδ' Ἀπολλωνίαν οὐδὲ Παλλήνην οὐκ ἀλλοτρίας, ἀλλὰ τὰς ἑαυτοῦ χώρας κέκτηται. ἂρ' ὑμῖν δοκεῖ πεφυλαγμένως ἅπαντα πρὸς ὑμᾶς ἐπιστέλλειν, ὅπως ἂν φαίνεται καὶ λέγων καὶ πράττων ἅ παρὰ πᾶσιν 81 ἀνθρώποις ὁμολογεῖται δίκαια εἶναι, ἀλλ' οὐ σφόδρα καταπεφρονηκέναι, ὃς τὴν χώραν, ἣν οἱ Ἕλληνες καὶ ¹[ὁ] βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἐψηφίσαντο καὶ ὁμολογήκασιν ὑμετέραν εἶναι, ταύτην φησὶν ἑαυτοῦ καὶ οὐχ ὑμετέραν εἶναι;

Ζ'. Περὶ δὲ τοῦ ἐτέρου ἐπανορθώματος, ὃ ὑμεῖς ἐν τῇ εἰρήνῃ ἐψηφισάσθε, τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ὅσοι μὴ κοινωνοῦσι τῆς εἰρήνης, ἐλευθέρους καὶ αὐτονόμους εἶναι, καὶ εἰάν τις ἐπ' αὐτοὺς στρατεύῃ, βοηθεῖν τοὺς κοινωνοῦντας τῆς εἰρήνης, ἡγούμενοι καὶ δίκαιον εἶναι τοῦτο καὶ φιλάνθρωπον, μὴ μόνον ἡμᾶς καὶ τοὺς ²συμμάχους τοὺς ἡμετέρους καὶ Φίλιππον καὶ τοὺς συμμάχους τοὺς ἐκείνου ἄγειν τὴν εἰρήνην, τοὺς δὲ μὴδ' ἡμετέρους ὄντας 103 μὴτε Φιλίππου ³συμμάχους ἐν μέσῳ κεῖσθαι καὶ ὑπὸ τῶν κρείττονων ἀπόλλυσθαι, ἀλλὰ καὶ τούτοις διὰ τὴν ὑμετέραν εἰρήνην ὑπαρχεῖν σωτηρίαν, καὶ τῷ ὄντι εἰρήνην ἡμᾶς ἄγειν καταδεμένους τὰ ὅπλα· τοῦτο δὲ τὸ ἐπανόρθωμα ὁμολογῶν ἐν τῇ ἐπιστολῇ, ὡς ἀκούετε, δίκαιόν τ' εἶναι καὶ δέχεσθαι, Φεραίων μὲν ἀφήρηται τὴν πόλιν καὶ φρουρὰν ἐν τῇ ἀκροπόλει κατέστησεν, ἵνα δὴ αὐτόνομοι ᾖσιν, ἐπὶ δ' Ἀμβρακίαν στρατεύεται, τὰς δ' ἐν Κασσωπία τρεῖς πόλεις, Πανδοσίαν καὶ Βούχεταν καὶ Ἐλάτειαν, Ἡλείων ἀποικίας,

¹ Absunt unci.² συμμάχους³ συμμάχους * οὐκ ἐν μέσῳ¹ Ἀπολλωνίαν] V. Phil. Γ. p. 117. 20.

Καταπεφρονηκέναι] Subaudiri debet ὑμῶν vel Ἀθηναίων. AUGER.

Καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ Περσῶν] De pace ab Antalcida facta hæc intelligenda sunt. Sic et Archidamus, ex Persico fœdere Lacedæmoniorum esse Messenam, affirmat. Vide Panegyricum Isocratis de auctoritate Persæ inter Græcos. WOLF.

Ζ'. ἡγούμενοι καὶ δίκαιον εἶναι—μὴ μόνον—τοὺς δὲ μὴ] Ἀναταπόδοτον. Sequitur enim ἡ ἀπόδοσις post ἀπόλλυσθαι, quod membrum interjectum est. IDEM.

Τοῦτο δὲ τὸ ἐπανόρθωμα] Hic completur phrasis quæ incipit supra περὶ δὲ τοῦ, et δὲ post τοῦτο valet ad periodum resumendam longius circumductam. AUGER.

Φεραίων τε μὲν] Τό τε abundare videtur. WOLF.

Ἐπὶ δ' Ἀμβρακίαν—] De his rebus silent historici. Ad propulsandum Thessaliæ oppressores Philippus sæpe invitatus, Olcix, 1. agrum eorum ingressus est. Cfr. de Ambracia Phil. Γ. p. 118, 5. 119, 30. 129, 21. ed. R. Cassopia Epiri pagus. Alexander Olympiadis, uxoris Philippi,

κατακαύσας τὴν χώραν καὶ εἰς τὰς πόλεις βιασάμενος παρέδωκεν Ἀλεξάνδρῳ τῷ κηδεστῇ τῷ αὐτοῦ δουλεύειν. σφόδρα γε βούλεται τοὺς Ἕλληνας ἐλευθέρους εἶναι καὶ αὐτονόμους, ὡς δηλοῖ τὰ ἔργα.

ή. Περὶ δὲ τῶν ὑποσχέσεων, ὧν ὑμῖν διατελεῖ ὑπισχνού-
 85 μενος ὡς μεγάλα ὑμᾶς εὐεργετήσων, καταψεύδεσθαι μέ-
 φησιν ¹ αὐτοῦ διαβάλλοντα πρὸς τοὺς Ἕλληνας· οὐδὲν γὰρ
² ὑμῖν πώποτε φησιν ὑπeschῆσθαι. οὕτως ἀναιδῆς ἐστὶν ὁ ἐν
 ἐπιστολῇ γεγραφῶς, ἥ ἐστὶ νῦν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ὅτ'
 ἐπιστομιεῖν ἡμᾶς ἔφη τοὺς ³ ἑαυτῷ ἀντιλέγοντας, εἰὰν ἡ
 εἰρήνη γένηται, τοσαῦτα ὑμᾶς ⁴ ἀγαθὰ ποιήσῃ, ἃ γρά-
 φειν αὐν ἤδη, εἰ ἤδει τὴν εἰρήνην ἐσομένην, ὅλον ὡς προκε-
 χειρισμένων καὶ ἐτοιμῶν ὄντων τῶν ἀγαθῶν, ἃ ἐμέλλομεν
 πείσεσθαι τῆς εἰρήνης γενομένης. γενομένης δὲ τῆς εἰρήνης,
 ἃ μὲν ἡμεῖς ἐμέλλομεν ἀγαθὰ πείσεσθαι, ἐκποδὼν ἐστὶ,
 φθορὰ δὲ τῶν Ἑλλήνων τοσαύτη γέγονεν ὅσην ὑμεῖς ἴστε.
 ὑμῖν δ' ἐν τῇ νῦν ἐπιστολῇ ὑπισχνεῖται, εἰὰν τοῖς μὲν αὐτοῦ
 φίλοις καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ λέγουσι πιστεύητε, ἡμᾶς δὲ τοὺς
 διαβάλλοντας αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς τιμωρήθησθε, ὡς μεγάλα
 ὑμᾶς εὐεργετήσῃ. τὰ μέντοι εὐεργετήματα τοιαῦτα ἐστὶ·
 οὔτε τὰ ὑμέτερα ὑμῖν ἀποδώσει—ἑαυτοῦ γὰρ φησιν εἶναι
 —, οὔτε ἐν τῇ οἰκουμένη αἱ δωρεαὶ ἐσονται, ἵνα μὴ δια-
 βληθῇ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' ἄλλη τις χώρα, καὶ
 ἄλλος τις, ὡς ἔοικε, τόπος φανήσεται, οὗ ὑμῖν αἱ δωρεαὶ
 δοθήσονται.

θ'. Περὶ δὲ ὧν ἐν τῇ εἰρήνῃ εἴληφε χωρίων, ὑμῶν ἐχόντων, 104
 παρασπονδῶν καὶ λύων τὴν εἰρήνην, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει ὁ τι
 εἶπη, ἀλλ' ἀδικῶν φανερώς ἐξελέγχεται, ἐπιτρέπειν φησὶ
 περὶ τούτων ἔτοιμος εἶναι ἴσῳ καὶ κοινῷ δικαστηρίῳ, περὶ
 ὧν μόνων οὐδὲν δεῖ ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐστὶν ὁ

¹ αὐτοῦ² ἡμῖν³ αὐτῷ⁴ ἀγαθὰ ἡμᾶς

frater fuit. F. Jacobs.

ή. Ἡ ἐστὶ νῦν] Malim ἐστὶ καὶ νῦν.—
 WOLF."Ὅτ"—ἔφη] Idem valet ac ἐν ᾧ ἔφη.
 AUGER.Γράφειν] Hic infinitivus regitur ab ἔφη
 quod praecessit. Primo conjeceram le-
 gendum ἐγεγράφειν. IDEM.

VOL. I.

Ὡς μεγάλα] Vel intellige ὡς μεγάλα,
 quam maxima, vel εὐεργετήσῃ multa in
 εὐεργετήσῃ. IDEM.θ'. Παρασπονδῶν] In nostro παρασπονδῶν.
 Siquidem quid παρασπονδεῖν τὴν εἰρήνην sit,
 vel literis Graecis leviter imbutis liquere
 puto, et ita legendum, praesertim sequente
 participio simili λύων. OBSOPEUS.

3 u

κρίνων. ἅπαντες γὰρ ἴσμεν τίνι μηνὶ καὶ ποίᾳ ἡμέρᾳ ἡ εἰρήνη ἐγένετο. ὥς περ δὲ ταῦτα ἴσμεν, καὶ κεῖνα ἴσμεν, τίνι μηνὶ καὶ τίνι ἡμέρᾳ Σέρρῳ τείχος καὶ Ἐργίσκη καὶ Ἱερὸν ὅρος ἐάλω. οὐ δὲ ἀφανὴ ἐστὶ ταῦτα οὕτω πραχθέντα, οὐδὲ 86 κρίσεως δεόμενα, ἀλλὰ πᾶσι γνώριμα, πότερος πρότερος μὴν ἐστίν, ἐν ᾧ ἡ εἰρήνη ἐγένετο, ἢ ἐν ᾧ τὰ χωρία ἐάλω. φησὶ δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ¹ ἡμῶν, ὅσοι ἐν τῷ πολέμῳ ἐάλωσαν, ἀποδεδωκέναι· ὃς τὸν μὲν Καρύστιον, τὸν πρῶτον τῆς ἡμετέρας πόλεως, ὑπὲρ οὗ ὑμεῖς τρεῖς πρεσβείας ἐπέμψατε ἀπαιτοῦντες, τοῦτον τὸν ἄνδρα ἐκεῖνος οὕτω σφόδρα ὑμῖν ἐβούλετο χαρίσασθαι, ὥστε ἀπέκτεινε καὶ οὐδ' ἀναίρεσιν ἔδωκεν, ἵνα ταφῇ.

ί. Περὶ δὲ Χερρόνησου ἃ τ' ἐπιστέλλει πρὸς ² ὑμᾶς ἄξιόν ἐστιν ἐξετάσαι, ἐτι δὲ καὶ ἃ πράττει, καὶ ταῦτ' εἰδέναι. τὸν μὲν γὰρ τόπον ἅπαντα τὸν ἔξω ἀγορᾶς, ὡς ἑαυτοῦ ὄντα καὶ ὑμῖν οὐδὲν προσήκοντα, δέδωκε καρπωθῆναι Ἀπολλωνίδῃ τῷ Καρδιανῷ. καίτοι Χερρόνησου οἱ ὅροι εἰσὶν, οὐκ ἀγορὰ, ³ ἀλλὰ βωμὸς τοῦ Διὸς τοῦ ὀρίου, ὅς ἐστι με-
ταξὺ Πτελεοῦ καὶ Λευκῆς ἀκτῆς, οὗ ἡ διωρυχὴ ἐμελλε Χερρόνησου ἔσεσθαι, ὥς γε τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ ὀρίου δηλοῖ. ἐστὶ δὲ ⁴ τουτί·

Τόνδε καθιδρύσαντο θεῶν περικαλλέα βωμόν,
Λευκῆς καὶ Πτελεοῦ μέσσον ὄρον θέμενοι,

¹ ἡμῶν

² ὑμᾶς

³ ἀλλ' ὁ βωμὸς

⁴ τουτί. ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ. Τόνδε

Σέρρῳ—] Cfr. Phil. Γ. §. 8. de Cor. §. 9, et Æschin. c. Ctesiph. §. λ.

Ἄλλὰ πᾶσι γνώριμα, πρότερος] F. ὅτι, vel εἰ, πρότερος μὴν ἐστίν, vel πότερος πρότερος μὴν ἐστίν. WOLF.

Τὸν μὲν Καρύστιον] Carystus urbs Eubææ, unde Καρύστιος. Sed hic videtur proprium esse nomen. IDEM.

Ὅς τὸν μὲν — ἐκεῖνος οὕτω] Hujus phraseos constructio peccat contra grammaticas regulas, nam duo sunt nominativi ὃς et ἐκεῖνος, sed hujus irregularitatis plura occurrunt exempla apud Oratores. AUGER.

ί. Ἄτε ἐπιστέλλει] F. ἄγε, nisi forte sit Hegesippi idiotismus, inculcare τό τε. WOLF. Correxī ἃ μὲν, ita postulante nexu phraseos. AUGER.

Ταῦτ' εἰδέναι] Ταῦτ' refertur simul et ad ἐπιστέλλει et ad ἃ πράττει. IDEM.

Τὸν ἔξω ἀγορᾶς] Puto loci esse propri-

um nomen. WOLF.

Ἀγορᾶς] De Agora, oppido Chersonesi, mentionem facit Herodotus I. vii. c. 58.; de Pteleo autem et Alba Acta, ejusdem regionis oppidis, nullus, quod sciam, auctor. De Cardia vid. de Pace, §. 5. [et c. Aristocrat. §. μέ.]. F. Jacobs.

Τοῦ Διὸς τοῦ ὀρίου] Montani Jovis. Fortasse, quod ejus fanum in monte situm esset, si ὀρίου legeretur παρὰ τὸν ὄρον, verterem, terminalis aut finitoris Jovis. WOLF. Vid. Brodiai Miscell. I. vi. c. 9. p. 555. vol. ii. Grut. Thes. Crit.

Πτελεοῦ, καὶ Λευκῆς ἀκτῆς] Locorum Chersonesi propria nomina esse puto. Alias πτελεὶς ultimum, λευκὴ ἀκτὴ, album litus, vel albam oram, significat. WOLF.

Ἡ διωρυχὴ] Hinc illud intelligitur β'. Φιλ. Χερρόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει. IDEM.

Ἐνναέται χώρης σημήιον ἄμμορίης δὲ
 Αὐτὸς ἀναξ μακάρων ἐστὶ μέσος Κρονίδης.

105

ταύτην μέντοι τὴν χώραν τσαύτην οὔσαν ὅσῃ οἱ πολλοὶ
 ὑμῶν ἴσασιν, ὡς ἑαυτοῦ οὔσαν, τὴν μὲν αὐτὸς καρπούται,
 τὴν δὲ ἄλλοις δωρεὰν δέδωκε, καὶ ἅπαντα τὰ κτήματα
 τὰ ὑμέτερα ὑφ' ἑαυτῷ ποιεῖται. καὶ οὐ μόνον τὴν ἔξω ἀγο-
 87 ρᾶς χώραν σφετερίζεται, ἀλλὰ καὶ πρὸς Καρδιανούς, οἱ
 οἰκοῦσιν ἔσω ἀγορᾶς, ἐπιστέλλει ἐν τῇ νυνὶ ἐπιστολῇ, ὡς
 δεῖ ὑμᾶς διαδικάζεσθαι πρὸς Καρδιανούς τοὺς κατοικοῦντας
 ἐν τῇ ὑμετέρᾳ, εἴ τι πρὸς αὐτοὺς διαφέρεσθε. διαφέρονται δὲ
 πρὸς ὑμᾶς, σκέψασθε εἰ περὶ μικροῦ. ἑαυτῶν φασὶ τὴν
 χώραν οὔσαν οἰκεῖν καὶ οὐχ ὑμετέραν ¹[εἶναι], καὶ τὰ μὲν
 ὑμέτερα εἶναι ἐγκτήματά φασιν ὡς ἐν ἀλλοτρίᾳ, τὰ δὲ
²αὐτῶν κτήμαθ' ὡς ἐν οἰκείᾳ, καὶ ταῦθ' ὑμέτερον πολίτην
 γράφαι ἐν ψηφίσματι, Κάλλιππον Παιανιέα. καὶ τοῦτό γε
 ἀληθὲς λέγουσιν· ἔγραψε γὰρ, καὶ ἐμοῦ γ' αὐτὸν γραφά-
 μένου παρὰ νόμων γραφὴν ὑμεῖς ἀπεψηφίσασθε· τοιγάρτοι
 ἀμφισβητήσιμον ὑμῖν τὴν χώραν κατεσκεύακεν. ὅποτε δὲ
 περὶ τούτου τολμήσετε πρὸς Καρδιανούς διαδικάζεσθαι, εἴθ'
 ὑμέτερα ἐστὶν εἶτ' ἐκείνων ἡ χώρα, διὰ τί οὐ καὶ πρὸς τοὺς
 ἄλλους Χερρόνησίτας τὸ αὐτὸ δίκαιόν ἐσται; καὶ οὕτως
 ὑβριστικῶς ὑμῖν κέχρηται, ὥστε φησὶν, εἰ μὴ θέλωσι
 διαδικάζεσθαι οἱ Καρδιανοὶ, αὐτὸς ἀναγκάσειν, ὡς ὑμῶν γ'
 οὐκ ἂν δυναμένων οὐδ' ἀναγκάσαι Καρδιανούς τὰ δίκαια
³ὑμῖν ποιῆσαι· ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς οὐ δύνασθε, αὐτὸς φησι
 τοῦτ' ἀναγκάσειν αὐτοὺς ποιῆσαι. ἄρ' οὐ μέγαλα ⁴φαίνεται
 ὑμᾶς εὐεργετῶν;

106

¹ Deest εἶναι.² αὐτῶν³ ὑμῖν] περὶ ὑμᾶς⁴ ὑμᾶς φαίνεται

Ἐνναέται] *Habitatores*. Ἀμμορίης: sub-
 audio ἔνεκα, et explico discretionis causa,
 i. e. ut agri discernantur. AUGER.

Ἀμμορίης δὲ] Ἀμμορίαν καὶ ἀμμορίαν
 interpretantur τὴν κακὴν μοῖραν. Quo si-
 gnificatu intelligi potest, Jovem prohibere
 calamitatem, quod utrinque arceat ho-
 stiles impetus. Sed cum ἄμμορος idem
 sit, quod ἀμέτοχος, expers, non particeps,
 ut apud Homerum [Il. Σ. 487.]

Ἄρκτον δ', ἦν καὶ ἄμαξαν ἐπὶ κλησὶν καλέουσιν,
 ἢ τ' αὐτοῦ στρέφεται, καὶ τ' Ὠρίωνα δοκεῖν·
 Οἷη δ' ἄμμορος ἐστὶ λοστρεῶν Ὠκεανοῦ.

quid si ἀμμορίη sit ὁ ὅρος, limes, terminus,
 qui utrinque Chersonesitas excludat, ne ul-

terius progrediantur? Possit et scribi cum
 aspiratione ἀμμορίη, παρὰ τὸ ἄμα καὶ ὄρος.
 quasi ὁμορία, confinium. WOLF.

Οἱ οἰκοῦσιν ἔσω ἀγορᾶς] Alii ἔξω. sed hoc
 videtur rectius. IDEM.

Ἐγκτήματα — κτήματα] Ipse auctor
 discrimen satis declarat. IDEM.

Κάλλιππον] Augeri conjectura, Callip-
 pum hic loci memoratum eundem esse, ac
 ille quem Demosthenes oratione tractabat,
 eapropter infirmatur, cum hic Lamprensis,
 ille Pæaniensis sit. F. Jacobs.

Ἑμεῖς ἀπεψηφίσασθε] S. αὐτοῦ. AU-
 GER.

Οὐδὲ ἀναγκάσαι] M. οὐδὲ Καρδιανούς ἀνα-
 γκάσαι. WOLF.

ιά. Καὶ ταύτην τὴν ἐπιστολὴν τινες εὖ ἔφασαν γεγράθαι, οἱ πολὺ ἂν δικαιοτέρον ὑφ' ὑμῶν ἢ Φίλιππος μισοῖντο. ἐκεῖνος μὲν γὰρ, ἑαυτῷ κτώμενος δόξαν καὶ μεγάλ' ἀγαθὰ, ἅπαντα καθ' ὑμῶν πράττει· ὅσοι δ' Ἀθηναῖοι ὄντες μὴ τῇ πατρίδι ἀλλὰ Φιλίππῳ εὐνοίαν ἐνδείκνυνται, προσήκει αὐτοὺς ὑφ' ὑμῶν κακοὺς κακῶς ἀπολωλέναι, εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρ- 88 ναις καταπεπατημένον φορεῖτε.

Ἐπόλοιπόν μοι ἔστιν ἔτι πρὸς ταύτην τὴν ἐπιστολὴν τὴν εὖ ἔχουσιν καὶ τοὺς λόγους τῶν πρέσβεων γράψαι τὴν ἀπόκρισιν, ἣν ἡγοῦμαι δικαίαν τ' εἶναι καὶ συμφέρουσιν ὑμῖν.

ιά. Εὐνοίαν ἐνδείκνυνται] Supra, ἐμφατικώ-
τερον, οἱ οὐκ αἰσχύνονται Φιλίππῳ ζῶντες, καὶ
οὐ τῇ ἑαυτῶν πατρίδι. WOLF.

Εὖ ἔχουσιν] Εὖ γεγραμμένην. εἰρωνικῶς.
[In farrag. Aut hæc abesse malim, ut in-

culcata e superioribus, aut addi aliquid,
εὖ ἔχουσιν γε, ut appareat ironia.] IDEM.

Τὴν ἀπόκρισιν] Quam forsitan, domi con-
scriptam, perlegit orator, et assedit. F.
Jacobs.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΠΡΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΧΕΡΡΟΝΗΣΩΙ.

Pag.
ed.
aliq.
cit.

107

Pag.
ed.
Reisk.

88

Ο ΛΟΓΟΣ οὗτος ὑπὲρ Διοπίδου εἴρηται καὶ ὧν ἐκείνος παρὰ Ἀθηναίους κατηγορεῖτο. Ἦν μὲν γὰρ Χερρόνησος ἡ πρὸς Θράκην τῶν Ἀθηναίων κτῆμα ἀρχαῖον, εἰς δὲ ταύτην ἀπέστειλαν κατὰ τοὺς Φιλίππου καιροὺς κληρούχους αὐτῶν. Ἔθος δὲ ἦν τοῦτο παλαιὸν τοῖς Ἀθηναίοις, ὅσοι πένητες ἦσαν αὐτῶν καὶ ἀκτῆμονες οἶκοι, τούτους πέμπειν ἐπαίκοις εἰς τὰς ἔξω πόλεις τὰς αὐτῶν καὶ ἐλάμβανον πεμπόμενοι ὄπλα τε ἐκ τοῦ δημοσίου καὶ ἐφόδιον. καὶ νῦν τοῖν τοῦτο γέγονε, καὶ πεμπόμεφιν ἐπαίκοις εἰς τὴν Χερρόνησον, στρατηγὴν αὐτοῖς δόντες Διοπίτην. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι Χερρόνηστίται τοὺς ἐπελθόντας ἐδέξαντο καὶ μετέδωκαν αὐτοῖς καὶ οἰκιῶν καὶ γῆς, Καρδιανοὶ δὲ οὐκ ἐδέξαντο, λέγοντες ἰδίαν χώραν οἰκεῖν καὶ οὐκ Ἀθηναίων. ἐντεῦθεν οὖν Διοπίτης ἑπολέμησε Καρδιανούς. οἱ δὲ παρὰ Φίλιππον καταφεύγουσι, καὶ ὃς ἐπιστέλλει τοῖς Ἀθηναίοις μὴ βιάζεσθαι Καρδιανούς ὥς αὐτῷ προσήκοντας, ἀλλὰ δικάσασθαι πρὸς αὐτούς, εἴ τί φασιν ἠδικῆσθαι. ὥς δὲ οὐκ ἤκουον τούτων οἱ Ἀθηναῖοι, βοήθειαν τοῖς Καρδιανοῖς ἐπεμψεν. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσας ὁ Διοπίτης, τοῦ Φιλίππου περὶ τὴν μεσογείαν τὴν ἄνω Θράκην πολεμοῦντος πρὸς τὸν Ὀδρυσῶν βασιλείᾳ, τὴν παράλιον Θράκην, ὑπῆκον οὖσαν τοῦ Μακεδόνα, κατέδραμε καὶ ἐπόρθησε, καὶ ἐφθη, πρὶν Φίλιππον ἐπανελθεῖν, ἀναχαρῆσας εἰς τὴν Χερρόνησον καὶ ἐν ἀσφαλεῖ γένόμενος. διόπερ ὁ Φίλιππος οὐ δυνάμεις ὄπλοις αὐτὸν ἀμύνεσθαι, πέπομφεν ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, κατηγορῶν τοῦ στρατηγοῦ καὶ λέγων αὐτὸν παραβεβηκέναι τὴν εἰρήνην ἄντικρυς. καὶ οἱ φιλιππίζοντες τῶν ῥητόρων κατατρέχουσι τοῦ Διοπίτου, καὶ κολάζειν ἀξιοῦσιν αὐτόν. πρὸς οὗς ὁ Δημοσθένης ἐναντιούμενος διχῇ ὑπὲρ Διοπίτου ἵσταται, οὔτε γὰρ ἄδικά φησιν αὐτὸν πεποικέναι. Φιλίππου γὰρ πολὺ πρότερον παραβάνας τὴν εἰρήνην καὶ ἀδικούντος τὴν τῶν Ἀθηναίων πόλιν, εἰκότως καὶ τοῦτον ἔργα πολεμίου διαφράττεσθαι· οὔτε συμφέρον λέγει τοῖς Ἀθηναίοις κολάσαι τὸν στρατηγὸν καὶ διαλύσαι τὴν ὑπ' ἐκείνου δύναμιν, ἥτις νῦν ἀποκορεῖται Χερρόνησου Φίλιππον. τὸ δὲ ὅλον ἐπὶ πόλεμον παρακαλεῖ, καὶ τοῦ Φιλίππου πολλὴν ποιεῖται κατηγορίαν ὥς ἀδίκου καὶ παρασπύονδου καὶ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἕλλησιν ἐπιβουλεύοντος.

89

¹ ἐπολέμει

Καὶ ὧν] Καὶ ὑπὲρ ἐκείνων, ὧν. WOLF.

Κληρούχους αὐτῶν] Id est, κληρούχους Ἀθηναίους, vel κληρούχους, ὄντας πολίτας Ἀθηναίους. κληρούχον Suidas interpretatur γεωργόν, agricolam, colonum. Rem declarat ipse Libanius. Dicuntur autem παρὰ τὸ κλῆρον ἔχειν, ab habenda hereditate seu sorte, quod eis apud externos prædia assignabantur: idque sortito fortasse factum est. Inter κληρούχους et ἀποίκους hoc interesse videtur, quod hi vel pulsus veteribus incolis terram occupabant, vel in vacua veniebant: illi, a veteribus recipiebantur in communionem opum, ut ex sequentibus Libanii verbis apparet. ἔποικον Phavorinus inquilinum in urbe, ex Thucydide interpretatur. Nos inopia verborum coacti κληρούχους, ἔποικον, ἀποίκον, colonum interpretamur sine discrimine: nisi Agripetam dicere libeat τὸν κληρούχον, ut Cicero

‘Neoclem Epicuri patrem Samum venisse agripetam’ scribit: et ‘agripetas ejectos atque concisos.’ IDEM.

Ἀκτῆμονες] Sine possessionibus, non pradiati, quo nomine Apuleius utitur. quod propter auctorem non repudiandum censeo, cum Cicero Prædicatorium jus dicat, horridiore etiam vocabulo. IDEM.

Πεμπόμενοι] Ὅτε ἐπέμποντο. Cum mittebantur, sed malim addi articulum οἱ πεμπόμενοι, qui mittebantur. IDEM.

Περὶ τὴν μεσογείαν τὴν ἄνω Θράκην] In mediterraneis, superiore Thracia. potest exponi sic κατ' ἐπεξήγησην. Possit etiam legi τῆς ἄνω Θράκης genitivo casu, in superioris Thraciæ mediterraneis. IDEM.

Ἐφθη ἀναχαρῆσας] Antevertit reversus, id est, prius recessit, quam, etc. a verbo φθάνω. IDEM.

Ο ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΧΕΡΡΟΝΗΣΩΙ.

108 ἀ. ἘΔΕΙ μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς λέγοντας ἅπαν- 90
 τας ἐν ὑμῖν μήτε πρὸς ἔχθραν ποιεῖσθαι λόγον μηδένα
 μήτε πρὸς χάριν, ἀλλ' ὃ βέλτιστον ἕκαστος ἡγεῖτο, τοῦτ'
 ἀποφαίνεσθαι, ἄλλως τε καὶ περὶ κοινῶν πραγμάτων καὶ
 μεγάλων ὑμῶν βουλευομένων· ἐπειδὴ δ' ἔνιοι τὰ μὲν φιλο-
 νεικία, τὰ δ' ἡτινιδήποτ' αἰτία προάγονται λέγειν, ὑμᾶς,
 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς πολλοὺς δεῖ πάντα τᾶλλ' ἀφέν-
 τας, ἀ τῇ πόλει νομίζετε συμφέρειν, ταῦτα καὶ ψηφίζε-
 σθαι καὶ πρᾶττειν. ἡ μὲν οὖν σπουδὴ περὶ τῶν ἐν Χερρό-
 νησῳ πραγμάτων ἐστὶ καὶ τῆς στρατείας, ἣν ἐνδέκατον

Ο ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΧΕΡΡΟΝΗΣΩΙ]. S. στρατιωτῶν. hoc enim nomen additur Philippica 3. Possis etiam interpretari de Chersonesitanis. Sic enim articuli substantivis locorum et gentium nominibus, et præpositionibus vel adverbiiis additi, sæpe commodè, interdum etiam necessario redduntur, ut οἱ ἐν Ῥώμῃ, Romani, quod brevius est, quam si dicas, hi, qui Romæ sunt, οἱ πρὸς τοὺς ἔξω πόλεμοι, externa bella Ciceroni dicuntur. Ut autem fatear, præpositiones hujusmodi sæpe continere distinctiones et exceptiones aliquas, ut Chersonesitani milites intelligi possent e Chersoneso oriundi potius, quam aliunde in Chersonesum missi: tamen ab interprete postulandum non opinor, ut omnes syllabas annumeret; præsertim, si constet, probatos auctores ἀκριβείαν illam Græcorum tanti non fecisse, ut propterea moleste et parum Latine loquerentur, etsi et ipsi proprietatis studiosi. Χερρόνησος peninsula est, quarum quatuor potissimum celebrantur, Thracica, de qua hic agitur, Taurica, Aurea, Cimbrica. Strabo et Peloponnesum annumerat, cum et ipsa peninsula sit, quamvis Chersonesus appellari non solet. WOLF.

Ἐδεῖ μὲν] Tale fere est exordium Cæsaris apud Sallustium: 'Omnes homines, Patres conscripti, qui de rebus dubiis consultant, ab odio, amicitia, ira atque misericordia vacuos case decet. Haud facile animus verum providet, (malim pervidet) ubi illa omficiunt: neque quisquam omnium libidini simul et usui paruit.'

IDEM.

Τοὺς λέγοντας ἅπαντας ἐν ὑμῖν] Ordo est, ἅπαντας τοὺς λέγοντας ἐν ὑμῖν. Neque enim jungo ποιεῖσθαι ἐν ὑμῖν λόγον: etsi id quoque hic fieri posset. Verum aliquando fit, ut hujusmodi verborum trajectiones non animadversæ, diversam gignant sententiam. Sic paulo post: οὓς κατὰ τοὺς νόμους ἐφ' ὑμῖν ἐστίν, ὅταν βούλησθε, κολάζειν: rectius jungitur κολάζειν κατὰ τοὺς νόμους, quam ἐστίν ἐφ' ὑμῖν κατὰ τοὺς νόμους, legibus vobis licet. IDEM.

Πρὸς ἔχθραν, πρὸς χάριν] Δι' ἔχθραν, ἡ χάριν: ἔχθρας, ἡ χάριτος ἕνεκα. IDEM.
 Ἑμᾶς τοὺς πολλοὺς] Vos multos, id est, τὸν δῆμον, vulgus, multitudinem, populum. In Latino sermone vel nomen vel pronomen videtur omittendum. Coniungi enim utrumque non potest. οἱ λέγοντες, id est, οἱ ῥήτορες, οἱ σύμβουλοι, oratores, consiliarii, sunt quasi duces: οἱ πολλοί, id est, ὁ δῆμος, reliquis exercitus. Sed quid faciat τὸ ἄλογον, id est multitudo, si τὸ ἡγεμονικόν, id est magistratus, vel erroribus, vel pravis affectibus, ducitur? Quidam Alexandri magni exercitum, illo sublato, Polyphemo excaecoato non insulse comparavit. IDEM.

Ἡν ἐνδέκατον] Posset intelligi, si verba solā spectes, mense ab undecimo, ut infra τρίτον ἢ τέταρτον τοῦτ' ἔτος, anno abhinc tertio aut quarto. Sed sententia cogit, ut sic accipias: Philippum jam undecimum mensem versari in Thracia. Sequitur enim post, δέκα μῆνας ἀπογενομένου τᾶνδεσέπεν. IDEM.

μῆνα τουτονὶ Φίλιππος ἐν Θράκῃ ποιεῖται· τῶν δὲ λόγων οἱ πλεῖστοι περὶ ὧν Διοπίδης πράττει καὶ μέλλει ποιεῖν 109 εἴρηνται. ἐγὼ δ' ὅσα μὲν τις αἰτιάται τινα τούτων, οὓς κατὰ τοὺς νόμους ἐφ' ὑμῖν ἐστίν, ὅταν βούλησθε, κολάζειν, καὶ ἥδη δοκῇ καὶ ¹ σμικρὸν ἐπισχοῦσι περὶ αὐτῶν σκοπεῖν ἐγχωρεῖν ἡγοῦμαι, καὶ οὐ πάνυ ² δεῖ περὶ τούτων οὐτ' ἐμὲ οὐτ' ἄλλον οὐδένα ³ ἰσχυρίζεσθαι· ὅσα δ' ἐχθρὸς ὑπάρχων τῇ πόλει Φίλιππος καὶ δυνάμει πολλῇ περὶ Ἑλλησποντον ὧν πειραῖται προλαβεῖν, καὶ ἀπαξ ὑστερήσωμεν, οὐκέθ' ἔχομεν σῶσαι, περὶ τούτων δ' οἶμαι τὴν ταχίστην συμφέρειν καὶ βε-
91 βουλευσθαι καὶ παρσκευασθαι καὶ μὴ τοῖς περὶ τῶν ἄλλων θορύβοις καὶ ταῖς κατηγορίαις ἀπὸ τούτων ἀποδρᾶναι.

Β'. Πολλὰ δὲ θαυμάζων τῶν εἰωθότων λέγεσθαι παρ' ὑμῖν οὐδενὸς ἦττον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τεθαύμακα ὃ καὶ πρώην τινὸς ἤκουσα εἰπόντος ἐν τῇ βουλῇ, ὡς ἄρα δεῖ τὸν συμβουλευόντα ἢ πολεμεῖν ἀπλῶς ἢ τὴν εἰρήνην ⁴ ἄγειν συμβουλεύειν. ἔστι δέ—, εἰ μὲν ἡσυχίαν Φίλιππος ἄγει καὶ μήτε τῶν ἡμετέρων ἔχει παρὰ τὴν εἰρήνην μηδὲν μήτε συσκευάζεται πάντας ἀνθρώπους ἐφ' ⁵ ἡμᾶς, οὐδὲν δεῖ λέγειν, ἀλλ' ἀπλῶς εἰρήνην ἀκτέον· καὶ τά γε ἀφ' ὑμῶν ἑτοῖμα ὑπάρχοντ' ὁρῶ. εἰ δ' αὖ ⁶ μὲν ὠμόσαμεν καὶ ἐφ' οἷς τὴν

¹ μικρὸν² δεῖν³ δι᾽ ἰσχυρίζεσθαι⁴ ἄγειν τὴν εἰρήνην⁵ ἡμᾶς⁶ μὲν ἡμεῖς ὠμόσαμεν

Ἐν Θράκῃ ποιεῖται] Odryorum regi Amadoco, Cersobleptis fratri, bellum inferens. Leland. Vit. Phil. iv. §. 2. Stock.

Εἴρηνται] L. εἴρηνται. WOLF.

Κολάζειν] Hic finio πρότασιν periodi.

IDEM.

Καὶ σμικρὸν ἐπισχοῦσι] S. οἱ φιλιππίζοντες ῥήτορες. [S. οἱ Διοπίδους κατηγοροῦντες. In farrag.] Felicianus, ἐπισχοῦσι dativo plurali, ut ad ὑμῖν referatur, sive vobis jam eos punire, sive moram interponere visum fuerit: IDEM.

Καὶ οὐ πάνυ δεῖ] Potest ita legi, ut a superiore periodo separatur: sed si legas δεῖν, pendebit a verbo ἡγοῦμαι, et erit, opinor, aptius. IDEM.

Σῶσαι περὶ τούτων δ'] Τὸ σῶσαι absolvit antecedens periodi. Particula δὲ non est adversativa, sed ἐμφατικὴ hoc loco, ut, vero, apud Latinos. IDEM. F. δὴ. TAYLOR.

Τοῖς περὶ τῶν ἄλλων θορύβοις] S. πραγμάτων, de aliis rebus minus necessariis διὰ τοὺς θορύβους, vel περὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν,

qui minus nocere possunt. WOLF.

Ἀπὸ τούτων ἀποδρᾶναι] Ab his aufugere, hac subterfugere, ἀντὶ τοῦ, ταῦτα παραδραμεῖν καὶ παραλιπεῖν, καταμελεῖν τούτων. IDEM.

Β'. Οὐδενὸς ἦττον τεθαύμακα] Ἀντὶ τοῦ, ἐν τοῖς μάλιστα, οὐκ ἥκιστα. Non est οὐδενὸς ἀνθρώπου, sed οὐδενὸς πρᾶγματος ἦττον. IDEM.

Ἔστι δέ, εἰ μὲν] S. τὴν εἰρήνην ἀπλῶς ἄγειν, licet autem pacem simpliciter servare, &c. ἐφ' ἡμᾶς, οὐδὲ δεῖ λέγειν, est ἀσύνδετον, cum asseveratione accipiendum, sic: nihil dicendum est. Alioquin ἔστι δέ, et, οὐδὲν δεῖ λέγειν, ἀνακολούθως conjungi videbuntur, nisi legas, εἰ μὲν γὰρ ἡσυχίαν φιλιππος. Possit etiam ἔστι δέ; negativa interrogatione legi, id vero licet? sed prior distinctio mihi magis probatur. IDEM.

Καὶ τάγε ἀφ' ὑμῶν] Ἀντὶ τοῦ, καὶ ἡμᾶς γε ἐτοίμους ὑπάρχοντας δεῶ τὴν εἰρήνην ἄγειν. IDEM.

εἰρήνην ἐποιησάμεθα, ἔστιν ἰδεῖν καὶ γεγραμμένα κεῖται, φαίνεται δ' ἂν ἀρχῆς ὁ Φίλιππος, πρὶν Διοπείδην ἐκπλεῦσαι καὶ τοὺς κληρούχους οὓς νῦν αἰτιῶνται πεποιημέναι τὸν πόλεμον, πολλὰ μὲν τῶν ἡμετέρων ἀδίκως εἰληφώς, ὑπὲρ ὧν ψηφίσμαθ' ὑμέτερα ἐγκαλοῦντα κύρια ταυτί, 110 πάντα δὲ τὸν ¹ χρόνον συνεχῶς τὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων λαμβάνων καὶ ἐφ' ἡμᾶς συσκευαζόμενος, τί τοῦτο λέγουσιν, ὡς ² πολεμεῖν ἢ ἄγειν εἰρήνην δεῖ; οὐ γὰρ αἴρεσίς ἐστιν ἡμῖν τοῦ πράγματος, ἀλλ' ὑπολείπεται τὸ δικαιοτάτον καὶ ἀναγκασιότατον τῶν ἔργων, ὃ ὑπερβαίνουσιν ἐκόντες οὗτοι. τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; ἀμύνεσθαι τὸν πρότερον πολεμοῦνθ' ἡμῖν. πλὴν εἰ μὴ τοῦτο λέγουσι νῆ Δία, ³ ὡς, ἂν ἀπέχεται τῆς Ἀττικῆς καὶ τοῦ Πειραιῶς ὁ Φίλιππος, οὐτ' ἀδικεῖ τὴν πόλιν οὔτε ⁴ ποιεῖ πόλεμον. εἰ δ' ἐκ τούτων τὰ δίκαια τίθενται καὶ τὴν εἰρήνην ταύτην ὀρί- 92 ζονται, ὅτι μὲν δῆπουθεν οὐτ' ἀνεκτὰ λέγουσιν οὔθ' ὑμῖν ἀσφαλῆ, δηλὸν ἐστὶν ἅπασιν, οὐ μὴν ἀλλ' ἐναντία συμβαίνει ταῖς κατηγορίαις ⁵ αἷς Διοπείδους κατηγοροῦσι καὶ αὐτὰ ταῦτα λέγειν αὐτούς.

γ'. Τί γὰρ δήποτε τῷ μὲν Φιλίππῳ πάντα τᾶλλα ποιεῖν ἐξουσίαν δώσομεν, ἂν τῆς Ἀττικῆς ἀπέχεται τῷ Διοπείδῃ δ' οὐδὲ βοηθεῖν τοῖς Θραξίν ἐξέσται, ἢ πόλεμον ποιεῖν αὐτὸν φήσομεν; ἀλλὰ νῆ Δία ταῦτα μὲν ἐξελέγ-

¹ τὸν ἄλλον χρόνον ² πολεμεῖν ἀπλῶς ἢ ³ ὡς ἂν ⁴ ποιεῖ [τὸν] πόλεμον ⁵ αἷς

Κληρούχους] Non eos milites appellat, sed colonos (pacato nomine usus), quos Athenienses mittebant in urbes suae ditionis, ut agros singulis assignarent. *Ex edit. Stock.*

Ἐπὶ ὧν (scilicet ἀδικημάτων τοῦ Φιλίππου) ψηφίσμαθ' ὑμέτερα ἐγκαλοῦντα, κύρια ταυτί] Κύρια non sine causa additur. Multa enim fiebant irrita decreta. Vult Athenienses suo ipsorum gladio jugulare: quasi dicat: Vos ipsi decrevistis, pacem esse a Philippo violatam: et tamen dubitatis adhuc, an pro hoste sit habendus? *WOLF.*

Ψηφίσματα—κύρια] Rata nondum, abrogata: quae adhuc γεγραμμένα κεῖται, ut supra. *Stock.*

Τὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων] Intelligi potest vel de inita cum illis societate, vel, Philippum, illis victis, factum potentiorum, bellum inferre cogitare Atheniensibus: id

quod passim in Philippicis inculcatur. *WOLF.*

Νῆ Δία, ὡς ἂν] F. νῆ Δία, ὅτι, ὡς ἂν. *IDEM.*

Καὶ τὴν εἰρήνην ταύτην] Rectius legitur ταύτη, hoc est, τουτοῦ τὸν τρόπον. *IDEM.*

Οὐ μὴν ἀλλ' ἐναντία συμβαίνει] Verbum verbo: Quin etiam ita fit, ut contraria accusationibus, quibus Diopithen invadunt, etiam haec ipsa dicant; hoc est, dum accusant, excusant hoc ipso, quod Philippum atrociora designantem non accusant. *IDEM.*

Ταῖς κατηγορίαις, αἷς Διοπείδους κατηγοροῦσι] Alibi lectum esse dandi casu, αἷς, Obscopus: ut respondeat casui antecedenti. κατηγορεῖν κατηγορίας τινός, Atticismus satis notus. *IDEM.*

γ'. Ἀλλὰ νῆ Δία] Μίμησις εἰρωνική. *IDEM.*

Ταῦτα μὲν ἐξελέγχονται] Haec (scilicet,

χονται, δεινὰ δὲ ποιοῦσιν οἱ ξένοι περικόπτοντες τὰ ἐν Ἑλ-
 λησπόντῳ, καὶ Διοπεΐδης ἀδικεῖ κατάγων τὰ πλοῖα, καὶ
 δεῖ μὴ ἐπιτρέπειν αὐτῷ; ἔστω, γιγνέσθω ταῦτα, οὐδὲν
 ἀντιλέγω. οἶμαι μέντοι δεῖν, εἴπερ ὡς ἀληθῶς ἐπὶ πᾶσι 111
 δικαίοις ταῦτα συμβουλευούσιν, ὥσπερ τὴν ὑπάρχουσαν
 τῇ πόλει δύναμιν καταλῦσαι ζητοῦσι τὸν ἐφεισθηκότα καὶ
 πορίζοντα χρήματα ταύτῃ διαβάλλοντες ἐν ὑμῖν, οὕτω τὴν
 Φιλίππου δύναμιν δεῖξαι διαλυθησομένην, ἂν ὑμεῖς ταῦτα
 πεισθῆτε. εἰ δὲ μή, σκοπεῖτε ὅτι οὐδὲν ἄλλο ποιοῦσιν ἢ
 καδιστᾶσι τὴν πόλιν εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον δι' οὗ τὰ ¹ παρ-
 όντα πράγματα ἅπαντ' ² ἀπολώλεκεν. ἴστε γὰρ δὴ πού
 τοῦθ', ὅτι οὐδενὶ τῶν ³ πάντων πλέον κενράτηκε τῆς πόλεως
 Φίλιππος ἢ τῷ πρότερος πρὸς τοῖς πράγμασι γίνεσθαι.
 ὁ μὲν γὰρ ἔχων δύναμιν συνεστηκυῖαν αἰεὶ περὶ αὐτόν, καὶ
 προειδὼς ἃ βούλεται πράττειν, ἐξαίφνης ἐφ' οὓς ἂν αὐτῷ
 δόξη πάρεστιν· ἡμεῖς δ' ἐπειδὴν πυθώμεθα τι γιγνόμενον,
 τηνικαῦτα θορυβοῦμεθα καὶ παρασκευαζόμεθα. εἴτ',
 οἶμαι, συμβαίνει τῷ μὲν, ἐφ' ἃ ἂν ἔλθῃ, ταῦτ' ἔχειν κατὰ
 πολλὴν ἡσυχίαν, ἡμῖν δ' ὑστερίζειν, καὶ ὅσα ἂν δαπανήσω-
 93 μεν, ἅπαντα μάτην ⁴ ἀναλωκέναι, καὶ τὴν μὲν ἔχθραν
 καὶ τὸ βούλεσθαι κωλύειν ἐνδεδεῖσθαι, ὑστερίζοντας δὲ
 τῶν ἔργων αἰσχύνην προσοφλισκάνειν.

δ'. Μὴ τοίνυν ἀγνοεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι καὶ νῦν

¹ † παρελθόντα

² ἀπόλωλεν

³ ἀπάντων

⁴ † ἀνηλωκέναι

ea quæ agit Philippus) convincuntur, re-
 darguuntur, i. e. iniqua esse deprehen-
 duntur. AUGER.

Περικόπτοντες τὰ ἐν Ἑλλησπόντῳ] Συλῶν-
 τες τοὺς Ἑλλησποντίους, καὶ πορθεῖντες τὴν
 χώραν. WOLF.

Κατάγων τὰ πλοῖα] Ἐκ τῆς θαλάττης ἐπὶ
 τοὺς λιμένας ἄγων, καὶ διαρπάζων. Suidas
 citans octavam Philippicam, hoc est,
 Chersonesitanam hanc, exponit, ληΐζεσθαι
 καὶ κακοῦν, καὶ μὴ ἔαν τοὺς πλείοντας, ὅσοι
 βούλονται, πλεῖν· ἀλλ' εἰς τὰ οἰκεία χωρία
 τοῖς ληστεύουσι κατὰγειν. IDEM.

Ἐπὶ πᾶσι δικαίοις συμβουλευούσι] Δικαίως
 καὶ εἰλικρινῶς, ἀκισθῶς, ἀδέκαστοι, ἀδωρο-
 δόκητοι ὑπάρχοντες. IDEM.

Δύναμιν συνεστηκυῖαν] Perpetuum exer-
 citum, quem alibi nominat συνεχῇ παρα-
 σκευὴν. IDEM.

Ἀναλωκέναι] In omnibus, quos novi,
 codicibus est ἀνηλωκέναι. Auctoritate

Atticistarum, qui affirmant, apud Atticos
 hoc verbum α non mutare in η, quod α
 longum sit, post Valekenærium, qui ad
 Phœn. v. 591. Atticistarum præceptum
 argumentis probare studebat, mos invasit,
 hoc η in α mutandi. Tamen nuper Elmley
 ex Inscriptionibus probavit, Atticos huic
 verbo augmentum dedisse, atque Her-
 mannus ei assentitur ad Aj. 1028., ad-
 dens, augmenti omissionem esse orationis
 vulgaris: quæ phrasis late patet. Si res
 in se spectatur, mihi quidem videtur a
 MSS. lectione non recedendum esse. In
 Demosthene, ubi η est in contextu edi-
 tionis Reiskianæ, vel omnes MSS. sic
 habent, vel plerique. Duobus locis ora-
 tionis de Cor., p. 228. l. 8., ubi est ἀνά-
 λωκε, et p. 247. l. 6., ubi ἀναλωκίαν, ex
 plurimis et optimis codd. restituendum
 est η. BREM.

δ'. Ὅτι καὶ νῦν τ' ἄλλα μὲν ἐστὶ λόγοι ταῦτα

τᾶλλα μὲν ἐστὶ λόγοι ταῦτα καὶ προφάσεις, πρᾶττεται δὲ τοῦτο καὶ κατασκευάζεται, ὅπως ὑμῶν μὲν οἴκοι μενόντων, ἔξω δὲ μηδεμιᾶς οὔσης τῇ πόλει δυνάμεως μετὰ πλείστης ἡσυχίας ¹ ἅπανθ' ὅσα βούλεται Φίλιππος διοικήσεται. θεωρεῖτε γὰρ τὸ παρὸν πρῶτον, ὃ γίνεταί. νυνὶ δύναμιν μεγάλην ἐκείνος ἔχων ἐν Θράκῃ διατρίβει, καὶ μεταπέμψεται πολλήν, ὡς φασιν οἱ παρόντες, ἀπὸ Μακεδονίας καὶ Θετταλίας. εἰ οὖν περιμεΐνας τοὺς ἐτησίαις ἐπὶ Βυζάντιον ἐλθὼν πολιορκῇ, πρῶτον μὲν οἴεσθε τοὺς Βυζαν-
 112 τίους μενεῖν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀνοίας ² ὥσπερ νῦν, καὶ οὔτε παρακαλέσειν ὑμᾶς οὔτε βοηθεῖν αὐτοῖς ἀξιώσειν; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι, ἀλλὰ καὶ εἴ τισι μᾶλλον ἀπιστοῦσιν ἢ ἡμῖν, καὶ τούτους εἰσφρήσεσθαι μᾶλλον ἢ ἐκείνῳ παραδῶ-

¹ πάνθ'² ὥσπερ

καὶ προφάσεις] "Οτι τᾶλλα ταῦτα, scilicet τὰ λεγόμενα, ἐστὶ λόγοι, ἡγουν ψεύδη ἀνυπαρκτα καὶ προφάσεις, τῆς προδοσίας προκαλύμματα. WOLF.

Πολλήν] Scil. δύναμιν. AUGER.

"Ὡς φασιν οἱ παρόντες, ἀπὸ] *Ut ii dicunt, qui adsunt.* μεταπέμπεται ἀπὸ Μακεδονίας, accersit e Macedonia. sic malo, quam οἱ παρόντες ἀπὸ Μακεδονίας, qui e Macedonia huc venerunt, vel, qui apud Philippum fuerant, ἀντὶ τῶν παραγενομένων, accipere. WOLF.

Τοὺς ἐτησίαις] S. ἀνέμους, quasi dicas, annuos ventos, de quibus supra. IDEM.

Ἐπὶ Βυζάντιον] Huc pertinere opinor senatusconsultum illud Byzantium, quod in oratione π. Στεφ. [§. κζ'.] habetur. IDEM.

Ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀνοίας] Defectionem in bello sociali intelligo. IDEM. Anno tertio Olympiadis centesimæ quintæ, Byzantini ab Atheniensibus defecerant, et adversus eos sœdus cum Chiiis, Cois, et Rhodiis inierant. (Huc spectat illud μενεῖν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀνοίας, et paulo inferius κακοδαίμονοις γὰρ ἀνδραποιοί, &c.) Hac de causa haud immerito credebant infensos esse admodum pristinos suos dominos. Nihilominus dicit Orator eos vel ad Atheniensium præsidium confugere malle, quam in Philippi potestatem se dedere: quod et revera factum est. Byzantini quippe, urbe eorum a Philippo obsessa, auxilium ab Atheniensibus petierant, qui Phocionis ductu eos obsidione liberarunt. Huc pertinet decretum Byzantinorum, de quo, in oratione περὶ Στεφάνου. Ex edit. STOCK. Vid. Or. pro Rhod. lib. p. 177. ed. R. et de Cor. 252. seqq., Diodor. Sic. xvi. 77., et Plutarch. Vit. Phocion. c. 14.

"Ὡσπερ νῦν] Quid si ὥσπερ νῦν. WOLF.

Μενεῖν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀνοίας, ὥσπερ νῦν] Reiskius sine causa pro ὥσπερ scripsit ἥσπερ. Nam post ὁ αὐτὸς haud raro ponitur adverbium ὥσπερ pro pronomine, quamquam sæpe a viris doctis mutatum. p. 51. l. 15. ed. R. τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ, ubi H. Wolfius mavult ὅνπερ. Idem legitur p. 13. l. 19. κατὰ Ἀριστοκρ. p. 632. l. 1. ὥσπερ τὸν Ἀθηναῖον κτείναντα, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνδέχεσθαι, ubi Reiske Marklandum vituperat, οἷσπερ coniectem. Plato Phædon. p. 86. A, εἴ τις δίσχυρίζοιτο τῷ αὐτῷ λόγῳ ὥσπερ σὺ, ubi, quum Fischerus et Forsteri conjectura dedisset ὥπερ, merito vulgatam lectionem Heindorfius revocavit, similia nonnulla afferens. Xenophon. Anab. I. 10, 10. εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα κατέστησεν ἐναντίαν τὴν φάλαγγα, ὥσπερ τὸ πρῶτον μαχοῦμενος συνήει. Etiam καθάπερ sequitur post ὁ αὐτὸς, quod omnem mutandi libidinem coerct. Κατὰ Ἀριστοκρ. p. 633. l. 17. τοῖς αὐτοῖς ἐνεχέσθω, καθάπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ. p. 650. l. 13. s. ἔστω, φησὶν, ὑπὲρ αὐτοῦ ἡ αὐτὴ τιμαρία, καθάπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ. BREM.

Ἀλλὰ καὶ εἴ τισι — πόλιν] Subauditur οἴεσθαι, an eos potius admissuros in urbem Byzantios existimatis, aut illi urbem tradituros? Passiva voce usus est verbo φεῶ ἢ φημί, ejus verbi formationem vide in Bud. Commentariis. Ex edit. HERVAG.

Καὶ τούτους εἰσφρήσεσθαι] Τῇ πόλει ὑποδέχεσθαι ἐπὶ φρουρᾷ, ab εἰσφρέω, εἰσδέχομαι, εἰσάγω, ναυχῶμαι, μετὰ σπουδῆς εἰσφέρει. WOLF. Harporatio videtur legisse εἰσφρήσειν. Εἰσφρήσειν, inquit, εἰσάξειν, εἰσδέχεσθαι, Δημοσθένης ἐν ὁρθῷ Φιλιππικῶν. AUGER.

σειν τὴν πόλιν, ἄνπερ μὴ φθάσῃ λαβὼν αὐτούς. οὐκοῦν
 ἡμῶν μὲν μὴ δυναμένων ἐνθένδ' ἀναπλεῦσαι, ἐκεῖ δὲ μηδε-
 μιᾷς ὑπαρχούσης ἐτοίμου βοηθείας οὐδὲν αὐτούς ἀπολω-
 λέναι καλύσει. νῆ Δία, κακοδαίμονοῦσι γὰρ ¹ ἄνθρωποι καὶ
 ὑπερβάλλουσιν ἀνοίᾳ. πάνυ γε, ἀλλ' ὅμως αὐτούς δεῖ σῶς
 εἶναι· συμφέρει γὰρ τῇ πόλει. καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε δῆλόν
 ἐστὶν ἡμῖν, ὥς ἐπὶ Χερρρόνησον οὐχ ἤξει· ἀλλ' εἴ γε ἐκ τῆς
 ἐπιστολῆς δεῖ σκοπεῖν ἥς ἔπεμψε πρὸς ὑμᾶς, ἀμυνεῖσθαι
 φησι τοὺς ἐν Χερρρόνησῳ. ἂν μὲν τοίνυν ἢ τὸ συνεστηκὸς
 94 τοῦτο στράτευμα, καὶ τῇ χώρᾳ βοηθῆσαι δυνήσεται καὶ
 τῶν ἐκείνου τι κακῶς ποιῆσαι· εἰ δ' ² ἅπαξ διαλυθήσεται,
 τί ποιήσομεν, ἂν ἐπὶ Χερρρόνησον ἵῃ; κρινοῦμεν Διοπεΐδην
 νῆ Δία. καὶ τί τὰ πράγματα ἔσται βελτίω; ἀλλ' ἐν-
 θένδε βοηθήσομεν αὐτοῖς. ἂν δ' ὑπὸ τῶν πνευμάτων μὴ
 δυνώμεθα; ἀλλὰ μὰ Δί' οὐχ ἤξει. καὶ τίς ἐγγυητής ἐστι
 τούτου; ἄρ' ὁρᾶτε καὶ λογίζεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν
 ἐπιούσαν ὥραν τοῦ ἔτους, εἰς ἣν ἔρημόν τινες οἶονται δεῖν
 τὸν Ἑλλήσποντον ὑμῶν ποιῆσαι καὶ παραδοῦναι Φιλίπ-
 πῳ; τί δ', ἂν ἀπελθὼν ἐκ Θράκης καὶ μηδὲ προσελθὼν 113
 Χερρρόνησῳ μηδὲ Βυζαντίῳ — καὶ γὰρ ταῦτα λογίζεσθε
 — ἐπὶ Χαλκίδα ἢ Μέγαρᾳ ἤκη τὸν αὐτὸν τρόπον ὅνπερ
 ἐπ' Ὀρεὸν ³ πρώην, πότερον κρεῖττον ἐνθάδε αὐτὸν ⁴ ἀμύνε-
 σθαι καὶ προσελθεῖν τὸν πόλεμον πρὸς τὴν Ἀττικὴν εἰ-

¹ ἄνθρωποι

² ἅπαξ διαφθάρσεται καὶ διαλυθήσεται

³ πρώην ἐπ' Ὀρεὸν

⁴ ἀμύνασθαι

Οὐδὲν αὐτοὺς ἀπολωλέναι.—] Ita nihil
 causa est quin ipsi perituri sunt. Sane qui-
 dem nihil; quippe homines insaniunt sum-
 maque sunt dementia praediti. Prorsus
 quidem illi; sed tamen reipub. interest, in-
 columnes eos servari. Vel sic, quid ni peri-
 turi sint homines summa insania praediti,
 h. e. πῶς γὰρ οὐ; Servit enim confessioni
 νῆ Δία, quae tamen secum affert causam
 facti; et vim quandam interrogationis ob-
 tinet hic sermo: quanquam alibi etiam
 anthypophoris accommodetur, ita ut re-
 sponsioni congruat, praesertim ubi cum
 ἀλλὰ jungitur. Idem alibi, νῆ Δί' ἀλλ'
 ὅπως ἔτυχε ταῦτα τὰ γράμματα ἐστίνε, i. e.
 at enim ipsae litterae obscuro quodam loco
 temereque posita sunt. Atque ita omnino
 referre licebit, ut et at enim Latine, quod
 Livius praene ad verbum at hercule dicit.

Bad. Ex edit. HERVAG.

Νῆ Δία, κακοδαίμονοῦσι γὰρ ἄνθρωποι] τῷ
 εὐδαιμονεῖν opponitur τὸ κακοδαίμονεῖν. Sed
 malim κακοδαίμονῳ per o, παρὰ τὸ κακο-
 δαιμονῶν: quod et Phrynichus probat.
 Significat autem τῷ θεῷ ἀσπεχθῆ εἶναι, Deo
 invisum esse, multis intemperis agi. Ad-
 versarius ait, recte eos perituros propter
 amentiam suam. Νῆ Δία, scilicet οὐδὲν κα-
 λῶσει αὐτοὺς ἀπολωλέναι. WOLF.

Βοηθήσασθαι αὐτοῖς] Np. Diopithi et ejus
 sociis. AUGER.

Ἐρημον ὑμῶν ποιῆσαι] Jubent vos Hel-
 lesponto cedere: Hellepontum a vobis
 deseri. WOLF.

Ἐπ' Ὀρεὸν] Qua ratione Philippus hanc
 Euboeae urbem adeptus sit, oratio proxima
 declarabit [cf. 17.] STOCK.

σαι, ἢ κατασκευάζειν ἐκεῖ τιν' ἀσχολίαν αὐτῷ; ἐγὼ μὲν οἶμαι τοῦτο.

ε. Ταῦτα τοίνυν ἅπαντας εἰδότας καὶ λογιζομένους χρὴ μὰ Δί' οὐχ ἣν Διοπεΐδης πειρᾶται τῇ πόλει δύναμιν ¹ παρασκευάζειν, ταύτην βασκαίνειν καὶ ² διαλύσαι πειρᾶσθαι, ἀλλ' ἑτέραν αὐτοὺς προσπαρασκευάζειν καὶ συνευποροῦντας ἐκείνῳ χρημάτων καὶ τᾶλλα οἰκείως συναγωνιζομένους. εἰ γάρ τις ἔροίτο Φίλιππον, Εἰπέ μοι, πότερ' ἂν βούλοιο τούτους τοὺς στρατιώτας οὓς Διοπεΐδης νῦν ἔχει, τοὺς ὁποιοῦσθιν αὖτις — οὐδὲν γὰρ ἀντιλέγω — ³ εὐθνεῖν καὶ παρ' Ἀθηναίοις εὐδοξεῖν καὶ πλείους γίνεσθαι τῆς πόλεως συναγωνιζομένης, ἢ διαβαλλόντων τινῶν καὶ κατηγορούντων διασπασθῆναι καὶ διαφθαῖναι; ταῦτ' ἂν, οἶμαι, φήσειεν. εἴθ' ἂν Φίλιππος ἂν εὖξαιτο τοῖς θεοῖς, ⁴ ταῦθ' οὐκ ἡμῶν τινὲς ἐνθάδε πράττουσιν; εἴτα ἔτι ζητεῖτε πόθεν τὰ τῆς πόλεως ἀπώλωλεν ἅπαντα;

ς. Βούλομαι τοίνυν ⁵ [πρὸς] ὑμᾶς μετὰ παρρησίας ἐξετάσαι τὰ παρόντα πράγματα τῇ πόλει, καὶ σκέψασθαι τί ποιοῦμεν αὐτοὶ νῦν καὶ ὅπως χράμεθ' αὐτοῖς. ἡμεῖς οὔτε χρήματα εἰσφέρειν βουλόμεθα, οὔτε αὐτοὶ στρατεύεσθαι τολμῶμεν, οὔτε τῶν κοινῶν ἀπέχεσθαι δυνάμεθα, οὔτε τὰς συντάξεις Διοπεΐδει δίδομεν, οὔθ' ὅς' ἂν αὐτὸς ¹¹⁴ αὐτῷ porisshetai ἐπαινοῦμεν, ἀλλὰ βασκαίνομεν καὶ σκοποῦμεν πόθεν καὶ τί μέλλει ποιεῖν καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, οὔτ' ἐπειδὴ περ οὕτως ἔχομεν, τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν πράττειν ἐθέλομεν, ἀλλ' ἐν μὲν τοῖς λόγοις τοὺς τῆς πόλεως λέγοντας ἄξια ἐπαινοῦμεν, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις τοῖς ἐναν-

¹ κατασκευάζειν

² διαλύειν

³ * εὐθνεῖν

⁴ ταῦτ' ἡμῶν ἐνθάδε τινὲς

⁵ Absunt unci.

ε. Συνευποροῦντας] Συνευπορεῖν, suppeditare de nostro, opes et vires ejus augere. WOLF.

Τάλλα οἰκείως] Ἐν τοῖς ἄλλοις, ὡς δεῖ, in ceteris, ut usus postulat. IDEM.

Τοὺς ὁποιοῦσθιν αὖτις (οὐδὲν γὰρ ἀντιλέγω)] Hinc apparet, milites illos fuisse rapacissimos et insolentissimos. IDEM.

ς. Τὰ παρόντα] Sic ordina: τὰ πράγματ' αὐτῶν παρόντα τῇ πόλει. IDEM.

Καὶ ὅπως χράμεθα αὐτοῖς] Τοῖς παροῦσι πράγμασι τῇ πόλει. IDEM.

Τῶν κοινῶν ἀπέχεσθαι] S: χρημάτων, quae in Olynthiacis θεωρικά nominantur, vel

abstinere a gerenda republica. Quam παρρησίαν erga totum populum, etsi fortasse nec Demosthenes usurparet, nec populus pateretur: tamen, quod sequitur οὔτε τὰ ἡμέτερα αὐτῶν πράττειν ἐθέλομεν, sic factor posse intelligi, ut certos quosdam homines importunos perstringat: nisi τὰ ἡμέτερα αὐτῶν πράττειν intelligendum sit, ut etiam in republica suo quisque munere fungatur, et alios non impediatur. IDEM.

Τὰς συντάξεις] Tributa intelligo, ut etiam alibi ei φέρει hoc nomine appellatur. IDEM.

τιουμένοις τούτοις συναγωνιζόμεθα. ὑμεῖς μὲν τοίνυν εἰώ-
θατε ἐκάστοτε τὸν παριόντα ἐρωτᾶν, τί οὖν χρή ποιεῖν;
ἐγὼ δ' ὑμᾶς ἐρωτῆσαι βούλομαι, τί οὖν χρή λέγειν; εἰ
γὰρ μήτε εἰσοίσετε, μήτε αὐτοὶ στρατεύσεσθε, μήτε τῶν
κοινῶν ἀφέξεσθε, μήτε τὰς συντάξεις Διοπεΐθει δώσετε,
μήτε ὅς' ἂν αὐτὸς αὐτῷ πορίσῃται ἑάσετε, μήτε τὰ ὑμέ-
τερ' αὐτῶν πράττειν ἐθέλήσετε, οὐκ ἔχω τί λέγω. εἰ γὰρ
ἤδη τοσαύτην ἐξουσίαν τοῖς αἰτιάσθαι καὶ διαβάλλειν
βουλομένοις δίδοτε, ὥστε καὶ περὶ ¹ ὧν φασὶ μέλλειν αὐτὸν
ποιεῖν, καὶ περὶ τούτων προκατηγορούντων ἀκροᾶσθαι, τί
ἂν τις λέγοι;

ζ'. Ὁ τι τοίνυν δύναται ταῦτα ποιεῖν, ἐνίους μαθεῖν
² ὑμῶν δεῖ. λέξω δὲ μετὰ παρρησίας· καὶ γὰρ οὐδ' ἂν ἄλλως
δυναίμην. ³ πάντες ὅσοι πώποτ' ἐκπεπλεύκασι παρ' ὑμῶν
96 στρατηγοί, ἢ ἐγὼ πᾶσχειν ὅτιοῦν τιμῶμαι, καὶ παρὰ Χίων
καὶ παρὰ Ἐρυθραίων καὶ παρ' ὧν ἂν ἕκαστοι δύνωνται, τού-
των τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκούντων λέγω, χρήματα λαμβάνουσι.
λαμβάνουσι δὲ οἱ μὲν ἔχοντες μίαν ἢ δύο ναῦς ἐλάττονα,
οἱ δὲ μείζω δύναμιν πλείονα. καὶ διδάσιν οἱ διδόντες οὔτε
τὰ μικρὰ οὔτε τὰ πολλὰ ἀντ' οὐδενός — οὐ γὰρ οὕτω μαί-
νονται — ἀλλ' ⁴ ἀνοούμενοι μὴ ἀδικεῖσθαι τοὺς παρ' αὐτῶν
ἐκπλέοντας ἐμπόρους, ⁵ μὴ συλαῖσθαι, παραπέμπεσθαι τὰ
πλοῖα τὰ αὐτῶν, τὰ τοιαῦτα· φασὶ δ' ⁶ εὐνοίας διδόναι καὶ
τοῦτο τοῦνομα ἔχει τὰ λήμματα ταῦτα. καὶ δὴ καὶ νῦν 115
τῷ Διοπεΐθει στρατεύμ' ἔχοντι σαφῶς ἐστὶ τοῦτο δῆλον
ὅτι δώσουσι χρήματα πάντες οὔτοι· πόθεν γὰρ οἶεσθε ἄλ-
λοθεν τὸν μήτε λαμβάνοντα παρ' ὑμῶν μηδὲν μήτε αὐτὸν
ἔχοντα ὁπόθεν μισθοδοτήσει, στρατιώτας τρέφειν; ἐκ τοῦ

¹ ὧν ἂν φασι² ὑμῶν μαθεῖν³ ἅπαντες⁴ ἀνοούμενοι τὸ μὴ⁵ μηδὲ συλαῖσθαι, παραπέμπεσθαι δὲ τὰ⁶ εὐνοία

Ἦς καὶ περὶ ὧν, etc. καὶ περὶ τούτων] Ut
et quas res, etc. iis etiam de rebus. Obser-
va hunc usum particulæ καί. IDEM.

ζ'. Ὁ, τι τοίνυν δύναται] Quidnam ista va-
leant: articulus compositus est, non con-
junctio. IDEM.

Ἐρυθραίων] Non sinus Persici accolæ,
sed cives Erythræ urbis Ionicæ. Ste-
phanus varias Erythras recenset, ut hanc
Ionicam, aliam Libyæ, aliam Locridis,
aliam Boeotiæ, aliam Cypri, quæ nunc

Paphus dicatur. IDEM.

Ἄντ' οὐδενός] Pro nullo, re nulla, nihilo,
id est, nihil gratis aut temere largiuntur.
IDEM.

Τὰ τοιαῦτα] Scilicet χρήματα διδάσιν,
eam pecuniam dant. Vel, quod malo, τὰ
τοιαῦτα, scilicet ἐστὶ τὰ πράγματα, ita se res
habent, vel διὰ τὰ τοιαῦτα, propter ejus gene-
ris alia, si qua sunt ejus generis alia. IDEM.
Cetera hujusmodi, scilicet, emunt commoda.
AUGER.

οὐρανοῦ; οὐκ ἔστι ταῦτα· ἀλλ' ἀφ' ὧν ἀγείρει καὶ προσαι-
τεῖ καὶ δανεῖζεται, ἀπὸ τούτων διάγει. οὐδὲν οὖν ἄλλο
ποιοῦσιν οἱ κατηγοροῦντες ἐν ὑμῖν ἢ προλέγουσιν ἅπασι
μηδ' ὅτι οὖν ἐκείνῳ δίδοναι, ὡς καὶ τοῦ μελλῆσαι δώσουσι
δίκην, μή τι ποιήσαντί γε ἢ συγκαταπραξαμένῳ. τοῦτ'
εἰσὶν οἱ λόγοι· μέλλει πολιορκεῖν, τοὺς Ἑλληνας ἐκδίδωσι·
μέλει γάρ τινι τούτων τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκούντων Ἑλλήνων,
ἀμείνους μέντ' ἂν εἶεν τῶν ἄλλων ἢ τῆς πατρίδος κήδεσθαι.
καὶ τό γε εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ἐκπέμπειν ἕτερον στρατη-
γὸν τοῦτ' ἐστίν. εἰ γὰρ δευνὰ ποιεῖ Διοπεΐθης καὶ κατάγει
τὰ πλοῖα, μικρὸν, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μικρὸν πινάκιον

Ἀπὸ τούτων διάγει] S. τοὺς στρατιώτας, de ea sustentat milites, vel ipse vicitat cum suis. Usurpatur enim hoc verbum et active et absolute, ut in Nicocle Isocrates: χρῆ τοὺς ὁρθῶς βασιλεύοντας, τὰς πόλεις ἐν ὁμονοίᾳ περιᾶσθαι διάγειν. WOLF.

Οὐδὲν οὖν ἄλλο — μηδ' ὅτι οὖν ἐκείνῳ (Διοπεΐ-
θει) δίδοναι — συγκαταπραξαμένῳ] Perpe-
ram Reiskius in animo habebat, pluralem participiorum substituere δώσουσι — ποιή-
σασι — συγκαταπραξαμένους, hoc sensu: quasi futurum sit, ut, qui contribuere quicquam Diopithi velit, huius suæ voluntatis sit pœnas daturus, nedum, si fecerit. Quæ de re nusquam sermo est. Contra Demosthenes jam p. 90. l. 14. ed. R. p. 95. l. 10. affirmabat, Athenienses etiam iis insidiari, quæ Diopithes aliquando facturus sit, eaque pœna notare. Huc spectant nostra verba. Quod si Athenienses tam stulte agunt, ut Diopithem etiam eorum pœna afficiant, quæ futuro tempore facturus esse censetur, non solum eorum, quæ vel solus fecit vel alios adiuvit: quis illi quidquam præstabit? Hæc est Demosthenis mens. BREM.

Ὡς καὶ τοῦ μελλῆσαι] Hoc est, περὶ ὧν φασὶ μέλλειν αὐτὸν ποιεῖν, ut supra dixit. WOLF.

Μή τί γε] Pro quo alias μὴ ὅτι, nedum. Pro συγκαταπραξαμένῳ, quod ad dativum ἐκείνῳ refertur, malim, ut Fel. habet, καταπραξαμένῳ. IDEM. Supple μή τί γε προλέγουσι δίδοναι ἐκείνῳ ποιήσαντι. AUGER.

Τοῦτ' εἰσὶν οἱ λόγοι] Hoc est, τοῦτο δύναν-
ται, quo verbo supra usus est. WOLF.

Τοὺς Ἑλληνας ἐκδίδωσι] Id est, licentiæ rapinæque militum, uti Augerius bene interpretatur. Quid enim est verisimilius, quam quod Diopithes, ad instar Charetis aliorumque, a re numaria laborans, a populis Asiæ maritimis pecuniam coegisset?

cfr. quoque Dem. c. Aristocrat. 665. 25. ed. R. et Isocrat. Ep. ad Phil. t. i. p. 443. ed. Aug. F. Jacobs.

Μέλει γάρ τινι τούτων] Τῶν διαβαλλόντων Διοπεΐθην. WOLF.

Ἀμείνους κήδεσθαι] Ut Virgilius [Ecl. vii. 5.]

'Et cantare pares et respondere parati.'
IDEM.

Τῶν ἄλλων] Junge. cum κήδεσθαι. AUGER.

Καὶ τό γε εἰς Ἑλλήσποντον] Εἰρωνείαν esse puto, quasi dicat: Egregiam verò sollicitudinem de Græcis. Diopithes, strenuum et fortunatum ducem, revocare volunt: alium ignavum et futilem illi successorem dare, qui evertat omnia. WOLF.

Ἑτερον στρατηγόν] Interpretes mihi hanc locum parum recte intellexisse videntur. Non de muneris abrogatione hic sermo est (hanc ipsam Demosthenes vult, si Diopithes male fecisse convinceretur); sed Diopithis adversarii alium ipsi addere volebant στρατηγόν, ne, ut dicebant, Diopithes in damnum Atheniensium et Græcorum facere possit, quæ velit. Huc spectat nostra enantiatio et p. 187. v. 2. δαπάναις καὶ τρέψεσι τοσαύταις ἡμᾶς αὐτοὺς φυλάττειν. Verba igitur sic intelligenda sunt: "Atque etiam quod insuper στρατηγὸν mitti volunt in Hellespontum, eodem spectat," scilicet, ut Diopithis potestati adversentur ejusque conamina irrita reddant. BREM.

Πινάκιον] Libellus est accusatorius, rei nomen et crimina continens, quem actor magistratui, apud quem scripta erat dica, tradere tenebatur. Cave autem putes tabellam intelligi, cui sententiæ judicium inscriptæ erant: calculis enim, non tabellis, utebantur Athenienses in sententiis ferendis. SROCK.

ταῦτα πάντα κωλύσαι δύναιτ' ἄν, καὶ λέγουσιν οἱ νόμοι
 97 ταῦτα, τοὺς ἀδικοῦντας εἰσαγγέλλειν, ¹ οὐ μὰ Δία δαπά-
 ναις καὶ τριήρεσι τοσαύταις ἡμᾶς αὐτοὺς φυλάττειν, ἐπεὶ
 τοῦτό γ' ἐστὶν ὑπερβολὴ μανίας· ἀλλ' ἐπὶ μὲν τοὺς ἐ-
 χθρούς, οὓς οὐκ ἐστὶ λαβεῖν ὑπὸ τοῖς νόμοις, καὶ στρατιώ-
 τας τρέφειν καὶ τριήρεις ἐκπέμπειν καὶ χρήματα εἰσφέρειν
 δεῖ καὶ ἀναγκαῖόν ἐστιν, ἐπὶ δ' ἡμᾶς αὐτοὺς ψήφισμα, 116
 εἰσαγγελία, πάραλος, ταῦτ' ἐστὶν ἱκανά. ταῦτ' ἦν εὖ φρο-
 νούντων ἀνθρώπων, ἐπηρεαζόντων δὲ καὶ διαφθειρόντων τὰ
 πράγματα, ἃ νῦν οὗτοι ποιοῦσι.

ή. Καὶ τὸ μὲν τούτων τινὰς εἶναι τοιούτους δεινὸν ὃν οὐ
 δεινὸν ἐστίν· ἀλλ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι οὕτως ἤδη διάκεισθε,
 ὥστε ἂν μὲν τις εἴπῃ παρελθὼν ὅτι Διοπεΐθης ἐστὶ τῶν
 κακῶν ² πάντων αἴτιος ἢ Χάρης ἢ Ἀριστοφῶν ἢ ὃν ἂν εἴπῃ
 τις τῶν πολιτῶν, εὐθέως φατέ καὶ θορυβεῖτε ὡς ὀρθῶς λέ-
 γει· ἂν δὲ παρελθὼν λέγῃ τις τάλῃδῃ, ὅτι Ληρεῖτε, ὡ ἄν-
 δρες Ἀθηναῖοι· πάντων τῶν κακῶν καὶ τῶν πραγμάτων
 τούτων Φίλιππος ἐστὶν αἴτιος· εἰ γὰρ ἐκεῖνος ἦγεν ἡσυχίαν,
 οὐδὲν ἂν ἦν πρᾶγμα τῇ πόλει· ὡς μὲν οὐκ ἀληθῆ ταῦτ'
 ἐστὶν οὐκ ἔχετε ἀντιλέγειν, ἀχθεσθαι δέ μοι δοκεῖτε καὶ
 ὥσπερ ἀπολλύναι τι νομίζειν. αἴτιον δὲ τούτων — καί μοι
 πρὸς θεῶν, ὅταν ἔνεκα τοῦ βελτίστου λέγω, ἔστω παρρη-

¹ οὐ μὰ δὲ οὐ

² πάντων τῶν κακῶν

Ταῦτα — τοὺς] Τοὺς ἀδικοῦντας ταῦτα, &c. ne quem inversus ordo verborum tur- bet. WOLF.

Λέγουσιν] Id est, κελεύουσιν ἡμᾶς φυ- λάττειν αὐτοὺς, scilicet τοὺς ἀδικοῦντας. IDEM.

Εἰσαγγέλλειν] Εἰσαγγελία fuit iudicium, in magnis et publicis criminibus, in quo tum accusatio tum defensio viva voce peragebatur coram senatu, vel populo, vel interdum Archonte. *Ex edit.* Stock.

Πάραλος] Πάραλον sacram triremem fuisse scribit Suidas, tum ad alios publicos usus accommodatam: tum vero etiam ad duces peregre accersendos. Phavorinus a Paralo, quodam heroe, nominatam esse ait, et remiges ejus navis παράλους vocari. Vulgata Lexica (nescio quo auctore) addunt, fuisse iudicia per tribus facta: quod is cui tributa iudicia (sic enim Latine tributa comitia dicimus) displicent, is παράλον revocationem interpretetur licet. WOLF. V. Petit. Comm. in Leg. Att.

I. iii. t. ii. §. 30.

Πάραλος] Duæ fuerunt Atheniensibus naves sacræ, Salaminia et Paralus, quæ jussa populi deferebant; atque adeo imperatoribus, male rem gerentibus, inser- viebant revocandis. Stock.

ή. Ἀριστοφῶν] Aristophon quidam una cum Diopithe iterum memoratur pro Cor. p. 248, 8. ed. R. Nomen multis Athenien- sibus commune fuit. Lucchesinius eundem Azeniensem intelligi vult, qui Ol. xcii. 1. legationem obibat, quique Ol. cvi. 1. adhuc supererat. Vid. Æschin. c. Ctesiph. §. μδ'. et §. ξέ. et Ruhnk. Hist. Crit. Orat. Gr. 45. F. Jacobs.

Ὡσπερ ἀπολλύναι τι] Eum, qui verum dicat, rempublicam lædere. Et coar- gui se, et opinionem sibi præconceptam extorqueri, jacturam quandam esse pu- tant. Tenuius amant opiniones suas quam pecunias. WOLF. Ita construe: καὶ νο- μίζειν. (αὐτὸν) ὥσπερ ἀπολλύναι τι. LU- GER.

σία —· παρεσκευάκασιν ὑμᾶς ἐκ πολλοῦ τῶν πολιτευόμενων ἔνιοι ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις φοβεροὺς καὶ χαλεπούς, ἐν δὲ ταῖς παρασκευαῖς ταῖς τοῦ πολέμου ῥαθύμους καὶ εὐκαταφρονήτους. ἂν μὲν οὖν τὸν αἴτιον εἴπῃ τις ὃν ἴστε ὅτι λήψεσθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, φατὲ καὶ βούλεσθε· ἂν δὲ τοιοῦτον λέγῃ τις ὃν κρατήσαντας τοῖς ὅπλοις, ἄλλως δ' 98 οὐκ ἔστι κολάσαι, οὐκ ἔχει, οἶμαι, τί ποιήσετε, ἐξελεγχόμενοι δὲ ἄχθεσθε. ἔχρην ¹ γάρ, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τουναντίον ἢ νῦν, ἅπαντας τοὺς πολιτευομένους ἐν μὲν ταῖς 117 ἐκκλησίαις πρᾶους καὶ φιλανθρώπους ὑμᾶς ἐθίζειν εἶναι· πρὸς γὰρ ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ τοὺς συμμάχους ἐν ταύταις ἔστι τὰ δίκαια· ἐν δὲ ταῖς παρασκευαῖς ταῖς τοῦ πολέμου φοβεροὺς καὶ χαλεπούς ἐπιδεικνύναι· πρὸς γὰρ τοὺς ἐχθροὺς καὶ τοὺς ἀντιπάλους ἐν ἐκείναις ἔσθ' ὁ ἀγών. νῦν δὲ δημαγωγοῦντες ὑμᾶς καὶ χαριζόμενοι καθ' ὑπερβολὴν οὕτω διατεθείκασιν, ὥστ' ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι πάντα πρὸς ἡδονὴν ἀκούοντας, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς γιγνομένοις περὶ τῶν ἐσχάτων ἡδὴ κινδυνεύειν.

Γ'. Φέρε γὰρ πρὸς Διός, εἰ λόγον ὑμᾶς ἀπαιτήσκειαν οἱ Ἕλληνες ὧν νυνὶ ² παρείκατε καιρῶν διὰ ῥαθυμίαν, καὶ ³ ἔροινθ' ὑμᾶς, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πέμπετε ὥς ἡμᾶς ἐκαστοτε πρέσβεις, καὶ λέγετε ὥς ἐπιβουλεύει Φίλιππος ἡμῖν καὶ ἅπασιν τοῖς Ἕλλησι, καὶ ὥς φυλάττεσθαι δεῖ τὸν ἄνθρωπον — καὶ ⁴ πάντα τὰ τοιαῦτα ἀνάγκη φάσκειν καὶ ὁμολογεῖν· ποιοῦμεν γὰρ ταῦτα —. εἴτ', ὧς πάντων ἀν-

¹ γάρ] † δὲ² παρείκατε³ * ἔροινθ' ὑμεῖς⁴ ἅπαντα τὰ τοιαῦτα, * ἂ ἀνάγκη¹ Ἐκ πολλοῦ] S. χρόνου. WOLF.

"Ὅν ἴστε ὅτι λήψεσθε] Quem vos capturos scitis, id est, si civis aliquis accusetur, qui vobis elabi non potest. IDEM.

"Ὅν κρατήσαντας τοῖς ὅπλοις] Sententia est: Philippum malorum omnium auctorem, non minis aut decretis, sed armis vincendum esse et puniendum. IDEM.

Ἐχρην τοὺς πολιτευομένους ἐθίζειν ὑμᾶς εἶναι πρᾶους, etc. et ἐπιδεικνύναι ὑμᾶς, etc.] Sic verba ordinanda sunt. M. ἀποδεικνύναι. IDEM.

θ'. Εἰ λόγον ὑμᾶς ἀπαιτήσκειαν οἱ Ἕλληνες] Expugnata Olyntho, Athenienses tandem bellum Philippo indixere, et legationes

miserunt, quæ singulas Græciæ civitates hortarentur ad arma cum iis consocianda. Hinc occasione sumpta, prosopopæiam hanc pulcherrimam instituit, in qua, citra offensionem increpat acerrime civium socordiam et imprudentiam. Ex edit. STOCK.

Ἀνάγκη φάσκειν] S. ἡμᾶς, necesse erit, nos assentiri, et fateri, legatos mitti a nobis. WOLF.

Ποιοῦμεν γὰρ ταῦτα] Est ambiguum, dicaturne μιμητικῶς, facere nos, an verò αἰτιολογικῶς, facimus enim ita, Quæ sequuntur, εἴτ' ὧς πάντων, iterum sub persona sociorum dicuntur. IDEM.

θρώπων φαυλότατοι, δέκα μῆνας ἀπογενομένου τὰνθρώπου καὶ νόσω καὶ χειμῶνι καὶ πολέμοις ἀποληφθέντος, ὥστε μὴ ἂν δύνασθαι ἐπανελθεῖν οἴκαδε, οὔτε τὴν Εὐβοίαν ἡλευθερώσατε οὔτε τῶν ὑμετέρων αὐτῶν οὐδὲν ἐκομίσασθε, ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ὑμῶν οἴκοι μενόντων, σχολὴν ἀγόντων, ὑγιαίνοντων (εἰ ¹ δὴ τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας ὑγιαίνειν ² φῆσαιεν) δύο ἐν Εὐβοίᾳ κατέστησε τυράννους, τὸν μὲν ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς ἐπιτεχίσας, τὸν δ' ἐπὶ Σκιάθῳ· ὑμεῖς δ' οὐδὲ ταῦτ' ἀπελύσασθε, εἰ μηδὲν ἄλλο ἐβούλεσθε, 118 ἀλλ' εἰάκατε καὶ ἀφέστατε δῆλον ὅτι αὐτῷ, καὶ φανερόν πεποιήκατε ὅτι οὐδ' ἂν δεκάκις ἀποθάνῃ, οὐδὲν μᾶλλον ὑμεῖς γε κινήσεσθε. τί οὖν πρεσβεύεσθε καὶ κατηγορεῖτε καὶ πράγμαθ' ἡμῖν παρέχετε; ἂν ταῦτα λέγωσι, τί ἐροῦμεν ἢ τί φήσομεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὄρῳ.

ί. Εἰσὶ τοίνυν τινὲς οἱ τότε ἐξελέγχειν τὸν παριόντα οἶονται, ἐπειδὰν ἐρωτήσωσι τί οὖν χρὴ ποιεῖν; οἷς ἐγὼ μὲν τὸ δικαιοτάτον καὶ ἀληθέστατον τοῦτο ἀποκρινοῦμαι, ταῦτα μὴ ποιεῖν ἀ νυνὶ ποιεῖτε· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ καθ'

¹ δεῖ² φῆσαι) δύο μὲν ἐν

Ἵγαιίνεν] Correctio nascens e polysemia verbi, quod tam ad mentis integritatem, quam ad valetudinem corporis refertur, ὑγία καὶ νοῦς ἐσθλὰ τῷ βίῳ δύο. IDEM.

Δύο ἐν Εὐβοίᾳ] Philistidem uempe Orei, et Clitarchum Eretriae. Eretria spectabat Atticam: Oreum uero fuit e regione Sciathbi, insulae finitimae in ditione Atheniensium. Ex edit. Stock. Vid. Phil. Γ. §. ζ'. et ιβ'.

Ἐπὶ Σκιάθῳ] Sciathus insula e regione Magnesiae. Stephanus: Σκίαθος νῆσος Εὐβοίας, Γ. ἀντικρὺς Εὐβοίας. WOLF. Ad Sciathum, ut Wolfius reddit. Hoc est, non apud, sed adversus Sciathum. Nam ἐπὶ Σκιάθῳ idem est ac ἐπιτεχίσας in eadem sententia. Ex edit. Stock.

Ἵγαιεῖς δ' — ἐβούλεσθε] Vos autem ne hinc quidem vos expeditivis, si aliunde volebatis. π. Ῥοδ. ἐλευθ. p. 191. l. 9. ed. R. τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν εὐασφημίας ἔργῳ μετὰ δόξης καλῆς ἀπολυσάμενος. Sic intelligenda quae Astius habet ad Plat. de Legg. I. 9. p. 56. Reiske conjectura infirmat orationem. BREM.

Ἀπῆλασθαι] Ἀπελύσασθε ab ἀπολύω, vel ἀπηλάσασθε ab ἀπελαύνω, repulistis, propulsastis. WOLF.

VOL. I.

Οὐδ' ἂν δεκάκις ἀποθάνῃ, οὐδὲν μᾶλλον ὑμεῖς γε κινήσεσθε] Enuntiatio plena gravitatis et ponderis in verbis eorumque collocatione. Negatio οὐδ', ut par est, collocatur ante conditionem; post conditionem illico sequitur negatio fortior, οὐδὲν μᾶλλον, ut augeatur negatio. Acerbum γε post ὑμεῖς vix quisquam non agnoscat: homines quales vos estis. Ignominiosum in κινεῖσθαι de hominibus, qui se movere non valent, nemo non animadvertit. — Negationis repetitio, quamquam interdum viris doctis invisā, non rara est. p. 99. l. pen. ed. R. οἶδε γὰρ ἀκριβῶς, ὅτι οὐδ' ἂν πάντων τῶν ἄλλων γέννηται κύριος, οὐδὲν ἔστ' αὐτῷ βεβαίως ἔχειν. p. 119. l. 4. ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ φιλίππου καὶ ὧν ἐκεῖνος πράττει νῦν, οὐχ οὕτως ἔχουσιν. Cf. Erfurdt. ad Soph. Antig. edit. min. Addend. v. 5, 6. BREM.

Τί ἐροῦμεν ἢ τί φήσομεν;] Prius de justa excusatione, posterius de probabili causa dictum videtur. Φήσομεν futurum h. l. est verbi φάσκειν, quod propria significatione de eo adhibetur, qui dicit quae praestare non potest. IDEM.

ί. Τὸν παριόντα] Progressum, eum, qui concionaturus est; qui σύμβουλος, et συμβουλευων, et λέγων, etsi pluraliter fere οἱ λέγοντες, ut et cetera participia, et δημῶν 4 α

ἐκάστον ἀκριβῶς ἐῤῷ. καὶ ὅπως, ὥσπερ ἐρωτῶσι προθύμως, οὕτω καὶ ποιεῖν ¹ ἐθέλῃσουσι! πρῶτον μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ² τοῦτο παρ' ὑμῖν αὐτοῖς βεβαίως γινῶναι, ὅτι τῇ πόλει Φίλιππος πολεμεῖ καὶ τὴν εἰρήνην λέλυκε — καὶ παύσασθε περὶ ³ τούτου κατηγοροῦντες ἀλλήλων — καὶ κακόνους μὲν ἐστὶ καὶ ἐχθρὸς ὅλη τῇ πόλει καὶ τῷ τῆς πόλεως ἐδάφει, προσθήσω δὲ καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἀνθρώποις, καὶ τοῖς μάλιστα οἰομένοις αὐτῷ χαρίζεσθαι (εἰ δὲ μή, σκεψάσθωσαν ⁴ Εὐθυκράτη καὶ Λασθένη τοὺς Ὀλυνθίους, οἱ δοκοῦντες οἰκειότατ' αὐτῷ διακεῖσθαι, ἐπειδὴ τὴν πόλιν προὔδοσαν, πάντων κάκιστ' ἀπολώλασιν), οὐδενὶ μέντοι μᾶλλον ἢ τῇ πολιτείᾳ πολεμεῖ οὐδ' ἐπιβουλεύει, καὶ σκοπεῖ μᾶλλον οὐδὲ ἐν τῶν πάντων ἢ ὅπως ταύτην ⁵ καταλύσει. καὶ τοῦτ' εἰκότως τρόπον ⁶ τινὰ πράττει· οἷδε γὰρ ἀκριβῶς ὅτι οὐδ' ἂν πάντων τῶν ἄλλων γένηται κύριος, οὐδὲν ⁷ ἐστ' 100

119 αὐτῷ βεβαίως ἔχειν, ἕως ἂν ὑμεῖς δημοκρατήσθε, ἀλλ' εἰάν ποτε συμβῇ τι πταῖσμα, ἃ πολλὰ γένοιτ' ἂν ἀνδρώπῳ ἥξει πάντα τὰ νῦν συμβεβιασμένα καὶ καταφεύξεται πρὸς ὑμᾶς. ἔστε γὰρ ὑμεῖς οὐκ αὐτοὶ πλεονεκτῆσαι καὶ κατασχεῖν ἀρχὴν εὖ πεφυκότες, ἀλλ' ἕτερον λαβεῖν κωλύσαι καὶ ἔχοντ' ἀφελέσθαι δεινοί, καὶ ὅλως ἐνοχλῆσαι τοῖς ἀρχεῖν βουλομένοις καὶ πάντας ἀνθρώπους εἰς

¹ ἐθέλῃσουσι² τοῦτο * δεῖ παρ'³ τούτων⁴ Εὐθυκράτην καὶ Λασθένην⁵ καταλύσῃ⁶ τινὰ νῦν γε δὴ πράττει⁷ ἐσται

goros et demagogos nominatur. WOLF.

Καὶ ὅπως ὥσπερ] Et ut velit, modo velint. ἑλληπτικὸν ἐστὶ, ut subintelligatur ἔργῳ χρῆν, vel πειρατέον: vel ὅπως ἐθέλῃσωσιν accipiendum pro ἐθέλῃσαν. IDEM.

Καὶ ὅπως, ὥσπερ ἐρωτῶσι προθύμως, οὕτω καὶ ποιεῖν ἐθέλῃσουσι] Votum hoc est. Omititur ante ὅπως, verbum, ut suppleat quisque quod possit aut velit. Oratorem animo votum concepisce, etiam infinitivus γινῶναι l. 3. ostendit. Hic enim in votis sæpe pro imperativo, ut aiunt, ponitur. Non igitur opus est verbo δεῖ, quod Reiskius post τοῦτο inseruit, et quod, nisi votum præcessisset, vix abesse posset in nostro scriptore. BREM.

Γινῶναι] Pendet a verbo χρῆ. etsi fortasse id non incommode repeteretur: χρὴ τοῦτο παρ' ὑμῖν αὐτοῖς βεβαίως γινῶναι. WOLF.

Ἀπολώλασιν] Notum est dictum Philippi in Olynthi proditores, qui Mace-

dones homines rusticos esse dicebat, quod scapham scapham nominarent, et ficum ficum. IDEM.

Ἀπολώλασι] Propter ignominiam, ut opinor, de qua vide orationem falsæ legationis. Etsi nihil vetat, ac potius consentaneum est, eos exitio factis suis digno periisse. IDEM.

Ἄν γένηται] Non est δυνατικὸν ἂν, sed pro ἂν capitur, ut sæpe alias. Cave igitur, ne fallaris. IDEM.

Γένοιτ' ἀνδρώπῳ] L. γένοιτ' ἂν ἀνδρώπῳ. OBSOPEUS.

Ἐνοχλῆσαι τοῖς ἀρχεῖν βουλομένοις] Quid sentiendum sit de Phavorini animadversione: Ἐνοχλῶ Ἀττικῶς συντάσσεται αἰτιατικῇ, κοινῶς δὲ δοτικῇ, apparet ex hoc aliisque Demosthenis locis. In universum dici potest, Atticos hoc verbum sæpius construere cum dativo, quam cum accusativo, sine significationis discrimine, opinor. BREM.

ἐλευθερίαν ἔξαφελῆσθαι ἔτοιμοι. οὐκ οὖν βούλεται τοῖς ἑαυτοῦ καιροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν ἐφεδρεύειν, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, οὐ κακῶς οὐδ' ἀργῶς ταῦτα λογιζόμενος.

ιά. Πρῶτον μὲν δὴ διὰ τοῦτο δεῖ ἐχθρὸν ὑπειληφέναι τῆς πολιτείας καὶ τῆς δημοκρατίας ἀδιάλλακτον ἐκείνον· εἰ γὰρ μὴ τοῦτο πεισθῇσθε ταῖς ψυχαῖς, οὐκ ἐθελήσετε ὑπὲρ τῶν πραγμάτων σπουδάζειν· δεύτερον δ' εἰδέναι σαφῶς ὅτι πάνθ' ὅσα πραγματεύεται καὶ κατασκευάζεται νῦν, ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν ¹ παρασκευάζεται, καὶ ὅπου τις ἐκείνον ἀμύνεται, ἐνταῦθ' ὑπὲρ ἡμῶν ἀμυνεῖται. οὐ γὰρ οὕτω γ' εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν οὐδεὶς, ² ὃς ὑπολαμβάνει τὸν Φίλιππον τῶν μὲν ἐν Θράκῃ κακῶν — τί γὰρ ἄλλο τις ἂν εἴποι Δρογγίλου καὶ Καβύλης καὶ Μάστεϊραν καὶ ἂν νῦν ἔξαιρεί καὶ κατασκευάζεται; — τούτων μὲν ἐπιθυμεῖν, καὶ ὑπὲρ τοῦ ταῦτα λαβεῖν καὶ πόνους καὶ χειμῶνας καὶ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους ὑπομένειν, τῶν δὲ Ἀθήνησι λιμένων καὶ νεωρίων καὶ ³ τριήρων καὶ τῶν ἔργων τῶν ἀργυρείων καὶ τοσούτων προσόδων οὐκ ἐπιθυμεῖν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἴσειν ⁴ ὑμᾶς ἔχειν, ὑπὲρ δὲ τῶν 101 μελινῶν καὶ τῶν ὀλურῶν τῶν ἐν τοῖς Θρακίοις σιροῖς ἐν τῷ

¹ κατασκευάζεται

² ὥστε ὑπολαμβάνειν

³ τριήρων

⁴ ὑμᾶς εἴσειν

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] S. λόγου. neque multis est opus. Alii interpretantur, quasi esset, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, multum certe abest. Hinc similem locutionem, οὐδ' ὀλίγου δεῖ, eodem modo intelligo, scilicet λόγου. Ne paucis quidem verbis opus est, hoc est, supervacaneum prorsus est, hac de re dicere. Es bedarff nicht viel wort. Es bedarff nicht red. [There is no need of many words.] WOLF. Ad οὐδὲ, sub. βούλεται, et intellige, οὐδὲ, πολλοῦ δεῖ, non sane vult, multum abest. AUGER.

ιά. Δρογγίλου, καὶ Καβύλης, καὶ Μάστεϊραν] Fuere ignobiles in Thracia urbes, quarum Cabylem solum ab historicorum aliquo et a geographis memoratam vidi, distabatque triginta millia passuum ab ostio Ponti Euxini, ut est apud Stephanum. Luaches. Stock. Plerique Grammatici, h. l. l., in Thracia Drongilum ponunt; contra Stephanus Byz. in Thessalia, teste Theopompo. Cabyle forsan eadem est Thraciae urbs, quæ apud Strabonem l. vii. p. 494. Calybe vocatur. Cum de Mastira denique sileat historiā, leg. esse. Μάστεϊραν, vel Πίστειραν, vel Ἐπίμαστον, quæ omnes memorantur urbes in lib. vii. Philippiæ historiae Anaximenes, contendit Harpocratio. F. Jacobs.

Ἀργυρίων] F. ἀργυρείων. TAYLOR.

Τῶν ἔργων τῶν ἀργυρείων] Atheniensibus erant argentifodinae apud montem Laurium in Attica. Et edit. STOCK.

Μελινῶν] Melinæ, semen leguminis. Vide Harpocrationem in hoc verbum. AUGER.

Ἐν τοῖς Θρακίοις σιροῖς] De his Varro de re rustica, I. 57. 'Quidam granaria habent sub terris, uti speluncas, quas vocant σειροῖς, ut in Cappadocia ac Thracia.' Adde Q. Curtium, VII. 4. 'Siros vocabant barbari: quos ita solerter abscondunt, ut nisi qui defoderant, invenire non possint. In iis conditæ fruges erant.' Stock. Cfr. Plin. l. xviii. c. 30. et Schneider. ad Varron. p. 372. F. Jacobs.

Ἐν τῷ βαράθρῳ] Locus Athenis, in quem præcipitabantur malefici, ut Sparte κιάδας, Romæ Scalæ Gemoniæ. Sic appellat Thracici cæli inclementiam per translationem, ὅσον ἐν τῷ ὀλέθρῳ, perinde ac si in peste vel interitu dixisset, ut Suidas annotat. WOLF. Fuit proverbiale dicendi genus, ut arbitror, de iis dici solitum, qui in loco incommodo immorantur, et ad id etiam nos ducit Scholiastes, qui ἐν βαράθρῳ interpretatur metaphorice ἐν ὀλέθρῳ, in perniciæ. PALMER. Caverna quædam fuit

120 βαράθρῳ χειμάζειν. οὐκ ἔστι ταῦτα, ἀλλὰ καὶ κείνα ὑπὲρ τοῦ
τούτων γενέσθαι κύριος καὶ τὰλλα πάντα πραγματεύεται.
τί οὖν εὖ φρονούντων ἀνθρώπων ἐστίν; εἰδότας ταῦτα καὶ
ἐγνωκότας τὴν μὲν ὑπερβάλλουσιν καὶ ἀνήμεστον ταύτην
ῥαθυμίαν ἀποδέσθαι, χρήματα δ' εἰσφέρειν καὶ τοὺς
συμμάχους ἀξιοῦν, καὶ ὅπως τὸ συνεστηκὸς τοῦτο συμ-
μενεῖ στράτευμα ὁρᾶν καὶ πράττειν, ἵν' ὥσπερ ἐκεῖνος
ἐτοίμην ἔχει δύναμιν τὴν ἀδικήσουσαν καὶ καταδουλωσο-
μένην ἀπαντας τοὺς Ἕλληνας, ¹ οὕτω τὴν σώσουσαν ὑμεῖς
καὶ βοηθήσουσαν ἅπασιν ἐτοίμην ἔχητε. οὐ γὰρ ἔστι
βοηθείαις χρωμένους οὐδέποτε οὐδὲν τῶν δεόντων πράττειν,
ἀλλὰ κατασκευάσαντας δεῖ δύναμιν, καὶ τροφήν ταύτη
πορίσαντας καὶ ταμίας καὶ δημοσίους, καὶ ὅπως ἐνὶ τὴν
τῶν χρημάτων φυλακὴν ἀκριβεστάτην γενέσθαι, οὕτω
ποιήσαντας, τὸν μὲν τῶν χρημάτων λόγον παρὰ τούτων
λαμβάνειν, τὸν δὲ τῶν ἔργων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ. καὶ
οὕτω ποιήσητε καὶ ταῦτ' ἐτελέσητε ὡς ἀληθῶς, ἄγειν
εἰρήνην δικαίαν καὶ μένειν ἐπὶ τῆς αὐτοῦ Φίλιππον ἀνα-
γκάσετε, οὗ μείζον οὐδὲν ἂν γένοιτο ἀγαθόν, ἢ πολεμήσεται
ἐξ ἴσου.

ιβ'. Εἰ δέ τῳ δοκεῖ ταῦτα καὶ δαπάνης μεγάλης καὶ
πόνων πολλῶν καὶ πραγματείας εἶναι, καὶ μάλα ὀρθῶς
δοκεῖ· ἀλλ' εἰ ² λογίζεται τὰ τῇ πόλει μετὰ ταῦτα
γενησόμενα, ἂν ταῦτα μὴ ἐτέλη ποιεῖν, εὐρήσει λυσιτελοῦν
τὸ ³ ἐκόντας ποιεῖν τὰ δεόντα. εἰ μὲν γὰρ ἐστὶ τις ἐγγυη-
τὴς ὑμῖν θεῶν (οὐ γὰρ ἀνθρώπων γ' οὐδεὶς ἂν γένοιτο ἀξιο-
χρεως τηλικούτου πράγματος), ὡς ἂν ἄγηθ' ἡσυχίαν καὶ
ἅπαντα πρόησθε, οὐκ ἐπ' αὐτοὺς ὑμᾶς τελευτῶν ἐκεῖνος

¹ οὕτω καὶ τὴν² λογίσσεται³ ἐκόντα

Athenis, in quam capitis damnatos præcipitabant. Animadvertit Interpres Gallicus, (nescio an non subtiliter magis, quam vere) metaphoram hanc non tantum Thracici inclementiam cæli depingere, verum etiam animos nostros ad Philippi, tanquam scelesti fedissimo supplicio digni, considerationem traducere. STOCK.

Βοηθείαις] Tumultuarium et subitaneum exercitum ita vocat. WOLF.

ιβ'. Ἀλλ' εἰ ² λογίζεται (τις) τὰ τῇ πόλει — τὰ δεόντα] Sc. ἡμᾶς. Reiskius scripsit

ἐκόντα, quod peius est vulgato. Τίς ἐστὶ τις ἡμῶν. Hunc oportet rem spectare ratione πάντων ἡμῶν et ea dicere, quæ cunctis sunt utilia. Hinc pluralis ἐκόντας aptus, immo necessarius est. Omnino post τίς, quatenus generis vicem habet, sæpissime sequitur pluralis. Cf. Matthiæ Gr. Gr. p. 673. et Ern. Fr. Poppe Thucyd. P. I. p. 93. sqq. BREM.

Εἰ μὲν γὰρ ἐστὶ τις] Malim εἶναι. WOLF.
Τελευτῶν ἐκεῖνος ἔξει] Tandem, denique, participium per genera et numeros adver-

102 ἤξει, αἰσχρὸν μὲν νῆ τὸν Δία καὶ πάντας τοὺς θεοὺς ! καὶ ἀνάζιον ὑμῶν καὶ τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει καὶ πεπραγμένων τοῖς προγόνοις, τῆς ἰδίας ¹ ἔνεκεν ῥαθυμίας τοὺς 121 ἄλλους πάντας ² Ἕλληνας εἰς δουλείαν πρόεσθαι, καὶ ἔγωγε ³ αὐτὸς μὲν τεθνάναι μᾶλλον ἢ τὰυτ' εἰρηκέναι βουλοίμην· οὐ μὲν ἀλλ' εἴ τις ἄλλος λέγει καὶ ὑμᾶς πείθει, ἔστω, μὴ ἀμύνεσθε, ἅπαντα πρόεσθε. εἰ δὲ ⁴ μηδενὶ τοῦτο δοκεῖ, τούναντίον δὲ προῖσμεν ἅπαντες ὅτι ὅσω ἂν πλειόνων ἐκεῖνον ἑάσωμεν γενέσθαι κύριον, τοσούτω χαλεπωτέρῳ καὶ ἰσχυροτέρῳ χρῆσόμεθα ἐχθρῷ, ποῖ ἀναδυόμεθα ἢ τί μέλλομεν ; ἢ πότε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθελήσομεν ; ὅταν νῆ Δί' ἀνάγκη τις ἦ ; ἀλλ' ἢν μὲν ἂν τις ἐλευθέρων ἀνθρώπων ἀνάγκην εἴποι, οὐ μόνον ἤδη πάρεστιν, ἀλλὰ καὶ πάλαι παρελήλυθε· τὴν δὲ τῶν δούλων ἀπεύχεσθαι δήπου μὴ γενέσθαι δεῖ. διαφέρει δὲ τί ; ὅτι ἔστιν ἐλευθέρῳ μὲν ἀνθρώπῳ μεγίστη ἀνάγκη ἢ ὑπὲρ τῶν ⁵ γιγνομένων αἰσχύνη, καὶ μείζω ταύτης οὐκ οἶδ' ἢν τιν' ἂν εἴποι τις· δούλῳ δὲ πλῆγαι καὶ ὁ τοῦ σώματος αἰκισμός, ἃ μῆτε γένοιτ' οὔτε λέγειν ἄξιον.

ιγ'. Πάντα τοίνυν τᾶλλ' εἰπὼν ἂν ἡδέως, καὶ δείξας ὃν τρόπον ὑμᾶς ἔνιοι καταπολιτεύονται, τὰ μὲν ἄλλα ἑάσω· ἀλλ' ἐπειδάν τι τῶν πρὸς Φίλιππον ἐμπέσῃ, εὐθὺς ἀνα-

1 † ἔνεκα

2 Ἕλληνας ἅπαντας

3 αὐτὸς ἂν τεθνάναι μᾶλλον ἢ

4 μηδενὶ μὲν τοῦτο

5 ππραγμάτων

bialiter sumptum. IDEM.

Καὶ τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει] Τοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς δυνάμεως τῆς πόλεως. Sunt enim τὰ ὑπάρχοντά τινι, ea omnia ornamenta et praesidia et facultates, quibus aliquis nititur: itidemque in malam partem incommoda et impedimenta omnia: etsi de his τὰ ἔνόντα, τούτῃστι, τὰ δυνατὰ saepius dicuntur. IDEM.

Ποῖ ἀναδυόμεθα] Quo subterfugimus? id est, quem receptum habituri sumus? Suidas ἀναδύομαι, φεύγω, ἀναβάλλομαι, μεταβουλεύω. Varinus: ῥαθυμῶν υπερτίθεμαι, προίεμαι τὸν ἐπιτίθειον καιρὸν τῶν πράξεων, ἐνδύομαι, προανακερούομαι, μέλλω. IDEM.

Ποῖ ἀναδυόμεθα] Brachylogice dictum hoc sensu: Quod nos vertamus, ut perniciem evitemus? In ποῖ inest notio motus ad locum, in ἀναδύεσθαι id, ut in loco tuti simus. Ejusmodi constructiones in unum interdum conflunt: quod aliquando etiam viros offendeat, qui primi hoc subtilius

tractarunt, ut Hermannum ad Eurip. Herc. F. v. 1148. ποῖ κακῶν ἐρημίαν εὐρω; Hermannus ποῦ. Vulgatam sic interpretor: Quo me vertam, ut requiem inveniam? BREM.

Ἀπεύχεσθαι] Respondet voci Latinae deprecari, i. e. precari ne aliquid eveniat. Itaque abundant eae quae sequuntur voces μὴ γενέσθαι. AUGER.

Ἄ μῆτε γένοιτ' οὔτε λέγειν ἄξιον] Notandum est μῆτε cum optativo priore membro cum vi optandi, in quid fiat, in altero οὔτε cum indicativo ἄξιον sc. ἐστί, cum vi affirmandi, aliquid non esse. Sensus hic est: Quemadmodum vehementer optandum, ne hoc fiat; sic indecorum vel de eo loqui. Simplex ὃ μὴ γένοιτο saepe legitur. Cf. Astium ad Platonem de Legg. XI. 4. Addito etiam altero membro, in quo est οὐδὲ, legitur in Mid. p. 581. l. 22. ὃ μὴ γένοιτο, οὐδ' ἔσται. Vice versa habemus οὔτε — μῆτε p. 106. l. 23. ἔγω δὲ θρασὺς

στάς τις λέγει τὸ τὴν εἰρήνην ἄγειν ὡς ἀγαθόν, καὶ τὸ τρέφειν δύναμιν μεγάλην ὡς χαλεπὸν, καὶ διαρπάζειν τινὲς τὰ χρήματα βούλονται, καὶ τοιούτους λόγους, ἐξ ὧν ἀναβάλλουσι μὲν ὑμᾶς, ἡσυχίαν δὲ ποιοῦσιν ἐκείνῳ πράττειν¹ ὅ τι βούλεται. ἐκ δὲ τούτων περιγίγνεται ὑμῖν μὲν ἡ σχολή καὶ τὸ μηδὲν ἤδη ποιεῖν, ἃ δέδοιχ' ὅπως μὴ ποῦ² 103
 ἡγήσεσθε ἐπὶ πολλῷ γεγενῆσθαι, τούτοις δὲ αἱ χάριτες
 122 καὶ ὁ μισθὸς ὁ τούτων. ἐγὼ δ' οἶμαι τὴν μὲν εἰρήνην ἄγειν οὐχ ὑμᾶς δεῖν πείθειν, οἱ πεπεισμένοι κἀθησθε, ἀλλὰ τὸν τὰ τοῦ πολέμου πράττοντα· ἂν γὰρ ἐκεῖνος πεισθῇ, τά γ' ἀφ' ὑμῶν ἔτοιμα ὑπάρχει· νομίζειν δ' εἶναι χαλεπὰ οὐχ ὅσ' ἂν εἰς σωτηρίαν δαπανῶμεν, ἀλλ' ἃ πεισόμεθα, ἂν ταῦτα μὴ ἐθέλωμεν ποιεῖν· καὶ τὸ διαρπασθήσεται τὰ χρήματα τῷ φυλακῇν εἰπεῖν, δι' ἧς σωθήσεται, κωλύειν, οὐχὶ τῷ τοῦ συμφέροντος ἀφεστάναι. καίτοι ἐγὼ γ' ἀγανακτῶ καὶ αὐτὸ τοῦτο, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ τὰ μὲν χρήματα λυπεῖ τινὰς ὑμῶν, εἰ διαρπασθήσεται, ἃ καὶ φυλάττειν καὶ κολάζειν τοὺς ἀδικοῦντας ἐφ' ὑμῖν ἐστὶ· τὴν δὲ Ἑλλάδα πᾶσαν ἐφεξῆς οὕτωςι Φίλιππος ἀρπάζων οὐ λυπεῖ, καὶ ταῦτ' ἐφ' ὑμᾶς ἀρπάζων.

ιδ'. Τί ποτ' οὖν ἐστὶ τὸ αἴτιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ

¹ ὅ,τι καὶ βούλεται

² ἡγήσασθε

μὲν — οὐτ' εἰμὶ μήτε γενόμην. BREM.

ἢ. Καὶ τοιούτους λόγους] Subaudi λέγει, vel λέγουσι: nam orator abrupte transit a singulari numero ad pluralem. AUGER.

Ἐξ ὧν ἀναβάλλουσι μὲν ὑμᾶς] Ὀκνεῖν καὶ ἀναδύεσθαι ποιοῦσι, καὶ τῶν καιρῶν ὑστερεῖν.

WOLF. V. Paul. Leopard. Emend. l. xi. c. 2. Grut. Thes. Crit. vol. iii. p. 217.

Ἐπὶ πολλῷ] S. τόκῳ, ut in Olynth. I. WOLF. Vel διαφόρῃ, multo fœnore vel detrimento. AUGER.

Αἱ χάριτες] S. Παρ' ὑμῶν. WOLF.

Ὁ μισθός] Παρὰ Φιλίππου. IDEM.

Ὁ τούτων] S. τῶν λόγων, id est, διὰ τούτους. IDEM.

Κωλύειν] Pendet a verbis οἶμαι δεῖν. IDEM.

ιδ'. Τί ποτ' οὖν ἐστὶ τὸ αἴτιον — πώλεμον ποιεῖ:] Verba dicendi λέγειν, εἰπεῖν etc. interdum construuntur cum accusativo personæ, loco genitivi cum περί. Est etiam sic attractio, dum, quod subiectum enuntiationis pendentis esse oportet, fit objectum ad verbum, unde illa

enuntiatio pendet: τὸν ἀδικοῦντα εἰπεῖν ὡς ἀδικεῖ pro εἰπεῖν, ὡς ὁ ἀδικῶν ἀδικεῖ. Sed ista attractio eo nititur, quod εἰπεῖν cum accusativo personæ construi potest. Non igitur intelligo, cur Matthiæ Gr. Gr. p. 559. Dawesium vituperaverit, qui ejusmodi loca in eorum numero ponebat, in quibus εἰπεῖν cum duplici accusativo constructum sit. Accusativum personæ reapse habemus; locum accusativi rei tenet ὡς cum verbo. Ceterum animadvertendum est, in priore membro tres esse determinationes, in altero duas; quarum una πόλεμον ποιεῖ duas scilicet prioris enuntiationis continet, στρατεύοντα, πόλεις καταλαμβάνοντα. Novum est, quod latius patens ἀδικοῦντα utrique intersertum est. Τούτων minime cum Reiskio mutaverim in τούτων. Notat enim Demosthenes Philippi clientes pronomine οὗτος; quod in contemptum adhibetur. Neque id mirandum, quod in altero membro sequitur τοὺς δὲ — συμβουλευοντας, τούτους, quam desit pronomen in primo; etenim secundum

τὸν μὲν οὕτω φανερώς στρατεύοντα, ἀδικοῦντα, πόλεις κατα-
 λαμβάνοντα μηδένα πώποτε ¹ τούτων εἰπεῖν ὡς ἀδικεῖ καὶ
 πόλεμον ποιεῖ, τοὺς δὲ μὴ ἐπιτρέπειν μηδὲ προῖεσθαι ταῦτα
 συμβουλευόντας, τούτους τὸν πόλεμον ποιεῖν αἰτιασθαι; ἐγὼ
 διδάξω· ὅτι τὴν ὀργὴν ἣν εἰκός ἐστι ² γενέσθαι παρ' ὑμῶν, ἄν-
 τι λυπῆσθε τῷ πολέμῳ, εἰς τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν λέγοντας τὰ
 βέλτιστα τρέψαι βούλονται, ἵνα τούτους κρίνητε, μὴ Φίλιπ-
 πον ἀμύνησθε, καὶ κατηγορῶσι μὲν, αὐτοὶ δὲ μὴ δίκην δῶσιν
 ὧν ποιοῦσι νῦν. τοῦτ' αὐτοῖς δύναται τὸ λέγειν ὡς ἄρα βού-
 λονται πόλεμόν τινες ποιῆσαι παρ' ὑμῖν, καὶ περὶ ³ τούτου ἡ
 104 διαδικασία αὕτη ἐστίν. ἐγὼ δ' οἶδα ἀκριβῶς ὅτι οὐ γράψαν-
 τος Ἀθηναίων οὐδενὸς πόλεμον καὶ ἄλλα πολλὰ Φίλιππος
 ἔχει τῶν τῆς πόλεως καὶ νῦν εἰς Καρδίαν πέπομφε βοήθειαν.
 εἰ μέντοι βουλόμεθ' ἡμεῖς μὴ προσποιεῖσθαι πολεμεῖν αὐτὸν
 ἡμῖν, ἀνοητότατος πάντων ἂν εἴη τῶν ὄντων ἀνθρώπων εἰ ¹²³
 τοῦτ' ἐξελέγχοι. ἀλλ' ἐπειδὴν ⁴ ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς ἦ, τί φήσο-
 μεν ⁵ [τότε]; ἐκεῖνος μὲν γὰρ οὐ πολεμεῖν ⁶ ἡμῖν, ὥσπερ οὐδ'
 Ὀρεΐταις τῶν στρατιωτῶν ὄντων ἐν τῇ χώρᾳ, οὐδὲ Φεραίοις
 πρότερον πρὶν ἢ πρὸς τὰ τεῖχη προσβαλεῖν αὐτῶν, οὐδ'
 Ὀλυνθίοις ἐξ ἀρχῆς, ἕως ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ τὸ στράτευμα
 παρῇν ἔχων. ἢ καὶ τότε τοὺς ἀμύνεσθαι κελεύοντας πόλε-
 μον ποιεῖν φήσομεν; οὐκοῦν ὑπόλοιπον δουλεύειν· οὐ γὰρ
 ἄλλο γ' οὐδέν ἐστι μεταξὺ τοῦ μήτ' ἀμύνεσθαι μήτ' ἀγειν
 ἡσυχίαν εἶσθαι. καὶ μὴν οὐχ ὑπὲρ τῶν ἴσων ὑμῖν τε καὶ τοῖς

¹ * τοῦτον² γίνεσθαι³ τούτων⁴ ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς⁵ Absunt unci.⁶ ἡμῖν ἐρεῖ, ὥσπερ

membrum imprimis evehendum.—In seqq.
 post αἰτιασθαι supplendum πάντας, quod
 ex antecedente μηδένα intelligendum, mi-
 nime vero cum Reiskio addendum est.
 Sæpe enim contrarium ex eo, quod adest,
 supplendum. Isocrates Symmach. 46.
 οὐδὲ γὰρ ἄλλη τῶν πόλεων οὐδέμια τολμήσει
 περὶ αὐτοὺς ἐξαμαρτάνειν, ἀλλ' ὀκνήσουσι sc.
 πάσαι. Plato de rep. II. p. 366. D. οὐδεὶς
 ἐκὼν δίκαιος, ἀλλ' ὑπὸ ἀνανδρίας ἢ γῆρας ἢ τι-
 νος ἄλλης ἀσθενείας φέγει τὸ ἀδικεῖν, ubi ex
 οὐδεὶς ad φέγει petendum ἕκαστος. BREM.
 [Μηδένα] Nullum, np. eorum quorum
 modo mentio facta est. AUGER.

Τοῦτον εἰπεῖν ὡς ἀδικεῖ] Pro εἰπεῖν ὅτι
 ὀδοὺς ἀδικεῖ. WOLF.

Ἴνα τοὺτους κρίνητε] Ut defensores
 vestrorum commodorum, apud vos accu-

sati, periclitentur, capitis periculum ade-
 ant. IDEM.

Ἡ διαδικασία] Disceptatio, intercessio:
 sic appellare videtur criminationes pro-
 ditorum, Philippi commoda propugnand-
 um. Hesychius: ἀμφισβήτησις, κρείσις,
 ἐπικρίσις τοῦ ἐπιτηδείου πρὸς λειτουργίαν, καὶ
 πρὸς τὰ ἄλλα. IDEM.

Οὐ γράψαντος] Ὅτε οὐκ ἔγραφε. IDEM.

Εἰ μὲν τείνυν βουλόμεθ' ἡμεῖς μὴ προσ-
 ποιεῖσθαι] Id est, non simulare, hoc est,
 dissimulare. sic Æschines κατὰ Κτησιφ.
 εἰ μὴ προσποιῆται ὑμᾶς ἀκούειν, quod si
 verba hæc restra audire se dissimulet. Si-
 mile est huic οὐκ ἀξιώ, pro indignum cen-
 seo, &c. Et edit. HERVAG.

Εἰ τοῦτ' ἐξελέγχοι] Hoc est, si, nostra
 de pace opinione refutata, palam profite-

ἄλλοις ἔσθ' ὁ κίνδυνος· οὐ γὰρ ὑφ' αὐτῷ τὴν πόλιν ποιήσασθαι βούλεται Φίλιππος, ἀλλ' ὅλως ἀνελεῖν. οἶδε γὰρ ἀκριβῶς ὅτι δουλεύειν μὲν ὑμεῖς οὐτ' ἐβελήσετε οὐτ', ἂν ἐδελήσγητε, ¹ ἐπιστήσεσθε· ἄρχειν γὰρ εἰώθατε πράγματα δ' αὐτῷ παρασχεῖν, ἂν καιρὸν λάβητε, πλείω τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀπάντων δυνήσεσθε.

ἰε'. Ὡς οὖν ὑπὲρ τῶν ἐσχάτων ὄντος τοῦ ἀγῶνος προσήκει οὕτω γιγνώσκειν, καὶ τοὺς πεπρακότας αὐτοὺς ἐκείνῳ ² μισεῖν καὶ ἀποτυμπανίσαι. οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστι τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν κρατῆσαι, πρὶν ἂν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει κολάσῃ· ἐχθροὺς ὑπηρετοῦντας ἐκείνῳ, ἀλλ' ἀνάγκη τοῖς ὥσπερ προβόλοις προσπταίοντας ὑστερίζειν ἐκείνων. πόθεν γὰρ οἴεσθε νῦν αὐτὸν ³ ὑβρίζειν ὑμᾶς — οὐδὲν γὰρ ¹⁰⁵ ἄλλο ἔμοιγε δοκεῖ ποιεῖν ἢ τοῦτο — καὶ τοὺς μὲν ἄλλους εὖ ποιοῦντα, εἰ μὴδὲν ἄλλο, ἔξαπατᾶν, ὑμῖν δ' ἀπειλεῖν ἤδη; οἷον Θετταλοὺς πολλὰ δούς ὑπηγάγετο εἰς τὴν νῦν παροῦσαν δουλείαν· οὐδ' ἂν εἰπεῖν δύναιτ' οὐδεῖς, ὅσα τοὺς τάλαιπῶρους Ὀλυνθίους πρότερον δούς Ποτίδαιαν ⁴ ἐξηπάτησε καὶ πόλλ' ἕτερα· Θηβαίους ⁵ τὰ νῦν ὑπάγεται τὴν Βοιωτίαν αὐτοῖς παραδούς καὶ ἀπαλλάξας πολέμου πολ-
¹²⁴ λῷ καὶ χαλεπῷ, ὥστε καρπωσάμενοί τινα ἕκαστοι τούτων πλεονεξίαν οἱ μὲν ἤδη πεπόνθασιν αἱ δὲ πάντες ἴσασιν, οἱ δ' ὅ τι ἂν ποτε συμβῇ πείσονται. ὑμεῖς δὲ ὦν μὲν ἀπεστέρησθε, σιωπῶ· ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι πόσα ἐξηπάτησθε! πόσων ἀπεστέρησθε! οὐχὶ Φωκέας, οὐ Πύλας, οὐχὶ τὰ ἐπὶ Θράκης, Δορίσκον, Σέρρειον, τὸν Κερσοβλέπτῃν αὐτόν, οὐ νῦν τὴν πόλιν τὴν Καρδιανῶν ἔχει καὶ ὁμολογεῖ; τί ποτ' οὖν ἐκείνῳ τοῖς ἄλλοις καὶ οὐ τὸν

¹ ἐπίστασθε² μισεῖν τε καὶ³ ὑβρίζειν εἰς ὑμᾶς⁴ ἐξηπάτησε, Ποτίδαιαν,⁵ Deest articulus.

retur, se bellum nobis intulisse. WOLF.
ἰε'. Προβόλοις] Πρόβολοι, juxta Harpocrationem, sunt scopuli incumbentes in mare, et quaedam veluti litora. AUGER.

Εἰ μὴδὲν ἄλλο, ἔξαπατᾶν] Si nihil aliud, decipere: si non evertit, decipit tamen. WOLF.
καὶ πολλ' ἕτερα] Nimirum δούς. AUGER.

Πολέμου πολλοῦ] Phocense seu sacrum intelligendum. πολλοῦ, ἀντὶ τοῦ, μακροῦ. WOLF.

Οἱ δ' ὅ, τι ἂν ποτε συμβῇ, πείσονται] Id

est, non dubium est, quin eos male tractaturus sit: quo autem modo, id est incertum. IDEM.

Κερσοβλέπτην αὐτόν] Qui, postquam anno 4. Olymp. 106. Chersonesum in Atheniensium fidem dederat, et socius pop. Ath. nominatus fuerat, tandem anno 2. Olymp. 108. sub Philippi ditionem venit, eique vectigal pendere coactus est. STOCK.
Vid. Dem. Or. pro Cor. §. 4. et de fals. leg. §. μζ'. et Diodor. Sic. l. xvi. c. 71.

αὐτὸν τρόπον ὑμῖν προσφέρεται; ὅτι ἐν μόνῃ τῶν πασῶν
 πόλεων τῇ ¹ ὑμετέρᾳ ἀδεία ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν λέγειν δεδοται,
 καὶ λαβόντα χρήματ' αὐτὸν ἀσφαλές ἐστι λέγειν παρ'
 ὑμῖν, καὶ ἀφηρημένοι τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἦτε. οὐκ ἦν ἀσ-
 φαλές λέγειν ἐν Ὀλύνθῳ τὰ Φιλίππου, μὴ συνευπεπον-
 θότων τῶν πολλῶν Ὀλυνθίων τῷ Ποτίδαιαν καρποῦσθαι·
 οὐκ ἦν ἀσφαλές λέγειν ἐν Θετταλίᾳ τὰ Φιλίππου, μὴ
 συνευπεπονθότος τοῦ πλήθους τοῦ Θετταλῶν τῷ τοὺς
 τυράννους ἐκβαλεῖν Φίλιππον αὐτοῖς καὶ τὴν Πυλαίαν
 ἀποδοῦναι· οὐκ ἦν ἐν Θήβαις ἀσφαλές, πρὶν τὴν Βοιωτίαν
 106 ἀπέδωκε καὶ τοὺς Φωκέας ἀνεῖλεν. ἀλλ' Ἀθήνησιν οὐ
 μόνον Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Καρδιανῶν χώραν ἀπεστερηκότος
 Φιλίππου, ἀλλὰ καὶ κατασκευάζοντος ὑμῖν ἐπιτείχισμα
 τὴν Εὐβοίαν καὶ νῦν ἐπὶ Βυζάντιον παρίοντος ἀσφαλές
 ἐστι λέγειν ὑπὲρ Φιλίππου. τοιγάρτοι τούτων μὲν ἐκ πτω-
 χῶν ἐνιοὶ ταχὺ πλούσιοι ² γίνονται καὶ ἐξ ἀνωνύμων καὶ
 ἀδόξων ἐνδοξοὶ καὶ γνώριμοι, ὑμεῖς δὲ τουναντίον ἐκ μὲν
 ἐνδόξων ἀδοξοὶ, ἐκ δ' εὐπόρων ἄποροι· πόλεως γὰρ ἔγωγε
 πλοῦτον ἡγοῦμαι συμμάχους, πίστιν, εὐνοίαν, ὧν ἀπάν-
 των ἔσθ' ὑμεῖς ἄποροι. ἐκ δὲ τοῦ τούτων ὀλιγώρως ὑμᾶς
 ἔχειν καὶ ἔαν ταῦτα φέρεσθαι ὁ μὲν εὐδαίμων καὶ μέγας
 καὶ φοβερός πᾶσιν Ἑλλήσι καὶ βαρβάραις γέγονεν, ὑμεῖς 125
 δ' ἔρημοι καὶ ταπεινοί, τῇ μὲν τῶν ὀνίων ἀφθονίᾳ λαμπροί,
 τῇ δ' ὧν προσῆκε παρασκευῇ καταγέλαστοι.

15'. Οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον περὶ τε ὑμῶν καὶ περὶ αὐ-
 τῶν ἐνίους τῶν λεγόντων ὁρῶ βουλευομένους· ὑμᾶς μὲν γὰρ
 ἡσυχίαν ἄγειν φασὶ δεῖν, καὶ τις ὑμᾶς ἀδικῇ, αὐτοὶ δ' οὐ
 δύνανται παρ' ὑμῖν ἡσυχίαν ἄγειν οὐδενὸς αὐτοὺς ἀδι-
 κοῦντος. εἰτά φησιν ὅς ἂν τύχῃ παρελθὼν, Οὐ γὰρ ἐθέλεις
 γράφειν οὐδὲ κινδυνεύειν, ἀλλ' ἄτολμος εἶ καὶ μαλακός.

¹ ὑμετέρᾳ² † γεγόνاسι

Οὐκ ἦν ἀσφαλές] Fortassis οὐκ ἂν ἦν, non fuisset. συνευπεπονθότων, id est, εἰ μὴ συνευπεπόνθεισαν. sed potest etiam simpliciter intelligi. Non fuit tutum, priusquam, &c. καίτοι τῆς ὑποθετικῆς φράσεως τὸ δυνατικὸν μῶρον ἀπαιτεῖν δοκούσης.

WOLF.

Καὶ ἔαν τούτων στέρεσθαι] S. ὑμᾶς. Annotatum est legi, καὶ ἔαν ταῦτα φέρεσθαι,

VOL. I.

S. τὸν Φιλίππου, ἢ, φέρεσθαι ταῦτα κατὰ ροὴν καὶ μὴ καλῶν. IDEM.

Φέρεσθαι] i. e. Οἰχεσθαι, ἀπιέναι. Ταῦτα intellige τὰ κοινὰ πρᾶγματα. AUGER.

Τῇ μὲν τῶν ὀνίων] Vilitatem annonae et copiam intelligo, quae populo gratiores est, quam deus et laus. Sic Cicero: 'Nihil prorsus aliud curant, nisi agros, nisi villulas, nisi numulos suos.' WOLF.

4 b

ἐγὼ δὲ θρασὺς μὲν καὶ βδελυρὸς καὶ ἀναιδὴς οὐτ' εἰμὶ μήτε
γενοίμην, ἀνδρείότερον μέντοι πολλῶ πᾶνυ τῶν ἱταμῶς
πολιτευομένων παρ' ὑμῖν ἑμαυτὸν ἡγοῦμαι. ὅστις μὲν γάρ,
ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παριδὼν αἰ συνοίσει τῇ πόλει, κρίνει, δη-
μεύει, δίδωσι, κατηγορεῖ, οὐδεμίᾳ ταῦτ' ἀνδρία ποιεῖ, ἀλλ'
ἔχων ἐνέχυρον τῆς αὐτοῦ σωτηρίας τὸ πρὸς χάριν ὑμῖν λέγειν
καὶ πολιτεύεσθαι ἀσφαλῶς θρασὺς ἐστίν· ὅστις δ' ὑπὲρ τοῦ 107
βελτίστου πολλὰ τοῖς ὑμετέροισι ἐναντιοῦται βουλήμασι,
καὶ μηδὲν λέγει πρὸς χάριν ἀλλὰ τὸ βέλτιστον αἰεί, καὶ
τὴν τοιαύτην πολιτείαν προαιρεῖται ἐν ᾗ πλειόνων ἢ τύχη
κυρία γίγνεται ἢ οἱ λογισμοί, τούτων δ' ἀμφοτέρων ἑαυτὸν
¹ ὑπεύθυνον ὑμῖν παρέχει, οὗτός ἐστ' ἀνδρεῖος, καὶ χρήσιμός
γε πολίτης ὁ τοιοῦτός ἐστιν, οὐχ οἱ τῆς παρ' ἡμέραν χάρι-
τος τὰ μέγιστα τῆς πόλεως ἀπολωλεκότες, οὓς ἐγὼ τοσ-
οῦτου δέω ζηλοῦν ἢ νομίζειν ἀξιόους πολίτας τῆς πόλεως
εἶναι, ὥστ' εἴ τις ἔροιτό με εἰπέ μοι, σὺ δὲ δὴ τί τὴν πόλιν
ἡμῖν ἀγαθὸν πεποιήκας; ἔχων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ
τριηραρχίας εἰπεῖν καὶ χορηγίας καὶ χρημάτων εἰσφοράς
καὶ λύσεις αἰχμαλώτων καὶ τοιαύτας ἄλλας φιλανθρω-
πίας, οὐδὲν ἂν τούτων εἴποιμι, ἀλλ' ὅτι τῶν τοιούτων πο-
λιτευμάτων οὐδὲν πεπολίτευμαι, ἀλλὰ δυνάμενος ἂν ἴσως,
126 ὥσπερ καὶ ἕτεροι, κατηγορεῖν καὶ χαρίζεσθαι καὶ δη-
μεύειν καὶ τὰλλ' αἰ ποιοῦσιν οὗτοι ποιεῖν, οὐδ' ἐφ' ἐνὶ τού-
των πῶποτ' ἑμαυτὸν ἔταξα οὐδὲ προήχθην οὐδ' ὑπὸ κέρ-
δους οὐδ' ὑπὸ φιλοτιμίας, ἀλλὰ διαμένω λέγων ἐξ ὧν ἐγὼ
μὲν πολλῶν ἐλάττων εἰμὶ παρ' ὑμῖν, ὑμεῖς δέ, εἰ περὶ τοιούτων
μοι, μείζους ἂν εἴητε· οὕτω γὰρ ἂν ἴσως ἀνεπίφθονον
εἴπεῖν. οὐδὲ γ' ἐμοὶ δοκεῖ δικαίου τοῦτ' εἶναι πολίτου, τοι-

¹ ὑπεύθυνον ὑμῖν ἑαυτὸν

15'. Τούτων δ' ἀμφοτέρων] Τῆς τε τύχης
καὶ τῶν λογισμῶν. IDEM.

Οὗτός ἐστ' — τοιοῦτός ἐστιν] De ele-
gantia hujus repetitionis voc. ἐστί, cfr.
D'Orville ad Char. Aphrod. I. ii. c. vii.
p. 201.

Τῆς χάριτος] Sub. ἔνεκα. AUGER.

Ἀπολωλεκότες] In ἀποδεδικωκότες esse mu-
landum nequaquam dubito: nam ita longe
venustus totum hoc est futurum. Ad-
versarios enim inquit, diurnam ut conse-
quantur gratiam, totam rempub. proderet.

G. Canter. Nov. Lectt. I. viii. c. 2. p. 681.
vol. iii. Grut. Thes. Crit.

Λύσεις αἰχμαλώτων] Civium aliquot sua
pecunia se redemisse testatur Demo-
sthenes in orat. de fals. leg. [§. ξς'. et pro
Cor. §. πά. et ζγ'. et c. Mid. §. μγ'. μδ'.]
Nam cum primo legatus de pace in Ma-
cedoniam perrexisset, quibusdam captivis
Atheniensibus recepit se cum pretio red-
diturum, ut eos vinculis eximeret: idcirco
secundum obisse legationem dicit, ut fidem
suam liberaret. Lucches. Stock.

αὐτὰ πολιτεύμαθ' εὐρίσκειν, ἐξ ὧν ἐγὼ μὲν πρῶτος ὑμῶν
ἔσομαι εὐθέως, ὑμεῖς δὲ τῶν ἄλλων ὕστατοι· ἀλλὰ συναυ-
ξάνεσθαι δεῖ τὴν πόλιν τοῖς τῶν ἀγαθῶν πολιτῶν πολιτεύ-
μασι, καὶ τὸ βέλτιστον αἰεὶ, μὴ τὸ ῥᾶστον ἀπαντας λέγειν·
108 ἐπ' ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἡ φύσις αὐτὴ βαδιεῖται, ἐπὶ τοῦτο δὲ
τῷ λόγῳ δεῖ προάγεσθαι διδάσκοντα τὸν ἀγαθὸν πολίτην.

ιζ'. Ἦδη τοίνυν τινὸς ἤκουσα καὶ τοιοῦτόν τι λέγοντος,
ὡς ἄρα ἐγὼ λέγω μὲν αἰεὶ τὰ βέλτιστα, ἔστι δ' οὐδὲν ἄλλ'
ἢ λόγοι τὰ παρ' ἐμοῦ, δεῖ δ' ἔργων τῇ πόλει καὶ πράξεώς
τινος. ἐγὼ δ' ὡς ἔχω περὶ τούτων, λέξω πρὸς ὑμᾶς καὶ
οὐκ ἀποκρύψομαι. ² οὐδ' εἶναι νομίζω τοῦ συμβουλευόντος
ὑμῖν ἔργον οὐδὲν πλὴν εἰπεῖν τὰ βέλτιστα. καὶ τοῦθ' ὅτι
τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, ῥαδίως οἶομαι δείξειν. ἴστε γὰρ δὴ
που τοῦθ', ὅτι Τιμόθεός ποτ' ἐκεῖνος ἐν ὑμῖν ἐδημηγόρησεν,
ὡς δεῖ βοηθεῖν καὶ τοὺς Εὐβοέας σῶζειν, ὅτε Θηβαῖοι κατε-
δουλοῦντο αὐτούς. καὶ λέγων εἶπεν οὕτω πως· Εἰπέ μοι,
Βουλευέσθε, ἔφη, Θηβαίους ἔχοντες ἐν νήσῳ, τί χρήσεσθε
καὶ τί δεῖ ποιεῖν; οὐκ ἐμπλήσετε τὴν θάλατταν, ὧ ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, ³ τριήρων; οὐκ ἀναστάντες ἡδὴ πορεύσεσθε
εἰς τὸν Πειραιᾶ; οὐ κατέλξετε τὰς ναῦς; οὐκοῦν εἶπε μὲν
ταῦτα ὁ Τιμόθεος, ἐποίησατε δ' ὑμεῖς· ἐκ δὲ τούτων ἀμ-
φοτέρων τὸ πρᾶγμα ἐπράχθη. εἰ δ' ὁ μὲν εἶπεν ὡς οἶόν τε
τὰ ἀρίστα, ὥσπερ εἶπε τότε, ὑμεῖς δ' ἀπερῶρα θυμήσατε
καὶ μηδὲν ὑπηκούσατε, ἅρ' ἂν ἦν γεγονός τι τῶν τότε συμ-
βάντων τῇ πόλει; οὐχ οἶόν τε. οὕτω τοίνυν καὶ περὶ ὧν
ἂν ἐγὼ λέγω νυνὶ καὶ περὶ ὧν ἂν ὁ δεῖνα εἶπῃ, τὰ μὲν 127
ἔργα παρ' ὑμῶν αὐτῶν ζητεῖτε, τὰ δὲ βέλτιστα ἐπιστήμη
λέγειν παρὰ τοῦ παριόντος.

¹ ἄλλ'

² οὐκ

³ τριηρῶν

Ἐπ' ἐκεῖνο μὲν] F. ἐπ' ἐκεῖνα μὲν, et ἐπὶ
ταῦτα δέ. In farrag. WOLF.

Προάγεσθαι] Active accipiendum. IDEM.
Active sumitur, et regit, verbi gratia, τοὺς
ἀκούοντας, quæ voces debent subaudiri.
AUGER.

ιζ'. Καὶ τοὺς Εὐβοέας σῶζειν] Vide Not. in
Philippicam I. §. ζ'. STOCK.

Εἰπέ μοι] Agedum, in singulari nume-
ro, licet ad plures oratio habeatur, ut
millies alibi. AUGER.

Ἑμεῖς δ' ἀπερῶρα θυμήσατε] Vos autem

ignavia, et socordia rem transmisistis, lan-
guore et desidiu affecti fuistis. Opponitur
enim verbum ἀπορῶρα θυμῷ τῷ διατείνε-
σθαι, quod est, intentare, obniti, contendere,
&c. Edit. HERVAG.

Τὰ δὲ βέλτιστα ἐπιστήμη λέγειν] Accipi
fortasse potest pro ἐπιστημόνως, sed ma-
lim hunc locum sic legere: τὸ δὲ τὰ βέλ-
τιστα λέγειν παρὰ, omisso nomine ἐπι-
στήμη, et τὸ articulo addito. WOLF.

Ἐπιστήμη] Cum scientia, scienter, pe-
rite. Ceterum sic phrasim construe, ζ·

ἡ. Ἐν κεφαλαίῳ δ' αὖ λέγω φράσας καταβῆναι βούλο-
 μαι. χρήματα εἰσφέρειν φημι δεῖν, τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν
 συνέχειν, ἐπανορθοῦντας εἰ τι δοκεῖ μὴ καλῶς ἔχειν, μὴ ¹⁰⁹
 οἷς ἂν τις αἰτιάσῃται τὸ ὅλον καταλύοντας· πρέσβεις ἐκ-
 πέμπειν πανταχοῖ τοὺς διδάζοντας, νουθετήσοντας, πρά-
 ξοντας ὅσα ἂν δύνωνται τῇ πόλει· παρὰ πάντα ταῦτα τοὺς
 ἐπὶ τοῖς πράγμασι δωροδοκοῦντας κολάζειν καὶ μισεῖν αἰεὶ
 καὶ πανταχοῦ, ἵν' οἱ μέτριοι καὶ δίκαιους ἑαυτοὺς παρέ-
 χοντες εὖ βεβουλεῦσθαι δοκῶσι καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ ἑαυ-
 τοῖς. ¹ ἂν οὕτω τοῖς πράγμασι χρήσθαι καὶ παύσῃσθαι
 ὀλιγωροῦντες ἀπάντων, ἴσως ἂν, ἴσως καὶ νῦν ἔτι βελτίω
² τὰ λοιπὰ γένοιτο. εἰ μέντοι καθεδεῖσθαι, ἄχρι τοῦ θορυ-
 βῆσαι καὶ ἐπαινέσαι σπουδάζοντες, εἰ δὲ δέῃ τι ποιεῖν ἀνα-
 δύομενοι, οὐχ ὁρῶ λόγον ὅστις ἄνευ τοῦ ποιεῖν ὑμᾶς αὖ
 προσήκει δυνήσεται τὴν πόλιν σῶσαι.

¹ καὶ² τὰ λοιπὰ βελτίω

τεῖτε (τὸ) τὰ βέλτιστα λέγειν ἐ. π. τ. π.
 Plenius et clarius sic dixisset orator, τὸ
 δὲ τὰ βέλτιστα. AUGER.

ἡ. Οἷς] Accipe quasi ἐφ' οἷς, et ἐφ' οἷς
 resolve in ἐπὶ τούτοις ἅ. IDEM.

"Ἀχρι τοῦ θορυβῆσαι] Usque ad applau-
 sum et laudationem rebus intenti, hoc est,
 si tantum laudabitis oratorem, ejus vero
 consilium non sequemini. WOLF.

¹ ΑΠΑΝ τοῦ λόγου τούτου ἡ ὑπόθεσις. Φιλίππου γὰρ λόγῳ μὲν εἰρήνην ἄγοντες, ἔργῳ δὲ πολλὰ ἀδικοῦντες, συμβουλεύει τοῖς Ἀθηναίοις ὁ ῥήτωρ ἀναστῆναι καὶ ἀμύνασθαι τὴν βασιλείαν, ὡς κινδύνου μεγάλου καὶ αὐτοῖς ἐπικρεμαμένου καὶ πᾶσι κοινῇ τοῖς Ἕλλησιν.

ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΣ Γ.

110 Ἄ. ΠΟΛΛΩΝ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γιγνομένων ὀλίγου δεῖν καὶ ἐκάστην ἐκκλησίαν περὶ ὧν Φίλιππος, ἀφ' οὗ τὴν εἰρήνην ἐποίησατο, οὐ μόνον ὑμᾶς ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἀδικεῖ, καὶ ¹ πάντων οἶδ' ὅτι φησάντων γ' ἂν, εἰ καὶ μὴ ποιοῦσι τοῦτο, καὶ λέγειν δεῖν καὶ πράττειν ² [ἂ πᾶσι προσήκει], ὅπως ἐκεῖνος παύσεται τῆς ὕβρεως καὶ δίκην δώσει, εἰς τοῦθ' ὑψηγμένα πάντα τὰ πράγματα καὶ προειμένα ὄρῳ, ὥστε δέδοικα μὴ βλάβοι μὲν εἰπεῖν, ἀληθὲς δ' ἢ· εἰ καὶ λέγειν ἅπαντες ἐβούλοντο οἱ παριόντες καὶ χειροτονεῖν ὑμεῖς, ἔξ ὧν ὡς φαυλότατ' ἔμελλε τὰ πράγματα εἶναι, οὐκ ἂν ἡγοῦμαι δύνασθαι χειρόν ἢ νῦν αὐτὰ διατεθῆναι. πολλὰ μὲν οὖν ἴσως ἐστὶν αἷτια τοῦ ταῦθ' οὕτως ἔχειν, καὶ οὐ παρ' ἐν οὐδὲ δύο εἰς τοῦτο τὰ πράγματα ἀφῆται· μάλιστα δ', ἂν περ ἐξετάζητε ὀρθῶς, εὐρήσετε διὰ τοὺς χαρίζεσθαι μᾶλλον ἢ τὰ βέλτιστα λέγειν προαιρουμένους, ὧν τινὲς μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐν οἷς εὐδοκιμοῦσιν αὐτοὶ καὶ δύνανται, ταῦτα φυλάττοντες οὐδεμίαν περὶ τῶν μελλόντων πρόνοιαν ἔχουσιν, ³ οὐκ οὐδ' 129

¹ πάντων εἰ οἶδ'² Absunt unci.³ οὐκ οὖν

Ἄ. Ὀλίγου δεῖν] Vox δεῖν reciditur a Dionysio hunc ipsum locum citante [p. 162. et 167. fin.] AUGER.

φησάντων γ' ἂν] Et cum satis sciam, neminem negare posse, scil. si serio rogetur, et, quod sentit, verbis præ se ferat. WOLF.

ὑμᾶς οἶονται δεῖν ἔχειν· ἕτεροι δέ, τοὺς ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ὄντας αἰτιώμενοι καὶ διαβάλλοντες, οὐδὲν ἄλλο ποιοῦσιν ἢ ὅπως ἡ μὲν πόλις αὐτὴ παρ' αὐτῆς δίκην λήψεται καὶ 111 περὶ τοῦτ' ἔσται, Φιλίππῳ δ' ἐξέσται καὶ λέγειν καὶ πράττειν ὃ τι βούλεται. αἱ δὲ τοιαῦται πολιτεῖαι συνήδεις μὲν εἰσιν ὑμῖν, αἷτιαι δὲ τῆς ταραχῆς καὶ τῶν ἀμαρτημάτων.

β'. ¹ Ἀξιῷ δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰάν τι τῶν ἀληθῶν μετὰ παρρησίας λέγω, μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ' ὑμῶν ὀργὴν γενέσθαι. σκοπεῖτε γὰρ ὧδέ. ὑμεῖς τὴν παρρησίαν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων οὕτω κοινὴν οἶσθε δεῖν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε καὶ τοῖς ξένοις καὶ τοῖς δούλοις αὐτῆς μεταδεδώκατε, καὶ πολλοὺς ἂν τις οἰκέτας ἴδοι παρ' ὑμῖν μετὰ πλείονος ἐξουσίας ὃ τι βούλονται λέγοντας ἢ πολίτας ἐν ἐνίαις τῶν ἄλλων πόλεων, ἐκ δὲ τοῦ συμβουλευεῖν παντάπασιν ἐξεληλάκατε, εἴθ' ὑμῖν συμβέβηκεν ἐκ τούτου ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι πάντα πρὸς ἡδονὴν ἀκούουσιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς γιγνομένοις περὶ τῶν ἐσχάτων ἤδη κινδυνεύειν. εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν οὕτω διάκεισθε, οὐκ ἔχω τί λέγω. εἰ δ' ἂν ² συμφέροι χωρὶς κολακείας ἐτελήσετε ἀκούειν, ἔτοιμος λέγειν. καὶ γὰρ εἰ πάνυ φαύλως τὰ πράγματα ἔχει καὶ πολλὰ προσίται, ὅμως ἔστιν, εἰάν ὑμεῖς τὰ δέοντα ποιεῖν βούλησθ' ἔτι, πάντα ταῦτα ἐπανορθώσασθαι. καὶ παράδοξον μὲν ἴσως ἔστιν, ὃ μέλλω λέγειν, ἀληθὲς δέ· τὸ χεῖριστον ἐν τοῖς παρεληλυθόσι, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; ὅτι οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα οὐδὲν τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματα ἔχει, ἐπεὶ τοί γε, εἰ πάνθ' ἂν ³ προσῆκε πραττόντων οὕτω διέκειτο, 112 οὐδ' ἂν ἐλπίς ἦν αὐτὰ γενέσθαι βελτίω. νῦν δὲ τῆς μὲν ῥαθυμίας τῆς ὑμετέρας καὶ τῆς ἀμελείας κεκράτηκε Φίλιπ-

¹ ἀξιῷ δ' ὑμᾶς, ὧ

² συμφέροι τοῖς πράγμασι χωρὶς

³ προσῆκει, πραττόντων ὑμῶν οὕτω

Ἑτεροι δέ, τοὺς ἐπὶ τοῖς πράγμασιν] Accusatores Diopithis perstringit. Videas orationem de Chers. Ex edit. Stock.

β'. Καὶ τοῖς δούλοις αὐτοῖς] M. αὐτῆς, S. τῆς παρρησίας. WOLF.

Ἐξεληλάκατε] S. τὴν παρρησίαν. IDEM.

Εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν οὕτω διάκεισθε] S. ὥστε τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι βούλεσθαι. Si his animis estis : si hac vobis cordi sunt : si in hac sententia permanetis : nisi aliam audiendi rationem inieritis. IDEM.

Ἐτοιμος λέγειν] S. εἰμὶ, ὑπάρχω. IDEM.

πος, τῆς πόλεως δ' οὐ κεκράτηκεν, οὐδ' ἥττησθε ὑμεῖς, 130 ἀλλ' οὐδὲ κεκίνησθε.

γ'. Εἰ μὲν οὖν ἅπαντες ὁμολογοῦμεν Φίλιππον τῇ πόλει πολεμεῖν καὶ τὴν εἰρήνην παραβαίνειν, οὐδὲν ἄλλο ἔδει τὸν παρίοντα λέγειν καὶ συμβουλεύειν ἢ ὅπως ἀσφαλίστατα καὶ ῥᾶστα αὐτὸν ἀμυνόμεθα· ἐπειδὴ δὲ οὕτως ἀτόπως ἔνιοι διάκεινται, ὥστε πῶλεις καταλαμβάνοντος ἐκείνου καὶ πολλὰ τῶν ὑμετέρων ἔχοντος καὶ πάντας ἀνδρώπους ἀδικοῦντος, ἀνέχεσθαι τινων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις λεγόντων πολλάκις ὡς ἡμῶν τινές εἰσιν οἱ ποιοῦντες τὸν πόλεμον, ἀνάγκη φυλάττεσθαι καὶ διορθοῦσθαι περὶ τούτου· ἔστι γὰρ δέος, μὴ ποθ' ὡς ἀμυνόμεθα γράψας τις καὶ συμβουλεύσας εἰς τὴν αἰτίαν ἐμπέσῃ τοῦ πεποικημένου τὸν πόλεμον. ἐγὼ δὴ τοῦτο πρῶτον ἀπάντων λέγω καὶ διορίζομαι, εἰ ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ τὸ βουλευέσθαι περὶ τοῦ πότερον εἰρήνην ἄγειν ἢ πολεμεῖν δεῖ. εἰ μὲν οὖν ἔξεστιν εἰρήνην ἄγειν τῇ πόλει καὶ ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ τούτο, ἵν' ἐντεῦθεν ἀρξώμαι. φημὶ ἐγὼ γε ἄγειν ἡμᾶς δεῖν, καὶ τὸν ταῦτα λέγοντα γράφειν καὶ πράττειν καὶ μὴ φενακίζειν ἄξιῶ· εἰ δ' ἕτερος τὰ ὅπλα ἐν ταῖς χερσὶν ἔχων καὶ δύναμιν πολλὴν περὶ αὐτὸν τοῦνομα μὲν τὸ τῆς εἰρήνης ὑμῖν προβάλλεται, τοῖς δ' ἔργοις αὐτὸς τοῖς τοῦ πολέμου χρῆται, τί λοιπὸν ἄλλο πλὴν ἀμύνεσθαι; φάσκειν δὲ εἰρήνην ἄγειν, εἰ βούλεσθε, ὥσπερ ἐκεῖνος, οὐ διαφέρομαι. εἰ δέ τις ταύτην εἰρήνην ὑπολαμβάνει, ἐξ ἧς ἐκεῖνος πάντα τᾶλλα λαβὼν ἐφ' ἡμᾶς ἥξει, πρῶτον μὲν μαίνεται, ἔπειτα ἐκείνῳ παρ' ὑμῶν, οὐχ ὑμῖν παρ' ἐκείνου τὴν εἰρήνην λέγει· τοῦτο δ' ἐστὶν ὃ τῶν

¹ ὅπως * ὡς ἀσφαλίστατα

² εἰρήνην [ἄγειν] λέγει

γ'. Εἰ μὲν οὖν ἅπαντες ὁμολογοῦμεν] Supra, πάντων εἰ οἷδ' ὅτι φησάντων γ' ἂν. Videntur υποδεικνύς dici. quare malim ὁμολογοῦμεν, si confiteremur, consentiremus, in praeterito imperfecto per ὥ, quam in praesenti per ὅ. IDEM.

Ἀνάγκη φυλάττεσθαι καὶ διορθοῦσθαι περὶ τούτου.] Cautione vehementer est opus, et ut hoc recte constituatur. quod hic διορθοῦσθαι, paulo post διορίζεσθαι distinguere, dicit. IDEM.

Καὶ τὸν ταῦτα λέγοντα] Sententia est: proditores dicere quidem, et simulare,

pacem esse: sed non ea decernere et agere, quae ad veram pacem pertineant. IDEM.

Ἐκεῖνος παρ' ὑμῶν] Id est, nos servare pacem cum Philippo jubet: Philippo nostri oppugnandi dat potestatem. Feliciani editio εἰρήνην λέγει habet, verbo ἄγειν omisso, quod non magno sane discrimine sententiae vel adesse vel abesse posse puto: elsi pro eo legere malim, εἶναι. IDEM.

Εἰρήνην ἄγειν] Sustuli ἄγειν. Ad εἰρήνην subaudi εἶναι vel οὔσαν. AUGER.

ἀναλισκομένων χρημάτων ἀπάντων Φίλιππος ὠνεῖται, αὐ-
 131 τὸς μὲν πολεμεῖν ὑμῖν, ὑφ' ὑμῶν δὲ μὴ πολεμεῖσθαι. καὶ
 μὴν εἰ μέχρι τούτου περιμενοῦμεν, ἕως ἂν ἡμῖν ὁμολογήσῃ
 πολεμεῖν, πάντων ἐσμέν εὐηδέστατοι· οὐδὲ γὰρ ἂν ἐπὶ τὴν
 Ἀττικὴν αὐτὴν βαδίζῃ καὶ τὸν Πειραιᾶ, τοῦτ' ἔρεϊ, εἴπερ
 οἷς πρὸς τοὺς ἄλλους πεποίηκε δεῖ τεκμαίρεσθαι. τοῦτο
 μὲν γὰρ Ὀλυνθίοις τετταράκοντ' ἀπέχων τῆς πόλεως στά-
 δια εἶπεν ὅτι δεῖ δυοῖν θάτερον, ἢ ἐκείνους ἐν Ὀλύνθῳ μὴ
 οἰκεῖν ἢ αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ, πάντα τὸν ἄλλον χρόνον, εἴ
 τις αὐτὸν αἰτιάσαιτό τι τοιοῦτον, ἀγανακτῶν καὶ πρῆσβεις
 πέμψων τοὺς ἀπολογησομένους· τοῦτο δ' εἰς Φωκέας ὡς
 πρὸς ¹ συμμάχους ἐπορεύετο, καὶ πρῆσβεις Φωκέων ἦσαν οἱ
 παρηκολούθουν αὐτῷ πορευομένῳ, καὶ παρ' ἡμῖν ἥριζον
 πολλοὶ Θηβαίοις οὐ λυσιτελήσειν τὴν ἐκείνου πάροδον. καὶ
 μὴν καὶ Φεραῶς πρῶτῃν ὡς φίλος καὶ σύμμαχος εἰς Θεττα-
 λίαν ἐλθὼν ἔχει καταλαβών. καὶ τὰ τελευταῖα τοῖς τα-
 λαιπύροις Ὠρεῖταις ² τουτοισὶ ἐπισκεψομένους ἔφη τοὺς
 στρατιώτας πεπομφέναι κατ' εὐνοίαν· πυνθάνεσθαι γὰρ αὐ-
 τοὺς, ὡς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσιν ἐν αὐτοῖς, συμμάχων δ'
 εἶναι καὶ φίλων ἀληθινῶν ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς παρεῖναι.
 εἴτ' οἴεσθε, οἱ μὲν οὐδὲν ἂν αὐτὸν ἐδυνήθησαν ποιῆσαι κακόν,

¹ συμμάχους καὶ φίλους ἐπορεύετο² τουτοισὶν

Εἰπεῖν ὅτι δεῖ δυοῖν θάτερον, ἢ ἐκείνους ἐν Ὀλύνθῳ μὴ οἰκεῖν ἢ αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ] Ante particulas disjunctivas ἢ — ἢ verbum generale interdum omittitur, quod facile ex ipsa disjunctioe suppletur, ut hoc loco γενέσθαι. de Cor. p. 274. l. 10. ed. R. καὶ τοι δυοῖν αὐτὸν ἀνάγκη θάτερον, ἢ, μηδὲν τοῖς πραττομένοις ὑπ' ἐμοῦ τότ' ἔχοντ' ἐγκαλεῖν, μὴ γράφειν παρὰ ταῦθ' ἕτερα, ἢ, τὸ τῶν ἐχθρῶν συμφέρον ζητούντα, μὴ φέρειν εἰς μέσον τὰ τούτων ἀμείνω, ubi post θάτερον supplendum ποιεῖν. Plato Charm. p. 160. C. δυοῖν γὰρ δὴ τὰ ἕτερα, ἢ οὐδαμῇ ἡμῖν ἢ πάνν που ὀλιγαχοῦ αἱ ἡσύχοι πράξεις ἐν τῷ βίῳ καλλίους ἐφάνησαν, ἢ αἱ ταχέαι τε καὶ ἰσχυραί. BREM.

τὴν πάροδον] S. εἶπω τῶν Πυλῶν, ingressum intra Pylas. WOLF.

καὶ τὰ τελευταῖα τοῖς τάλαιπύροις Ὠρεῖταις τουτοισὶ ἐπισκεψομένους ἔφη τοὺς στρατιώτας πεπομφέναι κατ' εὐνοίαν] Quam ἐπισκεπτεσθαι interdum de iis dicatur, qui aegrotis visitant, haec acerba Oritarum irriskio habetur, quibus agrotantium instar

opus fuerit hominibus, qui visitationis specie ulcera eorum exprimerent. Sed hoc non est e Philippi more, qui, donec rei certus esset, blande loquebatur, non cavillabatur nec irridebat, sed benivolentiam ubique et iuvandi studium ostentabat. Mihi haec Philippi oratio ad eos habita videtur, qui ipsius partibus studebant. Hi angustiis premebantur et facile concedebant, ὡς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσιν ἐν αὐτοῖς, ubi posterius proprium verbum prius tropicum illustrat, ut saepe. Etiam iis, qui minus ipsi favebant, adulebatur, et profitebatur cunctis se otium restitutum per ἐπισκεψομένους, qui nihil nisi providenter, ne quis publicam tranquillitatem turbaret. Haec est ratio euphemistica, qua ab initio Philippus ubique utebatur. BREM.

Πυνθάνεσθαι γὰρ αὐτοὺς, ὡς νοσοῦσι.] Ἀντὶ τοῦ, πυνθάνεσθαι, ὡς νοσοῦσιν, ἢ, νοσεῖν αὐτούς. WOLF.

Εἴτ' οἴεσθε —] Locum hunc citat Dionys. Halic. p. 103, 26. et 163, 6. a vul-

14 μὴ παθεῖν δ' ἐφυλάξαντ' ἂν ἴσως, τούτους μὲν ἐξαπατᾶν αἰρεῖσθαι μᾶλλον ἢ προλέγοντα βιάζεσθαι, ὑμῖν δ' ἐκ προῤῥήσεως πολεμήσειν, καὶ ταῦθ' ἕως ἂν ἐκόντες ἐξαπατᾶσθε; οὐκ ἔστι ταῦτα· καὶ γὰρ ἂν ἀβελτερώτατος εἴη πάντων ἀνθρώπων, εἰ τῶν ἀδικουμένων ὑμῶν μηδὲν ἐγκαλούντων αὐτῷ, ἀλλ' ὑμῶν αὐτῶν τινὰς αἰτιωμένων καὶ κρίνειν βουλομένων, ἐκεῖνος ἐκλύσας τὴν πρὸς ἀλλήλους ἔριν ὑμῶν καὶ φιλονεικίαν ἐφ' ἑαυτὸν προείποι τρέπεσθαι, καὶ τῶν παρ' ἑαυτοῦ μισθοφορούντων τοὺς λόγους ἀφέλοιτο οἷς ἀναβάλλουσιν ὑμᾶς, λέγοντες ὡς ἐκεῖνός γε οὐ πολεμεῖ τῇ πόλει. ἀλλ' ἔστιν, ᾧ πρὸς τοῦ Διός, ὅς τις εὖ φρονῶν ἐκ 132 τῶν ὀνομάτων μᾶλλον ἢ τῶν πραγμάτων τὸν ἄγοντ' εἰρήνην ἢ πολεμοῦνθ' ἑαυτῷ σκέψαιτ' ἂν; οὐδεὶς δῆπου.

δ'. Ὁ τοίνυν Φίλιππος ἐξ ἀρχῆς, ἄρτι τῆς εἰρήνης γε-
γονυίας, οὕτω Διοπείδους στρατηγοῦντος οὐδὲ τῶν ὄντων
1 ἐν Χερρόνησῳ νῦν ἀπεσταλμένων, Σέρριον καὶ Δορίσκον
κατελαμβάνε καὶ τοὺς ἐκ Σερρίου τείχους καὶ Ἱεροῦ
ὄρους στρατιώτας ἐξέβαλλεν, οὓς ὁ ὑμέτερος στρατηγὸς
ἐγκατέστησε. καίτοι ταῦτα πράττων τί ἐπείκει; εἰρήνην
μὲν γὰρ 2 ὁμωμόκει. καὶ μηδεὶς εἴπῃ, τί δὲ ταῦτ' ἐστίν,
ἢ τί τούτων μέλει τῇ πόλει; εἰ μὲν γὰρ μικρὰ ταῦτά
ἐστιν ἢ μηδὲν ὑμῖν αὐτῶν ἐμελεν, ἄλλος ἂν εἴη λόγος οὗτος·
τὸ δ' εὐσεβὲς καὶ τὸ δίκαιον ἂν τ' ἐπὶ μικροῦ τις ἂν τ'
ἐπὶ μείζονος παραβαίνει, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν. φέρε δὴ
νῦν, ἥνίκ' εἰς Χερρόνησον, ἣν βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ Ἕλ-
ληνες ὑμετέραν ἐγνώκασιν εἶναι, ξένους 3 εἰσπέμπει καὶ
βοηθεῖν ὁμολογεῖ καὶ ἐπιστέλλει ταῦτα, τί ποιεῖ; φησὶ
15 μὲν γὰρ οὐ πολεμεῖν ὑμῖν, ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω ταῦτα
ποιοῦντα ἐκεῖνον ὁμολογεῖν ἄγειν τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην,

1 ἐν Χερρόνησῳ νῦν ὄντων

2 ὁμωμόκει

3 εἰσπέμπει

gari in illo priore loco nonnihil discedens.

Μὴ παθεῖν] S. ὥστε μὴ κακόν τι παθεῖν.

WOLF.

Ἐως ἂν] Dum, tandis que. AUGER.

Οἷς ἀναβάλλουσιν ἡμᾶς (ὑμᾶς), &c.] Id est, quibus remorantur nos (vos) et differre cogunt. Nam et activa voce dicitur ἀναβάλλω, pro eo quod est, εἰς ἀναβολὰς καθίστημι, id est, remoror, protrahe, prolationibus implico. Ex edit. HERVAG.

VOL. I.

δ'. Σέρριον καὶ Δορίσκον——καὶ Ἱεροῦ ὄρους] Serrium et Doriseum Thraciæ sunt castella, obscura quidem et vilia, si modo Æschines audiendus est, in Ctesiph. §. 30. Mons ille sacer quoque in Thracia situs est, juxta Propontidem. Ex edit. STOCK.

Τὸ δ' εὐσεβὲς καὶ τὸ δίκαιον] Hinc Stoicorum παράδοξον, ὅτι ἴσα τὰ ἀμαρτήματα καὶ κατορθώματα. WOLF.

4 c

ὥστε καὶ Μεγάρων ἀπτόμενον καὶ ἐν Εὐβοίᾳ τυραννίδα
κατασκευάζοντα καὶ νῦν ἐπὶ Θράκην παριόντα καὶ τὰ ἐν
Πελοποννήσῳ σκευαζόμενον καὶ πάνθ', ὅσα πράττει μετὰ
τῆς δυνάμεως, ποιοῦντα λύειν φημί τὴν εἰρήνην καὶ πολεμεῖν
ὑμῖν, εἰ μὴ καὶ τοὺς τὰ μηχανήματα ἐφιστάντας εἰρήνην
ἀγειν φήσετε, ἕως ἂν αὐτὰ τοῖς τείχεσιν ἤδη προσαγάγω-
σιν. ἀλλ' οὐ φήσετε· ὁ γάρ, οἷς ἂν ἐγὼ ληφθεῖην, ταῦτα
πράττων καὶ κατασκευαζόμενος, οὗτος ἐμοὶ πολεμεῖ, καὶ
μήπω βάλλη μηδὲ τοξεύῃ. τίσιν οὖν ὑμεῖς κινδυνεύσαίτ'
133 αἶν, ¹ εἴ τι γένοιτο; τῷ τὸν Ἑλλήσποντον ὑμῶν ἀλλοτριω-
θῆναι, τῷ Μεγάρων καὶ τῆς Εὐβοίας τὸν πολεμοῦνθ' ὑμῖν
γενέσθαι κύριον, τῷ Πελοποννησίους τὰ κείνου φρονῆσαι.
εἴτα τὸν τοῦτο τὸ μηχανήμα ἐπὶ τὴν πόλιν ² ἱστάντα καὶ
κατασκευάζοντα, τοῦτον εἰρήνην ἀγειν ἐγὼ φῶ πρὸς ὑμᾶς;
πολλοῦ γε καὶ δέω, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνείλε Φωκίας,
ἀπὸ ταύτης ἐγὼ γ' αὐτὸν πολεμεῖν ὑμῖν ὀρίζομαι. ὑμᾶς
δέ, εἰ μὲν ἀμύνησθε ἤδη, σωφρονήσειν φημί· εἰ δὲ ἀνα-
βάλλησθε, οὐδὲ τοῦθ' ³ ὅταν βούλησθε ⁴ δυνήσεσθε ποιῆσαι.
καὶ τοσοῦτον ⁵ ἐγὼ γ' ἀφίστηκα τῶν ἄλλων, ὧ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τῶν συμβουλευόντων, ὥστε οὐδὲ δοκεῖ μοι περὶ
Χερρόνησου νῦν σκοπεῖν οὐδὲ Βυζαντίου, ἀλλ' ἐπαμῦναι
⁶ μὲν τούτοις, καὶ διατηρῆσαι μή τι πάθωσι, καὶ τοῖς οὖσιν
ἐκεῖ νῦν στρατιώταις πάνθ' ὅσων ἂν δέωνται ἀποσπεῖλαι,
βουλεύεσθαι μέντοι περὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων ὡς ἐν κινδύ-
νῳ μεγίστῳ ⁷ καθεστώτων. βούλομαι δ' εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, 116
ἐξ ὧν ὑπὲρ τῶν πραιγμάτων οὕτω φοβοῦμαι, ἵν' εἰ μὲν ὀρθῶς
λογίζομαι, μετὰ σخῆτε τῶν λογισμῶν καὶ πρόνοιάν τιν'
ὑμῶν γ' αὐτῶν, ⁸ εἰ μὴ καὶ τῶν ἄλλων ἄρα βούλεσθε,

¹ * εἰ γίγνοιτο
⁵ ἐγὼ γε

² ἐφιστάντα
⁶ μὲν καὶ τούτοις

³ ὅταν τοῦτο
⁷ καθεστηκότων

⁴ δυνήσεσθαι
⁸ εἰ καὶ μὴ τῶν

Καὶ τὰ ἐν Πελοποννήσῳ σκευαζόμενον] Hoc est, struentem, molientem, machinantem. idem est enim fere σκευαζοῦμαι quod συσκευάζομαι: et σκευάζημα καὶ σκευασία, huiusmodi molitio, et fraudulentum rerum machinatio. Cicero σκευαζοῦσθαι telum tenere dicit lib. 3. de Orat. [cap. pen. ad fin.] et Interpres Demosth. illud σκευαζόμενον interpretatur κατὰ μικρὸν ὑφ' αὐτοῦ ποιοῦμενον. Sic Plaut. in Bacchidib. 'Exorsa hæc

tela non male est omnino mihi.' [a. 2. sc. 3. 116.] Demosth. alibi [p. 955. v. 2. ed. R.] ἀλλὰ εἶναι τοῦτο πλᾶσμα εὐρήσετε καὶ σκευάζημα ὄλον, id est, molimen fraudulentum, et captiosum. Item alibi [p. 1272. v. 7.] περιγενομένου μου τῆς τούτων σκευασίας, cum ego absolutus essem ab eorum calumniosis actionibus, et quadruplatoris persecutionibus. Ex edit. HERVAG.

ποιήσῃσθε· ἂν δὲ ληρεῖν καὶ τετυφῶσθαι δοκῶ, μήτενῦν μήτ' αὖθις ὡς ὑγιαίνοντί μοι προσέχητε.

ἐ. "Οτι μὲν δὴ μέγας ἐκ μικροῦ καὶ ταπεινοῦ τὸ κατ' ἀρχαῖς ὁ Φίλιππος ἤξῃται, καὶ ἀπίστως καὶ στασιαστικῶς ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς οἱ Ἕλληνες, καὶ ὅτι πολλῶ παραδοξότερον ἦν τοσοῦτον αὐτὸν ἐξ ἐκείνου γενέσθαι ἢ νῦν, ὃθ' οὕτω πολλὰ προεῖληφε, καὶ τὰ λοιπὰ ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι, καὶ πάνθ' ὅσα τοιαῦτ' ἂν ἔχοιμι διεξελεθεῖν παραλείψω. ἀλλ' ὁρῶ συγκεχωρηκότας ἅπαντας ἀνθρώπους, ἀφ' ὑμῶν ἀρξάμενους, αὐτῷ, ὑπὲρ οὗ τὸν ἄλλον ἅπαντα χρόνον ἅπαντες οἱ πόλεμοι γεγονάσιν οἱ Ἑλληνικοί. τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; τὸ ποιεῖν ὃ τι βούλεται, καὶ καθ' ἓνα ἕκαστον 134 οὕτως περικόπτειν καὶ λωποδυτεῖν τῶν Ἑλλήνων, καὶ καταδουλοῦσθαι τὰς πόλεις ἐπιόντα. καίτοι προστάται μὲν ὑμεῖς ἐβδομήκοντα ἔτη καὶ τρία τῶν Ἑλλήνων ἐγένεσθε, προστάται δὲ τριάκοντα ἐνὸς δέοντα Λακεδαιμόνιοι· ἰσχυσαν δέ τι καὶ Θηβαῖοι τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην. ἀλλ' ὅμως οὗθ' ὑμῖν οὔτε

Τετυφῶσθαι] *Attonitum, mente captum esse*. Harpocration hujusce vocis etymon ducit, vel a fulminibus in gigantem Typhonem conjectis, vel a vento Typhone qui vortices excitat. Alia quoque etyma ab aliis assignantur. *Ex edit. Stock*. Τετύφωμαι, ἀντὶ τοῦ, ἐμβεβρόντημαι, inquit Harpocratio, quem vide ad hanc vocem. *AUGER*.

ἐ. Προεῖληφε] *Jam tenet. legi posset etiam προσειληφε, ceteris adjunxit. WOLF*.

Ἄφ' ὑμῶν ἀρξάμενους] *Id est, inter quos primi vos estis, τούτέστιν, ὑμῶν τούτων ἀρξάμεναι. IDEM*.

Ἐβδομήκοντα ἔτη καὶ τρία] Principatum Atheniensium alii diuturniorem faciunt, alii breviorē: et facilis lapsus est in numeris. *IDEM*. Scilicet a Timosthene Archonte usque ad cladem in Ægospotamis acceptam Alexio Archonte. *PALMER*.

Ἐβδομήκοντα ἔτη καὶ τρία] Dixit alibi, Athenienses principatum obtinuissent 45 annis. Vide *Not. in Olynth. secundam §. 3'*. ubi hæc inter se minime repugnare cernes. *Ex edit. Stock*.

Ἐνὸς δέοντα] *Pro δέοντος, κατ' ἀντίπτωσιν καὶ ἐναλλαγῇ ἀρεθμοῦ*: quale est illud *Comici*: *vereor, ne quid absente nobis turbatum sit. WOLF*.

Τριάκοντα ἐνὸς δέοντα] *Ab Alexio scilicet*

Archonte usque ad Calliam post Nausijneum Archontem, quo anno Græci fere omnes a Lacedæmonii defecerunt. Sed annum inchoatum numerat pro completo; nam annorum xxviii. tantum completorum hoc spatium foret. *PALMER*. Nempe, ab anno 4. Olymp. 93. quo tempore Lyxander muros Athenarum diruit, ad initium belli, quod Athenienses sub Conone instaurarunt, ad liberandos jugo Spartanorum sese reliquosque Græcos, anno 4. Olymp. 100. *Ex edit. Stock*.

Ἐν Λεύκτροις] De celebri hac pugna dicere nil opus est. Thebanorum principatus exinde duravit usque ad mortem Epaminondæ, quo apud Mantineam occiso, corruerunt simul eorum opus. *Ibid*.

Ἄλλ' ὅμως οὗθ' ὑμῖν οὔτε Θηβαῖς, &c. οὐδὲ πολλοὺ δεῖ] Hæc verba nihil aliud significant, quam geminatam negationem. Nam illæ duæ dictiones πολλοῦ δεῖ, ornatus gratia ponuntur atque idiomatis, ut eandem habeat vim οὐδὲ πολλοὺ δεῖ, quod apud Latinos, imo multum abest ut ita se res habeat, vel, nihil inquam rei est ut ita fiat, quemadmodum et περὶ τῆς παραπροσβ. οὐ γὰρ ταῦτα ἄντ' ἐκείνων γέγονεν, οὐδὲ πολλοὺ δεῖ, neque enim illorum loco hæc nobis obtigerunt, multumque abest ut ita sit, &c. neque retulerit, si in hoc sermone οὐδὲ πολλοῦ δεῖ negationem auferas, ut,

Θηβαίοις οὔτε Λακεδαιμονίοις οὐδεπώποτε, ὧς ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, συνεχωρήθη τοῦθ' ὑπὸ τῶν ¹ Ἑλλήνων, ποιεῖν ὃ τι
 βούλοισθε· οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὑμῖν, μᾶλλον
 δὲ τοῖς τότ' οὔσιν Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ τισιν οὐ μετρίως ἐδό- 117
 κουν προσφέρεσθαι, πάντες ὄντο δεῖν, καὶ οἱ μὴδὲν ἐγκα-
 λεῖν ἔχοντες αὐτοῖς, μετὰ τῶν ἡδίκημένων πολεμεῖν. καὶ
 πάλιν Λακεδαιμονίοις ἄρξασι καὶ παρελθοῦσιν ² εἰς τὴν
 αὐτὴν δυναστείαν ὑμῖν, ἐπειδὴ πλεονάζειν ἐπεχείρουν καὶ
 πέρα τοῦ μετρίου τὰ καθεστηκότα ἐκίνουν, ³ πάντες εἰς
 πόλεμον κατέστησαν, καὶ οἱ μὴδὲν ἐγκαλοῦντες αὐτοῖς. καὶ
 τί δεῖ τοὺς ἄλλους λέγειν; ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοὶ καὶ Λακεδαι-
 135 μόνιοι, οὐδὲν ἂν εἰπεῖν ἔχοντες ἐξ ἀρχῆς ⁴ ὃ τι ἡδικοῦμεθ'
 ὑπ' ἀλλήλων, ὅμως ὑπὲρ ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικουμένους
 ἐωρῶμεν πολεμεῖν ὥμεθα δεῖν. καίτοι πᾶνθ' ὅσα ἐξημάρ-
 τηται καὶ Λακεδαιμονίοις ἐν τοῖς τριάκοντ' ἐκείνοις ἔτεσι
 καὶ τοῖς ἡμετέροις προγόνοις ἐν τοῖς ἐβδομήκοντα, ἐλάττον
 ἐστίν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὧν Φίλιππος ἐν τρισὶ καὶ δέκα

¹ ἑλλήνων, τὸ ποιεῖν ὅ,τι βούλεσθε
³ ἅπαντες

² εἰς τὴν δυναστείαν τὴν αὐτὴν ταύτην ὑμῖν
⁴ ὅτι

pro Ctesiphonte, οὐδὲ γ' ἠττήθην ἐγὼ τοῖς
 λογισμοῖς Φιλίππου, πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Ex
 edit. HERVAG.

Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὑμῖν, etc. καὶ πάλιν,
 etc.] Pro τούτῳ δέ. Sic Isocrates in Eva-
 gora: τοῦτο μὲν γὰρ Αἰακός, etc. postea
 sequitur, τοῦτο δὲ παῖδες ἦσαν. Ita vides,
 τοῦτο δὲ non semper respondere τῷ τοῦτο
 μὲν. WOLF.

Τούτο μὲν] Huic respondet l. 6. καὶ
 πάλιν. In partitionibus, praesertim si
 membra longiora sint, formulæ non anxie
 etiam in nostro scriptore respondent. p.
 123. l. 14. ed. R. πρώτον, cui respondet l.
 20. δέ. p. 125. l. ult. τοτὲ μὲν — πάλιν δέ.
 Cf. Hermann. ad Viger. p. 701. Cicero
 de fin. b. et m. l. 6. BREM.

Καὶ παρελθοῦσιν —] Budæus legit: καὶ
 παρελθοῦσιν εἰς τὴν δυναστείαν τὴν αὐτὴν ταύ-
 τιν ἡμῖν. Quod vero sequitur πλεονάζειν
 per insollescere, et supra modum efferni
 dixit, et plus aquo audere. Similiter usus
 etiam est Thucyd. Ex edit. HERVAG.

Πλεονάζειν] Insollescere, plus sibi, quam
 oportebat, arrogare. Sic Isocrates de so-
 phistis: εἰ καὶ νῦν πλεονάζουσι: tametsi
 nunc insolenter sese jactant. WOLF.

Τὰ καθεστηκότα ἐκίνουν] Ἀναγκάζοντες
 τοὺς συμμάχους ἐπιτιθεῖν σφίσι πολιτεύ-
 εσθαι, τυτέστιν, ὀλιγαρχεῖσθαι, μᾶλλον δὲ

δεκαδαρχίας καθιστάντες. Vide Isocratis
 Paneg. et Panath. IDEM.

Οὐδὲν ἂν εἰπεῖν ἔχοντες] Ἄν neque ad
 εἰπεῖν neque ad ἔχοντες pertinet; nam
 utraque notio definita est, neque enuntia-
 tio est hypothetica; sed ad οὐδὲν miti-
 gandi causa, ut alibi dicitur ὡς ἔπος εἰ-
 πεῖν. Notandum hoc, ἂν sæpe addi nomi-
 nibus amplissimæ significationis, quam
 non urgendam esse indicat. Illustrabo
 hoc aliquot exemplis. Περὶ Ῥοδίων ἐλευθε-
 ρ. p. 192. l. 21. ed. R. καὶ πάσχειν ὅτι οὖν ἂν
 οἴεσθε χεῖναι. p. 193. l. 26. ἄλλο μὲν οὐ-
 δὲν ἂν εἶναι βασιλεῖ χρησίμην ἐν ταῖς παρόντι.
 de Cor. p. 258. l. 11. τῶν τότε Ἀθηναίων
 πολλὰ ἂν ἐχόντων μνησικαῆσαι. in Mid.
 p. 551. l. 27. πᾶν ἂν ὑποστὰς εἰπεῖν καὶ
 πρᾶξαι. p. 559. l. 24. s. τὸ γὰρ ἐπ' ἐξου-
 σίας καὶ πλούτου πονηρὸν εἶναι καὶ ὑβριστὴν,
 τεῖχος ἐστι πρὸς τὸ μὴ δὲν ἂν αὐτὸν ἐξ
 ἐπιδρομῆς παθεῖν. BREM.

Ἐν τρισὶ καὶ δέκα οὐχ ὅλοις ἔτεσιν οἷς
 ἐπιπολάζει] Anno regni sui octavo Phi-
 lippus, debellatis tandem finitimis bar-
 baris, Methonen expugnavit, tyrannos
 Phæros ejecit, exercitumque Phocen-
 sem cum duce ipsorum Onomarcho de-
 levit. Hinc Græcis cœpit esse formi-
 dandus: indeque supputat Orator 13 an-
 nos inchoatos, quibus Philippum emiau-

οὐχ ὅλοις ἔτεσιν οἷς ἐπιπολάζει ἡδίκηκε τοὺς Ἕλληνας· μάλλον δὲ οὐδὲ πολλοστὸν μέρος τούτων ἐκείνα. καὶ τοῦτο ἐκ βραχέος λόγου ῥάδιον δεῖξαι.

ς'. Ὀλυνθον μὲν δὴ καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλωνίαν καὶ δύο καὶ τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θράκης ἑῷ, αἷς ἀπάσας οὕτως ὡμῶς ἀνήρηκεν, ὥστε μηδένα μηδ' εἰ πώποτ' ὤκνηθησαν προσελθόντ' ¹ εἶναι ῥάδιον εἰπεῖν· καὶ τὸ Φωκέων ἔθνος τοσοῦτον ἀνήρημένον σιωπῶ. ἀλλὰ Θετταλία πῶς ἔχει; οὐχὶ τὰς πολιτείας καὶ ² τὰς πόλεις αὐτῶν ³ παρήρηται καὶ τετραρχίας κατέστησε παρ' αὐτοῖς, ἵνα μὴ μόνον κατὰ πόλεις ἀλλὰ καὶ κατ' ἔθνη δουλεύωσιν; αἱ δ' ἐν Εὐβοίᾳ πόλεις οὐκ ἤδη τυραννοῦνται, καὶ ταῦτα ἐν νήσῳ πλησίον Θηβῶν καὶ Ἀθηνῶν; οὐ διαρρήδην ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς γράφει Ἐμοὶ δ' ἐστὶν εἰρήνη πρὸς τοὺς ἀκούειν ἐμοῦ βουλομένους; καὶ οὐ γράφει μὲν ταῦτα, ⁴ τοῖς δ' ἔργοις οὐ ποιεῖ, ἀλλ' ἐφ' Ἑλλησποντον οἷχεται, πρότερον ἦκεν ἐπ' Ἀμβρακίαν, Ἥλιν ἔχει ¹³⁶ τηλικαύτην πόλιν ἐν Πελοποννήσῳ, Μεγάρους ἐπεβούλευσε πρῶτην, οὗθ' ἢ Ἑλλὰς οὗθ' ἢ Βάρβαρος τὴν πλεονεξίαν χωρεῖ

¹ εἶναι ῥάδιον προσελθόντα

² τὰς πόλεις καὶ τὰς πολιτείας

³ περιήρηται καὶ τετραδαρχίας κατέστηκε

⁴ τοῖς ἔργοις δὲ

isse dicit. Ex edit. Stock.

Οἷς ἐπιπολάζει] Id est, quibus emersit. ἐπιπολάζειν enim dicuntur, qui ex obscuro emergunt, et ex ignotis nobiles et illustres evadunt, eadem videlicet ratione, qua etiam ἐπιπολάζοντα dicunt, pro manifestis et in promptu positos, et ἐπιπόλαια, quæ non intus latent, sed per summa apparent. Ex edit. HERVAG.

ς'. Μηδένα προσελθόντα εἶναι ῥάδιον εἰπεῖν] Pro μηδενὶ προσελθόντι, ἐὰν προσέλθῃ. WOLF.

Οὐχὶ τὰς πολιτείας—] Lego ἀφήρηται. Per urbes intelligo Pagasas et Magnesium: per πολιτείας libertatem. IDEM.

Καὶ τετραρχίας] Totam Thessaliam in quatuor præfecturas divisit, ut non modo oppidatim, sed etiam regionalim, (ut ita dicam) serviant. Vide calumniam. Athenæ divisæ fuerunt non servitutis, sed boni ordinis causa in decem tribus, et municipia, seu curias complures. IDEM. Putaveram debere legi δεκαδαρχίας, eo quod ea voce usus est supra Phil. B. de iisdem Thessalis, de quibus hoc loco agitur: sed postea cum cogitasset Thessalos in quatuor regiones divisos fuisse, in Phthiotidem scilicet, Estiæotidem, Thessaliotidem, et Pelasgiotidem, et vidissem eandem vocem ab Aristide in hoc eodem

argumento et ex hoc loco proculdubio usurpatam fuisse in oratione περὶ συμμαχίας, ἐπέχω. Vide supra ad Aristides p. 229. PALMER.

Ἴνα μὴ μόνον κατὰ πόλεις ἀλλὰ καὶ κατ' ἔθνη] Thessaliam totam in quatuor præfecturas divisit, ut non modo urbes primariæ, sed et populi undique adjacentes, et ab hisce arribus in clientelam recepti, sibi parerent. Hoc quippe significat ἔθνος. Ex edit. Stock.

Κατ' ἔθνη] Ἔθνος, juxta Harpocratonem, non modo magnum et frequens hominibus genus vocatur, sed etiam peculiari notione pars quædam civitatis; et hunc ipsum locum commemorat cum alio loco ex ejusdem Demosthenis oratione contra Aristocratem. AUGER.

Ἐμοὶ δ' ἐστὶν εἰρήνη] Ἀεὶ τόνυν συμφέρει ἀκούειν τῶν κρατούντων. WOLF.

Ἥλιν ἔχει] Non armis, sed societate, hanc sibi urbem adscivit. Amphictyónico quippe concilio contributa erat Elis, cujus concilii princeps fuit Philippus. Ex edit. Stock.

Ἡ Βάρβαρος] Sub. γῆ. AUGER.

Οὐ—τὴν πλεονεξίαν χωρεῖ] Non complectitur, nimis angusta est. Ita Juvenal. de Alexandro: astuat infelix angusto li-

τᾶνθρώπου. καὶ ταῦθ' ὀρῶντες οἱ Ἕλληνες ἅπαντες καὶ ἀκούοντες οὐ πέμπομεν πρέσβεις περὶ τούτων πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀγανακτοῦμεν, οὕτω δὲ κακῶς διακείμεθα καὶ διορωρύγμεθα κατὰ πόλεις, ὥστ' ἄχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδὲν οὔτε τῶν συμφερόντων οὔτε τῶν δεόντων πρᾶξαι δυνάμεθα, οὐδὲ συστήναι, οὐδὲ κοινωνίαν βοηθείας καὶ φιλίας οὐδεμίαν ποιήσασθαι, ἀλλὰ μείζω γιγνόμενον τὸν ἄνθρωπον περιορῶμεν, τὸν χρόνον κερδᾶναι τοῦτον ὃν ἄλλος ἀπόλλυται ἕκαστος ἐγνώκως, ὥς ¹ γ' ἐμοὶ δοκεῖ, οὐχ ὅπως σωθήσεται τὰ τῶν Ἑλλήνων σκοπῶν οὐδὲ πρᾶττων· ἐπεὶ, ὅτι γε ὥσπερ περίοδος ἢ καταβολὴ πυρετοῦ ἢ τινος ἄλλου κακοῦ καὶ τῷ πάνυ πόρῳ δοκοῦντι νῦν ἀφεστάναι προσέρχεται, οὐδεὶς ἀγνοεῖ δήπου.

ζ'. Καὶ μὴν κακεῖνό γε ἴστε, ὅτι ὅσα μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἢ ὑφ' ἡμῶν ἐπασχον οἱ Ἕλληνες, ἀλλ' οὖν ὑπὸ γνησίων γε ὄντων τῆς Ἑλλάδος ἡδικοῦντο, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἂν τις ὑπέλαβε τοῦθ', ὥσπερ ἂν εἴ τις υἱὸς ἐν οὐσίᾳ
137 πολλῇ γεγονὼς γνήσιος διώκει τι μὴ καλῶς μὴδ' ὀρθῶς, κατ' αὐτὸ μὲν τοῦτο ἄξιον μέμψεως ² εἶναι καὶ κατηγορίας,

¹ γέ μοι

² εἶναι μέμψεως

mite mundi. Ex edit. Stock.

Συστῆναι] S. ἡμεῖς. Nos non concordiam īmimus, pro συσταδῆναι. WOLF.

Ἄλλὰ μείζω γιγνόμενον τὸν ἄνθρωπον πειρορῶμεν] Hominem vero (de Philippo loquens) indies majorem fieri ipsi neglectim sinimus, unusquisque se id temporis utique lucrifacere censens, quo tempore alius opibus evertitur, nec ut mea quidem fert opinio, in commune consulens, nec id agens potissimum, quo Græcorum vires incolumes servantur. Neminem enim nostrum fugit, quod tanquam circuitus quidam aut impetus vel febris vel cujusvis alterius noxa in orbem repetentis, hoc malum adventat, eique etiam imminet, unde longissime abscessisse nunc videtur, &c. Eleganter καταβολὴν pro accessione et impetu febris posuit, quemadmodum et Galenus in pri. ad Glauco. αὐθις δὲ περὶ τὴν ἑω τῆς τρίτης ἡμέρας δευτέρα καταβολὴ γίνεται, &c. Vocabulum est per metaphoram ductum, ab eorum similitudine quibus statis diebus in orbem redeuntibus certas summas pecuniarum dependere, solenne est, ut sunt αἱ καταβολαὶ τῶν τελωνιστῶν. Ex edit.

HERVAS.

Πειρορῶμεν] Non impedimus incrementa

potentiae Philippi. WOLF.

“Ὅν ἄλλος ἀπόλλυται] H. e. unusquisque, ut mihi videtur, se id temporis lucrifacere censet, quod Philippus aliis evetendis insumit: beatum se reputat, quod non in se primum vis fiat. Ex edit. Stock.

“Ὡσπερ περίοδος] S. πυρετοῦ. Galenus: περίοδος ἐστὶ χρόνος ἐπιτάσεως καὶ ἀνέσεως ἐν νοσήματι γινόμενος. WOLF.

Ἡ καταβολὴ] Εἰσβολή, accessio et impetus: παρὰ τὸ καταβάλλειν τὸν πυρέττοντα. ταῦτὸν σχεδὸν τῷ παροξυσμῷ. IDEM.

“Ὡσπερ σπερίοδος ἢ καταβολὴ πυρετοῦ] Multos dicit, etiam qui longe abesse a Philippo videntur, illum tandem eos aggressurum non minus compertum habere, quam febre intermittente laborans accessionem morbi exspectat. Ex edit. Stock. Vid. Valckenær. Animadv. ad Ammon. l. ii. c. viii. fin.

Ἀφεστάναι] S. τὴν καταβολὴν ἑαυτοῦ, vel ἑαυτὸν τῆς καταβολῆς τοῦ πυρετοῦ. WOLF.

ζ'. Διῶκει τι μὴ καλῶς] Si rem familiarem dissiparet: si male tractaret familiam, &c. IDEM.

Καὶ αὐτὸ μὲν τοῦτο ὡς ἀξίος ἐστὶ μέμψεως καὶ κατηγορίας — τοῦτων ὧν ταῦτα ἐπείκει, οὐκ ἔστιν ἂν λέγειν] Emendavi, con-

ὡς δ' οὐ προσήκων ἢ ὡς οὐ κληρονόμος τούτων ¹ ὦν ταῦτα
 119 ἐποίει, οὐκ ἐνεῖναι λέγειν. εἰ δέ γε δοῦλος ἢ ὑποβολιμαῖος
 τὰ μὴ προσήκοντα ἀπώλλυε καὶ ἐλυμαίνετο, Ἡράκλειος
 ὅσω μᾶλλον δεινὸν ² καὶ ὀργῆς ἄξιον πάντες ἂν ἔφασαν
 εἶναι! ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ Φιλίππου καὶ ὦν ἐκεῖνος πράττει
 νῦν, οὐχ οὕτως ἔχουσιν, οὐ μόνον οὐχ Ἕλληνας ὄντος οὐδὲ
 προσήκοντος οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ' οὐδὲ βαρβαρίου
 ἐντεῦθεν ὅθεν καλὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὀλέθρου Μακεδόνας, ὅθεν
 οὐδ' ἀνδράποδον σπουδαῖον οὐδὲν ἦν πρότερον πρῖνασθαι.
 καίτοι τί τῆς ἐσχάτης ὕβρεως ἀπολείπει; οὐ πρὸς τῷ
 πόλεις Ἑλληνίδας ἀνηρηκέναι τίθησι μὲν τὰ Πύθια, τὸν
 κοινὸν τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνα, καὶ αὐτὸς μὴ παρῇ, τοὺς δού-
 λους ἀγωνοθετήσοντας πέμπει; κύριος δὲ Πυλῶν καὶ τῶν
 ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας παρόδων ἐστί, καὶ φρουραῖς καὶ ξένοις
 τοὺς τόπους τούτους κατέχει; ἔχει δὲ καὶ τὴν προμαντείαν

¹, ὦν² καὶ πολλῆς ὀργῆς

structione phraseos postulante. Ad ὦν sub. ἔνκα, et totam phrasim sic ad verbum interpretare: ob hoc quidem ipsum quod sit dignus vituperatione et accusatione, liceret dicere; sed quod non sit propinquus, vel quod non sit hæres eorum bonorum quorum causa hæc faciebat (i. e. quæ consume-bat, quæ dissipabat), non liceret dicere. AUGER.

Μᾶλλον] Subaudi τοῦτο, quod velim addi. IDEM.

Ἄλλ' οὐχ ὑπὲρ Φιλίππου] S. Græci jam non ita sentiunt de Philippo, et ejus actis. Græci Philippum hominem barbarum et subdititium, insultare impune sibi æquo animo patiuntur. Est accusatio ignaviæ Græcorum. Fel. et Manutius cum interrogatione legunt οὐχ οὕτως ἔχουσι; quam lectionem quamquam minus probō, subintelligi tamen potest, τὰ πρᾶγματα. Nonne vero talis est Philippi conditio, id est, nonne merito habetur pro servo et subdititio, qui opes alienas perdit, et contumeliose grassatur? Sic enim exponendum est τὸ, τὰ μὴ προσήκοντα ἀπώλλυε καὶ ἐλυμαίνετο: τὰ μὴ προσήκοντα, id est, τὴν ἀλοτριάν οὐσίαν, rem familiarem, cujus ipse legitimus hæres non est. τὸ ἐλυμαίνετο non ad οὐσίαν refero: sed τοὺς ἀνδράποδες τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ subintelligo. Atheniensibus et Lacedæmonis hoc tantum tribuit, eos alicubi aberrasse in gerendo principatu: sed Philippum vastare Græciam, et contumeliose insultare Græcis ostendit. WOLF.

Οὐδὲ προσήκοντος οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν] Hic

modum excedere videtur Orator, quo majorem hosti invidiam conslet. Nam Philippi majores Argis oriundi fuerunt, eaque ipsa de causa ad ludos Olympicos admissi. Ex edit. STOCK.

ὀλέθρου] Perditi, perniciosi, ἀντὶ τοῦ, ὀλεθρίου. WOLF.

Ὅθεν οὐδ' ἀνδράποδον] Hæc Macedonum laus esse potest. Ingenuus enim et magnus animus servilibus ministeriis parum aptus est. IDEM.

Ἦν πρότερον] Sunt fatales mutationes imperiorum: neque fortuna solum nationum, sed et ingenia hominum mutantur. Quare Athenienses ignavi strenuoes Macedones frustra calumniantur. Quod si desidiā suam et molliem accusare nollent, saltem Homericum illud usurparent [II. γ. 242.]

Ζεὺς ἀρετὴν ἀνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε.

Jupiter ipse viris animos facit, eripit idem. IDEM.

τίθησι μὲν τὰ Πύθια] Ἀγωνοθετεῖ, ludis Pythicis præest, utpote princeps Amphictyonum. Ex edit. STOCK.

Τοὺς δούλους ἀγωνοθετήσοντας πέμπει] Id est, arbitros futuros et prasides, ut præsint certaminibus, et omnia moderentur ac regant. παρὰ τὸ τίθεμαι, τὸ διατίθεμαι. hinc ἀγωνοθέται nomen, id est, agonum prasides et judices, οἱ τοὺς ἀγῶνας εὐ διατιθέμενοι, ut inquit Eastathius. Ex edit. HERVAG.

τὴν προμαντείαν] Μαντεία, divinatio, ora-

138 τοῦ Θεοῦ, παρώσας ἡμᾶς καὶ Θετταλοὺς καὶ Δωριέας καὶ τοὺς ἄλλους Ἀμφικτύονας, ἧς οὐδὲ τοῖς Ἑλλησιν ἅπασι μέτεστι; γράφει δὲ Θετταλοῖς ὅν τινα χρὴ τρόπον πολιτεύεσθαι; πέμπει δὲ ξένους τοὺς μὲν εἰς Πορθμόν, τὸν δῆμον ἐκβαλοῦντας τὸν Ἐρετριέων, τοὺς δ' ἐπ' Ὀρεόν, τύραννον ¹ Φιλιστίδην καταστήσοντας; ἀλλ' ὅμως ταῦθ' ὁρῶντες οἱ Ἕλληνες ἀνέχονται, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὃν περ οἱ τὴν χάλαζαν, ἔμοιγε δοκοῦσι θεωρεῖν, εὐχόμενοι μὲν μὴ καθ' ἑαυτοὺς ἕκαστοι γενέσθαι, κωλύειν δὲ οὐδεὶς ἐπιχειρῶν. οὐ μόνον δ' ἐφ' οἷς ἡ Ἑλλὰς ὑβρίζεται ὑπ' αὐτοῦ οὐδεὶς ἀμύνεται, ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ ὧν αὐτὸς ἕκαστος ἀδικεῖται· τοῦτο γὰρ ἡδὴ τούσχατόν ἐστιν. οὐ Κορινθίων ἐπ' Ἀμβρακίαν ἐλήλυθε καὶ Λευκάδα; οὐκ Ἀχαιῶν Ναύ- 120 πακτον ἀφελόμενος ὁμώμοκεν Αἰτωλοῖς παραδώσειν; οὐχὶ Θηβαίων Ἐχίνον ἀφῆρηται; καὶ νῦν ἐπὶ Βυζαντίους πορεύεται συμμαχούς ὄντας; οὐχ ἡμῶν — εἰ τᾶλλα, ἀλλὰ Χερρόνησου τὴν μεγίστην ἔχει πόλιν Καρδίαν; ταῦτα τοίνυν πᾶσχοντες ἅπαντες μέλλομεν καὶ μαλακιζόμεθα καὶ πρὸς

¹ Φιλιστίδην τύραννον

culum. προμαντεία videtur τὴν πρωτομαντείαν principem locum in accipiendis oraculis significare. Exempli gratia, si Athenienses, Spartani, Thebani, etc. una cum Philippo simul oracula petissent, primo loco Philippo responsa data essent. WOLF.

Τὴν προμαντείαν τοῦ Θεοῦ] H. e. principem locum in consulendo Apollinis oraculo Delphico. Hoc privilegio auctus est Philippus loco Phocensium, quorum ille sacrilegium ultus fuerat. Ex edit. STOCK.

Καὶ τοὺς ἄλλους Ἀμφικτύονας] Vide Suidam. WOLF.

Εἰς Πορθμόν] Hesychius: πορθμός, στεγὴν θαλάσσης, ἐν μέσῳ τῆς γῆς διαπέραμα. IDEM. Porthmus erat Eubææ urbs; nec non fretum, eam urbem et terram continentem interfluens. Ex edit. STOCK.

Ἀλλ' ὅμως ταῦθ' ὁρῶντες οἱ Ἕλληνες ἀνέχονται] Coniunge ὁρῶντες ταῦτα, ἀνέχονται, scilicet τούτων. WOLF.

Οὐκ Ἀχαιῶν Ναυπακτον ἀφελόμενος] Hanc urbem non Achæi, sed Locri Ozolæ tum possidebant. Fortassis Orator eam ab Achæis ablatam esse dicit, eo quod Achæi cum Locris fœderati erant contra Ætolos, hostes eorum inveteratos. Naupactus, tunc tradita Ætolis, in eorum ditione usque per-

mausit; et a Livio atque Polybio memoratur tanquam urbs Ætolie primaria. Ex edit. STOCK.

Ἐχίνον] Urbs Phthiotidis juxta sinum Maliacum. Fuit et alia ejusdem nominis in Acarnania. Ibid.

Καὶ νῦν ἐπὶ Βυζαντίους πορεύεται] Nondum Byzantium obsidione cinxerat. Namque Perinthum prius oppugnavit; atque inde pulsus, Byzantium aggressus est. Perinthum vero non attentaverat; quandoquidem inter ejus expeditionis hæc non recensetur. Forsan, quo averteret hostes, Byzantium se proficisci simulavit, cum alteram urbem occupare revera vellet. Ibid.

Μέλλομεν καὶ μαλακιζόμεθα καὶ πρὸς τοὺς πλητὴν βλέπομεν] Sive potius ἀποβλέπομεν e Var. Lect. Hic in aliis libris olim lectum fuisse putem: μαλκίῳμεν, aut si mavelis μαλκίῳμεν sensu elegantissimo: desides et veluti torpore constricti nosmet invicem respicimus, alteram tamen lectionem non sperno, quum et alibi μαλακίαν et ῥαθυμίαν civibus suis vitio verterit Demosthenes. Harpocratonis locum, mei si res esset arbitrii, ita refingerem: μαλακιζόμεθα. Δημ.—μέλλομεν καὶ μαλακιζόμεθα· ἐν ἐνίοις γράφεται μαλκίῳμεν,

τοὺς πλησίον ἀποβλέπομεν, ἀπιστοῦντες ἀλλήλοις, ¹ οὐ τῷ φανερώς πάντα ἡμᾶς ² ἀδικοῦντι. καίτοι τὸν ἅπανιν ἀσελγῶς οὕτω χράμενον τί οἶσθε, ἔπειδ' ἕνα ἡμῶν ἐκάστου κύριος γένηται, ³ τί ποιήσῃ;

ἦ. Τί οὖν αἵτιον τουτωνί; οὐ γὰρ ἀνευ λόγου καὶ 139
δικαίας αἰτίας οὔτε τόθ' οὕτως εἶχον ἐτοίμως πρὸς ἑλευ-
θερίαν ἅπαντες αἱ Ἕλληνες οὔτε νῦν πρὸς τὸ δουλεύειν. ἦν
τι τότ', ἦν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐν ταῖς τῶν πολλῶν δια-
νοαίαις, ὃ νῦν οὐκ ἔστιν, ὃ καὶ τοῦ Περσῶν ἐκράτησε πλού-
του καὶ ἑλευθέραν ἦγε τὴν Ἑλλάδα καὶ οὔτε ναυμαχίας
οὔτε πεζῆς μάχης οὐδεμιᾶς ἠττάτο, νῦν δ' ἀπολωλὸς
ἅπαντα λελύμανται καὶ ἄνω καὶ κάτω πεποίηκε τὰ τῶν
Ἑλλήνων πράγματα. τί οὖν ἦν τοῦτο; οὐδὲν ποικίλον οὐδὲ
σοφόν, ⁴ ἀλλ' ὅτι τοὺς παρὰ τῶν ἄρχεῖν αἰεὶ βουλομένων ⁵ ἢ
διαφθείρειν τὴν Ἑλλάδα χρήματα λαμβάνοντας ἅπαντες
ἐμίσουν, καὶ χαλεπώτατον ἦν τὸ δωροδοκοῦντα ἐξελεγχθῆ-
ναι, καὶ τιμωρία μεγίστη τοῦτον ἐκόλαζον, καὶ παραίτη-
σις οὐδεμία ἦν οὐδὲ συγγνώμη. τὸν οὖν καιρὸν ἐκάστου τῶν
πραγμάτων, ὃν ἡ τύχη καὶ τοῖς ἀμελοῦσι κατὰ τῶν προσ-
εχόντων καὶ τοῖς μηδὲν ἐθέλουσι ποιεῖν κατὰ τῶν πάντα
121 αὖ προσήκει πραττόντων πολλάκις παρασκευάζει, οὐκ ἦν
πρίσθαι παρὰ τῶν λεγόντων οὐδὲ τῶν στρατηγούντων,
οὐδὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν, οὐδὲ τὴν πρὸς τοὺς
τυράννους καὶ ⁶ τοὺς βαρβάρους ἀπιστίαν, οὐδ' ὅλως τῶν
τοιούτων οὐδέν. νῦν δ' ἅπανθ' ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἐκπέπρα-
ται ταῦτα, ἀντεισῆκται δὲ ἀντὶ τούτων, ὅφ' ὧν ἀπόλωλε
καὶ νεόσηκεν ἡ Ἑλλάς. ταῦτα δ' ἐστὶ τί; ζῆλος, εἴ τις
εἴληφέ τι· γέλως, ἂν ὁμολογῇ συγγνώμη τοῖς ἐλεγχομένοις·
μῖσος, ἂν τούτοις τις ἐπιτιμᾷ· τᾶλλα πάνθ' ὅσα ἐκ τοῦ

¹ οὐ τῷ] οὕτω ² ἀδικοῦντος ³ Deest τί. ⁴ ἀλλὰ τοὺς ⁵ ἢ [καὶ] διαφθείρειν
⁶ τοὺς βαρβάρους καὶ τοὺς τυράννους

ὥστε δηλοῖ τὸν ὄρον φρίττειν. Nolim tamen super hac re a quoquam dissentire. Valckenaer. Animadv. ad Ammon. l. i. c. 9. p. 39.

ἦ. Οὐτε πεζῆς μάχης οὐδεμιᾶς ἠττάτο] Ἀντὶ τοῦ, ἐν πεζομαχίᾳ. WOLF.
Καὶ ἄνω καὶ κάτω πεποίηκε] Id est, perturbavit, confudit, permiscuit, invertit omnia. IDEM.

Ἀπιστίαν] Dicunt etiam, inquit Har- VOL. I.

pocratio, ἀπιστίαν pro ἀπειθείαν, ut Demosthenes in nona, i. e. in tertia vulgo dicta Philippicarum, aliiq. plures. A- GER.

Νῦν δ' ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἐκπέπρται] S. διὰ τῶν πωλούντων, ab ἐκπιπράσκω. WOLF.
Ἀπόλωλε καὶ νεόσηκε] Ἀπόλωλε gravius cum sit, antecedit, sed νεόσηκε sequitur, ut significet et principium mali et exitium a corruptelis profectum. IDEM.

δωροδοκεῖν ἤρτηται. ¹ ἔπει τριήρεις γε καὶ σωμαίων πλῆθος καὶ χρημάτων πρόσοδοι καὶ τῆς ἄλλης κατασκευῆς ἀφθονία καὶ τᾶλλα, αἷς ἂν τις ἰσχύειν τὰς πόλεις κρίνοι, νῦν ἅπαντα καὶ πλείω καὶ μείζω ἐστὶ τῶν τότε πολλῶν· ἀλλ'
 140 ἅπαντα ταῦτ' ἀχρηστα, ἀπρακτα, ἀνόνητα ὑπὸ τῶν πωλούντων γίνονται.

Δ'. "Οτι δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, τὰ μὲν νῦν ὁράτε δήπου καὶ οὐδὲν ἐμοῦ προσδεῖσθε μάρτυρος, τὰ δ' ἐν τοῖς ἀνωθεν χρόνοις ὅτι τάναντία τούτων εἶχεν, ἐγὼ δηλώσω, οὐ λόγους ἐμαυτοῦ λέγων, ἀλλὰ γράμματα τῶν προγόνων τῶν ὑμετέρων δεικνύων, αἱ ἐκεῖνοι κατέθεντο εἰς στήλην χαλκῇν γράψαντες εἰς ἀκρόπολιν, οὐχ ἵν' αὐτοῖς ἢ χρησιμα— καὶ γὰρ ἄνευ τούτων τῶν γραμμάτων τὰ δεόντα ἐφρόνουν— ἀλλ' ἵν' ὑμεῖς ἔχητε ὑπομνήματα καὶ παραδείγματα, ὥς ὑπὲρ τῶν τοιούτων σπουδάζειν προσήκει. τί οὖν λέγει τὰ γράμματα; Ἀρθμιος, φησὶν, ὁ Πυθώνακτος ὁ Ζελεΐτης ἄτιμος ἔστω καὶ πολέμιος τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων καὶ τῶν συμμάχων αὐτὸς καὶ γένος. εἴθ' ἢ αἰτία ² γέγραπται δι' ἣν ταῦτ' ἐγένετο· ὅτι τὸν χρυσὸν
 122 τὸν ³ ἐκ Μήδων εἰς Πελοπόννησον ⁴ ἦγαγε. ταῦτ' ἐστὶ τὰ

¹ ἔπει καὶ τριήρεις

² προσγέγραπται δι' ἣν τούτ'

³ ἐκ τῶν Μήδων

⁴ ἦγαγεν, οὐκ Ἀθήναζε. ταῦτ'

Β'. "Α ἐκεῖνοι κατέθεντο, εἰς στήλην χαλκῇν γράψαντες, εἰς ἀκρόπολιν] "Α γράμματα κατέθεντο εἰς ἀκρόπολιν, γράψαντες εἰς στήλην χαλκῇν. IDEM. Vid. Meurs. Cecrop. c. 29.

"Αρθμιος] Hujusce rei causa altius repetenda est. Artaxerxes Longimanus, Atheniensibus infensus, eo quod Aegyptios rebelles adjuverant, in Peloponnesum misit Megabyzum aliosque, qui muneribus Lacedaemonios ad arma Athenis inferenda concitarent. Hi autem regi morem gerere noluerunt. Arthmius (ut videtur) huic se ministerio immiscuerat; et quamquam non sit palam nominatus, iis est annumerandus, quos emissarios regis vocat Diodorus. Decretum quidem illud Themistoclem scripsisse testatur in ejus vita Plutarchus. Ex edit. Stock.

"Αρθμιος, φησὶν, ὁ Πυθώνακτος ἄτιμος ἔστω] "Ατιμος vocat, quem Latini intestabilem, ut Horatius, pro detestabili. et Plin. lib. 30. de arte magica, 'proinde persuasum sit eam intestabilem, irritam, inanem esse,' &c. Ut autem intelligamus duplicem fuisse

ἀτιμίαν, hoc est, minorem et majorem, subdit Demosthenes, τοῦτο δ' ἐστὶν οὐχ ἢν ἂν οὕτως τις φήτειεν ἀτιμίαν. τί γὰρ τῷ Ζελεΐτῃ τούτ' ἔμελλεν, εἰ τῶν Ἀθηναίων κοινὸν μὴ μεδέξιν ἔμελλεν. Et rursus verba legis de caedibus latae referens, ἄτιμος, φησὶ, τεθνάτω. τοῦτο δὲ λέγει, καθαρὸν τὸν τούτων τινὰ ἀποκτείναντα εἶναι. καθαρὸν autem dicebatur, qui ob caedem perpetratam impietas manus habere non censebatur, qui etiam eὐαγεῖς atque ὅσιον appellabantur. Verba legis Solonis apud Andocidem exstant, ὁ δὲ ἀποκτείνας τὸν ταῦτα ποιήσαντα, ὅσιος ἔστω καὶ εὐαγής: quae verba Orator interpretans, καθαρὸς ἔστω τὰς χεῖρας, inquit. Plura Budaeus in Comment. Ex edit. HERVAG. Vid. Notas ad Plutarchi Themist. init. MS. de ἄτιμος v. Harpocr. et Abresch. ad Aeschylum 2. 21. TAYLOR. Vid. quoque Petit. Comment. in Leg. Att. l. viii. tit. iv. §. viii.

Ἐκ Μήδων] H. e. a Persis, qui a vetustioribus Persae et Medi, nullo discrimine, appellati sunt. Ex edit. Stock.

γράμματα. λογίζεσθε δὴ ¹ πρὸς Θεῶν καὶ θεωρεῖτε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, τίς ἦν ποθ' ἢ διάνοια τῶν ² τότε Ἀθηναίων τῶν ταῦτα ποιούντων ἢ τί τὸ ἀξίωμα. ἐκεῖνοι Ζελεΐτην τινὰ Ἀρθμιον, δοῦλον βασιλέως—ἢ γὰρ Ζέλειά ἐστι τῆς Ἀσίας—, ὅτι τῷ δεσπότῃ διακονῶν χρυσίου ἤγαγεν εἰς ¹⁴¹ Πελοπόννησον, οὐκ Ἀθήναζε, ἐχθρὸν αὐτῶν ἀνέγραψαν καὶ τῶν συμμαχῶν αὐτὸν καὶ γένος, καὶ ³ ἀτίμους. τοῦτο δ' ἐστὶν οὐχ ἢν ἂν οὕτωςί τις φήσειεν ἀτιμίαν· τί γὰρ τῷ Ζελεΐτῃ τοῦτ' ἔμελεν, εἰ τῶν Ἀθηνησιν κοινῶν μὴ μεθέξειν ἔμελλεν; ἀλλ' οὐ τοῦτο λέγει, ἀλλ' ἐν τοῖς φονικοῖς γέγραπται νόμοις, ὑπὲρ ὧν ἂν μὴ διδῶ [δίκας] φόνου δικασασθαι, ἀλλ' εὐαγές ἢ τὸ ἀποκτείνειν, καὶ ἀτιμος, φησί, τεθνᾶτω· τοῦτο ⁴ δὴ λέγει, καθαρὸν τὸν τούτων τινὰ ἀποκτείναντα εἶναι. οὐκοῦν ἐνόμιζον ἐκεῖνοι τῆς ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας ⁵ αὐτοῖς ἐπιμελητέον εἶναι· οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς ἔμελεν, εἰ τις ἐν Πελοποννήσῳ τινὰς ὠνεῖται ⁶ καὶ διαφθείρει, μὴ τοῦθ' ὑπολαμβάνουσιν· ἐκόλαζον δ' οὕτω καὶ ἐτιμωροῦντο ⁷ οὓς αἰσθόιντο δωροδοκοῦντας, ὥστε καὶ στηλίτας ποιεῖν. ἐκ δὲ τούτων εἰκότως τὰ τῶν Ἑλλήνων ἦν τῷ βαρβάρῳ φοβερά, οὐχ ὁ βάρβαρος τοῖς Ἑλλησιν. ἀλλ' οὐ νῦν· οὐ γὰρ οὕτως ἔχεθ' ὑμεῖς οὔτε πρὸς τὰ τοιαῦ-

¹ πρὸς Διὸς καὶ Θεῶν² ποτε³ ἀτίμους εἶναι, τοῦτο⁴ δὲ⁵ αὐτοῖς⁶ καὶ] ἢ⁷ οὓς ἂν αἰσθόιντο

ἢ τί τὸ ἀξίωμα] Dignitatem hic appellat, magnifica facta, tanta republica digna. WOLF.

Ζέλεια] Urbs Troadis, Idæ monti subjacens, cujus meminit Homerus, II. Δ. 103. Turrell. Stock.

Οὐκ Ἀθήναζε] Homines, qui lucro meliuntur omnia, suscipari queant, Arthmion ideo proscriptum, quod Lacedæmoniis potius, quam Atheniensibus, aurum attulisset. Verum sententia Demosth. plana et perspicua est: Athenienses dedisse operam, tanquam Græcorum principes, ne qui barbarico auro corrumpere, etiam extra Atticam. WOLF.

Τοῦτο δ' ἐστίν, οὐχ ἦν] Ea vero est non simplex ignominia, id est, alia est ejus ignominie ratio, quam qua cives notantur. intricata hæc sunt: verba sic ordina: τοῦτο δὲ [S. τὸ ἀτιμον εἶναι] οὐκ ἐστίν [S. ἀτιμία], ἦν ἀτιμίαν τις οὕτωςί ἂν φήσειεν. Postea in parenthesis (τί γὰρ τῷ Ζελεΐτῃ τοῦτ' ἔμελεν, εἰ τῶν Ἀθηνησιν κοινῶν μὴ μεθέξειν ἔμελλε;) ἀλλ' οὐ τοῦτο λέγει [S. τὸ γράμμα] non ca

verborum sententia est, ἀλλ' ἐν τοῖς φονικοῖς [S. νόμοις] γέγραπται, ὑπὲρ ὧν [S. ἐγκλημάτων τις] ἂν μὴ διδῶ δίκας φόνου δικασασθαι [S. δεῖν], ἀλλ' εὐαγές [τουτέστιν, ὅτιον ἦν καὶ ἐφεῖτο] ἀποκτείνειν [S. τὴν μὴ δόντα δίκας]. Unde id constat? καὶ ἀτιμός φησι, [S. ὁ φονικὸς νόμος] τεθνᾶτω, pro ὁ ἀτιμος. Alias τὸ, ἀτιμος τεθνᾶτω, denegata restitutione in integrum posuit intelligi. Sententia est: Non simplex est illa ignominia, sed capitalis. Nobis in mutilatis vetustissimarum legum citationibus satis esse debet, qualemcunque afferre sententiam, imo condonandum in hujusmodi locis videtur interpreti, etiamsi neglectis verbis consentaneum sensum attulerit. IDEM.

Διδῶ δίκας] Np. ὁ δῶρα δούς ἢ λαβών. AUGER.

Οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς ἔμελεν μὴ τοῦθ' ὑπολαμβάνουσι] Εἰ μὴ τοῦθ' ὑπελάμβανον. WOLF.

Ὡστε καὶ στηλίτας ποιεῖν] Ὡστε ἐργάζεσθαι τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν στήλαις, ὥς κακούργων καὶ καταδικασθέντων. IDEM.

τα οὔτε πρὸς ¹ τᾶλλα, ἀλλὰ πῶς; ἴστε αὐτοί· τί γὰρ δεῖ
περὶ πάντων ὑμῶν ² κατηγορεῖν; παραπλησίως δὲ καὶ
οὐδὲν βέλτιον ³ ὑμῶν ἅπαντες οἱ λοιποὶ Ἕλληνες. διόπερ ¹²³
Φημί ἔγωγε καὶ σπουδῆς πολλῆς καὶ βουλῆς ἀγαθῆς τὰ
παρόντα πράγματα προσδεῖσθαι. τίνος εἶπω; κελεύετε
καὶ οὐκ ὀργιεῖσθε;

⁴ ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΟΥ ΑΝΑΓΙΓΝΩΣΚΕΙ.

142 ¹. Ἔστι τοίνυν τις εὐήθης λόγος παρὰ τῶν παραμυθεῖ-
σθαι βουλομένων τὴν πόλιν, ὥς ἄρα οὐπω Φίλιππός ἐστι
τοιούτος, οἳ ποτ' ἦσαν Λακεδαιμόνιοι, οἱ θαλάττης μὲν
ἦρχον καὶ γῆς ἀπάσης, βασιλέα δὲ σύμμαχον εἶχον, ὑφί-
στατο δ' οὐδεὶς αὐτούς· ἀλλ' ὅμως ἡμύνατο ἀκείνους ἡ
πόλις καὶ οὐκ ἀνηρπάσθη. ἐγὼ δὲ ἀπάντων ὥς ἔπος εἰπεῖν
πολλὴν εἰληφόντων ἐπίδοσιν, καὶ οὐδὲν ὁμοίων ὄντων τῶν νῦν
τοῖς πρότερον, οὐδὲν ἡγοῦμαι πλέον ἢ τὰ τοῦ πολέμου κει-
νῆσθαι καὶ ἐπιδεδωκέναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἀκούω Λακεδαι-
μόνιους τότε καὶ πάντας ⁵ τοὺς Ἕλληνας τέτταρας μῆνας
ἢ πέντε, τὴν ὥραίαν αὐτήν, ⁶ [στρατεύεσθαι, καὶ τοῦτον τὸν

¹ τὰ ἄλλα

² κατηγορεῖν; καὶ παραπλησίως

³ ὑμῶν, καὶ ἅπαντες

⁴ ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγίνωσκε: quæ ipsi dantur oratori.

⁵ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας

⁶ Absunt unci.

Ἕλληνες] Subaudi ἔχουσι vel διάκεινται. AUGER.

Τίνος εἶπω] Scilicet βουλῆς. WOLF.

¹. Βασιλέα δὲ σύμμαχον εἶχον] Athenienses, male re gesta in Sicilia, respirare tamen potuissent, ni adversatus esset iis Artaxerxes Nothus, qui cum Lacedæmoniis, Tissaphernis ministerio, societatem inierat. Non multum quidem exinde virum Lacedæmoniis accessit primum. Tandem vero, cum Cyrus minor Asiæ præfectus esset, Lysander, qui gratia apud eum plurimum valebat, adeo viribus auctus est, ut facile Athenas subjugaret. Ex edit. Stock.

Ἐφίστατο δ' οὐδὲν αὐτούς] Id est, ἀνυπόστατοι ἦσαν, καὶ πάντων ἐκράτουν: quibus nihil obsistebat. contra quos nemo arma movere, nemo se defendere audebat. οἱ δὲ ναμιν ἀνυπόστατον ἔχειν ἐδόκουν. WOLF.

Εἰληφόντων ἐπίδοσιν] Cujusmodi incrementa? Non tam virtutis et potentiae, quam vitiorum et ignaviae. IDEM.

Ἐπιδεδωκέναι] Felicianus cum Obso- pro legit ἐπιδιδωκέναι, haud sane incom- mode. Sed illa rei bellicæ incrementa

quæ fuerunt? perfidia et proditioes et assiduitas Philippi. IDEM.

Τέτταρας μῆνας ἢ πέντε] In æstiva se recipere, haud secus ac in hyberna, soliti sunt exercitus in bello Pelop. Itaque Thucydides, eumque secutus Usserius, annos ejus belli per æstates et hyemes computant. Ex edit. Stock.

Τὴν ὥραίαν αὐτήν] Tametsi me formulam hanc alibi legisse non memini, nec apud auctores, nec in ullis Lexicis explicatam, tamen quia ex collatione ejus, quod sequitur, καὶ σιωπῶν θέρος καὶ χειμῶνα ὡς οὐδὲν διαφέρει, οὐδ' ἔστιν ἑξαιρετός ὥρα τις, ἣν διαλείπει· satis intelligitur, αὐτὴν τὴν ὥραίαν, ipso belli gerendi opportuno tempore, id est, æstivo, aut etiam verno, intelligi debere. Nam τὸ ὥραϊον maturum et tempestivum est, apud Thucydidem lib. 1. χαλεπωτέραν ἔχουσι τὴν κατακομιδὴν τῶν ὥραϊον· et apud eundem æstivo tempore susceptas esse expeditiones, subinde legitur, ut lib. 4. τοῦ δ' ἐπιγινωμένου θέρους· περὶ σίτου ἐκβολήν. et 2. ἅμα ἦρι ἀρχομένου, et, τοῦ δὲ θέρους εὐθὺς ἀρχομένου οἱ Πελοποννήσιοι, etc. WOLF. Ipsam solummodo tempestatem

χρόνον] ἔμβαλόντας ἂν καὶ κακώσαντας τὴν τῶν ἀντιπάλων
 χώραν ὥπλίταις καὶ πολιτικοῖς στρατεύμασιν ἀναχωρεῖν ἐπ'
 οἴκου πάλιν· οὕτω δ' ἀρχαίως εἶχον, μάλλον δὲ πολιτικῶς,
 ὥστε οὐδὲ χρημάτων ὠνεῖσθαι παρ' οὐδενὸς οὐδέν, ἀλλ' εἴ- 143
 ναι νόμιμόν τινα καὶ προφανῇ τὸν πόλεμον. νυνὶ δ' ὁρᾶτε
 μὲν δήπου τὰ πλεῖστα τοὺς προδότας ἀπολωλεκότας, οὐ-
 δὲν δ' ἐκ παρατάξεως ¹ οὐδὲ μάχης γιγνόμενον· ἀκούετε δὲ
 Φίλιππον οὐχὶ τῷ φάλαγγας ὥπλιτῶν ἄγειν βαδίζονθ'
 ὅποι βούλεται, ἀλλὰ τῷ ψιλοῦς, ἱππέας, τοξότας, ξένους,
 τοιοῦτον ἐξηρτῆσθαι στρατόπεδον. ἐπειδὰν δὲ τούτοις κρα-
 124 τῶν πρὸς νοσοῦντας ἐν ² αὐτοῖς προσπέσῃ καὶ μηδεὶς ὑπὲρ
 τῆς χώρας δι' ἀπιστίαν ἐξίῃ, μηχανήματ' ἐπιστήσας πο-
 λιορκεῖ. καὶ σιωπῶ θέρος καὶ χειμῶνα, ὥς οὐδὲν αὐτῷ δια-
 φέρει, οὐδ' ἔστιν ἐξαίρετος ὥρα τις ἣν διαλείπει. ταῦτα
 μέντοι πάντας εἰδότες δεῖ καὶ λογιζομένους μὴ προσέσθαι
 τὸν πόλεμον εἰς τὴν χώραν, μηδ' εἰς τὴν εὐθδεῖαν τὴν τοῦ
 τότε πρὸς Λακεδαιμονίους πολέμου βλέποντας ἐκτραχη-
 λισθῆναι, ἀλλ' ὥς ἐκ πλείστου φυλάττεσθαι τοῖς πρά-
 γμασι καὶ ταῖς παρασκευαῖς, ὅπως οἴκοθεν μὴ κινήσεται

¹ οὐδ' ἐκ μάχης γινόμενον² αὐτοῖς καὶ τεταραγμένους προσπέσῃ

bellicis expeditionibus maxime opportu-
 nam. Ex edit. Stock.

Ὀπλίταις καὶ πολιτικοῖς στρατεύμασι] *Gravis armatura militibus et civilibus exercitibus*, id est, in quibus ipsi cives militarent. WOLF.

Ὀπλίταις] *Gravis armaturæ milites*, agris vastandis non æque idonei ac equites. Ex edit. Stock.

Ἀρχαίως εἶχον] Id est, tanta erat eorum simplicitas, vel potius civilitas, id est, integritas. WOLF. ἀρχαίως, inquit Harpocration ad hanc vocem, Demosthenes Philippicis, idem ac ἀπλῶς. AUGER.

Μάλλον δὲ πολιτικῶς] I. e. gesta fuerunt eorum bella non minus legitime, quam disceptantur lites civium in foro. Itaque refertur τὸ νόμιμον ad τὸ πολιτικῶς, et τὸ προφανῇ ad ἀρχαίως. Ex edit. Stock.

Ἀπολωλεκότας] Hic ἀποδεδωκότας repouendum quis dubitabit, qui vel hæc proxime præcedentia legerit: οὕτω δ' ἀρχαίως — πόλεμον. Lacedæmonii, inquit, proditorum operam in bello non redimebant, nec fraude ulla utebantur: at Philippus, qui nihil non pecunia vendunt, proditores permultos habet, per quos bellum parvo

negotio conficiat. G. Canter. Nov. Lectt. l. viii. c. 2. Grut. Thes. Crit. t. iii. p. 681.

Τῷ ψιλοῦς, ἱππέας, τοξότας, ξένους] In singulis vocibus puto interpungendum. WOLF. Recte. Universum exercitum in duas partes tribuebant Græci, ὀπλίτας et ψιλοῦς. Ψιλοῖς accensebantur equites, sagittarii, milites peregrini. Consule Potter. l. 3. c. 3. Stock.

Ἐξηρτῆσθαι] Ab ἐξαρτῶμαι. Sed lego ἐξηρτῆσθαι, ab ἐξαρτῶμαι, instructum esse, per υ in penultima. WOLF.

Οὐδ' ἔστιν ἐξαίρετος] Nullas ferias agit, nunquam cessat. IDEM. Nullum seponit eximium tempus ad otium et voluptatem; sed oblatam agendi occasionem nunquam non arripit. Ex edit. Stock.

Μηδ' εἰς τὴν εὐθδεῖαν] Quia sine proditi-
 onibus, et statis anni temporibus ea bella gerebantur, hoc nomine utitur. καίτοι καὶ τοῦ Περικλέους ἰε τάλαντα εἰς δέον ἀνηλωκέναι φήσαντος· Ἀρχίδαμος ἔφυγε περδοσίας, ὥς φασιν οἱ ῥήτορες. WOLF.

Ἐκτραχηλισθῆναι] Exponit Phavorinus, ἐκπεσεῖν τῶν ἱππων. Metaphora est ab incauto sessore, quem alio oculo avertentem equus per caput effundit. Stock.

σκοποῦντας, οὐχὶ συμπλακέντας διαγωνίζεσθαι. πρὸς μὲν γὰρ πόλεμον πολλὰ φύσει πλεονεκτῆμαθ' ἡμῖν ὑπάρχει, ἂν περ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ποιεῖν ἐθέλωμεν ἃ δεῖ, ἢ φύσις
 144 τῆς ἐκείνου χώρας, ἧς ἄγειν καὶ φέρειν ἔστι πολλὴν καὶ κακῶς ποιεῖν, ἄλλα μυρία· εἰς δὲ ἀγῶνα ἄμεινον ἡμῶν ἐκεῖνος ἡσκηται.

ιά. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα χρὴ γινώσκειν, οὐδὲ τοῖς ἔργοις ἐκεῖνον ἀμύνεσθαι τοῖς τοῦ¹ πολέμου, ἀλλὰ καὶ τῷ λογισμῷ καὶ τῇ διανοίᾳ τοὺς παρ' ὑμῖν ὑπὲρ αὐτοῦ λέγοντας μισῆσαι, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐκ ἔνεστι τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν κρατῆσαι, πρὶν ἂν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει κολάσῃτε ὑπηρετοῦντας² ἐκεῖνοις. ὃ μὰ τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς! οὐ δύνασθε ὑμεῖς ποιῆσαι οὐδὲ βούλεσθε, ἀλλ' εἰς τοῦτο ἀφῖχθε μωρίας ἢ παρανοίας ἢ οὐκ ἔχω τί λέγω — πολλάκις γὰρ ἔμοιγ' ἐπελήλυθε καὶ τοῦτο φοβεῖσθαι, μή τι δαιμόνιον τὰ πράγματα ἐλαύνῃ —, ὥστε λοιδορίας ἢ φθόνου ἢ σκώμματος ἢ ἧς τινὸς ἂν τύχητε ἐνεκ' αἰτίας ἀνδρώπους μισθωτούς, ὧν οὐδ' ἂν ἀρνηθεῖεν ἔνιοι ὡς οὐκ εἰσὶ τοιοῦτοι,

¹ πολέμου χρὴ, ἀλλὰ

² ἐκεῖνον· ὃ οὐ μὰ

πρὸς πόλεμον, etc. εἰς ἀγῶνα, etc.] Πόλεμος bellum, etiam cum non conseruntur manus. ἀγὼν praelium, conflictus. hoc discrimen servat Demosthenes etiam in oratione περὶ συμμοριῶν ubi dicit: τὸν μὲν πρὸς Πέρσας πόλεμον χαλεπὸν τὸν δ' ἐκ τοῦ πολέμου ἀγῶνα ῥᾶδιον ἂν ἐσόμενον· inversa quodammodo hac sententia, ob diversum genus hostium. WOLF.

Πολλά, etc. ἢ φύσις, etc. ἄλλα μυρία] Πολλά generale est. ἢ φύσις ἐξηγητικῶς subiicitur. ἄλλα μυρία, ὑπερβολικῶς. Nam si illa enumeranda essent, fortasse vix unam atque alteram commoditatem addere potuisset. IDEM. Etsi Athenienses amiserant Amphipolim, Pydnam, et Potidream, restabant tamen iis Lemnos, Thasus, aliæque Maris Ἐγεῖ insulae, unde in Philippi regnum impetum facere possent; praesertim cum plurimum mari pollerent. Ex edit. STOCK.

ιά. Μὴ τι δαιμόνιον] Plane vates hic est Demosthenes. Vidit fatalem esse Graeciae stultitiam Demosthenes, et imminere patriae servitutem: et tamen adversandum esse duxit, dum ulla salutis spes superesset. Neque dubium est, quin vir patriae amantissimus, summum ex ea re dolorem ceperit. Alii oscitabundi fuerunt eo feli-

ciores.

* Ἐν τῷ φρονεῖν γὰρ μηδὲν ἥδιςτος βίος·
 Τὸ μὴ φρονεῖν γὰς κάρτ' ἀνώδυνον κακόν.

Sed in multa sapientia multa est afflictio, et viri prudentes, longeque in posterum prospicientes, magis anguntur, cum ex moribus hominum de futuris eventibus divinant: unde perquam eleganter Ovid. nec minus vere,

‘Augurium ratio est et conjectura futuri:
 Hac divinavi notitiamque tuli.’

De Philippo etiam Isocrates sic scribit: ἡγοῦμαι δὲ καὶ τὰ πεπραγμένα πρότερον οὐκ ἂν ποτὲ σοι γενέσθαι τηλικαῦτα τὸ μέγεθος, εἰ μὴ τις τῶν θεῶν αὐτὰ συγκατάρθωσεν. WOLF. Unicuique homini, atque etiam loco, duos tribuerunt antiqui genios, bonum et malum. Hunc et κακοδαίμονα et ἀλάστορα vocarunt; eumque consilium iis eripere qui perituri erant, invaluit opinio; juxta adagium, quos Jupiter vult perdere, prius dementat. Caeterum hic notandum, quam vere de fato patriae imminente vaticinatus sit Demosthenes. Ex edit. STOCK.

“Ὡστε λοιδορίας] Vide levitatem vulgi. Fel. post σκώμματος recte addidit ἐνιχ' subintellecto τὸ ἢ. WOLF.

125 λέγειν κελεύετε, καὶ γελάτε, ἂν τισι λοιδορηθῶσι. καὶ οὐχί
 πω¹ τοῦτο δεινόν, καίπερ ὃν δεινόν· ἀλλὰ καὶ μετὰ πλείονος
 ἀσφαλείας πολιτεύεσθαι δεδῶκατε τούτοις ἢ τοῖς ὑπὲρ
 ὑμῶν λέγουσι. καίτοι θεάσασθε, ὅσας συμφορὰς παρα-
 σκευάζει τὸ τῶν τοιούτων ἐδέλιν ἀκροᾶσθαι. λέξω δ'
 ἔργα, ἃ πάντες εἴσεσθε.

ιβ'. Ἦσαν ἐν Ὀλυνθῷ τῶν ἐν τοῖς πράγμασι τινὲς² μὲν
 Φιλίππου καὶ πάνθ' ὑπηρετοῦντες ἐκείνῳ, τινὲς δὲ τοῦ
 βελτίστου, καὶ ὅπως μὴ³ δουλεύουσιν οἱ πολῖται πράτ-
 τοντες. πότεροι δὴ τὴν πατρίδα ἀπώλεσαν, ἢ πότεροι τοὺς
 ἱππέας προῦδοσαν, ὧν προδοθέντων Ὀλυνθος ἀπώλετο;
 οἱ τὰ Φιλίππου φρονοῦντες καὶ ὅτ' ἦν ἡ πόλις τοὺς τὰ 145
 βέλτιστα λέγοντας συκοφαντοῦντες καὶ διαβάλλοντες
 οὕτως, ὥστε τὸν γ' Ἀπολλωνίδην καὶ ἐκβαλεῖν ὁ δῆμος ὁ
 τῶν Ὀλυνθίων ἐπέισθη. οὐ τοίνυν παρὰ τούτοις μόνοις τὸ
 ἔθος τοῦτο πάντα κακὰ εἰργάσατο, ἄλλοθι δ' οὐδαμοῦ.
 ἀλλ' ἐν Ἐρετρίᾳ,⁴ ἐπειδὴ ἀπαλλαγέντος Πλουτάρχου καὶ
 τῶν ξένων ὁ δῆμος εἶχε τὴν πόλιν καὶ τὸν Πορθμόν, οἱ μὲν
 ἐφ' ὑμᾶς ἤγον τὰ πράγματα, οἱ δ' ἐπὶ Φιλίππων. ἀκού-
 οντες δὲ τούτων τὰ πολλά, μᾶλλον δὲ τὰ πάντα οἱ τα-
 λαίπωροι καὶ δυστυχεῖς Ἐρετριεῖς τελευτῶντες ἐπέισθησαν
 τοὺς ὑπὲρ⁵ αὐτῶν λέγοντας ἐκβαλεῖν. καὶ γάρ τοι πέμψας
 Ἰππόνικον ὁ σύμμαχος καὶ φίλος αὐτοῖς Φίλιππος καὶ
 ξένους χιλίους, τὰ τεῖχη περιεῖλε τοῦ Πορθμοῦ καὶ τρεῖς
 κατέστησε τυράννους, Ἰωπαρχόν, Αὐτομέδοντα, Κλείταρχ-
 χον· καὶ μετὰ ταῦτ' ἐξελέλανε ἐκ τῆς χώρας δις ἡδὴ
 126 βουλομένους σώζεσθαι, τοτὲ μὲν πέμψας τοὺς μετ' Εὐρυ-
 λόχου ξένους, πάλιν δὲ τοὺς μετὰ Παρμενίωνος.

ιγ'. Καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν; ἀλλ' ἐν Ὠρεῶ
⁶ Φιλιστιδῆς μὲν ἔπραττε Φιλίππῳ καὶ Μένιππος καὶ
 Σωκράτης καὶ Θόας καὶ Ἀγαπαῖος, οἳ περ νῦν ἔχουσι τὴν

¹ τοῦτό ποω² μὲν τὰ Φιλίππου φρονοῦντες καὶ³ δουλεύουσιν⁴ ἐπειδὴ γε ἀπαλλαγέντος⁵ αὐτῶν⁶ Φιλιστιδῆς

ιβ'. Τῶν ἐν τοῖς πράγμασι] Scilicet ὄντων.
 Μ. ἐπὶ, hoc est, τῶν πολιτευομένων καὶ στρα-
 τηγόντων τινῶν. v. 19. ἀκούοντες δὲ τούτων τὰ
 πολλά. IDEM. Lege ἀκούοντες δὲ τούτων
 τὰ πολλά. OBSOPÆUS.

Τὰ τεῖχη περιεῖλε τοῦ Πορθμοῦ] Freti
 portus muniti utique fuerunt. WOLF.

Ἦδη βουλομένους ἀλίσσεται] Scilicet τοὺς
 Ἐρετριεῖς, cum jam tandem sero sapere
 vellent. Fortasse cum expeterent amici-

πόλιν — καὶ ταῦτ' ἤδεσαν ἅπαντες — , Εὐφραῖος δέ τις, ἄνθρωπος καὶ παρ' ¹ ἡμῖν ποτ' ἐνθάδε οἰκήσας, ὅπως ἐλεύθεροι καὶ μηδενὸς δοῦλοι ἔσονται. οὗτος τὰ μὲν ἄλλα ὡς ὑβρίζετο καὶ ² πρὸς πηλακίζετο ὑπὸ τοῦ ³ δήμου, πολλὰ ἂν εἶη λέγειν· ἐνιαυτῷ δὲ πρότερον τῆς ἀλώσεως ἐνέδειξεν ὡς προδότην τὸν ⁴ Φιλιστιδὴν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, αἰσθόμενος αὖ πράττουσι. συστραφέντες δὲ ἄνθρωποι πολλοί, καὶ χορηγὸν ἔχοντες Φίλιππον καὶ πρυτανευόμενοι παρ' ἐκείνου, ἀπάγουσι τὸν Εὐφραῖον εἰς τὸ δεσμωτήριον ὡς συνταράτ-
 146 τόντα τὴν πόλιν. ὁρῶν δὲ ταῦθ' ὁ δῆμος ὁ τῶν Ὀρειτῶν ἀντὶ τοῦ τῷ μὲν βοηθεῖν, τοὺς δ' ἀποτυμπανίσαι τοῖς μὲν οὐκ ὠργίζετο, τὸν δ' ἐπιτήδειον εἶναι ταῦτα παθεῖν ἔφη καὶ ἐπέχαιρε. μετὰ ταῦθ' οἱ μὲν ἐπ' ἐξουσίας ὁπόσης ἠθούλοντο ἔπραττον ὅπως ἡ πόλις ληφθῆσεται, καὶ κατεσκευάζοντο τὴν πρᾶξιν· τῶν δὲ πολλῶν εἰ τις αἰσθοίτο, εἰσίγα καὶ κατεπέπληκτο, τὸν Εὐφραῖον, οἷα ἔπαθε, μεμνημένος. οὕτω δ' ἀθλίως διέκειντο ⁵ [τῷ φόβῳ], ὥστε οὐ πρότερον ἐτόλμησεν οὐδεὶς τοιοῦτου κακοῦ προσιόντος ῥῆξαι φωνήν, πρὶν διασκευασάμενοι πρὸς τὰ τεῖχη προσῆσαν οἱ πολέμιοι· τῆς δὲ πόλεως οὕτως ἀλούσης αἰσχυρῶς καὶ κακῶς οἱ μὲν ἀρχουσι καὶ τυραννοῦσι, τοὺς τότε σώζον- 127

¹ ἡμῖν² † προσπηλακίζετο³ † δήμου τοῦ τῶν ὠρειτῶν, πολλὰ⁴ Φιλιστείδην⁵ Absant unci.

tiam Atheniensium. IDEM.

ιγ'. Παρ' ἡμῖν — οἰκήσας ὅπως] Intelligo domicilium ea mente Athenis collocasse Euphræum, ut ibi civium suorum commodis invigilaret, et patriæ quasi σύνδικος esset. STOCK.

Ὅπως] Sub. ἔπραττε, quod præcessit. AUGER.

Πρυτανευόμενοι] Inquit Harpocratio, ἀντὶ τοῦ, διοικούμενοι καὶ διαστροφόμενοι, Δημοσθένης ἐν δευτέρῳ (ἴμο ἐννάτῳ) Φιλιππηϊκῶν. IDEM.

Καὶ ἐπέχαιρε] Insultabat Euphræo, delectabatur ejus calamitate. WOLF.

Ὅστε οὐ πρότερον ἐτόλμησεν οὐδεὶς τοιοῦτου κακοῦ προσιόντος ῥῆξαι φωνήν] 'Ρήγνυμι φωνήν, ἀντὶ τοῦ, φθέγγομαι. Aristophanes ῥῆξεν φωνήν ἢ τινὶ χαίρει, loquere. Virgil. Aeneid. 2. 'Composito rumpit vocem, et me destinat aræ.' Significat autem post silentium loqui, et quasi vocem exire gestientem edere et emitte, hoc est, sinere

ut erumpat. Et vox ipsa ἐκρήγνυσθαι dicitur, hoc est, erumpere, quod etiam ῥήγνυσθαι vocatur. Ex edit. HERNAG. Vid. Victor. Var. Lectt. l. x. c. 8.

Πρὶν διασκευασάμενοι πρὸς τὰ τεῖχη] Notandum hic, medios aoristos primos, licet plerumque significationem habeant activam, tamen etiam passivam habere sæpe inveniri, ita hic διασκευασάμενοι dixit pro διεσκευασμένοι, armati et instructi ad oppugnationem. Significat autem præter alia σκευάζω, armis contego, et σκεύη, armatura, σκευοθήκη, armamentarium, σκευοφόροι, calones et lixa. καὶ διεσκευασμένος στρατὸς, ὁ ἐνοπλος, καὶ ἐπιφύης καὶ ἡτοιμασμένος, 'sub armis existens,' ut Cæsar dixit, 'et quasi accinctus.' Ex edit. HERNAG.

Τυραννοῦσι] Absolute accipiendum: quod sequitur τοὺς τότε σώζοντας, pro τῶν τότε σωζόντων αὐτοὺς καὶ τὸν Εὐφραῖον, ἐτοιμοὺς ὄντας ὁτιοῦν ποιεῖν, etc. τοὺς μὲν. Imperant: eos, qui tum (cum urbs oppugnaretur) et

τας αὐτοὺς καὶ τὸν Εὐφραῖον ἐτοίμους ὅτι οὖν ποιεῖν ὄν-
τας τοὺς μὲν ἐκβαλόντες τοὺς δὲ ἀποκτείναντες· ὁ δ'
Εὐφραῖος ἐκεῖνος ἀπέσφαζεν ἑαυτόν, ἔργῳ μαρτυρήσας
ὅτι δικαίως καὶ καθαρῶς ὑπὲρ τῶν πολιτῶν ἀνθιστήκει
Φιλίππῳ.

ιδ'. Τί οὖν ποτ' αἴτιον, θαυμάζετ' ἴσως, τοῦ καὶ τοὺς
Ὀλυμπίους καὶ τοὺς Ἑρετριεῖς καὶ τοὺς Ὠρεΐτας ἡδίων
πρὸς τοὺς ὑπὲρ Φιλίππου λέγοντας ἔχειν ἢ τοὺς ὑπὲρ ἑαυ-
τῶν; ὅπερ καὶ παρ' ὑμῖν ¹[νῦν ἐστίν], ὅτι τοῖς μὲν ὑπὲρ
τοῦ βελτίστου λέγουσιν οὐδὲ βουλομένοις ἔνεστιν ἐνίοτε
πρὸς χάριν οὐδὲν εἰπεῖν· τὰ γὰρ πράγματ' ἀνάγκη σκο-
πεῖν ὅπως σωθήσεται· οἱ δ' ἐν αὐτοῖς οἷς χαρίζονται Φι-
λίππῳ συμπράττουσιν. εἰσφέρειν ἐκέλευον, οἱ δ' οὐδὲν δεῖν ¹⁴⁷
ἔφασαν· πολεμεῖν καὶ μὴ πιστεύειν, οἱ δ' ἄγειν εἰρήνην,
ἕως ἐγκατελήφθησαν. τᾶλλα τὸν αὐτὸν τρόπον ²οἶμαι
πάνθ', ἵνα μὴ καθ' ἕκαστα λέγω· οἱ μὲν, ἐφ' οἷς ἡδὴ
χαριοῦνται, ταῦτ' ἔλεγον καὶ ἐλύπουν οὐδέν· οἱ δ', ἐξ ὧν
ἐμελλον σωθήσεσθαι, προσῆσαν δ' ἀπέχθεται. πολλὰ δὲ
καὶ τὰ τελευταῖα οὐχ οὕτως οὔτε πρὸς χάριν οὔτε δι'
ἄγνοιαν οἱ πολλοὶ προΐεντο, ἀλλ' ὑποκατακλινόμενοι,
ἐπειδὴ τοῖς ὅλοις ἡττᾶσθαι ἐνόμιζον. ὁ νῆ τὸν Δία καὶ τὸν
Ἀπόλλω! δέδοικα ³ἐγὼ μὴ πάθῃτε ὑμεῖς, ἐπειδὴν ⁴ἴδῃτε
ἐκ λογισμοῦ μηδὲν ὑμῖν ἐνόν· ¹[καὶ τοὺς εἰς τοῦθ' ὑπά-
γοντας ὑμᾶς ὁρῶν οὐκ ὀρῶδῶ, ἀλλὰ δυσωποῦμαι· ἢ γὰρ

¹ Absunt unci.² οἶμαι τρόπον³ † ἐγῶγε⁴ εἰδῶτε

se tuebantur, id est, defendebant patriam, et Euphræum, id est, vinculis liberabant: qui pro defensione patriæ nullum periculum recusabant, partim ejecerunt, partim occide-
runt. WOLF.

ιδ'. Νῦν ἐστίν] Sub. τὸ αἴτιον. AUGER.

Συμπράττουσιν. εἰσφέρειν] Hunc locum sic distinguo: συμπαράττουσιν. εἰσφέρειν ἐκέλευον (S. εἰ ὑπὲρ τοῦ βελτίστου λέγοντες), οἱ δ' (S. οἱ συμπράττοντες Φιλίππῳ) οὐδὲν δεῖν ἔφασαν. πολεμεῖν, καὶ μὴ πιστεύειν (S. Φιλίππῳ)· οἱ δ' ἄγειν εἰρήνην, etc. De sententia constat, utcumque verba distinguantur. Ait enim libertatis assertores tributa imponere, et bellum movere: proditores utrumque prohibere. WOLF.

Οὐδὲν δεῖν ἔφασαν] Dicebant nihil oportere conferre. πολεμεῖν καὶ μὴ πιστεύειν, boni cives jubebant bellare et non credere
VOL. I.

Philippo: alii autem (amici Philippi) jubebant pacem agere. AUGER.

Σωθήσεσθαι] In nostro antiquo plura verba aderant ad h. m. σωθήσεσθαι· πολλὰ δὲ οἷς προσῆσαν ἀπέχθεται καὶ, etc. quæ necessaria esse ad verborum sensum, vel semidoctus intelligit. OBSOBLÆUS. Ad-
denda ex Venetæ Feliciani Edit. et Obsorpei annotatione hæc clansula: οἷς προσῆσαν ἀπέχθεται. WOLF.

Ἐξ ὧν ἐμελλον σωθήσεσθαι] Subaudi τὰ πράγματα, vel εἰ πολῖται. AUGER.

Προΐεντο] Regit πολλὰ quod præcessit. IDEM.

Ἐπειδὴν ἴδῃτε] Id est, ubi vos omnia consilia destituerint. WOLF.

Ἀλλὰ δυσωποῦμαι] Id est, sed pudore confusus sum. Est enim δυσωποῦμαι, τὸ ἐντρέπομαι, pudore vehementer afficio. καὶ
4 e

ἐξεπίτηδες ἢ δι' ἄγνοιαν εἰς χαλεπὸν πρᾶγμα ὑπάγουσι
τὴν πόλιν.] καίτοι μὴ γένοιτο, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ
πράγματ' ἐν τούτῳ τεθνάναι γὰρ μυριάκις κρεῖττον ἢ
κολακεῖα τι ποιῆσαι Φιλίππῳ καὶ προσέσθαι τῶν ὑπὲρ 128
ὑμῶν αὐτῶν λεγόντων τινάς. καλὴν γ' οἱ πολλοὶ νῦν ἀπει-
λήφασιν Ὀρεϊτῶν χάριν, ὅτι τοῖς Φιλίππου φίλοις ἐπέτρε-
ψαν αὐτούς, τὸν δ' Εὐφραῖον ἐώθουν· καλὴν γ' ὁ δῆμος ¹ὁ
148 Ἐρετριέων, ὅτι τοὺς μὲν ²ὑμετέρους πρέσβεις ἀπήλασε,
Κλειτάρχῳ δ' ἐνέδωκεν αὐτόν· δουλεύουσιν γε μαστιγούμε-
νοι καὶ στρεβλούμενοι. καλῶς Ὀλυνθίων ἐφείσατο τῶν τὸν
μὲν ³Λασθένη ἵππαρχον χειροτονησάντων, τὸν δὲ Ἀπολ-
λωνιδὴν ἐκβαλόντων. μωρία καὶ κακία τὰ τοιαῦτα ἐλπί-
ζειν, καὶ κακῶς ⁴βουλευομένους καὶ μηδὲν ὧν προσήκει
ποιεῖν ἐθέλοντας, ἀλλὰ τῶν ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν λεγόντων
ἀκρωμένους, τηλικαύτην ἡγεῖσθαι πόλιν οἰκεῖν τὸ μέγεθος,
ὥστε μὴδ' ἂν ὁτιοῦν ἢ δεινὸν πείσεσθαι. καὶ μὴν κακείνῳ γε
αἰσχρὸν, ὕστερόν ποτ' εἰπεῖν συμβάντος τινός, τίς γὰρ ἂν
ὦήθῃ ταῦτα γενέσθαι; νῆ τὸν Δία, ἔδει γὰρ τὸ
καὶ τὸ ποιῆσαι καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι. πολλὰ ἂν εἰπεῖν

¹ ὁ τῶν Ἐρετριέων² ὑμετέρους μὲν³ Λασθένην⁴ βουλευομένους αὐτοὺς καὶ

δυσωπία, verecundatio et vehemens oris confusio. Plura de hoc verbo Budæus in Comment. Ex edit. HERNAG.

Δυσωπούμαι] Interpretatur φοβούμαι. Harpocratia; cui non assentior, nam δυσωπούμαι adauget vim vocis ὀρρωδῶ: itaque mihi videtur significare, aversor, detestor. AUGER.

Οὐκ ὀρρωδῶ, ἀλλὰ δυσωπούμαι] Quantum conjectura consequi possumus, Demosthenem dixerat adversarius aliquis, se intuentem, ὀρρωδεῖν: quod verbum metum abjectissimum denotat. Hinc orator, se non metu, sed pudore perfunctum esse ac detestatione ait, sceleratos intuentem: patriæ proditores. Forsan Demosthenem, aut ex ejus amicis aliquem, poena affici debere dixerant, quod regem potentem et civitatis socium conviciis lacessierat; quippe, mox, turpe esse dicit civem fidelem in gratiam Philippi prodere. Ex edit. STOCK.

Οὐκ ὀρρωδῶ, ἀλλὰ δυσωπούμαι] Nescio quid in mentem venit Interpretibus Gallicis, cum amplificationem quandam ex his verbis eruerint: je ne les hais pas simplement, je les abhorre: et similiter Olivetus.

—“Sunt, inquit Noster, præter eos, qui se plane Philippo vendiderunt, quidam homines fracti animis ac demissi, (ὑποκατακλινόμενοι) qui cum perissee jam vires dignitatemque censeant Athenarum, cedendum esse temporibus dicunt, et honestum pro communi Græcorum libertate certamen deserendum. Quorum equidem consilium non mihi terrorem injicit, (boni enim fortasse cives sunt) verum summo me pudore afficit, cum sit omnino hac publica indignum.” Phocionem hic inuisse crediderim Demosthenem, ejus illud semper Atheniensibus consilium fuisse tradit Plutarchus, ut quos potentia superare non possint, cum iis amicitiam colant: ἢ τοῖς ὕπλοις κρατεῖν, ἢ τοῖς κατὰ οὐς φίλους εἶναι. Adi Leland. V. Phil. III. §. 1. p. 32. STOCK.

ἔωθουν] Pellebant, id est, repudiabant, adversabantur. WOLF.

“Ὡστε μὴδ' ἂν ὁτιοῦν ἢ δεινὸν πείσεσθαι] “Ὡστε τὴν πόλιν, τηλικαύτην τὸ μέγεθος οὔσαν, δύνασθαι μηδοτιοῦν δεινὸν πάσχειν, ἀλλ' ἔξω παντὸς κινδύνου εἶναι. IDEM.

Νῆ τὸν Δία] Hæc εἰρωνικῶς καὶ μιμητικῶς a Demosthenæ respondentur. IDEM.

ἔχοιεν Ὀλύνθιοι νῦν, ἀ τότε εἰ προείδοντο, οὐκ ἂν ἀπώ-
 λοντο· πόλλ' ἂν ὤρειται, πολλὰ Φωκεῖς, πολλὰ τῶν
 ἀπολωλότων ἕκαστοι. ἀλλὰ τί τούτων ὄφελος αὐτοῖς;
¹ ἕως ἂν σῶζηται τὸ σκάφος, ἂν τε μείζον ἂν τ' ἔλαιτον
 ἦ, τότε χρὴ καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην καὶ πάντ' ἄνδρα
² ἐξῆς προθύμους εἶναι, καὶ ὅπως μὴτ' ἑκὼν μὴτ' ἄκων μη-
 δεῖς ἀνατρέψῃ, τοῦτο σκοπεῖσθαι· ἐπειδὰν δὲ ἡ θάλαττα
 ὑπέρσχη, μάταιος ἡ σπουδή. καὶ ἡμεῖς τοίνυν, ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, ἕως ἐσμὲν σῶοι, πόλιν μεγίστην ἔχοντες, ἀφορμὰς
 πλείστας, ἀξίωμα κάλλιστον. τί ποιῶμεν, πάλαι τις
 129 ἡδέως ἂν ἴσως ἐρωτήσων κἀθήται. ἐγὼ νῆ Δί' ἐρῶ, καὶ
 γράψω δέ, ὥστε, ἂν βούλησθε, χειροτονήσατε.

ΙΕ. Αὐτοὶ πρῶτον ἀμυνόμενοι καὶ παρασκευαζόμενοι,
 τριήρεσι καὶ χρήμασι καὶ στρατιώταις λέγω· καὶ γὰρ ἂν
 ἅπαντες δήπου ³ δουλεύειν συγχωρήσωσιν οἱ ἄλλοι, ⁴ ἡμῖν
 γ' ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνιστέον· ταῦτα δὲ πάντα αὐτοὶ
⁵ παρσκευασμένοι καὶ ποιήσαντες τοῖς Ἑλλησι φανερά,
 τοὺς ἄλλους ἡδὴ παρακαλῶμεν, καὶ τοὺς ταῦτα διδάζοντας
 ἐκπέμπωμεν πρέσβεις ⁶ πανταχοῖ, εἰς Πελοπόννησον, εἰς
 Ῥόδον, εἰς Χίον, ὡς βασιλέα λέγω — οὐδὲ γὰρ τῶν ἐκείνῳ 149
 συμφερόντων ἀφέστηκε τὸ μὴ τοῦτον εἶσαι πάντα κατα-
 στρέψασθαι — ἵν' ἐὰν μὲν πείσῃτε, κοινωνοὺς ἔχητε καὶ
 τῶν κινδύνων καὶ τῶν ἀναλωμάτων, ἂν τι δέῃ, εἰ δὲ μὴ,
 χρόνους γε ἐμποιῇτε τοῖς πράγμασιν. ἐπειδὴ γὰρ ἐστὶ πρὸς

¹ ἕως γὰρ ἂν² ἐφεξῆς προθύμους³ δουλεύειν δήπου⁴ ἡμῖν⁵ † παρασκευασμένοι⁶ πανταχοῦ

Ναύτην] Pro ναύτας. Nec enim in nave
 singuli remiges sunt, ut gubernatores.
 IDEM.

Ἠδέως ἂν ἴσως ἐρωτήσων] Ut ἂν cum fu-
 turo indicativi interdum construitur (cf.
 F. A. Wolf. ad Demosth. Lept. §. κς'. fin.),
 ita etiam cum futuro participii. περὶ Ῥοδίων
 ἐλευθερ. p. 196. l. 7. ed. R. ἴσασι γὰρ οὐδέ-
 νας ἄλλους πάλιν εἰς ἐλευθερίαν τὰ πράγματ'
 ἂν ἐπανάξοντες. ὑπὲρ Μεγαλοπολ. p. 204. l.
 22. εἰ δὲ τοὺς βοηθήσαντας ἂν ἡμῖν ἐπ' αὐτὸν
 ἐχθροὺς κτησόμεθα, οὐχ ἔξομεν συμμάχους.
 de Cor. p. 284. l. 17. ὡς οὐδ' ἂν εἰ τι γένοι-
 το, ἔτι συμπνευστόντων ἂν ἡμῶν καὶ τῶν Θη-
 βαιῶν. BREM.

Ἐρῶ καὶ γράψω] Referam et auctor ero.
 WOLF.

ΙΕ. Οὐδὲ γὰρ τῶν ἐκείνῳ] Plutarchus indicat,
 Demosthenem fuisse suspectum, quasi
 largitionibus a rege Persarum, Philippi
 successus metuente, corruptus, Athenien-
 ses contra Macedonas concitaret. Sed
 fieri potuit, ut ideo Demosthenes Philippo
 se opponeret, quod, quo potentior, Persi-
 co imperio subacto, fieret, tanto magis in
 Græcos grassaturum, provideret: idque
 ipse comprobavit eventus: contra quam
 putavit Isocrates. Quanquam hujus fide-
 lissimis consiliis neque Philippus, neque
 Græci paruerunt. IDEM.

Ἰν' ἐὰν μὲν πείσῃτε] Leg. vid. ἵν' ἐὰν μὲν
 πείσῃτε: et p. 224. v. 12. ἀλλὰ τὸ μὲν ἐν Χερ-
 ρονήτῳ χρέματ' ἀποστέλλειν, etc. OBSOLETEUS.
 Ἐπειδὴ γὰρ ἐστὶ πρὸς ἄνδρα] Conferas

ἄνδρα καὶ οὐχὶ συνεστῶσης πόλεως ἰσχὺν ὁ πόλεμος, οὐδὲ
 τοῦτ' ἄχρηστον, οὐδ' αἱ πέρυσι πρεσβεῖαι αἱ περὶ τὴν Πελο-
 πόννησον ἐκείναι καὶ κατηγορίαι, αἷς ἐγὼ καὶ Πολύευκτος ὁ
 βέλτιστος ἐκείνοσι καὶ Ἠγήσιππος καὶ Κλειτόμαχος καὶ
 Λυκοῦργος καὶ οἱ ἄλλοι πρέσβεις περιήλθομεν, καὶ ἐποίη-
 σαμεν ἐπισχεῖν ἐκείνον καὶ μήτ' ἐπ' Ἀμβρακίαν ἐλθεῖν μήτ'
 εἰς Πελοπόννησον ὀρμῆσαι. οὐ μέντοι λέγω μηδὲν αὐτοὺς
 ὑπὲρ αὐτῶν ἀναγκαῖον ἐθέλοντας ποιεῖν τοὺς ἄλλους παρα-
 καλεῖν· καὶ γὰρ εὐήθες τὰ οἰκεῖα αὐτοὺς προϊεμένους τῶν
 ἄλλοτρίων φάσκειν κηδεσθαι, καὶ τὰ παρόντα περιορῶντας
 ὑπὲρ τῶν μελλόντων τοὺς ἄλλους φοβεῖν. οὐ λέγω ταῦτα,
 ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐν Χερρόνῳ χρήματ' ἀποστέλλειν φημί
 δεῖν καὶ τᾶλλα ὅσα ἀξιοῦσι ποιεῖν, αὐτοὺς δὲ παρασκευά-
 ζεσθαι καὶ πρῶτους αἰ χρεὶ ποιοῦντας, τότε καὶ τοὺς ἄλ- 130
 λους Ἑλληνας συγκαλεῖν, συνάγειν, διδάσκειν, νοθετεῖν·
 ταῦτ' ἐστὶ πόλεως ἀξίωμα ἐχούσης, ἡλίκον ὑμῖν ὑπάρχει.
 εἰ δ' οἴεσθε Χαλκιδέας τὴν Ἑλλάδα σώσειν ἢ Μεγαρέας,
 ὑμεῖς δ' ¹ ἀποδράσεσθαι τὰ πρᾶγματα, οὐκ ὀρθῶς οἴεσθε.
 150 ἀγαπητὸν γάρ, ἂν αὐτοὶ σῶζονται τούτων ἕκαστοι. ἀλλ'
 ὑμῖν τοῦτο πρακτέον, ὑμῖν οἱ πρόγονοι τοῦτο τὸ γέρας
 ἐκτήσαντο καὶ κατέλιπον μετὰ πολλῶν καὶ καλῶν καὶ
 μεγάλων κινδύνων. εἰ δ' ὁ βούλεται ζητῶν ἕκαστος καθ-
 εδεῖται, καὶ ὅπως μηδὲν αὐτὸς ² ποιήσει σκοπῶν, πρῶ-
 τον μὲν οὐ μὴ ποθ' εὐρὴ τοὺς ποιήσοντας, ἔπειτα δέ-
 δοκα, ὅπως μὴ πάνθ' ³ ἅμα, ὅσα οὐ βουλόμεθα, ποιεῖν
 ἡμῖν ἀνάγκη γενήσεται. ⁴ [εἰ γὰρ ἦσαν, εὐρήντ' ἂν πά-

¹ ἀποδράσεσθε² ποιήσει³ Deest ἅμα.⁴ Absunt unci.

eum hoc loco Livii iudicium de Macedo-
 nico regno, contra Romanam rempublicam
 bellum gesturo. 'Quod Macedones unum
 Alexandrum habuissent multis casibus non
 solum obnoxium, sed etiam offerentem se:
 Romani multi fuissent Alexandro vel glo-
 ria vel rerum magnitudine pares, quorum
 suo quisque fato, sine publico discrimine,
 viveret morereturque.' ix. 18. Ex edit.
 Stock.

Ἀχρηστον] Subaudi γενήσεται. Au-
 GER.

Οὐδ' αἱ πέρυσι πρεσβεῖαι] Scilicet ἀχρη-
 στοι ἐγένοντο. WOLF.

Ἠγήσιππος] Neque hunc, neque Clito-
 machum (quem infra memorat Demosthe-
 nes) recenset Plutarchus inter legatos,
 Demosthenis et Lycinis socios. Forsan
 horum gloria collegas omnino obfusca-
 vit. Caterum hic Hegesippus auctor
 esse dicitur orationis de Haloneso, quam
 Demostheni quidam tribuunt. Ex edit.
 Stock.

Λυκοῦργος] Erat ex decem oratoribus,
 quorum vitæ exstant a Plutarcho conscri-
 ptæ. Ibid.

Τοῦτο πρακτέον] I. e. τὴν Ἑλλάδα σω-
 στήν. AUGER.

λαι ἕνεκά γε τοῦ μηδὲν ἡμᾶς αὐτοὺς ποιεῖν ἐθέλειν· ἀλλ' οὐκ εἰσίν.]

ις'. Ἐγὼ μὲν δὴ ταῦτα λέγω, ταῦτα γράφω· καὶ οἶμαι καὶ νῦν ἔτι ἐπανορθωθῆναι ἂν τὰ πράγματα τούτων γιγνομένων. εἰ δέ τις ἔχει τούτων τι βέλτιον, λεγέτω καὶ συμβουλευέτω. ὅτι δ' ὑμῶν ¹δοῖ, τοῦτ', ὃ πάντες θεοί, συνενέγκοι.

¹ δοῖε

ις'. Τούτων τι βελτίον] Κατά τι βελτίον. Sed malim τούτων τι βέλτιον. WOLF.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
aliqu.
cit.

Pag.
ed.
Reisk.

151 ΚΑΙ οὗτος τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἔχει τῷ φθάνοντι, καὶ πλέον οὐδὲν οὔτε ἰδίον, πλὴν τὸ περὶ τῆς ὁμοιοῦς πολίτευμα· διαφορομένων γὰρ τῶν πλουσίων πρὸς τοὺς πένοντας, ὁ Δημοσθένης καταπαύειν πειράται τὴν στάσιν, τῷ μὲν δήμῳ παραινῶν μὴ δημεύειν τὰς τῶν πλουσίων οὐσίας, τοῖς δὲ πλουσίοις μὴ φθονεῖν τοῖς ἀπύροις τοῦ δημοσίου λήματος. πείθει δὲ τοὺς Ἀθηναίους καὶ πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα περὶ συμμαχίας πρεσβεύεσθαι.

Πολίτευμα] Urbanum sive domesticum στρατήγημα, κατέβρωμα, πανούργημα, ἀν-consilium. Verbalia in ma fere significant δραγάθημα, πόνημα. WOLF.
unum aliquod factum aut unam rem, ut

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

α'. ΚΑΙ σπουδαῖα νομίζων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ὧν βουλεύεσθε, καὶ ἀναγκαῖα τῇ πόλει, πειράσομαι περὶ αὐτῶν εἰπεῖν ἃ νομίζω συμφέρειν. οὐκ ὀλίγων δ' ὄντων ἁμαρτημάτων οὐδ' ἐκ μικροῦ χρόνου συνειλεγμένων, ἐξ ὧν φαύλως ταῦτ' ἔχει, οὐδὲν ἐστίν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν πάντων δυσκολώτερον εἰς τὸ παρὸν, ἢ ὅτι ταῖς γνώμαις ὑμεῖς ἀφεστήκατε τῶν πραγμάτων, καὶ τοσοῦτον χρόνον
152 σπουδάζετε ὅσον ἂν κάθισθε ἀκούοντες, ἢν προσαγγεληθῇ τι νεώτερον· εἴτ' ἀπελθὼν ἕκαστος ὑμῶν οὐ μόνον οὐδὲν φροντίζει περὶ αὐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ μέμνηται.

α. καὶ σπουδαῖα] Σπουδῆς ἄξια, ut Isocrates de pace: ἅπαντες μὲν εἰώθασιν οἱ παριόντες ἐνθάδε, ταῦτα μέγιστα φάσκουσιν εἶναι, καὶ μάλιστα σπουδῆς ἄξια τῇ πόλει, περὶ ἧν ἂν αὐτοὶ μέλλωσι συμβουλεύειν. WOLF.
Οὐδὲν ἐστὶ τῶν πάντων δυσκολώτατον] Ἀν-

τι τοῦ, δυσκολώτερον, ἢ, οὕτω δύσκολον, ἢ, τοῦτο πάντων ἐστὶ τὸ δυσκολώτατον. IDEM.

"Οτι ταῖς γνώμαις ἀφεστήκατε τῶν πραγμάτων]"Οτι οὐ σπουδάζετε περὶ τὰ πρᾶγματα. Supra ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς γνώμαις καὶ ταῖς παρασκευαῖς. IDEM.

β'. Ἡ μὲν οὖν ἀσέλγεια καὶ πλεονεξία, ἥ πρὸς ἀπαν-
 τας ἀνθρώπους ¹ Φίλιππος χρῆται, τοσαύτη τὸ ² πλῆθος
 ὅσην ἀκούετε· ὅτι δ' οὐκ ἔνι ταύτης ἐκείνον ἐπισχεῖν ἐκ
 λόγου καὶ δημηγορίας, οὐδεὶς ἀγνοεῖ δήπου. καὶ γὰρ εἰ
 μὴδ' ἀφ' ἐνὸς τῶν ἄλλων τοῦτο μαθεῖν δύναίτο τις, ὥδ'
 λογισάσθω. ἡμεῖς οὐδαμοῦ πάποτε, ὅπου περὶ τῶν δικαίων
 132 εἰπεῖν ἐδέξην, ἡττήθημεν οὐδ' ἀδικεῖν ἐδόξαμεν, ἀλλὰ
 πάντων πανταχοῦ κρατοῦμεν καὶ περιέσμεν τῷ λόγῳ.
 ἄρ' οὖν διὰ ταῦτ' ἐκείνῳ φαύλως ἔχει τὰ πράγματα, ἡ τῇ
 πόλει καλῶς; πολλοῦ γε καὶ δεῖ ἐπειδὰν γὰρ ὁ μὲν
 λαβὼν μετὰ ταῦτα βαδίζῃ τὰ ὅπλα, πᾶσι τοῖς οὖσιν
 ἐτοίμως κινδυνεύσων, ἡμεῖς δὲ καθώμεθα, οἱ μὲν εἰρηκότες
 τὰ δίκαια, οἱ δ' ἀκηκοότες, εἰκότως οἶμαι τὰ ἔργα τοὺς
 λόγους παρέρχεται, καὶ προσέχουσιν ἅπαντες οὐχ οἷς εἴ-
 πομέν ποθ' ἡμεῖς δικαίοις ἢ νῦν ἂν εἴποιμεν, ἀλλ' οἷς ποι-
 οῦμεν. ἔστι δὲ ταῦτα οὐδένα τῶν ἀδικουμένων σῶζειν δυνά-
 μενα· οὐδὲν γὰρ δεῖ πλείω περὶ αὐτῶν λέγειν.

γ'. Τοιγάρτοι διεστηκότων εἰς δύο μέρη ταῦτα τῶν ἐν
 ταῖς πόλεσι, τῶν μὲν εἰς τὸ μῆτε ἄρχεῖν βίᾳ βούλεσθαι
 μηδενὸς μῆτε δουλεύειν ἄλλῳ, ἀλλ' ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ νό-
 μοις ἐξ ἴσου πολιτεύεσθαι, τῶν δ' εἰς τὸ ἄρχεῖν μὲν τῶν
 πολιτῶν ἐπιθυμεῖν, ἑτέρῳ δ' ὑπακούειν, δι' ὅτου πότ' ἂν
 αἰῶνται τοῦτο δυνήσεσθαι ποιῆσαι, οἱ τῆς ἐκείνου προαιρέ-
 σεως, οἱ τυραννίδαν καὶ δυναστεῖων ἐπιθυμοῦντες, κεκρα-
 τήκασι πανταχοῦ, καὶ πόλις δημοκρατουμένη βεβαίως 133
 οὐκ οἶδ' εἴ τις ἐστὶ τῶν πασῶν λοιπῇ πλὴν ἢ ³ ἡμετέρᾳ.

¹ Φίλιππος αἰεὶ χρῆται

² πλῆθος ἔστιν ὅσων

³ ἡμετέρα

β'. Ὅτι δ' οὐκ ἔνι] Οὐκ ἔνεστιν, οὐχ οἷον
 τ' ἐστὶ τινα ἐπισχεῖν Φίλιππον ταύτης τῆς
 πλεονεξίας. IDEM.

Ἐκ λόγου] Διὰ λόγου, λόγῳ. IDEM.
 Μὴδ' ἀφ' ἐνὸς τῶν ἄλλων] Ἀπὸ μηδενὸς τῶν
 ἄλλων. IDEM.

Περιέσμεν τῷ λόγῳ] Τῇ δικαιολογίᾳ, τῷ
 δοκεῖν δικαιότερα λέγειν τῶν ἄλλων· ἀλλὰ
 μὴ τῇ δεινότητι τῶν λόγων. Nam hic
 non de eloquentia præcipue agitur, sed
 de æquitate causæ et jure reipublicæ.
 IDEM.

Μετὰ ταῦτα] Vel intelligendum per hæc,
 inter hæc, i. e. interea dum nos verba se-
 rimus; vel forsan mutandum in μετὰ τά-
 χους. AUGER.

Πᾶσι ταῖς οὖσιν ἐτοίμως κινδυνεύσαν] In
 belli discrimen omnes fortunas et opes
 suas adducere nihil dubitans. WOLF.

Ἔστι δὲ ταῦτα δυνάμενα] Ἀντὶ τοῦ, δύ-
 νηται ταῦτα μηδὲνα σῶζειν. Sic γ'. (β'.)
 ὁλ. ἀλλ' ἐστὶ ταῦτα τὴν ῥαθυμίαν ἐκάστου
 ἡμῶν ἐπαυξάνοντα. Sic in Evangelio: ἦν
 δὲ περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλατταν.
 Sic et Cicero in Oratore: 'Est (ut seīs)
 quasi in extrema pagina Phædri his ipsis
 verbis loquens Socrates:' etsi τὸ ἐστ' ἀντὶ
 τοῦ περὶσσεύεται ἢ εἰσάγεται capi potest.
 IDEM.

Οὐδὲν γὰρ] Γὰρ, Atenim, sedenim. Deinde
 τοιγάρτοι indicat transitionem abruptam
 ab uno ad aliud. AUGER.

καὶ κεκρατήκασιν οἱ δι' ἐκείνου τὰς πολιτείας ποιούμενοι
 πᾶσιν ὅσοις πράγματα πρᾶττεται, πρῶτῳ μὲν πάντων
 καὶ πλείστῳ τῷ τοὺς βουλομένους χρήματα λαμβάνειν
 ἔχειν τὸν δῶσοντα ὑπὲρ αὐτῶν, δευτέρῳ δὲ καὶ οὐδὲν ἐλάτ-
 τονι τούτου τῷ δυνάμιν τὴν καταστρεφισμένην τοὺς ἐναν-
 τιουμένους αὐτοῖς ἐν οἷς ἂν αἰτήσωσι χρόνοις παρῆναι.
 ἡμεῖς δ' οὐ μόνον τούτοις ὑπολειπόμεθα, ὧς ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, ἀλλ' οὐδ' ἀνεγερθῆναι δυνάμεθα, ἀλλὰ μανδραγό- 133
 ραν πεπωκόσιν ἢ τι φάρμακον ἄλλο τοιοῦτον εἰκόαμεν ἀν-
 θρώποις· εἴτ', οἶμαι, — δεῖ γὰρ, ὡς ἐγὼ κρίνω, λέγειν τ' ἀληθῆ
 —, οὕτω διαβεβλήμεθα καὶ καταπεφρονήμεθα ἐκ τούτων,
 ὥστε τῶν ἐν αὐτῷ τῷ κινδυνεύειν ὄντων οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς
 ἡγεμονίας ἡμῖν ἀντιλέγουσιν, οἱ δ' ὑπὲρ τοῦ ποῦ συνε-
 δρεύουσιν, τινὲς δὲ καὶ κατ' ἑαυτοὺς ἀμύνεσθαι μᾶλλον
 ἢ μεθ' ὑμῶν ἐγνώκασιν. τοῦ χάριν δὴ ταῦτα λέγω καὶ διεξ-
 ἔρχομαι; οὐ γὰρ ἀπεχθάνεσθαι μὰ τὸν Δία καὶ πάντας
 τοὺς θεοὺς προαιροῦμαι. ἀλλ' ἵνα ὑμῶν ἕκαστος, ὧς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τοῦτο γνῶ καὶ ἴδῃ, ὅτι ἡ κατ' ἡμέραν ῥαστώνη
 154 καὶ ῥαθυμία, ¹ ὥσπερ τοῖς ἰδίῳις εἰοῖς, οὕτω ² καὶ ταῖς πό-

¹ ὥσπερ ἐν τοῖς² καὶ

γ'. Τῷ τοὺς βουλομένους χρήματα λαμβά-
 νειν, ἔχειν τὸν δῶσοντα ὑπὲρ αὐτῶν] Οἱ βουλό-
 μενοι λαμβάνειν χρήματα sunt proditores
 urbium: ὁ δῶσαν est Philippus: τὸ ὑπὲρ
 αὐτῶν intelligitur de iis, qui regnum affe-
 ctant. WOLF.

Ἀλλὰ μανδραγόραν πεπωκόσιν, ἢ τι φάρ-
 μακον ἄλλο τοιοῦτον εἰκόαμεν ἀνθρώποις] Id
 est, similes videmur his, qui Mandragoram
 biberunt, aut aliud simile pharmacum. In-
 est autem somnifica vis mandragoræ, adeo
 ut enecet etiam largiore potu, teste Plin-
 io lib. 25. cap. 11. Unde qui cessant
 in officio, dormitantque, multam bibisse
 Mandragoram dicuntur. Eras. Ex edit.
 HERVAG.

Μανδραγόραν πεπωκόσιν] Ὁ μανδραγόρας,
 sicut ὁ χάρις, ὁ καταράτης, ὁ μαργαρίτης,
 apud Latinos in fœmineum genus trans-
 eunt. Descriptionem vide in Dioscoride
 Matthioli. WOLF.

Ὡς τε τῶν ἐν αὐτῷ τῷ κινδυνεύειν ὄντων]
 Fortassis ad Lacedæmonios hæc perti-
 nent, quos oppugnaturus putabatur Phi-
 lippus. Nam neque de Thebanis, neque
 de Thessalis, neque de Argivis, neque de
 Megalopolitis, de Megarensibus vero mul-
 to minus, οἷτινες εὐτε τρίτοι, οὐτε τέταρτοι;

ἀλλ' οὐτ' ἐν λόγῳ, οὐτ' ἐν ἀριθμῷ, intelligen-
 da videntur. Sed historiæ fides sit penes
 auctorem: τὸ δὲ ἐν αὐτῷ τῷ κινδυνεύειν εἶναι,
 est in ipso discrimine versari, periculo esse
 proximium. IDEM.

Οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας — οἱ δ' ὑπὲρ τοῦ
 ποῦ συνεδρεύουσιν] Civitas, quæ inter Græ-
 cos habebatur primaria, ducem exercitui
 fœderato præbere solebat, et concilii lo-
 cum aliis indicere. De hisce itaque, tan-
 quam honoribus maximis, lites in bello
 Persico inter Athenienses et Spartanos
 ortas esse invenimus. Ex edit. STOKK.

ὑπὲρ τοῦ ποῦ συνεδρεύουσιν] De concilii
 seu conventus loco, id est, utrum ipsi Athe-
 nas, an nos alio una cum ipsis venire de-
 beamus? WOLF.

Κατ' ἑαυτοὺς ἀμύνεσθαι μᾶλλον] Id est,
 μόνον ἀμύνεσθαι, εἴτε Φίλιππον, εἴτε καὶ
 ἄλλους τινὰς, τοὺς πολεμοῦντας αὐτοῖς.
 IDEM.

Ὅτι ἡ κατ' ἡμέραν ῥαστώνη] Sic Iso-
 crates Nicocle: μηδενὸς ὀλιγαρεῖτε, μήτε
 καταφρονεῖτε τῶν προστεταγμένων ὑπολαμ-
 βάνοντες, ὡς οὐ παρὰ ταῦτ' ἐστὶν· ἀλλ' ὡς
 παρ' ἑκάστου τῶν μερῶν ἡ καλῶς ἢ κακῶς
 ἔξον τὸ σῆμα. IDEM. Cfr. Cusaub. ad
 Theophrast. Char. π. μικρολογ. p. 238.

λεσιν οὐκ ἐφ' ἐκάστου τῶν ἀμελουμένων ποιεῖ τὴν αἰσθησιν εὐθέως, ἀλλ' ἐπὶ τῷ κεφαλαίῳ τῶν πραγμάτων ἀπαντᾷ. ὁρᾶτε Σέρριον καὶ Δορίσκον· ταῦτα γὰρ πρῶτον ὀλιγωρήθη μετὰ τὴν εἰρήνην, ἀ πολλοῖς ὑμῶν οὐδὲ γνῶριμά ἐστιν ἴσως. ταῦτα μέντοι τότε ἐαθέντα καὶ παροφθέντα ἀπάλεσε Θράκην καὶ Κερσοβλέπτην, σύμμαχον ὄντα ὑμῶν. πάλιν ταῦτ' ἀμελούμενα ἰδὼν καὶ οὐδεμιᾶς βοηθείας τυγχάνοντα παρ' ὑμῶν κατέσκαπτε Πορθμόν, καὶ τυραννίδα ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς ἐπετείχισεν ὑμῖν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ. ταύτης ὀλιγωρουμένης Μέγαρα ἐάλω παρὰ μικρόν. οὐδὲν ἐφροντίσατε οὐδ' ἐπεστράφητε ἐπ' οὐδενὶ τούτων, οὐδ' ἐνεδείξασθε τοῦθ', ὅτι οὐκ ἐπιτρέψετε ταῦτα ποιεῖν αὐτῷ· Ἀντῶνας ἐπρίατο, καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον τὰ ἐν Ὀρεῶν πράγματα εἰλήφει. πολλὰ δὲ καὶ παραλείπω, Φεράς, τὴν ἐπ' Ἀμβρακίαν ὁδὸν. τὰς ἐν Ἡλιδι σφαγὰς, ἄλλα μυρία· οὐ γὰρ ἵν' ἐξαριθμήσωμαι τοὺς βε-

¹ ὄντα ἓνα ὑμῶν

Σέρριον καὶ Δορίσκον] Vide supra Not. ad Phil. Γ. δ'. STOCK.

Καὶ Κερσοβλέπτῃν σύμμαχον ὄντα ὑμῶν] De hoc contentiones sunt inter Æschinem et Demosthenem, utrius ille culpa sit fœdere Philippico exclusus. Vide τοὺς ἀντιπάλους λόγους, καὶ τοὺς περὶ τῆς παραπρεσβείας. WOLF. Supra Not. ad Orat. de Cherson. §. ιε'. STOCK.

Κατέσκαπτε Πορθμόν] Sinum, fretum: hic proprium nomen videtur munitionis aliojus ad Chalcidensem Euripnm. WOLF.

Ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς] Nempe in Eretria, ubi Clitarchum tyrannum constituerat. Porthmus erat oppidum maritimum Eubææ in ditione Eretriensium. Ex edit. STOCK.

Μέγαρα ἐάλω] Leland. iv. §. 1. p. 110. STOCK.

Ἀντῶνας ἐπρίατο] Διὰ προδοσίας ἐκτῆσατο. τὸ πείσθαι, ἀνείσθαι, πωλεῖν, πειράσκειν, προσωίνειν, προδοτικὰ καὶ δωροδόκα ῥήματα ἐστὶ παρὰ Δημοσθένει. Stephanus Ἀντῶνα ἐνικῶς ποιεῖ πόλιν Θεσσαλίας, διὰ τὸ τοὺς τόπους ἀντράδεις εἶναι, ἐξ οὗ καὶ παροιμία, ἀντράνιος ὄνος. WOLF.

Ὀρεῶν] Vide tertiam Phil. STOCK.

Φεράς] Alii uno ε Φεράς ὀχυρόνως. Unde φεραίος potius, quam φερραίος, apud Stephanum. et Homerus [B. 711.] οἱ τε Φεράς ἐνέμοντο παρὰ Βοιβηίδα λίμνῃ. Videntur

VOL. I.

Græci librarii τὸ ε, ut Germanici scribæ τὸ η solent, sæpe sine causa geminare. WOLF. Lego Φεράς: nam quinque aut sex urbes nomine Φεραί, nulla, quod sciam, Φερραί. PALMER.

Φεράς] Hanc Thessaliæ urbem Philippus, expulso tyranno Lycophronte, presidio tenuit, tranquillitatis publicæ tuendæ causa, ut ipse dixit; re autem vera, quo mobiles Thessalorum animos stabili jugo servitutis constringeret. Lel. ii. §. 2. p. 154. STOCK.

Τὴν ἐπ' Ἀμβρακίαν ὁδὸν] Hanc ejus expeditionem legatione Peloponnensi fuisse impeditam, in fine 3. Philippicæ scripsit. De Elæis cædibus credamus Demostheni, ut et de aliis minutis et parum celebratis aut amissis historiis. WOLF.

Τὰς ἐν Ἡλιδι σφαγὰς] Philippus, utpote Amphictyonum princeps, sacrilegos Phocenses proscripserat. Horum quidam, qui in Cretam una cum imperatore Phaleco perfugerant, adscitis sibi nonnullis ab Elide exsulibus, in Peloponnesum impetum fecerunt: dumque agros vastarent, aggressi sunt eos Elei Arcadesque, et in deditiōnem acceptos ad unum omnes trucidarunt, uti jusserat decretum Amphictyonicum. Hoc est, quod Demosthenes vocat τὰς ἐν Ἡλιδι σφαγὰς, cujusque invidiā omnem in Philippum transfert. Ex edit. STOCK.

4f

155 βιασμένους καὶ τοὺς ἡδίκημένους ὑπὸ Φιλίππου, ταῦτα διεξῆλθον, ἀλλ' ἵνα τοῦθ' ὑμῖν ἐπιδείξω, ὅτι οὐ στήσεται πάντας ἀνθρώπους ἀδικῶν, ¹ τὰ δ' ὑφ' αὐτῷ ποιούμενος Φίλιππος, εἰ μή τις αὐτὸν κωλύσει.

δ'. Εἰσὶ δὲ τινες οἱ πρὶν ἀκοῦσαι τοὺς ὑπὲρ τῶν πραγμάτων λόγους εὐθέως εἰώθασιν ἐρωτᾶν, Τί οὖν χρὴ ποιεῖν; οὐχ ἵνα ἀκούσαντες ποιήσωσι — χρησιμώτατοι γὰρ ἂν ἦσαν ἀπάντων —, ἀλλ' ἵνα τοῦ λέγοντος ἀπαλλαγῶσι. δεῖ δ' ὅμως εἰπεῖν ὅ τι χρὴ ποιεῖν. πρῶτον μὲν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο παρ' ὑμῖν αὐτοῖς βεβαίως γινῶναι, ὅτι τῇ πόλει Φίλιππος πολεμεῖ καὶ τὴν εἰρήνην λέλυκε· καὶ κακόνους μὲν ἐστὶ καὶ ἐχθρὸς ὅλη τῇ πόλει καὶ τῷ τῆς πόλεως ἐδάφει, προσθήσω δὲ καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει θεοῖς, οἵπερ αὐτὸν ἐξολέσειαν· οὐδενὶ μέντοι μᾶλλον ἢ τῇ πολιτείᾳ πολεμεῖ οὐδ' ἐπιβουλεύει, καὶ σκοπεῖ μᾶλλον οὐδὲν τῶν ἀπάντων, ἢ ὅπως ταύτην καταλύσῃ. καὶ τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης τρόπον τινα νῦν γε δὴ ποιεῖ· λογίζεσθε γάρ. ἄρχειν βούλεται, τούτου δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους ὑπέληφεν ὑμᾶς. ἀδικεῖ πολὺν ἤδη χρόνον, καὶ τοῦτ' αὐτὸς ἄριστα σύνοιδεν ἑαυτῷ· οἷς γὰρ οὗσιν ὑμετέροις ἔχει χρῆσθαι, τούτοις ἀπαντα τᾶλλα βεβαίως κέκτηται· εἰ γὰρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτίδαιαν προεῖτο, οὐδ' ἂν ἐν Μακεδονίᾳ μένειν ἀσφαλῶς ἠγεῖτο. ἀμφοτέρω οὖν οἶδε, καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπιβουλεύοντα, καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους. εὖ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων δικαίως μισεῖν αὐτὸν ἠγεῖται. πρὸς δὲ τούτοις τοσούτοις οὗσιν οἶδεν ἀκριβῶς ὅτι, οὐδ' ἂν ἀπάντων τῶν ἄλλων γένηται κύριος, οὐδὲν ἐστ' αὐτῷ βεβαίως ἔχειν, ἕως 135 ἂν ὑμεῖς δημοκρατήσθε, ἀλλ' ἐάν ποτε συμβῇ τι πταῖσμα — πολλὰ δ' ἂν γένοιτο ἀνθρώπων —, ἥξει πάντα τὰ νῦν βεβιασμένα, καὶ καταφεύζεται πρὸς ὑμᾶς· ἐστὲ γὰρ ὑμεῖς οὐκ αὐτοὶ πλεονεκτῆσαι καὶ κατασχεῖν ἀρχὴν εὖ πεφυ-

¹ τὰδ'

ὅτι οὐ στήσεται πάντας ἀνθρώπους ἀδικῶν] Non stabit, ante totū, ut patet, alia diatēlesei ἀδικῶν. [In farrag. M. ὅτι οὐ στήσεται πάντας μὲν ἀνθρώπους, πάντα δ' ὑφ' αὐτῷ.] WOLF.

δ'. βεβαίως γινῶναι ὅτι τῇ πόλει Φίλιππος] Ex oratione peri tōn en Xerōnōs hēc sunt repetita. Sic non dubitavit etiam Iso-

crates iisdem sententiis atque verbis pluribus in locis uti. IDEM.

γινῶναι] Sub. χρὴ ex præcedenti. AUGER. τῇ πολιτείᾳ] Εἰδικῶς, τῇ δημοκρατίᾳ. WOLF.

Προεῖτο] Ἄρξ. β. εὐκταῖς τοῦ προεῖμαι: etsi videtur penamflectendum προεῖτο, sicut δείκνυ, θέω, δείτο. IDEM.

κότες, ἀλλ' ἕτερον λαβεῖν κωλύσαι, καὶ τὸν ἔχοντ' ἀφε-
 λείσθαι καὶ ὅλως ἐνοχλῆσαι τοῖς ἄρχειν βουλομένοις καὶ 156
 πάντας ἀνθρώπους εἰς ἐλευθερίαν ἐξελείσθαι δεινοί. ¹ οὐκ-
 ουν βούλεται τοῖς αὐτοῦ καιροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν
 ἐφεδρεῖν, οὐ κακῶς οὐδ' ἀργῶς ταῦτα λογιζόμενος. πρῶ-
 τον μὲν δὴ τοῦτο δεῖ, ἐχθρὸν ὑπειληφέναι τῆς πολιτείας
 καὶ τῆς δημοκρατίας ἀδιάλλακτον ἐκείνον· δεύτερον δὲ
 εἰδέναι σαφῶς ὅτι πάνθ', ὅσα πραγματεύεται καὶ κατα-
 σκευάζεται νῦν, ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν παρασκευάζεται.
 οὐ γὰρ οὕτως εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν οὐδεὶς, ὥςθ' ὑπολαμβάνειν
 τὸν Φίλιππον τῶν μὲν ἐν Θράκῃ κακῶν — τί γὰρ ἂν ἄλλο
 τις εἴποι Δρογγίλον καὶ Καβύλην καὶ Μάστειραν, καὶ
 ἃ νῦν φασὶν αὐτὸν ἔχειν; — τούτων μὲν ἐπιθυμεῖν καὶ
 ὑπὲρ τοῦ ταῦτα λαβεῖν καὶ πόνους καὶ χειμῶνας καὶ
 τοὺς ἐσχάτους κινδύνους ὑπομένειν, τῶν δ' Ἀθήνησι λιμέ-
 νων καὶ νεωρίων καὶ τριηρῶν καὶ τῶν ἔργων τῶν ἀργυρείων
 καὶ τοσούτων προσόδων καὶ ² τόπου καὶ δόξης, ὧν μὴτ'
 ἐκείνῳ μὴτ' ἄλλῳ γένοιτο μηδενὶ χειρωσαμένῳ τὴν πόλιν
 τὴν ἡμετέραν κυριεῦσαι, οὐκ ἐπιθυμεῖν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν
 ὑμᾶς εἰσέειν ἔχειν, ὑπὲρ δὲ τῶν μελινῶν καὶ τῶν ὀλυρῶν
 τῶν ἐν τοῖς Θρακίοις σιροῖς ἐν τῷ βαράθρῳ χειμάζειν. οὐκ
 ἐστὶ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ κείνα ὑπὲρ τοῦ τούτων γενέσθαι
 136 κύριος καὶ τὰλλα πάντα πραγματεύεται.

¹ οὐκ οὖν² τόπων

Οὐκ ουν βούλεται τοῖς αὐτοῦ καιροῖς] Ean-
 dem sententiam in Oratione περὶ τῶν ἐν
 Χερρόνησ. sic extulit, οὐκ ουν βούλεται τοῖς
 ἑαυτοῦ καιροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν ἐφε-
 δρεῖν, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ· οὐ κακῶς οὐδ' ἀργῶς
 ταῦτα λογιζόμενος. Proinde hoc agit
 præcipue Philippus, ne status popularis
 libertate frui vobis liceat. Quam liber-
 tatem temporibus suis, occasionibusque
 rerum commodè gerendarum imminere ille
 minime vult. id inquam ut velit longe
 abest. Bud. Ex edit. HERVAG.

Οὐκ ουν] Παροξύτῳ μὲν ἀρνητικῶν περι-
 σπαμένῳ δὲ καταφατικῶν. WOLF.

Τοῖς αὐτοῦ καιροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθε-
 ρίαν ἐφεδρεῖν] "Εφεδρῶν, auctore Luciano,
 dicebantur athletæ, qui integri succede-
 bant in Olympico certamine defatigatis.
 Hinc ducta est hæc metaphora significans,
 ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι καταγωνιζέσθαι ἐπιχειρήσουσι
 Φίλιππον δυστυχήσαντα. IDEM.

"Οτι πάνθ' ὅσα πραγματεύεται] Id est,
 quæcumque struit, molitur. Significat enim
 πραγματεύομαι præter notam significatio-
 nem sutagere circa aliquid et occupari.
 Cic. pertractare appellat, id est, omnia
 tentare. Sic alibi Demosthenes: ὁ δὲ τοῦ-
 το ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου μάλιστα ἐπραγμα-
 τεύετο, id est, omni ope efficere contende-
 bat, laborabat, agebat ut efficeret. Ex edit.
 HERVAG.

Τῶν μὲν ἐν Θράκῃ κακῶν, etc. τούτων μὲν]
 Τὸ τούτων κατὰ πλεονασμὸν inculcatum
 ob parenthesis. WOLF.

Δρογγίλον καὶ Καβύλην καὶ Μάστειραν]
 Vide Notas in orationem de Chersoneso,
 §. 11. STOCK.

Τριηρῶν] Lego τριηρῶν περιεσπωμένων τριη-
 ρέων, ex acuto enim et gravi sit circummil-
 lexus: nec puto nomen hoc excipi a regula.
 WOLF.

157 ε. Ταῦτα τοίνυν ἕκαστον εἰδὸτα καὶ γινώσκοντα παρ' αὐτῷ δὲ μὰ Δί' οὐ γράψαι κελεύειν πόλεμον τὸν τὰ βέλ-
 τιστα ἐπὶ πᾶσι δικαίοις συμβουλεύοντα· τοῦτο μὲν γάρ
 ἔστι λαβεῖν ¹ ὅτῳ πολεμήσετε βουλομένων, οὐχ ἂ τῇ
 πόλει συμφέρει πράττειν. ὁρᾶτε γάρ. εἰ δὲ ἂ πρῶτα παρε-
 σπόνδησε Φίλιππος ἢ δεύτερα ἢ τρίτα — πολλὰ γάρ ἐστιν
 ἐφεξῆς — ἔγραψέ τις αὐτῷ πολεμεῖν, ὁ δ' ὁμοίως ὡς-
 περ νῦν, οὐ γράφοντος Ἀθηναίων οὐδενὸς πόλεμον, Καρδια-
 νοῖς ἐβοήθει, οὐκ ἀνηρπασμένος ἂν ἦν ὁ ταῦτα γράψας,
 καὶ ² διὰ τοῦθ' ἅπαντες ἡτιῶντο ἂν αὐτὸν Καρδιανοῖς βο-
 βοηθηκέναι; μὴ τοίνυν ζητεῖτε ὄντινα, ἂνδ' ὦν Φίλιππος
 ἐξαμαρτάνει, μισήσετε καὶ τοῖς παρ' ἐκείνου μισθαρνοῦσι
 διασπᾶσθαι παραβαλεῖτε· μὴδ' αὐτοὶ χειροτονήσαντες
 πόλεμον βούλεσθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἐρίζειν, εἰ δέον ἢ μὴ
 δέον ³ ὑμᾶς τοῦτο πεποιηκέναι· ἀλλ' ὃν ἐκεῖνος πολεμεῖ τρό-
 πον, τοῦτον ἀμύνεσθε, τοῖς μὲν ἀμυνομένοις ἤδη χρήματα
 καὶ τᾶλλα ὧν ἂν δέωνται δίδόντες, αὐτοὶ δ' εἰσφέροντες,
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ κατασκευαζόμενοι στρατεύμα,

¹ ὅτῳ πολεμήσετε λαβεῖν βουλομένων

² δι' αὐτό γε τοῦθ'

³ ὑμᾶς

ε. Τοῦτο μὲν γάρ ἐστιν ὅτῳ μὴ πολεμή-
 σετε λαβεῖν οὐ βουλομένων] Nam id quidem
 eorum est, qui, cum quo bellum non gerant,
 capere nolunt. Felicianus τὸ μὴ et οὐ
 omittit. (Alterutra certe negatio, si non
 utraque, abundat.) Nam id quidem eorum
 est, qui, cum quo bellum gerant, capere, vo-
 lunt, id est: Ea re non aliud quaeritis,
 nisi ut auctorem belli Philippo inferendi
 pro hoste habeatis. Sin ὅτῳ πολεμήσετε
 λαβεῖν οὐ βουλομένων: Eorum est, qui, cum
 quo bellum gerant, capere nolint, id est,
 tergiversantium et detrectantium bellum,
 est, jubere decerni, pace jam violata, Phi-
 lippo bellum esse faciendum, qui jamdu-
 dum bellum gerit; id est: Si vobis curae
 esset respublica, et non magis propensi esse-
 tis ad calumniandos oratores: intelligeretis,
 non decernendum, sed gerendum esse bellum.
 τὸ ὅτῳ capi potest τελικῶς, ἀντὶ τοῦ, ἐφ' ᾧ,
 ἢ ἵνα μὴ. Ego verti: Id enim eorum est,
 qui detrectandi belli causam quaerunt: non
 qui ea, quae sunt ex usu reipublica, agere
 decreverunt. Quae interpretatio si cui dis-
 plicet, reponat: est, cum quo bellum ge-
 rat, quaerere: est, cum quo bellum magis con-
 sentit cum iis, quae sequuntur. WOLF.

Ἐγραψε] Sub. ἂν potenziale. AUGER.

Εἰ Καρδιανοῖς ἐβοήθει] Ὑποθετικῶς haec

accipienda sunt omnia. Colligit enim e
 praesenti Atheniensium consuetudine, quid
 tum facturi fuissent. WOLF. Vide Arg.
 Tour. in orationem de Chers. STOCK.

Οὐκ ἀνηρπασμένος ἂν ἦν] Scilicet eis τὸ
 δεσποτικόν, ἢ ἐκβληθεὶς τῆς ἐκκλησίας.
 Postea ἀνάρπαστος γέγονεν (pro quo alii
 legunt ἀνάσπαστος) ulitur de eo satrapa,
 qui ad dicendam causam revocatur e pro-
 vincia, aut forsasse captivus abducitur, et
 ad poenam rapitur: quod et nomini et rei
 magis convenit, et apud Herodianum, τι-
 νὰς ἀνάρπαστους ποιεῖν, revocare e provincia.
 Quod Saidas habet, οἱ ἀνάρπαστοι, οἱ ἀμύν-
 τοι, οἷς ὄργια καὶ τελεταὶ οὐκ ἐγένοντο, huic
 loco alienum est. Apud Plutarchum Πω-
 μύλος ἀνηρπασμένος εἰς Θεοὺς, raptus ad
 Deos, id est, ἀποθεωθείς, in bonam par-
 tem. WOLF.

Αὐτὸν] Nempē, Philippum. AUGER.

Διασπᾶσθαι (sic enim malo, quam
 διασπᾶσθαι) παραβαλεῖτε] Ἴνα διασπᾶ-
 σονται αὐτούς. WOLF.

Αὐτοὶ χειροτονήσαντες] Vult, ut ipsi Athe-
 nienses bellum decernant, idque ubi fece-
 rint, ut ne semetipsos calumniarentur, neque
 dubitent, quin recte fecerint. IDEM.

Τοῖς μὲν ἀμυνομένοις ἤδη] Τοῖς ἐν Χερρό-
 νισσι. IDEM.

137 τρήρεις ταχείας, ἵππους, ἵππαγωγούς, καὶ τᾶλλα ὅσα 158
εἰς πόλεμον. ἐπεὶ νῦν γε γέλως ἐστὶν ὡς χρώμεθα τοῖς
πράγμασι, καὶ Φίλιππον δ' αὐτὸν ¹οἶμαι οὐδὲν ἂν ἄλλο
μὰ τοὺς θεοὺς εὖξασθαι ποιεῖν τὴν πόλιν ἢ ταῦτα, ἃ
νῦν ποιεῖτε· ὑστερίζετε, ἀναλίσκετε, ὅτῳ παραδώσετε τὰ
πράγματα ²ζητεῖτε, δυσχεραίνετε, ἀλλήλους αἰτιᾷσθε.
ἀφ' οὗτου δὲ ταῦτα γίνεται, ἐγὼ διδάξω, καὶ ὅπως παύσε-
ται, λέξω.

ζ'. Οὐδὲν πάποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν πραγμάτων
ἐξ ἀρχῆς ἐνεστήσασθε οὐδὲ κατεσκευάσασθε ὀρθῶς, ἀλλὰ
τὸ συμβαῖνον αἰεὶ διώκετε· εἴτ' ἐπειδὰν ὑστερίσητε, παύεσθε·
ἕτερον πάλιν εἰὰν συμβῇ τι, παρασκευάζεσθε καὶ θορυβεῖ-
σθε. τὸ δ' οὐχ οὕτως ἔχει· οὐκ ἐνεστι ξοηδαίαις χρωμένους
οὐδὲν τῶν δεόντων ³ποτὲ πράξαι, ἀλλὰ κατασκευάσαντας
δεῖ δύναμιν, καὶ τροφὴν ταύτῃ πορίσαντας καὶ ταμίας
καὶ δημοσίους, καὶ, ὅπως ἐνὶ τῶν χρημάτων φυλακὴν
ἀκριβεστάτην γενέσθαι, οὕτω ποιήσαντας, τὸν μὲν τῶν
χρημάτων λόγον παρὰ τούτων λαμβάνειν, τὸν δὲ τῶν
ἔργων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, καὶ μηδεμίαν πρόφασιν τοῦ
πλεῖν ἄλλοσε ἢ πράττειν ἄλλο τι τῷ στρατηγῷ καταλεί-
πειν. ἂν δ' οὕτω ποιήσητε καὶ τοῦτ' ἐθελήσητε ὡς ἀληθῶς,
ἄγειν εἰρήνην δικαίαν καὶ μένειν ἐπὶ τῆς αὐτοῦ Φίλιππον
ἀναγκάσετε, ἢ πολεμήσετε ἐξ ἴσου· καὶ ἴσως ἂν ἴσως,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥσπερ ὑμεῖς νῦν πυνθάνεσθε, τί ποιεῖ
Φίλιππος καὶ ποῖ πορεύεται, οὕτως ⁴ἂν ἐκεῖνος φροντίσαι,
ποῖ ποτὲ ἢ τῆς πόλεως ἀπήρκε δύναμεις καὶ ποῦ φανή-
σεται.

ζ'. Εἰ δὲ τῷ δοκεῖ ταῦτα καὶ δαπάνης πολλῆς καὶ
πόνων πολλῶν καὶπραγματείας εἶναι, καὶ μάλα ὀρθῶς

¹ οἶμαι² [ζητεῖτε·]³ πάποτε⁴ * αὖ

Ὅσα εἰς πόλεμον] Scilicet ἀναγκαῖά
ἐστὶν, ἢ ἀνήκει. IDEM.

ζ'. Τὸ δ' οὐχ οὕτως ἔχει] Quid si ἔδει;
Scilicet γενέσθαι. Aut certe ἀντὶ τοῦ, οὐ
προσέκει ταῦθ' οὕτω γίνεσθαι. IDEM. Sub.
πράγμα. AUGER.

Βοηθείαις χρωμένους] Vide Not. in Phil.
I. §. ια. STOCK.

Φυλακὴν] Custodienda pecunia est, id
est, providendum, ne duces aut questores

aerarium depeculentur. WOLF.

Οὕτω ποιήσαντες] Scilicet, ἡμᾶς δεῖ.
IDEM.

Μηδεμίαν πρόφασιν τοῦ πλεῖν ἄλλοσε]
Not. in Phil. I. §. θ'. STOCK.

Ἐπὶ τῆς αὐτοῦ] Sub. χώρας. AUGER.

ζ'. Εἰ δὲ τῷ δοκεῖ ταῦτα] Ἐκ τοῦ περὶ
τῶν ἐν Χερρόνησῳ λόγου δεῦρο μετεπισημασμένα.
WOLF.

δοκεῖ. ἀλλ' εἰὰν λογίσῃται τὰ τῇ πόλει μετὰ ταῦτα γενη-
 159 σόμενα, εἰὰν ταῦτα μὴ ἐδέλῃ ποιεῖν, εὐρήτει λυσιτελοῦν τὸ
 ἐκόντας ποιεῖν τὰ δέοντα. εἰ μὲν γὰρ ἐστὶ τις ἐγγυητὴς
 ὑμῖν θεῶν — οὐ γὰρ ἀνθρώπων γε οὐδεὶς ἀν γένοιτο ἀξιο-
 χρεως τηλικούτου πράγματος —, ὥς εἰὰν ἄγῃθ' ἡσυχίαν 130
 καὶ ἅπαντα πρόησθε, οὐκ ἐπ' αὐτοὺς ὑμᾶς τελευτῶν ἐκεί-
 νος ἥξει, αἰσχυρὸν μὲν νῆ τὸν Δία καὶ πάντας τοὺς θεοὺς
 καὶ ἀνάξιον ὑμῶν καὶ τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει καὶ τῶν
 πεπραγμένων τοῖς προγόνοις, τῆς ἰδίας βραθυμίας ἔνεκα τοὺς
 ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας εἰς δουλείαν προσέσθαι, καὶ ἔγωγ'
 αὐτὸς τεθνᾶναι μᾶλλον ἢ ταῦτ' εἰρηκέναι βουλοίμην· οὐ
 μὴν ἀλλ' εἰ τις ἄλλος λέγει καὶ ὑμᾶς πείθει, ἔστω, μὴ
 ἀμύνεσθε, ἅπαντα πρόσθε. εἰ δὲ μηδενὶ τοῦτο δοκεῖ, τοῦ-
 ναντίον δὲ προΐσμεν ἅπαντες, ὅτι ὅσω ἀν πλειόνων εἰσώ-
 μεν ἐκεῖνον γενέσθαι κύριον, τοσούτω χαλεπωτέρῳ καὶ
 ἰσχυροτέρῳ χρησόμεθα ἐχθρῷ, ¹ ποῖ ἀναδυόμεθα; ἢ τί
 μέλλομεν; ἢ πότε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ δέοντα ποιεῖν
 ἐτελήσομεν; ὅταν νῆ Δί' ἀνάγκη τις ᾗ. ἀλλ' ἦν μὲν ἀν τις
 ἐλευθέρων ἀνθρώπων ἀνάγκην εἴποι, οὐ μόνον ἤδη πάρεστιν
 ἀλλὰ καὶ πάλαι παρελήλυθε, τὴν δὲ τῶν δούλων ἀπεύχε-
 σθαι δῆπου μὴ γενέσθαι δεῖ. διαφέρει δὲ τί; ὅτι ἐστὶν
 ἐλευθέρῳ μὲν ἀνθρώπῳ μεγίστη ἀνάγκη ἢ ὑπὲρ τῶν γι-
 γνομένων αἰσχύνη, καὶ μείζω ταύτης οὐκ οἶδα ἦν τινα ἀν
 εἴποι τις· δούλῳ δὲ πληγαὶ καὶ ὁ τοῦ σώματος αἰκισμός·
 ὃ μῆτε γένοιτο οὔτε λέγειν ἄξιον.

ἦ. Τὸ μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τὰ τοιαῦτα
 ὀκνηρῶς διακειῖσθαι, αἱ δεῖ τοῖς σώμασι καὶ τοῖς οὖσι λει-
 τουργῆσαι ἕκαστον, ἐστὶ μὲν οὐκ ὀρθῶς ἔχον, οὐδὲ πολλοῦ
 δεῖ, οὐ μὴν ἀλλ' ἔχει γέ τινα πρόφασιν ὅμως· τὸ δὲ μὴδ'
 ὅσα ἀκοῦσαι δεῖ μὴδ' ὅσα βουλευσασθαι προσήκει, μὴδὲ
 ταῦτ' ἐθέλειν ἀκοῦειν, τοῦτ' ἤδη πᾶσαν ἐπιδέχεται κατη- 139
 γορίαν. ὑμεῖς τοίνυν οὐτ' ἀκοῦειν, πρὶν ἀν ὥσπερ νῦν αὐτὰ
 παρῇ τὰ πράγματα, οὔτε βουλευέσθαι περὶ οὐδενὸς εἰώθατε
 ἐφ' ἡσυχίας· ἀλλ' ὅταν μὲν ἐκεῖνος παρασκευάζεται ἐφ'
 ὑμᾶς, ἀμελήσαντες τοῦ ποιεῖν ² ταυτό· καὶ ἀντιπαρασκευά-

ζεσθαι ῥαθυμεῖτε, καὶ ἐάν τι λέγη τις, ἐκβάλλετε, ἔπει-
 δάν δὲ ἀπολωλὸς ἢ πολιορκούμενόν τι πύθῃσθε, τηνικαυτ' ¹⁶⁰
 ἀκροᾶσθε καὶ παρασκευάζεσθε. ἦν δ' ἀκηκοέναι μὲν καὶ
 βεβουλεύσθαι τότε καιρὸς, ὅθ' ὑμεῖς οὐκ ¹ ἠθέλετε· πράτ-
 τειν δὲ καὶ χρῆσθαι τοῖς παρεσκευασμένοις νῦν, ἡνίκ' ἀκού-
 ετε. τοιγαροῦν ἐκ τῶν τοιούτων ἔθων μόνου τῶν πάντων
 ἀνθρώπων ὑμεῖς τουναντίον τοῖς ἄλλοις ποιεῖτε· οἱ μὲν γὰρ
 ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι πρὸ τῶν πωραγμάτων εἰώθασι
 χρῆσθαι τῷ βουλευέσθαι, ὑμεῖς δὲ μετὰ τὰ πράγματα.
 ὃ δὴ λοιπὸν ἐστὶ, καὶ πάλαι μὲν ἔδει, διαφεύγει δ' οὐδὲ
 νῦν, τοῦτ' ἔρῳ.

Δ'. Οὐδενὸς τῶν ² πάντων οὕτως ὡς χρημάτων δεῖ τῇ
 πόλει πρὸς τὰ νῦν ἐπιόντα πράγματα. συμβέβηκε δ' εὐτυ-
 χήματα ἀπὸ ταυτομάτου, οἷς ἂν χρησόμεθα ὀρθῶς, ἴσως
 ἂν γένοιτο τὰ δεόντα. πρῶτον μὲν γὰρ, οἷς βασιλεὺς πι-
 στεύει, καὶ εὐεργέτας ὑπέιληφεν αὐτοῦ, οὗτοι μισοῦσι καὶ
 πολεμοῦσι Φιλίππῳ. ἔπειθ' ὁ πωράττων καὶ συνειδὼς
 ἅπανθ' ὅσα Φίλιππος κατὰ βασιλέως παρασκευάζεται,
 οὗτος ³ ἀνάσπαστος γέγονε, καὶ πάσας τὰς πωράξεις βασι-
 λεὺς οὐχ ἡμῶν κατηγορούντων ἀκούσεται, οὐς ὑπὲρ τοῦ
 συμφέροντος ἂν ἡγήσαιο τοῦ ἰδίου λέγειν, ἀλλὰ τοῦ πωρά-
¹⁴⁰ ξαντος αὐτοῦ καὶ διοικοῦντος, ὥστ' εἶναι πιστὰς τὰς κα-
 τηγορίας, καὶ λοιπὸν λόγον εἶναι τοῖς παρ' ⁴ ἡμῶν πρέσβε-

¹ ἡθελησάτε² ἅπάντων³ ἀνάσπαστος⁴ ἡμῶν

Τι λέγει] Ad τι sub. ἐπιτῆδειον, vel aliud
 quid. AUGER.

Διαφέρει δὲ οὐδὲ νῦν] Intelligo: nihil au-
 tem interest etiam nunc fieri, i. e. potest
 etiam nunc fieri. IDEM.

Δ'. Οἷς βασιλεὺς πιστεύει] Thebanos in-
 nuit, qui Artaxerxi Ocho egregiam ope-
 ram navarant in obsidione Pelusii, urbis
 Ægyptiacæ. Causas odii Thebanorum
 in Philippum jam didicimus in oratione
 præcedente. Echinum nempe iis eripue-
 rat, quod laud æquo animo ferre poterant.
 Ex edit. STOCK.

Οὗτοι μισοῦσι καὶ πολεμοῦσι Φιλίππῳ]
 Observa diversæ constructionis verba.
 WOLF.

Ἐπειθ' ὁ πωράττων καὶ συνειδὼς] Vide an-
 notationes in Ulpianum. IDEM.

Οὗτος ἀνάσπαστος γέγονε] Spectat hoc
 Eunuchum Hermiam, Atarnæ Mysiæ ur-
 bis præfectum, quicum Philippus consilia

communicaverat de Asia bello petenda.
 Hunc Mentor Rhodius, ad colloquium
 invitatum, in vincula conjecit, et ad Ar-
 taxerxem duxit. Ex edit. STOCK.

Οὗτος ἀνάσπαστος γέγονε] Budeus legit,
 οὗτος ἀνάσπαστος γέγονε, hoc est, quæstori
 suo eunuchus rex successorem misit. ἀνά-
 σπαστος enim dicitur, cui successor mitti-
 tur, qui revocatur e provincia. et ita legit
 interpres, ταμίαν τὸν εὐνοῦχον ἀνάσπαστον
 ἐποιήσατο ὁ βασιλεὺς, μαθὼν αὐτὸν συμ-
 πωράττειν Φιλίππῳ. In impressis legitur
 ἀνάσπαστον, non magno errore. Sunt enim
 ἀνάσπαστοι, qui de medio tolluntur, et qui
 sic revocantur, e provinciis. Herod. lib. 3.
 πλείστους γοῦν τῶν ἔθνη καὶ στρατόπεδα πε-
 πιστευμέναν, μετὰ ὑπατείας τιμῆν, ἢ δόξαν
 ἐπὶ τροπαίῳ προσγενομένην ἐκ μικρᾶς καὶ εὐ-
 τελοῦς διαβολῆς ἀνάσπαστους ἐποίησε, hoc est,
 rupi ad se jubebat abrogato imperio, &c. Ex
 edit. HERVAG.

σιν, ὃν βασιλεὺς ἥδιστα ἂν ¹ ἀκούσαι, ὡς τὸν ἀμφοτέρους
 161 ἀδικοῦντα κοινῇ τιμωρήσασθαι δεῖ, καὶ ὅτι πολὺ τῷ βα-
 σιλεῖ φοβερώτερός ἐσθ' ὁ Φίλιππος, ἂν προτέροις ἡμῖν ἐπι-
 θηται· εἰ γὰρ ἐγκαταλειπόμενοί τι πεισόμεθα ἡμεῖς, ἀδεῶς
 ἐπ' ἐκείνους ἤδη πορεύσεται. ὑπὲρ δὲ τούτων ἀπάντων οἶμαι
 δεῖν ὑμᾶς πρεσβεῖαν ἐκπέμπειν, ἥτις τῷ βασιλεῖ διαλέ-
 ξεται, καὶ τὴν ἀβελτερίαν ἀποδέσθαι, δι' ἣν πολλάκις
 ἡλαττώθητε, ὃ δὴ βάρβαρος καὶ κοινὸς ἅπασιν
 ἐχθρὸς, καὶ ἅπαντα τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ γὰρ, ὅταν τιν' ² ἴδω
 τὸν μὲν ἐν Σούσοις καὶ ἐν Ἐκβατάνοις δεδοκότα καὶ κακό-
 νουν εἶναι τῇ πόλει φάσκοντα, ὅς καὶ πρότερον συνεπηνώρ-
 θωσε τὰ τῆς πόλεως πράγματα καὶ νῦν ἐπηγγέλλετο —
 εἰ δὲ μὴ ἐδέχεσθ' ὑμεῖς, ἀλλ' ἀπειρηφίζεσθε, οὐ τὰ γε
 ἐκείνου αἷτια —, ὑπὲρ δὲ τοῦ ἐπὶ ταῖς θύραις ἐγγὺς οὕτω-
 σί ἐν μέσῃ τῇ Ἑλλάδι αὐξανομένου ληστοῦ τῶν Ἑλλήνων
 ἄλλο τι λέγοντα, θαυμάζω, καὶ δεδοικα τοῦτον, ὅστις ἂν ἦ
 ποτ', ἐγγὺς, ἐπειδὴ οὐχ οὗτος Φίλιππον.

ί. Ἔστι τοίνυν τι πρᾶγμα καὶ ἄλλο, ὃ λυμαίνεται τὴν

¹ ἀκούσαιο

² ἴδω τινὰ τὸν

Ἔσθ' ὁ φ.] Non ἐστὶ, sed ἔσται. AUGER.

Ἄν πρότεροις] Lego ἂν προτέροις ἡμῖν.
 WOLF.

Ἀβελτηρίαν] Lego ἀβελτερίαν per e in
 tertia syllaba: quia sit ab ἀβέλτερος, ὃ τὰ
 βελτίῳ μὴ αἰρούμενος δι' ἀφροσύνην. Repre-
 hendit Athenienses, qui dubitent, super-
 stitione quadam, regi Persico esse sup-
 plices: cum (ut apud Thucydidem est)
 sit ἀνεπίφθορον παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ὠφέ-
 λειαν τιν' εὐρίσκειν δεομένους. et Terentius:
 Abs quivis, inquit, homine, cum opus est,
 beneficium accipere gaudeas. IDEM.

Καὶ δὴ βάρβαρος] Hæc μιμητικῶς dicit.
 Est enim ἑγγήσις τῆς ἀβελτερίας. Quæ est
 ista ἀβελτερία? quod dicitis, eum esse Bar-
 barum. Sed quid ad vos ejus barbaries,
 si vobis prodest? Hoc si cui displicet,
 dicat esse concessionem. Est sane barba-
 rus, &c. sed prodesse potest. IDEM.

Κοινὸς ἅπασιν ἐχθρὸς] Vide Panegyricum
 Isocratis. IDEM.

Τὸν μὲν ἐν Σούσοις καὶ ἐν Ἐκβατάνοις]
 Persarum regem dicit, qui Susis hyemem,
 Ecbatanis æstatem agere solebat. Grat
 hæc Mediæ, illa Susianæ urbs præcipua.
 Ex edit. Stock.

Ἰδω τὸν μὲν] Leg. ἴδω τινὰ τὸν μὲν.
 WOLF.

Ὅς καὶ πρότερον συνεπηνώρθωσε] Vide

Evagoram Isocratis, et Philippicam, et
 Panegyricum, ubi Cononis sit mentio, qui
 Regi Persarum duxerit exercitum, et
 Xenophontis ἀ. Ἑλληνικῶν. IDEM. Nempe,
 quando Conon, a Persis adjutus, Lacedæ-
 moniorum classem apud Cnidum supera-
 verit. Ex edit. Stock.

Καὶ νῦν ἐπηγγέλλετο] Scilicet συγκατο-
 ρῶσαι τὰ πράγματα τῆς πόλεως. Id for-
 tassis Demosthenes per satrapas curave-
 rat, ut fieret: quos Darius illi, quantum
 pecuniæ postulasset, dare jussit: quo
 Græcis tumultibus Macedonem distineret,
 et Dinarchus objicit Demostheni, eum
 300. talenta a Rege Persarum ad Theba-
 norum defensionem missa, cum sua fac-
 tione partitum. Sed id, si verum est,
 posterius factum fuit. WOLF.

Εἰ δὲ μὴ ἐδέχεσθ' ὑμεῖς] Eodem tem-
 pore quo Thebani regem adjuverant, Athe-
 nienses quoque et Argivi, suppetias ferre
 rogati, (magnifica quamvis promitterentur)
 doctectarunt; quod inconsulte factum si-
 gnificat Demosthenes. Ex edit. Stock.

ί. Ἔστι τοίνυν τι πρᾶγμα καὶ ἄλλο ὃ λυ-
 μαίνεται] Quod ad τὰ θεωρικὰ χρήματα
 attinet, consulas Arg. Tourellii in secun-
 dam Olynthiacam. Eubuli morte factum
 esset, ait Ulpianus, ut Demosthenes mo-
 rem dividendi cum plebe vectigalis pu-

πόλιν ὑπὸ βλασφημίας ἀδίκου καὶ λόγων οὐ προσηκόντων 162
 διαβεβλημένον, εἴτα τοῖς μηδὲν τῶν δικαίων ἐν τῇ πόλει
 βουλομένοις ποιεῖν πρόφασιν παρέχει· καὶ πάντων ὅσα
 ἐκλείπει δέον ¹ παρὰ τοῦ γίνεσθαι, ἐπὶ τοῦτ' εὐρήσετε
 τὴν αἰτίαν ἀναφερομένην. περὶ οὗ πάνυ μὲν φοβοῦμαι λέ-
 γειν, οὐ μὴν ἀλλ' ἐρῶ. ² οἶμαι γὰρ ἔξειν καὶ ὑπὲρ τῶν
 ἀπόρων τὰ δίκαια ἐπὶ τῷ συμφέροντι τῆς πόλεως εἰπεῖν
 πρὸς τοὺς εὐπόρους καὶ ὑπὲρ τῶν κεκτημένων τὰς οὐσίας
 141 πρὸς τοὺς καταδεεῖς, εἰ ἀνέλοιμεν ἐκ μέσου τὰς βλασφη-
 μίας, ἃς ἐπὶ τῷ θεωρικῷ ποιοῦνται τινες οὐχὶ δικαίως,
 καὶ τὸν φόβον, ὡς οὐ στήσεται τοῦτο ἀνευ μεγάλου τινὸς
 κακοῦ· οὗ οὐδὲν ἂν εἰς τὰ πράγματα μεῖζον εἰσενεγκαί-
 μεθα, οὐδ' ὅ τι κοινῇ μᾶλλον ἂν ὅλην ἐπιρρώσειε τὴν πό-
 λιν. οὕτως δὲ σκοπεῖτε· ἐρῶ δ' ὑπὲρ τῶν ἐν χρεῖᾳ δοκούν-
 των εἶναι πρότερον. ἦν ποτ' οὐ πάλαι παρ' ἡμῖν, ὅτ' οὐ
 προσήει τῇ πόλει τάλαντα ὑπὲρ τριάκοντα καὶ ἑκατόν·
 καὶ οὐδεὶς ἦν τῶν τριηραρχεῖν δυναμένων οὐδὲ τῶν εἰσφέρειν,
 ὅστις οὐκ ἤξιον τὰ καθήκοντα ἀφ' ἑαυτοῦ ποιεῖν, ὅτι χρή-
 ματα οὐ περιῆν, ἀλλὰ καὶ τριήρεις ἔπλεον καὶ χρήματα
 ἐγίγνετο, καὶ πάντα ἐποιοῦμεν τὰ δέοντα. μετὰ ταῦτα ἡ
 τύχη καλῶς ποιοῦσα πολλὰ πεπωοίηκε τὰ κοινὰ, καὶ τε- 163

¹ παρὰ τοῦτο γίν.² οἶμαι

blici jam commendet, quem in secunda et
 tertia Olynthi. acerrime insectatur. Ve-
 rum civis bonus populo interdum obse-
 quatur necesse est, etiam in iis quæ ipse
 non probat. Quod hic aggreditur De-
 mosthenes lubricum erat admodum; de
 quo maximæ divitum pauperumque inter
 se ortæ sunt inimicitiae. Ægre ferebant
 pauperes, emolumenta, quæ sibi propria
 esse oporteat, etiam divitibus obvenire.
 Divites contra querebantur, redditus pu-
 blicos temere effundi, suas facultates tri-
 butum conferendo atteri; quod, ut inviti,
 maligne præbebant. [*Aliam mutata sen-
 tentiæ causam Demostheni tribuit Ulpia-
 nus, quam et ipse veriorē iudicat: ut,
 si omnino refinenda sit pecuniæ theatralis
 distributio, perspectum habeant omnes,
 nihil esse deinceps reip. praesidii, exce-
 pta spe largitionis regiae. S.] Ibid.

Δέον παρὰ τοῦ τοῦτο γίνεσθαι] Scilicet
 τὸ ἐκλείπων, quanquam, cum supra dixe-
 rit, ὅσα ἐκλείπει, fortasse ταῦτα legendum.
 WOLF. Dedit παρὰ τοῦτο sine τοῦ. Δέον
 παρὰ τοῦτο γίνεσθαι, quum oporteret pro-

pter hoc fieri, nempe, publicam rem, pu-
 blicam utilitatem. AUGER.

Οὗ οὐδὲν ἂν εἰς τὰ πράγματα] Οὗ, sci-
 licet τοῦ ἀνελεῖν ἐκ μέσου τὰς βλασφημίας,
 καὶ τὸν φόβον, ὡς οὐ, &c. Si sustulerimus
 e medio calumnias, &c. et metum sedi-
 tionis: nullum reipublicæ majus tribu-
 tum pendere poterimus, neque facere
 quicquam, quod totius civitatis tranqui-
 litatem magis constabiliat. εἰσενεγκαίμεθα
 fit ab εἰσφέρειν. ἐπιρρώσειεν ab ἐπιρρύννυμι,
 confirmo. WOLF.

Οὗ οὐδὲν ἂν εἰς τὰ πράγματα μεῖζον εἰ-
 σενεγκαίμεθα] Si sustulerimus e medio ca-
 lumnias et querelas, nullum majus in rem-
 pub. emolumentum conferre possumus.
 Ex edit. STOCK.

"Ὅστις οὐκ ἤξιον τὰ καθήκοντα ἀφ' ἑαυτοῦ
 ποιεῖν] Ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ, τούτῳστι περὶ οὐμῶς
 καὶ ἐκόν. WOLF.

Μετὰ ταῦτα ἡ τύχη καλῶς ποιοῦσα πολλὰ
 πεπωοίηκε τὰ κοινὰ] Id est, merito fortuna
 auxit annuos reipub. redditus. Est enim
 καλῶς ποιῶ sermo approbantis rei even-
 tum, frequens apud auctores. Greg. εἰς

τρακόσια ἀντὶ τῶν ἑκατὸν ταλάντων προσέρχεται, οὐδενὸς οὐδὲν ζημιουμένου τῶν τὰς οὐσίας ἔχόντων, ἀλλὰ καὶ προσλαμβανόντων· οἱ γὰρ εὐποροὶ πάντες ἔρχονται μεθέζοντες τούτου, καὶ καλῶς ποιοῦσι. τί οὖν μαθόντες τοῦτο ὀνειδίζομεν ἀλλήλοις καὶ προφάσει χρώμεθα τοῦ μηδὲν τῶν δεόντων ποιεῖν, πλὴν εἰ μὴ τῇ παρὰ τῆς τύχης βοηθείᾳ γεγонуῖα τοῖς ἀπόροις φθονοῦμεν; οὐς οὐτ' ἂν αἰτιασαίμην ἔγωγε, οὐτ' ἀξιῶ. οὐδὲ γὰρ ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκίαις ὄρῳ¹ τὸν ἐν ἡλικίᾳ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους οὕτω διακείμενον, οὐδ' οὕτως ἀγνώμονα οὐδ'² ἀτοπώτατον ὄντα οὐδένα, ὥστε, εἰ μὴ ποιήσουσιν ἅπαντες ὅς' ἂν αὐτὸς, οὐ³ φάσκοντα ποιῆσειν οὐδὲν οὐδ' αὐτόν· καὶ γὰρ ἂν τοῖς τῆς κακώσεως εἴη νόμοις οὗτός⁴ γε ἔνοχος· δεῖ γὰρ, οἶμαι, τοῖς γονεῦσι τὸν 142 ὠρισμένον ἐξ ἀμφοτέρων ἔρανον, καὶ παρὰ τῆς φύσεως καὶ παρὰ τοῦ νόμου, δικαίως φέρειν καὶ ἐκόντα ὑποτελεῖν. ὥσπερ τοίνυν ἐνὸς ἡμῶν⁵ ἐκάστου τίς ἐστι γονεὺς, οὕτω συμπάσης τῆς πόλεως κοινὸς δεῖ γονεὺς τοὺς⁶ σύμπαντας ἡγεῖσθαι· καὶ προσήκει τούτους οὐχ ὅπως ὦν ἡ πόλις δίδωσιν ἀφελέσθαι τι, ἀλλ' εἰ καὶ μηδὲν ἦν τούτων, ἄλλοθεν σκοπεῖν ὅπως μηδενὸς ὄντες ἐνδεεῖς περιοφθῇσονται. τοὺς μὲν τοίνυν εὐπόρους ταύτῃ χρωμένους τῇ γνώμῃ οὐ μόνον ἡγοῦμαι τὰ δίκαια ποιεῖν ἂν, ἀλλὰ καὶ τὰ λυσitelῆ· τὸ γὰρ

1 * τῶν

2 ἀτοπον τῶν ὄντων οὐδένα

3 φάσκειν

4 γε] τότε

5 ἐκάστου εἰς τίς

6 * πέντητας

Βασίλειον, ὅπερ οὖν καλῶς ποιοῦν καὶ συνέδραμεν, quod ut decuit et debuit concurrat. Eandem habet vim εὖ ποιοῦν. Idem in eadem, ὅπερ οὖν ἐκείνῳ συμβέβηκεν εὖ ποιοῦν. Plato ὁρῶν δὲ ἂν dixit in Philebo. ἂ πολλὰς ἡμᾶς αὐτοὺς ἀναμιμνήσκομεν, ὁρῶν δὲ ὄντες, &c. Ex edit. HERVAG.

Μετέζοντες τούτου] Malim τούτων, S. τῶν προσόδων. WOLF. Potest servari τούτου, scil. τοῦ περιόντος ἀργυρίου: Sed malim τούτων. AUGER.

Οἱ γὰρ εὐποροὶ πάντες ἔρχονται μετέζοντες τούτου] Stipendium enim magistratus de publico accipiebant. Ex edit. STOCK.

Πλὴν εἰ μὴ τῇ παρὰ τῆς τύχης βοηθείᾳ γεγонуῖα τοῖς ἀπόροις φθονοῦμεν] Lego ἐπὶ τῇ παρὰ τῆς τύχης βοηθείᾳ. Alias φθονῶ σοι τούτου. WOLF. Ad τῇ βοηθείᾳ γεγ. subaudi ἐπὶ, vel lege τὴν βοηθείαν γεγонуῖαν, vel τῆς βοηθείας γεγонуῖας, dicitur enim φθονῶ σοι τούτο, vel φθονῶ σοι τούτου, vel φθονῶ σοι ἐπὶ τούτῳ. AUGER.

Οὐτ' ἀξιῶ] Αἰτιατέον εἶναι, vel οὐτ' ἄλλους αἰτιασασθαι αὐτοὺς ἀξιῶ. WOLF.

Ὡστε—οὐ φάσκοντα] Ἀντὶ τοῦ, φάσκειν. IDEM.

Τῆς κακώσεως] Solon lege jussit, ut liberi parentes egenos alerent; qui secus facerent, ἀτίμους esse. Actio de hac re δίκη κακώσεως appellata est. Ex edit. STOCK.

Τοὺς σύμπαντας] Arbitraber primo admittendam esse Reiskii emendationem, tanquam veram et genuinam lectionem, et eo sensu gallice interpretatus sum; sed, re paulo attentius inspecta, tandem mihi visum fuit retinendum esse τοὺς σύμπαντας, siquidem hæ voces probum sensum efficiunt, quum vulgo pauperes maximam civitatum partem efficiant ac proinde οἱ σύμπαντες ad ipsos maxime pertineat. AUGER.

Τὸ γὰρ τῶν ἀναγκαίων] Hoc est: Unius ordinis offensio periculosa est toti civitati. WOLF.

τῶν ἀναγκαίων τινὰς ἀποστερεῖν κοινῇ κακόνους ἐστὶ ποιεῖν πολλοὺς ἀνθρώπους τοῖς πράγμασι.

ιά. Τοῖς δ' ἐν ἐνδείᾳ, δι' ὃ δυσχεραίνουσι τὸ πρᾶγμα αἱ 164
τὰς οὐσίας ἔχοντες καὶ κατηγοροῦσι δικαίως, τοῦτ' ἀφε-
λεῖν ἂν συμβουλευσάμην. δίδειμι δὲ, ὥσπερ ἄρτι, τὸν αὐτὸν
τρόπον καὶ ὑπὲρ τῶν εὐπόρων, οὐ κατοκνήσας εἰπεῖν τάλη-
θῇ· ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς οὕτως ἄθλιος οὐδ' ὧμὸς εἶναι δοκεῖ τὴν
γνώμην, οὐκ οὖν Ἀθηναίων γε, οἶμαι, ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἄλλων,
ὥστε λυπεῖσθαι ταῦτα λαμβάνοντας ὁρῶν τοὺς ἀπόρους
καὶ τῶν ἀναγκαίων ἐνδεεῖς ὄντας. ἀλλὰ ποῦ συντρίβεται
τὸ πρᾶγμα, καὶ ποῦ δυσχεραίνεται; ¹ ὅταν τὸ ἀπὸ τῶν
κοινῶν ἔθος ἐπὶ τὰ ἴδια μεταβιβάζοντας ὁρῶσί τινες, καὶ
μέγαν μὲν ὄντα παρ' ὑμῖν εὐθέως τὸν λέγοντα, ἀθάνατον
δ' ἐνεκ' ἀσφαλείας, ἑτέραν δὲ τὴν κρύβδην ψῆφον τοῦ φα-
νερώς Θορύβου. ταῦτ' ἀπιστίαν, ταῦτ' ὀργὴν ἔχει. δεῖ γὰρ,
ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δικαίως ἀλλήλοις τῆς πολιτείας κοι-
143 νωνεῖν, τοὺς μὲν εὐπόρους εἰς μὲν τὸν βίον τὸν ἑαυτῶν
ἀσφαλῶς ἔχειν νομίζοντας καὶ ² ὑπὲρ τούτων μὴ δεδοικότας,
εἰς δὲ τοὺς κινδύνους κοινὰ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τὰ ὄντα τῇ
πατρίδι παρέχοντας· τοὺς δὲ λοιποὺς τὰ μὲν κοινὰ κοι-
νὰ νομίζοντας καὶ μετέχοντας τὸ μέρος, τὰ δὲ ἐκάστου

¹ * ὅταν ἀπὸ τῶν κοινῶν τὸ ἔθος

² περὶ * τοῦτο

ιά. Τοῖς δ' ἐν ἐνδείᾳ] Scilicet οὔσι, τοῖς ἀπόροις. IDEM.

Ἄλλὰ ποῦ συντρίβεται τὸ πρᾶγμα] Cum vectigalia ad ludorum apparatus non sufficerent, oratores ambitiosi falsorum criminum divites postulabant, quo bona eorum publicarentur; aut populo auctores fuerunt, ut iniquum iis tributum impeteretur. Injuria affecti sycophantas in jus vocabant. Hi vero tantum gratiae sibi conciliarent, ut plebeiorum judicium suffragiis secretis absolverentur, etsi palam eos plebs ipsa culparet. Ita suffragium secretum a publica voce discrepabat. Ex edit. Stock.

Εὐθέως τὸν λέγοντα] M. τὸν τοῦτο λέγοντα, S. ὅτι δεῖ μεταβιβάζειν τὸ ἔθος, qui auctor est publicandi bona divitum, aequae ut vectigalia civitatis populo distribuantur. τὸν λέγοντα etiam sine pronomine intelligi potest de certo quodam oratore, populi assentatore, et seditioso. Sed quid est ἡ κρύβδην ψῆφος; diripiendas locupletiorum opes, aut, condemnari a pauperibus solere divites, non propter culpam, sed ex invi-

dia, et injusta alieni cupiditate. Nam sycophantae in jus vocabant locupletes: hos condemnabant judices, homines plebei et inopes, penes quos erant judicia. Vide Areopagiticum Isocratis. Quid ὁ φανερώς Θόρυβος; Querelae, quod divites theatralem pecuniam pauperibus ereptum veniant. WOLF.

Ἀλλήλοις] Sumitur adverbialiter, mutuo, invicem. AUGER.

Εἰς τὸν βίον τὸν ἑαυτῶν] Cicero 2. de Officiis: 'Ii, qui rempublicam tuebuntur, in primis operam dabunt, ut juris et judiciorum aequitate suum quisque teneat: et neque tenuiores propter imbecillitatem circumveniantur, neque locupletibus ad sua, vel tenenda, vel recuperanda, obsit invidia.' At apud Terentium saepe judices propter invidiam adimunt diviti, et propter misericordiam addunt pauperi. WOLF.

Καὶ περὶ τούτων μὴ δεδοικότας] Non sollicitos esse suae rei custodia. IDEM.

Τὰ μὲν κοινὰ] Cicero 1. Offic. 'Justitiae primum munus est, ut ne cui quis noceat,

ἴδια τοῦ κεκτημένου. οὕτω καὶ μικρὰ πόλις μεγάλη γίγνεται, καὶ μεγάλη σῴζεται.

165 ιβ'. Ὡς μὲν οὖν εἴπωι τις ἂν, ἃ παρ' ἑκατέρων εἶναι δεῖ, ταῦτ' ἴσως ἐστίν· ὥς δὲ καὶ γένοιτ' ἂν ἐννόμως, διορθώσασθαι δεῖ. τῶν δὲ παρόντων πραγμάτων καὶ τῆς ταραχῆς πολλὰ πόρρωθ' ἐστὶ τὰ αἴτια· ἃ εἰ βουλομένοις ὑμῖν ἀκούειν ἐστίν, ἐθέλω λέγειν. ἐξέστητε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς ὑποθέσεως ἐφ' ἧς ὑμᾶς οἱ πρόγονοι κατέλιπον· καὶ τὸ μὲν προῖστασθαι τῶν Ἑλλήνων καὶ δύναμιν συνεστηκυῖαν ἔχοντας πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν περιέργον ἐπέισθητε εἶναι καὶ μάταιον ἀνάλωμα ὑπὸ τῶν ταῦτα πολιτευομένων, τὸ δ' ἐν ἡσυχίᾳ διάγειν καὶ μηδὲν τῶν δεόντων πράττειν, ἀλλὰ προῖεμένους καθ' ἐν ἑαστον πάντα ἑτέρους εἶσαι λαβεῖν, θαυμαστὴν εὐδαιμονίαν καὶ πολλὴν ἀσφάλειαν ἔχειν οἴεσθε. ἐκ δὲ τούτων παρελθὼν ἐπὶ τὴν τάξιν, ἐφ' ἧς ὑμῖν τετάχθαι προσῆκεν, ἕτερος, οὗτος εὐδαίμων καὶ μέγας καὶ πολλῶν κύριος γέγονεν, εἰκότως· πρᾶγμα γὰρ ἐντιμον καὶ μέγα καὶ λαμπρὸν, καὶ περὶ οὗ πάντα τὸν χρόνον αἱ μέγιστα τῶν πόλεων πρὸς αὐτὰς διεφέροντο, Λακεδαιμονίων μὲν ἡττυχηκόντων, Θηβαίων δὲ ἀσχόλων διὰ τὸν Φωκικὸν πόλεμον γενομένων, ἡμῶν δὲ ἀμελούντων, ἔρημον ἀνείλετο. τοιγάρτοι τὸ μὲν φοβεῖσθαι 144 τοῖς ἄλλοις, τὸ δὲ συμμάχους πολλοὺς καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχειν ἐκείνῳ περιγέγονε, καὶ τοσαῦτα πράγματα καὶ τοιαῦτα ἤδη περιέστηκε τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας, ὥστε μὴδ' ὅ τι χρὴ συμβουλευεῖν εὐπορον εἶναι.

ιγ'. Ὀντων δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν παρόντων πραγμάτων πᾶσιν, ὥς ἐγὼ κρίνω, φοβερῶν, οὐδένες ἐν μείζονι κινδύνῳ τῶν πάντων εἰσὶν ὑμῶν, οὐ μόνον τῷ μάλιστα ὑμῖν ἐπιβουλευεῖν Φίλιππον, ἀλλὰ καὶ τῷ πάντων ἀργότατα

nisi laccessitus injuria. Deinde, ut communibus pro communibus utatur, privatis autem ut suis.' IDEM.

ιβ'. 'Εξέστητε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς ὑποθέσεως ἐφ' ἧς ὑμᾶς οἱ πρόγονοι κατέλιπον] Id est, descivistis et degenerastis ab instituto majorum, et propositio politico, tuendi principatus scilicet inter Græcos, virtutibus bellicis. Significat enim ὑπόθεσις, προαίρεσις, hoc est, propositum et institutum, et σκοπός. Arist. Poli. 6. ὑπόθεσις μὲν οὖν

τῆς δημοκρατικῆς πολιτείας, ἐλευθερία, id est, scopus, quem etiam ipse ὅρον appellat. Ex edit. HERVAG.

Προῖεμένους καθ' ἐν ἑαστον] Videtur esse παράλληλον, sed tamen τὸ καθ' ἐν potest ἐπιρρηματικῶς exponi. WOLF.

'Ερημον ἀνείλετο] Scilicet ὥσπερ δίκην, per adversarii absentiam victoria potitus est. metaphora sumta a judiciis. IDEM.

ιγ'. Ἄλλα καὶ τῷ πάντων ἀργότατα αὐτοὶ διακίεσθαι] Græca constructio nominativi

αὐτοὶ διακεῖσθαι. εἰ τοίνυν τὸ τῶν ὠνίων πλήθος ὀρῶντες καὶ τὴν εὐετηρίαν τὴν κατὰ τὴν ἀγορὰν, τούτοις κεκλήσθε, ὥς ἐν οὐδενὶ δεινῷ τῆς πόλεως οὔσης, οὔτε προσηκόντως 166 οὔτ' ὀρθῶς τὸ πρᾶγμα κρίνετε· ἀγορὰν μὲν γὰρ ἂν τις καὶ πανήγυριν ἐκ τούτων ἢ φαύλως ἢ καλῶς κατεσκευάσθαι κρίνοι· πόλιν δ' ἣν ὑπέιληφεν, ὅς ἂν τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν αἰεὶ ¹ βούληται, μόνην ἂν ἐναντιωθῆναι καὶ τῆς πάντων ἐλευθερίας προστῆναι, οὐ μὰ Δί' ἐκ τῶν ὠνίων, εἰ καλῶς ἔχει, δοκιμάζειν δεῖ, ἀλλ' εἰ συμμάχων εὐνοία πιστεύει καὶ τοῖς ὅπλοις ἰσχύει. ταῦθ' ὑπὲρ τῆς πόλεως δεῖ σκοπεῖν· ἃ σφαλερῶς ὑμῖν καὶ οὐδαμῶς ἅπαντα καλῶς ἔχει. γνοίητε δ' ἂν, εἰ σκέψαισθε ἐκείνως. πότε μάλιστα ἐν ταραχῇ τὰ τῶν Ἑλλήνων γέγονε πράγματα; οὐδένα γὰρ χρόνον ἄλλον ἢ τὸν νυνὶ παρόντα οὐδ' ἂν εἷς εἴποι. τὸν μὲν γὰρ ἄλλον ἅπαντα εἰς δύο ταῦτα διήρητο τὰ τῶν Ἑλλήνων, Λακεδαιμονίους καὶ ² ἡμᾶς· τῶν δ' ἄλλων Ἑλλήνων οἱ μὲν ³ ἡμῖν, οἱ δὲ ἐκείνοις ὑπήκουον. βασιλεὺς δὲ 145 καθ' αὐτὸν μὲν ἅπασιν ὁμοίως ἄπιστος ἦν· τοὺς δὲ κρατούμενους τῷ πολέμῳ προσλαμβάνων, ἄχρις οὗ τοῖς ἑτέροις ἐξ ἴσου ποιῆσαι, διεπιστεύετο· ἔπειτ' οὐχ ἥττον αὐτὸν ἐμίσουν οὓς σώσειε τῶν ὑπαρχόντων ἐχθρῶν ἐξ ἀρχῆς. νῦν δὲ πρῶτον μὲν βασιλεὺς ἅπασι τοῖς Ἑλλήσιν οἰκείως ἔχει,

¹ βούλεται² ἡμᾶς³ ἡμῖν

cum infinitivo. Sic apud Sophoclem in argumento Trachiniarum: φάσκων τοῦτο τὸ γέρας εἰληφέναι παρὰ θεῶν διὰ τὸ δίκαιος εἶναι. IDEM.

Πόλιν δ' ἣν ὑπέιληφεν] Ordo hic est: οὐ μὰ Δία δοκιμάζειν δεῖ ἐκ τῶν ὠνίων, εἰ ταῦτα καλῶς ἔχει, πόλιν, ἣν ἐκεῖνος, ὅς ἂν αἰεὶ βούληται ἀρχεῖν τῶν Ἑλλήνων, ὑπέιληφεν μόνην ἂν ἐναντιωθῆναι etc. τὸ αἰεὶ peculiarem vim hic habet, et refertur ad omnia ea tempora, quibus existunt oppressores libertatis. [In farrag. M. ὥς, ac potius ἦν ὑπολάβοι τις ἂν ὥς τῶν Ἑλλ.] IDEM.

Βασιλεὺς δὲ] Ὁ τῶν Περσῶν. Nam ad Philippum haec minime pertinent. IDEM.

Ἀχρὶς οὗ τοῖς ἐτέροις ἐξ ἴσου ποιῆσαι, διεπιστεύετο] Tantisper ei fides habebatur, donec victos victoribus exaequasset. Persici reges beneficia in se collata in commentarios referebant, ut nulla temporis longinquitas gratiae statueret modum. Sed Graeci certe nimis ingratos, ut hoc loco Demosthenes et in Panegyrico Iso-

crates meminit, et ex historiis apparet, se illis praeberunt: etsi insidiosae (ut verum fatear) illorum fuit liberalitas, nec alia fortasse remuneratione digna. IDEM.

Ἐπειτ' οὐχ ἥττον αὐτὸν ἐμίσουν] Lacedaemonii, simul ac Darii Nothi ope Athenas devicissent, in regis ditionem arma inferre, Asiamque minorem vastare coeperunt. Artaxerxes Mnemon quoque Athenienses adjuverat, cum se iugo Spartanorum eximerent. Quod cum factum fuit, Athenienses Evagorae rebellis opem tulerant, qui magnam Cypri partem Persae eripuerat. Ex edit. Stock.

Ἀπασι τοῖς Ἑλλήσιν οἰκείως ἔχει] Thebani et Argivi de rege bene meriti fuerant; qui et Graecos omnes inter se concordiam alere voluit, quo melius Philippi opibus indies crescentibus obstarent. Ibid.

Ἀφιστάσι δ' ἐνοίει] Πόθεν; τῶν ἀντιποιομένων τοῦ πρῶτεύειν. WOLF.

καὶ πάντων ἡκίστα ἡμῖν, ἂν τι μὴ νῦν ἐπανορθωσώμεθα·
 ἔπειτα προστασίαι πολλαὶ καὶ πανταχόθεν γίνονται,
 καὶ τοῦ πρωτεύειν ἀντιποιοῦνται μὲν ἅπαντες, ἀφεστᾶσι
 167 δ' ἔνιοι καὶ φθονοῦσι καὶ ἀπιστοῦσιν ἑαυτοῖς, οὐχ ὥς ἔδει,
 καὶ γεγόνασι καθ' αὐτοὺς ἕκαστοι, Ἀργεῖοι, Θηβαῖοι, Κο-
 ρίνθιοι, Λακεδαιμόνιοι, Ἀρκάδες, ἡμεῖς. ἀλλ' ὅμως εἰς τοσ-
 αῦτα μέρη καὶ τοσαύτας δυναστείας διηρημένων τῶν Ἑλ-
 ληνικῶν πραγμάτων, εἰ δεῖ τάληθ' ἡμετέρας παρρησίας εἰπεῖν,
 τὰ παρ' οὐδέσι τούτων ἀρχεῖα καὶ βουλευτήρια ἐρημότερα
 ἂν τις ἴδοι τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἢ τὰ παρ' ἡμῖν,
 εἰκότως· οὔτε γὰρ φιλῶν οὔτε πιστεύων οὔτε φοβούμενος
 οὐδεὶς ἡμῖν διαλέγεται. αἴτιον δὲ τούτων οὐχ ἓν, ὧς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, — ῥάδιον γὰρ ἂν ἦν ὑμῖν μεταθεῖναι —, ἀλλὰ
 πολλὰ καὶ παντοδαπὰ ἐκ παντὸς ἡμαρτημένα τοῦ χρόνου,
 ἂν τὸ καθ' ἕκαστον ἑάσας ἓν, εἰς ὃ πάντα γε συντείνει,
 λέξω, δεηθεῖς ὑμῶν, ἂν λέγω τάληθ' ἡμετέρας παρρησίας,
 μηδὲν ἀχθεσθῆναί μοι.

ιδ'. Ἐκπέπραται τὰ συμφέροντα ἐφ' ἑκάστου τῶν και-
 ρῶν, καὶ μετελήφατε ὑμεῖς μὲν τὴν σχολὴν καὶ τὴν ἡσυ-
 χίαν, ὑφ' ἧν κεκληλημένοι τοῖς ἀδικουῦσιν οὐ πικρῶς ἔχετε·
 ἕτεροι δὲ τὰς τιμὰς ἔχουσι. καὶ τὰ μὲν περὶ τᾶλλα
 οὐκ ἄξιον ἐξετάσαι νῦν· ἀλλ' ἐπειδὴν τι τῶν πρὸς Φίλιπ- 146
 πον ἐμπέσῃ, εὐθὺς ἀναστάς τις λέγει ὥς οὐ δεῖ ληρεῖν
 οὐδὲ γράφειν πόλεμον, παραθεῖς εὐθὺς ἐξῆς τὸ τὴν εἰρήνην
 ἄγειν ὥς ἀγαθὸν καὶ τὸ τρέφειν δύναμιν μεγάλην ὥς χα-
 λεπὸν, καὶ διαρπάζειν τινὲς τὰ χρήματα βού-
 λονται, καὶ ἄλλους λόγους ὥς οἴονται ἀληθεστάτους λέ-
 γουσιν. ἀλλὰ δεῖ δήπου τὴν μὲν εἰρήνην ἄγειν οὐχ ὑμᾶς
 πείθειν, οἳ γε πεπωρισμένοι κάθησθε, ἀλλὰ τὸν τὰ τοῦ

¹ ὑμῖν² ἡμῖν³ τὰ μὲν ἄλλα οὐκ

ιδ'. Ἐκπέπραται] Ὑπὸ τῶν προδωτῶν
 ἀφείθησαν οἱ παραπεπτωκότες καιροί. Per-
 fidia proditorum singulae occasiones rei
 bene gerendae, et parandarum utilitatum
 sunt amissae. IDEM.

Ἐτεροι δὲ τὰς τιμὰς ἔχουσι] Alii honori-
 bus sunt potiti, id est, Philippus eam au-
 ctoritatem et potentiam in se transtulit,
 quibus vos olim floristis. IDEM.

Καὶ τὰ μὲν περὶ τᾶλλα] Scilicet ὄντα,
 hoc est, τὰ ἄλλα. IDEM.

Ὡς οἴονται] Ut putant, scilicet οἱ πολ-
 λοι non incommode subintelligitur, si
 sententiam spectes. Alioqui de oratori-
 bus, ratione constructionis, acciperetur.
 ὥς οἴονται, scilicet οἱ φιλιππίζοντες τῶν λε-
 γόντων, et οἴονται pro δοκοῦσι, nec enim ig-
 norant nebulones, quid mentiantur. Quid
 vero, si pro οἴονται legendum sit, ὥς οἴον-
 τε; quam fieri potest verissimas. Sunt enim
 permulta, ut pacis commoda, sic belli
 mala. IDEM.

πολέμου πράττοντα· ἂν γὰρ ἐκεῖνος πεισθῇ, τά γε ἅφ' ὑμῶν ὑπάρχει· νομίζειν ¹ δ' εἶναι χαλεπὰ οὐχ ὅσα ἂν εἰς σωτηρίαν δαπανῶμεν, ἀλλ' ἃ πεισόμεθ', ἂν ταῦτα μὴ ἐθέλωμεν ποιεῖν, καὶ τὸ διαρπασθῇσεται τὰ χρή- 168 ματα τῷ φυλακῇν εὐρεῖν δι' ἧς σωθῇσεται κωλύειν, οὐχὶ τῷ τοῦ συμφέροντος ἀποστῆναι. καίτοι ἐγώ γε ἀγανακτῶ καὶ αὐτὸ τοῦτο, εἰ τὰ μὲν χρήματα λυπεῖ τινὰς ὑμῶν εἰ διαρπασθῇσεται, ἃ καὶ φυλάττειν καὶ κολάζειν τοὺς ἀρπάζοντας ἐφ' ὑμῖν ἐστί· τὴν δὲ Ἑλλάδα ² πᾶσαν ἐφεξῆς οὕτως· Φίλιππος ἀρπάζων οὐ λυπεῖ, καὶ ταῦτ' ἐφ' ὑμᾶς ἀρπάζων.

ΙΕ. Τί ποτ' οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μὲν οὕτω φανε-
ρῶς ἀδικοῦντα καὶ πόλεις καταλαμβάνοντα οὐδεὶς πώ-
ποτε τοῦτον εἶπεν ὡς ἀδικεῖ καὶ πόλεμον ποιεῖ· τοὺς δὲ
μὴ ἐπιτρέπειν μηδὲ προϊῆσθαι ταῦτα συμβουλευόντας,
τούτους πόλεμον ποιεῖν φασίν; ὅτι τὴν αἰτίαν τῶν ἐκ τοῦ
πολέμου συμβησομένων δυσχερῶν — ἀνάγκη γὰρ, ἀνάγκη
πολλὰ λυπηρὰ ἐκ τοῦ πολέμου γίνεσθαι — τοῖς ὑπὲρ ὑμῶν
τὰ βέλτιστα λέγειν οἰομένοις ἅπαντες ἀναθεῖναι βούλον-
147 ται. ἡγοῦνται γὰρ, εἰ μὲν ὑμεῖς ὁμοθυμαδὸν ἐκ μιᾶς
γνώμης Φίλιππον ἀμύνησθε, κακείνου κρατήσκειν ὑμᾶς καὶ
αὐτοῖς οὐκέτ' ἔσεσθαι μισθαρνεῖν· ἂν δ' ἀπὸ τῶν πρώτων
θορύβων αἰτιασάμενοί τινες πρὸς τὸ κρίνειν τράπησθε,
αὐτοὶ μὲν τούτων κατηγοροῦντες ἀμφότερα ἔξουσιν, καὶ παρ'

¹ δὲ δεῖ χαλεπὰ² ἅπασαν

Κωλύειν] Puto legendum κωλύσαι, vel κωλύειν, et ἀφεστάναι pro ἀφελτικέναι. Sic autem construes: δεῖ δὲ κωλύειν τὸ διαρπασθῆσθαι τὰ χρήματα τῷ εὐρεῖν φυλακῇν, οὐ τῷ ἀφεστάναι τοῦ συμφέροντος. Prohibenda est autem direptio pecuniarum, inveniendae custodiae, non deserenda utilitate, id est: Si sunt, qui aërarium depeculari belli occasione studeant, non ideo non est gerendum bellum utile et necessarium: sed opera danda est, et ea ineunda ratio, qua peculatorum rapacitati occurratur. Observetur τὸ διαρπασθῆσθαι futuro tempore loco nominis τὴν μέλλουσαν ἢ προσδοκωμένην διαρπαγὴν. IDEM.

ΙΕ. Τὸν — ἀδικοῦντα — τοῦτον] Emphatica repetitio, et ἀντιπᾶσις, pro εἶπεν, ὡς οὗτος ἀδικεῖ. IDEM.

Τοῖς ὑπὲρ ὑμῶν τὰ βέλτιστα λέγειν οἰομένοις] Malim αἰρουμένοις. Felicianus legit εἰδισμένοις, ut et Manutius. IDEM.

Ἀπὸ τῶν πρώτων θορύβων] A primis tumultibus, id est, cum primum tumultus aliquis fuerit ortus: vel cum primum ipsi tumultum concitarint, et nos calumniati fuerint. IDEM.

Ἀμφότερα ἔξουσιν] Quae sequuntur, ἐξηγητικῶς accipio, ἡγοῦνται δηλονότι εὐδοκίμησιν. Si quis τὸ εὐδοκίμησιν, καὶ τὸ λήφεισθαι mavult ὀνοματικῶς exponere, τὴν εὐδοκίμησιν, ἢ εὐδοξίαν μᾶλλον καὶ τὴν λήψιν, non impedit. Saepè enim fit, ut, nec verbis, nec sententiis, repugnantibus, idem locus varie possit exponi, diversa constructionis ratione, sensu eodem. IDEM.

ὑμῖν εὐδοκιμήσειν καὶ παρ' ἐκείνου χρήματα λήψεσθαι,
 ὑμᾶς δ' ὑπὲρ ὧν δεῖ παρὰ τούτων δίκην λαβεῖν, παρὰ
 τῶν ὑπὲρ ὑμῶν εἰρηκότων λήψεσθαι. αἱ μὲν ἐλπίδες αἱ
 τούτων αὖται, καὶ τὸ κατασκευάσμα τὸ τῶν αἰτιῶν,
 169 ὥς ἄρα βούλονται τινες πόλεμον ποιῆσαι. ἐγὼ ¹ δ' οἶδα
 ἀκριβῶς ὅτι, οὐ γράψαντος Ἀθηναίων οὐδενὸς πόλεμον,
 καὶ ἄλλα πολλὰ Φίλιππος ἔχει τῶν τῆς πόλεως καὶ νῦν
 εἰς Καρδίαν πέπομφε βοήθειαν. εἰ μέντοι βουλόμεθ' ἡμεῖς
 μὴ προσποιεῖσθαι πολεμεῖν ἡμῖν ἐκείνον, ἀνοητότατος πάν-
 των ἂν εἴη, εἰ τοῦτ' ἐξελέγχοι· ὅταν γὰρ οἱ ἀδικούμενοι
 ἀρνῶνται, τί τῷ ἀδικοῦντι προσήκει; ἀλλ' ἐπειδὴν ἐφ'
 ἡμᾶς αὐτοὺς ἦ, τί φήσομεν τότε; ἐκείνος μὲν γὰρ οὐ πο-
 λεμεῖν, ὥσπερ οὐδὲ Ὠρεΐταις, τῶν στρατιωτῶν ὄντων ἐν
 τῇ χώρᾳ, οὐδὲ Φεραίοις πρότερον, πρὶν ἢ πρὸς τὰ τεῖχῃ
 προσβαλεῖν αὐτῶν, οὐδὲ Ὀλυνθίοις ἐξ ἀρχῆς, ἕως ἂν ἐν
 αὐτῇ τῇ χώρᾳ τὸ στράτευμα παρῇν ἔχων. ἢ καὶ τότε τοὺς
 ἀμύνεσθαι κελεύοντας πόλεμον ποιεῖν φήσομεν; οὐκοῦν
 ὑπόλοιπον δουλεύειν· οὐ γὰρ ἄλλο γε οὐδὲν ἐνι. καὶ μὴν
² οὐχ ὑπὲρ τῶν ἴσων ὑμῖν τε καὶ τισι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων
 ἔσθ' ὁ κίνδυνος· οὐ γὰρ ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι τὴν πόλιν
 βούλεται Φίλιππος ³ ὑμῶν, οὐ, ἀλλ' ὅλως ἀνελεῖν. οἶδε γὰρ
 ἀκριβῶς, ὅτι δουλεύειν μὲν ὑμεῖς οὐτ' ἐθέλησετε οὐτ', ἂν 148
 ἐθέλητε, ⁴ ἐπιστήσεσθε· ἄρχειν γὰρ εἰώθατε· πράγματα δὲ
 παρασχεῖν αὐτῷ, ἂν καιρὸν λάβητε, πλείω τῶν ἄλλων ἀν-
 θρώπων ἀπάντων δυνήσεσθε. διὰ ταῦτα ὑμῶν οὐχὶ φείσε-
 ται, εἴπερ ἐγκρατὴς γενήσεται.

ις'. Ὡς οὖν ὑπὲρ τῶν ἐσχάτων ἐσομένου τοῦ ἀγῶνος

¹ δ' εὖ οἶδα, ὅτι

² οὐδὲ

³ ἡμῶν

⁴ ἐπίστασθε

Ἐγὼ δὲ εὖ οἶδα ἀκριβῶς] F. καὶ ἀκριβῶς,
 aut alterutrum abundare videtur. [In far-
 tag. F. ἐκείνῳ γ' οἶδ' ἀκριβῶς.] IDEM.

Προσῆκει] Sub. ποιεῖν. AUGER.

Ἐκείνος μὲν γὰρ οὐ πολεμεῖν] Scilicet
 φήσει, ὥσπερ οὐδ' Ὠρεΐταις, scilicet ἔφησε
 πολεμεῖν. De Philippi dissimulatione hæc
 omnia sunt intelligenda. WOLF. Subau-
 di φήσει, quod Reiskins vclit adjici. Ora-
 tio de Chersoneso ubi hæc eadem repe-
 tuntur, ita legit, οὐ πολεμεῖν ἡμῖν ἐρεῖ.
 AUGER.

Οὐκοῦν ὑπόλοιπον δουλεύειν] Respondet

ipse sibi Atheniensium nomine: Nihil cer-
 te deterius est metuendum. Id respon-
 sum Demosthenes refutans: Imo, inquit,
 excidium nobis imminet. Potest tamen
 οὐ γὰρ ἄλλο γε οὐδὲν ἐνι sub persona De-
 mosthenis dictum videri: Si non resiste-
 mus, superati redigemur in servitutem:
 ut deinde addat sive per correctionem,
 sive per amplificationem: καὶ μὴν οἶδεν,
 ὅτι δουλεύειν μὲν ὑμεῖς οὐτε ἐθέλησετε. Sci-
 licet ἂν ἐπίστασθε. Sic Cicero: 'neque
 vellem, si possem, neque possem, si vel-
 lem.' WOLF.

ὑμῖν, οὕτω προσήκει γινώσκειν, καὶ τοὺς πεπρακότας
 αὐτοὺς ἐκείνῳ φανερώς μισεῖν καὶ ἀποτυμπανίσαι· οὐ γὰρ
 ἔστιν, οὐκ ἔστι τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν κρατῆσαι, πρὶν
 ἂν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει κολάσητε ἐχθροὺς, ἀλλ' ἀνάγκη
 τούτοις ὥσπερ προβόλοις προσπταίνοντας ὑστερίζειν ἐκεί- 170
 νων. ἐπεὶ πόθεν οἴεσθε νῦν αὐτὸν ὑβρίζειν εἰς ὑμᾶς — οὐδὲν
 γὰρ ¹ ἄλλο ἔμοιγε δοκεῖ ποιεῖν ἢ τοῦτο — καὶ τοὺς μὲν ἄλ-
 λους εὖ ποιοῦντα, εἰ μὴδὲν ἄλλο, ἐξαπατᾶν, ὑμῖν δὲ ἀπει-
 λεῖν ἤδη. οἷον Θετταλοὺς πολλὰ δούς ὑπηγάγετο εἰς τὴν
 νῦν παροῦσαν δουλείαν· οὐδ' ἂν εἰπεῖν δύναίτο οὐδεὶς, ὅσα
 τοὺς ταλαιπώρους Ὀλυνθίους, πρότερον δούς Ποτίδαιαν,
 ἐξηπάτησε, καὶ πολλὰ ἕτερα· Θηβαίους ² τὰ νῦν ὑπάγεται,
 τὴν Βοιωτίαν αὐτοῖς παραδούς καὶ ἀπαλλάξας πολέμου
 πολλοῦ καὶ χαλεποῦ· ὥστε καρπωσάμενοί τινα ἕκαστοι
 τούτων πλεονεξίαν, οἱ μὲν ἤδη πεπώνθασιν ἀ δὴ πάντες
 ἴσασιν, οἱ δ' ὅτι ἂν ποτε συμβῇ πείσονται. ὑμεῖς δὲ ὦν
 μὲν ἀπεστέρησθε, σιωπῶ· ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ τὴν εἰρήνην
 ποιήσασθαι πόσα ἐξηπάτησθε; πόσων ἀπεστέρησθε; οὐχὶ
 Φωκέας; οὐ Πύλας; οὐχὶ τὰ ἐπὶ Θράκης, Δορίσκον, Σέρ-
 ριον, τὸν Κερσοβλέπτῃν αὐτόν; οὐ νῦν Καδρύαν ἔχει καὶ
 140 ὁμολογεῖ; τί ποτ' οὖν ἐκείνως τοῖς ἄλλοις καὶ ὑμῖν οὐ τὸν
 αὐτὸν τρόπον προσφέρεται; ὅτι ἐν μόνῃ τῶν πασῶν πόλεων
 τῇ ἡμετέρᾳ ἄδεια ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν λέγειν δέδοται, καὶ λα-
 βόντα χρήματα αὐτὸν ἀσφαλές ἐστι λέγειν παρ' ὑμῖν, καὶ
 ἀφηρημένοι τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἦτε. οὐκ ἦν ἀσφαλές λέγειν
 ἐν Ὀλύνθῳ τὰ Φιλίππου, μὴ συνευπεπονθότων τῶν πολ-
 λῶν Ὀλυνθίων τῷ Ποτίδαιαν καρποῦσθαι· οὐκ ἦν ἀσφαλές
 λέγειν ἐν Θετταλίᾳ τὰ Φιλίππου, μὴ συνευπεπονθότος
 τοῦ πλήθους τῶν Θετταλῶν τῷ τοὺς τυράννους ἐκβαλεῖν
 Φιλίππον αὐτοῖς καὶ τὴν Πυλαίαν ἀποδοῦναι· οὐκ ἦν ἐν
 Θήβαις ἀσφαλές, πρὶν ἢ τὴν Βοιωτίαν ἀπέδωκε καὶ
 τοὺς Φωκέας ἀνεῖλεν. ἀλλ' Ἀθήνησιν οὐ μόνον Ἀμφίπολιν

¹ ἔμοιγε ἄλλο² τανῶν

ις'. Φανερώς] Referri potest ad μισεῖν, sed egomalin ad πεπρακότας referri. IDEM.
 Ὡσπερ προβόλοις] Fit a προβάλλω. Si-
 gnificat in genere impedimentum, sive sit

scopulus in mari, sive vallum in terra. IDEM.
 Τὰ νῦν] Sicut τὸ νῦν ἔχον, idem quod νῦν. IDEM.

καὶ τὴν Καρδιανῶν χώραν ἀπεστερηκότος Φιλίππου, ἀλλὰ καὶ κατασκευάζοντος ἡμῖν ἐπιτειχισμα τὴν Εὐβοίαν καὶ νῦν ἐπὶ Βυζάντιον παριόντος, ἀσφαλές ἐστι λέγειν ὑπὲρ Φιλίππου. καὶ γὰρ τοὶ τούτων μὲν ἐκ πτωχῶν ἔνιοι ταχὺ πλούσιοι γεγονάσι, καὶ ἐξ ἀνωνύμων καὶ ἀδόξων ἑνδοξοὶ καὶ γνωρίμοι· ὑμεῖς δὲ τούναντίον ἐκ μὲν ἑνδόξων ἀδόξοι, ἐκ
 171 δ' εὐπόρων ἄποροι. πόλεως γὰρ ἔγωγε πλουτοῦτον ἡγοῦμαι συμμάχους, πίστιν, εὐνοίαν, ὧν ἀπάντων ἐστὲ ὑμεῖς ἄποροι· ἐκ δὲ τοῦ τούτων ὀλιγώρως ὑμᾶς ἔχειν καὶ ἔαν τοῦτον τὸν τρόπον τὰ πράγματα φέρεσθαι, ὁ μὲν εὐδαίμων καὶ μέγας καὶ φοβερός ἐστι πᾶσι τοῖς Ἑλλήσι καὶ βαρβάροις, ὑμεῖς δ' ἔρημοι καὶ ταπεινοί, τῇ μὲν κατὰ τὴν ἀγορὰν εὐετηρία λαμπροί, τῇ δ' ὧν προσῆκε παρασκευῇ καταγέλαστοι.

172. Οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον περὶ τε ὑμῶν καὶ περὶ 150 αὐτῶν ἐνίους τῶν λεγόντων ὁρῶ βουλευομένους· ὑμᾶς μὲν γὰρ ἡσυχίαν ἄγειν φασὶ δεῖν, καὶν τις ὑμᾶς ἀδικῇ, αὐτοὶ δ' οὐ δύνανται παρ' ὑμῖν ἡσυχίαν ἄγειν οὐδενὸς αὐτοὺς ἀδικοῦντος. καίτοι λοιδορίας χωρὶς εἴ τις ἔροιτό σε, Εἰπέ μοι, τί δὴ γιγνώσκων ἀκριβῶς, Ἀριστόδημε, — οὐδεὶς γὰρ τὰ τοιαῦτα ἀγνοεῖ —, τὸν μὲν τῶν ιδιωτῶν βίον ἀσφαλῆ καὶ ἀπράγμονα καὶ ἀκίνδυνον ὄντα, τὸν δὲ τῶν πολιτευομένων φιλαίτιον καὶ σφαλερὸν καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀγώνων καὶ κακῶν μεστὸν, οὐ τὸν ἡσυχίον καὶ ἀπράγμονα, ἀλλὰ τὸν ἐν τοῖς κινδύνοις, αἰρῇ; τί ἂν εἴποις; εἰ γὰρ, ὃ βέλτιστον εἰπεῖν ἂν ἔχοις, τοῦτό σοι ¹ δοίημεν ἀληθές λέγειν, ὡς ὑπὲρ φιλοτιμίας καὶ δόξης πάντα ταῦτα ποιεῖς, θαυμάζω τί δήποτε σαυτῷ μὲν ὑπὲρ τούτων ἅπαντα ποιητέον εἶναι νομίζεις καὶ πονητέον καὶ κινδυνευτέον, τῇ πόλει δὲ προσέσθαι ταῦτα διὰ ῥαθυμίας συμβουλευεῖς; οὐ γὰρ ἐκεῖνό γ' ἂν εἴποις, ὡς σὲ μὲν ἐν τῇ πόλει δεῖ τινα φαίνεσθαι, τὴν πόλιν δ' ἐν τοῖς Ἑλλήσι μηδενὸς ἀξίαν εἶναι. καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε ὁρῶ, ὡς τῇ πόλει μὲν ἀσφαλές τὸ

¹ συγχωρήσαιμεν

172. Ἀριστόδημε] *Histrio fuit, unusque decretum tulit Demosthenes. Ex edit. ex decem legatis in Macedoniam missis. STOCK.*
 De hoc ipso, quem nunc probbris lacessit, *τῇ πόλει δὲ προσέσθαι ταῦτα*] τὴν φιλοτιμίαν καὶ δόξαν. *WOLF.*

τὰ αὐτῆς πράττειν, σοὶ δὲ ἐπικίνδυνον, εἰ μὴδὲν τῶν ἄλλων πλεῖον περιεργάσῃ· ἀλλὰ τὸυναντίον σοὶ μὲν ἐξ ὧν ἐργάξῃ καὶ περιεργάξῃ τοὺς ἐσχάτους ὄντας κινδύνους, τῇ πόλει δὲ ἐκ τῆς ἡσυχίας. ἀλλὰ νῆ Δία παππῶα καὶ πατρῶα δόξα σοι ὑπάρχει, ἣν αἰσχρόν ἐστιν ἐν σοὶ καταλῦσαι· τῇ πόλει δ' ὑπῆρξεν ἀνώνυμα καὶ φαῦλα τὰ τῶν προγόνων. ἀλλ' οὐδὲ τοῦθ' οὕτως ἔχει· σοὶ μὲν γὰρ ¹ ἦν κλέ- 172
 151 πτης ὁ πατήρ, εἴπερ ἦν ὁμοίός σοι, τῇ πόλει δ' ἡμῶν, ὡς πάντες ἴσασιν, οἱ Ἕλληνες δις ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων ὑπὸ τῶν προγόνων ἡμῶν σεσωσμένοι. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἴσως οὐδὲ πολιτικῶς ἐνιοὶ τὰ καθ' ἑαυτοὺς καὶ τὰ κατὰ τὴν πόλιν πολιτεύονται· πῶς γὰρ ἐστιν ἴσον τούτων μὲν τινὰς ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ² ἤκοντας ἑαυτοὺς ἀγνοεῖν, τὴν πόλιν δ', ἣ προειστήκει τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τέως καὶ τὸ πρωτεῖον εἶχε, νῦν ἐν ἀδοξίᾳ πάσῃ καὶ ταπεινότητι καθεστάναι;

ἢ. Πολλὰ τοίνυν ἔχων ἔτι καὶ περὶ πολλῶν εἰπεῖν, παύσομαι· καὶ γὰρ οὐ λόγων ἐνδεία μοι δοκεῖ τὰ πράγματα οὔτε νῦν οὔτ' ἄλλοτε πῶποτε φαύλως ἔχειν, ἀλλ' ὅταν πάντ' ἀκούσαντες ὑμεῖς τὰ δέοντα, καὶ ὁμογνώμονες ὡς ὀρθῶς λέγεται γενόμενοι, τῶν λυμαίνεσθαι καὶ διαστρέφειν ταῦτα βουλομένων ἐξ ἴσου κἀθησθε ἀκροώμενοι, οὐκ ἀγνοοῦντες αὐτοὺς — ἴστε γὰρ εὐθύς ἰδόντες ἀκριβῶς, τίς μισθοῦ λέγει καὶ ³ τίς ὑπὲρ Φιλίππου πολιτεύεται, καὶ τίς ὡς ἀληθῶς ὑπὲρ τῶν βελτίστων —, ἀλλ' ἵν' αἰτιασάμενοι τούτους καὶ τὸ πρᾶγμα εἰς γέλωτα καὶ λοιδορίαν

¹ [ἦν]² προϊόντας³ Deest τίς.

Εἰ μὴδὲν τῶν ἄλλων πλεον περιεργάσῃ] Prius ad Marathoniam, iterum ad Salamina. Tertiam vicem memorat Isocrates; nempe, quando cæteros Græcos jugo Spartanorum liberaverit. Sed hoc tacet Demosthenes, ne Lacedæmonios per id tempus civitatis socios incensare videatur. Et edit. Stock.

Ἐν σοὶ καταλῦσαι] Scilicet σεαυτὸν, ἢ ἀντὶ τοῦ, καταλυθῆναι. IDEM.

Σοὶ μὲν, εἴπερ ὁμοίός σοι] Hermogenes κύκλον appellat hanc figuram. IDEM.

Τῇ πόλει δὲ ἡμῶν] Scilicet ὑπάρχει πατρῶα καὶ παππῶα δόξα. Nisi placeat: τῇ πόλει οἱ Ἕλληνες ὑπάρχουσι σεσωσμένοι ὑπὸ τῶν προγόνων, ὡς πάντες ἴσασι. IDEM. Subintellige, οὕτως ἦν. Civitas nostra, quod ad majores attinet, ita se habuit, quomodo omnes norunt. Stock. Subaudi ex præcedentibus ἦσαν, et totum hunc locum sic intellige: Tibi fuit pater fur et lator, civitati autem nostræ fuerunt (patres), ut (quales) sciunt omnes Græci ex maximis &c. AUGER.

Δις — σεσωσμένοι] Id est, splendorem assecutos, veteres suas sordes ignorare. vitium τοῖς νεοπλούτοις commune. IDEM.

ἢ. Ἄλλ' ὅταν] Ante ὅταν subaudi ὅτι ut sensus et phrasis clara fiant. AUGER.

Ἄλλ' ἵν' αἰτιασάμενοι τούτους] Τοὺς ὑπὲρ τῶν βελτίστων ὡς ἀληθῶς λέγοντας. WOLF.

ἐμβαλόντες μηδὲν αὐτοὶ τῶν δεόντων ποιῆτε. ταῦτ' ἐστὶ
 τάληθ' ἢ μετὰ πάσης παρρησίας, ἀπλῶς εὐνοία, τὰ βέλ-
 τιστα εἰρημένα, οὐ κολακείας καὶ βλάβης καὶ ἀπάτης
 λόγος μεστός, ἀργύριον μὲν τῷ λέγοντι ποιήσων, τὰ δὲ
 πράγματα τῆς πόλεως τοῖς ἐχθροῖς ἐγχειριῶν. ἢ οὖν
 παυστέον τούτων τῶν ἐθνῶν, ἢ μηδένα ἄλλον αἰτιατέον τοῦ
 πάντα φαύλως ἔχειν ἢ ὑμᾶς αὐτούς.

Ποιήσων] Quid si, πορίσων, ἢ, πορίων; Infarrag. IDEM.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ.

Pag.
ed.
aliq.
cit.

Pag.
ed.
Reisk.

152

181

Ὁ ΦΙΛΙΠΠΟΣ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους πέπομφεν ἐπιστολὴν, κατηγορῶν αὐτῶν, καὶ πόλεμον προκηρύττων ἀντικρὺς. οἱ μὲν οὖν ὁ ῥήτωρ πείθει τοὺς Ἀθηναίους πολεμεῖν — ἀνάγκη γάρ —, ἀλλὰ παρσύνει πρὸς τὸν κίνδυνον, εὐκαθαίρετον λέγων τὸν Μακεδόνα.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ

ΛΟΓΟΣ.

ἀ. ὍΤΙ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππος οὐκ ἐποίησατο τὴν εἰρήνην πρὸς ὑμᾶς, ἀλλ' ἀνεβάλετο τὸν πόλεμον, πᾶσιν ὑμῖν φανερὸν γέγονεν· ἐπειδὴ γὰρ Φαρσαλίοις Ἄλον παρῆδωκε καὶ τὰ περὶ Φωκέας διωκήσατο καὶ τὴν Θράκην κατεστρέψατο πᾶσαν, αἰτίας οὐκ οὔσας πλάσάμενος καὶ προφάσεις ἀδίκους ἐξευρὼν, τῷ μὲν ἔργῳ πάλαι πολεμεῖ πρὸς τὴν πόλιν, τῷ δὲ λόγῳ νῦν ὁμολογεῖ διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἧς

ΛΟΓΟΣ] Oratio hæc non videtur appo-
sita Epistolæ Philippi p. 250. pen. ed. R.
or. pro Coron. licet istud ibi videatur
Ulpiano. Mihi fides hujus orationis valde
suspecta est propter locos communes, qui-
bus referta est. Imo tota pæne consarci-
nata est ex Philippicis et Olynthiacis.
[Not. marg. porro in regione p. 23. v.
23. ed. R. idem Nostras celeberrimus
adscripterat hoc: ' In oratione ad Philip-
pi epistolam [§. 5., ut puto, voluit V. D.
collocasse] iisdem utitur argumentis et
pæne verbis ad confirmandum populum
contra Philippum, atque in hac oratione.
Mihi videntur profecto cum Epistola Phi-
lippi tum oratio adversaria multis aliis
de causis indignæ esse ea tempestate at-
que antiquitate, quas præ se ferunt.]

TAYLOR.

Φαρσαλίοις] Pharsalios, Thessaliæ oppi-
dum, pugna Pompeii et Cæsaris nobilita-
tum. Halos fortasse una ex illis Thes-
saliæ urbibus, quarum meminisse Strabo
non operæ pretium esse censuit. Sed
Stephanus: "Ἄλος πόλις Ἀχαΐας καὶ Φθιώ-
τιδος, ἀπὸ τῆς συμβάσεως Ἀθάμαντι ἄλλης.
Sed Demosthenici codices Ἄλον aspirant,
ut a salinis id oppidum dici potius, quam
ab errore, videatur. WOLF.

Ἄλον] Halus, urbs Thessaliæ, juxta flu-
vium Amphrysium; quam a Parmenione
expugnatam, Philippus Pharsaliis dede-
rat. Ex edit. STOCK.

Τὰ περὶ Φωκέας] Phocense bellum, quod
et sacrum dicitur, vel ex Justino nemini
est ignotum. WOLF.

ἔπειψεν. ὅτι δὲ χρὴ μήτε ὀρῶδεῖν ¹ ὑμᾶς τὴν ἐκείνου δύνα-
 μιν μήτε ἀγεννῶς ἀντιταχθῆναι πρὸς αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ
 182 σώμασι καὶ χρήμασι καὶ ναυσὶ καὶ παῖσιν ὡς ἀπλῶς εἰ-
 πεῖν ἀφειδῶς ὁρμήσαι πρὸς τὸν πόλεμον, ἐγὼ πειράσομαι 153
 διδάσκειν.

Β'. Πρῶτον μὲν γὰρ εἰκὸς, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς θε-
 οὺς μεγίστους ² ὑμῖν ὑπάρχειν συμμαχούς καὶ βοηθοὺς, ὧν
 ἐκεῖνος τὰς πίστεις ὑπερβαῖς καὶ τοὺς ὅρκους ὑπεριδὼν λέ-
 λυκεν ἀδίκως τὴν εἰρήνην. ἔπειθ', οἷς πρότερον ἠϋξήθη,
 φενακίζων αἰεὶ τινὰς καὶ μεγάλα ἐπαγγελλόμενος εὐεργε-
 τήσειν, πάντα τὰῦτα διεξελέλυθεν ἤδη, καὶ γινώσκεται
 μὲν ὑπὸ τῶν Περινθίων καὶ Βυζαντίων καὶ τῶν ἐκείνοις
 συμμαχούντων, ὡς ἐπιθυμεῖ προσενεχθῆναι τούτοις τὸν
 αὐτὸν τρόπον ὅνπερ Ὀλυνθίοις πρότερον· οὐκ ἀγνοεῖται δὲ
 ὑπὸ Θετταλῶν δεσπόζειν ἀλλ' οὐχ ἡγεῖσθαι τῶν συμμα-
 χων προαιρούμενος· ὑποπτεύεται δὲ ὑπὸ Θηβαίων Νίκαιαν
 μὲν φρουρᾷ κατέχων, εἰς δὲ τὴν Ἀμφικτυονίαν εἰσδεδυκώς,
 τὰς δὲ πρεσβείας τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρὸς ³ αὐτὸν ἄγων
 καὶ τὴν ἐκείνων συμμαχίαν παραιρούμενος· ὥστε τῶν αὐτῶ
 πρὸ τοῦ φίλων ὄντων τοὺς μὲν νῦν πολεμεῖν ἀκαταλλάκτως,
 τοὺς δὲ μηκέτι προθύμους εἶναι συναγωνιστάς, ἅπαντας

¹ ὑμᾶς² ἡμῖν³ αὐτὸν

Β'. Περινθίων καὶ Βυζαντίων] Perinthus clara urbs in Propontide, olim Thraciæ metropolis, postea Heraclea dicta. Byzantium clarissima Thraciæ civitas, quæ hodie Constantinopolis, anno abhinc 95. Tauricæ ditionis facta. IDEM.

Καὶ τῶν ἐκείνοις συμμαχούντων] Chii, Rhodii, alique populi cum Byzantiis Perinthisque adversus Philippum arma consociaverant. Ex edit. STOCK.

Ὅνπερ Ὀλυνθίοις] Notum Olynthiorum excidium, de quo dictum illud memorabile fertur, Philippum non tam facile conditurum talem urbem, qualem evertisset. WOLF.

Νίκαιαν] Urbs prope Thermopylas τῶν Ἐπικνημιδίων Λοκρῶν hic intelligatur, non Bithynica. IDEM.

Νίκαιαν] Ostendimus in Phil. II. 4. Philippum Nicæam, quæ in Pyllarum faucibus jacebat, dono Thebanis dedisse. Cum tamen sua nimium interesset Thermopylarum transitum custodire, quæcumque munitiones iis locorum angustiis im-

minebant, suorum denique militum præsidio custodire voluit. Lucches. STOCK.

Ἀμφικτυονίαν] Amphictyones, qui circum Delphos habitabant et ad Pylæam conveniebant, πύλαρχοι καὶ ἱερομνήμονες dicti, id est, Pylææ præsides et legati. Pylæa vero est congressus Amphictyonum, in Pylis, quæ et Thermopylæ, fieri solitus, Hesychio auctore. Vide Strabonem lib. 8. et 9. copiosius hæc explicantem. Ἀμφικτυονίαν hic non tam locum, in quo convenire fuerint soliti, quam ipsam dignitatem Amphictyonum τὴν Πυλαίαν intelligo, de qua vide orationem περὶ εἰρήνης. WOLF.

Πρεσβείας τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρὸς αὐτὸν ἄγων] Eo tempore, ut videtur, quo Argivorum et Messeniorum controversiis se immiscuit. Vide Arg. Tourrellii in Phil. II. Ex edit. STOCK.

Τὴν ἐκείνων συμμαχίαν] Arcades fortasse intelligit, quanquam etiam alii ex Peloponnensibus cum Thebanis conjuncti fuere. WOLF.

δὲ ὑφορᾶσθαι καὶ διαβεβλήσθαι πρὸς αὐτόν. ἔτι τοίνυν
 — οὐδὲ γὰρ τοῦτ' ἔστι μικρὸν — οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν σα- 183
 τράπαι καθεστῶτες ἑναγχος μὲν ξένους μισθοφόρους εἰσπέμ-
 ψαντες ἐκώλυσαν ἐκπολιορκηθῆναι Πέρηνδον· νυνὶ δὲ τῆς
 ἑχθρας αὐτοῖς ἐνεστῶσης καὶ τοῦ κινδύνου πλησίον ὄντος,
 εἰ χειρωθήσεται Βυζάντιον, οὐ μόνον αὐτοὶ προθύμως συμ-
 πολεμήσουσιν, ἀλλὰ καὶ βασιλέα τῶν Περσῶν χρήματα
 χορηγεῖν ἡμῖν προτρέφονται, ὃς τοσοῦτον μὲν κέκτηται
 πλοῦτον ὅσον οὐδ' οἱ λοιποὶ πάντες, τηλικαύτην δ' ἔχει
 ῥώμην πρὸς τὰς ἐνθάδε πρᾶξεις, ὥστε καὶ πρότερον ἡνίκα
 154 Λακεδαιμονίοις ἐπολεμοῦμεν, ὁποτέρους πρόσδοιτο, τούτους
 ἐποίει κρατεῖν τῶν ἐτέρων, καὶ νῦν μεθ' ἡμῶν γενόμενος
 ῥαδίως καταπολεμήσει τὴν Φιλίππου δύναμιν.

γ'. Πρὸς τούτοις τοίνυν τηλικούτοις οὖσιν, οὐκ ἐρῶ μὲν
 ὡς οὐ διὰ τὴν εἰρήνην πολλὰ προεἶληφεν ἡμῶν χωρία καὶ
 λιμένας καὶ τοιαῦθ' ἕτερα χρήσιμα πρὸς πόλεμον· ὁρῶ δὲ
 ὡς, ὅταν μὲν ὑπ' εὐνοίας τὰ πράγματα συνέχεται καὶ ταῦ-
 τὰ πᾶσι συμφέρη τοῖς μετέχουσι τῶν πολέμων, μένει τὰ
 συσταθέντα βεβαίως, ὅταν δὲ ἐξ ἐπιβουλῆς καὶ πλεονε-
 ξίας ἀπάτη καὶ βία κατέχεται, καθάπερ ὑπὸ τούτου νῦν,
 μικρὰ πρόφασις καὶ τὸ τυχὸν πταῖσμα ταχέως ἅπαντα
 διέσεισε καὶ διέλυσε. καὶ πολλάκις εὕρισκω λογιζόμενος οὐ
 μόνον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικὰ τῷ Φιλίππῳ
 πρὸς ὑποψίαν ἦκοντα καὶ δυσμένειαν, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς
 ἰδίας ἀρχῆς οὐ συνηρμοσμένα καλῶς οὐδ' οἰκείως οὐδ' ὡς
 οἶεται τις. ὅλως μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις ἐν μὲν
 προσθήκης μέρει ῥοσπὴν ἔχει τινὰ καὶ χρῆσιν, αὐτὴ δὲ καθ'

Ἐφορᾶσθαι καὶ διαβεβλήσθαι πρὸς αὐτόν]
 2. Philip. μέλλειν πρὸς τοὺς Θεβαίους αὐτὸν
 ὑπόπτως ἔχειν. et paulo post : τὰ συμμα-
 χικὰ τῷ Φιλίππῳ πρὸς ὑποψίαν ἦκοντα καὶ
 δυσμένειαν, hoc est, ὑφορᾶσθαι Φιλίππον καὶ
 δυσμενῆ ἔσεσθαι αὐτῷ. IDEM. Intellige,
 suspecto et criminoso modo habere se erga
 ipsum. AUGER.

Νυνὶ δὲ τῆς ἑχθρας αὐτοῖς ἐνεστῶσης]
 Prædictio hæc eventu rata fuit. Quippe
 Alexander, in literis ad Darium scriptis,
 memorat auxilia quæ satrapæ Perinthii
 miserant, tanquam dissidii causam præci-
 puam. Ex edit. STOCK.

Ὅποτέρους πρόσδοιτο, τούτους ἐποίει κρα-
 τεῖν τῶν ἐτέρων] Quod hic dicit Orator, ex

historia satis liquet. In bello enim Pelop.
 Spartani, a Persis adjuti, Athenas devico-
 runt. Conon deinde, eorundem ope, res
 afflictas Atheniensium restituit. Postremo,
 Artaxerxes omnes Græcos ab armis disce-
 dere jussit ; qui secus faceret, se pro ho-
 ste habiturum minatus. Ita domesticis
 Græcorum discordiis, Persarum rex pacis
 ac belli arbiter factus est. Ibid.

γ'. Οὐκ ἐρῶ μὲν, ὡς οὐ διὰ τὴν εἰρήνην]
 Concessio est, οὐκ ἀρήστομαι. Occupa-
 vit ille quidem multa : sed minime ei pro-
 futura. Ea, quæ sequuntur, repetita ple-
 raque sunt e secunda (prima) Olynthiaca.

WOLF.

Ὅρῶ] F. ἐρῶ. TAYLOR.

αὐτὴν ἀσθενὴς ἔστι καὶ πρὸς τηλικούτον ὄγκον πραγμά-
 184 των εὐκαταφρόνητος· ἔτι δὲ αὐτὴν οὗτος αὐτὸς τοῖς πολέ-
 μοις καὶ ταῖς στρατείαις καὶ πᾶσιν οἷς ἂν τις ¹ αὐτὸν μέ-
 γαν εἶναι νομίσειε, σφαλερωτέραν αὐτῷ πεποίηκε. μὴ γὰρ
 οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς ² χαίρειν Φίλιππόν
 τε καὶ τοὺς ἀρχομένους· ἀλλ' ἐννοεῖσθε ὡς ὁ μὲν ἐπιθυμεῖ
 δόξης, οἱ δὲ ἀσφαλείας, καὶ αὐτῷ μὲν οὐκ ἔστι τυχεῖν
 ταύτης ἀκινδύνως, οἱ δ' οὐδὲν δέονται καταλιπόντες οἴκοι
 τέκνα, γονεῖς, γυναῖκας, φθείρεσθαι καὶ καθ' ἐκάστην
 ἡμέραν κινδυνεύειν ὑπὲρ αὐτοῦ. ³ ὥστε τοὺς μὲν πολλοὺς τῶν 155
 Μακεδόνων ἐκ τούτων ἂν τις ἴδοι, πῶς διακείνται πρὸς τὸν
 Φίλιππον· τοὺς δὲ περὶ αὐτὸν ὄντας ἐταίρους καὶ τοὺς τῶν
 ξένων ἡγεμόνας εὐρήσετε δόξαν μὲν ἔχοντας ἐπ' ἀνδρία,
 περιδεῶς δὲ μᾶλλον τῶν ἀδόξων ζῶντας. τοῖς μὲν γὰρ ὁ
 πρὸς τοὺς πολεμίους μόνον ὑπάρχει κίνδυνος, οἱ δὲ τοὺς
 κόλακας καὶ τοὺς διαβάλλοντας ⁴ αὐτοὺς μᾶλλον ἢ τὰς
 μάχας δεδίασι· κακείνοι μὲν μετὰ πάντων ἀγωνίζονται
 πρὸς τοὺς ἀντιταχθέντας, τοῖς δὲ καὶ τῶν ἐν τοῖς πολέ-
 μοις κακῶν οὐκ ἐλάχιστον μέρος μέτεστι, καὶ χωρὶς ἰδία
 φοβεῖσθαι τὸν τρόπον τὸν τοῦ βασιλέως συμβέβηκεν. ἔτι
 δὲ τῶν μὲν πολλῶν ἐπειδὰν ἀμάρτη τις, ζημίαν κατὰ τὴν
 ἀξίαν εἴληφεν· οἱ δ' ⁵ ὅταν μέγιστα κατορθώσωσι, τότε
 μάλιστα σκορακίζονται καὶ προπηλακίζονται παρὰ τὸ
 προσήκον. καὶ τούτοις οὐδ' ἂν εἷς εὖ φρονῶν ἀπιστήσκειεν·
 οὕτω γὰρ αὐτὸν φιλότιμον εἶναί φασι· οἱ συνδιατρίψαντες,
 ὥστε βουλόμενον τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων ⁶ πάνθ' αὐτοῦ
 δοκεῖν εἶναι μᾶλλον ἄχθεσθαι τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν
 ἡγεμόνων τοῖς ἀξίον ἐπαίνου τι πράττειν ἢ τοῖς ὅλως ἀπο-
 τυχοῦσι.

δ'. Πῶς οὖν, εἴπερ ἔστι ταῦτα τοιαῦτα, πιστῶς ἤδη
 πολὺν χρόνον αὐτῷ παραμένουσιν; ὅτι νῦν μὲν, ὦ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τὸ κατορθοῦν αὐτὸν ἐπισκοτεῖ πᾶσι τοῖς τοιού-
 τοις· αἱ γὰρ εὐπράξια δειναὶ συγκρούψαι καὶ συσκιᾶσαι
 τὰς ἀμαρτίας εἰσὶ τῶν ἀνδρώπων· εἰ δέ τι πταισίει, τὸτ'

¹ Deest αὐτόν.² Φίλιππόν τε χαίρειν
⁵ ὅταν τὰ μέγιστα³ ὥστε καὶ, τοὺς
⁶ ἅπαντ' αὐτοῦ⁴ αὐτοῦς

ἀκριβῶς διακαλυφθήσεται πάντα ταῦτα. συμβαίνει γάρ, 185
ὥσπερ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν. ὅταν μὲν ἐρρωμένος ἢ τις,
οὐδὲν ἐπαισθάνεται τῶν καθ' ἑκάστα σαθρῶν, ἐπὰν δὲ
156 ἀρρώσθησιν πάντα κινεῖται, καὶ ῥῆγμα καὶ στρέμμα καὶ
ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων ἢ μὴ τελέως ὑγιαῖνον· οὕτω καὶ
τῶν βασιλειῶν καὶ πασῶν τῶν δυναστειῶν, ἕως μὲν ἂν ἐν
τοῖς πολέμοις κατορθῶσιν, ἀφανῇ τὰ κακὰ τοῖς πολλοῖς
ἐστίν, ἐπὰν δὲ τι πταίσωσιν, ὃ νῦν εἰκὸς παθεῖν ἐκείνον
μειζον φορτίον ἢ καθ' αὐτὸν ἀράμενον, γίγνεται φανερά τὰ
δυσχερῆ πάντα τοῖς ἅπασιν.

Εἰ δὲ τις ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον
ὄρῶν εὐτυχοῦντα ταύτῃ φοβερόν εἶναι νομίζει καὶ δυσπολέ-
μητον, σάφρονος μὲν ἀνδρὸς χρῆται προνοίᾳ· μεγάλη γὰρ
ῥοπή, μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον ἢ τύχη ἐστὶ πρὸς ἅπαντα τὰ
τῶν ἀνθρώπων πράγματα. κατὰ πολλοὺς μέντοι τρόπους,
έλοιτ' ἂν τις οὐχ ἥττον τὴν ἡμετέραν εὐτυχίαν ἢ τὴν ἐκεί-
νου. παρὰ τε γὰρ τῶν προγόνων ἐκ πλείονος χρόνου παρει-
λήφामεν τὴν ἡγεμονίαν οὐ τούτου μόνον, ἀλλὰ, συνελόντι
φράσαι, πάντων τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλευσάντων· καὶ κεῖ-
νοι μὲν Ἀθηναίοις φόρους ἤνεγκαν, ἢ δ' ἡμετέρα πόλεις
οὐδενὶ πώποτε τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων. ἔτι δὲ τοσούτῳ
πλείους ἀφορμαὶς αὐτοῦ πρὸς τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν
ἔχομεν, ὅσῳ διατελοῦμεν εὐσεβέστερα καὶ δικαιότερα πράτ-
τοντες. τί ποτ' οὖν ἐκεῖνος ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ πλείω
κατάρθωσεν ἡμῶν; ὅτι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, — παρρησιά-
σομαι γὰρ πρὸς ὑμᾶς —, ὁ μὲν αὐτὸς στρατεύεται καὶ
ταλαιπωρεῖ καὶ τοῖς κινδύνοις πάρεστιν, οὔτε καιρὸν πα-
ριεῖς οὔτε ὥραν ἔτους παραλείπων οὐδεμίαν· ἡμεῖς δὲ —
εἰρήσεται γὰρ τάληθές — οὐδὲν ποιοῦντες ἐνθάδε καθήμε-
θα, μέλλοντες αἰεὶ καὶ ψηφίζόμενοι καὶ πυνθανόμενοι κατὰ
157 τὴν ἀγορὰν εἴ τι λέγεται νεώτερον. καίτοι τί γένοιτ' ἂν
νεώτερον ἢ Μακεδὼν ἀνὴρ καταφρονῶν Ἀθηναίων καὶ τολ-

lar καὶ. WOLF.

Εἰ. Φίλιππον ὄρῶν εὐτυχοῦντα] Sallustius in
Catilinario: 'Sed profecto fortuna in omni
re dominatur: ea res cunctas ex libidine
magis, quam ex vero, celebrat obscurat-
que.' Cicero 2. Offic. 'Magnam vim esse
in fortuna in utramque partem, vel secun-

VOL. I.

das ad res, vel adversas, quis ignorat?
Nam et cum prospero statu ejus utimur,
ad optatos exitus pervehimur, et, cum re-
flavit, affligimur.' IDEM.

Τούτου — τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλευσάν-
των] Hi genitivi reguntur a πλείστος. Au-
GEN.

4 i

186 μᾶν ἐπιστολὰς πέμπειν τοιαύτας οἷας ἡκούσατε μικρῷ πρότερον; καὶ τῷ μὲν ὑπάρχουσι μισθοφόροι στρατιῶται, καὶ νῆ Δία πρὸς τούτοις τῶν παρ' ἡμῖν ῥητόρων τινές, οἱ τὰς παρ' ἐκείνου δωρεὰς οἷκαδε λαμβάνειν νομίζοντες οὐκ αἰσχύνονται Φιλίππῳ ζῶντες, οὐδ' αἰσθάνονται πάντα καὶ τὰ τῆς πόλεως καὶ τὰ σφῶν αὐτῶν μικροῦ λήμματος πωλοῦντες. ἡμεῖς δὲ οὔτε τῶν ἐκείνου πραγμάτων οὐδὲν στασιάζειν παρασκευάζομεν, οὔτε ξενοτροφεῖν ἐδέλομεν, οὔτε αὐτοὶ στρατεῦσθαι τολμῶμεν. οὐκ οὐκ ἐστὶν οὐδὲν θαυμαστόν, εἴ τι πεπλεονέκτηκεν ἡμῶν κατὰ τὸν πρότερον πόλεμον, ἀλλὰ μᾶλλον εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὧν προσήκει τοὺς πολεμοῦντας νομίζομεν κρατῆσειν τοῦ πάντα πράττοντος ἀ δεῖ τοὺς πλεονεκτῆσειν μέλλοντας.

ς'. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρὴ λαβόντας ἔννοιαν, καὶ λογισαμένους ὡς οὐδ' ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ τὸ φάσκειν ἄγειν εἰρήνην — ἥδη γὰρ ἐκεῖνος καὶ προηγόρευκε τὸν πόλεμον καὶ τοῖς ἔργοις ἐξενήνοχε — μηδενὸς μὲν φεῖδесθαι μήτε τῶν κοινῶν μήτε τῶν ἰδίων· στρατεῦσθαι δὲ, εἰάν που καιρὸς ᾗ, προθύμως ἅπαντας· χρῆσθαι δὲ στρατηγοῖς ἀμείνοσιν ἢ πρότερον. μὴ γὰρ ¹ ὑπολάβῃ τις ὑμῶν, δι' ὧν ἐκ χρηστῶν ἐγένετο τὰ πράγματα χεῖρω τὰ τῆς πόλεως, διὰ τούτων αὐτὰ πάλιν ἀναλήψεσθαι καὶ γενήσεσθαι βελτίω· μηδὲ νομίσῃτε, ῥαθυμούντων ὑμῶν, ὥσπερ πρότερον, ἐτέρους ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων ἀγωνιεῖσθαι προθύμως· ἀλλ' ἐννοεῖσθε ὡς αἰσχρὸν ἐστὶ τοὺς μὲν πατέρας ὑμῶν πολλοὺς πόνους καὶ 158 κινδύνους μεγάλους ὑποστῆναι Λακεδαιμονίοις πολεμοῦντας, ὑμᾶς δὲ μηδ' ὑπὲρ ὧν ἐκεῖνοι δικαίως κτησάμενοι παρέδωκαν ὑμῖν ἐδέλειν ἐρῶμένως ἀμύνεσθαι, ἀλλὰ τὸν μὲν ἐκ Μακεδονίας ὀρμώμενον οὕτως εἶναι φιλοκίνδυνον, ὥςθ' ὑπὲρ τοῦ μείζω ποιῆσαι τὴν ἀρχὴν κατατετρωῶσθαι πᾶν τὸ σῶμα τοῖς πολεμίοις μαχόμενον, Ἀθηναίους δὲ, οἷς πάτριόν ἐστι μηδενὸς ὑπακούειν, ἀπάντων δὲ κρατεῖν ἐν τοῖς πολέμοις,

¹ ὑπολάβοι

ς'. Κατατετρωῶσθαι πᾶν τὸ σῶμα] Vide *genitivo jungi, videtur insolentius: etsi Nostrum de Corona*, §. 21. et quæ in eum *auctorum exempla non desunt, suspecta tamen: et Suidas cum dativo construi*

monet. Paulo supra, (v. 11.) pro ὡς ἀκούειν simplex verbum. Nam ὑπακούειν προσήκει, rectius legi videtur ὧν προσήκει:

τούτους διὰ μαλακίαν ἢ ῥαθυμίαν ἐγκαταλιπεῖν τὰ τε τῶν 187
προγόνων ἔργα καὶ τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος.

ζ'. Ἴνα δὲ μὴ μακρολογῶ, φημί χρῆναι πάντας ἡμᾶς
παρασκευάζεσθαι μὲν πρὸς τὸν πόλεμον, παρακαλεῖν δὲ
τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, μὴ λόγοις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις,
πρὸς τὴν ὑπὲρ ἡμῶν συμμαχίαν· ὡς ἅπας μὲν ἐστὶ λόγος
μάταιος πράξεων ἄμοιρος γενόμενος, τοσούτῳ δὲ μάλιστα
ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως, ὅσῳ δοκοῦμεν αὐτῷ προχει-
ρότατα χρῆσθαι τῶν ἄλλων Ἑλλήνων.

et tamen sic quoque videtur cohaerere du- πειεῖν subintelligitur. WOLF.
rius cum τοὺς πολεμοῦντας. sed verbum

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Pag.
ed.
aliqu.
cit.
173

Pag.
ed.
Reisk.
158

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ
ΔΗΜΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Α. Ἐπειδὴ πολλάκις μου πρέσβεις ἀποστείλαντος, ἵν' ἐμμένωμεν τοῖς ὅροις καὶ ταῖς ὁμολογίαις, οὐδεμίαν ἐποι- εῖσθε ἐπιστροφὴν, ὥμην δεῖν πέμψαι πρὸς ὑμᾶς ὑπὲρ ὧν ἀδικεῖσθαι νομίζω. μὴ θαυμάσητε δὲ τὸ μῆκος τῆς ἐπι- στολῆς· πολλῶν γὰρ ὑπαρχόντων ἐγκλημάτων, ἀναγκαῖόν ἐστιν ὑπὲρ πάντων δηλῶσαι καθαρῶς.

159

Β. Πρῶτον μὲν γὰρ Νικίου τοῦ κήρυκος ἀρπασθέντος ἐκ τῆς χώρας τῆς ἐμῆς, οὐ τοῖς παρανομοῦσιν ἐπιτιμήσα- τε¹ ὅτι τὴν δίκην, ἀλλὰ τὸν ἀδικούμενον εἰρξάτε δέκα μῆ- νας· ἃς δ' ἔφερε παρ' ἡμῶν ἐπιστολὰς, ἀνέγνωτε ἐπὶ τοῦ βήματος. ἔπειτα Θασίων ὑποδεχομένων τὰς Βυζαντίων τρήρεις καὶ τῶν ληστῶν τοὺς βουλομένους οὐδὲν ἐφροντίζετε, τῶν συθηκῶν διαρρήδην λεγουσῶν πολεμίους εἶναι τοὺς ταῦτα ποιοῦντας. ἐτι τοίνυν περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Διοπαίθης ἐμβάλων εἰς τὴν χώραν Κρωβύλην μὲν καὶ τὴν Τίριστασιν ἐξηνδραποδίσατο, τὴν δὲ προσεχῇ Θράκην 174 ἐπόρθησε, τέλος δὲ εἰς τοῦτο ἦλθε παρανομίας, ὥστε

¹ [ὅτι τὴν δίκην]

Β. Νικίου τοῦ κήρυκος] Nicias (ut vide- tur) correptus fuit a Diopithe, dum a Thracia Macedoniam proficisceretur. Ex edit. STOCK.

[Ἀρπασθέντος] Malim cum Reiskio ἀαρ- πασθέντος. AUGER.

Οὐ τοῖς παρανομοῦσιν ἐπιτιμήσατε ὅτι τὴν δίκην, ἀλλὰ] Felicianus et Manutius, ὅτι παρὰ τὴν δίκην, scilicet ἐβιάσαντο, ut sotes ob jus violatum castigaveritis. Sed quid si? ὅπερ ἦν δίκαιον, id quod æquum fuisset. WOLF.

Οὐ τὰς παρανομοῦσιν ἐπιτιμήσατε ὅτι τὴν δίκην] In MSS. duobus Parisinis deest ὅτι: quod ego interjecta notula scriberem ὅτι, ullo modo, in re qualibet; et δίκην ἐπιτιμῶν, penam magni aestimare, gravem infligere penam, verito. Nisi forte since- rior sit lectio Aldi et Feliciani: οὐ τοῖς παρανομοῦσιν ἐπιτιμήσατε ὅτι παρὰ τὴν

δίκην, nequaquam sotes pro jure (prout æquum erat) punivistis. STOCK.

[Ἐπιστολὰς ἀνέγνωτε] Athenienses tab- ellas Philippi resolverunt, quo consilia ejus explorarent. Verum tanta fuit eor- um urbanitas, ut literas, uxori Olympiadi inscriptas, intactas dimiserint. Ex edit. STOCK.

[Ἐμβάλων εἰς τὴν χώραν] S. τὴν ἐμὴν, τὴν Μακεδονίαν: etsi fortasse Κρωβύλην καὶ Τι- ρίστασιν Thraciæ fuerunt oppida, cujus partem non exiguam tenuit Philippus. WOLF.

Κρωβύλην——Τίριστασιν] Crobyle peni- tus ignota. Tiristasis, juxta Plinium, op- pidum est Chersonesi. Ex edit. STOCK.

Τίριστασιν] In margine [sc. Lutetianæ] adscriptum inepte, οἶμαι τὴν περίστασιν λέγει, cum haud dubie sit loci nomen. In farrag. WOLF.

Ἀμφίλοχον ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων ἐλθόντα πρεσβευτὴν συλλαβὼν καὶ τὰς ἐσχάτας ἀνάγκας ἐπιθεῖς ἀπελύτρωσε ταλάντων ἑνέα. καὶ ταῦτα τῷ δήμῳ εὖ δοκοῦντα ἐποίησε. καίτοι τὸ παρανομεῖν εἰς κήρυκα καὶ πρέσβεις τοῖς ἄλλοις τε πᾶσιν ἀσεβὲς εἶναι δοκεῖ, καὶ μάλιστα ὑμῖν. Μεγαρέων γοῦν Ἀνθεμόκριτον ἀνελόντων, εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν ὁ δῆμος, ὥστε μυστηρίων μὲν εἶργειν αὐτοὺς, ¹ ὑπομνήματα δὲ τῆς ἀδικίας στήσαι ἀνδριάντα πρὸ τῶν πυλῶν. καίτοι πῶς οὐ δεινόν, ἐφ' οἷς παθόντες οὕτως ἐμισήσατε τοὺς δράσαντας, νῦν αὐτοὺς φαίνεσθαι ποιοῦντας;

γ'. Καλλίας τοῖνυν ὁ παρ' ὑμῶν στρατηγὸς τὰς μὲν πόλεις τὰς ἐν τῷ Παγασίτῃ κόλπῳ κατοικουμένας ἔλαβεν ἀπάσας, ὑμῖν μὲν ἐνόρκους ἐμοὶ δὲ συμμαχίδας οὔσας, τοὺς δ' εἰς Μακεδονίαν πλέοντας ἐπώλει πάντας πολε-
 160 μίους κρίνων· καὶ διὰ ταῦθ' ὑμεῖς ἐπηρεῖτ' αὐτὸν ἐν τοῖς ψηφίσμασιν. ὥστε ἔγωγε ἀπορῶ τί ποτ' ἔσται καινότερον, εἰάν ὁμολογήσῃτέ μοι πολεμεῖν· καὶ γὰρ ὅτε φανερώς διεφερόμεθα, ληστὰς ἐξεπέμπετε, καὶ τοὺς πλέοντας ὡς ἡμᾶς ἐπωλεῖτε, τοῖς ἐναντίοις ἐβοηθεῖτε, τὴν χώραν μου κακῶς ἐποιεῖτε. χωρὶς ² τοῖνυν εἰς τοῦτο παρανομίας ἀφῆχθε καὶ δυσμενείας, ὥστε καὶ πρὸς τὸν Πέρσῃ πρέσβεις ἀπεστάλκατε πείσοντας αὐτὸν ἐμοὶ πολεμεῖν· ὁ μάλιστα ἂν τις θαυμάσειε. πρὸ μὲν γὰρ τοῦ λαβεῖν αὐτὸν

¹ * ὑπόμνημα

² τοῖνυν τούτων εἰς

Καὶ ταῦτα τῷ δήμῳ εὖ δοκοῦντα] Scilicet πεπεῖσχαί, ἐποίησεν, ἢ συνδοκῶντα. WOLF.

Ἀνθεμόκριτον] Narrat Pausanias, Anthemocritem praekonem missum fuisse ad Megarenses, qui Atheniensium nomine velaret eos agrum sacrum colere. Megarenses, spreto jure gentium, nuntium interfece-
 rent. Athenienses itaque interdixerunt eos foris et portubus suis, et jurejurando obstrinxerunt imperatores suos ad agrum Megarensium bis quotannis vastandum. Vide supra Not. ad Olynth. II. 8. Ex edit. Stock.

Εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν] F. εἰς τοῦτ' ὁρῶς ἐλήλυθεν. Tanta iracundia populus exarsit. WOLF.

Εἰ· ἐφ' οἷς παθόντες — αὐτοὺς φαίνεσθαι ποιοῦντας;] In antiquo sic emendatum reperi: νῦν αὐτὰ φαίνεσθε ποιοῦντες; Atque ita legendum esse antecedentia verba satis confirmant. Qui vero hoc grave esse non

possit, quod ea quorum gratia alios sic hodie habuistis, nunc ipsi facere videmini. Quinetiam particula εἰ sic legi cogit. Onso-
 pæus. Aut τὸ εἰ abundat, aut pro αὐτοὺς φαίνεσθαι legendum, εἰ αὐτοὶ φαίνεσθε. WOLF.

γ'. Πρὸς τὸν Πέρσῃ πρέσβεις] Sub hoc tempus, Asiæ minoris satrapæ auxilium miserant Perintho, a Philippo oppugnata; quod etsi Atheniensium impulsu factum fuisse non tradat Diodorus, docet tamen Pausanias, copiis Persicis tum præfuisse Apollodorū Atheniensem. Ex edit. Stock.

Πρὸ μὲν γὰρ τοῦ λαβεῖν αὐτὸν Αἰγυπτῶν καὶ Φοινίκῃ] Artaxerxes Ochus, iracundia commotus, quod Artabazo rebellis supplicias tulerat Chares, (vide Not. ad Phil. I. 9.) et Atheniensibus per legatos palam minitatus, minas statim ingenti apparatu bellico insecutus est. Quo rumore per-

175 Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην ἐψηφίσασθε, ἂν ἐκεῖνός τι ¹νεωτε-
ρίῳ, παρακαλεῖν ὁμοίως ἐμὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας
ἅπαντας ἐπ' αὐτόν· νῦν δὲ τοσοῦτον ὑμῖν περὶ τοῦ
πρὸς ἐμὲ μίσους, ὥστε πρὸς ἐκεῖνον διαλέγεσθαι περὶ τῆς
ἐπισυμμαχίας. καίτοι τὸ παλαιὸν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὡς
ἐγὼ πυνθάνομαι, τοῖς Πεισιστρατίδαῖς ἐπετίμων ὡς ἐπά-
γουσι τὸν Πέρσην ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας· ὑμεῖς δ' οὐκ αἰσχύ-
νεσθε ταῦτα ποιοῦντες, ἀ' διετελεῖτε τοῖς τυράννοις ἐγκα-
λοῦντες.

δ'. Ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ γράφετε ἐν τοῖς ψηφί-
σμασιν ἐμοὶ προστάττοντες Τήρην καὶ Κερσοβλέπτην ἔαν
Θράκης ἄρχειν, ὡς ὄντας Ἀθηναίους. ἐγὼ δὲ τούτους οὔτε
τῶν περὶ τῆς εἰρήνης συνθηκῶν οἶδα μετασχόντας ὑμῖν οὔτ'
ἐν ταῖς στήλαις ἀναγεγραμμένους οὔτ' Ἀθηναίους ὄντας·
ἀλλὰ Τήρην μὲν μετ' ἐμοῦ στρατευόμενον ἐφ' ὑμᾶς, Κερ-
σοβλέπτην δὲ τοῖς παρ' ἐμοῦ πρεσβευταῖς ἰδίᾳ μὲν τοὺς
ὅρκους ὁμόσαι προθυμούμενον, κωλυθέντα δ' ὑπὸ τῶν ὑμε-
τέρων στρατηγῶν ἀποφαινόντων αὐτὸν Ἀθηναίων ἐχθρόν.
καίτοι, πῶς ἐστὶ τοῦτ' ἴσον ἢ δίκαιον, ὅταν μὲν ὑμῖν συμ-
φέρῃ, πολέμιον εἶναι φάσκειν αὐτὸν τῆς πόλεως, ὅταν δ' ἐμὲ 161
συκοφαντεῖν βούλησθε, πολίτην ἀποδείκνυσθαι τὸν αὐτὸν
²ὑφ' ὑμῶν; καὶ Σιτάλκου μὲν ἀποθανόντος, ὃ μετέδοτε
τῆς πολιτείας, εὐθὺς ποιήσασθαι πρὸς τὸν ἀποκτείναντα
φιλίαν, ὑπὲρ δὲ Κερσοβλέπτου πόλεμον αἰρεῖσθαι πρὸς

¹ νεωτερίῳ² [ὑφ']

culsi Athenienses, reliquorum Græcorum opem petierunt, eaque de re orationem habuit Demosthenes, de *Classibus* inscriptam. Tumultus autem ille brevi deferebatur. Rex enim Persarum, victo expulsoque Artabazo, in Phœniciam et Ægyptum, provincias rebelles, vires convertit; quas postea, Mentoris Rhodii opera, in ditionem suam redegit. *Stoek.*

Περὶ τῆς ἐπισυμμαχίας] Συμμαχία societas est et inferendi et propulsandi belli: ἐπιμαχία propulsandi tantum, ut explicat Thucydides interpres. hic vero legendum περὶ τῆς ἐπ' ἐμὲ συμμαχίας. *WOLF.*

Ἐπισυμμαχία] Est fœdus fœderatos obligans ad mutuum sibi ferendum auxilium. *AUGER.*

δ'. Τήρην καὶ Κερσοβλέπτην] De his Thraciæ regibus vide orationem contra

Aristocratem et primam Olynthiacam. *WOLF.*

Τήρην καὶ Κερσοβλέπτην] De Tere prorsus silet historia. Quod ad Cersobleptem attinet, opprimi eum a Philippo sinebant Athenienses, consilio Demosthenis; donec ejus perniciem cum suo conjunctam esse periculo sentirent. Tum decreta, quæ hic memorantur, facta sunt. *Ex edit. STOEC.*

Σιτάλκου μὲν ἀποθανόντος] Sitalces, Cersobleptæ avus, propter merita in remp. in bello Pelop. civitate donatus. Eo in pugna cum Triballis interfecto, Seuthes fratris filius, exclusus ejus liberis, regno potitus est: unde cædis auctor habitus fuit. Philippus dubium crimen, tanquam exploratum et compertum, affert. *Ibid.*

ἡμᾶς; καὶ ταῦτα σαφῶς εἰδότες ὅτι τῶν λαμβανόντων τὰς
 δωρεὰς τὰς τοιαύτας οὐδεὶς οὔτε τῶν νόμων οὔτε τῶν ψηφι-
 σμάτων οὐδὲν φροντίζει τῶν ὑμετέρων. οὐ μὲν ἄλλ' εἰ δεῖ 176
 πάντα τὰλλα παραλιπόντα συντόμως εἰπεῖν, ὑμεῖς ἔδοτε
 πολιτείαν Εὐαγόρᾳ τῷ Κυπρίῳ καὶ Διονυσίῳ τῷ Συρακου-
 σίῳ καὶ τοῖς ἐκγόνοις τοῖς ἐκείνων. εἰ οὖν πείσητε τοὺς
 ἐκβαλόντας ἐκατέρους αὐτῶν ἀποδοῦναι πάλιν τὰς ἀρχὰς
 τοῖς ἐκπεσοῦσι, κομίζεσθε καὶ παρ' ἐμοῦ τὴν Θυράκην, ὅσης
 Τήρης καὶ Κερσοβλέπτῃς ἦρχεν. εἰ δὲ τοῖς μὲν ἐκείνων
 κρατήσασι μὴδ' ἐγκαλεῖν ἀξιοῦτε μὴδὲν, ἐμὲ δ' ἐνοχλεῖτε,
 πῶς οὐ δικαίως ὑμᾶς ἀμυνοίμην ἂν; περὶ μὲν οὖν τούτων
 πολλὰ λέγειν ἔχων ἔτι δίκαια, παραλιπεῖν προαιροῦμαι.

Ε. Καρδιανοῖς δέ φημι βοηθεῖν γεγονώς αὐτοῖς πρὸ τῆς
 εἰρήνης σύμμαχος, οὐκ ἐφελόντων δ' ὑμῶν ἐλθεῖν εἰς κρίσιν,
 πολλάκις μὲν ἐμοῦ δεηθέντος, οὐκ ὀλιγάκις δ' ἐκείνων· ὥστε
 πῶς οὐκ ἂν εἴην πάντων φαυλότατος, εἰ καταλιπὼν τοὺς
 συμμάχους μᾶλλον ὑμῶν φροντίζοιμι τῶν πάντα μοι τρό-
 πον ἐνοχλούντων, ἢ τῶν βεβαίως μοι φίλων αἰεὶ μενόντων;
 εἰ τοίνυν δεῖ μὴδὲ τοῦτο παραλιπεῖν, εἰς τοσοῦτον ἐληλύ-
 θατε πλεονεξίας, ὥστε πρότερον μὲν ἐνεκαλεῖτέ μοι τὰ
 177 πρῶται ἐπιβεβημένα μόνον, τὰ δ' ὑπογυιότατα Πεπαρήθιδιον φα-
 σκόντων δεινὰ πεπονθέναι, προσετάξατε τῷ στρατηγῷ
 δίκην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ὑπὲρ ἐκείνων, οὓς ἐγὼ μὲν ἐτιμωρη-
 σάμην ἐνδεεστέρως ἢ προσήκεν, ἐκεῖνοι δὲ εἰρήνης οὔσης
 καταλαβόντες Ἀλόνησον οὔτε τὸ χωρίον οὔτε τοὺς φρουροὺς

Εὐαγόρᾳ τῷ Κυπρίῳ] Evagoras Cononi
 opem tulerat in Athenis liberandis:
 quamobrem civitate donatus est. Inter-
 fectus fuit a Nicocle. Filius ejus deinde
 Evagoras minor regnum excepit, quo
 tandem a Persis privatus est. *Ibid.*

Διονυσίῳ τῷ Συρακουσίῳ] Vide Diodorum
 Siculum, et Plutarchum in vitis Dionis
 et Timoleontis. *Ibid.*

Τοὺς ἐκβαλόντας ἐκατέρους] Dionysium
 juniorem a Dione pulsum constat: de
 Nicocle (Nam Evagoram in regno suo
 esse mortuum, Isocrati credo) mihi non
 liquet. Elianus quidem eum una cum
 Stratone, cum quo luxu certarit, male
 periisse scribit. *WOLF.*

Ε. Καταλαβόντες Ἀλόνησον] Halonesus,
 Cycladum una, fuit olim Atheniensium:
 sed cum parvi momenti esset, neglectam

reliquerant. A piratis occupata, stationem præbebat ipsorum navibus, atque opportunitatem in maritimam Macedoniæ oram invadendi. Quamobrem illos vi Philippus ejecit; urbis et insulæ potitus est. Rem ægre Athenienses tulerunt: quippe quibus Macedonis incrementa suspecta forent, et illinc immineret Sciatho et Peparetho, duabus insulis reipublicæ. Armis eam repetere, quam sponte a Philippo oblatam accipere maluerunt, si huic, quam expendimus, epistolæ fides haberi debeat. [Quin et Æschines testis est, populo suasisse Demosthenem donum repudiare, si diceret Philippus se διδόναι, non ἀποδιδόναι in Ctesiph. §. 30.] Negotium Peparethiis datum, qui eorundem Atheniensium societatem et militum præsidium jam olim amplexati fuerant; feli-

ἀπεδίδοσαν, πέμψαντος ὑπὲρ αὐτῶν ἐμοῦ πολλάκις. ὑμεῖς δ', ὧν μὲν ἠδίκησαν ἐμέ Πεπαρρῆθιοι, τούτων μὲν οὐδὲν ἐπεσκήψασθε, τὴν δὲ τιμωρίαν, ἀκριβῶς εἰδότες ὅτι τὴν νῆσον οὐτ' ἐκείνους οὔτε ὑμᾶς ἀφειλόμην, ἀλλὰ τὸν ληστὴν Σώστρατον. εἰ μὲν οὖν αὐτοὶ φατε παραδοῦναι Σωστράτῳ, ληστὰς ὁμολογεῖτε καταπέμπειν· εἰ δὲ ἀκόντων ὑμῶν ἐκεῖνος¹ ἐκράτει, τί δεινὸν πεπόνθατε, λαβόντες ἐμοῦ καὶ τὸν τόπον τοῖς πλέουσιν ἀσφαλῆ παρέχοντος; τοσαύτην δέ μου ποιουμένου πρόνοιαν τῆς ὑμετέρας πόλεως, καὶ διδόντος αὐτῇ τὴν νῆσον, οἱ ῥήτορες λαμβάνειν μὲν οὐκ εἶων, ἀπολαβεῖν δὲ συνεβούλευον, ὥπως ὑπομείνας μὲν τὸ προσ-
 τασσόμενον τὴν ἀλλοτρίαν ἔχειν ὁμολογῶ, μὴ προειμένος δὲ τὸ χωρίον ὑποπτος γένωμαι τῷ πλήθει. γνοὺς ἐγὼ ταῦτα προῦκαλούμην κριθῆναι περὶ τούτων πρὸς ὑμᾶς, ἵν', εἰ μὲν ἐμὴ γνωστῇ, παρ' ἐμοῦ δοθῇ τὸ χωρίον ὑμῖν· εἰ δὲ ὑμετέρα κριθῇ, τότε ἀποδῶ τῷ δήμῳ. ταῦτα δέ μου πολλάκις ἀξιῶντος, ὑμεῖς μὲν οὐ προσείχετε, Πεπαρρῆθιοι δὲ τὴν νῆσον κατέλαβον. τί οὖν ἐχρῆν με ποιεῖν; οὐ δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν υπερβεβηκότων τοὺς ὅρκους; οὐ τιμωρῆσασθαι τοὺς οὕτως ὑπερηφάνως ἀσελγαίνοντας; καὶ γὰρ, εἰ Πεπαρρῆθίων ἦν ἡ νῆσος, τί προσῆκεν ἀπαιτεῖν Ἀθηναίους; εἰ δὲ ὑμετέρα, πῶς οὐκ ἐκείνοις ὀργίζεσθε κατα- 163
 λαβοῦσι τὴν ἀλλοτρίαν;

ς'. Εἰς τοῦτο δὲ προβεβήκαμεν ἔχθρας, ὥστε βουλόμενος ταῖς ναυσὶν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον παραβαλεῖν ἡναγκάσθην αὐτὰς παραπέμψαι διὰ Χερρόνησου τῇ στρατιᾷ, τῶν μὲν κληρούχων κατὰ τὸ Πολυκράτους δόγμα πολεμούντων

¹ κατεκράτει

citer quoque gestum est. Philippus injuriam ulturus, Peparethum vastat, magnisque cladibus afficit. Idque merito se fecisse his literis gloriatur. Lucches. Stock.

Τοὺς φρουροὺς] Obsopæus: τοὺς φῶρας, τοῦτ' ἐστὶ τοὺς ληστὰς. Idem ἐπεσκήψασθε pro ἐπισκέψασθε. F. τούτοις μὲν οὐδὲν ἐπισκέψασθε. Sed φρουροὺς rectius legi existimo. Nam Philippus, Sostrato expulso, utique præsidium insulæ imposuerat: quod Peparethii in suam potestatem redactum detinuerunt. Wolf.

Πεπαρρῆθιοι] Strabo lib. 9. Contra

Magesiam quidem frequentes ineumbunt insulæ. Nobiliores sunt Sciathus et Peparethus, et Iras [Imbrus] et Scyrus, cum ejusdem nominis urbibus. Idem.

Τὴν δὲ τιμωρίαν ἀκριβῶς εἰδότες, καίτοι.] Fel. τὴν δὲ τιμωρίαν, ἀκριβῶς εἰδότες, ὅτι. Ego malim sic: ἐπεσκήψασθε, ἀκριβῶς εἰδότες· τὴν δὲ τιμωρίαν διεβάλετε vel διεσῴρατε, vel οὖν συκοφαντεῖτε. Videtur enim et inversus esse ordo verborum, et deesse verbum aliquod. [In furrag. F. τὴν δὲ τιμωρίαν διαβεβλήκατε· ἀκριβῶς εἰδότες, ὅτι τὴν νῆσον.] Idem.

ς'. Κατὰ τὸ Πολυκράτους δόγμα] Mul-

ἡμῖν, ὑμῶν δὲ τοιαῦτα ψηφισμένων, τοῦ δὲ στρατηγοῦ 178
 Βυζαντίους τε παρακαλοῦντος καὶ διαγγέλλοντος πρὸς
 ἅπαντας ὅτι πολεμεῖν αὐτῷ προστάττετε, ἂν καιρὸν
 λάβῃ. τοιαῦτα δὲ πάσχων ὅμως τῆς πόλεως καὶ τῶν τριη-
 ρῶν καὶ τῆς χώρας ἀπεσχόμεν, ἱκανὸς ὢν τὰ πλεῖστα
 λαβεῖν ἢ πάντα, καὶ διατετέλεκα προκαλούμενος ὑμᾶς εἰς
 κρίσιν ἐλθεῖν ὑπὲρ ὧν αἰτιώμεθα ἀλλήλους. καίτοι σκοπεῖ-
 σθε πότερον κάλλιον ἐστὶν ὅπλοις ἢ λόγοις διακρίνεσθαι,
 καὶ πότερον αὐτοὺς εἶναι βραβευτάς ἢ πείσαι τινας ἐτέ-
 ρους· καὶ λογίζεσθ' ὥς ἄλογόν ἐστιν Ἀθηναίους Θασίους
 μὲν καὶ Μαρωνεῖτας ἀναγκάσαι περὶ Στρώμης διακριθῆναι
 λόγοις, αὐτοὺς δὲ πρὸς ἐμὲ μὴ διαλύσασθαι περὶ ὧν ἀμφισ-
 βητοῦμεν τὸν τρόπον τοῦτον, ἄλλως τε καὶ γινώσκοντας
 ὅτι νικηθέντες μὲν οὐδὲν ἀποβαλεῖτε, κρατήσαντες δὲ λή-
 ψεσθε τὰ νῦν ὑφ' ἡμῖν ὄντα.

ζ'. Πάντων δέ μοι δοκεῖ παραλογώτατον εἶναι, διότι
 πέμψαντος ἐμοῦ πρέσβεις ἀπὸ τῆς συμμαχίας πάσης, ἢ
 ὥσι μάρτυρες, καὶ βουλομένου ποιήσασθαι πρὸς ὑμᾶς δι-
 καίας ὁμολογίας ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, οὐδὲ τοὺς περὶ τούτων
 λόγους ἐδέξασθε παρὰ τῶν πρεσβεούντων, ἐξὸν ὑμῖν ἢ τῶν
 κινδύνων ἀπαλλάξαι τοὺς δυσχερεῖς ὑποπτεύοντάς τι κατ'
 ἡμῶν, ἢ φανερώς ἐξελέγξαι με φαυλότατον ὄντα τῶν ἀπάν-
 των. τῷ μὲν οὖν δήμῳ ταῦτα συνέφερε, τοῖς δὲ λέγουσιν
 οὐκ ἐλυσιτέλει. φασὶ γὰρ οἱ τῆς πολιτείας τῆς παρ' ὑμῖν 179

tum apud cives suos gratia et auctoritate
 valuit Polycrates, et sæpius Philippi
 commodis inservivit; etsi jam secus fe-
 cerit: sive quo suspicionem dilueret, sive
 quo fidem suam denuo pluris venderet.
Ex edit. Stock.

Τοῦ δὲ στρατηγοῦ] Is erat Diopithes.
 Cæterum omnia, quæ ad hanc epistolam
 conferant illustrandam, videas apud Le-
 land. Vit. Phil. IV. 2. Stock.

Καὶ διαγγέλλειν πρὸς ἅπαντας ὅτι πάλιν
 Recte Felicianus: καὶ διαγγέλλοντος πρὸς
 ἅπαντας, ὅτι πολεμεῖν. WOLF.

Θασίους καὶ Μαρωνεῖτας ἀναγκάσαι περὶ
 Στρώμης] Thasus insula Ægæi maris. Ma-
 roneum vinum apud Homerum celebra-
 tur. Stryme urbs Thraciæ, auctore Ste-
 phano. IDEM.

Θασίους μὲν καὶ Μαρωνεῖτας] Maronea
 et Stryme Thraciæ urbes. Thasus, Ægæi
 maris insula prope Thraciam: quare nil

mirum, si cum in opposito litore aliquid
 sub imperio habere vellet, de Stryme
 cum Maronitis disceptaret. Hanc vero
 controversiam circa Timothei tempora
 habitam fuisse, nullus dubito. Tunc enim
 respublica longe lateque per ea loca do-
 minabatur, ac plurimum sociis urbibus
 ejus judicio stare opus erat. Lucches.
 Stock.

ζ'. Πέμψαντος ἐμοῦ πρέσβεις] Legatio-
 nem eam post obsessas urbes Perinthum
 et Byzantium missam fuisse censet Luc-
 chesinius; cum Philippus ad Persicum
 bellum totius Græciæ nomine sucipien-
 dum adspiraret, atque adeo nollet pacem
 dirimere, cuperetque honestis, ut loque-
 batur, conditionibus dissidia componere.
 Hinc Athenas suos cum sociorum legatis
 oratores misit, ut inde facilius Athenien-
 sium voluntates permoverentur.—Stock.

Τῆς παρ' ὑμῖν πολιτείας ἐμποροί] Vestra

¹ ἔμπειροι τὴν μὲν εἰρήνην πόλεμον αὐτοῖς εἶναι, τὸν δὲ πόλεμον εἰρήνην· ἡ γὰρ συναγωνιζομένους τοῖς στρατηγοῖς ἡ συκοφαντοῦντας αἰεὶ τι λαμβάνειν παρ' αὐτῶν, ἔτι δὲ τῶν πολιτῶν τοῖς γνωριμωτάτοις καὶ τῶν ἔξωθεν τοῖς ἐνδοξοτάτοις λοιδορουμένους ἐπὶ τοῦ βήματος περιποιεῖσθαι παρὰ τοῦ πλῆθους δόξαν ὡς εἰσὶ δημοτικοί. ῥᾶδιον μὲν οὖν ἐστὶ μοι παῦσαι τῆς βλασφημίας αὐτοὺς μικρὰ πάνυ προεμένῳ, καὶ ποιῆσαι λέγειν ἐπαίνους ὑπὲρ ἡμῶν. ἀλλ' αἰσχυνοίμην ἂν, εἰ τὴν πρὸς ² ὑμᾶς εὐνοίαν παρὰ τούτων φαινοίμην ὠνούμενος, οἱ πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰς τοῦτο τόλμης ἤκουσιν, ὥστε καὶ περὶ Ἀμφιπόλεως πρὸς ἡμᾶς ἀμφισβητεῖν ἐπιχειροῦσιν, ὑπὲρ ἧς τῶν ἀντιποιοιμένων αὐτῆς ³ οἶμαι πολὺ δικαιότερα λέγειν αὐτός. εἴτε γὰρ τῶν ἐξ ἀρχῆς κρατησάντων γίγνεται, πῶς οὐ δικαίως ἡμεῖς αὐτὴν ἔχομεν, Ἀλεξάνδρου τοῦ προγόνου πρῶτου κατασχόντος τὸν τόπον, ὅθεν καὶ τῶν αἰχμαλώτων Μήδων ἀπαρχὴν ἀνδριάντα χρυσοῦν ἀνέστησεν εἰς Δελφούς; εἴτε τούτων μὲν ἀμφισβητήσεί τις, ἀξιοὶ δὲ γίνεσθαι τῶν ὕστερον γενομένων κυρίων, ὑπάρχει μοι καὶ τοῦτο τὸ δίκαιον· ἐκπολιορκήσας γὰρ τοὺς ὑμᾶς μὲν ἐκβαλόντας, ὑπὸ Λακεδαιμονίων δὲ κατοικισθέντας, ἔλαβον τὸ χωρίον. καίτοι πάντες οἰκοῦμεν τὰς πόλεις, ἡ τῶν προγόνων παραδόντων, ἡ κατὰ πόλεμον κύριοι κατα-
180 στάντες. ὑμεῖς δὲ οὔτε πρῶτοι λαβόντες οὔτε νῦν ἔχοντες, ἐλάχιστον δὲ χρόνον ἐν τοῖς τόποις ἐμμενάντες, ἀντιποιεῖ- 165

¹ ἔμποροι² * ἡμᾶς³ οἶμαι πολὺ δικαιότερα ἂν λέγειν

teipublica mercatores, nundinatores, caupones. Legendum utique, ἔμπειροι, gnari. οἱ γὰρ λέγοντες οἱ τῆς πολιτείας ἔμποροί εἰσιν, οὐχὶ δὲ οἱ ἀπαγγέλλοντες Φιλιππῶ. Oratores, quod turpissimum esse scribit Cicero, quaestui habent rempublicam. WOLF.

Τῆς πολιτείας τῆς παρ' ἡμῖν ἔμποροι] Sic editi fere omnes: quae si vera lectio sit, in commate sequenti pro αὐτοῖς scribendum videtur αὐτοῖς. Dicunt ii, qui in rep. vestra administranda mercatum exercent, pucem ipsis bellum esse, &c. Sed melius multo Wolfius, duorum Codd. MSS. auctoritate munitus, pro ἔμποροι dedit ἔμπειροι· quem in convertendo sequuntur Turrellius et Luchesiinus. Stock.

Τὴν μὲν εἰρήνην πόλεμον αὐτοῖς εἶναι] Vide annotationes in Philippicam Isocratis. WOLF.

Ἀλεξάνδρου τοῦ προγόνου πρῶτου κατασχόντος] Plures in eum locum, qui primo Novem Viae nuncupabatur, colonias deductas fuisse memorat Thucydides, l. 4. ac postmodum a finitimis populis (et ab ipso fortasse Alexandro, Philippi regis avo) ejectas. Amphipolis autem ipsa annis 30 post bellum Persicum, et mortuo jam Alexandro isto, fundata fuit ab Niciae filio Agnone. Stock.

ὅθεν κ. αἰχ. Μήδων ἂν ἀπαρχὴν ἀνδριάντα χρυσοῦν ἀνέστησεν, statuum auream creavit. OBSOPEUS.

Ἡμᾶς μὲν ἐκβαλόντας] Brasidas Lacedaemoniorum dux Amphipolim eriperat Atheniensibus. Exinde libera mansit, donec in Philippi ditionem venit. Exedit Stock.

σθε τῆς πόλεως, καὶ ταῦτα πίστιν ὑπὲρ ἡμῶν αὐτοὶ βεβαιωτάτην ἐπιθέντες· πολλάκις γὰρ ἐμοῦ γράφοντος ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ὑπὲρ αὐτῆς, ἐγνώκατε δικαίως ἔχειν ἡμᾶς, τότε μὲν ποιησάμενοι τὴν εἰρήνην, ἔχοντος ἐμοῦ τὴν πόλιν, ¹ κατὰ συμμαχίαν ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ὁμολογίαις. καίτοι πῶς ἂν ἑτέρα γένοιτο βεβαιότερα ταύτης κτήσις, τῆς τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς καταλειφθείσης ἡμῖν ὑπὸ τῶν προγόνων, πάλιν δὲ κατὰ πόλεμον ἐμῆς γεγεννημένης, τρίτον δὲ συγχωρηθείσης ὑφ' ὑμῶν τῶν εἰδικμένων ἀμφισβητεῖν καὶ τῶν οὐδὲν ὑμῖν προσηκόντων;

ἢ. Ἄ μὲν οὖν ἐγκαλῶ, ταῦτ' ἐστίν· ὡς δὲ προὑπαρχόντων καὶ διὰ τὴν ἐμὴν εὐλάβειαν μᾶλλον ἤδη τοῖς πράγμασιν ἐπιτιθεμένων καὶ καθ' ὅσον ἂν δύνησθε κακοποιούντων, ὑμᾶς ἀμυνοῦμαι μετὰ τοῦ δικαίου, καὶ μάρτυρας τοὺς θεοὺς ποιησάμενος διαλήψομαι περὶ τῶν καθ' ὑμᾶς.

¹ κατὰ

Ἐπὶ αὐτῆς, ἐγνώκατε] Lego ἐγνώκατε, et mox, τότε μὲν ποιησάμενοι, ἔχοντος δ' ἐμοῦ. WOLF.

Τότε] Tunc, nempe, tunc quum ego ad vos scriberem epistolas, et vos cognosceretis me jaste possidere Amphipolim. AUGER.

ἔχοντος ἐμοῦ τὴν πόλιν κατὰ συμμαχίαν ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ὁμολογίαις] Exhibui verba, quomodo ipsa representant Editores Paris. et Veneti: nec tamen video, qui sensus ex iis commode elici possit, nisi ad hunc modum liceat convertere: habente me civitatem sociæ urbis nomine in ipsis illis fœderibus. Wolfius suo periculo dedit, καὶ τὴν συμμαχίαν. Verum propius abest a recepta lectione ea, quam e

Luteciano codice idem ille Wolfius excerpserit, κατὰ συμμαχίαν, et deinde societatem. STOCK.

ἢ. Προὑπαρχόντων] Ad hoc participium et ad ea quæ sequuntur, subaudi ὑμῶν. AUGER.

Διαλήψομαι περὶ τῶν καθ' ὑμᾶς] S. πραγμάτων, ἢ διαφορῶν. Distingnam vel dijudicabo res vestras, hoc est, transigam controversiam et litem decidam. Conferant studiosi quædam loca Panegyrici Isocratis, et Archidami, cum hac epistola, ubi illic de jure principatus et Messenæ, hic Amphipoleos agitur. WOLF. Ad verbum: disceptabo de controversiis erga vos. AUGER.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΗΤΙΚΟΙ.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

Pag.
ed.
aliqu.
cit.

165 ὁ ΛΟΓΟΣ οὗτος οὐκέτι Φιλιππικός ἐστιν, ἀλλὰ ἀπλῶς συμβουλευτικός· ἐκκλησίαν γὰρ 228
166 ἀγόντων τῶν Ἀθηναίων περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων, παρελθὼν ὁ Δημοσθένης πείθει συντα-
χθῆναι αὐτοὺς καὶ τὸ ἀρχαῖον ἀναλαβεῖν ἄξιωμα στρατευομένους καὶ τῶν Ἑλλήνων προκινδου-
νεύοντας, καὶ συγκρίνει τὰ νῦν τοῖς ἐπὶ τῶν προγόνων πολὺ φαιλότερα καὶ ταπεινότερα τῶν
παλαιῶν δεικνύς.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΛΟΓΟΣ.

Α. ΠΕΡΙ μὲν τοῦ παρόντος ἀργυρίου καὶ ὧν ἕνεκα τὴν
ἐκκλησίαν ποιεῖτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδέτερόν μοι δοκεῖ
τῶν χαλεπῶν εἶναι, οὔτ' ἐπιτιμήσαντα τοῖς νέμουσι καὶ 229

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ] *Σύνταξις*, apud Iso-
cratem tributum, τὰς συντάξεις διδόναι: quo
nomine Græci, profligato Xerxe, eam pec-
uniam vocabant, quam pro defensione
Græciæ a Barbaris pendebant Athenien-
sibus, repudiato nomine τῶν εἰσφορῶν καὶ
φόρων. Grammaticis est, apta consecutio
verborum. alias quicquid ordine fit et apte
σύνταξις dicitur. Ego inscriptionem eo
minus de ordinanda republica vertere
sum veritus, quod 3. (2.) Olynthiaca de
his ipsis theatralibus pecuniis agens, τὴν
ἀταξίαν (inquit) ἀνελών, εἰς τάξιν ἤγαγον
τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρα-
τεύεσθαι, τοῦ δικάζειν, τοῦ ποιεῖν τοῦδ' ὅτι
καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχει καὶ ὅτου καιρὸς εἶναι,
τάξιν ποιήσας: quod certe non est aliud,
quam ordinare rempublicam. Budæus de-
scriptionem in classes civium tributa confe-
rentium interpretatur. WOLF. Demosthe-
nes cum ante tempus actionum Philippi-
carum videret populum Atheniensem
omni ordine solutum, theatris tantum et
spectaculis intentum, pecunias publicas
partiri, nec pacis nec belli tempora insti-
tutaque dignoscentem, orationem habuit,

quæ περὶ συντάξεως dicitur, id est, de ordi-
natione ac constitutione civitatis. Cujus ora-
tionis scopus is fuit, ut populus Athenien-
sis in certos ordines redigeretur, id est, in
milites, qui hoplitæ, id est, armati vel gra-
vis armaturæ, dicebantur, et in equites, et
in alios, qui extra hos ordines erant. Bud.
de Asse lib. 5. atque huc nonnihil faciunt,
quæ in Orationem de Symmoriis annotata
sunt. Porro a verbo συντάττομαι, id est,
ejusdem ordinis sum et notæ et classis, atque
eadem dignitate præditus, σύνταξις hujus-
modi descriptionem et in classes distributio-
nem significat, quemadmodum et σύντα-
γμα, ut idem Demosthenes, paulo post,
πόλιν τοσοῦτους ὀπλίτας ἔχουσιν, καὶ τριή-
ρεις, καὶ ἱππέας, καὶ χρημάτων πρόσδοτον, συν-
τετάχθαι καὶ παρεσκεύασθαι, &c. Ex edit.
HERVAC.

Α. Περὶ μὲν τοῦ παρόντος ἀργυρίου] *Præ-*
sens pecunia, est ἔτοιμον ἀργύριον, *bar Geld*
[ready money]. De hac pecunia. WOLF.

Τοῖς νέμουσι καὶ διδοῦσι] *Puto συνανω-*
μίαν ἢ παρὰλληλον εἶναι. Si esset τοῖς νε-
μομένοις, hoc de populo intelligerem: τοῖς
διδούσι de tribuibus plebis. IDEM.

διδούσι τὰ κοινὰ εὐδοκιμῆσαι παρὰ τοῖς βλάπτεσθαι διὰ τούτων ἡγουμένοις τὴν πόλιν, οὔτε συνειπόντα καὶ παραινέσαντα ὡς δεῖ λαμβάνειν χαρίσασθαι τοῖς σφόδρα ἐν χρεῖα τοῦ λαβεῖν οὖσιν· οὐδέτεροι γὰρ πρὸς τὸ τῇ πόλει συμφέρον σκοποῦντες οὔτ' ἐπαινοῦσιν οὔτε δυσχεραίνουσι τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ὡς ἐκάτεροι χρεῖας καὶ περιουσίας ἔχουσιν. ἐγὼ δὲ τοῦτο μὲν οὔτ' ἀν εἰσηγησαίμην, οὔτ' ἀντείποιμι ὡς οὐ δεῖ λαμβάνειν. παραινῶ μέντοι σκοπεῖν καὶ λογίζεσθαι πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, ὅτι τὰργύριον μὲν ἐστὶ τοῦτο περὶ οὗ βουλευέσθε μικρόν, τὸ δὲ ἔθος μέγα ὃ γίγνεται μετὰ τούτου. εἰ μὲν οὖν μετὰ τοῦ πράττειν ἂ προσήκει καὶ τὸ λαμβάνειν κατασκευάσεσθε, οὐ μόνον οὐ βλάψετε, ἀλλὰ καὶ τὰ μέγιστα ὠφελήσετε τὴν πόλιν καὶ ὑμᾶς αὐτούς· εἰ δὲ τοῦ μὲν λαμβάνειν¹ καὶ ἑορτὴ καὶ πᾶσα ἀρκέσει πρόφασις, τοῦ δ' ἂ πρὸς τούτοις δεῖ ποιεῖν μηδὲ¹⁶⁷ τοὺς λόγους ἀκούειν ἐδελήσετε, ὁρᾶτε μήποθ', ἃ νῦν ὀρθῶς ἡγεῖσθε πράττειν, σφόδρα ἡμαρτηκέναι νομίσητε.

β'. Ἐγὼ δέ φημι δεῖν — καί μοι μὴ θορυβήσητε ἐφ' ᾧ μέλλω λέγειν, ἀλλ' ἀκούσαντες κρίνατε —, ὥςπερ τῷ λαβεῖν ἐκκλησίαν ἀπεδώκαμεν, οὕτω καὶ περὶ τοῦ συνταχθῆναι καὶ παρασκευασθῆναι τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἐκκλησίαν ἀποδοῦναι, καὶ παρασχεῖν ἕκαστον αὐτὸν μὴ μόνον ταῦτ' ἀκούειν ἐθέλοντα ἀλλὰ καὶ πράττειν βουλόμενον· ἵνα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀγαθῶν τὰς ἐλπίδας δι' ὑμῶν αὐτῶν ἔχητε, καὶ μὴ τὸν δεῖνα μηδὲ τὸν δεῖνα πυνθάνησθε τί πράττει. καὶ τὰ μὲν προσιόντα τῇ πόλει πάντα, καὶ ἃ νῦν ἐκ τῶν ἰδίων παραναλίσκετε εἰς οὐδὲν δέον καὶ ὅς' ἐκ τῶν συμμαχῶν ὑπάρχει, λαμβάνειν ὑμᾶς φημι χρῆναι τὸ
230 ἴσον ἕκαστον, τοὺς μὲν ἐν ἡλικίᾳ στρατιωτικόν, τοὺς δ'

¹ καὶ ἡ ἑορτὴ

Σκοποῦντες] Scilicet τὰ πρᾶγματα. IDEM.

Ὡς — χρεῖας — ἔχουσι] Sicut οὕτω γνώμης ἔχω. supra, τινὰ ἐν χρεῖα εἶναι τοῦ λαβεῖν, id est, χρεῖαν ἔχειν δεῖσθαι. IDEM.

Τὸ δὲ ἔθος μέγα] Sic Plato: ut delictum parvum sit, at parva non est peccandi consuetudo. IDEM.

β'. Ἐκκλησίαν ἀπεδώκαμεν] Observentur modi loquendi, ἐκκλησίαν ἀποδοῦναι,

ποιεῖν ἢ ποιεῖσθαι, συνάγειν, συλλέγειν, γίνεσθαι, εἰς ἐκκλησίαν ἀναβῆναι. IDEM.

Μηδὲ τὸν δεῖνα πυνθάνησθε τί πράττει] Antiptosis Graeca, pro, μηδὲ πυνθάνησθε, τί ὁ δεῖνα πράττει. Sic Terentius saepe. IDEM.

Τὰ μὲν προσιόντα] Τὰς προσόδους, τὰ προσοδοῦμενα χρήματα. IDEM.

Τοὺς δ' ὡς τὸν κατάλογον] Emeritos, rude donatos, qui annum aetatis 45. ex-

ὑπὲρ τὸν κατάλογον ἔξεταστικὸν ἢ ὅπως ἂν τις ὀνομάσαι τοῦτο· στρατεύεσθαι δ' αὐτοὺς καὶ μηδενὶ τούτου παραχωρεῖν, ἀλλὰ τὴν δύναμιν τῆς πόλεως οἰκείαν εἶναι καὶ κατεσκευασμένην ἀπὸ τούτων, ¹ ἵν' εὐπορῇτε καὶ τὰ δέοντα ποιῇτε· καὶ τὸν στρατηγὸν ἡγεῖσθαι ταύτης, ἵν' ὑμῖν, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ ² τοιαῦτα οἰᾶσθε νυνὶ συμβαίνειν. τοὺς στρατηγοὺς κρίνετε· καὶ περίεστιν ὑμῖν ἐκ τῶν πραγμάτων ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος τὸν δεῖνα εἰσήγγειλεν, ἄλλο δ' οὐδέν.

γ'. Ἀλλὰ τί ὑμῖν γένηται; πρῶτον μὲν οἱ σύμμαχοι μὴ φρουραῖς ἀλλὰ τῷ τὰ αὐτὰ συμφέρειν ὑμῖν τε καὶ κείνοις ὥσιν οἰκεῖοι. ἔπειθ' οἱ στρατηγοὶ μὴ ξένους ἔχοντες τοὺς μὲν συμμάχους ἄγωσι καὶ φέρωσι, τοὺς δὲ πολεμίους 168 μὴδ' ὁρῶσιν, ἀφ' ὧν αἱ μὲν ὠφέλειαι τούτων εἰσὶν ἴδιαι, τὰ δὲ μίσση καὶ τὰ ἐγκλήματα ἐφ' ὅλην ἔρχεται τὴν πόλιν· ἀλλὰ πολίτας τοὺς ἀκολουθοῦντας ἔχοντες τοὺς ἐχθρούς, αἱ νῦν τοὺς ³ [συμμάχους καὶ] φίλους, ποιῶσι. χωρὶς δὲ τούτων πολλὰ τῶν πραγμάτων τὴν ὑμετέραν ποθεῖ παρουσίαν, ⁴ καὶ ἄνευ τοῦ πρὸς τοὺς οἰκείους πολέμους οἰκεία χρῆσθαι δυνάμει συμφέρειν, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα πράγματα ἀναγκαῖόν ἐστιν. εἰ μὲν γὰρ ἡσυχίαν ἔχειν ὑμῖν ἀπέχρη 231

¹ ἵν' ἄμα τ' εὐπορῇτε² ταῦτα ἄπερ³ Absunt unci.⁴ ἄνευ γὰρ τοῦ

cesserunt, οἱ ἐν ἡλικίᾳ sunt juvenes, quorum militaris est ætas. Unde Ovid.

‘Quæ bello est habilis, Veneri quoque convenit ætas.

Turpe senex miles, turpe senilis amor.’

IDEM.

Τοὺς δ' ὑπὲρ τὸν κατάλογον] *Il qui excesserunt ætatem in qua cives in catalogo militantium inscribuntur.* AUGER.

Ἐξεταστικόν] *Quasi dicas inquisitionem, ἔξετασμὸν* Hesychius κρίσιν καὶ ἐρώτησιν interpretatur, id est, *judicium et questionem.* Tertiæ (secundæ) Olynthiacæ peroratio, quam modo citavimus, locum hunc declarat. Sic igitur τὸ ἐξεταστικὸν verti, ac si δικαστικὸν esset: quamvis plura complectatur, omnia nimirum publica munera, quæ in toga possunt administrari. WOLF.

Ἀπὸ τούτων] i. e. ἀπὸ πολιτῶν. AUGER.

Μὴ ταῦτα &c.] *Hunc locum sic lego et distinguo: μὴ ταῦτα, ἄπερ νυνὶ συμβαίνει, τοὺς στρατηγοὺς κρίνετε, καὶ . . .* IDEM.

VOL. I.

Συμβαίνει] *Malim συμβαίνειν. Quod sequitur τοὺς στρατηγοὺς κρίνετε, est ἐξηγητικόν. Ante καὶ περίεστιν colon ponendum. Ego enim ἵνα συμβαίνει καὶ περίεστιν scribere non ausim. ἵνα συμβαίνει καὶ περίεστιν scribere non ausim. Potest etiam ἐλλειπτικῶς accipi. ἵν' ὑμῖν μὴ ταῦτα, scilicet γένηται, (sequitur enim ἀλλὰ τί ὑμῖν γένηται;) ἄπερ νυνὶ συμβαίνει ἵνα τοὺς στρατηγοὺς κρίνετε.* WOLF.

Ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος τὸν δεῖνα] *Ille nescio quis, filius nescio cujus, illum nescio quem. ὁ δεῖς vel ὁ δεῖνα loco proprii nominis ponitur, quod exprimere aut nolumus, aut non possumus. Latinis erit hoc intellectu facilius, si propria substitutas, exempli gratia: Αἰσχίνης ὁ Ἀτρομήτου Κορθοκίδης γραφὴν παρανόμων ἀπένεγκε κατὰ Δημοσθένους τοῦ Δημοσθένους Παιανιέως, hoc est, Æschines Atrometi filius Cothocydes violatarum legum reum fecit Demosthenem Demosthenis filium Pæaniensem.* IDEM.

γ'. Πολέμους οἰκεία χρῆσθαι δυνάμει συμφέρεει] *Lege πολέμους, et συμφέρεει, in accusativo, et infinitivo. Vel, καὶ ἄνευ τοῦ ὅτι συμφέρεει.* IDEM.

4 4

καὶ μηδὲν τῶν Ἑλληνικῶν περιεργάζεσθαι ὥπως ἔχει, ἄλλος ἂν ἦν ¹λόγος· νῦν δὲ πρῶτεύειν μὲν ἀξιούτε καὶ τὰ δίκαια ὀρίζειν τοῖς ἄλλοις, τὴν δὲ ταῦτα ἐπωπτεύουσιν καὶ φυλάξουσιν δύναμιν οὔτε κατεσκεύασθε οὔτε ²κατασκευάζεσθε, ἀλλ' ἐπὶ πολλῆς μὲν ἡσυχίας καὶ ἐρημίας ὑμῶν ὁ Μιτυληναίων δῆμος καταλέλυσται, ἐπὶ πολλῆς δ' ἡσυχίας ὁ Ῥοδίων, ἐχθρός γε ὢν ἡμῖν, φαίη τις αἶν' ἀλλὰ μείζω χρῆ νομίζειν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν πρὸς τὰς ὀλιγαρχίας ὑπὲρ αὐτῆς τῆς προαιρέσεως ἐχθραν ἢ τὴν πρὸς τοὺς δῆμους ὑπὲρ ὧν πότ' ἂν ᾗ.

δ'. Ἀλλ', ἵν' ἐκεῖσε ἐπανεέλθω, φημί δεῖν ὑμᾶς συντετάχθαι, καὶ τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαβεῖν καὶ τοῦ ποιεῖν αὐτοσκήπει σύνταξιν εἶναι. διελέχθην δ' ὑμῖν περὶ τούτων καὶ πρότερον, καὶ διεξῆλθον ὥς ἂν συνταχθεῖντε, οἳ θ' ὀπλῖται καὶ οἳ ἱππεῖς καὶ ὅσοι τούτων ἐκτός ἐστε, καὶ εὐπορία τις ἂν ἅπασιν γένοιτο κοινή. ὃ δέ μοι πλείστην ἀθυμίαν ἀπάντων παρέσχηκεν, ἔρῳ πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύβομαι· ὅτι, πολλῶν καὶ καλῶν καὶ μεγάλων ὄντων τούτων ἀπάντων, τῶν μὲν ἄλλων οὐδενὸς οὐδεὶς μέμνηται, ¹⁶⁹ τοῖν δυοῖν δ' ὀβολοῖν ἅπαντες. καίτοι τοὺς μὲν οὐκ ἔστι πλείονος ἢ δυοῖν ὀβολοῖν ἀξίους εἶναι, τὰ δ' ἄλλα, ἀ μετὰ τούτων ³[ὧν] εἶπον, τῶν βασιλέως ἀξιά ἐστι χρημάτων,

¹ λόγος οὗτος, νυνὶ δὲ

² παρσκευάζεσθε

³ Deest ὧν.

Ἐρημίας ὑμῶν] Ἐγκαταλειφθεὶς ἐφ' ὑμῶν, desertus a vobis. hoc malo, quam heremias: ut quadret πρὸς τὸ ἐπωπτεύειν καὶ φυλάττειν. IDEM. D'Orvillius e contra in Animadv. in Char. Aphrod. l. iii. c. x. p. 342. heremias supponi vult. Hesych. ἡσυχία· γαλήνη, ἡρεμία.

Ὁ Μιτυληναίων δῆμος] Hinc Isocratis epistola τοῖς Μιτυληναίων ἄρχουσιν, οὐχὶ δὲ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ inscribitur. WOLF.

Ῥοδίων] Subaudi, δῆμος καταλέλυσται. AUGER.

ὑπὲρ αὐτῆς τῆς προαιρέσεως] Propter institutum ipsum, nempe oligarchiæ, quæ ad everendam Democratiam quam amplexi sunt Athenienses, intendit. Converti gallice d'après notre système. Scilicet cum Democratiam amemus, debemus odisse oligarchiam quæ ex instituto everisionem Democratiam cogitat. IDEM.

δ'. καὶ διεξῆλθον, ὥς ἂν συνταχθεῖντε οἳ θ' ὀπλῖται] Prima Philippica hac de re agi-

tur. WOLF.

τούτων ἀπάντων] Scilicet περὶ ὧν πρότερον ὑμῖν διελέχθην καὶ διεξῆλθον. IDEM.

καίτοι τοὺς μὲν] Scilicet δύο ὀβολούς. Nec enim de certo hominum genere intelligendum: etsi omnino verum est, homines ignavos ne quidem esse pretii durorum obolorum: sed deportandos potius in desertas insulas, si reipublicæ non modo conferre nihil, sed ærarium etiam diripere studeant. Idque sapienter animadverit Antipater: qui, captis Athenis, 23000. turbulentorum et mendicorum hominum in colonias deductis, urbeque locupletioribus tradita, reipublicæ statum effecit tranquilliorē. IDEM.

Ἀ μετὰ τούτων ὧν εἶπον] Lege aut τὰ μετὰ τούτων, ἂν εἶπον, aut ἂ μετὰ τούτων εἶπον. IDEM.

μετὰ τούτων] Cum his, i. e. eo tempore cum loqueretur de his, nempe de largitionibus publicis. AUGER.

πόλιν τοσούτους ὀπλίτας ἔχουσιν καὶ τριήρεις καὶ ἱπ- 232
πέας καὶ χρημάτων πρόσδοτον συντετάχθαι καὶ παρε-
σκευάσθαι. τί οὖν, φαίη τις ἂν, ταῦτα νῦν λέγω; ὅτι
φημι δεῖν ὑμᾶς, ἐπειδὴ τὸ μὲν ἅπαντας μισθοφορεῖν δυσ-
χεραίνουσιν τινες, τὸ δὲ συνταχθῆναι καὶ παρασκευα-
σθῆναι παρὰ πάντων χρήσιμον εἶναι δοκιμάζεται, ἐντεῦθεν
ἄρξασθαι τοῦ πράγματος καὶ προδεῖναι περὶ τούτων τῷ
βουλομένῳ γνώμην ἀποφῆναι. ὡς οὕτως ἔχει. εἰ μὲν
ὑμεῖς νῦν πεισθῆτε τούτων καιρὸν εἶναι νομίσαντες, ὅταν
εἰς χρεῖαν αὐτῶν ἔλθῃτε, ἔτοιμα ὑπάρξει· εἰ δ' ἀκαιρίαν
ἡγήσάμενοι παρίδῃτε, ὅταν δέῃ χρῆσθαι, τότε ἀναγκα-
σθήσεσθε παρασκευάζεσθαι.

Ε. Ἦδη δέ τις εἶπεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, που λέγων,
οὐχ ὑμῶν τῶν πολλῶν, ἀλλὰ τῶν διαρρήγνυμένων εἰ ταῦτα
γενήσεται, τί δ' ἡμῖν ἀπὸ τῶν Δημοσθένους λόγων
ἀγαθὸν γέγονεν; ὃς παρελθὼν ¹ ἡμῶν, ὅταν αὐ-
τῷ δόξη, ἐνέπλησε τὰ ὥτα λόγων καὶ διέσυρε
τὰ παρόντα καὶ, τοὺς προγόνους ² ἐπαινέσας
καὶ μετεωρίσας καὶ φυσήσας ³ ἡμᾶς, κατέβη.
ἐγὼ δ', εἰ μὲν ὑμᾶς δυναίμην ὧν λέγω τι πείσσει, τηλι-
καῦτ' ἂν ⁴ οἶμαι τὴν πόλιν πράξαι ἀγαθὰ, ὥστ', εἰ λέγειν
νῦν ἐπιχειρήσωμι, πολλοὺς ἂν ἀπιστήσας ὡς μείζουσιν ἢ
δυνατοῖς. οὐ μὲν οὐδὲ τοῦτο μικρὸν ὠφελεῖν οἶμαι, εἰ τὰ
βέλτιστα ἀκούειν ὑμᾶς συνεδίξω. δεῖ γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
170 ναῖοι, τὸν βουλομένον τι ποιῆσαι τὴν πόλιν ὑμῶν ἀγαθὸν
τὰ ὥτα πρῶτον ὑμῶν ἰάσασθαι· διέφθαρται γάρ· οὕτω
πολλὰ καὶ ψευδῆ καὶ πάντα μᾶλλον ἢ τὰ βέλτιστα ἀ-
κούειν συνείθισθε. οἷον—ὅπως δὲ μὴ θορυβήσῃ μοι μηδεὶς,
πρὶν ἂν ἅπαντα εἴπω—ἀνέωξάν τινες πράην δήπου τὸν

¹ ὑμῶν² ἐπείνεσε³ ὑμᾶς⁴ οἶμαι

Ἐπειδὴ τὸ μὲν ἅπαντας μισθοφορεῖν] Con-
troversia verbi, ut et initio dixi, περὶ συν-
τάξεως καὶ φέρον. WOLF.

μισθοφορεῖν] Interpretor largitiones pu-
blicas facere. AUGER.

προδεῖναι] Lego προδεῖναι a προτίθηναι.
WOLF.

ὡς οὕτως ἔχει] Quasi dixisset οὕτω γὰρ
ἔχει. AUGER.

Ε. τῶν διαρρήγνυμένων] Rumpendorum, ex

eorum numero, quibus ilia rumpentur. In-
nuit divitem aliquem proditorem. WOLF.

Τηλικαῦτ' ἂν οἶμαι τὴν πόλιν πράξαι ἀγα-
θὰ] Πότερον ὁ Δημοσθένης ἔπραξεν ἂν τὴν
πόλιν ἀγαθὰ; ἢ ἡ πόλις ἔπραξεν ἀγαθὰ;
Vide annotationes Pauegyrici. Sequitur
mox eodem, ut opinor, sensu, τὸν βουλό-
μενον τι ποιῆσαι τὴν πόλιν ἀγαθὴν. πρᾶττω
ἢ ποιῶ σέ τι ἀγαθόν, τὸ εὔ ποιῶ σε. IDEM.
τὸν ὀπισθόδομον] Posticum, posteriorem

233 ὁπισθόδομον. οὐκοῦν οἱ παριόντες ἅπαντες, τὸν δῆμον καταλελύσθαι, τοὺς νόμους οὐκ ἔτ' εἶναι, τοιαῦτα, ἔλεγον. καίτοι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,—καὶ σκοπεῖτε, ἂν ἀληθῆ λέγω—, οἱ μὲν ταῦτα ποιοῦντες ἄξια ἐποιοῦν θανάτου, ὁ δῆμος δ' οὐ διὰ τούτων καταλύεται. πάλιν, κώπας τις ὑφείλετο· μαστιγοῦν, στρεβλοῦν, πάντες ἐβόων, λέγοντες καταλύεσθαι τὸν δῆμον. ἐγὼ δὲ τί φημί; τὸν μὲν ὑφαιρούμενον θανάτου ποιεῖν ἄξια ὥσπερ ἐκεῖνοι, τὸν δῆμον δ' οὐ διὰ τούτων καταλύεσθαι. ἀλλὰ, πῶς καταλύεται, οὐδεὶς λέγει οὐδὲ παρρησιάζεται. ἐγὼ δὲ φράσω ὅταν ὑμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φαύλως ἡγμένοι πολλοὶ καὶ ἄποροι καὶ ἄοπλοι καὶ ἀσύντακτοι καὶ μὴ τὰ αὐτὰ γιννώσκοντες ᾗτε, καὶ μὴτε στρατηγὸς μὴτ' ἄλλος μηδεὶς ὧν ἂν ὑμεῖς ψηφίσησθε φροντίξῃ, καὶ ταῦτα μηδεὶς λέγειν ἐθέλῃ μηδ' ἐπανορθοῦν, μηδ' ὅπως παύσεται τοιαῦτα ὄντα πράττει, ὃ νυνὶ συμβαίνει.

ς'. Καὶ νῆ Δία, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἕτεροί γε λόγοι παρερῥύηκασι πρὸς ὑμᾶς ψευδεῖς καὶ πολλὰ τὴν πολιτείαν βλάπτοντες, οἷον ἐν τοῖς δικαστηρίοις ὑμῖν ἐστὶν ἡ σωτηρία, καὶ δεῖ τῇ ψήφῳ τὴν πολιτείαν ὑμᾶς φυλάττειν. ἐγὼ δὲ οἶδ', ὅτι ταῦτα μὲν ὑμῖν τὰ δικαστήρια τῶν πρὸς 171 ἀλλήλους δικαίων ἐστὶ κοινὰ, ἐν δὲ τοῖς ὅπλοις δεῖ κρατεῖν τῶν ἐχθρῶν, καὶ διὰ τούτων ἐστὶν ἡ σωτηρία τῆς πολιτείας· οὐ γὰρ τὸ ψηφίσασθαι τοῖς ἐν τοῖς ὅπλοις ποιήσει τὸ νικᾶν, ἀλλ' οἱ μετὰ τούτων κρατοῦντες τοὺς ἐχθρούς

domum. Hanc Suidas partem fuisse dicit arcis Atheniensium, ubi fuerit aerarium, post Minervae templum. et Aristophanes Pluto: [v. 1193.] Ἰδρυσόμεσθ' οὖν αὐτίκ', ἀλλὰ περίμενε, τὸν Πλούττον, οὐπὲρ πρότερον ἦν ἰδρυμένος, τὸν ὁπισθόδομον αἰεὶ φυλάττων τῆς Θεοῦ. Locus hic de abrogatione status popularis habetur etiam in oratione Midiana. IDEM.

Ὡσπερ ἐκεῖνοι] Scilicet φασίν, ut illi aiunt. IDEM.

Ὡσπερ ἐκεῖνοι] Nempe, qui aerarium expilarant, θανάτου ἄξια ἐποιοῦν. AUGER.

Φαύλως ἡγμένοι] Contra τὸ εὖ ἡχθαι. Proba educatio Platoni magnum habet momentum ad virtutem. WOLF.

Πολλοί] Legerem: οἱ πολλοί. AUGER.

ς'. Οὐ γὰρ τὸ ψηφίσασθαι τοὺς ἐν τοῖς ὅπλοις ποιήσει νικᾶν] Οὐ ποιήσει ὑμᾶς νικᾶν

τὰς τῶν ἐνόστων ἢ ἀπιστιμένων πολεμίων. WOLF.

Κρατοῦντες τοὺς ἐχθρούς] Supra ἐν τοῖς ὅπλοις δεῖ κρατεῖν τῶν ἐχθρῶν. Suidas ait: κρατῶ ἐπὶ τοῦ κυριεύειν, γενικῇ: αἰτιατικῇ δὲ, ὅτε συμβαίνει τὸ νικᾶν. Varinas: κρατῶ, τὸ ἐξουσιάζειν καὶ τὸ νικᾶν γενικῇ: κρατῶ, τὸ ἀπτομαι καὶ φέρω αἰτιατικῇ. Exemplum Suidae: μάχας ἐκράτησεν οὐκ ὀλίγας, id est, ἐκράτησε κατὰ τὰς μάχας, praelia obtinuit non pauca, est aliud, quam si dicas, πολεμίους ἐκράτησεν οὐκ ὀλίγους. In 2. (1.) Olynthiaca: πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατήσῃτε: et in epitaphio: καὶ γὰρ τῶν Ἀμαζόνων ἐλθόντα στρατὸν ἐκράτησαν, hic paulo post οἱ μετὰ τούτων (τῶν ὅσων) κρατοῦντες τοὺς ἐχθρούς: ut videatur promiscua esse constructio: nisi forte ἡ ψευδογραφία τοῦ ὦν καὶ οὗς, ista permisceat. IDEM.

¹ καὶ ψηφίζεσθαι καὶ ἄλλο ² ὅ τι βούλεσθε ποιεῖν ὑμῖν ἐξουσίαν καὶ ἄδειαν ³ παρασκευάζουσι· δεῖ γὰρ ἐν μὲν τοῖς 234 ὅπλοις φοβερούς, ἐν δὲ τοῖς δικαστηρίοις φιλανθρώπους εἶναι.

ζ'. Εἰ δὲ τῷ δοκῶ μείζους ἢ κατ' ἑμαυτὸν λέγειν λόγους, αὐτὸ τοῦτο ὀρθῶς ἔχειν αὐτῷ δοκῶ· τὸν γὰρ ὑπὲρ τηλικαύτης πόλεως ῥηθισόμενον λόγον καὶ τοιούτων πραγμάτων παντὸς ἐνὸς τοῦ λέγοντος αἰεὶ μείζω φαίνεσθαι δεῖ, καὶ τῆς ἀξίας τῆς ὑμετέρας ἐγγὺς εἶναι, μὴ τῆς τοῦ λέγοντος. ὅτι δ' οὐδεὶς τῶν ὑφ' ὑμῶν τιμωμένων ⁴ ταύτας λέγει τὰς προφάσεις, ἐγὼ διέξιμι ὑμῖν. οἱ μὲν πρὸς ἀρχαιρεσίας καὶ ταύτην τὴν τάξιν προσιόντες δοῦλοι τῆς ἐπὶ τῷ χειροτονεῖσθαι χάριτος περιέρχονται, τελεσθῆναι στρατηγὸς ἕκαστος σπουδάζων, οὐκ ἀνδρὸς ἔργον οὐδὲν πρᾶξαι. εἰ δέ τις καὶ τοιοῦτός ἐστιν οἷος ἐγχειρεῖν ἔργῳ τῷ, νῦν μὲν ἡγῆται, τὴν τῆς πόλεως δόξαν ἀφορμὴν ἔχων καὶ τούνομα, τῆς τῶν ἐναντιωσομένων ἐρημίας ⁵ ἀπολαύων, τὰς ἐλπίδας ὑμῖν ὑποτείνων, ἄλλο δ' οὐδὲν, κληρονομῆσειν αὐτὸς τῶν ὑμετέρων ἀγαθῶν· ὅπερ ἐστίν· ἂν δ' ὑμεῖς δι' ὑμῶν αὐτῶν ἕκαστοι πράττητε, τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις ὥσπερ τῶν ἔργων ⁶ αὐτῶν, οὕτω καὶ τῶν ἐκ τούτων ἔξουσιν. οἱ δὲ πολιτευόμενοι καὶ

¹ * τοῦ καὶ² ὅ] εἴ³ παρασκευάζουσι⁴ ταῦτα λέγει, τὰς προφάσεις ἐγὼ⁵ * ἀπολαύσειν, τὰς δ' ἐλπίδας⁶ * αὐτῶν

ζ'. Μείζους ἢ κατ' ἑμαυτὸν] Οὐ φιλοσόφους καὶ ῥητορικοὺς, ἀλλὰ πολεμικοὺς καὶ στρατηγικοὺς λέγειν λόγους, οἷον ὡς στρατηγός. Cavet scomma Hannibalis in Phormionem peripateticum de imperatoris officio dissentem. IDEM.

Αὐτὸ τοῦτο ὀρθῶς ἔχειν αὐτῷ δοκῶ] Ὑπολαμβάνω αὐτὸν κρίνειν ὀρθῶς. Priore loco τὸ δοκῶ τὸ φαίνομαι significat. Possit fortassis legi αὐτὸ τοῦτο ὀρθῶς ἔχον αὐτῷ δοκεῖ. IDEM.

Αὐτὸ τοῦτο etc.] Recte ipsi videor secundum hunc ipsum modum me habere, i. e. grandiora loqui quam pro fortuna mea. AUGER.

Τὸν γὰρ ὑπὲρ τηλικαύτης] Sic et in oratione περὶ Στεφάνου. WOLF.

Ταύτας λέγει τὰς προφάσεις, ἐγὼ] Lego ταῦτα λέγει, τὰς προφάσεις ἐγὼ etc. et facilis est lapsus: ut nisi corrigatur, inepta et constructio et sententia. IDEM.

Οἱ μὲν πρὸς ἀρχαιρεσίαν] Sic Isocrates de pace: παρὲλθούσα γὰρ οὐ χαριούμενος ὑμῖν, οὐδὲ χειροτονίαν μνηστεύσων· ἄλλ' ἀποφανούμενος, ἃ τυγχάνω γινώσκων. IDEM.

Ταύτην τὴν τάξιν] Ordinem eorum qui a

vobis honorantur. AUGER.

Τῆς τῶν ἐναντιωσομένων ἐρημίας ἀπολαύων] Utrum τῶν λεγόντων, ἢ τῶν πολεμίων. WOLF.

Τὰς ἐλπίδας ὑμῖν ὑποτείνων, ἄλλο δ' οὐδὲν] Scilicet πράττων. IDEM.

Ἄλλο δ' οὐδὲν, κληρονομῆσειν] Post οὐδὲν comma ponendum, ut habet Feliciani editio. Alioquin tota sententia erit inexplicabilis. Deinde pro καὶ τοῖς ἐκ τούτων (ut est in priore Hervagiana), legendum cum Aldo καὶ τῶν ἐκ τούτων. quanquam enim et Felicianus non male, καὶ τῆς ἐκ τούτων τιμῆς, illud tamen, καὶ τῶν ἐκ τούτων, puto esse verius: ut non tantum honos (tametsi eo quidem generosis animis non est aliud quicquam antiquius) sed omnia victoriae præmia intelligantur. Pro ἔξουσιν, constructio postulat, ἔξετε, ut ad Athenienses referatur: est non nego retineri posse, respectu τῶν στρατηγῶν. IDEM.

Τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις] Æquam cum ceteris partem, ut laborum, sic et præmiorum habituros. οἱ ἄλλοι sunt, si τὸ ἔξεν ad στρατηγὸς referas, οἱ πολῖται. Sin ἔξετε placeat, οἱ στρατηγοὶ καὶ ξῖνοι. IDEM.

235 περὶ ταῦτ' ὄντες, τὸ τὰ βέλτιστα λέγειν ἵμῖν ἀφέντες, προσκεχωρήκασιν πρὸς τούτους· καὶ πρότερον μὲν κατὰ 172 συμμορίας εἰσεφέρετε, νῦν δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. ῥήτωρ ἡγεμῶν, καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ, καὶ οἱ βοησόμενοι μεθ' ἑκατέρων τριακόσιοι· οἱ δ' ἄλλοι προσενέμνησθε, οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δ' ὡς ἐκείνους. τοιγαροῦν ὑμῖν περίεστιν ἐκ τούτων ὁ δεῖνα χαλκοῦς καὶ ὁ δεῖνα εὐδαίμων, εἷς ἢ δύο, ὑπὲρ τὴν πόλιν· οἱ δ' ἄλλοι μάρτυρες τῆς τούτων εὐδαιμονίας κἀθησθε, τῆς καθ' ἡμέραν ῥαθυμίας πολλὴν καὶ μεγάλην ὑπάρχουσιν ὑμῖν εὐδαιμονίαν τούτοις προέμενοι.

ἦ. Καίτοι σκέψασθε, ὅπως ἐπὶ τῶν προγόνων ταῦτ' εἶχεν· οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις ὑμῖν παραδείγμασι χρῆσάμενοις, ἀλλ' οἰκειοῖς, ἔξεσθ' αὖ προσήκει πρᾶττεν εἰδέναι. ἐκεῖνοι Θεμιστοκλέα τὸν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν στρατηγήσαντα καὶ Μιλτιάδην τὸν ἡγούμενον Μαραθῶνι καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὐκ ἴσα τοῖς νῦν στρατηγοῖς ἀγαθὰ εἰργασμένους, μὰ Δί' οὐ χαλκοῦς ἴστασαν οὐδ' ὑπερηγάπων, ἀλλ' ὡς οὐδὲν αὐτῶν κρείττους ὄντας, οὕτως ἐτίμων. καὶ γὰρ τοι τῶν ἔργων οὐδενὸς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν τότε ἀπεστέρησαν ἑαυτοῦς· οὐδ' ἐστὶν οὐδεὶς ὅστις ἂν εἴποι τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν Θεμιστοκλέους ἀλλ' Ἀθηναίων, οὐδὲ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην Μιλτιάδου ἀλλὰ τῆς πό-

¹ * ἡμῖν

² οὐ μὰ Δί', εὐ

ἵμῖν ἀφέντες] Sic ordinanda sunt verba: ἀφέντες τὸ λέγειν τὰ βέλτιστα ὑμῖν. IDEM.

Ῥήτωρ ἡγεμῶν] Scilicet ἐστὶ. ἐξ ἑκατέρων, id est, utriusque factionis, necessario hic etiam legendum, ut in secunda (prima) Olynthiaca. IDEM.

Βοησόμενοι] Imo βοηθησόμενοι, ut in secunda (prima §. 9.) Olynthiaca. AUGER. Ὁ δεῖνα χαλκοῦς] Scilicet ἐστηκεν, ἡ ἴστανται, ponitur illi area statua, ut Evagorae et Cononi. Nisi malis pro invicto accipere: sicut κλέπτεις χαλκοῦς, quod non probō. Est enim usitata formula χαλκοῦν ἰστάναι, arcum statuere, pro æream statuam ponere. WOLF.

Χαλκοῦς] Æreus. i. e. statua ærea donatus. AUGER.

Ὁ δεῖνα εὐδαίμων] Scilicet λέγεται, ἡ γίγνεται, εὐδαιμονεῖ, ἡ εὐδαιμονίζεται. WOLF.

Ἵπὲρ τὴν πόλιν] In altiore dignitatis

gradu collocati, quam reipublicæ libertas patiatur: veluti tyranni quidam in republica: vel potius, major est illorum dignitas et auctoritas, quam ipsius reipublicæ. IDEM.

Τῆς καθ' ἡμέραν ῥαθυμίας — προέμενοι] ῥαθυμίας genitivus est pretii: venditis sociordia, abijcitis per ignaviam, sicut dicunt μισθοῦ φιλεῖν, mercede amare. IDEM.

Ῥαθυμίας] Subauditur ἐνεκα. AUGER.

ἦ. Ἐκεῖνοι Θεμιστοκλέα] Sic et in Aristocratea [§. 4.] et tertia (secunda) Olynthiaca. et in oratione Æschinis κατὰ Κτησιφώντος [§. 24.] WOLF.

Οὐκ ἴσα] Id est, πολλὸν μείζω, multo majora. IDEM.

Ἄλλ' ὡς οὐδὲν] Pro ἀλλ' lego οὐδ': alioqui secum ipsa pugnabit oratio, cum ὑπερετίμων sequatur, quod majus est, quam ὑπερηγάπων. Quamquam si ante ὑπερετίμων negationem οὐχ addas, bene sententia constabit. IDEM.

λεως. νῦν δὲ πολλοὶ τοῦτο λέγουσιν, ὡς Κέκυραν εἴλε Τι- 236
μόδεος, καὶ τὴν μόραν κατέκοψεν Ἴφικράτης, καὶ τὴν περὶ
Νάξον ἐνίκα ναυμαχίαν Χαβρίας· δοκεῖτε γὰρ αὐτοῖ τῶν
ἔργων τούτων παραχωρεῖν τῶν τιμῶν ταῖς ὑπερβολαῖς, ὥς
173 δεδώκατε ἐπ' αὐτοῖς ἐκάστῳ τούτων.

Ζ'. Τὰς μὲν δὴ πολιτικὰς δωρεὰς οὕτως ἐκεῖνοί τε κα-
λῶς ἔνεμον καὶ ὑμεῖς οὐκ ὀρθῶς, τὰς δὲ τῶν ξένων πῶς;
ἐκεῖνοι Μένωνι τῷ Φαρσαλίῳ δώδεκα μὲν τάλαντα ἀργυρίου
δόντι πρὸς τὸν ἐπ' Ἠϊόνι τῇ πρὸς Ἀμφιπόλει πόλεμον, δια-
κοσίοις δ' ἰππεῦσι πενέσταις ἰδίους βοηθήσαντι, οὐκ ἐψη-
φίσαντο πολιτείαν, ἀλλ' ἀτέλειαν ἔδωκαν μόνον. καὶ πρότε-
ρον τούτου Περδίκκα τῷ κατὰ τὴν τοῦ Βαρβάρου ποτὲ ἐπι-
στρατείαν βασιλεύοντι Μακεδονίας, τοὺς ἀνάχωροῦντας ἐκ
Πλαταιῶν τῶν βαρβάρων ἀπὸ τῆς ἡττῆς διαφθείραντι
καὶ τέλειον αὐτύχημα ποιήσαντι τῷ βασιλεῖ, οὐκ ἐψηφί-
σαντο πολιτείαν, ἀλλ' ἀτέλειαν ἔδωκαν μόνον, μεγάλην,
οἶμαι, καὶ τιμίαν καὶ σεμνὴν τὴν αὐτῶν πατρίδα ἡγούμενοι
καὶ πάσης μείζονα εὐεργεσίας. νῦν δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
φθόρους ¹ ἀνθρώπους οἰκοτρίβων οἰκότριβας, τιμὴν ὥσπερ

¹ ἀνθρώπους οἰκότεριβας, οἰκοτρίβων τιμὴν, ὥσπερ ἄλλου του τῶν ὀνίων,

Τὴν μόραν κατέκοψεν Ἴφικράτης] Partes
quasdam exercitus, aut ordinem appellari
μόραν scribit Hesychius, et addit, qui
olim πατερίλοχοι (si modo pro πατρὶ non
legendum est πρὶν ποτὲ, vel πάλαι λόχοι)
dicerentur apud Lacedæmonios, postea
mutato nomine μόραν fuisse dictos. Emi-
lius: 'Hoc exercitu moram Lacedæmo-
niorum intercepti, quod ipsum maxime
tota celebratum est Græcia,' de mora
loquitur, quasi esset oppidum aliquod.
Xenophon lib. 4. 'Ἑλληνικῶν Phliasiorum
meminit, quos occiderit Iphicrates: et
postea de nuntio loquens, λέγει τὸ τῆς ἐν
Λεχαίων μόρας πάθος, ubi 250. circiter sint
occisi. IDEM.

Τὴν περὶ Νάξον] Νάξος insula maris Æ-
gæi. IDEM.

Τὴν περὶ Νάξον] Deletem περὶ. AUGER.
Σ'. Ἐπ' Ἠϊόνι] Ἠϊὼν, ἀκτὴ, αἰγιαλὸς, ψάμ-
μος, ὄχθη, id est, litus, arena, ripa, καὶ τὸ
βάσιμον μέρος τῆς θαλάσσης, vadum maris.
Item Ἠϊὼν urbs Chersonesia, et alia Stry-
monica. Utrum hic proprium sit, an ap-
pellativum, hand affirmare possum. WOLF.

Πενέσταις] Hi Thessalorum servi fue-
runt, ut εἰλόνας Laconum, κλαρωταὶ et
περίοικοι Cretensium. IDEM. Thessalus

Menon trecentis penestis Athenienses ad-
juvisse dicitur in or. c. Aristocrat. §. νά:
qui, utra genuina sit lectio, conjectando
assequi valuerit, ut is magnus oportet sit
conjector. In or. π. Συνταξ. πενέστας non
bene per clientes reddidit Wolfius, priorem
locum tantum citat Harporcation. τοὺς δου-
λεύοντας τῶν ἐλευθέρων πενέστας καλεῖσθαι
παρὰ Θεσσαλοῖς, ex Theopompo tradit
Schol. Theocrit. ad Idyll. xvi. 35. Val-
ckenaer. Animadv. ad Ammon. l. iii. c. 8.
p. 192.

Ἐκ Πλαταιέων] E Plataensibus, id est,
e finibus Plataensium: nisi forte Πλα-
ταιῶν sit legendum, Plataeis. WOLF.

Πάσης μείζονα εὐεργεσίας] Hoc est; nul-
lum esse tantum beneficium, pro quo ci-
vitas Atheniensis dari debeat. IDEM.

Οἰκοτρίβων οἰκότριβας] Ὁ οἰκότριψ οἰκί-
της. Servus servus natos. IDEM. Vim
Wolfius non percepit, inquit Valckenaer,
(in Anim. ad Ammon. l. I. c. 10.) et expli-
care pergit voces φθόρους ἀνθρώπους, οἰκοτρί-
βων οἰκότριβας, per, ἀνθρώπους οὐδ' ἐλευθέρους
γε, ἀλλ' ὀλέθρους in or. c. Aristocrat. §. νβ'.
Nullius frugis homines, et imprimis exte-
ros, ὀλέθρους dietitabant Attici.

Τιμὴν ὥσπερ ἄλλου τινός] Hoc necessario

ἄλλου του τῶν ὠνίων λαμβάνοντες, ποιεῖσθε πολίτας. ταῦτα δ' ὑμῖν ἐπελήλυθε πράττειν, οὐχ ὅτι τὰς φύσεις χεῖρους ἐστὲ τῶν προγόνων, ἀλλ' ὅτι τοῖς μὲν ἐφ' ἑαυτοῖς
 237 παρειστήκει μέγα φρονεῖν, ὑμῶν δ', ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περιήρηται τοῦτο. ἐστὶ δ' οὐδέποτ', οἶμαι, δυνατόν μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν, ὥσπερ οὐδὲ ¹λαμπρὰ καὶ καλὰ πράττοντας μικρὸν καὶ ταπεινὸν φρονεῖν· ὅποῳ ἄττα γὰρ ἂν τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ἦ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημ' ἔχειν.

ί. Σκέψασθε δὲ, ἅ τις κεφάλαια ἂν ἔχοι τῶν πραγμάτων εἰπεῖν περὶ τῶν τε ἐκείνοις πεπραγμένων καὶ τῶν ὑμῖν, ἂν ἄρ' ὑμῶν αὐτῶν ἐκ τούτων γε ²δύνησθε γενέσθαι 174 κρείττους. πέντε μὲν τοίνυν καὶ τετταράκοντα ἔτη τῶν Ἑλλήνων ἤρξαν ἐκόντων ἐκεῖνοι, πλείω δ' ἢ μύρια τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν συνήγαγον, πολλὰ δὲ καὶ καλὰ καὶ πεζῇ καὶ ναυμαχοῦντες ἐστήσαν τρόπαια, ἐφ' οἷς ἔτι καὶ νῦν φιλοτιμούμεθα. καίτοι ταῦτα νομίζετε αὐτοὺς στήσαι, οὐχ ἵνα θαυμάζωμεν μόνον ἡμεῖς αὐτὰ θεωροῦντες, ἀλλ' ἵνα καὶ μιμώμεθα τὰς τῶν ἀναθέντων ἀρετάς. ἐκεῖνοι μὲν δὴ ταῦτα ἡμεῖς δ', ὅσης ἅπαντες ὁράτε ἐρημίας ἐπειλημμένοι, σκέψασθε εἰ παραπλήσια. οὐ πλείω μὲν ἢ χίλια

¹ καλὰ καὶ λαμπρὰ

² δύνησθε κρείττους γενέσθαι

pene sit in iis urbibus, ubi est opificum multitudo, ut possint elocari filiae. WOLF.

Ἵμῶν δὲ περιήρηται τοῦτο] Πῶς τοίνυν οὐ χεῖρους τὴν φύσιν, οἷς οὐ παρέστηκε μέγα φρονεῖν ἐφ' ἑαυτοῖς; Sed orator ait, eos esse deteriores non natura, sed consuetudine, quæ naturam depresserit. IDEM.

Ἔστι δ' οὐδέποτ' οἶμαι δυνατόν] In tertia (secunda) Olynthiaca ἔστι δ' οὐδέποτ' οἶμαι μέγα, etc. omisso δυνατόν. IDEM.

Ὡσπερ οὐδὲ καλὰ] Hæc antithesis in tertia (secunda) Olynthiaca prætermissa est. IDEM.

ί. Πεπραγμένων] Nostrum proculdubio rectius πεπραγμένων legit. Jubet enim Athenienses considerare facta majorum, et conferre cum suis ipsorum. OBSOLETUS.

Ἄν ἄρα ὑμῶν αὐτῶν ἐκ τούτων γε δύνησθε κρείττους γενέσθαι] Malim ὑμῶν γενέσθαι, ut 1. Philip. omisso et κρείττους, et βελτίους. an vos possitis asserere in liberta-

tem: desinatis pendere ab aliis. Videtur hujus loci quædam ex oratione περὶ εἰρήνης Isocratica Demosthenes mutuatus. WOLF.

Πέντε καὶ τετταράκοντα ἔτη] Isocrates in Panegyrico septuaginta, in Panathenæico sexaginta quinque annorum meminit, Demosthenes in Philippica tertia 73. Proinde pro XLV. legendum puto LXV. ξέ non μέ, nisi quis forte cavilletur, legitimum imperium 45. durasse annos: reliquis, in tyrannidem degenerasse. Sed et perpetua tyrannis illa fuit, aut certe περὶ θανάκην: et hæc exceptio non decet laudatorem. IDEM.

Πεζοῖ] Malim πεζῇ, ut in proverbio: πεζῇ βαδίζω· τεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι. eo pedes; natare namque nescio. Nisi placeat ὀξυτόνως scribi πεζοί, pedites terrestri prælio, quod non placet. WOLF.

Ἐπειλημμένοι] Sensu activo accipientes, nacti. AUGER.

καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀνήλwται μάτην εἰς τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπόρους; ἐξανήλwνται δὲ οἱ τε ἴδιοι πάντες οἴκοι καὶ τὰ κοινὰ τῇ πόλει καὶ τὰ παρὰ τῶν συμμάχων; οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχους ἐκτησάμεθα, οὗτοι νῦν ἐν τῇ εἰρήνῃ ἀπολώλασιν; ἀλλὰ, νῆ Δία, ταῦτα μόνον τότε ²³⁸ εἶχε βέλτιον ἢ νῦν, τὰ δ' ἄλλα χειρόν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλ', ὅ τι βούλεσθε, ἐξετάσωμεν. οἰκοδομήματα μὲν γε καὶ κόσμον τῆς πόλεως καὶ ἱερῶν καὶ λιμένων καὶ τῶν ἀκολουθῶν τούτοις τοιοῦτον καὶ τοσοῦτον κατέλιπον ἐκείνοι, ὥστε μηδενὶ τῶν ¹ ἐπιγιγνομένων ὑπερβολὴν λελεῖφθαι, προπύλαια ² ταῦτα, νεώσοικοι, στοαὶ, τᾶλλα, οἷς ἐκείνοι κοσμήσαντες τὴν πόλιν ἡμῖν παρέδωκαν· τὰς δ' ἰδίας οἰκίας τῶν ἐν δυνάμει τότε γενομένων οὕτω μετρίας καὶ τῷ τῆς πολιτείας ὀνόματι ἀκολουθοῦς, ὥστε τὴν Θεμιστοκλέους καὶ τὴν Κίμωνος καὶ τὴν Ἀριστείδου καὶ Μιλτιάδου καὶ ¹⁷⁵ τῶν τότε λαμπρῶν οἰκίαν, εἴ τις ἄρ' οἶδεν ὑμῶν ὅποια ποτ' ἐστίν, ὅρᾳ τῆς τοῦ γείτονος οὐδὲν σεμνοτέραν οὔσαν. νῦν δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δημοσίᾳ μὲν ἢ πόλιν ἡμῶν τὰς ὁδοὺς ἀγαπᾷ κατασκευάζουσα καὶ κρήνας καὶ κονιάματα καὶ λήρους — καὶ οὐ τοῖς εἰσηγησαμένοις ταῦτ' ἐπιτιμῶ, πολλοῦ γε καὶ δέω, ἀλλ' ὑμῖν, εἰ ταῦτα ἱκανὰ ὑμῖν αὐτοῖς ὑπολαμβάνετε εἶναι διοικεῖν —, ἰδίᾳ δ' οἱ τῶν κοινῶν ἐπὶ τῷ γεγενημένοι, οἱ μὲν τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας τὰς ἰδίας οἰκίας κατεσκευάκασιν, οὐ μόνον τῶν πολλῶν ὑπερφηφανωτέρας, οἱ δὲ γῆν συνεωνημένοι γεωργοῦσιν ὅσῃν οὐδ' ὄναρ ἤλπισαν πώποτε. τούτων δ' αἴτιον πάντων, ὅτι τότε μὲν ὁ δῆμος ἦν δεσπότης καὶ κύριος πάντων, καὶ ἀγαπητὸν ἦν παρ' ἐκείνου τῶν ἄλλων ἐκάστω καὶ τιμῆς καὶ ἀρχῆς καὶ ἀγαθοῦ τινὸς μεταλαμβάνειν· ³ νῦν δὲ τοῦναντίον κύριοι μὲν τῶν ἀγαθῶν οὗτοι, καὶ διὰ τούτων ἅπαντα πράττεται, ὁ δὲ δῆμος ἐν ὑπηρετοῦ καὶ προσθήκης

¹ ἐπιγεγομένων² ταῦτα, ὁ παρθενὸν, νεώσοικοι,³ νῦν

τῶν Ἑλλήνων ἀπόρους] Græcos mendicos. Areopagitico: τοὺς δ' ἡμετέρους αὐτῶν συμ-
sie appellat mercenarios, ut puto, milites, μάχους ἀπολωλεκότες. IDEM.

τοὺς μισθοφόρους, τοὺς ξένους. WOLF. τῷ τῆς πολιτείας ὀνόματι ἀκολουθοῦς] Id
est, δημοτικούς plebeias, minime tyrannicas. IDEM.

οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχους] Si hæc ad sociale bellum non pertinent, historiam IDEM.
mihī non liquere fateor. Isocrates in
VOL. I. Ὁ δὲ δῆμος ἐν προσθήκῃς μέρει] Id est,
† m

μέρει, καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ¹ ἂν ὑμῖν οὗτοι μεταδιδῶσι λαμβάνοντες.

239 ¹ α. Τοιγαροῦν ἐκ τούτων τοιαῦτα τὰ πράγματα τῆς πόλεως ἐστίν, ὥστε, εἴ τις ἀναγνοίῃ τὰ ψηφίσματα ὑμῶν καὶ τὰς πράξεις ἐφεξῆς διέλθοι, οὐδ' ἂν εἰς πιστεύσειε τῶν αὐτῶν εἶναι ταῦτα καὶ κεῖνα. οἷον, ἂν πρὸς τοὺς καταράτους Μεγαρέας ἐψηφίσασθε ἀποτεμνομένους τὴν ὀργάδα, ἐξιέναι, κωλύειν, μὴ ἐπιτρέπειν· ἂν πρὸς Φλιασίους ὅτε ἐξέπεσον τὸ ἔναγχος, βοηθεῖν, μὴ ἐπιτρέψειν τοῖς σφαγεῦσι, τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τοὺς βουλομένους παρακαλεῖν. ἅπαντα καλὰ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτα καὶ δίκαια καὶ τῆς πόλεως ἀξία, ² τὰ ἔργα δὲ τὰ ἀπὸ τούτων οὐδαμοῦ. οὐκοῦν τὴν μὲν ἀπέχθειαν διὰ τῶν ψηφισμάτων ἐκφέρεισθε, τῶν δ' ἔργων οὐδενὸς κύριοι γίγνεσθε· τὰ μὲν γὰρ ψηφίσματα πρὸς τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα ψηφίζεσθε, τὴν δύναμιν δ' οὐκ ἀκόλουθον ὧν ψηφίζεσθε ἔχετε. ἐγὼ δὲ παραινέσασμαι ἂν ὑμῖν — καὶ μοι μηδεὶς ὀργισθῇ — ³ ἔλαττον φρονεῖν καὶ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἀγαπᾶν πράττοντας, ἢ μείζω δύναμιν παρασκευάζεσθαι. εἰ μὲν οὖν Σιφνίοις ἢ Κυθνίοις ἢ τισὶν ἄλλοις τοιούτοις οὔσι συνήδειν ὑμῖν, ἔλαττον φρονεῖν συνεβούλευον ἂν· ἐπειδὴ δ' ἐστὶ Ἀθηναῖοι, τὸ τὴν δύναμιν παρασκευάζεσθαι παραινῶ. αἰσχροὺς γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, αἰσχροὺς λιπεῖν τὴν τοῦ φρονήματος τάξιν, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι παρέδωκαν. πρὸς δὲ τούτοις οὐδ' ἐστὶν ἐφ' ὑμῖν, οὐδ' ἂν ἀποστῆναι τῶν Ἑλληνικῶν βούλησθε· πολλὰ γὰρ ὑμῖν ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου πέπρακται, καὶ τοὺς μὲν φίλους τοὺς ὑπάρχοντας αἰσχροὺς προέσθαι, τοῖς δ' οὔσιν ἐχθροῖς οὐκ ἐνὶ πιστεῦσαι καὶ

¹ ἂν τι αὐτοὶ μεταδ.

² τὰ δ' ἔργα τὰ

³ * ἢ ἔλαττον

numerus est tantum, ut, Nos numerus sumus, et fruges consumere nati. vel, nulla ratio populi habetur, nullo loco habetur, nulloque numero. Sic etiam Plato πρόσθετον et πρόσθημα pro additamento et accessione sive appendice posuit, quemadmodum et πρόσθετον, etc. Et edit. HERVAG.

α. Τὴν ὀργάδα] Suidas ὀργάδα, secundam, consistam, pinguem, robustamque tellurem interpretatur: et postea, nescio quo auctore, citat Periclem dedisse crimini Megarensibus, quod ὀργάδα, hoc est, conse-

cratum agrum colerent. WOLF.

Μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς σφαγεῦσι] Coercendos esse grassatores et homicidas. Sic odiose vocari puto Lacedaemonios. τὰς ἐν Ἡλίδι σφαγὰς in Philippicis commemoravit. Minuta ista et fere perpetua Graecorum latrocinia exquirere accuratius, non est operae pretium. IDEM.

Σιφνίοις ἢ Κυθνίοις] Siphnos insula una ex Cycladibus in Aegeo mari, Cythnos item. IDEM.

Τὸ τὴν δύναμιν] Lego, μείζω τὴν δύναμιν. IDEM.

μεγάλους ἑᾶσαι γενέσθαι. ὅλως δ', ὅπερ οἱ πολιτευόμενοι πεπόνθασι πρὸς ὑμᾶς, ¹ οὐκ ἔνεστ' αὐτοῖς ὅταν βούλωνται παύσασθαι, τοῦτο καὶ ὑμῖν περιέστηκε· πεπολίτευσθε γὰρ ἐν τοῖς Ἑλλησιν.

ιβ'. Ἔστι δ', ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κεφάλαιον πάντων τῶν εἰρημένων, οὐδέποθ' ὑμᾶς οἱ λέγοντες οὔτε πονηροὺς οὔτε χρηστοὺς ποιήσουσιν, ἀλλ' ὑμεῖς τούτους ὁποῖους ἂν 240 βούλησθε· οὐ γὰρ ὑμεῖς ὧν οὗτοι βούλονται στοχάζεσθε, ἀλλ' οὗτοι ὧν ἂν ὑμᾶς ἐπιθυμεῖν οἴωνται. ὑμᾶς οὖν ὑπά-
 177 ξαι δεῖ χρηστὰ βουλομένους, καὶ πάνθ' ἔξει καλῶς· ἢ γὰρ οὐδεὶς ἐρεῖ φαῦλον οὐδέν, ἢ οὐδὲν αὐτῷ πλεόν ἔσται μὴ ἔχοντι τοὺς πεισομένους.

1 * οἷς οὐκ

ιβ'. Βουλευομένους] Melius βουλομένους. IDEM.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
aliq.
cit.

191

ΦΗΜΗΣ γενομένης τὸν Περσῶν βασιλέα παρασκευάζεσθαι στρατεύειν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, ὁ μὲν τῶν Ἀθηαίων δῆμος κέκίνηται καὶ συγκαλεῖν ἄρχηται τοὺς Ἕλληνας καὶ τὸν πόλεμον ἐκφέρειν ἤδη· ὁ δὲ Δημοσθένης συμβουλεύει μὴ προεξαίσταςθαι, ἀλλὰ ἀναμένειν τὴν βασιλέα νεωτέρησαι. νῦν μὲν γὰρ, φησὶν, οὐ πείσομεν τοὺς Ἕλληνας συμμαχεῖν ἡμῖν, ἐπ' ἀδείας εἶναι δοκοῦντας· τότε δὲ αὐτοὺς ὁ κίνδυνος αὐτὸς συστήσεται. παραινέει τάνυν ἡσυχάζοντας συντάξασθαι καὶ πρὸς τὸν πόλεμον παρασκευάσασθαι, καὶ δὴ καὶ διέξεισιν ὃν τρόπον αὖ συνταχθεῖεν. ὁδὸν καὶ περὶ συμμοριῶν ὁ λόγος ἐπιγράφεται· συμμορία γὰρ παρὰ τοῖς Ἀττικαῖς τὸ τῶν λειτουργούντων σύνταγμα.

Pag.
ed.
Reisk.

177

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΣ.

ἀ. Οἱ μὲν ἔπωαινοῦντες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς προ- 178
γόνους ὑμῶν λόγον εἰπεῖν μοι δοκοῦσι προαιρεῖσθαι κεχα-

ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ] Inscrabitur hæc Oratio, quasi dicas, de decuriis munera obeuntium: id quod ita intelligetur, si summam et veluti argumentum orationis hujus colligamus. Est autem ejusmodi. Cum rex Persarum expeditionem in Græcos, et præcipue in Athenienses facturus diceretur, populus Atheniensium tumultuari cœpit, quasique ducem quærere, qui Atheniensium exercitu instructus obviam ultro Persis in Lydiam procederet. Quod cum Demosth. temerarium esse videret, nec tamen aperte damnare et dissuadere auderet, censere cœpit prius de apparatu belli cogitandum, et quonam modo suppetere copiae bellicæ propulsando tanto bello possent. Itaque ex ditioribus urbis centum decurias duodenum hominum describendas censuit; quas symmorias appellat. Hic ordo Trierarchæ appellantur, id est, triremium præfecti quasi navarchi: quamquam symmorias tantum viginti facit, sexagenum hominum, quas rursus in quinas

partes duodenum hominum distribuit: sic enim inquit [§. é.] ἐκ τῶνυν τούτων — τοὺς ἀπορωτάτους. Ex his mille et ducentis existimo classes viginti faciendas eo modo quo nunc factæ sunt, sexagena corpora unamquamque habentem. Earumque singulas dividendas in quinas decurias censeo duodenum hominum, ita ut ditissimo cuique egentissimi in decuriis ordinandis conjungantur. Ita autem constitutis classibus, id est, symmoriis, et divisis decuriis, trecentas naves triremes faciendas esse censet, et rursus eas in viginti partes tribuit singulas denumquingenum navium. Ita ut ex primo, secundo, et tertio centenario, cuilibet classi quinquæ distribuuntur, et sic unaquæque classis singulis decuriis ternas rursus tribuat. Hæc constitutione classium triremium, trierarcharumque facta, Quoniam vero, inquit, census eorum sex milium est talentorum, oportet et facultates quoque certo ordine ac formula constitui, et in singulas decurias sexagena talenta

ρισμένον, οὐ μὴν συμφέροντά γ' ἐκείνοις οὐς ἐγκωμιάζουσι ποιεῖν· περὶ γὰρ πραγμάτων ἐπιχειροῦντες λέγειν, ὧν οὐδ'

tribui, ut singulae classes quinquies sexagena talenta sortiantur: id quod his verbis ab eo dicitur [§. 5.] εἴτα πέντε ἐξήκοντα—ταλαντεύαν ἀποδοῦναι. Hoc autem ideo statuit, ut si levius bellum instet, centum navibus tantum res geratur, et sexagenis in singulas decurias talentis impensa suppedietur, et duodeci trierarchi sint, siu graviore bello ducentis navibus opus sit, tricensa in singulas decurias talenta impensam conferant, et sena sint corpora trierarchiae munus obcentia: quod si gravissimo bello premantur, singulae decuriae ad vicena talenta, et quaterna corpora contrabantur. [ibid.] ὅπως ἐὰν μὲν ἑκάτον—τρίπραγχοῦντα. Hoc facto, armamenta navium aestimanda primum censet, quæ qualiaque navibus commoda aut necessaria sint, eadem ratione in classes ac decurias tribuenda, omniaque sortito expediti, ut cum rei gerendæ tempus venerit, quam quisque navem sortitus sit, eam instructam in tempore recte præstet. Verum Demosthenes universam hujus constitutionis (quam ipse syntaxim vocat) rationem in tres summarias partes dividit, in trierarchos enim et eorum facultates, et in triremes primam partem statuit: secundam in facultates omnium divitum et pauperum civitatem habitantium, a quibus sumptus suppediari oportet: tertiam partem delegat clasario militi, et loco, i. e. armentario et navali. Prima pars explicata est, tertiam hoc modo prosequitur. Decem tribus erant Athenis, unicuique igitur tribui tricenae naves assignat, decies enim tricenæ fiant in summa trecentæ. Has rursus tricenae trifariam dividit, i. e. inter denas. Tribus enim apud Athenienses in tres partes dividuntur, quæ Trittyes ab ipsis appellantur, quasi tertiæ tribum partes: nos quia verbum Latinum non habemus, Trientes nunc dicemus. Unicuique igitur trienti denas naves implendas tribuit, cum belli gerendi tempus fuerit, tum unicuique tribui tricenae stationes navium construendas assignat in Piræo portu Atheniensi, ut singulae stationes singulas triremes capiant, et distributionem parem in trientes, ut supra facit, sortitoque etiam omnia vult transigi ut decem tribus decem loca sortiantur. trioenis stationibus faciendis, et trierarchi sortito in loca et stationes distribuuntur. Hæc munera Tele in Liturgiæ et Isphoræ a Græcis appellantur. Quæ verba nullo discrimine ab Oratore usurpantur in Oratione quæ πρὸς Ἀσπρίνιν, quasi apud Leptinen, non contra Leptinen inscribitur. Ab his minoribus præstati-

onibus immunes erant trierarchi classici cives, hoc est, primæ classis munifices. Sic enim inquit ille in proxime dicta Oratione, οἱ μὲν τοίνυν πλουσιώτατοι τριεραρχοῦντες αἰεὶ, τῶν χορηγῶν ἀτελεῖς ὑπάρχουσιν, οἱ δὲ ἐλάττω τῶν ἱκανῶν κεκτημένοι, τὴν ἀναγκαίαν ἀτέλειαν ἔχοντες, ἔξω τοῦ τέλους εἰσι τοῦτου. 'atqui ditissimi cum semper in munere trierarchiæ occupati sint, a theatralibus præstationibus immunes sunt. Quorum autem facultates infra census sunt, ii cum necessariam immunitatem habeant, ne hoc quidem munus obibunt.' Munera autem publica uno nomine Liturgiæ dicuntur. Quorum genera sunt Chorea, id est, præstatio suppeditando choro inventa liberalium ladorum tempore et Panathenæorum. Hestiasis, id est, Convivatio seu, epulum tributum exhiberi solitum. Gymnasiarchia oleum palæstræ suppeditabat privato sumptu. Isphora dicebatur collatio ad stipendia militum. Restat pars secunda apparatus, id est, collatio universæ civitatis ad stipendia militum. Hanc partem Demosthenes perstrinxit oratorie. Videbat enim gratiosam esse orationem ad populum non posse, quæ populi facultates exhauriret. Cum ergo videret immani collatione opus esse, majoreque facultatum parte, quam ut tunc populus nondum adventu hostis perterritus ferre posset, si a se taxaretur, nec minorem dicere vellet, id est, eam quæ populo tolerabilis esse tunc potuisset, tandem seipsam oratorie interrogans, et vicissim respondens ita inquit [§. 6.] τίς οὐν ἐσθ' οὗτος;—προσενεγκεῖν; Quodnam igitur est hoc vectigal? id quod nunc quidem non est, tunc autem futurum est? Equidem simile quid enigmati dicere hic non dubitem. Ecquid hanc civitatem omnem, o viri Athenienses, cernitis? In hac ego ipsa, parum abest quin dicam tantum pecuniarium esse, quantum in aliis omnibus civitatibus, atqui qui eas possident, hujusmodi mentem habent, ut si Oratores omnes terrere eos volentes, Regem venturum dicant, atque etiam adventantem, quodque hæc aliter habere se nequeant; ad hæc si cum ipsis orationem habentibus futurum ita prædicant totidem fatidici, ne sic quidem pecunias ostensuros esse putem, aut professuros eas, nedum ad collationem daturus. Quod si ea quæ nunc verbotenus terrificæ jactantur, reapse geri senserint, nullus utique usque adeo stultus est, quin et prolixè dūrè, et in primis conferre velit. Ecquem enim esse credimus, qui bona sua cuncta perdere tandem malit, quam fortunarum suarum partem pro capite, ac re-

ἀν εἷς ἀξίως ἐφικέσθαι δύναιτο τῷ λόγῳ, αὐτοὶ μὲν τοῦ δοκεῖν εὖ λέγειν δόξαν ἐκφέρονται, τὴν δ' ἐκείνων ἀρετὴν
 192 ἐλάττω τῆς ὑπειλημμένης παρὰ τοῖς ἀκούουσι φαίνεσθαι

liquis suis fortunis in medium afferre? Deinde sensim progrediens, quasque obrepens tenaci avaritiæ: 'Neque enim nunc,' inquit, 'inquirendum modum collationis puto, qui melius in re præsentī statuatur. Quippe si inire nunc rationem ejus velimus, et ex præsentī sensu animorum taxare, in risum res abiit. Sed incamus sane. Sit aliquis qui dicat, centesimam se collaturum, nempe sexaginta talenta si dixerit. age quinquagesimam quispiam dicet? hic duplum dictæ summæ dixerit. et quid hoc est ad mille et ducentos camelos, qui vehere pecunias Regi ab istis dictitantur? Sed videamus porro. Vultis igitur, ut duodecimam conferamus, quinquaginta scilicet talenta? at neque id ferre possitis, neque si statim deponatis, idonea sit pecunia, quæ tanto bello satis esse possit' [ibid.] φέρε γὰρ, τὴν ἑκατοστὴν — πολέμου τὰ χρήματα. Hæc est fere summa ejus Orationis, cujus sensus non facile cui-libet explicabilis, memorabilis tamen mihi visus est, propter collectionem singulari invento expeditam. Ex prædictis autem apparet totius civitatis census sex millibus talentum æstimatum a Demosthene. Sexaginta enim talenta centesima pars est sex millium, et quingenta duodecima. Quare quod diximus de talentis sex millibus in classes et centurias divisus, non de censu tantum mille, ac ducentorum trierarchorum intelligendum Demosthenem, his verbis significat, de divisione supradicta loquens [§. 5.] ἔπει δὲ ταῦτα οὕτως ἔχοντα ὑπάρχει — ἑκατὸν μέρη. Cum vero hæc ita constituta fuerint, auctor ero vobis, ut census regionis, qui sex millium est talentum, dividendes centum partes faciatis sexagenum talentum, ut vobis quoque pecuniæ certa formula constituta sint, regionem agrum Atticum significans, qui in censu Atheniensium erat. In enarrationibus Demosthenis, quæ incerto auctore circumferantur, ita legimus, τὴν δὲ οὐσίαν τὴν τῶν χιλίων καὶ διακοσίων τετρασεχῶν τετιμήσθαι φησι τάλαντον ἑξακισχιλίων. Bona autem mille et ducentorum trierarchorum censa esse dicit talentis sex millibus. Hac ratione singuli quivis talentis censi erant, i. ternis millibus aureorum nostrorum, quæ millies ac ducenties multiplicata, tricies sexies centena millia aureorum coronatorum fiunt. Harpocration autem in Lexico decem oratorum, οὐχ ἅπαν φησὶ τὸ πλῆθος διήρητο εἰς τὰς συμμορίας Ἀθήνησιν, ἀλλὰ μόνοι οἱ πλούσιοι καὶ εἰσφέρειν τῇ πόλει δυνάμενοι. Non

omnis, inquit, multitudo Athenis in symmorias distribuebatur, sed divites solum, et qui conferre civitati pecunias poterant. Quare Demosthenes, inquit ille, cum mille et ducentos dixit in Oratione de symmoriis habita, ditissimos significavit. Symmoriæ autem dicebantur qui ejusdem classis erant, ut tribules qui ejusdem tribus. Hujusmodi autem divisio populi facta fuit post tempora Solonis, sublata illa formula triplicis census quingenariorum equitum et jugariorum. Suidas, Trierarchia, inquit, munus est sumptuosum. Oportebat enim naves habere paratas, et omni parte ad bellum instructas, eorum sumptu qui hoc munus gerebant. Divites ergo eos fuisse intelligamus, qui, quinum talentum redditi censi, munera trierarchiæ obire cogebantur, quod convenire videtur cum eo, quod de quingenariis et trecentariis dictum est. Hæc ex lib. V. de Asse. fol. cxlv. Ex edit. HERVAG.

ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ] Συμμορία, Libanio auctore in oratione περὶ ἀντιδόσεως περὶ φαίνεσθαι apud Atticos fuit catus, ordo seu classis eorum, qui munera publica graviora sustinebant. Cujus ordinis seu classis socii συμμοροῦνται dicebantur. Plura vide cum in enarratione Ulpianica secundæ (primæ) Olynthiacæ, tum in hoc ipso commentario. WOLF. Rectius Dionysius: Ο ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ. TAYLOR.

ἀ. ὦν ἐφικέσθαι] Quæ assequi, id est, quorum magnitudinem dicendo æquare. WOLF.

τοῦ δοκεῖν εὖ λέγειν δόξαν ἐκφέρονται] Gloriam videndi, id est, ut videantur bene dicere, hoc est, eloquentiæ laudem auferrunt, approbationem auditorum oratione sua emerentur. IDEM.

Ἐλάττω τῆς ὑπειλημμένης] Scilicet περὶ αὐτῶν δόξης. non est προειλημμένης, præcepta gloria: sed ἐλάττω, ἡ ὑπειληπται, minore, quam existimatur esse virtus eorum. Isocrates Busiride: ὅσοι μὲν γὰρ σφᾶς αὐτοὺς οὕτω κατεσχημάτισαν, ὥστε, ἡ κατὰ φιλοσοφίαν, ἡ κατ' ἄλλην τινα ἀρετὴν ὑπολαμβάνεσθαι μειζόνως, ἡ κατὰ τὴν ἀξίαν, οὗτοι βλάπτουσι τοὺς ἐξαπατηθέντας, ὅσοι δὲ τῶν θεῶν πραγμάτων οὕτω πρέστυσαν, ὥστε καὶ τὰς ἐπιμελείας καὶ τὰς τιμωρίας εἶναι δοκεῖν ἀκριβεστέρας τῶν συμβαινόντων οἱ δὲ τοιοῦτοι πλείστα τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ἀφελούσιν. Hic, τινὰ ὑπολαμβάνεσθαι κατ' ἀρετὴν μειζόνως, ἡ κατὰ τὴν ἀξίαν, est, de virtute alicujus majorem esse opinionem, quam is mereatur: Virtutem alicujus non

ποιοῦσιν. ἐγὼ δ' ἐκείνων μὲν ἔπαινον τὸν χρόνον ἡγοῦμαι μέγιστον εἶναι, οὗ πολλοῦ γεγενημένου μείζω τῶν ὑπ' ἐκείνων πραχθέντων οὐδένες ἄλλοι ¹ παραδέξασθαι δεδύνηται. αὐτοὺς δὲ πειράσομαι τὸν τρόπον εἰπεῖν, ὃν ἂν μοι ² δοκεῖτε μάλιστα δύνασθαι παρεσκευάσθαι. καὶ γὰρ οὕτως ἔχει. εἰ μὲν ἡμεῖς ἅπαντες ³ οἱ μέλλοντες λέγειν δεινοὶ φανείημεν ὄντες, οὐδὲν ἂν τὰ ὑμέτερα εὖ οἶδ' ὅτι βέλτιον σχοίη· εἰ δὲ παρελθὼν εἰς ὅστις οὖν δύναιτο διδάσσει καὶ πειῖσαι, τίς παρσκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν πορισθεῖσα χρήσιμος ἔσται νῦν τῇ πόλει, πᾶς ὁ παρὼν φόβος ⁴ λελύσεται. ἐγὼ δὲ τοῦτ', ἂν ἂρ' οἷός τε ὦ, πειράσομαι ποιῆσαι, μικρὰ προειπὼν ὑμῖν ὡς ἔχω γνώμης περὶ τῶν πρὸς βασιλέα.

β'. Ἐγὼ νομίζω κοινὸν ἐχθρὸν ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων εἶναι βασιλέα, οὐ μὴν διὰ ταῦτα παραινέσαιμ' ἂν μόνοις τῶν ἄλλων ὑμῖν πόλεμον πρὸς αὐτὸν ἄρασθαι· οὐδὲ γὰρ αὐτοὺς τοὺς Ἑλληνας ⁵ ὅρῳ κοινούς ἀλλήλοισι ὄντας φίλους, ἀλλ' ἐνίοις μᾶλλον ἐκείνῳ πιστεύοντας ἢ τισιν αὐτῶν. ἐκ δὴ τούτων τοιούτων ὄντων νομίζω συμφέρειν ὑμῖν τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου ⁶ ζητεῖν, ὅπως δικαία γενήσεται, παρασκευάζεσθαι δ' ἃ προσήκει πάντα, καὶ τοῦθ' ὑποκείσθαι τῇ γνώμῃ. ἡγοῦμαι γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς Ἑλληνας, ¹⁹³ εἰ μὲν ἐναργές τι γένοιτο καὶ σαφές ὡς βασιλεὺς αὐτοῖς ἐπιχειρεῖ, καὶ συμμαχήσῃν καὶ μεγάλην χάριν ἔξῃν τοῖς

¹ παραδέξασθαι² δοκεῖτε μ. [δύνασθαι]³ [οἱ μέλλοντες]⁴ λελύται⁵ ὅρῳ τοὺς Ἕλληνας⁶ τηρεῖν

respondere hominum de ea conceptae opinionioni. IDEM.

Παραδέξασθαι] Suscipere, sustinere, υπομένειν, διαπεράσασθαι, ἢ καὶ μιμῆσθαι καὶ διαδέχεσθαι. IDEM.

Παρεσκευάσθαι] Vid. Not. Brem. sup. p. 107.

Λέγειν δεινοὶ] Vehementes oratores, elegantes esse videamur. WOLF.

Λέλυται] Ἀντὶ τοῦ, λυθείη ἂν. IDEM.

Ὡς ἔχω γνώμης] Id est, quid sentiam: quae mea sententia sit. Postea οὐχ ἡδέως ὑμῖν ἐνίαν ἐχόντων, cum quidam vobis non amicissimī sint. nota constructio est verbi ἔχω cum genitivis et adverbis. IDEM.

Περὶ τῶν πρὸς βασιλέα] Scilicet πραγμάτων, de regio negotio. IDEM.

β'. Μόνοις τῶν ἄλλων ὑμῖν] Id est, vobis, si ab aliis non adjuvemini, si vos alii destituant: ἐξήμοις συμμαχῶν οὐσι, καὶ ἐγκα-

ταλειφθεῖσιν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. IDEM.

Κοινούς φίλους] Ex quo inter sese omnes amicos esse. IDEM.

Ἡ τισιν αὐτῶν] Ἡ ἐνίοις σφῶν αὐτῶν, quam quibusdam inter ipsos, id est: Magis diffidunt quibusdam Graecis, quam Regi Persarum. IDEM.

Τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου τηρεῖν, ὅπως δικαία] Pro τηρεῖν, ὅπως ἡ ἀρχὴ τοῦ πολέμου δικαία γενήσεται. Sic, qui nominativi sequenti verbo respondere debebant, in accusativos mutantur, cum priore verbo construuntur; idque sapissime Terentius imitatus est: ut, Populo ut placerent, quas fecisset fabulas. IDEM.

Τοῦθ' ὑποκείσθαι τῇ γνώμῃ] Subjacere sententiae, id est, de hoc esse deliberandum. IDEM.

Τοῖς πρὸ αὐτῶν καὶ μετ' αὐτῶν] Non opus est τὸ πρὸ mutare in ὑπὲρ: Ante se et so-

πρὸ αὐτῶν καὶ μετ' αὐτῶν ἐκείνους ἀμυνομένοις· εἰ δ' ἔτι ἀδελ-
λου τούτου καθεστηκότος προαπεχθισόμεθα ἡμεῖς, δέδια,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τούτοις μετ' ἐκείνου πολεμεῖν ἀνα-
γκασθῶμεν, ὑπὲρ ὧν προνοούμεθα. ὁ μὲν γὰρ ¹ ἐπισχὼν ὧν
ᾠρμηκεν, εἰ ἄρα ἐγχειρεῖν ἐγνώκε τοῖς Ἑλλησι, χρήματα
δώσει τισὶν αὐτῶν καὶ φιλίαν προτενεῖται· οἱ δὲ τοὺς ἰδίους
πολέμους ἐπανορθώσασθαι βουλόμενοι, καὶ τοῦτον τὸν νοῦν
ἔχοντες, τὴν κοινὴν ἀπάντων σωτηρίαν παρόψονται. εἰς δὲ
τὴν ταραχὴν ταύτην καὶ τὴν ἀγνωμοσύνην παραινῶ μὴ
προκαδεῖναι τὴν πόλιν ἡμῶν. οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἴσης ὁρῶ τοῖς τ'
ἄλλοις Ἑλλησι καὶ ὑμῖν περὶ τῶν πρὸς τὸν βασιλέα τὴν
βουλὴν οὔσαν· ἀλλ' ἐκείνων μὲν πολλοῖς ἐνδέχεσθαι μοι
δοκεῖ τῶν ἰδία τι συμφερόντων διοικουμένοις τῶν ἄλλων
Ἑλλήνων ἀμελεῖσθαι, ὑμῖν δ' οὐδ' ἀδικουμένοις παρὰ τῶν
ἀδικούντων καλὸν ἐστὶ λαβεῖν ταύτην τὴν δίκην, εἰσαί-
τινας αὐτῶν ὑπὸ τῷ βαρβάρῳ γενέσθαι.

γ'. Ὅτε δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, σκεπτέον ἐστίν, ὅπως μὴδ'
ἡμεῖς ἐν ² τῷ πολέμῳ γενησόμεθα οὐκ ³ ἴσοι, μὴτ' ἐκείνος,
ὃν ἡμεῖς ἐπιβουλεύειν ἡγούμεθα τοῖς Ἑλλησι, τὴν τοῦ φίλου 180
αὐτοῖς ⁴ δοκεῖν εἶναι πίστιν λήψεται. πῶς οὖν ταῦτ' ἔσται;
ἂν ἡ μὲν δύναμις τῆς πόλεως ἐξητασμένη καὶ παρεσκευα-
σμένη πᾶσιν ἢ φανερά, φαίνεται δὲ δίκαια ἐπὶ ταύτῃ
194 φρονεῖν αἰρουμένη. τοῖς δὲ θρασυνομένοις καὶ σφόδρα ἐτοίμως

¹ ἐπισχὼν ὧν, ὧν² Deest articulus.³ ἴσῳ⁴ * [δοκεῖν]

cum, id est, nos non modo socios, sed etiam duces belli futuros. IDEM.

Εἰ δέ τι.] Lego εἰ δ' ἔτι. Si vero adhuc. IDEM.

Προαπεχθισόμεθα.] Auctores inimicitiarum existerimus. Si legas προπαχθισόμεθα priores concitabimur, scilicet ad bellum faciendum, eadem erit sententia. IDEM.

Ἐπισχὼν ὧν ᾠρμηκεν.] Represso impetu, vel mora interposita suis conatibus. IDEM.

Ἐπανορθώσασθαι.] Privata bella corrigere, id est, vel resarcire factam jacturam, vel majoribus copiis administrare. IDEM.

Ἐπ' ἴσης—τὴν βουλὴν οὔσαν.] Ἐπ' ἴσης, scilicet μόρας, ἐπ' ἴσοις μέρεσι, non ea nobis consilia, quæ cæteris Græcis capere licet. Non est eadem deliberandi ratio. IDEM.

Λαβεῖν, εἰσαί τινας.] Pro ὥστε εἶσαι, ut sinatis. IDEM.

γ'. Οὐκ ἴσοι.] S. τοῖς ἀντιπάλοις, non pares adversariis, hostibus inferioribus. IDEM.

Δύναμις ἐξητασμένη.] Copiæ delectæ et instructæ spectabantur. ἐξετάζειν δύναμιν, delectum agere militum, conscribere milites, qui eis ἐξέτασιν εἶναι dicuntur, cum nomina dant militiæ, et a cubicibus inspicuntur aut lustrantur. IDEM.

Φαίνεται δὲ δίκαια φρονεῖν ἐπὶ ταύτῃ τῇ προαιρέσει.] Id est, ad propulsandam injuriam parata: non ad fœdera violanda propensa. Lectio variat. Nam pro τῇ προαιρέσει legi αἰρουμένη annotatur. τὸ φρονεῖν alioqui, sed adjecta voce μέγα, τηλικούτων, ὑψηλὰ, et similibus, ad elationem animi refertur. Hic δίκαια φρονεῖν, est ea, quæ justa sunt, cogitare. προαίρεσιν vocat consilium illud instructionis, quamquam malim παρασκευῇ. IDEM.

πολεμεῖν κελεύουσιν ἐκεῖνο λέγω, ὅτι οὐκ ἔστι χαλεπὸν οὔτ', ὅταν βουλεύεσθαι δέῃ, δόξαν ἀνδρίας λαβεῖν, οὔτ', ὅταν κίνδυνός τις ἐγγύς ᾗ, δεινὸν εἰπεῖν φανῆναι· ἀλλ' ἐκεῖνο καὶ χαλεπὸν καὶ προσῆκον, ἐπὶ μὲν τῶν κινδύνων τὴν ἀνδρίαν ἐπιδείκνυσθαι, ἐν δὲ τῷ συμβουλευεῖν φρονιμώτερα τῶν ἄλλων εἰπεῖν ἔχειν.

δ'. Ἐγὼ δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω τὸν μὲν πόλεμον τὸν πρὸς βασιλέα χαλεπὸν τῇ πόλει, τὸν δ' ἀγῶνα τὸν ἐκ τοῦ πολέμου ῥάδιον ἂν συμβάντα. διὰ τί; ὅτι τοὺς μὲν πολέμους ἅπαντας ἀναγκαίως ἡγούμεαι τριηρῶν καὶ χρημάτων καὶ τόπων δεῖσθαι, ταῦτα δὲ πάντα ἀφθονώτερα ἐκεῖνον ἔχοντα ἡμῶν εὐρίσκω· τοὺς δ' ἀγῶνας οὐδενὸς οὕτω τῶν ἄλλων ὀρῶ δεομένους ὡς ἀγαθῶν ἀνδρῶν, τούτους δ' ἡμῖν καὶ τοῖς μεθ' ἡμῶν κινδυνεύουσι πλείους ὑπάρχειν νομίζω. τὸν μὲν δὴ πόλεμον διὰ ταῦτα παραινῶ μηδ' ἐξ ἑνὸς τρόπου προτέρους ἀνελέσθαι, ἐπὶ δὲ τὸν ἀγῶνα ὀρθῶς φημι παρασκευασμένους ὑπάρχειν χρῆναι. εἰ μὲν οὖν ἕτερός τις τρόπος ἦν δυνάμεως ὧς τοὺς βαρβάρους οἷόν τε ἦν ἀμύνασθαι, ἕτερος δὲ τις ὧς τοὺς Ἕλληνας, εἰκότως ἂν ἴσως φανεροὶ πρὸς ἐκεῖνον ἐγινγόμεθ' ἀντιταττόμενοι· ἐπεὶ δὲ πάσης παρασκευῆς ἐστὶν ὁ αὐτὸς τρόπος, καὶ δεῖ τὰ αὐτὰ εἶναι κεφάλαια 181 τῆς δυνάμεως, τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνασθαι δύνασθαι, τοῖς οὗσι συμμάχοις βοηθεῖν, τὰ ὑπάρχοντ' ἀγαθὰ σώζειν, τί τοὺς ὁμολογοῦντας ἐχθροὺς ἔχοντες ἑτέρους ζητοῦμεν, ἀλλ' οὐ παρασκευαζόμεθα μὲν πρὸς τούτους, ἀμυνόμεθα δὲ 195 καὶ ἐκεῖνον, εἰ μὴ ἄδικεῖν ἡμᾶς ἐπιχειρῇ; καὶ νῦν ³ μὲν καλεῖτε

¹ ἕτερος ἦν τις τρόπος

² ἡμᾶς ἀδικεῖν

³ μὲν γε καλεῖτε

Δόξαν ἀνδρίας λαβεῖν] Consequi opinionem fortitudinis, id est, videri velle fortem, simulare vel prae se ferre fortitudinem. IDEM. ἀνδρίας legendum. OBSOLETE. Vid. Victor. Var. Lectt. l. ii. c. 16.

Δεινὸν εἰπεῖν φανῆναι] Videri eloquentem, eloquentiae laudem consequi, eloquentiam ostentare: ut supra λέγειν δεινόν. WOLF.

δ'. Τὸν πόλεμον — τὸν ἐκ τοῦ πολέμου ἀγῶνα] Πόλεμος est, quam diu hostes utrinque infestis animis in armis sunt: ἀγὼν praelium, conflictus, dimicatio, a qua victoria pendet. IDEM.

Συμβάντα ἂν] Ἀντὶ τοῦ, συμβησόμενον. Nondum enim pugnatum erat. IDEM.

VOL. I.

Ἀγαθὴν ἀνδρείαν] Id est, πολεμικὴν, μεγαλοψύχων, ἀνδρείων. Boni viri, δίκαιοι, σπουδαῖοι, καλοκάγαθοι, a justitia, non a fortitudine, nominantur. IDEM.

Εἰκότως ἂν ἴσως φανεροὶ πρὸς ἐκεῖνον ἐγινόμεθα ἀντιταττόμενοι] Sententia est: Rex nos violatæ pacis accusare non poterit, etiamsi nos paraverimus. Quare? Quia profiteri licebit, eum apparatus contra hostes alios fieri: cum non alia ratio sit belli adversus Barbaros gerendi, quam ejus, quod cum Græcis geritur. IDEM.

Ὅμολογοῦντας ἐχθροὺς ἔχοντες, ἑτέρους ζητοῦμεν] Ii hostes qui sint, mihi non liquet. forte Thebani, aut insulares, sunt intelligendi. IDEM.

4 n .

πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας· εἰ δὲ ἂν κελεύουσιν οὗτοι μὴ ποιῆτε, οὐχ ἡδέως ἐνίων ὑμῖν ἐχόντων, πῶς χρὴ προσδοκᾶν τινὰ ὑπακούσεσθαι; ὅτι νῆ Δί' ἀκούσονται παρ' ἡμῶν ὡς ἐπιβουλεύει βασιλεὺς αὐτοῖς. αὐτοὺς δ' οὐ προορᾶν ὥς πρὸς τοῦ Διὸς οἴεσθε τοῦτο; ἐγὼ μὲν ² γὰρ οἶομαι. ἀλλ' οὐπω μείζων οὗτός ἐσθ' ὁ φόβος τῶν πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐνίοις διαφορῶν. οὐδὲν οὖν ἀλλ' ἢ ῥαψωδῆσουσιν οἱ πρέσβεις περιϊόντες. τότε δέ, ἂν ἄρα ἂν νῦν οἴομεθ' ἡμεῖς πράττηται, οὐδεὶς δήπου τῶν ἀπάντων Ἑλλήνων τηλικούτον ἐφ' ἑαυτῷ φρονῆσει, ὅστις, ὁρῶν ὑμῖν χιλίους μὲν ἱππέας, ὀπλίτας δὲ ὅσους ἂν ἐδέλῃ τις, ναῦς δὲ τριακοσίας, οὐχ ἡξεί καὶ δεήσεται, μετὰ τούτων ἀσφαλέστατ' ἂν ἡγούμενος σωθῆναι. οὐκοῦν ἐκ μὲν τοῦ καλεῖν ἤδη τὸ δεῖσθαι, καὶ μὴ τύχητε ἀφαρματεῖν· ἐκ δὲ τοῦ μετὰ τοῦ ³ παρασκευάσθαι τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἐπισχεῖν δεομένους σώζειν καὶ εὖ εἰδέναι πάντας ἡζοντάς ἐστιν.

ἔ. Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτά τε καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις λογιζόμενος λόγον μὲν οὐδένα ἐβουλόμην θρασὺν οὐδὲ μάταιον ἔχοντα μῆκος εὐρεῖν· τὴν μέντοι παρασκευὴν, ὅπως ὡς ἄριστα καὶ τάχιστα γενήσεται, πάνυ πολλὰ πράγματα ἔσχον σκοπῶν. ⁴ οἶμαι δὴ δεῖν ἀκούσασθαις ὑμᾶς αὐτὴν, ἂν ἀρέσκη, ψηφίσασθαι. ἔστι τοίνυν πρῶτον ¹⁸² μὲν τῆς παρασκευῆς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μέγιστον οὕτω διακεῖσθαι τὰς γνώμας ὑμᾶς, ὡς ἕκαστον ἐκόντα προθύμως ὅ τι ἂν δέῃ ποιήσονται. ὁρᾶτε γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι, ὅσα μὲν πῶποθ' ἅπαντες ὑμεῖς ἡβουλήθητε καὶ μετὰ

¹ ἡμῶν² γὰρ * οὐκ οἶομαι³ παρασκευάσασθαι⁴ οἶομαι

[Ῥαψωδῆσουσιν] Eandem cantilenam subinde cantabunt, ἀπὸ τοῦ ῥάπτειν τὰς ᾠδὰς, vel ἀπὸ τῆς ῥάβδου. Sophocles ῥαψωδὸν κίονα Sphingem vocat. IDEM. Suidas: ῥαψωδῆσαι δὲ ἐστὶ τὸ φλυαρεῖν ἢ τὸ ἀπλῶς [al. ἄλλως] λαλεῖν χωρὶς ἔργου τινός.

Οἱ πρέσβεις] S. οἱ ἡμέτεροι, nostri legati. WOLF.

"Α' νῦν οἴομεθα] Quae nunc opinamur, scilicet, esse facienda, id est, si tum, cum necesse erit, instructi erimus ad id bellum, quod modo nobis ipsi fingimus, propulsandum. IDEM.

Τριακοσίας] F. A. ὑπαρχούσας. In farag. WOLF. Qui tamen in ipsa editione

sua post ἱππέας addidit ὑπάρχειν.

Ἐκ μὲν τοῦ καλεῖν] S. συμδῆσεται, ἢ περιέσται τὸ δεῖσθαι, τὸ ἀφαρματεῖν. Postea ἐκ τοῦ ἐπισχεῖν μετὰ τοῦ δεο. conjunge. WOLF.

Πάντας ἡζοντας] "Οτι ἡζουσι πάντες. Sic mox, ὡς ἕκαστον ἐκόντα ποιήσονται, ὅτι ἕκαστος ποιήσει, vel ὡς ἕκαστος ποιήσοντας. et τὸν δὲ πλησίον πράζοντα ἀπὸ τοῦ πράζοντος. Possit etiam legi: οὕτω διακεῖσθαι τὰς γνώμας ὑμᾶς, vel τὰς γνώμας ὡς ἕκαστον ὑμῶν. IDEM.

ἔ. Πρῶτον] Forte τὸ πρῶτον. AUGER.

Καὶ μετὰ ταῦτα τὸ πράττειν αὐτὸς ἕκαστος ἐαυτῷ προσήκειν ἠγήσατο] Αὐτὸς ἕκαστος

ταῦτα τὸ πράττειν αὐτὸς ἕκαστος ἑαυτῷ προσήκειν ἡγή- 196
 σατο, οὐδὲν πῶποδ' ὑμᾶς ἐξέφυγεν· ὅσα δ' ἡβουλήθητε
 μὲν, μετὰ ταῦτα δ' ἀπεβλέψατε πρὸς ἀλλήλους ὡς αὐτὸς
 μὲν ἕκαστος οὐ ποιήσων, τὸν δὲ πλησίον πράζοντα, οὐδὲν
 πώποτε ὑμῖν ἐγένετο. ἐχόντων δ' ὑμῶν οὕτω καὶ παρωξυμ-
 μένων, τοὺς διακοσίους καὶ χιλίους ἀναπληρῶσαί φημι χρῆ-
 ναι καὶ ποιῆσαι δισχιλίους, ὀκτακοσίους αὐτοῖς προσνει-
 μαντας· εἰ γὰρ τοῦτ' ἀποδείξῃτε τὸ πλῆθος, ἡγοῦμαι, τῶν
 ἐπικλήρων καὶ τῶν ὀρφανικῶν καὶ τῶν κληρουχικῶν καὶ τῶν
 κοινωνικῶν καὶ εἴ τις ἀδύνατος ἀφαιρεθέντων, ἔσεσθαι χί-
 λια καὶ διακόσια ταῦτα ὑμῖν σώματα. ἐκ τοίνυν τούτων
¹ οἶμαι δεῖν ποιῆσαι συμμορίας εἴκοσιν, ὥσπερ νῦν εἰσιν,
 ἐξήκοντα σώματα ἔχουσιν ἑκάστην. τούτων δὲ τῶν συμμο-
 ριῶν ἑκάστην διελεῖν κελεύω πέντε μέρη κατὰ δώδεκα ἄν-
 δρας, ἀνταναπληροῦντας πρὸς τὸν εὐπορώτατον ἀεὶ τοὺς

¹ οἶμαι

dixit, hoc est, singuli et unusquisque. Sic etiam Thucydides in secundo, καὶ αὐτὸς ἕκαστος οἶται ἱκανὸς εἶναι δρᾶσαι τι ὧν ἡκούτε. Similiter etiam πᾶς τις dicitur pro unoquoque, καὶ πᾶς ἕκαστος, quemadmodum πᾶς ὅστις pro quibis et quicumque, cum verbo junctum, quanquam singuli etiam dicuntur οἱ καθ' ἕκαστον, καὶ ὁ καθ' ἕκαστον, quemadmodum τὸ καθ' ἕκαστον, καὶ τὰ καθ' ἕκαστον, singula. Sic etiam αἱ καθ' ἑκάστην, singula. Ex edit. HERVAG.

Ἀναπληρῶσαί φημι χρῆναι] Hinc apparet, complures illi numero 1200. defuisse, aliis ad egestatem reductis, aliis alio atque alio casu ab eo coelo avulsis. Itaque diminuto numero, reliqui graviora onera sustinebant, majoresque sumptus facere cogebantur: quos sublevare studet Demosthenes. WOLF.

Τῶν ἐπικλήρων] Puella orba hereditatem consequitur: sed non ex sese genus propagat. De hac Suidas: ἐπικλήρον, inquit, puellam pupillam, parentibus et fratribus orham, in cujus potestate opes sunt, vocant, &c. ἐπικλήροι etiam vocantur, sive binæ, sive plures fuerint. IDEM.

Τῶν ὀρφανικῶν] Hos igitur, qui hic recensentur, immunes fuisse apparet. IDEM.

Τῶν κληρουχικῶν] Κληροῦχοι qui sint, vide Libanium in argumento περὶ τῶν ἐν Χερρόνῳ. Suidas: κληρουχικά, inquit, Demosthenes dicere videtur, bona eorum, qui in aliam quamcumque provinciam, obtinendi agri nomine, mittuntur. Qui enim licet potest, ut, qui peregre abest, trire-

mem Athenis instruat? IDEM.

Τῶν κοινωνικῶν] Suidas: κοινωνικὸς Demosthenes vocat sive fratres, qui hereditate indivisa fruuntur: quorum pater munera obire publica potuit, cum ejusdem heredes singuli triremes instruere propter fortunarem tenuitatem non possint: sive etiam eos, qui voluntariam coivere societatem vel mercimoniorum vel rei cujuscumque alterius, quorum singuli totum communium opum censum non habebant. κοινωνικοὶ igitur emolumentum et detrimentum sunt participes. Gesellschaftler [a partner]. IDEM. Cfr. Harpocrat. s. v. et Pollux viii. 134. et Herald. Animad. in Salmas. Obs. in Jus A. et R. l. ii. c. ii. §. 17.

Εἴ τις ἀδύνατος] S. λειτουργεῖν. Si quis pauperior est, quam ut reipublicæ inseruiat. WOLF.

Διελεῖν κελεύω πέντε μέρη] Lego eis πέντε μέρη, quanquam postea sequitur ἅπαντα ἐκ τοῦ διαγράμματος νεῖμαι κελεύω μέρη εἴκοσι, etsi et hic ut a librario sit ommissa præpositio fieri potest: dura certe est constructio. Sic et apud Platonem legitur de legibus: νέμειν πάντα ἐκ γῆς γινόμενα δώδεκα μέρη. Ubi ego malim: νέμειν πάντα τὰ ἐκ τῆς γῆς γινόμενα εἰς δώδεκα μέρη. Incredibile est, quoties articuli et aliae minutæ particulae a librariis omittantur: id quod ostendit codicum diversorum collatio. IDEM.

Ἀνταναπληροῦντας] Ut pauperrimi cuiusque inopia ditissimi copiis ita pensetur, ut fiat inter eos aequalitas: et perinde

197 ἀπορωτάτους. καὶ τὰ μὲν σώματα οὕτω φημὶ δεῖν συντε-
τάχθαι· δι' ὃ δ', εἴσεσθε, ἐπειδὰν ὅλον τὸν τρόπον τῆς
συντάξεως ἀκούσητε· τὰς δὲ τριήρεις πῶς; τὸν ἅπαντα
ἀριθμὸν κελεύω τριακοσίας ἀποδοεῖζαντας¹ κατὰ πεντε-
καιδεκαναίαν εἴκοσι ποιῆσαι μέρη· τῶν πρώτων ἑκατὸν,
πάντε· καὶ τῶν δευτέρων ἑκατὸν, πέντε· καὶ τῶν τρίτων
ἑκατὸν, πέντε, ἐκάστῳ μέρει δίδοντας· εἴτα συγκληρῶσαι¹⁸³
συμμορία¹ σωμάτων ἐκάστη τὴν πεντεκαιδεκαναίαν, τὴν δὲ
συμμορίαν ἐκάστῳ τῷ μέρει σφῶν αὐτῶν τρεῖς ἀποδοῦναι
τριήρεις.

ζ'. Ἐπειδὰν δὲ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα ὑπάρχη, κελεύω,
ἐπειδὴ τὸ τίμημά ἐστι τὸ τῆς χώρας ἑξακισχιλίων ταλάν-
των, ἵν' ὑμῖν καὶ τὰ χρήματα ἢ συντεταγμένα, διελεῖν

¹ κατὰ τὴν πέντε.

sit, ac si pauper tantundem contulisset, quantum, si cæteris aequalis foret, conferre debuisset: ac potius, ut plures pauperes tantum conferant, quantum unus ditissimus: multorum re familiari quasi in unum acervum collata: ut si Crassus conferret decem talenta de 120. talentis: alii 120. viri, quorum singuli non ultra talentum possideant, uni Crasso aequentur, decem et ipsi talentis conferendis. IDEM.

Τριακοσίας ἀποδοεῖζαντας] S. ὑμᾶς, ἐπειδὰν ἀποδείξετε, ἢ ἀποδείξει καὶ ποιῆσαι εἴκοσι μέρη κατὰ τὴν πεντεκαιδεκαναίαν. IDEM.

Κατὰ τὴν πεντεκαιδεκαναίαν] Quasi dicat, quindenariam. Est enim compositum a πεντεκαίδεκα et ναῦς, ut Euripides χιλιάναυ στόλον, id est, millenariam (si nobis ita, ut Græcis, nomina fingere liceat) classem. Vicies autem quindena, seu (quod perinde est) decies et quinquies vicena, trecenta conficiunt, (quanquam postea singulis centuriis, quinas adjicit naves) ut supra quinquies duodena vel duodecies quina, sexaginta: vicies sexagena vel sexagies vicena, mille ducenta. IDEM.

Τῶν πρώτων, ἑκατὸν πέντε] Laborat a mala interpunctione hic locus, ex quo non potest elici commodus sensus, ut scriptus est. Sic igitur interpunge: τῶν πρώτων ἑκατὸν, πέντε· καὶ τῶν δευτέρων ἑκατὸν, πέντε· καὶ τῶν τρίτων ἑκατὸν, πέντε. ἐκάστῳ μέρει δίδοντας. Intelligit tercentum triremes in quindecim classes dividi, quarum unaquoquo habeat triremes viginti, et sic priores centum habebunt quinque classes seu partes, et alteræ centum totidem classes quinque, et ultimæ seu tertię

centum iterum partes quinque: et sic fit πεντεκαιδεκαναία, et sic etiam inveni hunc locum distinctum in editione Benenati. PALMER.

Εἴτα συγκληρῶσαι συμμορία¹ σωμάτων ἐκάστη] Ἐκάστοις ἐξήκοντα ἀνδράσι διὰ τοῦ κλήρου παραδοῦναι, ἢ ἀπλῶς, προστεῖμαι. WOLF.

ζ'. Ἐπειδὴ τὸ τίμημά ἐστι τὸ τῆς χώρας] Suidas τίμημα, ἢ καταδίκη, ζημία, ἐνέχυρον, τιμορία, κεφάλαιον, ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ συμμοριῶν (Sic enim legendum, non συμμάχων) καὶ τὸ ἐκ τῆς οὐσίας εἰσφερόμενον παρ' ἐκάστου. IDEM. Cfr. Herald. Animadv. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. iii. c. vi. §. 15.

Ἑξακισχιλίων ταλάντων] Thucydides Atticam λεπτόγωνον vocat: et est tamen non parva aestimatio ipsius soli, præter ædificia et reliquas opes: si singula talenta, ut Budæus tradidit, sexcentenis coronatis æstimet, singulos vero coronatos cruciferis circiter 75. aut 76. Sic enim talentum florenos Rhenses, superiori Germaniæ usitatos, qui vel pazios quindenos, vel cruciferos sexagenos continent, valebit 750. Talenta 10. conficiunt fl. 7500. Talenta 100. fl. 75000. Talenta 1000. fl. 750000. Talenta 6000. fl. 4500000. hoc est, tonnas auri 45. aut Milliones 4½. Haud igitur stulte sapuit Philippus, si Athenas (ut criminatur Demosthenes) in suam redigere potestatem voluit. WOLF. Vid. Meurs. Att. Lectt. l. i. c. i. p. 6. sq.

Ἴν' ὑμῖν καὶ τὰ χρήματα ἢ συντεταγμένα] Quomodo? Nec enim solent possessores fundorum tantum habere præsentis pecuniæ, (quam bella non postulant, sed flagitant) quanti sunt ipsa prædia. WOLF.

τοῦτο καὶ ποιῆσαι καθ' ἐξήκοντα τάλαντα ἑκατὸν μέρη, εἴτα πέντε ἐξήκονταταλαντίας εἰς ἐκάστην τῶν μεγάλων τῶν εἴκοσι συμμοριῶν ἐπικληρῶσαι, τὴν δὲ συμμορίαν ἐκά- 198
 στω τῶν μερῶν μίαν ἐξήκονταταλαντίαν ἀποδοῦναι· ὅπως, εἰάν μὲν ὑμῖν ἑκατὸν δέη τριηρῶν, τὴν μὲν δαπάνην ἐξήκοντα τάλαντα συντελεῖ, τριηραρχοὶ δ' ὥσι δώδεκα· εἰάν δὲ [δέη] διακοσίων, τριάκοντα μὲν ἢ τάλαντα ¹ [τὰ] τὴν δαπάνην συντελοῦντα, ἐξ δὲ σώματα τριηραρχοῦντα· εἰάν δὲ τριακοσίων, εἴκοσι μὲν ἢ ² τάλαντα τὴν δαπάνην διαλύοντα, τέταρα δὲ σώματα τριηραρχοῦντα. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὰ νῦν ὀφειλόμενα τῶν σκευῶν ἐπὶ

¹ Absunt unci.² τάλαντα * τὰ τὴν

Πέντε ἐξήκονταταλαντίας] Ὑφὲν legatar. Est enim composita vox, ut πεντεκαίδεκα-
 ναία. IDEM.

Εἰς ἐκάστην τῶν μεγάλων] Magnæ classes sexagenum virorum naves quindenæ : parvæ duodenum virorum, ternas habebant naves. Magnis attribui vult quinquies sexagena talenta, id est, trecentena. Parvis quintam horum partem, id est, sexagena. Cum autem parvæ sub magnis confineantur, easque constituent, videtur hæc distinctio, ordinis et perspicuitatis causa esse instituta. Sed repetam (ut vel rudioribus vel segnioribus gratificer) omnem hanc Demosthenis arithmeticam.

I. Viri, qui triremes instruant, sint mille et ducenti. Adjungit autem his octingentos, ut, si qui inter illos immunes quacumque de causa fuerint, numerus ille 1200. compleatur.

II. Hi 1200. sunt dividendi in vicies sexagenos, ita fiunt ex his mille ducentis 20. symmoriæ, id est, cœtus, ordines seu classes, quarum classium singulæ sexagenos viros complectantur.

III. Hæ singulæ sexagenariæ classes, ut ita dicam, in quinas partes duodenarias distribuantur: in quibus partibus tenuissimus quisque cum locupletissimo conjungatur.

IV. Triremes sint trecentæ. Hæ dividantur in vicies quindenæ naves. Addantur autem singulis navium centuriis quinæ naves, ita naves conficiantur 315. Cur autem hæ 15. adduntur? Eandem ob causam opinor, ob quam supra 1200. viris, 800. sunt adjecti: uti nimirum, si quæ naves minus utiles essent, aliæ illarum loco haberentur.

V. Unaquæque συμμορία quindecim naves instruat, ita unaquæque pars duodenaria tres naves instruat, id est, quaterni viri singulas naves.

VI. In has viginti sexagenarias, quæ sunt centum duodenarias, distribuenda sunt sexies mille talenta. Idque hac ratione fieri debet: 1. hæc sexies mille talenta dividenda sunt in centies sexagena talenta. 2. in unamquamque συμμορίαν quinquies sexagena, id est, 300. talenta, sunt dispartienda. 3. ita unaquæque duodenaria 60. talenta accipiet, id est, in singulas triremes vicena talenta impendentur. Solet enim Demosthenes tanquam a summis generibus ad infimas species, sic a tota summa ad minutissimas partes, perspicuitatis gratia, descendere. Sed hæc hactenus satis perspicua et intellecta esse puto. Quæ vero sequuntur, intricatiora illa quidem, explicare et ipsa conemur. Proposuit Demosthenes, perinde ac si summa urgeret necessitas, 300. triremes instruendas, easque divisit in vicies quindenæ, et singulis quindenis 300. talenta attribuit, et singulis ternis sexagena. Deinde ab imo iterum adscendit ad summum, hoc modo: Naves 100. postulant talenta 60. Trierarchos 12. Naves vero 200. talenta 30. Trierarchos 9. Naves 300. talenta 20. Viros 4. Sed qui sit, ut, aucto navium numero, et hominum et talentorum decreseat numerus, cum potius adaugendus uterque una esse videatur? et cum antea quindenis navibus, 300. talenta assignarit, nunc tantum 60. centenis attribuat? Quia crescente numero triremium, decrescit numerus et virorum et talentorum: ut quaterni viri de vicenis talentis tantundem conferant ad trecentas naves, quantum viri duodeni de sexagenis in centum navium classem contrahissent. IDEM.

Τριηραρχοῦντα] Vid. Prolegom. F. A. Wolf. ad or. adv. Leptinem, vol. ii. p. 374, seqq.

Καὶ τὰ νῦν ὀφειλόμενα τῶν σκευῶν] De il-

τὰς τριήρεις τιμήσαντας ἅπαντα ἐκ τοῦ διαγράμματος
 199 νεῖμαι κελεύω μέρη εἴκοσιν, ἔπειτα ταῖς μεγάλαις ἐπικλη-
 ρῶσαι συμμορίαις μέρος ἐν ¹ χρήστων ἐκάστη, τὴν δὲ συμ-
 μορίαν ἐκάστην διανεῖμαι τῶν ἑαυτῆς μερῶν ἐκάστω τὸ ἴσον,
 τοὺς δὲ δώδεκα τοὺς ἐν ἐκάστω ² τῷ μέρει ταῦτ' εἰσπράξαν-
 τας τὰς τριήρεις, ὡς ἂν ἕκαστοι λάχωσι, παρεσκευασμένας
 παρέχειν. τὴν μὲν δαπάνην καὶ τὰ σκάφη καὶ τοὺς τριη-
 ἀρχους καὶ τὴν τῶν σκευῶν εἰσπραξίν οὕτως ἂν ἀριστ'
 ἡγοῦμαι καὶ πορισθῆναι καὶ παρασκευασθῆναι· πλήρωσις
 δὲ καὶ σαφὴς ὅθεν ἔσται καὶ ῥαδία, μετὰ ταῦτα λέγω. 184

Ζ'. Φημὶ τοὺς στρατηγούς δεῖν διανεῖμαι τόπους δέκα
 τῶν νεωρίων, σκευαμένους ὅπως ὡς ἐγγύτατ' ἀλλήλων
 κατὰ τριάκοντ' ὥσι νεώσοικοι· ἐπειδὰν δὲ τοῦτο ποιήσωσι,
 δύο συμμορίας καὶ τριάκοντα τριήρεις τούτων ἐκάστω
 προσνεῖμαι τῶν τόπων, εἴτ' ἐπικληρῶσαι τὰς φυλας, τὸν
 δὲ τριήραρχον ἕκαστον καθ' ἕκαστον νεώριον, ἵνα ὥσι συμ-
 μορίαι δύο, τριήρεις τριάκοντα, φυλὴ μία. ³ ὃν ἂν ἡ φυλὴ
 τόπον λάχῃ, διελεῖν τρίχα καὶ τὰς ναῦς ὡσαύτως· εἴτ'
 ἐπικληρῶσαι τὰς τριττῦς, ὅπως ἂν τῶν μὲν ὅλων νεωρίων
 ἐν ἐκάστης μέρος ἢ τῶν φυλῶν, τοῦ δὲ μέρους ἐκάστου τὸ
 τρίτον μέρος ἢ τριττὺς ἔχῃ· εἰδῆτε δ', ἂν τι δέῃ, πρῶτον
 μὲν τὴν φυλὴν, ὅπου τέτακται, μετὰ ταῦτα δὲ τὴν τριττὺν,
 εἴτα τριήραρχοι τίνες καὶ τριήρεις πόσαι, καὶ τριάκοντα

¹ χρηστὸν² Deest articulus.³ ὃν δ' ἂν

lis hoc intelligendum esse, qui mutuo accepta instrumenta, ut sunt, remi, vela, rudentes, mali, et id genus alia, nondum reddiderunt: et verbum εἰσπραξάντας, quod sequitur, innuit, et apparet fieri solitum e Midiana, et ex oratione περὶ τοῦ στεφάνου τῆς τριηραρχίας. IDEM.

Ἄπαντα ἐκ τοῦ διαγράμματος νεῖμαι κελεύω] Suidas et μίσθωμα interpretatur, id est, mercedem meretriciam, ab aedilibus cuique constitutam: et (quæ significatio huc pertinet) constitutionem, quantum cuique classico, belli temporibus, pro modo facultatum, tributū nomine conferendum esset: cui æstimationi qui præerat, διαγραφεὺς appellabatur. IDEM.

Μέρος ἐν χρηστὸν ἐκάστη] Commodam. Quia fortasse triremes non omnes fuere pares, aliæ maiora vela, malos, remos postularunt: aliæ, minora eadem.

τῶν ἑαυτῆς μερῶν ἐκάστω τὸ ἴσον] Duodenariis ex æquo. IDEM.

Εἰσπράξαντας] S. ab iis, quos τὸ διάγραμμα jubet. πλήρωσις sunt ἐρέται, ἐπιέται, στρατιῶται. IDEM.

Ζ'. Κατὰ τριάκοντα νεώσοικοι] Tricenaria navalia, id est, tricenarum triremium capacia. IDEM.

τὸν δὲ τριήραρχον ἕκαστον] Malim τῶν δὲ τριηραρχῶν ἐκάστους, singulos trierarchos in sua navalia. IDEM.

Ὅν ἂν ἡ φυλὴ] Malim ἐν δ' ἂν, addito δέ. Est autem hic sensus: Una tribus continet triginta triremes. hæc in tres decurias sunt distribuendæ, nimirum vitandæ confusionis causa. IDEM.

Ἐπικληρῶσαι τὰς τριττῦς] Sors ducenda, quæ tribus tertia pars quam navalium partem occupare debeat? IDEM.

Ἐχῃ] F. ἔχει. In furrag. IDEM.

μὲν ἡ φυλὴ, δέκα δ' ἡ τριττὺς ἐκάστη τριήρεις ἔχη. εἰάν
γὰρ ταῦθ' οὕτως εἰς ὁδὸν καταστῇ, εἴ τι καὶ παρελίπομεν
νῦν — πάντα γὰρ ἀκριβῶς πως εὑρεῖν οὐ ῥάδιον —, αὐτὸ τὸ
πρᾶγμα ἐαυτῷ εὐρήσει, καὶ μία σύνταξις καὶ πασῶν τῶν
νεῶν καὶ μέρους ἔσται.

ἡ. Ὑπὲρ δὲ χρημάτων καὶ πόρου φανεροῦ τινὸς ἤδη πα-
ράδοξον μὲν οἶδα λόγον μέλλων λέγειν, ὅμως δ' εἰρήσεται· 200
πιστεύω γάρ, εἰάν τις ὀρθῶς σκοπῇ, μόνος τάληθῇ καὶ
τὰ γενησόμενα εἰρηκῶς ¹ φανεῖσθαι. ἐγὼ φημι χρῆναι μὴ
λέγειν νυνὶ περὶ χρημάτων· εἶναι γὰρ πόρον, ἂν δεῇ, ² μέγαν
καὶ καλὸν καὶ δίκαιον, ὃν, εἰάν μὲν ἤδη ζητῶμεν, οὐδ' εἰς
τόθ' ὑπάρχειν ἡγησόμεθ' ἡμῖν· οὕτω πολὺ τοῦ πορίσαι
νῦν ἀποσχίσομεν· εἰάν δ' εἴωμεν, ἔσται. τίς οὖν ἔσθ' οὗτος
185 ὁ νῦν μὲν οὐκ ὢν, ³ ὑπάρξων δὲ τότε; αἰνίγματι γὰρ
ὅμοιον τοῦτό γε. ἐγὼ φράσω. ὁρᾶτε τὴν πόλιν, ᾧ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, πᾶσαν ταυτηνί. ἐν ταύτῃ χρήματ' ἐνεστιν
ὀλίγου δέω πρὸς ἀπάσας τὰς ἄλλας εἰπεῖν πόλεις. ταῦτα
δ' οἱ κεκτημένοι τοιοῦτον ἔχουσι νοῦν, ὥστ', εἰ πάντες οἱ
⁴ [ἐνταυθοί] λέγοντες φοβοῖεν ὡς ἥξει βασιλεὺς, ὡς πάρε-
στιν, ὡς οὐχ οἶόν τε ταῦτ' ἄλλως ἔχειν, καὶ μετὰ τῶν
λεγόντων ἴσοι τὸ πλῆθος τούτοις ⁵ χρησμοδοῖεν, οὐ μόνον
οὐκ ἂν εἰσενέγκαιεν, ⁶ ἀλλ' οὐδ' ἂν δείξαιεν ⁷ οὐδ' ἂν ὁμο-
λογήσαιεν κεκτῆσθαι. εἰ μέντοι τὰ νῦν διὰ τῶν λόγων
φοβερά ἐργῶ πραττόμενα αἰσθόιντο, οὐδεὶς οὕτως ἡλίδιός
ἐστιν, ὅστις οὐχ ⁸ ἱκανὸν δοίῃ καὶ πρῶτος εἰσενέγκοι· τίς

¹ φανήσεσθαι² καὶ μέγαν καὶ³ ὑπάρχων δ' εἰς τότε⁴ ἐνταυθεὶ⁵ * χρῆσμοδοί⁶ Deest ἀλλ'.⁷ * ἀλλ' οὐδ'⁸ * ἱκανὸν ἂν

Ἀκριβῶς πως εἰρεῖν] Πῶς, quomodo, πως,
aliquo modo, sine accentu, adeo exacte.
IDEM.

Μία σύνταξις] Id est, ordinatis partibus
tota classis ordinata fuerit. IDEM.

ἢ. Οὐδ' εἰς τότε ὑπάρχειν] Id est, εἰς ἐκεί-
νον τὸν χρόνον. IDEM.

Τοῦ πορίσαι νῦν ἀποσχίσομεν] A nunc
exigendo aberimus. παρὰ τὸ ἀπέχω, τὸ ἀπει-
μι. IDEM.

Ὅλιγου δέω — εἰπεῖν] Parum abest, quin
dicam. IDEM.

Πρὸς ἀπάσας] Quæ conferri queant.
IDEM.

Ταῦτ' ἄλλως ἔχειν] Scilicet quin sit tri-
butum pendendum. IDEM.

Ἴσοι τὸ πλῆθος τούτοις] Ἴσοι τούτοις κα-
τὰ πλῆθος, id est, τῷ πλήθει, totidem.
IDEM.

Χρησμοδοῖεν] Hinc apparet, jactata esse
aliqua oracula, quibus, (ut apud Thucy-
didem est) tametsi a scurra aliquo confic-
ta sint, mirum est, quantum a stulta ple-
becula tribui soleat: ut ea ultro decipi se
velle videatur. [In farrag. F. χρῆσμοδοί
εἶεν.] IDEM.

Διὰ τῶν λόγων φοβερά] Terrores verbo-
rum, nuntii terribiles. IDEM.

Ἐργῶ πραττόμενα] Ad rem conferri.
IDEM.

Ἰκανὸν δοίῃ] Multum det, liberaliter nu-
meret. IDEM.

γὰρ αἰρήσεται μᾶλλον αὐτὸς καὶ τὰ ὄντα πάντ' ἀπολω-
λέναι ἢ μέρος τῶν ὄντων ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ¹εἰσε-
νεγκεῖν; χρήματα μὲν δὴ φημι εἶναι τότε, ἂν ὡς ἀληθῶς
δεῖ, πρότερον δ' οὐ. διὸ μὴδὲ ζητεῖν παραινῶ· ὅσα γὰρ νυνὶ
²πορίσασιτ' ἂν, εἰ προέλοισθε πορίζειν, πλείων ἐστὶ γέλως
201 τοῦ μηδενός. φέρε γὰρ, ³ἐκατοστήν τις εἰσφέρειν ⁴ἐρεῖ; οὐκ-
οῦν ἐξήκοντα τάλαντα ἐρεῖ. ἀλλὰ πεντηκοστήν τις ἐρεῖ, τὸ
διπλοῦν; οὐκοῦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι· καὶ τί τοῦτ' ἐστὶ πρὸς
διακοσίας καὶ χιλίας καμήλους, ἃς βασιλεῖ τὰ χρήματ'
ἄγειν φασὶν οὗτοι; ἀλλὰ θῶ, βούλεσθε, δωδεκάτην ἡμᾶς
εἰσοίσειν, πεντακόσια τάλαντα; ἀλλ' οὗτ' ἂν ἀνάσχοισθε,
οὗτ' ἂν, εἰ ⁵καταθεῖτε, ἄξια τοῦ πολέμου τὰ χρήματα.

¹ προσεπενεγκεῖν² πορίσασιτ'³ τὴν ἑκατοστήν⁴ ἐρεῖ νῦν;⁵ καταθῆτε

Αὐτὸς—ἀπολωλέναι] *Ipsa perire una cum suis opibus. IDEM.*

Τῶν λοιπῶν] *Opibus post tributum reliquis. IDEM.*

Προσενεγκεῖν] *F. προσεπενεγκεῖν. In far- rag. IDEM.*

Χρήματα μὲν δὴ φημι εἶναι τότε] *Ἀντὶ τοῦ εἶσεσθαι. IDEM.*

Μὴδὲ ζητεῖν] *Ne quidem quaerendum. IDEM.*

Πλείων ἐστὶ γέλως τοῦ μηδενός] *Major risus est nihilo. Potest intelligi, οὐτινοσῶν γελοιότερον, omnium maxime ridiculum, magis ridiculum, quam quicquam aliud. Sed malim τοῦ μηδενός πεπερισμμένον, quam si nulla omnino pecunia exacta esset. IDEM.*

Ἐκατοστήν τις εἰσφέρειν ἐρεῖ] *Centesima, talenta 60. quinquagesima, 120. duodecima, 500. talenta. Sed quo refertur ista ἀναλογία; Ad 6000. talentum, quorum duodecima pars sunt talenta 500. IDEM.*

Ἐκατοστήν] *S. μοῖραν τῶν ὑπαρχόντων, centessimam rei familiaris partem, scilicet de 6000. talentis. IDEM.*

Οὐκοῦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι] *Præponunt etiam Græci inferiorem numerum plerumque supra viginti; et viceversa supra centum, ut Latini solent facere, siquidem addetur copula, ut Laurentius docuit in tertio, ejus exemplum hic est satis luculentum. Athen. ἑκατὸν γὰρ καὶ τεσσαράκοντά εἰσι πρὸς ταῖς τέσσαρας. Idem, ἐν τῇ πρώτῃ πρὸς ταῖς εἴκοσι, quod Latini dicunt primo et vicesimo libro. Secus vero sine copula, ut idem, ἐν τῇ τριακοστῇ δευτέρᾳ, tricesimo se- cundo vel altero libro. Et, ἐν τῇ τριακοστῇ*

ἐνάτῃ. Demosthenes πέντε καὶ εἴκοσι δρα- χμῶν. Xenophon ἐξ καὶ ὀγδοήκοντα νῆες. Cicero in Catone, 'Uno et octogesimo anno, quod Gaza πρώτῳ καὶ ὀγδοκοστῷ ἔτει dixit. At ubi Cicero, 'centum et septem complevit annos, ipse, ἑπτά καὶ ἑκατὸν ἔτη διετέλεσε, vertit. Hoc tamen non est perpetuum. Æschines περὶ παραπρεσβ. ἔτη γὰρ ἦδη βεβίωκεν ἐνενήκοντα καὶ τέτταρα. Sic Tranquil. in Aug. 'Obiit in cubiculo eodem quo pater Octavius septuagesimo et sexto ætatis anno, diebus quinque et triginta minus.' Idem in Nerone, 'Obiit trigesimo et secundo ætatis anno.' Contra in Galba, 'Obiit tertio et septuagesimo ætatis anno.' Et in Tiberio, 'Octavo et septuagesimo.' Rarsus in Othone, 'Tricesimo et octavo ætatis anno, nonagesimo et quinto imperii die.' Varro etiam 'octoginta et una' non semel dixit, et Cicero pro Cluentio 'triginta et duo' dixit. Quod vero ante millenarium etiam minor numerus ponatur, exemplo erit quod mox hic apud Demosthenem sequitur. καὶ τί τοῦτ' ἐστὶ πρὸς διακοσίας καὶ χιλίας καμή- λους, &c. Idem, ἐχόντων δὲ ἡμῶν οὕτω καὶ παρωξυμμένον τοὺς διακοσίους καὶ χιλίους ἀναπληρῶσαι φημι χρῆναι. Sed et ante cen- tenarium quoque minorem numerum po- suit idem, his verbis, λαβεῖν γὰρ ἐκ τῶν ἡμῶν ὁμολογοῦσιν, οὗτος μὲν ὀκτὼ καὶ ἑκατὸν μνᾶς. Hæc et plura in Comment. Budæus. Et edit. HERVAG.

Θῶ] Τίθῃμι, pono, agnosco, concedo. D'Orville ad Char. Aphrod. l. iii. c. x. p. 352.

Δωδεκάτην] *S. τῶν ἑξακισχιλίων τάλαν- των. WOLF.*

δεῖ τοίνυν ὑμᾶς τᾶλλα παρασκευάσασθαι· τὰ δὲ χρήματα
 νῦν μὲν ἔαν τοὺς κεκτημένους ἔχειν — οὐδαμοῦ γὰρ ἂν ἐν
 καλλίονι σώζοιτο τῇ πόλει —, εἰάν δέ ποθ' ὁ καιρὸς οὗτος
 186 ¹ ἔλθῃ, τότε ἐκόντων εἰσφερόντων αὐτῶν λαμβάνειν. ταῦτα
 δὲ καὶ δυνατά ἐστιν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ πράττειν καλὰ
 καὶ συμφέροντα καὶ βασιλεῖ περὶ ὑμῶν ἐπιτήδεια ἀπαγ-
 γελθῆναι, καὶ φόβος οὐκ ὀλίγος γένοιτ' ἂν ἐκείνῳ διὰ
 τούτων. οἶδε μὲν γε τριακοσίαις τριήρεσιν, ὧν ἑκατὸν παρ-
 εσχόμεθ' ἡμεῖς, τοὺς προγόνους αὐτοῦ χιλίας ἀπολέσαν· 202
 τας ναῦς, ἀκούσεται δὲ τριακοσίας αὐτοὺς ² ἡμᾶς νῦν
 παρεσκευασμένους τριήρεις· ὥστε μὴ κομιδῇ, μηδ' εἰ πάννυ
 μαίνοιτο, νομίσαι ῥάδιον εἶναι τὸ τὴν ἡμετέραν πόλιν ἐχθρὰν
 ποιήσασθαι. ἀλλὰ μὲν, εἴ γ' ἐπὶ χρήμασιν αὐτῷ μέγ'
 ἐπέρχεται φρονεῖν, καὶ ταύτην ἀσθενεστέραν ἀφορμὴν τῆς
 ὑμετέρας εὐρήσει. ὁ μὲν γε χρυσίον, ὡς φασιν, ἄγει. τοῦτο
 δὲ ἂν διαδῶ ζητήσῃ· καὶ γὰρ ³ τὰς κρήνας καὶ τὰ φρέατα
 ἐπιλείπειν πέφυκεν, εἰάν τις ἀπ' αὐτῶν ἄθρόα καὶ πολλὰ
 λαμβάνῃ· ἡμῖν δὲ τὸ τῆς χώρας τίμημα ὑπάρχον ἀφορμὴν
 ἐξακισχίλια τάλαντα ἀκούσεται, ὑπὲρ ἧς ὡς μὲν τοὺς
 ἐπιόντας ἐκείνων ἀμνυνόμεθα, οἱ Μαραθῶνι τῶν προγόνων

¹ ἔλθοι² ὑμᾶς νῦν παρεσκευαστ. [τριήρεις]³ αἱ κρήναι

Οὐδαμοῦ γὰρ ἂν ἐν καλλίονι] Nusquam enim commodius. ἐν καλῷ, καλλίονι, καλλίστῳ. IDEM.

Ἐν καλλίονι] S. τόπῳ, κάλλιον, ἢ καλλιότως. IDEM.

Τριακοσίαις τριήρεσιν, ὧν ἑκατὸν παρεσχόμεθ' ἡμεῖς] Herodot. Calliope [Urania], id est, lib. 8. [c. 44.] Ἀθηναῖοι πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρεχόμενοι νῆας ὀδῶνόντα καὶ ἑκατὸν μοῖναι. et post, ἀριθμὸς δ' ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέων, τριακοῖσαι καὶ ἐξδομήκοντα, καὶ οὐκ ὀλίγαι. Non solent oratores diligentiam historicam in numeris adhibere. Isocrates Panegyrico ad Herodoti sententiam propius accedit, πλείους, iniquiores, ἡ πόλις ἡμῶν συνεβάλετο τριήρεις εἰς τὸν κίνδυνον τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἢ πάντες οἱ ναυμαχῆσαντες. IDEM.

Τοῦτο δὲ ἂν διαδῶ, ζητήσῃ] Toutéστιν, ἀπορήσει χρημάτων. Quasi vero omnem regis pecuniam 1200. cameli vexerint. ζητήσῃ requireret, desiderabit, id est, carebit, antecedens e sequenti colligitur. Nam qui pecunie sat habet, pecuniam non quaerit. I.

rit. IDEM.

Φρέατα ἐπιλείπειν] Cicero: 'Fons liberalitatis facile exhauritur.' IDEM.

Ἀθρόα καὶ πολλὰ] Et multum simul et sapere, ἀντὶ τοῦ, ἀθρόως καὶ πολλάκις. IDEM.

Ἡμῖν δὲ τὸ τῆς χώρας τίμημα] Quid vero Attica est, cujus amplissimi redditus 400. talenta 4. Philip. memorantur, cum Asia et Ægypto et nonnulla Europæ parte collata? satis igitur apparet, eum ita muscam cum elephantō conferre, ut nec stulti offendantur, et prudentes intelligant, quantum Athenienses regis Persarum opibus sint inferiores. IDEM.

Ὑπὲρ ἧς ὡς μὲν τοὺς ἐπιόντας ἐκείνων ἀμνυνόμεθα] Alii rectius opinor, ὡς μὲν ἂν ἐπιόντ' ἐκείνων ἀμνυνόμεθα. IDEM.

Οἱ ἐν Μαραθῶνι] Hoc auribus Atheniensium gratum est. Sic Isocrates de Evagora: τοσούτους τῶν πολεμίων ἀπάλεσεν, ὥστε πολλοὺς τῶν Περσῶν, πενθοῦντας τὰς ἑαυτῶν συμφορὰς, μεμνηθῆαι τῆς ἀρετῆς τῆς ἐκείνου. IDEM.

αὐτοῦ μάλιστα ἂν εἶδεῖν, ἕως δ' ἂν κρατῶμεν, οὐκ ἔνι δήπου χρήμαθ' ἡμᾶς ἐπιλιπεῖν.

Δ'. Καὶ μὴν οὐδ' ὁ τινες δέδισι, μὴ ξενικὸν πολὺ συστήσῃται χρήματ' ἔχων, ἀληθὲς εἶναί μοι δοκεῖ. ἐγὼ γὰρ ἡγοῦμαι ἐπὶ μὲν Αἴγυπτον καὶ Ὀρρόντην καὶ τινὰς τῶν ἄλλων βαρβάρων πολλοὺς ἂν ἐδεῖσθαι τῶν Ἑλλήνωνμισθοφορεῖν παρ' ἐκείνῳ, οὐχ ἵν' ἐκεῖνος ἔλῃ τινὰ τούτων, ἀλλ' ἵν' εὐπορίαν τινὰ ἕκαστος αὐτῷ κτησάμενος ἀπαλλαγῇ τῆς ὑπαρχούσης πενίας· ἐπὶ δὲ τὴν [ἄλλην] Ἑλλάδα 187 Ἑλληνα οὐδένα ἂν ἐλθεῖν ἡγοῦμαι· ποῖ γὰρ αὐτὸς τρέφεται μετὰ ταῦτα; εἰς Φρυγίαν ἐλθὼν δουλεύσει; οὐ γὰρ ὑπὲρ 203 ἄλλου τινὸς ἐστὶν ὁ πρὸς τὸν Βάρβαρον πόλεμος ἢ περὶ χώρας καὶ βίου καὶ ἐδῶν καὶ ἐλευθερίας καὶ πάντων τῶν τοιούτων. τίς οὖν οὕτως ἐστὶ δυστυχὴς, ὅστις ἑαυτὸν, γονέας, τάφους, πατρίδα, ἔνεκα κέρδους βραχέος προσέθαι βουλήσεται; ἐγὼ μὲν οὐδένα ἡγοῦμαι. καὶ μὴν οὐδ' ἐκείνῳ συμφέρει ξένους κρατῆσαι τῶν Ἑλληνικῶν· οἱ γὰρ ἡμῶν¹ κρατήσαντες ἐκείνου γε πάλαι κρείττους² ὑπάρχουσι, βούλεται δ' ἐκεῖνος οὐκ ἀνελὼν ἡμᾶς ἐπ' ἄλλοις εἶναι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν πάντων, εἰ δὲ μή γε, τῶν ὑπαρχόντων δούλων ἑαυτῷ νῦν ἄρχειν.

Ι. Εἰ τοίνυν τις οἶεται Θηβαίους ἔσσεσθαι μετ' ἐκείνου, ἔστι μὲν χαλεπὸς πρὸς ὑμᾶς ὁ περὶ τούτων λόγος· διὰ γὰρ τὸ μισεῖν αὐτοὺς οὐδ' ἂν ἀληθὲς οὐδὲν ἡδέως³ οὐδ' ἀγαθὸν περὶ αὐτῶν ἀκούσαίτε· οὐ μὴν ἄλλοι δεῖ τοὺς περὶ πραγμάτων μεγάλων σκοποῦντας μηδένα συμφέροντα λογισμὸν παραλιπεῖν διὰ μηδεμίαν πρόφασιν. ἐγὼ τοίνυν⁴ οἶμαι τοσ-

¹ κρατήσαντες * ἂν, ἔκ.

² εἰσὶ

³ οὐδ' ἂν ἀγαθὸν τι περὶ

⁴ οἶμαι

"Ἐως δ' ἂν κρατῶμεν] Quasi vero id exploratum sit: aut eorum quispiam sponderit. Sed et hoc vulgi auribus datur, de quo Isocrates oratione de pace: λίαν τινὲς μοι δοκοῦσιν ὀρμηθεῖν πρὸς τὸν πόλεμον, καὶ τὰ λοιπά. IDEM.

Δ'. Ὀρρόντην] Vide Diodorum. IDEM.

Ἐπὶ δὲ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα] Artificiosa dehortatio ab oppugnanda patria: eas rationationes militibus tribuendo, quæ viris cordatis et patriæ amantibus dignæ sunt. IDEM.

Δωλεύσει] Malo, ut Felicianus, interro-

gative legere. IDEM.

Οὕτω δυστυχὴς] Ἀντὶ τοῦ ἄφρων, et sane stultitia non in minima parte infelicitatis numeranda est: si modo recte finitur φρόνησις ἀρετὴ τοῦ λογιστικοῦ, παρασκευαστικὴ τῶν συντενόντων πρὸς εὐδαιμονίαν. Comicus, ἀνοία δυστυχίῃ ἀνταίρετον βροτοῖς. Sed calamitas hæc et de prælio et de inopia potest intelligi. IDEM.

Οἱ γὰρ ἡμῶν κρατήσαντες] Ὑποθετικῶς καὶ σοφιστικῶς. Greci enim illi mercenarii Persæ ἐν προσθήκῃς μέρεϊ futuri erant, non soli rem gesturi. IDEM.

οὗτον ἀπέχειν Θηβαίους τοῦ μετ' ἐκείνου πότε ἂν ἔλθῃν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, ὥστε πολλῶν ἂν χρημάτων, εἰ ἔχοιεν δοῦναι, πρίασθαι γενέσθαι τινὰ αὐτοῖς καιρὸν δι' οὗ τὰς προτέρας ¹ ἀναλύσονται πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀμαρτίας. εἰ δ' ἄρα παντάπασί τις οὕτως οἶεται φύσει δυστυχεῖς Θηβαίους εἶναι, ἐκεῖνό γε δήπουθεν ἅπαντες ἐπίστασθε, ὅτι, Θηβαίων τὰ ἐκείνου φρονούντων, ἀνάγκη τοὺς τούτων ἐ-
 188 χθροὺς τὰ τῶν Ἑλλήνων φρονεῖν. ~~ῥηγοῦμαι~~ τοίνυν ἐγὼ ταύτην τὴν τάξιν τοῦ δικαίου καὶ τοὺς μετ' αὐτῆς ὄντας κρείττους ² τῶν προδοτῶν καὶ τοῦ βαρβάρου ἔσεσθαι πρὸς ἅπαντας. ὥστ' οὔτε φοβεῖσθαι φημι δεῖν πέρα τοῦ μετρίου, οὔθ' ὑπα-
 χθῆναι προτέρους ἐκφέρειν τὸν πόλεμον. καὶ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδένα ἂν εἰκότως Ἑλλήνων φοβηθέντα τὸν πόλεμον τοῦτον ὀρῶ· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν αὐτῶν, ὅτι τέως μὲν κοινὸν ³ ἐχθρὸν ⁴ ἐκεῖνον ὑπειληφότες ὠμονόουν ἀλλήλοις, πολλῶν ἀγαθῶν ἦσαν κύριοι· ἐπειδὴ δὲ φίλον αὐτὸν νομίσαντες αὐ-
 τοῖς ὑπάρχειν, περὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς διηνεχθῆσαν διαφορῶν, ὅς' ἂν οὐδὲ καταρῶμενος εὗρέ τις αὐτοῖς, τοσαῦτα πεπών-
 दाσι κακά;

ιά. Εἴθ' ὃν ἡ τύχη καὶ τὸ δαιμόνιον φίλον μὲν ἀλυσιτε-
 λῇ, συμφέροντα δ' ἐχθρὸν, ἐμφανίζει, τοῦτον ἡμεῖς φοβώ-
 μεθα; μηδαμῶς· ἀλλὰ μὴδ' ἀδικῶμεν ἡμῶν αὐτῶν ἔνεκα καὶ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ταραχῆς καὶ ἀπιστίας, ἐπεὶ εἰ γ' ὁμοθυμαδὸν ἦν μετὰ πάντων ἐπιδέσθαι μόνω, οὐδ' ⁴ ἀδικεῖν ἡμᾶς ἐκεῖνον ἀδίκημ' ἂν ἔθνηκα. ἐπειδὴ δὲ τοῦτ' οὐχ οὕτως ἔχει, φυλάττεσθαι φημι δεῖν μὴ πρόφασιν δῶμεν βασιλεῖ τοῦ τὰ δίκαια ὑπὲρ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ζητεῖν· ἡσυχίαν μὲν γὰρ ἐχόντων ὑμῶν ὑποπτος ἂν εἴη τοιοῦτό τι

¹ ἀναλύσονται² τῶν προδοτῶν κρείττους³ ἐκεῖνον κοινὸν ἐχθρὸν⁴ ἀδικεῖν ἂν ἡμᾶς

ί. Τὰς προτέρας ἀναλύσονται] M. ἀπολύ-
 σονται. Intelligenda est autem eorum cum
 Xerxe conspiratio: quæ sunt eorum πρὸς
 τοὺς Ἕλληνας ἀμαρτίαι: etsi et post Leu-
 cetricam victoriam satis insolenter se ges-
 serunt. Vide τὸν περὶ εἰρήνης Isocratis.
 IDEM.

Τοὺς τούτων ἐχθροὺς] Lacedæmonios opi-
 nor intelligendos, aut Phocenses. IDEM.
 "Ὅστ' οὕτε φοβεῖσθαι] Vide, ut concita-

tionem populi timori tribuat, et confirman-
 dis ejus animis a bello dehortetur. IDEM.

"Ὅσα ἂν οὐδὲ καταρῶμενος] Hæc de bel-
 lo Peloponnesiaco videntur intelligenda.
 IDEM.

ιά. Οὐδ' ἀδικεῖν ἂν ἡμᾶς ἔθνηκα ἐκεῖνον] Sic
 et Isocrates in Panegyrico. IDEM.

Τοῦ τὰ δίκαια — ζητεῖν] Hoc declarat
 μοχ, εἰκότως ἂν δοκῇ τοῖς ἄλλαις Ἕλλησι
 φίλος εἶναι βούλεσθαι. IDEM.

¹ πράττων, πόλεμον δὲ ποιησαμένων προτέρων εἰκότως ἂν δοκοίη διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἔχθραν τοῖς ἄλλοις φίλος εἶναι βούλεσθαι. μὴ οὖν ἐξελέγξητε ὡς κακῶς ἔχει τὰ Ἑλληνικὰ, συγκαλοῦντες ὅτ' οὐ πείσετε, καὶ πολεμοῦντες ὅτ' οὐ δυνήσεσθε· ἀλλ' ἔχετε ἡσυχίαν θαρρῶντες καὶ παρασκευαζόμενοι, καὶ βούλεσθε ἀπαγγέλλεσθαι περὶ ὑμῶν ¹⁸⁹ πρὸς βασιλέα μὴ, μὰ Δία, ὡς ἀποροῦσιν ἢ φοβοῦνται ἢ θορυβοῦνται πάντες οἱ Ἕλληνες ² καὶ Ἀθηναῖοι, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλ' ὅτι, εἰ μὲν μὴ τοῖς Ἕλλησιν ὁμοίως αἰσχρὸν ἦν τὸ ψεύδεσθαι καὶ ἐπιорκεῖν, ὥσπερ ἐκείνῳ καλὸν, πάλαι ἂν ὑμεῖς ἔπ' ἐκείνον ἐπορεύεσθε, νῦν δὲ τοῦτο μὲν οὐκ ἂν ποιήσαιτε ὑμῶν ἕνεκ' αὐτῶν, εὐχεσθε δὲ πᾶσι τοῖς θεοῖς τὴν αὐτὴν λαβεῖν παράνοιαν ἐκείνον ἣν πέρ ποτε τοὺς προγόνους αὐτοῦ. καὶ ταῦτ' ἂν ἐπὶ σκοπεῖν αὐτῷ, οὐκ ὀλιγῶως ὑμᾶς βουλευομένους εὐρήσει. ἐκ μὲν γε τῶν πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ προγόνους πολέμων σύνοιδε τὴν πόλιν εὐδαίμονα καὶ μεγάλην γεγεννημένην, ἐκ δὲ τῆς ἡσυχίας ἣν ἦγε πρὸ τούτων, οὐδεμιᾶς τῶν ἄλλων Ἑλληνίδων πόλεων τοσοῦτον ὅσον νῦν ὑπεραίρουσαν. καὶ μὴν καὶ τοὺς Ἕλληνας ὁρᾷ δεομένους ἥτοι τινὸς ἐκουσίου ἢ ³ ἀκουσίου διαλλακτοῦ· τοῦτον δ' ⁴ αὐτὸν ἂν οἶδε φανέντ' αὐτοῖς, εἰ πόλεμον κινοίῃ. ὥστε καὶ γνώριμα καὶ πιστὰ αὐτῷ τὰ τῶν ἀπαγγελλόντων ἀκούειν ἔσται.

ΙΒ'. Ἴνα δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ μακρὰ ⁵ λίαν λέγων ἐνοχλῶ, τὰ κεφάλαια ὧν συμβουλευῶ φράσας ἀπειμι. παρασκευάζεσθαι μὲν πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθροὺς κελεύω, ἀμύνεσθαι δὲ καὶ βασιλέα καὶ πάντας, ἂν ἀδικεῖν ἐπιχειρῶσι, ταύτῃ τῇ δυνάμει φημὶ δεῖν, ἄρχειν δὲ μηδενὸς μήτε

¹ πράττειν² καὶ οἱ Ἀθην.³ ἀκουσίου⁴ αὐτὸν οἶδεν ἂν φαν.⁵ λέγων λίαν

[Ὅσον νῦν ὑπεραίρουσαν] Μ. ὑπεραίρει.
IDEM.

Ἄρχειν δὲ μηδενὸς μήτε λόγου μήτε ἔργου ἀδικῶν] Ἀρχεῖν hic idem quod ἄρχεσθαι significat. Alibi idem est quod ὑπάρχειν, id est, lacessere, item principium et originem esse, et priores partes occupare, etiam in bonam partem. Item, praesesse, et imperium habere, unde ἄρχων privato nomine peculiarique dicebatur ὁ ἡγεμὼν καὶ πρύτανης Ἀθήνησιν ἐπὶ πάντας τῶν ἀρχόντων, a

cujus nomine fasti perscribebantur, ut a Consulum Romae. Is ἄρχων ita praerat iudiciis, iudiciorumque moderator erat, ut Romae Praetor. Demosthenes κατὰ Ὀλυμπιόδ. καὶ μετὰ ταῦθ' ὁ ἄρχων ἀνέκρινε πᾶσιν ἡμῖν τοῖς ἀμφισβητοῦσι. Et sententias iudicum numerabat, ut patet ex Isaeo περὶ τοῦ δικαιογένους κλήρου, &c. ¹ Ex edit. HERVAG.

Ἄρχειν δὲ μηδενὸς] F. ὑπάρχειν, ἢ ἄρχεσθαι. Sed et ἄρχειν χειρῶν ἀδικῶν, est apud

λόγου μήτ' ἔργου ἀδίκου, τὰ δ' ἔργα ¹ ὑμῶν ὅπως ἄξια τῶν
προγόνων ἔσται ² σκοπεῖν, μὴ τοὺς ἐπὶ τοῦ βήματος λό-
γους. καὶ ταῦτα ποιῆτε, καὶ ὑμῖν αὐτοῖς καὶ τοῖς τάναν-
τία πείθουσι συμφέροντα πράττετε· οὐ γὰρ ³ ὀργιεῖσθε
αὐτοῖς ὕστερον, ⁴ νῦν ἀμαρτόντες.

¹ ἡμῶν² σκοποῦμεν³ ὀργισθήσεσθε⁴ νῦν * οὐχ ἀμ.

Isocratem et Demosthenem. WOLF.

ἀμαρτόντες] Ἰσοκράτους, εἰ νῦν ἀμάρτοιτε,

Οὐ γὰρ ὀργισθήσεσθε αὐτοῖς ὕστερον, νῦν πεισθέντες αὐτοῖς. IDEM.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΡΟΔΙΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
aliq.
cit.

Pag.
ed.
Reisk.

217

ΤΟΝ συμμαχικὸν κληθέντα πόλεμον ἤραντο πρὸς Ἀθηναίους Χῖοι καὶ Ῥόδιοι καὶ Βυζάντιοι, πρότερον μὲν αὐτῶν ὑπὸ καὶ γεγονότες, τότε δὲ ἀλλήλοις συμμαχίαν πεποιημένοι κατὰ τῶν Ἀθηναίων. γείτονες δὲ ὄντες οἱ Ῥόδιοι τῇ Καρίᾳ πρὸς τὸν ταύτης ὑπαρχον Μαίσωλον οἰκείως ἔχειν ἐδόκουν. ὁ δὲ κατ' ὀλίγον πιστευόμενος ὑπ' αὐτῶν ἐπιβουλὴν κατὰ τοῦ δήμου συνεστήσατο, καὶ τὴν δημοκρατίαν τῶν Ῥοδίων ἀφελόμενος ὀλίγοις τοῖς δυνατωτέροις τὴν πόλιν κατεδούλωσε. συμβουλευεῖ τούνυν ὁ Δημοσθένης μὴ περιορᾶν ταῦτα, ἀλλὰ βοηθεῖν τῷ δήμῳ τῶν Ῥοδίων, συμφέρειν τοῖς Ἀθηναίοις τὸ δημοκρατεῖσθαι λέγων τὰς πόλεις. εἰ δὲ ἠδικήκασιν ἡμᾶς Ῥόδιοι, φησὶν, ἀλλὰ πρέπεν ἐστὶν ἡμῖν καὶ σύνθεσις τὸ καὶ τοῖς λυπήσαντάς τι τῶν Ἑλλήνων ἐλευθεροῦν καὶ μὴ μνησικακεῖν ἀμαρτάνουσιν εἰς τὴν πόλιν.

Πόλεμον πρὸς Ἀθηναίους] *Lege cum Fel. generis aliquod verbum deest. Wolf.*
πόλεμον ἤραντο πρὸς. *Nam omnino hujus*

190

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΡΟΔΙΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ.

ἀ. ¹ ΟΙΜΑΙ δεῖν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τηλικούτων βουλευομένους διδόναι παρρησίαν ἐκάστῳ τῶν συμβουλευόντων. ἐγὼ δ' οὐδεπώποτε ἡγησάμην χαλεπὸν τὸ διδάσσειν τὰ βέλτιστα ὑμᾶς — ὥς γὰρ εἰπεῖν ² ἀπλῶς, ³ ἅπαντες ἐγνωκότες ὑπάρχειν μοι δοκεῖτε —, ἀλλὰ τὸ ⁴ πρᾶττειν ⁵ πείσαι ταῦτα εἰπεῖν γάρ τι δόξῃ καὶ ψηφί-

¹ οἶμαι * μὲν δεῖν

² ἀπλῶς εἰπεῖν

³ πείσαι πρᾶττειν

ἀ. Ὡς γὰρ εἰπεῖν ἀπλῶς] *Alias ὡς ἔπος εἰπεῖν, eodem sensu. Wolf.*

ἅπαντες ἐγνωκότες ὑπάρχειν μοι δοκεῖτε] Ὑπάρχω πρᾶτερ id quod licere, contingere, evenire, etc. significat, jungitur etiam cum aliis verbis, ut τυγχάνω et εἶμι, quemadmodum etiam hoc loco videre est. Græci

enim, præsertim Attici, sunt φιλομέτοχοι, sæpius tamen τῷ εἶναι καὶ τῷ τυγχάνειν utuntur cum participio, quam τῷ ὑπάρχειν. *Ex edil. HERVAG.*

ἅλλα τὸ πρᾶττειν πείσαι ταῦτα] *Supple: ἡγησάμην χαλεπῶν. D'Orville ad Char. Aphrod. l. iii. c. iii. p. 257.*

σθῆ, τότε τοσοῦτον τοῦ πρᾶχθῆναι ἀπέχει, ὅσον περ πρὶν δοῖται.

β'. Ἔστι μὲν οὖν ἐν ᾧ ἐγὼ ¹ νομίζω χάριν ὑμᾶς τοῖς θεοῖς ² ὀφείλειν, τὸ, τοὺς διὰ τὴν αὐτῶν ὕβριν ὑμῖν πολέμησαντας οὐ πάλαι, νῦν ἐν ὑμῖν μόνοις τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἔχειν τὰς ἐλπιδάς. ἄξιον δ' ἡσθῆναι τῷ παρόντι καιρῷ· συμβήσεται γὰρ ὑμῖν, ἐὰν ἂν χρὴ βουλευέσθητε ³ περὶ αὐτοῦ, τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἔργω μετὰ δόξης καλῆς ἀπολύσασθαι. ἡτιάσαντο μὲν γὰρ ἡμᾶς ἐπιβουλεύειν αὐτοῖς Χῖοι καὶ Βυζάντιοι καὶ Ῥόδιοι, καὶ διὰ ταῦτα συνέστησαν ἐφ' ἡμᾶς τὸν τελευταῖον τουτονὶ πόλεμον· φανήσεται δ' ὁ μὲν πρυτανεύσας ταῦτα καὶ πείσας Μαύσωλος, φίλος εἶναι φάσκων Ῥοδίων, τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ἀφηρεμένους, οἱ δ' ἀποδείξαντες αὐτοὺς συμμάχους Χῖοι καὶ Βυζάντιοι τοῖς ἀτυχήμασιν αὐτῶν οὐ βεβοηθηκότες, ὑμεῖς δὲ οὓς ἐφοβοῦντο μόνοι τῶν πάντων τῆς σωτηρίας αὐτοῖς αἵτιοι. ἐκ δὲ τοῦ ταῦθ' ὑπὸ πάντων ὀφθῆναι ποιήσετε τοὺς πολλοὺς ἐν ἀπάσαις ταῖς πόλεσι τοῦτο ποιεῖσθαι σύμβολον τῆς αὐτῶν σωτηρίας, ἐὰν ὑμῖν ὧσι φίλοι· οὗ μείζον οὐδὲν ἂν ὑμῖν γένοιτο ἀγαθὸν ἢ παρὰ πάντων ἐκόντων ἀνυπόπτου τυχεῖν εὐνοίας.

γ'. Θαυμάζω δ' ὅτι τοὺς αὐτοὺς ὁρῶ ὑπὲρ μὲν Αἰγυ- 219 πτίων τὰνναντία πρᾶττειν βασιλεῖ τὴν πόλιν πείθοντας,

¹ νομίζω δεῖν χάριν

² ὀφείλειν, ὁρῶντας, τοὺς

³ ὑπέξ

β'. Βλασφημίας] Convicia, maledicta. Nam quod Suidas βλάσφημος ὁ εἰς θεὸν ἐξυβρίζων, id est, blasphemum esse, qui probrum in Deum congerat, exponit, id non Demosthenicum, sed theologicum est. Fortasse sit ἀπὸ τοῦ θλάσκων, quod Hesychio est λέγειν, καπνίζειν, ut sit, βλάσφημος ὁ βλάσκων τὴν φήμην, qui famam alterius incessit, infuscat et denigrat: aut quasi θλάπτων τὴν φήμην, qui famam nocet. WOLF.

Φανήσεται δὲ ὁ μὲν πρυτανεύσας ταῦτα] Id est, qui harum rerum transactor et summus administrator fuit. Sic supra in tertia Philippica, χορηγὸν ἔχοντες φίλιππον, καὶ πρυτανεύόμενοι παρ' ἐκείνου. Translatio ab iis qui publice in Prytaneo alebantur. Aristoph. Ἀχαρν. μὰ τὸν Ἀπόλλω ἐγὼ μὲν οὐ σιγήσω, εἰ μὴ περὶ εἰρήνης πρυτανεύητε, id est, consultetis, consilia agitetis, et de pace agatis, χρηματίζετε, πράττετε. ideo dictum, ὅτι πάντα διὰ τῶν πρυτανέων διεπράττοντο.

Ex edit. HERVAG.

Τοῖς ἀτυχήμασιν αὐτῶν] Hoc malo, quam τοῖς ἀτυχήμασιν, etsi oligarchici felices videbantur. Sed sit hic mentio τοῦ δήμου τῶν Ῥοδίων. WOLF.

Τῆς σωτηρίας αὐτοῖς αἵτιοι γεγεννημένοι] Hoc participium et sententia, et compositio, et priora duo, ἀφηρεμένους, ἐς ἐσομένης, requirant: ne tertium membrum sit mutilum et κακόφωνον. IDEM.

Τοὺς πολλοὺς ἐν ἀπάσαις] Id est, τοὺς δήμους, τοὺς δημοκρατουμένους, multitudinem liberam. IDEM.

Ἀνυπόπτου τυχεῖν εὐνοίας] S. τοῦ ἐπιβουλεύειν αὐτοῖς ἡμᾶς, ut nobis et bene cupiant, et nos suæ libertati insidiari minime suspicentur, omnique tyrannidis suspicione liberent. IDEM.

γ'. Θαυμάζω δὲ] Perstringit oratores, ut qui sibi parum constant. IDEM.

ὑπὲρ δὲ τοῦ Ῥοδίων δήμου φοβουμένους τὸν αὐτὸν ἄνδρα τοῦτον. καίτοι τοὺς μὲν Ἕλληνας ὄντας ἅπαντες ἴσασι, τοὺς δ' ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ ἐκείνου μεμερισμένους.

192

δ'. ¹ Οἶμαι δ' ὑμῶν μνημονεύειν ἐνίους ὅτι, ἡνίκ' ἐβουλεύεσθε περὶ τῶν βασιλικῶν, παρελθὼν ἐγὼ πρῶτος παρήνεσα· οἶμαι δὲ καὶ μόνος ἢ δεύτερος εἰπεῖν, ὅτι μοι σωφρονεῖν ἂν δοκοῖτε, εἰ ² τὴν πρόφασιν τῆς παρασκευῆς μὴ τὴν πρὸς ἐκείνον ἔχθραν ποιοῖσθε, ἀλλὰ παρασκευάζοισθε μὲν πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθρούς, ἀμύνοισθε δὲ καὶ ἐκείνους, εἰ ἂν ὑμᾶς ἀδικεῖν ἐπιχειρῇ. καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν ταῦτα εἶπον, ὑμῖν δ' οὐκ ἐδόκουν ὀρθῶς λέγειν, ἀλλὰ καὶ ὑμῖν ἤρεσκε ταῦτα. ἀκόλουθος τοίνυν ὁ νῦν λόγος ἐστί μοι τῷ τότε ρηθέντι. ἐγὼ γὰρ, εἰ βασιλεὺς παρ' αὐτὸν ὄντα με σύμβουλον ποιοῖτο, ταῦτ' ἂν αὐτῷ παραινέσαιμι ἄπερ ὑμῖν, ὑπὲρ μὲν τῶν ἑαυτοῦ πολεμεῖν, εἰ τις ἐναντιῶται τῶν Ἑλλήνων, ὧν δὲ μὴδὲν αὐτῷ προσήκει, τούτων μὴδ' ἀντιποιεῖσθαι τὴν ἀρχήν. εἰ μὲν οὖν ὅλως ἐγνώκατε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅσων ἂν βασιλεὺς ἐγκρατὴς γένηται φθάσας ³ ἢ παρακρουσάμενός τινας τῶν ἐν ταῖς πόλεσι, παραχωρεῖν, οὐ καλῶς ἐγνώκατε, ὥς ἐγὼ κρίνω· εἰ δ' ὑπὲρ γε τῶν δικαίων καὶ πολεμεῖν, ἂν τούτου δέῃ, καὶ πᾶσχειν ⁴ ὅτιοῦν οἴεσθε χρῆ-
220 ναι, πρῶτον μὲν ὑμῖν ἥττον δέήσει τούτων, ὅσῳ ἂν ⁵ μᾶλλον ἐγνωκότες ἦτε ταῦτα, εἴπειθ' ἂν προσήκει φρονεῖν δοῦν.

¹ οἶμαι² [τὴν]³ ἢ καὶ παρακρ.⁴ ὅτιοῦν ἂν οἴεσθε⁵ μᾶλλον ἂν

δ'. Εἰ τὴν πρόφασιν τῆς παρασκευῆς] Confer huc locum præcedentis orationis: Quod si alia copiarum esset ratio, qua ulcisci liceret Barbarum, alia, qua Græcos, fortasse palam fieret, nos adversus eum instrui, etc. Nam ibi vult instructionem ita fieri, ut de oppugnando Persa, fœdere intercedente, cogitare nihil videantur. IDEM.

Πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθρούς] Ὑπάρχοντες ἐχθροὶ ἐὶ ὁμολογοῦντες ἐχθροὶ, sunt haud dubii hostes: quorum odia non provocanda, sed vindicanda sunt. IDEM.

Καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν ταῦτ' εἶπον] Id est: Non ego modo hac dixi: sed vobis et placuit, et probata mea fuit oratio. Vel, quemadmodum hac ego dixi: sic vos probastis. IDEM.

Ἀκόλουθος τοίνυν] Ἀκόλουθος substantivum, puerum pedissequum significat: θεράπων, servus, qui domini corpus tuetur. ἀκόλουθος adjectivum, ὅμοιον, similem, consen-

taneum. ἀκολουθεῖν, ὁμοίως διαπεράσασθαι, rem eodem modo gerere: ἑπείσθαι, sequi: ἐνέχεσθαι, in aliqua re contineri et inesse. ἀκόλουθον ἀπέβη τὸ τέλος ταῖς προτέραις ἐνεργείαις, consentaneus fuit exitus prioribus actionibus, et Polybius: βουλόμενος ἀκόλουθον εἶναι τοῖς ἔργοις τὴν διὰ τῶν λόγων ἐπαγγελίαν, ut res ipsæ verborum pollicitationi responderent. Ex Hesychio et Suida. ἀνακόλουθον, τὸ μαχώμενον, dissentaneum. IDEM.

Τούτων μὴδ' ἀντιποιεῖσθαι τὴν ἀρχήν] His verbis probare vult, non consentaneum esse, regem Persarum Rhodiorum magistratum defensionem suscepturum. IDEM.

Τινὰς τῶν ἐν ταῖς πόλεσι] Quorundam civitatum magistratus. IDEM.

Δέήσει τούτου] Scilicet τοῦ πολεμεῖν. IDEM.

Ἐγνωκότες ἦτε ταῦτα] Statueritis hac, scilicet, ὅτι ὑπὲρ τῶν δικαίων πολεμεῖν χρὴ, jus bello tuendum. IDEM.

Ε. 'Οτι δ' οὐδὲν καινὸν οὗτ' ἐγὼ λέγω νῦν κελεύων Ῥο-
 δίους ἐλευθεροῦν, οὗθ' ὑμεῖς, ἂν πεισθῇτέ μοι, ποιήσετε,
 τῶν γεγενημένων ὑμᾶς τι ¹ καὶ συνενηνοχότων ὑπομνήσω.
 ὑμεῖς ἐξεπέμψατε Τιμόθεόν ποτε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βοη-
 193 θήσονται Ἀριοβαρζάνη, προσγράψαντες τῷ ψηφίσματι μὴ
 λύνοντα τὰς σπονδὰς τὰς πρὸς Βασιλέα. ἰδὼν δ'
 ἐκεῖνος τὸν μὲν Ἀριοβαρζάνην φανερώς ἀφεστῶτα τοῦ βα-
 σιλέως, Σάμον δὲ φρουρουμένην ὑπὸ Κυπροδέμιδος, ὃν κατέ-
 στησε Τιγράνης ὁ βασιλέως ὑπάρχος, τῷ μὲν ἀπέγνω μὴ
 βοηθεῖν, τὴν δὲ προσκαθεζόμενος καὶ βοηθήσας ἡλευθέρωσε·
 καὶ μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐ γέγονε πόλεμος διὰ ταῦθ'
 ὑμῖν. οὐ γὰρ ὁμοίως οὐδεὶς ὑπέρ τε τοῦ πλεονεκτεῖν πολε-
 μήσειεν ἂν καὶ [ὑπὲρ] τῶν ἑαυτοῦ· ἀλλ' ὑπὲρ μὲν ὧν ἐλατ-
 τοῦνται μέχρι τοῦ δυνατοῦ πάντες πολεμοῦσιν, ὑπὲρ δὲ
 τοῦ πλεονεκτεῖν οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἐφίενται μὲν, εἰάν τις ἔᾶ,
 εἰάν δὲ κωλυθῶσιν, οὐδὲν ἡδικηκέναι τοὺς ἐναντιωθέντας αὐ-
 τοῖς ἡγοῦνται.

ς'. 'Οτι δ' οὐδ' ἂν ἐναντιωθῇναί μοι δοκεῖ τῇ πράξει
 ταύτῃ νῦν Ἀρτεμισία, τῆς πόλεως οὔσης ἐπὶ τῶν πραγμά-
 των, μικρὰ ἀκούσαντες σκοπεῖτε, εἴτ' ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι
 ταῦτ' εἶτε καὶ μή. ἐγὼ νομίζω, πράττοντος μὲν ἐν Αἰγύπτῳ
 πάνθ' ὡς ὥρμηκε βασιλέως, σφόδρα ἂν Ἀρτεμισίαν πειρα- 221
 θῆναι περιποιῆσαι Ῥόδον αὐτῷ, οὐ τῇ βασιλέως εὐνοίᾳ,

¹ καὶ [τῶν] συνεν.

Ε. Τῶν συνενηνοχότων] Συμφέρειν alias con-
 ferre, id est, prodesset, quod ea ferat, qui-
 bus juvemur. συμφορὰ casum significat,
 saepius adversum, nonnunquam tamen
 eventum simpliciter, sicut et τύχη. Pos-
 sis igitur hic τὰ συνενηνοχότα, ἀντὶ τῶν
 συμβάντων, pro his quae evenerunt, inter-
 pretari. Melius tamen est, ut ἀντὶ τῶν
 ἀφεληκόντων, pro his quae profuerunt, acci-
 pias. IDEM.

Τῷ μὲν ἀπέγνω μὴ βοηθεῖν] Est Graeca
 negationis geminatio, vehementius negans:
 Minime committendum censuit, ut
 Ariobarzanem adjuvaret. Hujus et in
 Aristocratea fit mentio, quem Ulpianus
 Persicum satrapam fuisse scribit. Alius
 est ille Ἀριοβαρζάνης ὁ εὐσεβὴς καὶ φιλορώ-
 μαιος βασιλεὺς τῶν Καππαδοκῶν, a Cicerone
 defensus. IDEM.

Καὶ μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐ γέγονε
 πόλεμος] Id est, ad hodiernum usque diem.

Sic Cicero Philip. 4. hodierno die dixit
 pro hodie, quemadmodum Graeci τὴν τήμε-
 ρον ἡμέραν, ἀντὶ τοῦ σήμερον καὶ τήμερον.
 Dinarch. καὶ ἡ τήμερον ἡμέρα, καὶ ἡ ἡμετέρα
 ψῆφος πολλὴν ἀσφάλειαν τῇ πόλει καταστή-
 σει. Ex edit. HERVAG.

Ἵπὲρ τε τοῦ πλεονεκτεῖν] Pro ampli-
 ficando imperio. WOLF.

Ἵπὲρ τῶν ἑαυτοῦ] Lege: ἑαυτοῦ. IDEM.

ς'. 'Οτι δ' οὐδ' ἐναντιωθῆναι] Pro ἐναντιω-
 θήσεσθαι. sic paulo post, σφόδρα ἂν πειρα-
 θῆναι, ἀντὶ τοῦ πειράσεσθαι. IDEM.

Ἐπὶ τῶν πραγμάτων εἶναι] In rebus esse,
 id est, ἀντιλαβεσθαι τῶν πραγμάτων, rerum
 curam suscepisse. IDEM.

Πράττοντος ὅσα] Ὑποθετικῶς accipien-
 dum: Si regi, quae molitur, ex animi sen-
 tentia succederent. Sequitur adversativa,
 πράττοντος δ' ὡς λέγεται, cum vero ita, uti
 fertur, cum eo agatur, ejusque conatus sint
 irriti. Vide Panegyricum Isocratis. IDEM.

ἀλλὰ τῷ βούλεσθαι, πλησίον αὐτῆς διατρίβοντος ἐκεῖνου, μεγάλην εὐεργεσίαν καταθέσθαι πρὸς αὐτὸν, ἵν' ὡς οἰκεί-
 ότατ' αὐτὴν ἀποδέχοιτο· πράττοντος δ' ὡς λέγεται καὶ
 διημαρτηκότος οἷς ἐπεχείρησεν, ἡγεῖσθαι τὴν νῆσον ταύτην,
 ὅπερ ἐστίν, ἄλλο μὲν οὐδὲν ἂν εἶναι βασιλεῖ χρησίμην ἐν
 τῷ παρόντι, τῆς δ' αὐτῆς ἀρχῆς ἐπιτείχισμα πρὸς τὸ μηδ'
 ότιοῦν παρακινεῖν. ὥστε μοι δοκεῖ μᾶλλον ἂν ὑμᾶς ἔχειν, μὴ
 φανερώς αὐτῆς ἐνδούσης, ἢ ἐκεῖνον λαβεῖν βούλεσθαι. ¹οἶμαι 194
 μὲν οὖν οὐδὲ βοηθήσειν αὐτὴν, ἂν δ' ἄρα τοῦτο ποιῇ, φαύλως
 καὶ κακῶς· ἐπεὶ καὶ βασιλέα γ' ὅτι ²μὲν ποιήσει, μὰ Δί'
 οὐκ ἂν εἴποιμι ἔγωγ' ὡς οἶδα, ὅτι μέντοι συμφέρει τῇ πόλει
 ᾗδὴν ἤδη γενέσθαι πότρεα ἀντιποιήσεται τῆς πόλεως τῆς
 Ῥοδίων ἢ οὐ, ταῦτ' ἂν ἰσχυρισαίμην· οὐ γὰρ ὑπὲρ Ῥοδίων
 βουλευτέον ³ ἂν ἀντιποιῆται μόνον, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν
 καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων.

ζ'. Οὐ μὴν οὐδ' ἂν εἰ δι' αὐτῶν εἶχον τὴν πόλιν οἱ νῦν
 ὄντες ἐν αὐτῇ Ῥόδιοι, παρήνεσα ἂν ὑμῖν τούτους ἐλέσθαι,
 οὐδ' εἰ πάντ' ὑπισχνούντο ⁴ ὑμῖν ποιήσιν. ὁρῶ γὰρ αὐτοὺς
 τὸ μὲν πρῶτον, ὅπως καταλύσωσι τὸν δῆμον, προσλαβόντας
 τινὰς τῶν πολιτῶν, ἐπειδὴ δὲ τοῦτ' ἐπραῖξαν, πάλιν ἐκβα-
 λόντας τούτους· τοὺς οὖν μηδετέροις πιστῶς κεχρημένους
 οὐδ' ἂν ὑμῖν βεβαίους ἡγοῦμαι γενέσθαι συμμάχους. καὶ
 ταῦτ' οὐδέποτ' εἶπον ἂν, εἰ τῷ Ῥοδίων δήμῳ μόνον ἡγοῦμην
 συμφέρειν· οὔτε γὰρ προξενῶ τῶν ἀνδρῶν, οὔτ' ἰδίᾳ ξένος
 αὐτῶν οὐδεὶς ἐστὶ μοι. οὐ μὴν οὐδ' εἰ ταῦτ' ἀμφοτέρ' ἦν, εἰ
 μὴ συμφέρειν ὑμῖν ἡγοῦμην, εἶπον ἂν· ἐπεὶ Ῥοδίοις γ' — εἰ
 οἶόν τε τοῦτ' εἰπεῖν τῷ συναγορεύοντι τῇ σωτηρίᾳ αὐτῶν —

¹ οἶομαι² μὲν [ποτε] ποιήσει·³ ἂν * γ' ἀντιποιῆται⁴ ἡμῖν

ζ'. Πρόξενος] Ξένος, παρὰ τὸ ἔξω εἶναι τῆς πατρίδος, quod extra patriam sit, dicitur Latine hospes, tam is, qui excipit, quam qui excipitur, peregrinus. πρόξενος, qui alicui rei cuiuspiam, seu bonae, seu male, est auctor. πρόξενοι item dicebantur, qui publice in hoc constituti erant, ut exterarum civitatum legatos exciperent. Sed usitatissima et huic loco apta significatio vocabuli haec est, ut is intelligatur, qui exteræ civitati est amicus, ejusque negotia curat: et sic accipiendum esse declarat id, quod sequitur, οὔτε ἰδίᾳ ξένος, quem

alioqui composito vocabulo nominant ἰδιόξενον, cum quo propter privatas rationes amicitia, vel hospitium intercedit. δορύξενος, ὁ ἐκ τῆς κατὰ τὸν πόλεμον ἐπιμειξίας τὴν γνώσιν πεποιημένος, ein Spiessgesell [a comrade]. IDEM. Legendam puto: οὔτε γὰρ πρόξενός εἰμι τῶν ἀνδρῶν, οὔτε ἰδιόξενος αὐτῶν &c. quem locum non obscure imitatur Lucianus init. Phalar. II. l. i. p. 741. οὔτε Ἀκριμαντίνων πρόξενος ὢν, οὔτε ἰδιόξενος αὐτοῦ Φαλάριδος, quæ in Scholiis leguntur non sunt unius assis. Valckenaer. Anim. ad Ammon. l. iii. c. 10. fin.

συγχαίρω τῶν γεγεννημένων, ὅτι τοῦ κομίσασθαι τὰ ὑμέ- 222
 τερ' ὑμῖν φθονήσαντες τὴν αὐτῶν ἐλευθερίαν ἀπολωλέκασι,
 καὶ παρὸν αὐτοῖς Ἑλλησί τε καὶ βελτίοσιν αὐτῶν ὑμῖν ἐξ
 ἴσου συμμαχεῖν, βαρβάροις καὶ δούλοις, οὓς εἰς τὰς ἀκρο-
 πόλεις παρεῖνται, δουλεύουσιν. ὀλίγου δὲ δέω λέγειν, ἂν
 ὑμεῖς αὐτοῖς ἐδελήσγητε βοηθῆσαι, ὥς καὶ συνενήνοχε ταῦτ'
 195 αὐτοῖς· εὖ μὲν γὰρ πράττοντες οὐκ οἶδ' εἶποτ' ἂν εὖ φρονῆ-
 σαι ἠθέλησαν, ὄντες Ῥόδιοι· ἔργῳ δὲ πειραθέντες καὶ διδα-
 χθέντες ὅτι πολλῶν κακῶν ἡ αἰτία πολλοῖς αἰτία γίγνεται,
 τάχ' ἂν εἰ τύχοιεν σωφρονέστεροι πρὸς τὸν λοιπὸν τοῦ χρό-
 νου γένοιτο. τοῦτο δ' οὐ μικρὸν αὐτοῖς ὠφέλημα ἡγοῦμαι.
 φημί δὴ χρῆναι πειραῖσθαι σώζειν τοὺς ἄνδρας καὶ μὴ μνη-
 σκακεῖν, ἐνδυμουμένους ὅτι πολλὰ καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἐπι-
 βουλευσάντων ἐξηπάτησθε, ὣν οὐδενὸς αὐτοὶ δοῦναι ² δίκην
 δίκαιον ἂν εἶναι φήσαίτε.

ή. Ὁρᾶτε δὲ καὶ κεῖνο, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι πολλοὺς
 ὑμεῖς πολέμους ³ πεπολεμήκατε καὶ πρὸς δημοκρατίας καὶ
 πρὸς ὀλιγαρχίας. καὶ τοῦτο μὲν ἴστε καὶ αὐτοί· ἀλλ'
 ὑπὲρ ὧν πρὸς ἑκατέρους ἔσθ' ὑμῖν ὁ πόλεμος, τοῦτ' ἴσως
 ὑμῶν οὐδεὶς λογίζεται. ὑπὲρ τίνων οὖν ἐστί; πρὸς μὲν τοὺς
 δήμους ἢ περὶ τῶν ἰδίων ἐγκλημάτων, οὐ δυνηθέντων δη-

¹ ὑμῖν αὐτῶν

² δίκην δοῦναι * δίκαιοι

³ πεπολεμήκατε πολέμους

Τοῦ κομίσασθαι τὰ ὑμέτερα] S. qui pen-
 dere tributa detrectarunt, nostraque so-
 cietatem repudiaverunt: vel, qui nostras
 opes nobis restituere noluerunt. Isocra-
 tes in oratione de pace: ὅτι τὰς ἐν ταῖς
 πόλεσι κτήσεις κομιοῦμεθα. WOLF.

Βελτίοσιν ὑμῖν αὐτῶν] Vobis, qui digni-
 tate illos antecellit. IDEM.

Οὓς εἰς τὰς ἀκροπόλεις παρεῖνται] Passiva
 voce usus est verbo παρεῖνται, id est, πα-
 ῖσαν, παρείκασιν, admiserunt. Sunt enim
 non pauca ejus generis, quæ vel Attico-
 rum more dicuntur, vel auctoritate con-
 stant, ut κολάζομαι ἀντὶ τοῦ κολάζω, ἐγκα-
 λείσθαι pro ἐγκαλεῖν, παρεῖμαι ἀντὶ τοῦ
 πάρεικα ut hoc loco, συνίσταμαι ἀντὶ τοῦ
 συνίστημι, ἀνίσταμαι ἀντὶ τοῦ ἀνείναι. Atque
 his plura, quæ collegit Bad. in Comment.
 Ex edit. HERVAG.

Παρεῖνται] Pro παρείκασιν, admiserunt,
 receperunt, a παρίημι, παρείμαι, παρείσαι,
 παρείται, παρείναι. WOLF.

Ὅντες Ῥόδιοι] Id est, homines pertina-
 ces et superbi. Homerus Ῥόδιους ἀγρώ-

χους cognominat. et Livius Decad. v. lib.
 5. 'Tradidere quidam, legatos Rhodios
 nondum missos, post victoriam nuncia-
 tam, velut ad ludibrium stolidæ superbiæ,
 in Senatum vocatos esse.' Isocrates Pla-
 taico: ἀλλὰ τολμῶσιν ὄντες Θεβαῖοι λακω-
 νισμῶν ἑτέρους ὀνειδίζειν et noster auctor
 paulo post Ἀθηναῖοι ὄντες. IDEM.

Τάχ' ἂν εἰ τύχοιεν] Fortasse, si ita ceci-
 derit, si fors ita tulerit. εἰ τύχοιμι, τύχοις,
 τύχοι, τύχοιτον, τυχαίτην, τύχοιμεν, τύχοιτε,
 τύχοιεν, per omnes personas et numeros,
 adverbialiter accipitur, pro fortasse: ut
 τελευτῶν participium. τάχα, fortasse, εἰ τύ-
 χοιεν, si fors Rhodiorum ita tulerit. Est
 fere pleonasmus. Sic in 2. (1.) Olynthi-
 aca, καὶ σφόδρα γε ἦνθυσεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν,
 ἂν τύχη, id est, fieri potest, ut res bonæ spe
 floreant. ἂν τύχη τὰ πράγματα, si fors ne-
 gotiorum ita tulerit, id est, fortasse, vel,
 fieri potest, ut, ἐνδέχεται. IDEM.

ή. Οὐ δυνηθέντων δημοσὶα διαλύσασθαι ταῦ-
 τα] S. τὸν δήμον, etsi fortasse rectius, οὐ
 βουληθέντων. cum non possent aut vellent (S.

223 **μοσίᾳ** διαλύσασθαι ταῦτα, ἢ περὶ γῆς μερους ἢ ὅρων ἢ¹ φιλονεικίας ἢ τῆς ἡγεμονίας· πρὸς δὲ τὰς ὀλιγαρχίας ὑπὲρ μὲν τούτων οὐδενός, ὑπὲρ δὲ τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐλευθερίας· ὥστ' ἔγωγ' οὐκ ἂν ὀνήμεσθαι εἰπεῖν μᾶλλον ἡγεῖσθαι συμφέρειν δημοκρατουμένους τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας πολεμεῖν ἡμῖν ἢ ὀλιγαρχουμένους φίλους εἶναι. πρὸς μὲν γὰρ ἐλευθέρους ὄντας οὐ χαλεπῶς ἂν ὑμᾶς εἰρήνην ποιήσασθαι νομίζω, ὅποτε βουληθεῖητε, πρὸς δὲ ὀλιγαρχουμένους οὐδὲ τὴν φιλίαν ἀσφαλῆ νομίζω· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ὀλίγοι πολλοῖς καὶ ζητοῦντες ἄρχειν τοῖς μετ' ἰσηγορίας ζῆν ἡρημένοις εὖνοι γένοιντ' ἄν.

θ'. Θαυμάζω δ'· εἰ μηδεὶς ὑμῶν ἡγεῖται, Χίων ὀλιγαρχουμένων καὶ Μιτυληναίων, καὶ νυνὶ Ῥοδίων καὶ πάντων ἀνθρώπων ὀλίγου δέω λέγειν εἰς ταύτην τὴν δουλείαν ὑπαγομένων, συγκινδυνεύειν τι τὴν παρ' ἡμῖν πολιτείαν, μηδὲ λογίζεται τοῦθ', ὅτι οὐκ ἔστιν ὅπως, εἰ δὲ² ὀλιγαρχίας ἅπαντα συστήσεται, τὸν παρ' ὑμῖν δῆμον ἐάσουσιν. ἴσασι γὰρ οὐδένας ἄλλους πάλιν εἰς ἐλευθερίαν τὰ πράγματα' ἂν ἐπαναΐζοντας· ὅθεν δὴ κακὸν αὐτοῖς ἂν τι γενέσθαι προσδοκῶσι, τούτους ἀνελεῖν βουλήσονται. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους τοὺς ἀδικοῦντάς τινες αὐτῶν τῶν κακῶς πεπονθότων ἐχθροὺς ἡγεῖσθαι χρή· τοὺς δὲ τὰς πολιτείας καταλύοντας καὶ μεθιστάντας εἰς ὀλιγαρχίαν κοινούς ἐχθροὺς παραινῶ νομίζειν πάντων τῶν ἐλευθερίας ἐπιθυμούντων. ἔπειτα καὶ δίκαιον, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δημοκρατουμένους αὐτοὺς τοιαῦτα φρονούντας φαίνεσθαι περὶ τῶν ἀτυχούντων δῆμων, οἷάπερ ἂν τοὺς ἄλλους ἀξιώσασαί τε φρονεῖν περὶ ὑμῶν, εἴ ποθ', ὃ μὴ γένοιτο, τοιοῦτό τι συμβαίῃ. καὶ γὰρ,³ εἰ δίκαιά τις ἂν φήσκει Ῥοδίους πεπονθέναι, οὐκ ἐπιτήδειος ὁ καιρὸς ἐφυσθῆναι· δεῖ γὰρ τοὺς εὐτυχοῦντας περὶ τῶν ἀτυχούντων αἰεὶ φαίνεσθαι βουλευομένους τὰ βέλτιστα, ἐπειδὴ περ ἀδελον τὸ μέλλον ἅπασιν ἀνθρώποις.

224 **ἰ.** Ἀκούω δ' ἔγωγε πολλάκις ἔνταυθ' ἡμῖν τινῶν

¹ φιλιτιμίας² ὀλιγαρχίῳν³ οὐδ' εἰ

οἱ δῆμοι] cu publice diluere, aut pro iis satisfacere. ἴδια ἐγκλήματα ultram ea vocat,

IDEM.

quæ a privatis hominibus sunt commissa:

θ'. Εἰ δὲ ὀλιγαρχίας ἅπαντα συστήσεται]

Id est, si paucorum dominatus passim in-

an quæ ad solos Athenienses pertinerunt? valescet. IDEM.

λεγόντων ὡς, ὅτε ἠτύχησεν ὁ δῆμος ἡμῶν, συνεβουλεύθησαν τινες αὐτὸν σωθῆναι· ὧν ἐγὼ μόνων Ἀργείων ἐν τῷ παρόντι μνησθήσομαι βραχύ τι. οὐ γὰρ ἂν ὑμᾶς βουλοίμην, δόξαν ἔχοντας τοῦ σώζειν τοὺς¹ ἀτυχοῦντας αἰεὶ, χείρους Ἀργείων ἐν ταύτῃ τῇ πράξει φανῆναι, οἱ χώραν ὅμορον τῇ Λακεδαιμονίων οἰκοῦντες, ὀρώντες ἐκείνους γῆς καὶ θαλάττης ἄρχοντας, οὐκ ἀπαύκησαν οὐδ' ἐφοβήθησαν εὐνοϊκῶς ὑμῖν ἔχοντες φανῆναι, ἀλλὰ καὶ πρέσβεις ἐλθόντας ἐκ Λακεδαιμόνος, ὡς φασιν, ἐξαιτήσονται τινὰς τῶν φυγάδων τῶν ὑμετέρων ἐψηφίσαντο, εἰ μὴ πρὸ ἡλείου δύνοντος ἀπαλλάττωνται, πολεμίους κρίνειν. εἴτ' οὐκ αἰσχροὺς, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ τὸ μὲν Ἀργείων πλῆθος οὐκ ἐφοβήθη τὴν Λακεδαιμονίων ἀρχὴν ἐν ἐκείνοις τοῖς καιροῖς οὐδὲ τὴν ῥώμην, ὑμεῖς δ' ὄντες Ἀθηναῖοι βάρβαρον ἄνθρωπον, καὶ ταῦτα γυναῖκα, φοβηθήσεσθε; καὶ μὴν οἱ μὲν ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν ὅτι πολλάκις ἡττηνται ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ὑμεῖς δὲ νενικήκατε μὲν πολλάκις βασιλέα, ἡττησθε δ' οὐδ' ἅπαξ οὐδ' ὑπὸ τῶν δούλων τῶν βασιλέως οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου· εἰ γάρ τί που καὶ κεκράτηκε τῆς πόλεως βασιλεὺς, ἢ τοὺς πονηροτάτους τῶν Ἑλλήνων καὶ προδότας αὐτῶν χρήμασι πείσας ἢ οὐδαμῶς ἄλλως κεκράτηκε. καὶ οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ συνενήνοχεν· ἀλλ' ἅμα εὐρήσετε αὐτὸν τὴν τε πόλιν διὰ Λακεδαιμονίων ἀσθενῆ ποιήσαντα καὶ περὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας κινδυνεύσαντα πρὸς Κλέαρχον καὶ Κῦρον. οὗτ' οὖν ἐκ τοῦ φανεροῦ κεκράτηκεν, οὗτ' ἐπιβουλεύσαι συνενήνοχεν αὐτῷ.

ιά. Ὅρῳ δ' ὑμῶν ἐπίους Φιλίππου μὲν ὡς ἄρ' οὐδενὸς ἀξίου πολλάκις ὀλιγωροῦντας, βασιλέα δ' ὡς ἰσχυρὸν ἐχθρὸν οἷς ἂν προσέλθαι φοβουμένους. εἰ δὲ τὸν μὲν ὡς

¹ ἀτυχήσαντας

ι. Οὐδ' ὑπὸ τῶν δούλων τῶν τοῦ βασιλέως, οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ] Neque a ministris regis, neque ab ipso rege. IDEM.

Εἰ γάρ τί που καὶ κεκράτηκε τῆς πόλεως] Hoc non ad excidium Athenarum bello Xerxis, sed ad alias clades bello Peloponnesiaco acceptas pertinet. IDEM.

Τὴν τε πόλιν Λακεδαιμονίων] Lego cum Feliciano διὰ Λακεδαιμονίων: ut intelligas τὴν πόλιν τὴν τῶν Ἀθηναίων, quam satis constat a Lacedaemoniis subactam, etsi eosdem

et Conon, regis Persarum opibus, principatu everit. IDEM.

Πρὸς Κλέαρχον καὶ Κῦρον] Vide Ἀνάβασιν Xenophontis, et Isocratis Panegyricum et Symmachicum. IDEM.

Οὗτ' ἐπιβουλεύσαι συνενήνοχεν αὐτῷ] Potuisset et per participium dicere: οὗτ' ἐπιβουλεύσαντι συνενήνοχεν αὐτῷ. IDEM.

ιά. Οἷς ἂν προσέλθαι] S. ἐχθρὸς εἶναι, ἢ πολεμεῖν. IDEM.

225 φαῦλον οὐκ ἀμυνόμεθα, τῷ δὲ ὡς φοβερῶ πάνθ' ὑπείξομεν, πρὸς τίνας, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραταξόμεθα; 198

ιβ'. Εἰσὶ δέ τινες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ' ὑμῖν δεινότατοι τὰ δίκαια λέγειν ὑπὲρ τῶν ἄλλων πρὸς ὑμᾶς, οἷς παραινέσαιμ' ἂν ἔγωγε τοσοῦτον μόνον, ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς τοὺς ἄλλους ζητεῖν τὰ δίκαια λέγειν, ἵν' αὐτοὶ τὰ προσήκοντα πρῶτοι φαίνωνται ποιοῦντες· ὡς ἔστιν ἄτοπον περὶ τῶν δικαίων ὑμᾶς διδάσκειν αὐτὸν οὐ δίκαια ποιοῦντα· οὐ γὰρ ἔστι δίκαιον ὄντα πολίτην τοὺς καθ' ὑμῶν λόγους, ἀλλὰ μὴ τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἐσκέφθαι. φέρε γὰρ πρὸς Θεῶν σκοπεῖτε, τί δή ποτ' ἐν Βυζαντίῳ οὐδεὶς ἔσθ' ὁ διδάξων ἐκείνους μὴ καταλαμβάνειν Χαλκηδῶνα, ἢ Βασιλέως μὲν ἔστιν, εἴχετε δ' ὑμεῖς αὐτήν, ἐκείνοις δ' οὐδαμῶθεν προσήκει· μηδὲ Σηλυμβρίαν, πόλιν ὑμετέραν ποτὲ σύμμαχον οὔσαν, ὡς αὐτοὺς συντελῇ ποιεῖν καὶ Βυζάντιον ὀρίζειν τὴν τούτων χώραν παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας, ἐν αἷς αὐτονόμους τὰς πόλεις εἶναι γέγραπται; οὐδὲ ¹Μαύσῳλον ζῶντα, οὐδὲ τελευτήσαντος ἐκείνου τὴν Ἀρτεμισίαν οὐδεὶς ἔσθ' ὁ διδάξων μὴ καταλαμβάνειν Κῶν καὶ Ρόδον καὶ ἄλλας πόλεις ἐτέρας Ἑλληνίδας, ὧν καὶ Βασιλεὺς ὁ ἐκείνων δεσπότης ἐν ταῖς συνθήκαις ἀπέστη τοῖς Ἑλλησι, καὶ περὶ ὧν πολλοὺς κινδύνους καὶ καλοὺς ἀγῶνας οἱ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους Ἑλληνες ἐποίησαντο. εἰ δ' ἄρα καὶ λέγει τις ἀμφοτέροις αὐτοῖς, ἀλλ' οἱ γε πεισόμενοι τούτοις, ὡς ἔοικεν, οὐκ εἰσὶν. ἐγὼ δὲ δίκαιον μὲν εἶναι νομίζω κατὰγειν τὸν Ῥοδίων δῆμον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ δίκαιον ἦν, ὅταν εἰς αὐτοὺς ποιοῦσιν οὗτοι

¹ Μαυσώλου ζῶντος

ιβ'. Τί δή ποτε ἐν Βυζαντίῳ] Sententia est, impunitate proditorum confirmari audeciam. IDEM.

Ἐκείνους] Nempe Βυζαντίους. AUGER.

Ὡς αὐτοὺς συντελῇ ποιεῖν] Pro πρὸς, sibi vendicare, obnoxiā facere, συνεδρεῦεν παρ' αὐτοῖς ἀναγκάζειν. Vide Plataicum Isocrat. S. WOLF.

Ὡς αὐτοὺς συντελῇ ποιεῖν] Ad se ipsos attrahere vectigalem. AUGER.

Βυζάντιον ὀρίζειν] Significat, Byzantii finibus addere. IDEM.

Αὐτονόμους] S. ἐκείνους, ὧν τὴν χώραν ὀρίζουσιν οἱ Βυζάντιοι. WOLF.

Οὐδὲ Μαυσώλου ζῶντος] Lego: οὐδὲ Μαύ-

σῳλον ζῶντα, qui vel Mausolum viventem, vel, eo defuncto, Artemisiam docuerit. Nisi forte γυναικοκρατούμενος fuerit. Sed et tum nomen saltem imperii penes ipsum fuit, ut nunc penes maritos, quamvis hi ipsi fere mulieribus pareant. IDEM.

Ὁ ἐκείνων δεσπότης] Τοῦ τε Μαυσώλου καὶ τῆς Ἀρτεμισίας. IDEM.

Ἀμφοτέροις αὐτοῖς] Tam Artemisiam, quam Byzantiis. Fuit et alia Artemisia antiquior, de qua Xerxes navali praelio sibi mulieres viros, viros e contrario mulieres esse factos, dixisse fertur. IDEM.

Οὗτοι] Nempe, Byzantii, Artemisia et alii. AUGER.

199 βλέψω, προσήκειν ¹ οἷμαι παραινέσαι κατάγειν. διὰ τί; ὅτι, πάντων μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ δίκαια ποιεῖν ὠρμηκό- 226 των, αἰσχροὺς ἡμᾶς μόνους μὴ ἔθέλειν· ἀπάντων δὲ τῶν ἄλλων ὅπως ἀδικεῖν δυνήσονται παρασκευαζομένων, μόνους ἡμᾶς τὰ δίκαια προτείνεσθαι, μηδενὸς ἀντιλαμβανομένους, οὐ δικαιοσύνην ἀλλ' ἀνανδρίαν ἡγοῦμαι.

ιγ'. Ὅρῳ γὰρ ἀπαντας πρὸς τὴν παροῦσαν δύναμιν καὶ τῶν δικαίων ἀξιουμένους. καὶ παράδειγμα τούτου λέγειν ἔχω πᾶσιν ὑμῖν γνῶριμον. εἰς τὴν συνθήκην διτταὶ τοῖς Ἑλλησι πρὸς βασιλέα, ἃς ἐποίησατο ἡ πόλις ἡ ἡμετέρα, ἃς ἀπαντες ἐγκωμιάζουσι, καὶ μετὰ ² ταῦθ' ὕστερον Λακεδαιμόνιοι, ταύτας ὧν δὴ κατηγοροῦσι· καὶ ταύταις οὐχὶ ταῦτα δίκαια ἀμφοτέραις ὄρισταί. τῶν μὲν γὰρ ἰδίων δικαίων τῶν ἐν ταῖς πολιτείαις οἱ νόμοι κοινὴν τὴν μετουσίαν ἔδωκαν καὶ ἴσῃν καὶ τοῖς ἀσθενέσι καὶ τοῖς ἰσχυροῖς· τῶν δ' Ἑλληνικῶν δικαίων οἱ κρατοῦντες ὄρισταὶ τοῖς ἡττοσι γίνονται. ἐπεὶ δὲ τοῖνυν ὑμῖν ἐγνωκέναι τὰ δίκαια ποιεῖν ὑπάρχει, ὅπως καὶ πράξαι ταῦτ' ἐφ' ὑμῖν ἔσται, δεῖ σκοπεῖν. ἔσται δὲ ταῦτ', εἴαν ὑποληφθῇτε κοινοὶ προστάται τῆς ἀπάντων ἐλευθερίας εἶναι.

ιδ'. Εἰκότως δέ μοι δοκεῖ χαλεπώτατον ὑμῖν εἶναι πράξαι τὰ δέοντα. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἀπασιν ἀνθρώποις εἰς ἀγῶν ἔστιν ὁ πρὸς τοὺς προδήλους ἐχθροὺς, ὧν εἴαν κρατήσωσιν, οὐδὲν ἐμποδὼν αὐτοῖς ἔσται κυρίοις τῶν ἀγαθῶν εἶναι· ὑμῖν δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύο, οὗτός θ' ὁ καὶ τοῖς ἄλλοις, καὶ προσέθ' ἕτερος τούτου πρότερος καὶ μείζων· δεῖ γὰρ ὑμᾶς βουλευομένους κρατῆσαι τῶν πάντων τῇ πόλει 200 παρ' ὑμῖν πράττειν προηρημένων. ὅταν οὖν μηδὲν ἢ διὰ τούτους ἀκονιτὶ τῶν δεόντων γενέσθαι, πολλῶν διαμαρτάνειν ὑμᾶς εἰκότως συμβαίνει. τοῦ μέντοι πολλοὺς ἀδεῶς ταύτην

¹ οἷμαι

² ταῦθ' * ἃς ὕστερον

Τὰ δίκαια ποιεῖν ὠρμηκότων] Ὑποθετικῶς accipiendum, εἰ ἦσαν ὠρμηκοί: Si omnes magnum studium haberent justitiæ. WOLF.

ιγ'. Πρὸς τὴν παροῦσαν δύναμιν] Vi geritur res: jus est in armis: prout quisque potest, ita jus adipiscitur. IDEM.

Ἀμφοτέραις ὄρισταί] Si nihil deest, ex iis, quæ sequuntur, intelligendum: τοῖς τε Ἑλλήσι κοινῇ, καὶ ταῖς πόλεσιν ἰδίᾳ: aut τοῖς ἀσθενέσι καὶ τοῖς ἰσχυροῖς. IDEM.

Ἀμφοτέραις] Nempe συνθήκαι: vel, si ἀμφοτέραις, significat, utrisque partibus factus contrahentibus. AUGER.

Ποιεῖν τὰ δίκαια — καὶ πράξαι] Prius significat, abstinere injuria, et præstare, quod debeas: posterius efficere, ut et alii justa faciant. malim tamen pro ποιεῖν legere εἰπεῖν. WOLF.

Ὑποληφθῇτε] Existimemini, ab ὑπολαμβάνομαι. IDEM.

227 τὴν τάξιν αἰρεῖσθαι τῆς πολιτείας, ἴσως μὲν αἱ παρὰ τῶν μισθοδοτούντων αὐταῖς ὠφέλειαι μάλιστ' αἵτιαι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς ἂν τις ἔχοι δικαίως αἰτιᾶσθαι. ἐχρῆν γάρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν αὐτὴν ἔχειν διάνοιαν ὑμᾶς περὶ τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ τάξεως, ἥνπερ περὶ τῆς ¹ ἐν ταῖς στρατείαις ἔχετε. τίς οὖν ἐστὶν αὕτη; ὑμεῖς τὸν λείποντα τὴν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ τάξιν ταχθεῖσαν ἄτιμον οἴεσθε προσήκειν εἶναι καὶ μηδενὸς τῶν κοινῶν μετέχειν. χρὴ τοίνυν καὶ τοὺς τὴν ὑπὸ τῶν προγόνων τάξιν ἐν τῇ πολιτείᾳ παραδεδομένην λείποντας καὶ πολιτευομένους ὀλιγαρχικῶς ἀτίμους τοῦ συμβουλεύειν ὑμῖν ² αὐτοῖς ποιεῖσθαι. νῦν δὲ τῶν μὲν συμμάχων τοὺς τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον ὑμῖν ἔξω ὁμωμοκότας νομίζετε εὐνουστάτους, τῶν δὲ πολιτευομένων οὓς ἴστε σαφῶς τοὺς τῆς πόλεως ἐχθροὺς ἡρημένους, τούτους πιστοτάτους ἡγεῖσθε.

ἰέ. Ἀλλὰ γὰρ οὐχ, ὃ τι τις κατηγορήσει τούτων ἢ τοῖς ἄλλοις ὑμῖν ἐπιπλήξει, χαλεπὸν εὐρεῖν· ἀλλ', ἀφ' ὁποίων λόγων ἢ ποίας πράξεως ἐπανορθώσεται τις ἂν νῦν οὐκ ὀρθῶς ἔχει, τοῦτ' ἔργον εὐρεῖν. ἴσως μὲν οὖν οὐδὲ τοῦ παρόντος καιροῦ περὶ πάντων λέγειν· ἀλλ' ἐὰν ἂν προήρησθε ³ δυνήθητε ἐπικυρῶσαι συμφερούσῃ τινὶ πράξει, καὶ τὰλλ' ἂν ἴσως καθ' ἐν αἰὲ βέλτιον σχοίῃ. ἐγὼ μὲν οὖν ⁴ οἶμαι δεῖν ὑμᾶς ἀντιλαμβάνεσθαι τούτων τῶν πραγμάτων ἐρρωμένως καὶ πράττειν ἄξια τῆς πόλεως, ἐνθυμουμένους ὅτι χαίρετ' ²⁰¹ ἀκούοντες, ὅταν τις ἐπαινῇ τοὺς προγόνους ὑμῶν καὶ τὰ πεπραγμένα ἐκείνοις διεξίῃ καὶ τὰ τρόπαια λέγῃ. νομίζετε τοίνυν ταῦτ' ἀναδεῖναι τοὺς προγόνους ὑμῶν, οὐχ ἵνα θαυμάζῃτ' αὐτὰ θεωροῦντες μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ μιμῆσθε τὰς τῶν ἀναδέντων ἀρετάς.

¹ ἐν τῇ στρατείᾳ [τάξεως] ἔχετε² [αὐτοῖς]³ δυνήσεσθε⁴ οἶμαι

ἰδ'. Ἀτίμους τοῦ συμβουλεύειν] Ἀκίρους, μὴ ἀνέχεσθαι συμβουλεύοντων. IDEM.

Τοὺς αὐτοὺς] M. τοὺς τοὺς αὐτοὺς. et postea φίλους ὑμῖν, M. φίλους ἔχειν ἢ ἔξω ὑμῖν. [In farrag. Malim, τῶν μὲν συμμάχων τῶν τοὺς δευ.] IDEM.

Τοὺς τῆς πόλεως ἐχθροὺς ἡρημένους] S.

αἰτὶ ὑμῶν, προτιμῶντας τῆς πατρίδος. IDEM. ἰέ. Κατηγορήσει] M. κατηγορήσεις, ἐπιπλήξει. IDEM.

Ἀλλ' ἐὰν, ἂν προήρησθε] S. τὸ ἀναλαβεῖν τὴν ἡγεμονίαν. IDEM.

Ἄν βέλτιον] Malim: καθ' ἐν αἰὲ βέλτιον. IDEM.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΥΠΕΡ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΩΝ.

Pag.
ed.
Reisk.

Pag.
ed.
aliq.
cit.

201

206

ΟΤΕ Λακεδαιμόνιοι νικηθέντες ὑπὸ Θηβαίων ἐν Λεύκτροις τῆς Βοιωτίας εἰς κίνδυνον μέγαν κατέστησαν, ἀποστάντων Ἀρκάδων καὶ προσθεμένων τοῖς Θηβαίοις, Ἀθηναῖοι σύμμαχοι Λακεδαιμονίοις γενόμενοι διέσωσαν αὐτούς. ὕστερον δὲ Λακεδαιμόνιοι, τῶν κινδύνων ἀπαλλαγέντες καὶ προϊόντες πάλιν εἰς δύταμιν, ἐπὶ Μεγάλῃν πόλιν τῆς Ἀρκαδίας ἔρχοντο, καὶ τοὺς Ἀθηναίους παρεκάλουν διὰ πρεσβείας κοινοῦν αἰ τοῖς τοῦ πολέμου. πεπόμενοι δὲ καὶ οἱ Μεγαλοπολίται πρέσβεις Ἀθήναζε παρακαλοῦντες ὑπὲρ ἑαυτῶν. ὁ τοῦτον Δημοσθένης συμβουλευόμενος μὴ περιεργᾶν αἰρεθεῖσαν Μεγάλῃν πόλιν μηδὲ εἰς ἰσχὺν περιελθόντας Λακεδαιμονίους, συμφέρον λέγων τοῖς Ἀθηναίοις τὸ μὴ φοβερὰν εἶναι τὴν Λακεδαίμονα.

Παρακαλοῦντες ὑπὲρ ἑαυτῶν] Id est, petitum auxilium. Potest etiam παρακαλοῦντας legi ut ad legatos, non ad Megalopolitanos oratio referatur. Xenophon ζ'. Ἑλληνικῶν, tradit: Ἀρκάδας Ἀθηναίων ξυμμάχους γενέσθαι, et, ὅτι Ἀθηναῖοι ἐβοήθουν Μαντινέυσιν. WOLF.

Μὴ περιεργᾶν αἰρεθεῖσαν] Non despiciere captam. Atqui capta non erat, sed in obsidionis metu. Expone igitur αἰρεθεῖσαν pro ὅπως αἰρεθεῖν, περιελθόντας pro ὅπως παρελθόντες: μὴ περιεργᾶν ὥστε αἰρεθήσεσθαι καὶ παρελεύσεσθαι. Usurpantur enim hi

aoristi loco futurorum. περιεργᾶν autem, quanquam si vocem spectes, circumspicere significat. Unde Phavorinus περιεργᾶσθαι exspectare, prospicere; circumspicere, curare, interpretatur: tamen pro ὑπερπεργᾶν vel παρπεργᾶν, id est, negligere et despiciere, crebro accipitur. παρπεργᾶσθαι tamen Suidas ὑποτοπεῖσθαι (F. ὑποτοπῆσαι) καὶ ὑφορᾶσθαι existimare vel existimari et suspectum esse vel suspicari interpretatur. Latinis περιεργᾶν est committere, pati, non prohibere, connivere, destituere. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΛΟΓΟΣ ΥΠΕΡ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΩΝ.

202 Ἄ. ΑΜΦΟΤΕΡΟΙ μοι δοκοῦσιν ἁμαρτάνειν, ὧ ἄνδρες 207 Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ τοῖς Ἀρκάσι καὶ οἱ τοῖς Λακεδαιμονίοις συνειρηκότες· ὥσπερ γὰρ ἅψ' ἑκατέρων ἦκοντες, οὐχ ὑμῶν ὄντες πολῖται, πρὸς οὓς ἀμφοτέροι προεβεύονται, κατηγοροῦσι καὶ διαβάλλουσιν ἀλλήλους. ἦν δὲ τοῦτο μὲν τῶν ἀφιγμένων ἔργον, τὸ δὲ κοινῶς ὑπὲρ τῶνπραγμάτων λέγειν καὶ

Ἄ. Ἀφ' ἑκατέρων] Alii a Lacedæmoniis, alii ab Arcadibus missi. WOLF.

illi utrique, tam Arcades, quam Lacedæmonii, legatos agant. IDEM.

Πρὸς οὓς] Scilicet ἡμᾶς, cum apud nos

VOL. I.

4 q

τὰ βέλτιστα ὑπὲρ ὑμῶν σκοπεῖν ἄνευ φιλονεικίας τῶν ἐν-
θάδε συμβουλευέειν ἀξιούντων. νῦν δ' ἔγωγε, εἴ τις αὐτῶν
ἀφέλοι τὸ γινώσκεισθαι καὶ τὸ τῇ φωνῇ λέγειν Ἀττικῶς,
πολλοὺς ἂν ¹οἶμαι τοὺς μὲν Ἀρκάδας τοὺς δὲ Λακωνας
αὐτῶν εἶναι νομίσαι. ἐγὼ δ' ὁρῶ μὲν ὡς χαλεπὸν τὸ τὰ
βέλτιστα λέγειν ἐστὶ· συνεζήπατημένων γὰρ ὑμῶν, καὶ τῶν
μὲν ταυτὶ βουλομένων τῶν δὲ ταυτὶ, εἰ μὴ τὰ μεταξὺ τις
ἐγχειρῇ λέγειν καὶ ὑμεῖς μὴ περιμένετε μαθεῖν, χαριεῖται
μὲν οὐδετέροις, διαβεβλήσεται δὲ πρὸς ἀμφοτέρους· οὐ μὴν
208 ἀλλ' αἰρήσομαι μᾶλλον αὐτὸς, ἂν ἄρα τοῦτο πᾶσι, δοκεῖν
φλυαρεῖν, ἢ παρ' αὐτῶν βέλτιστα νομίζω τῇ πόλει, προσέσθαι
τισὶν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ὕστερον, ἂν ὑμῖν
βουλομένοις ἦ, λέξω· ἀπὸ δὲ τῶν ὁμολογουμένων ὑφ' ἀπάν-
των ἀρξομαι ἀκράτιστα νομίζω διδάσκειν.

Β'. Οὐκοῦν οὐδ' ἂν εἰς ἀντεῖποι ὡς οὐ συμφέρει τῇ πό-
λει καὶ Λακεδαιμονίους ἀσθενεῖς εἶναι καὶ Θηβαίους του- 203
τουσί. ἔστι τοίνυν ἐν τινι τοιούτῳ καιρῷ τὰ πρᾶγματα νῦν,
εἴ τι δεῖ τοῖς εἰρημένοις πολλάκις παρ' ὑμῖν λόγοις τεκμή-
ρασθαι, ὥστε Θηβαίους μὲν Ὀρχομενοῦ καὶ Θεσπιῶν καὶ
Πλαταιῶν οἰκισθεῖσιν ἀσθενεῖς γενέσθαι· Λακεδαιμονίους

¹ οἶμαι

Εἴ τις αὐτῶν ἀφέλοι τὸ γινώσκεισθαι] Si quis eis ademerit cognosci et voce Attice dicere. Haec, obscuritatis vitandae causa, liberius mihi vertenda fuerunt. IDEM.

Τὰ βέλτιστα λέγειν] Optima dicere, id est, suadere salutaria. χαλεπὸν hic non tam difficile significat, quam ἐπικινδυνον, periculosum. Nam vir sapiens quid in re non perplexa dici expediat, facile perspicit. Pertinet igitur τὸ χαλεπὸν non ad facultatem oratoris, sed ad approbationem auditoris, optimique consilii eventum. Sic Isocrates in Trapezitico: ἔστι δὲ, ὃ ἄνδρες δικασταί, πάντων χαλεπώτατον, τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν. Ubi certe significat, non esse difficile invenire adversarium, qui multum sit molestus, (nam vel ille adolescens in Pasionem incidit, minime quidem litigandi causa quaesitum) sed hoc dicit, ejusmodi adversarios difficillime vincendi et superari posse. quare nos ibi vertimus: Est autem, iudices, omnium molestissimum in tales adversarios incidere. IDEM.

Συνεζήπατημένον] Σ. τοῖς ῥήτορσι. Cum una cum oratoribus decepti sitis, alii cum

his, alii cum illis conjuncti. IDEM.

Τὰ μεταξὺ] Ea, quae in medio sunt, quae intersunt inter oratorum sententias, id est, quae cum neutrius factionis sententia congruant. IDEM.

*Ἡπερ ἂν] Malo παρ' αὐτῶν, prae vel contra ea, quae, etc. IDEM.

Προέσθαι τισὶν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι] Ohjicere quibusdam vos decipiendos, id est, committere, ut vos aliqui decipiant. IDEM.

Ὀρχομενοῦ καὶ Θεσπιῶν καὶ Πλαταιῶν] Sic legendum est. Nam Θεσπιῶν, Πλαταιῶν, Thespiciensium et Plateensium significat, a nominativis Θεσπιεὺς, Πλαταιεὺς. Ipsae vero urbes, ad quas participium οἰκισθεῖσιν refertur, Θεσπιαί, Πλαταιαί, quas nondum fuisse instauratas, id est, monstrendas, illud declarat, quod sequitur, τὰς μὲν Θεσπίας, καὶ τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὰς Πλαταιὰς κατοικίζεσθαι φάμεν δεῖν. οἰκισθεῖσιν igitur, ut supra in argumento monuimus, ὑποθετικῶς est accipiendum, si instaurantur. Cantus igitur eris in hujusmodi participiis interpretandis, et sententiam imprimis spectabis, a qua vera verborum intelligentia pendet. IDEM.

δὲ, εἰ ποιήσονται Ἀρκαδίαν ὑφ' ἑαυτοῖς καὶ Μεγάλην πόλιν αἰρήσουσι, πάλιν ἰσχυροὺς γενήσεσθαι. σκεπτέον τοίνυν, μὴ πρότερον τοὺςδε γενέσθαι φοβεροὺς καὶ μεγάλους ἐάσωμεν ἢ ἐκεῖνοι μικροὶ γενήσονται, καὶ λάθωσιν ἡμᾶς πλείονι μείζους οἱ Λακεδαιμόνιοι γενόμενοι ἢ ὅσῳ τοὺς Θηβαίους ἐλάττους συμφέρει γενέσθαι. οὐ γὰρ ἐκεῖνό γ' ἂν εἴποιμεν, ὡς ἀνταλλάξασθαι βουλοίμεθα ἀντιπάλους Λακεδαιμονίους ἀντὶ Θηβαίων, οὐδὲ τοῦτ' ἔσθ' ὃ σπουδάζομεν, ἀλλ' ὅπως μηδέτεροι δυνήσονται μηδὲν ἡμᾶς ἀδικεῖν· οὕτω γὰρ ἂν ἡμεῖς μετὰ πλείστης ἀδείας εἴημεν. ἀλλὰ νῆ Δία ταῦτα μὲν οὕτω δεῖν ἔχειν φήσομεν, δεινὸν δ' εἶ, πρὸς οὓς παρεταττόμεθα ἐν Μαντινείᾳ, τούτους συμμαχούς αἰρησόμεθα· εἴτα βοηθήσομεν τούτοις ἐναντία ἐκείνων, μεθ' ὧν τότε ἔκινδυνεύομεν. καμοὶ ταῦτα δοκεῖ, προσδεῖσθαι δ' ἔτι τοῦ τὰ δίκαια ποιεῖν ἐθελόντων τῶν ἐτέρων.

γ'. Εἰ μὲν τοίνυν ἐθελήσουσι πάντες εἰρήνην ἀγειν, οὐ βοηθήσομεν τοῖς Μεγαλοπολίταις· οὐδὲν γὰρ δέήσει· ὥστ' οὐδοτιοῦν ὑπεναντίον ¹ ἡμῖν ἔσται πρὸς τοὺς συμπαταξαμένους, σύμμαχοι δ' ἡμῖν οἱ μὲν ὑπάρχουσιν, ὡς φασιν, οἱ δὲ προσγενήσονται νυνί. καὶ τί ἂν ἄλλο βουλοίμεθα; εἰάν δ' ἀδικῶσι καὶ πολεμεῖν οἴωνται δεῖν, εἰ μὲν ὑπὲρ τούτου μόνου βουλευτέον, εἰ χρὴ Μεγάλην πόλιν ἡμᾶς προέσθαι

¹ ἡμῖν

Πλείονι μείζους ἢ ὅσῳ ἐλάττους] Multo majores, quam quanto minores, id est, ne longe major accessio ad potentiam Lacedæmoniorum, quam utilis decessio et diminutio de viribus Thebanorum fiat. IDEM.

Δεινὸν δὲ εἶ, πρὸς οὓς ἐν Μαντινείᾳ παρεταττόμεθα, τούτους συμμαχούς αἰρησόμεθα] Eleganter usus est verbo παρατάττεσθαι, quod est in acie stare. Unde παραταξαμένος πρὸς τινά dicitur, qui contra eum in acie stat, et ei ex adverso stat. Idem Demosthenes [ὑπὲρ Μεγαλοπόλ. γ'.] καὶ τὴν εἰρήνην δέξετε σπουδάζειν εἶναι βεβαίαν, ὑπὲρ ἧς ἐκινδυνεύσατε καὶ παρετάξασθε. Est etiam παρατάττεσθαι opponere se ut repugnaturum, etc. Ex edit. HÆRVAG.

Ἐν Μαντινείᾳ] Vide ζ'. Ἑλληνικῶν, et argumentum Isocrati Archidami. WOLF.

Ἐναντία ἐκεῖνοις] Contraria illis, id est, κατ' ἐκείνων, contra illos. IDEM.

Προσδεῖσθαι δὲ τι τὸ] Malim δ' ἔτι τῶν, ut referatur (quanquam id quoque durius est) ad ἐθελόντων. τοῦ enim (quod in di-

versis lectionibus annotatur) locum non habet, nisi legas aut τοῦ τὰ δίκαια ποιεῖν ἐθέλειν τοὺς ἐτέρους, alteros, scilicet Lacedæmonios. Nec enim puto esse causam, cur ἐταίρους per ai, id est, socios legere malis: (quod ea vox ἀντὶ συμμαχῶν satis accipi eommode nequit) aut τεχνικῶς accipias, τοῦ, ταυτέστι τῆς προσθήκης ταύτης. Nec incommodum fuerit interpretari προσδεῖσθαι δ' ἔτι του, id est, τινός, τὰ δίκαια etc. IDEM.

γ'. Ἀνταξαμένους] Parum refert, utrum sic, an συμπαταξαμένους legas, intelligendi certe sunt Arcades, qui Thebanis conjuncti, Atheniensibus restiterunt. IDEM.

Ὡς φασι] S. Lacedæmonii. IDEM.

Ἀδικῶσι] Nempe Λακεδαιμόνιοι. AUGER.

Εἰ χρὴ Μεγάλην πόλιν ἡμᾶς προέσθαι Λακεδαιμονίσι] Id est, prodere et condonare, vel evertendam objicere, quod ipsum καθυφίνειν quoque dicitur. Idem, ἐγὼ δὲ νομίζω τὴν πόλιν πρῶτον μὲν καὶ χωρὶς τοῦ καθυφίνειν

Λακεδαιμονίοις, ἢ μὴ, δίκαιον μὲν οὐ, συγχωρῶ δ' ἔγωγ' 204
 ἔασαι καὶ μηδὲν ἐναντιωθῆναι τοῖς τότε τῶν αὐτῶν μετα-
 σχοῦσι κινδύνων· εἰ δ' ἅπαντες ἐπίστασθε ὅτι, ταύτην ἀν
 ἔλωσιν, ἴασιν ἐπὶ Μεσσήνην, φρασάτω τις ἐμοὶ τῶν νῦν χα-
 λεπῶν τοῖς Μεγαλοπολίταις, τί τόθ' ἡμῖν συμβουλεύσει
 ποιεῖν. ἀλλ' οὐδεὶς ἐρεῖ. καὶ μὴν πάντες ἐπίστασθε ὥς, καὶ
 παραινούντων τούτων καὶ μὴ, βοηθητέον, καὶ διὰ τοὺς ὄρ-
 κους οὓς ὁμωμόκαμεν Μεσσηνίοις, καὶ διὰ τὸ συμφέρον εἶναι
 κατοικεῖσθαι ταύτην τὴν πόλιν. σκοπεῖσθε δὴ πρὸς ὑμᾶς
 αὐτοὺς, ποτέραν τὴν ἀρχὴν καλλίονα καὶ φιλανθρωποτέραν
 ποιήσεσθε τοῦ μὴ ἐπιτρέπειν ἀδικεῖν Λακεδαιμονίοις, τὴν
 ὑπὲρ Μεγάλης πόλεως ἢ τὴν ὑπὲρ Μεσσήνης; νῦν μὲν γε
 βοηθεῖν δόξετε Ἀρκάσι, καὶ τὴν εἰρήνην σπουδάζειν εἶναι
 210 βεβαίαν ὑπὲρ ἧς ἐκινδυνεύσατε καὶ παρετάξασθε· τότε δ'
 εὐδηλοὶ πᾶσιν ἔσεσθε οὐ τοῦ δικαίου μᾶλλον ἔνεκα Μεσσήνην
 εἶναι βουλόμενοι ἢ τοῦ πρὸς Λακεδαιμονίους φόβου. δεῖ δὲ
 σκοπεῖν μὲν αἰεὶ καὶ πράττειν τὰ δίκαια, συμπαρατηρεῖν δ'
 ὅπως ἅμα καὶ συμφέροντα ἔσται ταῦτα.

δ. Ἔστι τοίνυν καὶ τοιοῦτός τις λόγος παρὰ τῶν ἀντι-
 λεγόντων, ὥς κομίσασθαι τὸν Ὀρωπὸν ἡμᾶς ἐγχειρεῖν δεῖ·
 εἰ δὲ τοὺς βοηθήσοντας ἀν ἡμῖν ἐπ' αὐτὸν ἐχθρούς¹ νῦν
 κτησόμεθα, οὐχ ἔχομεν συμμαχούς. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν κομί-
 σασθαι Ὀρωπὸν πειραῖσθαι φημι δεῖν καὶ αὐτός· τὸ δ'
 ἐχθρούς ἡμῖν ἔσεσθαι Λακεδαιμονίους, νῦν ἐὰν² ποιώμεθα
 συμμαχούς Ἀρκάδων τοὺς βουλομένους ἡμῖν εἶναι φίλους,
 μόνοις οὐδ' εἴπειν ἐξεῖναι νομίζω τοῖς πείσασιν ὑμᾶς, ὅτ'
 ἐκινδυνεύουν Λακεδαιμόνιοι, βοηθεῖν αὐτοῖς. οἱ γὰρ ταῦτα 205
 λέγοντες ἔπεισαν ὑμᾶς, πάντων Πελοποννησίων ἐλθόντων
 ὥς ὑμᾶς καὶ μεθ' ὑμῶν ἀξιούντων ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους

¹ [νῦν]² ποιησόμεθα

Λακεδαιμονίους τινὰς Ἀρκάδων Ὀρωπὸν ἀν κο-
 μίσασθαι. Et edit. HERNAG.

Δίκαιοι μὲν οὐ] S. προῖσθαι Μεγάλην πό-
 λιν. WOLF.

Ἐάσαι] S. ἱμᾶς, ut vos missam faciatis.
 IDEM.

Τῶν νῦν χαλεπῶν τοῖς Μεγαλοπολίταις
 Fortassis addendum ὄντων, τί τόθ'. IDEM.

Ἄλλ' οὐδεὶς ἐρεῖ] Sed nemo dicet. quid?

utrum non defendendos esse Megalopolita-
 nos? vel potius, Messenios? an vero:
 nemo de re nota verba facturum est: sed
 vos ultro bellum suscipietis. IDEM.

Κατοικεῖσθαι ταύτην τὴν πόλιν] Messe-
 nam potius, quam Μεγάλην πόλιν. IDEM.

Ἀρχὴν τοῦ μὴ ἐπιτρέπειν ὑμᾶς] Princi-
 pium non concedendi vos, id est, ut vos non
 concedatis. IDEM.

ιέναι, τούτους μὲν μὴ προσδέξασθαι—καὶ διὰ τοῦθ', ὅπερ ἦν ὑπόλοιπον αὐτοῖς, ἐπὶ Θηβαίους ἦλθον—, ὑπὲρ δὲ τῆς Λακεδαιμονίων σωτηρίας καὶ χρήματα εἰσφέρειν καὶ τοῖς σώμασι κινδυνεύειν. καίτοι οὐδ' ἂν ὑμεῖς ἠδελήσατε δήπου σῶζειν αὐτούς, εἰ τοῦτο προὔλεγον ὑμῖν, ὅτι σωθέντες, εἰ μὴ ποιεῖν ὅ τι ¹ βούλονται πάλιν αὐτούς ἑᾶτε καὶ ἀδικεῖν, οὐδεμίαν χάριν ὑμῖν ἔξουσι τῆς σωτηρίας. καὶ μὴν εἰ καὶ σφόδρα ἐναντίον ἐστὶ τοῖς Λακεδαιμονίων ἐπιχειρήμασι τὸ τοὺς Ἀρκάδας ἡμᾶς συμμάχους ποιήσασθαι, προσήκει δήπου πλείω χάριν αὐτούς ἔχειν ὣν ἐσώθησαν ὑφ' ἡμῶν εἰς τοὺς ἐσχάτους ἐλθόντες κινδύνους ἢ ὣν ἀδικεῖν κωλύονται νῦν ἐργίζεσθαι. ὥστε πῶς οὐ βοηθήσουσιν ὑμῖν ἐπ' Ὀρωπὸν, ² ἢ κάκιστοι πάντων ἀνθρώπων δόξουσιν εἶναι; μὰ τοὺς θεοὺς ἔγωγε οὐχ ὀρῶ.

έ. Θαυμάζω τοίνυν τῶν λεγόντων τὸν λόγον τοῦτον, ὡς, 211
εἰ συμμάχους ποιησόμεθα Ἀρκάδας καὶ ταῦτα πράξομεν, μεταβάλλεσθαι δόξει καὶ οὐδὲν ἔχειν πιστὸν ἢ πόλις. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ τοῦναντίον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι. διὰ τί; ὅτι τῶν ἀπάντων οὐδένα ³ ἂν ἀντειπεῖν ⁴ οἶμαι, ὡς οὐ καὶ Λακεδαιμονίους καὶ πρότερον Θηβαίους καὶ τὸ τελευταῖον Εὐβοέας ἔσωσεν ἢ πόλις, καὶ μετὰ ταῦτα συμμάχους ἐποίησατο, ἔν τι καὶ τὸ ⁵ αὐτὸ αἰεὶ βουλομένη πράττειν. ἐστὶ δὲ τοῦτο τί; τοὺς ἀδικουμένους σῶζειν. εἰ τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, οὐκέτ' ἂν ἡμεῖς εἴημεν οἱ μεταβαλλόμενοι, ἀλλ' 206 οἱ μὴ θέλοντες τοῖς δικαίοις ἐμμένειν· καὶ φανήσεται τὰ πράγματα διὰ τοὺς αἰεὶ πλεονεκτεῖν βουλομένους μεταβαλλόμενα, οὐχ ἢ πόλις ἡμῶν.

ς'. Δοκῶσιν δέ μοι Λακεδαιμόνιοι μάλα δεινῶν ἔργων ἀνθρώπων ποιεῖν. νυνὶ γάρ φασιν ἐκεῖνοι δεῖν Ἡλείους μὲν τῆς

¹ βούλωνται² ἢ οὐ κάκιστοι³ Deest ἄν.⁴ οἶμαι⁵ αὐτὸ πᾶσιν αἰ

“Ὅπερ ἦν ὑπόλοιπον αὐτοῖς” S. τοῖς Πελοποννησίοις. IDEM.

“Ἡ ὧν ἀδικεῖν κωλύονται νῦν ἐργίζεσθαι” Attica est locutio, ἀντὶ τοῦ, ἀνθ' ὧν κωλύονται ἀδικεῖν. Cui similis est illa Lys. ὥστε οὐκ ἔστι ὧν οὗτοι κλέπτουσιν ἐργίζεσθαι, ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ ὧν. Thucydides, καὶ ἡμῖν ἄνομα παθεῖσιν ἀνταπόδοτε χάριν δικαίαν ὧν πρόθυμοι γεγεμέδα, ἀντὶ τοῦ, ἀνθ' ὧν πρόθυμοι. Ex

edit. HERVAG.

“Ἡ κάκιστοι πάντων” Malim repeti negationem ἢ οὐ κάκιστοι πάντων ἀνθρώπων δόξουσιν εἶναι; WOLF.

έ. “Ἐν τι καὶ τὸ αὐτὸ αἰεὶ βουλομένη πράττειν” Sic eleganter Cicero ad Lentulum: ‘Non idem semper dicere, sed idem semper spectare debemus.’ IDEM.

ς'. Τῆς Τριφυλίας] Τῆς Ἠλίδος, auctore

Τριφυλίας τινὰ κομίσασθαι, Φλιασίους δὲ τὸ Τρικάρανον, ἄλλους δὲ τινὰς τῶν Ἀρκάδων τὴν αὐτῶν καὶ τὸν Ὠρωπὸν ἡμᾶς, οὐχ ἵν' ἐκάστους ἡμῶν ἴδωσιν ἔχοντας τὰ ἑαυτῶν, οὐδ' ὀλίγου δεῖ· ὁψὲ γὰρ ἂν φιλάνθρωποι γεγονότες εἶεν· ἀλλ' ἵνα πᾶσι δοκῶσι συμπράττειν ὅπως ἂν ἕκαστοι κομίσωνται ταυτὶ ἃ φασιν αὐτῶν εἶναι, ἵν', ἐπειδὰν ἴωσιν ἐπὶ Μεσσήνην αὐτοὶ, συστρατεύωνται πάντες αὐτοῖς οὗτοι καὶ βοηθῶσι προθύμως, ἢ δοκῶσιν ἀδικεῖν, περὶ ὧν ἔφασαν ἕκαστοι σφῶν αὐτῶν εἶναι συμψήφους λαβόντες ἐκείνους, μὴ τὴν ὁμοίαν αὐτοῖς χάριν ἀποδιδόντες. ἐγὼ δὲ νομίζω τὴν πόλιν πρῶτον μὲν καὶ χωρὶς τοῦ καθυφεῖναι Λακεδαιμονίοις τινὰς Ἀρκάδων Ὠρωπὸν ἂν κομίσασθαι, καὶ μετ' ἐκείνων, ἂν τὰ δίκαια ποιεῖν ἐθέλωσι, βοηθούντων, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων τῶν οὐκ οἰομένων δεῖν Θηβαίους ἔαν ἔχειν τὰ ἀλλότρια. εἰ

212 δ' ἄρα τοῦτ' εὐδὴλον ἡμῖν γένοιτο, ὅτι μὴ Λακεδαιμονίους ἑὼντες τὴν Πελοπόννησον καταστρέψασθαι οὐχ οἷόι τε ἐσόμεθα Ὠρωπὸν λαβεῖν, αἰρετώτερον, εἰ οἷόν τ' εἰπεῖν, ἡγοῦμαι τὸν Ὠρωπὸν ἔαν ἢ Λακεδαιμονίοις Μεσσήνην προσέσθαι καὶ Πελοπόννησον. οὐ γὰρ ἂν ἡγοῦμαι περὶ τούτου μόνον ἡμῖν εἶναι τὸν λόγον πρὸς ἐκείνους. ἀλλ' ἑάσω τό γ' ἐπελθὼν εἰπεῖν μοι· περὶ πολλῶν δ' ἂν¹ οἶμαι κίνδυνον ἡμῖν γενέσθαι.

Ζ'. Ἀλλὰ μὲν, ἃ γέ φασι πεπραῖχθαι διὰ Θηβαίους τοῖς Μεγαλοπολίταις ὑπεναντία πρὸς ὑμᾶς, ἄτοπον νῦν μὲν ἐν 207 κατηγορίας μέρει ποιεῖσθαι, βουλομένων δὲ γενέσθαι φίλων αὐτῶν, ἵνα τὴνναντίον εὖ ποιῶσιν ὑμᾶς, βασκαίνειν καὶ σκοπεῖν ἐξ ὅτου τρόπου μὴ γενήσονται, καὶ μὴ γιγνώσκειν ὅτι, ὅσω ἂν σπουδαιοτέρους τούτους περὶ Θηβαίους γεγενημένους ἀποδείξωσι, τοσούτῳ πλείονος ὀργῆς αὐτοὶ δικαίως ἂν τυγχάνοιεν, εἰ τοιούτων συμμάχων τὴν πόλιν, ὅτ' ἐφ' ὑμᾶς πρoτέρους ἦλθον ἢ Θηβαίους, ἀπεστέρησαν. ἀλλ',

¹ οἶμαι

Stephano. IDEM.

Τινὰ] Nempe μέγ. AUGER.

Τρικάρανον] Φρούριον τῆς Φλιασίας. WOLF.

Τὴν αὐτῶν] Subaudi χώραν. AUGER.

Οὐδὲ ὀλίγου δεῖ] S. ἀλλὰ πολλοῦ, id est, plurimum abest: quod alioqui πολλοῦ γε καὶ δεῖ solet dicere. WOLF.

Ὅψὲ γὰρ ἂν φιλάνθρωποι] Rapacitatis et violentiae Laconicae accusationem. Vide

in Isocratis Panathenaico. IDEM.

Οὐ γὰρ ἂν ἡγοῦμαι περὶ τούτου μόνον] S. de Messena. Quod reliquum erat: sed de excidio nostrae urbis: subiecit, et subiecit περὶ πολλῶν. IDEM.

Ζ'. Πεπραῖχθαι τοῖς] Facta esse Megalopolitanis hostilia contra nos, id est, Megalopolitanos hostiliter contra nos fecisse. IDEM.

οἶμαι, ταῦτα μὲν ἐστὶ δεύτερον ἀνθρώπων βουλομένων ἐτέρων ποιῆσαι τούτους συμμάχους. ἐγὼ δὲ οἶδα, ὅσα ἂν ἐκ λογισμοῦ σκοπῶν τις εἰκάσαι — καὶ τοὺς πολλοὺς ¹ οἶμαι ὑμῶν ταῦτὰ φῆσαι —, ὅτι, εἰ λήφονται Μεγάλην πόλιν Λακεδαιμόνιοι, κινδυνεύσει Μεσσήνη· εἰ δὲ καὶ ταύτην λήφονται, φημὶ ὑμᾶς ἔσεσθαι συμμάχους Θηβαίων. πολὺ δὲ κάλλιον καὶ ἄμεινον τὴν μὲν Θηβαίων συμμαχίαν αὐτοὺς παραλαβεῖν, τῇ δὲ Λακεδαιμονίων πλεονεξία μὴ ² ἐπιτρέψαι, ἢ νῦν ὀκνοῦντας μὴ τοὺς Θηβαίων σώσωμεν συμμάχους, τούτους μὲν προέσθαι, πάλιν δὲ σώζειν αὐτοὺς τοὺς Θηβαίους, καὶ προσέτι ἐν φόβῳ καθεστάναι περὶ ἡμῶν αὐτῶν. οὐ γὰρ ἐγὼ γ' ἀδελὲς τοῦθ' ὑπολαμβάνω τῇ πόλει, τὸ λαβεῖν ²¹³ Μεγάλην πόλιν Λακεδαιμονίους καὶ πάλιν γενέσθαι μεγάλους. ὁρῶ γὰρ αὐτοὺς καὶ νυνὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν τι κακὸν πόλεμον ἀραμένους, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ κομίσασθαι τὴν πρότερόν ποτε οὔσαν ἑαυτοῖς δύναμιν· ὧν δ' ὅτ' ἐκείνην εἶχον ὠρέγοντο, ταῦθ' ὑμεῖς μᾶλλον ἴσως εἰδότες ἢ ἐγὼ φοβοῖσθ' ἂν εἰκότως.

ή. Ἡδέως δ' ἂν πυθοίμην ³ τῶν λεγόντων καὶ τοὺς Θηβαίους μισεῖν φασκόντων καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους, πότερα ²⁰⁸ ἐκάτεροι μισοῦσιν, οὓς δὴ μισοῦσιν, ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τοῦ συμφέροντος ὑμῖν, ἢ ὑπὲρ μὲν Λακεδαιμονίων Θηβαίους, ὑπὲρ δὲ Θηβαίων Λακεδαιμονίους ἐκάτεροι; εἰ μὲν γὰρ ὑπὲρ ἐκείνων, οὐδετέροις ὥς μαινομένοις πεῖθεσθαι προσήκει· εἰ δ' ὑπὲρ ⁴ ὑμῶν φήσουσι, τί πέρα τοῦ καιροῦ τοὺς ἐτέρους ἐπαί-

¹ ὑμῶν οἶμαι² ἐπιτρέπειν³ τῶν λεγόντων] * τῶνδ' ἐγὼ τῶν⁴ ὑμῶν

Δευτέρων ἀνθρώπων] Annotatur legi δεύτερον. ego puto βεδευρῶν legendum, id est, amentium. [δύτερον ferri potest, si sic ordines: ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐστὶ ἀνθρώπων, βουλομένων ποιῆσαι τούτους δεύτερον συμμάχους ἐτέρων at hæc quidem eorum sunt, qui hos denuo socios aliorum efficere studeant. In farrag.] IDEM.

Ὅσα] Adverbialiter, quantum. AUGER.

Φημὶ ὑμᾶς ἔσεσθαι συμμάχους τῶν Θηβαίων] Sic innuit Lacedæmonios daturos operam, ut Thebanos interecone deleant, idque prohibituos Athenienses. WOLF.

Τὴν Θηβαίων συμμαχίαν παραλαβεῖν] Legi queat et παραβεῖν, ἢ προσλαβεῖν. Isocrates Areopagitico Atheniensibus objicit, ὅτι

τοὺς μὲν Θηβαίων φίλους σάξειν ἠναγκάσθησαι. τοὺς δ' ἐαυτῶν συμμάχους ἀπολωλέκασαι. et Xenophon ζ'. Ἑλληνικῶν, Ἀρκάδες Ἀθηναίων ζύμμαχοι. et paulo post, καὶ Ἀθηναῖοι βοηθοῦντες τοῖς Μαντινεῦσι. Sed hæc fortassis ad aliud tempus pertinent. IDEM.

Τὴν Θηβαίων συμμαχίαν] Thebanorum societatem suscipere, i. e. socios Thebanorum defendere. AUGER.

ή. Καὶ τοὺς Θηβαίους μισεῖν φασκόντων καὶ τούς] Malim utrobique τῶν τε τούς, καὶ τῶν τούς. Non enim hoc vult, quosdam utrorumque odium profiteri, sed esse nonnullos, qui Thebanis, nonnullos item, qui Lacedæmonis inimici videri velint. IDEM.

Τί πέρα τοῦ καιροῦ] Id est παρακαιρως, intempestive et ultra modum. IDEM.

ρουν· ἔστι γὰρ, ἔστι Θηβαίους ταπεινοὺς ποιεῖν ἄνευ τοῦ Λακεδαιμονίου ἰσχυροὺς καθιστάναι, καὶ ¹πολύ γε ῥᾶον ὥς δ', ἐγὼ πειράσομαι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. ἴσμεν ἅπαντες τοῦθ', ὅτι τὰ μὲν δίκαια πάντες, εἰὼν καὶ μὴ βούλωνται, μέχρι τοῦ γε αἰσχύνονται μὴ πράττειν, τοῖς δ' ἀδικοῦσιν ἐναντιοῦνται φανερώς, ἄλλως τε καὶ ἂν τινες βλάπτωνται· καὶ τοῦτο τὸ λυμαινόμενον πάνθ' εὐρήσομεν, καὶ ταύτην τὴν ἀρχὴν οὔσαν ἅπαντων τῶν κακῶν, τὸ μὴ θέλειν τὰ δίκαια πράττειν ἁπλῶς. ἵνα τοίνυν μὴ τοῦτο ἐμποδὼν γένηται

214 ²τῷ Θηβαίους γενέσθαι μικροὺς, τὰς μὲν Θεσπιάς καὶ τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὰς Πλαταιὰς κατοικίζεσθαι φῶμεν δεῖν καὶ συμπράττωμεν ³αὐτοῖς καὶ τοὺς ἄλλους ἀξιῶμεν — ⁴ταῦτα γὰρ καὶ καλὰ καὶ δίκαια, μὴ περιορᾶν πόλεις ἀρχαίας ἐξανестώσας —, τὴν δὲ Μεγάλην πόλιν καὶ τὴν Μεσσήνην μὴ προώμεθα τοῖς ἀδικοῦσι, μηδ' ἐπὶ τῇ προφάσει τῇ Θεσπιδέων καὶ Πλαταιέων τὰς οὔσας καὶ κατοικουμένας πόλεις ἀνααιρεθεῖσας περιῖδωμεν. καὶ ἡ πρόδηλα ταῦ-

¹ πάνυ γε² τῷ [τοῖς] Θηβαίους³ αὐτοῖς⁴ (ταῦτα - - - δίκαια)

"Ἄνευ τοῦ Λακεδαιμονίου ἰσχυροὺς καθιστάναι] Sine firmos Lacedaemonios constituendo, id est, etsi non firmi constituentur, non confirmetur eorum potentia. malim καθιστάναι per ε, quam καθιστάμεναι per ε. quia hoc passive, illud active significat, ut ad oratores referatur: etiamsi isti non confirmentur Laconum potentiam. sed parum refert. IDEM.

Ὡς δ' ἐγὼ] Pro ὅπως δὲ, quo autem pacto, id ego dicere conabor, vel ὥς δὲ ἐγὼ, ut ego sane. IDEM.

Μέχρι τούτου γε] Eo quidem usque. quousque? ego non satis assequor. si enim τούτου exponas τοῦ αἰσχύνεσθαι, ταυτολογία videtur, quanquam τὸ οὐχ ἁπλῶς, quod sequitur, eam expositionem probat. Quid enim est, justitiam non simpliciter, hoc est, ex animo colere? Id enim, quod recte fit, tum demum est justum, cum est voluntarium. μέχρι τοῦ αἰσχύνεσθαι, id est, verecundiae causa. Velle οὐκ εἶναι, ἀλλὰ δοκεῖν εἶσθαι, non esse, sed videri optimum. Fel. legit μέχρι τοῦ γε aliquousque, ad tempus, hoc est, dissimulant aliquamdiu ingenia, et justitiae studium prae se ferunt: sed erumpunt tandem injustae cupiditates. IDEM.

ἵνα τοίνυν μὴ τοῦτο ἐμποδὼν γένηται τῷ τοῖς Θηβαίοις] Sic lego cum Feliciano pro τὸ τοῖς Θηβαίοις: τοῦτο, id est, τὸ μὴ ἐθέ-

λειν τὰ δίκαια πράττειν ἁπλῶς, id est, ne Thebanis tergiversandi relinquatur occasio, quo minus urbes illas instaurari sinant, si Lacedaemoniis grassandi contra Messenios et Arcadas licentia dabitur. Sic Archidamus apud Isocratem queritur de Thebanis, ὅτι Πλάταιαν μὲν καὶ Θεσπιδὰς ἐχθρὰς καὶ πρῶτον ἀποποιήσασιν ἀναστάτους· Μεσσήνην δὲ διὰ τριακοσίων ἐτῶν κατοικίζουσιν, id est, quod Plataeas et Thespias nuper admodum everterint, et Messenam post annos trecentos instaurari jubeant. IDEM.

Συμπράττωμεν αὐτοῖς] Τοῖς Ὀρχομενίαις. IDEM. καὶ συμπράττωμεν αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις [συμπράττειν] ἀξιῶμεν. D'Orville ad Char. Aphrod. l. iii. c. iii. p. 257.

Ἐξανεστάσας] Ἐξανεσταμένας, ἀναστάτους γεγενημένας. IDEM.

Μηδ' ἐπὶ τῇ προφάσει] Verba satis perspicua sunt, sed sensus obscurior est. Nec enim video, cur necesse sit, Plataeis non instauratis, everti Megalopolin et Messenam. Sed quod sequitur, locum hunc declarat: δέλοι· δήπου πᾶσιν ἔσονται, οὐχ ἵνα Θεσπιδὰς κατοικισθῶσι, ποιούμενοι τὴν σπουδὴν, etc. Unde apparet, Laconas urbis instauracionem Thespiarum, conquestos, inique secum agi, si Thebani in Boeotia dominarentur, jam idem in Peloponneso sibi non permittatur. IDEM.

Καὶ ἡ πρόδηλα ταῦτα] S. ὅτι τοῖς Λακωνσιν

τα, οὐδεὶς ὅστις αὐτοὺς βουλήσεται παύσασθαι Θηβαίους ἔχοντας τὴν ἄλλοτρίαν. εἰ δὲ μὴ, πρῶτον μὲν ἐναντίους ἔχομεν πρὸς ἐκεῖνα τούτους εἰκότως, ὅταν ἡγῶνται τὴν ἐκεῖνων κατοικί-
 209 κισιν ἑαυτοῖς ὄλεθρον φέρειν· εἴτ' ἀνήνυτα πρᾶγματα ἔχο-
 μεν αὐτοί. τί γὰρ ὡς ἀληθῶς ἔσται πέρας, ὅταν αἰεὶ τὰς μὲν οὐσας πόλεις ἑῶμεν ἀναιρεῖν, τὰς δ' ἀνήρημένους ἀξιώ-
 μεν οἰκίζειν;

Σ'. Λέγουσι τοίνυν οἱ μάλιστ' ἀποκρινόμενοι δίκαια λέγειν, ὡς δεῖ τὰς στήλας καθελεῖν αὐτοὺς τὰς πρὸς Θηβαίους, εἴπερ ἡμέτεροι βεβαίως ἔσονται σύμμαχοι. οἱ δὲ φασὶ μὲν αὐτοῖς οὐκ εἶναι στήλας, ἀλλὰ τὸ συμφέρον εἶναι τὸ ποιοῦν τὴν φιλίαν· τοὺς δὲ βοηθοῦντας ἑαυτοῖς, τούτους νομίζειν εἶναι συμμαχοὺς. ἐγὼ δ', εἰ τὰ μάλιστ' εἰσὶ τοιοῦτοι, ὡδί πως ἔχω. φημὶ δεῖν ἅμα τούτους τε ἀξιοῦν καθαιρεῖν τὰς στήλας καὶ Λακεδαιμονίους ἄγειν εἰρήνην· εἰ δὲ μὴ ἐθέλωσι ποιεῖν ὁπότεροι ταῦτα, τότε ἤδη μετὰ τῶν ἐθελόντων ἡμᾶς
 215 γίνεσθαι. εἴτε γὰρ εἰρήνης ¹ γιγνομένης αὐτοῖς οἱ Μεγαλοπολῖται ἐπὶ τῆς Θηβαίων συμμαχίας ἔχονται, φανεροὶ δῆπου πᾶσιν ἔσονται τὴν πλεονεξίαν τὴν Θηβαίων, οὐ τὸ δίκαιον, αἰρούμενοι· εἴτε συμμαχοὺς ἀδίκως ἡμᾶς τῶν Μεγαλοπολιτῶν ποιουμένων μὴ ἐθελήσουσιν ἄγειν εἰρήνην οἱ Λακεδαιμόνιοι, δῆλοι δῆπου πᾶσιν ἔσονται οὐχ ἵνα Θεσπιαὶ κατοικισθῶσι μόνον ποιούμενοι τὴν σπουδὴν, ἀλλ' ἵνα τοῦ πολέμου τούτου περιεσθηκότος Θηβαίοις τὴν Πελοπόννησον ὑφ' ἑαυτοῖς ποιήσωνται.

Ι'. Θαυμάζω δ' ἐνίων, εἰ τὸ μὲν Θηβαίων συμμαχοὺς

¹ γιγνομένης

οὐκ ἐπιτρέφομεν ἀδικεῖν. Si palam factum fuerit, Laconum grassationes prohibitum iri a nobis. IDEM.

Πρὸς ἐκεῖνα τούτους] Τοὺς Θηβαίους πρὸς τὴν τῶν Πλαταιῶν κατοικίαν (sic enim per i, non κατοικίαν per u, in penultima legendum censeo). Thebani Platearum instaurationi adversabuntur. IDEM.

Ἀνήνυτα πρᾶγματα] Irrita negotia habebimus, id est, frustra labores atque molestias capiemus. IDEM.

Σ'. Δεῖ τὰς στήλας καθελεῖν] S. τοὺς Ἀρκάδας, pilas, quibus fœdera inscripta erant, demolendas esse a Megalopolitaniis. IDEM.

Τότε ἤδη μετὰ τῶν ἐθελόντων] S. ποιεῖν τὸ
 VOL. I.

προσταττεύμενοι, hos defendemus, qui nostris mandatis obtemperabunt. Sic Cyrus apud Xenophontem γ'. Παιδείας, de Chaldæis et Armeniis loquens: καὶ ἀδικῶσιν ὑμῶν ὁποτέρου, σὺν τοῖς ἀδικουμένοις ἐσόμεθα ἡμεῖς· utri utri vestrum jus violarint, nos opem affectis injuria feremus. Fel. perpetram habet, μετὰ τῶν ἐλθόντων: ii vero et Arcades erant et Lacedæmonii. Sic utrisque mittenda erant auxilia, quod est absurdum. IDEM.

Τὸ πολέμου τούτου] S. si urbes illas instaurari vetuerint. IDEM.

Περιεσθηκότος Θηβαίους] Malim Θηβαίους, ut alibi construitur hoc verbum. IDEM.

Ι'. Τὸ μὲν Θηβαίων συμμαχοὺς εἶναι] Τὸ
 4 r

εἶναι τοὺς Λακεδαιμονίων ἐχθροὺς φοβοῦνται, εἰ δὲ κατα-
στρέψονται Λακεδαιμόνιοι τούτους αὐτούς, μηδὲν ἡγοῦνται
φοβερὸν, καὶ ταῦτ' ἔργῳ πείρῃαι ἡμῖν δεδωκότος τοῦ χρόνου
ὅτι Θηβαῖοι μὲν τούτοις συμμάχοις ἐπὶ Λακεδαιμονίους ἀεὶ
χρῶνται, Λακεδαιμόνιοι δ' ὅτ' εἶχον αὐτοὺς ἐφ' ἡμᾶς ἐχρῶν- 210
το. ¹ οἶμαι τοίνυν ἔγωγε καὶ κεῖνο ἐνθυμεῖσθαι δεῖν, ὅτι μὴ
προσδεξαμένων μὲν ὑμῶν τοὺς Μεγαλοπολίτας, εἰ μὲν
ἀναιρεθῶσι καὶ διοικισθῶσιν, ἰσχυροῖς Λακεδαιμονίοις εὐδύς
ἐστὶν εἶναι, εἰ μὲν δὲ σωθῶσιν ἄρα, ὡς ἤδη τι καὶ παρ' ἐλπί-
δας ἐξέβη, βέβαιοι σύμμαχοι Θηβαίων δικαίως ἔσονται.
εἰ μὲν δὲ προσδέξῃσθε, τούτοις μὲν ὑπάρξει ἡδη σωθῆναι δι'
ὑμᾶς, τὸ δὲ συμβησόμενον ² καὶ τὸν τοῦ κινδύνου λογισμὸν
μετενεγκόντες σκοπῶμεν ἐπὶ Θηβαίων καὶ Λακεδαιμονίων.
εἰ μὲν τοίνυν καταπολεμηθῶσιν οἱ Θηβαῖοι, ὥσπερ αὐτοὺς
216 δεῖ, οὐκ ἔσονται μείζους τοῦ δέοντος οἱ Λακεδαιμόνιοι, τού-
τους ἔχοντες ἀντιπάλους, τοὺς Ἀρκάδας ἐγγὺς οἰκοῦντας.
εἰ μὲν δὲ ἀνενέγκωσιν ἄρα οἱ Θηβαῖοι καὶ σωθῶσι [καὶ μὴ
πέσωσιν], ἀλλ' οὖν ἀσθενέστεροί γε ἔσονται, ἡμῖν συμμά-
χων γεγενημένων τῶνδε ³ καὶ δι' ἡμᾶς σεσωσμένων· ὥστε
πανταχῇ συμφέρει μῆτε προσέσθαι τοὺς Ἀρκάδας, μῆτε δι'
αὐτοὺς, ἀν' ἄρα σωθῶσιν, περιγεγονέναι δοκεῖν, μῆτε δι' ἄλ-
λους τινὰς ἀλλὰ δι' ὑμᾶς.

ἰά. Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὰ τοὺς θεοὺς οὔτε
φιλῶν οὐδετέρους οὔτε μισῶν ἰδίᾳ εἴρηκα, ἀλλ' αἰ νομίζω
συμφέρειν ὑμῖν· καὶ παραινῶ μὴ προσέσθαι Μεγαλοπολίτας
μηδ' ἄλλον ἀπλῶς μηδένα τῶν ἐλαττόνων τῷ μείζονι.

¹ οἶμαι² κατὰ³ τῶνδε, * τῶν καὶ

εἶναι, si sint, eam dicit. Videtur aliquis Arcadum patronus dixisse, si Athenienses Megalopolitanos non receperint, eos conjunctos cum Thebanis, fore Atheniensibus formidabiles. Id argumentum specie confutationis in suum commodum vertit, quodam fere dilemmate, ad hunc modum: sive succubuerint Arcades, illorum opibus aucti Lacones nos invadent: sive restiterint, firmiores Thebanorum socii, acriores nostri hostes erunt. Defendendi sunt igitur. IDEM.

Διοικισθῶσι] Dissipata eorum urbe, et

in vicis redacta. Sic in Isocrate: εἰρήνης οὔσης Μαντινέας διώκισαν. IDEM.

Μετενεγκόντες] S. a nobis. Non dicamus de nostris, sed de Thebanorum et Laconum commodis aut incommodis. IDEM.

Ἀνενέγκωσι] S. ἐκ τῆς ἡττῆς τοῦ Φωκικοῦ πολέμου. nisi forte ἀναφέρειν hic improprie sit usurpatum, pro ἀντίχωσι, et intelligendum sit non de præterito Phocensi, sed de futuro Atheniensium bello. IDEM.

ἰά. Μηδ' ἄλλων ἀπλῶς] Lego aut τῶν ἄλλων, aut ἄλλον per o. IDEM.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ.

Pag.
ed.
Reisk.

Pag.
ed.
aliq.
cit.

211 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ τοῦ Μακεδόνης καταγαρόντος εἰς Μεσσήνην τοὺς Φιλιάδου τοῦ τυράννου παῖδας, αἰτιᾶται παρὰ τὰς συνθήκας εἶναι τοῦτο τὰς παρὰ Ἀθηναίους καὶ Ἑλλησι γενομένας παραβέβηκέναι δὲ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς τὰς συνθήκας φησὶ τοὺς Μακεδόνας, καὶ μὴ περιορᾶν ταῦτα παραβαίνει. ὁ δὲ λόγος ψευδεπίγραφος εἶναι δοκεῖ· οὐ γὰρ ἔσκει κατὰ τὴν ἰδέαν τοῖς ἄλλοις τοῖς τοῦ Δημοσθένους, ἀλλὰ τῷ Ὑπερίδου χαρακτηριστρί μᾶλλον προσχωρεῖ, τὰ τε ἄλλα καὶ λέξεις τινὰς ἔχει κατ' ἐκεῖνον μᾶλλον εἰρημένας ἢ τὸν Δημοσθένην, αἷον νεόπλουτοι καὶ βδελυρεύσεται.

241

Αἰτιᾶται, φησὶ] S. ὁ ῥήτωρ. WOLF.
Τὰς παρ' Ἀθηναίους καὶ Ἑλλησι γενομένας]

Malim τὰς πρὸς Ἀθηναίους καὶ τοὺς Ἑλληνας
γενομένας. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΛΟΓΟΣ.

Α. ΑΞΙΟΝ ἀποδέχασθαι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σφόδρα
τῶν τοῖς ὅρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις διακελευομένων ἐμμέ-
νειν, εἴπερ αὐτὸ πεπεισμένοι ποιοῦσιν.¹ οἶμαι γὰρ οὐδὲν
οὕτω τοῖς δημοκρατουμένοις πρέπειν, ὥς περὶ τὸ ἴσον καὶ
τὸ δίκαιον σπουδάζειν. δεῖ τοίνυν τοὺς λίαν ἔω' αὐτὸ πα-
212 ρακαλοῦντας μὴ τῷ μὲν λόγῳ καταχρωμένους ἐνοχλεῖν,
πάντα δὲ μᾶλλον πράττειν, ἀλλ' ὑπομείναντας νυνὶ τὸν 242
ἐξετασμὸν ἢ καὶ τὸ λοιπὸν πειδομένους ὑμᾶς ἔχειν περὶ
αὐτῶν, ἢ παραχωρήσαντας ἔῃν συμβουλευεῖν τοὺς τάλῃ-

¹ οἶμαι

Α. Πεπεισμένοι] S. ὅτι δεῖ ἐμμένειν τοῖς
ἔρκοις, si ex animo ita sentiunt, et citra si-
mulationem. Isocrates Nicocle: αἱ δη-
μοκρατίαι τὰς ἰσότητας ζητοῦσι τοῖς μετέ-

χουσι τῶν πολιτιῶν. IDEM.

Τὸν ἐξετασμὸν] Inquisitionem, discepta-
tionem, id est, nunc executi et explorari
suum consilium patiantur. IDEM.

δέστερα περὶ τῶν δικαίων ἀποφαινομένους· ἵν' ἡ ἐκόντες ἀδικούμενοι ἀνέχῃσθε καὶ αὐτὸ τοῦτο χαρίζησθε τῷ ἀδικοῦντι, ἢ προελόμενοι περὶ πλείστου ¹ ποιήσασθαι τὸ δίκαιον ἀνεγκλήτως πρὸς ἅπαντας χρῆσθε τῷ συμφέροντι, μηκέτι μέλλοντες. ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν ὀρκων ² σκοπευόμενος τῶν περὶ τῆς κοινῆς εἰρήνης ἔξεστιν ἰδεῖν ἤδη, τίνες εἰσὶν οἱ παραβεβηκότες. ὥς δὲ περὶ μεγάλων συντόμως διδάξω.

β'. Εἰ δὴ τις ἐρωτήσῃεν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τίνι ἂν μάλιστ' ἀγανακτήσαιτε, εἴποιτ' ἂν, οἶμαι, πάντες, εἴ τις ³ ἀναγκάζοι, εἴ ἦσαν κατὰ τὸν νυνὶ χρόνον οἱ Πεισιστρατίδαι ⁴ καὶ τις ἐβιάζετο κατάγειν αὐτοὺς δευρὶ, ἀρπάσαντας ἂν ὑμᾶς τὰ ὅπλα πάντα κίνδυνον ὑπομεῖναι ἀντὶ τοῦ ⁵ παραδέξασθαι ἢ πεισθέντας γε δουλεύειν ἀντὶ τῶν ἀργυρωνήτων, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ τὸν μὲν οἰκέτην οὐδεὶς ἂν ἐκὼν ἀποκτείνειε, τοὺς δὲ τυραννουμένους ⁶ ἀκρίτους· ἐστὶν ὅρῳ ἀπολλυμένους ἅμα καὶ ὑβριζομένους εἰς παῖδας καὶ γυναῖκας.

γ'. Παρὰ τοὺς ὅρκους τοίνυν καὶ τὰς συνθήκας τὰς ἐν τῇ κοινῇ εἰρήνῃ γεγραμμένας Ἀλέξανδρος εἰς Μεσσήνην καταγαγὼν τοὺς Φιλιάδου παῖδας, ὄντας ⁷ τυράννους, ἅρ' ἐφρόντισε τοῦ δικαίου· ἀλλ' οὐκ ἐχρήσατο τῷ αὐτοῦ ἥθει τῷ τυραννικῷ, βραχὺ φροντίσας ὑμῶν καὶ τῆς κοινῆς ὁμο-
243 λογίας; οὐ δὴ ⁸ δεῖ, εἰ μὲν τις ὑμᾶς ταῦτα βιάζοιτο, μά- 213

¹ ποιῆσθαι² παραδέχασθαι³ σκοποῦμενός⁴ ἀκρίτως⁵ ἀναγκάζει ἂν, εἰ⁶ τυράννους ὄντας⁷ καὶ εἴ τις⁸ * δεῖνόν, εἰ

¹ Ἀνεγκλήτως] *Utrum ἀνεγκλήτως πρὸς ἅπαντας; an χρῆσθε πρὸς ἅπαντας; IDEM.*

² Ἀνεγκλήτως πρὸς ἅπαντας] *Irreprehensibili modo erga omnes, ita ut nemo nos reprehendat. AUGER.*

³ Χρῆσθε τῷ συμφέροντι] *Id vero quod est? τὸ ἀμύνεσθαι τοὺς παραβαίνοντας τὰς συνθήκας. WOLF.*

⁴ Οἱ παραβεβηκότες] *S. τὰς συνθήκας καὶ τοὺς ὅρκους. IDEM.*

⁵ β'. Εἰ τις ἀναγκάζει ἂν, etc. καὶ εἴ τις ἐβιάζετο] *Ordo verborum satis confusus est. Sed quia meam interpretationem commentarii vice esse confido, nihil est, cur plura annotem. Quis enim non videat, εἴποιτ' ἂν ὑμᾶς ἀρπάσαντας ὅπλα, ὑπομεῖναι, etc. conjungi? et τὸ ἂν ὑπομεῖναι, ἀντὶ τοῦ, ὑπομεῖναι ποῖν? IDEM.*

⁶ Ἀναγκάζει] *Sumo absolute. Si quis vim faceret. AUGER.*

⁷ Ὑπομεῖναι — δουλεύειν] *Referri debent ad εἴποιτ' ἂν. IDEM.*

⁸ Ὑβριζομένους εἰς παῖδας] *Ἀντὶ τοῦ, τοὺς παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ὑβρίζεσθαι. WOLF.*

⁹ γ'. Οὐδ' ἥδει] *Legendum, ut habet Fel. οὐ δὴ δεῖ εἰ μὲν τις ὑμᾶς ταῦτα διάζοιτο, μάλιστα ἀγανακτήσαι, καὶ φυλάξασθαι τοὺς ὅρκους. (Sic enim lego pro φυλάξασθαι τοῦτο, quod superam etiam ad inferiora translatum est) εἰ δ' ἐτέρωδ' οὕτως γέγονε παρὰ τοὺς ὅρκους, πρῶτος ὑμᾶς ἔχειν καὶ τοὺς ὅρκους μὴ φυλάξασθαι. Verba τοὺς πρὸς ὑμᾶς, et ut supervacanea, et ut falsa (nam ad omnes Græcos pertinebat jusjurandum) et ταυτολόγα καὶ κακόφωνα, rejicienda pu-*

λιστ' ἀγανακτῆσαι, εἰ δ' ἐτέρωθί που γέγονε παρὰ ' τοὺς πρὸς ὑμᾶς ὄρκους, μὴ φυλάσσασθαι [τοῦτο, πρῶτως ὑμᾶς ἔχειν, καὶ ὄρκους μὴ φυλάσσασθαι], καὶ ἡμῖν μὲν διακελεύεσθαι τινὰς ἐνταυθὶ ἐμμένειν τοῖς ὄρκοις, τοῖς δ' αὐτοὺς οὕτω περιβοήτως ἀννηρηκόσι καταλείπειν ταύτην τὴν ἔξουσίαν. ἀλλ' οὐχ οἷον τε ταῦθ' οὕτως ἔχειν, εἰάν βούλησθε τῷ δικαίῳ χρῆσθαι· καὶ γὰρ ἔτι προσγέγραπται ἐν ταῖς συνθήκαις πολέμιον εἶναι τὸν ἐκεῖνα ἄπερ Ἀλέξανδρος ποιοῦντα ἅπασιν τοῖς τῆς εἰρήνης κοινωνοῦσι καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ στρατεύεσθαι ἐπ' αὐτὸν ἅπαντας. οὐκοῦν, εἰάν ποιῶμεν τὰ συγκαίμενα, πολέμιῳ χρησόμεθα τῷ καταγαγόντι. ἀλλὰ γὰρ εἶποιεν ἂν οἱ τυραννίζοντες οὗτοι, ὅτι πρὶν τὰς συνθήκας γενέσθαι ἐτυράνουν Μεσσηνίων οἱ Φιλιάδου παῖδες· διὸ καὶ κατάγειν τὸν Ἀλέξανδρον αὐτούς. ἀλλὰ καταγέλαστος ὁ λόγος, τοὺς μὲν ἐκ Λέσβου τυράννους, οἷον ἐξ Ἀντίσσης καὶ Ἐρέσου, ἐκβαλεῖν, ὡς ἀδικήματος ὄντος τοῦ πολιτεύματος, τοὺς πρὸ τῶν ὁμολογιῶν τυραννήσαντας, ἐν δὲ Μεσσηνίᾳ μηδὲν οἶεσθαι διαφέρειν, τῆς αὐτῆς δυσχερείας ὑπαρχούσης.

δ'. Ἐπειτα καὶ ἐπιτάττει ἡ συνθήκη εὐθὺς ἐν ἀρχῇ ἐλευθέρους εἶναι καὶ αὐτονόμους τοὺς Ἕλληνας. ² διὸ καὶ πῶς οὐχ ὑπεράτοπον ἡγεῖσθαι μὲν τῶν συνθηκῶν τὸ αὐτονόμους εἶναι καὶ ἐλευθέρους, τὸν δ' εἰς δουλείαν ἄγαγόντα μὴ οἶεσθαι τὰναντία ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις διαπεπρᾶχθαι; οὐκοῦν ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 244
εἴπερ τοῖς ὄρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμενοῦμεν καὶ τὰ δίκαια ποιήσομεν—ἐφ' ᾧ ὑμᾶς παρακαλοῦσι, καθάπερ ἄρτι εἶπον—, λαβοῦσι τὰ ὅπλα στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς παρα-

¹ τοὺς ὄρκους τοὺς πρὸς ὑμᾶς [μὴ φυλάσσασθαι] τοῦτο, πρῶτως ὑμᾶς ἔχειν; [καὶ ὄρκους μὴ φυλάσσασθαι·] ² * δικαίως, πῶς οὖν οὐχ ³ ἄγνοτα

10. IDEM.

Καὶ ἡμῖν μὲν] S. οὐ δὴ δεῖ. IDEM.
τὴν ἔξουσίαν] Pendet ab ei δεῖ. Postea pro πολέμιῳ malim ὡς πολέμιῳ. etsi et in epistola quadam Philippi legitur: τοῖς δὲ μὴ συναντήσας, πανδημεὶ χρησόμεθα· τοῖς δὲ συμβούλοις ἡμῖν μὴ κειμένοις, ἐπιζητήμοις. Sed is locus corruptus est, et inexplicabilis. IDEM.

Οἱ τυραννίζοντες] Οἱ τὰ τῶν τυράνων φροῶντες, tyrannorum studiosi. IDEM.

Ἀγέσου] Legendum ἐρέσου. hinc Theophrastus ἐρέσιος apud Laertium dicitur. IDEM. Lege Ἐρέσου: nam fuit urbs Lesbii insulae Eressus. PATMER.

δ'. Ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν λαβοῦσι τὰ ὅπλα] ἡμῖν λαβοῦσι, Latine ἡμᾶς λαβεῖν, vel ἵνα λάβωμεν, vel εἰλημμένων τῶν ὀπλων. WOLF.

Ἐφ' ᾧ ὑμᾶς παρακαλοῦσιν] S. οἱ τυραννίζοντες. IDEM.

Ἐπὶ τοῖς παραβεβηκότα] S. τὰς συν-

βεβηκότας μετὰ τῶν βουλομένων. ἢ νομίζετε τὸν μὲν καιρὸν ποτ' ἰσχύειν καὶ ἄνευ τοῦ δικαίου τὸ συμφέρον πράττειν· ¹ νυνὶ δ', ὅτ' εἰς ταῦτ' οὐ τὸ δίκαιον ἅμα καὶ ὁ καιρὸς καὶ τὸ συμφέρον συνδεδράμηνεν, ἄλλον ἄρα τινὰ χρόνον ἀναμενεῖτε τῆς ἰδίας ἐλευθερίας ἅμα καὶ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀντιλαβέσθαι;

Εἰ. Ἐπ' ἄλλο δὲ δίκαιον ἔρχομαι τῶν κατὰ τὰς συνθήκας. ἔστι γὰρ γεγραμμένον, εἴαν τινες τὰς πολιτείας τὰς παρ' ἐκάστοις οὔσας, ὅτε τοὺς ὅρκους τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης ὤμνυσαν, καταλύσωσι, πολεμίους εἶναι πᾶσι τοῖς τῆς εἰρήνης μετέχουσι. σκέψασθε δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι Ἀχαιοὶ μὲν οἱ ἐν Πελοποννήσῳ ἐδημοκρατοῦντο, τούτων δ' ἐν Πελλάγη νῦν καταλέλυκε τὸν δῆμον ὁ Μακεδὼν ἐκβαλὼν τῶν πολιτῶν τοὺς πλείστους, τὰ δ' ἐκείνων τοῖς οἰκέταις δέδωκε, Χαίρωνά δὲ τὸν παλαιστὴν τύραννον ἐγκατέστησεν. ἡμεῖς δὲ τῆς εἰρήνης μετέχομεν τῆς προσταττούσης πολεμίους ἡγεῖσθαι τοὺς ταῦτα πράττοντας. ἐκ δὲ τούτων πότερον πειθώμεθα τοῖς κοινοῖς προστάγμασι, πολεμίους αὐτοῖς χρώμενοι, ἢ ἐδελυρεύσεται τις οὐ φάσκων, τούτων τῶν μισθοφορούντων παρὰ τοῦ Μακεδόνα, τῶν καθ' ὑμῶν πεπλουτηκότων; οὐ γὰρ δὴ λέληθέ γε αὐτοὺς οὐδὲν τούτων·
245 ἄλλ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἤκουσιν, ὥστε δορυφορούμενοι τοῖς τοῦ τυράννου στρατοπέδοις ἐν μὲν τοῖς παραβεβασμένοις ὅρκοις ἐμμένειν ὑμῖν διακελεύονται, ὡς καὶ τῆς ἐπιτορκίας 215

¹ νυνὶ δ' * οὐ, ὅτ'

Σήκας. IDEM.

Μετὰ τῶν βουλομένων] S. συστρατεῖσθαι, καὶ διαφυλάττειν τὰς συνθήκας, τὰ τε δέοντα ποιεῖν. IDEM.

Ἰσχύειν] Sic construe: ἰσχύειν πράττειν τὸ συμφέρον καὶ ἄνευ τοῦ δικαίου. εἰ, ἰσχύειν fortasse ἀντὶ τοῦ ἰσχύσειν. ἢ φράσις, ὁ καιρὸς ἰσχύει πράττειν τὸ συμφέρον, τούτεστι, δύναται, οἷός τ' ἔστι. IDEM.

Νυνὶ δ' ὅτ' εἰς ταῦτ' οὐ τὸ δίκαιον] Sententia est, coerceri Macedones et justum et utile et tempestivum atque opportunum esse. IDEM.

Χρόνον ἀναμενεῖτε ἀντιλαβέσθαι] Καιρὸν τοῦ ἀντιλαβέσθαι τῆς ἐλευθερίας. IDEM.

Εἰ. Δίκαιον — τῶν κατὰ τὰς συνθήκας] Quia συνθηκικὸν δίκαιον non licet dicere. IDEM.

IDEM.

Τὰς πολιτείας — καταλύσωσι] Atqui apud Eresios et Antissaeos πολιτεία τυραννὴς fuit, qua ipsi Graeci eversa pacta et conventa violarunt. Sed argutator auctor, ὅτι ἡ τυραννὶς οὐ πολιτεύμα, ἀλλ' ἀδίκημα.

IDEM.

Καταλέλυκε τὴν πόλιν] Malo cum Feliciano legere, τὸν δῆμον, aut τὴν πολιτείαν.

IDEM.

Χαίρωνά] Cfr. Palmer. Exercit. ad Pausan. Achaic. p. 235. Sylb. 454.

Οὐ φάσκων] S. δεῖν πολεμίους αὐτοῖς χρῆσασθαι, negans bellum eis inferendum esse, et, τις τούτων τῶν μισθοφορούντων βδελυρεύεται, οὐ φάσκων, τούτεστι, ἀρνούμενος.

IDEM.

αυτοκράτορος ὄντος ἐκείνου, τοὺς δ' ἰδίους ὑμᾶς νόμους ἀναγκάζουσι λύειν, τοὺς μὲν κεκριμένους ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀφιέντες, ἕτερα δὲ παμπληθῆ τοιαῦτα βιαζόμενοι παρανομεῖν. εἰκότως· τοῖς γὰρ πεπρακόσιν ἑαυτοὺς εἰς τάναντία τοῖς τῇ πατρίδι συμφέρουσιν οὐκ ἐνὶ μέλει νόμων οὐδ' ὄρκων· τοῖς δ' ὀνόμασιν αὐτῶν μόνοις ἀποχρώμενοι παρακρούονται τοὺς παρέργως ¹ ἐνταυθί, ἀλλ' οὐκ ἐξεταστικῶς, ἐκκλησιάζοντας, καὶ νομίζοντας τὴν παραυτίκα ἡσυχίαν οὐκ ἔσσεσθαι ποτε αἰτίαν ταραχῆς ² ἀτόπου καὶ μεγάλης.

ς'. Κελεύω δ' ἔγωγε, καθάπερ ἐν ἀρχῇ προεῖπον, πείθεσθαι τούτοις τοῖς φάσκουσι δεῖν ἐν ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις ἐμμένειν, εἰ μὴ ἐκεῖνο νομίζουσιν, ὅταν μὲν λέγωσιν ὡς ἐμμενετέον τοῖς ὅρκοις, οὐ λέγειν αὐτοὺς τὸ μηδὲν ἀδικεῖσθαι, οὐδένα δ' οἶονται ³ αἰσθάνεσθαι, τυραννίδων ἀντὶ δημοκρατιῶν καδισταμένων καὶ τῶν πολιτειῶν καταλυομένων. ⁴ τοῦτο δ' ἐστὶ καταγελαστότατον· ἐστὶ γὰρ ἐν ταῖς συνθήκαις, ἐπιμελεῖσθαι τοὺς συνεδρεύοντας καὶ τοὺς ἐπὶ τῇ κοινῇ φυλακῇ τεταγμένους, ὅπως ἐν ταῖς κοινωνούσαις πόλεσι τῆς εἰρήνης μὴ γίνωνται θάνατοι καὶ φυγαὶ παρὰ τοὺς κειμένους ταῖς πόλεσι νόμους, μηδὲ χρημάτων δημεύσεις, μηδὲ γῆς ἀναδασμοὶ, μηδὲ χρεῶν ἀποκοπαί, μηδὲ δούλων ἀπελευθερώσεις ἐπὶ νεω-
 246 τερισμῶ. οἱ δὲ τοσούτου δέουσι τούτων τι κωλύειν, ὥστε καὶ συγκατασκευάζουσιν, οὓς πῶς οὐ προσήκει ἀπολωλέναι; οἱ τηλικαύτας συμφορὰς παρασκευάζουσιν ἐν ταῖς

¹ ἐνταυθοῖ² ἀτόπου [μεγάλης]³ αἰσθάνεσθαι⁴ τὸ δ' ἔτι * καταγελαστότερον.

Κεκριμένους] Τούς καταδικασθέντας ἐν τοῖς δικαστηρίοις. IDEM.

Τοῖς δ' ὀνόμασιν αὐτῶν] S. τῶν νόμων καὶ τῶν ὄρκων. IDEM.

Ἀτόπου καὶ μεγάλης] Addo καὶ cum Feliciano. IDEM.

ς'. Τὸ μηδὲν ἀδικεῖσθαι] Malim τὸ μηδένα ἀδικεῖσθαι. IDEM.

Οὐδένα δ' οἶονται αἰσθάνεσθαι] Fortassis οὐδένα δ' οἶονται ἀδικεῖσθαι, eodem verbo repetito. Qui enim talia non animadverti ab ullo potuissent? Quem locum sic veritas licet: Nemini faciendam esse injuriam: et injuriam fieri nemini, cum tyrannides pro democratiis constituuntur, et respub. abrogantur. IDEM.

nides pro democratiis constituuntur, et respub. abrogantur. IDEM.

Τοὺς συνεδρεύοντας] In Plataico Isocratis est, Ἀθήνησι γενέσθαι συνέδριον: quod scilicet sociorum legati ibi convenirent, de republica Graeciae deliberaturi. IDEM.

Καὶ τοὺς ἐπὶ τῇ κοινῇ φυλακῇ τεταγμένους] S. τῶν συνθηκῶν καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας. IDEM.

Ἀπελευθερώσεις ἐπὶ νεωτερισμῶ] Additur προσδιορισμὸς, ne ademptum videatur dominis jus manumittendi eos, qui servant liberaliter: sicut paulo post, ὅπλα ἐπιφέρειν ἐπὶ πολέμῳ, τούτέστι, πολεμικῶς, ἀλλ'

πόλεσιν, ἃς διὰ τὸ μέγεθος αὐτοῖς τοσούτοις οὖσι μὴ πε- 216
ριορᾶν ἐπέταξαν;

Ζ'. Ἐτι δ' ἕτερον δείξω τὸ λευκὸς τὰς συνθήκας. ἔστι
γὰρ γεγραμμένον, ἐκ τῶν πόλεων τῶν κοινωνουσῶν
τῆς εἰρήνης μὴ ἐξεῖναι φυγάδας ὁρμήσαντας
ὅπλα ἐπιφέρειν ἐπὶ πολέμῳ μηδεμίᾳ πόλει
τῶν μετεχουσῶν τῆς εἰρήνης· εἰ δὲ μὴ, ἔκσπον-
δον εἶναι τὴν πόλιν, ἐξ ἧς ἂν ὁρμήσωσιν. οὕτω
τοῖνυν ῥαδίως τὰ ὅπλα ¹ἐπήνεγκεν ὁ Μακεδὼν, ὥστ' οὐδὲ
κατέθετο πώποτε, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ἔχων περιέρχεται καθ'
ὅσον δύναται, τοσούτῳ δὲ νῦν μᾶλλον ἢ πρότερον, ὅσῳ ἐκ
προστάγματος ἄλλους τε ἐτέρωθι καὶ τὸν παιδοτρίβην εἰς
Σικυῶνα κατήγαγεν. οὐκοῦν, εἰ δεῖ πεῖθεσθαι ταῖς κοιναῖς
ὁμολογίαις, καθάπερ οὗτοί φασιν, ἔκσπονδοὶ ἡμῖν εἰσὶν
αὗται αἱ πόλεις αἱ ταῦτα διαπεπραγμένα. εἰ μὲν οὖν δεῖ
ἐπικρύπτεσθαι τάληθῃ, οὐδὲν δεῖ λέγειν ὅτι εἰσὶν αἱ Μα-
κεδονικαί· εἰ δ' οὐκ ἀνιᾶσιν οἱ καθ' ὑμῶν τῷ Μακεδόνι
ὑπηρεταὶ προστάττοντες πράττειν τὰ ἐν ταῖς κοιναῖς ὁμολο-
γίαις, πεισθῶμεν αὐτοῖς, ἐπειδὴ τὰ δίκαια λέγουσι, καί,
καθάπερ κελεύει ὁ ὅρκος, ἐκσπόνδους αὐτοὺς ποιήσαντες
βουλευσώμεθα, πῶς δεῖ χρῆσθαι τοῖς δεσποτικῶς καὶ ἀσελ-
γῶς διακειμένοις, καὶ διὰ τέλους τὰ μὲν ἐπιβουλεύουσι, τὰ
217 δὲ ²πράττουσι, καὶ καταγελῶσι τῆς κοινῆς εἰρήνης. διὰ τί
γὰρ οὐ φήσουσιν οὗτοι δεῖν ταῦθ' οὕτως ἔχειν; ³ἢ ὁμο-

¹ κελίηκεν² τὰράττουσι³ ἢ τὴν μὲν ὁμολογίαν τὴν κατὰ

οὐκ ἐμπορικῶς, ἢ συμμαχικῶς. IDEM.

Αὐτοῖς τοσούτοις οὖσι] S. τοῖς συνεδρεύουσι. IDEM.

Ἐπέταξεν] Lege cum Feliciano ἐπέταξαν. S. αἱ συνθήκαι. IDEM.

Ζ'. Ἔστι γὰρ γεγραμμένον] Sic ordinanda verba sunt: μὴ ἐξεῖναι φυγάδας, ὁρμήσαντας ἐκ τῶν πόλεων, τῶν κοινωνουσῶν τῆς εἰρήνης, ἐπιφέρειν ὅπλα ἐπὶ πολέμῳ πόλει μηδεμίᾳ τῶν μετεχουσῶν τῆς εἰρήνης. Sententia enim est, exsules vi reductum in patriam (si ea sit ex foederatis civitatibus) sibi patefacere studentes, in foederatis civitatibus neque ferendos neque adjuvandos esse. IDEM.

Ὅσῳ ἐκ προστάγματος] Προστάγματι, προστάσαν, τῷ προστάσσειν, διὰ προστάγματος. IDEM.

Τὸν παιδοτρίβην] Non litteratorem ludī-

magistrum, sed lanistam qui palaestra praest, intellige. IDEM.

Αἱ Μακεδονικαί] S. πόλεις. Haec a Macedonicis urbibus esse facta. IDEM.

Εἰ δὲ οὐκ ἀνιᾶσι — προστάττοντες πράττειν] Διατελοῦσι, διαγίνονται, διαμένουσιν, οὐ παύονται. ἀνιᾶσι, ἀντὶ τοῦ, ἀνιέσιν, ἢ ἀνιέσι, ὥσπερ τιθέσι, παρὰ τὸ ἀνιήμι. IDEM.

Οἱ — τῷ Μακεδόνι ὑπηρεταί] Pro ὑπηρετούντες: de qua loquendi forma satis in Isocrate multa notavimus. IDEM.

Διὰ τέλους — ἐπιβουλεύουσι] Ἐπιβουλεύω διὰ τέλους, τουτέστι, διατελῶ ἐπιβουλεύων. IDEM.

Τὰ δὲ πράττουσι] S. ἐναντία ταῖς συνθήκαις. Nisi malis ταραττουσι, S. τὴν ἑλλάδα, Gracia perturbatoribus. IDEM.

Δεῖν ταῦθ' οὕτως ἔχειν] Τουτέστιν, ἐκ-

λογίαν τὴν μὲν κατὰ τῆς πόλεως οὔσαν βεβαίαν ἀξιούσιν εἶναι, τὴν δὲ σώζουσιν οὐ ¹ συγχωροῦσιν; ἀρά γε δοκεῖ ² δίκαια γίνεσθαι; καὶ μὲν τι ἢ πρὸς τῶν ἐχθρῶν κατὰ τῆς πόλεως ἐν τοῖς ὅρκοις, τοῦτο μὲν ἰσχυρὸν αἰεὶ ποιήσουσιν· 217 εἰ δέ τι ³ ἡμέτερον ἢ κατ' ἐκείνων ⁴ ἅμα δίκαιον καὶ συμφέρον, πρὸς τοῦτο δὲ διαμαχομένους οὐδέποτε παύσασθαι οἰήσονται δεῖν ἑαυτούς;

ἦ. Ἵνα δ' εἰδῇτε ἔτι σαφέστερον, ὅτι οὐδεὶς ὑμῖν ἐγκαλέσει ποτὲ τῶν Ἑλλήνων ὡς ἄρα παρέβητέ τι τῶν κοινῇ ὁμολογηθέντων, ἀλλὰ καὶ χάριν ἔχουσιν ὅτι μόνου ἐξηλέγξατε τοὺς ταῦτα ποιοῦντας, μικρὰ ἐπιδραμοῦμαι περὶ αὐτῶν πολλῶν ὄντων. ἔστι γάρ που ἐν ταῖς συνθήκαις, τὴν θάλατταν πλεῖν τοὺς μετέχοντας τῆς εἰρήνης, καὶ μηδένα κωλύειν αὐτούς, μηδὲ κατάγειν πλοῖον μηδένα τούτων· εἰ δέ τις παρὰ ταῦτα ποιῇ, πολέμιον εἶναι πᾶσι τοῖς τῆς εἰρήνης μετέχουσιν. οὐκοῦν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ⁵ [ὑμεῖς μὲν] ἐναργέστατα ⁶ ἐωράκατε τοῦθ' ὑπὸ τῶν Μακεδόνων γεγενημένον· εἰς τοῦτο γὰρ ⁷ ὑπεροψίας ἤλθοι, ὥστε εἰς Τένεδον ἅπαντα τὰ ἐκ τοῦ Πόντου πλοῖα κατήγαγον, καὶ σκευωρούμενοι περὶ αὐτὰ οὐ πρότερον ἀφεῖσαν, πρὶν ⁸ [οὐ] ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τριήρεις ἑκατὸν πληροῦν καὶ κατέλκειν εὐθύς τότε, καὶ στρατηγὸν ἐπ' αὐταῖς ἐτάξατε Μενεσθέα.

Σ'. Πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον τοσαῦτα μὲν εἶναι καὶ τηλιταῦτα τὰ ἡμαρτημένα ἑτέροις, τοὺς δ' ἐνταῦθα φίλους αὐ-

¹ συγχωρήσουσιν

² δίκαιον ταῦτα γίνεσθαι

³ ἡμέτερον

⁴ ἅμα καὶ δίκαιον

⁵ Absunt unci.

⁶ ἐωράκατε] ἴστε

⁷ παρνομίας

σπώνδους ποιῆται τοὺς Μακεδόνας. IDEM.

Τὴν κατὰ τῆς πόλεως οὔσαν] Quae vero pactio est contra Atheniensem rempublicam? An quod suis rebus contenta imperium in alias urbes sibi vindicare non audebat? IDEM.

Καὶ μὲν τι ἢ πρὸς τῶν ἐχθρῶν] Pro ipse, si quid hostibus stat. IDEM.

Ὡς ἐν τοῖς ὅρκοις] Tò ὡς puto redundare. Malim τῶν ἐν τοῖς ὅρκοις. IDEM.

ἦ. Πλεῖον κατάγειν] Lege πλείον. De ipso loquendi modo ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Χερσονήσῳ diximus. IDEM.

Ἄπαντα τὰ ἐκ Πόντου] S. πλοῖα. IDEM.

Σκευωρούμενοι περὶ αὐτὰ] Susceperunt, ἐπιβουλεύοντες, πονηρεύοντες, κατὰ μισχρὸν ὑφ' ἑαυτοῖς ποιούμενοι, τυρᾶντες, κατ-

τύοντες, μάλλον δὲ τὰ ψευδῇ προφασιζόμενοι, falsas causas, cur eis detinerent, comminiscentes, ἢ διςευνῶντες ἅπαντα τὰ σκεῦη, toutésti, τὰ φορτία καὶ τοὺς γέμους. IDEM.

Πρὶν οὖν] F. πρὶν ἢ. Nam prius illud nunquam usquam me legere memini. IDEM.

Μενεσθέα] Hujus nominis et olim dux Atheniensium fuit, cujus meminit Homerus in catalogo, his versibus, de Atheniensibus scribens: [Il. B. 552. sq.]

Τῶν αὐθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθέως·
τῷδ' οὐππότε τις ὁμοῖος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνὴρ
κοσμήσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας·
Νέστωρ δ' εἶες ἔριζεν· ὁ γὰρ περὶ ἡγεμόνευσε
ἤεν. IDEM.

248 τῶν μὴ ἐκείνους ἀποτρέπειν τοὺς παραβαίνοντας, ἀλλ' ἡμῖν συμβουλευεῖν ἐμμένειν τοῖς οὕτως ὀλιγωρημένοις; ὥς-
περ καὶ τούτου προσγεγραμμένου, τοῖς μὲν ἐξεῖναι πλημ-
μελεῖν, τοῖς δὲ μὴδ' ἀμύνεσθαι. πῶς δ' οὐχ ¹ ἅμα παρε-
νόμουν ἐκεῖνοι καὶ ἀναίσθητοι ἦσαν, οἳ γε τηλικούτον παρ-
έβησαν τῶν ὀρκων, ὃ παρ' ἐλάχιστον ἐποίησεν αὐτοὺς
ἀφαιρεθῆναι δικαίως τὴν κατὰ θάλατταν ἡγεμονίαν; καὶ
νῦν ἔτι παραδεδώκασι τοῦτο τὸ δίκαιον ἀνεγκλήτως ἡμῖν, 218
ὅταν βουλευθῶμεν πράττειν· οὐ γὰρ, ὅτι ἐπαύσαντο ἐξα-
μαρτάνοντες, ἥττον τι δήπου παραβεβήκασι τὰς κοινὰς
ὁμολογίας. ἀλλ' εὐτυχοῦσιν, ὅτι ἐναποχρῶνται τῇ ὑμετέρᾳ
ῥαθυμίᾳ τῇ οὐδὲ τῶν δικαίων ἀπολαύειν προαιρουμένη.

ί. Ὁ καὶ ὑβριστικώτατον συμβέβηκεν, εἰ οἳ μὲν ἄλλοι
Ἕλληνες καὶ βάρβαροι ἅπαντες τὴν πρὸς ὑμᾶς ἔχθραν
φοβοῦνται, οὗτοι δ' οἳ νεόπλουτοι μόνοι καταφρονεῖν ὑμᾶς
ὑμῶν αὐτῶν ἀναγκάζουσι, τὰ μὲν πείθοντες, τὰ δὲ βια-
ζόμενοι, ὥσπερ ἐν Ἀβδηρίταις ἢ ² Μαρωνείταις, ἀλλ' οὐκ
ἐν Ἀθηναίοις πολιτεύομενοι. καὶ ἅμα μὲν μικρὰ τὰ ἡμέ-

¹ ἅμα τε παρηνόμουν

² μαρωνίταις

θ'. Μὴ ἐκείνους ἀποτρέπειν] Οὗτω καὶ καθ' ἡμᾶς οἱ μὲν παραχαράττειν τὰ θεῖα δόγμα-
τα λεγόμενοι, βαρέως φέρουσιν ἐξελεγχόμενοι
καὶ ἐπιτιμώμενοι· οἳ δὲ τούτους ἐξελέγχοντες
καὶ ἐπιτιμῶντες, αὐτοὺς ἐκείνους ἀντιῶνται
τῷ μὴ παύεσθαι ἐδῆειν ἐξαμαρτάνοντας· ὥς
καὶ ὁ παρ' Εὐριπίδῃ Ἰππόλυτος [v. 659].

Ὀλοισθε, μιστῶν δ' οὐ ποτ' ἐμπλοσθήσομαι

Γυναῖκας, οὐδ' εἴ φησὶ τίς μ' αἰεὶ λέγειν

Αἰεὶ γὰρ οὐν πῶς εἰσὶ κακὴναι κακαί.

Ἡ νῦν τις αὐτὰς σωφρονεῖν διδάξάτω,

Ἡ καμ' ἐάτω ταῖς δ' ἐπεμβαίνειν αἰεὶ.

IDEM.

Ἐμμένειν τοῖς οὕτως ὀλιγωρημένοις] Eo-
dem argumento et Isocrates in Panegy-
rico utitur adversus Persas. IDEM.

Πῶς δ' οὐχ ἅμα παρηνόμουν ἐκεῖνοι] Ἀντὶ
τοῦ, παρανομήκασι, καὶ ἀναίσθητοι ἐγένοντο.
Detentionem illam Ponticarum navium et
injustam fuisse, et incallide factam ex eo
probat, quod parum abfuerit, quin a Græ-
cis principatus maris Macedonibus eri-
peretur. IDEM.

Τηλικούτον παρέβησαν τῶν ὀρκων] Αὐτ
τηλικούτον τῶν ὀρκων jungendum, aut παρ-
έβησαν τοὺς ὀρκους. ὃ ἐποίησε παρ' ἐλάχι-
στον, ὥστε ἐλάχιστον ἐδῆθησαν. IDEM.

Ἀφαιρεθῆναι]. Ἡ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ἢ ὑπὸ
τῶν Ἀθηναίων. - Hinc apparet, Alexandro

jam tum decretum fuisse principatum, de
quo Isocrates in Philip. IDEM.

Δικαίως] S. propter intercepta navigia
Pontica. IDEM.

Καὶ νῦν ἔτι] Hic est verborum ordo,
καὶ παραδεδώκασιν οἱ Μακεδόνες ἡμῖν πρᾶτ-
τειν ἀνεγκλήτως ἔτι καὶ νῦν τοῦτο, τὸ δίκαιον,
τὸ ἀφαιρεῖσθαι αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν, ὅταν
βουλευθῶμεν. Sed si quis mavult con-
jungere, ὅταν βουλευθῶμεν πράττειν, ἀλλὰ μὴ
ῥαθυμεῖν καὶ ἀργεῖν, non obsto. In fine
est, ἅμα καὶ τῷ δικαίῳ ἡμᾶς ἀνεγκλήτως
χεῖσθαι. IDEM.

Τῇ οὐδὲν τῶν δικαίων ἀπολαύειν προαιρου-
μένη] Μὴ ἀντέχεσθαι τοῦ δικαίου ἅμα καὶ
συμφέροντος. IDEM.

ί. Οἱ νεόπλουτοι] Non tam Alexander et
Macedones, quam horum studiosi ora-
tores, quos supra κατὰ τῶν Ἀθηναίων πε-
πλουτηνῆναι dixit. IDEM.

Ὡς περ ἐν Ἀβδηρίταις ἢ Μαρωνείταις] Ab-
deritica mens pro stupida, proverbio ce-
lebratur. Abdera et Maronea sunt op-
pida Thraciae, prius patria Democriti,
posterius vini præstantia nobilitatum ab
Homero, jure certe optimo: cum Ulysses
Cycloperum Polyphemum ἀνδρωποφάγον eo
inebriatum exercearit. IDEM.

ἅμα μὲν μικρὰ τὰ ἡμέτερα πρᾶγματα

τερα πράγματα ποιούσι, τὰ δὲ τῶν ἐχθρῶν ἰσχυρά· ἅμα δὲ λανθάνουσιν ἑαυτοὺς ἀνυπόστατον τὴν πόλιν ὁμολο- 249 γούντες εἶναι, διακελευόμενοι τὸ δίκαιον οὐ δικαίως διαφυλάττειν, ὡς τῷ συμφέροντί γε προσελομένην χρῆσθαι κρατεῖν ἂν τῶν πολεμίων ῥαδίως δυνηθεῖσαν. εἰκότως δ' αὐτὸ πεπόνθασιν· ἕως γὰρ ἂν ἐξῇ τῶν κατὰ θάλατταν καὶ ¹μόνοις ἀναμφισβητήτως εἶναι κυρίοις, τοῖς γε κατὰ γῆν πρὸς τῇ ὑπαρχούσῃ δυνάμει ἐστὶ προβολὰς ἐτέρας ἰσχυροτέρας εὐρέσθαι, ἄλλως τε καὶ πεπαυμένων ὑπὸ τῆς τύχης τῶν δορυφορουμένων ὑπὸ τῶν τυραννικῶν στρατοπέδων, καὶ τῶν μὲν ἐφθαρμένων, τῶν δὲ ἐξεληλεγμένων οὐδενὸς ἀξίων ὄντων.

ια. Τὸ μὲν οὖν περὶ τὰ πλοῖα πρὸς τοῖς ἄλλοις τοῖς πειρημένοις ὁ Μακεδὼν τηλικούτον παρέβη· τὸ δὲ ὑβριστικώτατον καὶ ὑπεροπτικώτατον τῶν Μακεδόνων τὸ πρῶην γεγενημένον ἐστὶ, τὸ τολμῆσαι εἰσπλεῦσαι εἰς τὸν Πειραιᾶ

¹μόνον

ποιούσι] Πότερον λόγῳ; extenuant nostras opes, Macedonum augent: ἢ ἔργῳ; dum auctores sunt convivendi ad injurias. IDEM.

Ἄμα δὲ λανθάνουσιν ἑαυτοὺς] Significat, eorum orationem secum pugnare. Quomodo autem? Dicant, urbem esse imparē Macedonibus, quibus metuant, ne suarum injuriarum poenas dent, si Athenienses jus suum persequi vellent, eoque hos quiescere jubent. IDEM.

Τὸ δίκαιον οὐ δικαίως διαφυλάττειν] Jus non juste servare. Ænigmati hoc simile videtur, quod sic intelligo: Justum per se est stare pactis: sed frangenti fidem servare fidem, injustum est. Non dissimile huic est illud ex Megalopolitana οὐχ ἀπλῶς ποιεῖν τὰ δίκαια: quod est, non simplicis justitiæ esse amicum: sed dum hujus studium præ te feras, aliud spectare. IDEM.

Προελομένην] Ὑποθετικῶς, εἰ πρόελθοιτο. IDEM.

Καὶ μόνον ἀναμφισβητήτως] Supra dixit, Alexandrum fuisse in periculo amittendi marini imperii. Hæc igitur verba sic accipienda sunt, ut vel classe plurimum valere significet Athenienses, (nam 100. triremium non parva vis est) vel, ut de principatu maris recuperando Athenienses laborare velit. μόνων autem hanc vim habet, ut eos mari tantum potitos extra periculum esse statuatur, etiamsi terra nulla subsidia habeant: nisi forte legendum sit,

καὶ μόνους, et ad κυρίους referatur. IDEM.

Προβολὰς] Impetus, aggressiones. Sed hic προβολὰς ἀντὶ προσθηκῶν videtur posuisse, facile posse subsidia alia comparari, quibus parata copiae confirmantur. ἢ ὑπάρχουσα δύναμις, est classis 100. triremium, προβολαὶ erunt cætera copiae terrestres. προβολαὶ sunt propugnacula, munitiones. sæpiissime πρὸς et πρὸς non sine incommodo sententiæ permittantur. προβολὰς ἐτέρας τοῖς κατὰ γῆν εὐρέσθαι, si recte legitur, sententia est, ut existimo, Athenienses classe invictos, pedestres copias facile propulsaturos. IDEM.

Τῶν δορυφορουμένων] Qui sint isti, mihi non constat, nisi quod de aliquibus Atheniensibus civibus proditoribus potius, quam de exteris Græcis, intelligendum videtur. IDEM.

Τῶν δὲ ἐξεληλεγμένων οὐδενὸς ἀξίων ὄντων] De hac similitudine casuum cum verbo εἶναι, et participio ὄν, in Isocrate admonui. Potuisset dicere, οἱ οὐδενὸς ἀξιοὶ εἶσι. IDEM.

ια. Καὶ ὑπεροπτικώτατον τῶν Μακεδόνων] Καθ' ὃ οἱ Μακεδόνες τῶν λοιπῶν μάλιστα καταφρονοῦσιν. ὑπεροπτικώτατος τοῦ πλήθους est summus contemptor populi. τὸ ὑπεροπτικώτατον τῶν εὐγενῶν est fastus extremus, quo nobiles adversus alios utuntur, vel, quo cæteri a nobilibus contemnuntur. Observanda verba sunt, alias active, alias passive posita. IDEM.

παρὰ τὰς κοινὰς ἡμῖν πρὸς αὐτοὺς συνθήκας. καὶ τοῦτο, 219
 ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐχ ὅτι μία τριήρης ἦν, μικρὸν ὑπολη-
 250 πτέον, ἀλλ' ὅτι ἀπόπειρα ἐγένετο εἰ περιούριεσθαι, ἵνα μετὰ
 πλειόνων αὐτοῖς ἐγγένηται τοῦτο πρᾶττειν, καὶ ὅτι οὐκ
 ἐφρόντισαν τῶν κοινῶν δογμαίων, καθάπερ οὐδὲ τῶν προειρη-
 μένων. ἐπεὶ, ὅτι γε τοῦτο παρὰδύσις ἦν κατὰ μικρὸν καὶ
 ἐδισμός τοῦ ἀνέχεσθαι ἡμᾶς τοὺς τοιούτους εἰσπλους, κα-
 κείθεν δὴλον· τὸ γὰρ τὸν τότε εἰσπλεύσαντα ἐπὶ τῆς νεῶς,
 ὃν ἔδει εὐθύς μετὰ τῆς τριήρους ὑφ' ὑμῶν ἀπολωλέναι, αἰτεῖ-
 σθαι ναυπηγήσασθαι μικρὰ πλοῖα ἐν τοῖς ἡμετέροις λιμέσι,
 πῶς οὐ καταφανὲς ποιεῖ ὅτι ἀντὶ τοῦ εἰσπλεῖν τὸ εὐθύς
 ἔνδον εἶναι ἐμμηχανῶντο; καὶ, εἰ λεπτὰ πλοῖα ὑπομενοῦμεν,
 ὀλίγον ὕστερον καὶ τριήρεις· καὶ, εἰ τὸ πρῶτον ὀλίγας, μι-
 κρῶ ὕστερον πολλάς. οὐ γὰρ δὴ ἐστὶ γε εἰπεῖν, ὥς Ἀθήνησι
 μὲν ἀφθόνων ὄντων τῶν ναυπηγησίων ξύλων, τῶν πρόρρωθεν
 καὶ μόλις εἰσκομιζομένων, ἐν δὲ τῇ Μακεδονίᾳ ἐπιλελοιπό-
 των, τῇ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς βουλομένοις ¹εὐτελέστατα
 κατισταμένῃ· ἀλλ' ὥντο ἅμα τε ναυπηγήσεσθαι ἐνταῦθα
 καὶ πληρώσεσθαι ἐν τῷ λιμένι τῷ προειρημένῳ, ἐν ταῖς κοι-
 ναῖς ὁμολογίαις διειρημένου μηδὲν τοιοῦτον εἰσδέχεσθαι, καὶ
²τοῦτο ἐξέσται ἐπὶ ³πλέον αἰεὶ ποιεῖν· οὕτω πάντως ἐν κατα-
 πεφρονηκότως ἐκεῖνοι τῇ πόλει χρῶνται διὰ τοὺς ἐντεῦθεν
 διδασκάλους τοὺς ὑπαγορεύοντας αὐτοῖς ἃ δεῖ ποιεῖν. οὕτω
⁴δὲ κατεγνώκασι μετὰ τούτων ἀδήγητόν τινα τῆς πόλεως

¹ ἐντελέστατα² ταῦτα³ πλέον⁴ δὴ

Περὶ τὰς κοινὰς] Lege παρὰ τὰς κοινὰς. IDEM.

Ἄλλ' ὅτι] Post ἄλλ' ad. videtur οἰητέον, vel aliud quid. AUGER.

Παράδυσις] F. παρείδυσις, ut in celebri illo Metrodori dicto, sed arrogantiore: παρατείλημαι σε, ὡς τύχη, καὶ πᾶσάν σου ἀφήρημαι τὴν παρείδυσιν. Sed et illud a παραδύω formari potest. WOLF.

Ἀντὶ τοῦ εἰσπλεῖν τὸ εὐθύς ἔνδον εἶναι] Τὸ εἰσπλεῖν requirebat ex foedere petitionem facultatis appellendi. Sed Macedo non petita potestate appulit, et postea petiit, quod voluit: ne violenter egisse et contra foedus videretur. IDEM.

Ὡς ὄντων, ὥς ἐπιλελοιπότητων] Pro ὥς εἰσὶ, ὥς ἐπιλελοιπῶσιν. IDEM.

Εὐτελέστατα κατασταμένῃ] Πιπρασκού-σθ, id est, minimo vendenti, per v, non per

v. IDEM.

Πληρώσεσθαι] Vel viris, vel mercibus. fortasse legendum etiam ναυπηγήσεσθαι. IDEM.

Διειρημένου] Cum expressum sit, id est, καίτοι διειρηται. IDEM.

Καὶ ταῦτα ἐξέσται] Nova periodus, nisi legendum videatur, καὶ ταῦτα ἐξέσεσθαι, scilicet ὥντο. IDEM.

Καταπεφρονηκότως] Contemptim, cum contemptu. adverbium factum e genitivo participii plurali, v in σ mutato. sic νουνεχόντως, ἐρρωμένως, διαφερόντως, etc. IDEM.

Ἐκεῖνοι χρῶνται] S. ὑμῖν τοῖς Ἀθηναίοις. IDEM.

Οὕτω δὴ κατεγνώκασι] Recte quidem senserunt, nisi Demosthenes ubique mentiatur, qui talem nobis depingit Atheniensem populum, ut asino ignavissimo,

220 ἔκλυσιν καὶ μαλακίαν, καὶ οὔτε πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν μελλόντων εἶναι, οὔτε λογισμὸν οὐδένα παραγίνεσθαι τίνα τρόπον χρήται ὁ τύραννος ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις.

ιβ'. Αἷς ἐγὼ διακελεύομαι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πείθεσθαι, καθάπερ ἐδίδαξα, καὶ διεβεβαιωσάμην ἂν, ὡς τοῦτ' 251 ἡλικίας ἔχων, ἅμα καὶ τῷ δικαίῳ ἡμᾶς ἀνεγκλήτως καὶ τοῖς καιροῖς ἀσφαλέστατα χρῆσθαι τοῖς ἐπὶ τὸ συμφέρον κατεπείγουσι. καὶ γὰρ ἔτι προσγέγραπται ταῖς συνθήκαις, εἰ ἂν βουλώμεθα τῆς κοινῆς εἰρήνης μετέχειν· τὸ δ' εἰ ἂν βουλώμεθα ἐστὶν ἅμα καὶ τοῦναντίον, εἰ ἄρα ποτὲ δεῖ παύσασθαι αἰσχυρῶς ἑτέροις ἀκολουθοῦντας, ἀλλὰ μὴδ' ἀναμνησθῆναι μηδεμιᾶς φιλοτιμίας τῶν ἐξ ἀρχαιοτάτου καὶ πλείστων καὶ μάλιστα πάντων ἀνθρώπων¹ ἡμῶν ὑπαρχουσῶν. εἰ ἂν οὖν κελεύητε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γράψω, καθάπερ αἱ συνθήκαι κελεύουσι, Πολεμεῖν τοῖς παραβεβηκόσιν.

¹ ὑμῶν

qui vix contis et sustibus excitari queat, fœderis expertes. IDEM.

comparandus videatur. IDEM.

ιβ'. Διεβεβαιωσάμην] M. διαβεβαιωσαίμην per ai in optativo. IDEM.

Τὸ δὲ εἰ ἂν βουλώμεθα ἐστὶν ἅμα καὶ τοῦναντίον] Ἀντὶ τοῦ ἐμφαίνει; ἡ δηλοῖ, ἡ παρίστησι νοεῖν καὶ τοῦναντίον. Si hæc agenda sunt iis, qui fœderis participes esse volunt: ergo, qui hæc agere noluunt, sunt

Καὶ τοῦναντίον] Delendum mihi videtur. AUGER.

Ἀλλὰ μὴδ' ἀναμνησθῆναι] Melius ἀκολουθοῦντας, ἢ μὴδ', contraria sunt aliquando desistere alienum dictum sequi, et abjicere gloriam majorum. WOLF.

Τοῖς παραβεβηκόσι] Scil. αὐτὰς, τὰς συνθήκας. IDEM.

FINIS TOMI PRIMI.

University Of California, Los Angeles

L 007 587 042 8

PA
3479
A1
1828
v.5

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

AA 000 538 393 0

